«КУЛЬТУРНА-ДЕРЖАВА»
Громадська організація

Чуріков Ю.І.
04071, м. Київ, вул. Верхній вал, 62, к.18
+380-098-043-57-52
E-mail: y_churikoff@ukr.net
код ЄДРПОУ 44952541

Тиж Ю.О.
Сертифікат на проектні роботи
Серія АА № 004182 виданий 21.12.2018 р.
www.kyiv-heritage.com
www.kyiv-heritage-guide.com
www.kyiv-landuse.com



УКРАЇНА. Війна 2022 року

ДАЙДЖЕСТ

Том 4

Книга 16

Статті та новини № 3.201-3.400

м. Київ - 2024 р.

1. АНОТАЦІЯ

1. Дайджест (преса)

Дайджест (англ. *digest* — стислий виклад, резюме) — інформаційний продукт (видання, стаття, *підбірка*), що містить виклад творів у вигляді витягів з оригіналу чи у формі його вільного перекладу або добірку у повному чи скороченому вигляді найцікавіших творів, вибраних з інших видань.

Як правило, до такого передруку систематично вдаються провінційні друковані газети, які мають слабку кореспондентську мережу і відчувають брак інформації й поповнюють її недостачу за рахунок столичних видань. Наявність великої кількості дайджестів — ознака низького фахового рівня видання. Свідченням журналістської майстерності є наявність у газеті чи журналі значної кількості ексклюзивних матеріалів, тобто таких, що виготовлені саме для цього видання його кореспондентами та оглядачами.

Але навіть авторитетні газети з глибокими традиціями сьогодні не обходяться без передруків найбільш цікавих матеріалів з інших видань, вміщуючи їх у рубриках «Наші передруки», «Дайджест» тощо. Для читачів такі рубрики цікаві, оскільки в них часто із скороченням малоістотних частин уміщуються сенсаційні, непересічні твори та праці, які збагачують читача новими знаннями, несподіваними інтерпретаціями фактів.

Первісно дайджестами називалися адаптовані для масового читання твори світової класики. Великі за обсягом романи стискувалися до розміру брошурки, що потребувала невеликого часу для ознайомлення й дешево коштувала. За допомогою такого видання можна було за півгодини «пройти» «Сагу про Форсайтів» Д. Голсуорсі чи «Війну і мир» Л. Толстого. Зрозуміло, що такі дайджести могли дати тільки псевдознання і аж ніяк не знайомили читачів ні з реальною філософською концепцією, ні з образним світом творів. Тим паче, що будь-який переказ обов'язково містить у собі елементи вибірковості, а, отже, й інтерпретації.

2. Моніторинг ЗМІ

Підготовка дайджестів публікацій є однією з найбільш поширених послуг у галузі ***професійного моніторингу*** засобів масової інформації. Її зміст полягає у створенні **добірки найважливіших матеріалів за визначеною тематикою та за визначений період**. Такий інформаційний продукт надає змогу відслідковувати головні новини у певному напрямку, отримувати експертні оцінки та прогнози розвитку галузі, відстежувати діяльність конкурентів тощо. **Перевагою цього виду отримання даних є відсутність *«інформаційного шуму»*.**

2. ПЕРЕДМОВА

Що таке поразка?

2024-08-05



СЕРГІЙ ДАЦЮК, Філософ

З Древньої Греції через Корнелія Тацита, потім через міністра МЗС Італії часів Муссоліні Галеаццо Чано і в класичному її вигляді у Джона Кеннеді прийшла до нас відома фраза:

> *"У перемоги сто батьків, а поразка – сирота".*

Ніхто в Україні не хоче думати та говорити про поразку.

Це – магія подібності або симпатична магія: не наклич біду та словом.

Але магічними заклинаннями "Слава Україні!" тут не допоможеш, бо слави, скоріше за все, не буде. І героям з фронту в такій ситуації буде байдуже до їх прославляння "Героям слава!".

1. Формування передустановок для дискурсу поразки

Ніхто не хоче брати на себе відповідальність за здійснення поразки, за розмову про поразку, за думання про поразку.

Тому давайте домовимося:

> — поразка у війні може статися сама по собі, без відповідальності українців.

Раптом що – валіть усе на мене, на Арестовича, на Романенко, бо ми про це говорили давно, публічно, детально. Це ми за все відповідаєм, бо думали і говорили про це давно. Тим більше, що значна частина українців саме нас і звинувачують. Тому тут навіть додаткових зусиль не потрібно.

Це вже зараз Президент прямо говорить про мирні переговори з Росією і потім сам себе спростовує, а відомий консультант-футуролог Валерій Пекар говорить в інтерв'ю: "Ми чуємо одну і ту саму, вже давно прожовану жуйку

про "кордон 1991-го року", яка вже нікого не надихає."

Справді? Не надихає? А що надихає? Відстояти Україну хоча б у якихось кордонах?

Наступне питання журналістки Софії Середи Валерію Пекару – це ж просто смакота для знавців: "Чому немає суспільного дискурсу про те, що таке перемога і що таке поразка?"

Як немає?

1) — Ось вам за липень 2023 року моя стаття "Проблема та напрямки стратегії перемоги" з критикою установки вийти на кордони 1991 року.

2) — А ось за березень 2024 року моя стаття "Як ми уявляєм перемогу?".

3) — Посилання на ютуб-канали Романенка та Арестовича, де всі часи війни такий дискурс твориться, самі знайдете.

І це не стало суспільним дискурсом лише у дуже специфічної аудиторії Валерія Пекара та його інтерв'юера.

Але це стало суспільним дискурсом у тих, хто дивиться ютуб-канали Юрія Романенка та Олексія Арестовича, де ми разом давно про це говорили.

1) — Припустимо ви, шановні читачі, не любите нас і любите Валерія Пекара. Буває.

2) — Але говорити про те, що відображуваний його специфічною аудиторією дискурс і є суспільним – це занадто зухвало.

Неадекватність "Маніфесту сталого миру", на який посилається Валерій ***Пекар***, просто неймовірна.

— Цей Маніфест – дитяча казка, причому для вередливих дітей.

Хочу повідомити шановним розробникам цього маніфесту свою думку, що

— *сталий мир* у світі не проглядається ні у короткостроковій, ні у середньостроковій, ні можливо навіть у довгостроковій перспективі.

Допоки Україна та Росія не зміняться, не вийдуть на взаємну роботу щодо змін світу та його структур, війна між ними не лише буде продовжуватися, але до цієї війни доєднаються і інші країни.

Не думаю, що їм як футурологам моя малофахова думка допоможе. Їх

аудиторія давно ні з ким, крім таких, як вони самі, не дискутує: замкнулися в собі, самі себе хвалять, інших цькують та шельмують, і в дискусії з іншими не вступають. Причому дехто навіть вважається публічним інтелектуалом. Але неможливо вважатися публічними інтелектуалом і при цьому уникати публічних дискусій, вести розмови лише серед своїх і давати інтерв'ю в теплих ваннах.

Західна футурологія з вірою в перспективу світового домінування західної цивілізації – добре проінвестована, політично підтримувана, дискурсійно у ЗМІ та у наративах фільмів та серіалів забезпечена візія.

— Хоча неадекватність цієї візії стає все більш очевидною.

Нажаль **домінування західної цивілізації у світі завершується**.

ЄС та НАТО – майбутнього не мають, тому виступають як феномен українського політичного фетишизму, руйнівного і кривавого для України. Публічно вірити у це, виступати за гранти з підтримкою чи якось інакше використовувати це все можна. Але от планувати життя своїх сімей і країни в цілому не варто. Навіть з усієї любові до більшості політиків чи Валерія Пекара і його колег-футурологів.

Я хочу піддати критиці жуйку самого Валерія ***Пекара***: "треба подорослішати".

— Це так, щоб вам, шановні читачі не говорити, що ви – діти малі чи просто ідіоти, а Валерій – дорослий.

Це *ресентиментальна* риторика, яка нічого, крім самолюбування, не містить.

Інфантильність – це установка на вступ до НАТО, це установка на вступ до ЄС, це установка на допомогу партнерів замість спиратися на власні сили.

Образа на союзників та партнерів, які переслідують свої вигоди, – теж інфантильність.

Образа на не таке політичне чи військове керівництво – знову інфантильність.

Установка на покарання Росії дорослими державами,

установка на відміну російської культури,

установка на умови перемовин, яких ми не заслужили,

– це все інфантильність.

Навіть цькування та шельмування неправильних патріотів – це ***інфантильність***.

Немає сенсу закликати усіх подорослішати, коли сам не виглядаєш як дорослий, коли навіть не намагаєшся говорити складну і неприємну правду.

> — Дорослий, який хоче подорослішання дитини, ніколи не говорить дитині "подорослішай!".

Він говорить з нею по-дорослому, розкриваючи багатосторонні обставини наявних ситуацій і безліч мотивів у неї залучених, чесно розповідаючи про можливі неприємні перспективи і потрібні зміни, відтак дитина поступово занурюється у дорослий дискурс, оцінює дорослі складні ситуації, приймає разом з дорослим дорослі рішення.

Тому **розмова про поразку України у війні – це доросла розмова з дорослими.**

Дітям та громадянам з націонал-патріотичними акцентуаціями, фетишистськими установками на радикальну українізацію, фантазіями про розгром Росії і компенсації усього і вся від Росії – не треба читати далі.

2. Що таке поразка?

Мужність і адекватність – не лише в тому, щоб перемагати, але і щоб визнавати свої поразки. Проте в певних уявленнях-угляданнях-баченнях визнання поразки нема.

Що таке поразка? Це уявлення дискурсу стратегування в угляданнях розвитку та розривних стрибків. В угляданнях шляху змін чи всередині вічної боротьби нема поразок. В ресентименті теж нема поразок, а є лише зрада, яка має прізвище та ім'я. В трайбалістському ресентименті, якщо група програла на полі бою, вона переходить до партизанської війни і допоки живий хоча б один, боротьба-війна триває.

Як зараз не визнають поразку націонал-патріоти? Просто: Україна в їх уяві не програла, але програли: 1) совок в Україні; 2) Українська непатріотична влада; 3) проросійськи налаштовані українці. А правильні патріоти ніц не програли і не мають навіть думати про можливу поразку. Але так можна вважати лише груповим чином чи індивідуально.

В індивідуальному плані можна зовсім уникати уявлення про перемогу чи поразку як цілей чи бажаних станів. Але в інституалізованій колективності цілі або досягаються, або ні, і відповідно влада або делегується під досягнуті цілі, або ні. Тому перемога та поразка – невідворотні атрибути інституалізованих колективних воєн і їх припинення чи завершення.

Тобто держава у війні завжди або перемагає, або зазнає поразки. А от рухи, групи, нації, класи, партії можуть продовжувати боротьбу і без держави.

3. Яке питання у нинішній війні головне?

Микола ***Рябчук*** в своїй статті *"Чого хочуть українці?"* вважає, що найважливішим є питання:

— "Чого хочуть українці у війні?".

І відповідає – не миру, а перемоги. Але українцям заважають залишки СРСР.

Я ж вважаю, що більш важливим є питання:

"Яка саме Україна завершить війну: 1) — багатоманітна і вільна чи 2) — моноетнічна і тоталітарна?"

Отже маємо дилему:

1) — перемога України за будь-яку ціну чи,

2) — навпаки, за будь-яку ціну має бути збережена вільна багатоманітна України, хай навіть ціною неприємного компромісу з ворогом.

Ця дилема не є простою, тому що нема такого стратега в Україні, який би міг зіграти на цій дилемі. Тому передумова виходу з війни є відповіддю на питання: у що українці вміють грати краще – у довгу війну чи у швидкі зміни?

4. Чому мені не сподобалася стаття *Рябчука*?

Пан Рябчук **веде *націонал-патріотичну пропаганду* за старою схемою:**

— **усе добре – це незалежна Україна, усе погане – це СРСР**.

Радянська корупція в порівнянні з незалежно-українською корупцією – це небо і земля.

Несолідарний трайбалізм, корупція, олігархія, націоналістичний ресентимент та інтелектофобія – це невід'ємні атрибути саме державного проекту Незалежної України.

Це засадничі вади УНР-України, а не якісь неподолані радянські вади.

Красти, визискувати, корумпувати класово солідарну державу СРСР було ганьбою.

А робити те саме у олігархічно-націоналістичній державі Україна – припустимо.

Зараз усі корупціонери – патріоти. Непатріотичних корупціонерів ми уже українізували і декомунізували.

Націонал-патріотична оманлива пропаганда нічим не краща комуністичної оманливої пропаганди. Просто вони про різне і по-різному вводять в оману. Ну не вдасться відбілити і спасти другу українську республіку, кінець їй.

Рябчук пише:

> "Єдиною ***перевагою*** українців у цьому смертельному протистоянні є бойовий дух, відданість певним засадам та ідеалам, громадянська свідомість і патріотична мобілізація."

Це зумисно каламутні вирази. Про переваги не пишуть так невиразно.

Ресентимент шкодить бойовому духу, а піднімає бойовий дух лише свобода та гідність.

Громадянська свідомість найбільш ефективна під час війни як солідарна, а не лише націонал-патріотична.

А **патріотична мобілізація точно вже не спрацювала, бо Україна вдалася до примусової**.

"Відданість певним ідеалам" не означає конституційної ідеологічної багатоманітності і явно не вказує на гідність та свободу.

Що таке взагалі:

> — певні ідеали, які є перевагою? Для кого певні? Про що вони запевняють?

Для мене ідеалами є гідність, свобода, багатоманітність.

І коли я чую:

> **"Нація понад усе", я знаю, що мене вводять в оману.**

"Понад усе" – це нація понад Богом, понад гідністю, понад свободою?

Не всяка нація чи навіть Україна понад усе, а лише – гідна, вільна, багатоманітна.

Націонал-патріотична, ресентиментальна, олігархічна, корумпована Україна – для мене не "понад усе".

Імперія живе без свободи.

Але нація не виживає без свободи.

Основний сенс нації саме в цьому, а не в мові, не в культурі та не у вибірковій колективній пам'яті.

Усе це і є певні ідеали, про які автор хоче уникнути розмови.

Про можливе перемир'я ***Рябчук*** пише:

> *— "Для того, щоб усе це здійснилося, російська влада мусила би кардинально змінити ставлення до України або ж повністю змінитися сама."*

Ні, пане ***Рябчук***.

Щоб усе це здійснилося,

> **— в Україні мають відбутися такі зміни, щоб Росія не мала вибору і теж змінилася.**

Оце є стратегічна ініціативна суб'єктність, а не фантазії про зміни в Росії.

Мені засадничо не сподобалось, що автор виходить з наявного, з нинішньої ситуації.

Хіба ж це погано? – запитаєте ви.

Так, під час війни це – поразка. Уся стаття Рябчука породжує невідворотність поразки.

Чому?

Війна для будь-якого народу це момент історичних та стратегічних змін.

Ми справді вважаєм, що стратегічні зміни – це те, що хочуть українці?

> 1) — Мені здається, що українці хочуть того, що їм навіюють в ***Телемарафоні***.
>
> 2) — **Телемарафон розганяє "перемогу"**, українці хотітимуть перемоги.

Але

> 3) — **будувати на цьому якісь висновки чи стратегії не варто**.

Мені здається, що історична стратегія війни – це те, чого за великим рахунком прагне еліта, інтелектуали, духовні лідери, як їх не називай.

Стратегія – це гра, де ти сам змінюєш правила.

1) — Як тільки ти почав виходити з наявного, як тільки заговорив про те, що немає вибору, ти вже програв.

2) — Поки ти звинувачуєш ворога, картаєш партнерів, союзників, бідкаєшся відсутністю ресурсів і не говориш про власні зміни правил, ти програєш.

Коли я читаю у ***Рябчука***:

— **"Росія не залишила нам вибору", я не можу погодитися.**

Вибір є завжди, просто часто не вистачає мислення, уяви і готовності до змін.

Лише в установці на продовження наявного «нема вибору».

Але вибір завжди є, і завжди можна інакше.

Коли Україна на межі знищення, ми взагалі можем ВСЕ:

— жорстко припинити розкол України, змінити Конституцію, замінити чи взагалі відмінити посаду Президента, радикально припинити корупцію та бюрократію, створити Військовий Уряд, поставити Гетьмана-стратега, ввести режим тотальної мобілізації *усіх 11 фронтів* і т.д.

Не факт, що українці цього хочуть.

Але

— якщо Україна не зміниться, нам кінець, навіть якщо ми переможем.

Ще раз для тих, хто не зрозумів і почне говорити про законність чи "партнери нас не зрозуміють":

— нас знищують тотально, тому ми можем ВСЕ – прямо, публічно, без всяких таємних змов чи путчів.

Отже: "стратегія – це гра, де ти сам змінюєш правила", "вибір завжди є в мисленні та уяві", "завжди можна інакше", "коли ти на межі смерті – можна все".

5. Суть поразки України у війні

Україна зазнала нищівної цивілізаційної поразки. Це стратегічна, політична, економічна соціальна, культурна, демографічна, моральна і духовна поразка проекту "Незалежна Україна 1991 року".

Можлива поразка у війні

– це не жертви героїв-фронтовиків, не втрата територій, не руйнування економіки, не втрата публічної політики, не тотальна пропаганда і не шельмування націонал-патріотами непатріотичних інтелектуалів.

Я взагалі відмовляюся обговорювати *другорядні речі*:

— умови псевдомиру на перемовинах про припинення війни, скільки територій Україні залишать, які збройні сили нам дозволять мати, як скоро буде наступна війна.

Якщо вам буде від цього легше, поразки у війні зазнають обидві країни – і Україна, і Росія, але я говоритиму лише про Україну.

Можлива **поразка України у війні**

– це не лише військова, політична, культурна чи громадсько-соціальна поразка, як її зазвичай подають.

Це

— не поразка влади – не того вибрали,

це

— не поразка еліти – не таку еліту мали,

— не поразка 25% суспільства – не на ті активні суспільні сили спиралися.

Можлива **поразка під час війни відбувається в головах людей**.

Це поразка не стільки існуючого державного проекту, скільки **поразка цивілізаційної установки на субстратегію підпорядкування** – до варягів, до Росії, до СРСР, до ЄС.

Поразка в тому, що **незалежна Україна йшла кудись туди (у ЄС і НАТО), а прийшла нікуди.**

«Коли не знаєш, навіщо кудись йдеш, тоді завжди ідеш не туди».

Шукати старі скарби по старих картах можна, але за умови, якщо ці скарби не знайшли до тебе. Всі скарби вже знайдені, з нами ніхто не поділиться. А відтак краще створювати свої скарби, ніж чужі шукати.

Поразка України – це поразка

— етнічно-національного трайбалістсько-несолідарного групістсько-корупційного глитайсько-олігархічного нестратегічно-інтелектофобного аграрно-деіндустріального державницького проекту.

Тобто — **поразка України сталася вже**.

І вона майже не залежить від поразки у нинішній війні Росії проти України.

Я розумію, що зрадофіли одразу ж скажуть, що «це капітулянтство».

Але капітулянтами тут є самі зрадофіли.

Капітуляція – це зрада свободі та гідності, а не архаїчному минулому.

Нація – це майбутнє, а не минуле.

Гідність – солідарна, а не групістська, з договорної спільнодії, а не з трайбалізму та ресентименту. Групізм, трайбалізм та ресентимент – це зрада політичної нації.

В цьому сенсі не буває національної гідності, бо Гідність – сягання не з оптики громадянина чи навіть людини, а з оптики істоти, яка сприймає Поклик (Бога, Нірвани, Дао, реліктового випромінювання Великого Вибуху – не має значення, бо це лише слова про те, де ми ніц не знаєм).

Зокрема гідність нації – це те, наскільки нація творить із себе людство, а не розбивається на групи правильних і неправильних патріотів.

Україна програла ще до війни.

Чи могла Україна **виграти війну під час війни, до війни її програвши**?

Так, могла...

Шляхом Дива Господнього, бо нібито притомні українські керманичі і активісти робили багато всього, щоб програти. Тож чому Господь не шле Україні диво? Хіба зрадник? Господь шле своє диво гідним бідним. А ми щоразу лише вдаєм, що ми бідні та гідні. Бо не від бідності ми бідні, а від дурної затятості у дурні. Бо не від блага ми гідність шукаємо, а від надутої пихи та зарозумілості. Ми – роззяви без уяви. Навряд чи знайдеться в світі ще один такий народ, який був би водночас настільки ницим і пихатим. Саме цей розрив душі і духу рве Україну. Ницу душу тягне дух у височину, але сподобляє її лише на пиху. Дух, що тіло рве до бою, з душі робить купу гною.

Українці незалежної України жили негідно, тому і заслужили свою поразку.

І Майдану Гідності вистачило ненадовго. І героїчна війна тут нічого не змінює, бо все сталося задовго до війни. Ми ж думаєм, що всяка війна гідна, якщо вона героїчна.

Але істина така, що

1) — чим більше героїзму, тим менше гідності.

2) — Чим більше героїв, тим менше майстрів, професіоналів, управлінців, інтелектуалів.

- Негідно не зберегти і не створити достатньо зброї проти ворожих сусідів, якщо всі знали, що ми воюватимемо.
- Негідно жебракувати зброю по світу під час війни: "Подайте, не минайте".
- Негідно визискувати простий люд тарифами, податками та добровільними пожертвами до та під час війни і не карати злодіїв та корупціонерів при владі.
- Негідно просувати несолідарні концепції націонал-патріотизму, бо це розколює суспільство.
- Негідно закривати державні кордони та людоловити на війну, бо війна за свободу втрачає сенс.
- Негідно зрікатися культури, навіть варварської чи ворожої, бо хто зрікається чужої, втратить і свою.
- Негідно змушувати фронтовиків помирати з примусовою мовою і примусовою ідеологією. Якби жила людина в мирний час, то в неї була би можливість вільного перевибору, але от помирати людина має вільною в мові і вільною в ідеології.

Це поразка другої республіки, яка повторила долю "вагону УНР" і "землянки УПА".

Друга республіка відмовилася від гуманітарних досліджень, від власних гуманітарних та соціальних інавацій, від міжнародного лідерства в інноваціях політики та економіки, від багатомірної соціальної солідарності, від самоврядності, самофінансування та самозахисту громад, від незалежності політики міст щодо політики держави, від культурного прориву на основі поліетнічності та смислової багатоманітності, від подальшої індустріалізації та постіндустріалізації, від інженерії, інженерної інфраструктури та від інженерної освіти.

Це **повна економічна деградація країни і провал економічної політики під час війни**.

Україна сьогодні без зовнішньої допомоги нежиттєздатна. Росія виживає і воює навіть потерпаючи від санкцій.

А Україна програє навіть з зовнішньою допомогою.

1) Недемократична Росія має відкриті кордони і стимульовану мобілізацію. 2) А демократична Україна має закриті кордони і примусову мобілізацію.

- **Це демографічний протест громадян проти дій держави: відмова від народження дітей, зовнішня еміграція, вимирання від знищення системи захисту здоров'я та від руйнівної соціальної політики.**
- **Це масове отупіння як загальний світовий процес споживацького суспільства, дискомунікації соціальних мереж і знищення освіти як цілісного осмисленого на перспективу процесу.**
- **Це культурна кастрація смислового простору і руйнування солідарного культурного середовища: декомунізація і дерусифікація – бездумна, безсенсова, безперспективна.**

Громадянське суспільство сьогодні розколоте націонал-патріотами.

Заборони, обмеження, масові шельмування неугодних, особливо інтелектуалів, стали повсякденними нормами. Фактично йде робота на підготовку громадянської війни.

6. Хто отримав поразку в нинішній війні?

Держава, бо **програла**, стратегічно, смисловим та перспективним чином, інституційно, ресурсно та комунікаційно

– все менше українців підтримують її, все більше тікають та ховаються від неї, корумпують та визискують її і навіть мародерять на ній.

Суспільство, бо виявилося несолідарним і піддалося розколу по безлічі ознак:

— тилу і фронту, влади і народу, держави і бізнесу, націонал-патріотів та громадянських патріотів, російськомовних і україномовних, емігрантів та резидентів, ухилянтів та мобілізованих.

Отримав поразку *державницький проект УНР*, який де-факто намагалися продовжити в Україні.

Отримали і не усвідомили свою поразку *націонал-патріоти* як найбільш активна суспільна група, бо не змогли силою своїх ідей солідаризувати та мобілізувати громадян на війну довше, як на рік війни, натомість влаштували

патріотичні суперечки, цькування та шельмування неправильних патріотів, радикальну мародерську українізацію, протиставивши себе решті неправильних українців.

Зазнали поразки *інтелектуали*, які не змогли переломити тренд архаїзації, інтелектофобії, ресентименту в країні.

Отримали поразку наші *партнери та союзники*, для яких Україна стала валізою без ручки.

7. Причини поразки Україні у війні

Основна причина будь-якої поразки

– 1) відмова від спонтанного з доброю уявою мислення на користь нормативних псевдокреативних традицій; 2) відмова від різноманітності необумовлених воль на користь примітивної групової трайбалістської волі; 3) відмова від багатоманітності вір на користь нетрансцендентної, а отже мертвої, віри в уявлювану спільноту нації та у її велич; 4) відмова від протуберативної патії і від індивідуальних досягнень інваційної чуттєвості на користь ресентиментального комплексу (підозра, заздрість, ревнощі, бідкання, плач, комплекс жертви, зрадофільство, прокляття, звинувачення усіх, крім себе, неспровоковані спалахи злоби, злопам'ятність, зловтіха, ненависть, помста).

До ресентименту дотичні:

— 1) глитайство, 2) трайбалізм, 3) інтелектофобія.

Це відбувається за рахунок знищення

— 1) легітимних місць в країні, де думають та стратегують; 2) де намагаються договірним чином узгоджувати різноманітність воль; 3) де дають можливість поставати новим-інакшим вірам, не знищуючи наявні віри; 4) де практикують активність патії поза модним нині масовим емоційним інтелектом, який по суті витісняє інтелект спонтанного мислення і робить неможливим індивідуальні по своїй природі винаходи, відкриття та шедеври.

Політика в Україні не є сферою думання та стратегування.

Відтак **українська політика без інтелекту**

– це політика олігархії, корупції та зовнішнього управління. Політика минулого, теперішнього та майбутнього в Україні осмислюється надзвичайно рідко. Та і осмислення не мають впливу на українську еліту через відсутність критично-стратегічного простору комунікації.

Замість 1) радянського тоталітарного брехливого простору комунікації створено 2) національ-патріотичний простір, ще більш тоталітарний і брехливий.

Тому – **найбільше в Україні нестратегічних дискомунікацій (срачів)** саме про це:

— хто кому пан, хто кого зрадив, хто чий агент.

Освіта незалежної України підготувала цю війну.

Вся українська література та українська історія як простір прямого та убічного ресентименту заражали дітей агресією до всього універсального, цілого та цілісного, замість того, щоб рефлексувати та осмислювати справжні причини колоніальності України як відмову від мислення, інтелектуалізму та стратегування.

Дітей в школі не вчили мислити, а вчили ненавидіти, групуватися у трайбалістські зграї, протистояти чужому та карати інакшомислення. Війна – це продовження освіти незалежної України. І поразка у війні – це наслідок інтелектофобності та ресентименту такої освіти.

Росія нищить людей, руйнує міста, захоплює території, але українці самі руйнують та не творять нові-інакші смисли та перспективи, при цьому ще і не хочуть цього визнавати.

Агресія Росії у війні оприявнила внутрішню інтелектуальну стратегічну цивілізаційну поразку України.

Поразка України все одно би відбулася – якщо не зараз, то через деякий час. Росія своєю війною просто пришвидшила цю поразку.

Соціальні причини поразки – глибші за політичні, за геополітичні, за стратегічні. Соціальні причини поразки – у толеруванні архаїчності та у легітимації примітивності, відтак у домінування примітивних уявлень лише національ-патріотичної колективності, відтак у практикуванні ресентименту, глитайства і трайбалізму та терпимості до олігархії та корупції.

Соціальний простір Україні нині мертвий.

Нація взагалі нежиттєздатна у сучасному світі як концепт смислу та перспективи, а не тому що ми якось погано робили націю, хоча і це також.

Цивілізаційна причина поразки України – у тотальній несамостійності

України в усьому, крім мовно-культурного примусу, який видають за доволі сумнівний успіх.

Неусвідомлення цього в чорній дірі ресентименту власне і породжує інтелектофобію. Інтелектуал – єдиний цивілізаційно-патріотичний агент майбутнього, але він якраз і підозрюється у зраді в націонал-примітивному суспільстві.

8. Хто відповідальний за поразку України?

Велика спокуса – у поразці України звинуватити лише Росію, а не взяти на себе відповідальність за помилки, за відмову від мислення і від стратегування, за нікчемну нестратегічну політику, за громадянський тоталітаризм націонал-патріотів, які стали на шлях більшовиків-енкаведистів-кагебістів, за жахливий стан розколотого громадянського суспільства.

Більшість навіть тих, хто видає себе за фахівців, загалом не винуваті, бо загалом мало чого розуміли, не бачили похмурих перспектив, користувалися примітивними теоріями або чужими запозиченими моделями.

Не винуваті тут українські політики, бо навіть ті, хто читав роботи мої та моїх колег, не могли протистояти трайбалізму своїх партій.

Олігархічно-корупційна політика здавалась їм природною, бо нібито не можна було інакше.

Не винуваті українські експерти, бо за гранти транслювали результати чужого мислення, утримуючись від свого.

Якщо хочете щиро, то це я за все відповідальний, бо все це знав, про все це писав, але **не зміг переломити тренди примітивізації суспільної свідомості, несолідарної масової індоктринації, мотиваційної кастрації**:

> — недодумав, недотеоретизував, недостратегував, недопереконав суспільство, недогледів за дилетантами-футурологами, недоробив інавацій.

Не гординя це, а проста констатація. Я достатньо старий, аби дурно пишатися, хай навіть і так негативно. Але не згодилися мої сягання інакшого та трансценденції в обхід націонал-примітивізму.

Власне ця поразка України і є моєю поразкою перед націонал-патріотами, олігархами, корупціонерами та обивателями-інтелектофобами, яку не зміг перемогти інтелектуалізм мого нечисленного середовища.

9. Держави Україна вже нема

Боляче це говорити, бо я вклав значну частину мого життя в осмислення та в стратегічні перспективи України, але все одно констатую: **не просто довоєнної України, а України як держави, як другої республіки, вже нема.**

А та Україна, яка живе в серцях багатьох непримітивних патріотів, житиме в колективній солідарній пам'яті, в конструктивній уяві інтелектуалів, в позитивних мотиваціях думаючих українців.

Україна як українська нація, тобто як уявлювана спільнота, ще доволі довго буде. Ну і Україна довго залишатиметься в мові, в культурі та в ресентиментальній колективній пам'яті, як цього і хотіли націонал-патріоти. Зрештою Україна як ілюзія – теж буде наявна.

10. Якщо держави України вже нема, то за що тоді воювати?

Воювати завжди варто лише за свободу та гідність, а взагалі, – за смисли та перспективи.

А свобода та гідність, смисли та перспективи не мають кордонів 1991 року.

Свобода не буває в рамках держави, нації, корпорації чи церкви.

Бувають волелюбні міста, волелюбні групи-прошарки-клуби-рухи, волелюбні родини, навіть бувають волелюбні корпорації (але доволі рідко). Волелюбних і водночас самозакоханих націй не буває. Тут кожному і нації загалом треба вибирати, що любити: себе чи свободу, бо дуже часто свобода потребує самозречення, а егоїзм потребує неволі не лише для інших, але і для себе.

Воювати потрібно зрештою навіть не за ЄС, не за західну цивілізацію, а за людство в цілому.

Розумію, не всім це до смаку. Але смак спільної свободи завжди інакший, ніж смак свободи лише для своїх чи лише проти чужих. У свободи своїх нема. У свободи національності нема. У свободи нема мови чи культури.

Саме тому у війні за свободу говорять: **за нашу і вашу свободу.**

11. Що робити?

Щоб *покаяння* не стало *ресентиментом*, оберненим на себе, потрібно приймати «інакше» як невідворотність вже.

Звичайно модель "Можна все" можна реалізувати в будь-який момент війни, навіть на краю прірви.

Але, читаючи ***Пекара*** і ***Рябчука***,

— я не бачу такої енергетики ні в мисленні, ні в комунікації, ні в діях.

Тому **потрібно гідно пережити катастрофу.**

З усіх сил утриматися від громадянської війни.

1) — ***Пережити поразку ментально і взяти за неї відповідальність***, не перекладаючи її ні на кого більше.

2) — Мислити масштабно, піддати сумніву усі засновки світу, цивілізацій та націй, уявити та ***створити весь світ і його структури наново***.

3) — Вступити в комунікацію з мислячими росіянами – не з хорошими, а саме з мислячими – і запропонувати Західній цивілізації, Китаю, Індії, арабському світу та Африці ***проект людства***.

Цивілізаційну поразку України неможливо виправити в політиці та з позиції суспільного активізму.

Це дії цивілізаційного масштабу *стратегічної еліти*, якої в Україні не було, нема і навряд чи вона буде можлива в найближчій перспективі.

Третя республіка України як чисто політичний проект була би непоганою умовою стратегічної цивілізаційної роботи,

але

1) — це може не відбутися через надто серйозні помилки, викривлення та розколи в Україні, а

2) — також через вкрай низьку цивілізаційну енергетику національного проекту України.

Є велика імовірність переходу території України в режим програмно-проектних регіонів з розподіленим зовнішнім управлінням, де центральна влада навіть номінально нічого не вирішуватиме, а суспільний активізм буде породжувати лише конфлікти та протистояння.

Тоді **лишається надія на потомків, які будуть робити усе інтелектуальніше і стратегічніше.**

Можливо їм напрацювання мої та моїх колег знадобляться.

На руїнах України постане щось інакше.

І можливо називати його теж потрібно буде інакше.

Карма імені "Україна" дуже погана.

***

3. ВСТУП

Принципи нової політичної системи

Частина І

Проблеми політичної системи та необхідних змін до Конституції

Сергій ***Дацюк***,

корпорація стратегічного консалтингу „Гардарика”

Чому українська Конституція вже зазнала і ще зазнає багатьох змін у майбутньому? „Конституційна угода” 1995, Конституція 1996, зміни до Конституції 2004 — що відбувалося кожного разу?

Можна впевнено говорити, що **це був компроміс інтересів, а не розробка теоретичних принципів**.

> **1) — Конституція наша непостійна тому, що вона побудована на основі компромісу політичних партій та груп впливів.**

Конституція в усіх її редакціях — це „збірна солянка” різних запозичених принципів.

При цьому,

> **2) — українська політична еліта досі навряд чи спроможна сформулювати власні принципи для Конституції, які би мали теоретичне підґрунтя, тобто базувалися на власній оригінальній теорії права.**

1. Компроміси замість теорії

Власне, **розвиток правової теорії в Україні відсутній**, хоча спеціалісти в сфері конституційного права є, але вони послуговуються чужими теоріями.

Поки що,

— мало хто з українських правників зацікавлений розвивати правові теорії:

> 1) — жодній владі це не потрібно, бо авторитаризм є і досі привабливий; це не потрібно партіям, бо це не можна продати на виборах;
>
> 2) — це не потрібно вченим, бо колишніх вчених взагалі не вчили будувати правові теорії;

3) — а побудова правових теорій поза їх політичною підтримкою в час дозвілля наражається на неувагу і забуття суспільства.

Правова теорія потрібна громадянам як спосіб побудувати систему самоврядування та контролю за владою,

але

громадяни зокрема не можуть бути замовниками розробок таких теорій.

Відтак

— правові теорії, що використовуються політиками в конституційному процесі в Україні, є або застарілими, як от у лівих, або запозиченими на Заході, як от у правих, або відсутніми чи еклектичним, як от у центристів.

В такій теоретичній ситуації прийнята на основі короткострокового компромісу інтересів політичних сил та груп впливів Конституція, як показує досвід, не може бути недоторканною довго. Приходять інші політичні сили, шукають іншого компромісу інших інтересів, і під це знову переписують Конституцію. Тому нам доведеться можливо ще не раз переробляти Конституцію під ті чи інші компроміси інтересів до тих пір, поки теорії права не стануть основою конституційного процесу.

Щоб прийняти ефективно діючу Конституцію надовго, повинні бути власні оригінальні теорії права, які би не просто узагальнювали інтереси соціальних прошарків суспільства на найзагальнішому рівні, а пропонували принципи соціальної ефективності Конституції. Тобто до створення нової Конституції ми маємо відповісти на питання: що означає „соціально ефективна Конституція”?

1)

Отже перша проблема — українська Конституція будується на основі компромісу інтересів груп впливів, а не на власних теоретичних засадах.

2)

Друга проблема: нинішня Конституція описує дуже обмежену сферу політичної системи — винятково систему центральної влади.

Тобто,

— Конституція, з точки зору системи управління, описує тільки один фокус управління, до того ж обмежений — внутрішню систему державного управління.

Відгадайте загадку: яка найкоротша стаття нинішньої Конституції? Найкоротшою статтею Конституції як нинішньої, так і в новій редакції, що введена в дію 1 січня 2006 року, є стаття 7:

„В Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування”.

Така лаконічність — це ганьба вже сама по собі.

Тобто,

— з двох традиційних систем управління — державного управління та самоврядування — політичний торг багато років іде саме щодо системи державного управління.

3)

Нарешті головна проблема нинішньої Конституції

— вона зроблена поза уявленнями про світове лідерство країни.

Тобто,

1) — люди, що її розробляли, ставили за мету досягти компромісу щодо своїх внутрішніх інтересів в такому вигляді, щоб це було прийнятно для світової спільноти.

При цьому

2) — в принципі не ставилася мета побудувати політичну систему в країні, яка спрямована на досягнення нею світового лідерства в гуманітарному розвитку, на збереження та розвиток своєї культурної ідентичності у світі.

Конституційний процес в Україні до сьогодні — це 1) змова еліт, 2) розподіл та перерозподіл владних повноважень в ситуації 3) дерибану та корупції всередині країни та 4) зовнішнього управління такою країною.

Зараз вже очевидно, що

— влада є завжди мало зацікавленою в створенні політичної системи для громадян: вона робить це тільки під тиском обставин.

Здійснити зміни політичної системи можна навіть і без змін до Конституції — шляхом укладання „пакту еліт” та створення на його базі правових прецедентів, які вже потім закріплювати в Конституції.

Але „пакт еліт” не повинен бути угодою про політичні інтереси, як це зараз демонструє еліта. „Пакт еліт” — це угода про принципи.

Тобто,

— будь-які зміни політичної системи перш за все потребуватимуть нових теоретичних принципів, нових теорій.

Наша мета:

1) — озброїти теоретично нове покоління політичної еліти, запропонувати йому принципи нової політичної системи.

2) — А як реалізувати ці принципи — це питання політичної доцільності.

2. Новий тип стратегічної влади як відповідь на світові виклики

Щоб зрозуміти глибше ті проблеми, з якими ми зіткнулися, ми введемо розрізнення двох визначень нинішньої ситуації — „конституційна анархія" та „стратегічна неадекватність".

„Конституційна анархія" — це сьогоднішня ситуація всередині країни, коли вся влада ніби присутня, а все відбувається так, ніби влади нема, тобто має місце і дефіцит влади, і дефіцит політичної волі.

1)

Перш за все **„конституційна анархія" породжує авторитаризм** – коли повноваження того чи іншого органу влади погано виписані в Конституції, у того чи іншого органу влади з'являється можливість створити прецедент використання неописаних повноважень.

2)

По-друге, **„конституційна анархія" породжена не тільки відсутністю ясно прописаних повноважень гілок влади, але і відсутністю принципів їхньої роботи, яких просто немає в Конституції.**

1) — Свого часу мені доводилось висловлювати недодуману точку зору, що нинішня Конституція непогана, потрібні лише закони на її виконання — наприклад „Закон про Кабмін", „Закон про РНБО", „Закон про Секретаріат Президента".

Тобто,

2) — «якщо будемо мати ці закони, владу всіх гілок влади буде точно описано, і всі проблеми будуть вирішені».

Ні, не будуть.

Тобто,

3) — безумовно ці закони потрібні, але вони не вирішать проблему „конституційної анархії”.

Більше того,

4) — реальне самоврядування, яке виникає стихійно і досі не описане в Конституції, та якщо навіть і буде там описано, то це лише посилить „конституційну анархію” з точки зору взаємодії самоврядування з владою, розподілу повноважень між самоврядуванням та владою.

А описати взаємодію самоврядування і влади на принципах наявної Конституції, як це буде показано далі, неможливо.

Що ж таке „стратегічна неадекватність”? Це означає, що нинішня Конституція відтворює і закріплює ситуацію зовнішнього управління країною за відсутності центру прийняття стратегічних рішень всередині країни.

Коли стратегічна влада в країні відсутня, а внутрішні центри прийняття виконавчих рішень розробляють свої рішення без врахування всього кола суб'єктів, неоперативно діють в кризах, будують одномірні і короткострокові стратегії, тоді країною управляють зовнішні центри прийняття стратегічних рішень, які розробляють більш оперативні рішення, з багатомірними і більш довгостроковими стратегіями.

Сьогодні об'єктом управління державної влади є здебільшого внутрішні процеси в країні. Але сьогодні ситуація в світі принципово змінилася.

1) Наддержавні утворення різного типу (ЄС, СОТ, НАТО), світова держава США та сильний щодо України геополітичний гравець Росія впливають на Україну вже настільки, що фактично приймають сьогодні вже більшість рішень всередині України.

2) Інфраструктури, які виходять за межі країни і потребують нового типу інфраструктурного управління (яке вперто не бажають застосовувати українські міністри та чиновники), — все це не заслуговує на увагу політичної еліти України, хоча при цьому визначальним чином впливає на всі процеси та суттєві рішення в країні.

3) Пришвидшення культурно-інформаційних процесів комунікації, що ставить нас перед викликом втрати культурної ідентичності України. Постановка питання про входження України до ЄС означає поступову втрату культурної ідентичності нас як нації — це в принципі не усвідомлюється політичною елітою.

Таким чином Україна стала об'єктом геополітичної експансії Росії, стратегічного впливу США, стратегічного управління з боку ЄС, СОТ, НАТО,

ЄЕП в ситуації, коли ми, не маючи своєї системи стратегування, програємо кожному з цих суб'єктів стратегічно в довгостроковій перспективі.

Всі вище наведені обставини не розглядаються українською політичною елітою як такі, що підлягають осмисленню на рівні правової теорії, технології та спрямування політичної системи через Конституцію, на рівні нової стратегії, на рівні нового, вже не національного, а цивілізаційного проекту.

Нинішня Конституція базується на застарілому уявленні про три гілки влади — законодавчу, виконавчу та судову. Разом з тим, як ми бачимо з описаних вище обставин сучасного світу, з'явився новий тип влади — стратегічна; де стратегічність розглядається як спосіб багатомірного (багатофокусного) управління, коли враховують довгострокові стратегії різних зовнішніх стратегічних гравців і на противагу їм розробляють та впроваджують свою довгострокову стратегію. Стратегічна влада завжди діє, навіть коли це не наша влада. Тобто завжди чиясь стратегія здійснюється в Україні, навіть коли це не наша стратегія. Стратегічна влада — тільки частково влада демократична. Стратегія — інструмент багатомірного рефлексивного мислення, що не доступне широкому загалу. Стратегування — інструмент здебільшого елітний. Найбільша таємниця успішних країн — визнання стратегічної влади як частково демократичної задля світового домінування своєї культурної ідентичності. Такі успішні країни решті країн пропонують саму демократію без стратегічної влади. Якщо ці інші країни погоджуються на демократію без стратегічної влади, то це невідворотно веде їх до культурної асиміляції в цивілізаціях, які є носіями світових стратегій. В стратегічних цивілізаціях демократія контролює тільки видимі і загально зрозумілі аспекти стратегування — самих стратегів, соціальні інститути стратегування, вплив стратегічної влади на інші традиційні гілки влади.

Відсутність уявлень про новий тип стратегічної влади породжує стратегічну неадекватність, яка не збігається з „конституційною анархією". Стратегічна неадекватність означає буквально таку ситуацію, коли конституційно закріплені дві обставини: відсутність центру прийняття стратегічних рішень всередині країни (відсутність стратегічної влади) і ситуація зовнішнього управління країною (законодавство України є частиною світового законодавства, Україна вступає в різні наддержавні утворення, блоки, організації, які мають власні стратегії та диктують їх Україні).

Отже навіть якщо буде подолано „конституційну анархію", то розподіл влади буде здійснено в системі уявлень про те, що Президент, Секретаріат Президента, Кабмін та РНБО — виконавча влада. А це — не так. Ми в результаті змін до Конституції 2004 року вивільнили Президента від значної кількості виконавчих повноважень. Але не зробили наступні кроки — не описали президентську владу (Президент, Секретаріат, РНБО) як стратегічну владу, тобто не створили систему стратегування з точки зору співвіднесення

виконавчої та стратегічної влади, не описали систему розробки та прийняття стратегічних рішень в Конституції.

„Конституційна анархія” — це недороблений конституційний механізм в старих запозичених уявленнях. „Стратегічна неадекватність” — відсутність стратегічної влади як нового механізму розвитку країни в нових уявленнях про світ, що змінився. А самоврядування як конституційний принцип владності — влада походить від самоврядування, а не навпаки.

Більшість політичних партій сьогодні розуміють необхідність подолання „конституційної анархії” в тому числі за рахунок створення дієвого самоврядування. Деякі партії розуміють наявність „стратегічної неадекватності”. Але жодна з партій поки що не пропонує „стратегічну владу” як принципи нової Конституції.

3. Принципи старої Конституції та нові принципи

Нинішня Конституція навіть в її новій редакції 2006 року не є соціально ефективною, оскільки:

1. Консервує ситуацію „конституційної анархії” навіть за умов прийняття змін щодо реального самоврядування.

2. Консервує ситуацію „стратегічної неадекватності” та пов'язану з нею ситуацію „зовнішнього управління країною”.

3. Робить недієвим самоврядування навіть після його детального опису в Конституції, оскільки діє принцип домінування влади щодо будь-яких повноважень самоврядування, і „народ як джерело влади” — залишається декларативним принципом.

4. Застосовує повсюдно в тексті старе розуміння принципу „стримувань і противаг” як лише в органах влади безвідносно: до самоврядування, до інфраструктур, до зовнішніх міжнародних структур, що мають стратегічний вплив на державні рішення.

5. Не містить поняття „стратегічна влада”, не описує систему стратегування як набір механізмів та процедур.

6. Не містить принципів дії та цілей законодавчої та виконавчої влади.

7. Не розповсюджує верховенство права на принципи судової влади.

Нинішня Конституція є теоретично застарілою, соціально неефективною в ситуації зовнішнього управління країною, не дозволяє відповідати на світові виклики, веде до знищення культурної ідентичності України, її асиміляції, наприклад, в Європейській спільноті. Нинішню Конституцію не може бути змінено, вона має бути повністю переписана наново на нових принципах.

Часи простого влаштування політичної системи минули. Світ став складним, багатовимірним. Країна вже перебуває в ситуації „зовнішнього управління” світових центрів стратегічного управління. Відтак політична система нашої країни має теж стати складною, інакше країна в найближчому майбутньому не зможе зберегти ні свою цілісність, ні свою культурну ідентичність, ні вийти з ситуації „зовнішнього управління”, не кажучи вже про неможливість стати світовим лідером.

http://dialogs.org.ua/project_ua_full.php?m_id=7475

***

Частина ІІ

Головні принципи оновлення політичної системи і конституції

Ми поставили собі мету — сформулювати принципи організації політичної системи в країні, які би дозволяли досягати світового лідерства та втримувати його. Принципи, які тут виписано, сформульовані саме з такої позиції. Ці принципи будуть зовсім не зрозумілі для людей, які вважають ситуацію „зовнішнього управління”, в якій знаходиться Україна, непереборною або мало усвідомлюють таку ситуацію. Також ці принципи будуть не зрозумілі для людей, які самі прагнуть здати країну у „зовнішнє управління”, не важливо кому — Росії, США і т.д.

1. Принцип цілісності та багатомірності політичної системи

Політична система, що описується в Конституції, має бути описана як цілісна з чотирьох основних позицій — громадянина, самоврядування, трьох традиційних гілок влади, стратегічної влади.

Конституція має створювати та описувати декілька взаємопов'язаних процесів та систем:

1) описувати права та свободи людини як громадянина;

2) збирати країну в єдине ціле на рівні законодавчої, виконавчої та судової влади;

3) збирати країну в єдине ціле на рівні системи самоврядування;

4) створювати систему стратегування в країні, яка би, з одного боку, дозволяла збирати країну в єдине ціле на рівні стратегічної влади — щодо інших країн, блоків країн, організацій та інфраструктур, які суттєво впливають на всі політичні та економічні процеси в країні, а з

іншого боку, дозволяла би вирішувати питання збереження та розвитку своєї культурної ідентифікації як країни-культури на довгостроковий термін часу, тобто стратегування збирає країну у світі (простір) та щодо майбутнього (час).

Наша конституція описує, хоч і погано, тільки перші дві системи. Інші дві — не описує взагалі. Тобто, завдяки наявній Конституції ми як країна, як нація, як держава та суспільство неспроможні відповідати на ті виклики, які ставить перед нами час.

Отже розробники Конституції мають виписувати Конституцію з чотирьох різних позицій:

1. „Позиція громадянина" в Конституції — це опис його прав та свобод і як одне з природних прав, що корениться в самому понятті свободи — право на самоврядування. Відповідь на питання — чи гарантує Конституція права та свободи в усьому тексті.

2. „Позиція самоврядування" — як організоване самоврядування, розподіл повноважень між самоврядуванням та владою з позиції самоврядування, а не з позиції влади. Відповідь на питання — чи гарантує Конституція самоврядування в усьому тексті.

3. „Позиція законодавчої влади" — як організований Парламент та робота депутатів. Відповідь на питання — чи гарантує Конституція представництво інтересів депутатами та незалежну і некорупційну розробку ними законів.

4. „Позиція виконавчої влади" — як організована робота Кабміну. Відповідь на питання — чи гарантує Конституція незалежну роботу виконавчої влади, чи ця влада є незалежною в своїх діях від Президента та Парламенту, як вона поєднується з самоврядуванням.

5. „Позиція судової влади" — як організоване судочинство в країні. Відповідь на питання як реалізований принцип „верховенства права", „подолання обмеженості закону", „незалежності суду", „справедливості".

6. „Позиція стратегічної влади" — зовнішня політика, взаємодія з міжнародними блоками та організаціями, довгострокові пріоритети виконавчої влади, інфраструктурне управління, система стратегування: детальний опис функцій щорічного послання Президента, функцій Програми Уряду, функцій Інституту Стратегування, функцій Секретаріату Президента, функцій РНБО, повноважень щодо розвитку інформаційного суспільства та електронного самоврядування. Відповідь на питання — як система стратегування забезпечується на всіх рівнях влади, як вона поєднується з самоврядуванням відносно територіальної цілісності, збереження-розвитку культурної ідентичності, світового лідерства країни щодо розвитку.

Ці чотири позиції — „точки збирання” країни в єдине ціле. А четверта позиція — ще й позиція розвитку країни всередині лідерських позиції у світі та збереження власної культурної ідентифікації. Після написання тексту Конституції чотирма різними експертними радами щодо кожної позиції цей тест має бути досліджено на предмет цілісності. Суттєво мають бути переглянуті і принципи, які завжди використовуються при розробці Конституції, відомі правникам і рідко піддаються ними сумніву.

2. Принципи прямої дії Конституції

Принцип прямої дії Конституції складається з вимог до Конституції (теорії), вимог до її розробки та зміни та з вимог до застосування Конституції (практики застосування).

Теоретичні принципи прямої дії Конституції:

1) — кожна норма Конституції сформульована простим та недвозначним чином: про одну і ту ж річ в Конституції говориться лише раз, і кожна стаття говорить лише про одне;

2) — кожне поняття, що вводиться, просто роз'яснюється в Конституції, якщо воно не є досить простим або щодо нього нема суперечок в різних галузях права;

3) — кожна норма Конституції відноситься до певного чи певних суб'єктів і має правові наслідки;

4) — кожна норма Конституції, що відноситься до опису гілок влади, не регламентує, а визначає: тобто, склад, повноваження, періодичність роботи гілок влади повинні бути визначені у такому обсязі, щоб вони торкалися кожного громадянина, що бере участь у виборах (Президента чи Парламенту) чи стикається з захистом (порушенням) своїх прав щодо Суду. Взаємодія між гілками влади і внутрішній регламент роботи гілок влади є не проблемою Конституції, а інших відповідних законів;

Принципи прийняття та зміни Конституції задля її прямої дії:

1) — Конституція розробляється і змінюється не шляхом досягнення компромісу інтересів, а на основі принципів, бо тільки принцип може діяти безпосередньо, не залежати від інтерпретації, оскільки завжди можна відстояти первісне значення принципу;

2) — Конституція приймається прямим голосуванням всього народу і тому підтримується його волею і згодою — конституція потвердження права і свободи цілого народу на відміну від будь-якого окремого закону, тому вона діє прямо;

3) Принципи застосування прямої дії Конституції:

4) — для безпосередньої дії Конституції не потрібні інші закони та роз'яснювальні акти та укази;

5) — дії, що суперечать Конституції, повинні бути негайно припинені Судом, а у випадку наявності в таких діях злочину тим же Судом повинна бути зініційована кримінальна справа;

6) — інформація про неконституційні дії може бути передана до Суду будь-якою людиною неанонімно, яка в разі необхідності може вимагати свого захисту від можливих посягань з боку підозрюваних;

7) — статті, що суперечать всім цим переліченим принципам, не мають прямої дії, і повинні бути витлумачені Судом в такій інтерпретації, яка показує суть прямої дії.

3. Принцип типології прав

Права поділяються на „природні права", „громадянські свободи", „соціальні гарантії". Перші захищаються всіма гілками влади, фінансуються бюджетом щонайперше і завжди; другі захищаються законодавчою та судовою владою і на практиці можуть порушуватися виконавчою владою, фінансуються з бюджету за окремими рішеннями влади; треті надаються виконавчою владою за наявності коштів в бюджеті.

4. Принципи різних гілок влади та її смислу для самих представників цієї влади

Описуючи владу нинішня Конституція говорить про багато що, окрім того, навіщо кожна з гілок влади. А це має бути сказано, бо відсутність мети у кожної гілки влади саме і робить її безвідповідальною щодо громадян і неосмисленою для самих представників цієї влади.

Принцип самоврядування — суспільний розвиток на засадах самодіяльності та делегування органам влади тих повноважень, які неможливо опанувати шляхом самоврядування.

Принцип стратегічної влади — лідерство країни щодо світу та часу, збереження та розвиток культурної ідентичності країни.

Принцип законодавчої влади — розумне влаштування світу, який підвладний законам країни.

Принцип виконавчої влади — постійно пояснювати громадянам своє бачення розвитку країни, а не тільки економічного зростання, та досягати цього

розвитку шляхом ефективного управління та координації дій різних економічних суб'єктів.

Принцип судової влади — справедливість взагалі та захист права слабкого зокрема.

Принцип розподіленого суверенітету означає, що суверенітет країни не є цілісним, гомогенним, неподільним. Суверенітет є суть перелік повноважень, які всі гілки влади розподіляють договірним чином: 1) до наддержавних структур; 2) до центральних традиційних трьох гілок влади; 3) до самоврядування як гілки влади; 4) до стратегування як гілки влади.

5. Принцип „стримувань і противаг" в новій Конституції має діяти в розширеному вигляді:

1) Вихід „стримувань і противаг" в повноваженнях гілок влади за межі країни задля збереження, з одного боку, входження країни у світ (ЄС) та збереження нею цілісності та культурної ідентичності;

2) Вихід „стримувань і противаг" відносно інфраструктури за межі влади, оскільки центр прийняття інфраструктурних рішень має бути в чотирикутнику: державна влада — місцеві влади — бізнес — компетентна громадськість (експерти) задля ефективного управління інфраструктурою;

3) Принцип „стримувань і противаг" самоврядування відносно влади спрямований на розвиток самодіяльності громадян, реалізацію їх природної свободи на управління власним життям. Тобто самоврядування є первинним щодо влади, але влада обмежує його винятково у питаннях територіальної цілісності, збереження-розвитку культурної ідентичності, стратегічного розвитку країни.

6. Принципи розширеного розуміння „джерела влади"

Джерелом влади є не народ, розуміння якого абстрактне, а використання народу з боку влади, наприклад, через референдум, маніпулятивне, а реальний процес здійснення влади народом — самоврядування. Джерелом влади є реальний процес самоврядування, а не опосередкована владою воля народу. Референдум опосередкований набором і способом формулювання питань, що виносяться на референдум, та можливістю імплементувати або ігнорувати результати референдуму. Представницька влада опосередкована виборами, де сьогодні вибираються не відповідальні тією чи іншою мірою партії, а безвідповідальні блоки партій, на які після виборів народ не може ні вплинути, ні контролювати, ні відкликати.

Принцип максимального устремління до безпосереднього самоврядування.

Джерелом влади в країні є самоврядування. Найвища форма влади — безпосереднє самоврядування і як його розвинута форма — електронне самоврядування.

Принцип громадського управління делегуванням влади або принцип розширеної субсидіарності.

Діє принцип „передачі повноважень від самоврядування до влади" а не принцип „зафіксованих у Конституції повноважень влади". Відтак повноваження влади мають звужуватися, а повноваження самоврядування розширюватися.

В цьому процесі діє ***принцип розподіленого суверенітету***, який закріплено в Конституції.

Походження влади від самоврядування, а не навпаки означає, що повноваження делегуються центральній владі значною мірою знизу, від процесів самоврядування, які передають центральній владі повноваження в тій мірі і на той час, в якій мірі і в який час самі не можуть справитися з цим. Це означає, що повноваження в будь-який момент можуть бути повернуті від центральної влади до самоврядування. Дуже важливо те, що повноваження влади делегуються не згори вниз, а знизу вгору. Ці повноваження делегуються в обсязі, що визначається знизу. Ці повноваження делегуються тимчасово і в будь-який момент можуть бути взяті за ініціативою знизу назад.

7. Принципи самоврядування в межах принципу розподіленого суверенітету

Самоврядування будується на принципі субсидіарності.

Це означає, що на більш високому рівні вирішуються тільки ті питання, які не можливо вирішити на нижчому рівні. Державна влада має вищі від самоврядування повноваження лише в питаннях територіальної цілісності, стратегічного розвитку країни, збереження-розвитку культурної ідентичності.

Принцип розширення прав знизу — конституційна основа субсидіарності.

Це означає, що

— органи місцевого самоврядування можуть видавати правові акти, які регулюють відносини в сфері конституційного права.

Якщо такі правові акти розширяють або посилюють права, свободи чи гарантії, то ці правові акти мають визнаватися джерелом регулювання конституційних правовідносин.

8. Принципи „Стратегічної влади” в межах принципу розподіленого суверинітету

В новій Конституції має бути описаний новий тип влади — стратегічна, тобто інша, ніж судова, виконавча і законодавча. Стратегування — спосіб багатомірного (багатофокусного) управління, коли враховують довгострокові стратегії різних зовнішніх стратегічних гравців і на противагу їм пропонують та впроваджують свої стратегічні кроки.

Принцип системності стратегування.

Стратегування може бути ефективним не в разі існування стратегій чи стратегічних органів, а за умови наявності складної і розгалуженої системи розробки та впровадження довгострокових стратегій, застосування стратегічних сценаріїв дії влади та використання стратегічної гри та контргри в різних стратегічних сферах політики та економіки.

Система трьохрівневого стратегування.

В країні має бути створено ***трьохрівневу систему стратегування*** — набір інститутів, процедур, взаємозв'язків з виконавчою владою, що дозволяє здійснювати стратегування. Стратегування повинно мати три пов'язані рівні:

1) громадсько-політичне стратегування (розробка політичної публічної загальнонаціональної Стратегії, яка показує час в 10-20 років та місце країни на цей час серед стратегій зовнішніх гравців, які значно впливають на неї — складається з різних стратегічних планів, призначена для широкої громади та бізнесменів));

2) інституційне стратегування (Інститут Стратегування та інші інститути, до компетенції яких має бути віднесене стратегування сценарне та ігрове, тобто більш складніші стратегії щодо конкретних сценаріїв та стратегічних ігор влади, наприклад, в сфері закупки енергоносіїв, інновацій, інформатизації тощо — для консультації органів влади у її повсякденній роботі та для перспективного програмування);

3) елітне стратегування, що відбувається на „стратегічні раді” — ще більш складна стратегія на більш довгий термін, яка є принципово непублічною і часто відомою для дуже небагатьох навіть з представників влади. На „стратегічній раді” також заключається і перезаключається „пакт еліт” — принципи, на яких побудована Конституція.

1 та 2-й рівень описується в Конституції тільки з точки зору загальних принципів. 3-й рівень може не описуватися, але його існування — предмет „пакту еліт”, який заключається незалежно від Конституції, але впливає на її принциповий зміст.

Принцип „компетентної демократії” реалізується шляхом поєднання інституційного та елітного стратегування.

Стратегування не є безпосередньо демократичним інструментом влади. Принцип „компетентної демократії” означає розмежування в стратегуванні двох традиційних підходів у політиці — оптиматів та популярів. Популяри беруть участь на першому рівні стратегування. Оптимати беруть участь на другому рівні стратегування. На третьому рівні стратегування діє вузький прошарок еліти з дуже вузькими повноваженнями — стратегування щодо вічності і цивілізацій планети. Можна назвати їх обраними або ще якось романтично. Але без них не можна обійтись, якщо ми прагнемо бути лідерами у світі.

Принцип різного рівня громадського контролю для кожного рівня стратегування.

Це означає, що тільки перший рівень стратегування є повністю публічним і підлягає повному громадському контролю. На другому рівні використовуються непублічні стратегії і громадському контролю підлягають тільки обставини їх розробки та впровадження — кадрова політика, обсяг фінансування, оцінка результативності постфактум. Для другого рівня стратегування характерна обмежена публічність або відстрочена публічність. На третьому рівні, що виходить за межі публічних інститутів, контроль за вузьким колом еліти, що здійснює елітне стратегування, здійснюється елітою взагалі. Вплив цього третього рівня стратегій відбувається винятково через входження людей, що є носіями складних багатомірних стратегій, в конкретні владні інститути. Фактично третій рівень — це організація закритого елітарного типу: відкриті і зрозумілі цілі, але складні та закриті стратегії їх досягнення. Така організація не є масонською в повному розумінні слова, тому що її члени діють публічно, не переслідують ніяких таємних цілей. Публічне стратегування контролюється громадськістю змістовно і повністю. Інституційне стратегування контролюється громадськістю на рівні організації структур та на рівні цілей, щодо яких діє принцип відкладеної (відстроченої) публічності. Елітне стратегування контролюється громадськістю на рівні основних трьох цілей (збереження територіальної цілісності, культурної ідентичності, світове лідерство країни) та на рівні персонального складу, який є публічним.

Конституцією регулюється публічне стратегування в частині, що відноситься до функцій стратегічної влади, робота Стратегічного інституту — окремим законом, елітне стратегування законодавчо не регулюється.

Відповідно в Конституції змінюється розуміння функцій Президента. Прем'єр-міністр повинен отримувати всю повноту виконавчої влади, а Президент стає основою влади стратегічної.

Принцип цілісності стратегії — стратегія є єдиною і цілісною на кожному з рівнів.

Створення цілісності на кожному рівні стратегування є окреме завдання при розробці Конституції. Щодо першого рівня (громадсько-політичне стратегування) цілісність стратегії означає: стратегія як документ розробляється публічно з залученням широкого кола партій, експертів, активної громадськості, підтверджується Президентом як обов'язкова до впровадження всіма органами влади. В Конституції має бути передбачено механізм корекції Програми Уряду та тематичних урядових програм щодо Загальнонаціональної Стратегії. Щодо другого рівня (інституційне стратегування) цілісність стратегії означає: професійно розроблені стратегії (щорічні послання Президента мають статус стратегічних і обов'язкові до впровадження в Програму Уряду, тематичні урядові програми та закони Парламенту; сценарії та ігри інститутів використовуються в поточній роботі як стратегічні інструменти; тематичні стратегії можуть розроблятися різними інститутами і в разі їх підтвердження Президентом вони обов'язкові до впровадження). Третій рівень (елітне стратегування) є справою вузького кола еліти, що спрямована на збереження територіальної цілісності, збереження та розвиток культурної ідентичності, світове лідерство в розвитку країни — над іншими стратегіями, програмами, Конституцією, уявленнями решти політиків та громадян (стратегія за цивілізаційним рахунком).

Таким чином всі вищеописані принципи та підходи мають бути предметом „пакту еліт", який заключається до змін в Конституцію. Відтак Конституція має розроблятися всією українською елітою, а прийматися на всенародному референдумі. „Пакт еліт" може змінюватися за спеціальною процедурою на „стратегічній раді", яка збирається поза Парламентом періодично або позачергово у випадку конституційної чи іншої кризи в країні. На цих зборах приймають різні стратегічні рішення, в тому числі — рішення про зміни до Конституції. „Стратегічна рада" — неінституційне утворення іншого змісту, ніж загальнонаціональний круглий стіл. Це утворення, де говорять про принципи розвитку країни, взаємодії еліт, стратегії третього рівня, а не про інтереси окремих політичних сил. Політичний торг на „стратегічній раді" заборонено.

9. Принципи Законодавчої влади в межах принципу розподіленого суверинітету

1) Принцип захисту прав та свобод громадян, а не інтересів влади в законотворенні.

2) Принцип устремління до прямої демократії та електронного самоврядування.

3) Принцип пріоритету самоврядування та послідовного дотримання субсидіарності в законотворенні.

4) Принцип домінування стратегічних підходів в законотворенні.

5) Принцип безпосереднього представлення публічного інтересу громадян в кризових ситуаціях — „бути над сутичкою”.

6) Принцип публічності та громадського контролю за діяльністю Парламенту та кожного депутата зокрема.

7) Принцип застосування експертного знання (обов'язковості експертизи, щодо якої передбачено бюджетне фінансування на тендерній основі).

8) Принцип публічного лобіювання на основі закону та відмови депутатів від лобіювання.

9) Принцип невтручання фракцій та партій Парламенту в діяльність виконавчої влади через своїх представників в Уряді.

10. Принципи Виконавчої влади в межах принципу розподіленого суверинітету

Принцип розмежування політики і управління в коаліційному Уряді — представники партій працюють як управлінці і виконують програму Уряду. Обмежені політичні функції має вузький визначений перелік осіб.

Принцип професійного підходу до кадрової політики в Уряді: там потрібні професійні управлінці, а не господарники чи галузеві спеціалісти.

Експерти чи галузеві спеціалісти не є управлінцями, вони залучаються в процес прийняття рішень Уряду на всіх етапах, але організацію прийняття рішень здійснюють управлінці.

11. Принцип розмежування влади та бізнесу

Принцип програмної роботи (власне Урядової Програми) та наступності рішень виконавчої влади.

Програмний принцип розвитку за публічними критеріями, що не зводиться до економічного зростання та збагачення (тобто має бути чітко визначено, за якими критеріями та як ми взнаємо, що ми розвиваємось).

Принцип дерегуляції бізнесу: один вид діяльності — не більше одного дозволу.

Принцип застосування зовнішнього експертного знання на основі цільових витрат бюджету на зовнішнє консультування Уряду на тендерній основі.

Принцип публічності та громадського контролю за діяльністю Уряду.

Організаційний принцип публічності — нестатусна (публічна, з вільним доступом, з відкритим підбором запрошених, рівне право усіх на виступ) комунікація в процесі громадських слухань та інших публічних акцій.

12. Принципи роботи Судової влади в межах принципу розподіленого суверинітету

Правова держава за Конституцією означає верховенство права. Право є співвідношення волі різних осіб, корпорацій та держави, що в принципових положеннях визначається Конституцією, а в розширенному змісті — Судом. Закон є юридичне потвердження соціально–економічних відносин в громадянському суспільстві. (Тому протиправний і незаконний — нетотожні поняття).

Отже верховенство права означає:

1) — право захищається судовою владою, оскільки права перелічені в Конституції не є вичерпними і не суперечать іншим невід'ємним правам людини;

2) — загальновизнані принципи і норми міжнародного права є складовою частиною правової системи України;

3) — в разі більш ширшого тлумачення невід'ємного права людини судом, ніж в Конституції або інших законах, діє право;

4) — Конституція має найвищу юридичну силу над іншими державними законами та нормами як документ права, а не тільки як закон.

Принцип „подолання правом обмеження закону”.

Верховенство права для Суду означає наступне. Суд захищає право, а не закон. Винятково закон використовується Судом у ситуації, яка дозволяє однозначне її тлумачення на основі цього закону. В ситуації, яка не може бути однозначно витлумачена на основі закону чи в разі суперечки між законами, Суд приймає рішення на основі правової оцінки ситуації.

Принцип „справедливості”.

Суд захищає право слабкого, а не сильного. Суд захищає суперечку прав на основі закону та розуміння Судом справедливості, яка викладається в мотивувальній частині рішення суду.

Принцип „верховенства права” щодо типології прав.

Конституція розрізняє природні, громадянські та надані права (соціальні гарантії). Природне право вище, ніж будь-який закон. В разі суперечки громадянських прав чи свобод і закону, Суд стає на сторону права чи свободи і виносить окрему ухвалу щодо цього закону зі зверненням до Верховної Ради. Суд не захищає соціальні гарантії як такі, а лише законну форму їх надання чи скасування.

Принцип „незалежності Суду".

Судді при здійсненні правосуддя незалежні. Рішення Суду має бути скасовано вищою інстанцією, якщо буде доведено, що воно приймалося шляхом тиску, підкупу або при інших обставинах, що мають незаконний характер.

13. Принцип пропорційної виборчої системи щодо Верховної Ради та місцевих рад

Принцип партійної суб'єктності в пропорційній виборчій системі.

Пропорційна виборча система означає відповідальність партій за виконання своїх програм, тобто *суб'єктами виборчого процесу є винятково партії, а не блоки і не громадські об'єднання.* Блоки не є соціально ефективними щодо творення успішних програм, виконання цих програм та відповідальності за їх невиконання.

Принцип програмної роботи партій.

Партійні програми — є основний механізм роботи партій в Парламенті.

Партійні програми не повинні працювати в Уряді.

Партії роз'яснюють свої програми перед виборами, а партії, що пройшли в Парламент звітують перед виборцями щорічно за виконання Програм. Наприклад, партії подають короткий звіт (до 10 сторінок) про роботу в друкованому вигляді та проводять публічні слухання, де більшість виступів мають бути від виборців, що не є членами партій.

Принцип зворотного зв'язку влади з виборцями.

Партії, що пройшли в Парламент, мають організувати громадські приймальні по всій території України.

Принцип розмежування впровадження партійних програм та Урядової програми.

Члени тих чи інших партій в Уряді виконують Урядову програму, а не партійні програми.

Нинішня Конституція навіть в її новій редакції 2006 року не є соціально ефективною, оскільки:

1. Консервує ситуацію „конституційної анархії”, навіть за умов прийняття змін щодо реального самоврядування.

2. Консервує ситуацію „стратегічної неадекватності” та пов'язану з нею ситуацію „зовнішнього управління країною”.

3. Робить недієвим самоврядування навіть після його детального опису в Конституції, оскільки діє принцип домінування трьох гілок влади щодо будь-яких повноважень самоврядування, і „народ як джерело влади” — залишається декларативним принципом.

4. Застосовує повсюдно в тексті старе розуміння принципу „стримувань і противаг” як лише в органах влади, безвідносно: до самоврядування, до інфраструктур, до зовнішніх міжнародних структур, що мають стратегічний вплив на державні рішення.

5. Не містить поняття „стратегічна влада”, не описує систему стратегування як набір механізмів та процедур.

6. Не містить принципів дії та цілей законодавчої та виконавчої влади.

7. Не розповсюджує верховенство права на принципи судової влади.

Нинішня Конституція є теоретично застарілою, соціально неефективною в ситуації зовнішнього управління країною, не дозволяє відповідати на світові виклики, веде до знищення культурної ідентичності України, її асиміляції, наприклад, в Європейській спільноті. Нинішню Конституцію не може бути змінено, вона має бути повністю переписана наново на нових принципах.

Часи простого влаштування політичної системи минули. Світ став складним, багатовимірним. Країна вже перебуває в ситуації „зовнішнього управління” світових центрів стратегічного управління. Відтак політична система нашої країни має теж стати складною, інакше країна в найближчому майбутньому не зможе зберегти ні свою цілісність, ні свою культурну ідентичність, ні вийти з ситуації „зовнішнього управління”, не кажучи вже про неможливість стати світовим лідером.

Викладені тут принципи фактично змушують українську еліту перейти до принципової розмови — або підтримувати викладені тут принципи і впроваджувати їх в новій Конституції, або критикувати, пропонуючи інші принципи, які знову ж впроваджувати в іншій Конституції. Еклектика та компроміс інтересів як механізм побудови Конституції більш не пройде. Ігнорування елітою підходу до зміни політичної системи на основі принципів

призведе до того, що хід часу зруйнує культуру, країна втратить цілісність, а така еліта піде у історичне забуття.

Принципи сильніші за будь-чиї інтереси, вони сильніші за будь-яку партію, за будь-якого лідера. Вони самі знаходять собі прибічників, самі змінюють світ через людей, що їх підтримують. Світом правлять інтереси, але змінюють світ принципи.

Принципове розуміння стратегії кожного нижчого рівня відбувається на наступному. Інституційна стратегія дозволяє зрозуміти на іншому рівні публічну стратегію. А елітна стратегія дозволяє зрозуміти на іншому рівні інституційну стратегію.

***

ДАЙДЖЕСТ

№ 3.201



2024-08-19

Ніколов

Тільки вчора порассуждав з колегою про те, що наше вторгнення в Роіссю може бути ознакою певної відстані між Єрмаком і Зеленським. Перший тягне саміти-хуяміти, а другий показує бубєнци ворогам)))) Звісно, що сама думка про те, що Єрмак втратив зв'язок з Зеленським – це крамола. Однак у мене якось забагато паззлів останнім часом вкладалось в картину певного розколу. Я навіть кілька днів тому писав це в коментарях у себе. І ось вийшов свіжий «The Economist», в якому фактичне підтвердження:

«Генерал Сирський тримав свої плани в таємниці, ділився ними лише з вузькою групою генералів і силовиків. Він розмовляв з президентом віч-на-віч, без його співробітників. Армійська розвідка проводила більшу частину розвідки, замість того, щоб покласти її на ГУР, українську військову розвідку, яка була підключена лише на пізньому етапі».

Тобто ні Єрмак, ні Буданов не були включені Зеленським до планування такої потужної ескапади. В результаті ніхто не повідомив і західних союзників, яким довелось лише заднім числом погодитись з нашими діями. І ніхто не злив наш план Путєну…

Однак повторюсь – це все умовиводи та думкоспостереження. Рассуждать на повному серйозі про те, що Єрмак вже не з Зеленським – я не збираюсь. Наразі я можу точно стверджувати лише одне. Ще кілька місяців тому будь-які розмови про замир'я були табу і кожен хто відкривав рота – отримував люлєй як зрадофіл (хоча ці розмови в інтерв'ю закордонним медіа і вів безпосередньо Зеленський). Але пройшов всього місяць і тема майбутніх перемовин стала загальним місцем. Тобто зараз можна вийти в центр фейсбука і сказать: «Зеленський з Сирським провів шикарну операцію на Курщині для того, щоб потім домовитись з Путєним про замир'я». І тобі за це нічого не буде. От реально – зараз навіть по тєлєку говорять про те, що ми просто підіймаємо свою переговорну позицію. Тобто математично виходить так, що все рівно перемагає стратегія Єрмака))))

.....Аліса Юрченко, а скажуть що це ми в "Економісті" працюємо, бо там статті ж без підписів виходять, то їх може писать хто угодно)))

***

Автопереклад https://www.economist.com/europe/2024/08/18/russias-double-punch-back-against-ukraines-shock-raid

Росія завдає подвійного удару у відповідь на ударну атаку України

Вона бомбить українців у Курську і наступає на Покровськ

Наказ про висунення пролунав по рації на світанку 6 серпня. Сергій, рядовий 80-ї бригади, одним з перших вийшов з лісу. Коли його підрозділ перетнув кордон з Росією, підтримуваний постійним танковим вогнем, кордон вже був значною мірою зруйнований. «Наші командири не пошкодували жодного артилерійського снаряду», - розповідає він у голосових повідомленнях з Курської області Росії. Інші українські військовослужбовці повідомляють, що перетинали кордон на хвилі ейфорії, а черги полонених майже одразу повертались в зворотному напрямку.

Щоб оцінити шоковий рейд України та його перспективи, The Economist опитав солдатів, які брали в ньому участь, і джерела, знайомі з процесом прийняття рішень генералом Олександром Сирським, головнокомандувачем

Збройними силами України. Вимальовується картина зухвалої авантюри, народженої відчаєм і у великій таємниці. Вона підняла бойовий дух і показала, що Україна розробила нову ефективну тактику. Але через 12 днів прогрес сповільнився і з'являються обриси нової лінії фронту. Незрозуміло, чи можуть війська окопатися, чи вони перевантажені зобов'язаннями за рахунок лінії фронту в інших місцях. Найбільша небезпека - навколо Покровська, на Донбасі в Україні, де сили Кремля швидко завойовують позиції.

Солдати 82-ї бригади, другої з чотирьох, що брали участь у першому штурмі, кажуть, що після початкової ейфорії бої ставали дедалі інтенсивнішими. Під час перших обмінів відбувся лише один серйозний бій, коли росіяни намагалися влаштувати засідку з кукурудзяних полів біля першого села. Українці, які якимось чином мали монополію на розвідувальні безпілотники в небі, побачили ворога і наказали йому здатися. Ті не підкорилися. Тож вони стріляли з усього, що мали, поки кукурудза не перестала шелестіти, і не настала тиша. Тоді українці пішли далі.

Малопомітність і розумна тактика - наприклад, використання так званих безпілотників FPV для забезпечення повітряного прикриття - дозволили українцям прорватися крізь російську сільську місцевість. Їх переслідували російські гелікоптери і планерні бомби, які часто падали на російські села внизу, але на землі вони не зустрічали серйозного опору. 82-а бригада просувалася на схід, у напрямку села Велике Солдатське, тоді як 80-а попрямувала на захід, до Малої Локни. Невеликі підрозділи промацували вразливі місця перед тим, як наступала важка бронетехніка. Це була «маневрена атака», схожа на тактику, яку використовував російський командувач Валерій Герасимов, каже джерело в українському генштабі. Перші п'ять днів вона була надзвичайно ефективною.

1. Відчайдушні часи, відчайдушні заходи

План вторгнення на територію Росії виник не на порожньому місці. На початку липня генерал Сирський, новопризначений український головнокомандувач, перебував під тиском. Протягом кількох місяців він боровся з не надто ідеальною спадщиною свого попередника Валерія Залужного, а керівництво армії розходилося з президентом у поглядах на політику мобілізації, що призвело до значного дефіциту особового складу. В Америці Конгрес зволікав із підтримкою. Як наслідок, Авдіївка, опорний пункт на північ від Донецька, впала. Лінія фронту в Донецькій області руйнувалася, особливо навколо логістичного вузла Покровська. Ходили чутки, що генерала Сирського можуть відправити у відставку, а на нього нацьковували собак, пов'язаних з Андрієм Єрмаком, всесильним керівником апарату президента Володимира Зеленського, і навіть припускали, що він «збрехав» своєму начальству.

На тлі цієї метушні комбат почав планувати. «Сирський не сильний у політичних іграх, - каже джерело, близьке до генерала. «Що він вміє, так це воювати». Розглядалося кілька сценаріїв наступального удару по найслабших місцях російської лінії: удар в Брянській області на півночі; удар в Курській області; комбінація цих двох варіантів; або більше. Головна мета полягала в тому, щоб відтягнути війська з Донбасу і створити козирі для будь-яких майбутніх переговорів. Генерал Сирський тримав свої плани в таємниці, ділився ними лише з вузькою групою генералів і силовиків. Він розмовляв з президентом віч-на-віч, без його співробітників. Армійська розвідка проводила більшу частину розвідки, замість того, щоб покласти її на ГУР, українську військову розвідку, яка була підключена лише на пізньому етапі.

Західні союзники також були навмисно залишені в невіданні, стверджує джерело. «Дві попередні операції Сирського були зірвані Заходом. Одна з них була злита росіянам, а в іншому випадку нам було дано вказівку припинити операцію». Обмеження комунікації до рівня службової необхідності дозволило українцям розпочати атаку до того, як росіяни зрозуміли, що відбувається. «Вони зрозуміли, що щось відбувається, але, ймовірно, припускали, що нам знадобиться американське схвалення для такої зухвалої операції». Перед обличчям доконаного факту Захід не заперечував.

Генерал Сирський заплутав ворога, приховавши прибуття своїх найбільш загартованих у боях дивізій. Підкріплення було перекинуто до лісів поблизу кордону під приводом захисту від нібито російського наступу на Суми. У той же час в українських ЗМІ з'явився наратив про неминуче російське вторгнення. «Ротація відбулася приблизно за півтора тижні до початку Курської операції, - згадує Сергій. «Росіяни продовжували вважати, що ми просто захищаємо кордон».

Самі солдати почали підозрювати, що відбувається щось серйозне, на початку серпня, коли їм раптово видали спорядження: нові каски з інтегрованими навушниками, нові штурмові гвинтівки. Вони проводили тренування на макетах, які, як згодом з'ясувалося, представляли собою російські села. 80-та бригада почала готуватися до другої хвилі наступу. Генерал Сирський приберіг більшу частину своїх атакуючих сил для цієї другої лінії, і, можливо, саме тому росіяни спочатку вважали прорив не надто серйозним. Солдати кажуть, що не повірили своїм командирам, коли ті розповіли їм про плани. «Ми сміялися, - згадує рядовий Сергій. «Жартували, що сьогодні не 1 квітня. Командир лише посміхнувся, знаючи, що ми не знаємо, що на нас чекає».

2. Росія відповідає

Генерал Сирський - педант у деталях. Але якщо перша фаза була ретельно спланована, то зараз кампанія розвивається ситуативно. Втративши елемент несподіванки, українські успіхи сповільнилися. Президент Зеленський, як і

раніше, наполягає на максимальному прогресі, каже джерело в Генеральному штабі. Але його найкращий солдат проявляє обережність, зосереджуючись на розширенні флангів уздовж кордону для створення більш захищених ліній. «Сирський не дурень, - каже його співрозмовник. «Він знає, що поспішаючи вперед, ризикує всією операцією». Останніми днями розширений український контингент чисельністю 10 000-20 000 солдатів, схоже, зосередився на встановленні контролю на південному березі річки Сейм на північний захід від Суджі. 16 серпня українські ракети зруйнували міст через річку в Глушково. А 18 серпня військово-повітряні сили України заявили, що підірвали другий міст через Сейм.

Велика авантюра генерала Сирського дала українцям надію після року постійно похмурих новин. Це також дало йому новий авторитет. Але довгостроковий успіх чи неуспіх операції значною мірою залежатиме від того, як на неї відреагує Росія. Схоже, що вона дотримується подвійного підходу: більш агресивно реагує на вторгнення і водночас чинить тиск всередині України вздовж лінії розмежування на Донбасі. Метою Кремля буде перетворити Курськ на не більше, ніж прикрий комариний укус на тлі кровопролиття всередині України.

Докази посилення реакції всередині Курська зараз очевидні. Українські солдати, які перебувають на території Росії, кажуть, що вони вже починають бачити інший рівень опору. Втрати зростають. Росіяни посилилися краще підготовленими підрозділами, в тому числі морськими піхотинцями і спецназом. Вони вивчили місцевість. Ця запізніла реакція Росії на вторгнення в Курську змусила її відволікти частину військ з важких позицій всередині України на Донбасі. Відображаючи це, джерело в українському уряді заявило, що військова активність на Донбасі значно знизилася з 16 серпня. Однак є великий виняток: Покровськ, місто, де Росія постійно просувалася вперед перед вторгненням і де вона намагається підтримувати сильний тиск на Україну.

Таким чином, сцена підготовлена для драматичного моменту у війні:

> — Україна хоче продовжити наступ углиб Росії і порушити контури лінії фронту, змінюючи ***поразницький наратив*** про заморожений конфлікт, єдиною відповіддю на який є переговори.

Росія хоче придушити вторгнення і скористатися виснаженням ресурсів України, що виникло внаслідок цього, і перенести наступ в інше місце, в Покровськ.

Українські війська на території Росії є більш вразливими, але все ще тримаються зухвало.

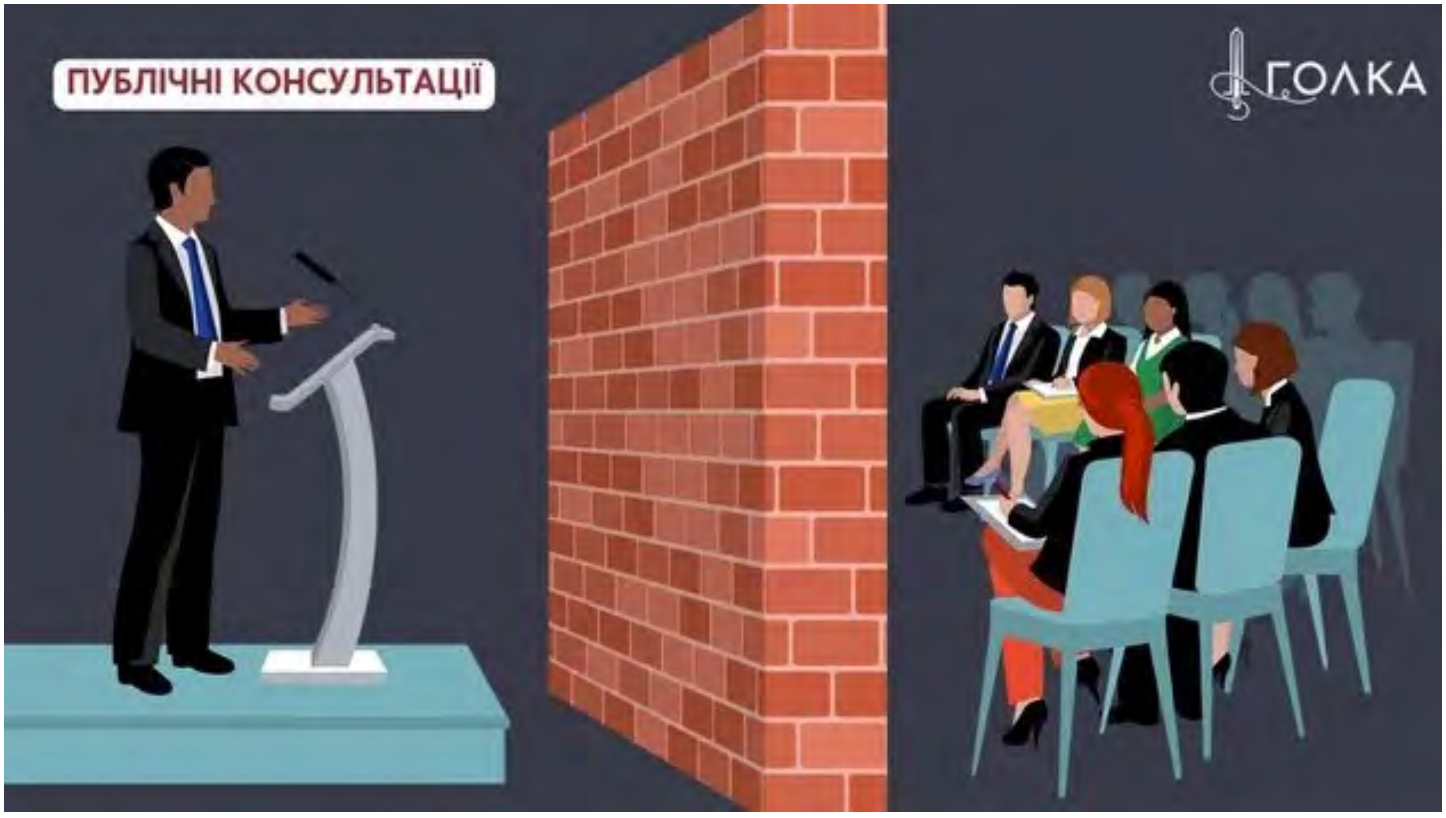
«Ці виродки зрозуміли, як воювати, і вони розуміють нашу тактику, - каже рядовий Сергій з 80 бригади. «Але це не означає, що ми не розуміємо їхньої тактики - або що ми не будемо продовжувати їх знищувати».

***

№ 3.202

ZN,UA

ПУБЛІЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ: ЯК РАДА ВИКОНАЛА ВИМОГУ ЄВРОКОМІСІЇ ДЛЯ ГАЛОЧКИ І ЩО ТЕПЕР РОБИТИ ГРОМАДЯНАМ?



2024-07-01



Георгій Могильний, *експерт з питань містобудування, аналітик громадської ініціативи «Голка»*

Громадськість не отримає реальної можливості впливати на рішення влади, зокрема й ті, що стосуються відбудови.

Вимоги партнерів, *прийнявши Закон «Про публічні консультації»* (№4254), народні депутати виконали суто формально (!). Відбулася підміна понять, аби встигнути до початку переговорів про вступ до ЄС, і закон ухвалили без обговорення.

Нардепи не передбачили обов'язкових громадських консультацій перед розглядом своїх і президентських ініціатив. Тому уряд може спокійно передати свою ініціативу парламентаріям, і консультуватися з громадою суб'єктам законодавчої ініціативи, якщо є така політична необхідність, не треба взагалі.

А якщо говорити про місцеве самоврядування, то навряд чи більш як 1% рішень потрапить під дію цього закону і вимагатиме консультацій із громадськістю. Занадто вже багато винятків. Ба більше, закон почне діяти лише через рік після перемоги. Тож навіть якби він був ідеальним, статус-кво зараз не змінився б.

З урегулюванням питання зволікали чотири роки. Комітет з питань організації держвлади та місцевого самоврядування мав достатньо часу, аби підготувати належним чином проєкт. Коли ж Єврокомісія поставила вимогу підтримати документ невідкладно, ініціативу одразу ж включили до урядового Плану заходів з виконання рекомендацій ЄС і до програми реформ Ukraine Facility.

Громадська ініціатива «Голка» проаналізувала прийнятий, але ще не підписаний президентом закон і виявила низку ризиків.

1. Коли держава звернула не туди?

Спроби прийняти таку ініціативу були й раніше.

2020 року уряд Дениса ***Шмигаля*** не став вигадувати велосипед, а взяв проєкт часів уряду Володимира ***Гройсмана*** (***№7453***).

Його осучаснили, додавши цифрову онлайн-платформу для взаємодії з громадянами та інститутами громадянського суспільства, і направили у парламент, аби створити видимість прогресу.

У Кабміні не переймалися навіть урахуванням зауважень Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ, унаслідок яких ініціативу заблокували депутати попереднього скликання. Про це відразу і нагадало у своєму висновку Головне науково-експертне управління парламенту.

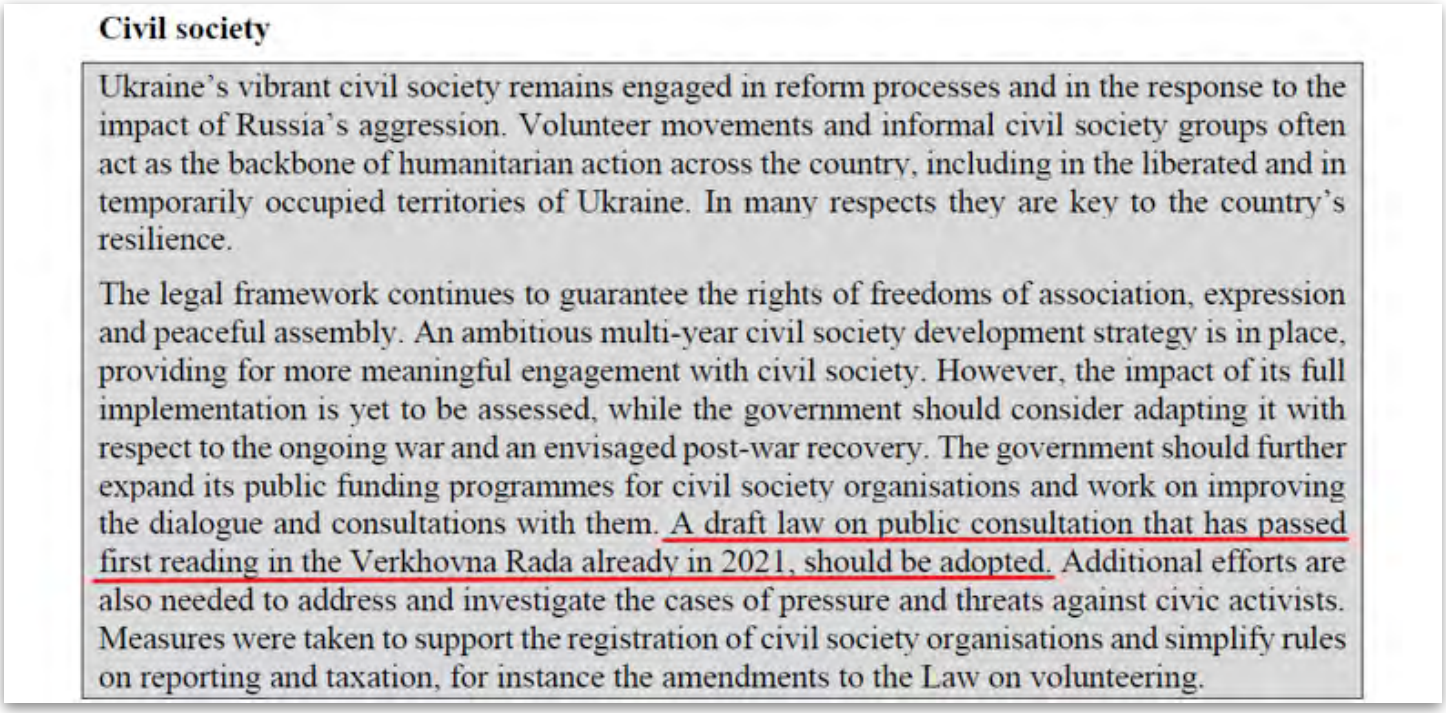
Закон після першого читання три роки тому спустили на гальмах.

Але ***Єврокомісія*** жорстко нагадала про нього торік у ***Звіті***.

У цьому звіті, до речі, йшлося і про

1) — неприпустимість прийняття ***містобудівної «реформи»*** №5655, і про

2) -— вимогу ***реформувати*** **адвокатуру**.



Civil society

Ukraine's vibrant civil society remains engaged in reform processes and in the response to the impact of Russia's aggression. Volunteer movements and informal civil society groups often act as the backbone of humanitarian action across the country, including in the liberated and in temporarily occupied territories of Ukraine. In many respects they are key to the country's resilience.

The legal framework continues to guarantee the rights of freedoms of association, expression and peaceful assembly. An ambitious multi-year civil society development strategy is in place, providing for more meaningful engagement with civil society. However, the impact of its full implementation is yet to be assessed, while the government should consider adapting it with respect to the ongoing war and an envisaged post-war recovery. The government should further expand its public funding programmes for civil society organisations and work on improving the dialogue and consultations with them. A draft law on public consultation that has passed first reading in the Verkhovna Rada already in 2021, should be adopted. Additional efforts are also needed to address and investigate the cases of pressure and threats against civic activists. Measures were taken to support the registration of civil society organisations and simplify rules on reporting and taxation, for instance the amendments to the Law on volunteering.

Фрагмент Звіту Єврокомісії щодо прогресу України в межах Пакета розширення ЄС

Як наслідок,

— проєкт про публічні консультації швидко опинився в ***урядовому Плані*** заходів з виконання рекомендацій Єврокомісії в кластері «Основи процесу вступу до ЄС» за напрямом функціонування демократичних інституцій і реформи державного управління.

Однак потім

— цей документ раптово ***перемістили*** в розділ децентралізації і спрямували виключно на посилення інструментів залучення громадян до процесів прийняття рішень на місцевому рівні (!).

2. Що саме встановлює новий закон?

Почнемо з позитиву.

До прийняття закону *громадські обговорення* уже проводили для великої кількості випадків, але здебільшого процедури було врегульовано на рівні підзаконних актів і рішень *місцевої влади*.

Тому відстежувати діяльність багатьох органів одночасно вкрай проблематично.

Зараз уже передбачено

— стандартизацію процедур дуже широким колом суб'єктів і визначено випадки, коли проведення публічних консультацій є обов'язковим.

— І перелік випадків, коли консультації стають обов'язковими, дійсно відчутно розширили.

Уніфікація, включно із майбутнім створенням єдиної онлайн-платформи, значно спрощує для громадськості процес моніторингу нормотворчості влади на всіх рівнях.

Проте диявол криється у деталях.

3. Для яких органів передбачено обов'язковість консультацій?

Перелік суб'єктів, на яких поширюються вимоги закону, досить серйозний — нардепи, комітети ВР, Кабмін, міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації, Нацбанк, органи місцевого самоврядування та інші (стаття 5).

Навіть самоврядні організації при здійсненні делегованих їм повноважень мають проводити публічні консультації.

Але є *неприємні нюанси.*

У першому читанні йшлося про те, що обов'язкові публічні консультації має проводити ще і президент.

Але

— депутати вирішили звільнити його від такого обов'язку, як і самих себе. Нардепи будуть проводити консультації, тільки якщо самі цього забажають.

Тобто,

— якщо уряду треба уникнути консультацій, то можна просто передати законодавчу ініціативу народним депутатам.

4. Коли передбачені консультації?

Закон регулює лише питання підготовки нормативно-правових актів і програмних документів (концепцій, стратегій, програм, планів заходів тощо).

Та й то не всіх.

Повний перелік винятків досить довгий (стаття 2).

Тому на рівні місцевого самоврядування навряд чи більш як 1% проєктів рішень міської ради та її виконавчих органів підпадає під дію нового закону.

Для законопроєктів обов'язкові публічні консультації не передбачені, окрім тих, що готує Кабмін.

Але їх можуть добровільно провести нардепи — автори проєкту перед реєстрацією.

Також профільний комітет може за власним бажанням прийняти рішення про проведення консультацій для будь-якого законопроєкту, але тільки щодо редакції, прийнятої в першому читанні. У другому читанні проєкти змінюються до невпізнаваності. Відтак, новий закон тут узагалі нічого не змінює.

Майже весь позитив від змін пов'язаний із новим рівнем відкритості проєктів нормативно-правових постанов уряду та наказів міністерств.

Варто нагадати, що

— зараз тут ситуація гірша порівняно з підготовкою законопроєктів у парламенті до другого читання.

Щоб передчасно не засвітити своїх намірів, уряд порушував навіть вимоги антикорупційного законодавства та ***не надсилав*** частини проєктів до Національного агентства з питань запобігання корупції для здійснення експертизи.

Серед великих недоліків

— вибірковий підхід до формування самого переліку винятків.

Наприклад, регуляторні акти прямо вказані, адже спеціальним законодавством для них процедуру консультацій врегульовано набагато якісніше, ніж пропонує новий закон.

Проте серед винятків немає рішень, що підлягають стратегічній екологічній оцінці (на чому акцентує увагу Міністерство захисту довкілля в своїх не врахованих парламентом пропозиціях).

Хоча громадські обговорення стратегічної екологічної оцінки детально врегульовано окремим законом, прийнятим на виконання міжнародних зобов'язань.

Також

— немає винятків щодо проєктів містобудівної документації на місцевому рівні та програм комплексного відновлення, громадські слухання при прийнятті яких набагато краще вже врегульовані нормами Закону «Про регулювання містобудівної діяльності».

Це створює правову невизначеність і може призвести до свідомого застосування органами влади значно гірших нових процедур з метою послабити рівень залучення громадськості при вирішенні дуже важливих питань як екологічної безпеки, так і планування розвитку території громад.

Окремий сумнівний виняток

— прямо встановлено, що публічні консультації не проводяться місцевою владою менш як за 15 днів до початку будь-яких виборів.

1) — По-перше, існує правова невизначеність у разі позачергових виборів — незрозуміло, для яких саме органів цей виняток має застосовуватися, адже на одній території одночасно діють міські (або сільські чи селищні), районні та обласні ради. На цьому наголошувало Головне юридичне управління в своїх зауваженнях, але депутати його не почули.

2) — По-друге, це створює вікно можливостей і може призвести як до критичного для громади популізму в цілях самореклами чинних депутатів, так і до прийняття низки завідомо незаконних рішень за принципом «поки є остання можливість легко заробити».

5. Хто має право подавати пропозиції та зауваження?

Хто завгодно, навіть діти, іноземці, громадяни країни-агресора, та хоч сам російський диктатор Владімір Путін.

Це не жарт.

Жодних обмежень щодо особи, якщо в неї є бажання. Пропозицію мають право подавати «заінтересовані сторони», до яких, за визначенням у статті 1 закону, належать й «інші особи, які виявили бажання брати участь у публічних консультаціях».

Додайте до цього, що основна форма консультацій — це електронні консультації. Пропозиції фізичні особи можуть надсилати на електронну пошту, вказавши лише прізвище, ім'я, по батькові, електронну адресу, засоби

телефонного зв’язку. Жодної ідентифікації справжності особи законом не передбачено.

А от по батькові мати обов’язково. Якщо немає, то пропозиції від такої людини не мають права розглядати, бо це обов’язкова інформація, і винятків тут не буде.

У майбутньому всі публічні консультації мають здійснюватися на онлайн-платформі для взаємодії з громадянами та інститутами громадянського суспільства, держателем якої визначено Мінцифри.

Однак і тут є нюанс.

Закон узагалі не визначає строків її створення і джерел фінансування, тож коли вона буде, невідомо. А доти в перехідних положеннях визначено, що до створення технічних можливостей для проведення електронних консультацій на цій онлайн-платформі консультації проводяться суб’єктами проведення консультацій на їхніх веб-сайтах і/або веб-сторінках у соціальних мережах.

Безумовно,

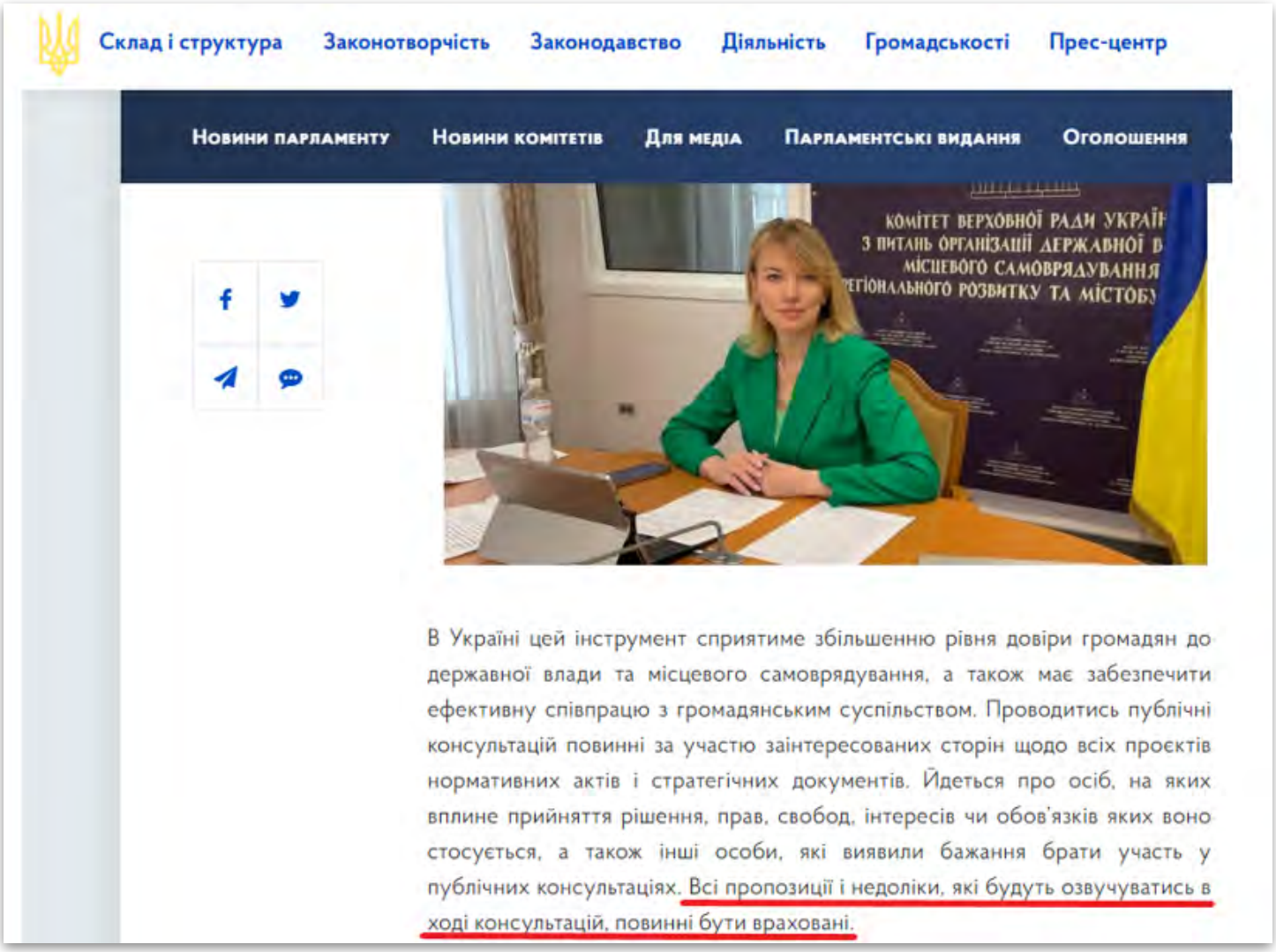
> **— «в електронній демократії Україна стає беззаперечним лідером».**

Бо навряд ще хтось наважиться на проведення консультацій щодо державної та місцевої політики на веб-сторінці у соціальній мережі за участі всіх охочих, включно із ботофермами.

6. Як урегульовано процедуру врахування пропозицій і зауважень від громадськості?

Як ***повідомила*** прес-служба Апарату Верховної Ради з посиланням на голову профільного комітету Олену ***Шуляк***,

> **— «усі пропозиції і недоліки, які будуть озвучуватися в ході консультацій, повинні бути враховані».**



Прес-реліз Верховної Ради щодо прийняття Закону «Про публічні консультації»

Проте **ці твердження не відповідають дійсності**

— прийнятий закон **не передбачає обов'язковості врахування пропозицій і недоліків, озвучених громадськістю**.

Він

— **навіть не регулює процедури розгляду пропозицій**, а лише встановлює, що пропозиції мають фіксуватися, оприлюднюватися, аналізуватися та вивчатися, а потім у звіті надається узагальнена інформація про врахування або відхилення пропозицій з обґрунтуванням прийнятого рішення.

Яку роль можуть відігравати *консультації з громадськістю*, якщо органи влади мають законне право ігнорувати на власний розсуд будь-які пропозиції?

І мова

1) — **не просто про фіктивність установлених новим законом механізмів участі громадськості в державному управлінні, а**

2) — **про значні ризики побудови безпечних корупційних схем під виглядом врахування поданих пропозицій.**

Такі схеми вже існують у сферах, де спеціальними законами передбачені громадські обговорення, але їхній порядок невдало врегульовано.

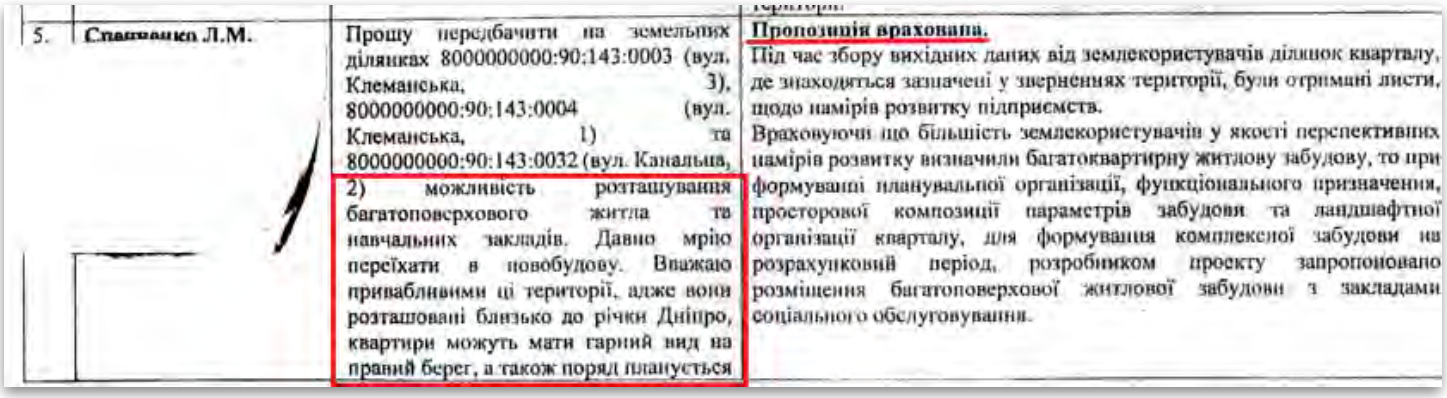
Найнаочніше це можна продемонструвати на ситуації з розробкою містобудівної документації.

Нижче наведено скріншот звіту про розгляд пропозицій громадськості до проєкту детального плану території в Києві.

Пересічний громадянин звертається з проханням внести зміни і передбачити будівництво житлової багатоповерхівки неподалік берега Дніпра, бо він, буцімто, давно мріяв купити собі нову квартиру в такому місці.

Пропозицію враховано.

А численні пропозиції про створення зелених зон, яких у тому районі катастрофічно мало, чи про виправлення явних махінацій із показниками забезпечення соціальною інфраструктурою було проігноровано.



5.	Прошу передбачити на земельних ділянках 8000000000:90:143:0003 (вул. Клеманська, 3), 8000000000:90:143:0004 (вул. Клеманська, 1) та 8000000000:90:143:0032 (вул. Канальна, 2) можливість розташування багатоповерхового житла та навчальних закладів. Давно мрію переїхати в новобудову. Вважаю привабливими ці території, адже вони розташовані близько до річки Дніпро, квартири можуть мати гарний вид на правий берег, а також поряд планується	Пропозиція врахована. Під час збору вихідних даних від землекористувачів ділянок кварталу, де знаходяться зазначені у зверненнях території, були отримані листи, щодо намірів розвитку підприємств. Враховуючи що більшість землекористувачів у якості перспективних намірів розвитку визначили багатоквартирну житлову забудову, то при формуванні планувальної організації, функціонального призначення, просторової композиції параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, для формування комплексної забудови на розрахунковий період, розробником проекту запропоновано розміщення багатоповерхової житлової забудови з закладами соціального обслуговування.

Знімок екрана з розгляду пропозицій громадськості до проєкту детального плану територій Києва.

Подібні історії трапляються регулярно і з містобудівною документацією, і з регуляторними актами, і зі звичайними нормативно-правовими актами уряду чи міністерств, які вже за чинним законодавством проходять процедуру консультацій із громадськістю.

Відсутність установлених на рівні закону ефективних процедур щодо врахування чи відхилення пропозицій і механізмів урегулювання спірних питань, якщо надходять взаємовиключні пропозиції,

— окремий корупційний ризик.

Для посадовців і влади це ідеальні умови для прийняття актів в інтересах третіх осіб усупереч інтересам держави чи громади.

Порушення відбуваються як «урахування пропозицій громадськості».

1) — А описані вище недоліки закону з необмеженістю кола «заінтересованих сторін» і відсутністю ідентифікації осіб, що подають пропозиції, значно спрощує масове подання потрібних для корупційних цілей пропозицій.

2) — **І у реальної громадськості перемогти в такій грі в «демократію» не буде жодного шансу**.

Єдиний відомий механізм зменшення цих ризиків

— створити *погоджувальну комісію* для вирішення спірних питань, до складу якої входять представники громадськості.

В усіх випадках це неможливо, і тут громадяни вже мають розуміти свою відповідальність за те, що вони обрали владу і делегували їй право представляти їх.

Але є питання, де прямий вплив громади можливий.

Це гарантує стаття 12 закону. Вона визначає перелік найважливіших питань, для яких додатково мають проводитися громадські обговорення, а не лише публічні консультації.

Формат громадських обговорень створює можливість обрати представників громадськості до відповідної погоджувальної комісії.

7. Коли новий закон почне діяти?

Закон запрацює через 12 місяців після перемоги, хоча відкладати його дію немає потреби.

І це окрема величезна проблема.

Навіть якби решта положень у ньому були ідеальними, позиція громадськості однаково залишиться за бортом при прийнятті ключових правил майбутньої відбудови як на законодавчому рівні, так і на рівні територіальних громад.

Бо **це регулювання необхідно приймати ще до нашої перемоги чи якнайшвидше після, а не починати розробляти із затримкою у рік.**

А уряд і місцева влада приступлять до розробки відповідних підзаконних актів не відразу, а лише через шість місяців після перемоги.

Це якраз строк проведення ***позачергових виборів***, тож

— новообраній владі банально може не вистачити часу увійти в стан справ і підготувати все як слід.

***

№ 3.203

Основні теми доби 17.08.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ У Курській області українська авіація завдала удару та серйозно пошкодила ще один міст через річку Сейм. Метою ударів є переривання постачання та можливості евакуації російського угруповання на лівому березі річки. Президент Зеленський заявив, що операція в Курській області "відбувається саме так, як було розраховано". За інформацією низки джерел, українські війська просунулися на 3 напрямках та майже оточили районний центр Коренево. Просування в східному напрямку загальмувалося, оскільки російське командування таки перекинуло на цю ділянку фронту резерви та техніку.

Через загрози з боку МЗС РФ Італія повернула до країни журналістів, які відвідали Суджу та зробили там репортаж. Послу Італії було заявлено, що поїздка журналістів до Суджі є незаконним перетином кордону.

Український Генштаб вперто мовчить про наступ у Курській області.

На лінії фронту в Україні за добу сталися 139 бойових зіткнень. Лінія бойових дій уже проходить на околиці Новогродівки й упритул наблизилася до

Мирнограду та Селидового, а також до автотраси Донецьк-Дніпро. За добу російські війська просунулися в районі населених пунктів Желанне, Новожеланне та захопили Миколаївку, а також потіснили ЗСУ біля села Водяне на східному фланзі українського вузла оборони у Вугледарі.

Білоруський президент Лукашенко повідомив про перекидання до кордону з Україною "майже третини" всіх військ. Держприкордонслужба не спостерігає цих військ поблизу кордону, що свідчить про спробу Лукашенка створити враження для Росії, що білоруська армія нібито бере участь в агресії. Білоруський президент заявив, що "Україна зраділа б" застосуванню Росією тактичної ядерної зброї, оскільки у такому випадку "союзники відвернулися б від РФ та Білорусі".

Крім Сирії та Ірану, жоден із союзників Росії не відреагував на наступ України в Курській області. Країни – члени російського військового блоку Організації договору колективної безпеки (ОДКБ) демонстративно ігнорують цю проблему, хоча Договір передбачає участь армій у ліквідації вторгнення на територію однієї із цих країн.

2️⃣ Росія в ніч на 18 серпня завдала удару по Україні 8 дронами-камікадзе типу Shahed, 2 північнокорейськими балістичними ракетами KN-23, 3 крилатими ракетами, 2 авіаційними ракетами Х-59 та балістичною ракетою "Іскандер-М". Командувач Повітряних сил Олещук повідомив про знищення всіх БПЛА, 3 крилатих та 2 балістичних ракет. Решта ракет, за його твердженням, не досягли цілей.

Українські дрони успішно атакували паливосховища комбінату "Кавказ" у Ростовській області РФ, унаслідок чого спалахнули 2 великі резервуари. Це сховище забезпечує постачання палива російським військам на Донбасі.

3️⃣ Міністр охорони здоров'я Ляшко після скандалу з відмовою Фонду "Охматдит – Здорове дитинство" перерахувати кошти лікарні звільнив її директора та призначив виконувачем обов'язків лікаря – начальника одного з відділень. Міністр стверджує, що "жодна копійка" із коштів, які було зібрано благодійниками та закордонними донорами, нібито не розтрачено. Ляшко повідомив, що при міністерстві створено раду, яка "розроблятиме план відновлення". Але він так не уточнив, чи збирається фонд перераховувати зібрані кошти лікарні, чи скерує їх до фонду дружини президента Зеленського.

4️⃣ Речник Верховної Ради ***Стефанчук*** оголосив, що депутати розглянуть закон про заборону УПЦ [Московського патріархату] найближчими днями.

5️⃣ Прем'єр-міністр Польщі ***Туск*** порадив ініціаторам розслідування руйнування російських газопроводів "Північний потік" та "Північний потік-2" "попросити вибачення в Польщі та України та сидіти тихо".

***

№ 3.204-1

ZN,UA

МАХІНАЦІЇ З ОСТРОВОМ ОБОЛОНСЬКИЙ. ЯК У ВІЙНУ ГРОМАДЯНАМ ЗАКРИЛИ ДОСТУП ДО ВАЖЛИВОЇ ІНФОРМАЦІЇ



2024-07-29



Георгій Могильний, експерт з питань містобудування, аналітик громадської ініціативи «Голка»

У Києві на ***острові Оболонський*** будують розважальний парк. Ціна — 200 млн грн із бюджету столиці.

Забудови природно-заповідного фонду, як і безглуздого витрачання коштів вдалося б уникнути, якби під прикриттям війни Міндовкілля не закрило доступу до матеріалів оцінки впливу на довкілля у режимі онлайн. А значить, громадяни не можуть виявляти порушення.

Мова про 6 тисяч оцінок впливу.

Завдяки організації «Екологія-Право-Людина» та ***втручанню*** Європейської економічної комісії ООН, зараз ситуація дещо змінилася на краще. Якщо у перший рік дії воєнного стану матеріали по старих оцінках впливу на довкілля відмовлялися надавати навіть на запит, то тепер отримати їх можливо. Проте ситуація й досі далека від довоєнного рівня.

Ба більше, у парламенті активно лобіюють скасування оцінки впливу на довкілля під час проведення суцільних рубок лісів. Громадськість кілька разів ***блокувала*** таку ініціативу (№***9516***). А загалом оцінку впливу на довкілля Україна впровадила менш як десять років тому під тиском партнерів, та й то тільки після двох «жовтих карток».

Була реальна загроза невиконання Угоди про асоціацію з ЄС (порушення однієї з ***директив*** Європарламенту), а Європейська економічна комісія ООН погрожувала зупинити участь України як сторони Оргуської конвенції.

Громадська ініціатива «Голка» з'ясувала, як зараз можна отримати документи із Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, та викрила низку махінацій. Зокрема, замість острова Оболонський у документах наведено опис острова з іншого району Києва. Жодних досліджень насправді не проводили.

1. Острів Оболонський. Що і чому приховали?

Острів Оболонський ще 20 років тому віднесли до природно-заповідного фонду — частини «Дніпровські острови».



Схема плану рекреаційної зони на острові Оболонський

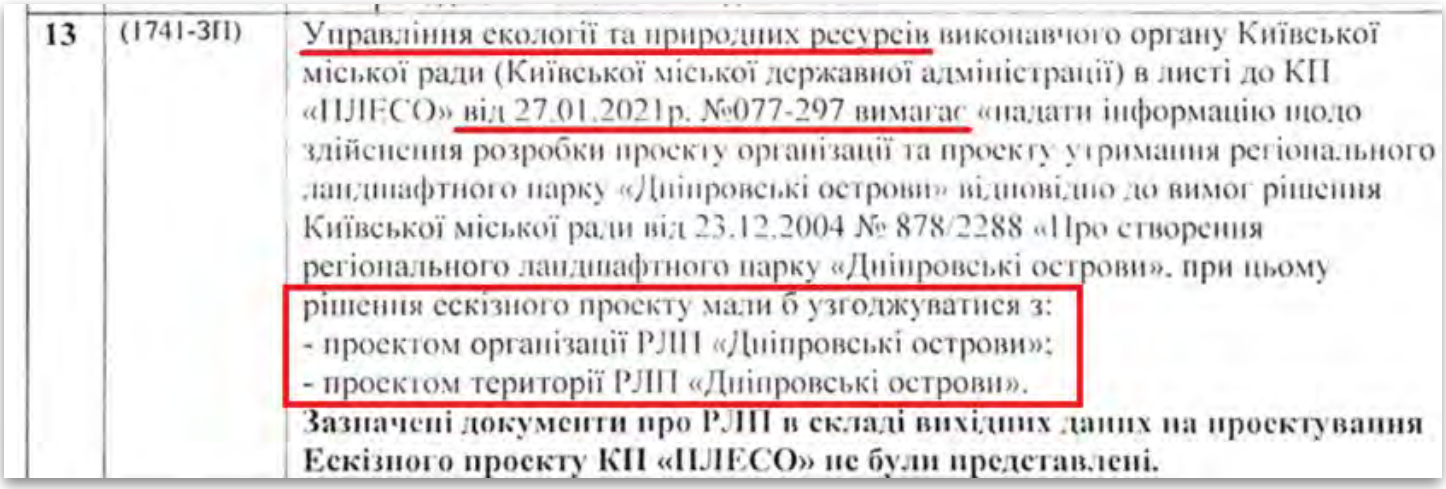
За часів Олександра Омельченка депутати Київради зобов'язали комунальне підприємство «Плесо» розробити проєкт організації території регіонального ландшафтного парку «Дніпровські острови».

Виявляється, КП «Плесо» за кошти бюджету столиці розробило оцінку впливу на довкілля, і тепер виправдовує невиконання закону, який захищає природно-заповідний фонд… перекручуванням змісту рішення Київради 20-річної давності.

Такий перебіг подій мало б зупинити Управління екології та природних ресурсів Київської міської держадміністрації при наданні висновку з оцінкою впливу на довкілля. Але воно використало звіт КП «Плесо» як виправдання порушення законодавства. При цьому в управлінні не забули нагадати, що КП «Плесо» повинне у невизначеному майбутньому вимог закону дотриматися і розробити проєкт організації території.

Та позиція Управління екології з цього питання не завжди була такою. У тендерній ***документації*** на закупівлю доопрацювання ескізного проєкту та розробку оцінки впливу на довкілля міститься копія зауважень експертної організації, в яких є посилання на лист управління від 2021 року з вимогою до КП «Плесо» надати інформацію про розробку плану організації території.

Тобто спочатку вимагали дотриматися вимог законодавства, а потім вирішили заплющити очі на порушення.



13	(1741-3П)	Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) в листі до КП «ПЛЕСО» від 27.01.2021р. №077-297 вимагає «надати інформацію щодо здійснення розробки проекту організації та проекту утримання регіонального ландшафтного парку «Дніпровські острови» відповідно до вимог рішення Київської міської ради від 23.12.2004 № 878/2288 «Про створення регіонального ландшафтного парку «Дніпровські острови». при цьому рішення ескізного проекту мали б узгоджуватися з: - проектом організації РЛП «Дніпровські острови»; - проектом території РЛП «Дніпровські острови». **Зазначені документи про РЛП в складі вихідних даних на проектування Ескізного проекту КП «ПЛЕСО» не були предетавлені.**

Фрагмент зауважень із експертизи ескізного проєкту будівництва на острові Оболонський

Зміна позиції Управління екології збіглася зі зміною його керівництва. Три роки тому мер столиці Віталій Кличко призначив начальником цього підрозділу Олександра Возного, який і досі його очолює.

Документи, які було розроблено за бюджетні кошти на замовлення «Плесо», містять значну кількість махінацій.

Коли мова йде про острів Оболонський, то у звіті з оцінки впливу на довкілля ті, хто його готував, визнають, що за законом на території парку проводиться функціональне зонування (воно і визначає, як можна використовувати територію) шляхом затвердження ***Проєкту*** організації території (ст. 24 Закону «Про природно-заповідний фонд України»). Але такого проєкту для острова Оболонський не існує.

Без розробки і затвердження відповідної документації будівництво розважального парку на острові Оболонський заборонено. І саме це й мало бути у висновку. Але розробники оцінки впливу на довкілля — товариство «Дніпровський проєктно-вишукувальний інститут» — зробили протилежне. Вони прикриваються згаданим вище ***рішенням*** Київради і подають рекомендацію Київради як вказівку на використання острова під зону стаціонарної рекреації.

Таким чином, поділ території РЛП на функціональні зони здійснюється за функціями охорони (збереження), рекреації та ведення господарства. Такі функції і завдання як відновлення екосистем, розвиток наукових досліджень, екологічної освітньо-виховної діяльності, охорона культурних цінностей тощо можуть здійснюватися в різних функціональних зонах. Так в заповідній зоні може реалізовуватися наукова та функція відновлення екосистем, в інших зонах - всі перераховані вище функції і завдання. На момент підготовки цього звіту з оцінки впливу на довкілля розподіл територій на функціональні зони, відповідна карта-схема зонування територій та «Проект організації території регіонального ландшафтного парку «Дніпровські острови» - відсутні, але рішенням Київської міської ради, VIII сесія IV скликання, від 23.12.2004 р. № 878/2288 «Про створення регіонального ландшафтного парку «Дніпровські острови», острів Оболонський рекомендований до використання із характеристикою «стаціонарна рекреація», у якій дозволено створення рекреаційних, туристичних та інших комплексів.

Фрагмент звіту з ОВД

Де-факто з посиланням на рішення Київради знехтували законом.

2. У чому хитрість схеми озеленення острова?

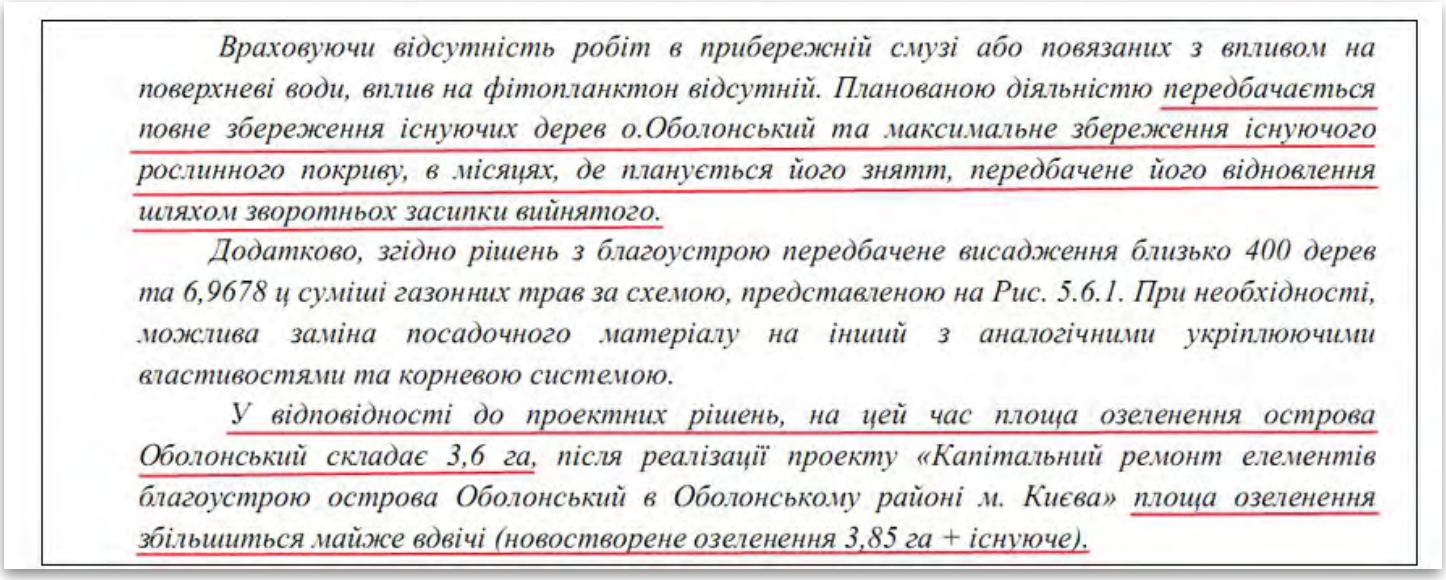
Фото острова свідчать, що він, по суті, весь вкритий рослинністю. Але у звіті йдеться про те, що площа озеленення збільшиться вдвічі. Як 100% озеленення можна збільшити вдвічі? Просто у звіті прописали, що озеленена десь лише четверта частина острова.



Вигляд острова Оболонський до початку будівельних робіт

Якщо тут з’явиться розважальний парк, то площа озеленення острова, що належить до природно-заповідного фонду, має зменшитися майже у два рази. Для цього достатньо подивитися проєкт будівництва.

Однак сфальшований звіт переконує, що відбувається прямо протилежне — начебто передбачено «повне збереження існуючих дерев» і «максимальне збереження існуючого рослинного покриву».



Враховуючи відсутність робіт в прибережній смузі або повязаних з впливом на поверхневі води, вплив на фітопланктон відсутній. Плановану діяльністю передбачається повне збереження існуючих дерев о.Оболонський та максимальне збереження існуючого рослинного покриву, в місяцях, де планується його знятт, передбачене його відновлення шляхом зворотньох засипки вийнятого.

Додатково, згідно рішень з благоустрою передбачене висадження близько 400 дерев та 6,9678 ц суміші газонних трав за схемою, представленою на Рис. 5.6.1. При необхідності, можлива заміна посадочного матеріалу на інший з аналогічними укріплюючими властивостями та корневою системою.

У відповідності до проектних рішень, на цей час площа озеленення острова Оболонський складає 3,6 га, після реалізації проекту «Капітальний ремонт елементів благоустрою острова Оболонський в Оболонському районі м. Києва» площа озеленення збільшиться майже вдвічі (новостворене озеленення 3,85 га + існуюче).

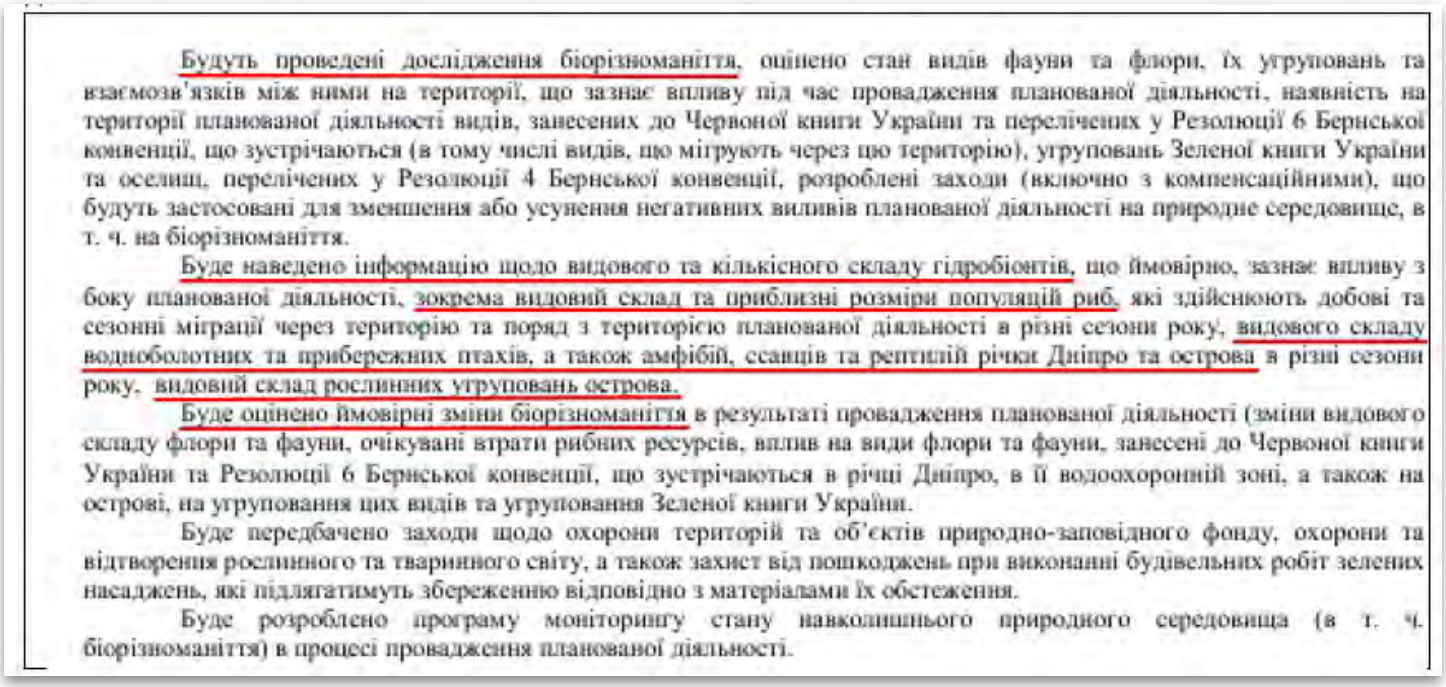
Фрагмент звіту з оцінки впливу на довкілля

В Управлінні екології КМДА не побачили цієї очевидної маніпуляції й у свій висновок просто скопіювали зі звіту опис, що прямо суперечить запланованим роботам. Вони мали перевірити висновок на відповідність законодавству. Олександр Возний пояснює: «При видачі висновку управлінням бралися документи, визначені законом, тобто звіт та оцінка впливу на довкілля».

Тому є два варіанти: або висновок видали і скопіювали недостовірну інформацію зі звіту без перевірки, або знали про порушення і просто заплющили на це очі.

3. Як будівництво парку вплине на природно-заповідний фонд?

Коли використовується природно-заповідний фонд, то головне завдання — зберегти його. Тому мають провести дослідження біорізноманіття, стану флори і фауни острова. Про це безпосередньо зазначено в документах.



Будуть проведені дослідження біорізноманіття, оцінено стан видів фауни та флори, їх угруповань та взаємозв'язків між ними на території, що зазнає впливу під час провадження планованої діяльності, наявність на території планованої діяльності видів, занесених до Червоної книги України та перелічених у Резолюції 6 Бернської конвенції, що зустрічаються (в тому числі видів, що мігрують через цю територію), угруповань Зеленої книги України та оселищ, перелічених у Резолюції 4 Бернської конвенції, розроблені заходи (включно з компенсаційними), що будуть застосовані для зменшення або усунення негативних виливів планованої діяльності на природне середовище, в т. ч. на біорізноманіття.

Буде наведено інформацію щодо видового та кількісного складу гідробіонтів, що ймовірно, зазнає впливу з боку планованої діяльності, зокрема видовий склад та приблизні розміри популяцій риб, які здійснюють добові та сезонні міграції через територію та поряд з територією планованої діяльності в різні сезони року, видового складу водноболотних та прибережних птахів, а також амфібій, ссавців та рептилій річки Дніпро та острова в різні сезони року, видовий склад рослинних угруповань острова.

Буде оцінено ймовірні зміни біорізноманіття в результаті провадження планованої діяльності (зміни видового складу флори та фауни, очікувані втрати рибних ресурсів, вплив на види флори та фауни, занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції, що зустрічаються в річці Дніпро, в її водоохоронній зоні, а також на острові, на угруповання цих видів та угруповання Зеленої книги України.

Буде передбачено заходи щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, охорони та відтворення рослинного та тваринного світу, а також захист від пошкоджень при виконанні будівельних робіт зелених насаджень, які підлягатимуть збереженню відповідно з матеріалами їх обстеження.

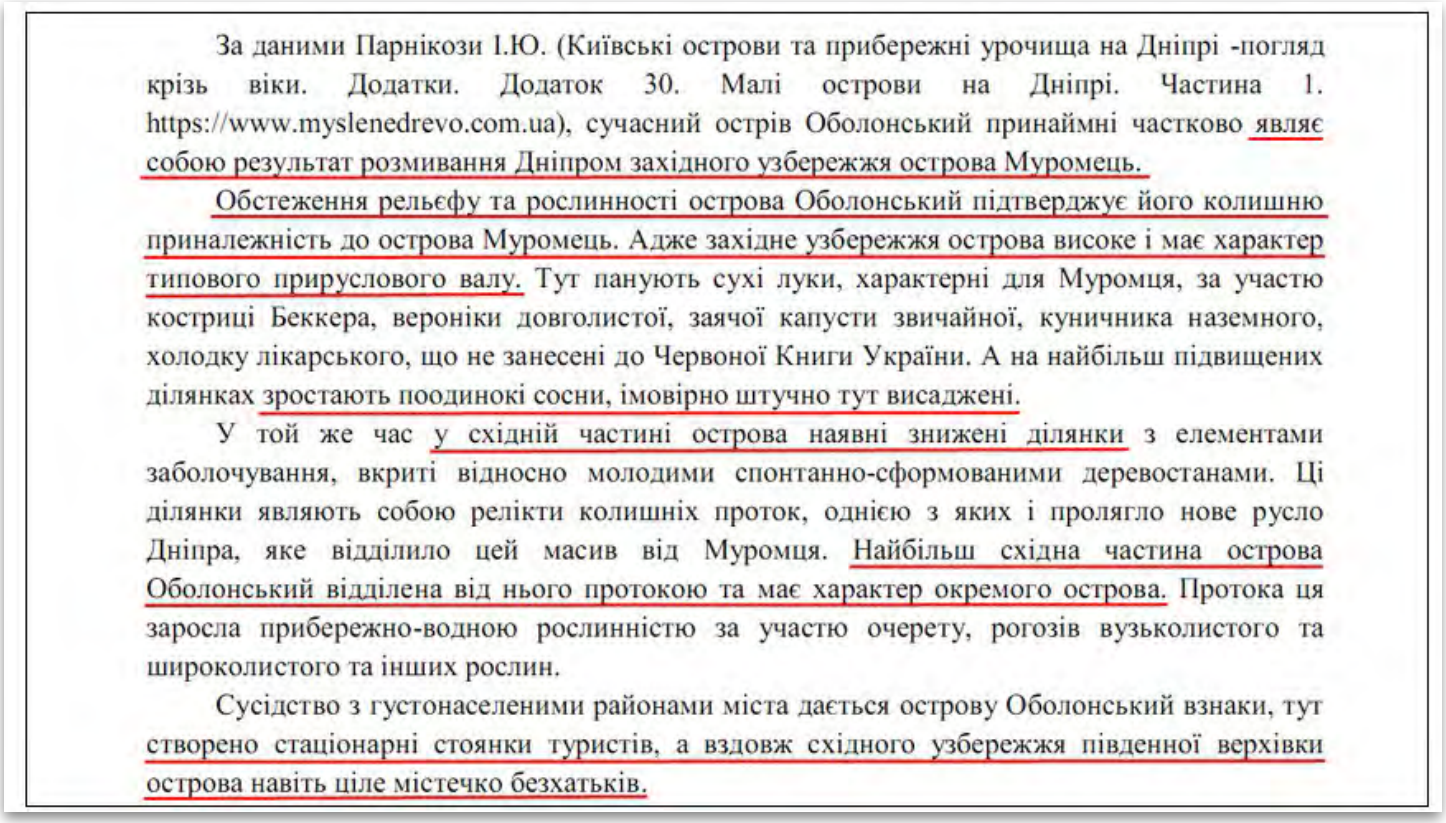
Буде розроблено програму моніторингу стану навколишнього природного середовища (в т. ч. біорізноманіття) в процесі провадження планованої діяльності.

Запланований обсяг досліджень і рівень деталізації відповідно до Повідомлення про плановану діяльність

От тільки те, що написано у Повідомленні про плановану діяльність, відсутнє у звіті з оцінки впливу на довкілля. Єдині дослідження, що проводилися, — це кількісний аналіз проби фітопланктону у воді поряд з островом.

Решту обіцяних досліджень підмінили ***цитуванням*** праці «Київські острови та прибережні урочища на Дніпрі — погляд крізь віки» Івана Парнікози, про що навіть зазначено у звіті.

При цьому щодо тваринного світу надається опис ситуації загалом для Дніпра і островів у Києві, — жодної інформації безпосередньо про острів Оболонський немає. Нижче наведений фрагмент з описом острова.



За даними Парнікози І.Ю. (Київські острови та прибережні урочища на Дніпрі -погляд крізь віки. Додатки. Додаток 30. Малі острови на Дніпрі. Частина 1. https://www.myslenedrevo.com.ua), сучасний острів Оболонський принаймні частково являє собою результат розмивання Дніпром західного узбережжя острова Муромець.

Обстеження рельєфу та рослинності острова Оболонський підтверджує його колишню приналежність до острова Муромець. Адже західне узбережжя острова високе і має характер типового прируслового валу. Тут панують сухі луки, характерні для Муромця, за участю костриці Беккера, вероніки довголистої, заячої капусти звичайної, куничника наземного, холодку лікарського, що не занесені до Червоної Книги України. А на найбільш підвищених ділянках зростають поодинокі сосни, імовірно штучно тут висаджені.

У той же час у східній частині острова наявні знижені ділянки з елементами заболочування, вкриті відносно молодими спонтанно-сформованими деревостанами. Ці ділянки являють собою релікти колишніх проток, однією з яких і пролягло нове русло Дніпра, яке відділило цей масив від Муромця. Найбільш східна частина острова Оболонський відділена від нього протокою та має характер окремого острова. Протока ця заросла прибережно-водною рослинністю за участю очерету, рогозів вузьколистого та широколистого та інших рослин.

Сусідство з густонаселеними районами міста дається острову Оболонський взнаки, тут створено стаціонарні стоянки туристів, а вздовж східного узбережжя південної верхівки острова навіть ціле містечко безхатьків.

Опис «острова Оболонський» у звіті з оцінки впливу на довкілля

Як острів, що до видобутку піску для гідронамиву був частиною Оболоні, може утворитися в результаті розмивання острову Муромець? Як його західне узбережжя може мати характер типового прируслового валу, якщо русло зі сходу? Де там сосни і ще один окремий острів зі сходу? А про «ціле містечко безхатченків» годі й казати.

Секрет вдалося розкрити. Розробники оцінки впливу на довкілля скопіювали з праці Івана Парнікози разом із результатами досліджень рослинності опис зовсім іншого острова, який адміністративно розташований навіть не в Оболонському, а в Деснянському районі Києва!

Річ у тім, що ці острови не мають офіційних назв, а неофіційні змінювалися. Острів Оболонський раніше називався (і досі іноді має таку назву навіть у рішеннях Київради) островом Оболонська коса. А Оболонським тоді називали безіменний нині острів з іншого боку русла Дніпра.

Парнікоза в своїх дослідженнях використовує старі назви островів. При цьому розробники оцінки впливу на довкілля знали про подвійну назву острова, бо посилаються на рішення Київради з обома неофіційними назвами. Це ще один доказ того, що вони ніяких реальних досліджень рослинності на острові не проводили і навіть не уявляють, про що саме пишуть.



Описані вище порушення очевидні, і їхнє виявлення навіть не потребує спеціальних знань у сфері екології. Якби з березня 2022 року не закрили доступ до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, порушення майже гарантовано були б виявлені громадськістю.

Ще одне питання — це вимоги до будівництва на острові, що містяться у наданому Управлінням екології КМДА висновку.

Якщо у звіті з оцінкою впливу на довкілля вказано неправдиву інформацію щодо планованих робіт і уповноважений орган заплющив на це очі, то все одно у висновку мають вказати обов’язкові до виконання певні вимоги.

Так було і цього разу. На КП «Плесо» у висновку з оцінки впливу на довкілля поклали розгорнутий перелік обов’язків, виконання яких врятувало би цінну рослинність на острові.

Серед цих вимог — збереження існуючих зелених насаджень, умов місцезростання диких рослин і природних рослинних угруповань, збереження старих дуплистих дерев, заборона знищення рідкісних рослин та обов’язок створити особливі охоронні зони в місцях їхнього зростання тощо.

Однак публічний доступ до документів із зазначеними вимогами до будівництва було закрито, тож громадськість не могла навіть перевірити їхнє виконання.

- провести обстеження зелених насаджень на ділянці проєктування в установленому порядку; організацією будівництва передбачити заходи щодо збереження існуючих зелених насаджень, заходи із захисту їх від пошкоджень при виконанні будівельних робіт;

- при виконанні заходів з інженерного захисту території необхідно передбачити технічні рішення, які забезпечать оптимізацію екологічної взаємодії їх і природного комплексу і запобігатимуть неприпустимим наслідкам цієї взаємодії; повинні бути розроблені біотехнічні заходи щодо збереження рідких видів рослин, риб, тварин, птахів на ділянках безпосереднього впливу;

- збереження природної просторової, видової, популяційної та ценотичної різноманітності об'єктів рослинного світу;

- збереження умов місцезростання дикорослих рослин і природних рослинних угруповань;

- охорона об'єктів рослинного світу від пожеж, захист від шкідників і хвороб;

- зберігати старі дуплисті дерева;

- забороняється знищення охоронюваних видів рослин і тварин, в т. ч. занесених до Червоної книги України, рідкісних тваринних і рослинних угрупувань;

- у разі виявлення на території планованої діяльності рідкісних рослин і таких, що перебувають під загрозою зникнення, вони будуть пересаджені на ділянки з однотипними умовами місцезростання (на цій самій території острова);

- при виявленні під час провадження планованої діяльності рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення типових природних рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, слід вжити відповідні заходи охорони, передбачені Положенням про Зелену книгу України;

- при виявленні на території планованої діяльності об'єктів рослинного світу, занесених до Червоної книги України, забезпечити їх охорону та відтворення шляхом:

установлення особливого правового режиму охорони рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, заборони їх використання (добування та збирання) в господарських цілях;

проведення постійного спостереження (моніторингу) за станом їх популяцій;

створення на цій території особливих охоронних зон, де перебувають (зростають) об'єкти Червоної книги України, та на шляхах міграції рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного світу;

сприяння природному відновленню популяцій рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, представників рослинного світу,

Частина обов'язків при проведенні будівництва на острові Оболонський, покладених на КП «Плесо» у висновку з ОВД.

4. До яких саме наслідків це призвело?

Київський еколого-культурний центр минулого місця провів екологічний ***аудит*** острова Оболонський, у результаті якого виявив низку порушень.



Київський еколого-культурний центр
Киевский эколого-культурный центр

Главная О нас Кампании Издательство Галереи Экодепутаты Контакт Приходите к нам Поддерж

Заради «Моста-Хвиля» на заповідному Оболонському острові знищили біля 200 вікових дерев та біля 1000 кущів. І не тільки

Володимир Борейко, КЕКЦ

Нещодавно Київський еколого-культурний центр (КЕКЦ) провів екологічний аудіт острова Оболонський, на який був побудований « Міст-хвиля».

З,ясувалось, що на острові, який є заповідним, та входить до регіонального ландшафтного парку "Дніпровські острови",незаконно зрубано біля 200 вікових дерев та біля 1000 кущів. Нам не зрозуміло, навіщо треба було рубати вікові дерева, а замість садити невеличкі саджанці? Це не равноцінна заміна. Також нам не зрозуміло, навіщо на маленькому острові треба було будувати біля 10 туалетів ? Мабудь, для відмивання грошей.

Разом з віковими деревами було знищено біотопи кажанів (біля 40 місць): вечірниці дозірної та кажана пізнього , що охороняються Червоною книгою та птахів, що охороняються Додатком II до Бернської конвенції: мухоловки білошийки , дятла середнього та малого (біля 30 місць).

Знищено псамофітні угруповання, що охороняються Додатком 1 до Резолюції №4 Бернської конвенції. Загальна площа знищених біотопів 5 га.

На території об'єкту знищено фрагменти вологих та заболочених лук площею 5 га. При цьому знищена популяція півників сибірських , внесених до Червоної книги України – біля 100 рослин.

Знищено зарості глечиків жовтих, які охороняються рішенням Київради 23.12.2004 р. за № 880/2290 – площа 0,5 га.

Повністю знищено шар грунту на площі біля 14 га.

Збитки, завдані заповідній природі, ми оцінюємо о 1,5 млн. гривень.

Все це є грубим порушенням ст. 7 Закону « Про природно-заповідний фонд України « . Там сказано: « На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів».

Знімок екрана з сайту Київського еколого-культурного центру

Проте доступ до документів Міндовкілля закрило, пояснюючи це питаннями національної безпеки.

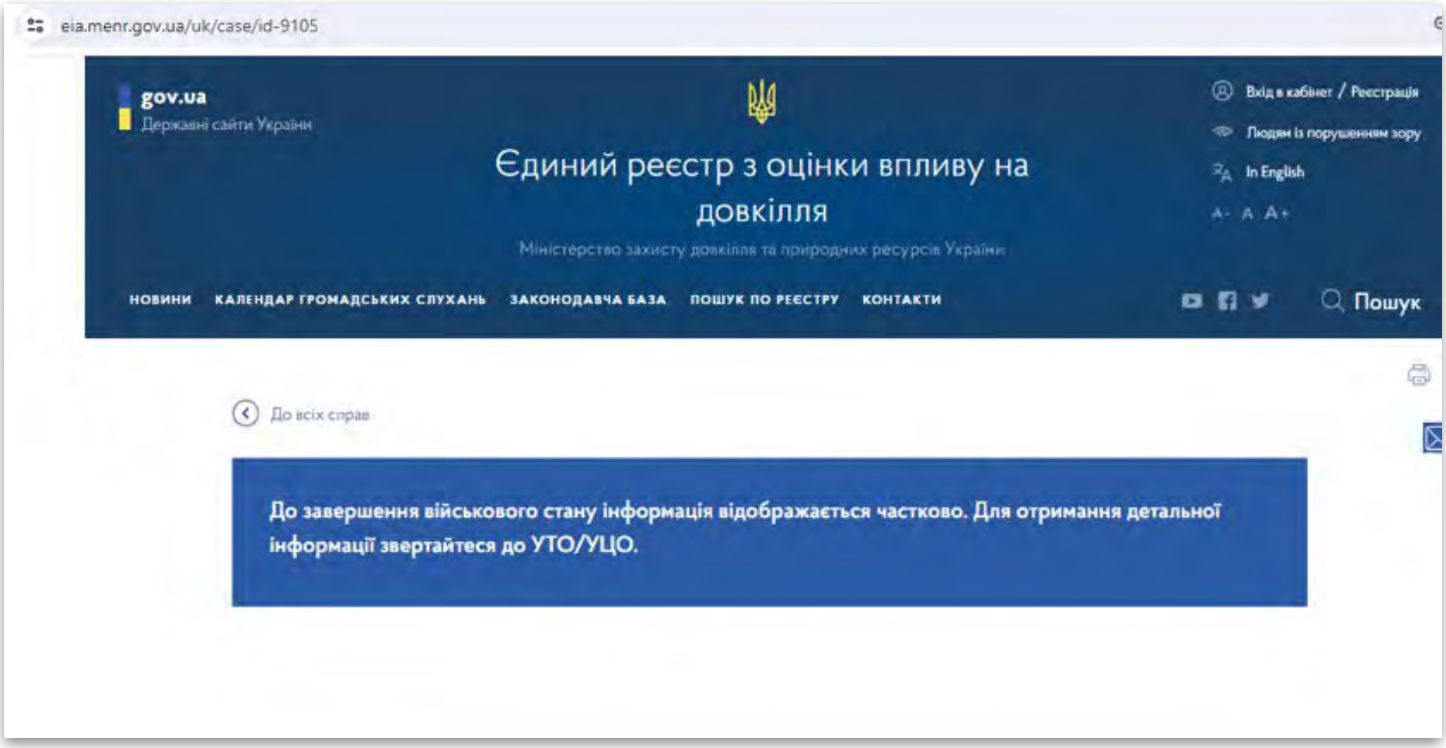


Фото Київського еколого-культурного центру, як КП «Плесо» нищить острів Оболонський

От тільки незрозуміло, яку загрозу національній безпеці може нести публічність інформації про будівництво розважального парку на території природно-заповідного фонду.

5. Чим це загрожує в масштабах країни

Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля закрили в березні 2022 року. Записи про майже 6000 оцінок впливу на довкілля виглядають ось так.



Мова не просто про обмеження доступу до документів. Повністю прихована інформація навіть про наявність цих документів.

Наприклад, за ***посиланням*** на скріншоті приховано ту саму оцінку впливу на довкілля незаконного будівництва за бюджетні кошти на острові Оболонський.

Висновок за цією оцінкою впливу на довкілля надавало Управління екології та природних ресурсів КМДА в умовах конфлікту інтересів. Саме це управління є головним розпорядником бюджетних коштів для зазначеного будівництва, і КП «Плесо» йому підпорядковується.

Розглянута ситуація цікава і тим, що проходження процедури збіглося із закриттям доступу до реєстру.

Громадське обговорення було розпочате за два тижні до початку повномасштабного вторгнення і офіційно тривало майже до кінця березня 2022 року, коли йшов наступ російських військ на Київ. Не треба пояснювати, що проведення громадських обговорень в таких умовах — фікція.

Вже наступного дня після завершення цих «обговорень» Мінекології ***наказом №159*** обмежило доступ до реєстру, закривши повністю публічний доступ і залишивши його лише для працівників уповноважених органів, що відповідають за надання висновків з оцінки впливу на довкілля.

Через місяць після закриття реєстру Управління екології та природних ресурсів КМДА видає висновок про допустимість планованого будівництва. Це в умовах, коли окупанти кілька тижнів як вийшли з Київщини.

Міністерство у середині червня 2022 року ***наказом №225*** відкрило частину інформації в реєстрі щодо об'єктів, за якими станом на 24 лютого 2022 року ще не було завершені громадські обговорення. Але інформацію про будівництво парку на острові Оболонський, усупереч цьому наказу, залишили закритою.

Таким чином, ключовий документ, що підтверджує можливість будівництва на території природно-заповідного фонду та встановлює обов'язкові вимоги для цього будівництва, ніколи не був публічно відкритим у реєстрі. Навіть інформація про існування такого документа в реєстрі завжди була прихованою.

6. Як вдалося отримати документи?

Орган влади, що відповідав за здійснення оцінки впливу на довкілля на острові Оболонський, — Департамент захисту довкілля та адаптації до зміни клімату КМДА. «Голці» виставили рахунок на 2500 грн за сканування

документів. Ці копії в електронному вигляді зберігаються в Єдиному реєстрі оцінки впливу на довкілля і мають бути у загальному доступі онлайн.

Платник: ГО ГОЛКА

РАХУНОК № 16
від «11» червня 2024 року
для здійснення оплати витрат на копіювання або друк документів,
що надаються за запитом ГО ГОЛКА від 06.06.2024 № 077-23(3))
(Заявка № 16 від 11.06.2024)
(назва документа)

Найменування послуги	Вартість виготовлення однієї сторінки, грн	Кількість сторінок	Сума, грн (без ПДВ)
Копіювання або друк копій документів формату А4 та меншого розміру (в тому числі двосторонній друк)			
Копіювання або друк копій документів формату А3 та більшого розміру (в тому числі двосторонній друк)			
Копіювання або друк копій документів будь-якого формату, якщо в документах поряд з відкритою інформацією міститься інформація з обмеженим доступом, що потребує її відокремлення, приховування тощо (в тому числі двосторонній друк)			
Виготовлення цифрових копій документів шляхом сканування	3,03	829	2 511,87
Разом			2511,87

Усього до сплати 2511 грн 87 коп. (дві тисячі п'ятсот одинадцять гривень 87 коп.)

Головний бухгалтер

(посада) (підпис) Віталія СІДІЧЕНКО (прізвище та власне ім'я)

Рахунок за надання в електронному вигляді копій документів «Голці»

Закон передбачає компенсацію витрат «у разі, якщо задоволення запиту на інформацію передбачає виготовлення копій документів» (частина 2 статті 21 Закону «Про доступ до публічної інформації»).

Але звіт з оцінкою впливу на довкілля щодо об’єктів, які за класом наслідків належать до об’єктів із середніми (СС2) і значними (СС3) наслідками, надсилався за чинним тоді законодавством до уповноваженого органу виключно в електронній формі через електронний кабінет користувача Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва або іншу державну інформаційну систему (Закон «Про оцінку впливу на довкілля»).

Вимога сплатити за виготовлення паперових копій за наявності електронних документів — свідоме перешкоджання в отриманні інформації.

Однак у цієї інформації є і другий розпорядник — це Мінекології. На відміну від профільного департаменту КМДА, Мінекології оперативно та безкоштовно надіслало на електронну пошту у відповідь на запит необхідну інформацію, але ці документи мали б бути у загальному доступі для всіх громадян і без запитів.

Загрозу для екології та держави становить не висновок з оцінки впливу на довкілля, який приховують, а діяльність, що здійснюватиметься під прикриттям цього висновку. Як наслідок дерегуляції, в Україні не існує ефективної системи державного контролю, що захищає і від порушень при проведенні оцінки впливу на довкілля, і при подальшому врахуванні цієї оцінки під час будівництва. Захист екології тримається на небайдужій громадськості.

Закрити чи критично обмежити доступ до такої документації після проведення громадських обговорень — це все одно, що знищити систему громадського контролю.

У нас «держава в смартфоні» і все побудовано на офіційних електронних реєстрах. Наразі в старому ***Реєстрі*** оцінки впливу на довкілля публічно доступна інформація про 2234 справи, найстаріші з яких датовані початком 2019 року. А приховали в ньому інформацію про приблизно 6000 проєктів.

За таких умов реєстр із джерела інформації перетворився для громадськості на джерело дезінформації: якщо в реєстрі немає запису, то і оцінку впливу на довкілля не проводили. І поки помилковіст

***

№ 3.204-22

ZN,UA

ОСТРІВ ОБОЛОНСЬКИЙ: ЯК ЗАМІСТЬ РЕМОНТУ СЕМИ ЛАВОК ВИТРАТИЛИ МАЙЖЕ 200 МІЛЬЙОНІВ ІЗ БЮДЖЕТУ КИЄВА



2024-08-16



Георгій Могильний, *експерт з питань містобудування, аналітик громадської ініціативи «Голка»*

Дискусії щодо розважального парку на острові Оболонський у Києві не вщухають. Це «подарунок» на День міста, за який кияни заплатили у війну майже 200 млн грн із бюджету.

Роботи на острові Оболонський свідчать, що через систему Prozorro можна провести закупівлі самочинного будівництва. Запобіжників немає. І це далеко не єдина претензія.

Парк побудували на території природно-заповідного фонду із численними порушеннями екологічного законодавства, про що «Голка» раніше вже ***писала на ZN.UA***.

За результатами екологічного ***аудиту***, виконаного Київським еколого-культурним центром, виявлено знищення популяцій і біотопів різних рослин,

кажанів і птахів, які занесені до Червоної книги й охороняються Бернською конвенцією.

На будівництво розважального парку не було жодних дозволів, Київрада навіть земельної ділянки під будівництво ніколи не передавала. Без цього єдині законні будівельні роботи на острові — це капітальний ремонт семи лавок і одного «мусоросборника». Громадська ініціатива «Голка» вирішила розібратися, як під вивіскою «капремонт» міг з'явитися новий розважальний парк.

1. Капремонт VS самочинне будівництво

Столичне комунальне підприємство «Плесо» здійснювало капремонт без документів на землю, містобудівних умов та обмежень і дозволу на будівництво.

Все робилося під виглядом відновлення елементів благоустрою в раніше побудованому розважальному парку.



При цьому «Плесо» у своєму повідомленні зазначило про наміри побудувати «парк площею понад 1 га». Такого парку на острові не було, тому мова лише про нове будівництво.



24.12.2020

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

20201223187

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

ПОВІДОМЛЕННЯ

про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) ПО ОХОРОНІ, УТРИМАННЮ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ВОДНОГО ФОНДУ М. КИЄВА «ПЛЕСО» (далі - КП «ПЛЕСО») (код ЄДРПОУ 23505151)

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

інформує про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання

КП «ПЛЕСО». Код ЄДРПОУ 23505151. Юридична адреса: Україна, 04119, місто Київ, вул. сім'ї Хохлових, будинок 15, корпус А, офіс 3. Контактний номер телефону: +380445411811, +380445164561. Керівник: Боярчук Віталій Борисович (виконуючий обов'язки генерального директора).

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи[1]

Планована діяльність, її характеристика.

Капітальний ремонт та благоустрій Оболонського острова в Оболонському районі м. Києва із будівництвом розважального парку. Будівництво парку передбачено на земельній ділянці з кадастровим № 8000000000:78:215:0200. Цільове призначення: 10.08 Для культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей для культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей. Загальна площа острова становить 14,2982 га. Цільова аудиторія парку: молодь, спортсмени, діти, батьки з дітьми, користувачі пляжу, мешканці прилеглих територій, рибалки та ін. Функціонально парк поділено на зони, які природним чином випливають з рельєфу місцевості і сформованих зон атракцій (поляни для відпочинку – на галявинах, природосформований пляж, пристань - де берег високий і річка відразу глибока тощо). Проектом передбачено функціональний поділ парку на наступні зони: активна, транзитна, тиха. В основу планувально-просторової організації території покладено такі аспекти: розвантаження парку «Наталка» за допомогою нового, пішохідного моста, що з'єднує парк з островом

Фрагмент Повідомлення про плановану діяльність, поданого КП «Плесо»

І хоча в документах ідеться саме про розважальний парк, керівник департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату Київської міської державної адміністрації Олександр Возний переконує, що острів — це рекреаційна зона, а не розважальний парк:

«Ми намагалися створити комфортне місце, де наші захисники і їхні родини, кияни та гості міста могли би відновитися та перезавантажитися на природі в спокійній і затишній атмосфері. Судячи з відгуків, нам це вдалося. Щодо бюрократичних питань, то облаштування тут здійснювалося згідно із законом на підставі проведених досліджень, експертних висновків, відповідних розпорядчих документів КМДА. Облаштували острів частково за кошти вітчизняних меценатів, а частково — за рахунок міського бюджету. На острові відсутні капітальні споруди, а при виконанні ремонтних робіт особлива увага приділялася збереженню природи острова. З кінця травня острів відвідали понад пів мільйона гостей, про це свідчать камери спостереження», — розповів О.Возний.

На території острова були відсутні будівлі, споруди та інші об’єкти інфраструктури.



ВИСНОВОК

Висновок за результатами інженерно-технічного обстеження стану елементів благоустрою території

Експерт з технічного обстеження будівель і споруд — Колохов В.В.

Сертифікат серія АЕ № 005008

Висновки

На підставі результатів інженерно-технічного обстеження берегу острову Оболонський у м.Київ можна укласти наступне.

1. На території острову відсутні будівлі, споруди та інші об'єкти інфраструктури;
2. Для подальшого ведення господарської діяльності на острові рекомендується виконання берегозахісних заходів .

Висновок за результатами обстеження стану елементів благоустрою на острові Оболонський

Тут офіційно значилися лише сім лавок і один «мусоросборник».

ДОВІДКА

Видана про те, що станом на 1 квітня 2021 року на балансі КП «Плесо» обліковуються об'єкти нерухомості які розташовані на зоні відпочинку «Острів Оболонський».

Найменування об'єкту	Інвентар. №	Первісна вартість, грн.
Лава вулична (тип1) (1шт)	10610308	9788,35
Лава зі спинкою (метал) (1шт)	1090174	1499,17
Лава вуличная (тип2) (1шт)	104112102979	4177,62
Лавка (1шт)	1090206	1000,00
Лавка (1шт)	1090207	1000,00
Лавка (1шт)	1090208	1000,00
Лавка (1шт)	1090209	1000,00
Мусороеборник (1шт)	10310039	11539,00

Заступник генерального директора з питань капітальних владень — Григорій СОЙКІС

Головний бухгалтер — Ірина СТЕПЕНКО

Довідка про об'єкти на балансі. КП «Плесо» видало її саме собі

От ці об'єкти, якщо вони не були вигадані для створення ілюзії існування «зони відпочинку» на острові, комунальне підприємство «Плесо» і мало право ремонтувати. А побудований розважальний парк — це самочинне нове будівництво. На нього пішли, бо «Плесо» не могло отримати право користування цією ділянкою.

Київрада могла передати ділянку під будівництво у разі наявності плану зонування чи детального плану території (стаття 24 Закону «Про регулювання містобудівної діяльності»). Але таких планів немає. Розробити детальний план території можна було без проблем. Для острова площею 14 га його вартість не перевищила б 100 тис. грн. На це знадобилося б десь чотири місяці.

Та була проблема — обов'язкове проведення громадських обговорень і стратегічної екологічної оцінки. А це означало неможливість приховати руйнівний вплив на екологію, що при самочинному будівництві приховали шляхом фальшування змісту оцінки впливу на довкілля.



Фото робіт на острові Київського еколого-культурного центру

Тобто на порушення містобудівного законодавства пішли, аби приховати порушення екологічних вимог.

2. Як порушили бюджетне законодавство?

Будівництво парку виправдовують рішенням Київради, що передбачало створення рекреаційного маршруту з будівництвом мостових переходів між Оболонською набережною, островом Оболонська коса та півостровом Собаче гирло (***Програма соцекономрозвитку*** на 2018–2020 роки). Але це не відповідає дійсності. Про будь-яке будівництво парку на острові Оболонський там не йшлося.

Київрада прийняла рішення саме про створення рекреаційного маршруту, передбачивши видатки на капітальні вкладення (а не на капітальний ремонт) для розвитку житлово-комунального господарства (а не організації благоустрою) департаменту житлово-комунальної інфраструктури (а не екології) і комунальному підприємству «Київбудреконструкція» (а не «Плесо»).

Розроблений на виконання такого рішення проєкт передбачав на острові лише прокладання пішохідних і велодоріжок для прогулянок.



Ескізний проєкт будівництва маршруту

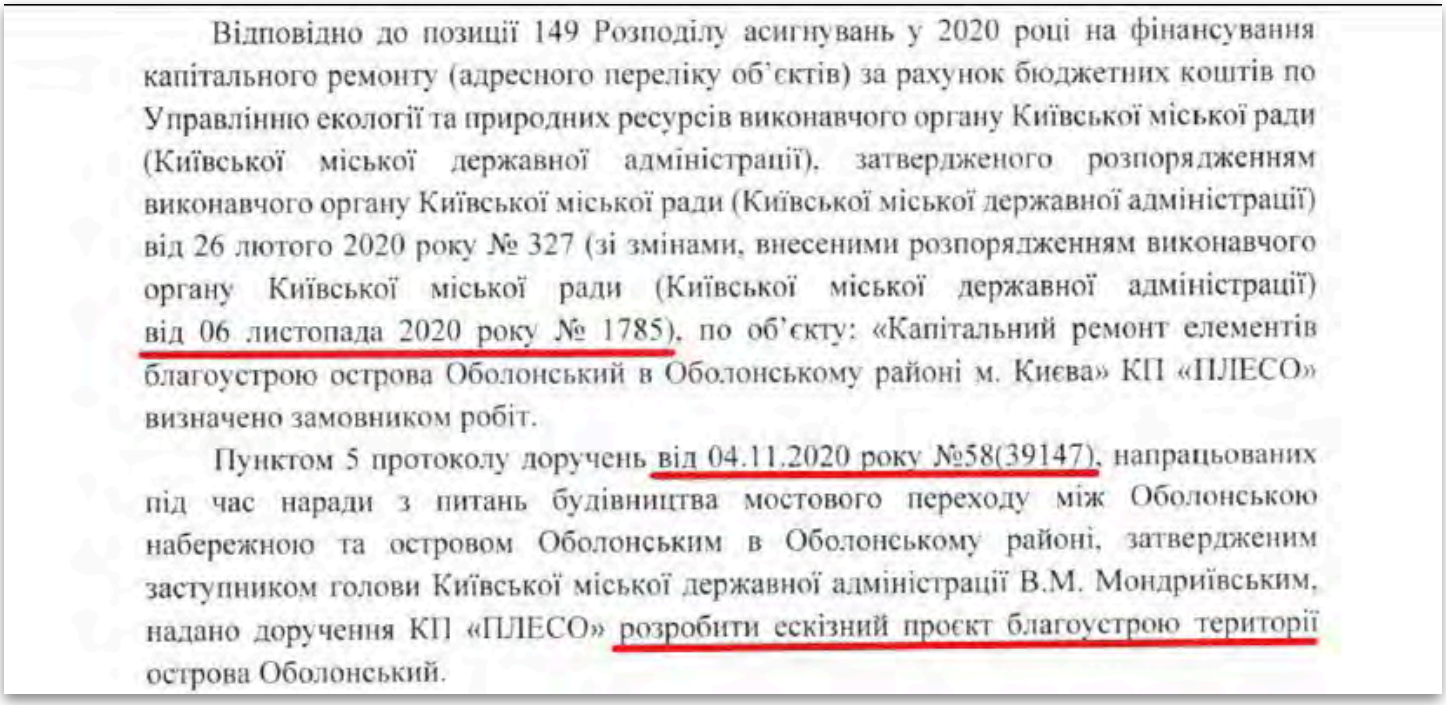
І найважливіше:

від реалізації такого будівництва Київрада відмовилася ще наприкінці 2020 року, не передбачивши його і в наступній ***Програмі*** на 2021–2023 роки.

Щоправда, встигли витратити 1,9 млн грн із бюджету на розробку ескізного проєкту, що потрапив до смітника. Основна ***закупівля*** КП «Київбудреконструкція» була 2016 року на 1,2 млн грн і ще 700 тис. на ***додаткові роботи*** 2019-го.

Проте КП «Плесо» у відповідь на запит ГО «Голка» надало пояснення, відмінне від наявного в документації на будівництво. Відповідно до нього, в результаті наради щодо будівництва «моста-хвилі» заступник голови КМДА Валентин Мондриївський наприкінці 2020 року доручив розробити ескізний проєкт благоустрою острова Оболонський.

А вже через два дні ***розпорядженням КМДА*** було змінено перелік об’єктів «капремонту елементів благоустрою зон відпочинку» і додано роботи на острові Оболонський із запланованим бюджетом у 120 млн грн.



Відповідно до позиції 149 Розподілу асигнувань у 2020 році на фінансування капітального ремонту (адресного переліку об'єктів) за рахунок бюджетних коштів по Управлінню екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), затвердженого розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 26 лютого 2020 року № 327 (зі змінами, внесеними розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 06 листопада 2020 року № 1785), по об'єкту: «Капітальний ремонт елементів благоустрою острова Оболонський в Оболонському районі м. Києва» КП «ПЛЕСО» визначено замовником робіт.

Пунктом 5 протоколу доручень від 04.11.2020 року №58(39147), напрацьованих під час наради з питань будівництва мостового переходу між Оболонською набережною та островом Оболонським в Оболонському районі, затвердженим заступником голови Київської міської державної адміністрації В.М. Мондриївським, надано доручення КП «ПЛЕСО» розробити ескізний проєкт благоустрою території острова Оболонський.

Фрагмент відповіді КП «Плесо» на запит ГО «Голка»

У подальшому будівництво нового розважального парку тривало під виглядом капремонту, і гроші виділялися спочатку розпорядженнями КМДА, а під час дії воєнного стану — наказами управління екології КМДА як головного розпорядника коштів.

Отже, відбулося грубе порушення бюджетного законодавства. Київрада ніколи не виділяла грошей на капітальні вкладення для будівництва парку, його будували з нецільовим використанням коштів бюджету, виділених Київрадою на капітальні ремонти існуючих елементів благоустрою інших зон відпочинку.

3. Як порушили містобудівне законодавство?

У листопаді 2020 року комунальне підприємство «Плесо» оголосило ***закупівлю*** розробки ескізного проєкту за спрощеною процедурою. Вже через місяць воно уклало договір із дніпровським ТОВ «Солід-Проект», яке запропонувало найвищу ціну. Суттєво дешевші пропозиції інших учасників було відхилено.

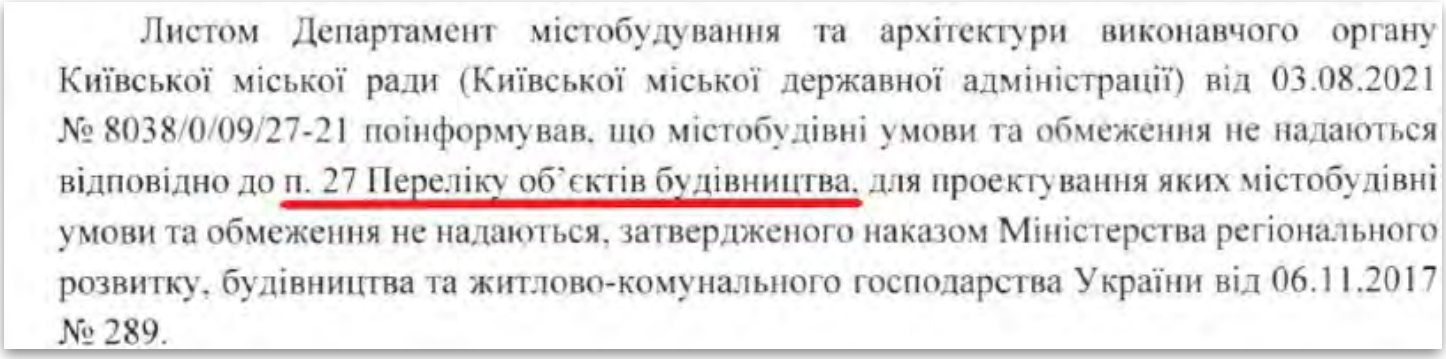
Проєктувальник уже на підготовчому етапі достовірно знав: мова йде про незаконне нове будівництво під виглядом капремонту неіснуючих елементів благоустрою, але погодився стати співучасником.

На початку 2021 року «Плесо» уклало ***договір*** на проведення експертизи ескізного проєкту з ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Міжрегіональна будівельна експертиза». І вже за тиждень отримало від експертної компанії ***відповідь*** із численними зауваженнями, в яких, зокрема, йшлося, що це не капремонт, а нове будівництво, і що проведення експертизи за законодавством неможливе через відсутність результатів оцінки впливу на довкілля.

Після доопрацювання проєкту за окремою ***закупівлею*** та сама експертна організація влітку дає вже позитивний звіт. І є всі підстави стверджувати, що було надано завідомо недостовірний звіт. Громадське обговорення звіту з оцінкою впливу на довкілля розпочалося вже після експертизи, а висновок управлінням екології було надано 22 вересня 2021 року. Тому на момент надання експертного висновку порушення із видом будівництва нікуди не поділись, а процедура оцінки впливу на довкілля ще не була завершена, тож неможливо було провести обов'язкову перевірку врахування її результатів у проєкті.

Важливо зазначити, що замовляли проєкт із орієнтовною кошторисною вартістю 120 млн грн, проте його було розроблено з кошторисом, на 17 млн грн більшим (+14%). Коли йдеться про бюджетні кошти, «Плесо» мало повернути проєкт на доопрацювання, а не приймати роботу.

Підтримку оборудці забезпечив і департамент містобудування та архітектури КМДА, який у серпні 2021-го надав листа, що для проєктування такого об'єкта не потрібні містобудівні умови та обмеження. Свою позицію він пояснив проведенням капітального ремонту будівель і споруд, хоча відповідно до своїх повноважень мав достеменно знати про відсутність забудови на острові.



Листом Департамент містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 03.08.2021 № 8038/0/09/27-21 поінформував, що містобудівні умови та обмеження не надаються відповідно до п. 27 Переліку об'єктів будівництва, для проектування яких містобудівні умови та обмеження не надаються, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 06.11.2017 № 289.

Фрагмент відповіді КП «Плесо» на запит ГО «Голка»

У липні 2021 року КП «Плесо» ***оголосило торги*** на розробку робочого проєкту, а наприкінці серпня уклало договір з їхнім переможцем ТОВ «Дніпровський проектно-вишукувальний інститут «ДПВІ».

Це грубе порушення вимог до розробки проєкту, адже ескізний проєкт є підставою для розробки робочого проєкту виключно після його схвалення (пункт 13 ***Порядку*** розроблення проєктної документації), а його буде схвалено розпорядженням КМДА лише через кілька місяців.

У цьому випадку подібне порушення є принциповим — за бюджетні кошти замовляли розробку проєкту із кошторисом, суттєво більшим за заплановану суму фінансування.

Наприкінці 2021 року КП «Плесо» ***уклало*** на неконкурентних засадах договір на проведення експертизи з дніпровською філією ТОВ «Експертиза ЗО» і майже відразу отримало позитивний висновок. Знову є всі підстави прямо казати про надання завідомо недостовірного висновку. Звіт про додаткову оцінку впливу на довкілля було оприлюднено перед повномасштабним вторгненням, тому теоретично неможливо було при здійсненні експертизи перевірити врахування результатів такої оцінки, шо є обов'язковим згідно із законодавством.

За результатами експертизи, вартість будівництва зросла ще на 45 млн грн — до 182 млн. Вочевидь, зростання ціни на третину лише за п'ять місяців ніяк не може бути пов'язано з інфляцією, а є наслідком штучного роздування кошторису.

Через тиждень ескізний проєкт з «капітальним ремонтом» і ціною у 137 млн грн легалізував своїм ***розпорядженням*** про схвалення Віталій Кличко як голова КМДА. Нагадаємо, що за законодавством лише після цього можна було замовляти розробку робочого проєкту, про який сказано вище.

У передостанній день 2021 року КП «Плесо» оголосило ***закупівлю*** самого будівництва за 174 млн грн, виходячи із проєкту кошторисною вартістю 182 млн. Хоча такі кошти з бюджету на той момент узагалі не були заплановані: КМДА погодила ескізний проєкт на 137 млн грн, а в розпорядженні про розподіл коштів на капремонти все ще було передбачено лише 120 млн.

Переможцем у лютому 2022 року було визначено ТОВ «Гідробуд Лімітед». Але договору вчасно не уклали через повномасштабне вторгнення.

Незаконне будівництво нового парку за бюджетний рахунок явно не на часі в розпал війни, тож міська влада могла б скасувати результати торгів, посилаючись на зміну обставин. Проте договір на будівництво було укладено майже відразу після того, як з області витіснили окупантів, — 15 квітня 2022 року. А ще через тиждень управління екології КМДА на основі ***сфальшованого звіту*** про оцінку впливу на довкілля визнало нормальним будівництво розважального парку на території природно-заповідного фонду.

Оборудку з «капремонтом» і роздутими у півтора разу витратами в серпні легалізував і дав відмашку на початок незаконного будівництва своїм ***розпорядженням*** про затвердження проєкту начальник Київської міської військової адміністрації Микола ***Жирнов***.

Прикриваючись цим, 9 вересня начальник управління екології КМДА Олександр ***Возний затвердив*** змінений перелік об'єктів капремонту коштом бюджету, в якому збільшив заплановані витрати на острів Оболонський із 120 млн грн до 182 млн.

Чергове порушення вимог законодавства зі зростанням ціни будівництва відбулося наприкінці минулого року, коли КП «Плесо» ***уклало*** договір на додаткові роботи вартістю 13 млн грн із ТОВ «Гідробуд Лімітед».

Зазначені роботи оформили як окремий капремонт, обґрунтований дефектними актами обстежень неіснуючих елементів благоустрою. Таким чином, не лише були порушення як аналогічні основним роботам, а й додалися нові. Подібні додаткові роботи нерозривно пов'язані з основним «капітальним ремонтом», тому все це мало оформлятися як коригування вже існуючої проєктної документації. До нових порушень законодавства вдалися, щоб уникнути перезатвердження проєкту розпорядженням начальника КМВА та не проводити нової оцінки впливу на довкілля.

Також важливо, що виділення цих додаткових 13 млн грн бюджетних коштів не було передбачено навіть відповідними наказами департаменту захисту довкілля КМДА, і загальну вартість планованих робіт досі встановлено у розмірі 182 млн грн. Проте кошти за ці роботи з бюджету міста було сплачено.

Як свідчить цей аналіз, **через систему Prozorro відкрито та публічно можна провести закупівлі самочинного будівництва**.

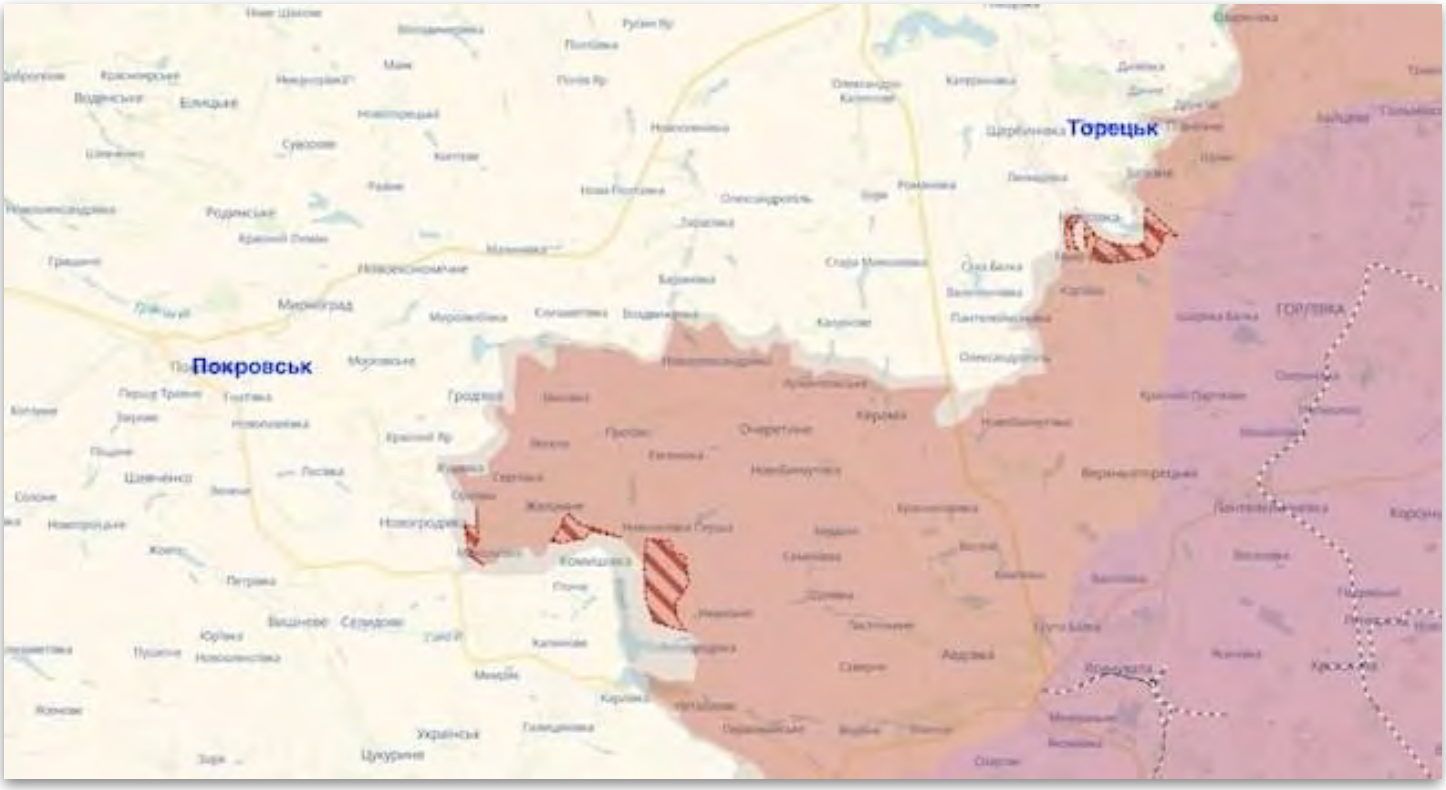
І жоден запобіжний механізм із боку держави не спрацював.

Це при тому, що київська міська влада під керівництвом Віталія Кличка перебуває в постійному протистоянні з офісом президента, і рівень контролю з боку держави за законністю її дій має бути підвищеним.

***

№ 3.205

Основні теми доби 18.08.2024 в Україні та навколо України



1 ЗСУ **розвивають наступ** у ***Курській області РФ***, хоча його темпи сповільнилися через перекидання до регіону російських підкріплень із лінії фронту в Харківській та Запорізькій областях. Однак це не завадило українським військам фактично оточити російські підрозділи, що обороняють райцентр Коренево, та встановити контроль над стратегічним автошляхом між містами Рильськ та Льгов за допомогою дронів.

Кілька ЗМІ повідомили, що українська ракетна артилерія та авіація вивели з ладу всі три мости через річку Сейм. Низка аналітиків вважають, що руйнація мостів призвела до оперативного оточення угруповання російських військ на лівому березі річки. Ба більше, ЗСУ вже контролює низку населених пунктів на обох берегах Сейму.

КНДР звинуватила Україну в "агресії" проти Росії та попередила, що дії ЗСУ "можуть призвести до Третьої світової війни". Росія дедалі частіше використовує корейські балістичні ракети для ударів по українській території, насамперед по цивільних об'єктах.

Генштаб у ранковому зведенні 19 серпня повідомив про 145 бойових зіткнень на лінії фронту в Україні. Це свідчить, що російське командування вирішило діяти одночасно й на Донбасі, і в Курській області, причому поставило військам завдання за будь-яку ціну захопити Покровськ та Торецьк. За інформацією сервісу DeepState Live Map, штурмові підрозділи російських військ за добу просунулися в напрямку Покровська та автотраси Донецьк-Дніпро до пів кілометра – на околицях Новогродівки, у Гродівці та Михайлівці, а також майже цілком окупували Нью-Йорк на околицях Торецька. Вдалими були штурми армії РФ уздовж автотраси Харків-Довжанський-Ростов, де російським підрозділам вдалося просунутися в

районі Залізнянського. Також російські війська посилили атаки на Куп'янському напрямку та захопили кілька українських позицій у районі села Піщаного. Ці наступальні події відбуваються на тлі перекидання низки підрозділів до Курської області. Про це свідчить захоплення в полон російських військовослужбовців, які воювали на Харківщині та на Донбасі.

Росія дедалі частіше обстрілює прифронтові населені пункти. Протягом доби в Мирнограді загинули 3 мирних мешканців. Покровська військова адміністрація посилила комендантську годину в низці населених пунктів та закликала мешканців району та райцентру до негайної евакуації.

2️⃣ Командувач Повітряних сил Олещук повідомив про знищення всіх 11 дронів-камікадзе, якими Росія атакувала вночі цілі в Україні.

У Ростовській області РФ другу добу поспіль горить паливна база на комбінаті "Кавказ", яку було вражено українськими дронами. Губернатори Курської та Білгородської областей повідомили про знищення в ніч на 19 серпня 4 українських БПЛА.

3️⃣ Спікер МЗС РФ Захарова спробувала спростувати інформацію видання The Washington Post про переговори між РФ та Україною за посередництва Катару про припинення взаємних ударів по енергооб'єктах.

Пресслужба Укренерго попередила про відновлення графіків знеструмлення споживачів у вечірні години, починаючи з 19 серпня, "через зростання споживання завдяки підвищенню температури повітря".

ЄС закликав держави блоку наростити обсяги допомоги енергетичній інфраструктурі України, щоб уникнути катастрофи восени та взимку.

4️⃣ За інформацією засновника "Монобанку" Гороховського, на сервери фінкомпанії протягом 3 діб здійснювалася потужно DDoS атака. З його слів, негативних наслідків для користувачів сервісу вдалося уникнути.

5️⃣ Прем'єр-міністр Великобританії Стармер і міністр оборони Гілі визнали факти застосування ЗСУ британської зброї під час операції в Курській області РФ. Вони також анонсували розширення воєнної підтримки України. Водночас за інформацією The Times, застосування Україною далекобійних ракет StormShadow по цілях на території РФ гальмують партнери – Франція та США. Вони мають на це право, оскільки в ракетах використано компоненти, що вироблено в цих країнах.

Міністерство закордонних справ Німеччини заявило, що озброєння були передані Україні під її відповідальність і вона має право застосовувати їх на власний розсуд.

За інформацією видання Bild, Україна втратила воєнну допомогу на суму €3,87 млрд через суперечки між міністрами уряду Шольца. З цієї суми €1,3 млрд мали бути витрачені на закупівлю запчастин для раніше поставленої техніки, оскільки це є критичною потребою для ЗСУ. Видання Frankfurter Allgemeine повідомило, що уряд не сплатив постачання Україні установки ППО середнього радіуса дії IRIS-T, яку виробник нібито був готовий виправити ЗСУ за кілька днів після російського удару по лікарні "Охматдит". Голова комісії Бундестагу із закордонних справ Рот від Соціал-демократичної партії, яка висунула канцлера Шольца, вважає, що скорочення воєнної підтримки України в момент, коли вона почала наступ, спричинить тривалі негативні наслідки для Німеччини. Посол України в Німеччині Макєєв закликав уряд країни не скорочувати постачання зброї. За інформацією журналістів Frankfurter Allgemeine, міністр фінансів Лінднер наполягає на скороченні прямих бюджетних видатків на закупівлю озброєнь для України із заміною їх прибутками від заморожених російських активів, як це було вирішено на саміті "Великої сімки" в Італії.

6️⃣ Міністр закордонних справ Угорщини ***Сійярто*** стверджує, що видавання віз громадянам РФ та Білорусі нібито не спричинить загрози безпеці ЄС та Шенгенській зоні. 8 країн Євросоюзу висловили стурбованість рішенням Угорщини пом'якшити візову політику щодо цих країн. Вони побоюються, що полегшення в'їзду для росіян і білорусів матиме наслідком посилення російської шпигунської активності в Європі. 1 серпня Єврокомісія вимагає від Угорщини надати пояснення щодо цих дій. Влада Угорщини стверджує, що цей крок пов'язаний із залученням фахівців РФ та Білорусі для будівництва другої черги АЕС "Пакш".

***

№ 3.206

Дилема Курського наступу: Чи в змозі Україна та Росія одночасно вести дві великі наземні кампанії?

2024-08-19

Мік ***Раян***, австралійський воєнний аналітик

… отже, ми бачимо, по-перше, що за будь-яких обставин війну слід розглядати не як незалежну річ, а як політичний інструмент; і лише приймаючи цю думку, ми можемо уникнути ситуації, коли ми опинилися б в опозиції до всієї військової історії.

Карл фон Клаузевіц, «Про війну», Книга 1, Глава 1.27

Коли я спостерігаю за подіями, великими та малими, у сучасних війнах, я часто звертаюся до теорії війни, щоб отримати інтелектуальні основи для розуміння того, що відбувається і чому. Не все можна пояснити супутниковими знімками, газетними статтями або онлайн-спільнотою OSINT (наскільки б вона не була хорошою). Військова теорія часто надає контекст для кращого розуміння того, що ми бачимо у війні в Україні. Як зазначає цитата Клаузевіца, основні кампанії цієї війни завжди ґрунтуються на політиці, а не лише на пошуку військової переваги.

Головною подією у війні в Україні останніми двома тижнями став Курський наступ України та захоплення понад 1100 квадратних кілометрів російської території.

> https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-says-its-forces-advance-1–3-km-russias-kursk-region-2024–08–16/

Це була потужно спланована та [блискуче] виконана українська наземна операція. Вона продемонструвала українське навчання та адаптацію після невдачі їхнього контрнаступу 2023 року, про що я розповім у майбутній статті. Курська операція також може змінити перебіг війни.

Українські цілі Курської операції набули певної ясності завдяки нещодавнім заявам українського президента, а також [кількох] інших українських офіційних осіб.

> https://meduza.io/en/feature/2024/08/15/shifting-the-war-to-russia-s-territory

Цієї доби президент Зеленський заявив про те, що Курська операція має на меті досягти кількох цілей.

Першою метою є політична.

Зеленський описав, як "ми вже розширили й надалі розширюватиме коло тих, хто підтримує справедливе завершення цієї війни.

> https://kyivindependent.com/zelensky-we-need-timely-delivery-of-promised-aid-packages-war-does-not-take-breaks/

Важливо, щоб Україна вступила в цю осінь сильнішою, ніж раніше". Україна мусить бути не лише сильнішою до того, як рік перейде в зиму, але й має бути такою в очах своїх прихильників, міжнародних вагань і тих, хто активно підтримує Росію.

Це важливо, оскільки **метою України є демонстрація, що російська перемога не є неминучою і що Україна може воювати та перемагати.**

Ці коментарі також спрямовані на забезпечення подальшої підтримки з боку США та НАТО, розв'язання проблеми скорочення допомоги Україні з боку

Німеччини наступного року та скасування обмежень на застосування [західної] зброї в Росії.

https://www.bbc.com/news/articles/c0kr91zqp0lo

Іншим елементом цієї політичної мети є знищення російського блефу щодо ескалації.

Україна вкотре продемонструвала, що різноманітні "червоні лінії", що малює російський президент, – є не більш ніж химерними вигадками для того, щоби посилити політичну нерішучість Заходу в ухваленні рішень щодо [цієї] війну та вплинути на рішення Заходу щодо постачання зброї Україні.

https://www.reuters.com/world/europe/putin-says-russia-is-carving-out-buffer-zone-ukraines-kharkiv-region-2024–05–17/

А тепер згадайте, як ще не так давно обговорювалося, що постачання артилерії та танків нібито мало б наслідком загострення?

Ще однією метою, яку описав Зеленський, є створення зони безпеки. Це розумне використання російської риторики, яку російський президент використовував для виправдання свого вторгнення на Харківщину на початку цього року.

https://x.com/ZelenskyyUa/status/1825263677706223746

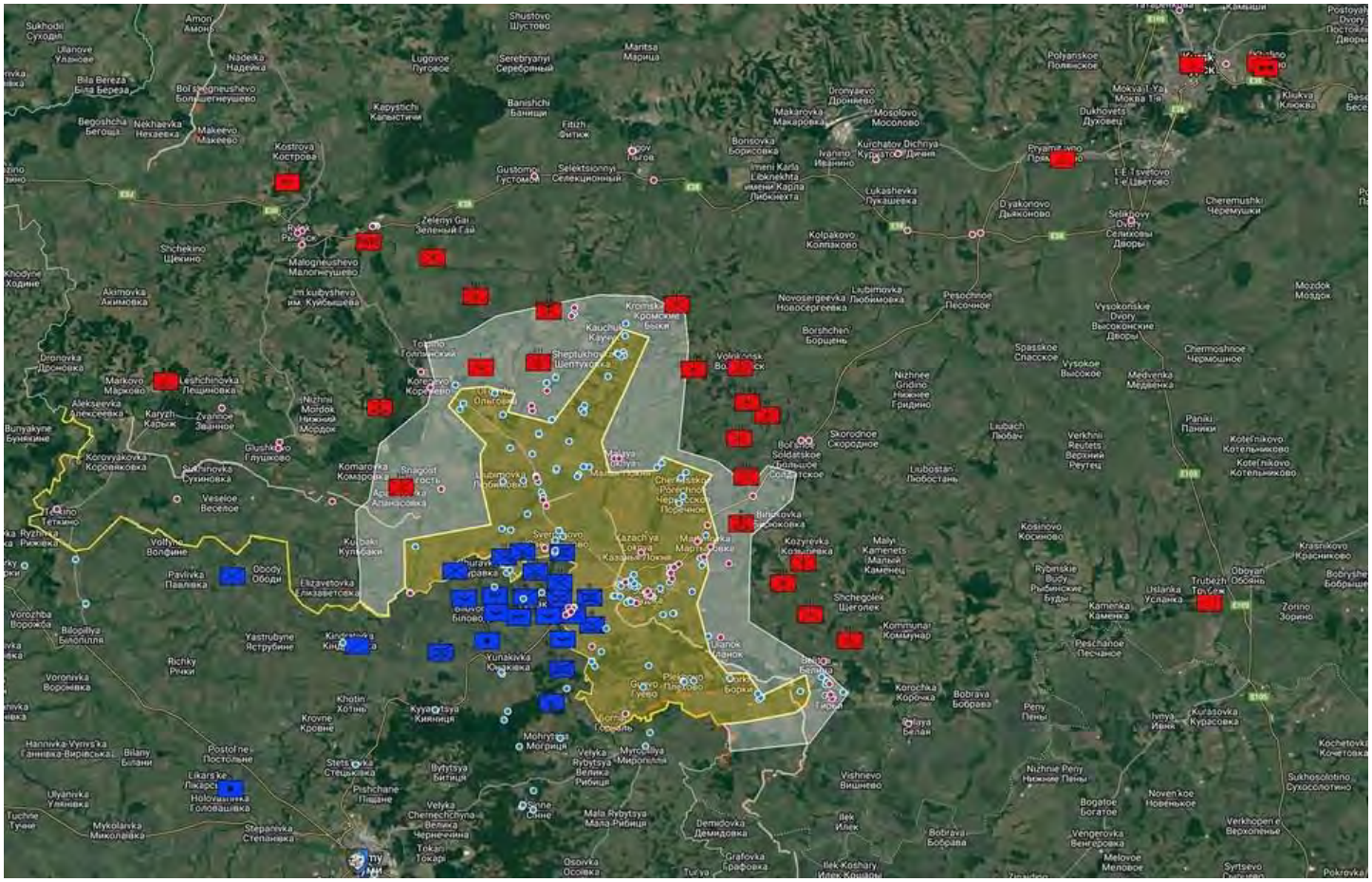
Але це також є викликом для Росії – Зеленський заявив, що Україна має намір утримувати принаймні частину території, яку вона захопила в Курській області, і що це стане постійною воєнною та політичною проблемою Росії. Водночас це є потенційною точкою для майбутніх переговорів. Проте [утримання російської території] поглинає чималі українські військові ресурси.

Нарешті, **Зеленський зазначив, що Курська операція є частиною ширших зусиль знищення воєнного потенціалу Росії.**

Він зазначив, що "наше головне завдання в оборонних операціях загалом – знищити якомога більше російського воєнного потенціалу і проводити максимальні контрнаступальні операції". Це включає повний спектр військових операцій на всій території Україні, а також удари по стратегічним енергетичним та військовим цілям у Росії. Курська операція була спланована українцями, щоб залучити росіян до бою, якого вони не очікували на власній території.

До цього часу операція продемонструвала ефективну координацію ближніх та глибоких оперативних дій. Ці глибокі операції, такі як знищення російських

конвоїв із підкріпленнями, удари по аеродромах та руйнування мостів через річку Сейм для забезпечення українського флангу, а також формування українських операцій на південь від річки, дали українському наступу змогу ускладнити відповідь Росії. Українські просування, хоча і тривають, уповільнилися впродовж другого тижня.



(мапа: Просування України в Курській області. Джерело: @UAControlMap)

У певний момент уже незабаром наступ України в Курську сягне своєї кульмінації через комбінацію російської відповіді, втрат, довгих ліній комунікацій та обмежень, які накладено президентом Зеленським та головнокомандувачем ЗСУ генералом Сирським. Коли це станеться, українці все ще матимуть три варіанти, про які я розповідав у попередній статті.

https://mickryan.substack.com/p/kursks-next-operational-phase

Якщо коротко, три варіанти, які я розглядав, були такими:

Варіант 1.

> **Українські сили закріпляються на зайнятій території та потім захищають її до того часу, поки не розпочнуться якісь переговори.**

Варіант 2.

Українські сили здійснять частковий відступ із захопленої території на позиції, які простіше боронити. Це включатиме створення зони безпеки.

Варіант 3.

Повний відступ до міжнародного кордону між Росією та Україною.

Варіант 2 тепер вдається ймовірнішим, ніж інші два варіанти. Чинники, які привели мене до цього висновку, включають ймовірне розгортання інженерної бригади, яка зазвичай використовується для оперативних завдань, таких як зміцнення командування та контролю (C2) та логістичних об'єктів, а також зміцнювання зон перешкод. Руйнування мостів через Сейм також може свідчити про намір розширити український виступ на захід – хоча це також може бути заходом для захисту флангу. Останні заяви президента Зеленського також свідчать про те, що варіант 2 може бути пріоритетним підходом найближчими днями чи тижнями.

Це потребуватиме значних українських ресурсів для утримання. Але це також вимагатиме набагато більшого російського залучення, щоб їх витіснити.

На даному етапі українського наступу існують три проблеми, які вплинуть на кінцевий результат Курського наступу, а також на результати війни в Україні до північної осені та зими. Це: негайна відповідь Росії на український наступ у Курській області; середньостроковий вибір військової стратегії; та розв'язання дилеми, як Україні та Росії одночасно битимуться на двох фронтах.

НЕГАЙНА ВІДПОВІДЬ РОСІЇ ТА СТРАТЕГІЧНИЙ ВИБІР

Початковий шок несподіванки, який пережили росіяни, потроху зникає. Вони повільно готують відповідь на український наступ у Курській області, хоча ця відповідь усе ще є недостатньою за масштабом та координацією.

Одним із чинників, що ускладнюють ситуацію для росіян, є їхні нещодавні зміни в командуванні та контролі в регіоні. Хоча старе прислів'я: "аматори говорять про тактику, професіонали говорять про логістику" може бути правдою певною мірою, командування та контроль є ключовою темою, яку військові планувальники та лідери детально обговорюють, щоби правильно її організувати.

Дара Массікот висвітлила цю тему в повідомленні від 13 серпня.

https://x.com/MassDara/status/1823058805753573712

Вона написала: "Вся ця територія колись була зоною Західного військового округу (2010–24). Росія вирішила розділити його в березні-квітні 2024 року, щоб впоратися з розширенням НАТО. Було призначено двох командувачів: Лапіна (Ленінградського військового округу) та Кузовлева (Московського військового округу)… ця операція ЗСУ успішно використала шви відповідальності між ФСБ, Росгвардією та МО РФ". Єдність командування – важливий принцип війни у всіх західних військових інституціях із поважної причини. Недоліки в цій галузі й надалі підриватимуть відповідь Росії.

Однак Росія почала перекидати дедалі більше наземних підрозділів та формувань до району бойових дій у Курській області. Як зазначило Міністерство оборони Великої Британії в повідомленні від 16 серпня, "після початкової розгубленості та дезорганізації, велику кількість російських військ уже розгорнуто в регіоні [і] вони почали будувати додаткові оборонні позиції".

https://x.com/DefenceHQ/status/1824409044863406412

Ці розгортання, попри хаос, що все ще панує, вплинули на темп українських наступальних операцій.

Росія зараз стикається з важкими виборами, оскільки Україна закріпилася на російській території. Найважливіше питання – де саме на лінії фронту Росія може допустити тактичних чи оперативних ризиків? Відповідь на вторгнення ЗСУ в Курській області потребуватиме додаткової піхоти, бронетехніки, РЕБ, артилерії, безпілотників та організації бойового забезпечення. Навіть росіяни вимушені економити ці сили для утримання довгого фронту в Україні. Досі [до Курської області] було перекинуто лише певні російських підрозділи з півдня та сходу України, а також із самої Росії.

Однак якщо бої в Курську триватимуть упродовж місяців, а витіснення українців виявиться важчим і дорожчим для росіян, ніж очікувалося (що дуже ймовірно), російському військовому керівництву та Путіну доведеться ухвалювати набагато важчі рішення.

На цей момент, ймовірно, що стратегічні варіанти Росії щодо України до кінця цього року будуть охоплювати такі варіанти:

1. Концентрувати основні зусилля на Донбасі, залишаючи Курську область як другорядний напрямок. Це б означало, що Росія зосередиться головно на захопленні ключових українських міст на Донбасі, компрометуючи загальну схему оборони України там. Це було б значним досягненням для росіян, без огляду високі витрати, оскільки це наблизило б їх до контролю над усім Донбасом.

2. Зберігати основні зусилля на Донбасі, але зменшити темп та посилити операції в Курській області. Це може ускладнити здатність Росії захопити ключові міста на сході України, але може змусити Україну зупинити наступ на

Курськ раніше. Як і інші варіанти, це створює можливості для українців для ураження російських сил на шляху до Курська і виявлення нових слабких місць на російському фронті, які можна буде використати.

3. Визначити відповідь на Курську операцію ЗСУ як основний напрям дій російської армії у війні. Це б означало значний зсув російських сил із Росії та України для того, щоб "запечатати" курський виступ та витіснити українців назад до України. Однак це, ймовірно, пригальмувало б російський наступ для захоплення Покровська та інших стратегічних міст до 2025 року. Цей варіант також створив би багато нових можливостей для цілеспрямованих ударів по російських цілях українськими глибокими операціями, одночасно виявляючи додаткові слабкі місця на російському фронті, які Україна могла б використати (за умови, що в неї залишаться сили для цього).

4. Визначити операції в Курську та на Донбасі як "рівнозначні" за зусиллями. Хоча це не має великого військового сенсу і, ймовірно, не може бути повністю забезпечено ресурсами, це може бути варіантом, який Путін обере з політичної доцільності.

На цьому етапі також слід коротко підняти застосування ядерної зброї. Чи можливо, що Путін розгляне застосування тактичної ядерної зброї для захисту Росії, щоби викинути українські війська з "батьківщини"? Ключове питання, яке Путін поставив би своїм генералам, полягало б у тому, чи змінить застосування такої зброї перебіг української кампанії в Курській області та війни загалом. Відповідь на це питання зараз, ймовірно, "ні". І з огляду на всі політичні, стратегічні та гуманітарні вади застосування ядерної зброї, ці перспективи для Росії зараз виглядають вкрай обмеженими.

Зрештою, російське рішення буде тим, що матиме найбільший політичний сенс для Путіна. Військові реалії важливі для нього, але виживання його режиму є екзистенційним питанням. Путіну доведеться вирішити, що є найнебезпечнішим для його режиму – відмовитися від захоплення Покровська та Торецька у 2024 році (і відновити наступ у наступному році) або не повернути контроль над російською територією швидко.

Що всі ці варіанти демонструють, так це те, що Росія потенційно може підтримувати дві одночасні великі наземні операції в Україні та Росії. Як добре вони зможуть це зробити, і здатність України одночасно вести дві великі наземні кампанії, спробуємо розглянути далі .

ВЕДЕННЯ ДВОХ ВЕЛИКИХ НАЗЕМНИХ КАМПАНІЙ ОДНОЧАСНО

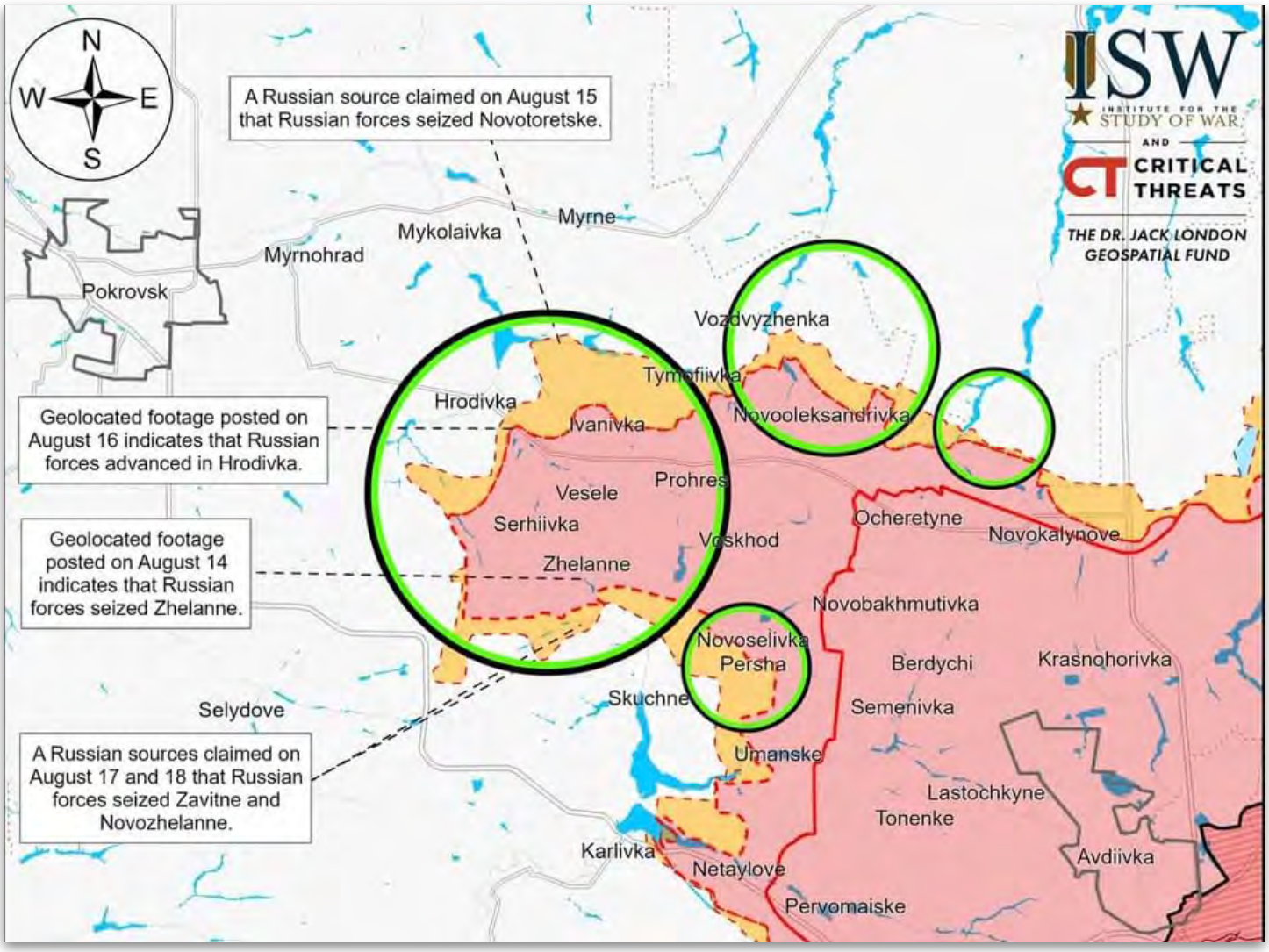
Одним із ранніх уроків, які, здається, засвоїли росіяни у 2022 році, було те, що кілька одночасних великих кампаній не тільки складно організувати, але й дуже важко забезпечити достатньою кількістю піхоти, артилерії, ППО та

підтримкою російських ВПС. Із середини 2022 року росіяни зосередили свої наземні операції на сході України. У подібний спосіб українці зосереджувалися на одній великій кампанії за раз, хай то наступи в Харкові та Херсоні чи контрнаступ 2023 року, – водночас підтримуючи оборонні операції в інших місцях.

Поточна ситуація дещо інша.

Обидві сторони зараз ведуть дві одночасні великі кампанії, які споживають велику кількість людських ресурсів (особливо для росіян), боєприпасів та допоміжного озброєння, як-от РЕБ, дрони, логістика та ППО. Хоча обидві сторони можуть зосередити свої сили на короткі періоди, не зрозуміло, чи зможуть українці або росіяни підтримувати такий підхід упродовж кількох місяців. Тож хтось із них буде змушений зробити важкий вибір щодо своїх пріоритетів і суттєво скоротити ресурси для однієї зі своїх основних кампаній.

Одним із чинників, який вплине на те, як довго українці зможуть утримувати свої тактичні та оперативні переваги в Курській області, є битва за Донбас, що триває, зокрема, подальший російський наступ на українське місто Покровськ. Це місто є важливим логістичним вузлом на Донбасі та формує ключову ланку в ланцюгу українських оборонних позицій у регіоні. На Покровському напрямку Україна, схоже, не змогла зупинити російське просування, оскільки армія РФ захоплює населені пункти на південь від залізничної лінії. Російські війська, здається, також просунулися до зовнішніх околиць Торецька, а також і далі наступають у Нью-Йорку.



(мапа: Російський наступ на Покровському напрямку. Джерело: Інститут вивчення війни)

Попри свої втрати в Курській області, росіяни досі не припинили своє невпинне просування на Покровськ.

> https://abcnews.go.com/International/wireStory/ukrainian-authorities-urge-civilians-evacuate-pokrovsk-russian-troops-112886852

Хоча захоплення цього міста може принести важливі тактичні, оперативні та політичні вигоди, усе ще є питанням, чи зможуть росіяни підтримувати свій тиск на Донбасі, і чи зможуть протистояти політичному імперативу діяти рішуче проти українського наступу на територію Росії, що зростає день від дня.

Хоча російська мобілізація та поточний щомісячний набір солдатів, здається, є достатніми для забезпечення людськими ресурсами цих двох кампаній (принаймні на тепер), Україна все ще перебуває в процесі посилення та розширення своїх сил після ухвалення нових законів про мобілізацію.

Не має чарівних рішень для розв'язання проблем відновлення та нарощування сил, з якими стикається Україна після операцій 2023 року. Хоча вочевидь із початку року в цьому напрямі є істотний прогрес, навчання великої кількості нових людей та створення ефективних бойових підрозділів – це дві різні проблеми. Україна все ще стикається з викликами нарощування сил та загальним дефіцитом особового складу проти Росії. Для проведення Курської операції Україні довелося ризикнути в багатьох інших частинах лінії фронту, обороною від російських наступів на Покровському та Торецькому напрямках тощо.

Ресурси будуть значним чинником, який вплине на те, яку з кампаній обере кожна зі сторін як основну. Кульмінаційні моменти як для України в Курську, так і для Росії на Донбасі відіграють свою роль. Інші можливі операції, такі як подальші українські операції в Бєлгороді, наступальні операції для використання слабкостей Росії, які спричинено передислокацією військ до Курської області, та подальше оборонне розгортання сил уздовж кордону з Білоруссю, також буде враховувано в стратегічному ухваленні рішень.

Але в кінцевому підсумку вибір того, на якій наземній кампанії зосередяться Україна та Росія, залежатиме від політичних міркувань. Для Росії, як я писав вище, Путін мусить вибрати, яка з його основних операцій в Україні чи Росії принесе найбільший прогрес у досягненні бажаного стратегічного результату, і яка з них – якщо її належним чином не забезпечити ресурсами – буде найнебезпечнішою для його режиму.

На рішення України вплинуть питання, скількома територіями можна поступитися на Донбасі, втрати в Курській операції, реакція Росії, використання українського наступального потенціалу в інших місцях та зворотний зв'язок від союзників. Як зазначив Зеленський у своєму нещодавньому виступі: "Важливо, щоб Україна вступила в цю осінь сильнішою, ніж раніше". Це не лише заява військової стратегії. Це також заява політичної необхідності. Отже, Україна сподіватиметься, що Курський наступ принесе зміну політичного імпульсу у війні, так само як українці захопили ініціативу на полі бою.

Наступні тижні дадуть нам більше уявлення про те, яка з українських чи російських стратегій щодо двох одночасних великих кампаній виявиться успішною. Але, як і у всіх війнах, передбачити кінцевий результат цієї дилеми геть неможливо.

ВИСНОВОК

У найближчому майбутньому як Україна, так і Росія будуть змушені проводити дві великі наземні кампанії одночасно. Хоча РФ, ймовірно, має більше ресурсів для двох таких кампаній, ні Україна, ні Росія, ймовірно, не зможуть вести їх до 2025 року. Питання, які піднято цією статтею, мають на

меті дати читачам уявлення про те, наскільки складним та важким буде ухвалення рішень щодо Курської та Донбаської кампаній для України та Росії найближчими тижнями та місяцями.

На жаль, **яким би потужним і хитрим не був український наступ у Курську, він не може змінити загальних цілей війни, які поставив собі Путін.**

Попередні невдачі, поразка наступу російської армії на Київ у 2022 році тощо, її поразки в Харкові та Херсоні, а також режим міжнародних санкцій, не змінили загальної мети Путіна — підкорити Україну та знищити її як суверенну демократію. На жаль, Курська [операція ЗСУ] може лише змусити його до рішучості у досягненні цієї мети – якщо він залишиться президентом.

Але якщо нам пощастить, сміливість України, демонстрація наступальних можливостей і, найголовніше – воля – можуть переконати США та їхніх партнерів по НАТО переглянути свою стратегію підтримки України та рівень надання ресурсів.

Нова стратегія перемоги над Росією в Україні, можливість якої довела битва в Курській області, має стати [новим] розширеним курсом для Заходу.

А доти обидві сторони й далі завдаватимуть ударів одна одній із надією, що їхній противник першим досягне кульмінаційної точки та вони зможуть зламати його волю.

***

№ 3.207



Демографія та населення + Додати до myFT

Чому щедрі сімейні субсидії в Угорщині не змогли спровокувати бебі-бум

2024-08-19

Ніколов

Ще один потенційно срачогенний текст))

Мені здається, **це той випадок, коли рішення, що були прийняті на основі упереджень, а не фактів – ведуть до неправильних наслідків.**

Наприклад,

> — расист і паранойік ***Орбан*** вирішив, що скорочення народжуваності угорців можна побороти грошами.
>
> І вирішив надавати фінансові плюшки за народження другої, третьої і так далі дитини.

Воно ж дурне не паніма, що **природа у цього явища інша**.

Тому (увага!)

> **— він витрачає з бюджету на дітонародження вже вдвічі більше, ніж на обороноздатність Угорщини. А результат – як і раніше країна має народжуваність меншу, ніж потрібно для самовідновлення без імміграції.**

Ну і на графіках «Financial Times» видно, що світовий тренд, народжуваність падає у всіх без виключення куточках світу – голодній Африці і ситій Європі.

Плюс Орбан промахнувся з тим, щоб ця історія принесла йому дивіденди на виборах)))

Чим більше він стає ***ізоляціоністським паранойіком*** – тим більш його електорат старшає і мігрує в село. А оці плюшки на дітей більше заходять городській молоді. І це вже має ефект. Останні вибори він виграв далеко не так тріумфально як раніше.

Ну і самі плюшки мають ще один побочний ефект

> **– вони ведуть до збільшення розколу у суспільстві на багатих і бідних.**

Справа в тім, що

> **— значну частину державних бонусів складають пільги на податки з прибутку та пільгові кредити.**

Але

> **— податкова пільга означає що тобі треба мати той прибуток, що відчути зниження податку. А якщо прибуток у тебе так собі – і то плюса не отримаєш.**

Так само з кредитом.

> — Він хоч і пільговий, але повертати треба. І знову ж повертати треба з якогось доходу. Який грубо кажучи є у середнього класу, але нема у бідняків.

В общім, Орбан став ще одним президентом хто перевірив неробочість схеми **«гроші в обмін на роди»**.

Але він вже старий і упоротий. Тому продовжує наполягати на своїй помилці.

Автопереклад https://www.ft.com/content/3ea257fd-e8ef-4f05-9b89-c9a03ea72af5

Чому щедрі сімейні субсидії в Угорщині не змогли стимулювати бебі-бум

33-річна Юлія Шарле скористалася однією з найщедріших у світі програм підтримки дітонародження.

Коли угорська мати та її чоловік народили трьох дітей, вони отримали понад 80 000 євро у вигляді грантів та позик від уряду, в тому числі грант у розмірі близько 6 000 євро на купівлю нового мінівена Renault Scenic - достатньо великого, щоб перевезти всіх.

Ці кошти також включали кредит у розмірі 25 000 євро, який супроводжував народження її другої дитини у 2019 році. Знижки на цей кредит зросли, коли вона народила ще одну дитину; четверта дитина могла б вибачити всю суму, але не судилося.

> «Ми хотіли четверту дитину... але нам не рекомендували з медичних причин. Ми - релігійна сім'я і сприйняли це дуже важко».

Вона сказала, що ці гроші допомогли створити більшу безпеку для сімей.

> «Це не є обов'язком держави, але в довгостроковій перспективі це державний інтерес - зробити так, щоб дітонародження було вартим уваги».

Сімейні субсидії в Угорщині за правопопулістського уряду Віктора Орбана, який виступає проти імміграції і підтримує «традиційну» сім'ю, є одними з найщедріших у світі.

Вони включають податкові пільги, які збільшуються зі збільшенням кількості дітей - матері чотирьох і більше дітей не платять податок на доходи фізичних осіб - та інші виплати.

Загальні витрати на сімейні субсидії перевищують 5% ВВП, що більш ніж удвічі перевищує витрати Угорщини на оборону.

Субсидії привернули увагу світової спільноти в той час, коли уряди багатьох заможних країн намагаються зупинити більш швидке, ніж очікувалося, падіння народжуваності, що створює величезні виклики для їхніх економік у найближчі десятиліття.

Джей Ді ***Венс***, кандидат у президенти США від Республіканської партії Дональда ***Трампа***, неодноразово висловлював свою підтримку.

> Балотуючись до Сенату США три роки тому, він сказав: «Віктор Орбан, який, звичайно, є жупелом майже для всіх лібералів в основних

американських ЗМІ, впровадив кілька політик, які, на мою думку, є дійсно цікавими.

«Вони пропонують позики молодим подружнім парам, які згодом прощаються, якщо ці пари залишаються разом і народжують дітей. Чому ми не можемо зробити це тут? Чому ми не можемо сприяти створенню сім'ї тут, у нашій країні?»

Хоч як би щедро не звучали ці схеми для таких людей, як Шарле, - чиє фінансування також включало державний грант і державний кредит на житло на загальну суму 50 000 євро на просторий новобуд, - стає все більш очевидним, що їхній вплив на народжуваність в Угорщині має свої межі.

Коли пандемія Covid-19 і подальша економічна криза охопили Європу, народжуваність там вирівнялася.

Сповільненню народжуваності сприяла зміна поколінь жінок у віці 20-30 років.

З рекордно низького рівня 1,23 дитини на жінку в 2011 році коефіцієнт народжуваності в країні зріс до 1,59 у 2020 році, але в останні роки він вирівнявся приблизно до 1,5.

У першій половині цього року коефіцієнт народжуваності становив 1,36 дитини на жінку, що є найнижчим показником за останнє десятиліття, повідомляє державна статистична служба KSH.

У червні народжуваність впала до рекордного місячного мінімуму - лише 6 000 дітей у 10-мільйонній країні, або приблизно вдвічі менше, ніж покоління тому, свідчать дані KSH.

Однією з причин того, що заходи не призвели до більш значного зростання, дослідники вважають те, що вони не були спрямовані на людей, які перебувають у скрутному фінансовому становищі.

Вольфганг ***Лутц***, директор-засновник Центру демографії та глобального людського капіталу ім. Вітгенштейна у Відні, сказав, що зростання загального коефіцієнта народжуваності в Угорщині перед останнім спадом

— «було зумовлене насамперед змінами в термінах народження дітей, а також уповільненням раніше активного відкладання народження дітей».

Будапешт продовжує підштовхувати жінок народжувати більше дітей, раніше і в традиційній гетеросексуальній сім'ї. Але, як і багато інших країн, він виявляє, що набагато легше переконати одну когорту жінок народжувати дітей раніше, ніж домогтися тривалого зростання народжуваності.

Схеми, спрямовані на збільшення народжуваності, перебувають під пильною увагою, оскільки в десятках країн світу падіння народжуваності відбувається навіть швидше, ніж прогнозували демографи.

> В усьому світі рівень народжуваності впав з 5,3 дитини на жінку в 1960-х роках до 2,3; за даними ООН, більше половини всіх країн зараз мають рівень народжуваності нижче 2,1 дитини на жінку - рівень, необхідний для підтримання постійної чисельності населення без міграції.

В Угорщині демографи і багато жінок скептично ставляться до ефективності - і справедливості - державної підтримки сімей, яка здебільшого приносить користь середньому класу.

«Не будьте смішними. Ця система не є справедливою», - каже Агнеса, мати трьох дітей, яка взяла коротку відпустку на озері Балатон із суворим бюджетом, що не включав жодних страв у ресторані чи пляжних іграшок.

За її словами, її доходу як перукарки не вистачало ні на що, окрім найнеобхіднішого. Про четверту дитину не могло бути й мови, які б стимули не існували - навіть повне звільнення від податків, каже вона.

> «Податкові пільги і дешеві кредити мають сенс для людей, які мають достатній стабільний дохід, щоб бачити якусь вигоду», - сказала Агнес. «Я? Я працюю як підприємець і сплачую податки на бізнес, а не прибутковий податок.
>
> «Я не заробляю достатньо, щоб побудувати будинок і скористатися пільговим кредитом. У мене ніколи не було нової машини і, мабуть, ніколи не буде. Тож не змушуйте мене починати».

Балаж ***Капітані***, демограф Державного управління статистики, заявив на червневій конференції, що огляд тисяч одержувачів субсидій показав, що **субсидії збільшили розрив між бідними та заможними сім'ями.**

> «Ці схеми підтримки змінили всю систему сімейних субсидій, яка тепер націлена на найбільш заможних людей і збільшує нерівність, що, ймовірно, є першим випадком у світі серед подібних програм», - сказав він у презентації, яку бачила Financial Times. «Це, ймовірно, побічний ефект, а не початковий намір [a] викривлений перерозподіл».

Шарле каже, що фінансові вигоди не були причиною того, що вони з чоловіком, які зараз виплачують свої кредити, хотіли мати багато дітей.

Тим не менш, уряд Орбана, який перебуває при владі з 2010 року, продовжує витрачати кошти на цю політику і може суттєво її розширити. Він розглядає можливість продовження довічного імунітету від прибуткового податку, який зараз надається матерям з чотирма і більше дітьми.

«Ми розширимо цю пільгу на тих, хто має трьох дітей», - заявив Орбан на демографічному форумі минулого року. «Я просто чекаю, коли міністр фінансів поступиться». Таке розширення може в кілька разів збільшити щорічні витрати на звільнення від сплати податків, які становлять 100 млн євро, кажуть економісти.

Орбан виступає проти масової імміграції в Європу, яка, як він побоюється, може змінити соціальний і культурний склад континенту. Його широко звинувачували у відвертому расизмі після того, як у 2022 році він заявив, що «ми не хочемо стати народами змішаної раси».

Натомість **Орбан зробив народжуваність наріжним каменем своєї політичної платформи**.

Минулого року керівник його апарату хвалився, що навіть попри те, що населення Угорщини продовжує скорочуватися, 160 000 дітей не з'явилися б на світ між 2011 і 2021 роками без цієї програми.

Законопроект був важливим. Починаючи з 2019 року, нещодавно запроваджені програми, такі як авто- та житлові кредити, коштували понад 10 мільярдів євро. Це дало економічний ефект: наприклад, за словами економістів, зросли обсяги будівництва та ремонту житла

Але за іронією долі, хоча правляча партія «Фідес» сподівалася, що субсидії допоможуть створити більш заможний і лояльний середній клас, це вдалося лише частково. Міська, освічена молодь отримала вигоду, але тим часом типовий виборець Фідесу став старшим, більш сільським і менш освіченим.

«Ми можемо хвалитися програмою, але наші виборці деінде», - сказала людина, знайома з політичною стратегією уряду. Водночас авторитарне падіння та економічна стагнація за часів Орбана сприяли зовнішньому «відтоку мізків».

Значний спротив викликала також ідеологія, що супроводжує програму, яка пропагує «традиційну» сім'ю і позиціонує народження дитини як кінцеву мету для жінки. Це викликало негативну реакцію, особливо з боку міських лібералів.

> «Вони ставляться до тебе, як до машини для народження дітей, доки ти не зможеш більше робити дітей», - сказала Анна Мелокко, журналістка, яка написала про своє рішення не мати дітей.

Мелокко виросла з бажанням мати велику сім'ю, але змінила свою думку у віці 29 років після того, як їй поставили діагноз біполярного розладу, побоюючись, що вона стане неадекватною матір'ю. Деякі з її партнерів хотіли, щоб вона створила сім'ю, але зараз, у 44 роки, вона не відчуває жодного тиску.

«Вони сказали нам, що країна належить тим, хто наповнює її дітьми», - сказала вона, цитуючи гасло правих.

«Але це не про мене. Це об'єктивували жінок. Ось, майте гроші, йдіть народжуйте... Але ніхто не думав про долю дітей, які таким чином народжуються».

***

№ 3.208

Зброя, безальтернативність Формули миру та санкційний тиск на РФ: Андрій Єрмак узяв участь у дискусії з керівниками закордонних дипустанов України

2024-08-19



Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак узяв участь у пленарній сесії ***«Євроінтеграційний поступ, надання зброї іноземними партнерами, забезпечення міжнародних заходів Президента України»***.

Дискусія відбулася в межах наради ***керівників закордонних дипломатичних установ України***.

У заході **також** узяли участь ***керівництво МЗС*** та заступники очільника Офісу Глави держави.

1.

Андрій ***Єрмак*** наголосив, що **для України надзвичайно важлива реалізація Формули миру.**



«Зокрема, **завдання наступного Саміту – змусити Росію поважати суверенітет України**.

Перед вами стоїть важливе завдання

1) **забезпечити максимальну участь країн у тематичних зустрічах** Формули миру, всіляко

2) **підтримувати українське бачення** та

3) рішучо **протидіяти будь-яким спробам просування так званих *альтернативних мирних планів***», – сказав він.

2.

За словами Андрія ***Єрмака***, **першочерговою потребою України є**

— **зброя**, зокрема зміцнення протиповітряної оборони, постачання сучасних літаків, бронетехніки й високоточних систем.

3.

Також важливо

— посилити **санкційний тиск** на Росію.

«**Санкції працюють**, і ми це бачимо. Але розкрито далеко не весь потенціал цього інструмента.

4.

Тут план теж залишається незмінним:

1) **посилення** обмежувальних заходів проти Росії,

2) **блокування** можливостей обходу санкцій,

3) **притягнення агресора до відповідальності**», – зазначив керівник Офісу Президента.

5.

Андрій ***Єрмак*** також наголосив, що в **економічній сфері** ключовими завданнями є

1) залучення **інвестицій**,

2) сприяння **експорту** українських товарів,

3) участь у **відбудові** та

4) **робота над використанням заморожених російських активів**.



***

№ 3.209

ДВІ ВІЙНИ або ВКРАДЕНА ДЕРЖАВА



2024-08-18

Генадій ***Друзенко***

1. Насправді ми ведемо дві війни

Одна традиційна – проти ворога, який на нас напав, окупував наші землі і декларує плани стерти Україну з політичної мапи світу. Тут все більш-менш зрозуміло: доки ми не доведемо орді на полі бою, що чіпати нас собі дорожче, треба зчепити зуби й воювати. Як би важко не було і як би не хотілося миру. За стіл перемовин можна сідати тільки змусивши росію визнати fait accompli: Україна існує і вона сама вирішуватиме, як їй жити, з ким дружити, якою мовою говорити тощо.

Все, що ми можемо обговорювати з росією: прикордонний режим, повоєнну торгівлю, транспортні коридори тощо. Навіть повоєнні кордони. Але!!! Жодного права голосу, а тим паче вето росія в українських справах не матиме. І ця формула набагато важливіша за кордони і навіть (наразі примарний) вступ до НАТО чи (більш реалістичне) приєднання до ЄС. Ця війна за українську суб'єктність. Або ми її відстоїмо (причому не тільки щодо росії) або – попри всі жертви і героїзм – ми програли війну. Це дійсно той випадок, коли суб'єктність або смерть.

2. Друга війна підступніша і небезпечніша

Бо ми воюємо за повернення вкраденої української держави. На жаль, українська держава не є республікою в тому оригінальному сенсі, в якому це слово звучить латиною: Res Publica – спільна справа. Безумовно, українці (і етнічні, і політичні) є бенефіціарами української державності. Найбільше в плані окремої ідентичності. Попри те, що держава втручається в це тонке, делікатне і я навіть сказав би "інтимне" питання, прокрустове ложе, яке воліло зробити з українців (і не тільки) "совєцкіх людей" без роду і без пам'яти, давно на звалищі історії. Ми можемо дискутувати і дискутуємо, що означає бути українцем, наскільки інклюзивними мають бути українська культура та український історичний пантеон, але це наша дискусія. І тільки нам, українцям, шукати і давати відповіді на ці непрості запитання.

А от з бенефіціарами матеріальних благ, які дає українська державність, все набагато сумніше. Через використання землі, надр, податків та "силовиків" (язик не повертається назвати їх правоохоронцями) держава перерозподіляє активи, які мали б належати багатьом, на користь невеликої кліки можновладців. Причому їхні імена змінюються: позавчора це був Янукович і донецькі, до нього – Кучма з виводком олігархів, які фактично приватизували державу, потім – Порошенко з Медведчуком та зі своїми кононенками та свинарчуками, сьогодні Зеленський – з "п'ятьма-шістьма ефективними менеджерами". Головна ознака вкраденої держави – в ній чиновником бути вигідніше, аніж бізнесменом. Бо влада у такій приватизованій державі – найбільш маржинальний товар. Носії якої активно конвертують його у гроші та інші активи. Причому від очільників АМКУ, губернаторів та прокурорів до районних воєнкомів. І тут ми доволі подібні до росії, яку Карамзин колись описав одним словом – "Крадуть".

3. Але є суттєва відмінність між російською та українською державністю

Одна стає все більше спадковою (династія патрушевих та ідея "неодворянства", яку просував Патрушев-старший – яскравий тому приклад), друга – короткостроковою. Бо тут кожен електоральний цикл схожий на кадровий землетрус, а нові можновладці в гірших комуністичних традиціях вірять, що справжня історія має початись саме з них. Тому і крадуть примітивно, несистемно, наче в останній день. Бо ніхто в цій державі не рахує навіть на кілька років вперед: ніч би протриматись та день простояти. А там хоч трава не рости...

Наша війна така складна, бо нам потрібно звільнити не тільки окуповані території, а й репреватизувати державу, яка має стати "спільною справою", а не інструментом збагачення носіїв владних повноважень та наближених до них "бізнесменів". Якщо ми не хочемо, щоб результатом цієї страшної війни стала реалізація принципу "Україну мають грабувати українці" плюс дозвіл посполитим на окрему українську ідентичність, ми маємо зрозуміти, чому американці називають свою війну за незалежність Revolutionary War. Бо war – це про війну за незалежність від англійців, а revolutionary – це про соціальні та політичні зміни, які впродовж півтора століття перетворили далекі заокеанські колонії, світову периферію на лідера вільного світу.

Бо будь-які перемоги на фронті, будь-яка технологічна революція в озброєннях, будь-яке геройство на передовій та волонтерство в тилу, будь-яка Курська офензива дають нам лише шанс на іншу Україну. На реприватизацію держави та створення справжньої Res Publica – спільної справи мільйонів українців. Держави, яка служитиме нам, а не касті міністрів, губернаторів, генералів, прокурорів та інших "ефективних менеджерів".

Вже тричі ми – вигравши було – програвали, змарнувавши шанс на радикальні перетворення, які давали нам наші повстання, які ми називаємо "революціями".

Бо **коли незалежність – мета, а не шанс на створення ефективної держави, тоді "ідентичність – наше все".**

Спитайте в алжирців. Сьогодні ніхто їх більше не назве французькою колонією. Але й успішною нацією також...

***

№ 3.210

Генерал Сирський "таємно" від вищого військово-політичного керівництва країни (й заодно від наших

західних союзників) підготував операцію у Курській обл. ри-фи...Серьйозно...?

2024-08-19

Машовець

Сотні й тисячи тон палива, боєприпасів та інших предметів матеріально-технічного забезпечення, були "непомітно" переміщенні у прикордонні районі. Не кажучі, взагалі, про процес оперативного розгортання всього ударного угрупування військ, який передбачає достатньо довгий, тривалий й ретельний ПОПЕРЕДНІЙ процес формування задуму операції, її плану, реалізації у вигляді наказів, настанов та керівних документів, що саме по собі вимагає залучення цілої купи не просто окремих штабних офіцерів, а а загалом - штабів та їх окремих підрозділів. Сирський сам фізично, не то що "таємно" підготувати, а просто спланувати подібну операцію - не зміг би. ...

Оперативне розгортання такого угрупування означає не тільки переміщення сотень та тисяч військовослужбовців, а й більш помітних одиниць озброєння та військової техніки (ОВТ), якими вони оснащенні.... й які набагато складніше ховати ніж людей.

В рамках оперативного розгортання, частини та підрозділи ЗСУ здійснили цілу серію маршей, вийшли у визначені райони зосередження та розгортання (які, очевидно, були спеціальним чином обладнанні), розгорнули ПТД, КП(ПУ), взагалі систему бойового й оперативного управління, госпіталів, ТПУ, укриття для військ та ОВТ, ретельно замаскували усе це й т.д....

А ще треба було організувати та здійснити операцію із оперативного прикриття всього цього розгортання. В тому числі, у сенсі ППО, контр-розвідувального забезпечення, роботи із місцевим населенням, перевірити та налагодити роботу радіо-мереж в даному районі й т.д....

Реалізувати елементи, так званої "оперативної гри" з противником, у частині формування та постачання йому "дези" у вигляді правдоподібної "легенди" (бо, очевидно, що В РЕАЛЬНОСТІ ви процес оперативного розгортання військ НІЯК не приховаєте не то що від якогось Єрмака чи навіть західних союзників...а взагалі - від противника, тому залишається лише "легендіровать" власні переміщення військ).

Причому, все це необхідно було реалізувати на місцевості де продовжують діяти цивільна місцева влада, органи правопорядку, СБУ, в кінці кінців - мешкає купа населення... й заодно діє - розгалужена система агентурної розвідки противника, яку той створював у нашому прикордонні роками та взагалі система моніторінгу (розвідки), в тому числі із використанням технічних засобів (як тактичного, так й оперативного рівнів).

Все це вимагає дуже ретельної МІЖВІДОМЧОЇ координиції дій... починаючи з МІнінфраструктури, закінчуючи МВС та СБУ...чи МОЗУ...

(Ага й Єрмак... не взнає...)

Й все це... Сирський зробив "непомітно" для Ермака та західних союзників, які мають найпотужніше у світі військове орбітальне угрупування космічних апаратів...?

Той, хто цю фігню, про "приховування від Єрмака та західних союзників" підготовки операції придумав й запустив у інформаційно-публічну сферу - ДОВБОГРАЙ...

***

№ 3.211

Сбалансированное развитие - это всегда очень тонкая грань между интересами финансового и промышленного капитала

2024-08-19

Кущ

Значительную роль в достижении этого баланса отводится *НБУ* и его *денежно-кредитной политике*.

Например,

> 1) — инфляция в Украине в 2024-м году может составить 8%, а реальный рост ВВП - 3%. Это значит, что адекватная учетная ставка для стимулирования роста экономики - 10% и менее.
>
> 2) — А она сейчас 13%.

С помощью трехмесячных депозитных сертификатов НБУ иммобилизовал по состоянию на сейчас 345 млрд грн средств банков (эквивалент 9 млрд дол), которые лежат там под ставку 13%.

То есть

> — **НБУ ЕЖЕДНЕВНО за счет государственных средств дотирует банки на 123 млн грн в виде начисляемых процентов**.

И это, по сути, скрытая эмиссия (сумма погашения депозитных сертификатов таковой не является).

— В прошлом 2023 году, размер такой скрытой эмиссии для дотации банковской системы составил порядка 80 млрд грн.

В этом контексте, Глава НБУ Андрей ***Пышный*** лукавит, когда говорит, что эмиссия - это "билет в один конец".

Почему лукавство?

Да потому что эмиссия происходит постоянно.

Вопрос в выгодополучателях.

Это могут быть

1) — банки (проценты по депозитным сертификатам, рефинансирование)

2) — либо промышленность (кредитование).

Можно создавать новые деньги

А — в ближнем герметичном круге: НБУ - комбанки.

А можно

Б — и в широком: НБУ - комбанки - экономика.

Нацбанк предпочитает накапливать "инфляционный навес" в ближнем круге

В - срезая свободную ликвидность банков и удерживая ее в своих депозитных сертификатах.

***

В этом плане, РФ

— с лета 2022 по лето 2023, снизив ключевую ставку ЦБ с 20% до 7,5%, не побоялась "вытянуть билет в один конец". Потому что в Москве посчитали, что это билет до "конечной станции" в виде будущего успеха.

На интервале в два года эта политика дала свою плоды:

— РФ удалось быстро провести структурную перестройку экономики и адаптироваться к санкциям. Как следствие - рост ВВП вместо падения и развитие новых отраслей драйверов на замену сырьевых компаний. новыми драйверами развития стали: ВПК, ипотека, промышленность, внутреннее потребление национальных потребительских товаров.

Плюс максимальная занятость населения и рост зарплат.

И это все благодаря монетарно-эмиссионному импульсу.

Да,

— есть "побочка" в виде инфляции.

Именно поэтому,

— ЦБ РФ сейчас **охлаждает перегретую экономику и увеличивает ключевую ставку.**

Но

— движок структурных преобразований запущен с монетарного "толкача".

***

НБУ придерживается иной политики.

1) — Жесткая монетарная политика и очень медленное ее смягчение,

которое

2) — нивелируется нарастанием кризиса экономики и новых проблем.

Свою структурную перестройку мы так и не провели:

— для нее просто нет денег, а ведь это очень затратная процедура.

— Нет ни инвестиций, ни кредитов, ни монетарного импульса, ни бюджетного.

В этом плане, *Пышный* таки боится "вытянуть билет успеха" для экономики.

Он рассуждает как руководитель центрального банка скучной европейской страны, например, Швейцарии:

— в которой есть рост, низкая безработица и главная опасность - это инфляция.

Но ***Пышный*** **является главой центрального банка воюющей страны и модель *военного кейнсианства* должна «лежать у него на столе».**

Он должен бояться

1) — не так инфляции (удерживая ее в поле зрения), как **недофинансированных проектов в энергетике, в результате чего стране зимой угрожает энергетический кризис**.

Он должен бояться

> 2) — **недофинансированной армии, программ ВПК, строительства оборонительных сооружений, программ структурной перестройки экономики в условиях войны, обустройства беженцев и т.д.**

Конечно руководитель НБУ (вне зависимости от фамилий) не является ответственным за все указанное выше.

Формально это вообще не его компетенция.

Но он должен создавать монетарные условия.

Многое зависит от правительства, а вот тут-то и нет синергии усилий Кабмина и Нацбанка, хотя бы в рамках Совета по финстабильности.

> — **Нацбанк и правительство у нас формально независимые институции,**

но

> — **независимость эта больше проявляется в контексте экономики и ее интересов, но не работает в части лоббистских, аффилированных, скрытых связей**.

Ну а сам баланс промышленного и финансового капиталов определяется очень просто.

Берем сумму инфляции и реального роста ВВП.

> 1) — Если этот расчетный показатель выше учетной ставки - монетарная система работает в интересах промышленного капитала.
>
> 2) — Если ниже - в интересах финансового капитала.

Многие годы **у нас данная модель работает в интересах исключительно финансового капитала**.

Этим объясняется

> **1) — деиндустриализация, распад промышленного ядра, в том числе и сектора ВПК.**

И этим объясняется

> **2) — хроническая неспособность страны к "большому толчку" и структурной перестройке.**

В таких условиях,

3) — гораздо проще консервировать аграрно-сырьевой уклад, который практически не зависит от кредитного рычага.

***

У правильной эмиссии есть свои правила, как запустить ликвидность по каналам самовозобновляемой, циркуляционной экономики

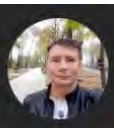
1. **Рефинансировать готовые проекты, а не раздавать деньги олигархам под «воздушные замки».**

2. Компенсировать утраченный уровень доходов населения в результате кризиса, а **не раздавать дополнительные доходы накануне выборов**.

3. Замещать дефицит частных инвестиций в сфере науки, образования, в экологии и программах инфраструктурного, в том числе и энергетического развития.

***

№ 3.212



Даниил Монин
20 авг. 2020 г. ·

Налоговая система Грузии.

Поизучал налоговое законодательство Грузии и нашел каким образом команда Саакашивили либерализовывали свою налоговую систему. В итоге Грузия поднялась на 12-е место по простоте ведения бизнеса.

Это пример когда у руководителей есть яйца, и когда люди хотят создать действительно хорошие условия ведения бизнеса, а не разглагольствуют про невозможность снижения налогов опираясь на тезисы "Фискальная стабильность" (Основной тезис Минфина) или "лохов надо доить дважды" (Основной тезис Гетманцева)

Кроме того размер налогового кодекса Грузии в несколько раз меньше чем в Украине. А в 2018 году Налог на прибыль который был итак всего 15% был заменен на налог на распределенную прибыль.

Учитесь Господа!

Таблиця 1. Основні показники податкової системи в Грузії у 2004-2011 роках

	Перший етап			Другий етап			Третій етап	
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
К-сть податків	22	7	7	7	6	6	6	6
ПДВ (%)	20	20	18	18	18	18	18	18
Податок на доходи фізосіб (%)	12-20	12	12	12	25	20	20	20
Соціальний внесок (%)	33	20	20	20				
Податок на прибуток (%)	20	20	20	20	15	15	15	15
Податок на дивіденди та проценти (%)	10	10	10	10	10	5	5	5

Джерело: Міністерство фінансів Грузії, МВФ

***

№ 3.213

Основні теми доби 19.08.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Кількість бойових зіткнень на лінії фронту в Україні знову збільшується. За даними Генштабу, протягом доби сталися 158 боїв, майже половина з них – на Покровському та Торецькому напрямках. Російська армія веде наступ, попри тяжкі втрати. Для "затикання дірок" у Курській області командування армії РФ знімає окремі частини із Запорізької області, де побудовано щільну систему оборонних споруд, яку прикрито потужними мінними полями.

На Донеччині російські війська просунулися в напрямку Покровська до пів кілометра й окупували села Межове, Нудне та Журавка, а також захопили території в районі Гродівки та Заповітного. На південь від Торецька важкі бої точаться в Нью-Йорку, ЗСУ ще тримають околиці селища. Російські штурмові групи вже підійшли до Торецька й зі сходу, з боку селища Північне.

Ситуація для ЗСУ ускладнюється, зокрема, і відмовою місцевих жителів залишати свої оселі в прифронтових населених пунктах, хоча влада вже оголосила про примусову евакуацію дітей із Покровська та Мирнограду. Протягом доби на Донеччині внаслідок обстрілів та бомбових ударів загинули 5 мирних жителів, 7 – дістали поранень та травм.

Після перегрупування російських військ вони посилили атаки на півночі Харківщини, проте головнокомандувач Сирський заявив, що на цій ділянці українські війська досягли певних успіхів.

Президент Зеленський оголосив, що ЗСУ контролюють у Курській області вже приблизно 100 населених пунктів. З його слів, український наступ продемонстрував ефемерність "червоних ліній", які Росія малює країнам Заходу, щоби вони припинили підтримку України.

Після знищення мостів через річку Сейм російські війська навели дві понтонні переправи, проте одну з них негайно знищила українська артилерія. Угруповання військ армії РФ у райцентрі Глушково все ще має шлях постачання боєприпасів та варіант відходу з оточення. Наступ ЗСУ триває, проте темпи його сповільнилися через розширення лінії фронту та посилення опору російських військ, які вже прибули до регіону. Для прикриття наступу із західного флангу ЗСУ мають намір знищити міст у Брянській області, який уже був атакований ударним дроном.

Прессекретарка Білого Дому Жан-П'єр повідомила, що позиція адміністрації Байдена щодо можливості завдання ЗСУ далеких ударів по території РФ після початку українського наступу в Курській області не змінилася. Президент Зеленський стверджує, що наступ був реакцією України у відповідь на неможливість завдання ударів по цілях у глибині Росії.

Міністр оборони Данії Расмуссен заявив, що Україна має право розпоряджатися переданою їй данською зброєю на власний розсуд.

2️⃣ Росія здійснила чергову нічну повітряну атаку України 26 безпілотниками-камікадзе типу Shahed, 2 балістичними ракетами KN-23/"Іскандер-М" та 2 ракетами "повітря-земля" Х-59/69. Зі слів командувача Повітряних сил Олещука, було збито 25 безпілотників та 1 балістичну ракету. Підрозділи ППО працювали в 9 областях, на заході України тощо. У Херсоні внаслідок повітряного удару постраждали 4 місцеві жителі, у Тернополі спалахнула пожежа на промисловому об'єкті, у Сумській – пошкоджено енергооб'єкти.

Пожежа на нафтобазі комбінату Кавказ після удару українських БПЛА спалахує. Горять уже 22 резервуари з паливом, влада не може загасити вогонь уже третю добу.

3️⃣ Міністерство економіки повідомило, що до робіт із відновлення з гучною назвою "Армія відновлення" вже залучено 171 тис. безробітних.

4️⃣ Пресслужба Енергоатому повідомила, що компанія планує завершити до осені всі поточні ремонти, щоб в осінньо-зимовий період працювали всі енергоблоки АЕС. За твердженням пресслужби, компанія спромоглася замістити всі запасні частини, які завозилися з Росії.

5️⃣ Після низки гучних публікацій у ЗМІ про нібито відмову уряду Німеччини від фінансування воєнної допомоги Україні канцлер Шольц оголосив, що

програма триватиме й далі. Її буде профінансовано коштом кредиту в сумі €50 млрд, який буде виданий під гарантії його покриття доходами від заморожених російських активів, як це було ухвалено на саміті "Великої сімки" в Італії. Ці кошти, зі слів Шольца, буде використано не лише на гуманітарні цілі, а й на закупівлю озброєнь. Заява канцлера вкотре продемонструвала, що українська влада бреше, коли заявляє, що західну допомогу не можна витрачати на цілі оборони.

6️⃣ НБУ знову поступово девальвує гривню – офіційний курс встановлено на рівні 41,30 грн/$ та 45,60 грн/€. Банки та обмінні пункти продають долар дорожче 41,6 грн, євро – дорожче 46 грн.

7️⃣ Президент Зеленський із міністром закордонних справ Кулебой провели зустріч з українськими дипломатами. Зеленський наголосив на важливості просування "формули світу" в країнах, які не приєдналися до декларації "саміту миру" у Швейцарії. Він вкотре заявив про намір провести другий "саміт миру" до кінця поточного року.

8️⃣ Прем'єр-міністр Індії Моді завітає до Києва 23 серпня. За інформацією агентства Bloomberg, він нібито погодився передавати повідомлення президенту Зеленському від Путіна, проте відмовився бути посередником на переговорах. Міністр закордонних справ РФ Лавров заявив, що після початку операції ЗСУ в Курській області Путін відмовився від будь-яких переговорів з Україною і наполягає на повній реалізації цілей "спеціальної військової операції".

9️⃣ Путін прилетів із візитом до Баку. Тиждень тому Азербайджан відвідав секретар Ради безпеки Шойгу. На думку низки аналітиків, на переговорах може йтися про збільшення постачання російського газу до Азербайджану для заміщення газу місцевого видобутку, що експортується. Також можливий варіант його змішування з місцевим для подальшого продажу до Європи, оскільки санкції проти Азербайджану не запроваджено. Крім того, Росія всіляко протидіє проєкту будівництва газогону через Каспійське море, яким до Європи міг би прокачуватися туркменський газ. Поки Туркменія постачає газ до Азербайджану іранською газопровідною системою, проте обсяги цих постачань не є чималими.

За інформацією низки ЗМІ, президент Путін заморозив будівництво другої черги газогону "Сила Сибіру" до Китаю, оскільки китайська влада зажадала ще більшого зниження ціни, яка й без того вже нижча за собівартість.

Росія за допомогою суден "тіньового флоту" оминула санкції щодо проєкту Арктик СПГ-2, який реалізує близька до Кремля компанія Новатек. Вона

постачає газ, зокрема, до Європи. На місце виробництва доставлено обладнання, яке необхідне для завершення будівництва.

🔟 Уряд Угорщини досі не дав пояснення Єврокомісії щодо різкого послаблення візових обмежень для громадян Росії та Білорусі.

Президент Німеччини Штайнмаєр закликав Угорщину до збереження єдності Європи щодо підтримки України.

***

№ 3.214

Кто грабит Фонд Госимущества?



2024-08-14

Прошло чуть больше года с тех пор, как НАБУ и САП сообщили о подозрениях членам организованной преступной группировки Андрея Гмырина за хищение средств предприятий Фонда государственного имущества Украины.

Пишет политолог Марьян ***Ощановский*** в своем блоге

Напомню, что на момент совершения преступлений в состав этой организованной группы входил и сам тогдашний глава ФГИУ Дмитрий ***Сенниченко***.

Подозрения получили: сам Сенниченко, его экс заместитель Денис Кудин, два директора Одесского припортового завода (Синица и Парсентьев), и еще несколько “смотрящих”: Присяжнюк, Колот, Горбуненко.

Казалось бы, в истории поставлена жирная точка:

> все персонажи с подозрениями и в международном розыске, схемы ликвидированы, а сам ФГИ зарабатывает средства – чисто, честно и прозрачно!

Но давайте подробнее разберемся, что происходит на самом деле…

В апреле этого 2024 года, после длительного простоя, был запущен химический завод “СумыХимПром”.

Сначала новый директор ***Захаренко*** собрал вокруг себя команду профессионалов, и объявил поэтапный план возрождения предприятия. Но через некоторое время стало понятно, что фактически без всякого тендера завод был отдан в давальческую схему компании ООО “ТД “УКРМИНХИМ”. Эта компания поставляет “СумыХимПрому” все производственное сырье (серу, аммиак, фосфориты, хлористый калий), а затем берет на продажа произведенные заводом комплексные удобрения. В чем смысл? Эта компания не имеет собственных шахт и карьеров. Как раз в этом и схема! Вместо нормальной работы, завод попадает в зависимость от частной конторы и несет убытки, якобы “дорогое” сырье приблизительно $20-30 на тонне, а государственный завод теряет с каждой такой поставки примерно $300- 400 тысяч!

“УКРМИНХИМ” покупает сырье не напрямую у производителей, а у сети европейских компаний-однодневок, зарегистрированных в разных странах.

Именно они помогают рисовать завышенные цены.

По моим данным, всю эту сеть контролирует один человек – Виталий Викторович ***Логинов***.

Также Виталий Логинов контролирует физическую доставку и отгрузку всех грузов из Сум через свою экспедиторскую компанию.



Вот для примера один из последних контрактов на поставку фосфоритов ООО “ТД “УКРМИНХИМ” от словацкой прокладки Z9 Impex sro 1 августа 2024 года – цена на якобы египетские фосфориты €107 евро за тонну. Позже это сырье пойдет на “Сумы ХимПром”. В настоящее время реальный египетский поставщик фосфоритов Chem Source Egypt предлагает то же самое сырье по $40-50 за тонну.

Контракт № Z9IMPEX-UKRMINKHIM-01082024-1RP

01 Серпня 2024

«Z9 IMPEX SRO», Дунайська 8, Братислава - Старе Місто, 811 08 Словаччина, в особі директора компанії Світлана Манайло, яка діє на підставі Статуту, що далі іменується «Продавець», з одного боку, та

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТОРГОВИЙ ДІМ «УКРМІНХІМ», Україна, в особі директора пана Валерія Шевченка, який діє на підставі Статуту, що далі іменується «Покупець», з другого боку, що далі при спільній згадці іменуються як «Сторони», уклали цей Контракт про таке:

1. Предмет контракту

1.1. Продавець зобов'язується поставити 15 500 (П'ятнадцять тисяч п'ятсот тонн) метричних тон Фосфоритів +/-10% Єгипетського походження в опціоні Продавця, що далі іменується «Товар».

Якісні показники, Товару що поставляються, відповідають Специфікації, що додається до цього контракту і є невід'ємною частиною цього контракту.

Вантажоодержувач за накладною є:
ТОВ «ТД «УКРМІНХІМ»

Адреса вантажоодержувача – вул. Ковпака, б. 4, м. Суми, Україна, 40020

Партія Товару, що поставляється, є сировиною для виробництва мінеральних добрив.

1.2. Базис поставки товару – CIF Южний (Південний) Морський Торговельний порт, Україна (без розвантаження), згідно з правилами Інкотермс у редакції 2010 року, витрати на розвантаження за рахунок Покупця.

1.3. Ціна на Товар встановлюється на базисі постачання CFR Южний (Південний)Торговельний порт, Україна, без розвантаження (згідно з правилами Інкотермс у редакції 2010 року) та становить 107,00 (Сто сім) Євро за тонну.

1.4. Загальна вартість контракту на момент його укладання складає 1 658 500,00 (Один мільйон шістсот п'ятдесят вісім тисяч п'ятсот) +/-10% Євро.

1.5. Валюта контракту – Євро.

2. Порядок розрахунків

2.1. Валюта контракту – Euros. Валюта платежу - євро.
2.2. Оплата за цим контрактом здійснюється відповідно до таких умов та положень:
2.2.1. Оплата за товар, що поставляється, здійснюється відповідно до наступних умов:
- попередня оплата 20% контрактної вартості за кожну партію Товару відповідно до проформи інвойсу Продавця протягом 3 (трьох) днів від дати наданого проформи інвойсу;

Contract № Z9IMPEX-UKRMINKHIM-01082024-1RP

August 01 2024

"Z9 IMPEX SRO", Dunajská 8, Bratislava - mestská cast Staré Mesto, 811 08 Slovakia — Company Nr: 52 394 301 — EU VAT: SK2121028437
presented Director Manajlo Szvetlána, acting on the Statute, hereinafter referred to as the «Seller» from one side, and,

"TRADING HOUSE "UKRMINKHIM" LLC, Ukraine, presented Director Valerii Shevchenko, acting on the basis of Statute, hereinafter referred to as the «Buyer», hereinafter together referred to as the «Parties», have concluded the present contract about the following:

1. Subject of the Contract

1.1. The Seller undertakes an obligation to supply 15 500 (Fifteen thousand five hundred tons) mt +/- 10% in Seller's option of Rock phosphate of Egyptian origin hereinafter referred to as «Product».

Quality of delivered Product phosphate should to be according to Specification to the present contract, which is an integral part of the present Contract.

Consignee as per waybill is:
"TRADING HOUSE "UKRMINKHIM" LLC

Address of Consignee is Kovpaka str., b. 4, Sumy, Ukraine, 40020

Delivered lot of Product is raw materials for manufacturing of fertilizer.

1.2. Basis of product delivery is CIF YUZHNY (PIVDENNYI) Commercial Sea port, Ukraine (without discharging), according to INCOTERMS in 2010 version, discharging expenses to be on Buyer's account.

1.3. Price for Product is fixed on CFR YUZHNY (PIVDENNYI)Sea port, Ukraine, without discharging, (Incoterms 2010) and is 107,00 (One hundred and seven) Euros per ton.

1.4. Total value of the contract is EUR 1 658 500,00 (One million six hundred fifty eight thousand five hundred) +/- 10% Euros for the moment of its signing.

1.5. Currency of the contract is Euro.

2. Terms of payment

2.1. Currency of the contract is Euro. Payment currency - Euro.
2.2. Payment under the present contract to be done as per below indicated terms and conditions:
2.2.1 Payment for delivered product to be fulfilled as per following terms:
- prepayment 20% for the contract value for each batch of Product to be paid as per Seller's proforma invoice within 3 (three) days from the date of this proforma invoice;

Но это еще не все.

Посмотрите на коносамент по еще одной недавней поставке якобы “египетских” фосфоритов для “СумыХимПрома”.

Его почему-то загружают в Ливане, почти на границе с Сирией. Так происходит потому, что фосфориты действительно имеют сирийское происхождение.

Похоже, что подсанкционный продукт союзника России только маскируется под египетский с помощью поддельных сертификатов происхождения.

Также можно увидеть, как по такой же схеме, завозят на Сумы и “узбекский” калий из Грузии. А на самом деле он может быть просто русским.

CODE NAME: "CONGENBILL", EDITION 1994

Shipper

TOMIAMI INC
2401 S Ocean Dr, Apt. 1006, Hollywood,
FL 33019, USA

BILL OF LADING
TO BE USED WITH CHARTER-PARTIES **B/L NO: 01**
Reference No.

Consignee

TRADING HOUSE "UKRMINKHIM" LLC
40020, Ukraine, Sumy, Kovpaka str., 4

NON-NEGOTIABLE COPY

Notify addres

RAIDO TERMINAL LLC
65091, 18/20, STEPOVA STREET, ODESSA, UKRAINE
director@raido-terminal.net.ua
or tovstartrans@ukr.net

Vessel

MV : " LADY NAEIMA "

Port of loading
TRIPOLI PORT - LEBANON

Port of discharge

PIVDENNYI PORT, UKRAINE

Shipper's description of goods

ROCK PHOSPHATE IN BULK

TOTAL GROSS / NET WEIGHT:

15800,000 MT

CLEAN ON BOARD

FREIGHT PAYABLE AS PER CHARTER PARTY 31.MAY . 2024

(of which .....NIL..... on deck at Shipper's risk; the Carrier not being responsible for loss or damage howsoever arising)

"Freight Payable As Per Charter Party" Dated
CP DATE : 31.05.2024

Received on account of freight:

.....

Time used loading .... days ..... hours.

S H I P P E D at the Port of Loading in apparent good order andcondition on board the Vessel for carriage to the Port of Discharge or so near thereto as she may safely get the goods
Specified above.Weight, measure, quality, quantity, condition, contents and value unknown.IN WITNESS whereof the Master or Agent of the said Vessel has signed the number of Bills of Lading indicated below all of this tenor and date, any one of which being accomplished the others shall be void.FOR CONDITIONS OF CARRIAGE SEE OVERLEAF

"Freight Payable As Per Charter Party".

Place and date of issue

TRIPOLI PORT LEBANON ON 08.06.2024

Number of original Bs/L

THREE (3)

Signature
MASTER OF " MV. LADY NAEIMA "

CAPT. YAHIA SMEEN



Исследовав другую деятельность Виталия Логинова на предприятиях ФГИУ, выходит, что он контролирует все грузопотоки Объединенной горно-химической корпорации (ОГХК), транспортируя сотни тысяч тонн ильменитовой руды по железной дороге и отгружая их через причалы Одесского припортового завода.

Из источников, близких к титановой отрасли, стало известно, что Логинова якобы “завели сверху” в качестве неофициального советника главы ОГХК в 2023 году. В центральном офисе предприятия в Киеве его представили как “смотрящего от Офиса президента”. Интеграцию Логинова в потоки предприятия обеспечил тогдашний исполняющий обязанности директора ОГХК Димитри Каландадзе, не имевший гражданства Украины. В свою очередь, Логинов позиционировал себя как человека близкого лично к главе ГУР МО Кириллу Буданову и одному из руководителей ОП. Есть ряд свидетелей, которым он рассказывал, как будто бы участвовал в спецоперациях Главного управления разведки, а его куратором был “лично заместитель Буданова”. Каким-то образом ему предоставили секретный кабинет в центральном офисе ОГХК – “стекляшку”. А затем из этой “стеклашки” влияние и интересы Логинова распространились на другие стратегические предприятия Украины (Одесский припортовый завод, “Сумыхимпром” и т.п.). В частности, известно, что “герой войны Логинов” пытался провернуть аферу с кредитованием государственным Укрэксимбанком ОГХК для дальнейшего вывода средств “в помощь запуску ОПЗ” путем предоставления финансовой помощи от одного предприятия к другому. И действительно, потоки ильменита идут через грузовые причалы ОПЗ, которые технически для этого не предназначены, поэтому там явно есть какая-то связь…

Возникает закономерный вопрос,

— кто же конечный бенефициар теневой деятельности смотрящего Логинова и поставок ильменита?

Известно, что **титановый ильменит является базовым компонентом производства всего спектра российского оружия, включая баллистические ракеты.**

Кроме того, интересным фактом является то, что член правления ОГХК ***Захарченко*** был переведен на должность директора “Сумыхимпрома” вскоре после появления Логинова в ОГХК, что свидетельствует об их возможном знакомстве.

Есть еще много интересных фактов и событий, но самый главный вопрос состоит в том, откуда взялся этот персонаж и чьи задачи он выполняет.

Что касается Одесского припортового завода, то исполняющим обязанности директора там стал некий Юрий ***Ковальский***.

А представлять его коллективу завода приехал Александр ***Мужель***, – теневой представитель того же ***Гмырина*** в Украине по прозвищу “Француз”.



Сейчас Виталий ***Логинов*** пытается протащить на Припортовом заводе такую же скрытую давальческую схему, как и на “СумыХимПроме” – недавно в нескольких изданиях появилась информация о харьковской компании “АГРОТОРГГРУП”, которая “выиграла 25 июля тендер на поставку газа на ОПЗ ,13 млрд грн!

В одной из публикаций писали, что компанию связывают с торговлей российским аммиаком. В 2022 году “Агроторггрупп” через малоизвестную товарную биржу “Приднепровье-2021” приобрела 10 000 тонн аммиака, находившегося под арестом АРМА. Тогда нардеп и заместитель председателя финкомитета Верховной Рады Ярослав Железняк утверждал, что у этих аукционов были признаки коррупционной схемы.

> Кое-где в телеграмм-каналах писали, будто к этой компании имеет отношение некий донецкий бандит из девяностых Гиви Немсадзе.

Проинформированный анонимный источник сообщил, что это не так, и в действительности “Агроторггрупп” также контролирует Виталий Логинов.

Цитирую: “Все на рынке знают, что Виталий Логинов контролирует Сумы, ОГХК и Припортовый. Он занимается всей логистикой, поставкой и продажами. Также у него есть два партнера – Александр и Дмитрий, которые живут во Франции, и тема поставки газа на ОПЗ – их, а Немсадзе – это, чтобы запутать читателей телеграмм-каналов. Сам (ред. Виталий) представляется всем директорам госпредприятий, то сотрудником Главного управления разведки, то Службы безопасности Украины, словом, решает вопрос как куратор от Фонда…”



Становится очевидным, что

— все предприятия ФГИУ вновь погрязли в паутине института “смотрящих”.

Все это схемы и люди Гмырина, Александра “Француза” Мужеля, и их нового фронт-мена Виталия Логинова, не позволяющего

госпредприятиям работать на государство, прикрываясь Главным управлением разведки и Службой безопасности Украины.

«Непонятно» только, как ГУР и СБУ разрешают “своему человеку” возить на украинские госпредприятия грузы из подсанкционных стран. Или это такая “спецоперация”?

Многие детали указывают на то, что именно Андрей Гмырин и является кукловодом, стоящим по этой многогранной схеме.

Да, он в розыске и под подозрением от НАБУ, и, похоже, даже скрываясь за границей, он сумел дотянуться до Украины, до сих пор дергает за ниточки в предприятиях ФГИУ.

Имеет ли этот схематоз покровителей на высших ступенях власти или просто афера мошенников под шумок войны, можно только догадываться.

Но коррупционная составляющая этих процессов напрямую бьет по доверию к Президенту Украины на международной арене.

Во время войны здесь как у Агаты Кристи: “Ищите, кому это выгодно…”

***

№ 3.215

Охматдит: як не стати новою “лікарнею майбутнього”?



2024-08-20



Олена Шуляк голова партії "Слуга народу", голова Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування 7

На початку нагадаємо хронологію подій. 8 липня 2024 року російська ракета влучила в лікарню “Охматдит”, де щороку проходить лікування понад 20 тисяч дітей з усієї України. Вже наприкінці дня стає зрозуміло, що на відновлення лікарні буде зібрана рекордна для нашої країни сума. Донатили фізичні особи та бізнес, установи та міжнародні інституції. Загалом на різних рахунках зібрано майже 1,6 млрд грн. Це безпрецедентна для України сума збору на потреби відновлення.

Однак, за понад як 1,5 місяці, відновлення лікарні і досі не розпочалось. Навколо БО “Благодійний фонд “Охматдит – здорове дитинство” тривають скандали, головний лікар Охматдиту відсторонений від виконання своїх обов'язків, а правоохоронні органи почали розбиратися в деталях скасованого тендеру.

Водночас, вже зараз можна визначити ключові правила для організації процесу відновлення. Адже, на жаль, від подібних руйнувань ми не застраховані. Але принаймні, **через досвід Охматдиту, можемо зробити це відновлення зрозумілим та прозорим**.

Я назву щонайменше **три ключові «помилки»**, на які варто звернути увагу

1. Розпорошені рахунки

З перших годин зборів на лікарню було «дещо дивне» – лікарня не оприлюднила єдиний збір на порятунок, натомість для благодійників надали два рахунки:

1) — безпосередньо рахунок лікарні і ще один рахунок благодійного Фонду.

2) — Паралельно збір оголосила і відома платформа UNITED24 спільно з Монобанк.

Через недосконалу систему оподаткування, частина благодійників із бізнесу донатили на рахунки лікарні, щоб віднести донати на валові витрати, інші – на рахунки, які були під рукою в той момент.

У будь-якому разі, **здоровий глузд підказує, що без єдиного цільового рахунку не можна відслідкувати ні алгоритм збору коштів, ні майбутній шлях використання грошей.**

UNITED24 – офіційна фандрейзингова України, започаткована Президентом ще в 2022 році. Платформа працює на 5 напрямах, один з яких – відновлення зруйнованого майна та інфраструктури. В 2023 році через платформу вдалося залучити більше ніж 12 млрд грн. На відновлення було зібрано сотні мільйонів гривень, розпочаті відновлювальні роботи на десятках об'єктах. І все це – з публічними звітами, міжнародним аудитом та технічним наглядом. Детальніше про це розповім нижче.

Тож, збирати кошти через різні організації і рахунки – перша «помилка».

2. Що не так з Замовником?

Друга помилка стала очевидною під час першого відбору підрядника. Не буду переказувати деталі, їх аргументовано описали "***Наші гроші***" та низка журналістів-розслідувачів.

Водночас, стало нагальним питання:

> 1) — а чи спроможний "Охматдит" або БО "Благодійний фонд "Охматдит – здорове дитинство" загалом обирати підрядника для реалізації масштабної відбудови?
>
> 2) — Чи здатні працівники лікарні оцінити пропозицію будівельників, їхню компентність та досвід у комплексі?

Саме для відновлення масштабних, складних об'єктів, зокрема постраждалих від російської військової агресії у 2022 році уряд створив ***Державне агентство відновлення та інфраструктури***.

Наприклад, практично одразу після підриву росіянами Каховської ГЕС, у Дніпропетровській області, мали забезпечити питною водою Кривий Ріг та інші великі міста, що постраждали від обміління водосховища.

> — За лічені дні розпочались підготовчі роботи з будівництва магістральних водогонів, вся робота велася чітко і підзвітно і вже нині ми маємо трасу нового магістрального водогону на півдні. Технічну допомогу надавало амеранське агентство з міжнародного розвитку USAID.

Інший приклад – спорудження Агентством захисних конструкцій на об'єктах енергетики – захист 22 розподільчих електричних підстанцій НЕК «Укренерго».

> Уже в червні цього року Агенство відновлення відзвітувалося щодо реалізації робіт: вони були виконані на 82% у 14 областях України. Тобто менш ніж за рік були організовані та проведені роботи, яких до цього в світі не робив ніхто. Для розробки технічних рішень Агентство залучало американських, німецьких, японських та британських інженерів.

Повертаючись до замовника, то якби не було – саме він є відповідальним за всі процеси:

> **— від організації тендеру на проведення робіт з відновлення до введення в експлуатацію об'єктів.**

Тому надважливо, щоб він розумів суть процесів, мав відповідний досвід та розумів, як організувати тендерні процедури, організувати роботу підрядника, замовити технічний нагляд тощо.

3. Відсутність міжнародної спільноти

Створюючи програму компенсацій за знищене і пошкоджене житло єВідновлення, супер важливим було забезпечити прозорість та справедливість у нарахуванні коштів. Майже 70 тисяч українців вже отримали свої кошти. Зауважу, без корупційних скандалів, судів, звільнень або відсторонень.

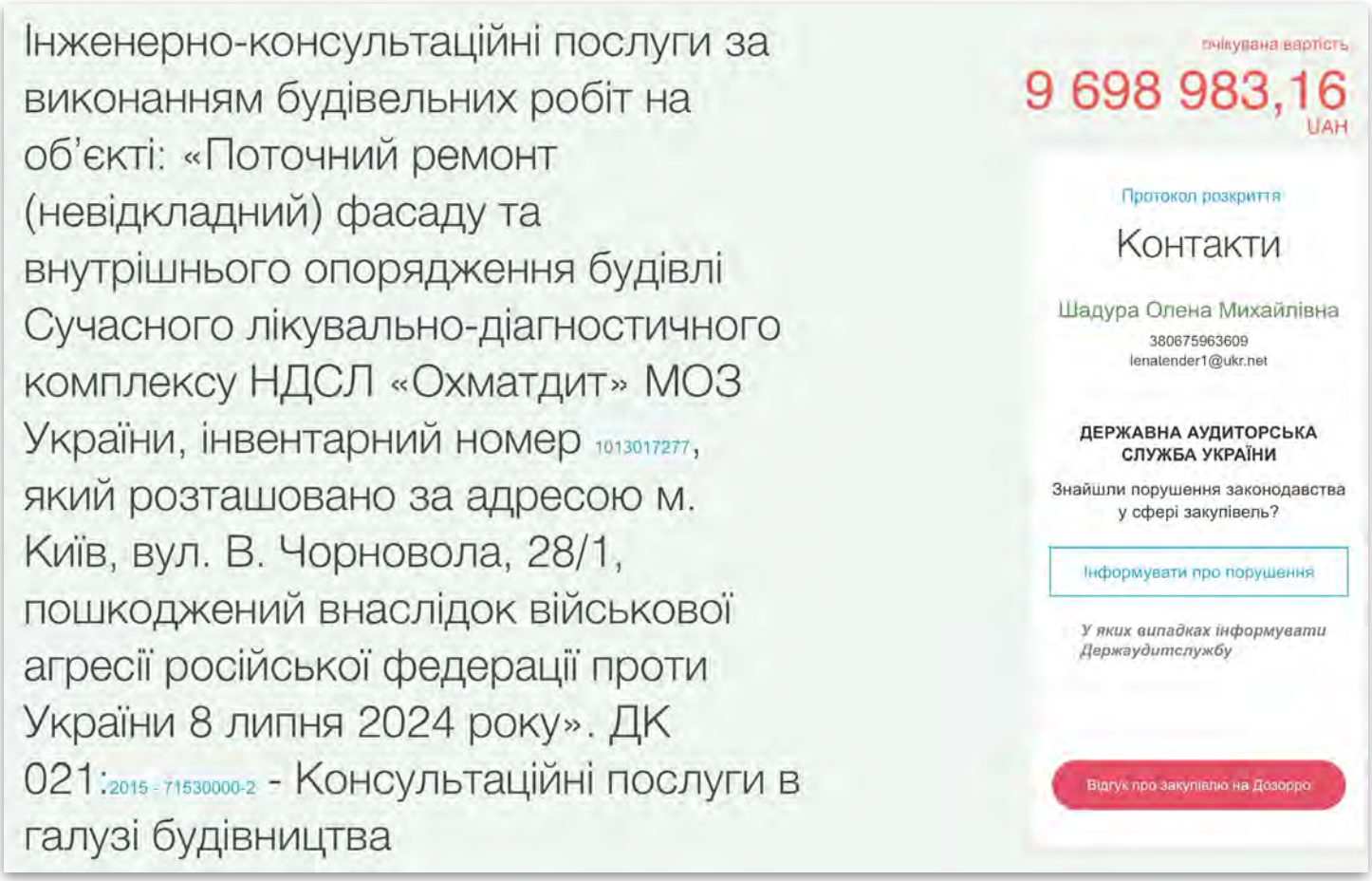
Від початку разом з нами на цьому шляху були партнери з США та Великої Британії – USAID / UK aid проєкт «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах/ TAPAS». Саме вони вказували на можливі ризики і допомагали знайти кращі запобіжники для них.

Так само фандрейзингова платформа UNITED24 для забезпечення прозорої та підзвітної відбудови залучила до технагляду Програму розвитку ООН (ПРООН). Наприклад, 18 будинків на Київщині прямо зараз відновлюють за участі поважної міжнародної організації.

Програма розвитку ООН (ПРООН) разом з Європейським Союзом відновлювали заклади освіти, модернізували десятки житлових будинків, працювали чи не з усіма міністерствами та урядовими структурами. І жодних презентацій до їхньої роботи ні в кого ніколи не виникало.

Тож, **чому від початку ніхто не запросив до участі міжнародників – для мене «велика загадка».**

4. Інженери-консультанти: допомога чи корупційна зрада



"***Охмадит***" провів тендер не лише на послуги з ремонту пошкодженого лікувально-діагностичного корпусу, а й на ***консультації інженера-консультанта. Перемогло*** ТОВ "Васеньов інжиніринг" на суму в понад 9,7 млн гривень.

Що «цікаво» – згідно даними сервісу моніторингу реєстраційних даних українських компаній OpenDatabot, ТОВ-переможець тендеру, ніколи за свою історію такого дорогого контракту ніколи не мав.

Наприклад, за 2023-й рік дохід цього інженера-консультанта склав аж 412,6 тис грн, а щодо попередніх років - інформація взагалі відсутня. І зверніть увагу: це компанія, в якій на момент виконання послуг повинно працювати щонайменше 10 сертифікованих осіб.

Яка ж роль у процесі ремонту корпусу Охматдит інженера-консультанта? Якщо аналізувати ключові моменти договору, він консультує замовника з питань залучення підрядних організацій та бере участь у проведенні закупівель (як обрали переможця тендеру на будівництво бачила вся країна).

А ще інженер-консультант аналізує документацію на виконання робіт та розробляє пропозиції щодо удосконалення інженерно-конструкторських рішень, методів виконання робіт, організації будівництва, вибору будівельної продукції та обладнання для оптимізації вартості будівництва (як бачимо, оптимізації вартості будівництва не відбулося да і щодо найкращих технічних рішень в мене є сумніви).

Окрім цього, саме інженер-консультант не просто мав би управляти всім проектом, а й аналізувати проблеми, спори, претензії і розробляти пропозиції щодо їх усунення.

Логічно, що до невідомого інженера-консультанта також припала суспільна увага, яка стала приводом для скасування тендеру.

І нам залишили «поле для роздумів»:

> — що не так з інженером-консультантом? не вистачило досвіду? не правильно поставили ТЗ? чи за ноунеймом ховалося банальне бажання корупційної наживи?

Якби там не було, це все

> **– привід підняти питання процедури щодо залучення інженерів-консультантів до важливих для країни проектів на законодавчомурівні.**

І не треба претензійно посилатися на міжнародний досвід та усталену практику.

Окрім чергового сорому, залучення інженера-консультанта нічого не дало.

> У врегулюванні питання діяльності інженерів-консультантів маємо унеможливити використання механізмів виведення коштів недоброчесними корупційними ділками.

Адже як не крути, поки ця історія виглядає наче

> **— інженерами-консультантами намагаються прикрити помилкові рішення чи, навіть, корупційні наміри.**

І це все в той час, коли на відновлення “Охмадиту” донатила вся Україна і світ.

Замість висновку

«Помилок» **багато. І це нормально, бо ми ніколи не переживалу таку тяжку виснажливу і руйнуючу війну.**

Втім, є гарна новина

> **– суспільство готове долучатися до виправлення кожної з помилок, і я не виняток.**

Люди готові вказувати, направляти і допомагати. Бо маємо спільні цінності і мету. “Охматдит” обов’язково відновиться. І я щиро радію, що все суспільство об'єдналося, щоб знайти справедливість.

Тепер **головне – не втрачати пильність на кожному етапі реалізації відбудови і врахувати вже зроблені «*помилки*».**

***

№ 3.216

Енергетика, початок навчального року та співпраця з партнерами в ЄС: відбулося засідання Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України



2024-08-20

У Кропивницькому відбулося засідання ***Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України***.

«У нас із вами є коло дуже важливих питань – питань внутрішніх і зовнішніх, які прямо впливають на життя українських громадян, на життя наших українських громад, на життя всієї нашої держави», – сказав Володимир ***Зеленський***.



Під час засідання **обговорили**

> 1) можливості державних програм в енергетиці, 2) створення альтернативних джерел енергопостачання, 3) підготовку якнайбільшої кількості закладів освіти до роботи в офлайн-режимі та 4) співпрацю з партнерами у Євросоюзі.

«Треба скористатися всіма перевагами, які дає процес **євроінтеграції**. І це – робота на рівні політичного лідерства, на рівні державних інституцій і також на рівні кожної громади, бо всім в Україні потрібна належна взаємодія із Євросоюзом», – наголосив ***Глава держави***.

Головнокомандувач Збройних Сил України Олександр ***Сирський*** доповів про оборону українських воїнів на ***Покровському*** й ***Торецькому*** напрямках і ситуацію в прикордонній смузі.

Для

> 1) створення зони безпеки, 2) припинення обстрілів із території РФ та 3) випередження ворога

Сили оборони

> **4) здійснюють наступ у Курській області.**



Керівник Офісу Президента Андрій ***Єрмак*** відзначив партнерські відносини на рівні міст і регіонів і закликав **нарощувати** ці зусилля.

> «Кожна область і кожне місто мають працювати над зміцненням міжнародних зв'язків. Нам потрібні не просто підписані документи, а відчутні результати партнерства. Технічна допомога, спільні проєкти, залучені кошти, розвиток і впровадження політик на місцях», – сказав він.

Прем'єр-міністр Денис ***Шмигаль*** поінформував про **підготовку енергетичної системи до зими**, зокрема **про**

> — виділення додаткових коштів на 1) **розбудову потужностей** та 2) **посилення захисту** енергооб'єктів від російських атак.

Окрему увагу очільник уряду приділив інвентаризації сільськогосподарських угідь.

«23% земель не внесені до кадастру.

Сьогодні підписуємо меморандум для прискорення цього процесу. Це буде спільна робота центру та регіонів. Усі землі мають бути внесені до кадастру, завдяки чому потенційні додаткові щорічні надходження до місцевих бюджетів становитимуть майже 28 мільярдів гривень», – зазначив Денис ***Шмигаль***.



Перша віцепрем'єр-міністерка – міністерка економіки Юлія ***Свириденко*** розповіла про реалізацію проєктів із розвитку альтернативних джерел енергії.

Також у межах засідання Конгресу підписали меморандум у сфері підвищення енергетичної стійкості громад України.

«Завдяки співпраці державних органів, органів місцевого самоврядування та профільних асоціацій очікується значне зростання кількості термомодернізованих будівель і побудованих сонячних електростанцій», – повідомила Юлія ***Свириденко***.



***

№ 3.217-1

Податківці хочуть придушити провайдерів та залишити українців без інтернету: що відбувається



2024-08-15



Віталій Кулик *політолог, директор Центру досліджень проблем громадянського суспільства* 225

Державна податкова служба днями раптом вирішила, що середні та дрібні інтернет-провайдери більше не можуть бути на спрощеній системі оподаткування. Відповідно у декілька разів для них збільшаться податки, а робота може стати не рентабельною. Виграють від цього лише великі оператори ринку на зразок Київстару

Нещодавно ми писали, що голова податкового комітету Верховної Ради Данило ***Гетманцев*** **виступив з ідеєю у 7 разів збільшити податок з обороту для провайдерів інтернету.**

Поки ідея Гетманцева витала у повітрі, у Державній податковій службі вже вирішили за неї взятися по-справжньому.

Регіональні управління ДПСУ як під копірку надсилають місцевим провайдерам інтернету інформацію, що відтепер не можна надавати послуги на спрощеній системі оподаткування. Це несе значні ризики для галузі та створить проблеми для бізнесу, водночас одна відома інвесткомпанія після листів податківців пропонує дрібним провайдерам викупити їхній бізнес.

Місцеві провайдери інтернету у різних областях України отримали від податківців "листи щастя". За даними представників інтернет-провайдерів, податкова вже почала атакувати, телефонувати та позбавляти провайдерів права на спрощену систему оподаткування, не маючи на це законних підстав. Діють через погрози у дзвінках, маніпулюванням (що буде тяжко далі працювати) і т.д. Причому тиснуть як на ТОВ, так і на фізичних осіб-підприємців.

При цьому податківці посилаються на невідомі нікому "висновки юридичних фірм, що підтверджують правомірність вимог податківців до всіх постачальників послуг електронних комунікацій". Однак вони їх нікому з провайдерів не показували.

За твердженням податківців, нібито 90% судових справ про переведення інтернет-провайдерів зі спрощеної на загальну систему оподаткування завершуються виграшем податкової, хоча така статистика виглядає сумнівною. Таких судових справ, де б податкова довела, що інтернет-провайдери не можуть користуватися спрощеною системою оподаткування, наразі ніхто не бачив.

"Пунктом 291.5 ст.291 Податкового кодексу України визначено перелік видів діяльності, здійснення яких не дає права на застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Відповідно до п.п. 8 п.п. 291.5.1 п 291.5 ст. 291 ПКУ не можуть бути платниками єдиного податку першої - 3ї групи суб'єкти господарювання, зокрема, діяльність з надання послуг рухомого (мобільного) телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку; діяльність з надання послуг з технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж, мереж ефірного теле- і радіомовлення, правового радіомовлення та телемереж, - йдеться у листах від податківців.

Податківці у своїх листах посилаються на Закон України "Про електронні комунікації", який набрав чинності 1 січня 2022 року. Але чомусь там тягнули до серпня 2024 року. Відповідно до цього закону, платники податків при постачанні електричних комунікаційних послуг не мають права застосовувати спрощену систему оподаткування обліку та звітності (на думку податківців). І всім підприємствам інтернет-операторів наказується внести зміни у свої податкові дані та, відповідно, з 1 жовтня 2024 року перейти на сплату й інших податків (не лише єдиного податку з обороту). Інакше податкова самостійно

виключить цих підприємців та фірми з реєстру платників єдиного податку (з частиною провайдерів ДПС це вже робить, не чекаючи на жовтень).

Цікаво, що після отримання таких листів від податківців дрібні інтернет-провайдери почали отримувати пропозиції від відомої інвестиційної компанії Capital Times про придбання їхнього бізнесу "в інтересах клієнта".

Цікаво, що з команди цієї інвестиційна радниця працювала раніше на великого інтернет-провайдера "Датагруп".

Як підозрюють представники операторів, цим "клієнтом" Кепітал Таймс може бути Київстар, який дуже зацікавлений у зменшенні конкуренції на ринку та має ресурси для закупівлі дрібних компаній. До того ж завдяки високим доходам через операторів мобільного зв'язку Київстар може собі дозволити демпінгувати на ринку послуг домашнього/офісного інтернету, пропонуючи їх у 2,5 раза дешевше за середню вартість на ринку (нижче за собівартість) або роблячи майже безкоштовні акційні пропозиції (10 грн/місяць).

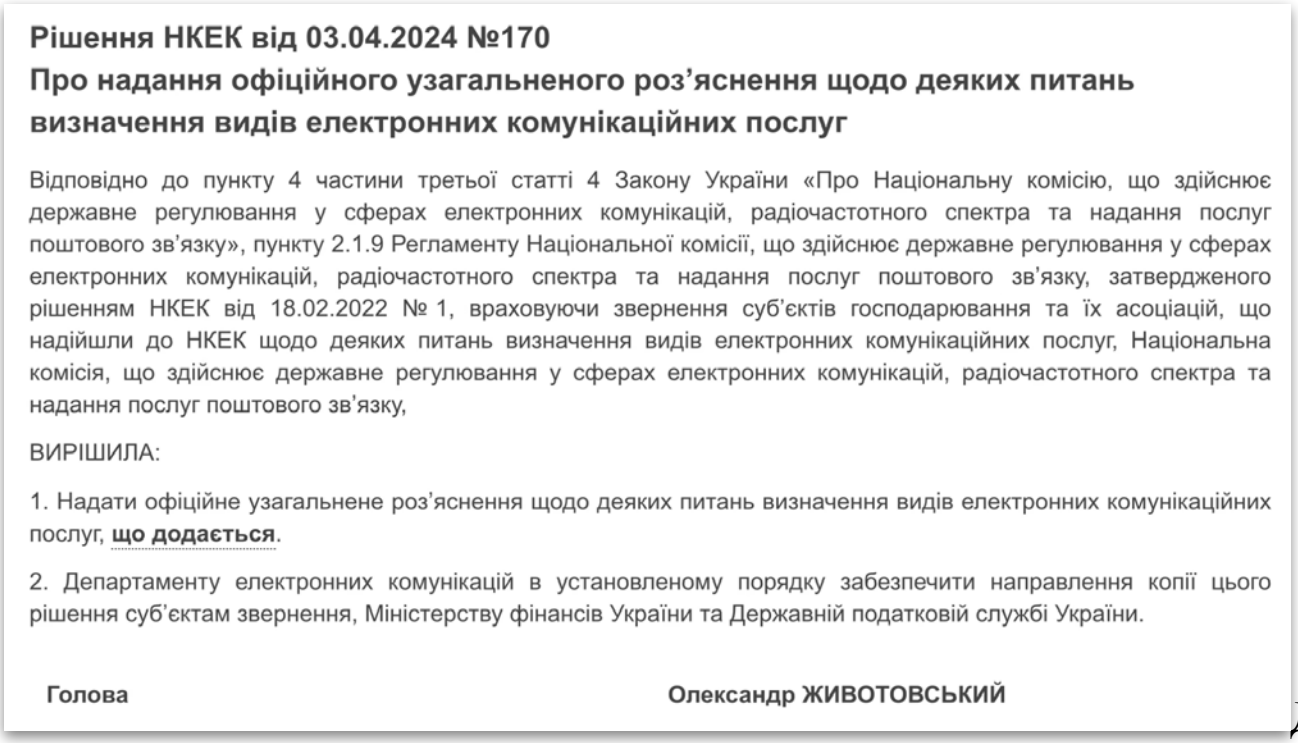
На думку провайдерів, Державна податкова служба у цьому випадку самовільно трактує закон. Вони зазначають, що ототожнення понять "оператор" та "постачальник" послуг, як це робить ДПС, суперечить закону "Про електронні комунікації" (ЕК).

Оператор - володіє, здійснює експлуатацію та управління мережами/ пов’язаними засобами, тобто він може бути, а може і не бути постачальником ЕК послуг.

А ***постачальник*** ЕК послуг - надає та/або має право надавати ЕК послуги на власних мережах чи мережах інших постачальників, він не повинен мати мережу/бути оператором.

Водночас

> — ***надання послуг доступу до інтернету***, за висновками юристів інтернет-провайдерів, не підпадає під обмеження для спрощеної системи оподаткування у Податковому кодексі України.



Рішення НКЕК від 03.04.2024 №170

Про надання офіційного узагальненого роз'яснення щодо деяких питань визначення видів електронних комунікаційних послуг

Відповідно до пункту 4 частини третьої статті 4 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку», пункту 2.1.9 Регламенту Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, затвердженого рішенням НКЕК від 18.02.2022 № 1, враховуючи звернення суб'єктів господарювання та їх асоціацій, що надійшли до НКЕК щодо деяких питань визначення видів електронних комунікаційних послуг, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку,

ВИРІШИЛА:

1. Надати офіційне узагальнене роз'яснення щодо деяких питань визначення видів електронних комунікаційних послуг, **що додається**.

2. Департаменту електронних комунікацій в установленому порядку забезпечити направлення копії цього рішення суб'єктам звернення, Міністерству фінансів України та Державній податковій службі України.

Голова **Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ**

До того ж рішення Національної комісії, що здійснює регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, спростовує аргументи податкової.

1. До чого може призвести свавілля податківців

Якщо інтернет-провайдерів переведуть зі спрощеної системи оподаткування, то для ТОВ збільшиться на 5% податок з обороту, для ФОПів - на 10%. Це до інших видатків, які несуть провайдери. При тому, що, на думку податківців, закон, за яким інтернет-провайдери не можуть користуватися спрощеною системою оподаткування, податківці можуть донарахувати провайдерам цю різницю за 2022, 2023 та 9 місяців 2024 року.

За період з початку 2022 року по кінець вересня 2024 року податкова зможе нараховувати штраф, адже інтернет-провайдери на спрощеній системі не подавали звітність по податку на прибуток (який вони і не мали платити) за весь цей період. Також податківці можуть нарахувати провайдерам ПДВ за весь цей період (вони його не мали платити). Також податківці можуть донарахувати військовий збір за весь період (ті, хто на спрощеній системі, його не сплачують) та для окремих ФОПів донарахувати виплати по єдиному соціальному внеску та пенсійним зборам.

У випадку судового оскарження рішення ДПС, на весь період оскарження, який може тривати від 1 до 3 років, підприємці будуть працювати на загальній системі оподаткування, оплачувати судові збори й правничу допомогу, втрачати кошти й зусилля на боротьбу із внутрішніми викликами. Це підриває довіру бізнесу до держави, яка несистемно, незаконно, задніми числами, непередбачувано змінює правила гри не тільки в межах бюджетного року, а і під час війни.

У випадку відновлення для інтернет-провайдерів права бути платником єдиного податку за рішенням суду, в юридичних осіб на практиці виникнуть труднощі з реалізацією рішення суду. А законодавством не передбачений механізм зарахування назад платнику неправомірно нарахованих і сплачених податків.

Чим це загрожуватиме користувачам - уявити не складно.

Частині провайдерів доведеться закритися. Частині - зменшити видатки на обслуговування мереж та закупівлю нового обладнання, ремонт його внаслідок непогоди/обстрілів.

У т.ч. у прифронтових населених пунктах, де великі провайдери не працюють.

Виграють від цього лише великі оператори (у т.ч. Київстар) на загальній системі оподаткування, послуги яких менш якісні, ніж у середніх та дрібних операторів.

2. Скільки інтернет-операторів застосовують спрощену систему оподаткування

Згідно з реєстром постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг в Україні нараховується 4638 провайдерів/операторів послуги доступу до інтернету.

Але фактично працює 3182 провайдерів.

> З них 1960 - як ФОПи та 1222 як ТОВ. 455 з 456 перевірених в OpenDataBot ФОПів, внесених в реєстр провайдерів/операторів, використовували спрощену систему оподаткування (сплачують 5% з обороту до бюджету або 3% + ПДВ).

Тому можна припустити, що з 1960 ФОПів-провайдерів майже всі використовують спрощену систему оподаткування. 303 з 784 перевірених у Опендатабот ТОВ, внесених в реєстр провайдерів/операторів використовували спрощену систему оподаткування.

Згідно з даними директора інтернет-провайдера Еліт-Лайн з Краматорська Миколи Кучерука, податкове навантаження на інтернет-провайдерів насправді більше.

Наприклад, ТОВ Інтернет Схід Груп – загалом сплачує 21,6% податків зі свого обороту. Бо платники єдиного податку платять не тільки 5% від обороту. Вони сплачують ПДФО зі співробітників, військовий збір, єдиний соціальний внесок, страхові та всі інші виплати. А ще вони вкладають у ремонт та закупівлю обладнання (у т.ч. джерела резервного живлення).

Провайдери, що працюють як ФОПи, мають оборот у 2 млрд 47,82 млн грн за квартал, надають послуги 2 млн 900 тис. 279 абонентам, які в середньому платять по 235 грн/міс. А от середня вартість послуг серед усіх операторів - 244 грн/міс. з ПДВ.

***

№ 3.217-2

Через Гетманцева українці залишаться без якісного інтернету: що відбувається на ринку провайдерів

2024-08-12



Дмитро Чернишов

Голова податкового комітету Верховної Ради Данило Гетманцев хоче підвищити податки для провайдерів інтернету у 7 разів. Це вкрай негативно вплине на роботу середніх та дрібних провайдерів, які й забезпечують більшість українців інтернет-зв'язком

На думку народного депутата Данила Гетманцева, який очолює парламентських податковий комітет, інтернет-провайдери платять замало податків. Він хоче їх змусити платити так, як у Європі. Фактично постраждають середні та дрібні інтернет-провайдери, яким Гетманцев хоче збільшити податкове навантаження у 7 разів. А вигідно це буде великим провайдерам, у яких зникнуть конкуренти, а якість інтернету при цьому буде знижуватися, як це вже спостерігається у Київстару. Представники провайдерів пояснили, чому Гетманцев помиляється.

Нардеп Данило Гетманцев написав колонку, **в якій стверджує, що постачальники інтернету ніби-то “ухиляються від сплати податків”.**

Голова податкового комітету Верховної Ради зазначає, що загальні доходи від надання послуг фіксованого зв’язку у 2023 році склали 21,2 млрд грн. Це зростання порівняно з попереднім роком на 33,3%. Для порівняння: доходи операторів мобільного зв’язку склали 61,7 млрд грн (лише +9,8% до

попереднього року). І звісно, побачивши чужі гроші, у профільного політика виникає бажання “общипати гуся” та здерти більше податків. Коли бюджеті не вистачає коштів, де їх взяти, як не збільшити податки для бізнесу?

При цьому Гетманцев пише, що “середній дохід на одного користувача послуг фіксованого зв’язку – 219 грн. (проти 102,1 грн. у мобільного).

Тож зрозуміло, що сегмент фіксованого зв’язку та Інтернету не зміг не скористатись можливістю масово маскуватись під фізичних осіб-підприємців. Адже вигода безсумнівна – отримуючи від одного користувача 219 грн. доходу, при використанні спрощеної системи оподаткування з них сплачується усього 10,95 грн. податків, тоді як податкове навантаження на загальній системі склало б 75,34 грн”.

Щоправда, поверхові знання керівника податкового комітету Верховної Ради не співпадають з реальністю.

Але це не припиняє його бажання обкласти бізнес новими податками.

При цьому, скільки реально сплачує такий бізнес та витрачає на власну діяльність та модернізацію обладнання - Гетманцев не знає.

Теорію Гетманцева розбивають представники галузі телекомунікацій з реальними фактами та цифрами.

Згідно з реєстром постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг в Україні нараховується 4638 провайдерів/операторів послуги доступу до інтернету. Але фактично працює 3182 провайдерів. З них 1960 - як ФОПи та 1222 як ТОВ.

455 з 456 перевірених в OpenDataBot ФОПів, внесених в реєстр провайдерів/операторів, використовували спрощену систему оподаткування (сплачують 5% з обороту до бюджету або 3% + ПДВ). Тому можна припустити, що з 1960 ФОПів-провайдерів майже всі використовують спрощену систему оподаткування. 303 з 784 перевірених у Опендатабот ТОВ, внесених в реєстр провайдерів/операторів використовували спрощену систему оподаткування.

На думку Гетманцева, саме на тих операторах інтернет-зв’язку, хто працює за спрощеною системою, держава втрачає близько 3 млрд грн на рік, які могла б отримати, якби податки були більшими для провайдерів.

Тобто депутат хоче збільшення оплати від провайдерів ще на 35% від обороту для тих, хто на спрощеній системі (порівняно з тим, що вони платять зараз).

При цьому він забуває, що

— окремі великі провайдери можуть всього платити по 2% від прибутку в бюджет (бо витрачають кошти на інші послуги), що значно менше за тих, хто користується спрощеною системою.

Згідно з даними директора інтернет-провайдера Еліт-Лайн з Краматорська Миколи Кучерука, податкове навантаження на інтернет-провайдерів насправді більше.

Наприклад, ТОВ Інтернет Схід Груп – загалом сплачує 21,6% податків зі свого обороту. Бо платники єдиного податку платять не тільки 5% від обороту, як рахує Гетманцев. Вони так само сплачують ПДФО зі співробітників, військовий збір, єдиний соціальний внесок, страхові та всі інші виплати. А ще вони вкладають у ремонт та закупівлю обладнання (у т.ч. джерела резервного живлення).

Для порівняння найбільші компанії платять:

1) ПрАТ "Датагруп" – 16,68%
2) ТОВ "Воля Кабель" – 4,17%
3) ТОВ "Фрінет" – 23%
4) АТ "Укртелеком" – 23,08%
5) Загалом ТОП-4 гравців (без Київстару) – 17,99%

Якщо порівняти доходи найбільших провайдерів за квартал, то

Київстар має дохід 293,5 млн грн (без ПДВ) з 1 млн 173 тис. 959 абонентами - в середньому по 100 грн з абонента на місяць.

Укртелеком - 414,52 млн грн доходу без ПДВ (487 тис. 929 абонентів - в середньому платять по 340 грн на місяць з кожного),

ТОВ “Воля-Кабель” - 222,42 млн грн без ПДВ (425 тис. 442 абонентів в середньому по 209 грн/міс.),

ТОВ “Датагруп” - 162,92 млн грн без ПДВ (133 тис. 683 абоненти в середньому по 487 грн/міс.),

ТОВ “Фрінет” - дохід 90,58 млн грн без ПДВ (149 тис. 923 абонентів з середньою оплатою 242 грн/міс.),

ТОВ “Фарлеп-Інвест” - 49,98 млн грн без ПДВ / (92 тис. 352 абонентів в середньому платять по 216 грн/міс.).



Згідно звітам про рух грошових коштів (за прямим методом)		Рік	Надходження, тис. грн	Податки на працю (ЄСВ, ПДФО, військовий збір), тис. грн.	Всі Податки, крім податків на працю (ПДВ, прибуток, нерухомість і т.д.), тис. грн.	Всі податки та збори разом, тис. грн.	Податки на працю (ЄСВ, ПДФО, військовий збір), %	Всі Податки, крім податків на працю (ПДВ, прибуток, нерухомість і т.д.), %	Всі податки та збори разом, %
ПрАТ "Датагруп"	загальна	2023	1857903	124066	185780	309846	6,68%	10,00%	16,68%
ПрАТ "Датагруп"	загальна	2022	1685289	120210	188453	308663	7,13%	11,18%	18,32%
ПрАТ "Датагруп"	загальна	2021	1682669	120807	227250	348057	7,18%	13,51%	20,68%
ПрАТ "Датагруп"	загальна	2020	1561587	115240	229989	345229	7,38%	14,73%	22,11%
ТОВ "Воля-Кабель"	загальна	2023	2112601	15057	73078	88135	0,71%	3,46%	4,17%
ТОВ "Воля-Кабель"	загальна	2022	2043648	17977	76179	94156	0,88%	3,73%	4,61%
ТОВ "Воля-Кабель"	загальна	2021	2504857	19279	136700	155979	0,77%	5,46%	6,23%
ТОВ "Воля-Кабель"	загальна	2020	2481059	16111	167962	184073	0,65%	6,77%	7,42%
ТОВ "Фрінет"	загальна	2023	366177	54129	30079	84208	14,78%	8,21%	23,00%
ТОВ "Фрінет"	загальна	2022	330714	49655	19146	68801	15,01%	5,79%	20,80%
ТОВ "Фрінет"	загальна	2021	362887	47978	37320	85298	13,22%	10,28%	23,51%
ТОВ "Фрінет"	загальна	2020	315271	40459	31928	72387	12,83%	10,13%	22,96%
АТ "Укртелеком"	загальна	2023	5853208	527693	823062	1350755	9,02%	14,06%	23,08%
АТ "Укртелеком"	загальна	2022	6415778	601729	866908	1468637	9,38%	13,51%	22,89%
АТ "Укртелеком"	загальна	2021	7798443	737372	1092697	1830069	9,46%	14,01%	23,47%
Загалом ТОП-4		2021	12348856	925436	1493967	2419403	7,49%	12,10%	19,59%
Загалом ТОП-4		2022	10475429	789571	1150686	1940257	7,54%	10,98%	18,52%
Загалом ТОП-4		**2023**	**10189889**	**720945**	**1111999**	**1832944**	**7,08%**	**10,91%**	**17,99%**
Середні показники ТОП-4		**20-23**	**37372091**	**2607762**	**4186531**	**6794293**	**6,98%**	**11,20%**	**18,18%**
ТОВ "Інтернет Схід Груп"	єдиний 5%	24р. 5міс.	3042	504	153	657	16,57%	5,03%	21,60%

Порівняння податкових навантажень операторів інтернету по роках

Решта операторів у формі ТОВ мають дохід у 211,48 млн грн, 2 млн 833 тис. 594 абоненти та середню вартість всіх тарифів у 291 грн/міс.

Провайдери, що працюють як ФОПи, мають оборот у 2 млрд 47,82 млн грн, надають послуги 2 млн 900 тис. 279 абонентам, які в середньому платять по 235 грн/міс.

А от середня вартість послуг серед усіх операторів - 244 грн/міс. з ПДВ.

Виникає логічне запитання: чому у Київстару тарифи у 2,5 раза нижчі за середні на ринку?

Звичайно, це дуже зручно для абонентів, які економлять гроші. Проте вартість тарифу нижча взагалі за собівартість надання цих послуг. Київстар “вливає” гроші, отримані ним від абонентів мобільного зв’язку, у послуги інтернету.

Відповідно,

— компанія має менші кінцеві прибутки та сплачує менше податків, про які так мріє Данило ***Гетманцев***.

Київстар часто проводить акції, значно занижуючи ціни, на що не можуть відповісти чесні конкуренти. Це і акційні тарифи по 10 грн на місяць на декілька років тощо. А виходить, що найбільший провайдер з доходів за послуги інтернету сплачує чи не найменше податків порівняно з великими гравцями ринку.

Якщо подивитися, як працює інтернет під час вимкнень світла - то у Київстара станом на 2023 та 2024 роки практично немає абонентів з технологією PON - які можуть продовжувати користуватися інтернетом у випадках вимкнень світла. Отже, якщо у вас вимкнуть світло на 8 годин, то модем від Київстару працювати не буде.

При чому, як могли помітити абоненти з телефонами, що обрали Київстар, під час тривалих вимкнень світла мобільний інтернет від Київстару почав працювати набагато гірше.

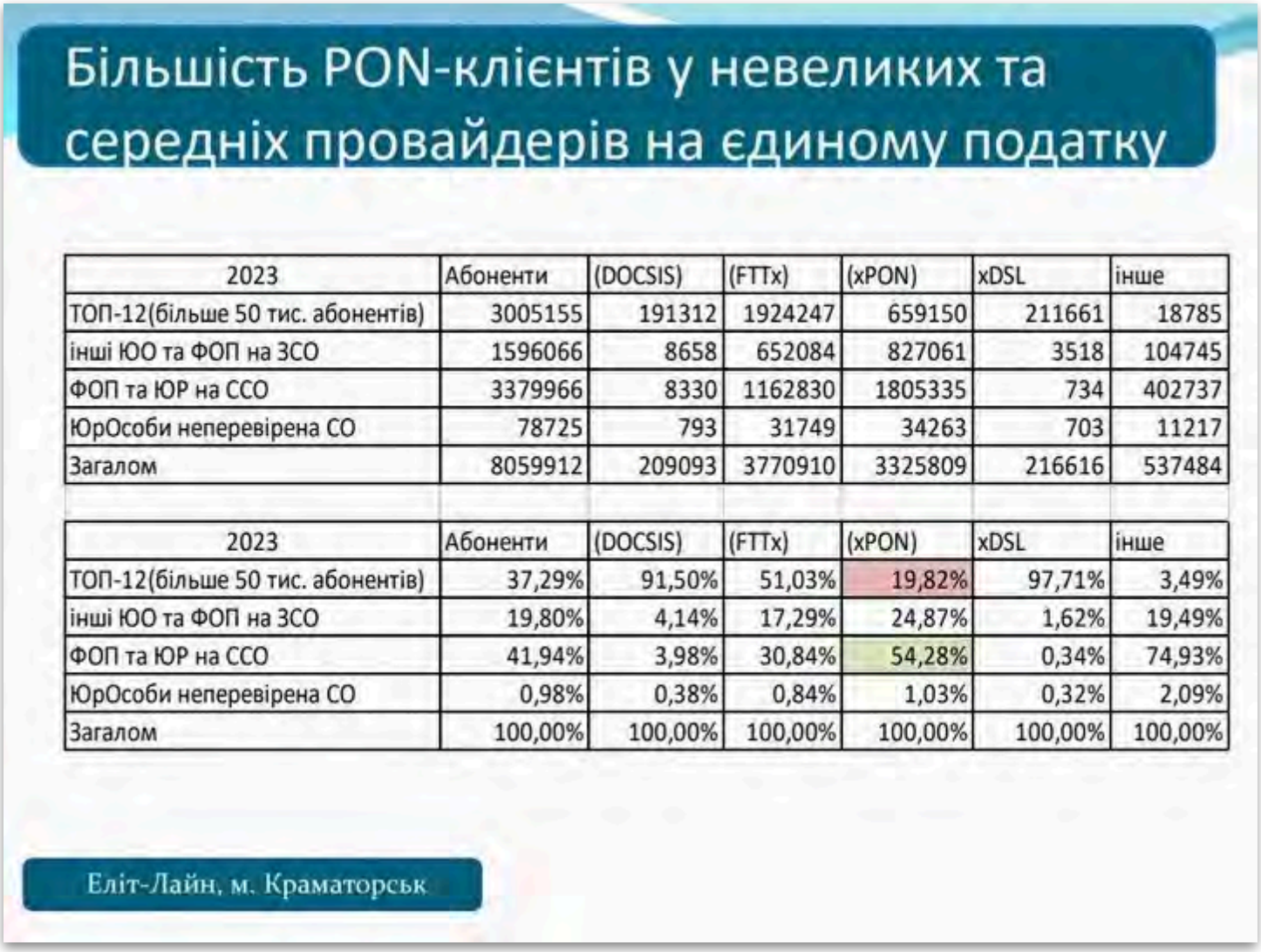
Можна припустити, що

> створюючи проблеми на ринку демпінгом та занадто низькими тарифами, компанія Київстар не вкладає достатньо коштів в оновлення обладнання, купівлю акумуляторів та батарей.

На ділі виходить так, що найбільше абонентів з послугою PON мають саме невеликі інтернет-оператори.

> І саме їх можуть придушити податковими інноваціями, а виграють від цього ті, хто є лідерами на ринку - Київстар, Укртелеком та інші.

Зникнення значної кількості конкурентів зробить якість послуг ще нижче.



2023	Абоненти	(DOCSIS)	(FTTx)	(xPON)	xDSL	інше
ТОП-12(більше 50 тис. абонентів)	3005155	191312	1924247	659150	211661	18785
інші ЮО та ФОП на ЗСО	1596066	8658	652084	827061	3518	104745
ФОП та ЮР на ССО	3379966	8330	1162830	1805335	734	402737
ЮрОсоби неперевірена СО	78725	793	31749	34263	703	11217
Загалом	8059912	209093	3770910	3325809	216616	537484

2023	Абоненти	(DOCSIS)	(FTTx)	(xPON)	xDSL	інше
ТОП-12(більше 50 тис. абонентів)	37,29%	91,50%	51,03%	19,82%	97,71%	3,49%
інші ЮО та ФОП на ЗСО	19,80%	4,14%	17,29%	24,87%	1,62%	19,49%
ФОП та ЮР на ССО	41,94%	3,98%	30,84%	54,28%	0,34%	74,93%
ЮрОсоби неперевірена СО	0,98%	0,38%	0,84%	1,03%	0,32%	2,09%
Загалом	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

PON-клієнти у операторів інтернет-зв'язку

А найбільше переймаються про проблеми своїх абонентів, відновлюють пошкоджені внаслідок обстрілів чи негоди оптичні лінії, теж невеликі оператори. Адже для них кожен абонент має більшу вагу, ніж для провайдера з сотнями тисяч абонентів. І саме дрібні та середні оператори зазвичай надають свої послуги у прифронтових територіях на відміну від лідерів ринку. Як показує практика, від великих операторів, особливо на прифронтових територіях, можна чекати на ремонт та відновлення інтернет-зв’язку протягом кількох тижнів.

“Невеликі та середні провайдери охоплюють у рази більше віддалених куточків України та малонаселених районів міст, ніж великі гравці. Вони готові працювати у селищах та малоповерхових будинках, куди великі гравці не зацікавлені вкладати гроші”, - говорить директор Elite-Line Микола Кучерук. У сільській місцевості 50,5% абонентів обслуговують саме дрібні провайдери.

Якщо Гетманцеву б вдалося викорчувати значну частину провайдерів, то значна частина користувачів інтернету, насамперед у невеликих населених пунктах, на тривалий час залишилася б без кабельного інтернету.

А кому це вигідно?

Операторам мобільного зв’язку, насамперед Київстару, які можуть запропонувати мобільний інтернет, втім працюватиме він гірше, ніж, наприклад, в обласному центрі.

“Держава з свого боку зробила все для того, щоб бізнес навчився виживати в створених умовах. Люди, які законним шляхом шукають можливість працювати не можуть собі того дозволити, бо законописці прозріли? „Галузь доволі багата, а в умовах, коли через часті знеструмлення вона залишається працювати стабільно - вона має додаткові переваги та, відповідно, зростання виручки“, - Гетманцев.

А що ви доклали до того, що ми в час знеструмлення працюємо стабільно? Може генераторів з акумуляторами дали нам? Чи фізично побігали з нами від серверної до серверної серед ночі і в день? Чи з абонентами спілкувалися, щоб втримати і запевнити, що зв’язок буде, бо ми відповідальні провайдери?”, - обурюється доброволець ЗСУ та директор інтернет-провайдера ТОВ WestNETWORK Віталій Головня, який боронить країну з 2015 року. Військовий побоюється, що з такими ініціативами влади, може залишитися без бізнесу, коли повернеться з війни: його доведеться закрити через податковий тягар.

Отже, не розібравшись у питанні видатків та фактичної кількості сплачених податків, Данило Гетманцев пропонує руйнівне рішення. Не всі середні та дрібні оператори витримають кратне підвищення податків - наприклад, з 21% до 56% від обороту, частина закриється. Значна кількість абонентів може залишитися без послуг Інтернету або чекатиме місяцями до моменту, коли великі провайдери нарешті зможуть надати їм якісь послуги. І, як наслідок, податків буде менше, а людей доведеться звільняти.

***

№ 3.217-3

«Сірий» ринок Інтернету. Час приводити до тями



2024-07-31

glavcom.ua



***Данило Гетманцев**, Голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики*

Держава хоче, щоб сірий ринок фіксованого Інтернету почув її заклик перейти в легальну площину ведення бізнеса

«Держава має достатньо інструментів, щоб приводити тих, хто не хоче жити за європейськими стандартами ведення бізнесу, до тями»

Останнім часом маємо на слуху з десяток «сірих» і «чорних» схем із сплати податків і ведення бізнесу, які поступово вичавлюються з нашого життя.

Згоден, що через спротив різноманітних кланів, які паразитували на цих схемах останні 30+років, процес із знищення кормової бази тіньової економіки йде не так швидко як хотілось б, але ці зміни невідворотні, і будуть лише посилюватись у ході перемовин і виконання умов про вступ до ЄС.

Ось лише декілька прикладів, де маємо результат.

Лікеро-горілчана галузь. Податкова ефективність з ПДВ по її підприємствах за три роки зросла більш ніж у півтора рази. Є підприємства, де податкове навантаження збільшилось удвічі, у декого – з нуля до найвищого по галузі рівня.

Ювелірна промисловість – рік до року маємо збільшення цього показника у 2,2 рази.

Ринок пального, тютюнових виробів, гральний бізнес – ми змушуємо починати працювати по чесному, по закону.

Нас все більше починає чути **ринок електроніки**, де роками звикли продавати дорогі бренди через ФОП, мінімізуючи податки.

Сьогодні напишу про сферу менш публічну, яка, використовуючи те, що вона не дуже «на виду», все ще намагається жити і працювати по старому.

Йдеться про надавачів доступу до фіксованого зв'язку та Інтернету.

Галузь доволі багата, а в умовах, коли через часті знеструмлення вона залишається працювати стабільно – вона має додаткові переваги та, відповідно, зростання виручки. Загальні доходи від надання послуг фіксованого зв'язку у 2023 році склали 21,2 млрд. грн., зростання порівняно з попереднім роком на 33,3% (для порівняння – доходи операторів мобільного зв'язку – 61,7 млрд. грн., темпи збільшення порівняно з 2022 роком – лише 9,8%).

Середній дохід на одного користувача послуг фіксованого зв'язку – 219 грн. (проти 102,1 грн. у мобільного).

Тож зрозуміло, що сегмент фіксованого зв'язку та Інтернету не зміг не скористатись можливістю масово маскуватись під фізичних осіб-підприємців.

Адже вигода безсумнівна – отримуючи від одного користувача 219 грн. доходу, при використанні спрощеної системи оподаткування з них сплачується усього 10,95 грн. (!!!) податків, тоді як податкове навантаження на загальній системі склало б 75,34 грн. – у сім разів вище.

1. Які це має наслідки?

Для держави:

- великі недонадходження податків та платежів єдиного соціального внеску;
- несплата митних платежів та інших офіційних зборів під час ввезення телеком-обладнання в Україну;
- менший рівень залучення інвестицій;
- ще один спотворений ринок послуг, де одні гравці мають безсумнівні переваги над іншими через мімікрію під мікро-бізнес.

Для споживача:

- низький рівень безпеки мереж, насамперед через ввезення та використання несертифікованого та неякісного телеком-обладнання, а нерідко і просто нелегального імпорту;
- через це – гірша якість послуг;
- незахищеність персональних даних.

Для тих, хто працює на сірих провайдерів:

- приховані трудові відносини, що згодом виллється у нестачу страхового стажу та дуже низькі пенсії;
- відсутність соціальних гарантій для працівників – у частині оплати праці, понаднормової роботи, відсутності відпусток належної тривалості тощо.

Одним словом – у програші усі, окрім, зрозуміло, сірих провайдерів.

2. Спробуємо оцінити масштаби тіньового ринку

Суб'єкт господарювання, що надає фіксований доступ до Інтернету, зобов’язаний використовувати автоматизовану систему та має бути зареєстрованим в RIPE* NCC для роботи в UA-просторі.

Всього суб’єктів господарювання в Реєстрі регулятора електронних комунікацій – більше 4,5 тисяч постачальників (понад 3,8 тисяч – надають послуги фіксованого Інтернету), з яких майже 2,5 тисячі – фізичні особи-підприємці.

Не мають власних, або орендованих IP-адрес – близько 3,5 тисяч, які працюють фактично у сірій зоні.

Щоб підтвердити масштаби тіні в сфері надання послуг фіксованого зв’язку та Інтернету, достатньо поглянути на минулорічний рівень капітальних інвестицій:

- майже 70% їх загального розміру забезпечили усього 4 компанії;
- хоч щось інвестували у свою роботу і розвиток тільки 897 провайдерів, при цьому 582 зуміли вкластися у суму… менше 1000 гривень.

3. Як це працює на практиці?

Компанії створюють цілий ряд юридичних осіб на спрощеній системі оподаткування або залучають ФОП для надання послуг в межах міста, спального району, групи будинків чи навіть окремо взятого будинку.

Дроблення залежить від масштабів бізнесу: інколи це може бути 2-5 ФОП, а «чемпіони ринку» мають близько 300 суб'єктів господарювання (ФОП та юридичних осіб) на спрощеній системі оподаткування.

Наведу пару прикладів:

Відомий оператор «Т», який пропонує телебачення та Інтернет і має понад 320 тисяч абонентів. Насправді це мережа, до якої входить 288 (!!!) суб'єктів господарювання.

Інший провайдер «Л», який обслуговує більше 210 тисяч абонентів, де-факто складається з 80 «спрощенців».

На двох разом ці «лідери ринку» отримали дохід у розмірі 1,44 млрд. грн..

А держава, своєю чергою, через існування по суті «внутрішнього офшору» у вигляді спрощеної системи оподаткування при наданні послуг з доступу до мережі Інтернет втрачає більше 3 млрд. грн. на рік.

Хочу, щоб сірий ринок фіксованого Інтернету почув цей сигнал.

Мова йде не тільки про втрати держави, що під час триваючої повномасштабної війни, коли кожна копійка на рахунку – досить цинічно.

Ми рухаємось до ЄС, де такий «спосіб» використання спеціального режиму підтримки малого і мікробізнесу є категорично неприйнятним, про що ми неодноразово чули від наших міжнародних партнерів.

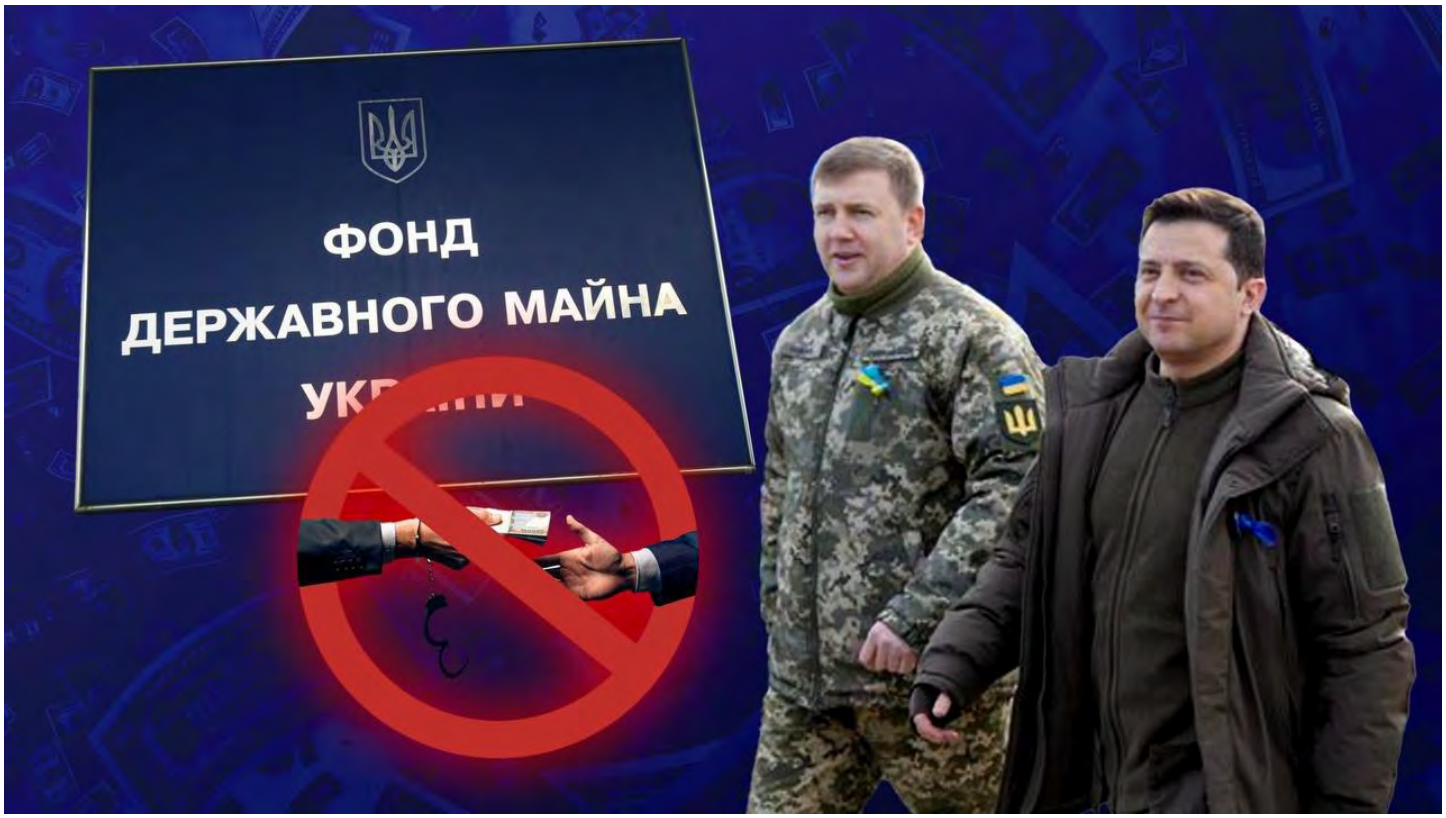
Навмисно не називаю повні назви згаданих компаній, а також інших, які працюють за подібними схемами, тому що розраховую, що вони, маючи багатомільйонні обороти, змінять свою поведінку.

Якщо ні – держава має достатньо інструментів, щоб приводити тих, хто не хоче жити за європейськими стандартами ведення бізнесу, до тями, послідовно закриваючи ті шпарини, які ще залишаються для того, щоб великі компанії маскувалися під малий бізнес, діючи на шкоду інтересам держави.

***

№ 3.218

Віталій Коваль – професійний банкрот очолив Фонд Державного майна України



2024-08-10

Віталій *Коваль* - професійний банкрот очолив Фонд Державного майна України

Таке можливе лише в Україні. Колишнього голову Рівненської обласної державної адміністрації (з вересня 2019 року) Віталія ***Коваля***, замість звільнення за корупцію та недбалість було підвищено до Голови Фонду Держмайна. Що не дивно, бо кожен його голова сьогодні є під слідством.

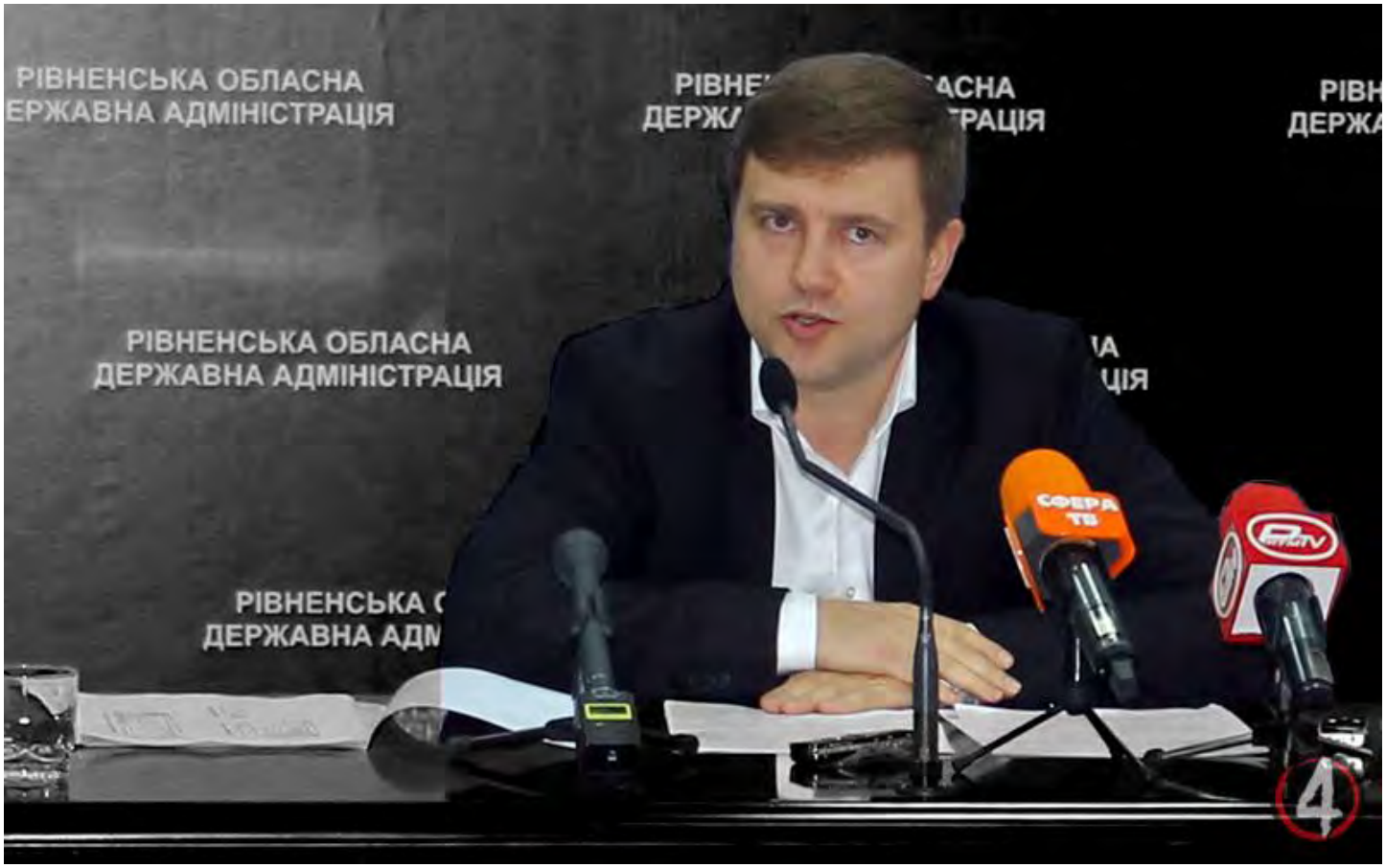


Колишній губернатор Рівненської області Віталій ***Коваль*** протеже екс-глави облради Олександра ***Данильчука***, який у 90-х був людиною Ігоря ***Бакая***, від нього отримав посади в «Інтергазі» та Міноборони.

Із ***Ковалем Данильчука*** пов’язує не лише спільний бізнес, а й кревність.

Батько ***Коваля*** та ***Данильчук*** разом розпочинали тренерами з греко-римської боротьби.

1. Біографія банкрута та конвертатора Коваля



Народився Віталій Коваль у 1981 році у місті Березне. 2003 року

Віталій Коваль закінчив Тернопільську академію народного господарства за спеціальністю «Банківська справа», 2017 року – Львівську бізнес-школу Українського католицького університету.

З 2004 до 2006 року працював на різних посадах у Першій Київській філії відкритого акціонерного товариства «Укргазбанк».

Судячи з роду своєї професійної діяльності – Коваль – це підставний директор у фірмах ФПГ.

З 2006 року по 2019 рік Коваль торгував меблями, овочами та фруктами від імені свого ФОП.

При цьому з 2008 до 2009 року Коваль – директор ТОВ “Пробанк Консалт”, м. Вишневе (Київська область).

З 2012 по 2017 рік – гендиректор ТОВ «Інвесттрейдсервіс», київської компанії, яка нібито спеціалізується на оптовій торгівлі зерном, тютюном, насінням та кормами для тварин, а за фактом конвертаційний центр.

У 2017 році слідчі органи Головного управління ДФС Києва розпочали кримінальне провадження за фактами відмивання доходів та ухилення від сплати податків за допомогою фірм-контрагентів, серед яких згадується і ТОВ «Інвесттрейдсервіс» Коваля.

Слідчі того часу встановили, що компанії вказували в накладних деклараціях занижену вартість продукції, тим самим створювали штучну вигоду для фірм-прокладок і ухилялися від сплати реальних податків на митниці.

На вересень 2019 року податковий борг компанії становить майже три мільйони гривень.

Згідно з реєстрами, Віталій Коваль склав повноваження генерального директора компанії у 2017 році. Як він уникнув уваги до його діяльності правоохоронців – питання.

З 2014 року по 2019 рік Віталій Коваль – гендиректор двох фірм – ТОВ «Санако», що спеціалізується на аграрному секторі, продажу нафтопродуктів та техніки та «ВВВ Монтаж», компанії з будівництва доріг.

Засновник компанії «ВВВ Монтаж» – Сергій Миколайович Комаров, мешканець міста Севастополя, який мешкає на окупованій території України.

На своєму сайті «ВВВ Монтаж» вказує, що на Рівненщині є два асфальтнобетонні заводи, одна бітумна база та автотранспортна колона.

Що стосується бітумної бази, то в судових реєстрах від серпня 2018 року є ухвала суду про накладення арешту на рухоме майно, яке перебувало на території фірми. Причиною стали слідчі дії у відкритому кримінальному провадженні за фактом самовільного зайняття земельної ділянки підприємством «ВВВ Монтаж».

Віталій Коваль у Фейсбуці розповідає, що взяв у ОТП Банку кредит, який спільно з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) фінансував малий та середній бізнес за програмою «Кредитна лінія EU4Business-ЄБРР».



Фінустанова виділила позику на 5,6 мільйона гривень, а ЄБРР дав безповоротний грант – 10% від загальної суми кредиту. Кошти, за словами Коваля, пішли на купівлю самоскидів для щебеню фірми Ford. Ось тільки в реєстрі МВС за компанією такі авто не належать.

А ділянка за адресою асфальтнобетонного заводу в селі Яринівка Березнівського району та майно, що знаходиться там, належить іншому київському підприємству «Гостомель-промтранс», кінцевий власник – Герман Магамедович Адамов.

Незважаючи на те, що «ВВВ Монтаж» зареєстровано у Києві, тендера на будівництво доріг вона виграє саме на Рівненщині.

З початку 2018 року фірма отримала 22 контракти на виконання робіт загальною сумою понад 427 мільйонів гривень бюджетних коштів. Основні замовники – Служба автомобільних доріг Рівненщини – майже 80 мільйонів гривень.

Як «ВВВ Монтаж» справлявся із завданням незрозуміло.

Офіційно у фірми три транспортні засоби: шасі МАЗ 5340С2, 2017 року випуску та два причепи СМЗ 710В та ГКБ 817. Решта обладнання суспільство орендує в інших у тому числі й у власних основних конкурентів.

З 2018 року Коваль – заступник голови ради “Всеукраїнської дорожньої асоціації”.

А у вересні 2019 року Зеленський несподівано призначає його головою Рівненської облдержадміністрації.

2. Борги перед банками

Що цікаво, у своїх деклараціях Віталій Коваль вказує чималі податкові зобов’язання та несплачені виконавчі збори.

Минулого року Віталій Коваль узяв чималі кредити в банках, які вчасно не погасили.

Мова про суми:

— 556 тисяч доларів США у банку «Аваль» за договором з 2007 року;

— 205 тисяч доларів боргу “УкрСиббанку” (договір 2008 року).

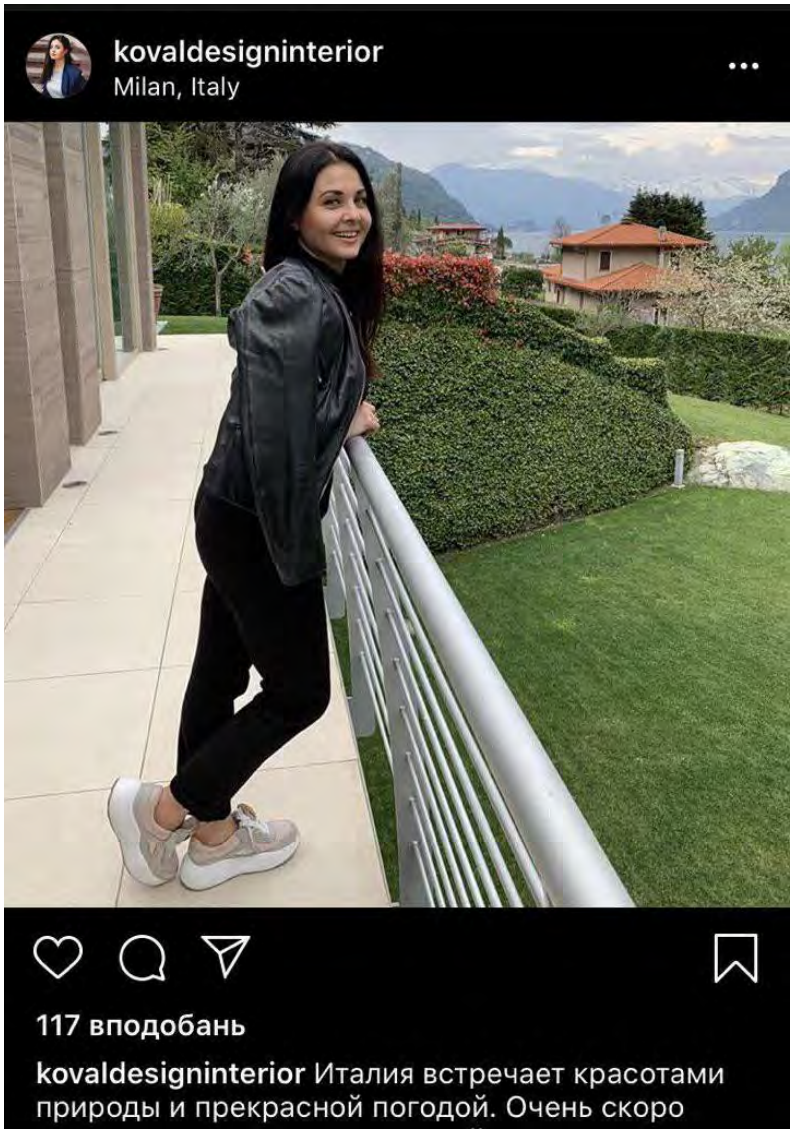
— Ще 300 тисяч гривень він винен громадянину з 2010-го. Тому банки позивалися до Коваля, а до кредитних коштів додали чималі відсотки за несвоєчасні оплати.

За 2018 рік він вказує 551 тисячу 794 гривень виконавчих зобов’язань перед Головним територіальним управлінням юстиції у Рівненській області. Ще 182 тисячі 640 гривень він заборгував Голосіївському районному відділу державної виконавчої служби у Києві.

1. Понад 54 тисячі гривень на користь Березнівського відділу виконавчої служби.
2. 15 тисяч 812 гривень податкових зобов’язань.
3. Понад 510 тисяч гривень заборгував Укргазбанку.

Майже за 10 років до обрання на посаду голови області, у 2010 році, маючи кредити та позички, Віталій Коваль просив Рівненський господарський суд визнати його банкрутом та ухвалити нездатність погасити заборгованості, але суддя відхилив його клопотання, зобов’язав сплатити заборгованості та **наклав арешт майно**.

Що цікаво, у 2018 році Коваль вказує, що зберігає готівкою 47 тисяч 300 доларів США та 11 тисяч гривень на особистому рахунку дружини – Ксенії Коваль у банку. Але за боргами чомусь розраховуватись не поспішає.



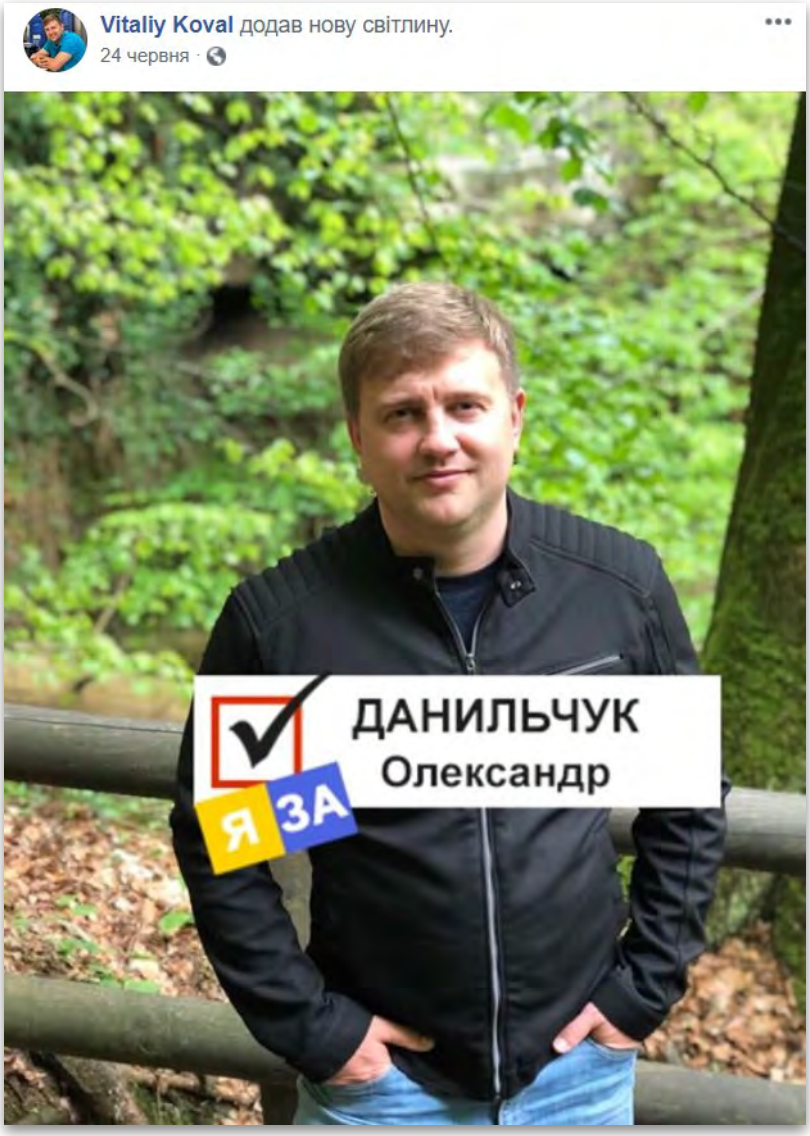
3. Політична та громадська діяльність

Близький до президента голова Фонду державного майна України Віталій Коваль, особистість вельми неоднозначна.

Велика політична кар'єра Коваля розпочалася у 2019 році, коли ***Зеленський*** призначив його головою Рівненської ОДА.

Раніше Віталій Коваль агітував за голову Рівненської облради, кандидата в депутати Олександра ***Данильчука*** з ***Блоку Петра Порошенка***, який йшов на вибори до парламенту 2019 року як самовисуванець.

Але у 2019 році Коваль несподівано сам опинився у команді ***Зеленського***.



Голова Фонду Держмайна Віталій ***Коваль*** – віце-президент Асоціації зі спортивної боротьби, головою якої донедавна був Ельбрус ***Тадєєв***.

Тедеєв входив до ОЗУ Бориса ***Савлохова*** (головний тренер з вільної боротьби).

В Україні ***Тедєєв*** представляв інтереси Михайла ***Маміашвілі*** – лідера осетинського суспільства та етнічних ОЗУ на території колишньої посурані.

Маміашвілі – президент федерації спортивної боротьби Росії, з 1997, полковник, екс-глава ЦСКА.

Маміашвілі є другом ***Путіна***, кримінальним авторитетом.

4. Скандали

9 серпня НАБУ та САП оприлюднили оперативні матеріали щодо корупції народного депутата з фракції “Слуга народу” Анатолія ***Гунька***.

Як відомо, нардепа від “Слуги народу” Анатолія Гунька 8 серпня 2023 року викрили на отриманні хабара. На плівках нардеп-корупціонер докладно розповідає, скільки замовнику коштуватиме використання земель Національної академії аграрних наук біля Рівного.

Зокрема, ***Гунько*** принаймні двічі згадує “губернатора”, який теж очевидно “у справі”.

Рівненську обласну військову адміністрацію з вересня 2019 року очолює Віталій ***Коваль***.

Голова правління “Центренерго” Андрій ***Гота***, за участю “Андрія Угорщина, що “дивиться” за вугільною сферою, за сприяння керівника ФДМУ Віталія ***Коваля*** створили схему завдяки якій вугілля, яке постачається державою, не збагачується, а відвантажується на ТЕЦ “Центренерго”, внаслідок чого 50% вугілля – це рядівка, а вугілля із золою 23% приймається як кондиційне вугілля.

Керівник ФДМУ ***Коваль*** не може не знати цієї схеми, але й не буде проти неї, бо саме за його зговірливість його і призначили на цю посаду.

Проте, таким чином ***Коваль*** уже причетний до втрати сотень мільйонів гривень, про що згодом, напевно, даватиме свідчення в НАБУ.

Коваль є організатором злочинних схем із розкрадання державних коштів, виділених на будівництво автомобільних доріг, у т.ч. у рамках проекту «***Велике будівництво***», із залученням суб’єктів господарювання, фактичним власником яких є він сам (ПАТ «Рівнеавтошляхбуд», ТОВ «ВВВ Монтаж»).

Крім цього, ***Коваль*** отримував відкати від підрядників виконання робіт на об’єктах «великого будівництва», зокрема від ПВКФ «Фіалка», ТОВ «Архітектурне бюро «Янкор», ТОВ «Хімія-Парк», ТОВ «БК «Будальянс Груп».

Також ***Коваль*** є фактичним власником ***асфальтобетонного заводу*** з бітумним господарством за адресою:

Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Яринівка, вул. Лісова, 3 ініціював створення контролюючими органами штучних перешкод для фінансово-господарської діяльності інших асфальтних заводів на території Рівненської області.

Призначення ***Коваля*** на посаду голови Фонду державного майна України лобіював голова фракції «Слуги народу» Давид ***Арахамія***.

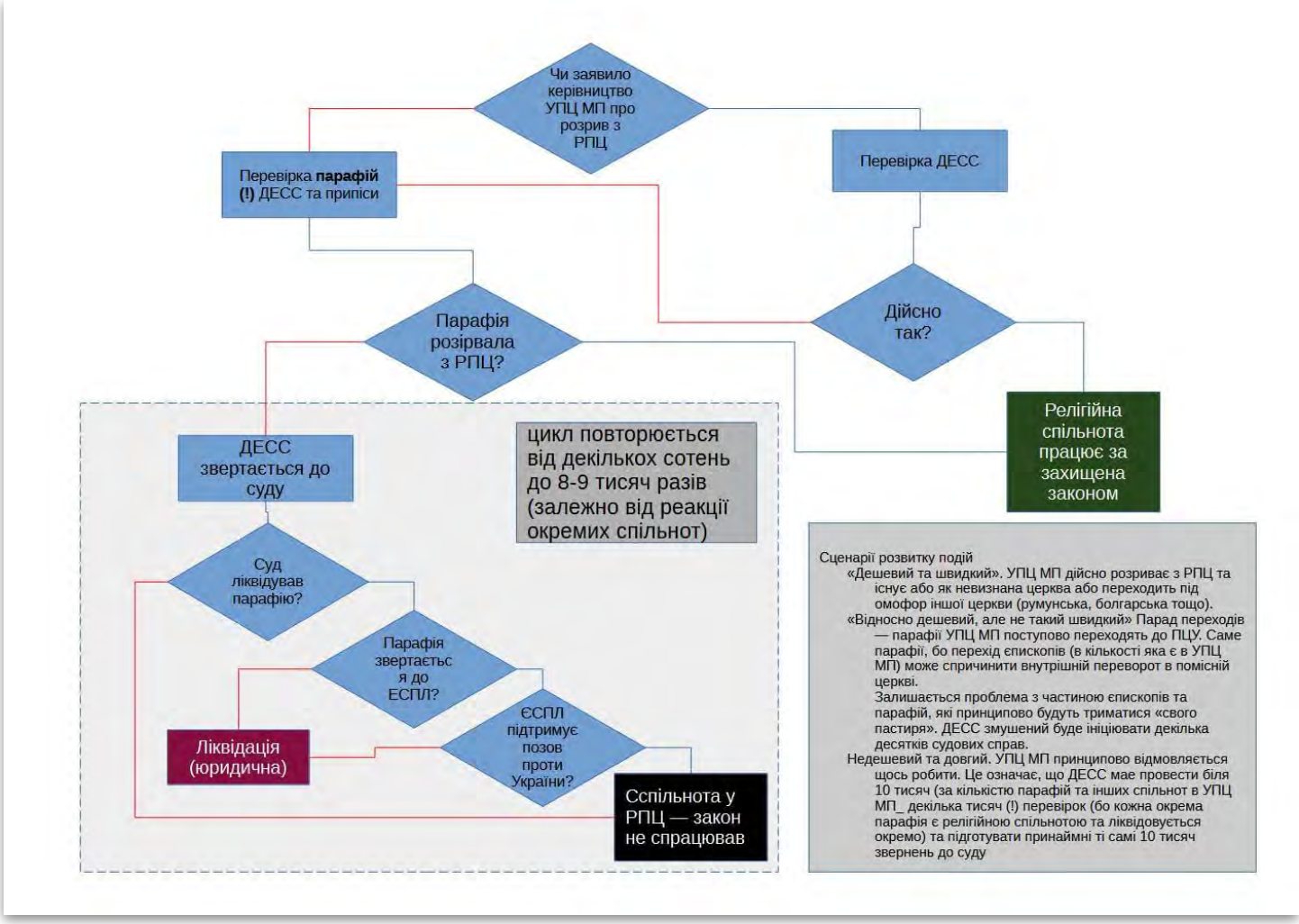
Висуваючи кандидатуру ***Коваля***, ***Арахамія*** запобіг у призначенні на посаду голови ФДМУ кандидатів, яких лобіював заступник керівника Офісу Президента України Ростислав ***Шурма***.

У голови Фонду державного майна Віталія ***Коваля*** спостерігається тривалий конфлікт із директором Департаменту економічної безпеки та ризик-менеджменту Фонду ***Лапікою*** Антоном.

***

№ 3.219

Закон про "заборону РПЦ", варіанти дій та бюджет (або чому не все так швидко та дешево)



2024-08-21

Тышкевич

Почитав законопроєкт №8371 який називають «законом про заборону РПЦ»

Так, **текст нормативного акта встановлює заборону діяльності релігійних організацій,**

> — ***«керівний центр яких знаходиться в державі, яка здійснює збройну агресію проти України»…***

Начебто нормально.

Але є свої «але». І тут прикро, що навіть частина депутатів говорить про «заборону РПЦ» та не роз'яснює, що не все так просто.

Спробуємо розібратися.

Саме таке формулювання статті закону дає шанси РПЦ.

Які? Спробуйте дати відповідь «скільки ще буде тривати війна та який формат мирних угод (чи заморозки) можливий після цього? Бо навіть заморозка — це вже інше формулювання до РФ «здійснювала» а не «здійснює» як в законі.

Але мені зараз скажуть, що є 9 місяців і все. Так, погоджуюсь, за 9 місяців УПЦ МП має вирішити що робити.

1. І тут маємо декілька сценаріїв

1) «Дешевий та швидкий»

УПЦ МП дійсно розриває з РПЦ та існує або як невизнана церква або переходить під омофор іншої церкви (румунська, болгарська тощо).

Видатки бюджету не такі великі. Державна служба України з етнополітики та свободи совісті (ДЕСС) перевірити справжні зв'язки парафій з «новою материнською церквою» (чи є перехід реальним) і все. Чому парафій, бо згідно закону кожна парафія є самостійною релігійною спільнотою. Та Її кейс розглядається окремо. ДЕСС, звісно, не має достатнього штату працівників щоб перевірити всіх та швидко. Проте, за наявності «політичного рішення» ієрархів, процес можна розтягнути на роки та проводити моніторинг «в робочому порядку»

2) «Відносно дешевий, але не такий швидкий»

Парад переходів — парафії УПЦ МП поступово переходять до ПЦУ. Швидше за все саме парафії. Бо в разі коли возз'єднується вся структура УПЦ МП матимемо цікавий виклик — єпископів там більше. Це означає, що якщо «возз'єднання» буде санкціоновано Москвою, можливий простий внутрішній переворот в помісній церкві.

Видатки держави не такі великі — контролювати ПЦУ на предмет зв'язків з РПЦ не треба. Але процес переходів може затягнутися надовго — на роки.

І залишається проблема з частиною єпископів та парафій, які принципово будуть триматися «свого пастиря». ДЕСС змушена буде ініціювати декілька сотень перевірок та, принаймні, декілька десятків судових справ.

3) «Недешевий та довгий»

УПЦ МП принципово відмовляється щось робити. Це означає, що ДЕСС має провести біля 10 тисяч (за кількістю парафій та інших спільнот в УПЦ МП_ декілька тисяч (!) перевірок (бо кожна окрема парафія є релігійною спільнотою та ліквідовується окремо) та підготувати принаймні ті самі 10 тисяч звернень до суду

При негативному розвитку подій, ДЕСС має бути посилено штатом з принаймні 500 юристів. В такому разі можна скеровувати до суду до 3 тисяч справ на місяць. Розгляд справи (разом з оскарженнями) — від 2 до 6 місяців. Частина парафій буде звертатися до ЄСПЛ де держава Україна змушена захищати справедливість свого рішення.

Таким чином

> **— на втілення норм закону піде від року (за позитивним сценаріями) до 3-4 років (за негативними сценаріями).**

Тому дуже вірогідно, що РПЦ обиратиме третій варіант.

Це довга справа (бо ресурсів на швидке вирішення немає), яка буде супроводжуватися політичними звінуваченнями внутри України (одні говоритимуть про утиски зі сторони влади, другі навпаки що влада так і не ліквідувала РПЦ). А тако ж розглядами на рівні ЄСПЛ, що, звісно буде подаватися як демонстрація «недемократичності» України.

Ну і звісно, РФ буде зацікавлена в створенні кейсу «катакомбних» чи «нелегальних» церков — ситуації коли частина парафій піде на нелегальний стан. Тут не потрібна масовість — десятка вже достатньо для початку інформаційної хвили.

2. Як цьому завадити?

1) — Або **залучати політичні механізми задля реалізації перших двох алгоритмів.**

2) — Або **швидко, вже на наступний бюджетний рік кратно збільшувати фінансування ДЕСС** (бо, ще раз, 10 тисяч перевірок та судових справ потребують ресурсів, від банального папіру до юристів).

Але

> **— депутати вже встигли записати в пояснювальній записці що «Реалізація проєкту Закону не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджету».**

Нижче я подаю приблизну схему як працюватиме цей закон. Вона не ідеальна, тому радий буду за зауваження. А ще більш радітиму якщо хтось візьме підхід як можливо придатний для того, щоб пояснювати як працюють прийняті закони.

***

№ 3.220

Основні теми доби 20.08.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Українські війська й далі ведуть активні наступальні дії в Курській області РФ на трьох оперативних напрямках. Російське командування підтягує резерви та намагається побудувати лінію оборони. Підрозділи ЗСУ діють невеликими мобільними групами та активно використовують безпілотники, що порушує комунікації російських військ.

У соцмережах та телеграм-каналах з'явилося відео знищення однієї з понтонних переправ через річку Сейм, проте російські війська їх швидко наводять, для забезпечення постачання угруповання в районі райцентру Глушково.

Представник Пентагону Райдер заявив, що адміністрація США активно обговорює з Україною подальші плани операції в Курській області. З його слів, Росія перекидає в цей регіон "невеликі сили" з інших ділянок фронту та зі сходу країни.

Міністр внутрішніх справ Клименко заявив, що військова комендатура забезпечує життєдіяльність місцевого населення на контрольованій території області. Російські ЗМІ почали готувати населення до тривалої війни всередині країни. Попри бойові дії, уряд РФ вирішив достроково провести вибори губернатора області. Вони відбудуться 29 серпня замість 6–9 вересня. Міністерство оборони РФ оголосило про створення груп військ "Брянськ", "Курськ" та "Бєлгород".

У зведеннях українського Генштабу вперше з'явилися відомості про операцію в Курській області. У соцмережі Facebook на офіційній сторінці було опубліковано мапу бойових дій у цьому регіоні, але за певний час повідомлення було видалено. Головнокомандувач ЗСУ Сирський повідомив, що українські війська контролюють уже 93 населені пункти та 1263 км² території РФ.

У ранковому зведенні від 21 серпня Генштаб повідомив про 166 бойових зіткнень на лінії фронту. Ситуація на Покровському, Торецькому, Курахівському напрямках складається вкрай важко для ЗСУ. Видання The Financial Times повідомило, що війська в цьому районі відчувають гостру нестачу снарядів та ударних безпілотників. Цю інформацію підтверджують і повідомлення від бійців на лінії фронту. Армія РФ має суттєву перевагу в боєприпасах та повну перевагу в повітрі. Російська артилерія та авіація завдають потужних ударів по українських позиціях, після чого в атаку йде піхота на мотоциклах. За добу російські війська просунулися в Новогродівці та Завітному в напрямку Торецька та поблизу траси Донецьк-Дніпро, на Торецькому напрямку – у Північному та Дружбі та намагаються повністю взяти під контроль Нью-Йорк. На північ від Часового Яру російські підрозділи вийшли до каналу Сіверський Донець-Донбас у районі Григорівки.

Серйозною проблемою для ЗСУ став підрив на території Польщі автомобільного конвою з боєприпасами для України.

Російська артилерія завдала удару по дитячому кафе в Запорізькій області. Загинув підліток, ще 2 дітей – поранено. На Донеччині внаслідок обстрілу загинула жінка, ще 4 людей – дістали поранень.

За інформацією низки джерел, російські війська знищили заповідник "Кам'яні могили" на заході Донецької області, влаштувавши на його території військовий полігон.

2️⃣ Росія здійснила ще одну масштабну повітряну атаку, 69 ударними безпілотниками, 1 авіаційною ракетою Х-59/69 та 2 балістичними ракетами – Іскандер-М або північнокорейськими KN-23. Підрозділи ППО збили 50 безпілотників та 1 авіаційну ракету, ще 16 БПЛА було придушено засобами радіоелектронної боротьби. Один із дронів залетів на територію Білорусі, ще один – повернувся до російського повітряного простору.

Головнокомандувач ЗСУ Сирський на Конгресі місцевої та регіональної влади повідомив, що Росія з лютого 2024 р завдала 11,8 тис. ударів по Україні ракетами та ударними безпілотниками, зокрема, 6,2 тис. – по цивільних об'єктах. З його слів, Росія використала для ударів 9,6 тис. ракет та майже 14 тис. ударних безпілотників. Було збито понад 2,4 тис. ракет та майже 6 тис. БПЛА. Найкращі результати ППО продемонструвала в знищенні безпілотників типу Shahed (63 %), ракет "Калібр", Х-101 та Х-555 (67 %). Однак вони збивають лише незначну кількість балістичних ракет, зокрема, модернізованих ракет ППО С-300 та С-400, а також "вбивць авіаносців" та аеробалістичних "Онікс" і "Кинджал".

За твердженням журналістів агентства Bloomberg, партнери України навряд чи встигнуть до холодів виконати зобов'язання щодо передавання їй додаткових систем ППО, передусім Patriot.

За інформацією Генштабу, ЗСУ завдали успішного удару по російському комплексу ППО С-300 в районі Новошахтинська Ростовської області РФ. Четверту добу поспіль триває масштабна пожежа на паливосховище комбінату "Кавказ" у Ростовській області, влада поки не змогла її локалізувати.

Міністерство оборони РФ повідомило про знищення в ніч на 21 серпня 48 українських безпілотників, з яких 10 – начебто було збито в районі Москви.

3️⃣ Кабмін оголосив, що "кешбек" за програмою "Купляй українське" набуде чинності у вересні, а оформити його можна буде через застосунок для смартфонів "Дія".

Також уряд виділив 24 млрд грн на закупівлю дронів. Суму буде поділено навпіл між Агентством оборонних закупівель та Держспецзв'язку, який підпорядкований Міністерству цифрової трансформації. Кошти виділено із Резервного фонду завдяки скороченню коштів, які було асигновано на обслуговування держборгу.

Ще 5 млрд грн Кабмін виділив на облаштування укриттів у школах.

4️⃣ Верховна Рада таки ухвалила закон про заборону релігійних організацій, які пов'язані з державою-агресором. Йдеться насамперед про Українську

православну церкву [Московського патріархату]. Парафії УПЦ зобов'язані протягом 9 місяців розірвати відносини з Російською православною церквою. Водночас парафії не зобов'язані переходити до Православної церкви України. Держслужба з питань релігії та етнічної політики стверджує, що припинити діяльність УПЦ [МП] може лише суд. Митрополит ПЦУ Епіфаній закликав митрополита УПЦ Онуфрія "до діалогу". На думку низки експертів, замість повної заборони російської церкви в Україні закон спрямовано на переділ власності на користь ПЦУ. Таке ж переконання висловили й представники УПЦ [МП].

Депутати скасували кримінальну відповідальність за перше дезертирство та самовільне залишення військової частини.

Внесено зміни до закону про осіб, які зникли безвісти за особливих обставин.

Ухвалено закон про використання трофейної зброї для відбиття російської агресії.

За основу прийнято закон про позбавлення урядових нагород за рішенням РНБО осіб, які вчинили держзраду або перейшли на бік агресора.

Депутати також ухвалили закон про правовий та соціальний захист військовослужбовців, які беруть участь в операціях на території держави-агресора.

Окремим законом визначено правовий статус іноземців, які беруть участь в обороні України.

Ухвалено закон про захист прав власників земельних паїв.

Головою тимчасової слідчої комісії з фортифікацій та дронів призначено депутата від президентської партії Бакумов. Його обрано замість депутата від цієї ж партії Задорожного, якого НАБУ затримало під час отриманні хабаря за неперешкоджання прокладання водопроводу в Охтирському районі Сумської області, що межує з Росією.

Депутати викликали для звіту міністра енергетики Галущенка через корупційний скандал із його заступником Хейлом.

5️⃣ В усій країні тривають системні вимкнення електропостачання. Укренерго оголосило, що 21 серпня вони відбуватимуться з 16 до 24 години. Чиновники обіцяють скасувати графіки наступного тижня після зниження температури повітря.

6️⃣ Президент Зеленський анонсував створення "міністерства національної єдності", яке працюватиме з українцями з діаспори в різних країнах.

7️⃣ МОЗ створило раду з відновлення лікарні "Охматдит". Її очолила керівник благодійного фонду "Пацієнти України" Іваненко, її заступником призначено главу Укренерго Кудрицького.

8️⃣ Глава місії МВФ в Україні Грей заявив, що Україна може зменшити дефіцит бюджету завдяки підвищенню податків, допомозі міжнародних донорів та реструктуризації зовнішнього боргу.

До Києва прибула місія ЄС яка має перевірити виконання Україною вимог для отримання фінансування за програмою Ukraine Facility на загальну суму €40 млрд.

Уряд та комітет із фінансів, податкової та митної політики на чолі з одіозним депутатом президентської партії Гетьманцевим обговорюють варіанти посилення податкового тиску – насамперед на середній та малий бізнес та підприємців. Одним із запланованих нововведень можуть стати призначення податковими агентами маркетплейсів, служб таксі та доставки їжі – таких як Glovo, Uber, OLX.

Мінфін зміг продати ОВДП на аукціоні лише на 3,7 млрд грн.

Нацбанк знову девальвує гривню. Офіційний курс встановлено на рівні 41,35 грн/$, 45,82 грн/€.

9️⃣ За інформацією агентства Bloomberg, президент Зеленський неодноразово звертався до союзників із проханням про допомогу в поверненні на батьківщину українських чоловіків, але отримав жорстку відмову.

🔟 Командування Повітряними силами США в Європі анонсувало, що засідання групи воєнної підтримки України у форматі "Рамштайн" відбудеться 6 вересня.

Віцеканцлер Габек заявив, що Німеччина й далі надаватиме воєнну допомогу України "без будь-яких "але". Уряд країни оголосив про намір передати 4 комплекси ППО IRIS-T середнього та ближнього радіуса до кінця 2024 року.

Уряд Чехії оголосив, що закуповуватиме снаряди для України коштом прибутків від заморожених російських активів. Таким же шляхом мають намір піти й уряди інших країн, насамперед Німеччини.

1️⃣1️⃣ЄС повернув мито на український мед після вичерпання квоти українськими експортерами.

1️⃣2️⃣Саміт "Кримської платформи" відбудеться 6 вересня. На нього запрошено президентку Грузії Зурабішвілі.

Водночас партія влади "Грузинська мрія" оголосила про намір у разі перемоги на виборах та здобуття конституційної більшості в парламенті внести зміни до Конституції для "мирного возз'єднання територій".

1️⃣3️⃣ Віцепрезидентка США Харріс офіційно стала кандидатом від Демократичної партії на президентських виборах, які відбудуться 5 листопада.

1️⃣4️⃣Після візиту президента Путіна до Азербайджану влада країни оголосила про подання заявки на вступ до блоку БРІКС (Бразилія, Росія, Індія, Китай та Південна Африка). До нього також офіційно прийнято Ефіопію, Об'єднані Арабські Емірати, Єгипет та Іран.

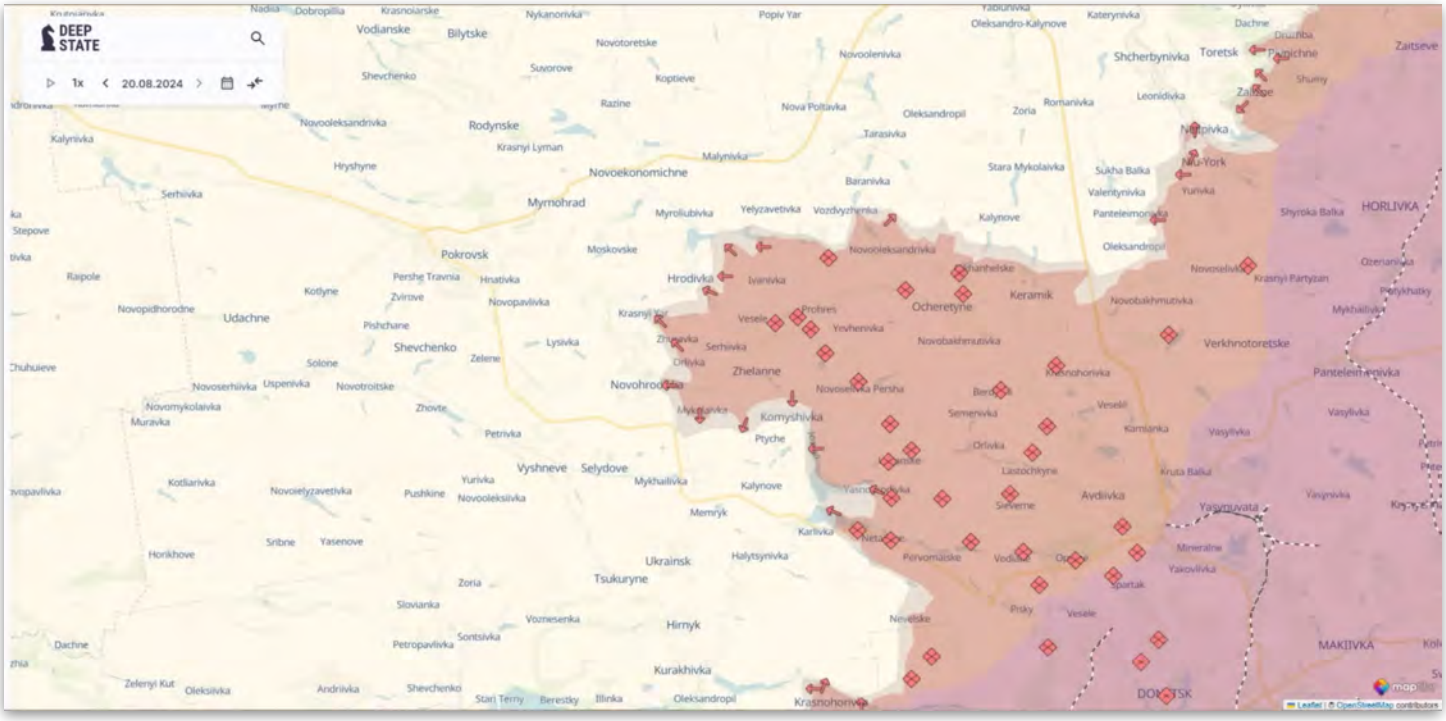
1️⃣5️⃣ Китай на 30 % скоротив закупівлі російської нафти та замінив її на іранську, яку купує через Малайзію.

1️⃣6️⃣ За інформацією видання The New York Times та інших американських ЗМІ, президент Байден затвердив секретну стратегію ядерного стримування, яка визнає загрозу з боку кількох країн.

***

№ 3.221

Огляд... сьогодні, дещо про шанси...



2024-08-22

Машовець

На Покровському напрямку, очевидно, противник завершує виконання завдань першого етапу своєї Покровської наступальної операції. Й, скоріш за все, найближчим часом проведе певне перегрупування сил й засобів у межах смуги дії свого угрупування військ (УВ) "Центр"...

- Передовим підрозділам 2-ї загальновійськової армії (ЗВА) противника, вдалося нарешті не тільки повністю ліквідувати плацдарм ЗСУ на східному березі р.Вовча, а прорватися відчутно західніше неї по напрямку Новоселівка Перша - Комишівка... Зокрема, підрозділи 27-ї мотострілецької дивізії (мсд) та 114-ї окремої мотосрілецької бригади вийшли на рубіж Миколаївка - Птиче, й зараз, очевидно, готуються до прориву на північну околицю м.Соледар... а головне - спроби пробитися з півночі до дороги Карлівка - Селідове.

- В свою чергу, північніше - у смугах дії 15-ї та 30-ї окремих мотострілецьких бригад противника, посилених визначеним комплектом сил та засобів зі складу його 1-го армійського корпусу (АК), безпосередньо, на Покровському напрямку, йому вдалося вийти на рубіж Гродівка - Новогродівка.

Свої головні зусилля у цій смузі, противник зосереджує на веденні, практично, безперервних атакуючих\штурмових дій по напрямкам - Журавка - Промінь (ціль - пробитися на південні околиці Мирнограду), а також Миколаївка - Новогродівка, Миколаївка - Маринівка (мета подвійна - вихід на північну околицю м.Селідове та подальше просування по напрямку на м.Покровськ вздовж залізниці)...

Навіщо противнику це локальне перегрупування та чим воно викликано...?

По-суті, двома речами... або, краще сказати, двома шансами українського командування на стабілізацію ситуації відносно, принаймні, Покровського напрямку...

Шанс№1...

Я би назвав його "невивчений урок"... або "перенос".

Справа ось в чому, на Покровському напрямку ЗСУ, очевидно, таки мають шанс пригальмувати, а потім й взагалі зупинити противника завдяки одному важливому фактору - "природнім умовам", а саме - очевидної наявності певних завад та перешкод для планомірного та поступового просування військ противника, які пов'**язані із наявністю у смузі його наступальних дій своєрідного бар'єрного рубежу, який пролягає по річкам Журавка та Казений Торець й цілого каскаду невеликих ставків та водосховищ з ними пов'язаних...**

Але

— для того, щоб таки дійсно зупинити ворога на підступах до Покровська,

потрібно, принаймні,

— мати на умовному відтинку Єлізаветівка - Селідове ПІДГОТВЛЕНІ та розвинуті оборонні позиції (в тому числі, у інженерно-фортифікаційному відношенні, включаючи райони встановлення МВЗ) у вигляді системи взводно-ротних опорних пінктів, облаштованих батальйоних районів оборони, відсічних позицій, замаскованих та укритих вогневих позицій для артилерії, бронетехніки та інших засобів ураження...

Я дуже сумніваюсь, що все це там, на данний момент, є...

Облаштування повноцінних першої та другої позиції головного рубежу оборони, не кажучи про його інші елементи... у ситуації безпосереднього зіткнення із противником, який до того ж, має суттєву перевагу у критично-важливих типах засобів ураження (авіаційний компонент, артилерія, а місцями й ударні БПЛА тактичної зони...), й загалом у загальній кількості сил й засобів - малоймовірне...

Тому, скоріш за все,

1) — **зупинити противника по цьому рубежу - не вийде...**

Тим більше,

2) — його передові підрозділи вже ведуть бойові дії у с.Красний Яр (якщо, вже не північніше...) й у с.Гродівка.

Окрім цього,

3) — його передові підрозділи продовжують "тиснути" в районі хуторів Новоторецьке та Свиридонівка.

Тобто, вже безпосередньо на цьому гіпотетичному рубежі оборони...

Таким чином, можемо констатувати, що

— противник ВЖЕ вийшов на цей "гіпотетично-стабілізаційний" рубіж, причому зразу у кількох місцях й активно намагається прорватися вже ЗА нього.

Й, відповідно, згаданий мною шанс, його утримати, як на мене

- "стремится к нулю"... Однак, якщо це все ж-таки станеться, це буде справжнім (черговим) дивом ЗСУ.

Шанс№2...

Він пов'язаний із м.Селідове...

Очевидно, що будь-який майбутній рух противника у бік м.Покровськ буде пов'язаний із необхідністю для його командування здіснити цілий комплекс заходів, який у військовому мистецтві зазвичай називають - ***"забезпечення флангів"...***

На даний момент

— у смузі наступу 2-ї "гвардейской" ЗВА противника й діючої південніше неї 90-ї танкової дивізії (тд), у цьому відношенні, скажімо так, складується "дещо проблемна" ситуація...

Справа в тому, що

— передові підрозділи 27-ї мотострілецької дивізії (мсд), 15-ї, 30-ї та 114-ї омсбр противника активно та інтенсивно атакують\штурмують у достатньо широкій по фронту смузі - від Воздвиженки до Карлівки...

але

— суттєве та відчутне просування мають НЕ У ВСІЙ ЦІЙ СМУЗІ. Принамні, ОДНОЧАСНЕ...

Звісно, **що українське командування, в такій ситуації, бачить й має бажання проводити контр-атакуючі дії по флангам ударних тактичних груп противника...**

1) — Але, за дефіцитом сил й засобів, не має такої МОЖЛИВОСТІ...

2) — та й їх рівень боєздатності, у цьому відношенні, виглядає достатньо спірним.

Однак, я зовсім недаремно, на початку огляду акцентував вашу увагу, шановні читачи, на сам

— **факт ліквідації противником плацдармів ЗСУ на р.Вовчій, й просуванні противника у район Новожеланне - Комишівка - Птиче - Завітне...**

З «формальної точки зору», це цілком можливо вважати вдалим "забезпеченням лівого (південного) флангу" тих сил й засобів 2-ї ЗВА противника, які наступають, власне на Покровськ (дирекція Желанне - Новогродівка).

Тим більше, що противник активно зараз атакує й у бік Маринівки... очевидно, намагаючись ще міцніше "забезпечити фланг" цієї частині своїх військ, яка діє, образно кажучи, "на напрямку головного удару".

А сама "проблема" полягає в тому, що її подальше (глибше) просування у бік Покровська явно буде пов'язане із певною долею ризику.

В першу чергу через те, що ЗСУ продовжують утримувати район м.Селідове (й відповідно, мають можливість організувати та провести більш-менш "тактически значимые" контр-атакуючиі дії ій у фланг)...

Більше того, такого роду дії стають ще більш ймовірними, тому що ЗСУ продовжують утримувати не то що саме м.Селідове, а й район Калинове - Карлівка - Галицинівка - Мемрик, розташований ще СХІДНІШЕ міста.

Іншими словами,

> **— будь-який рух противника у напрямку Новогродівки, це - суттєвий ризик для нього, отримати повноцінну "затрещину" у свою ліву бочину...**

Все це розуміє й російське командування (його вперті атаки у бік Маринівки та дороги Карлівка - Селідове з північних "румбів", про це дуже красномовно свідчать...).

Тому,

> — існує висока доля вірогідності, що діючі на цьому напрямку підрозділи 90-ї тд противника найближчим часом отримають підсилення.

Загалом,

> **— з оперативно-тактичної точки зору... подальші "широкоформатні" дії противника у бік Покровська, явно потребуватимуть від нього, проведення найближчим часом цілого комплексу "забезпечуючих" дій.**

Й це стосується не тільки флангів діючої на цьому напрямку 2-ї ЗВА противника.

Тому, як на мене, командування противника, у цьому сенсі буде вимушене провести, протягом якогось найближчого часу, локальне перегрупупування її сил й засобів, можливо, навіть, підсиливши її додатковими військами...

Більше того, очевидно, що російському командуванню, у цьому сенсі доведеться виконати й досить значний "обсяг робіт" на суміжному фланзі УВ "Юг" (у смузі дії 1-го АК), а також у смугах дії 55-ї та 132-ї омсбр своєї 41-ї ЗВА.

В першу чергу, у сенсі узгодження дій, оперуючих там сил й засобів, із "загальною концепцією" наступу на Покровськ...

Резюме...

У "грядущей битве за Покровск" (якщо вона, звісно, гряде... в чому я, чим далі - тим більше сумніваюсь...) долі самого Покровська та міста Селідове... будуть прямо, я би навіть сказав - дуже тісно, взаємопов'язані...

***

№ 3.222-1

ЯК «ЩУРИ» ГРИЗУТЬ МІСЬКИЙ БЮДЖЕТ



2024-08-21

Від непрофесійних дій київських начальників міський бюджет зазнав збитків на 40 мільйонів. Дещо про результати аудиту

Редакція поцікавилася в КМДА результатами роботи Департаменту внутрішнього фінансового контролю та аудиту міської держадміністрації за півріччя 2024-го

З офіційної відповіді робимо висновок, що в міській скарбниці не перевелися «щури», які гризуть бюджетний пиріг.

За цей період виявлено порушень на загальну суму 322 мільйони 800 тисяч гривень, із них із втратами – на 91 мільйон.

Місто й надалі страждає від неефективних управлінських рішень у різних сферах міського господарства. Від непрофесійних дій начальників муніципальний бюджет зазнав утрат на 40 мільйонів 300 тисяч гривень. Окрім цього, від їхнього нефахового керівництва є ризик утрат величезної суми коштів – 854 мільйони 300 тисяч гривень.

А тепер порівняймо деякі цифри. У звіті Департаменту внутрішнього фінансового контролю та аудиту КМДА, який є у відкритому доступі, за підсумками 2023 року встановлено порушення на загальну суму 241 мільйон 700 тисяч гривень, а саме: порушення, що призвели до втрат фінансових та матеріальних ресурсів на суму 52 мільйони 400 тисяч гривень.

А ось лише за півріччя 2024-го від «щурів» бюджет утратив більше коштів, аніж за весь 2023 рік. Як бачимо, ці гризуни мають хороший апетит.



Перший заступник керівника Київської міської прокуратури Марія Вдовиченко

Нещодавно із уст першого заступника керівника Київської міської прокуратури Марії Вдовиченко прозвучала інформація що кримінальні правопорушення викрили в дорожньому господарстві, транспортній інфраструктурі, озелененні, благоустрої, управлінні житлового фонду, медичній, освітній, ритуальній сферах, муніципальній безпеці. Тобто, крадуть, зловживають службовим становищем, проводять сумнівні комбінації майже скрізь.

Суми втрат міського бюджету були б, мабуть, ще більшими, якби аудитори з певною регулярністю перевіряли грандів столичного господарства: метрополітен, «Київпастранс», «Київавтодор» та деяких інших, причому, щоб це був комплексний аудит, а не перевірка окремих закупівель чи структурних підрозділів. Зрештою, як розповідають у прокуратурі, якщо й проводився аудит на деяких із цих підприємств, то перевіряючі звітували про незначні суми порушень.



Київський тролейбус

Наприклад, як стверджують у прокуратурі, за 2015 – 2022 роки Департамент внутрішнього фінансового контролю та аудиту КМДА провів лише п’ять аудиторських перевірок КП «Київський метрополітен», незважаючи на колосальні бюджетні кошти, які виділяються цьому перевізнику. І «накопали» аудитори незначні суми фінансових порушень. Проте з журналістських розслідувань відомо, які грандіозні сумнівні фінансові операції проводили тут за керівництва Віктора Брагінського, ексдепутата Київради від політпартії «УДАР».

Ще промовистий факт. Упродовж 2023-2024 років було передано до суду дев’ять обвинувальних актів стосовно посадовців Дирекції будівництва

шляхово-транспортних споруд Києва, а також підрядних організацій. Ідеться про спорудження Подільсько-Воскресенського мостового переходу. Рік тому прокуратура листом апелювала до керівництва міста, щоб звернуло увагу на те, що жодного разу це грандіозне будівництво не потрапляло в поле зору аудиту. Однак прокуратура не отримала відповіді.

1. Було ваше – стане наше: «Київводоканал» та мільйони бюджетних гривень

Утім знову повернемося до результатів аудиту за півріччя 2024-го. Хто ж пускає гроші міської громади на вітер? Наприклад, «Київводоканал» замовив дослідження, забажавши запровадити системи захисту від корозії трубопроводів у водопровідних мережах Оболоні. Витратив на це 22 мільйони 400 тисяч гривень. Дослідження виконали, однак результати не впровадили в практику, усе це – на папері, припадає пилом на архівній полиці. Ось так «щури» поживилися 22-ма мільйонами гривень, тобто коштами київських платників податків.



Аварійна "Київводоканалу"

В аудиторському звіті за півріччя чимало фактів стосується саме «Київводоканалу». Ось прочитайте, як дбайливо піклувалися про свої інтереси приватні акціонери цього підприємства, натомість забули, що є ще й інтереси та майно міської громади

«У 2007 році внесено зміни до Договору від 1 грудня 2006 року, які дозволили ПрАТ «АК «Київводоканал» отримувати право власності на виготовлену продукцію, результати послуг та доходи від використання майна, що призвело до щорічного зменшення частки майна територіальної громади Києва, – дійшли висновку аудитори. – З 2019 року ця частка зменшилася на 5%, тоді як частка активів Товариства збільшилася на 5%. Амортизаційні відрахування на майно використовуються виключно для придбання, будівництва, реконструкції та модернізації власного майна ПрАТ «АК

«Київводоканал». У разі розірвання договору об’єкти, побудовані за кошти амортизаційних відрахувань на суму 591,5 млн грн, можуть залишитися у власності Товариства або місто повинно буде відшкодувати ці витрати».

Нагадаємо: в травні 2024-го «Каштан NEWS» розповідав, що депутати Київради схвалили 74-ма голосами ліквідацію ПрАТ «Київводоканал» та створення замість нього КП «Київводоканал». Статутний капітал нового КП становитиме 1,5 мільярда гривень, які будуть виділені з міського бюджету.

Мабуть, виникне питання і щодо об’єктів, побудованих за кошти амортизаційних відрахувань на суму 591,5 млн грн, про які написали аудитори. Відтак можна висунути версію, що місто втратить більше півтора мільярда гривень. Хіба ж не зрозуміло, хто тут «в шоколаді»?!

Але «кіно» з «Київводоканалом» не закінчується. Знову апелюємо до результату аудиту.

«Станом на 1 липня 2023-го сума інвестицій ПрАТ «АК «Київводоканал» на субрахунку «Капітальне будівництво» становила 2 мільярди 16 мільйонів гривень, з яких 82% (1 мільярд 78 мільйонів) – кошти бюджету Києва, спрямовані на будівництво 81-го об’єкта. Аудит показав, що 19 об’єктів, готових на 95-100% і вартістю 155 мільйонів 600 тисяч гривень не введено в експлуатацію з 2006 року. А це свідчить про недоліки в управлінні. Згідно з законом, експлуатація таких об’єктів заборонена, що призводить до ризику знецінення і неефективного використання коштів».

Тобто з міського бюджету фінансували будівництво об’єктів водоканального господарства, а їх чомусь «забували» вводити в експлуатацію. Це по господарськи?

Аудитори зазначають:

> «Виявлено випадки паралельного обліку об’єктів незавершеного будівництва, що може призвести до необхідності компенсації Київською міськрадою витрат на 6 мільйонів 500 тисяч гривень у разі припинення договору…»

Після ліквідації ПрАТ «Київводоканал» не важко здогадатися, що «гризуни» поживляться і цими 6 мільйонами гривень.

2. Що до вподоби київським «гризунам»

У столиці стало «вірусним» завищення вартості ремонтно-будівельних робіт підрядними організаціями, особливо в медичних закладах. Замовники цих робіт, тобто медичне начальство, забуло, що таке контроль… Відтак міський бюджет зазнав утрат на 30 мільйонів гривень.

Ось що зазначають аудитори:

> «В результаті неналежного контролю КНП «Київська міська дитяча клінічна лікарня № 1» за будівельними роботами (вулиця Богатирська, 30 в Оболонському районі) ТОВ «Будівельна компанія статус лідер» завищила обсяги і вартість на суму 5 мільйонів 600 тисяч гривень, чим завдано втрат бюджету Києва на відповідну суму».

Подібна ситуація була і в Київському міському клінічному госпіталі ветеранів війни, де ремонтували приміщення п'ятого поверху головного корпусу за адресою: вулиця Федора Максименка, 26, що в Оболонському районі. Підрядною організацією ТОВ «Абсолют-клімат» завищено обсяги і вартість робіт на 4 мільйони гривень. А це також втрати столичного бюджету.



Київський міський клінічний госпіталь ветеранів війни

До речі, про цей грандіозний ремонт та комбінації з ним «Каштан NEWS» докладно розповідав у матеріалі: «Що відбувається за фасадом київських медичних програм»

Київський міський голова Віталій Кличко на своїй сторінці у Фейсбуку відреагував на журналістські виступи, написавши:

«Після інформації, оприлюдненої деякими інтернет-виданнями, доручив Департаменту внутрішнього фінансового контролю та аудиту КМДА

здійснити позапланову перевірку щодо проведення тендеру та заявленої вартості ремонтних робіт у Київському міському клінічному госпіталі ветеранів війни, де місто планує створити великий реабілітаційний центр для військових.

Також столична влада підготувала звернення до правоохоронних органів перевірити дотримання і прозорість процедур щодо ремонту цього об'єкту. Якщо були порушення і завищення цін, – скасовуємо тендер і оголошуємо новий. А щодо відповідальних осіб – за результатами перевірок будуть ухвалені відповідні рішення, в тому числі й кадрові».

Сьогодні аудитори, як видно з документа, встановили порушення. А чому ж громада не бачить кадрових висновків, як обіцяв мер Кличко?

3. А закупівлі – дуже «смачні»

Є великі порушення й у сфері закупівель. Зокрема, недотримання основних принципів, а саме: непрозорий вибір постачальників, завищення цін у договорах про закупівлю, неефективність закупівель… Так, за даними аудиторів, Комунальним некомерційним підприємством «Медичний центр реабілітації та паліативної допомоги» допущено завищення вартості закупівель на 17 мільйонів 770 тисяч гривень.

У першому півріччі 2024 році фахівці Департаменту внутрішнього фінансового контролю та аудиту міської держадміністрації надали зауважень щодо закупівель із ризиком фінансових втрат на загальну суму 53 мільйони 713 тисяч гривень, із яких замовниками враховано зауважень на суму 24 мільйони 10,5 тисячі гривень та скасовано торги на 433 мільйони 989 тисяч гривень. Завдяки рекомендаціям Департаменту вдалося заощадити та повернути до міського бюджету за І півріччя 2024 року майже 485 мільйонів гривень.

Ці факти свідчать про те, що кількість бажаючих поживитися з міської скарбниці не зменшується.

Матеріали аудиту було передано Київському міському голові. У них було зазначено:

> «З метою прийняття відповідних управлінських рішень інформуємо вас про установи, які системно ігнорують та не виконують чисельні звернення Департаменту щодо необхідності врахування рекомендацій, наданих за результатами аудиту…»

У переліку таких є й Комунальне некомерційне підприємство «Медичний центр реабілітації та паліативної допомоги».



Медичний центр реабілітації та паліативної допомоги

Аудитори стверджують:

«Під час виконання робіт з капітального ремонту приміщень 5-го поверху головного корпусу підприємства за адресою: вулиця Федора Максименка, 26 в Оболонському районі встановлено неефективне витрачання бюджетних коштів на суму 18 929,777 тис. грн внаслідок неналежного аналізу замовником поточних цін на ринку будматеріалів, виробів та конструкцій під час визначення вартості прямих витрат при складанні кошторисної документації та укладанні договору підряду з капремонту…»

«Для недопущення в подальшому укладення договорів підряду по завищеній вартості будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та мінімізації ризику втрат бюджетних коштів, Департаментом спільно з КП «Київекспертиза» проведено вибірковий аналіз очікуваної вартості матеріальних ресурсів під час запланованих капремонтів 2-го та 4-го поверхів головного корпусу. Встановлено завищення очікуваної вартості матеріальних ресурсів на загальну суму 17 770,45 тис. грн. Проте зауваження не враховані, заходів щодо недопущення порушень, забезпечення дотримання вимог законодавства України не вжито».

Тож, чи варто дивуватися, чому так багато дірок для різних «щурів» у міській скарбниці?

***

№ 3.222-2

ЯКИЙ ВІН СЬОГОДНІ, КОРУПЦІЙНИЙ КИЇВ: ЦИФРИ Й ФАКТИ



2024-07-19

Леонід ***ФЕДОРЕНКО***

Журналістські нотатки з парламентської ТСК

За пів року 2024-го до суду передано 86 обвинувальних актів стосовно 87 осіб. Більшість фігурантів – начальники різного рівня. Сума збитків у кримінальних провадженнях, які нині вже завершено, становить 554 мільйони гривень.

Може, торік була краща статистика? Ні. Прокуратура направила до суду матеріали 80 кримінальних проваджень стосовно 97 обвинувачених, серед яких 49 посадовців КМДА та комунальних підприємств (45 із них – керівний склад). Бюджету завдано збитків на 510 мільйонів гривень.



Народний депутат України, голова ТСК Віталій Безгін

1. Майже мільярд збитків

Отже, за півтора роки якісь щури залізли до міської скарбниці і дуже поживилися. Майже мільярд гривень «вигризли»! Як бачимо, ці гризуни титуловані, начальницького калібру. А це наводить на думку, що в міській владі чимало корупціонерів на верхніх щаблях. А з великих чиновників беруть приклад і їхні підлеглі. І подібне – щороку. То хіба ж Київ стане заможним за таких умов?

Цифри ми узяли не зі стелі. Такі дані прозвучали із вуст першого заступника керівника Київської міської прокуратури Марії Вдовиченко. Її було запрошено на засідання Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу та оцінки ефективності діяльності органів місцевого самоврядування і місцевих органів виконавчої влади в місті Києві – столиці України під час воєнного стану.



Перший заступник керівника Київської міської прокуратури Марія Вдовиченко

Присутні також дізналися, що кримінальні правопорушення викрили в різних галузях:

> — дорожньому господарстві, транспортній інфраструктурі, озелененні, благоустрої, управлінні житлового фонду, медичній, освітній, ритуальній сферах, муніципальній безпеці. Тобто, крадуть, зловживають службовим становищем, проводять сумнівні комбінації майже скрізь. Тотально. Певно, складно показати на мапі Києва місце, де не крадуть.

Звичайно, до прокурора були запитання.

У деяких пабліках поширюють інформацію, що, мовляв, не все так і погано, адже з більш ніж тисячі кримінальних проваджень «дійшли» до суду лише 10 відсотків. З цього приводу голова комісії Віталій Безгін попросив висловитися Марію Вдовиченко. Депутатка Київради Лілія Пашинна доповнила, уточнивши, що ці дані оприлюднив на сесії Київради міський голова Віталій Кличко.



Депутатка Київської міської ради Лілія Пашинна

2. У мера своя статистка

«У мене також є запитання – звідкіля узялися ці цифри, що поширюють соцмережі? – говорить Марія ***Вдовиченко***. – У цій категорії справ у нас є 261 кримінальне провадження. Щодо направлення матеріалів до суду, то лише у 2023 році прокуратура передала 80. А за півріччя нинішнього – 86. Отже, цифри щодо скерованих до районних судів обвинувальних актів, які названо в соцмережах, і з даними прокуратури не сходяться».

Таким чином, є офіційна статистика прокуратури, а є дані Віталія ***Кличка***.

На які документи посилається мер – невідомо.

Хіба так має бути? Громада ж хоче довіряти залізним фактам.



Народний депутат України Григорій Мамка

Ця тема вивела на інше, дотичне, запитання, яке поставив народний депутат Григорій Мамка. Скількох посадовців, яких підозрюють у корупції, відсторонено від посад? Є важливі юридичні нюанси. З'ясовується, суди зазвичай ухвалюють такі рішення на період активного досудового розслідування, коли вже зібрано доказову базу, і зрештою, щоб обвинувачені не могли вплинути на хід слідства. Після цього фігуранти знову сідають у свої службові крісла і продовжують керувати. Хоч Феміда ще розглядає матеріали кримінального обвинувачення стосовно них і правову оцінку діям їхнім ще не надано. У цей період підсудні скрізь розповідають, які вони дбайливці, як ефективно і якісно працюють на благо громади і що їх начебто «переслідують».

3. Що цементує корупцію в КМДА

Дещо підсумуємо: людина, яка крала, не повинна працювати в системі управління. Але ж працює! Також типове явище у столиці.

Додайте до цього те, що чимало судових засідань із різних причин тривають роками. Отже підозрювані в корупції продовжують керувати… Хіба не абсурд?

Громадська активістка Аннабелла ***Моріна*** навела такий факт. Ще в 2019-му правоохоронці викрили на хабарництві одного з керівників Департаменту культури КМДА. Ця справа розглядається в суді вже чотири роки.

> «Цей чиновник досі на посаді, – обурюється Моріна. – Я писала з цього приводу звернення до міської влади, запитувала, чому не звільняють цю людину. На мій подив, заступник голови КМДА Валентин Мондриївський відповів, що посадовець є найкращим працівником. Ось так працює система, вона цементує корупцію в КМДА».

Прокуратура погоджується, що суди роками розглядають справи. Вона навіть апелювала до Феміди, щоб зменшили тривалість цих процесів. Але марно.



Засідання ТСК

Звичайно, фігурантам кримінальних проваджень на руку така судова «швидкість». Час летить швидко, а хто через три-чотири роки пам’ятатиме, у чому провинився той чи інший чиновник? Відтак корупціонери знову на коні. Ще й мають індульгенцію від тих, хто їх призначив на посаду.

А як же з морально-етичним фактором? Чи можуть підозрювані в корупції добровільно піти з посади? Так. Але таких випадків немає.

Народний депутат України Олександр ***Аліксійчук*** продовжив тему з дещо іншого боку.

Запитує:

> **1) — чи проводиться економічний аналіз діяльності того чи іншого підприємства, спрямований на викриття правопорушень?**
>
> **2) — Які результати внутрішніх, службових розслідувань стосовно корупціонерів?**



Присутній на засіданні комісії перший заступник голови КМДА Микола ***Поворозник*** відповів загальною фразою.

За його словами,

> — **«у разі потреби службові розслідування проводяться»**.

Суть позиції ***Поворозника*** зводиться до такого:

> — **якщо відстороняти фігурантів від посад, то зважаючи на те, що «щоденно відкриваються десятки, сотні кримінальних проваджень, у нас скоро нікому буде працювати»**.

Каже:

> — **«Ми нікого не можемо називати винним, якщо нема судового рішення».**

Тобто ***Поворозник*** стверджує, що внутрішні аудити проводяться.

А яка ж їх якість?

Ось що розповіла перший заступник керівника Київської міської прокуратури Марія ***Вдовиченко***.

> — Судячи з повідомлень міської влади, **впродовж 2023-2024 років проведено 68 аудитів.**

Але

> — **до прокуратури надійшли матеріали лише 25 внутрішніх розслідувань** (із них шість було витребувано безпосередньо прокурорами).

4. Про аудит, який нічого не бачить

Результати аудитів «вражають»:

> **— до суду направлено акти стосовно трьох осіб (у двох випадках ухвалено рішення про закриття справ).**



Рис

Деякі великі підприємства, яким виділяють чималі бюджетні кошти, взагалі не перевіряються аудиторами.

Упродовж 2023-2024 років було передано до суду дев’ять обвинувальних актів стосовно посадовців Дирекції будівництва шляхово-транспортних споруд Києва, а також підрядних організацій.

> Ідеться про спорудження Подільсько-Воскресенського мостового переходу.

Рік тому прокуратура листом апелювала до керівництва міста, щоб звернуло увагу на такий факт:

> — жодного разу це грандіозне будівництво не потрапляло в полу зору аудиту. І що ви думаєте?

Прокуратура не отримала жодної відповіді!



Директор Департаменту транспортної інфраструктури КМДА Руслан Кандибор

Ще факт. **Про Київський метрополітен.**

За 2015-2022 роки Департаментом внутрішнього фінансового контролю та аудиту КМДА проведено лише п’ять аудиторських перевірок цього підприємства, незважаючи на колосальні бюджетні кошти, які виділяються цьому перевізнику.

Що ж накопали аудитори?

Незначні суми фінансових порушень!

Ось вам і «принциповість» та якість внутрішніх перевірок в КМДА! Сьогодні вже відомо, які грандіозні сумнівні фінансові операції проводили тут за керівництва Віктора ***Брагінського***.

Отож,

> **— чи потрібен громаді такий Департамент внутрішнього фінансового контролю та аудиту КМДА?**

5. А потерпілих нема

Судячи з наведених даних, міська громада зазнає величезних фінансових збитків.

А хто їх буде відшкодовувати і чи є потерпілі в кримінальних провадженнях?

1) — Сенсаційно прозвучала інформація з вуст Марії ***Вдовиченко***, що представники КМДА не хочуть визнавати себе, як орган міської влади, потерпілою стороною.

2) — Аргументують це дивним поясненням, що, мовляв, Київрада не наділяла їх такими повноваженнями.

Водночас прокуратура апелює до експертних висновків, згідно з якими міському бюджету завдано фінансових збитків.

І наполягає, що потерпілою стороною є саме міська влада, яка представляє громаду.

Найчастіше відмовляється визнавати себе потерпілою стороною Департамент транспортної інфраструктури, який очолює Руслан ***Кандибор***.

Цей посадовець аргументує це тим, що, мовляв, Київрада не наділяла Департамент відповідними повноваженнями.

Гарна позиція, нічого не скажеш. ***Кандибор*** не звертається до Київради щодо вирішення цієї проблеми.

Просто традиційно відмовляється визнавати, що Департамент є потерпілим.

З цього приводу мовчить і перший заступник голови КМДА ***Поворозник***.

А якщо нема потерпілих, то хто ж буде заявляти про відшкодування збитків? Зачароване коло? Безвихідь?

Якщо є правова колізія, то чому немає пропозицій від Київради?



Депутат Київської міської ради Андрій Вітренко

А може, в транспортній сфері все гаразд? Під час засідання комісії виступив і депутат Київради, очільник фракції «Слуга народу» Андрій ***Вітренко***.

Він навів переконливі цифри, що

> **— в столиці, на жаль, провалено муніципальну транспортну програму – її виконали лише на 35 відсотків.**

На думку ***Вітренка***, однією з причин є неефективне управління транспортною галуззю.

Панує незацікавленість керманичів цієї сфери проводити кардинальні реформи.

Між іншим,

> — середній вік вагонів метрополітену – 36 років. 50 відсотків трамваїв у місті є аварійними та непридатними до використання. Подібне можна сказати й про автобуси.

За чотири роки транспортна галузь мала б бути профінансована на 76 мільярдів гривень, а використано з них лише 24 мільярди.

Тобто

1) — Департамент транспортної інфраструктури постійно бюджетується,

2) — депутати Київради постійно голосують за підтримку транспортної інфраструктури,

однак

3) — **профільний Департамент не використовує сповна ці кошти.**

Під час засідання парламентської комісії обговорювали й деякі інші теми, зокрема

про необхідність запровадження у київських маршрутках безготівкової системи оплати за проїзд.

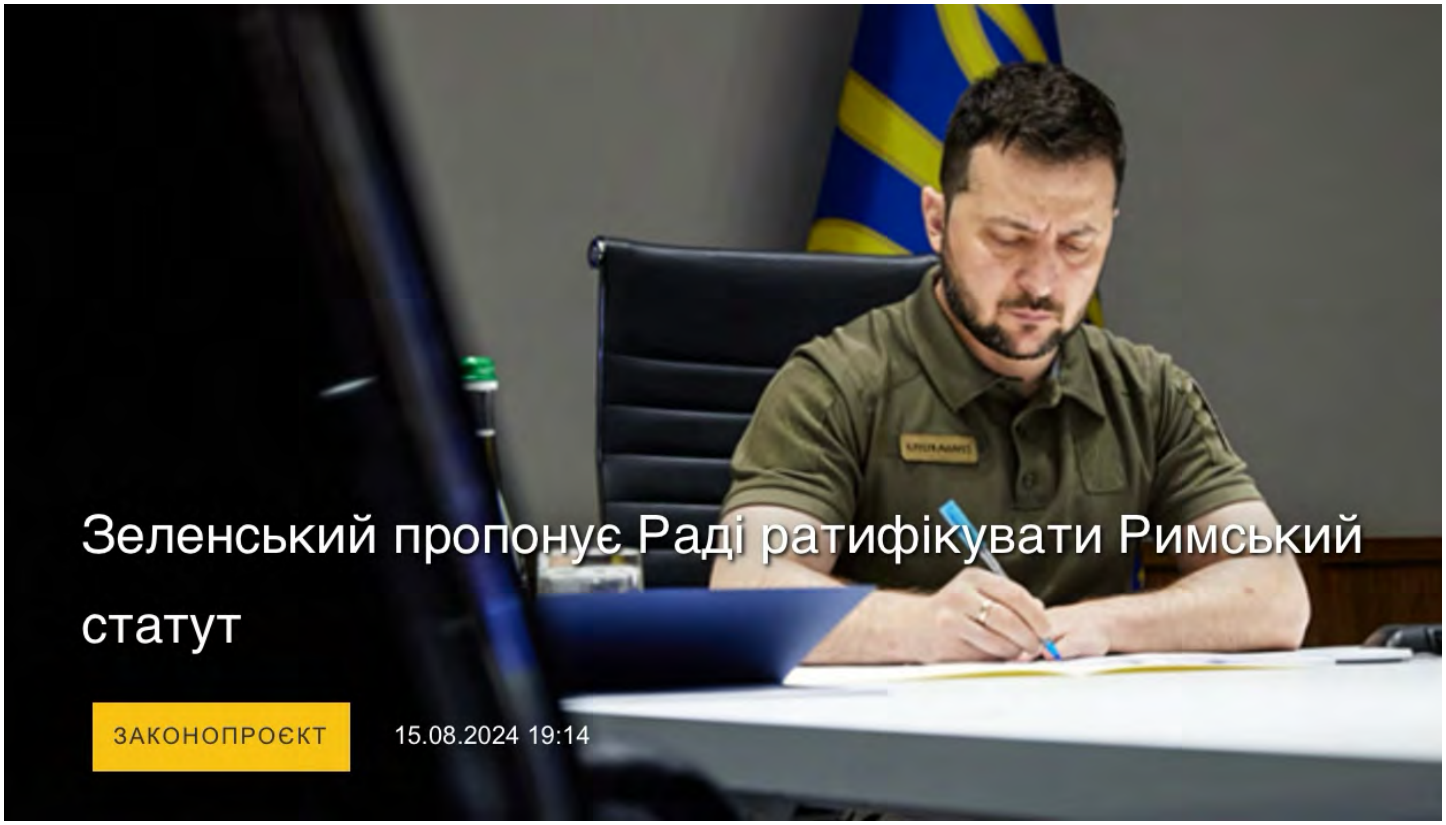
Окрім цього,

депутати звернулися до КМДА з проханням надати письмову інформацію щодо низки фінансових показників, діяльності в інших сферах міського господарства.

***

№ 3.223-1

Ратифікація Римського Статуту протирічить Конституції України. Оскільки вводить до української судової системи додатковий і непередбачений Основним Законом судовий орган



2024-08-21

Гаврилечко

Щодо цього є висновок КСУ, зроблений ще в 2001 році:

> «Визнати Римський Статут Міжнародного кримінального суду, підписаний від імені України 20 січня 2000 року, який вноситься до Верховної Ради України для надання згоди на його обов‘язковість, таким, що не відповідає Конституції України, в частині, що стосується положень абзацу десятого преамбули та
>
> статті 1 Статуту, за якими “Міжнародний кримінальний суд… доповнює національні органи кримінальної юстиції”.

Нагадаю, що:

> Стаття 1 Статуту, вказуючи на те, що Міжнародний кримінальний суд є постійним органом, уповноваженим здійснювати юрисдикцію щодо осіб, відповідальних за найсерйозніші злочини, які викликають стурбованість міжнародного співтовариства, водночас наголошує, що цей Суд доповнює національні органи кримінальної юстиції. Аналогічне положення міститься також в абзаці десятому преамбули Статуту.

Доповнюючий національну систему правосуддя характер Міжнародного кримінального суду конкретизується у ряді інших статей Статуту, зокрема в пункті 2 статті 4, згідно з яким Суд може здійснювати свої функції і повноваження на території будь-якої держави-учасниці, у підпункті “a” пункту 1 статті 17, відповідно до якого Суд приймає до свого провадження

справи не тільки за зверненням держави-учасниці, а й з власної ініціативи, коли держава, під юрисдикцією якої перебуває особа, підозрювана у вчиненні передбаченого Статутом злочину, "не бажає або не здатна проводити розслідування чи порушити кримінальне переслідування належним чином".

Це істотно відрізняє ***Міжнародний кримінальний суд*** від ***міжнародних судових органів***, зокрема Європейського Суду з прав людини, право звертатися до яких за захистом своїх прав і свобод закріплено в частині четвертій статті 55 Конституції України.

Такі міжнародні судові органи

1) —.порушують справу лише за зверненням осіб,

причому

2) — особа може звернутися до них лише після використання всіх національних засобів правового захисту.

Отже,

— на відміну від міжнародних судових органів, передбачених частиною четвертою статті 55 Конституції України, які за своєю природою є ***допоміжними засобами*** захисту прав і свобод людини і громадянина,

— **Міжнародний кримінальний суд доповнює систему національної юрисдикції**.

Можливість такого доповнення судової системи України не передбачена розділом VIII "Правосуддя" Конституції України.

Римський статут Міжнародного Кримінального Суду (англ. *Rome Statute of the International Criminal Court*) — міжнародний договір, що заснував Міжнародний кримінальний суд. Ухвалений на дипломатичній конференції в Римі 17 липня 1998 року та набрав чинності з 1 липня 2002 року. Станом на листопад 2023 року Римський статут підписали всього 137 держав (Україна — 20 січня 2000 року), але ратифікували лише 124 держави[1] (не рахуючи України). 21 серпня 2024 року Верховна Рада України 9 скликання ратифікувала Римський статут із заявою по статті 124 щодо позбавлення юрисдикції МКС по статті 8 «Воєнні злочини» на 7 років[2][3][4].

***

№ 3.223-2

Зеленський пропонує Раді ратифікувати Римський статут

2024-08-15

Президент України Володимир *Зеленський* вніс у Верховну Раду законопроєкт про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього.

Відповідний «Проект Закону про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього» (№ 0285) оприлюднений на сайті парламенту, повідомляє Укрінформ.

Проєкт закону передбачає, що Римський статут набере чинності для України у перший день місяця, який настає після 60-го дня з дати здачі на зберігання генеральному секретарю Організації Об’єднаних Націй ратифікаційної грамоти.

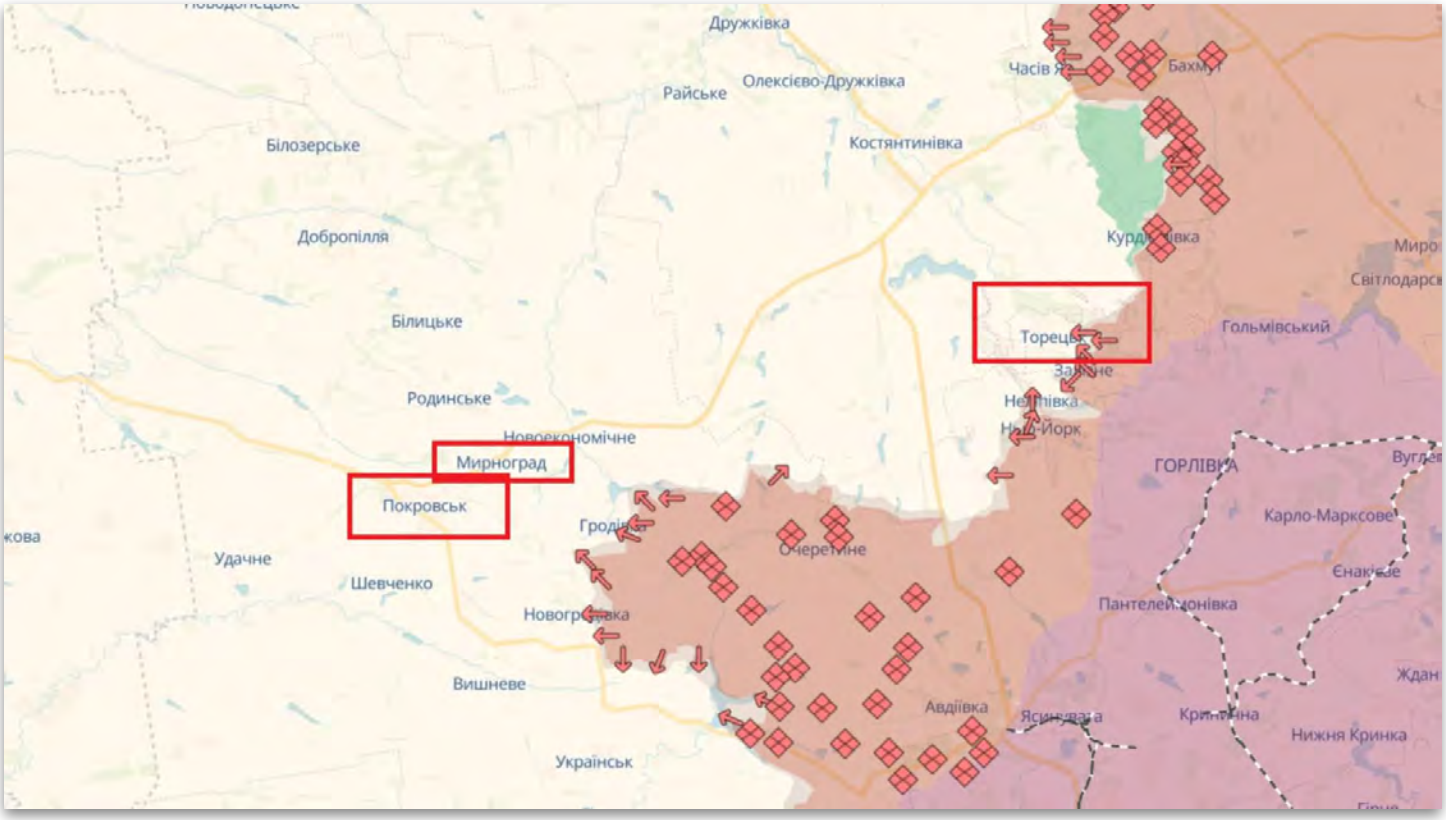
У законопроєкті зазначається, що Україна заявляє, що упродовж семи років після набрання статутом чинності вона не визнає юрисдикції МКС стосовно злочинів, передбачених статтею 8 статуту.

Президент також вніс законопроєкт №11484, «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України у зв'язку з ратифікацією Римського статуту Міжнародного кримінального суду та

***

№ 3.224

Немного мыслей по текущему моменту



2024-08-22

Арти Грин

Я всё ещё уверен, что срок окончания боевых действий (БД) привязан к дате выборов в США.

Но поскольку мои познания в области политтехнологий незначительны, дату, когда замолчат пушки смоделировать затрудняюсь.

Но дедлайн понятен - конец октября.

Ну а пока есть возможность противникам выложить максимум аргументов на стол будущих переговоров. Не думаю, что кому-то удастся поломать такую перспективу. Слишком могущественные игроки в ней заинтересованы. Да и народ/население врядли будет возражать. Если спросят))

А теперь немного деталей.

Касательно «Курского наступления».

Оно для нас очень рационально. В модели БД, которые последние 2 года нам навязывает противник нет места высокомобильным войскам.

Наступление, которое проводит армия РФ сейчас не подразумевает использование таких войск с обоих сторон. Слишком высока плотность контроля местности и насыщенность средствами поражения там, где противник пытается наступать. Даже ударить во фланг выступам наступающих войск кажется реальной задачей только для тех, кто не понимает, что сейчас происходит на поле боя. Современные средства разведки

(контроля местности) и поражения имеют достаточный радиус, чтобы перекрывать и фланги выступов.

А при такой их плотности даже собрать ударную группу для флангового удара приведёт только к большИм одномоментным потерям, а никак не к отсечению выступа.

> Наши войска на этой войне уже пытались подобные эксперименты проводить, но ничего хорошего из этого не получалось.

Таким образом использовать высокомобильные войска в текущих оборонительных боях на восточном фронте просто неэффективно.

На юге, особенно в Приазовье, слишком открытая местность, что даёт тотальное преимущество стороне, обладающей «большим воздухом».

> И, к сожалению, это не мы.

А вот северная часть линии соприкосновения, которая до не давнего времени почти полностью совпадала с международно-признанной границей Украины с РФ – совершенно другой театр военных действий (ТВД).

Такой как там рельеф и наличие большого числа лесов не даёт такого тотального преимущества авиационной компоненте,

> **— особенно если есть чем огрызаться с земли.**

И низкая плотность войск даёт необходимый простор для высокомобильных подразделений.

Особенно, если ими командуют закалённые в боях, хорошо подготовленные и мотивированные командиры младшего и среднего звена.

А вот по этому компоненту уже очевидное преимущество у нас.

Платформоцентризм российской армии никак не заточен на автономные действия малых тактических единиц.

А вот наша «глубинная» армия всегда тяготела к сетецентризму, стараясь избавиться от излишней «опеки» вышестоящих оперативных звеньев управления, норовивших напрямую командовать пехотными взводами и отделениями.

В том типе БД, который сейчас развернулся в Курской области такая «опека» почти невозможна, что в полной мере раскрывает это преимущество нашей армии.

А то, что пройден психологический барьер непересечения линии соприкосновения с противником, там, где она совпадает с госграницей, лично меня порадовал. Жаль, что это не случилось существенно раньше.



Пара слов о Покровском и Торецком направлении.

Больше всего волнений именно из-за них.

Не буду вдаваться в мелкую детализацию, чтоб не втягиваться в лонгрид.

Лично у меня и моего круга общения, развитие событий на этих направлениях больших волнений не вызывает.

Полевые офицеры видят какую цену противник платит за своё продвижение, отсюда есть понимание, что «до границ Донецкой области» их не хватит.

Для этого вывода даже нет необходимости обладать какими-то секретными секретами о размере их ресурсов.

> — Такой их подход к текущему расходу на километр продвижения наталкивает на мысль, что их командование знает, до какой даты нужно «удерживать инициативу» такой ценой, и это дата не за горами.

«Поскрёбывание по сусекам», чтоб заткнуть дырку в Курской области очевидно выдаёт отсутствие серьёзных резервов.

Информационный игнор «курской провокации» и отсутствие признаков подготовки к мобилизации говорит о том, что воевать в 25-м году руководство РФ не планирует.

По крайней мере пока.

Полагаю, так и будет. Посмотрим…

***

№ 3.225-1

Реформы в Аргентине. Курс на довоенную Украину



2024-08-22

Кущ

Ежемесячный индекс экономической активности (EMAE) в июне 2024-го в Аргентине сократился почти на 4%.

За первое полугодие - минус 3,2%.

Это данные Национального института статистики и переписей (Indec).

Самый большой рост в Аргентине - в аграрном секторе.

Самое большое падение - в промышленности.

Наиболее активный рост в секторе агро (+82,4% в годовом исчислении) и в отрасли по добыче полезных ископаемых (+4,6%).

В девяти сложных секторах экономики, наоборот, падение.

Больше всего, в строительстве (-23,6%) и обрабатывающей промышленности (-20,4%).

Падает и сектор торговли (-18,6%). Тут, кстати, сходство с довоенной Украиной заканчивается: у нас торговля росла.

Падение торгового оборота - прямое следствие резкого сокращения государственных расходов.

В Аргентине, в стране, которая кормит мир, являясь лидером по экспорту зерна, кукурузы, сои, мяса, 25% населения сократило потребление продуктов питания до минимума.

В очередной раз убеждаюсь:

так называемая "эрзац либеральная" модель реформ - это не экономическая теория.

Это транснациональная идеология и технология захвата власти в результате информационной примитивизации и игре на простейших комплексах толпы и ее комплексах, мифах и стереотипах.

Нужно просто хакнуть избирательную систему и отождествить себя с верховной властью.

1) — **А потом поди ее забери.**

Думаю,

2) — **в Аргентине еще предстоит сложный путь избавления от Милея и его смыслового тумана.**

Аграрная Аргентина - вот, то, что, нужно в условном "мировом клубе".

В понимании которого, индустриализация *Перона* оказалась досадным недоразумением.

***

№ 3.225-2

Как сделать из богатой страны бедную. Аргентина выбирает нового президента-мечту и новый кризис



2023-11-19

Алексей ***Калмыков***

Сто лет назад Аргентина была одной из самых богатых стран мира. Люди там жили лучше, чем во Франции и Германии, европейцы эмигрировали туда за процветанием и богатством.

Теперь Аргентина — бедная страна, которую уже полвека сотрясает один кризис за другим. Раз в несколько лет аргентинцы пытаются вырваться из порочного круга и голосуют за оппозицию на выборах.

В эти выходные они снова попытают счастья, но обещания и возможности обоих кандидатов в президенты обещают 46-миллионной южноамериканской стране плавное сползание по давно намеченному маршруту от процветания к нищете.

К президентским выборам Аргентина подошла даже в худшей форме, чем обычно. В богатой природными ресурсами стране 40% населения живет за чертой бедности, а бедствующих детей — почти 55%. Цены растут на глазах — годовая инфляция достигает 140%.

Значительная часть экономики и работников — в тени, как и реальный валютный курс, который сейчас в три раза ниже официального. От дефолта по долгам частным кредиторам страну спас только МВФ, а от дефолта по долгам перед МВФ — недавно найденный новый кредитор — Китай.

Оба кандидата в президенты обещают решить все эти проблемы.

Условный лидер гонки — Серхио Масса, олицетворяет примерно продолжение нынешней политики, поскольку уже больше года служит министром экономики при уходящем президенте.

Его соперник из народа Хавьер ***Милей*** предлагает радикальный рецепт: раз валюта девальвируется, а центробанк не справляется с инфляцией, валюту — отменить, центробанк — закрыть и сжечь, причем он обещает сделать это лично.

Исход выборов предсказать невозможно. Рейтинги кандидатов близки, а социологические опросы в Аргентине ненадежны. Более того, Милей заранее обвиняет власти в подтасовке результатов, и его сторонники даже подали в суд. В случае проигрыша на выборах они могут отказаться сдаваться без боя, как уже было при поражении радикальных лидеров в других странах Америки — Дональда Трампа и Жаира Болсонару, с которыми часто сравнивают Милея.

1. Как Аргентина дошла до жизни такой



Масса рулит экономикой Аргентины уже больше года. Но обещает, что в президентах у него получится лучше

До 1974 года Аргентина шла в ногу с развитыми экономиками, небыстро, но уверенно росла, качество жизни и объем национального продукта на душу населения были сопоставимы с европейскими.

Последующие 30 лет были ознаменованы застоем, перемежаемым острыми кризисами. ВВП на душу населения в 2002 году оказался примерно ***на том же уровне, где был в 1974-м***.

Быстрое восстановление после масштабного кризиса 1998–2001 годов продлилось недолго — до 2010 года. С тех пор — вялотекущий кризис, стагнация и сползание в бедность.

Сценарий этой полувековой трагедии закольцован.

Сначала власти тратят деньги, которых у страны нет, создают иллюзию обеспеченной и социально защищенной жизни в развитой стране. Для этого они печатают песо, а за границей занимают доллары.

> «Последние полвека макроэкономической истории Аргентины печально богаты на чрезвычайные события. Среднему аргентинцу они принесли лишь страдания и боль. Мы пришли к выводу, что все эти события — симптомы одной и той же болезни: неспособности властей тратить из казны не больше, чем они собирают в нее налогов», — писали американские экономисты Франсиско Буэра и Хуан Пабло Николини в исследовании причин нескончаемой череды аргентинских кризисов с конца 1960-х годов.

Напечатанное богатство проедается, инфляция съедает сбережения, кредиторы перестают давать в долг, резервы тают, песо обесценивается, стране нечем платить частным кредиторам, случается дефолт, она просит помощи МВФ.

На этом этапе приходится прощаться с мечтой и начинать жить по средствам.

Тут обычно власть меняется, приходят реформаторы-капиталисты, начинают затягивать пояса и проводить либеральные реформы.

Социальная поддержка тает, бедность растет. Население и бизнес платят по счетам и долгам, которые им представляли как безвозмездную благодать. Стране удается сбить инфляцию и вернуть расположение кредиторов, однако не выходит научиться зарабатывать больше, чем обычно.

Населению это не по душе: одно дело временно прижаться, чтобы потом опять жить на широкую ногу, а другое — навсегда отказаться от таких затратных для казны благ, как гарантии трудоустройства, субсидии и достойные пенсии.

Население снова голосует за оппозицию, которая предлагает вернуться в светлое прошлое и гарантирует в довесок светлое будущее.

При этом с момента падения военной диктатуры 40 лет власть в Аргентине традиционно переходит из рук в руки между устоявшимися политическими силами, доказавшими неспособность перевести страну с рельс перманентного кризиса на путь устойчивого, а не мимолетного роста благосостояния.



Милей обещает отменить песо и перевести Аргентину на доллары США

Кандидат в президенты Хавьер Милей упирает именно на это и предлагает аргентинцам попробовать радикально новый рецепт.

«Другая Аргентина невозможна с прежней властью. Мы дадим вам свободу. Мы дадим вам надежду», — сказал он на последних теледебатах перед воскресным голосованием.

2. Сможет ли Аргентина выйти из кризиса после выборов

Нет, не сможет. Ей повезет, если не будет хуже.

Масса — министр экономики вот уже больше года. Экономика по-прежнему в том месте, из которого она не выбирается уже полвека.

Более того,

1) — к выборам Масса усложнил задачу будущему президенту, наложив временные заплатки на зияющие дыры аргентинской экономики.

Он не решил проблему бедности, но раздал денежные и налоговые субсидии населению примерно на 2% годового объема всей аргентинской экономики.

Деньги на эти цели напечатали,

2) — что обещает сохранение высокой инфляции и возобновление падения уровня жизни людей после выборов.



Даже многодневный фестиваль по случаю победы в Кубке мира по футболу не смог оживить аргентинскую экономику. Ее падение в декабре 2022 года оказалось еще хуже прогнозов

Победителю придется жестко экономить казенные средства и сокращать социальные расходы, что вряд ли подходит в качестве идеи для правительства национального единства, обещанного Массой.

Без экономии Аргентина не сможет привести в порядок государственные финансы, а это — главное условие продолжения кредитования со стороны МВФ, который пообещал Аргентине 44 млрд долларов, чтобы она могла выплатить его же предыдущий кредит, который МВФ дал ей, чтобы она расплатилась с другими кредиторами.

Без кредита МВФ у Аргентины не останется никакого внешнего финансирования, и тогда экономить придется не сильно, а радикально.

Пока выборы, власти нашли заплатку и на эту неприятность:

— одолжили 6,5 млрд долларов у Китая.

Чтобы переломить ситуацию и снять проклятие бесконечного кризиса до того, как он поставит некогда самую богатую страну континента на колени,

> победителю выборов придется убедить население проголосовать еще раз — но уже не бесплатным голосом, а сбережениями из-под матраса, где по оценкам центробанка на 2020 году аргентинцы хранили более 170 млрд долларов, или около 9% всех наличных долларов в обращении во всем мире.

Чтобы вернуть доверие к банкам, вернуть сбережения в экономику и вывести ее из тени, нужно доверие к государственной политике, годы без девальваций, экспроприаций, контроля за движением капитала, дефолтов и замораживания вкладов.

Это сложный путь, особенно когда ни один из двух кандидатов в президенты не предлагает и не верит в него.

Поэтому нынешние выборы рискуют открыть очередной сезон сериала о вере в чудо и чудовищном разочаровании, который аргентинцы смотрят уже полвека.

***

№ 3.226



Валерій Пекар 2024-08-22
6 ч. ·

Виступив на прес-конференції Інтернет Асоціація України - ІнАУ, присвяченій спробам податкової витіснити з ринку доступу до інтернету малий і середній бізнес. Нижче мої тези. Підкреслю, що це моя особиста позиція, а не позиція асоціації.

1. Це не економічна атака, це політична атака, замаскована під економічну. Це спроба поставити інтернет під контроль держави, як це зроблено в росії, -- адже меншу кількість великих гравців легше контролювати, нав'язати їм нові вимоги тощо. Це не перша спроба, такі спроби постійні з 1991.
2. Малий і середній бізнес -- ключ до сталої демократії та успішної євроінтеграції. Атака на МСБ -- класичний спосіб перейти від демократії до автократії.
3. Інтернет придуманий для забезпечення комунікацій під час війни -- коли нема центрального вузла, стійкість системи значно вище.
4. Ключовим бенефіціаром цієї атаки будуть не українські політики, які прагнуть автократії, і не великий бізнес, якому обіцяна можливість монополізації ринку, а росіяни, які скористаються зі зниження життестійкості України.

Література по темі:
Bálint Magyar "A Concise Field Guide to Post-Communist Regimes"
Тімоті Снайдер "Шлях до несвободи"
Едже Темелкуран "Як втратити країну"

***

№ 3.227

Нобелевский лауреат как жрец церкви Маркса/Кейнса. Дискредитация идей свободы под вывеской «свободы»



2024-08-22

Романчук

У большинства обывателей, полисимейкеров и даже экспертов из самых разных сфер до сих пор сохраняется пиетет перед каждым, кто был удостоен Нобелевской премии. Даже если это премия Шведского государственного банка по экономическим наукам памяти Альфреда Нобеля. Джозеф ***Стиглиц*** получил её в 2001г. за ***анализ рынков с асимметричной информацией***.

Сама формулировка, тема его исследования высокоспекулятивна и относится к науке только потому, что так считает mainstream economics. Если анализировать реальных людей – homo agens, а не придуманных неоклассическими экономистами франкенштейнов homo economicus, то необходимо изначально принять аксиому о том, что каждый человек – уникальная ценностная, информационная система со своими динамичными, постоянно меняющимися целями, средствами для их достижения. Любой обмен между двумя людьми по определению содержит асимметричность информации.

Сводить её только к небольшому числу параметров товара/услуги – это как характеризовать человека, описывать его экономический портрет по одному-двум признакам. Например, религия и пол, этническая принадлежность и место проживания.

Это не наука.

> — Это, в лучшем случае, аполитическое моделирование при помощи математических инструментов.
>
> — Как правило, это сильно идеологизированное представление утопичных концепций с выводами в пользу Государства всеобщего интервенционизма.

После получения Нобелевской премии по экономике Дж. ***Стиглиц*** стал, пожалуй, **самым вредным, опасным инфлуенсеров по продвижению Левиафанства, разрушению свободного рынка и капитализма.**

Он был и пока остаётся везде, от ВЭФа и ООН до консультационных площадок десятков стран мира. Он превратился в поп-звезду. Конечно, не масштаба Тейлор Свифт, но по превращению настоящей экономики в попсу для масс – это точно.

Профессора и доктора экономических наук, министры и президенты, депутаты и журналисты слетались на Дж. Стиглица, как на жреца от экономики, источник неких высших знаний и понимания смыслов экономических процессов. Его мнение принималось без дискуссий, обсуждения, по умолчанию имело знак качества. Культура отмены (cancel culture) – по факту является проявление варварского бескультурья, ограничением свободы слова и академических, научных дискуссий. Возвышение Дж. Стиглица совпало с широким распространением культуры отмены в университетах и mainstream экономических площадок мира. Они превратились в активных пропагандистов Государства всеобщего интервенционизма, а economics сделали набором почти религиозных догм.

Сегодня даже МВФ не отрицает кризис economics.

Представители его разных школ атакуют сложившуюся ситуации. Одни с позиции математики и футурологического моделирования, другие – с точки зрения психологии, третьи – в позиции юриспруденции и права, четвёртые настаивают на климатических, гендерных и географических особенностях. К сожалению, львиная доля дискуссий такого рода не очищает economics от идеологического шлака и политических предпочтений. Но это ещё полбеды. Дж.

Стиглиц превзошёл своих коллег по цеху,

— начав оправдывать и легитимизировать бывшего венесуэльского диктатора Х. Чавеса и нынешнего Н. Мадуро.

С начала XXI века Дж. Стиглиц выбрал в качестве своей главной цели свободный рынок.

Похоже, он видит в нём главный источник всех бед человечества, начиная от бедности, заканчивая климатом и неравенством. Свою последнюю книгу он цинично назвал «Дорога к сво боде: экономика хорошего общества» (Road of Freedom: Economics and the Good Society). Вот всё по Оруэллу. Мир – это война, незнание — сила, свобода – рабство. Этот профессор, нобелевский лауреат косвенно в книге и уже открыто в своём недавнем интервью (11 августа 2024) ABC News Australia (https://www.abc.net.au/news/2024-08-11/joseph-stiglitz-the-road-to-freedom-neoliberalism-fascism/104210670) обвинил свободный рынок в том, что он является прародителем фашизма. Т. е. свобода опасна, аморальна, разрушительная, потому что она закладывает фундамент для системы тотального подчинения Человека Левиафаном. Вот до чего договорился товарищ Стиглиц. Вот его слова из интервью: «Сегодня очевидно, что свободные и неограниченные рынки, за которые выступали Хайек, Фридман и многие правые, поставили нас на путь фашизма, к версии авторитаризма двадцать первого века, которая ещё больше ухудшилась из-за достижений науки и техники. Это оруэлловский авторитаризм, где слежение за гражданами является входит в повестку дня, а правда приносится в жертву власти».

Перед нами типичное поведение жреца, который ведёт против своего врага – свободного рынка – грязную, грубую войну, не брезгуя никакими средствами. Он не приводит никаких аргументов, фактов, причинно-следственных связей по Ф. фон Хайеку и М. Фридману. Это типичное поведение тоталитарных, авторитарных пропагандистов – приписать своим врагам не существующие факты, не доказанные выводы и поставить печать – «фашисты». Рашисты Кремля в такой же манере более 20 лет разжигали ненависть к украинцам. Мол, Украина попала во власть фашистов, бандеровцев, поэтому её нужно спасать и денацифицировать. В такой же манере Дж. Стиглиц клевещет, обливает грязью и очерняет великих чемпионов свободы.

Нет ни одной научной работы, которая бы на фактах, цифрах, выводах на основе анализа текстов доказывала происхождение фашизма, авторитаризма из капитализма и свободного рынка.

Но Дж. Стиглиц – это не про науку и объективность.

— Он же давно сел на коня одного из главных жрецов Левиафана.

— Он в компании с такими товарищами, как Т. Пикетти, Б. Бернанки, М. Кремер, Э. Дюфло, А. Дитон, Ж. Тироль, П. Кругман, М. Маццукато, Д.

Родрик активно разрабатывают научный фундамент и идеологии неомарксизма, Левиафанства и модели Государства всеобщего интервенционизма.

Сегодня они являются этаким коллективным Марксом, который в отличие от немецкого шарлатана имеют огромное влияние на полисимейкеров по всему миру.

Их отношение к своим научным оппонентам вульгарное и чисто пропагандистское: либо применение инструментов культуры отмены (вас нет в дискуссии), либо экс-коммуникация (полный игнор), либо штамповка определений типа «фашист», «дремучий догматик», «давно вышедший в утиль ультраправый радикал». В этом плане Дж. Стиглиц показывает пример своим младшим коллегам, как вести пропагандистскую войну. В своё время К. Маркс и Дж. Кейнс точно также шельмовали своих научных, идеологический оппонентов. Они переходили на личности, перевирали их слова и утверждения, вырывали из контекста мысли и идеи. Дж. Стиглиц воспроизводит поведение своих идейных вдохновителей и предшественников.

Этот товарищ ещё в 2007г. побывал в Венесуэле, встретился с Х. ***Чавесом*** и пел ему оды об успешной борьбе с бедностью и проведённых этим грубым марксистом реформах.

Он поддерживал идею создания Банка Юга, как альтернативу МВФ и Всемирному банку.

Они их описывает – только не смейтесь - как институты свободного рынка и капитализма.

С его точки зрения сегодня в мире доминирует «экономический порядок, в котором доминирует неолиберализм».

Х. Чавес и его последователь Н. Мадуро в компании с бразильским социалистом-коррупционером Л. де Силва, терминатором аргентинской экономики социалистом-коррупционером Н. Киршнер, боливийским марксистом Э. Моралес, хотели построить во всей Южной и Латинской Америке социализм.

Дж. Стиглиц был не прочь стать крёстным идейным отцом этого институционального монстра.

Сегодня он почему-то не связывает проводимую Н. ***Мадуро*** ужасающую экономическую политику со своими советами и рекомендациями. У него опять не теория виновата, а исполнители плохие. Им, этим яйцеголовым этатистам, мало советского и китайского тоталитаризма, десятков авторитарных стран, чтобы раз и навсегда поставить крест на этой лженаучной ереси.

Сегодня эти жрецы Левиафана плотно взялись за развитые страны, в первую очередь США.

— Помните, К Маркс говорил, что социализм надо начинать с богатых и развитых стран.

— Вот они и начали.

Активная фаза строительства социализма в Америке началась с захвата левизной школ, университетов и СМИ, Голливуд не надо было захватывать. Он всегда был большим симпатизатором социализма.

Современные этатисты поставили под полный контроль гуманитарные науки, включая экономику.

С неё они начали внедрять в голову дисижнмейкеров свои догмы и идеологические установки.

Вот мы и пришли к ситуации, когда

— откровенно марксистские, социалистические товарищи Камала Харрис и её партнёр Тим Уолц стали кандидатами в президенты США.

Прямая и явная угроза совершить, вернее завершить социалистическую революцию в стране, которая долгие годы была маяком свободы.

Американским и глобальным Михаилом Сусловом (серый кардинал советской тоталитарной системы) и Карлом Марксом в одном флаконе является Дж. Стиглиц. Ярый, вульгарный, беспринципный очернитель святого понятия «Свобода». Он предлагает миру свою «Дорогу к свободе», как, в своё время Ленин обещал мир всем, заводы рабочим и землю крестьянам.

Грубейшая ошибка начала 1990-ых было отсутствие суда не только суда над коммунистическими тоталитарными режимами, но и предъявление всей правды относительно лженаучного характера теорий социализма и коммунизма.

Тогда ни на постсоветском пространстве, ни в развитых странах призрак коммунизма не был похоронен.

За 30+ лет от не только пришёл в себя.

— Он подготовил массированную, широкомасштабную агрессию, электоральную революцию против Свободы и капитализма, как системы, которая на ней основана.

Нам нужно чётко понимать, кто друг, а кто враг.

Враги – это не только рашисты и те, кто стреляет в наших героев на фронте.

Это также те, кто предлагает нам

— идейный, институциональный яд в упаковке «Добродетельное общество».

Не лишним будет упомянуть, что ярыми поклонниками, можно сказать, фанатами Дж. Стиглица в Украине являются такие персонажи, как депутат Дмитрий ***Наталуха***, глава комитета Верховной Рады по экономическому развитию, Виктор ***Галасюк***, бывший депутат (2014-2019) от Радикальной партии Ляшка, доктор экономических наук, президент Украинской ассоциации Римского клуба, а также активные инфоцыгане с явной склонностью к марксизму и Большому государству типа А. ***Куща***.

Мы часто не подозреваем, где корни наших экономических бед. Дж. Стиглиц и его обширная сеть фанатом по всему миру – вот «садовники»-жрецы Левиафана.

Вот садисты настоящей науки «экономика». Вот терминаторы реальной Свободы.

Украина даже после победы над рашистами не увидит её, если птенцы гнезда Стиглица/Маркса/Кейнса – таких сегодня подавляющее большинство в органах украинской власти – останутся на своих местах.

***

№ 3.228-1

Фуф, не я перший почав цю війну)) Ще до своєї відпустки я радився з колегами чи варто роздувати скандал про ческого ~~баригу~~ президента Павела, який на очах у всіх провертає гігантську аферу на поставках зброї Україні



2024-08-22

Ніколов

Отже цей генерал у відставці започаткував ініціативу по збору коштів з країн Євросоюзу на закупівлю снарядів і мін для нас. Це здавалось добре, бо хоч хтось взявся за роботу, поки європейські виробники жували соплі.

Але зрештою вийшло так:

> **— Павел за свої послуги накрутив ціну БК щонайменше на чверть у порівнянні з тими контрактами що вже були у українців** (снаряди 155 мм злетіли в ціні з 2500 до 3200 євро, міни 120 мм злетіли з 550 до 795 євро за штуку).

Причому

> — **закуповувати почали у тих заводів, у яких купували і ми.**

Але якщо ти пропонуєш турецькому заводу купити ті самі снаряди тупо дорожче, то хіба він буде продавати комусь дешевше?

Отак

> **— вся маржа опинилась у Павела і його таємничих закупівельників, які купують х@й поймі як, але дорого.**

Чи знали це в Україні? Безумовно.

Володимир ***Зеленський*** ще весною жалівся про зростання цін снарядів.

1) — Влітку на закритому засідання профільного комітету Верховної Ради теж заслухали цю історію.

2) — Але **ніхто з України цю тему не пушив далі**. Бо зрештою ми ж почали отримувати снаряди...

Однак пішло гірше.

Виявилось, що

— з снарядів по новій ціні - лише частина нові. А частина - тупо старе зі складів. Що відобразилось на якості.

Аргумент за скандал такий:

— 25% підняття цін на снаряди і міни чисто за рахунок чеської "прокладки" призводить до автоматичного скорочення кількості снарядів і мін на 25%, які ми могли б нищити ворога.

І так

— ми позбавляємся власних прямих угод з виробниками, а відтак можливості качать права за кількість і якість, і продовжуємо стояти в позі жертви з протягнутой рукою, у яку хтось подасть, а хтось плюне.

Аргмент проти:

— а так є ризик що — чеська ініціатива розвалиться, датчани нам грошей не дадуть, бо їм з чехами з Євросоюзу понятніше тьоркі рішакат.

І взагалі

— європейці тупо крадуть з європейських грошей. Юра, тобі то шо до того?

В общім, **поки я м'яв сіські у "відпустці" - чехи самі зробили вибір і скандал витік назовні.**

Основний урок як завжди такий:

1) — не радійте прес-релізам про обшуки і обранню красівих політиків в вишиванках.

2) — Чекайте на вироки і на контракти.

3) — Бо в них може оказацця шо попало.

***

Цілком можливо, що європейці вирішать зам'яти скандал. Традиційно "не помітять слона в кімнаті", щоб не хвилюватись зайвий раз про обідні вєщі. Пам'ятайте про це, коли будуть суперечки про те, чи слід відкривати кошториси по відбудові України. Чи наші корумпанти продовжать тихі розпили під соусом "так у нас же правила як в Європі, там вообщє слова "кошторис" не знають, яка ще нахуй транспарентність у таких речах - вам шашечкі чи їхати?"

Наслідком перемоги цих чортів з їхніми мутними правилами і 25% маржами буде те, що Україна на певний час стане світовою столицею розпилів. Принаймні вже зараз наші партнери самі примушують асоцюіватись Україну з корупцією. Навіть не нашою.

І наскільки ж важче буде захищати роботу "Агенції оборонних закупівель", яка за півроку змогла перейти з нуля угод з виробниками до 70% прямих угод. Бо тепер кожна мармиза зможе шипіти: "А што тут такова, такоє даже в Єврасаюзє, куда ми так стрємімся. Ета іх правіла і панятія, чіво ета ми далжни бить святєє папи рімскава?"

***

№ 3.228-2

Новина, яку ви не просили, але живіть тепер і з цим

2024-08-22

Ніколаєнко

Справа в тому, що Чеська ініціатива Павела, яка має дати нам майже мільйон боєприпасів (за що йому дяка) має зворотню сторону - ціни на ринку боєприпасів зростають десь на 20%.

— Це вже було приводом засідання нашого оборонного комітету.

— І спричинило скандал в самій Чехії.

Тиждень тому чеський сенатор Лукаш ***Вагенкнехт*** на засіданні Комітету Сенату з нагляду за державними коштами заявив, що в рамках чеської ініціативи ціни на боєприпаси були завищені на 20%, що еквівалентно 1,4 млрд крон, і через це було закуплено приблизно на 20 000 штук боєприпасів менше.

Чеське Міноборони сказало «нє, нє», ми нічого не махлювали. Маржа в ринкових нормах. (Можна її якось законодавчо зафіксити по ЄС?)

Вагенкнехт - патріот, не сильно своїх чмирить. Але зауважує, що невміння рахувати гроші - свої чи чужі - називається неефективним управлінням.

В чому причина. У межах Чеської ініціативи було реалізовано проєкт із постачання боєприпасів, профінансований Німеччиною. Він передбачає поставку десятків тисяч одиниць боєприпасів, які повинні бути доставлені в Україну до кінця цього року. Половина передбаченого – це старі боєприпаси. Половина – нові. Так от ці боєприпаси куплені по 3200 євро замість 2500.

Історія банальна як Alfa і Львівський арсенал. Бізнесмени європейські, такі ж як і наші. Ми - вдома.

Але. Отакі перепади нам дорого коштують. Спецімпортери не дуже голосно, але визнають, що це призвело до зростання цін для всіх. А для нас це завжди максимально боляче. Бо чим дорожче боєприпас, тим менше ми купуємо.

І якщо я за це лаю своїх, то і на чужих очі не закриватиму.

Дисклеймер для відділу «хто знову їй це злив?»: сенатор виклав текст в інтернети.

***

№ 3.228-3

М'яко кажучи, мене просто порвало від деяких коментарів під моїм сьогоднішнім постом, що це все ринкова економіка, подякуйте і закрийте роти. Тому будемо розбирати деталі



2024-08-22

Ніколаєнко

Так от, звіт чеського сенатора *Вагенкнехта* розглядає конкретний випадок, який за його оцінкою призвів до того, що українські військові не отримають 20 тисяч снарядів.

> "Боєприпаси калібру M107 155 мм, доставлені через Чеську Республіку (AMOS і MO) у межах Чеської ініціативи з постачання боєприпасів, значно переоцінені порівняно з ціною, що є звичною для цього часу та місця. Націнка, профінансована донором (Німеччина), становить 585 євро за одиницю боєприпасів, що більше, ніж реалізація закупівлі українським Міністерством оборони (з урахуванням необхідних витрат). На практиці це становить 1,48 мільярда чеських крон за постачання 100 000 одиниць складських боєприпасів", - йдеться у звіті.

Згідно з інформацією, підтвердженою з боку AMOS та українського Міністерства оборони, поточні поставки в межах Чеської ініціативи з постачання боєприпасів становлять 3200 євро за одиницю боєприпасів.

Це при тому, що пропозиція була 2500 євро.

При цьому у першому кварталі 2024 року орієнтовні ціни українського Міністерства оборони встановлювали верхню межу ціни на закупівлю снарядів 155 мм M107 на рівні 2700 євро за одиницю. А найвища ціна в Україні була від турків у 2950 євро.

Чеський сенатор вважає, що

> 1) — незрозуміло й невиправдано було обіцяти доставку 800 000 боєприпасів за ціною, якої не існує (2000 євро).

Він вважає, що

> 2) — процедура Чеської ініціативи не є прозорою і не охоплює всього можливого кола постачальників.

Тому автор радить розглянути британський принцип роботи, де працює аналогічний фонд.

У британців

> 1) —.оголошується конкретний пакет підтримки з передбачуваним обсягом фінансових коштів, які будуть витрачені.
>
> 2) — Міністерство приймає пропозиції від конкретних постачальників на основі опублікованої інформації про пакет.

3) — Потім експертна група у співпраці з представниками України вибирає конкретних постачальників, які братимуть участь у виконанні пакета.

"Підхід британської адміністрації відрізняється від чеської у сфері інформування громадськості та процесу відбору постачальників зброї для України. Інформація для громадськості та потенційних постачальників розміщена у відкритому доступі на сайті місцевого Міністерства оборони. Після закінчення кожного субтендера згодом публікується інформація про обсяги закуплених поставок", - зазначає сенатор.

Слід зазначити, що в цьому моменті у мене на очі наступили сльози, тому що

— за понад рік роботи Громадська антикорупційна рада не могла переконати Міноборони оборони України запровадити зрозумілий алгоритм прийому заявок від постачальників та їх опрацювання на постачання боєприпасів.

Тому вони мали свій Прогрес і Альфу з накруткою цін понад 400 євро, і тепер справу від НАБУ.

А чехи тепер мають свою історію.

Які ще питання з ринкової економіки?

***

№ 3.229

Важко стригти свиню. Вереску багато, а шерсті мало. Але саме в такому стилі у нас люблять працювати чиновники. Тільки замість свині, у них гусак та його пір'я. Себто простий українець

2024-08-22

Кущ

Найближчим часом міністр фінансів ***Марченко*** планує запровадити **"унікальну" податкову реформу.**

За всю історію фіскальних нововведень, це будуть зміни в системі оподаткування з найвищими витратами на адміністрування та найнижчими результатами у вигляді зібраних податків.

Але про все по порядку.

За ініціативи ***Мінфіну*** українців можуть зобов'язати сплачувати **імпортне ПДВ з міжнародних посилок.**

— Йдеться про законопроєкт, який Кабмін підтримав 18 липня 2024 року.

Якщо він буде прийнятий Верховною Радою, посилки від однієї фізособи до іншої

— будуть оподатковуватися, якщо їхня вартість перевищую 45 євро (зараз діє ліміт 150 євро).

— А на посилки, які українці отримують з зарубіжних інтернет-магазинів взагалі раніш був встановлений поріг оподаткування в нуль євро.

Принагідно зауважимо, що такі посилки під час війни в умовах погіршення торгівельної логістики та зупинки частини вітчизняних підприємств, стали для багатьох українців єдиним джерелом отримання найнеобхіднішого:

— від генераторів до аптечок.

Саме тому, наприклад, Нова пошта проти такого підвищення, бо на прикладі вантажопотоків, які обслуговує, бачить зростання саме гуманітарної складової таких операцій під час війни.

Українці виручають один одного, намагаються якось виживати, відправляючи товари власного виробництва, збирають гуманітарку, готують відправлення на фронт, переживають кризи енергетики за допомогою різноманітних технічних засобів. І все це або в режимі "людина до людини" або "бізнес до людини".

Що має робити держава в таких умовах? Звісно, максимально спрощувати режим поштових відправлень. Стимулювати розвиток поштових та логістичних компаній.

А що міністр Марченко робить натомість?

Він хоче збільшити вартість імпорту для українців одразу на 20% за рахунок застосування до таких посилок ставки податку на додану вартість. Яку, до речі, паралельно хочуть підняти до 24%! Співпадіння? Не думаю.

Зокрема, міністр фінансів Сергій ***Марченко*** в інтерв'ю ***РБК-Україна*** заявив:

"В Україні практично вся інтернет-торгівля та електронна комерція знаходяться в "тіні". Умовно кажучи, в рамках ліміту 150 євро неоподатковуваної вартості товару у нас завозять все".

Тобто міністр підкреслює, що

— держава в особах міністерств, відомств, митниці та правоохоронних органів не спроможна проконтролювати роботу "сірого" бізнесу та зрештою витягнути його з "тіні".

Тому, на думку міністра, потрібно взятися за посилки простих українців. Якась занадто дивна логіка.

"В середньому, виходить, кожен українець отримав дві посилки за рік. Думаю, 10,2 млн пенсіонерів були б дуже здивовані, дізнавшись, скільки посилок з-за кордону вони "завезли", — сказав Марченко.

А ось це - приклад дуже однобокої арифметики.

Бо,

1) — по-перше, багато пенсіонерів намагаються економити і замовляють більш дешеві товари в інтернеті.

2) — По-друге, є сім'ї з дітьми, з хворими людьми, багатодітні, тощо, які можуть отримувати і 10 поштових відправлень на місяць.

Тому

Марченко говорить про якусь "середню температуру по лікарні".

Але

на цій "аргументації" вибудовується аргументація щодо прийняття законопроекту!

І «дуже дивно», коли

напередодні важкої зими українці замовляють зарядні пристрої, повербанки, автономне освітлення, одяг, взуття, їх вирішили "підстригти".

Причому, на відміну від імпортерів-юридичних осіб - без права на податковий кредит. Не забуваємо і про волонтерів, які тисячами замовляють, наприклад, комплектуючі для дронів.

Тому в цьому випадку підрахунки Марченка викликають ще більше запитань.

За статистикою за 2023 рік, відзначив Марченко, без оподаткування митними платежами імпортовано 51,5 млн штук міжнародних поштових відправлень. Тепер найголовніше, як митниця збирається контролювати таку шалену кількість посилок?

Який для цього у держави є ресурс?

Нарахування мита та ПДВ на посилку ціною від 1 долара з AliExpress буде варте величезних витрат на адміністрування цих податків?

Технічно це напевно заблокує саму систему через величезні затримки. З іншого боку втрачається будь який сенс підвищення податків для збільшення надходжень до бюджету.

Адже ніяких додаткових надходжень не буде — збір та адміністрування таких податків коштуватимуть дорожче, ніж сама додаткова сума зборів.

В цьому немає жодної логіки.

Якщо, звичайно,

> — Мінфін свідомо не бажає створити колапс на митниці та високі ризики корупції.

Маю надію, що українців у підсумку не обкладуть додатковими податками.

Адже цей законопроєкт має пройти розгляд в комітетах та два читання у парламенті, після чого потрапити на підпис до президента.

А це процес мінімум на пів року.

На якомусь з етапів ухвалення текст закону може змінитися до непізнаваності, на що й залишається сподіватися.

> До речі, США поріг оподаткування посилок - від 800 дол, у Британії - від 135 фунтів.

Може Марченко надихнувся прикладом Туреччини та Ердогана, де збільшують оподаткування посилок?

> 1) — Але роблять це для стимулювання власного виробництва та залучення інвестицій через такий своєрідний шантаж іноземних товаровиробників.
>
> 2) — Але у Туреччині немає війни, а Україна ще не скоро зможе виробляти все необхідне для населення.

Тож чи не переплутав Марченко країни і навіть континенти під час своїх експериментів?

***

№ 3.230

Володимир Зеленський відвідав прикордоння Сумщини та заслухав доповідь Головкома Олександра Сирського



Гра «відшукай президента»…

2024-08-22

Президент Володимир **Зеленський із** ***командою*** відвідав прикордоння Сумської області та провів нараду з Головнокомандувачем Збройних Сил України Олександром ***Сирським*** і начальником Сумської обласної військової адміністрації Володимиром ***Артюхом***.



Генерал Олександр ***Сирський*** доповів про оперативну обстановку в районах активних дій у Курській області та на всій протяжності фронту – Харківщина, Донеччина, південь нашої країни та окремо – про ключові ділянки фронту.

Поінформував про **кроки командування для посилення оборони на *Торецькому* та *Покровському* напрямках, де російська армія продовжує зосереджувати основні зусилля**.

У визначених районах ***Курської області*** українські сили

> 1) взяли під контроль ***іще один населений пункт*** і 2) поповнили ***обмінний фонд*** для нашої держави.

Головнокомандувач ЗСУ також доповів про

> 3) налагодження діяльності військової ***комендатури*** на цій території.



«Команда»…

Начальник ОВА Володимир ***Артюх*** розповів про **ситуацію на Сумщині після початку Курської операції.**

Зокрема, про

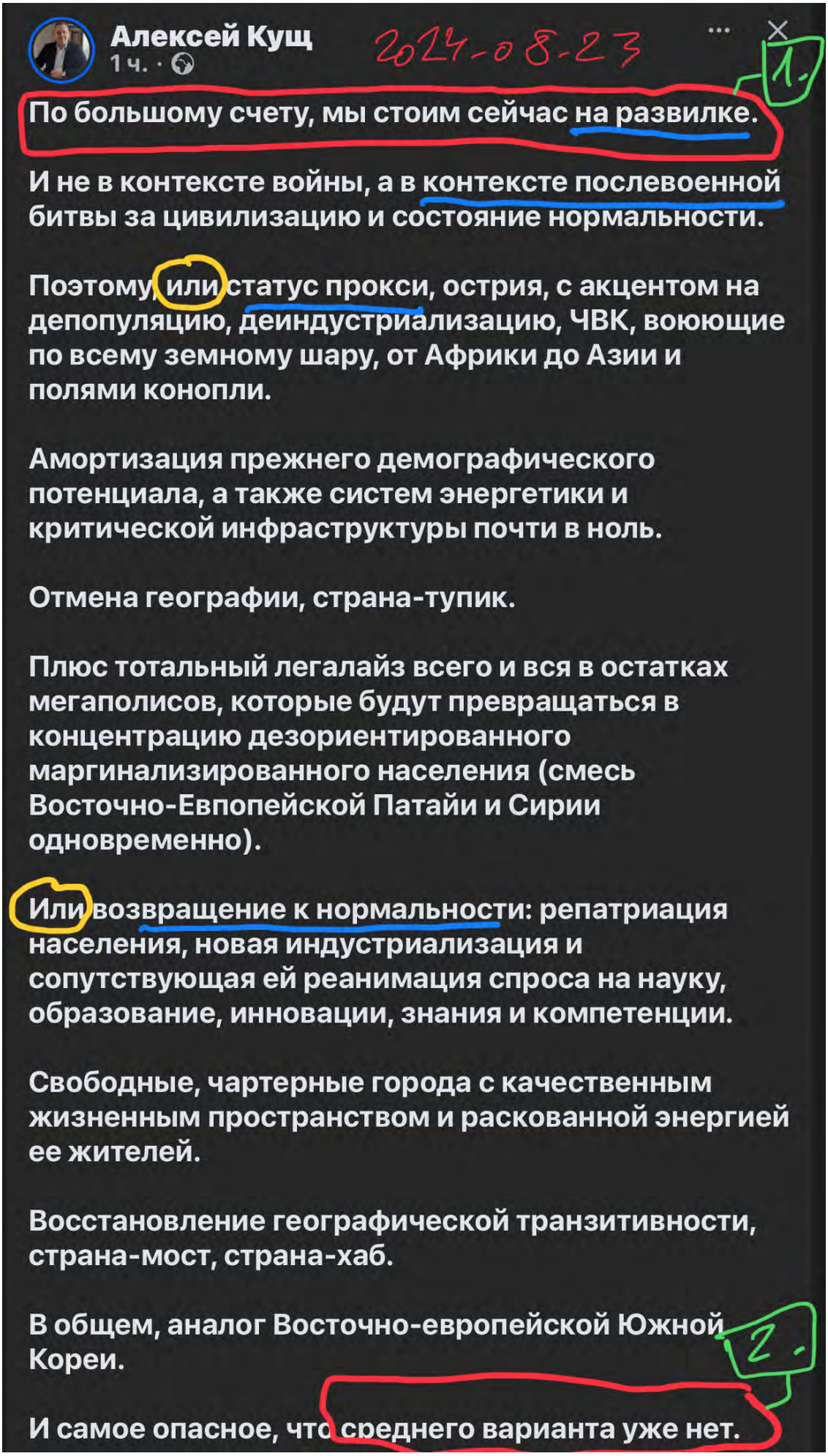
> 1) зменшення обстрілів зі ствольної зброї та жертв серед цивільних. Це також дало змогу 2) безпечніше ***відновлювати*** енергетичну інфраструктуру й 3) готувати її до початку ***опалювального періоду***.

Під час наради обговорили координацію дій між військовими, поліцією та ДСНС у прикордонні, зокрема для організації гуманітарних конвоїв у визначені райони Курської області.



***

№ 3.231


Алексей Кущ
1 ч. ·
2024-08-23
1.
По большому счету, мы стоим сейчас на развилке.
И не в контексте войны, а в контексте послевоенной битвы за цивилизацию и состояние нормальности.
Поэтому, или статус прокси, острия, с акцентом на депопуляцию, деиндустриализацию, ЧВК, воюющие по всему земному шару, от Африки до Азии и полями конопли.
Амортизация прежнего демографического потенциала, а также систем энергетики и критической инфраструктуры почти в ноль.
Отмена географии, страна-тупик.
Плюс тотальный легалайз всего и вся в остатках мегаполисов, которые будут превращаться в концентрацию дезориентированного маргинализированного населения (смесь Восточно-Евпопейской Патайи и Сирии одновременно).
Или возвращение к нормальности: репатриация населения, новая индустриализация и сопутствующая ей реанимация спроса на науку, образование, инновации, знания и компетенции.
Свободные, чартерные города с качественным жизненным пространством и раскованной энергией ее жителей.
Восстановление географической транзитивности, страна-мост, страна-хаб.
В общем, аналог Восточно-европейской Южной Кореи.
2.
И самое опасное, что среднего варианта уже нет.

***

№ 3.232

Незвичайний панегірик на 33-тю річницю незалежності України

2024-08-23



СЕРГІЙ ДАЦЮК

Вже – 33, це вік Христа на хресті і Його причастя духу. Так і ми в 33 на хресті, бо розпинають. Може й нам – пора до духу? Але чи готові ми до духу з душами, обтяженими неволею у країні, яка і досі не стала незалежною?

Оголошення незалежності країни – це лише оголошення постколоніального статусу. А залежність продовжується ще довго, особливо, якщо країна-колонія і країна-метрополія – сусіди.

Підсвідомо колонія у постколоніальному статусі

> — **хоче знищити 1) — усі відносини і 2) — усі матеріальні та духовні активи, що залишились у спадок.**

І те, і інше – дурість.

Дух, який раніше закабалявся підпорядкуванням метрополії, в постколоніалізмі закабаляється ненавистю до метрополії – це так звана ***негативна залежність***:

> — **життя через ненависть і бажання помститися**.

Найстрашніше у постколоніальному статусі – це ***дзеркальний ресентимент***, який з'їдає душі прагненням знищення колишньої метрополії.

Так країна, яка нібито отримала незалежність, узалежнюється власним ресентиментом до метрополії, який знищує свободу думки та творчості, довго і ґрунтовно нищить все, що має колоніальне походження, тобто взагалі все, ну або більшість всього.

Як це просто – раз, і нема колишньої метрополії. А от жити поряд з нею потребує духовного подолання себе колоніального.

— Знаєте що робили варвари після руйнування ненависного їм Риму? Решту історії намагались його відновити у себе.

— А знаєте чому? Тому що вони подолали ресентимент і знайшли свій духовний шлях у наслідуванні духу Риму.

Матеріальна боротьба чи війна має вести до розкріпачення духу, а не до підпорядкування його боротьбі.

Коли тіло чи тіла страждають, дух зазвичай звільняється, якщо йому не заважає нерозпізнане зло.

Будь-яке усвідомлення – це насамперед усвідомлення свого зла, і лише потім – чужого.

1) — Найвизначніший ***маркер ресентименту***

– говоріння не про себе і не про роботу з собою, а про ворога, про його проблеми, його агресію, про те, що це йому потрібно змінитися.

Подивіться на наш комунікативний простір: скільки ми говоримо про себе та про свої зміни і скільки про ворога, "щоб він здох". Але ж не здохне. Чи готові ми змиритися з цим?

2) — Другий маркер

– **постійне розрізнення**: ми і вони, ми – хороші, вони – погані. Подивіться на інтерв'ю наших лідерів: ми і вони, ми і вони, ми і вони.

3) — Третій маркер ресентименту

– ***гіперідентичність*** **замість** колишньої гіпоідентичності, тобто прославляння себе. Тут навіть аргументувати не потрібно.

Справжня незалежність – це ***позитивна відповідальність*** за все те, за що раніше відповідала метрополія:

— за масштабне бачення майбутнього, за мислення та стратегію, за промисловість та інженерію, за науку та мистецтво, за літературу та «нібито» вже вільну інформацію та комунікацію.

Не забувайте, що

— все це не просто вбудоване у колоніальні відносини, але і руйнується разом з такими відносинами.

В ситуації ресентименту соціально невигідно брати на себе *позитивну відповідальність*, але вигідно брати *ресентиментальну* відповідальність:

> **— за культуру відміни та за відміну культури, науки, інженерії, бо все воно чуже, а своє в ресентименті творити важко чи взагалі неможливо.**

В ресентементі дуже вигідно робити уніфікацію мови, колективної пам'яті та імен. Справжня єдність – це договірна спільність, а не примус.

Єдині мова, колективна пам'ять та перейменування не несуть нових смислів та перспектив, тому що смисли та перспективи здобуваються інакшим духом.

> **— Творіння нових імен – це щось інше, ніж перейменування. Нові імена – це нові суті, здобуті духом.**

Дуже вигідно в ресентименті бути патріотом і славити країну.

Але

> — **воля не йде за славою**. Де багато прагнуть слави, мало волі. Чим більше ми славимо країну, тим менше волі ми їй лишаємо.

Так повільно вмирає постколоніальна країна, яка політично чи навіть трохи економічно звільнилася від метрополії, але духовно звільнитися не змогла.

В ресентименті війна неминуча, логічна і тривка, поки триває ресентимент.

Війна знімає відповідальність за ресентимент, особливо, коли ворог – агресор, кат і геноцидник.

Водночас

> — неможливо вийти з війни, поки дзеркально відображаєш ворога.

Лише духовні парадокси, духовні викривлення, духовні вибухи розбивають дзеркало ресентименту.

Але

> — майже ніхто не хоче бути духовним героєм, поки є герої війни.

Духовна боротьба уникає ресентименту у всіх його проявах. Дух – це любов, цікавість і надія. А підозра, заздрість, ненависть, помста, злопам'ятність і зловтіха – це те, що дух гнітить і нищить. Спроба встановити домінування свого над чужим дуже звужує своє, бо саме по собі домінування потребує протистояння, боротьби і злості.

Дух потерпає від зла, бо зло, призначаючи злом усе незрозуміле навколо, нібито уникає своєї відданості злу. Але лише нібито. Дух уникає зла в гармонії, навіть коли пекло навколо. Дух живе, де хоче, але не хоче жити там, де зло, навіть якщо воно неусвідомлене.

З ресентименту постколоніальності сам по собі ніхто не виходить. Тут не обійтись без когось, хто намагається хоча б говорити про духовність, навіть якщо сам не титан її.

Де вони – титани духу, які беруть на себе відповідальність за людство та цивілізацію, і хвору націю ведуть за собою – до цивілізації і до людства? Де ці духовні герої, які можуть звільнити нас з ресентименту? Може вони є, але невидимі? Ми просто не бачимо їх чи ненавидимо їх як зрадників і тому не хочем бачити? Видимі чи невидимі, вони ненавидимі.

Чи може нам добре у ресентиментальному лайні? Чи може нам взагалі добре у війні? Може війна – це останнє, що ще тримає Україну? Закінчиться війна – закінчиться Україна?

Чи справді нинішня війна за незалежність? Це незалежність однієї частини України від іншої частини?

Адже незалежність цілісної України – це окрема від війни робота, і вона пов'язана з довірою і договором, а не з масштабними шельмуваннями неправильних українців та розбратами.

Ми справді думаємо, що нас спасуть міністерства єдності?

> — Назвавши "духовні скріпи" якось інакше, не досягають спільності. Дух не тримається на "духовних скріпах".
>
> **Дух тримається на договірній спільності, а не на єдності.**
>
> **Дух породжується договірним благом, а не добром чи злом.**

Можна навчитися добре жити у рабстві чи навіть у війні, і зовсім не вміти жити у свободі та у мирі.

Україна навіть без війни не живе у мирі.

Чи стане нам духу на духовну свободу?

Чи духовна свобода дасть нам мир, спокій і процвітання?

Тож слава не Україні. Слава вільній Україні!

І слава не героям. Слава героям духу!

***

№ 3.233

О завершении/заморозке войны

2024-08-23

Стус

Частично повторяется ситуация прошлой осени.

Тогда

1) — у Московии заканчивались собственные ресурсы и на прогнозном горизонте возникло скорое прекращение активных военных действий.

Но

2) — пришёл мощный поток нового финансирования. Внутри Московии резервы были на исходе и столь мощный и продолжительный поток финансирования был внешним. Это внешнее финансирование могло быть только из одного источника – из Китая.

В результате

3) — Московия вернулась к военному кейнсианству, рекордным показателям кредитования и дефициту трудовых ресурсов.

А **всё это временное изобилие Москва заплатила суверенитетом.**

Путин/Васильевич в процессе поднятия ставки до поднимался до того, что

4) — **вопрос когда и как завершать войну уже решают уже не в Московии, а в Китае**.

Кстати,

— **поэтому все предсказания экспертов о завершении войны, основанные на украинских и московских событиях являются заведомо неверными.**

Поскольку Китай принимает решение о завершении активной войны исходя из логики собственного развития и своих, а не московских интересов.

Ну и что Китай? Как и прогнозировалось, всё плохо.

1) Внутренний рынок сильно тормозит, жилищный кризис не преодолён, скачок из-за построения современной инфраструктуры оказался пшиком

2) Внешняя экспансия уже привела к торговым война с США и ЕС

3) Ставка на высокие технологии не привела к кардинальным научно-технологическим прорывам и росту производительности труда

4) По трудоёмкой продукции Китай обходит Индия и страны Индокитая

5) Повышение экологических стандартов привело к росту себестоимости

6) Набирающие обороты кадровые чистки плавно переходят в привычные для Китая репрессии

7) Ставка на Брикс, как геополитический блок «Глобального Юга» провалилась

8) Резкое обострение демографических проблем

9) Обострение пограничных противоречий.

10) Неизвестное состояние здоровья председателя Си

А что вы хотели?

В 2012 году в первой редакции рейтинга сверхдолгосрочной привлекательности стран был сделан вывод о жесткой неблагоприятности Китая и прогноз его распада.

Ну вот.

Это цивилизационный приговор – его можно смягчить, но нельзя отменить.

А тут ещё

> — **председатель Си сломал традицию наследования Дэн Сяопина и сейчас каждому в Китае понятно, что после его смерти в стране начнётся классическая смута.**

А тут ещё эта Московия.

Понятно, что частично финансирование московской войны в Украине покрывается за счет заниженных цен экспорта московского сырья в Китай.

Но скорее всего так покрывается меньшая часть китайской поддержки Путина/Васильевича.

Положение в Китае настолько острое, что Китай уже несколько лет активно возвращает инвестиции домой.

Экспансивный проект «Один пояс – один путь» оказался путём тупиковым.

1) — А как его расхваливали украинские эксперты-агенты влияния.

2) — В результате, Китай повторил все советские ошибки инвестирования в развивающиеся страны Африки и Азии.

В этих условиях, Китай уже не может продолжать масштабное финансирование Московии по непубличным договорам и теневым схемам.

Особенно, когда

1) — московский режим уже начал трещать по швам, а с другой стороны

2) — требует всё большей финансовой поддержки без которой просто рухнет.

Китай достаточно много теневым образом инвестировал в войну Путина/Васильевича и хочет публичного институционального закрепления своих московских приобретений.

Китай очень боится, что его инвестиции в Московскую войну в Украине постигнет судьба большей части африканских инвестиций Китая.

Также Китай видит, как

— **союзники Украины пытаются плавно отвести олигархов и слуг олигархов** и

— **вводят в Украине всё больше элементов внешнего управления, и, естественно хочет также с Московией.**

Но проблема в том, что договорённости Китая с московским диктатором не публичные и будут резко отрицательно встречены людом московским и служилым сословием.

Россгвардия с кадыровцами не помогут, а только ускорят крах кремлёского режима.

В общем,

1) — Китай двенадцатилетней бездумной и не эффективной политикой усугубляет и без того крайне драматичное положение.

2) — И тянуть время дальше Китай уже не может.

Визит китайского премьера в Московию и Беларусь похоже свидетельствует, что решение о завершении/заморозке войны уже принято…

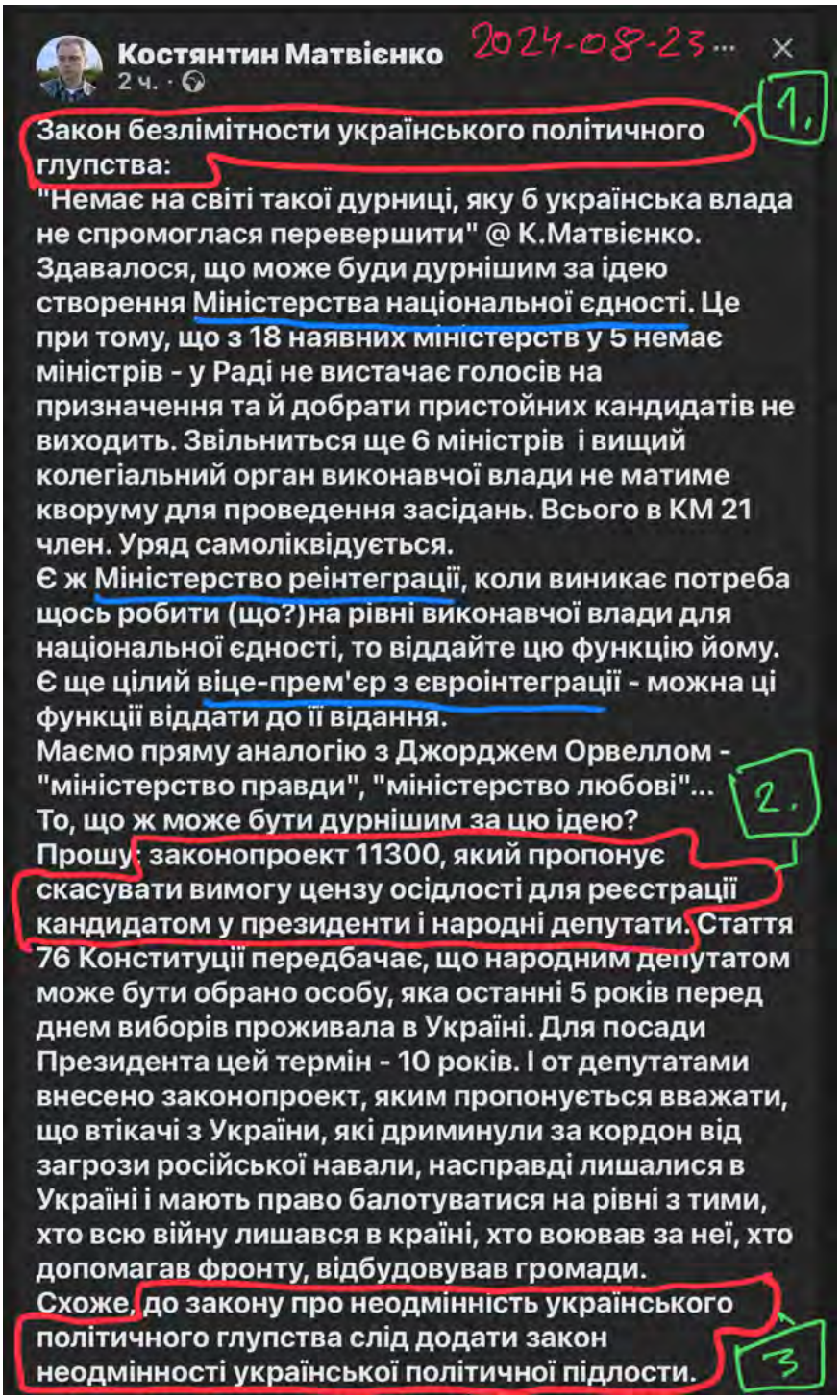
С самого начала войны я прогнозирую, что **основной вопрос для Китая и США, это вопрос границ Северной Маньчжурии**.

А может они уже если не договорились, то хотя бы пришли к некой промежуточной договорённости?

Не знаю…

***

№ 3.234



***

№ 3.235

Основні теми доби 21.08.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ ЗСУ й далі ведуть наступальні дії в Курській області РФ і за добу просунулися в 3 напрямках на 0,5–2 км. Російська армія намагається навести понтонні переправи через річку Сейм. Попри удари дронів та ракет РСЗВ HIMARS, одна переправа все ще функціонує, також залишилася одна смуга на останньому з трьох мостів. Російська артилерія та авіація завдають ударів по прикордонних районах Сумської області, намагаючись порушити логістику українських підрозділів. Унаслідок обстрілів поранено 5 мирних жителів. Російська авіація завдала ракетних та бомбових ударів по 17 населених пунктах на території РФ у зоні контролю ЗСУ.

Канцлер Німеччини Шольц заявив, що Україна не повідомила керівництво країни про підготовку наступу.

За інформацією Генштабу, на лінії фронту в Україні сталися 134 бойових зіткнення. Російські війська не припиняють наступ на Покровськ та Торецьк, а також ведуть атаки ще на 6 ділянках фронту на Харківщині, Луганщині та Донеччині областях. За інформацією групи DeepState Live Map, армія РФ захопила села Комишівка, Завітне та Новожеланне в околицях Покровська та просунулася в напрямку автотраси Донецьк-Дніпро в районі Миколаївки. Тривають тяжкі бої на Сіверському та Лиманському напрямках, а також в околицях Торецька та на східному фланзі вузла української оборони у Вугледарі. Водночас майже припинилися бойові зіткнення на Запоріжжі

області, що може свідчити про перекидання російських військ із цього напрямку до Курської області.

На Кінбурнській косі на окупованій території Херсонщини знищено склад боєприпасів. Російська артилерія обстрілює з коси населені пункти Миколаївської області.

Внаслідок російських обстрілів та повітряних ударів загинули 3 мирних жителі Донецької та Херсонської областей. Російська армія "полює" за допомогою ударних дронів за мирними жителями Херсонщини, насамперед – за медиками та рятувальниками.

2️⃣ Українські дрони успішно атакували військовий аеродром "Маринівка" в Калачі-на-Дону Волгоградської області РФ, унаслідок чого сталася детонація боєприпасів. На аеродромі розміщено винищувачі та штурмовики, які завдають ударів по позиціях ЗСУ та населених пунктах на сході України. Аеродром розташований на відстані майже 450 км від лінії фронту.

Начальник Головного управління розвідки Буданов оголосив про успішні удари дронами по військовому аеродрому Міллерово, а також по аеродрому Остаф'єво та базі радіотехнічної розвідки в підмосковному Подольську. Удари було завдано в ніч на 21 серпня.

Влада Ростовської області вже 4 доби не може навіть локалізувати пожежу на паливосховищі комбінату "Кавказ", яка спалахнула внаслідок атаки українських безпілотників.

З'явилися підтвердження результатів українського удару по військовому аеродрому "Саваслейка" в Нижегородській області РФ, який було завдано 16 серпня. Знищено винищувач МіГ-31К та 2 військово-транспортні літаки Іл-76, пошкоджено ще 5 літаків.

Єврокомісар із закордонних справ та політики безпеки (верховний представник ЄС) Боррель закликав західні країни скасувати обмеження на застосування ЗСУ далекобійних систем озброєнь для ударів по території Росії.

3️⃣ Верховна Рада ратифікувала Римський статут Міжнародного кримінального суду. За твердженням представників влади, це дасть змогу притягнути до відповідальності російське керівництво через механізм МКС. Проте ратифікація може мати й негативні наслідки, оскільки Росія через своїх сателітів може подати позови про агресію та "воєнні злочини" українських бійців, які ведуть наступальні дії на території РФ.

Прийнято закон про спрощення виділення земельних ділянок для розміщення веж мобільного зв'язку.

Відхилено постанову про скасування голосування закону про введення акцизів на паливо. Напередодні зими паливо суттєво подорожчає. Підвищення ціни неодмінно зачепить і власників генераторів.

Також прийнято закон про заборону реклами на пакуванні лікарських засобів, яка стимулює продажі.

4️⃣ Президент Зеленський подовжив ще на 10 років санкції проти проросійських пропагандистів Шарія та Гужви, а також проти ватажка "ДНР" Пушиліна.

Зеленський також обговорив із Вселенським патріархом Варфоломієм прийнятий день тому Верховною Радою закон про заборону російської церкви в Україні та запросив його відвідати Київ.

5️⃣ Бюро економічної безпеки завершило розслідування щодо олігарха Коломойського в справах про вилучення коштів "Укрнафти" та підроблення документів, яке дало йому змогу одержати на особисті рахунки кошти Приватбанку.

6️⃣ Посольство США в Україні попередило своїх громадян про зростання небезпеки російських повітряних ударів у зв'язку з наближенням Дня незалежності України.

7️⃣ Віцеканцлер Хабек заявив, що Німеччина й далі надаватиме Україні воєнну допомогу, навіть у разі, якщо не буде погоджено кредит у розмірі $50 млрд коштом доходів від заморожених російських активів.

Уряд Нідерландів оголосив про плани передавання ЗСУ 51 мобільного комплексу виявлення дронів.

8️⃣Швейцарія імплементувала 14 пакет санкцій ЄС. Він, зокрема, стосується імпорту російських алмазів, а також подовжила терміни вилучення інвестицій із Росії для спрощення виходу швейцарських компаній із російського ринку.

***

№ 3.236

Андрій Єрмак *обговорив* із представниками громадськості та бізнесу посилення взаємодії у сфері оборонного виробництва



2024-08-23

Керівник Офісу Президента України Андрій ***Єрмак*** провів зустріч із представниками **громадських організацій, бізнесу та органів влади**, на якій **обговорили** співпрацю щодо ***виробництва озброєнь і боєприпасів***.



У заході взяли участь

— перша віцепрем'єр-міністерка – міністерка економіки Юлія ***Свириденко***, віцепрем’єр-міністр з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій – міністр цифрової трансформації Михайло ***Федоров***, міністр з питань стратегічних галузей промисловості Олександр ***Камишін***, перший заступник міністра оборони Іван ***Гаврилюк***, заступниця міністра з питань стратегічних галузей промисловості Ганна ***Гвоздяр***, радниця керівника Офісу Президента Дарія ***Зарівна***.

Андрій ***Єрмак*** наголосив, що держава, громадськість і бізнес **мають налагодити діалог щодо посилення українського оборонного виробництва**.

— Він також **розповів** про домовленості з країнами-партнерами щодо військової підтримки України.

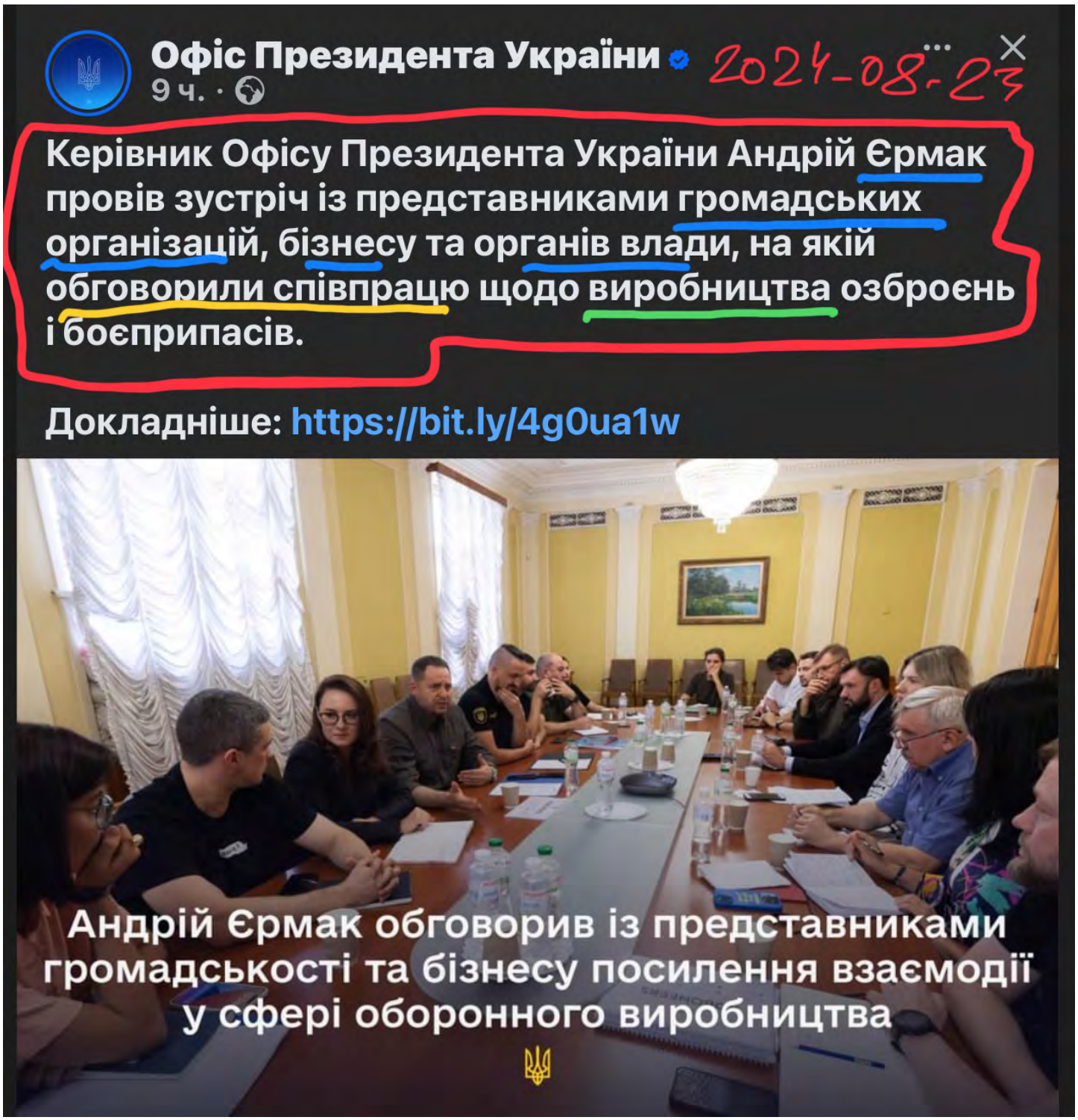
«Ми розуміємо, що сьогодні недостатньо тієї допомоги, яку ми отримуємо. Тому **альтернативи власному виробництву в нас немає. Я вважаю, що у певних галузях у нас є дуже великий прогрес**. Але потрібна об’єднана робота, яка дасть нам бажаний результат», – сказав керівник Офісу Президента.

Він закликав представників бізнесу **звертатися** до ***Ради з питань підтримки підприємництва в умовах воєнного стану*** при Главі держави з пропозиціями та проєктами у сфері оборонного виробництва.

Учасники зустрічі обговорили **шляхи взаємодії між громадськістю та органами влади** щодо

> **— контрактів на виробництво оборонної продукції, формування тактико-технічних характеристик, термінів виконання державних замовлень**

з огляду на актуальні завдання, які стоять перед Силами оборони України.



***

№ 3.237

По Курському операційному напрямку... певне доповнення до загальної інформації



2024-08-24

Машовець

В мене тут питали, нещодавно, які сили та засоби командування противника може залучити для "стабілізації" ситуації на цьому напрямку, а в подальшому - для спроби вибити ЗСУ за межі власного прикордоння у Курській обл...

Тож, спробуємо, по можливості, розібратися...

1. В першу чергу, мова йде про війська (сили) "Ленинградского военного округа" (ЛВО), він же - угрупування військ (УВ) "Север"" (командуючий - г-п. лапин).

Хто забув, нагадаю... це:

1) - 6-а загальновійськова армія (ЗВА), у складі 138-ї та 25-ї окремих мотострілецьких бригад (омсбр)

2) - 14-й армійський корпус (АК), у складі 80-ї та 200-ї омсбр

3) - 44-й АК, у складі 72-ї мотострілецької дивізії (мсд) та 128-ї омсбр

4) - 11-й АК, у складі 18-ї мсд та 7-го окремого мотострілецького полку (омсп)

5) - 61-а окрема бригада морської піхоти (обр МП) "Северного флота"

6) - 336-я обр МП "Балтийского флота"...

Це ті з'єднання та об'єднанання "ЛВО" противника, частини та підрозділи яких - МОЖУТЬ з'явитися "під Курском" у першу чергу. Хоча, на практиці, існує чимало проблем "поточного" характеру, які цьому заважають, або суттєво обмежують можливість російського командування відповідного рівня, стягнути туди вище вказані сили та засоби у "повному форматі".

Це може бути - задіяння основних складових елементів вказаних сил й засобів на інших операційних напрямках, або значне "плече" маневра, що негативно позначиться на термінах зосередження та розгортання... чи не відповідність реального стану рівня боєздатності їх тому комплексу та обсягу завдань, які росіянам доведеться вирішувати саме на Курському операційному напрямку, причому - без попердньої підготовки чи значного доукомплектування о\с та ОВТ, у режимі "з ходу"...

Наприклад, батальйони 200-ї омсбр, очевидно, втягнуті зараз у бої на Краматорському напрямку, північніше м.Часів Яр, повністю витягнути їх звідти - буде складно. Або, 14-й АК, бригади якого задіяні на Придніпровському напрямку...чи 336-а обр МП, що є одним з "основних" з'єднань у смузі дії 5-ї ЗВА противника... також, у цьому сенсі є "проблематичними", ну й т.д.

Тобто, очевидно, що

> — зібрати на Курському операційному напрямку ШВИДКО якесь цільне та структуроване угрупування військ зі "штатних" військ(сил) УВ "Север", яке буде здатне "рішати значні за обсягом та глибиною завдання" (наприклад, витіснити ЗСУ загалом у міжріччі Сейма та Псьола за межи державного кордону), російське командування НАЙБЛИЖЧИМ ЧАСОМ, навряд чи зможе...

Тобто, на даний момент, воно може діяти на Курському операційному напрямку такую собі "солянкою" й виключно для вирішення обмежаного кола завдань... Наприклад - утримати визначені райони та рубежі, прикрити важливі комунікації та інфраструктурні об'єкти, й загалом, спробувати завадити процесу розростання та вдосконалення українського плацдарму на Курщині...

2. Однак, явно, це дуже довго тривати не буде.

— Росіяни, з часом, почнуть туди тягнути все більше й більше військ. Вони ВЖЕ намагаються це робити.

Як на мене, в подальшому, у сенсі формування та розгортання ДОДАТКОВОГО угрупування військ противника на Курському операційному напрямку, варто очікувати, на певне "міжопераційне" перегрупування туди, певного комплекту російських військ зі складу УВ "Запад", "Юг" та "Восток"...

Ймовірно, мова їде про 1-у танкову армію (ТА), скоріш за все, її 47-ї танкову дивізію (тд) з Куп'янського напрямку, 3-й армійський корпус (АК), у складі 6-ї мсд та 72-ї омсбр, з Краматорського напрямку, або навіть частини та підрозділи 35-ї ЗВА, з Пологівського напрямку.

Про такий розвиток подій говорить фіксація ВЖЕ РАНІШЕ переміщенних до складу УВ "Север" підрозділів 83-ї окремої десантно-штурмової бригади (одшбр) та 810-ї й 155-ї обр МП, які, як-то кажуть, були у російського командування " в моменті - під рукою"... й прибули у смугу УВ "Север", явно не для блокування української офензиви на Курському напрямку, а для нарощування зусиль в районі Вовчанська... Але, наскільки я розумію, противнику таки доведеться використати частину цих сил, саме на Курському напрямку, а не для "вовчанських штурмів"...

Й знову ж таки, у цьому сенсі російському командуванню буде потрібно "поламати голову" над тим - чим й як заміняти, наприклад, 47-у тд, яка, очевидно, відіграє зараз одну з ключових ролей у "прориві до Осколу", або якось витягувати з важливого Пологівського напрямку "зайві" батальйони бригад 35-ї ЗВА...ну й т.д.

Більше того, як на мене, якщо, навіть, у російського командування й з'являться якісь "додаткові" війська(сили), наприклад у результаты форсування чергового етапу мобілізаційного розгортання, то скоріш за все, воно їх спрямує не на Курський напрямок, а у смугу свого УВ "Центр"... яке зараз активно рветься "максимально західніше" на Покровському та Торецькому напрямках (з останнім, судячи зі всього, ВЖЕ виникли певні трабли...).

Ще одним МОЖЛИВИМ "кандидатом на розкуркулення", можуть стати війська (сили) УВ "Днепр"... Однак, зважаючи, на нинішню стратегічну ситуацію, до цього питання російське командування, очевидно, буде підходити "максимально обережно" (воно підозрює ЗСУ у такий собі "злонамеренной" стратегічній "грі" - нібито Курська операція є великим стратегічним відволіканням уваги й примусом російського командування забрати з Південної операційної зони "излишки" їх військ, а самим - тихцем підготувати та провести знову наступ у бік Криму та північного узбережжя Азову)...

Я не буду, зараз зупинятися на етімології появи цих "бредовых измышлений" в головах російського командування. Воно постійно "ударяется" в якісь ектремуми, стосовно оцінки ЗСУ та їх командування - то, взагалі, відмовляючи їм у здатності до послідовного стратегічного планування, то підозрюючи у широкомасштабних "изощрённых кознях"...

Але, на даному етапі, росіяни, очевидно, помилилися із визначенням основного змісту українського плану стратегічної оборонної операції (по суті, плану літньо-осінньої кампанії 2024-го року). Й це, виливається у ці вагання, що ми спостерігаємо зараз, стосовно того - де, як й У ЯКОМУ складі далі використовувати основну масу своїх резервів...

3. Ну й власне, про самі ці резерви...

Їх обсяг оцінюється по-різному...

Я зустрічав оцінки зразу 3-х рівнів...

1) - до 12-15 тисяч (які можливо задіяти порівняно швидко...)
2) - від 50-60 тисяч (загальний обсяг)
3) - але зустрічалась оцінка, навіть, у 120-150 тисяч (очевидна, зрадай...бська оцінка).

Як на мене, 50-60 тисяч - максимально "близько" до реальних покажчиків (це включно із ВСІМА категоріями - тобто й ті, які відновлюються у статусі "резервів першої черги", й ті, які формуються та розгортаються "з нуля" й т.д.).

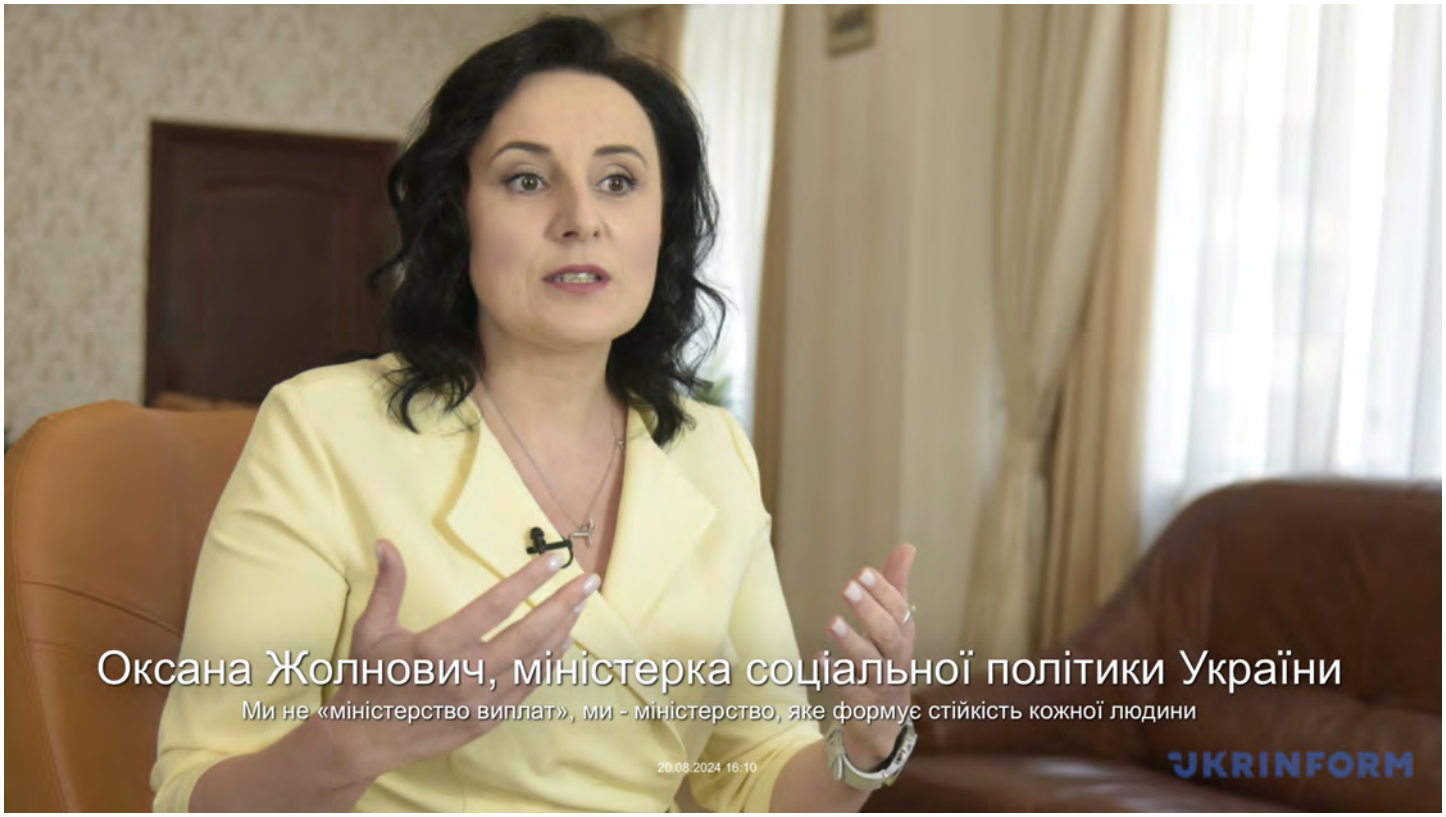
Думаю, та частина резервів, яку російське командування могло би швидко "оперативно розгорнути" у вигляді основного додатку до окремого угрупування оперативно-тактичного масштабу якраз й складає десь "під дивізію" (до 15 тисяч о\с)...

***

№ 3.238

Оксана Жолнович, міністерка соціальної політики України

Ми не «міністерство виплат», ми - міністерство, яке формує стійкість кожної людини



2024-08-20

Світлана ***Ткачук***, Київ

Сьогодні в Україні мільйони людей, які потребують тієї чи іншої підтримки від держави. На це з бюджету виділяють мільярди гривень: соціальна сфера залишається другою за обсягом після військових видатків. Складається враження, що виплати – основний складник у соціальній підтримці українців. Із таким підходом не погоджується очільниця Мінсоцу **Оксана Жолнович**. Основне завдання Міністерства – допомогти людині подолати кризові моменти, зумовлені обставинами життя, упевнена урядовиця. За її словами, необхідно створити середовище, у якому для всіх можливих потреб знайдеться рішення – і не тільки фінансове, а й сервісне.

Про кроки, які держава зробила на шляху створення сервісної допомоги, про наявні програми підтримки українців і про підсумки дворічного перебування на посаді міністра соціальної політики Укрінформ поговорив з пані Жолнович.

1. НАШ ПРІОРИТЕТ – ДОПОМОГА ЛЮДЯМ ІЗ ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЙ

- Пані Оксано, я пропоную вам розпочати розмову з грошового питання. Згідно з бюджетною декларацією на 2025–2027 рр., видатки Мінсоцу *зменшаться* на понад 45 млрд гривень. Як перерозподілятимуться кошти в цьому разі?

- Я думаю, що це попередній прогноз. Певна річ, будемо перебалансовувати і, мабуть, потроху скорочувати різні програми, але з таким підходом, щоби найбільш вразливі категорії населення отримали необхідне забезпечення.

Наприклад, у нас вже кілька років зупинена програма з санаторно-курортного лікування для ветеранів Другої світової чи постраждалих від Чорнобильської катастрофи. У мирний час це гарна програма для оздоровлення та відпочинку, однак тепер пріоритетом є допомога людям із зони бойових дій, тим, хто має додаткову підтримку через бідність, кому потрібно закупити дрова на зиму.

Авжеж, щойно буде додатковий дохід від партнерів – ми спрямовуватимемо його в соціальну сферу, щоб покрити всі наші соціальні програми.

2. ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ МАЮТЬ ОТРИМУВАТИ ДОПОМОГУ ВІДПОВІДНО ДО КОНКРЕТНИХ ПОТРЕБ РОДИН

- В Україні тепер близько 4,6 мільйона ВПО, виплати отримують лише 1,5 мільйона українців. І це велике навантаження на бюджет…

- Це одна з найбільших програм нашої соціальної політики. Минулого року ми на неї витратили майже 78 млрд гривень. Цього року заплановано 56 млрд гривень. Для порівняння: допомога малозабезпеченим родинам обраховується в нас не в мільярдах, а в мільйонах. На протезування й підтримку людей з інвалідністю ми запроєктували 4 млрд гривень.

- Уряд продовжуватиме політику на зменшення кількості осіб, які отримують виплати, згідно зі статусом ВПО?

- У ці 4,5 млн людей входять громадяни, які з 2014 року є внутрішньо переміщеними. За 10 років на новому місці переважна більшість людей змогли інтегруватися. Чи потрібна їм кризова екстрена підтримка саме за цією програмою? Є сенс дивитися на інші види підтримки. Для багатодітних або малозабезпечених сімей ми зберігаємо відповідну допомогу. І до програми для малозабезпечених родин тепер легший вхід. Зокрема, для людей, які повертаються з-за кордону, забрали вимогу про обов'язкову наявність попереднього місця праці (ми розуміємо, що не буде сплати ЄСВ за попередній період за кордоном), щоби одразу виплачувати допомогу.

Паралельно напрацьовуємо низку інших видів підтримок, більш адресних, що враховуватимуть конкретну проблему родини. Адже родини ВПО теж дуже різні, і не можна всіх стригти під один гребінець. Комусь потрібно допомогти відновлювати житло, іншим – облаштуватися з нуля.

3. НАСТУПНОГО РОКУ ВИПЛАТИ ВПО ЗАЛИШАТЬСЯ ДЛЯ ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ

- Тепер виплата ВПО становить 2000 гривень на людину та 3000 гривень на дитину чи людину з інвалідністю. У 2025 році очікуються якісь зміни з цими сумами?

- Ми тепер цю суму почали виплачувати на родину, на домогосподарство. Коли ми говоримо про класичну родину з чотирьох людей, підтримка становитиме 10 тисяч: на двох дітей по 3 тисячі, на двох дорослих по 2 тисячі. І це вже зовсім інша, доволі відчутна сума.

Тож ми тепер працюємо над тим, щоб запровадити більш універсальну базову соціальну допомогу. Допомогу для ВПО залишаємо, будемо її продовжувати для вразливих категорій, для людей пенсійного віку, для людей з інвалідністю, для тих, у кого маленький дохід. Тобто ці категорії людей далі отримуватимуть підтримку в 2–3 тис. гривень, але паралельно створюватимемо нові, більш універсальні види допомоги.

Наприклад, у родині переселенців хтось може отримувати пенсію чи допомогу у зв'язку з інвалідністю, допомогу для малозабезпечених, житлову субсидію і допомогу на проживання для ВПО. Простіше – порахувати всі критерії – дохід, видатки, потреби і забезпечити підтримку родині однією базовою допомогою. Ми хочемо таку допомогу спроєктувати і пропілотувати. Вона оформлюватиметься через «Дію» і буде майже автоматичною.

- Процес розроблення цієї допомоги триває?

- Так, ми з Мінцифрою активно співпрацюємо. Сподіваємося, що до кінця року спробуємо її відправити в тестовий режим.

4. КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ МАЄ ОТРИМАТИ ВІДШКОДУВАННЯ ЗА ФІЗИЧНІ Й МОРАЛЬНІ ВТРАТИ, ЯКИХ ЗАВДАЛА РОСІЯ

- Якою надалі буде роль статусу ВПО?

- Мені не дуже подобається, коли громадянам надають ярлики на кшталт довічних статусів. На мою думку, будь-який статус дещо обтяжує людей. Але у випадку з внутрішньо переміщеними особами йдеться про вимушену обставину, яка сталася з людьми, вони постраждали від російської агресії. І цей факт не зміниться – ані за рік, ані за 10 років. Навіть якщо вони переїхали та одразу знайшли роботу, люди точно розірвали коло свого спілкування, втратили дім, перенесли психологічний стрес. І це ніколи не буде скасовано. Тому для нас важливо створити Реєстр осіб, постраждалих від російської агресії, життю та здоров'ю яких було завдано шкоди. Ми тепер працюємо над цим.

Я дуже хочу, щоб кожна людина рано чи пізно обов'язково отримала відшкодування втрат, зокрема моральних, яких їй завдала російська агресія, – згадайте, як свого часу німецький уряд виплачував компенсації колишнім остарбайтерам. Це уможливилося, адже були наявні списки й інформація про людей, яких вивезли на незаконні роботи з України під час Другої світової. Ми намагаємося зробити все, щоби з часом відновити справедливість для кожної людини, постраждалої від агресії РФ.

- На якому етапі робота з реєстром?

- У першому читанні ми вже ухвалили відповідний закон. Готуємо його до другого читання у Верховній Раді. Окрім того, працюємо над експериментальним проєктом, щоби через постанову уряду під час воєнного стану розпочати розроблення механізму облікування всіх збитків, які завдає Росія.

Наприклад, є люди, які постраждали від прильотів. Інформація про це наявна серед медичних даних, але нам її потрібно отримати, поєднати з агресією як з причиною шкоди і перетворити на доказ. Якщо говорити про прильоти на підприємства критичної інфраструктури, то наразі ми їх класифікуємо як «нещасні випадки на виробництві». Але ж це – окрема підстава. Чому ми так класифікуємо? Тепер ми маємо забезпечити проміжні виплати постраждалим, зокрема, забезпечити лікування в закладі охорони здоров'я, якщо людина отримала інвалідність, надати протез, крісло колісне та інше. Але це кошти, витрачені державою внаслідок російської агресії.

Тобто ми як держава через російську агресію здійснюємо дуже багато виплат для покриття шкоди, завданої нашим громадянам. Виплати ВПО, до речі, – це теж кошти, зумовлені російською агресією. Ми маємо їх облікувати, щоб надалі – виставити рахунок агресору.

- Заморожені російські активи ви розглядаєте як ресурс для відшкодування?

- Так. Гадаю, що на якомусь етапі з цих коштів будуть відшкодовуватися, зокрема, й збитки, завдані життю та здоров'ю. Фахівці, які займаються міжнародним компенсаційним механізмом, розглядають покриття шкоди, завданої внутрішньо переміщеним особам. Однак спочатку її отримають люди, які втратили житло. Цей реєстр вже є, і дані про цих людей вже готові до розгляду в міжнародному компенсаційному механізмі.

Тож ми хочемо забезпечити, щоб і для інших категорій людей були верифіковані дані, які б допомогли громадянам у найбільш простий і зручний спосіб подавати звернення за компенсацією.

5. УРЯД МАЄ ДОПОМОГТИ З ОРЕНДОЮ ЖИТЛА ДЛЯ ГРОМАДЯН, ЯКІ ВТРАТИЛИ БУДИНКИ ВНАСЛІДОК АГРЕСІЇ РФ

- На прифронтових територіях щодня збільшується кількість ущент зруйнованого житла. Водночас за 2024 рік в Україні ввели в експлуатацію 25,5 тис. квартир. Чи збільшення кількості житла на ринку сприяє забезпеченню житлом ВПО?

- У цьому питанні зверну увагу на кілька обставин. Колись в Україні все житло, як і в Радянському Союзі, було державним. Потім за період з 1990-х до 2000-х розпочався процес активної приватизації.

Наразі ми як держава не можемо безкоштовно забезпечити житло великій кількості людей, як це було за радянських часів. Бо це – непідйомна історія з багаторічними чергами. Та й такої практики немає ніде в світі.

Однак завжди є інструменти, що допомагають людям самостійно придбати житло.

> Наприклад, дешеві кредити. Дуже добре себе проявили молодіжні кредити, кредити від “єОселі”. Вони дають змогу людям самим обирати житло, яке їм підходить.

Ми також маємо враховувати світову тенденцію, де питання власності на житло відходить на другий план. Люди тепер здебільшого орендують житло.

Тож **потрібно, щоб були якісні сервіси і можливості зручно, законно орендувати житло.**

Маємо допомогти забезпечити цю оренду вразливим категоріям населення. Люди, які виїхали за кордон в пошуках тимчасового прихистку, розповідають, що там дуже поширена соціальна оренда, коли громадяни іноземних країн забезпечують проживання українських громадян у себе в оселі, а місцеві громади чи держава повертають власникам частину орендної плати за житло.

Ми також хочемо розробити такий інструмент. Адже сьогодні для певної кількості вразливих категорій людей швидко ми житло не побудуємо. Водночас вони також не будуть спроможні купити собі житло. Тому треба використовувати наявний ресурс і допомагати з орендою.

Ми розробили проєкт підзаконного акту постанови Кабінету Міністрів про субсидію на оренду житла. Тепер додатково опрацьовуємо його з Міністерством фінансів і будемо пілотувати у прифронтовій зоні – там, де найбільше проживає ВПО, і де їм потрібна додаткова підтримка.

6. ПЕНСІЯ МАЄ ПОКРИТИ НЕ МЕНШЕ НІЖ 60% ВІД ДОХОДУ ЛЮДИНИ

- Проєкт закону про накопичувальне пенсійне забезпечення № 9212 депутати повернули на доопрацювання. Чи сподіваєтесь ухвалити цей законопроєкт до кінця року?

- Ми його доопрацювали, як нам радила Верховна Рада. Комплексно підійшли до документа, тому що окремий складник не буде працювати. Має бути ціла система компонентів.

Наша пенсійна система, як і системи багатьох інших країн, передбачає декілька складників:

— солідарну, обов'язкову накопичувальну, добровільну накопичувальну, ще хочемо запровадити професійну накопичувальну систему.

Сьогоднішня система часто і багато піддавалася змінам.

І через це обрахунок пенсії ускладнився. Наразі вона містить масу добавок і дотяжок, наприклад, враховується дотяжка до прожиткового мінімуму, дотяжка за стаж тощо. Люди вимушені йти до фахівців, щоб вирахувати свою пенсію, бо самому це зробити майже неможливо. І ми хочемо спростити цей механізм.

Тепер ми проєктуємо систему, яка враховуватиме два критерії:

— 1) — кількість років, які людина відпрацювала, і 2) — кількість внесків, які людина кожного місяця сплачувала.

Це конвертуватиметься у певну кількість балів. Відповідно вартість кожного бала дорівнюватиме 30% від середньої заробітної плати в конкретному році. Отже, якщо ви пропрацювали 35 років й отримували середню зарплату кожного місяця такою, як вона тоді була, то можна буде сподіватися не менше як на 30% свого заробітку в солідарній пенсійній системі. Крім того, виводимо гарантію, якщо ви пропрацювали мінімум 15 років і зайшли в пенсійну систему, то точно маєте право на 30% від мінімальної заробітної плати в тому році.

Сукупно це дасть заміщення тільки в солідарній пенсійній системі на рівні 40% від заробітку людини.

Водночас солідарний внесок у пенсійну систему становить 18%, а ми повертаємо 40%. Це приріст в два рази – жоден банк такого приросту не дає.

Солідарна система – найбільш надійна, бо вона гарантована державою і насправді дає дуже хороший приріст.

Але **це не єдиний складник, який ми проєктуємо як майбутню пенсію в людини.**

Ми з 2026 року плануємо запровадити професійні накопичення.

Під це вже розроблений відповідний законопроєкт. Таке накопичення буде збалансоване зменшенням податкового навантаження на роботодавця. Тоді людина зможе накопичити ще щонайменше 20% свого заробітку впродовж життя. І це вже разом становитиме 60%. А якщо добровільні накопичення порахувати і для тих, у кого буде професійна система, то ми отримаємо не менше як 60% покриття пенсією доходу, який людина отримувала, працюючи. Це добре заміщення на рівні стандартів ЄС і всіх розвинених країн.

- Скільки часу потрібно на впровадження таких змін?

- Ми плануємо внести у Верховну Раду відповідні законопроєкти у вересні. Очевидно, їх доведеться пропрацювати з депутатами. У найкращому разі, ми зможемо їх ухвалити на початку 2025 року. Потім знадобиться час на IT-рішення: нам дуже важливо уникнути залучення великої кількості ручної роботи. Це все має бути прозоро, зрозуміло й оцифровано. Сподіваюсь, що з 2026 року системи почнуть працювати.

7. ЛІТНІ ЛЮДИ – ВАЖЛИВИЙ ТРУДОВИЙ РЕСУРС

- Пенсіонерів у нас 10,5 млн осіб, а кількість трудового населення зменшується. Чи не буде у зв'язку з цим перегляду пенсійного віку, підвищення його?

- Ні, ми не будемо його збільшувати. Стандарт, закладений в 2017 році, є оптимальним, і його варто зберегти. Він регламентує не вік людини, а кількість відпрацьованих років. Водночас у 65 років за будь-яких обставин громадянин може вийти на пенсію. Тепер, на мою думку, це – непоганий варіант.

Людина у 65 років – це не дідусь із сивою бородою. Це ще дуже активна особистість, яка хоче бути затребуваною в суспільстві, має гарні можливості робити внесок в економіку і чудовий досвід. Враховуючи ці обставини, нам потрібно створювати умови, щоб люди пенсійного віку хотіли долучитися до роботи, і щоб роботодавці також розглядали їх як цінний ресурс.

Будемо працювати, щоб поновлювати навички людей літнього віку, давати їм нові навички, наприклад, – із цифрової грамотності, щоб вони могли залишатись на ринку праці якомога довше.

І також треба визнати, що пенсія дещо десоціалізує, бо зникає необхідність ходити на роботу і відповідно перебувати в соціумі. Але активні дії продовжують наше життя. Тому одне з наших завдань – не залишати людей у «чотирьох стінах» якомога раніше, а зберегти цю соціальну активність. Також рання пенсія означає, що людина здобуде маленький страховий стаж, а отже – невелику пенсію.

8. АДАПТАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ ПОЧИНАЄТЬСЯ З РОДИНИ

- Наприкінці червня міністерство запустило послугу «Соціальна адаптація ветеранів, ветеранок та членів їхніх родин», що охопила чотири області. Яким ви вбачаєте подальший розвиток послуги?

- Ми розуміємо, що сьогодні ветерани, які повертаються в родину, зазвичай **мають поранення – інакше не демобілізують**.

Також люди **повертаються з певним внутрішнім досвідом, який навіть важко описати**.

Водночас у родини, яка чекала на ветерана, також змінилося життя. І необхідно ці стосунки поновити, адже **людей може спіткати емоційна чи інтимна холодність**, проблеми з прийняттям кожною зі сторін, особливо якщо є фізичні травми.

І тут маємо допомагати не тільки дорослим, але й дітям – уявіть собі, що проживає дитина, коли батько чи мама поранені й травмовані. А з ким цій дитині проговорити свої переживання? Навряд чи вона проговорить з однолітками.

Тому наша **програма передбачає десятиденне перебування в санаторному закладі всієї родини**, де під супроводом мультидисциплінарної команди вони заново переосмислюють стосунки, вчаться правильно говорити про емоції та озвучувати свої потреби.

У чотирьох областях ми вже успішно пілотуємо таку послугу. Ми зрозуміли, що непотрібно дуже багато закладів. Достатньо локалізувати один чи два заклади в області з належними критеріями, щоб люди могли туди їздити відпочивати і відновлюватися. Стандарт послуги ми вже розробили, працюємо над критеріями для закладів. До речі, у мене вже була нарада із представниками туристичної сфери, щоби вониолучалися до цього процесу також. Адже цей напрям роботи розвиває туристичну інфраструктуру, дає змогу людям отримати гарний сервіс, зокрема відпочинковий, але з якісним супроводом, який розв’язує певні проблеми.

9. ПІСЛЯ ДЕМОБІЛІЗАЦІЇ НЕОБХІДНО «ПІДХОПИТИ» ВЕТЕРАНА, ЩОБ У НЬОГО НЕ ВИНИКЛО ВІДЧУТТЯ ПОКИНУТОСТІ

- Але це ж не єдиний спосіб підтримки?

- Авжеж, однією послугою ми не вимірюємо підтримку. Якщо ми говоримо про ветеранів, то тут потрібне комплексне рішення. Насамперед дуже важливо вчасно «підхопити» людину. В армію зайшли майже мільйон цивільних людей. Кожен із них покинув своє мирне життя. Наприклад, у них залишились якісь кредити чи, можливо, процеси оформлення власності, розлучення, розподілу майна тощо. Як людині в окопі вирішити ці питання? Має бути супровід – соціальний працівник, який допоможе, зв'яжеться з родиною, необхідними службами, доставить документи або принаймні зателефонує дізнатися, які саме документи потрібні.

Ми розпочали пілотний проєкт із соціального супроводу, який здійснюють патронатні служби у військових батальйонах. Це вже поширено у 12 батальйонах. Також Міноборони розробляє свою постанову із запровадження посади соціального офіцера, якого раніше не було. Його обов'язки – контактувати із соціальними службами і допомагати військовим вирішувати їхні «цивільні» питання.

Водночас під час служби можливе поранення, яке може кардинально змінити життя. Якщо лікар повертає функцію тіла, то соціальна сфера допомагає адаптуватися до нового стану. Одним із найважливіших аспектів у цій справі є донесення необхідної інформації, щоб убезпечити пацієнта від стресу та відчуття покинутості. Тому ми ввели в цивільні лікарні соціального працівника, який може допомогти зі збором документів, скерує, де отримати протез, або проконсультує, на яку соціальну допомогу можна розраховувати.

Можливо, не всюди ще вони якісно працюють, бо потрібен час, щоби навчити фахівця, як правильно діяти в кожному конкретному випадку, відповідно до протоколу. Але ми дуже намагаємося масштабувати роль таких працівників, і там, де вони працюють, ця підтримка показує дуже добрий результат. Тепер рухаємось до того, щоб така послуга була «must have», і працюємо над підвищенням її якості в кожному закладі охорони здоров'я.

- З якими ще міністерствами працюєте в питаннях реабілітації?

- З Міністерством охорони здоров'я ми робимо цілий трек, який назвали «єПотенціал». Тобто мультидисциплінарна команда, яка складається з фізичних терапевтів, лікаря, соціального працівника, психолога, протезиста в окремих випадках, обстежують людину і складають висновок її потреб через опитувальник, який ми спільно розробляємо. Потім ця інформація про

потреби людини буде перенесена в нашу соціальну систему, де ми одразу людину «підхоплюємо», наприклад, на час лікування забезпечуємо необхідними соціальними послугами, включно з доглядом за дитиною.

Далі буде робота з Міністерством економіки. Ми спільно складемо трудовий профайл людини: чи зможе вона повернутися до тієї роботи, яку раніше виконувала? Чи їй потрібно перепрофілювання? Тобто поки військовий реабілітується, він має розуміти свою трудову траєкторію і бути впевненим у завтрашньому дні.

Ще додам, що ми розробляємо послугу консультування, як переоблаштувати житло під нові потреби, щоб людина теж розуміла, чи треба, наприклад, розширити двері або на якому рівні повісити тримач. Думаю, ця послуга до кінця року буде доступна.

10. В УКРАЇНІ ВЖЕ ПІДГОТУВАЛИ ПОНАД 100 СПЕЦІАЛІСТІВ ІЗ ПРОТЕЗУВАННЯ

- У нас уже запровадили професію протезиста-ортезиста…

- Так. І це вперше за історію України. Ми розробили професійні стандарти, ввели класифікатор професій та посад. Розпочали з вишами навчання на бакалаврських і магістерських програмах.

- А скільки осіб подалися на ці програми?

- Наприклад, техніків-інженерів у Львівській політехніці на бакалаврських програмах – небагато. Але ще три медичні виші вже у вересні розпочнуть набір на цю спеціальність.

І з Харківським медичним університетом ми розпочали короткострокові курси, щоби підсилити вміння і якості тих, хто вже працює в цій галузі. Адже у медиків різна спеціалізація, а ми даємо їм єдині стандарти. І на таких короткострокових курсах ми підготували понад сто фахівців. А безпосередньо протезують в Україні 60 компаній. І ми не будемо зупинятись, далі підвищуватимемо рівень знань для наших фахівців.

11. МИ МАЄМО СЕБЕ ЗМІНИТИ ПІД ПОТРЕБУ ВЕТЕРАНА

- Як ці послуги узгоджуються, наприклад, з проєктом «Фахівець зі супроводу ветеранів, війни та демобілізованих осіб» від Мінветеранів? У нас так багато ініціатив різних – від Мінветеранів, Мінекономіки, громадських організацій. Але не складається єдина картина.

- Дійсно, **єдиної картинки нема**.

Тут є відповідальність нашої соціальної сфери, бо в світі це забезпечує соціальний менеджер, який є в громаді. Він для кожної людини складає індивідуальний план соціальної підтримки і пропонує послуги від ГО чи держави. У нас, на жаль, і громада, і держава йшли шляхом того, що управління соцзахисту – це умовні бухгалтери, які тільки гроші нараховують. Вони мало спілкуються з людьми, ба більше, мало розуміють, що треба складати певну траєкторію. Тепер ми централізуємо наші виплати, тобто робимо їх майже автоматичними, щоби людський ресурс там був задіяний мінімально, і об'єднуємо різні види допомоги.

Вивільнений людський ресурс ми будемо перенавчати на соціальних менеджерів, щоб кожен фахівець обслуговував певну кількість людей і пропонував їм індивідуальний план.

Що ми вже робимо?

> Започаткували ще одну нову послугу, яку фінансуємо з державного бюджету, – «Формування життєстійкості».

Наш накопичений стрес може вилитися в депресію, агресію, апатію. По суті, ми вчимо людей, як справлятися зі своїми емоціями.

У межах цієї послуги ми сформували унікальний механізм закупівлі.

Щоби об'єднати підтримку в одному місці, ми зробили так:

> — громада надає простір для послуги «життєстійкості», держава закуповує послугу з роботи команди – психологів, соцпрацівників, соцменеджерів – у ГО, ФОПів чи комунальних установ. На велике місто, наприклад, потрібно 8 працівників, невеликий населений пункт – 5 працівників. Фахівці проходять спеціалізовані стандартизовані тренінги з ВОЗом – «Самодопомога Плюс» із соціальної підтримки.

Другий складник програми

> – це робота з батьками і дітьми. Батьки не завжди знають, як працювати з дітьми, як їм говорити про травми чи як реагувати на їхні вікові особливості. Ми спільно з ЮНІСЕФ також навчаємо фахівців з посилення батьківських компетентностей, щоби вони проводили у громадах тренінги для батьків.

Третій трек роботи

> – підготовка фахівців, які пояснять, як у громаді прийняти ветерана, які коректно йому поставити питання. Маємо змінити себе під їхню потребу. Зокрема, не розпитувати, на кшталт, «чого в тебе тут шрам?» або «скількох людей ти вбив?» тощо.

Окреме завдання – створювати групи взаємопідтримки.

Коли збираються на один тренінг люди, що втратили рідних, вони мають можливість ділитися досвідом, як кожен проживає цю втрату. Так само люди з інвалідністю можуть розповідати, як себе пристосувати до нових умов.

До речі, послуга з формування життєстійкості, яку ми тільки цього року почали впроваджувати, вже є у 200 громадах. Я дуже сподіваюся, що за декілька років ми охопимо всі громади.

11. ГОЛОВНЕ, ЩО Є СОЦІАЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ, ЯКІ «ГОРЯТЬ» СВОЄЮ РОБОТОЮ

- Але ж потрібно вкладати великі кошти в підготовку спеціалістів.

- Саме так. Тепер ми уклали меморандум у Берліні з Банком розвитку Ради Європи. **Вони виділяють 2 млн євро на навчання наших соціальних працівників.**

Ми з університетами розробляємо стандартизовані програми і під кожну – набираємо групи працівників з Центрів життєстійкості, щоб вони постійно підвищували кваліфікацію.

Звісно, **за півтора року не все ще ідеально, але це – нова масштабна робота.**

Важливо, що **є небайдужі люди, які «горять» своєю роботою, і вже надають цю підтримку. А ми, звісно, будемо посилювати їх і їхні компетенції.**

12. В УКРАЇНІ БЛИЗЬКО 67 ТИС. ДІТЕЙ ЗІ СТАТУСОМ СИРОТИ АБО ПОЗБАВЛЕНИХ ПІКЛУВАННЯ, 5,5 ТИСЯЧ – ПРОЖИВАЮТЬ В ІНТЕРНАТАХ

- Яке становище наших дітей в евакуйованих з України закладах опіки?

- Наразі **за кордоном перебуває близько 3000 дітей із закладів опіки**.

— Їхнє перебування фінансується коштом наших міжнародних партнерів у країнах розміщення.

Однак

— для нас в пріоритеті вже тепер почати роботу, щоб розміщувати цих дітей в сімейні форми виховання.

Адже

— діти за кордоном – **в гарних умовах, але їхнє життя заморожене**. Вони не мають родини, не мають можливостей планувати своє майбутнє.

Тому

— **необхідно повертати їх в Україну**, знаходити рідну або прийомну родину, і так **давати їм відчуття турботи і підтримки**, що **допоможе стійко почувати** себе в житті.

Базові навички щодо ухвалення рішень, побудови кордонів, фінансового планування, піклування про себе здобуваються саме в родині. Тому здорова прив'язаність до значущого дорослого – рідного або опікуна – це найкраще виховання.

- Скільки дітей під час війни осиротіли?

- Насправді **кількість дітей у закладах у нас не збільшилася**.

До великої війни зі статусом сироти або позбавлених батьківського піклування було 65 тис. дітей.

Сьогодні дітей з такими статусами близько 67 тис.

Ми повинні зрозуміти, що

— завжди є діти, які потрапляють в систему опіки з різних причин, – батьки не дуже добре доглядають, відмовляються від них через інвалідність.

— **Таких дітей до 8 тис. щороку.**

Але потім частина з них повертаються додому, після проведення відповідної роботи з батьками, частину – забирають родичі.

— З 67 тис. дітей переважна більшість – в опіці у родичів.

— Тільки 5,5 тис. дітей, які мають статус, проживають в інтернатних закладах.

До того ж тепер ми бачимо сплеск охочих усиновити дитину.

Є черги на навчання.

Ми, зі свого боку, **хочемо**

— **зробити процес усиновлення і процес входу в прийомну родину простим, зрозумілим і небюрократичним**.

13. УСИНОВЛЮВАЧІ МАЮТЬ УСВІДОМЛЮВАТИ, ІЗ ЯКИМИ БОЛЯМИ ДИТИНИ ВОНИ ПРАЦЮВАТИМУТЬ

- Що для цього потрібно?

- Ми вже **запустили сайт** «Україна для кожної дитини», де розміщена вся інформація про різні форми піклування про дитину.

Там є **гаряча лінія** зі зворотним зв'язком, роз'яснення щодо потрібних документів.

Також визначені короткі **навчальні курси**.

Усиновлення потребують зазвичай не місячні діти і не двомісячні – таких дуже мало. Часто це – діти, які пожили зі своїми батьками, але батьки – через різні залежності чи якісь інші обставини – їх не виховують, і дітей вилучили з родин. Це – діти у віці понад 10 років.

Якщо люди справді хочуть дати свою любов дитині, то мають чітко усвідомлювати, що в неї вже є певні травми і певні болі, і з цим треба працювати.

14. МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ – ЦЕ ПРО СУПРОВІД, ПРО ПОСЛУГИ ТА ПРО ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНІСТЬ

- І на завершення пропоную вам підбити проміжні підсумки змін у соціальній сфері від початку повномасштабного вторгнення. У липні минуло два роки, як ви обійняли посаду міністра соціальної політики. Як трансформувалася соціальна система за цей час?

- Насамперед **для мене було важливо почати змінювати *філософію* соціальної підтримки і соціальної політики**.

Мінсоцполітики

> **– про супровід, про послугу, про людиноцентричність. Ми не «міністерство виплат», ми –міністерство, яке формує людську спроможність і стійкість кожної людини.**

Завдання держави

> – створити умови, щоби кожна людина почувалася впевнено, самостійно, мала можливості для розвитку.

Ні в одній державі не є метою, щоб 100% населення отримувало від держави якусь підтримку.

1) — Тоді виникають відносини залежності.

2) — Такі відносини формував Радянський Союз, коли всі були бідні, стояли в черзі на житло, і держава постійно маніпулювала – дати допомогу чи не дати.

Важливо **забезпечити відчуття «надійного плеча»**, на яке можна спертися в кризовій ситуації, – підібрати необхідний комплекс соціальних послуг.

— Щоб фахівці соціальної сфери на всіх рівнях саме з цих міркувань підходили до своїх клієнтів, а не формально нараховували виплати.

Якщо ми говоримо про родину, де є, наприклад, люди з ігровою залежністю, виплата у такому разі точно не допоможе. Тут треба проводити психологічні консультації, шукати іншу мотивацію до життя і супроводжувати в довгій реабілітації, включно з послугою поновлення родинних стосунків.

Щоб підібрати потрібний комплекс послуг, ми впроваджуємо багато цифрових рішень.

Уже у вересні 2024 **запуститься соціальний кейс-менеджмент**, який буде першим складником соціальної історії людини.

— У власному кабінеті людина зможе побачити всі види підтримки, які ми їй можемо надати. Необхідно буде коротко пройти опитувальник для визначення проблеми та шляхів можливої допомоги.

Адже

— сьогодні людина мусить по крупинці збирати для себе якісь частинки тієї підтримки, оскільки вони не локалізовані в зрозумілому форматі.

Цифровізуємо також 16 базових допомог, щоби розбюрократизувати процес.

Раніше

— людина зверталася в управління соцзахисту, писала заяву, збирала документи, з цього формували теку, яку клали в шафу. Кілька допомог – це кілька течок з паперами. Якщо людині не призначили допомогу, перевірити причину відмови було майже неможливо, бо з рівня держави ніхто цієї теки не бачив. Всі процеси надання соцдопомоги були довгі та містили багато операцій…

Ми передусім **цифровізували призначення субсидії** – одну з найскладніших послуг.

Особа може

— через «Дію», через ЦНАП, через сервісний кабінет Пенсійного фонду подати заявку на субсидію.

— Пенсійний фонд сам збере інформацію з державних ресурсів, розрахує дохід людини і визначить розмір субсидії.

Ба більше,

— ми вже провели **експериментальний проєкт**, коли людям з низьким рівнем доходу в електронних кабінетах проактивно пропонували варіанти субсидій, на які вони можуть претендувати.

Наше завдання – не зменшувати кількість грошей на допомогу, а зробити їх *максимально таргетованими* на категорії, які її дійсно потребують.

Ми також розвинули **абсолютно нові соціальні послуги**.

— Зокрема, тепер розширюємо ***мережу мобільних послуг***.

Адже у населених пунктах прифронтових територій чи у віддалених селах не має сенсу створювати заклад, який неможливо буде утримувати.

Проте

— можна забезпечити виїзд ***мобільної бригади***. У цьому разі необхідно закупити автомобіль і залучити фахівців.

Цього 2024 року **ми даємо субвенцію для закупівлі таких автомобілів для *мобільних груп***.

Також

— у міністерстві **переглянули багато стандартів щодо соціальних послуг, щоб вони стали більш доступними.**

Також

— **розробили схему закупівлі соціальних послуг, диференціювавши їх** на такі, що закуповуються в громаді за кошти громади, або ми як держава допомагаємо закупити, або людина сама може придбати послугу, якщо в неї є достатній дохід.

Ще один з напрямів, який

— **ми повністю реформували, це – спосіб надання гуманітарної допомоги.**

Зокрема,

— минулого 2023 року **започаткували повністю *автоматичний трек ввезення гуманітарної допомоги,*** де електронна декларація формується автоматично.

— Раніше це робила робоча група при Мінсоці вручну.

Також ми

— **цифровізували реєстрацію для ГО, які працюють з гуманітарним вантажем**. Тепер реєстрацію можна пройти за п'ять хвилин, використовуючи цифровий підпис і ключ. Це нам також допомагає бачити, що і як ввозиться до України.

Якщо

— ми говоримо про допомогу людям з інвалідністю, то тут повністю забрали обмежувальні фактори, які не давали змоги людям вільно обирати допоміжний засіб реабілітації.

Так само

— абсолютно вільно ми закуповуємо на ринку протези. Сьогодні майже всі складники для протезів в Україні є експортовані. У нас немає внутрішнього виробництва таких складників.

Але важливо, що у нас виробляється культеприймач і в нас же роблять підгонку, якщо змінюються антропометричні дані пацієнта.

До речі, саме тому я не рекомендую протезуватися за кордоном, бо потім виникне питання, як обслуговувати культеприймач.

14. УСІ ПРОГРАМИ НЕОБХІДНО РЕАЛІЗОВУВАТИ ВЖЕ ТЕПЕР

- Президент анонсував зміни в уряді. Як ви гадаєте, чи торкнеться це Міністерства соціальної політики?

- Конкретно Міністерства як юридичної особи – точно ні, тому що ця функція є важливою і незмінною.

Чи будуть якісь глобальні зміни з точки зору заміни команди, я не можу сказати, бо не знаю.

Проте є різні процедури.

— Якщо змінюється прем'єр-міністр, то, очевидно, у відставку з ним йде весь склад Кабміну.

— Потім нова особа, якщо вона є, вже має право обирати, з ким вона готова працювати.

Я навіть не вдавалася в такий аналіз. Поки що якихось розмов конкретно зі мною не було. Тому не можу вам на це відповісти.

Тут важливо інше

– треба працювати вже сьогодні, бо життя швидке, мінливе, ми не знаємо, що нас очікує завтра.

Довге планування – це і сьогодні не про нас.

***

№ 3.239-1

Сергій Марченко: Можемо дискутувати щодо підвищення податків, але ситуація вже критична



2024-07-30

РОСТИСЛАВ ШАПРАВСЬКИЙ

РУСЛАН КИСЛЯК

Міністр фінансів Сергій ***Марченко*** у великому інтерв'ю РБК-Україна вперше докладно розповів про ідею збільшити податки для громадян та бізнесу, діру

в бюджеті на 500 млрд гривень, а також про МВФ, допомогу від США, списання боргів та плани щодо заморожених російських активів.

Уряд має дві великі проблеми – "діру" держбюджету в 500 млрд гривень та потребу швидко знайти гроші, щоб її закрити. Ці кошти здебільшого потрібні для Сил оборони, у тому числі на зарплати військовим. Шлях, який запропонував Кабмін, щоб вирішити питання, не сподобався бізнесу – підвищення податків і запровадження деяких нових очікувано викликало негатив та критику підприємців.

Міністр фінансів Сергій Марченко в розмові з РБК-Україна підкреслює, що обраний шлях ще досить м’який та не зачіпає найменш захищені верстви населення. У відповідь на критику очільник Мінфіну радить бізнесу "усвідомити, що питання безпеки має бути вирішено за рахунок збільшення податків". До того ж, каже він, ситуація наразі критична не лише на поточний, а й на 2025 рік.

За словами Марченка, уряд готовий до дискусії в парламенті щодо можливих форматів підвищення податків. Головне – знайти ресурс та не затягувати це питання, бо часу, щоб перекрити дефіцит і не створити бюджетну кризу, залишилось вкрай мало. Детальніше – в інтерв'ю міністра фінансів для РБК-Україна.

1. Військовий збір та податок з обороту: як зростуть податки

– Уряд пропонує підвищити податки і запровадити деякі нові. Мова про військовий збір на умовну розкіш – купівлю авто, продаж нерухомості, податок на ювелірні вироби, а також підвищення ставок з обороту для ФОПів та запровадження "податку" в 1% на оборот для юросіб. Чому вирішили обрати саме такий формат, а не, скажімо, через підвищення ставки ПДВ для всіх?

– Це ж не нова історія. **Військовий збір має досить правильну конотацію з точки зору меседжів**. Вперше він був запроваджений ще у 2014 році для мобілізації додаткового ресурсу, щоб підтримувати сектор безпеки і оборони. І з тих пір у нас не було жодного нового додаткового ресурсу, який би мав чіткий зв'язок з фінансуванням військових потреб.

Ба більше,

> **— ми вважаємо, що несправедливою є ситуація, коли 1) — частина громадян працюють офіційно, сплачують всі податки – ПДФО, військовий збір та ЄСВ, а 2) — «інші» надають перевагу оптимізації через мінімальну зарплату або через ФОПи.**

У нас з офіційно влаштованих 70% – це державний сектор, де не можна приховати свою заробітну плату, але від усіх працюючих в країні частка держсектору не є значною.

Саме тому

— розширення бази оподаткування військовим збором – правильний крок, щоб кожен громадянин України, який працює, мав можливість зробити свій внесок у підтримку Збройних Сил.

– За такою логікою ми можемо всі податки назвати "військовими" – військовий ПДВ, військовий податок на прибуток і т.д. Все одно всі ж податки зараз йдуть на фінансування Сил оборони.

– Можна, але у даному випадку ми прив'язуємося до доходів.

Ми чітко ідентифікуємо військовий збір з доходами громадян, частину з яких вони мають сплатити у вигляді податків.

Наша задача – забезпечити справедливість в оплаті військового збору.

— І **це був основний принцип, чому обрали саме військовий збір, а не інші податки.**

З приводу ПДВ була довга дискусія.

— ПДВ платять всі. І збільшення ставки автоматично вплинуло би на вартість товарів, які реалізуються.

Дійсно, це був один з варіантів, який ми обговорювали. У нас є це рішення і ми готові до дискусії в Раді. Я завжди готовий проговорити альтернативні джерела до запропонованих нами. Але чому зараз не чіпаємо ПДВ?

– Бо збільшення ставки ПДВ – непопулярний крок?

– Це дійсно непопулярний крок. А що, військовий збір – популярний?

Скажіть, коли останній раз в Україні збільшували основні податки?

Ми вже третій рік живемо у стані повномасштабної війни, а вітаються широким загалом лише пільги бізнесу.

Попри все, збільшення ставки ПДВ – це опція, яка завжди присутня, але вона, скажімо так, дуже проста і водночас болюча для громадян, які захищені найменше.

– Є ризик, що після ухвалення ваших податкових ініціатив бізнес піде в "тінь"? Ви це передбачили?

– Питання "тіні" завжди виникає, коли йдеться про підвищення ставок податків.

Разом з тим, сподіваємося, що

— **між несплатою податків і потребою забезпечити безпеку країни бізнес зробить правильний вибір**.

Бо

— **«дивно, коли в тебе горить хата, а ти думаєш не про те, як спочатку загасити пожежу, а про те, які шпалери купити».**

Ми зараз **вирішуємо одну конкретну проблему**, від якої похідні всі решта

– **нам потрібен ресурс для сектору безпеки та оборони, щоб Збройні сили мали можливість продовжувати ефективно воювати.**

Безпековий ризик – ключовий.

— В цьому контексті **оподаткування, та ухилення від нього, можна порівняти з мобілізацією**.

— **«Ми або беремо на себе відповідальність, або живемо в якійсь власній реальності, де хтось інший нехай воює і платить податки»**.

Та це все скоро може закінчитись. Але сама по собі проблема не вирішиться. Треба платити податки і утримувати наші Збройні сили.

Це єдиний мій аргумент, 1) — чому саме зараз потрібне підвищення податків, чому саме так та 2) — чому у такий спосіб.

Зауважу, що **ми досить коректно підходимо до підвищення податків.**

Це

— **вперше Мінфін йде на такий крок під час війни.**

Водночас

— **пропонуємо досить м'який варіант**, враховуючи наші потреби на рік – 2 трильйони гривень, які повністю не забезпечуються податками.

Якщо бізнес хоче працювати в Україні під українським прапором, то саме зараз час усвідомити, що питання безпеки має бути вирішено за рахунок збільшення податків.

– Ви згадали, що варіант із запровадженням підвищеного ПДВ теж може мати негативні наслідки. Про що мова?

– Ключовий негатив – це

— **зростання цін на всі групи товарів, особливо на товари першої необхідності**.

Зараз

1) — **ми пропонуємо формат, за якого податки не зростуть для незахищених категорій громадян.**

Тоді як

2) **— зростання ставки ПДВ стосуватиметься всіх громадяни України.**

Умовно кажучи,

3) — навіть діти та пенсіонери купують та споживають продукти харчування.

Зараз

4) — **наші заходи не будуть стосуватися безпосередньо пенсіонерів**, а це 10,2 мільйонів громадян.

– Звісно, ця логіка зрозуміла. Але бізнес зауважить, що через зростання податків зросте собівартість їхніх товарів та послуг. Плюс по окремих категоріях відбудеться зростання цін через запровадження військового збору.

– Зростання цін на що? Авто? Квартири? **Наскільки зараз це нагальна потреба?**

Ще раз, я підкреслю

– у нас проблема безпеки, горить хата, а ви кажете, що не треба купувати засоби гасіння, а краще купити автомобіль.

Без проблем,

— купуйте новий автомобіль, але додатково підтримаєте ще Збройні сили.

По-перше, купівля авто зараз не є нагальною критичною потребою.

По-друге, для сектора безпеки і оборони автомобілі ввозяться без мита та без сплати ПДВ.

Я бачу багато критики на нашу адресу від автодилерів, які кажуть, що запровадження військового збору на купівлю авто призведе до тінізації ринку.

Частково це можливо. Але тоді це питання до правоохоронних органів, які мають боротися з тіньовим ринком.

– Ви готові поступитися якимось нормами, якщо Рада буде проти ухвалювати закон в такому вигляді?

– Бажаний для країни варіант – це зібрати 120 млрд гривень за рахунок збільшення податків ще цього 2024 року.

Це можливо, але потрібна системна парламентська робота. Поки ж у нас пауза через перерву в роботі Ради, і ця пауза нас турбує. Але я сподіваюся, що після вимушеної перерви парламент швидко ухвалить необхідні рішення.

Чи ми готові до компромісу? Ми завжди готові шукати компромісні рішення, щоб отримати 226 голосів. Але це питання стосується не тільки 2024 року, воно визначає наші можливості на 2025-й рік.

– Виходячи з назви військового збору, поясніть, як він буде використовуватися – чи виключно на військові цілі? Якщо збір йтиме у загальний фонд бюджету, то звідти теоретично його можуть використати на будь-що.

– Звісно, це загальний фонд. З точки зору теорії, чи ці гроші марковані? Ні, вони не марковані. Але давайте порахуємо наші потреби. Щомісяця витрачаємо на сектор безпеки і оборони 166 млрд гривень, кожного дня – в середньому 5,6 млрд гривень. Всі кошти, що ми маємо на Казначейському рахунку через податки або внутрішні запозичення, пріоритетно спрямовуються на сектор безпеки і оборони. Немає необхідності робити конкретну прив'язку військового збору до якихось спецфондів. У нас і так не вистачає доходів, щоб покрити військові потреби.

– Давайте на прикладі спрощенців, які платять наразі 5% від доходу. Тепер вони платитимуть плюс 1% так званого військового збору, тобто всього 6%. Але 5%, як і раніше йтиме в місцеві бюджети, а 1% – у державний?

– Саме так і буде. Мова не йде про збільшення місцевих бюджетів. Але якщо хочете про це поговорити, то нагадаю минулорічну дискусію, коли у міст забрали т.зв. військовий ПДФО. А зараз у нас доходи місцевих бюджетів зросли на 60 млрд гривень від плану. Залишок коштів місцевих бюджетів на ЄКР коливається в розмірі 170 млрд гривень.

– За рахунок чого зросли доходи міст?

– Це економічний чинник. Через зростання заробітних плат державного сектору, завдяки впровадженню грейдової системи. Через зростання середньої

заробітної плати в цілому по Україні йде наповнення місцевих бюджетів, бо найбільша частка ПДФО скеровується саме до них.

Місцеві органи влади можуть сказати, що якщо гроші у них є, то чому Мінфін зажимає видатки? У нас дійсно є обмеження щодо витрат. Пріоритетно спрямовуємо кошти на сектор безпеки і оборони, далі – пенсії та соціальні видатки. І тільки в третю чергу – додаткові потреби органів місцевого самоврядування і державного бюджету. У цій третій черзі дійсно є затримка, але це не критично. З озелененням та бруківкою можна почекати.

2. Скільки треба грошей війську та як ще можна економити

– Ви сказали, що підвищення податків все одно не дозволить повністю закрити потреби Сил оборони. Кілька місяців тому ви говорили про діру у 5 млрд доларів. Скільки зараз складає дефіцит?

– Так, 5 млрд доларів було у травні, зараз це вже 6 млрд. Але ж нам ще треба перекрити потреби з урахуванням того, що ми перекидали кошти з грошового забезпечення військових на закупівлю озброєння на початку цього року. Через це загальна потреба складає 500 млрд гривень, що ми і передбачили у змінах до бюджету. Це орієнтовно 12 млрд доларів.

Чи це задовольняє відповідні військові органи? Звичайно, ні. Вони оперують, як правило, цифрами, які починаються з трильйонів.

– Це ви маєте на увазі Міністерство оборони?

– Їх потреби ми розуміємо і намагаємося максимально задовольнити, часто перевищуючи межу наших можливостей. Але як правило, наші можливості – це проблема тільки Міністерства фінансів.

– Ще є де різати видатки бюджету, щоб спрямувати кошти на потреби Сил оборони?

– Відверто скажу, нам немає що різати. Ви ж пам'ятаєте ще одну дискусію торік, коли ми обнулили Дорожній фонд і будь-які капітальні видатки? Це було б саме просте рішення, але тут різати немає з чого.

По деяких соціально-гуманітарних програмах потенційно може бути економія до кінця року. Але відверто обнуляти політики посеред року я би не ризикував. Крім додаткового соціального збурення це не викличе ніяких позитивних речей.

– Є анонсована, але ще не запроваджена програма "кешбек". Подібні видатки дивно виглядають, коли навпаки треба економити.

– Коли нас критикують за 3 млрд гривень, а наша потреба 500 млрд гривень, то я вважаю, що це з боку цих критиків досить непрофесійно.

"Кешбек" – це урядове рішення, яке ми підтримуємо. Коли його схвалить Рада і буде потрібна технічна реалізація, то наша задача як Міністерства фінансів полягає у тому, щоб знайти джерела фінансування.

– Різати в бюджеті нічого. Та чи можна переконати західних партнерів зняти певні табу на використання їхніх грошей? Якщо не на фінансування зарплат військовим, то хоча б, наприклад, переконати Штати дозволити використовувати їхні кредити та гранти на виплату пенсій.

– В Штатах трохи інше розуміння та підхід до пенсій. Ми їм кажемо, що у нас це фактично засіб виживання людей, це не є пенсії в їхньому класичному розумінні. Разом з тим, у нас немає потреби направляти кошти від США конкретно на пенсії. Ми можемо використати кошти інших партнерів, які йдуть через Світовий Банк від Японії, Великобританії, є кредити від Канади, є програма ЄС Ukraine Facility. Більшість цих коштів не мають чіткої прив'язки до витрат та обмежень. Соціально-гуманітарні видатки до кінця року практично закриті, проблеми тут я не бачу.

Що стосується фінансування наших Збройних сил урядами інших держав, то це складне питання. Про це можна говорити, якщо б ми були частиною європейської системи безпеки і наші Збройні сили були б ключовим фактором відведення потенційних загроз від Європи. Це, я думаю, та перспектива, яка нас очікує з наближенням до постійного членства в ЄС. Поки ж, у період війни, я не думаю, що хтось готовий давати кошти на Збройні Сили України.

– Нинішня редакція податкових ініціатив узгоджувалася з нашими партнерами, з МВФ?

– Звичайно, **ми на всіх етапах проговорювали це питання з МВФ, у нас були конкретні місії по конкретних податках.**

І тут я хочу підкреслити, чому важливо для громадян та бізнесу розуміти, що **ці податкові ініціативи необхідні саме зараз.**

Це також важливо як сигнал для наших партнерів.

> — Багато хто на Заході шукає виправдання, чому Україні варто обмежити підтримку та фінансування. Як аргумент наші критики говорять, що внесок самої України є недостатнім.

Підвищуючи податки, ми показуємо, що готові до найбільш непростих рішень, що ми свій внесок також робимо.

Ми виходимо до партнерів і говоримо: ось є дефіцит у 500 млрд гривень і ось є рішення як його перекрити. Але ми також чекаємо, що на 2025 рік ви нам дасте достатні фінансові запевнення, щоб ми могли профінансувати бюджет.

Зараз, відповідно до програми МВФ, запевнень наших партнерів недостатньо, щоб ми могли подати збалансований бюджет на наступний рік. Коли готували програму, один з ключових параметрів визначав, що активна фаза війни діятиме до середини 24-го року. Як бачимо, цей прогноз не реалізувався. Тому зараз ми постійно проговорюємо з нашими партнерами, що нам потрібно додаткове фінансове запевнення, тому що війна буде продовжена у 2025 році і нам потрібно мати буфер.

– І який це буфер?

– Додаткові потреби на 2025 рік ми оцінюємо у 12-15 мільярдів доларів США. Це повністю відповідає нашим дискусіям з МВФ. Вони також потенційно бачать це саме як додаткову потребу від того, що зараз у нас передбачено в програмі.

3. Про допомогу США, політику НБУ та курс гривні

– Що ми очікуємо отримати саме від Штатів цього року? На якому етапі угода в рамках великого пакету допомоги, який Конгрес ухвалив навесні?

– Вже скоро ми очікуємо отримати перший транш. Кошти вже на рахунках Світового Банку. І ці кошти будуть нам доступні в кінці липня або на початку серпня. Всього очікуємо у 2024 році 7,8 млрд доларів. Перший транш буде становити 3,9 млрд доларів. Решту, я сподіваюсь, ми зможемо отримати не пізніше листопада, для нас це критично.

– Були дискусії щодо того, як це буде оформлено – як кредит або як грант.

– Ці зобов'язання носять умовний характер, не кредитний, вони ближчі до гранту. Конкретних кредитних зобов'язань ми не брали.

Більше того,

> — **передбачається можливість списання половини цього боргу вже цього року.**

Президент США уповноважив міністра фінансів, голову казначейства, на проведення такого роду перемовин про списання. Наступне списання може статися вже у 2025-му році.

Звісно, ми взяли на себе зобов'язання, що в якийсь період часу ми потенційно можемо ці кошти погашати, якщо президент США не ухвалить відповідне рішення про списання. Але нинішня адміністрація, як я казав, вже зробила

кроки для того, щоб перша половина цих коштів була як грант для України. Я сподіваюся, що друга частина також буде грантом для України.

Параметри тут як і по всіх інших траншах допомоги від Сполучених Штатів. Кошти спрямовуються на рахунки Світового банку і вже після – Україні через проєкт PEACE in Ukraine на покриття видатків соціально-гуманітарного характеру.

– Повернемося до ваших ініціатив щодо наповнення бюджету. Ще один блок – неподатковий – передбачає можливість отримання додаткових 220 млрд гривень через ОВДП. Я так розумію, купляти будуть банки, але наскільки в них є ресурс, враховуючи обмеження НБУ?

– 220,1 млрд гривень формується з двох частин.

1) — Першу частину плануємо отримати за рахунок збільшення обсягу державних внутрішніх запозичень на 160,2 млрд грн.

2) — А другу частину за рахунок зменшення обсягу платежів з погашення внутрішнього державного боргу на 59,9 млрд гривень.

За розрахунками Мінфіну, ці показники відображають потенційну спроможність ринку і є абсолютно реалістичними. По банках ми підходимо практично під їхні ліміти. Але ж не тільки банки купують, громадяни з початку повномасштабного вторгнення збільшили обсяг купівлі ОВДП в 2,5 рази - до понад 63 млрд гривень.

Я хотів би зазначити, що вартість ОВДП на сьогоднішній момент складає 15-16% річних. Треба розуміти, що ці запозичення досить дорогі для нас. І ми маємо їх обслуговувати за рахунок в тому числі податків. Тому ОВДП – це не проста альтернатива податкам. Саме тому для нас розширення бази оподаткування – досить критичне, я ще раз це підкреслюю.

– Говорячи про вартість ОВДП, це ви так привіт Національному банку передаєте?

– Ні, жодних привітів. **Я не втручаюсь у політику НБУ.**

– Купувати папери будуть здебільшого держбанки?

– Ні, не тільки. В первинних дилерах у нас 11 банків. У нас немає бажання працювати тільки з державними банками. Ми працюємо з ринком.

– Якщо якусь частину ОВДП не викуплять, чи є ймовірність запуску "друкарського верстату"?

– Зараз це питання не обговорюється. Але у програмі МВФ передбачені умови, коли ми можемо розраховувати, що Національний банк буде купувати облігації уряду.

Проте вже другий рік ми не підходимо навіть близько до цього процесу.

Так званий емісійний податок для нас буде гіршим, ніж будь-яке інше джерело.

> — Тому давайте про це не говорити, у нас немає зараз потреби звертатись до Національного банку.

Більше того, я хотів вам один момент зазначити.

Ми майже на 76 мільярдів гривень перевиконали доходи держбюджету. У нас активна економіка, бізнес сплачує податки, це є наслідком економічної діяльності.

Можливо, далі буде просадка, тому що зараз існує проблема з енергозабезпеченням, але я сподіваюся, що це буде незначне коригування в частині понадпланових доходів.

– Ми зараз бачимо, що НБУ потрохи відпускає курс гривні, чому, напевно, зраділи у Мінфіні, враховуючи, що це дозволить збільшити гривневі надходження в бюджет.

– Ви вважаєте, що ми радіємо, що сьогодні курс 42, а плачемо завтра, що він 40? Ні, ми не реагуємо на ці речі, щоб нас не звинувачували, що ми певним чином створюємо очікування ринку., Ми сприймаємо ті курси, які є.

У нас середньорічний курс закладено 40,7 гривень/долар, на грудень – 42 гривень/долар. Чи це є таргет, чи це є індикатив? Ні, не є. НБУ виходить з власних міркувань, коли та як проводити курсову політику. Якщо буде 42, 45 чи 40, ми сприймемо цю ситуацію. Звичайно, для нас можуть бути певні наслідки від курсу, але, скажемо так, це похідна. Ми не можемо сказати, що це чинник, який можна визначати. Тим більше це не буде робити Мінфін.

– Як ви оцінюєте ймовірність ухвалення парламентом урядових законопроектів в їх нинішній редакції? Наскільки реально до кінця 2024 року зібрати заплановані суми?

– Не будемо загадувати наперед. **Чесно скажу – ситуація критична**.

> — Для нас залишається актуальним забезпечення сектору безпеки і оборони. Способи ми запропонували, можна дискутувати. Але ми би хотіли, щоб ця дискусія була дуже короткою і ефективною – домовилися про перегляд та імплементували. Часу для затягування дискусії у нас немає.

Чому ми не вийшли раніше зі своїми пропозиціями?

Затримка була вимушеною.

Ми обмежені рамками програми з МВФ.

— 30 червня відбувалось засідання виконавчої ради МВФ. Якби уряд оприлюднив податкові ініціативи до засідання виконавчої ради фонду, то засідання б по Україні не було. І Україна не отримала б черговий транш кредиту в сумі 2,2 млрд доларів. Це не є секретом. Кроки уряду абсолютно прагматичні.

Можливо, в 2023 році згадані податкові ініціативи були би більш доречними, ніж посеред 2024-го.

Але ми реагували на ситуацію, яка складалась.

І у нас не було інших варіантів.

– За інформацією РБК-Україна, ви були одним з тих, хто разом з міністром економіки ще торік підтримували і працювали над ідеєю економічного бронювання, від якого держбюджет може отримати додаткові кошти, зокрема й для фінансування армії. Що пішло не так з цією ініціативою? Від неї остаточно відмовились?

– Ця ідея залишається актуальною.

Але **зараз найперша задача – вижити**.

— **Для того, щоб вижити, нам потрібні 1) гроші і 2) достатня кількість людей, готових захищати цю країну.**

І тільки потім можна буде говорити про всі інші речі, зокрема й про економічне бронювання. На якому етапі це станеться – поки що я не готовий сказати.

– Щоб підвести риску під темою податків…

– Є ще одне питання, яке викликає багато критики.

Мова про **запропоновані урядом новації в оподаткуванні міжнародних посилок..**

— Нас турбує той факт, що **в Україні практично вся інтернет-торгівля та електронна комерція знаходяться в "тіні"**.

Умовно кажучи,

— в рамках ліміту 150 євро неоподатковуваної вартості товару у нас завозять все. **І це проблема значно більша, ніж просто небажання платити незначні податки при імпорті.**

Достатньо поцікавитися, як працює інтернет-торгівля: як зареєстровані бізнеси, скільки податків сплачують, яким чином імпортують і чи сплачують імпортний ПДВ.

– Якщо продавець видає покупцеві фіскальний чек, чи означає це, що бізнес працює законно?

– Це означає лише, що продавець сплатив єдиний податок 5%. А обороти такого бізнесу можуть складати сотні мільйонів гривень.

– Це за умови, якщо продавці зареєстровані як ФОП?

– Більшість з них працюють як суб'єкти спрощеної системи оподаткування.

– А як щодо великих торгових мереж?

– Як правило, роздрібні мережі, які мають торгові майданчики, склади, зареєстровані не як ФОП. Вони менше зловживають. Але це реальна проблема. Зараз є можливість сплачувати всі митні платежі дуже швидко, в електронному вигляді. Це не складна процедура.

Але

— у нас, як правило, навіть якщо імпортна продукція коштує 300 євро, то декларується 150 євро, щоб взагалі не сплачувати податки. Я вже не кажу про те, що таким чином розбивають цілі партії товарів. Це та лазівка, яку ми вважаємо за потрібне закрити.

Це непопулярна тема, але

— у нас є притомні аргументи, чому потрібно зменшувати неоподатковуваний ліміт ціни імпортованих товарів.

– Очікуєте спротив цій ініціативі у Верховній Раді?

– В Раді ми очікуємо спротив по кожному пункту наших податкових ініціатив.

За статистикою

— за 2023 рік без оподаткування митними платежами імпортовано 51,5 млн штук міжнародних поштових відправлень. В середньому, виходить, кожен українець отримав дві посилки за рік. Думаю, 10,2 млн пенсіонерів були би дуже здивовані, дізнавшись, скільки посилок з-за кордону вони "завезли".

При цьому ніхто не знає, скільки реально товарів знаходиться всередині кожної з 51,5 млн посилок.

Задайтесь питанням, чому в Україні ціна тих же iPhone інколи нижча, ніж в країнах, де їх виробляють? Тому що з цих товарів не сплачено податки.

Питання податків дуже непопулярне, і я менш за все хотів би зараз займатися такою складною комунікацією.

Але якщо у Верховній Раді податкові ініціативи уряду не підтримають, то ми будемо аргументовано доводити, чому це важливо і чому саме так має бути.

– Ви як міністр фінансів - єдиний комунікатор податкових ініціатив в публічній площині? Чи ви розраховуєте на допомогу Офісу президента, прем'єр-міністра, народних депутатів?

– Логічно, що це має бути міністр фінансів.

Більше того, мене часто звинувачують представники податкового комітету парламенту в тому, що я іноді не активно включаюсь в пропагування збільшення податків. Так от зараз я включаюсь. Наразі існує критична потреба у залученні додаткових коштів в бюджет. Я готовий активно пояснювати, чому зараз це важливо.

– Умовно, Ростислав Шурма, Данило Гетманцев і Денис Шмигаль підтримують вас?

– Уряд підтримав ці ініціативи. Чи готові інші публічно це відстоювати? Я не впевнений, що це їхня зона відповідальності.

4. Про реструктуризацію приватного боргу України

– На днях Україні вдалося домовитися про реструктуризацію понад 20 млрд доларів боргів за єврооблігаціями з приватними кредиторами. Чи можете озвучити основні параметри реструктуризації? Що в результаті виграє Україна?

– Сама реструктуризація ще не фіналізована.

Маємо принципову домовленість з клубом кредиторів. Потрібно отримати офіційну згоду двох третин кредиторів. І лише потім, після юридичного оформлення угоди, можна стверджувати, що реструктуризація завершена.

Наразі працюють юристи, процес ще не завершився. Є принципова згода з ключовими власниками наших єврооблігацій. І це дуже позитивна новина для України.

Уявіть собі ситуацію, що ми не досягаємо згоди. В такому випадку необхідність виплати по одному з пакетів єврооблігацій виникає вже в серпні. Здійснивши виплати по цих єврооблігаціях, ми повністю зламаємо логіку наших попередніх кроків і всіх майбутніх дій. Досягнута згода з кредиторами дозволяє наразі зняти ці питання.

Якби ми не досягли згоди, то в цьому році мали би виплатити 1,6 млрд доларів. Чи можливо було би це зробити? Думаю, неможливо. По-перше, ми не маємо зараз можливості самостійно запозичити і віддати борг. А наші ключові партнери – країни G7, які нас підтримують, в тому числі даючи кошти в бюджет, не сприйняли би цю історію, коли б ми за рахунок їхніх коштів задовольнили потреби комерційних кредиторів.

Перемовини були не простими. Були суттєві розбіжності в оцінці ситуації. Принципово ми вважали за необхідне показати ситуацію з нашої точки зору. Інвесторам логічніше було вважати, що ситуація в Україні є і буде кращою, ніж вона є насправді.

Наразі

> **— ми можемо говорити про списання 37% від того боргу, який був на початок війни разом з накопиченими відсотками за період відстрочки платежів.**

Ми можемо говорити про економію більше 11 млрд доларів на найближчі три роки.

До 2033 року у нас буде заощаджено близько 23 млрд доларів.

– Але ж з часом кредитори щось мають отримати натомість?

– Передбачається декілька випусків облігацій.

– Це будуть стандартні інструменти?

– Так.

Ми не плануємо застосовувати нестандартні інструменти, такі, наприклад, як ВВП-варанти (сплата відсотків по цим деривативними інструментами залежить від темпів зростання ВВП країни, - ред.).

Бо це досить агресивні інструменти.

І **ми зараз маємо певні наслідки для бюджету від варантів.**

– Заборгованість за ВВП-варантами не потрапила під реструктуризацію?

– Власники ВВП-варантів – це інша група кредиторів.

– Це ті, з ким Україна домовлялась у 2015 році?

– Ні. Там дуже все змінюється. Загалом, платежі по варантах слід розглядати в загальному контексті забезпечення боргової стійкості і ми частково зменшили ризики від цього інструменту в 2022 році, але цього недостатньо. Тому ми зараз розробляємо наші наступні кроки, в тому числі на базі інформації, яку ми отримуємо з ринку.

– Україна хоче взагалі вийти з цього боргового інструменту?

– **Нам би дуже цього хотілось**. Бо **це фактично міна уповільненої дії**.

Наприклад, ріст ВВП в 2023 році на 5,3% призводить до суттєвих виплат за ВВП-варантами вже у 2025 році. Хоча завдяки тому, що ми передбачили це і домовились з інвесторами в 2022 році, ці виплати будуть вдвічі меншими в 2025 році: 0,5% від ВВП замість 1%. Будь-який ріст ВВП України понад 3% на рік означатиме виплати власникам варантів. І ця історія триватиме до 2041 року, якщо нічого не робити.

– Умови реструктуризації серед іншого передбачають поступове підвищення ставок за облігаціями. Чи здатна буде Україна платити за цими ставками? Чи з часом чекати на наступну реструктуризацію?

– Так, умовами реструктуризації передбачено поступове збільшення ставки за облігаціями, яка з часом (починаючи з 2034 року) має досягнути теперішнього розміру купону по більшості з них на рівні 7,75% річних. До цього купонні платежі за облігаціями А складатимуть 1,75% до 2026 року, 4,5% до 2027 року та 6% з 2027 до 2033 року. Купонні платежі за облігаціями В почнуться в 2027 році і складатимуть 3% до 2033 року. До 2025 року купонні платежі за єврооблігаціями становитимуть 164 млн доларів порівняно з 5,3 млрд доларів без реструктуризації.

Ключова наша задача – забезпечити боргову стійкість відповідно до параметрів програми МВФ. І саме це було базою для будь-яких перемовин. Так, зокрема, програма МВФ передбачає зниження співвідношення державного боргу до ВВП до рівня 65% станом на 2033 рік.

Треба розуміти, що реструктуризація – це болісний процес. Я би краще волів, щоб Україна мала можливість запозичувати на ринку і мала змогу обслуговувати ці зобов’язання, робити фактично перезапозичення на кращих умовах. Це краще рішення, ніж реструктуризація.

Те, що в Україні йде війна, дає нам підстави говорити про реструктуризацію. Але як правило країни, які змушені реструктуризувати свої борги через економічні чи політичні проблеми, втрачають довіру інвесторів.

Варто розуміти, що для тримачів українського держборгу це звичайний бізнес. Україна для них – лиш одна з багатьох країн. У них є маса способів як найефективніше розпоряджатися своїми інвестиціями. Тому я надзвичайно вдячний комітету кредиторів, які пішли нам назустріч і під час війни не вийшли з облігацій України. Хоча така можливість у них є завжди. Для більшості з них важлива не лише жага отримати прибутки, а й пристойна репутація на ринку, і подальша можливість комунікувати в тому числі з Україною на інших майданчиках, в інших форматах.

– Чи можете назвати тримачів приватного боргу України? Чи є серед них колишні українські топ-чиновники?

– **Це закрита інформація. Ми не володіємо нею.**

Ми працюємо з інвестиційними фондами, які є ключовими тримачами українських суверенних облігацій. Обсяг випуску єврооблігацій складає понад 23 мільярди доларів США, говорити про яку-небудь суттєву частку власності будь-якої фізичної особи не приходиться.

— Щодо можливої наявності серед тримачів суверенного боргу вітчизняних екс-топчиновників – згадаймо, наприклад, як один з колишніх прем'єр-міністрів заявляв про наявність у нього у власності певної кількості українських єврооблігацій.

Тому я не виключаю таку можливість.

5. Про нові борги та російські активи

– Чи може взагалі йти мова про ринкові випуски держоблігацій під час війни?

– Потенційно така можливість є. Але вартість таких запозичень буде непідйомною.

– А якщо, наприклад, під гарантії США, як ми робили 10 років тому?

– Ми наразі отримуємо кошти від США грантами, за що вдячні партнерам. Це набагато краще, ніж кредитні кошти.

– Бачимо, що в Штатах набирає обертів передвиборча кампанія, яка може принести багато невизначеності. Якою мірою Україна може сподіватися на достатні об'єми допомоги від Вашингтону та наших інших партнерів в 2025 році?

– Ми маємо розраховувати лише на власні сили. Так, це війна неспівмірних країн, економічних потенціалів та армій. І ми з вдячністю приймаємо допомогу від наших партнерів. Але ми повинні мати різні опції щодо забезпечення своїх потреб. Тому рішення щодо необхідності зміни податків

стосується більше 2025 року, ніж поточного. Хоча це дає нам додаткові можливості закрити бюджетні потреби 2024 року зокрема.

2025 рік буде більш складним. Це рік невизначеності. Рік рішень, які можуть не скластися. Варто згадати, зокрема, як цього року ми довго чекали рішення Конгресу США про допомогу Україні. Ми вдячні США, що відповідне рішення таки було ухвалено. Разом з тим, очікувати, що в умовах виборчих перегонів в США будуть ухвалені відповідні рішення на 2025 рік, ми не можемо. Тому ми маємо бути готовими до будь-якого розвитку подій.

– Але ж США – наш ключовий союзник, на якого орієнтуються європейські країни.

– Інші країни не мають такої спроможності. Вони готові нам допомагати, але такої спроможності, як у США, у них немає. Це також треба розуміти. Тому, зокрема, для нас важливе інше рішення наших партнерів – щодо виділення Україні 50 млрд доларів, забезпечених майбутніми доходами від арештованих резервів центробанку РФ.

– Що наразі конкретно відомо про механізм надання зазначених коштів?

– Поки що остаточне рішення щодо механізму не досягнуто. В кожної зі сторін процесу своя правда. На жаль, ми заручники цієї ситуації. Часто шлях від ухвалення політичних рішень до їх реалізації займає багато часу. Бажано було би це питання прискорити. І цю необхідність ми системно комунікуємо нашим партнерам.

– Коли Україна зможе отримати гроші? Який можливий графік їх надходжень?

– Наші партнери обіцяли надходження цих коштів уже до кінця поточного 2024 року.

Це ключове і критичне рішення для України. Без цього рішення у нас підвисає програма з МВФ.

— Від початку в програму закладався сценарій закінчення активної фази війни в 2024 році. Зараз ми вже плануємо масштабні військові видатки на 2025 рік. А це відповідним чином впливає на параметри програми з МВФ і потребує додаткових фінансових запевнень.

І рішення наших партнерів про надання Україні 50 млрд доларів, забезпечених майбутніми доходами від знерухомлених активів центробанку РФ, для нас важливе на той випадок, якщо військової допомоги від наших партнерів буде недостатньо. Щоб ми цю зброю могли купувати.

– Як і на що Україна матиме право і планує використовувати ці кошти?

– Серед наших побажань до наших партнерів – це безумовний характер цих коштів, можливість витрачати їх на зброю, отримання грошей уже в 2024 році, та грантова форма цих коштів.

– Партнери України наголошують, що питання конфіскації заморожених активів РФ залишається на порядку денному. В юрисдикціях G7 зберігається близько 280 млрд доларів заморожених суверенних активів Росії. Які напрацювання щодо можливих механізмів конфіскації цих активів знаходяться як то кажуть "на столі"? Чи можна наразі оцінити їхню перспективність?

– По факту, згадані 50 млрд доларів – це перший транш з цих коштів. По суті, прив'язка фінансової допомоги Україні до російських активів означає, що ми зрушили ситуацію з мертвої точки.

– Чи пропонує Україна власні варіанти можливих механізмів конфіскації заморожених активів центробанку РФ? Які вони?

– Це паралельні треки. З боку України над розробкою цих механізмів працює Міністерство юстиції. Українська сторона чітко окреслила свою позицію, що окрім виділення згаданих 50 млрд доларів сторони мають далі працювати над створенням компенсаційних механізмів отримання Україною повної суми знерухомлених активів ЦБ РФ, відповідного компенсаційного фонду, міжнародного реєстру збитків, тощо.

– Напередодні рішення G7 про 50 млрд ЄС ухвалив рішення щодо спрямування Україні прибутків від заморожених російських активів, отриманих за період від початку 2024 року, у розмірі 1,5 млрд євро. Очікувалось, що Україна отримає кошти вже в липні 2024 року. 90% мали би бути спрямовані на військові потреби, 10% – на відновлення. Чи отримає фізично Україна ці кошти?

– Таке рішення є. Є такі кошти. Чи підуть вони в бюджет України? Ймовірність цього дуже низька. Чи підуть ці гроші на закупівлю зброї для України? Так. Думаю, ці гроші підуть або на закупівлю зброї для України, або на компенсацію нашим партнерам тих витрат на закупівлю зброї, які вже були понесені.

– Фізично ці кошти в Україну не зайдуть?

– Згадані кошти зайдуть в Україну у вигляді конкретної зброї. Такий варіант більш гарантований. Звичайно, для нас кошти в бюджет – це краще, ніж зброя. Але зброя – це теж рішення.

– Чи відома подальша "доля" прибутків від заморожених російських активів, отриманих за період 2022-2023 років, сума яких може перевищувати 5 млрд доларів?

– Я мав дискусії з міністром фінансів Бельгії на цю тему. Їхня позиція дуже проста: так, ми мали додаткові доходи від російських активів, були сплачені відповідні податки, і ці кошти ми спрямували на підтримку України через наш бюджет. Тому намагання української сторони отримати ці кошти у власний бюджет – це по суті спроби змінити статус-кво. Я більше вірю у спільні рішення наших партнерів, ніж у рішення окремих країн.

– Чи означає той факт, що протягом півроку 2024 Україна протрималася без обіцяної фінансової допомоги США, її здатність обходитися лише власним коштом і допомогою Європи?

– Щодо наших внутрішніх резервів – ось зараз і побачимо:

— якщо парламент підтримає урядові ініціативи щодо джерел додаткових надходжень на 500 млрд гривень, значить ми спроможні на складні рішення.

Якщо ми не знайдемо ці кошти, то вже у вересні 2024 можуть бути перебої з грошовими виплатами. І я про це відверто кажу. Тому зараз критично важливо ухвалити необхідні рішення.

– Як довго Україна може протриматися без допомоги США?

– Свого часу ми протрималися протягом півроку.

Але

— це мало негативні наслідки і створило відкладені у часі проблеми.

— У червні ми мали кризу ліквідності.

Напередодні отримання чергового траншу кредиту від МВФ ми вже мали перебої з деякими виплатами.

— Це не стосувалося соціальних виплат, але певне напруження існувало.

Я б не хотів мати ситуацію, коли ми вимушені робити вибір між пенсіями і зарплатами вчителів.

Такі рішення можуть мати тимчасовий характер, і ми йдемо назустріч Міністерству оборони у їхніх вимогах, але бажано дослухатися до позиції Міністерства фінансів.

Бо у нас не безмежні можливості. Не безмежні.

Рано чи пізно вони доходять до своїх лімітів.

***

№ 3.239-2

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 20 серпня 2014 р. № 375
Київ

Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України

3. Основними ***завданнями*** Мінфіну є:

1) забезпечення формування та реалізація державної фінансової, бюджетної та боргової політики, державної політики у сфері міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів, державної політики у сфері державного пробірного контролю, бухгалтерського обліку та аудиту;

2) забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері ***контролю*** за дотриманням бюджетного законодавства, державного фінансового контролю, державного внутрішнього фінансового контролю, казначейського обслуговування бюджетних коштів, коштів клієнтів відповідно до законодавства, запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження

3) забезпечує формування та реалізацію єдиної державної ***податкової*** і ***митної*** політики, державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства, державної політики у сфері контролю за трансфертним ціноутворенням, державної фінансової політики у сфері співробітництва з іноземними державами, іноземними фінансовими установами і міжнародними фінансовими організаціями, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску, державної політики у сфері видобутку, виробництва, використання та зберігання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, їх обігу та обліку;

3-1) забезпечення формування державної політики у сфері організації та контролю за виготовленням цінних паперів, документів суворої звітності;

4) забезпечення спрямування бюджетних коштів відповідно до цілей та пріоритетів, визначених у щорічному посланні Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України, Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, прогнозних та програмних документах економічного і соціального розвитку.

…

***



***



***

06:13, 14 червня

Втрати бюджету до 400 мільярдів гривень на рік від податкових схем і мобілізаційна економіка – несумісні: експерт навів вражаючі факти

Податок на додану вартість в Україні має багато схем, які вимивають з бюджету мільярди гривень, які можна було б спрямувати в мобілізаційну економіку, пояснив Павло Себастьянович

***

№ 3.239-3

Уряд збільшує чек. Хто заплатить більше після зростання податків та чого боїться бізнес



2024-07-20

РУСЛАН КИСЛЯК

КАТЕРИНА МАРТИНЧУК

Ініціатива уряду підвищити податковий тиск на легальний бізнес та пересічних українців заради отримання додаткового фінансування армії викликала широкі дискусії в суспільстві. РБК-Україна зібрало думки представників бізнес-середовища та експертів.

1. Як влада збиратиме гроші

Зібрати додаткові 500 млрд грн до кінця року на фінансування військових видатків **держава має намір двома способами**.

> 1) — Майже 3/4 додаткової потреби на фінансування оборони - в сумі 361,6 млрд грн - пропонується забезпечити **за рахунок внутрішніх запозичень, перевиконання діючих доходів держбюджету, у тому числі за рахунок детінізації та економії по окремих видатках.**
>
> 2) — 1/4 додаткової потреби у фінансуванні – на суму 138,7 млрд грн - пропонується забезпечити **за рахунок перегляду військового збору, акцизів та деяких інших заходів.**

Залишивши наразі поза увагою плани держави щодо збільшення внутрішніх запозичень, зосередимось на ***податкових новаціях***, які знайшли своє

відображення в урядовому законопроєкті №11416, зареєстрованому в парламенті в день його схвалення Кабміном.

Автори законопроекту не стали принципово змінювати базові податки (ПДВ, податок на прибуток, акциз – тут є лише точкові зміни), а пішли іншим шляхом,

перш за все

— розширивши коло платників та базу оподаткування військовим збором. Такий крок є цілком логічним з точки зору організації державних фінансів, адже цей збір має цільовий характер і спрямовується безпосередньо на фінансування Сил Оборони, зазначає партнер аудиторської компанії "КРОУ Україна", радник комітету з питань фінансової, банківської та інвестиційної діяльності Конфедерації будівельників України Юрій Циганок.

Головна новація законопроекту – військовий збір платитимуть всі.

1) — Не лише наймані працівники (з зарплати яких він утримувався за ставкою 1,5%), але

2) — **й бізнес безпосередньо зі своїх доходів, причому як на загальній системі, так і на спрощеній.**

Ставка військового збору, що утримується із зарплати найманих працівників, зросте з 1,5% до 5%.

— Це стосується не лише зарплати, а й будь-яких доходів, визначених в ст. 163 Податкового кодексу, але ж найпоширенішою з них є саме зарплата. І бізнесу потрібно буде закладати це підвищення у свої розрахунки фонду заробітної плати.

Юридичні особи - як платники податку на прибуток, так і "спрощенці" також

— **стануть платниками військового збору за ставкою 1% доходу від будь-якої діяльності.**

"Будь-який додатковий податок з обороту, що не враховує маржинальність бізнесу, зазвичай змушує підприємство відповідно **підвищувати ціни**. Скоріше за все, не стане виключенням і цей випадок", - говорить співрозмовник РБК-Україна.

Те саме стосується фізичних осіб-підприємців, які сплачують єдиний податок.

— Для першої, другої та четвертої групи ставка воєнного збору складе 5% в розрахунку двох мінімальних заробітних плат на місяць (тобто додатково 710 грн щомісяця).

А найбільш поширена третя група ФОПів - платників єдиного податку на додачу до своїх звичайних 5% єдиного податку від виручки (або 3%, якщо вони є платниками ПДВ) теж буде сплачувати 1% військового збору, тобто загалом 6% від виручки.

В цілому таке підвищення не виглядає критичним, якщо згадати, що у 2013 році ставки єдиного податку сягали 7%, і тоді не було ніякої війни.

Також військовий збір буде стягуватися з окремих видів операцій, зокрема:

1) 5 % від вартості банківських металів, у випадку придбання їх юридичними та фізичними особами у банків;

2) 30 % від вартості реалізованих ювелірних виробів підприємствами, установами та організаціями та ФОП, які здійснюють роздрібну торгівлю ювелірними виробами із золота, платини і дорогоцінного каміння;

3) 15 % від вартості придбаних легкових автомобілів, що підлягають першій державній реєстрації в Україні, крім забезпечення легковими автомобілями осіб з інвалідністю;

4) 5 % від доходу з продажу нерухомого майна фізичними особами, якими протягом звітного податкового року здійснено продаж одного об’єкта нерухомості;

5) 5 % від вартості послуг мобільного зв’язку.

Отже, **слід очікувати з боку мобільних операторів відповідного підвищення кінцевих тарифів на мобільний зв’язок.**

Що ж стосується воєнного збору з легкових автомобілів, то, зважаючи на статистику перших реєстрацій в Україні автомобілів преміум-класу під час війни, подібний крок виглядає навіть трохи запізнілим, вважає Юрій Циганок. Хоча в цілому для ринку нових легкових автомобілів це скоріше негативний крок, і залишається сподіватися, що ставка принаймні буде переглянута під час розгляду депутатами.

Серед інших змін, що не стосується військового збору, варто відзначити, що

— податківці зможуть вимагати від платників проведення інвентаризації будь-яких активів у їх присутності, а у випадку

відмови – отримають право накладення адміністративного арешту активів.

Роздрібні торгівці пальним будуть щомісячно сплачувати авансовий внесок з податку на прибуток в розмірі 0,5 мінімальної зарплати з розрахунку на кожний кубометр резервуарів для зберігання пального на місці роздрібної торгівлі. Мабуть, варто очікувати спротиву щодо цього нововведення з боку великих паливних роздрібних мереж, однак це цілком очікувана ініціатива з боку урядовців.

Буде введено акцизний податок у розмірі 0,1 євро за 1 літр на солодкі безалкогольні напої, про що вже досить давно йшла мова.

Насамкінець - стосовно строків набуття чинності цими змінами у випадку їх прийняття.

У Прикінцевих положеннях сказано, що Закон набере чинності з першого числа місяця, що настає за місяцем його опублікування.

— З огляду на календарний план сесій парламенту, навряд чи це відбудеться раніше кінця серпня, а то й у вересні.

Потім, як це завжди відбувається, ще будуть "техніко-юридичні" правки, і офіційне опублікування відбудеться не раніше вересня.

Отже,

— заплановані урядом зміни навряд чи відбудуться раніше 1 жовтня 2024.

"Зібрати за останній квартал додаткові 125 мільярдів, про які йдеться у пояснювальній записці, – виглядає занадто оптимістично. Хоча в цілому запропоновані зміни з акцентом саме на військовий збір виглядають цілком логічно. Принаймні, логічніше, ніж загальне підвищення ПДВ до 22-23 %, яке теж розглядалося як альтернативний варіант", - переконує співрозмовник РБК-Україна.

З такою логікою згодні не всі.

2. Як посилення податкового тиску вплине на бізнес та населення

Низка експертів переконані, що обговорюваний раніше варіант підвищення ставки ПДВ був би кращим рішенням за нинішні урядові ініціативи.

На думку старшого економіста Центру економічної стратегії Юрія Гайдая,

в запропонованому урядом пакеті підвищення податків є серйозна проблема - він ігнорує значну тіньову економіку країни, так званих економічних "ухилянтів".

— Альтернативою є підвищення непрямих податків, тобто підвищення оподаткування всього кінцевого споживання.

"І контрабандисти, і обнальщики, і криптоскамери, і гаражні СТО, і власники магазинчиків з контрабандною польською молочкою, італійською ковбасою та побутовою хімією купують товари з ПДВ і акцизами. Підвищення ставки ПДВ до 23% (як у Польщі) могло б замінити підвищення військового збору для найманих працівників. Підвищення ставки ПДВ до 25% (як у Хорватії чи Данії) могло б замінити 1%-й податок з обороту для юридичних осіб", - підраховує економіст.

На думку координатора експертних груп Економічної експертної платформи, асоційованого експерта CASE Україна Олега Гетмана, **пропонований урядом податок з обороту для бізнесу є чи не найшкідливішим з усього пакету новацій**.

— Альтернативою йому мало би стати в першу чергу покращення податкового адміністрування та підвищення податку на землю і нерухомість, насамперед для великих підприємств.

— Наступним кроком мало би стати підвищення ставки ПДВ, хоча б тимчасове.

— А от податку з обороту підприємств і підвищення військового збору з доходів громадян варто було уникати в принципі.

Ну і, звичайно,

— варто переглядати державні видатки, зокрема на тлі суттєвих соціально-демографічних змін, які відбулися в країні від початку повномасштабної війни.

Аналогічних думок дотримується перший віце-президент Торгово промислової палати Михайло Непран. На його переконання,

— від урядових податкових ініціатив у їх нинішньому вигляді постраждають в першу чергу види бізнесу, до яких буде застосовано податок з обороту.

Це переважно компанії зі складними технологічними ланцюжками.

Якщо

— при цьому не відбуватиметься відповідна боротьба з "чорним" і "сірим" бізнесом, то потерпатиме від збільшення податкового навантаження переважно "білий" бізнес.

"**Податок з обороту – одна з невдалих пропозицій уряду.**

Це стара історія. Запровадження податку з обороту обговорюється з перших днів незалежності України. Час від часу це питання піднімається. Як то кажуть: в Мінфіні він завжди лежить як запасний варіант", - говорить співрозмовник РБК-Україна.

Окрім

— збільшення податкового навантаження податок з обороту

— зробить неконкурентними українські товари таких галузей як машинобудування та металургія.

Вийде так, що при купівлі імпортного товару споживачеві доведеться платити податків менше, ніж при купівлі товару вітчизняного виробництва.

Інша новація, яка викликає питання, – це збільшення військового збору з доходів найманих працівників з 1,5 до 5%.

— Небезпека полягає в тому, що **частина найманих працівників підуть в "тінь", при тому що зараз в "тіні" уже працюють щонайменше 30% найманих працівників.**

Проблемою є навіть адміністрування податку з обороту.

— Для цього потрібно, зокрема, розробити програмне забезпечення, методики, щоб адміністрування не виявилось дорожчим, ніж потім зберуть податків.

"Тому в нинішній ситуації в Україні було би краще підняти ПДВ – на 1-1,5%. Цей податок уже зрозумілий, "обкатаний"", - резюмує Михайло Непран.

В Українському союзі промисловців та підприємців очікують, що

— підвищення податків для підприємців найбільше відіб'ється на ФОПах і зробить їхню діяльність ще складнішою.

"Ризики зростають, у тому числі з точки зору відсутності комунікацій влада-бізнес. Такі речі варто обговорювати із бізнес-асоціаціями, галузевими спілками виробників, національними експертами та прораховувати плюси і мінуси для економіки", - зазначає президент УСПП Анатолій Кінах.

"Компенсацією" очікуваних сотень мільярдів гривень нових податків для бюджету може бути посилення тіньового сектору, прискорення закриття бізнесів, перенесення капіталів за кордон.

А ще - підприємства знижуватимуть витрати, зокрема зменшуючи заробітні плати. У короткостроковій перспективі це може призвести до втрати робочих місць та зниження купівельної спроможності населення. У довгостроковій перспективі - до зменшення надходжень до бюджету через збільшення обсягів тіньової економіки.

"**Для громадян підвищення податків та акцизів означає зростання цін на товари та послуги.** Бізнес буде закладати нові податки у ціни. Зокрема, підвищення акцизів на пальне призведе до зростання вартості транспортних послуг. Все це знизить купівельну спроможність населення та може підштовхнути частину громадян до ухилення від сплати податків або придбання контрафактної продукції", - попереджає співрозмовник РБК-Україна.

Окремо варто зазначити, що для українців зросте вартість придбання житла, а також нових автомобілів, що збільшить імпорт вживаних авто.

Загалом, **будь-яке підвищення податків негативно впливає на бізнес.**

Це економічна аксіома. Як правило, збільшення податків – вимушений і непопулярний крок, на який держава йде в останню чергу. Отже, в Україні наступив момент для ухвалення подібних рішень.

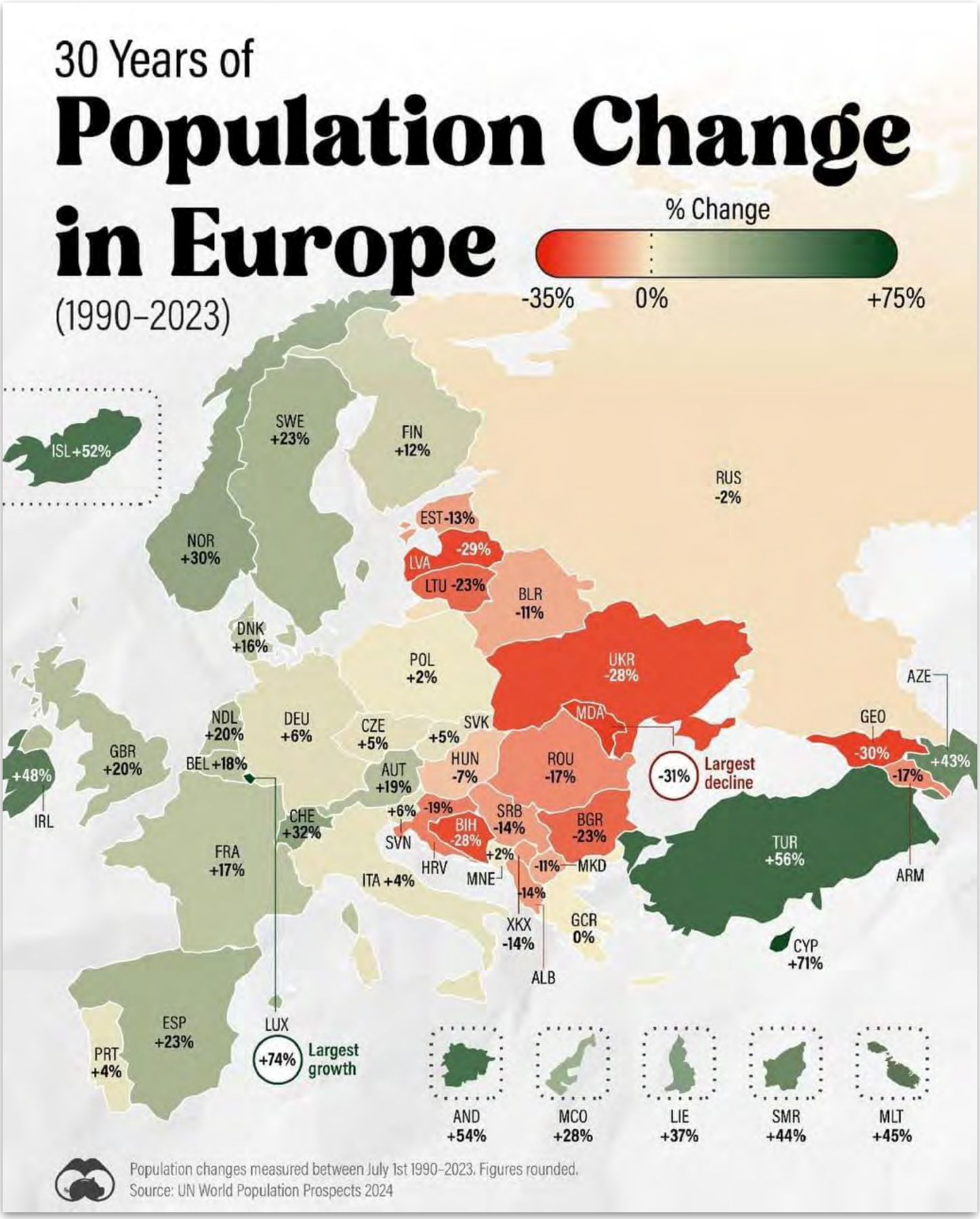
Протягом 2,5 років від початку повномасштабної війни економіка України тримається напрочуд "непогано". Як правило, країни у стані війни перебувають у дуже скрутних, а інколи катастрофічних економічних умовах, зокрема через ріст цін та зубожіння населення. Українці мають уникнути катастрофічного сценарію.

При підготовці матеріалу використано текст законопроєкту №11416, коментарі економічних експертів та представників українського бізнесу.

***

№ 3.240

Хорошая иллюстрация того факта, что в условиях интеграции с более сложной экономической системой, единственный выход - это повышать экономическую сложность и создавать хорошо оплачиваемые рабочие места



2024-08-25

Куц

То есть проводить новую индустриализацию. Попутно инвестируя в социальный капитал, науку, образование и медицину.

Иначе приготовьтесь к потере минимум (!!!) трети населения (более 30%).

Как это и произошло практически во всех бывших социалистических странах.

Только Польше удалось минимизировать масштаб катастрофы, в основном за счет миграции из Украины.

Но обратите внимание на Турцию:

— рост численности населения и практически прекращение трудовой миграции в Европу, которая находилась в динамике еще в 90-е годы.

Турция - единственная страна рядом с ЕС, которая при сближении с более сложной экономической системой сумела не только сохранить свое население, но и практически удвоить его.

Может потому, что **на первом плане там не пресловутая валютная и ценовая стабильность**, а

1) — рабочие места, реальный уровень зарплат и промышленное развитие.

2) — Хорошее образование и

3) — медицина.

4) — Постоянное улучшение базовой инфраструктуры.

На другом конце мира такой же путь повторяет сейчас Мексика, используя экономическую близость с США и Канадой.

Что значит такая глубокая потеря населения, как в Украине?

Это

— **утрата драйвера роста ВВП**, так как потребление и емкость внутреннего рынка являются сейчас ключевыми факторами роста развивающихся стран.

Это и

— снижение компоненты безопасности.

Кстати, по Украине на слайде устаревшая информация - потеря населения составила уже минимум 40% и это рекорд среди всех постсоциалистических стран.

Уникальность примера Турции заключается в том, что нерв реформ там задавали внутренние политические силы, а не внешние.

Кстати,

— во всех странах Западной Европы численность населения выросла в основном за счет иммиграции.

Это

— спасло рынок труда, хоть и

— привело к побочным социо-культурным проблемам и снижению внутренней безопасности.

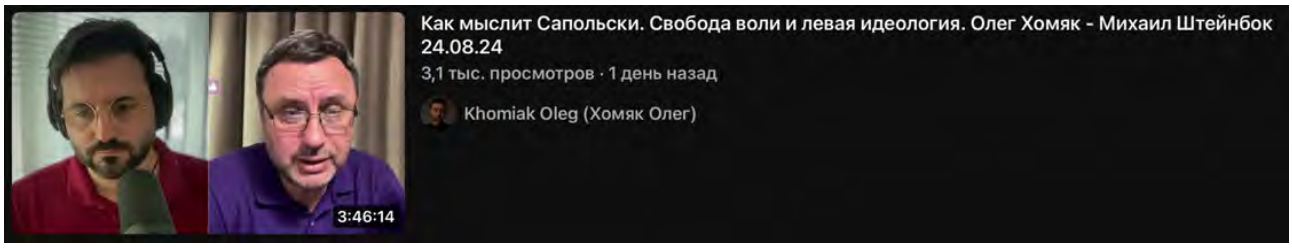
Поэтому

— лучше ценить свое население, а не уповать на сотни тысяч мигрантов из Азии и Африки. Это я уже об Украине.

***

№ 3.241

По мотивам разбора интервью Сапольски о свободе воли



Видео

2024-08-25

Хомяк

Никакого отношения к науке его позиция и доказательства не имеют отношения. Это вопрос веры, убежденности.

Утверждение о том, что «свободной воли нет»

1) — это не о познании человека, а

2) — служит одному намерению - снятие с людей ответственности за свою жизнь, и отказ от вознаграждения.

Это касается тех, кто обделен чем - то в жизни (физически, психически, социально),

но

— как требование распространяется и на тех, кто может на что то претендовать в социуме:

А. — никакой твоей личной заслуги и вины, поэтому

Б.— не должно быть ни наказания, ни вознаграждения.

Личная мотивация Сапольски - это события в возрасте 13 лет и 1 месяца.

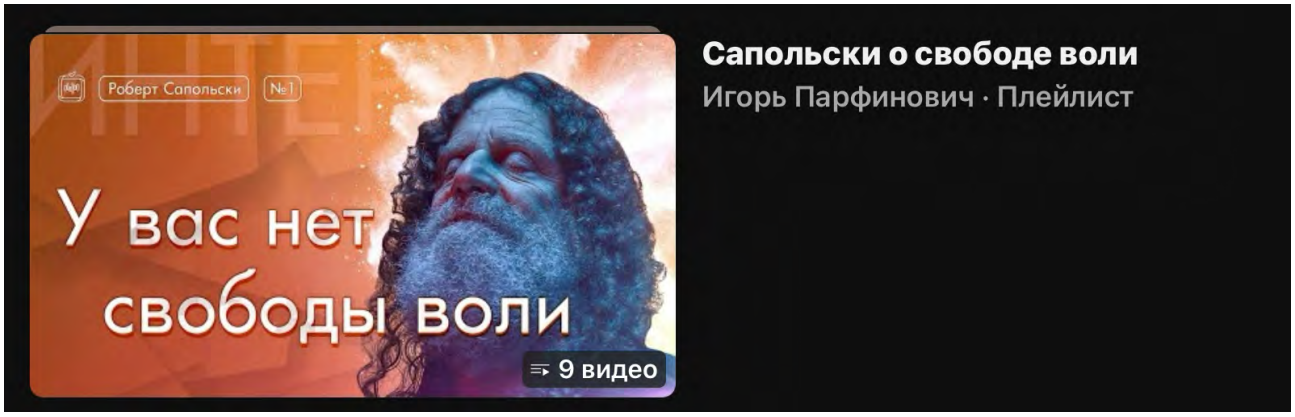
Глубокая травма, разочарование, следствием которой есть депрессивный характер и убежденность что идея свободной воли и ответственности - это механизм подавления свободы людей, уже находящихся под неблагоприятным влиянием социума.

Личная травма, которая оформлена в идеологию, и под которую использована нейробиология, для придания научности.

Так как в основе позиции личная травма и протест, такая позиция является только разрушительной:

— протест и требование отказа (культура отмены как пример).

Конструктивности нет - образа будущего нет и создать не может.



Видео

Яркий пример, как

1) — личная травма становятся основанием для создания картины мира, и идеологической позиции, и

2) — использование свои профессиональных знаний и статуса для оправдания идеологической позиции. С игнорированием норм мышления, и научного - в том числе.

То есть, интервью, и его позиция, это вообще не о «свободе воли», он не понимает что это такое.

Это **под видом науки - левая идеология, как следствие травмы**.

Но

— **личная травма может стать и основанием для созидания.**

В данном случае

— **для разрушения социального устройства, без создания нового.**

Все вышеописанное не касается его профессиональной сферы - нейробиологии. Там - профессионал.

Это как раз пример, как

— **профессионал в сфере своей компетентности, за ее пределами - ведом травмами и убеждениям, без какой либо конструктивной направленности.**

Откровенные интервью интересны - в них открывается личное пространство человека, причудливое и своеобразное.

Крайне редко бывает увидеть цельность, непротиворечивость личности.

Наш Козловский пример такой личности.

И эти "странности" касаются и учёных, и философов, и деятелей культуры, и социальных лидеров...

Всех, кто относится к сферам культуры, науки, политики и другим "высшим" сферам.

Даже будучи мастерами в этих сферах, личность может сохранять в себе убогость, трамированность и дикие представления.

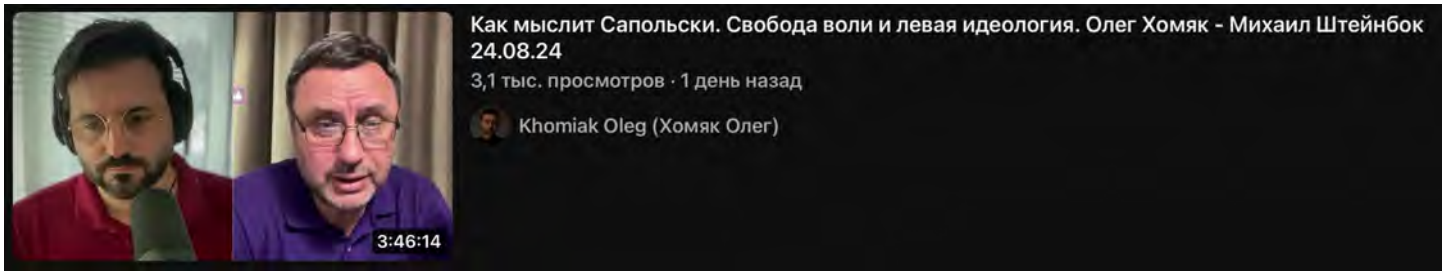
Потому что,

— **"работа" с содержанием своего сознания - это отдельная работа, и слабо зависит от профессиональных и социальных успехов.**

***

№ 3.241

По мотивам разбора интервью Сапольски о свободе воли



Видео

2024-08-25

Хомяк

Никакого отношения к науке его позиция и доказательства не имеют отношения. Это вопрос веры, убежденности.

Утверждение о том, что «свободной воли нет»

1) — это не о познании человека, а

2) — служит одному намерению - снятие с людей ответственности за свою жизнь, и отказ от вознаграждения.

Это касается тех, кто обделен чем - то в жизни (физически, психически, социально),

но

— как требование распространяется и на тех, кто может на что то претендовать в социуме:

А. — никакой твоей личной заслуги и вины, поэтому

Б.— не должно быть ни наказания, ни вознаграждения.

Личная мотивация Сапольски - это события в возрасте 13 лет и 1 месяца.

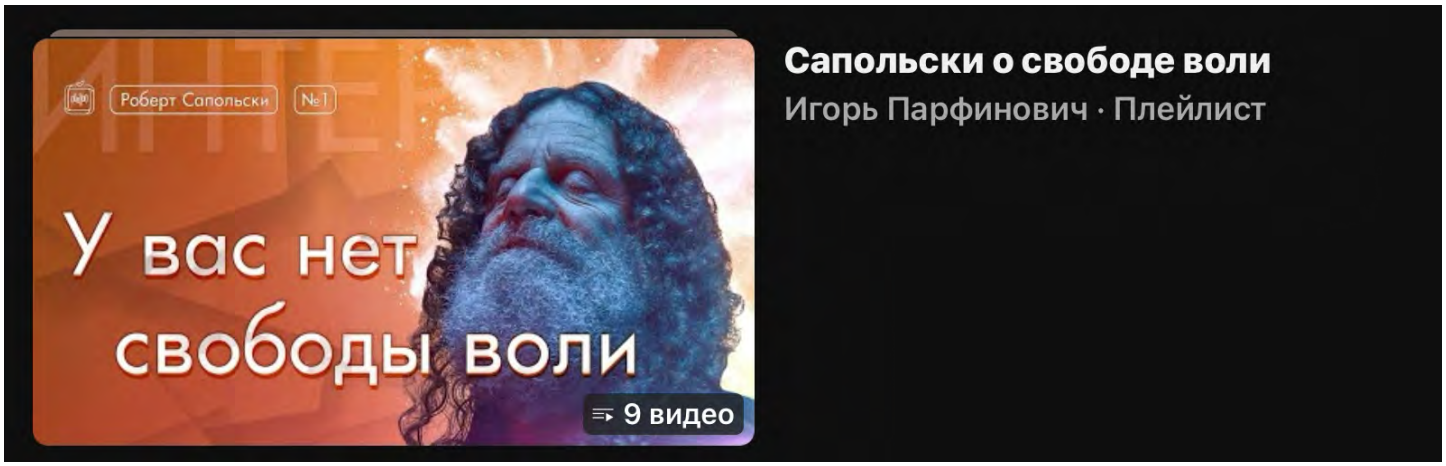
Глубокая травма, разочарование, следствием которой есть депрессивный характер и убежденность что идея свободной воли и ответственности - это механизм подавления свободы людей, уже находящихся под неблагоприятным влиянием социума.

Личная травма, которая оформлена в идеологию, и под которую использована нейробиология, для придания научности.

Так как в основе позиции личная травма и протест, такая позиция является только разрушительной:

— протест и требование отказа (культура отмены как пример).

Конструктивности нет - образа будущего нет и создать не может.



Видео

Яркий пример, как

1) — личная травма становятся основанием для создания картины мира, и идеологической позиции, и

2) — использование свои профессиональных знаний и статуса для оправдания идеологической позиции. С игнорированием норм мышления, и научного - в том числе.

То есть, интервью, и его позиция, это вообще не о «свободе воли», он не понимает что это такое.

Это **под видом науки - левая идеология, как следствие травмы**.

Но

— **личная травма может стать и основанием для созидания.**

В данном случае

— **для разрушения социального устройства, без создания нового.**

Все вышеописанное не касается его профессиональной сферы - нейробиологии. Там - профессионал.

Это как раз пример, как

— **профессионал в сфере своей компетентности, за ее пределами - ведом травмами и убеждениям, без какой либо конструктивной направленности.**

Откровенные интервью интересны - в них открывается личное пространство человека, причудливое и своеобразное.

Крайне редко бывает увидеть цельность, непротиворечивость личности.

Наш Козловский пример такой личности.

И эти "странности" касаются и учёных, и философов, и деятелей культуры, и социальных лидеров...

Всех, кто относится к сферам культуры, науки, политики и другим "высшим" сферам.

Даже будучи мастерами в этих сферах, личность может сохранять в себе убогость, трамированность и дикие представления.

Потому что,

> — **"работа" с содержанием своего сознания - это отдельная работа, и слабо зависит от профессиональных и социальных успехов.**

***

№ 3.242

Президент доручив уряду затвердити Національну стратегію ветеранської політики



2024-08-22

Має бути організована ***українська ветеранська політика***, **щоб ветерани в нашій країні були цілковито інтегровані в суспільне життя**.

Про це Президент Володимир Зеленський заявив під час виступу на ***VII Міжнародному ветеранському форумі***.

Глава держави підписав ***указ***, яким доручив уряду **затвердити**

1) — ***Національну стратегію ветеранської політики*** та

2) — ***Стратегію формування системи переходу від військової служби до цивільного життя***.

«Це документи, що відображають усі **сфери взаємодії держави та ветерана**:

від початкових кроків у поверненні воїна до цивільного життя до можливостей ветерана зміцнювати життя громади, регіону, держави», – зауважив Володимир Зеленський.

Деталі ***Національної стратегії*** **має представити уряд**.

За словами Президента, ***ключовий сенс*** української ветеранської політики – це

— 1) — шана до захисників і захисниць України, 2) — їх захист і **підтримка без бюрократії**, **щоб** кожен і кожна могли реалізувати себе.

«Я дуже розраховую, що саме так розумітимуть свої завдання у справах ветеранів усі структури нашої влади – і міністерство та уряд загалом, і місцева влада в регіонах, містах і громадах», – сказав Глава держави.

Володимир Зеленський також закликав захисників і захисниць бути **справді активними та енергійними**, **щоб** українська **ветеранська спільнота зміцнювала розвиток** України.



***

№ 3.243

Основні теми доби 22.08.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Дії ЗСУ в Курській області не вплинули на темпи наступу армії РФ на Донбасі. Водночас у Запорізькій області бої майже припинилися. За даними Генштабу, на лінії фронту за добу сталися 144 бойові зіткнення. Російські війська просунулися в напрямку Покровська та траси Донецьк-Дніпро в Новогродівці, Заповітному та Пташиному та зав'язали бої на околиці Торецька. Влада розпочала евакуацію мешканців Покровська та Мирнограда. Українські штурмові підрозділи провели контрнаступальні дії на захід від Борової в напрямку Сватова і просунулися майже на 2 км.

Ситуація в Курській області розвивається дуже динамічно, російське командування перекидає до регіону підкріплення, зокрема, зі "спокійних" ділянок фронту в Україні. Російський президент Путін заявив, що Україна нібито має намір завдати удару по Курській АЕС. Російська влада та війська спішно зводять укріплення навколо АЕС.

Станцію планує відвідати делегація Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) на чолі з директором Агентства Гроссі. Угорщина через можливу загрозу АЕС вимагає від України негайно припинити вогонь у Курській області.

Російська артилерія та авіація завдають ударів по українських прикордонних та прифронтових населених пунктах. На Сумщині загинули 2 місцевих жителів. У Богодухові Харківської області 1 людина загинула, 3 – дістали поранень, у Козачій Лопані зруйновано будівлю сільради, загинули 2 жінки.

2️⃣ Росія вночі атакувала Україну 16 дронами-камікадзе типу Shahed та 2 північнокорейськими ракетами KN-23. Підрозділи ППО збили та придушили 14 безпілотників. Одна з ракет вибухнула в Черкасах.

З'явилися супутникові знімки та фотографії руйнувань на російському воєнному аеродромі в Маринівці Волгоградської області, який атакували українські безпілотники. Знищено кілька літаків, склади боєприпасів та пального.

Влада вже 6 діб не може загасити пожежу на нафтосховищі в Пролетарську Ростовської області. Базу ще раз атакував український дрон. Вогонь дістався місткостей з авіаційним гасом, унаслідок їхнього займання стався сильний вибух.

ЗСУ завдали удару протикорабельною ракетою по порому "Конро Трейдер" у російському порту "Кавказ". На поромі були цистерни з паливом і вагони з військовим обладнанням. Унаслідок атаки пором затонув, поромна переправа тимчасово припинила роботу.

3️⃣ Президент Зеленський доручив уряду розробити та затвердити стратегію політики щодо ветеранів війни. Міністр оборони Умеров оголосив про створення програми для смартфону "Ветеран+" для полегшення доступу ветеранів до державних послуг.

4️⃣ Верховна Рада подовжила угоду про зону вільної торгівлі з Великою Британією ще на 5 років, ухвалила закон про заборону підкупу лікарів фармацевтичними компаніями, а також збільшила штрафи за неявку на судове засідання та неповагу до суду.

Ухвалено зміни до Митного кодексу для гармонізації законодавства з європейськими нормами.

5️⃣ Кабмін затвердив введення в експлуатацію автоматизованої системи надання консульських послуг за кордоном ("е-консул").

6️⃣ Щомісячний товарообмін Росії та ЄС впав нижче за €5 млрд уперше з 1999 р.

7️⃣ Перед візитом до Києва прем'єр-міністр Індії Моді приїхав до Польщі. Він заявив, що метою його переговорів з українським керівництвом будуть "діалог та примирення".

***

№ 3.244

Основні теми доби 23.08.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Українські війська ведуть наступальні дії в Курській області РФ на схід від Суджі. У селі Мала Лохня в оточення потрапив російський підрозділ, який закріпився в будинках жіночої виправної колонії.

За інформацією Генштабу, на лінії фронту в Україні тривають важкі бої на Лиманському, Краматорському, Торецькому, Покровському та Курахівському напрямках ЗСУ не можуть зупинити наступ російських військ у напрямку на Покровськ, Армія РФ за добу захопила частину Гродівки та веде штурмові дії на околиці Новогродівки.

Президент Зеленський заявив, що ЗСУ поступово витісняють російські війська з території Харківщини.

У Гуляйполі на Запоріжжі російська артилерія обстріляла будинок-музей Нестора Махна обстрілу. Будівлю було повністю зруйновано та спалено.

Упродовж доби внаслідок обстрілів прифронтових та прикордонних населених пунктів загинули не менше ніж 3 особи, понад 10 – дістали поранень. Російські війська після атак завдають повторних ударів дронами та артилерією для щоби втрати серед мирного населення та рятувальників були якомога більшими. На правому березі Дніпра в Херсонській області та в обласному центрі російські вояки повсюдно "полюють" на мирних жителів за допомогою дронів.

Після знищення в порту Кавказ порома, який віз паливо та військові вантажі, російська влада тимчасово перекрила рух поромної переправи, усі вантажі прямують мостом через Керченську протоку. Армія РФ побудувала з обох

боків моста багаторівневу протиповітряну оборону, а вздовж мосту звела багатошарові бонові загородження для запобігання ударам українських ракет, повітряних дронів та безекіпажних катерів. Також збудовано бонові загородження на вході до всіх портів Криму.

Росія завдала удару крилатими протикорабельними ракетами Х-22 по острову Зміїний у Чорному морі.

Дрони Головного управління розвідки атакували великий склад боєприпасів у сел. Острогозькому Воронезькій області РФ, детонація боєприпасів триває.

2️⃣ Україна відсвяткувала День національного прапора

3️⃣ Пресслужба Укренерго оголосила про дострокове виведення з ремонту ще одного атомного енергоблока, що дало змогу скасувати графіки вимкнень електропостачання. Після під'єднання блоку до мережі глава компанії Кудрицький повідомив про поновлення експорту електроенергії.

Міністр енергетики Глущенко попередив, що ця зима буде "надважкою".

Внаслідок російського обстрілу було пошкоджено резервну лінію електроживлення Запорізької АЕС 330 кВ. Її вдалося відновити менш ніж за добу. У цей час станцію було заживлено від української енергосистеми основною лінією електропередач 750 кВ.

4️⃣ Кабмін подовжив пільгу на газ для населення до 30 квітня 2024 р. Це рішення фактично підміняє закон, який Верховна Рада ухвалила у 2022 р. Закон забороняє підвищення цін на газ до закінчення воєнного стану.

5️⃣ Кабмін затвердив паперову та електронну форму повісток, які територіальні центри комплектації мають вручати військовозобов'язаним.

Прем'єр-міністр Шмигаль звернувся до Міністерства оборони з проханням, щоб військовослужбовці територіальних центрів комплектації не знімали з рейсів водіїв автобусів.

6️⃣ Україну відвідала урядова делегація Індії на чолі із прем'єр-міністром Моді.

На зустрічі з президентом Зеленським він заявив, що прибув із посланням миру від понад 120 країн "Глобального Півдня". Водночас він наголосив, що мирний процес має ґрунтуватися на повазі до суверенітету та територіальної цілісності України.

Моді заявив, що на зустрічі з російським президентом Путіним він спробував переконати його в необхідності припинення війни. Водночас індійський

прем'єр-міністр заявив, що Україні в будь-якому разі доведеться домовлятися з Путіним для "розв'язання конфлікту". Глава МЗС Індії заявив, що Україна має сама ухвалити рішення про запрошення російської делегації на другий "саміт миру".

Зеленський та Моді вважають, що Рада Безпеки ООН потребує кардинальної реформи. Моді оголосив, що Індія в санкційній політиці керується рішеннями ООН. Це фактично означає, що Індія і надалі активно співпрацюватиме з Росією, проти якої ООН так і не запровадив санкції за агресію.

Зеленський оголосив, що Україна та Індія підписали 4 "важливі гуманітарні угоди". Моді наголосив на прогресі у відносинах України та Індії, а також висловив готовність збільшити гуманітарну допомогу. Також було обговорено можливість залучення індійських компаній до процесу відновлення України.

7️⃣ Напередодні Дня незалежності президент США Байден привітав президента Зеленського зі святом, а також оголосив про надання ще одного пакету воєнної допомоги. За інформацією Пентагону, вартість пакета становитиме $125 млн. До нього увійдуть ракети, артилерійські боєприпаси та інші озброєння зі складів армії США.

Латвія передає Україні ще 1,4 тис. ударних безпілотників, загальна кількість переданих БПЛА сягне 3 тис.

Норвегія надала ліцензію на виготовлення 155-мм снарядів на території України та профінансує запуск виробництва. Технологію надасть компанія NAMMO.

8️⃣ За інформацією низки російських та західних ЗМІ, Росія через війну в Україні зриває постачання озброєнь закордонним покупцям, навіть, тим, хто вніс повну передоплату. Йдеться насамперед про Індію, яка замовила 4 комплекси ППО С-400 на суму понад $5 млрд. За певними оцінками, вартість зірваних контрактів може сягати $10 млрд. Це дало змогу Франції стати другим у світі постачальником зброї, посунувши Росію на третє місце. Перше місце обіймають США.

9️⃣ Єврокомісія не вбачає підстав для занепокоєння через застосування Україною санкцій до транзиту до Словаччини та Угорщини нафти російської компанії Лукойл.

🔟 США оголосили санкції проти понад 100 фізичних та юридичних осіб, які допомагають Росії в ухиленні від санкцій, насамперед за допомогою компаній із Туреччини, ОАЕ, Китаю та інших країн. Також запроваджено санкції проти мережі компаній, яка дала можливість наближеним до президента Путіна російським олігархам майже уникнути західних обмежень.

***

№ 3.245

Основні теми доби 24.08.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ За інформацією російських та українських телеграм-каналів, українські війська ведуть наступальні дії в Курській області, проте їхнє просування сповільнилося через перекидання в регіон великих російських резервів. На думку координатора Ради національної безпеки США Кірбі, висновки про результати операції ЗСУ робити поки зарано. Зі слів президента Зеленського, наступ у Курській області дав змогу запобігти повторному вторгненню армії РФ до Сумщини.

Генштаб повідомив про 160 бойових зіткнень на лінії фронту протягом доби. Найважчі бої відбуваються на Покровському напрямку. За даними сервісу DeepState Live Map, російські війська просунулися в Новогродівці, а також у районі траси Донецьк-Дніпро – у Калиновому та Орлівці, та перерізали її в Маринівці. Також ЗСУ відступили на східному фланзі оборони Вугледара – у селі Водяному.

Унаслідок російського обстрілу в селі поблизу Куп'янська постраждали 4 жінки. Ракетний обстріл Костянтинівки спричинив загибель 5 мирних жителів, ще 5 дістали поранення. Загалом у Донецькій області за добу від російських ударів загинуло 7, поранено – 15 осіб. На Херсонщині поранено 9 осіб, вранці 25 серпня загинула жінка. Російські військові в прикордонному районі Сумщини атакували FPV-дроном цивільний автомобіль, загинули чоловік та його дружина.

2️⃣ Росія в ніч на 25 серпня завдала комбінованого повітряного удару по Україні 9 дронами-камікадзе типу Shahed, крилатою ракетою "Іскандер-К", балістичною ракетою "Іскандер-М", а також 6 ракетами "повітря-земля" Х-59/69. Підрозділи ППО збили 8 БПЛА. Балістична ракета влучила в готель у Краматорську, постраждали 4 журналісти знімальної групи агентства Reuters, зокрема, іноземці, один журналіст загинув. У Харкові та Чугуєві внаслідок ракетних ударів постраждали 10 осіб. Унаслідок удару авіаційними ракетами по Сумах поранено не менше 7 осіб.

3️⃣ Україна відзначила День Незалежності. До Києва на святкування приїхали польський президент Дуда та прем'єр-міністр Литви Шимоніте. Дуда висловив переконання, що Україна обов'язково переможе у війні. Шимоніте заявила, що її країна й надалі всебічно підтримуватиме Україну, зокрема, до зими кількість переданих бойових безпілотників сягне 5 тисяч.

Президент Зеленський заявив, що Україна робитиме все можливе, щоб змусити російського президента Путіна завершити війну дипломатією. Він наголосив, що однією з важливих умов такого сценарію є отримання дозволу від іноземних партнерів на завдання ударів по цілях у глибині Росії. На думку журналістів видання The Guardian, загроза потужних ударів по Москві та Санкт-Петербургу може схилити Росію до переговорів.

Україну привітали зі святом десятки країн, зокрема президент США Байден. Він заявив, що війна закінчиться, якщо Україна залишиться вільною, відновить суверенітет та територіальну цілісність. Кандидат у президенти, віцепрезидентка США Гарріс пообіцяла й далі підтримувати Україну.

Україну привітали МЗС Ірану та президент Білорусі Лукашенко, попри те, що ці країни активно співпрацюють із Росією та фактично беруть участь в агресії. СБУ оголосило підозру іранському генералу, який навчав російських операторів безпілотників Shahed та безпосередньо координував щонайменше 20 атак на Україну.

За інформацією Центру національного опору Міністерства оборони, Росія вивозить до Ірану зерно з окупованих територій півдня та сходу України.

4️⃣ Президент Зеленський надав головнокомандувачу ЗСУ Сирському звання генерала, нагородив військовослужбовців та волонтерів і надав почесні звання діячам культури.

Він також підписав закони, які на тижні ухвалила Верховна Рада – про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду, про заборону релігійних організацій, пов'язаних із Російською православною

церквою, а також весь "військовий блок" законів – про гарантії соціального захисту військовослужбовців, які беруть участь в операціях на території РФ, про використання трофейної зброї, про надання громадянства іноземцям, які боронять Україну в лавах ЗСУ,

5️⃣ З російського полону на батьківщину повернуто за обміном 115 українських військовослужбовців, з них 92 – бійці Нацгвардії, зокрема, ті, хто брав участь в обороні Маріуполя. Командир полку спецпризначення "Азов" Прокопенко заявив, що в обмін не потрапили бійці його підрозділу, які боронили "Азовсталь".

6️⃣ Міністр фінансів Марченко заявив, що рішення про збільшення бюджетних видатків на оборону на 500 млрд грн уже ухвалено, тож підвищення податків неминуче.

7️⃣ Міністр енергетики Галущенко спробував спростувати статтю The Washington Post, що вийшла тиждень тому. Журналісти стверджували, що Україна веде переговори з Росією у форматі "зернової угоди" за посередництвом Катару про "взаємний ненапад" на енергетичні об'єкти, нафтобази та нафтопереробні заводи. Однак нібито всі переговори було згорнуто після наступу України в Курській області. Водночас міністр визнав, що 22 серпня відбувся онлайн-саміт енергетичної групи в "розширеному форматі" для обговорення відповідного пункту меморандуму "саміту миру" у Швейцарії. Галущенко не повідомив, чи брали в ньому участь представники Росії, проте заявив, що "ми з терористами переговори не ведемо".

8️⃣ Укрнафта зажадала від фонду "Охматдит – здорове дитинство" повернути благодійний внесок у розмірі 5 млн грн щоби перерахувати ці кошти безпосередньо лікарні, яка зазнала пошкоджень унаслідок російського ракетного обстрілу.

9️⃣ Міністр закордонних справ Угорщини Сійярто заявив, що угорський уряд і далі співпрацюватиме з Росією "для забезпечення енергетичної безпеки країни". Він наголосив на важливості постачання російської нафти Угорщини та Словаччини та назвав підрив російських газопроводів "Північний потік" та "Північний потік-2" "актом державного тероризму". Він звинуватив Польщу в лицемірстві та таємній співпраці з Росією.

🔟 Поліція Франції заарештувала власника месенджера Telegram Дурова на запит Офісу в справах неповнолітніх за відмову співпрацювати зі спецслужбами, зокрема, у справах про поширення наркотиків та дитячої порнографії. Мільярдер Маск назвав арешт Дурова "найкращою рекламою

свободи слова в США". Зі слів американського журналіста Карлсона, арешт є замахом на свободу слова.

***

№ 3.246

Заяви МЗС та Лукашенко



2024-08-26

Тишкевіч

Вчора ввечері МЗС України оприлюднило заяву щодо концентрації білоруських військ неподалік кордону з Україною. Варто зазначити, це перша така заява за достатньо великий проміжок часу. Звісно, що в українських ЗМІ тези документа стали новиною з ТОП-3 вчорашнього вечора.

Моніторінгові ресурси (по обидва боки кордону) дають інформацію що, в Гомельский області сконцентровано від 1000 до 1500 військовослужбовців. Причому немає додаткового перекидання військ до інших ділянок кордону.

Керівник центру протидії дезінформації РНБО відреагував на заяву наступним чином:

> "По білорусі. Не варто панікувати, станом на зараз всі «загрози наступу з білорусі» виключно інформаційні, не більше."

Зрештою, позавчорашній обмін військовополоненими (як і більшість обмінів до того) проходив через Білоруську територію. Причому доходило до анекдотичної ситуації.

Вперше білоруська сторона дала кожному полоненому щось на зразок "продуктового набору" (варто відзначити що кожному з обох сторін).

Дуже цікаво й те, що заклик МЗС, зафіксований в заяві

- "відвести війська від державного кордону України на відстань, що перевищує дальність ураження наявних у РБ систем вогню" є невикональним з погляду розмірів Білорусі. Якщо брати навіть систему "Полонез" (аналог Himars, Проте з дальністю 300-330 км), то це означатиме відвід навіть за Мінськ.

Виникає запитання: навіщо.

На мою думку, зараз маємо ***інформаційно-політичну операцію***.

1) — З однієї сторони, Лукашено боїться воювати проти України. До того ж настрої населення в цьому питанні незмінні -- близько 80% проти того, щоб білоруська армія вступала у війну на стороні РФ.

2) — З іншої сторони той же Лукашенко активно використовує механізми публічних заяв, щоб:

а) на власному інформаційному полі показати себе як лідера, який "захищає" країну. Та робить все щоб запобігти війні (саме так це показує білоруська пропаганда). Логіка - зіграти на антивоєнних настроях для стабілізації свого положення.

б) на російському полі, щоб вже населення РФ сприймало Лукашенку як союзника Кремля, який не вступає у війну згідно з чимось на зразок "таємного плану Путіна".

І в першому і в другому випадках Україну представляють як загрозу, або як плацдарм для "недружньої політики країн Заходу".

І тут маємо заяву МЗС. Навіщо.

Для розуміння ситуації варто згадати декілька подій які збігаються в часи.

а) Загальна політична ситуація навколо Білорусі. Лукашенко проводить ротацію уряду та вперше з 2019 року підвищуються не "люди в погонах". Спробує подавати знаки заходу, почавши визволення політичних в'язнів (поки що суто символічно)

б) Активізувався "китайський трек політики" та саме КНР, швидше за все є силою, що наполягає на поступовій деескалації відносин з "Заходом".

в) Можливі майбутні консультації щодо припинення вогню між Україною та РФ залишають Лукашенку дуже мало часу для маневру. Бо в разі призупинення (навіть не закінчення) війни, більшість сценаріїв для "минського сидельця при владі" негативні. А вихід на нейтральні чи позитивні змушує починати рухи вже зараз.

г) Операція ЗСУ в Курський області показала, що Росія не зможе гарантувати жодного "захисту" для Лукашенки -- на захист власної території їм бракує ресурсів.

Відповідно

— заява МЗС є політичним інструментом, скерованим на корекцію поведінки саме Лукашенки.

Це повторення старої тези, яку доносила українська сторона з 2022 року

— "не влазь, бо вб'є". Тільки зараз публічно. Фактично, заява є достатньо різкою і це може сприйматися як підняття ставок.

Дослівне виконання закликів є неможливим як з політичної, так і з "географічної" точки зору.

— Удару з білоруської сторони навряд чи буде (найближчім часом - для удару немає сил та засобів),

— удару з української, відповідно, тако ж.

Але на тлі неспроможності РФ бути "гарантом безпеки для Лукашенки" в часі війни та зовнішнього тиску зі сторони тієї ж КНР, заява МЗС може мати наступні політичні цілі:

а) демонстрацією того, що в публічному полі Лукашенко вже не буде монополістом та не зможе грати в театрі одного актора

б) натяком на те, що активною риторикою українська сторона може донести до частини білоруського населення (в Білорусі), що Лукашенко є не "гарантом безпеки для громадян" а фактором які її створює. Що вкрай важливо та відчувально для офіційного Мінську, зважаючі на електоральну кампанію початку 2025 року.

Фактично це можна сприймати як

— спробу частини політичних еліт України зіграти на вигідному балансі зовнішніх факторів та підказати Лукашенку, що варто більш рішуче та показово змінювати свою поведінку.

Звісно, з Мінську буде, швидше за все, якась публічна відповідь. До прикладу, різка заява.

А ось щодо дій - подивимось найближчі місяці.

***

№ 3.247-1

Цими днями трапилось те, чого давно не було. Держвідновлення повернулось до «Великого асфальтування», а саме до ремонту дороги на Кривий Ріг, розпочатого ще до вторгнення.



2024-08-26

Юрій ***Ніколов***, «Наші гроші»

Тоді на 15-кілометрову ділянку «Онуру» відписали 636 мільйонів. Але він освоїв тільки частину цих грошей і роботи завмерли. Повернутись до них вирішили буквально місяць тому. Знайшли у бюджеті частину грошей, ще запланували на наступний рік. Але найцікавіше те, що «Онур» заявив про необхідність збільшити кошторис цієї ділянки ще на 223 млн грн через мутну схему зі шлаком, яку намагались впровадити під час «Великого будівництва».

Тоді шлаковою темою опікувався батько дружини президента Олени Зеленської.

— І можливо під брендом президентського тестя хтось пролоббіював використання доменних активних шлаків в дорожньому будівництві. Тобто про використання відходів металургійного виробництва в дорогах. Тоді навіть «Арселор» подарував державі певну кількість відходів, які у нього просто валялись.

Тодішній голова «Укравтодору» Олександр ***Кубраков*** **був проти цих шлаків**

— через їхню неекологічність та претензії до якості як будівельного матеріалу для вкладання у верхні шари доріг.

Але

— «Онур» у 2021 році все-таки використав активний шлак для укладання в нижню основу дороги.

І зараз, коли Кубракова вже звільнили з уряду,

— викотив державі додатковий рахунок за нього у розмірі 223 млн грн.

Тайтаке https://nashigroshi.org/2024/08/26/top-tendery-tyzhnia-vlada-ponovliuie-remont-trasy-na-kryvyy-rik-i-dokynula-onuru-chvert-mil-iarda-na-zaminu-shlaku/

***

№ 3.247-2

Топ-тендери тижня: влада поновлює ремонт траси на Кривий Ріг і докинула «Онуру» чверть мільярда на заміну шлаку

2024-08-26

З 11 по 24 серпня в системі «Прозорро» оприлюднено 56 тис повідомлень про закупівлі на 45,18 млрд грн.

Цими днями трапилось те, чого давно не було. Держвідновлення повернулось до «Великого асфальтування», а саме до ремонту дороги на Кривий Ріг, розпочатого ще до вторгнення.

Йдеться про трасу Н-23 Кропивницький – Кривий Ріг – Запоріжжя на ділянці км 140+056 – км 155+050.

Ще до вторгнення місцева служба «Укравтодору» віддала її ремонт «Онуру» за 636 млн грн. У 2021 році було профінансовано роботи на 120 млн грн, і потім все зупинилось аж до минулого тижня.

19 серпня по цій ділянці було досягнуто домовленості між замовником і підрядником про поновлення фінансування ремонту. На останні місяці цього року дають 134 млн грн за рахунок спецфонду держбюджету. І на наступний рік – ще 382 млн грн.

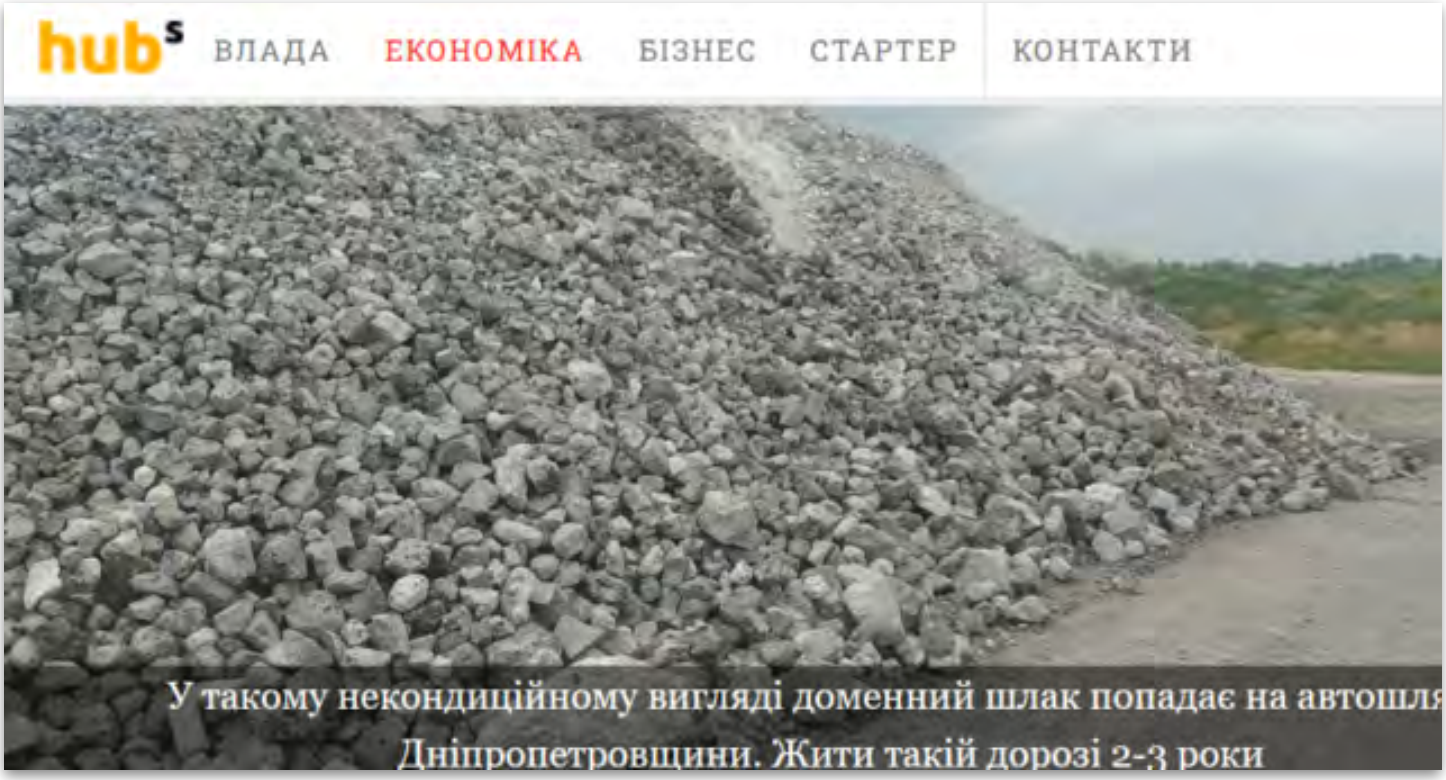
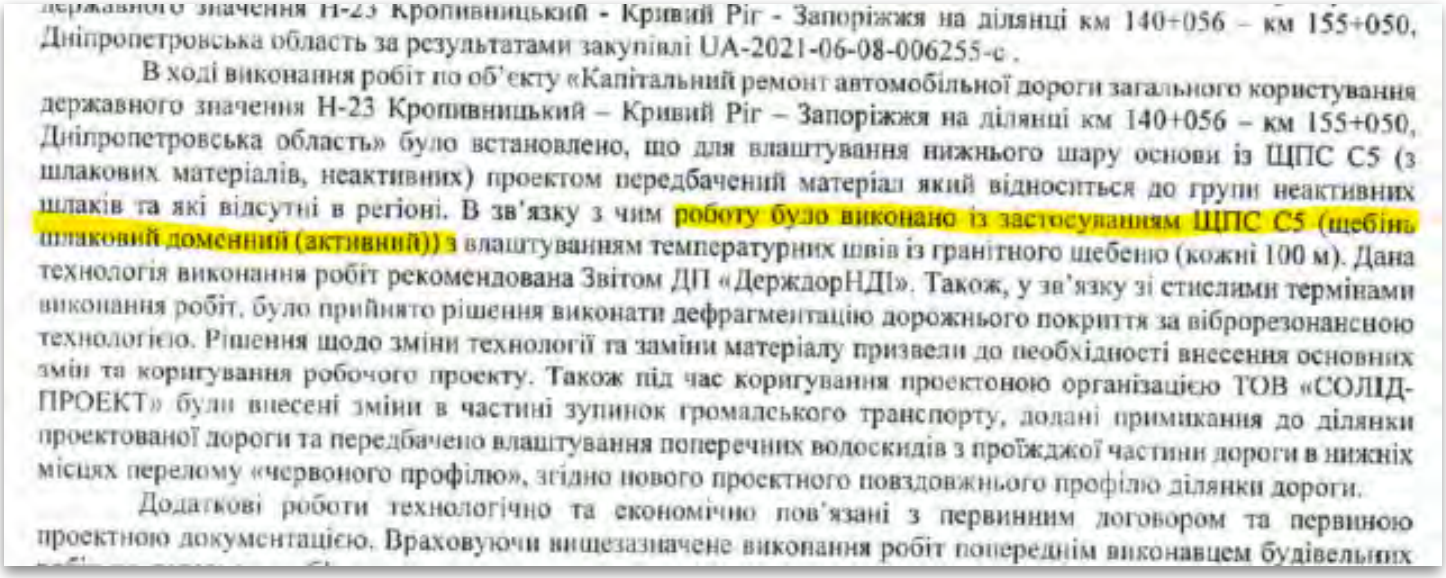


Фото видання Hubs, 2021 рік

А паралельно місцева служба Держвідновлення уклала з «Онуром» іншу угоду на взагалі додаткові гроші на цю ділянку. Йдеться про 223 млн грн на додаткові роботи, що виникли по ходу виконання робіт і коштують менше 50% від основного договору.



державного значення Н-23 Кропивницький - Кривий Ріг - Запоріжжя на ділянці км 140+056 – км 155+050, Дніпропетровська область за результатами закупівлі UA-2021-06-08-006255-c .

В ході виконання робіт по об'єкту «Капітальний ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення Н-23 Кропивницький – Кривий Ріг – Запоріжжя на ділянці км 140+056 – км 155+050, Дніпропетровська область» було встановлено, що для влаштування нижнього шару основи із ЩПС С5 (з шлакових матеріалів, неактивних) проектом передбачений матеріал який відноситься до групи неактивних шлаків та які відсутні в регіоні. В зв'язку з чим роботу було виконано із застосуванням ЩПС С5 (щебінь шлаковий доменний (активний)) з влаштуванням температурних швів із гранітного щебеню (кожні 100 м). Дана технологія виконання робіт рекомендована Звітом ДП «ДерждорНДІ». Також, у зв'язку зі стиснутими термінами виконання робіт, було прийнято рішення виконати дефрагментацію дорожнього покриття за віброрезонансною технологією. Рішення щодо зміни технології та заміни матеріалу призвели до необхідності внесення основних змін та коригування робочого проекту. Також під час коригування проектною організацією ТОВ «СОЛІД-ПРОЕКТ» були внесені зміни в частині зупинок громадського транспорту, додані примикання до ділянки проектованої дороги та передбачено влаштування поперечних водоскидів з проїжджої частини дороги в нижніх місцях перелому «червоного профілю», згідно нового проектного повздовжнього профілю ділянки дороги.

Додаткові роботи технологічно та економічно пов'язані з первинним договором та первинною проектною документацією. Враховуючи вищезазначене виконання робіт попереднім виконавцем будівельних

Виявилось, що коли «Онур» почав ремонт в 2021 році, тоді

— **проектом було передбачено використання неактивних шлакових матеріалів у складі щебенево-піщаної суміші С5 для влаштування нижнього шару основи дороги**.

Однак **НЕактивний шлак був відсутній у регіоні**.

Відтак «Онур»

— виконав роботу з іншим шлаком – **АКТИВНИМ доменним** та влаштував температурні шви з гранітного щебеню через кожні 100 метрів.

Також «у зв'язку зі стислими термінами виконання робіт було прийнято рішення виконати дефрагментацію дорожнього покриття за віброрезонансною технологією», йдеться в обгрунтуванні закупівлі, затвердженої начальником Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Дніпропетровській області Олександром ***Коломійцевим***.

Коригування проектної документації провело ТОВ «Солід-проект», позитивний експертний звіт зробило ТОВ «НВП «Міжрегіональна будівельна експертиза».

Всі документи по додатковій угоду були підписані влітку цього 2024 року,

— після відставки Олександра ***Кубракова*** з Мінінфра та Мустафи ***Найєма*** з Держвідновлення.

— Остаточно угоду з «Онуром» затвердив в.о. керівника агентства Роман ***Комендант***.

Нагадаємо,

— ремонт цієї траси Н-23 фігурував у *скандалі в 2021 році* **саме зі шлаками, які планували використовувати для ремонту дороги.**

Тоді Володимир Кияшко, батько дружини президента Олени Зеленської опікувався темою переробки промислових відходів для дорожного покриття.

Тодішній голова Укравтодору Олександр Кубраков обережно ставився до використання АКТИВНИХ доменних шлаків в ремонті доріг через технологічні та екологічні ризики.

Тож схоже, що **тоді «Онур» вирішив підмінити активний шлак на неактивний. А тепер бере за це з держави додаткові гроші.**

Докладніше про проблеми з активними доменними шлаками в статті *«Пародія на РНБО: Техрада Укравтодору всупереч стандартам приймає рішення для засипки шлаків у дороги. Чи будуть якісними такі автошляхи?»*

Топ-10 найбільших закупівель минулого тижня			
Замовник	**млн. грн.**	**Підрядник**	**Предмет угоди**
1. КП «Київський метрополітен»	**13 785,00**	**ТОВ «Група компаній «Автострада»**	**Будівництво дільниці Сирецько-Печерської лінії метрополітену від станції «Сирець» на житловий масив Виноградар з електродепо у Подільському районі (1-а черга будівництва – дільниця від ст. «Сирець» до ст. «Проспект Правди» з двома станціями («Мостицька» та «Проспект Правди») та дільницею вилочного відгалуження в бік ст. «Виноградар») (Коригування). 5-**
2. Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Харківській області	**2 729,25**	**ТОВ «Автомагістраль-Південь»**	**Послуги з експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування державного значення та штучних споруд на них відповідно до Переліку № 2 у Харківській області UA-2024-07-09-007239-a-c1**
3. ПрАТ «НЕК «Укренерго»	**2 181,98**	**ТОВ «Структум»**	**Реконструкція ПЛ 330 кВ Чорнобильська АЕС – Славутич (інв. №2017/1109_08) з утворенням нової ділянки ПЛ по території України без перетинання кордону, Київська та Чернігівська області**
4. Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Харківській області	**967,50**	**ТОВ «Ростдорстрой»**	**Послуги з експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування державного значення та штучних споруд на них відповідно до Переліку № 4 у Харківській області UA-2024-07-09-008514-a-c1**
5. Державне підприємство Міністерства оборони України «Державний	**827,90**	**ТОВ «Атомсервіс»**	**комплект продуктів харчування за Каталогом продуктів UA-2024-07-17-009761-a-b1**
6. ДП «Медичні Закупівлі України»	**574,31**	**ТОВ «Дойч-фарм»**	**Трастузумаб 150 мг UA-2024-07-17-009585-a-b1**
7. Департамент капітального будівництва Дніпропетровської обласної державної адміністрації	**474,53**	**ТОВ «СК Стройінвест»**	**Нове будівництво хірургічного корпусу (з переходом) КП «Дніпропетровська обласна дитяча лікарня» ДОР» за**
8. ДП «Медичні Закупівлі України»	**382,58**	**Pfizer Export B.V.**	**Фактор коагуляції крові людини IX (рекомбінантний) 1000 МО; Фактор коагуляції крові людини IX (рекомбінантний) 500 МО UA-2024-07-16-008901-a-c1**
9. Державне підприємство «Служба місцевих автомобільних доріг у Закарпатській області»	**369,00**	**ТОВ «Будівельна Фірма Будінвестальянс»**	**Послуги з експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення Мукачівського району Закарпатської області**
10. ДП «Медичні Закупівлі України»	**364,86**	**ТОВ «Діатом»**	**Гозерелін 10,8 мг UA-2024-07-16-009050-a-a1**

11. ПАТ «Укрнафта»	353,62	ТОВ «Бурова Компанія Укрбурсервіс»	Споруджування свердловини №25Д Ярошівського родовища (під ключ) UA-2024-06-03-007923-
12. КНП «Міська лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги» Запорізької міської ради	327,41	ТОВ «Інтерпен-Д»	Реконструкція лікувального корпусу КНП «Міська лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги» ЗМР (літера Е-7) по вул. Перемоги,80 в м. Запоріжжя пошкодженого внаслідок збройної агресії» відповідно до Настанови з визначення вартості будівництва, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01 листопада 2021 року № 281
13. Державне підприємство Міністерства оборони України «Державний	317,88	ПАТ «Укрнафта»	Автомобільний бензин А-80-Євро3(4)-Е5(Е0) (та/або А-80-ДЗ, та/або А-80)
14. Управління освіти Дніпровської районної в місті Києві державної адміністрації	297,82	ТОВ «Констракшн Сіті К»	Будівництво споруди подвійного призначення із захисними властивостями протирадіаційного укриття навчально-виховного комплексу № 183 «Фортуна» з поглибленим вивченням іноземних мов (спеціальної школи І ступеня – гімназії) м. Києва на земельній ділянці за адресою: вул. Юності, 5 у Дніпровському районі
15. ПрАТ «Укргідроенерго»	287,33	ТОВ «Будівельна компанія «Адамант»	Будівництво захисної споруди філії «Кременчуцька ГЕС» ПрАТ «Укргідроенерго» UA-2024-08-14-009594-a-c1
16. Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Дніпропетровській області	223,03	ТОВ «Онур Конструкціон Інтернешнл»	«Капітальний ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення Н-23 Кропивницький – Кривий Ріг – Запоріжжя на ділянці км 140+056 – км 155+050, Дніпропетровська область» (додаткові роботи)
17. ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»	202,67	ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України»	Електрична енергія, формульне ціноутворення, без розподілу UA-2024-08-09-009840-a-a1
18. АТ «Ощадбанк»	188,67	Філія «Етг Сервіс Солюшнс» ТОВ «Енерджі трейд груп»	Акумуляторні батареї в комплекті з інверторами UA-2024-07-30-008697-a-a1
19. ДП «Медичні Закупівлі України»	188,08	Лє Лабораторуар Серв'є	Пегаспаргаза 3750 МО UA-2024-07-15-001860-a-a1
20. Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку Миколаївської обласної державної	184,03	ТОВ «Південьбуд Миколаїв лтд»	Реконструкція будівлі поліклініки КНП "Баштанська багатопрофільна лікарня" Баштанської міської ради за адресою: Миколаївська область, м. Баштанка, вул. Ювілейна, 3

***

№ 3.247-3

Пародія на РНБО: Техрада Укравтодору всупереч стандартам приймає рішення для засипки шлаків у дороги. Чи будуть якісними такі автошляхи?



2021-00-02



Олег Руденко

На 19 серпня 2021 року заплановано проведення аукціонів у великому тендері (майже 7 млрд грн) на капітальний ремонт автотраси державного значення Н-23 в межах Дніпропетровської обл. Як бачимо з локації, замовником тендеру є Служба автомобільних доріг у Дніпропетровській обл.

За оцінками видання «Наші гроші» ці торги є найбільшими, що були оголошені у системі Державного агентства автомобільних доріг України (Укравтодор) у 2021 році. Всього на аукціон виставлено сім лотів. Але цікавим цей тендер є ще й тому, що за проєктом у будівництві Н-23 (дорога ІІ-гої категорії, з високою інтенсивністю руху) з порушенням ДСТУ заплановано використати великі об’єми металургійних шлаків – біля 170 тис. куб. м.

Hubs вже писав, що минулої осені тодішній голова Укравтодору, а нині міністр інфраструктури **Олександр Кубраков** у коментарі нам сказав, що, мовляв, Укравтодор обережно ставиться до використання шлаків у дорогах. «Наш ДерждорНДІ проводив багато випробувань, і поки що ми для себе не вирішили – чи ми будемо їх повністю використовувати в основі. У верхніх шарах точно використовувати шлаковий щебінь неможливо», – заявив він.

Ця його думка прозвучала після низки критичних повідомлень у ЗМІ, у тому числі і в наших публікаціях, про те, що Укравтодор та його регіональні структури почали масово укладати матеріали зі шлаку у дорожній одяг. Журналісти виявили низку технологічних, економічних правопорушень у цьому процесі.

Але, не дивлячись на критичні публікації та минулорічні застороги нинішнього профільного міністра інфраструктури, об'єми використання шлаків у облаштуванні доріг зростають. Укладаються вони, відповідно до дослідження **Hubs**, із високими технологічними та екологічними ризиками, а сам процес наближається до повної безконтрольності і втрати здорового глузду. Все йде до того, що вже через декілька років їздити такими дорогами буде дуже небезпечно.

1. Заплутана статистика

Гучні заяви про масове використання шлаків у дорожньому будівництві почались з кінця 2019 року. Як писав Hubs, старт нинішньої «шлакової кампанії» відбувся після розпорядження Кабінету Міністрів від 4 грудня 2019 року. У розпорядженні надана рекомендація застосовувати нецінових критерій в держзакупівлях на дорожнє будівництво при використанні відходів виробництва (металургійних шлаків, зол виносу тощо).

Напередодні прийняття розпорядження, 3 грудня, ЗМІ опублікували новину про те, що батько Олени Зеленської **Володимир Кияшко** як помічник нардепа **Олега Бондаренка** опікується темою переробки промислових відходів на дорожнє покриття. Щоправда у повідомленні мова йшла про залізорудний шлам (це дещо інше ніж шлаки). Але, я побачимо далі, такі прикрі деталі лобісти безконтрольного закочування металургійних шлаків у дороги системно ігнорують.

Безумовно, до 2020 року шлаки у дорожньому будівництві в Україні використовувалися (скажімо так, ще з «радянських часів»). Але адекватної статистики щодо їх застосування немає. Як інформував президент Національної асоціації дорожників України **Микола Березовський**, на одеській трасі М-05 кожна друга тонна щебеневого матеріалу шарів основи дорожнього одягу була улаштована зі шлаків. Ця дорога реконструювалась років 15 тому назад. Минулого року **Артем Безуглий**, директор ДП «Державний дорожній науково-дослідний інститут Ім. М. П. Шульгіна»

(ДерждорНДІ»), розповідаючи про необхідність збільшення шлаків, писав, що *«у 1960-1980-х роках їх уже активно використовували… застосовували під час будівництва дороги М-05… Але впродовж останніх 5-10 років у країні не було активного дорожнього будівництва, а отже, не застосовувалися і шлаки»*.

Деякі джерела оцінюють, що раніше в рік на дорожнє будівництво начебто йшло 1 млн т шлаку (це десь 350 тис. куб. м). З врахуванням більш офіційної інформації такі оцінки видаються сумнівними.

За свіжими даними ДерждорНДІ, у 2020 р. в українських дорогах було використано 300 тис. куб. м доменних шлаків: «Шлаки використовували під час виконання різних видів робіт – починаючи від експлуатаційного утримання, підсипання узбіч, додавання шлакових заповнювачів до конструктивних шарів дорожнього одягу, а також до складу сумішей… визначити точну протяжність доріг, де були застосовані шлаки, доволі складно. Якщо говорити виключно про нові ділянки, то це близько 10 км траси Н-31 Дніпро – Царичанка – Кобеляки – Решетилівка». За інформацією відомства, на цей рік заплановано 600-700 тис. куб. м.

Нажаль, Укравтодор офіційно заявляє, що у нього немає релевантних даних про використання шлаків в Україні. По суті центральний апарат дорожнього відомства публічно зізнався, що не контролює дотримання технологій використання шлаків та екологічності цих матеріалів. Зокрема, у одній з відповідей Hubs (документ див. **тут** та нижче по тексту) , чиновники написали: *«…інформація про механізм, технологію, шляхи переробки, гранулометричний склад металургійних шлаків та питання, пов'язані з логістикою процесу поставки та наступної переробки металургійних шлаків відсутня у розпорядженні Укравтодору, як на матеріальних носіях, так і в електронному вигляді»*.

Про подібну необізнаність Укравтодор також писав нам у відповіді у минулому році щодо створеного ним же для шлакових постачань держпідприємства «Нові технології дорожнього будівництва»: *«Механізм, технологія, шляхи переробки металургійних шлаків… є інформацією, яка не перебуває у розпорядженні Укравтодору…»*. Нагадаємо, станом на 31.10.2020 р. це ДП використало 95,62 тис. т металургійних необроблених шлаків (біля 33 тис куб м) отриманих від «АрселорМіттал Кривий Ріг» (АМКР) у якості **пожертви!** Де, ким та у якому технологічному стані ці шлаки «закатали» у дорогу залишилось таємницею навіть для дорожніх бюрократів. Іншої (крім нашої) інформації про діяльність напівзасекреченого підприємства у вільному доступі немає. Але згідно сервісу Opendata відомо, що у 2020 році ДП отримало дохід 10,45 млн грн.

Крім того, стало відомо, що основні об'єми шлаків дійсно використовувались при будівництві саме згаданої дороги Н-31 у Дніпропетровській обл. Восени

2020 Мінінфраструктури повідомило нам про те, що в 2018-2020 рр. «Автомагістраль-Південь» закупив для Н-31 250 тис. куб. м шлаків по 180 грн. за 1 куб. м у Дніпровського металургійного комбінату (ДМК). Цей комбінат в рамках процедури про банкротство 26 липня 2021 року за 9,17 млрд грн. був проданий одному з підприємств групи «Метінвест» **Ріната Ахметова**.

У нинішній липневій відповіді Служби автомобільних доріг в Дніпропетровській обл. (див. скан документу тут) сказано, що у 2020 р. на три дороги державного значення у межах цієї області (Н-11, Н-23, Н-31) використали 67,2 тис. куб м шлаків. А за перше півріччя 2021 р. – 17,7 тис. куб. м.

Основна маса шлаку використовувалась саме в Дніпропетровській обл. Тому звідки беруться цифри в 300-350 тис. куб. м не зрозуміло. За нашими, не офіційними даними, за півтора року (у 2020-2021 рр.) у дороги засипали біля 130 тис. куб. м.

Але тренд однозначний – після урядової постанови об'єми шлаків у дорогах нарощують високими темпами. І найгірше, що робиться це безконтрольно і з численними порушеннями.

2. Кому вигідно?

Застосування шлаків в дорогах розповсюджене у світі. Але до них, як і в Україні, висуваються доволі жорсткі вимоги по екологічності та дотриманню технологій укладки.

Ідея та мета його використання проста – металургійні комбінати роками накопичують відвали шлаків у великих об'ємах на великих територіях. Це погіршує навколишнє середовище. Відтак для металургів «жертвування» шлаків будь-кому, хто вивезе їх з відвалів – вже великий плюс в бухгалтерії (не потрібно витрачатися на утилізацію). А разом з економічними проблемами, ще й створюється видимість вирішення проблем екологічних. Видимість – тому що замість багаторівневих аналізів, переробки і встановлення запобіжників, активні та необроблені шлаки, що можуть бути потенційно небезпечні з огляду на їх хімічний склад, з відвалів просто вивозяться і закатуються в дороги. Тобто, якщо до використання шлаків у дорогах відходи лежали локально, то після відвантаження на дорожні потреби, відходи можуть нанести удар по екології вже за межами свого первісного накопичення.

Для дорожників шлак може зекономити вартість будівництва. Підстава для такого висновку – добувати його не потрібно. Але ключове тут слово «може», бо треба ретельно рахувати економіку: чи буде шлак таким дешевим (у

порівнянні з завідомо більш якісним гранітним щебнем) після обробки з дотримання всіх технологічних вимог.

Тому природньо, що основними бенефіціарами-лобістами укладки у дороги шлакових матеріалів виступають металургійні та деякі автодорожні компанії. Власне у згаданій постанові Кабміну про застосування для шлаку в тендерах нецінового критерію акцент робиться саме на металургійних регіонах: Запорізькій, Донецькій, Луганській, Дніпропетровській, Миколаївській, Кіровоградській областях.

Інше питання, що від цього отримує суспільство (платники податків) та економіка держави (на дороги виділяють бюджетні кошти). Є дві головні ознаки: дорога повинна бути якісною, а матеріали, які в них закатали, екологічно безпечними.

І тут якраз починається найцікавіше. Насправді не дивлячись на численні піар публікації (у тому числі, від імені ДерждорНДІ) фізико-хімічні характеристики доменних шлаків можуть обмежувати способи його застосування. Але коли дуже хочеться, то можна все…

3. Екологічний аспект

Перше: важливо досліджувати хімічний склад шлаків (будь-яких, у тому числі, золошлаків), і те як вони можуть вплинути на здоров'я людини. Ось інформація з презентації Європейської бізнес-асоціації про використання золошлакових продуктів у будівництві (завантажити можна тут, див. ст. 22). В залежності від хімічних сполук може бути нанесена шкода зору, дихальній системі, печінці, нервовій системі, ниркам тощо.

У більшості наукових праць мова йде про те, що відвали металургійних шлаків (через їх хімічний склад) мають високу загрозу для навколишнього середовища. Тому відвали пропонують утилізувати як вторсировину, у тому числі використовуючи у дорожньому будівництві. Все правильно. Але якщо він шкідливий у відвалах, то, мабуть, повинен проходити певну обробку та екологічний контроль перед тим як попадати на дороги. Інакше кажучи, прагнучі вирішити проблему бізнесу і громадян в Кривому Розі, не варто створювати проблему для мешканців інших місцевостей.

До речі, у профільному ДСТУ, що регламентує шлаки у дорожньому будівництві є розділ про охорону довкілля. Але довідатись про те, як учасники процесу дотримуються цих вимог, виявляється задачею не з простих. Наведемо наочний приклад, з яким стикнулась редакція.

У червні 2021 р. міський портал Маріуполя повідомив, що меткомбінат «Азовсталь» (групи «Метінвест») виділив 20 тис. т шлаку для благоустрою доріг в садівничих товариствах міста. Підприємство навіть профінансувало

доставку шлаку (1,8 млн грн). А всього місцевим громадам Донецької області меткомбінати «Метінвесту» передали понад 600 тис. т шлакової продукції для будівництва доріг (період не вказаний). Це додаткове підтвердження проблем, пов'язаних зі статистикою (чи обліковує ці шлаки Укравтодор – не зрозуміло). Але мова про інше.

Hubs звернувся з запитом до «Метінвесту», влади Маріуполя (мера **Вадима Бойченка**) та народних депутатів – голови екологічного комітету ВРУ **Олега Бондаренка** та заступниці **Олени Криворучкіної**. Ми задали декілька питань про те, за якими стандартами укладається цей шлак, чи перевірялись вони на предмет екологічної безпеки тощо.

Завдяки додатковим запитам пані Олени до держорганів ми отримали відповіді від Держекоінспекції та Укравтодору. З них можна зробити висновок, що центральні органи влади ніяк не впливають на можливість виникнення техногенного лиха у тому чи іншому регіоні.

Держекоінспекція написала про те, що дорожні питання взагалі не в її компетенції (див. документ тут або нижче по тексту). Тому запит був переправлений на Укравтодор та Донецьку облдержадміністрацію. Облдержадміністрація наш запит проігнорувала. Укравтодор теж відповів, що питання екобезпеки не в його компетенції та відправив журналістів звертатись до місцевої влади (див. документ тут або нижче по тексту).

У свою чергу Метінвест та маріупольський мер наші питання просто проігнорували. У Маріупольській міськраді взагалі включили дурня – запит, мовляв, отримали, але оскільки були в копії, то вирішили не відповідати. І навіть після наших пояснень та вимоги дати відповідь по суті, все рівно вирішили промовчати.

До речі, серед іншого, ми просили адресатів надати копії сертифікатів якості шлакової продукції, яка використовується для облаштування доріг у населених пунктах. Цього документу нам не зміг надати ніхто зі згаданих вище. Невже в якості будівельного матеріалу у селищах та містах використовується субстанція, за склад та наслідки використання якої ніхто не відповідає?

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ
Новопечерський пров. 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел./факс: (044) 521-20-40, тел. (044) 521-20-56
E-mail: info@dei.gov.ua, сайт: www.dei.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508533

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Редактору Ділового порталу
Hubs (hubs.ua)
Олегу РУДЕНКО
info@hubs.info

Щодо розгляду звернення

Державною екологічною інспекцією України розглянуто Ваш запит від 11 червня 2021 року № 11/06/2021-2, який надійшов від народного депутата України Криворучкіної О.В. від 17 червня 2021 року (вх. Держекоінспекції від 17.06.2021 № 235/3-4/21) стосовно ситуації що склалась, навколо будівництва автомобільних доріг, та в межах повноважень повідомляємо.

Частиною другою статті 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 6 Закону України «Про автомобільні дороги» передбачено, що державну політику і стратегію розвитку всіх видів автомобільних доріг на території України здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства.

Згідно статті 10 Закону України «Про автомобільні дороги» органами, що здійснюють управління автомобільними дорогами загального користування, є: центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами загального користування державного значення; Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні та Севастопольська міська державні адміністрації.

Згідно статті 11 Закону України «Про автомобільні дороги» до повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами загального користування державного значення належать, зокрема організація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення відповідно до державних будівельних норм і стандартів, а також переліків об'єктів та обсягів бюджетних коштів на

Держекоінспекція України
6707/4.3/3-4-21 від 25.06.2021
АСУД "ДОК ПРОФ 3"
Держекоінспекція України
6707/4.3/3-4-21 від 25.06.2021
Підписання КЕП Мальований Андрій Миколайович

будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт автомобільних доріг загального користування, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Згідно статті 12 Закону України «Про автомобільні дороги» до повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних та Севастопольської міської державних адміністрацій належить, зокрема організація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення відповідно до державних будівельних норм і стандартів та переліків об'єктів та обсягів бюджетних коштів, передбачених місцевими бюджетами.

Відповідно до Положення про Державну службу автомобільних доріг України (Укравтодор) (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 847 від 08.11.2017, № 252 від 01.04.2020, № 254 від 01.04.2020), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 439 та повноважень Донецької обласної державної адміністрації питання викладені у вашому зверненні відносяться до компетенції вищезазначених органів.

Зважаючи на вищевикладене, Державною екологічною України направлено звернення до Державної служби автомобільних доріг України та Донецької обласної державної адміністрації з метою надання Вам інформації та матеріалів з питань висвітлених у зверненні.

3065210112738 00002

Голова **Андрій МАЛЬОВАНИЙ**

Інна Тараненко 0973362841

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ УКРАЇНИ
(УКРАВТОДОР)

вул. Фізкультури, 9, м. Київ, 03150
Тел.: (044) 287-24-05, 287-24-49, факс: 287-42-18
E-mail: kae@ukravtodor.gov.ua
Web: http:// www.ukravtodor.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37641918

_____ № _____

На № _____ від _____

Верховна Рада України
Народному депутату України
Криворучкіній О.В.
kryvoruchkina@rada.gov.ua

Діловий портал Hubs
info@hubs.info

Державна екологічна інспекція України
prom@dei.gov.ua

Державне агентство автомобільних доріг України в межах компетенції розглянуло ваше звернення від 17.06.2021 № 247л9/15-2021/200315 щодо листа редактора видання Діловий портал Hubs від 11.06.2021 № 11/06/2021-2, яке було надіслано Державною екологічною інспекцією України (лист від 25.06.2021 № 6713/4.3/3-4-21) і повідомляє.

Основними національними та галузевими документами, які врегульовують використання відходів промисловості, зокрема металургійних шлаків, при будівництві та ремонті автомобільних доріг є наступні:

ДСТУ 9043:2020 Матеріали щебеневі із шлаків металургійних для дорожнього будівництва. Технічні умови;

ВБН В.2.3-218-537:2008 Споруди транспорту. Влаштування шарів дорожнього одягу методом ресайклінгу з використанням гранульованих доменних шлаків.

Наразі, інші порушені у зверненні питання не належать до компетенції Державного агентства автомобільних доріг України. Відповідно до статті 5 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», управління у сфері благоустрою населених пунктів здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та інші органи влади в межах їх повноважень.

Т. в. о. Голови Євген КУЗЬКІН

Олександр Тимощук
Наталія Миронова 287 74 81

Вихідний документ Укравтодора (**Підписано кваліфікованим електронним підписом**)

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000366D2F00CF698500
Підписувач Кузькін Євген Юрійович
Дійсний з 25.06.2020 0:00:00 по 25.06.2022 0:00:00

Укравтодор
3006/2/07-02/01-856/07-21 від 05.07.2021

Але особливу увагу у цьому «шапіто» привернула компетентність

Укравтодору. Одне з наших питань було про те, відповідно до яких стандартів ремонтують місцеві дороги за допомогою металургійних шлаків. Мова, нагадаємо, йде про населенні пункти.

Укравтодор у відповіді згадав два стандарти:

— профільний ДСТУ 9043:2020 «Матеріали щебеневі із шлаків металургійних для дорожнього будівництва. Технічні умови» (був оновлений ДерждорНДІ у минулому році)

— ВБН В.2.3-218-537:2008 Споруди транспорту. Влаштування шарів дорожнього одягу методом ресайклінгу з використанням гранульованих доменних шлаків.

А от про «Технічні правила ремонту і утримання вулиць та доріг населених пунктів» (в них мова тільки про дороги місцевого значення) Укравтодор чомусь не згадав.

Якраз згідно йому використання металургійних шлаків на дорогах населених пунктів обмежене.

Їх можна,

по-перше, використовувати для поверхневої обробки дорожнього покриття (тут можна задіяти тільки вже оброблені шлаки, а не відвальні).

По-друге, – для термінового ремонту невеликих вибоїн тощо у вигляді гранульованого (тобто знову ж таки підготовленого) шлаку у складі бетонних сумішей.

Крім того, у ДСТУ є посилання на постанову КМУ про перелік найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню.

— Так от метали та їх сполуки відносяться до небезпечних забруднюючих речовин. А у відвальних шлаках їх вдосталь.

Як бачимо нижче на фото маріупольського порталу, дороги в населених пунктах, ймовірніше всього, засипаються відвальними шлаками з меткомбінатів «Метінвесту». Всупереч діючим державним нормам. У даному випадку зрозуміло, що «Азовсталь» частково вирішує свою проблему з утилізації шлаків. Люди, не обізнані в нюансах екологічності, отримали хоч сяку-таку дорогу. А на можливе погіршення екології ніхто не зважає. Тут і позиція міської ради зрозуміла: не будуть же вони відповідями «топити» бюджетоутворююче підприємство.



До речі, медіа наводять шокуючі приклади безконтрольного використання шлакової продукції. У 1990 роки у місті Дніпродзержинськ (нині Кам’янське) було виявлено 117 джерел локального радіаційного забруднення, які виникли внаслідок використання шлаків в шляховому будівництві.

Безумовно, ми не маємо права стверджувати, що у випадку міста Маріуполя відбувся екологічний злочин. Такі звинувачення можуть висовувати державні екологічні та правоохоронні організації після окремого дослідження. Цілком можливо, що ці шлаки та технологія їх укладання виявляться безпечними. Про те, до кого звертатись у випадку такої кругової поруки Держекоінспекції, Укравтодору та місцевої влади дивіться у кінці тексту.

4. Технологічні хитрощі

Другий важливий аспект – це дотримання технологій для того, щоб дороги мали довгі терміни експлуатації. Бо немає сенсу в здешевленні будівництва за рахунок шлаків, якщо через 2-3 роки така дорога буде повністю зіпсована через інтенсивний транспортний рух. У сумі її безкінечні ремонти та реконструкції призводять до більших фінансових втрат, не говорячи про ризики для автомобілістів.

Тобто все залежить від категорії дороги (визначається інтенсивністю руху) та у якому технологічному виді використовується шлак (у який будматеріал та як його перетворили). Тому у згаданому профільному ДСТУ 9043:2020 передбачена низка обмежень та умов використання шлаків.

Як прокоментував Hubs щодо того, на дорогах яких категорій дозволено використовувати шлак, **Іван Копинець**, завідувач відділу бітумних в'яжучих та асфальтобетонів Центру дорожніх матеріалів та технологій ДП «ДерждорНДІ»: «Як і сам шлак, так і матеріали зі шлаків можна використовувати у основі доріг I—V категорій, якщо вони задовольняють характеристикам по міцності, стирності, морозостійкості тощо. Якщо йдуть матеріали зі шлаків, що відповідають певним характеристикам, то навіть можна використовувати для виробництва асфальтобетонних сумішей. Для доріг I—III категорій більш високі вимоги, для IV—V категорій менш високі вимоги».

Так от, згідно ДСТУ металургійними шлаками **у вигляді щебню** не можна облаштовувати шари основи дорожнього одягу на дорогах I та II категорій. Для цих категорій їх можна використовувати у вигляді щебенево-піщаних сумішей (ЩПС). У будь якому разі шлак потрібен бути підготовлений (подрібнений) як мінімум за фракціями, а у випадку ЩПС ця суміш повинна бути приготовлена на окремому виробництві (з коректним дозуванням та змішуванням).

Це, звісно, якщо ми хочемо отримати якісну дорогу. Бо часто українські автодорожники для економії (збільшення норми прибутку) просто «на глазок» змішують ЩПС – пісок зі щебнем – прямо під час укладки дорожньої основи. Це одна з причин чому ми з вами постійно іронізуємо над якістю доріг.

Ми проаналізували тендерну документацію аукціону по Н-23, запланованого на 19 серпня, про який згадували на початку. Та підрахували скільки, у якому вигляді та куди запроєктовано використати шлакових матеріалів. Всього ми нарахували, що планується використати десь біля 170 тис. куб м шлакових матеріалів. Це приблизно 500 тис. т.

За нашими оцінками, у документації допущені технологічні порушення, які суперечать ДСТУ. Зокрема на дорозі II категорії Н-23 планується влаштовувати нижній шар основи зі шлакового щебню фракцією 4-7 см. На що можуть використати біля 114 тис. куб. м шлаку. А це прямо суперечить пункту 13.2.1 ДСТУ.

Ще біля 9 тис. куб. м заплановано використати для влаштування тротуарів (у населених пунктах тощо). І хоча Н-23 це дорога державного значення (тобто згадані вище технічні правила по населеним пунктам на неї не розповсюджуються), все рівно потрібно у даному випадку як мінімум дотримуватись екологічних норм.

34 тис. куб м шлаку закатають в основу дороги у вигляді ШПС. Тут все по ДСТУ. У такому разі повинен бути дотриманий гранулометричний склад шлакового щебню, що піде на ЩПС. Тобто, його потрібно попередньо обробити. Приготувати це ЩПС на виробництві. А потім доставити на дорогу.

Але ж ми пам’ятаємо, що в Україні здешевлення та отримання прибутку понад усе. Тому перевірили як в діючих проєктах з будівництва доріг у Дніпропетровській області використовуються шлаки. Несподіванок не було. Виглядає все прозаїчно, як у житті. На місця локацій привозять необроблений відвальний шлак, насипають купами (див. нижче фото). З них екскаватори вантажать на авто все підряд. Все це добро везуть та висипають на дороги. Мови про дотримання екологічних норм, дотримання фракційності матеріалів взагалі не йшлось. Те, що забрали у комбінату, те і привезли дорожникам.



У такому некондиційному вигляді доменний шлак попадає на автошляхи Дніпропетровщини. Жити такій дорозі 2-3 роки

Також ми отримали сертифікат на подібні шлаки Дніпровського металургійного комбінату. Це сертифікат якості, виданий фірмі «Філ гуд інкорпорейтед». У документі (див. нижче) вказаний хімічний склад шлаку і… все! По-перше, виникає екологічне питання – наскільки цей склад оксидів у вільному стані безпечний для навколишнього середовища (про це дивись вище).

По-друге, згідно ДСТУ використовувати шлаки у дорозі можна, у тому числі, за наявності нормативного документу на сировину та документу про якість партії щебню/суміші. Не сумніваємось, що «Філ гуд інкорпорейтед» або інший постачальник мають ще й сертифікат про якість щебню. Але якщо він постачається у такому вигляді як на фото вище, то це може свідчити про елементарну підміну документів.

За інформацією «Наших грошей» фірма «Філ гуд інкорпорейтед» постачала шлак ТОВ «Медан», яке продавало потім матеріали «Автомагістралі-Південь» саме для будівництва Н-31. «Медан» купував у «Філ…» продукцію по 44 грн. за 1 т, а «Автомагістраль-Південь» у «Медана» по 90 грн. за 1 т. Тобто,

частина державних коштів осідала у посередника. Обидві фірми начебто пов’язані з «Автомагістраль-Південь».

До речі на сайті «Автомагістраль-Південь» є стаття, присвячена використанню шлаків. У тому числі у ній є низка застережень щодо технологічних обмежень їх застосування.



RECYCLING SOLUTIONS

ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«РЕСАЙКЛИНГ СОЛЮШИНС»
пер. Бактериевский, 12б, 04053, г. Киев, Украина
info@re-solutions.com.ua
www.re-solutions.com.ua
тел.: 044 590 64 40
код ЕГРПОУ 42561761

Сертификат качества/QualityCertificate

Шлак доменный отвальный «ДМК»/ Dump slag «DMK»

Происхождение/Origin: «Днепровский металлургический комбинат»

Потребитель: ООО «ФИЛ ГУД ИНКОКПОРЕЙТЕД»

Химический состав / Chemical Composition, %								
SiO_2	Al_2O_3	Fe_2O_3	CaO	MgO	TiO_2	K_2O	Na_2O	MnO
37,69	6,73	1,15	49,06	3,27	0,34	0,47	0,29	0,54

Показатель, / Property	Единица измерения/ Unit	Значение / Value
Влажность/ Humidity	%	< 5
Насыпная плотность/ Bulk density	г/см3 / g/cm3	1,40

Срок действия сертификата с 01.01.2021 по 31.12.2021г.

Измерительная лаборатория/ Laboratory _____ Гулуева Э.Г.

5. Технічні зради

Ще одне питання – як у проєкті по Н-23 з'явилась можливість укладання шлакового щебню (не суміш) у основу дороги ІІ категорії?

Нагадаємо, **це протирічить ДСТУ**.

Минулого 2020 року ДерждорНДІ (основна наукова та регламентна установа у дорожньому будівництві в Україні), об'єднання підприємств «Укрметалургпром» (металургійне лоббі) та Національна асоціація дорожників України (в неї входить Автомагістраль-Південь) підписали меморандум

> — про використання шлакового щебню в основах доріг: Н-31, Н-11, Н-23.

Укравтодор у відповіді Hubs щодо цього меморандуму та використання шлаків зазначив (див. документ тут та нижче по тексту), що у 2021 році рішеннями Технічної ради Укравтодору (№3 від 18.02.2021 р. та №10 від 12.05.2021 р.) були схвалені проєктні рішення по Н-31 та Н-23.

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ УКРАЇНИ
(УКРАВТОДОР)

вул. Фізкультури, 9, м. Київ, 03150
Тел.: (044) 287-24-05, 287-24-49, факс: 287-42-18
E-mail: kae@ukravtodor.gov.ua
Web: http:// www.ukravtodor.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37641918

_____ № _____

На № _____ від _____

ТОВ «Хабс Україна»

info@hubs.info

Державне агентство автомобільних доріг України в межах компетенції розглянуло лист ТОВ «Хабс Україна» (Діловий портал Hubs (Hubs.ua) від 11.06.2021 11/06/2021-1 щодо використання металургійних шлаків при виконанні дорожніх робіт на автомобільних дорогах загального користування державного значення Н-31 Дніпро – Царичанка – Кобеляки – Решетилівка, Н-11 Дніпро – Кривий Ріг – Миколаїв, Н-23 Кропивницький – Кривий Ріг – Миколаїв у Дніпропетровській області і повідомляє.

Укравтодор не є суб'єктом господарювання і самостійно не здійснює закупівлі та облік матеріалів, зокрема і металургійних шлаків для виконання ремонтно-будівельних робіт на автомобільних дорогах загального користування державного значення. Закупівлю матеріалів для потреб дорожнього господарства здійснюють підрядні організації, які виграли конкурсні торги на виконання дорожніх робіт. Таким чином, інформація про механізм, технологію, шляхи переробки, гранулометричний склад металургійних шлаків та питання, пов'язані з логістикою процесу поставки та наступної переробки металургійних шлаків відсутня у розпорядженні Укравтодору, як на матеріальних носіях, так і в електронному вигляді.

Крім того, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2003 № 1221 «Деякі питання управління дорожнім комплексом» функції замовника з будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення покладені на Служби автомобільних доріг в областях. Службою автомобільних доріг у Дніпропетровській області листом від 05.07.2021 № 1-10/2126 на адресу ТОВ «Хабс Україна» надана відповідна інформація щодо порушених питань (додається).

Внесення будь-яких змін до проектної документації, у тому числі пов'язаних із заміною матеріальних ресурсів, здійснюється шляхом коригування

Вихідний документ Укравтодора (**Підписано кваліфікованим електронним підписом**)

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000366D2F00CF698500
Підписувач Кузькін Євген Юрійович
Дійсний з 25.06.2020 0:00:00 по 25.06.2022 0:00:00

Укравтодор
3060/2/07-02/11-2596/10-21 від 06.07.2021

проектної документації на підставі завдання на коригування, затвердженого Укравтодором. У 2021 році рішеннями Технічної ради Державного агентства автомобільних доріг України (протоколи № 3 від 18.02.2021 та № 10 від 12.05.2021) схвалені основні проєктні рішення по об'єкту будівництва автомобільної дороги державного значення Н-31 Дніпро – Царичанка – Кобеляки – Решетилівка від с. Лобойківка до межі Дніпропетровської області на ділянці км 28+600 – межа Дніпропетровської області та у частині конструкції дорожнього одягу по об'єкту капітального ремонту автомобільної дороги загального користування державного значення Н-23 Кропивницький – Кривий Ріг – Запоріжжя на ділянці км 122+970 – км 132+736, ділянці км 140+056 – км 155+050, км 155+050 – км 188+785, км 188+785 – км 193+785, км 193+785 – 206+350, км 207+240 – км 212+044, км 222+410 – км 244+853, км 244+853 – км 272+849, Дніпропетровська область. Протоколи засідань Технічної ради Державного агентства автомобільних доріг України знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті Укравтодору за посиланням https://ukravtodor.gov.ua/4489/protokoly.html.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

Т. в. о. Голови Євген КУЗЬКІН

Олександр Тимощук
Анатолій Богданенко 287 40 07

Вихідний документ Укравтодора (**Підписано кваліфікованим електронним підписом**)

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000366D2F00CF698500
Підписувач Кузькін Євген Юрійович
Дійсний з 25.06.2020 0:00:00 по 25.06.2022 0:00:00

Укравтодор
3060/2/07-02/11-2596/10-21 від 06.07.2021

Справді, у документі за 12 травня

— Техрада всупереч ДСТУ вирішила, що шлаковий щебінь можна укладати у основу дороги Н-23.

Цікавий нюанс.

Тендер на будівництво дороги Н-31 (по якій проєктне рішення Техрадою прийнято у лютому) був проведений ще у жовтні 2020 року. Мова про будівництво ділянки від с. Лобойківка (км 28+600) до межі Дніпропетровської області. Вартість проєкту 10,6 млрд грн. Ним, як писав Hubs планується укласти біля 200 тис. куб. м шлаків. Договір з переможцем – Автомагістраль-Південь – був підписаний у грудні 2020 року. На цей рік, щоправда, виділили всього 65 млн грн, а основне фінансування та будівництво заплановані на 2022-2023 роки.

На використанні шлаків у цьому проєкті публічно акцентують увагу у «Автомагістраль-Південь».

Як заявив виданню Mintrans, гендиректор **Микола Тимофеєв,** компанія планує використати в будівництві траси Н-31 500 тис. т шлаків (це десь біля 170-180 тис. куб. м). Він підкреслив значимість цієї дороги: «Траса Н-31 «Дніпро – Решетилівка» без перебільшення є головним проєктом України. Вперше за багато десятиліть країна з нуля створює швидкісний транспортний коридор, який з'єднає столицю з одним з найбільших мегаполісів».

Він додав (мабуть пояснив звідки беруться рішення Техрад), що «компанія сама пропонує замовнику найефективніші інженерні рішення. Тобто ми несемо повну відповідальність за проєкт».

Залишається сподіватись, що у кінцевому рахунку відповідальних не доведеться шукати, і дорога не буде псуватись за 2-3 роки.

Бо в Україні пошук винних – це національний вид спорту, у якому фінальний результат мало кого цікавить.

Ще одна деталь.

Подібні суперечливі рішення Техрада приймає не вперше.

Ми писали, що у травні 2020 року було запропоновано побудувати на експериментальну ділянку на Н-23 довжиною 7+ км (132-140 км) з улаштування шару цементобетону дорожнього укочуваного із шлакового заповнювача, шарів основи з шлакових матеріалів. У протоколі було зафіксовано, що рекомендована товщина шару цементобетону дорожнього (укочуваного) має складати 20 см.

— Це прямо суперечить вимогам стандартів (товщина повинна бути 26 см). Але експеримент так і не відбувся. У квітні 2021 року результати тендеру відмінили.

Як бачимо

> — відсутність вдалого експерименту не заважає реалізовувати два проєкти по будівництву доріг (Н-31 та Н-23) вартістю біля 17,5 млрд грн на ключових автотрасах країни з використанням сумнівних технологій укладки шлаків щонайменше на 340 тис. куб м.

До речі як раніше коментував Hubs **Ігор Гамеляк**, д. т. н., професор, завідувач кафедри аеропортів Національного транспортного університету (НТУ) щодо наукових підходів при впровадженні нових технологій у будівництві доріг:

> «На наукові дослідження йде 3-5 років, до двох років на вироблення рекомендацій та будівництво дослідної ділянки, 1,5-2 роки експлуатації, щоб побачити, як себе показала дорога. Тобто на такі дослідження треба витратити хоча б до шести років».

Також не можемо не згадати **ще одну важливу неузгодженість, яка випливає з відповідей Укравтодору і його структурних підрозділів.**

Виявляється,

> — та частина траси Н-31, яка проходить територією Полтавської дороги, будується БЕЗ використання шлаків (відповідь Укравтодору з посиланням на САД в Полтавській області – див. документ тут).
>
> — А та частина, яка йде Дніпропетровщиною – ЗІ ШЛАКАМИ (відповідь Дніпропетровської САД див. тут).

Як стала можливою така відмінність проектних рішень в рамках проекту однієї магістралі? Питання для майбутніх досліджень.

6. Бажаний контроль, негарантована якість і пошук відповідальних

Нажаль, **в Україні ці процеси йдуть дещо безконтрольно**.

Тому ми поцікавились у **Костянтина Салія,** президента Всеукраїнської спілки виробників будматеріалів

> **– якщо, наприклад, експортувати шлакову продукцію з України в Євросоюз, то чи можна у нас отримати релевантний для європейського ринку сертифікат. Та з якими складнощами стикаються експортери. На відміну від України, контроль у ЄС налагоджений дуже жорстко.**

За словами Костянтина Салія, щоб будівельний матеріал визнавали у країнах Євросоюзу треба спочатку мати розроблений ДСТУ EN (тобто гармонізований з європейськими стандартами – Ред.).

Якщо такого ДСТУ EN немає, то зацікавлена юрособа замовляє його розробку у галузевому інституті з послідуючим узгодженням в Мінрегіоні.

Всі процедури можуть зайняти більше року.

Якщо ДСТУ EN на певний матеріал вже є або отриманий новий, то потрібно відкрити своє представництво (торговий агент) у тій країні, куди плануються поставки.

Агент надає зразки матеріалів та протоколи випробувань місцевому органу сертифікації. Якщо протоколи приймаються одразу, то постачальнику надається знак якості CE. Якщо ні, то в Україну їдуть аудитори, які перевіряють виробництво цього матеріалу. По результатам аудиту приймається рішення видавати чи ні CE.

Як інформує Костянтин Салій, з 16 липня 2021 року вступила в силу нова настанова ЄС 2019/2020 стосовно посилення ринкового нагляду на території ЄС. Якщо ще минулого року один знак CE був дійсний для всієї території Євросоюзу, то тепер у кожній країні-імпортері потрібно мати своє офіційне представництво (утримувати повноцінний фізичний офіс з працівниками) та окремо підтверджувати знак CE.

На ще один важливий аспект використання будівельних матеріалів на дорогах I-II категорій нашу увагу звернули в Національній дорожній асоціації якості «НацДорЯкість».

Виконавчий директор НацДорЯкості **Ігор Жданюк** поясняє:

> «За ДБН В.2.3-4:2015 для влаштування полотна доріг I-III категорії **не рекомендується** застосування в конструктивних шарах дорожнього одягу неукріплених фракціонованих матеріалів (щебеневих шарів, влаштованих способом «розклинювання» – коли спочатку закладається і укочується щебінь більшої фракції, потім меншої, і ще меншої).
>
> **А саме так укладається шлак в дороги сьогодні.**
>
> Замість того, щоб робити суміші, фактично некондиційний будівельний матеріал з непрогнозованими екологічними наслідками просто закочують в дорогу.
>
> Більше того, використання шлаків і відвалів переробної промисловості не дозволяє отримати потрібний коефіцієнт ущільнення дорожнього одягу. Неналежна щільність, яка не відповідає проектній, означає швидку втрату дорогою її транспортно-експлуатаційних характеристик».

Він також акцентує, що **головні негативні характеристики шлаків (крім токсичності) – неоднорідність і активність:**

«Неоднорідність і активність промислових відходів-шлаків грають злий жарт із дорожнім одягом – якщо в одному місці укочений шар за деякий час стане міцним як камінь, то в іншому місці зовні той самий шлак залишиться нестабільним, як пісок. Використовувати шлаковий щебінь чи шлаки у складі ЩПС на дорогах з інтенсивним рухом – безвідповідально і просто небезпечно. Саме тому жодна з відомих мені експертних організацій не може гарантувати сталість і прогнозованість результатів використання шлаків на дорогах I-II категорій, і навіть III категорії».

Незважаючи на чималий суспільний резонанс, який в минулому 2020 році викликало імовірне збагачення низки компаній і посадовців на використанні металургійних шлаків, через подальшу тишу у ЗМІ, складається враження, що правоохоронні органи не поспішають з розслідуванням виявлених випадків.

— Не виключено, що ситуація зміниться, коли дороги почнуть руйнуватися раніше свого гарантійного терміну.

Про необхідність звертати увагу правоохоронців на дотримання всіх вимог законодавства в дорожньому будівництві, нам заявив народний депутат, член Комітету ВРУ з питань правоохоронної діяльності України, **Володимир Захарченко.** Він нагадав загальний алгоритм притягнення винних до відповідальності у разі порушень ДСТУ. Тобто, куди звертатись, коли, як у нашому прикладі, галузеві держоргани відписуються, що мовляв це не їх компетенція або ж взагалі ігнорують запити.

За його словами, якщо мова йде про технічні порушення при будівництві доріг, то можна звертатись з заявою у Нацполіцію, яка згідно повноважень вносить інформацію в ЄРДР. А вже органи прокуратури визначають підслідність тієї чи іншої справи.

На думку Володимира Захарченка у будівництві повинен бути присутній дієвий контроль за тим, які матеріали використовуються.

«Матеріали можуть бути як природні, так і штучного походження, наприклад, ті ж самі шлаки. Я проти використання шлаків, бо сполуки які в них є можуть бути шкідливі, та попадаючи у ґрунтові води або річки створювати небезпеку для здоров'я людей», – каже він.

Такий контроль екологічної безпеки і якості повинен існувати за застосуванням усіх матеріалів – піску, граніту, бітуму, цементу, бетону тощо. А щоб «двічі не вставати», якість варто контролювати не пост-фактум, а раніше, ніж матеріал буде покладено в дорожній одяг.

7. Відповідальність Укравтодору

Ми недаремно згадали РНБО в заголовку.

Технічна рада і її контраверсійні рішення всупереч ДСТУ – під певним кутом зору нагадують Радбез.

Але якщо РНБО можна хоча би пояснити спробою відповіддю вертикалі президента України на слабкості судової системи, то Техрада Укравтодору нагадує спробу свідомо закрити очі на існуючі ДСТУ і ДБН. Або зманіпулювати ними так, щоб зберегти видимість легітимності дорожніх проектів.

І поки що, доки свіжі шлакові дороги ще тримаються купи, самодіяльність Техради неважко вуалювати гучним піаром інших проектів.

Ключові слова: «доки дороги тримаються купи».

Що чекає на лобістів шлаку, коли на автошляхах «Великого будівництва», виборці почнуть помічати «Велику халтуру»?

А її наслідки від журналістів звичайним ігноруванням запитів вже буде не приховати…

***

№ 3.248-1

Знаєте, в чому відмінність між секретом і таємницею? Секрет — це важлива інформація, яку вам довірили. Ви можете її зберігати, а можете і розповісти по секрету, як, наприклад, прізвище чергового кандидата на посаду міністра. За політичними секретами полюють, їх обговорюють, ними технологічно відволікають. А ось таємниця — це те, що відбувається просто зараз у всіх на очах, але цього ніхто не помічає. Тому що не хоче або не може в силу своєї компетенції.

ТАЄМНИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ. НАВІЩО ВЛАДА НА ШЛЯХУ ДО ЄС ЗНИЩУЄ СІЛЬСЬКІ ГРОМАДИ ТА РОЗПРОДАЄ ЗЕМЛЮ ВЕЛИКОМУ БІЗНЕСУ

ZN.UA

26 серпня, 2024, 08:47

Поділитися



2024-08-26

Ведернікова

Так от, те, що зараз відбувається з українською землею, за яку наші люди платять кров`ю, — велика державна таємниця, якої ніхто не бачить. Але цю таємницю всі роки незалежності дуже добре зберігають ті, хто має з української землі ренту.

Чому так відбувається? Навіщо діюча влада знищує сільські громади та середній клас в угоду земельним латифундистам? На чию користь працює закон про обіг землі? Чому при цьому серед фермерів немає єдності, а громади, які, здавалося б, конче зацікавлені в контексті децентралізації розвивати маленьке та середнє виробництво на селі, мовчать? І чи не стануть «випадково» ці обставини причиною того, що Україна ще десятки років тупцюватиме в дверях Європейського Союзу?

Про це ми розмовляли з одним із авторів земельної реформи, головою Союзу українського селянства, головою комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Верховної Ради 4-го скликання, ексголовою Асоціації фермерів і приватних землевласників України (АФЗУ), першим фермером (з 1988 року) Іван ***Томич.***

Він із тих компетентних людей, думок яких, на жаль, не чують топові «5–6 менеджерів», на яких спирається президент. Але ж стукаємо, може, і відчинять…

(Лінк на матераіл https://zn.ua/ukr/UKRAINE/tajemnitsja-ukrajinskoji-nezalezhnosti-navishcho-vlada-na-shljakhu-do-jes-znishchuje-silski-hromadi-ta-rozprodaje-zemlju-velikomu-biznesu.html).

Але «Дзеркало тижня» стукає і владі, і суспільству, і експертній спільноті, і лідерам громадської думки не вперше. У нас була серія публікацій та інтерв'ю (зокрема з екпрезидентом АФЗУ Іваном Стрижаком), які розкладають проблему буквально на атоми.

1) https://zn.ua/ukr/reforms/vijna-i-kradizhka-khto-j-chomu-zakhopljuje-silskohospodarski-zemli-ukrajini.html

2) https://zn.ua/ukr/ariculture/buenos-chaves-panove-.html

3) https://zn.ua/ukr/macrolevel/mikola-strizhak-istoriya-pro-fermera-i-prezidenta-332166_.html

На нашому майданчику багато років виступали науковці:

4) https://zn.ua/macrolevel/zemelnaja-reforma-i-prava-cheloveka.html

5) https://zn.ua/macrolevel/obschestvennoe-znachenie-zemli-dlya-sovremennosti-i-buduschego-ukrainy-335414_.html

6) https://zn.ua/macrolevel/evropeyskaya-praktika-regulirovaniya-zemelnyh-otnosheniy-ugrozy-i-vyzovy-289631_.html

7) https://zn.ua/ariculture/podderzhka-semeynogo-fermerstva-lozungi-i-deystviya-_.html

Але країна глуха. Навіть зараз ми не розуміємо, що не можна віддавати життя за свою землю і не бачити, що її в тебе відбирає твоя ж держава.

Це не про свободу, це про необізнаність суспільства і патріотичних еліт.

Я не зловживаю тегами друзів, але зараз саме той випадок. Почути. Розібратися. І сформувати позицію.

Євген Глібовицький Валерій Пекар Gennadiy Druzenko Сергій Гайдай Юрій Ганущак Віталій Портников Олександр Слобожан Iryna Fedoriv Vitaliy Bezgin Олександр Корнієнко Anna Bondar Oleg Dunda Ігор Коліушко Oleksandra Matviichuk Роман Безсмертний

Я вдячна всім представникам галузі, хто зі мною говорив на цю тему.

Віктор Гончаренко Микола Стрижак Юрій Лупенко Mikola Riznyk Anatoliy Tkachuk Вячеслав Негода

Вдячна і за можливість поставити кілька запитань в.о. міністра агрополітики Taras ***Vysotskyi***, який є першим претендентом на посаду міністра.

Його коментарі я використала під час розмови з Іваном ***Томичем***.

— І готова говорити з паном ***Висоцьким*** у форматі інтерв'ю.

На жаль,

— немає кому ставити запитання в Міністерстві розвитку громад, територій та інфраструктури України (Мінінфраструктури).

Там **третій місяць немає міністра, а офіційної державної політики і стратегії щодо сільських громад узагалі немає і не було ніколи**.

Тому під час роботи над темою мене відвідали дуже сумні думки, що

— децентралізація не врахувала деяких ключових моментів і, по суті, стала інструментом у руках місцевих бізнес-кланів і зрощеної з ними влади.

І якщо

— в містах, куди тікають люди з сіл, це логічно не призводить до їх зникнення (а значить коли запрацює держнагляд і правоохоронна система є шанс збалансувати ситуацію),

то

— на селі — без шансів.

Більшість із них на той час просто зникне.

Латифундисти багатіють, села — порожніють. Така в нас "державна" політика.

І це зовсім

— не про ринок, який, нібито, має все врегулювати сам. І

— не про те, що фермери плутаються під ногами і, нібито, заважають розвиватися країні.

Це про

— здачу державних інтересів українською владою. Цією та всіма попередніми.

***

№ 3.248-2

ZN,UA

ТАЄМНИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ. НАВІЩО ВЛАДА НА ШЛЯХУ ДО ЄС ЗНИЩУЄ СІЛЬСЬКІ ГРОМАДИ ТА РОЗПРОДАЄ ЗЕМЛЮ ВЕЛИКОМУ БІЗНЕСУ



Голова Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн, президент України Володимир Зеленський та голова Європейської ради Шарль Мішель

2024-08-26

Знаєте, в чому відмінність між секретом і таємницею? Секрет — це важлива інформація, яку вам довірили. Ви можете її зберігати, а можете і розповісти по секрету, як, наприклад, прізвище чергового кандидата на посаду міністра. За політичними секретами полюють, їх обговорюють, ними технологічно відволікають. А ось таємниця — це те, що відбувається просто зараз у всіх на очах, але цього ніхто не помічає. Тому що не хоче або не може в силу своєї компетенції. Так от, те, що зараз відбувається з українською землею, за яку наші люди платять кров`ю, — велика державна таємниця, якої ніхто не бачить. Але цю таємницю всі роки незалежності дуже добре зберігають ті, хто має з української землі ренту.

Чому так відбувається? Навіщо діюча влада знищує сільські громади та середній клас в угоду земельним латифундистам? На чию користь працює закон про обіг землі? Чому при цьому серед фермерів немає єдності, а громади, які, здавалося б, конче зацікавлені в контексті децентралізації розвивати маленьке та середнє виробництво на селі, мовчать? І чи не стануть «випадково» ці обставини причиною того, що Україна ще десятки років тупцюватиме в дверях Європейського Союзу?

Про це ми розмовляли з одним із авторів земельної реформи, головою Союзу українського селянства, головою комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Верховної Ради 4-го скликання, ексголовою Асоціації фермерів і приватних землевласників України (АФЗУ), першим фермером (з 1988 року) Іваном ***Томичем***.

Він із тих компетентних людей, думок яких, на жаль, не чують топові «5–6 менеджерів», на яких спирається президент. Але ж стукаємо, може, і відчинять…



Іван Томич

1. Про хибну державну стратегію, розбіжність із децентралізацією та монополізацією села

— Пане Іване, перш ніж говорити з вами, я поспілкувалася з дуже великою кількістю людей, включно з виконувачем обов'язків міністра аграрної політики Тарасом Висоцьким, — він, до речі, перший претендент на крісло міністра агрополітики. І якщо чесно, у мене роздвоєння свідомості.

Влада продовжує стверджувати, що в нас усе гаразд і ми йдемо в Європу, тільки ще треба трішки попрацювати, а от фермери кажуть, що їх системно знищують на користь великих виробників. Це архіважливо ще і в контексті децентралізації, тому що в нас більшість громад сільські (з 1469 громад 624 — сільські, а 436 — селищні), і від того, як там розвиватиметься дрібний бізнес чи будуть там робочі місця, залежить, чи взагалі вони існуватимуть і чи народиться на селі середній клас.

— Без зміни державної стратегії аграрної політики будь-які кадрові перестановки — порожній звук. Ще з 90-х років минулого століття Асоціація фермерів і приватних землевласників України ставила питання чітко: аграрна політика в Україні не може бути іншою, окрім як формування фермерського устрою. Але такої політики в Україні ніколи не було і немає.

Були окремі несистемні і нетривалі спроби рухатися в цьому напрямі. Тому ми і маємо сьогодні — і тут я висловлюся прямо, як є, — найбільшого аграрного монстра в світі, що загрожує сільській місцевості і національній демократичній Україні. Це агрохолдинги, що є панівними в Україні, як і в низці неєвропейських країн. Сьогодні більш як 70% найкращих чорноземів у світі перебувають під контролем глобальних компаній. Але навіть у Бразилії, де теж жахлива ситуація, немає таких обсягів концентрації землі (до мільйона гектарів) у компаній, що контролюються одним бізнес-середовищем і власниками, як в Україні. Це шлях в нікуди, в порожні села, безробіття та втрату останнього державного ресурсу. І це з нами відбувається просто зараз.

— Чому так сталося? Я спостерігала, як відбувалася децентралізація. У реформи, яку визнано міжнародними партнерами найуспішнішою в Україні, був пул експертів, що протягом останніх 20 років були її головними лобістами в усіх владних командах. Вони не здавалися, і вікно можливостей таки відчинилося. Чому вам не вдалося паралельно здійснити збалансовану земельну реформу, щоб Україна, яка в трійці за світовими запасами чорноземів, дала можливість розвиватися і маленьким, і середнім, і великім? Адже мета у цих реформ одна — розвиток громад, регіонів і економіки країни.

— Ці дві реформи взагалі пішли в протилежному напрямі. У підсумку актуальна земельна аграрна політика порівняно з децентралізованою політичною системою (гроші і повноваження пішли громадам) несе в собі зовсім інший зміст. Я маю на увазі олігархізацію сфери і відмову держави від фермерського устрою. Це очевидно, але кожна українська влада офіційно цього не визнає і продовжує маніпулювати цифрами, фактами і, знов-таки, необізнаністю населення країни та довірливістю європейців. Які, до речі, ніколи не зрозуміють, як можна брехати від імені держави.

Ба більше, децентралізація не тільки ніяк не вплинула на структуру аграрного виробництва, а, навпаки, стала зручним та ефективним інструментом для

посилення впливу великого бізнесу на місцях. І причина в тому, що центральним питанням для, м`яко кажучи, непатріотичних еліт, яке проходило крізь усі роки незалежності України, було не те, як розвиватимуться громади, регіони та економіка країни, а хто буде власником української землі. Відчуваєте різницю?

— На жаль.

— Якщо повернутися на початок 90-х, то в той час переважав соціалістично-комуністичний політичний устрій і влада намагалася зберегти колгоспно-радгоспну систему. Але така політика очікувано призвела до кризи: у 1997–1998 роках 88% сільськогосподарських підприємств були збитковими. Бартер, безвихідь, незасіяні поля... І в 1999–2000 роках Кучма почав робити перші вимушені позитивні кроки. Але вони, на жаль, не стали системними. А вже 2001 року у владі взагалі засумнівалися, як рухатися в аграрному секторі далі. Для того ж, щоб вибудувати тривалу державну політику, не вистачило компетенцій, а головне — політичної волі. Влада прийняла рішення запускати у село великий бізнес. У результаті на зміну колгоспам в Україні прийшли агрохолдинги.

Однак це був поступовий процес. Тоді господарство у кілька тисяч гектарів здавалося надто великим. Пам'ятаю, як під кінець 2001 року з`явилися перші приватні, приватно-орендні господарства десь у 10–12 тисяч гектарів землі. Так, покійний Іван Степанович Плющ казав: «Ну ти дивись, які вже господарства сформувалися!». Але це були мізерні обсяги порівняно з тим, до чого ми дійшли сьогодні.

— Тобто олігархічний уклад формувався як у промисловості, так і в сільському господарстві. Така була політична воля.

— Саме так. Але треба відверто сказати, що значна частина наших зарубіжних братів підтримувала цей рух. Західні компанії, що заходили в Україну зі своїми, фінансами, матеріально-технічними ресурсами, багато зробили для розвитку такого сценарію. На міжнародному рівні склалася серйозна коаліція, яка працювала на перспективу формування саме такого устрою економіки України. А зараз ми пожинаємо плоди.

Важливо розуміти, що на старті децентралізації 2014 року вже було сформовано олігархічну систему, яка контролювала сільські території десь на 80%. І капітал, звісно, дуже добре розумів, що йому потрібно розвиватися далі. А як? Інвестувати у політичні проєкти місцевих органів влади. І у переважній більшості великий бізнес профінансував або голів сільських об’єднаних територіальних громад, або депутатів, які стали основою системи прийняття рішень у місцевих громадах.

Таким чином, політична структура на селі стала не противагою, а інструментом олігархічного устрою. Як, виходячи з цього, і сама децентралізація. Але чи можливо було в таких базових умовах розвивати підприємництво, фермерство, кооперацію на селі у європейському ключі? Ні. Бо це не відповідало інтересам ні політично сформованого устрою, ні олігархічної системи Україні. У підсумку наша система сформована в принципі, як у окремих європейських країнах, але виконує протилежну місію. Такий парадокс.

— Але ж у містах в таких самих умовах усе ж таки інша історія. Так, місцева влада також контролюється великим бізнесом. Скрізь клани. Механізму держнагляду ще не включено, правоохоронну систему розвалено. Коли парламент ухвалить закон про державний нагляд за актами місцевого самоврядування, ситуацію можна буде якось збалансувати. Але міста при цьому не занепадають, як села.

— Тому що міста об'єктивно розвиваються, туди їдуть жити та працювати люди із сіл і містечок. Промислові підприємства створюють робочі місця плюс так чи інакше, але дрібний бізнес у містах може працювати. А сільське господарство та сільські громади — це зовсім інший формат. Технології агрохолдингів витісняють робочі руки. Немає роботи, тож люди їдуть у міста, а території пустіють. Так, відплив населення із сіл — це світовий тренд, але якщо процесу не регулюватиме держава, не продумуватиме правильної регіональної політики, то буде катастрофа і з землями, і з економікою, і з традиціями тощо.

1) — По-перше, сьогодні переважна більшість населення розвинених цивілізованих країн Євросоюзу проживає у сільській місцевості. Державна політика там спрямована на підтримку і розвиток саме територій. Людина живе у віддаленому лісі Австрії, а має всі блага цивілізації, що і людина у Вені. Тому люди, безумовно, намагаються жити не у мегаполісах, а в сільській місцевості. Це відрізняє Європу від колишніх соціалістичних країн кардинально.

2) — По-друге, увагу держави в сільській місцевості значною мірою акцентовано на фермері. На інфраструктурі, яка утворюється навколо фермера: кооперативах, ринках, сервісних центрах та іншому. Це все цеглини, з яких побудовані сільські території в європейських країнах.

3) — По-третє, середній розмір фермерських господарств у Європі 17 гектарів, у Польщі 9 гектарів, у Румунії взагалі 3 гектари. І ніхто не намагається всерйоз збільшувати кількість землі у банку фермера. Тому що це життя сільської місцевості, життя країни. Що більше сільська територія насичена людьми, то сильніша національна економіка країни.

А у нас спочатку був один колгосп на два-три села, серед яких не було рівності. А тепер — один олігарх, умовно, на кілька районів або й більше.

— Отже, чому мовчать наші сільські громади, зрозуміло. Але з державою не зовсім. Бо якраз за прем'єра Володимира Гройсмана паралельно із запуском децентралізації було прийнято системну програму підтримки фермерства. Мета полягала якраз у тому, щоб перед запуском ринку землі (а він був запланований на 2023 рік) дати можливість уже діючим дрібним виробникам наростити м'язи і залучити нових. Тобто держава думала про території та сільські громади.

— З Гройсманом ми дійсно тісно працювали, і до його діяльності як прем'єра з погляду новітньої історії України я ставлюся позитивно. Але казати, що він глибоко усвідомлював усе, що відбувається, я не можу. Він справді дуже хотів провести децентралізацію. І якоюсь мірою йому це вдалося. Як, наприклад, колись Міхаілу Горбачову вдалося впровадити демократичні інструменти в політику СССР. Тому що ніхто з них не розумів, як цей інструмент буде використано в кінцевому варіанті.

— Хочете сказати, що авторам децентралізації теж не вистачило широти поглядів, аби зрозуміти, що ця реформа — це ще і обов'язкове включення антимонопольних і правових механізмів на рівні держави? І якщо вони не будуть за це боротися і виносити цю проблему в публічну площину, то нічого не вдасться?

— Цього розуміння, на жаль, не вистачило ні авторам, ні владі, яка відчинила вікно можливостей для реформи.

— А чому ви не комунікували? Чому не пояснювали?

— Вплив на реалізацію державної політики у той час у нас був мізерний. Змагатися з тими ресурсами та можливостями, в тому числі і політичними, які були у великого бізнесу в парламенті, ми не могли. Але ми комунікували з Мінагро. Розробили Концепцію розвитку фермерських господарств і кооперативів в Україні в 2017–2023 роках. І зрештою Гройсман селян почув. Концепція була прийнята 2017 року і відіграла свою позитивну роль у процесі зупинення знищення фермерських господарств. Розвиток тоді не дуже вдався, але ми дійсно зупинили стрімкий спад.

Ба більше, Гройсман пішов назустріч дрібному виробнику в селі, не маючи ніякої підтримки з першого кабінету держави, який займав Петро Порошенко. У парламенті в нього теж не було своєї політичної сили, тобто не було стабільної політичної опори для того, аби щось серйозно робити і переломити ситуацію. Тому тоді вдалося зробити тільки окремі елементи щодо розвитку фермерства. Але вони були настільки мізерними, що на тлі глобального впливу великого бізнесу швидко розчинилися.



Президент АФЗУ Микола Стрижак (2018-2021), президент АФЗУ Іван Томич (1997-2007), чинний президент АФЗУ Віктор Гончаренко

— А 2019 року прийшла нова влада, і Концепція підтримки маленьких узагалі була згорнута?

— Згорнута — це ви акуратно кажете. **Знищена!**

2. Про маніпуляції зі статистикою, роль латифундистів в економіці та принципи збалансованої моделі для вступу до ЄС

— Уже на другий рік перебування у владі команда діючого президента Володимира Зеленського пролобіювала закон про обіг землі. Всі пам`ятають протести селян під стінами уряду та парламенту, яких, однак, ніхто не почув. Але заради справедливості треба визнати, що не тільки серед політиків, а і в експертному середовищі є люди, які впевнені, що для прориву в економіці потрібно все віддати ринку. Нехай він регулює, мовляв, виживе найсильніший. Ось, до речі, і виконувач обов`язків

міністра аграрної політики пан Висоцький заповняє, що за останні 20 років структура аграрного сектору в Україні глобально не змінювалася: 10% — малі виробники, 65% — середні і 25% — великі. «І ми завжди говоримо партнерам, що потрібно шукати рішення, як ми з цією структурою будемо йти в Євросоюз». Наче маленьких і середніх, за офіційною версією, — більшість.

— Знаєте, я Тараса дуже давно знаю і ставлюся до нього добре. Але він є представником великого бізнесу. Як він може проти волі своїх господарів здійснювати якусь державницьку аграрну політику, тим більше не будучи навіть міністром, тим більше не маючи своєї політичної сили в парламенті? Та ніяк. Тому претензій до нього нуль. Хоча треба зазначити, що він дуже майстерно жонглює інформацією, реалізуючи поставлені перед ним завдання.

Статистика Мінагро — це взагалі окрема тема. Сьогодні всі дані сектору подано у такий спосіб, що загалом ніхто не може зрозуміти, а що у нас є і що це означає для країни порівняно із тим же Європейським Союзом.

— Та я сама, якщо чесно, заплуталася в показах. За даними міністерства, в Україні зареєстровано 50 126 фермерських господарств. Статистично активних із них — 19 665 (без урахування тимчасово окупованих і прифронтових територій). І з 19 тисяч діючих підприємств, за даними того ж міністерства, 12 (!) тисяч обробляють до ста гектарів. Але ж 12 тисяч від 19 тисяч — це точно не 10% маленьких, як розкладає структуру влада, правда?

— У нас справді є приблизно 51 тисяча юридичних осіб, зареєстрованих у сфері діяльності сільського господарства. 19 тисяч працюючих, 12 тисяч з яких — до 100 гектарів. Але при цьому влада всіх виробників називає фермерськими господарствами — і тих, у кого 10 гектарів, і тих, у кого сотні тисяч гектарів. Це нонсенс. Плюс влада бере не тільки тих, хто має свідоцтво про реєстрацію. Вона у статистику кидає й особисті селянські господарства, і штучно створених ФОПів, маніпулюючи цифрами у будь-який бік. Тому це даремна справа розбиратися в офіційних цифрах.



Виконуючий обов'язки міністра аграрної політики Тарас Висоцький

— Але ж усе-таки. Якщо офіційно 12 тисяч із 19 тисяч — це малі підприємства, які тоді 6 тисяч, що залишилися? Це важливо тому, що коли держава роздає допомогу, фермери кажуть, що вони нічого не отримують. Так, може, оці 6 тисяч її отримують? Скільки в цю цифру зашито великих і середніх?

— Давайте зайдемо з іншого боку. В офіційній структурі нібито 25% — це агрохолдинги, яким, за нашими даними, належить від 60–70% землі. Як так?! Та просто використовується принцип «русской матрешки». Агрохолдинги мають безліч дочерніх підприємств по 10, 20, 30, 40, 50 тисяч гектарів на «душу». Оце часто і є так звані середні виробники, яких влада називає основою галузі.

— Тобто виробники від 10 тисяч гектарів — це середовище, яке потенційно може входити в орбіту впливу агрохолдингів?

— Так.

І якщо до 65% так званих середніх додати 25% великих, то виходить 90% банку землі. Але в цих 90% є, звісно, частина тих, у кого менш як 10 тисяч гектарів. І от вам вийде приблизно баланс цифр, про які я говорю. 60—70% землі контролюють латифундисти. Тоді як 12 тисяч фермерських господарств (до 100 гектарів) із 19 тисяч діючих мають 7–8% землі в Україні. Дива, та й

тільки! Але вони, однак, чітко вказують на реальну стратегію держави щодо розвитку сільського господарства.

Тому **коли влада говорить, що в Україні фермерство є важливим сектором економіки, то це цинічна брехня**.

Бо, маючи 7–8% землі у розпорядженні, неможливо серйозно впливати ні на економічні, ні на політичні, ні на соціальні процеси в країні.

Ось вам і відповідь, чому про цю проблему не говорять медіа і чому нема лобіювання інтересів середнього класу у нашому суспільстві.

— І Європа про це знає.

— Звісно.

І поляки, румуни та болгари зараз чітко говорять:

> *«Іване, поясни своїй владі, що вони ніколи не будуть у Європейському Союзі з тією олігархічною структурою, яка у вас є.*
>
> *А чому?*
>
> *Бо якщо Україна входить у Європейський Союз, то одразу вбиває 15 мільйонів ферм у Європі. Ці 15 мільйонів, які мають у своєму середовищі до 100 мільйонів людей, виборців у тому числі.*
>
> ***І вони ніколи цього не допустять, хоч би як влада мінялася і хоч би як ваша влада і ваші олігархи не пробували купити нашу».***

— Водночас Україна вже зараз входить до десятки світових експортерів аграрної продукції. І багато хто сумнівається в тому, що наш аграрний сектор тепер потрібно зводити до крафтового виробництва в сільському господарстві, чого від нас чекає фермерська Європа. Фермери ніколи в житті не знесуть яєць на експорт.

— Якщо взяти аграрну продукцію, яка виробляється в Україні і агрохолдингами, і фермерами, і порівняти з тією ж Польщею, то поляки з гектара виробляють продукції у 3,5 разу більше, ніж Україна.

При цьому я не порівнюватиму земельних ресурсів, природних та всіх інших факторів, які у нас 10 із 10 балів.

Але тільки ці показники говорять про те, що **це міф і цинічна брехня**.

— Ви хочете сказати, що силами фермерів вони виробляють більше, ніж ми силами своїх великих підприємств?

— Так.

— Але чи можливо не вбити вже народженого конкурентного великого і дати повноцінно розвиватися малому та середньому? Щоб не або — або, а і — і.

— Звучить цинічно або дивно, але фермер і агрохолдинг можуть доповнювати один одного. При державній аграрній політиці, яку буде побудовано на такому принципі. Якщо взяти структуру українського експорту, то 80% — це зерно та олійні культури. Якщо брати виробництво цих культур, то агорохолдингам належить десь 70–80% обсягу.

Однак тепер візьмемо трудомісткі культури. 90% виробництва картоплі в Україні — це фермери й особисті селянські господарства. Овочі — 90%, фрукти — більш як 95%, молоко — приблизно 70%. Тому, якщо взяти весь продуктовий кошик, то політика уряду має бути спрямована на трудомісткі продукти і передусім орієнтувати виробництво фермерських господарств на внутрішній ринок.

Огірок сьогодні коштує 70 гривень! Але огірок і вся інша продукція можуть бути набагато дешевшими, якщо збільшити товарне виробництво. Допомогти дрібним зробити інфраструктуру, кооперацію, упаковку, розфасовку, транспортування, і вони дадуть українцям набагато дешевшу продукцію трудомістких продуктів за усім спектром.

Тут поле неоране, і не треба змагатись у тому, скільки ми виростимо соняшнику і скільки продамо. За такого підходу у нас можуть паралельно рухатися автомобілі, які не заважатимуть один другому. Я говорив це ще на початку земельної реформи, що ми не повинні вести війну на знищення, краще шукатиме компроміс. Але влада усунулася від пошуку балансу інтересів на всіх рівнях, і, зрозуміло, хижак поводився як хижак.

— І все-таки, на які зовнішні ринки спрямувати хижака, щоб він міг спокійно полювати, не пожираючи своїх і не дратуючи Європи?

— Україна мала традиційні ринки по олійних культурах і зерновій групі на Близькому сході, в арабських країнах і Китаї. Це була стабільна відпрацьована дорога реалізації продукції. І тут ніяких конфліктів не виникало.

Але все змінила війна.

Тому що ці країни не належать до тих, хто є нашими союзниками. А коли критично змінилася ситуація з інфраструктурою, порти почали блокувати, тоді наша продукція об`єктивно мала кудись рухатися. Цією щілиною для великих компаній стала Європа. Саме це і перелякало і економічно притиснуло європейських фермерів.

Проте є ще багато світових ринків для реалізації продукції агрохолдингів, і держава повинна цим займатися. Що ж стосується європейського ринку, то це

насамперед стандарти та частка продукції, якої на вистачає на європейських ринках. Тут якраз є потреба в деяких трудомістких культурах, які з часом можуть бути на європейському ринку. Але це має відбуватися поступово, щоб не обвалити ринку партнерів. Так, це завжди компроміс і диверсифікація ризиків для обох сторін.

— Це правда, що зараз є обмеження по експорту для дрібних? Якщо у тебе немає певної суми обороту по коштах, ти не маєш права брати участь у експорті?

— Фермерські господарства до 500 гектарів, тим більше до 100 гектарів, узагалі не виходять на зовнішній ринок з жодними продуктами. Тому що у них немає інфраструктури зберігання, транспортування, упаковки, менеджменту, а значить, можливості працювати на світових ринках.

Понад те, ви знаєте, що дрібні виробники, порівнянні з агрохолдингами, отримують реалізаційні ціни, на 40–50% нижчі. **Схему, яку держава створила власними руками, можна довго розшифрувати, але суть одна:**

> — сьогодні фермер до 100 гектарів продає пшеницю 3-го класу приблизно за 5,5 тисячі гривень.

У той же час

> — велика компанія, я не говорю навіть агрохолдинг, продає за 9 тисяч гривень і більше. І **це економічне вбивство**.

— Кандидат на посаду міністра агрополітики Висоцький мені дуже довго розповідав про діючі програми та шалені цифри підтримки малих і середніх виробників. І якщо не мати довгої пам`яті, то можна було б повірити, що в нас дійсно все окей.

Але ж у лютому 2023 року було опубліковано наказ №223 за підписом пана ексміністра Миколи Сольського (який зараз дає покази НАБУ) «Про затвердження Критеріїв з визначення підприємств, які мають важливе значення для національної економіки в галузі сільського господарства в особливий період». Так от, ідеться про підприємства, які обробляють угіддя на площі не менш як 1000 гектарів (не так давно планку опустили до 500 гектарів).

При цьому ми пам`ятаємо, що 12 тисяч із 19 тисяч діючих підприємств — це господарства, які обробляють до 100 гектарів. По суті, це офіціальне визнання того, що держава системно знищує маленькі підприємства.

— Так, це один із ключових інструментів.

Тому **розмови про якусь підтримку — блеф**.

Припустимо, програма пільгового кредитування «Доступні кредити 5–7–9%», про яку розповідає міністерство. З оцих 12 тисяч діючих господарств з 2020 року по сьогодні скористалися кредитами в середньому 3 % (!) господарств.

Щодо державної підтримки.

У середньому за ці роки її отримало 10-15% фермерських господарств. Вона була різною — і на корову, і на козу, і на гектар, і на техніку, і на сад. Але ж 85–90% підприємств усі ці важкі роки, у тому числі і воєнні, поза бортом державної підтримки.

Коли фермер 70 років із дітьми, з онуками сидить ночами біля комп'ютера, намагаючись зареєструватися, щоб отримати допомогу від держави, а о четвертій годині ранку його забирає швидка, то це що? Інструмент європейської політики підтримки чи є маніпуляція та знущання? Підтримка у 100 євро на гектар із поступовим збільшенням, яку надають міжнародні партери, має бути гарантована фермеру протягом багатьох років. І не як дар з небес, а як постійна дотація на рахунок. У Європі так і відбувається вже десятиліттями. Без відкатів і маніпуляцій.

Я, звісно, ще навів би вам результати державної податкової політики щодо фермерів, цінової, якої ми вже трохи торкнулися, щоб констатувати наші глобальні «успіхи»:

> — із 48 тисяч діючих фермерських господарств 2009 року Україна опустилася до 12 тисяч 2024-го.

І не війна цьому причина.

— І де ваш голос, який могла би почути країна? У середовищі фермерів узагалі єдність є?

— Нема.

— Чому?

— **Все за класикою: розділяй і володарюй.**

Коли я став фермером і громадським активістом, крім ***Асоціації фермерів і приватних землевласників*** в Україні, була ще одна організація — ***Рада колгоспів.***

> Ми воювали з колгоспною системою, вони воювали з нами. Різні були ситуації, але суть у тому, що протилежні ідеології представляли дві організації.
>
> Було все прозоро та зрозуміло.

Тепер громадських організацій різних типів понад 300.

Це все бульбашки, клуби або групи, які виконують чиїсь завдання. У тому числі і влади.

Таке розмаїття громадських організацій фактично вбило реальні громадські рухи, які існували на селі.

У результаті цього — поділ, пасивність, конформізм, бажання вирвати собі щось, домовившись із владою. А потім промовчати, оплачуючи борги.

Тобто **відбулося розділення і без того слабкого громадського руху.**

Було ситуативне об'єднання в момент боротьби проти введення в обіг землі.

Однак наш вплив мінімальний і фермерів влада демонстративно проігнорувала. Ще й звинувативши, що ми гальмуємо розвиток ринкової економіки.

А зараз влада аплодує, тому що знає:

— ніхто вже нічого не організує та навіть серйозно голосу не подасть.

І через ці аплодисменти **ми вбиваємо майбутнє**.

— Багаторічний мораторій на продаж землі — це була користь для країни чи ні? А якби ми відкрили ринок у 90-х, коли і стартувала земельні реформа?

— **На початку земельної реформи влада свідомо не хотіла формувати ринок землі**, що забезпечив би такий розвиток сільського господарства, який є у Польщі та інших європейських країнах.

Усе робилося для того, щоб земля не стала основою життя селянина, а він не став повноцінним повноправним господарем на своїй землі.

За час незалежності понад 10 мільйонів гектарів української землі різної власності (державної, комунальної та іншої) були розмиті з рук у руки, прихоплені в корупційній системі, і я не вірю, що ця земля колись буде засвідчена.

А от паї, які отримали селяни, засвідчені і мають персоніфікованого власника.

І саме ця обставина не дала можливості забрати цю землю.

Саме тому

— фермерський рух та інші громадські і політичні рухи відстоювали продовження мораторію не тому, що мораторій був благом, а щоб не допустити біди.

Але маховик запущено.

Поспіхом відкритий діючою владою ринок землі — лише інструмент у руках великого бізнесу, який має на цю владу шалений вплив.

— «Ринок землі взагалі не активний. Люди не хочуть продавати і це нормально. Тому що вони розуміють цінність землі. Це наш останній ресурс. Крім того, що українці дійсно мають зв'язок із землею на рівні ДНК, люди розуміють, що земля стабільно може щорічно приносити дохід». Мабуть, пан Висоцькій — автор цієї цитати теж все розуміє, але робити нічого не буде. Бо немає на те в державі політичної волі.

До кого ви особисто апелювали б, якби намагалися пояснити глибину проблеми?

— Сьогодні дійсно **немає особи, яка могла б особисто вирішити це питання**.

Коли у 1997–1998 роках колгоспна система впала в кризу, нашою метою був президент Кучма. Ми до нього зверталися. І на якийсь час це спрацювало. Сьогодні, на жаль, немає і такої можливості.

Влада повністю глуха. Держава не відреагувала навіть на сотні офіційних звернень фермерів призупинити продаж землі на час дії воєнного стану. Так, народ розуміє цінність землі, а от у влади і великого бізнесу інші цінності.

Тому я, звісно, апелював би до наших європейських сусідів, яким у рамках переговорів про вступ України до ЄС належить відіграти важливу роль у стратегії розвитку нашого аграрного сектору та сільських громад. Але головне — до громадськості та людей, які сьогодні захищають Україну.

Не можна віддавати життя за свою землю і не бачити, що її в тебе відбирає твоя ж держава.

Це не про свободу, це про необізнаність суспільства і патріотичних еліт.

***

№ 3.249

Президент провів нараду щодо захисту національних інтересів держави в умовах воєнного стану



2024-08-26

Президент України Володимир Зеленський провів нараду з керівниками правоохоронних органів щодо **захисту національних інтересів** держави в умовах воєнного стану.

У ній узяли участь: Генеральний прокурор України Андрій Костін, голова СБУ Василь Малюк, міністр внутрішніх справ Ігор Клименко, голова Державної прикордонної служби Сергій Дейнеко, директор НАБУ Семен Кривонос, заступник Генерального прокурора – керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Олександр Клименко, директор Державного бюро розслідувань Олексій Сухачов, голова Національного агентства з питань запобігання корупції Віктор Павлущик, виконувач обов'язків директора Бюро економічної безпеки Сергій Перхун.

«Передусім

1) – питання протидії зрадникам, колаборантам та ***особам***, **які виправдовують російську агресію в різних сферах** і допомагають ворогу.

Також маємо детально обговорити

2) — механізм застосування **санкцій нашою державою** та взаємодію з партнерами, щоб наші санкційні режими були синхронізовані», – сказав Володимир Зеленський.

Голова СБУ Василь ***Малюк*** доповів про проведення контрдиверсійних та контррозвідувальних заходів в Україні, розслідування фактів державної зради, **колабораціонізму** та про **застосування санкцій** до зрадників і колаборантів.

Директор ДБР Олексій ***Сухачов*** розповів про розслідування справ щодо **незаконного перетину державного кордону**, зокрема особами, які є фігурантами кримінальних проваджень.

«Більш ніж достатньо структур і персоналу займаються охороною нашого державного кордону й повинні **протидіяти незаконному перетину** (кордону). Щодо кожного випадку втечі фігурантів кримінальних проваджень потрібна **чітка відповідь**, висновки та хто конкретно буде за це відповідати», – зазначив Президент.



Міністр внутрішніх справ Ігор ***Клименко*** доповів про посилення охорони державного кордону для припинення діяльності каналів **незаконного перевезення українців**.

Глава держави доручив розробити **план посилення кордону** України та Молдови на ділянці невизнаного Придністров'я.

Під час наради також обговорили перебіг виконання

1) — ***Антикорупційної стратегії*** на 2021–2025 роки та

2) — ***Державної антикорупційної програми*** на 2023–2025 роки.



***

№ 3.250-1

Так выглядит "геополитическая шизофрения": дружить с кем не торгуешь, торговать, с кем не дружишь

2024-08-19

Кущ

Китай **остается торговым партнером номер один для Украины.**

И это не взирая на соглашение о зоне свободной торговли с ЕС (с Китаем такого соглашения, слава Богу, нет), льготный режим торговли с Европой на время войны и все проблемы с портами и логистикой (что должно было повлиять на сокращение объемов морской торговли).

Вот они «чудеса торговой гравитации»!

Аграрно-сырьевая модель украинской экономики не нужна в ЕС, но она нужна в Азии и Африке.

Конечно, европейцы не прочь получить наши ресурсы, но они не понимают зачем для этого давать право на членство в Евросоюзе, если эти ресурсы можно просто купить за фиатную резервную валюту, которую сам и печатаешь (евро).

Скажу простую истину - для европейской интеграции нам нужно изменить экономическую модель с аграрно-сырьевой на более сложную.

И выскажу свою версию успешной интеграции в ЕС: желание взять страну в состав Евросоюза возникает, если есть заинтересованность не в природных ресурсах, а в человеческом или географическом капитале.

География у нас почти отменена, так как мы в значительной мере утратили статус страны-хаба и страны-моста между Европой и Азией. Сейчас, мы становимся страной - географическим тупиком на востоке и севере с узким логистическим коридором на юге в виде нескольких портов.

Наша западная граница для ЕС очевидно не является географическим активом.

Логистика через одесские и дунайские порты - это очень узкий коридор, который очевидно проигрывает транзитивным параметрам Румынии и Грузии, не говоря уже о Турции.

Отмена географии = утрате транзитивности страны.

Что происходит с человеческим капиталом - вы и сами знаете. Зачем ЕС 10 млн украинских пенсионеров, если все активное население мигрирует в Европу?

Ну а пока товарооборот между Китаем и Украиной за январь-июль 2024-го года вырос почти на 20%. Он составил 5,3 млрд. дол.

Украина купила китайских товаров на 3,2 млрд дол, а Китай украинских - на 2 млрд.

По итогам года, товарооборот может составить 10 млрд (до войны был 15 млрд).

С такими темпами, довоенный уровень может быть достигнут уже в 2026 году, оставляя далеко позади нашего торгового партнера №2 и №3, то есть Польшу и Германию.

А где США, наш политический стратпартнер номер один? Почему не работает для Украины модель открытого американского рынка, как в свое время для Германии, Южной Кореи и Японии?

Где, прости Господи, Канада и Британия, с которыми у нас с помпой подписали соглашения о зоне свободной торговли?

А ведь мы уже себя почти родственниками английского короля возомнили.

Где корреляция между ростом торгового оборота и активностью диаспоры в Канаде, по аналогии с корреляцией экономического взаимодействия США и Израиля.

На все эти вопросы придется рано или поздно дать рациональные ответы. Лучше рано.

***

№ 3.250-2

Теория геополитических игр

2024-08-19

Кущ

Я уже много раз писал о том, что "теория сотрудничества" приказала долго жить. Это когда одновременно могут богатеть и развитые страны и развивающиеся.

Наступает эпоха "игры с нулевой суммой".

С учетом дефицита природных ресурсов, мировая экономика не выдержит второй "золотой миллиард".

В своих статьях, я писал об этой дилемме: для роста благосостояния условно двух китайцев нужно заморозить аналогичную динамику для одного американца и наоборот.

И мои тезисы подтверждаются в стане республиканцев, которые уже заявили о начале новой эры противостояния и конкуренции с Китаем.

Это новая стратегия Трампа.

Кандидат в вице-президенты США от Джеймс Дэвид ***Вэнс*** заявил:

> "Дональд Трамп и я намерены сфокусироваться на восстановлении американского производства, на возвращении рабочих мест из Китая обратно в США, чтобы не позволить КНР выстроить свой средний класс за счет нашего.
>
> Если мы справимся с этим, то сможем успешнее противостоять Китаю на протяжении следующих 50 лет.
>
> Необходимо сосредоточиться на этом, это самая важная внешнеполитическая проблема".

Обратите внимание.

Это в точности повторение моих тезисов:

> — китайский средний класс становится "могильщиком" американского, создавая конкуренцию за глобальное потребление дефицитных ресурсов.

Например, сейчас Китай потребляет 50% мирового производства металла и более 50% цемента.

Стать богаче, сделав беднее американцев и победив их в конкурентной борьбе - это "китайская мечта" сформулированная полковником Лу Миньфу, одним из нынешних стратегов КНР.

Единственное отличие - я в своих прогнозах давал для США горизонт одного поколения для глобального доминирования (25 лет), в Вэнс - горизонт двух поколений (50 лет).

Но в любом случае, речь о конечности этого состояния в виде глобального доминирования (или 2050 или 2075 год).

А без глобального доминирования США не смогут покрывать свои структурные дефициты и дисбалансы.

Сложится как карточный домик "парадок Триффина": почему доллар прпулярен, не взирая на "двойной дефицит" (платежный и бюджетный).

Глобальное доминирование доллара - фундаментальная основа макрофинансовой стабильности США.

Без нее, Америка - это страна с огромным долгом и дефицитом бюджета на уровне 6%.

Если бы не масштаб экономики, без глобального доминирования, США - условно пациент МВФ с раздутым социальным бюджетом (60% расходной части).

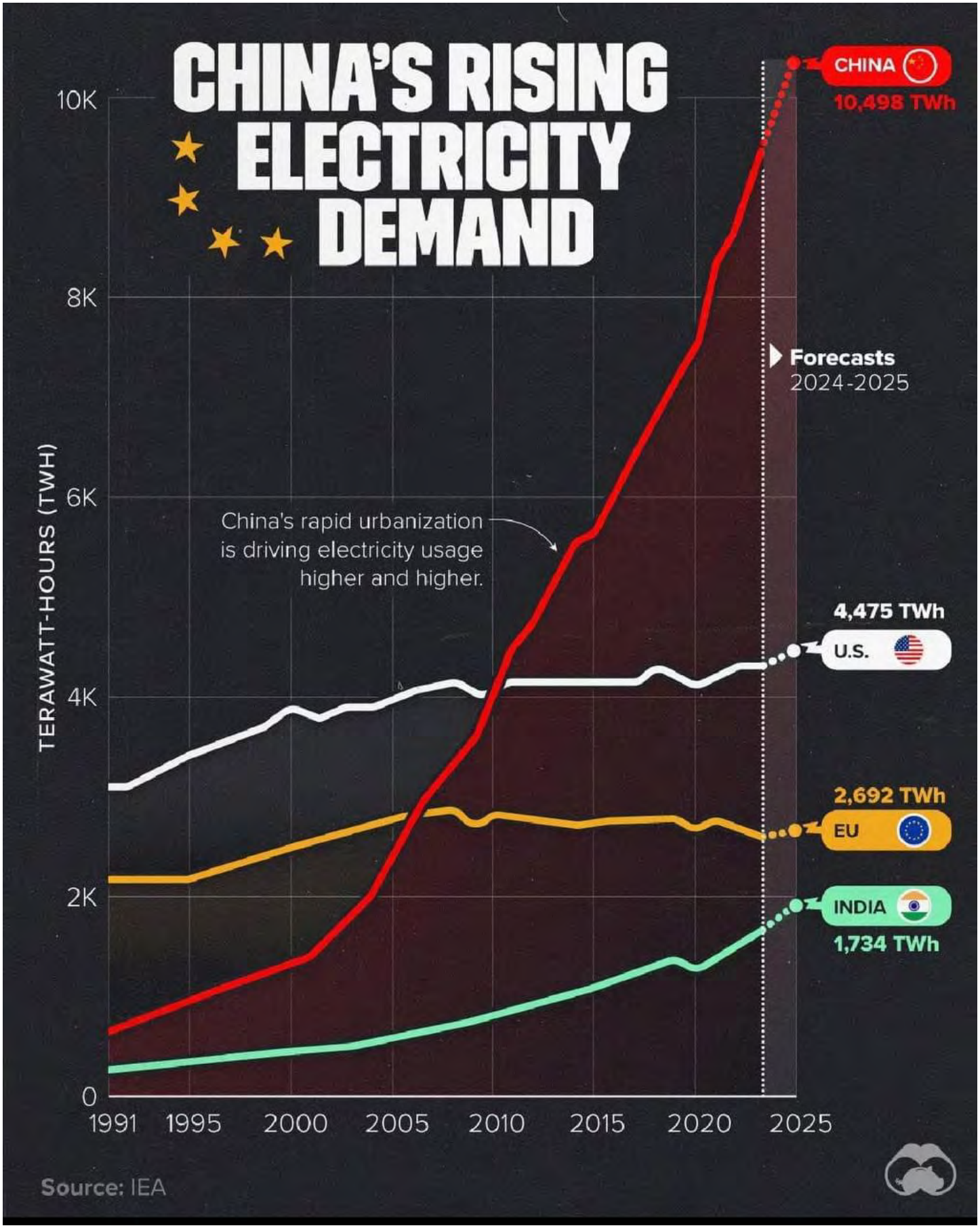
Поэтому заруба с Китаем будет нешуточная.

Это борьба за жизненное пространство.

***

№ 3.250-3

Все-таки прав был Тесла



2024-08-20

Кущ

Цивилизацию определяет объем потребляемой энергии (с учетом требований энергосбережения, естественно).

Помню в детстве читал о "Шкале Кардашева" (я тогда увлекался астрономией и хотел стать астрофизиком, а не экономистом).

Шкала Кардашева определяет три категории космических цивилизаций:

- цивилизация первого типа использует все доступные энергетические ресурсы, имеющиеся на планете;

- цивилизация II типа использует всю энергию своей звезды;

- цивилизация третьего типа - энергию своей галактики.

Обратите внимание на рост энерговооруженности китайской экономики.

Она более чем в два раза выше американской, в четыре - европейской, в шесть раз - индийской.

Точка бифуркации и фазового перехода - кризис 2008 года.

После которого, ЕС и США в боковике, Китай - вверх.

Индия пока не может взлететь. Может получится сейчас на российских энергоносителях.

Для Индии и Китая, РФ - это ресурсная матка.

Почему? Потому что Китай был единственной экономикой, которая тогда росла и не применяла гипер программ количественного расширения (деньги печатали, но в меру и по целевому назначению в целях промразвития, а не надувания фондового пузыря).

Кстати, 2008-й - это еще и точка начала массовых нетто-покупок золота мировыми центробанками.

В этом контексте, распродажа Гонтаревой 600 тыс унций золота из резервов НБУ в 2014-2015 годах - это минимум должностная халатность и глупость (золото тогда еще и падало в цене!).

В общем, портфолио устойчивой цивилизации сейчас выглядит так:

- в активе: золото.

- в пассиве: еда, энергия, вода, климат, технологии, человеческий капитал.

И ядерное оружие - защитить актив и пассив.

Именно по такому принципу строит свою цивилизацию Китай.

ЕС решила сократить пассив путем вычленения энергии и ушла в боковик развития.

А Индии еще только предстоит собрать этот пазл.

Что до США, то здесь просто ждем третий рецикл развития за сто лет. Первые два лишь усиливали Америку.

Поглядим как будет на этот раз.

В случае победы Харрис рецикл точно не произойдет. А за четыре года Китай уйдет еще дальше.

По большому счету, США упустили Китай в начале нулевых по причине слишком непропорционального ответа на 11/09/2001.

Заблудились в песках Ирака, Сирии и Афганистана. Не заметив главную угрозу для своего доминирования.

***

№ 3.250-4

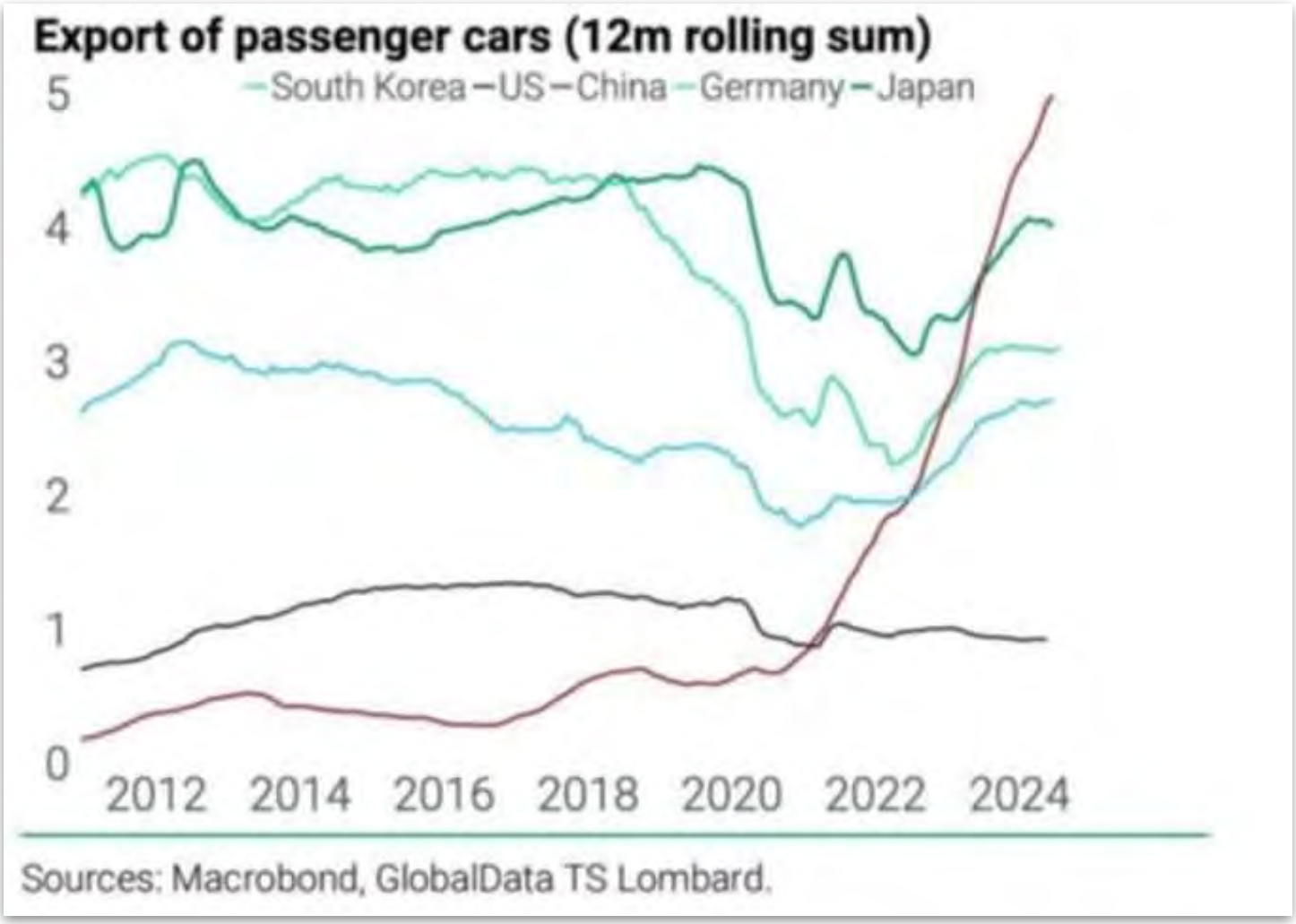
Бей первым, Фредди!

2024-08-21

Кущ

Был когда-то такой фильм - комедия.

Но этот принцип работает и в геополитике.



*Подытоживая цикл постов о **Китае**, размещу еще один график - выпуск автомобилей.*

Он очень показателем во всех компонентах и показывает динамику выпуска в таких странах как Китай, США, Япония, Южная Корея, Германия.

Здесь есть несколько интересных моментов.

Во-первых, иллюстрация того как работает затухающий старый и восходящий новый массмаркет.

Видим как старый массмаркет бензиновых авто постепенно угасал. Не помогала даже n-ая модель BMW или Тойоты.

Но как только началась эпоха электромобилей в 2021-м году, рост возобновился. Но на новом массмаркете.

Кроме того, это и демонстрация того, что в уже сложившихся технологических цепочках добавочной стоимости очень сложно занимать высокие места, если они уже распределены.

Никто свои позиции просто так не отдаст.

Поэтому шанс на новое место в глобальной экономике появляется в точках кризисов и на стыке длинных кондратьевских циклов и технологических укладов.

Кроме того, это и пример, как "вызревают" новые чемпионы - они ждут своего шанса в глубинах старого цикла и выстреливают в новом.

До 2021-го года Китай уступал всем своим основным конкурентам по показателям автомобилестроения.

Но с 2021-го года, на базе нового массмаркета, сделал резкий рывок вверх, опередив всех.

Здесь интересен и алгоритм такого рывка.

Сперва ты создаешь гигафабрику в Шанхае для сборки Теслы. А затем, освоив новые технологии, навыки и компетенции - запускаешь свой проект BYD.

И вот здесь наступает тест на либеральную глобальную экономическую модель. И тест не срабатывает: против тебя вводят пошлины.

Потому что любая модель служит трем основным целям:

1. Точки концентрации глобального профита.
2. Точки концентрации добавочной стоимости.
3. Точки концентрации капитала.

Если либерализм обеспечивает эти условия развития для основных геополитических игроков - значит в глобальной матрице или в "школах экономики", будут учить либерализму.

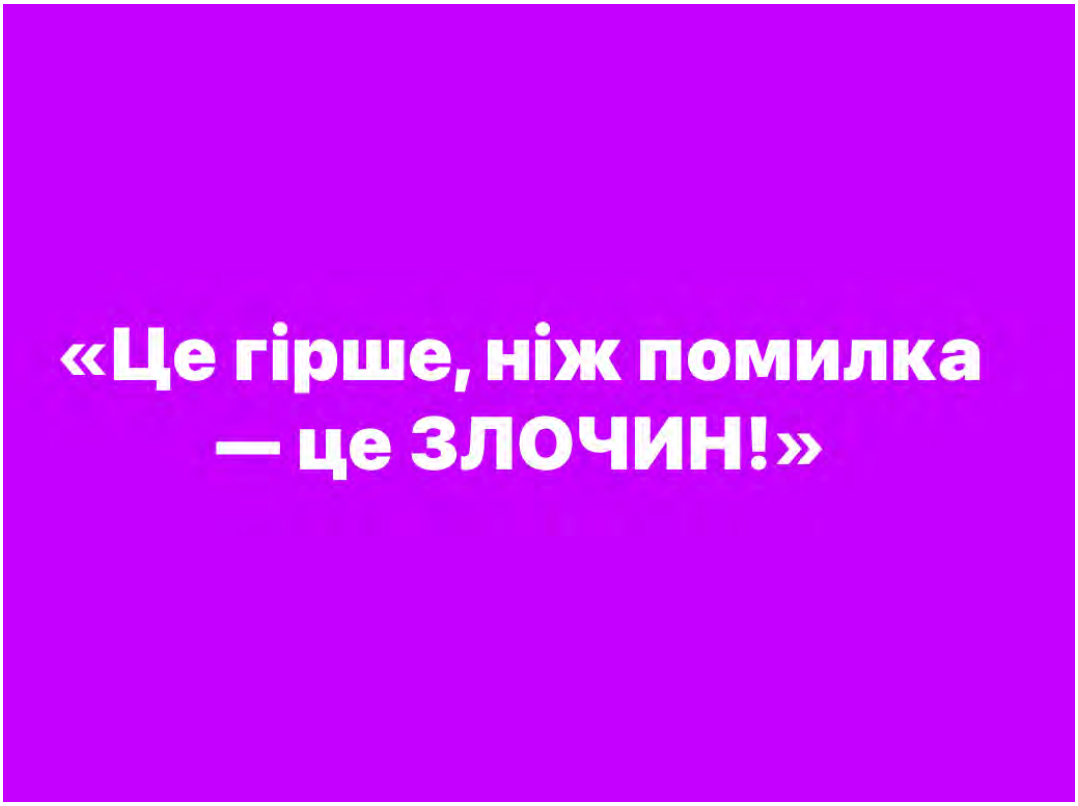
Если протекционизм - значит будут учить .... либерализму.

«Индейцы не должны заглядывать за горизонт».

***

№ 3.251

Проанализируем налоговую реформу Марченко



2024-08-27

Кущ

1. Рост налогов на *труд*

Военный сбор будет увеличен с 1,5% до 5%.

С зарплаты в 20 000 грн наемный работник заплатит 1000 грн в месяц.

С триллионого фонда заработной платы в частном секторе - сбор составит 50 млрд грн в год.

2. Налоги на *предпринимательство*

Для 1 и 2 групп ФОП-ов - 10% от минимальной зарплаты в месяц.

Для 3 группы 1%, но от оборота. То есть единый налог составит 5% + 1% = 6%.

Например, с 5 млн грн оборота, предприниматель заплатит 300 тыс грн, а не 250 тыс, налога в год.

3. Налоги на *сверхдоходы*

— для банков - 50% на прибыль;

— для финкомпаний - 25% на прибыль.

Напомню,

— для остальных компаний - налог на прибыль составляет 18%.

Резюме

Налоги по пункту первому.

Суммарная налоговая нагрузка на доходы физических лиц составит 18% + 5% = 23%.

Не хочу сыпать вам соль на рану, но

— это значительно выше, чем в РФ. А хотим мы этого или нет, такие сравнения обязательно будут.

Но тут дело даже не в РФ

Налоговое давление на население сопоставимо с новой налоговой ставкой по финкомпаниям:

23% против 25%.

Только

— население платит с доходов,

а

— финкомпании с прибыли, то есть **за минусом затрат.**

Рост налогов на труд отнимаем от совокупного платежеспособного спроса, который итак не ахти.

Закономерный вопрос

Где прогрессивная шкала подоходного налога для 5% богатых? Хотя бы на уровне 25%?

В общем,

— вместо налогообложения богатых по ставке 25%

— и снижения налога для минимальных доходов до 15%,

в итоге получили

— 23% для всех (военный сбор является квазисоставной частью подоходного налога).

По пункту два.

Рост налоговой нагрузки на микро и малое предпринимательство является фактором тенизации экономики и ее угнетения.

— А предприниматели сейчас работают больше в режиме самозанятости, а не наращивания профита.

Добавим сюда энергетический шок.

— Все предприниматели на генераторах с себестоимостью электроэнергии в 20 грн за квт-ч.

По пункту три особых возражений нет.

Но есть вопрос.

1) **— Где пошлины на экспорт сырья** (они сейчас есть лишь на лом и семечку и приносят смешные для сырьевой страны 500 млн грн в год)?

2) — **Где постепенная отмена возмещения НДС при экспорте сырья?**

А ведь это именно те меры, которые позволили бы собрать необходимую сумму и отказаться от повышения налогов на труд и предпринимательство.

Но в таком случае, пришлось бы

— залезть в большую машну ***зернотрейдеров***, а не в дырявый карман ***населения*** и ***микропредпринимателей***.

То есть

— **речь о приоритетах**.

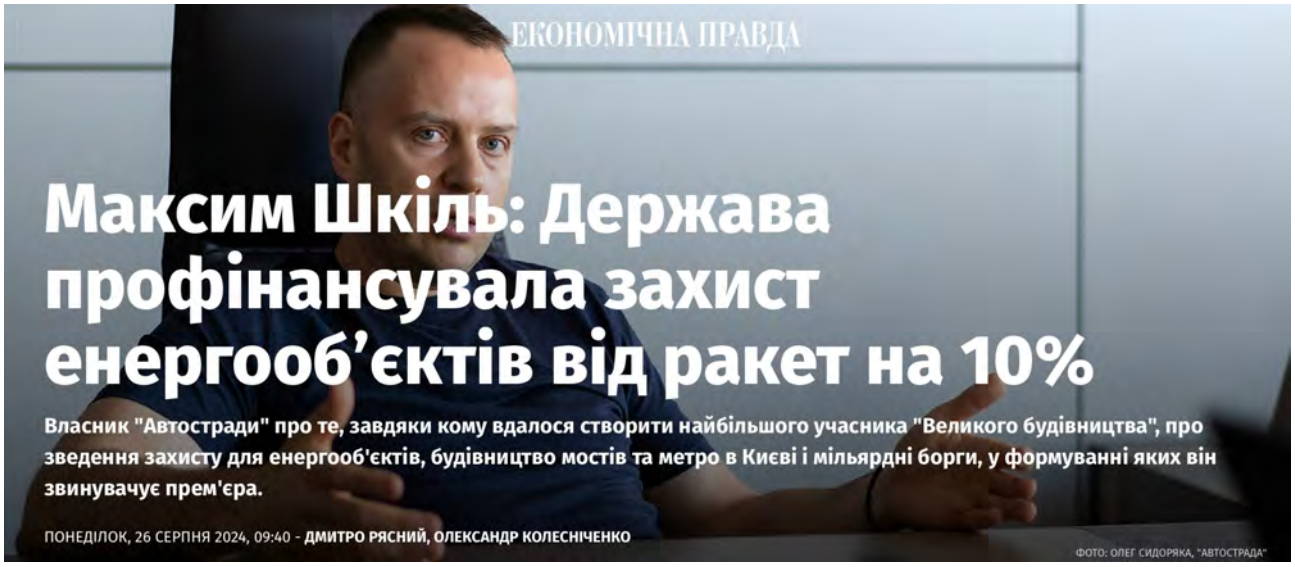
Ну и вести войны за счет роста налогов - это пережиток 18-19 веков, когда, «чем дольше война, тем больше податей для народа».

Даже в 20 веке так уже не воевали, не говоря о 21-м.

***

№ 3.252

Максим Шкіль: Держава профінансувала захист енергооб’єктів від ракет на 10%



2024-08-26

ДМИТРО РЯСНИЙ, ОЛЕКСАНДР КОЛЕСНІЧЕНКО

Власник "Автостради" про те, завдяки кому вдалося створити найбільшого учасника "Великого будівництва", про зведення захисту для енергооб'єктів, будівництво мостів та метро в Києві і мільярдні борги, у формуванні яких він звинувачує прем'єра.

Україна нарешті стала цивілізованою державою: основні об'єкти цивільної інфраструктури відновлюються вчасно та якісно, з будівельників ніхто не вимагає хабарів та одночасно не знищує їхній бізнес за жорстку критику влади. Якщо не згодні з якимось з цих пунктів – шукайте проблеми не в державній системі, а в собі, адже описаний вище світ – не з вигадок Рея Бредбері, а з практики одного з найбільших будівельників України Максима Шкіля.

Він засновник групи MS Capital, яка широкому загалу відома за назвою її найпопулярнішої компанії "Автострада". Зліт цієї структури почався з освоювання чи не найбільших державних замовлень у проєкті "Велике будівництво". За останні роки війни Росії проти України "Автострада" стала для країни виробничим фундаментом у питаннях відновлення мостів, будівництва метро та захисту енергетики від російських атак.

Шкіль не бачить у цьому прикладу змови бізнесу та влади. Під час зустрічі з ним стає зрозуміло, що Україна дійсно сильно змінилася. Адже коли йдеш на зустріч з будівельником, очікуєш побачити прокурений кабінет із стосами робочих паперів і незамовкаючим телефоном. Натомість – стіл-пустеля, на якому жодного документа, спортзал у кімнаті відпочинку і мовчазний телефон, захований у шухляді стола.

Якщо на когось такий антураж справляє враження, що Шкіль не залучений у роботу групи, а просто пожинає плоди її великих підрядів з державою, воно точно хибне. Жоден із співрозмовників ЕП не поставив під сумнів його

кваліфікацію, розум і трудоголізм. Але при цьому жодному з них не зрозуміло, як герой інтерв'ю може дозволити собі розносити публічною критикою владу за невчасні розрахунки за виконану роботу.

Воно й не дивно. Посварився з правоохоронцями – отримай спалений будинок, як Ігор Мазепа. Не зміг домовитися з Офісом президента – сядь у СІЗО, як Віталій Кропачов. Чому Шкіль досі не в цих рядах?

Засновник MS Capital стратегічно правильно визначився з об'єктом критики: з головою уряду Денисом Шмигалем. По-перше, відставка останнього – питання найближчого часу. По-друге, прем'єр ніколи не входив до найближчого оточення Володимира Зеленського. Він не продукує державних будівельних програм, а пускає їх у життя за ініціативою президента, на адресу якого Шкіль не сказав жодного кривого слова.

Як "потужно" заробляти на державних тендерах і при цьому майже не обмежувати себе в критиці окремих представників держави – майстер-клас нижче.

1. "Сторонні люди приходили в державні органи і повідомляли, що на мене є замовлення"

— Кілька днів тому у вас був день народження. Вітаємо. Як відзначили?

— Дякую. Вдома, у сімейному колі, приїхала дружина з дітьми, бо з початку війни вони живуть не в Україні. Приїхала мама зі Львова. Були хрещені батьки моїх доньок зі своїми сім'ями. Один – звичайний хлопець зі Львова, який займається бізнесом, а інший – Ігор Попадюк, мій колишній партнер, який зараз живе у Відні.

— Широкій аудиторії ви не дуже відомі, тому кілька запитань про біографію. Коректно казати, що ваше перше робоче місце – це компанія батька "Юмакс-Львів", де ви пройшли шлях від вантажника до керівника торговельного напрямку?

— Я не був офіційно працевлаштований. Кожне літо в підлітковому віці працював на будівництві в батька, підзаробляв, а коли влаштувався до нього офіційно, то так, від вантажника до керівника торговельного напрямку.

— Якою була ваша перша особиста компанія? Як вона називалася і чим займалася?

— Це був Бехівський гранітний кар'єр, "Овручнерудпром", "Українська гранітна корпорація". Тобто все, що пов'язано з гранітними родовищами і з продажем щебеневої продукції в Житомирській області.

— З попередніх інтерв'ю знаємо, що ця історія почалася у 2006 році. На той момент вам 23 роки. Усі, з ким ми спілкувалися, готуючись до цієї зустрічі, не віднімають того, що в Максима Шкіля є надзвичайна наполегливість і розум. Але як у 23 роки отримати цілий кар'єр?

— Я навчався в гімназії, був одним з найкращих учнів на потоці. Після цього працював у батька. Коли я до нього прийшов, він продавав 300 тисяч пляшок води на місяць, коли я від нього йшов – уже кілька мільйонів пляшок. Вважаю себе трудоголіком. Одного року я наїздив 185 тисяч кілометрів за кермом. Я розумію, що нічого не дається просто так, за будь-яким досягненням є велика праця.

На той час у мене були дуже дружні відносини з Попадюком. Він був співвласником компанії "Снятинська птиця", потім продав її "Сільпо" (Fozzy Group – ЕП), у нього були кошти для того, щоб інвестувати в родовища. У мене були певні ідеї щодо родовищ у Житомирській області без великих капіталовкладень.

Я пішов у цю історію, отримавши частку 20%. Ми почали займатися кар'єрами. Потім познайомився з Вальтером Цахаріасом. Він жив у Німеччині і не мав часу займатися своїм підприємством. Спочатку я йому допомагав в організації роботи Бехівського гранітного кар'єру. Це не були домовленості про частку, але протягом кількох років він побачив мою ефективність, результативність і запропонував частку на підприємстві.

— Один з тих, з ким ми спілкувалися перед зустріччю, який знає вас з дитинства, маючи на увазі, мабуть, підлітковий вік, каже, що ви якось сказали йому таку фразу: "Батько дав мені кар'єр". Він неправильно запам'ятав це?

— Батько і мати розійшлися на той час. Є офіційне рішення суду, що дав батько при розлученні. Там і близько немає кар'єра. Батько не давав мені жодних кар'єрів, це абсолютна неправда. Людина, з якою ви спілкувалися, взагалі не володіє інформацією.

Я переїхав у Київ, жив в однокімнатній квартирі зі своєю рідною сестрою, яка тоді навчалася в Києві. Автомобіль, яким я користувався, залишив на підприємстві батька. Почав усе з нуля.

— Один із співрозмовників казав, що ви займалися операціями з металобрухтом.

— Це абсолютна брехня, якийсь фейк. У мене є знайомий, який колись займався металобрухтом, і в контексті того, що я цю людину знаю, кілька людей говорили, що нібито ми з ним маємо якісь відносини. Але я ніколи цим не займався.

— Ваша група – це послуги логістики, дилер Audi, аграрна компанія з 5,5 тисячі гектарів землі та будівельна компанія "Автострада". Остання займає 70% усієї групи?

— Зараз, можливо, трошки менше, але, думаю, так.

— Щоб "Автострада" посіла таке значуще місце на ринку, потрібно було поштовхатися ліктями з конкурентами. Одним з них був Араїк Амірханян. Чому під час конфлікту з ним ви ходили з охороною?

— Я з охороною практично ніколи не ходив, тому що я свободолюбива людина, мені не подобається, коли поруч зі мною охорона. Були епізоди, коли мої керівники служби безпеки радили взяти охорону. Це було пов'язано з різними ситуаціями: з тим, що приходили сторонні люди в державні органи і повідомляли, що на мене є замовлення.

Колишній "дорожній король" Амірханян: про відкати у "Великому будівництві" та вихід на Зеленського через Comedy club

— Це було під час конфлікту з Амірханяном?

— Ні.

— В інтернеті є кілька відео, як він емоційно себе поводить, у тому числі в Антимонопольному комітеті. Можете розказати про якийсь випадок максимально напружених відносин з ним?

— Амірханян і його компанії працювали в Миколаївській, Херсонській, Одеській областях. На той час "Автострада" не мала великих обсягів у цих областях. Я ніколи в житті з Амірханяном не спілкувався. Інформація, що в мене з ним сильний особистий конфлікт, сильно перебільшена.

— Може, він якісь сигнали передавав через спільних знайомих?

— Буде правильно ці питання поставити пану Амірханяну, кому він що передавав, тому що я не Амірханян. Я отримував різні сигнали – спалений завод у Вінницькій області, два спалені заводи в Черкаській області, спалений завод у Миколаївській області, спалена техніка.

Я оголосив премію 5 мільйонів гривень за пошук організаторів, виконавців і замовників підпалу у Миколаївській області. Наскільки мені відомо, замовники цього злочину не встановлені. Якщо говорити фактами, юридичною мовою, то не встановлено, що замовник цих подій – та людина, про яку ви говорите.

— А якщо понятійно?

— Є певні здогадки. Думаю, це одна з версій слідства.

2. "Автострада" була створена на базі збанкрутілого багаторічного лідера ринку"

— Коли ви познайомилися з Андрієм Богданом і як можете його охарактеризувати?

— Я його не знаю, ми з ним не познайомилися.

— Тепер повертаємося до логіки міжгалактичного космічного стрибка, як це виглядає очима сторонньої людини. Є бізнесмен, який тривалий час займається своєю справою, потім він робить якийсь надзвичайний ривок. Це викликає купу домислів та запитань. Як цей стрибок відбувся?

— У вашому питанні закладена відповідь. Якщо можна, сформулюйте більш чітко запитання. Який саме період вас цікавить?

— Скажімо так, до 2021 року про MS Capital мало хто знав. Після цього група й окрема її компанія "Автострада" почали галопуючими темпами заходити на тендери з великою кількістю нулів. Як відбувся перехід від середнього українського бізнесмена до сьогоднішнього вашого статусу?

— MS Capital була структурована в групу компаній у 2020 році, тобто фізично про групу не можна було знати, бо її не існувало. Бехівський гранітний кар'єр як підприємство існує з 2006 року, "Перша логістична компанія" – з 2011 року, дилерський центр "Ауді" збудований в Одесі у 2016 році, тоді ж з'явилася "Автострада".

У 2016 році ухвалюється закон про дорожній фонд. Вальтер Цахаріас, який є одним із власників компанії AzVirt, викупив світового лідера з виробництва дорожньої техніки – компанію Wirtgen Group. Вона мала в пострадянських країнах підрозділи, які займалися будівництвом.

У нього в багатьох країнах є великі, потужні підприємства з багатомільярдними оборотами, які займаються будівництвом. В Україні ці підприємства не створювалися, тому що не було джерела фінансування відновлення і будівництва доріг.

Коли ухвалюється закон про дорожній фонд, Максим Шкіль разом з партнером по Бехівському кар'єру Цахаріасом створює спільне українсько-німецьке підприємство "Автострада". 50% у цьому підприємстві має він, 50% – я.

Підприємство було зареєстроване у Вінницькій області, тому що там існувала компанія "Південьзахідшляхбуд", лідер з будівництва доріг упродовж багатьох років. Керівником цього підприємства був Анатолій Вакар. Сьогодні Вакар є генеральним директором компанії "Автострада".

"Південьзахідшляхбуд" стала банкрутом, тому що після "Євро-2012" з цією компанією не розрахувалися. Весь ключовий колектив лідера будівництва, близько тисячі осіб, працює в "Автостраді". Тобто на базі "Південьзахідшляхбуду", якщо ми говоримо про людей, була створена компанія "Автострада".

На той час бюджет Вінницької області на відновлення доріг був досить непоганим. Думаю, це було зумовлено тим, що з цього регіону походив тогочасний прем'єр-міністр Володимир Гройсман. Ми потрапили в ситуацію, коли Вінниччина дійсно виділяла кошти, з них "Автострада", думаю, 60% бюджету освоювала. У той час відбулося становлення "Автостради" як компанії.

Системне будівництво доріг в Україні до 2019 року не відбувалося. Володимир Зеленський оголосив програму відновлення доріг, пізніше – програму відновлення мостів. Я чітко розумів трек, тенденцію, куди це все йде. Я розумів, що в Україні дороги точно будуть будуватися. Почав активно в це інвестувати.

У мене є кілька постачальників, які дали серйозне відтермінування (в оплаті – ЕП) за нафтопродукти і техніку. Ми взяли кредити в банках, я заклав усе своє майно, майно всіх своїх компаній і дав особисту поруку. 100% коштів я реінвестував. З першого дня заснування "Автостради" не розподіляв дивіденди.

Ми почали будувати заводи, це робили люди, які багато років були лідерами ринку. Я це почав робити спільно з партнером, який має 25 років досвіду в будівництві доріг. Вважаю, що не могло по-іншому статися. Мало хто в Україні може мати той рівень експертизи і професійності з точки зору персоналу, який є в "Автостради".

— Питання в іншому. Кого в державі цікавлять ваші плани і наміри? Ви приходите і кажете: "У мене найкраща техніка, найкращі спеціалісти". А вам відповідають: "Супер, дякую, відійди в сторону, тому що в нас інші плани".

— Керівники зацікавлені в тому, щоб об'єкти реалізовувалися якісно і вчасно. Ми маємо багато прикладів на значущих об'єктах країни, які закінчилися корупційними скандалами, не будувалися, кошти виводилися.

В "Автостради" немає жодного прикладу початого і незавершеного об'єкта. Ми все робили вчасно. Якість і швидкість реалізації інфраструктурних об'єктів – основний фактор, який вплинув на успіх "Автостради".

— Тобто ви хочете сказати, що Україна нарешті дійшла до стадії, коли перемагають компанії, які дійсно обираються за ринковими, правильними, непонятійними критеріями?

— Так.

— Якщо ви розуміли вектор України на будівництво доріг ще на початку, чому німець вийшов з цього бізнесу? Він же теж підприємець, його цікавлять капіталізація, зростання. Як ви, розуміючи, що все буде розвиватися, умовили його вийти?

— Вальтер ухвалив рішення не працювати в Україні. Він живе в Німеччині, будує там будинки. Крім того, я бачив, що в нього були якісь відносини з Росією, і тому я розумів, що ці речі поєднувати не можна.

— Він політично не сприймав Україну?

— Ні, він вирішив інвестувати в інші напрямки. Наскільки мені відомо, ті кошти, які він отримав з Бехівського кар'єру і з "Автостради", інвестує у зведення будинків у Мюнхені. У нас залишилися приятельські відносини, ми дружимо сім'ями.

Йому зараз 65+. Вальтер вважає, що цей бізнес набагато надійніший, чіткіший, зрозуміліший для нього, що краще мати менше, але спокійніше, стабільніше, ніж працювати з точки зору певної стресовості. А Україну він вважає абсолютно стресовим ринком.

— Невже для німця Україна 2006 року з її дикими правилами гри для бізнесу була привабливіша, ніж коли він вирішив продати свій бізнес тут? У той час тільки отримати ліцензію на видобуток корисних копалин – уже було не абищо.

— Він купив підприємство з ліцензією. Тут немає секрету. Бехівський гранітний кар'єр він купляв для того, щоб забезпечувати свої підприємства в Росії щебеневою продукцією.

1) — Україна заборонила експорт щебеневої продукції в РФ. Це перша причина.

2) — Друга – РФ ввела ліцензування.

Я так розумію, що він переорієнтувався на Карелію та інші регіони для забезпечення своїх потреб щебеневою продукцією. І, власне, потреба в Бехівському кар'єрі відпала.

Поєднувати мені, українському підприємцю, бізнес з людиною, яка має бізнес у Росії, неприйнятно. У цьому було ключове питання, чому ми розійшлися.

3. "Відкати на "Великому будівництві" – це неможливо, тендери були під мікроскопом НАБУ"

— У 2016-2019 роках запускалися проєкти будівництва доріг, з'явився ринок. У 2019-му почалася програма "Велике будівництво", ринок подвоївся-потроївся. У цей період сформувався пул з п’яти-семи найбільших компаній, які прийняли правила гри, яких влаштовували умови роботи і тендерів.

У 2021 році ситуація знову змінилася. Тоді "Автострада" з п’ятого-сьомого місць за виграними тендерами піднялася на перше-друге місця. Чим зумовлене це зростання? Невже тільки реінвестуванням прибутку?

— Ви аналізуєте період останніх років, а візьміть період з 2005 року. Подивіться, яку частку ринку мала компанія "Південьзахідшляхбуд". Ми зробили компанію на базі людей, які все життя працюють у будівництві і мають лідерські позиції з початку незалежності країни. Ці працівники будували аеропорт "Жуляни", трасу Київ-Одеса, дорогу Полтава-Харків, Вінницьку окружну, а зараз працюють в "Автостраді".

Колишній генеральний директор компанії "Планета міст" працює в "Автостраді", колишній генеральний директор "Об’єднаної мостобудівельної компанії" працює в "Автостраді", колишній генеральний директор "Мостобуду" Володимира Продивуса Юрій Циганок працює в "Автостраді".

— Так збіглося, що в один період розпався "дорожній картель", ви пішли з посади віцепрезидента профільної асоціації, головою Офісу президента став Андрій Єрмак, відповідно Кирило Тимошенко, який вважався людиною Андрія Богдана, втратив попередній вплив.

Кураторство над будівництвом доріг, яке умовно належало Кирилові Тимошенку, Юрію Голику й Олександру Кубракову, перестало існувати в цій моделі. Якраз у цей момент "Автострада" з учасника "картелю" стає одним з фаворитів у державних тендерах на будівництво доріг. Як це пояснити?

— Було завдання реалізувати велику кількість інфраструктурних об'єктів, доріг. У 2021 році не було жодної компанії, яка була завантажена не на 100%. Роботи вистачало всім.

"Автострада" виконала рівно той обсяг робіт, який фізично могла виконати. Зробила це якісно і вчасно. Це питання інвестицій і персоналу. Розрахунок з нами, зокрема за 2021 рік, відбувся у 2024 році.

Як власник я міг би вивезти кошти за кордон, реінвестувати їх не в дорожнє будівництво і не в Україні. Я для себе ухвалив рішення про реінвестиції в Україну, у посилення виробничих баз.

Питання на 120 мільярдів: куди пішли гроші з програми Зеленського "Велике будівництво"

— Ви, напевно, чули, що народним депутатам від "Слуги народу" з 2019 року і до початку великої війни доплачували в конвертах. Наші джерела розповіли, що ця каса формувалася в тому числі з відкатів з "Великого будівництва". Ви платили відкати?

— Я чув історії, як ця галузь працювала раніше.

Зараз це абсолютно прозора історія, яка пройшла всі перевірки Аудиторської служби, Рахункової палати, з мікроскопом Національного антикорупційного бюро. Вони всі закупівлі добре моніторять. Якби існував факт виведення коштів – повірте, це вже було б на поверхні.

Це говорять люди, які не працюють, мають заздрість до успіху, пробують пояснити це плітками, які не відповідають дійсності.

— Ви, мабуть, пам'ятаєте прецеденти з набагато простішим бізнесом, наприклад, з видобутком бурштину, коли народний депутат веде перемовини з представницею посередника, яка насправді була співробітницею НАБУ. Там мова йшла про серйозні суми за дозвіл на видобуток цієї корисної копалини.

Невже на такому ринку як будівництво доріг, де гроші на порядок більші, ви не зіштовхувалися з таким?

— У нас є фінансова спроможність, є необхідна кількість персоналу, досвід виконання робіт, техніка. Поясніть мені, хто може завадити компанії взяти участь у процедурі закупівлі, якщо вона ухвалила рішення на цю процедуру піти? Якщо за якимись критеріями ми не підходимо, я можу залучити в консорціум іноземні компанії і піти на той чи інший об'єкт.

— Можу відповісти вашими словами, коли держава знаходить причини не оплачувати вам зроблену роботу: коми, дефіси, абзаци.

— Усе набагато простіше. До ком, дефісів та абзаців навіть не доходить. Питання оплат за виконані роботи навіть близько не є фокусом уваги посадових осіб, які відповідають за виконання. Вони вважають, що це нормально, коли зроблені роботи не оплачуються роками.

— Чиновники можуть заблокувати перемогу в тендерних процедурах.

— Я не бачу юридичних механізмів. Сьогодні антимонопольне законодавство вдосконалене, багато речей працює, як у країнах Євросоюзу, у США. До 2018-2019 років за такими ж кейсами могла бути абсолютно різна практика Антимонопольного комітету. Зараз вони однаково дивляться на дискримінаційні історії. Я вважаю, що Антимонопольний комітет став працювати набагато якісніше.

4. "Борги пам’ятаю дуже добре"

— За 2023 рік "Автострада" виконала робіт на 20 мільярдів гривень, так?

— Думаю, так.

— Скільки з цієї суми компанія отримала?

— Не готовий сказати, скільки отримала. Знаю, скільки винні: 8,7 мільярда.

— Тобто, умовно, 11 мільярдів заплатили?

— Я не готовий сказати, скільки заплатили. Просто не пам'ятаю цю цифру.

— Борги пам'ятаєте краще?

— Борги пам'ятаю дуже добре.

— Чи відповідає дійсності те, що кредитний портфель у групі вичерпаний, вам уже немає під що брати кредит?

— Ні.

— Готові брати ще?

— (Сміється.) Нам винні за низку об'єктів: водогін, міст через Десну в Чернігові, захист енергетичних об'єктів, за роботи, виконані у 2022 році. Захист другого рівня на енергетичних об'єктах не профінансовано і великі кошти нам винні за захист третього рівня. Сподіваюся, що держава почне розраховуватися.

Є кошти на рахунках міста Києва. Ми зараз завершуємо експертизу (ремонту тунелю на "синій" гілці метрополітену – ЕП) і подаємо акти. Ці кошти ми однозначно отримаємо, уже зараз. Якщо далі держава не буде розраховуватися, то, звичайно, компанія не зможе виконувати будівництво інфраструктурних об'єктів.

— Якщо підсумувати, скільки загалом за все вам винні?

— До десяти мільярдів.

— Раніше було 12 мільярдів?

— У квітні заплатили два мільярди.

— Від вас у 2024 році було багато як для великого бізнесмена неочікуваних емоційних заяв щодо міністра фінансів Марченка і прем'єра Шмигаля. Як оцінюєте шанси, що цей борг сформувався в результаті прямої вказівки Шмигаля Марченку?

— Європейський інвестиційний банк виділяє транш Україні на відновлення внаслідок російської агресії. Ці кошти лежать на розрахункових рахунках в Укрексімбанку. Протягом восьми місяців без розподілу у зв'язку з відсутністю ухваленої постанови Кабміну про "швидке відновлення". Кілька разів ця постанова поверталася.

На моє переконання,

> **— це штучно створена кимось ситуація, коли свідомо не розраховуються за виконані роботи**.

Ці кошти є, ці кошти відповідають бюджетному розпису, ці кошти лежать на рахунках. Вони не можуть бути використані на щось інше, як на погашення боргів. Але, на жаль, ці кошти не виділяються.

— За чиєю вказівкою?

— В уряді є один керівник – **Шмигаль**.

— У вас був з ним зв'язок, можливість пояснити свою позицію?

— Не було.

Я намагався комунікувати особисто, але від цієї комунікації пан Шмигаль відмовився.

— Ми звикли, що бізнес любить тишу, що краще десь змовчати. У вас є знайомі, які відчули на собі наслідки виступів проти влади.

Якщо бізнесмен Максим Шкіль виходить у прямий ефір і каже, що уряд йому блокує виплати, це може означати три речі:

1) — або "Автострада" в дуже складному фінансовому становищі, 2) — або Шкіль вичерпав усі можливості цивілізованого вирішення питання, 3) — або в нього є відчуття захисту, що умовний представник уряду з ним нічого не зробить. Який із цих сценаріїв ваш?

— Усі три сценарії відповідають дійсності.

У мене є відчуття захисту, тому що ми працюємо за законом. Я розумію, що в нас немає жодних порушень у частині якості будівництва, кількості будівництва і ціни. Ми чесно платимо податки, є абсолютно прозорим бізнесом. Законність ведення господарської діяльності дає мені відчуття захисту. Якщо щось робити стосовно "Автостради", це треба робити всупереч закону. Звичайно, ми будемо захищатися.

Я переконаний, що є позиція керівника держави, яка пов'язана з тим, що об'єкти мають відновлюватися, що водогін у Дніпрі має бути побудований вчасно. Мої співробітники працювали під обстрілами і цілодобово. Якби

президент знав, як діє керівництво уряду, він би точно не розділив цих дій. Їхні дії йдуть повністю всупереч позиції президента країни. Просто зараз він зайнятий зовнішніми справами, на внутрішню політику не вистачає часу.

Ви називали певні прізвища. Я не маю прямого спілкування з жодним з цих прізвищ і не маю можливості донести свою позицію. Тільки через публічну площину.

У компанії є кредити, є початі об'єкти, які ми б хотіли завершити, є зобов'язання перед постачальниками, які потрібно виконувати. Компанія виконувала роботи і не отримує коштів. Фінансова ситуація в компанії складна. І ми б хотіли отримати розрахунок за якісно виконані роботи.

Міністр фінансів Сергій Марченко: На наступний рік маємо непокриту потребу від 12 до 15 мільярдів доларів

— Яка сума "кредиторки" у вас загалом?

— Вона вимірюється мільярдами. За кредитами я дав особисту поруку, тобто відповідаю всім своїм майном.

— Ви озвучували суму три мільярди. Вона збільшилася?

— Десь на рівні трьох мільярдів.

— Вони не прострочені?

— Ні, ми обслуговуємо.

— Яка заборгованість за зарплатою?

— У нас немає боргу за заробітною платою і ніколи не було. Зарплата виплачується чітко і вчасно. Якби ми бачили, що доходимо до ситуації, коли не можемо виплатити зарплату, я б ухвалював кардинальні рішення. Але якщо така ситуація триватиме, то нам доведеться ухвалювати кадрові рішення всередині компанії.

— Ви казали, що потужності "Автостради" завантажені на 15%. Відповідно, роботу мають 15% людей.

— Ні, залучено більше, тому що мостові роботи потребують набагато більшої кількості працівників, ніж дорожні. Дорожній напрямок, основний для "Автостради", не працює, відновлення доріг взагалі немає.

— Ви кажете, що вас не чує влада. В Офісі президента є людина, яка відповідає за всі стосунки з бізнесом, вона зустрічається з людьми і знаходить час для набагато менших бізнесменів, ніж ви.

— Коли людина не хоче сказати "ні", але коректно відмовляє, вона каже фразу: "Я вас почув".

Фразу "Влада вас чує" я почув з різних вуст багато разів.

Дороги побудовані, мости побудовані, водогін зроблений, енергетичні об'єкти зроблені. Усе це зроблено якісно і вчасно.

З боку держави немає оплати за виконані роботи, відповідно, діалог відсутній.

— Це Шурма сказав "Я вас почув"?

— Ні, я узагальнюю. Я кажу, що спілкування з різними людьми протягом різного періоду часу відбувається.

У Міністерстві інфраструктури три місяці працює тимчасовий виконувач обов'язків, хотілося б, щоб ця людина брала на себе відповідальність.

Мені складно сказати, наскільки там є 1) повнота повноважень і **2) наскільки людина розуміє, що її обов'язком є вирішити питання розрахунку.**

Мова ж іде не тільки про "Автостраду", а про всю галузь, яка займається відновленням.

Головний з економіки в ОП Ростислав Шурма. Про бізнес брата, концентрацію державних активів та "хороших" бізнесменів

— Ми сподіваємося, що після цього інтерв'ю президент вас почує. А якщо нічого не зміниться?

— Перших майже півтора року з початку війни я ні разу не виїжджав з країни, у перший рік ми інвестували понад мільярд гривень, а загалом – 1,4 мільярда на підтримку Збройних Сил. Попри кредити і заборгованості. Я віддав усе, що мав.

"Автострада" входить до десятки компаній, які надали найбільше допомоги Збройним Силам. Це конкретні бригади, конкретні люди, які стоять на першій лінії фронту, безпосередньо беруть участь у бойових діях.

Я не маю ніякого майна за кордоном, не маю рахунків в іноземних банках. Я створив усе, що маю, з нуля, з 2006 року. Я не приватизував жодний об'єкт. Якщо президент і керівництво держави такий бізнес не підтримує, тоді є великі питання взагалі у нас у країні.

У мене немає відчуття, що керівництво держави в особі президента має ціль не розрахуватися за виконані роботи.

Я вважаю, що

— пан Шмигаль повністю підвів президента в частині реалізації інфраструктурних об'єктів, поводить себе безвідповідально.

— На будівництві водогону він не був жодного разу, на захисті енергетичних об'єктів практично не був, на будівництві ключового моста не був.

Він розповідає про якісь порушення, це абсолютно пусті слова, які не підтверджуються ні одним висновком ДАСУ і Рахункової палати, жодною перевіркою податкової.

Коли ми отримуємо кошти, я ж не беру їх собі. Я розраховуюся з постачальниками, банками, сплачую зарплату працівникам. Є періоди, коли люди без роботи, а я їх утримую, плачу їм зарплату.

Має ж бути якийсь рух назустріч.

Я не прошу пільгове кредитування чи дотації з боку держави, як це, до речі, робиться в багатьох країнах.

Я прошу отримати кошти за виконані роботи.

Ці кошти є на рахунках, вони штучно протягом місяців не виділяються. Тому що очільник уряду «не може» ухвалити постанову Кабінету міністрів.

— Якщо ви після цього інтерв'ю будете почуті, а змін не буде, якщо з вами не розрахуються, у вас є план "Б"?

— На діяльність "Автостради" ця ситуація має дуже серйозний вплив. Якщо компанія не отримує кошти за виконані роботи, ця компанія не може існувати.

Ми говоримо про існування компанії, цього колективу.

— Є безліч прикладів, коли прем'єр не робить жодного кроку без відома президента, бо "прилітає" одразу всім моментально. Невже ви вірите, що в цьому питанні прем'єр проявив таку самостійність?

— Це ж навіть не про дороги, це про енергетичну інфраструктуру, про *зрив третього рівня захисту*.

Друзі, не будується третій рівень.

Ви думаєте, що президент про це не знає?

Вважаю, що **він не розуміє повноти проблеми, яку створив керівник уряду**.

— Якщо ви зрозумієте, що це не питання Шмигаля, а питання президента, то що далі?

— Я впевнений, що це питання керівника уряду. Я в цьому переконаний.

— Якщо ви зрозумієте, що інформація дійшла до президента, а він не реагує, то чи будете ви "розносити" президента в публічному просторі так, як робите це з головою уряду?

— У країні війна.

Якщо я дозволив собі критикувати керівника уряду, то **критикувати верховного головнокомандувача в умовах війни, як би не було мені складно, я собі дозволити не можу і не дозволю**.

5. "Я не готовий прогнозувати, що метро на Виноградар з'явиться у 2027 році"

— Ви зайшли на ринок інфраструктурного будівництва в Києві доволі неочікувано, тому що впродовж восьми років найбільші підряди ділили між собою структури Максима *Микитася*, Дениса *Комарницького* та Вадима *Столара*. Чи були у вас попередні домовленості з керівництвом міста, зокрема з Віталієм *Кличком*, про роботу в столиці?

— До мене прийшов керівник мостового підрозділу і каже: "Дивіться, у нас є об'єкт, у мене там хтось з колег працює, вони не можуть цей об'єкт закінчити. Є пропозиція, щоб ми завершили першу чергу, з'їзд для спецтранспорту". Ми проаналізували потужності, зрозуміли, за який час можемо це зробити, уклали договір і виконали цю роботу.

У нас працює екскерівник компанії "Мостобуд", який починав Подільський міст, у нас дуже сильний мостовий підрозділ, велика кількість спеціалізованої техніки, бурових машин, кранів, людей, спеціалістів, які здатні швидко і якісно реалізовувати такі проєкти.

— Від кого пролунала пропозиція долучитися до виконання робіт?

— Від генпідрядника (ТОВ "Еко-буд-трейд" – ЕП) і замовника.

— При цьому ви попросили пряму оплату за виконання робіт від міста.

— Річ у тім, що в генпідрядника є певний бекграунд і я взагалі не хочу, щоб ми хоч якимось чином асоціювалися з цією компанією. Я не знаю, наскільки цей бекграунд об'єктивний, і взагалі не маю ніякого бажання в цьому розбиратися.

Оскільки **тоді не було жодної можливості для укладання прямого договору, я поставив єдину умову щодо прямої оплати**.

— "Автострада" почала створювати метробудівний відділ. Скільки ви інвестували в цей напрям?

— Близько 20 мільйонів доларів. Зараз ми уклали контракти на купівлю прохідницького щита і певних механізмів, це ще близько 25 мільйонів доларів.

— Чи можна здійснювати такі інвестиції, не маючи попередніх домовленостей з керівництвом міст, де є метрополітен, і де для вас у майбутньому буде робота?

— Якщо війна триватиме, то я маю великі сумніви, що 14 мільярдів на будівництво метро на Виноградар будуть виділені.

Зараз тривають підготовчі роботи. Вони будуть виконуватися протягом 2024 року і до середини наступного, а більш вартісні роботи відбуватимуться з другої половини 2025 року.

Ми уклали контракт з мінімальною передоплатою, у ньому передбачена можливість відмовитися від обладнання, тому що воно частково виготовлене (прохідницький щит – ЕП).

Тобто

1) — якщо ми будемо бачити, що ситуація з війною не покращується, місто не має грошей на будівництво цього об'єкта,

2) — ми зупинимо отримання цієї техніки і в цей напрямок інвестувати не будемо.

Якщо побачимо, що є покращення з точки зору війни, що є перспектива стабільного фінансування, то будемо виконувати контракт і отримувати техніку.

Поїзд далі не їде. Чому не будують метро на Виноградар?

— Ви оцінили ремонт тунелю на ділянці "Либідська-Деміївська" 400 мільйонами гривень. Погодилися виконувати роботу за цю суму, але згодом вона зросла до 445 мільйонів. Чому?

— Потрібно було провести експертизу, подивитися обсяг робіт, зрозуміти, який вид ін'єкцій для укріплення ґрунтів буде використовуватися, яким методом робити сам тунель. Нам потрібно було зробити оптимізацію і максимально раціонально виконати ці роботи, якісно і вчасно.

Кінцева ціна за ремонт становитиме 370 мільйонів. Ми грамотно підійшли до організації процесу будівництва, до раціональності технічних рішень, тому маємо падіння ціни на 20% від запланованої. Я публічно обіцяв, що ми це

зробимо до кінця серпня. У ніч з 20 на 21 серпня відбувся запуск пробного поїзда, який тестує габарити тунелю, він проїхав, жодних проблем немає.

До 29 серпня повністю змонтують кабелі, електрозв'язок. Потім знову проїде тестовий поїзд з кількома параметрами швидкості, протестується якість рейок. Ми плануємо до 10 вересня повністю закінчити випробування і до 15 вересня відновити рух між станціями.

— Ви із самого початку казали, що роботу завершите до вересня, а Кличко казав, що можна відремонтувати за шість місяців. Ці заяви були нереалістичні?

— Я не розумів природу шестимісячного терміну, ми ніколи не давали такий графік. Спочатку я публічно говорив про кінець жовтня. Брав два місяці про запас, хоча в компанії ми поставили термін до кінця серпня.

Там ґрунтові води, річка Либідь. Ті методи укріплення ґрунту, які ми почали використовувати, не працювали. Довелося брати хімію з Німеччини, кілька разів її пробували, вона мала вистоятися. Те, що ми виконали роботи до кінця серпня, – це мегашвидко. Ми хочемо заробити собі добре ім'я, робити якісно.

— Генеральна прокуратура вважає причиною аварії неналежну експлуатацію і службову недбалість з боку посадовців КП "Київський метрополітен". Виходячи з того, що ви знаєте і що вам казали ваші співробітники, ви з цією версією погоджуєтеся?

— У те, як було раніше, я жодним чином не вникав і не вникаю.

Я не можу коментувати позицію Генеральної прокуратури.

"Автострада" надала доступ до майданчика експертам і слідчим.

— КМДА обіцяла влітку почати ремонт на іншій ділянці синьої гілки – "Тараса Шевченка-Почайна", але не зробила цього. Вам цікаво брати участь у ремонті цієї ділянки?

— Цікаво.

Зараз компанія не має потрібної завантаженості. Мова не йде про надприбуток, мова йде про виживання. Я був на нашому об'єкті, мості через Десну, питаю робітників: "Хлопці, а підете на метро працювати?". "Та ми готові працювати, де ви скажете".

— Відомо, коли відбудеться тендер на ту ділянку?

— Ми не спілкувалися із замовником на цю тему.

Якби вони вважали, що це треба робити, спілкувалися б із спеціалістами, експертами. Наскільки мені відомо, такого спілкування не було.

— Чи відомо вам про плани з будівництва нових тунелів у Києві? Наприклад, продовження окружної дороги з Оболоні на Троєщину чи виїзду з Подільського мосту на Верхнє місто?

— Сполучення мостами повинно мати принаймні хоч одну альтернативу у вигляді тунелю, тому що міст набагато легше зруйнувати, ніж тунель. Це ненормально, що країна розділена на дві частини річкою. Але це питання грошей, вартості.

Правильно було б з Дарницького моста вийти на Печерськ тунелем, правильно було б Подільський міст продовжити до Ярославового Валу тунелем. Мені достеменно відомо, що найближчим часом такі проєкти не розглядаються.

— Чи вважаєте ви Віталія Кличка ефективним менеджером з точки зору інфраструктури Києва?

— Я сам львів'янин і згадую період, коли в Андрія Садового першим заступником працював Олег Синютка (2007-2014 роки – ЕП). Коли починався снігопад, Синютка о третій ночі дзвонив експлуатуючим організаціям і запитував, чому не прибираються вулиці. Я вважаю, що розвиток Львова почав стагнувати після того, як Синютка пішов.

Щодо пана Кличка є приклади хороших, якісних проєктів – скляний міст, парк "Наталка".

Але є речі, організацію яких я бачу по-іншому. Наприклад, я би порадив зробити єдину набережну до Конча-Заспи, єдиний стиль забудови міста вздовж берегової лінії Дніпра, рекреаційні зони.

Вважаю, що з точки зору якості будівництва доріг була помилка залучати такі компанії, як генпідрядник Подільського мосту, який не мав робітників і досвіду.

Якщо говорити про будівництво метро, то мені здається неправильним давати таке авансування, яке дали "Київметробуду".

У нас там контракт взагалі не передбачає авансування.

Розвиток міста повинен мати цілісний, системний характер.

Наприклад, дорогою додому я проїжджаю ЖК Svitlo Park (будує компанія Futura Hata Степана Черновецького – ЕП). Не знаю, яка архітектурна цінність такого будівництва. Думаю, якби забудовник зробив вартість будівництва на 200 доларів за метр дорожчим, це не вплинуло б на реалізацію квартир. Ці речі в столиці України мали б робитися якісніше.

У нас немає спілкування з паном мером і мені складно оцінити його якості як управлінця.

Думаю, у нього є щире бажання, щоб місто розвивалося. Але треба дивитися ширше – на заступників, які там працювали і працюють, на керівників департаментів, на всю команду. Вона має бути фаховою і професійною.

У частині інфраструктури міста маємо великий потенціал.

Мені хотілося б, щоби була більш системна, більш якісна робота із зрозумілими структурами, які мають людей, матеріальну базу, досвід, бачення.

Французи оплатять будівництво мосту на безлюдний острів у Києві. Що там буде?

— Компанія "Київметробуд" виграла тендер на будівництво метро на Виноградар у 2018 році, запропонувавши 6 мільярдів гривень. 4 з них отримала, 1,5 мільярда поклала на депозит. Орієнтовно 2,5 мільярда витратила на ті роботи, які встигла провести.

За ці 2,5 мільярда "Київметробуд" побудував один з двох тунелів від "Сирця" і частково виконав якісь роботи на наземній ділянці на вулиці Межовій. Ваша ж компанія виграла тендер на добудову за 13,8 мільярда. Чому за 60-70% робіт ви просите 13,8 мільярда, якщо 30-40% робіт "Київметробуд" виконав за 2,5 мільярда?

— Я не знаю їхньої вартості, їхніх розцінок. В Україні є багато інституцій, які перевіряють використання державних коштів. "Автострада" буде виконувати цей контракт винятково в ринкових умовах, я вас запевняю.

З точки зору того, що вони зробили, я чув різне. Ви говорите про 40% виконаних робіт, я чув інші цифри. Ви кажете про півтора мільярда на депозитах, а я чув інші цифри. Ми бачимо результат: метро не збудоване. "Автострада" без авансів почне будівництво метро. Будемо робити це якісно і за ринковими цінами.

— Ви були єдиним учасником тендеру на Виноградарі, вам напряму віддали ремонт ділянки "Либідська-Деміївська", до вас напряму звернулися з питанням добудови з'їзду з Подільського моста. Як пересічному платнику податків переконатися, що ви берете ціну за роботи не зі стелі?

— Щодо "Деміївки" я чув різні цифри: 800 мільйонів, 900 мільйонів. Ми дали ціну 445 мільйонів, а фактично витратили 370 мільйонів. Усе зроблене є в кошторисі, з калькуляціями.

На Подільському мості аналогічна ситуація. У нас є велика матеріальна база, нам є що втрачати з точки зору репутації, майна і самої компанії. Я точно "граю в довгу".

Я надзвичайно жорстко контролюю ринковість цін, ставлю вимоги до своїх працівників, щоб вони це контролювали, і прошу, щоб все проходило через експертизи. Нехай це буде довше, але коли відбувається актування через експертні інституції, тоді це є гарантія перевірки всіх кошторисів, усіх цін.

— Зараз на Подільському мостовому переході будуються тунель під насипом залізниці і дорога на вулицю Петра Вершигори. Ці роботи ви виконуєте теж за власний кошт?

— Так.

— Якою буде загальна сума цих робіт?

— Невідомо, тому що постійно змінюються технічні рішення і завдання від замовника. Замовник повинен видати проєктні рішення, після чого буде розрахунок вартості, кінцева калькуляція.

Першу частину тунелю ми вже закінчили, ми перекривали рух однією залізничною колією, зараз рух відновлюється, закривається рух на другій колії. Плануємо дати рух автомобілів до кінця жовтня.

— У мене склалося враження, що Подільський міст будується без проєкту. Замовник його змінює на ходу, прямо під час будівництва. Громадськість не бачить того проєкту моста, за яким він будується. Усі ці рішення з тунелем і дорогою вздовж трамвайних колій – ситуативні.

Чи можете ви як виконавець вплинути на замовника і пояснити, що, можливо, варто було б дотримуватися початкового проєкту і будувати естакаду над залізницею?

— Мені не відомо про естакаду над залізницею. Думаю, це було б набагато дорожче. Припускаю, що це (проєктні рішення – ЕП) просто зумовлено ціною і пропускною здатністю автомобілів. Складно говорити про якусь стратегію, цілісність розвитку цього об'єкта.

Правильно було б поставити всі ці питання місту.

Гора народила мишу. Що відкриває Кличко в Києві замість Подільського мосту?

— Чи правильно, коли на інфраструктурному об'єкті кошторисною вартістю 20 мільярдів гривень будується вихід на вулицю Центральну Садову, що не було передбачено початковим проєктом, а потім вирішують будувати тунель, що не було передбачено початковим проєктом? Чи може

місто розпоряджатися коштами платників податків, вирішуючи ці питання на ходу?

— Має бути якась етапність. Зробіть запит у КМДА щодо планів і термінів.

— Я *питав у Поворозника*, безрезультатно.

— Ми маємо за цим об'єктом два контракти. Перший закінчили, зараз робимо другий. Які плани будуть у міста – розвивати цей об'єкт чи заморозити – мені не відомо. Якщо нашу компанію будуть запрошувати, то ми 100% будемо в цьому брати участь.

— Коли добудується метро на Виноградар і коли будуть відкриті станції?

— З будівництвом цього об'єкта є багато проблем.

Не була проведена належна консервація, доведеться багато переробляти.

Питання фінансування має ключове значення.

Якщо будемо бачити відсутність перспективи фінансування цього об'єкта, тоді точно будемо зупиняти роботу.

— Прогнозувати відкриття на 2027 рік ви не готові?

— Ні.

6. "Держава профінансувала захист енергооб’єктів від ракет на 10%"

— Дайте характеристику Агентству відновлення часів Мустафи *Найєма*.

— Я вважаю, що Агентство відновлення працювало максимально ефективно, коли його очільником був Олександр ***Кубраков*** (у 2019-2021 роках Кубраков очолював попередника агентства "Укравтодор" – ЕП).

За цей період (коли агентство очолював Найєм – ЕП), не було реалізовано якоїсь значної кількості проєктів, а той рівень піару, яким супроводжувалася реалізація об'єктів, неспівставний з масштабом того будівництва.

Якоюсь мірою керівник Агентства відновлення мав би відповідати за те, що відбувся тотальний нерозрахунок. Якщо він бачить, що не можна заплатити кошти підрядникам, роботи мають бути зупинені, розумієте? Ви бачили хоч якусь публічну комунікацію керівника агентства, що уряд масово не платить кошти компаніям?

Ви цю публічну комунікацію побачили фактично в день звільнення, але процес тривав певний період. Якби це з усіх сторін комунікувалося, проблема була б набагато меншою.

— Це імітація бурхливої діяльності чи непрофесіоналізм?

— Мені здається, що питання агентства номер один – це розрахунок і цей розрахунок не відбувся.

Те, що Мустафа чесна людина – так.

Те, що Мустафа патріотична людина, – так.

Мустафа не до кінця допрацював питання боргів, оплати і цих взаємовідносин. Деталей, що буде такий нерозрахунок, я особисто не відчував. Якоюсь мірою я відчуваю відповідальність тодішнього керівництва агентства в тому, що ми зайшли в таку "дебіторку".

— Щодо рівнів захисту. Надзвичайно велика кількість інформації, секретність накладається на дезінформацію. Можна сказати, що перший і другий рівні виконані повністю?

— Можна сказати більше.

Ми з партнерами створили групу, у яку увійшли науковці, проєктанти, у тому числі з нашої компанії, військові інженери. Проаналізували, як відбувається **вибух ракет**, що потрібно зробити для захисту.

> Розробили конкретні рішення з партнерами, як має працювати цей захист. Побудували експериментальний об'єкт, який містив певну кількість датчиків.
>
> Аналіз показав, що **запроєктований захист об'єктів енергетичної інфраструктури на 100% дієвий.**

Другий рівень захисту профінансований на 50% від мінімальної потреби.

Третій рівень профінансований на 10% від того, що було запроєктовано.

Наразі **захист енергетичних об'єктів у тому обсязі, який доручив керівник держави, не виконаний**.

Той захист, який побудований, великою мірою зроблений на ентузіазмі, на патріотизмі, на відповідальності будівельних підрядних організацій.

Думаю, що другий рівень захисту в мінімальній кількості до початку опалювального сезону в межах об'єктів ***Агентства відновлення*** буде завершений.

— У нас, якщо казати спрощено, близько 80 підстанцій, які варто захистити, у нас є теплоелектростанції, які вже не відомо, чи є сенс захищати.

Третій рівень захисту передбачає будівництво на 22 підстанціях з 80. Про електростанції взагалі не йдеться.

Будівництво захисту на 22 станціях вимагає 100 мільярдів гривень. За твердженням енергетиків, це більше, ніж коштують ці підстанції. Оскільки мова не йде про захист теплової генерації, то чи є в цьому сенс?

— Росія б'є конкретно в певні розподільчі підстанції. Вони відіграють набагато більшу роль, ніж інші. Вони виконують певну функцію, яку інші підстанції виконувати не можуть. Це об'єкти не рядові, а ключові. Тобто це місця, які мають бути захищені, щоб забезпечити енергетичну безпеку держави.

Ви назвали цифру 100 мільярдів.

> — При будівництві захисту підстанції близько 50% коштів повертаються в бюджет у вигляді податків.

Тобто

> — реальні витрати для бюджету становитимуть 50 мільярдів. Плюс порахуйте втрати економіки під час вимкнень світла.

— Як це буде працювати, якщо вони розіб'ють теплову генерацію?

— На атомних електростанціях та імпорті все одно можна витягнути. Підстанція – це можливість передавання світла.

У частині того, що необхідно робити, це не питання Агентства відновлення чи підрядних організацій, ці рішення ухвалювали міністерства і профільні органи.

На рівні держави розробили комплекс дій, закріплений рішеннями Ставки та РНБО, дорученнями президента.

До цього долучилися партнери, які мають певну експертизу. Для мене як для засновника компанії які ще вищі гарантії державного рівня можуть бути?

— І ви, розуміючи весь цей масив інформації, припускаєте, що президент не ставить питання: "А що у нас із захистом таких важливих об'єктів?"?

— Якби президент не ставив завдань зробити захист третього рівня, то не було б рішень Ставки, РНБО, не було б укладених договорів, не були б надані аванси.

Ці дії свідчать, що є чітка позиція і завдання президента країни це зробити.

Те, що **це не зроблено, це невиконання його письмового доручення**.

— А контроль за дорученнями?

— В уряді контроль і відповідальність за виконання доручень президента лежить на прем'єр-міністрі.

Мені здається, що, зважаючи на війну, "формулу миру", міжнародні перемовини, ситуацію з Курським, на фронті, у президента багато зовнішніх факторів, які не дозволяють вникнути в деталі.

Думаю, президенту про ситуацію не доповідають.

> Можливо, вони показують фотографії другого рівня захисту і кажуть, що це третіій рівень.
>
> Вони ж не розповідають, що другиий рівень захисту недофінансований, а третій – практично взагалі не профінансований.

За водогін, який ми 24/7 робили, взагалі кошти не отримуємо.

> Нам дев’ять місяців винні кошти за міст через Случ на трасі Київ-Ковель-Ягодин. Це одна з двох доріг, які йдуть у ЄС, траса міжнародного значення. Я впевнений, що керівник держави настільки в деталях цю ситуацію не знає.

— Бізнес, який претендує на прозорість, практикує, принаймні до війни, залучення акціонерним партнером відому структуру, умовний ЄБРР. Це дозволяє отримувати імунітет від свавілля в державі і є чудовим інструментом залучення обігових коштів. Чи не упустили ви цей момент?

— В Україні цей напрямок тільки починається.

Стан інфраструктури – у найгіршому стані з можливих.

До нас будуть приходити компанії, будуть будуватися концесійні дороги.

Ми матимемо великий стрибок після війни.

Прийде час, коли питання відновлення країни буде одним з ключових.

Воно точно буде в фокусі уваги керівника держави набагато більше, ніж зараз. Тоді можна буде залучати ЄБРР та інших партнерів, якщо в цьому буде доцільність. Цей час ще не втрачений.

— Чому у вас абсолютно порожній стіл?

— Тому що в мене все має бути на місцях, має бути повний порядок і вдома, і в кабінеті. Документи, з якими я працюю, в електронному вигляді. Коли в людини на столі хаос, то це зіставно з тим, що в нього в голові. Коли в людини

порядок, усе чисто, усе по полицях, усе структуровано, то в нього і в інших сферах життя так само все впорядковано.

***

№ 3.253

Основні теми доби 25.08.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ За інформацією The New York Times, США та Велика Британія надають Україні розвідувальну інформацію та супутникові фото, що дає змогу ЗСУ вести наступ у Курській області. На думку журналістів західних ЗМІ, метою України є створення "буферної зони" перед українським кордоном. Просування ЗСУ на території Росії суттєво сповільнилося, російське командування перекидає до регіону великі резерви, зокрема з лінії фронту в Україні та з Калінінградської області.

Російська авіація атакувала 3 ракетами багатоквартирний будинок у Шостці Сумської області, загинули 2 особи, ще 2 – поранені. За добу в області внаслідок обстрілів загинуло 3 особи, ще 6 – поранено. Упродовж доби понад 30 керованих бомб скинуто на російській території, яку контролюють ЗСУ. Президент Зеленський заявив, що наступ у Курській області є частиною "великої військово-політичної операції".

МЗС України висловило стурбованість зосередженням білоруських військ та найманців ПВК "Вагнер" поблизу українського кордону під виглядом навчань. На думку журналістів групи "Беларускі Гаюн", угруповання військ не становить загрози для України.

На лінії фронту в Україні за добу сталося 146 бойових зіткнень, найбільша кількість боїв точилися на Покровському, Лиманському, Торецькому та Куп'янському напрямках, а також на околицях Вугледару. Унаслідок обстрілів та бомбових ударів загинули 3 мешканців Донецької області, 6 – дістали поранень. За даними сервісу DeepState Live Map, російські війська просунулися в Новоторецькому, Новогродівці, Михайлівці та Яснобродівці в напрямку Торецька та Селидового, у Костянтинівці на східному фланзі оборони Вугледара, а також у Залізному на околиці Торецька.

2️⃣ Росія в ніч на 26 серпня розпочала потужну повітряну атаку енергетичних об'єктів України.

Українські дрони атакували аеродром в Енгельсі Саратовської області, де базуються російські стратегічні бомбардувальники. Уламки збитих безпілотників впали на житлові будинки в Енгельсі, у Саратові БПЛА врізався в житлову багатоповерхівку.

3️⃣ Офіс генпрокурора та Держбюро розслідувань повідомили позафракційного депутата Верховної Ради Дмитрука про підозру за напад у складі групи осіб на поліцейського та військовослужбовця, замах на викрадення вогнепальної зброї та заподіяння пошкоджень середнього ступеня тяжкості. За інформацією ЗМІ, депутат незаконно виїхав за кордон та вирушив до Італії. Дмитрук, якого було обрано на мажоритарному окрузі як представника президентської партії "Слуга народу", активно підтримував УПЦ [Московського патріархату]. Його було виключено з фракції наприкінці 2021 р. Через незаконний виїзд депутата з країни проведено обшуки в співробітників Держприкордонслужби та цивільних осіб.

Президент Зеленський скликає нараду для "покарання зрадників", яким дозволили виїхати з України. Фактично всі силові структури та Держприкордонслужбу контролює заступник голови його Офісу Татаров, без санкції якого наближені до влади колаборанти не могли б залишити країну.

4️⃣ Президент Зеленський заявив в інтерв'ю індійським ЗМІ про готовність провести в Індії другий "саміт миру", але лише за умови, що країна приєднається до комюніке саміту у Швейцарії. Він наголосив, що готовий говорити про дипломатичне завершення війни, але не через поступку 30 % території України. З його слів, війну вдасться зупинити в разі зміни ставлення Індії до Росії. Зеленський вважає можливим збільшити товарообіг України з Індією в 3–5 разів.

5️⃣ Папа Римський Франциск у відповідь на заборону в Україні сателітів Російської православної церкви [УПЦ МП] заявив, що кожен вірянин має молитися в церкві, яку вважає своєю. Він закликав українську владу

відмовитися від заборони чи примусового припинення діяльності будь-якої з християнських церков.

У Києві перебуває делегація Вселенського патріархату. Її учасники зустрілися з патріархом ПЦУ Єпіфанієм для обговорення церковної єдності та пошуку порозуміння між православними церквами України.

6️⃣ Посольство РФ у Франції вимагає надати консулам доступ до власника месенджера Telegram Дурову. У Росії повсюдно відбулися акції на підтримку Дурова, причому влада їм не перешкоджала. Низка ЗМІ вказують на його активну співпрацю із силовими органами Росії. Дуров має паспорти Росії, Франції, Об'єднаних Арабських Еміратів та ще кількох країн.

Через арешт власника месенджера Telegram Дурова відбулося загострення взаємин між Росією та Францією. Суд подовжив утримання Дурова під вартою, після чого йому мають бути пред'явлені звинувачення або він вийде на волю.

7️⃣ Росія у 2022 р конфіскувала у Google понад $100 млн та передала ці кошти пропагандистським телеканалам RT та Царьград.

8️⃣ МЗС Китаю висловило обурення санкціями США проти місцевих компаній. Держдепартамент США наголосив, що ці компанії допомагають Росії обходити санкції та експортують туди товари подвійного призначення, які використовуються для виробництва озброєнь.

***

№.3.254-1

Досмотрел пресс-конференцию Зеленского



2024-08-28

Хомяк

Актерские данные сохранны. И эмоциональные вставки, особенно по Татарову, и игривые ответы журналисткам, и серьезные лики - есть часть цельной актерской игры.

И эта игра ориентирована не на критиков Зеленского, это ответ не им и не ответ журналисту, задавшему вопрос. Эти люди отреагировали мемами и картинками. Это ответ большинству, которое хочет определенности от Президента, которое хочет верить Президенту в страшной ситуации войны. И именно это большинство получило вчера яркий кинематографический образ-ответ: "Татаров и Малюк бегали по Киеву и уничтожали чеченцев". Это сложно теперь развидеть. Только у критиков (процент которых и их влияние малосущественны) - это фантасмагорическая картинка, а у массового избирателя - совершенно героическая: "Татаров - воин". А Президент защищает его, воина, от злых чеченцев, и Штаты сочувствуют этой драматической истории.

Эпос о Татарове отвлек внимание от гораздо более фантасмагорического текста о министерстве ненасильственного возвращения украинцев в Украину (министерство единства). Оказывается, 7.5 миллионов украинцев надо вернуть потому что нужно кормить 10.8 млн пенсионеров! Вот она забота о людях, об избирателях. Опять же, для кого этот странный текст? Кто адресат этого текста? Точно не те, кто пишут и читают сложные тексты о демографической политике.

Ну и цель работы этого министерства для ненасильственных возвращенцев: дать им работу, тем, кого вернут) . Как вы думаете, какую работу можно централизовано обеспечить? Например стройки, защитные сооружения. Ну и т.д. Вспоминаю массовые процессы обеспечения работой в Советском Союзе.

Ввриант же связанный с изменением экономических условий, для того, чтобы интересно было бы работать в Украине - это уже из прошлых, архаический стратегий управления экономикой. Теперь переход к централизованому обеспечению работой, возвращаемых ненасильственно беженцев. И вообще - это западные державы просят их забрать, наших заблудившихся в Европах соотечественников. Мало того, о них нужно заботиться, чтобы их не обработали россияне.

Если кто-то хочет посмеяться и пощутить над глупость Зеленского, то это не глупость.

Это текст направленный к конкретной аудитории, это все выступление не ради этих критичных журналистов, это все для простого народа.

> **— И это может стать вполне реальным планом. Советский Союз многое делал централизовано.**

И про Сокар, который, судя по ответам Зеленского, стал жертвой решения Зеленского: Украина не будет прожолжать договор с Россией про транспортировке ее газа в Европу, но так как европейцам важен газ, то Украина готова транспортировать газ других стран в Европу. То есть азербайджанский, то есть Сокар. Который, для того, чтобы помочь Украине не сотрудничать с Россией, сам расширит свое сотрудничество с Россией. А у нас уже неделю хейтят Сокар). Ей, лидеры антисокаровского тренда) Это не Сокар такой, это мы такие.

А вот тема про саммит вообще странная. Даже не буду комментировать, там нет логики.

Я думаю команда Президента полностью довольна пресс-конференцией. Эмоционально, красочно, интенсивно.

Зеленский актер и влияет. И все, кто считает что в его стиле есть позорные элементы, мол мне стыдно за Зеленского, очень ошибаются.

> **Это и есть самые сильные стороны - но направлены они не на умников, а на простецов. Все тот же стиль Зеленского - простака из сериала "Слуга народа".**

Резюме

— Зеленский продолжает активно выстраивать победу на предстоящих выборах.

1) — Курская операция создает приятный фон,

2) — если будет заморозка на фоне страхов о зиме - тоже в плюс,

3) — два кандидата, которые имели супер популярность - уже за границей, Арестович и Залужный, а

4) — **Петр Алексеевич - совершенно подходящий для спаринга.**

«Мемчики мемчиками», а

— **Президент настойчиво выстраивает свою *единоличную власть*.**

А мемчики и чувство стыда у умников — достаточное средство подпитывания гордыни умников, что «они умны, а Президент глуп».

Петр Алексеевич тоже был в этом уверен…

***

№.3.254-2



Олег Хомяк
13 ч. ·

2024-08-27

Вот многие в фб смеются над словами Зеленского о Татарове, ужасе чеченцев.

Над чем смеётесь!?

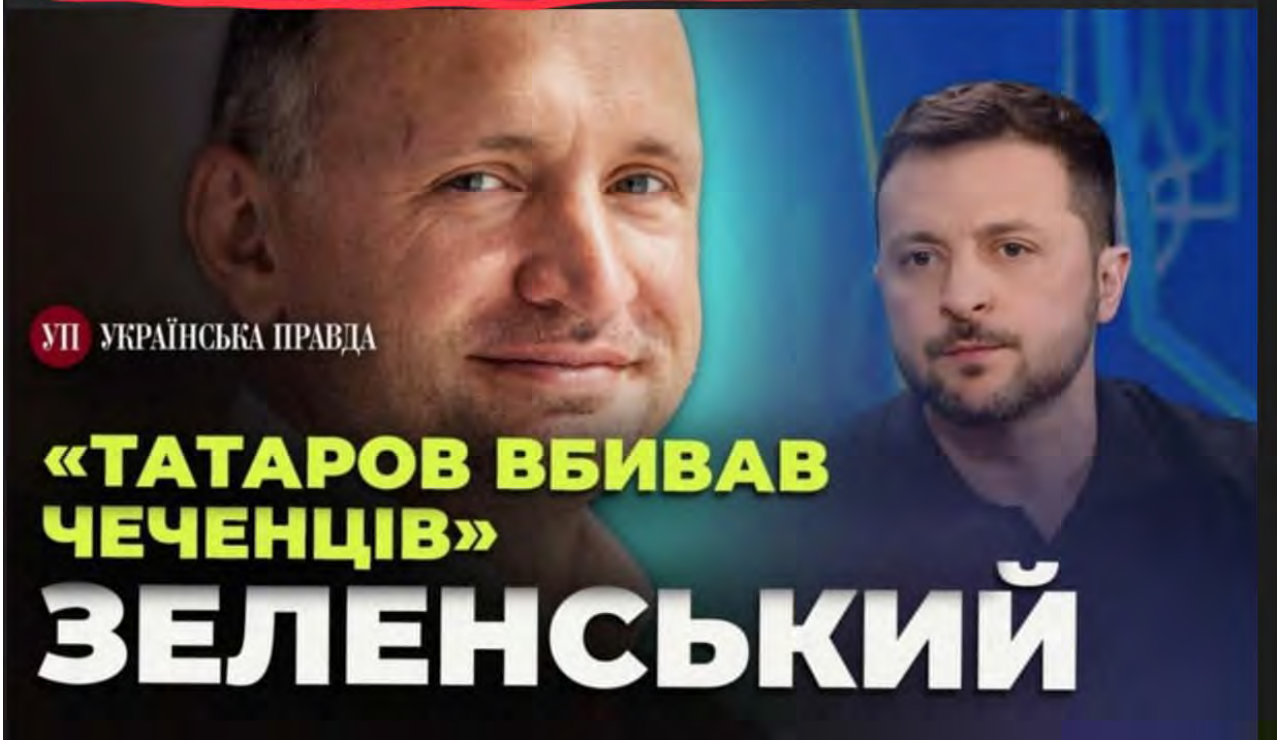
Президент очередной раз показал свою несгибаемость:

1. Есть команда (которая верна ему, а он - ей) и он её не предаст ради критиков из фб, и чьих то образов будущего Украины.

2. Если его Путин, Байден, Меркель не сломали , то уж точно и блогеры, и недоумевающая часть украинского народа ничтожны в возможности влияния.

3. Все смеются и думают что недоумок, а он доумок, и пока все смеются, делает свое дело, расставляя все по своим местам.

Что или кто создает будущее страны:мемчики о Президент или Президент?



***

№ 3.255-1

Мої джерела з НБУ підказують, що відповідаючи на питання, «Чи отримували ви гроші від пов'язаної з росією платіжної системи «Даймонд Пей»?», член КРАІЛ Євген Яхній відверто збрехав, коли сказав «Ні»



2024-08-16

Плінський

На підтвердження цих слів джерела передали мені факти системного отримання Яхнієм та його дружиною грошей від платіжної системи яка, нагадаю, до втрати ліцензії контролювала 70% руху гральних грошей в Україні.

З 05.04.2023 по 17.05.2023 Євген Яхній як ФОП отримав від ТОВ «ДАЙМОНД ПЕЙ» – 4,4 млн грн.

Окрім цього, з 06.03.2023 по 14.07.2023 Євген Яхній отримував зарахування з платіжного терміналу ТОВ ДАЙМОНД ПЕЙ на суму майже 270 тис. грн.

Після призначення Євгена Яхнія на посаду члена КРАІЛ (обставини призначення Яхній теж не може пояснити) гроші від ТОВ «Даймонд Пей» почала отримувати його дружина Лілія Яхній.

Нагадаю, що вона була співробітницею Департаменту ліцензування НБУ та напряму причетна до видачі ліцензій фінансовим компаніям.

Так, з 29.12.2023 по 16.04.2024 ФОП Лілія Яхній отримала від ТОВ «ДАЙМОНД ПЕЙ» 3,8 млн. «за послуги дизайну».

Який дизайн потрібен платіжній системі на таку суму – малозрозуміло.

Також з кінця 2023 по весну 2024 Лілія Яхній отримувала зарахування з платіжного терміналу ТОВ ДАЙМОНД ПЕЙ» протягом 2023-2024 років зараховано близько 370 тис. грн.

Загальна сума підтверджених платежів родини члена КРАІЛ Євгена Яхнія від пов'язаної з росією платіжної системи «Даймонд Пей», за період 2023 – 2024 років склала 8.84 млн. грн.

Окрім цього, з 28.12.2023 по 02.02.2024 ФОП Лілія Яхній, отримала «за послуги дизайну» 550 тисяч. грн. від ТОВ «ІКС ПЕЙ ГРУП».

Це технологічний оператор платіжних послуг власником якого, до моменту призначення членом КРАІЛ був сам Євген Яхній.

Де-факто він зберігає контроль над цією компаніє і сьогодні.

Очевидно, що ніякі «послуги з дизайну» платіжним системам не потрібні, а отримані майже 10 млн. грн., скоріш за все - банальні відкати члену КРАІЛ який має фактично необмежений вплив на гральний ринок.

Але про механіку впливу Яхнія та математику формування «відкатів» вже в наступному пості.

НАБУ, НАЗК, ДБР, СБУ.

Цеж тупо ваш клієнт.

При цьому, у кожного органа, під Яхнія знайдеться відповідна стаття.

***

№ 3.255-2

Хєрово розпочинається понеділок для корумпованого російським гральним бізнесом члена КРАІЛ Євгена Яхнія



КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 16 серпня 2024 р. № 765-р

Київ

Про порушення дисциплінарного провадження стосовно члена Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей Яхнія Є. М.

Порушити дисциплінарне провадження стосовно члена Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей Яхнія Євгена Миколайовича.

Комісії з питань вищого корпусу державної служби здійснити відповідне дисциплінарне провадження до 17 вересня 2024 р. та про результати поінформувати Кабінет Міністрів України.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 19

2024-08-19

Плінський

В п'ятницю, Прем'єр України Денис Шмигаль, підписав розпорядження про порушення дисциплінарного провадження відносно Євгена Яхнія, яке має бути завершене протягом місяці.

— Підставою для такого рішення став перегляд Денисом Анатолійовичем моєї розмови з Яхнієм, де "фігурант" спробував перекласти своє призначення в КРАІЛ на Прем'єра.

Мовляв це все Шмигаль там з кимось "порішав" та його посадив в це крісло.

Денис Анатолійович, як людина досвідчена, не бажає нести особисту відповідальність за корумповане наскрізь КРАІЛ, тому рішення будуть жорсткі та швидкі.

Окремою несподіванкою для Прем'єра стали факти системного отримання Яхнієм та його родиною грошей від пов'язаної з росією платіжки братів Сігалових "Даймонод Пей".

Отримавши за рік близько 10 млн. грн., та загнавши під них 70% ринку Яхній та Рудий створили злочинну фінансову монополію, яка ще й виявилась російською.

А Прем'єр таких задач КРАІЛ не нарізав.

Тому питань виникло багато.

Але думаю, що до кінця перевірки Яхній та Рудий не досидять в своїх кріслах.

Факти та процеси в КРАІЛ які я найближчим часом оприлюдню, призведуть до ще більш жорстких та швидких рішень відносно фігурантів.

***

№ 3.255-3

Мільйонери в КРАІЛ



2024-08-21

Плинский

Проаналізував декларацію члена КРАІЛ Євгена *Яхнія* за 2023 рік і трошки підофігів.

Чувак тупо мільйонер.

Знаходячись на державній службі, та ще й в найвищій категорії «А», чувак декларує десять мільйонів гривень заробітку як підприємця.

Це бляха як?

Окремо він декларує дохід від платіжних систем, які обслуговують гральний бізнес, регулювання якого здійснює декларант.

НАЗК, ви не встигаєте за Прем'єром, терміново потрібна перевірка декларанта. Це ж задекларована корупція.

І це при тому, що мільйони гривень доходу родини Яхнія – платежі від проросійської «Даймонд Пей», які вони маскують під «дохід від підприємницької діяльності».

Добре сховали, молодці.)

Хто хоче перевірити особисто - посилання на його декларацію в коментарях.

Кому ліньки – дивимось слайд, репостимо та тегаємо НАЗК.

Ну а завтра обіцяна деталізація самої схеми яку Рудий та Яхній організували в КРАІЛ.

***

№ 3.255-4

0.3% Яхнія

20224-08-27

Плінський

Вашій увазі традиційна рубрика «Вечірній КРАІЛ» в якій ми продовжуємо підшивати публічні сторінки кримінальної справи проти цього відверто злочинно-корупційного угрупування.

> 1) — Саме руками КРАІЛ та їх «спільників» ідея легалізації грального бізнесу в Україні перетворилась в корупційний інструмент збагачення, виводу та відмивання коштів.
>
> 2) — Саме через їх дії, бізнес, який в світі є цивілізованим та прозорим, став токсичним, злочинним та ще й частково контрольований ворогами.

Політичне рішення про ліквідацію КРАІЛ, реалізацію десятка кримінальних справах проти цього ОЗГ та перезавантаження грального бізнесу вже прийнято,

але

> — питання в тому як побудувати нову систему щоб не повторити шлях КРАІЛ.

Але

> — це вже тема іншого матеріалу.

Сьогодні ми показуємо чергову схему збагачення керівництва комісії.

Мабуть уважний читач помітив, що і в декларації Євгена Яхнія, і в платіжках на його дружину ФОП Лілія Яхній фігурує компанія ***«Ікс Пей Груп»***.

> — Яхній Євген декларує дохід від неї, а його дружина надає їм «послуги з дизайну» на сотні тисяч гривень.

Як я вже писав, ***«Ікс Пей Груп»*** - це технологічний оператор платіжних послуг

> — власником якого, до моменту призначення в КРАІЛ, був сам Євген Яхній який, перед заходом в КРАІЛ де-юре вийшов.

Але

— де-факто – це його компанія досі.

А тепер, пояснюю **яку роль «Ікс Пей Груп» грає в побудованій *Яхнієм* та *Рудим* в КРАІЛ корупції.**

На сьогоднішній день, процес ***еквайрингу*** (тобто прийому безготівкових платежів) онлайн-казино, працює в основному через дві банківські установи.

Це

— державний ***Сенс Банк*** та

— приватний ***МТБ Банк***.

Цікавий тут саме МТБ Банк, який, обслуговуючи гральні платежі не має власного процесингу.

Його для них, цілком офіційно, забезпечує – компанія Яхнія ***«Ікс Пей Груп»***. Це відображено на їх сайті.

Тобто,

— компанія члена КРАІЛ Євгена Яхнія, забезпечує прийом гральних грошей гравців, які грають в онлайн-казино регулювання роботи яких забезпечує сам Яхній.

Виглядає неймовірно, але це факт.

Але ще «більш дивним» є те, що

— саме МТБ банк, який не має власного процесингу і який залежний від «Ікс Пей Груп», стає разом з державним Сенс Банком головним в прийомі гральних платежів.

МТБ «взагалі дуже дивний».

Наприклад

— для обміну даними з платіжними системами Visa/Master він використовує процесинг банку ***ПУМБ***.

Але справа в тому, що

— для обміну інформацією з ПУМБом також необхідно мати специфічне програмне забезпечення якого у МТБ теж немає,

тому

— він і використовує для цього послуги «ІКС ПЕЙ ГРУПП» Євгена Яхнія.

Слідкуєте за логікою?

Для того, щоб

1) — підключитися до МТБ і почати обмін даними з процесингом ПУМБу

2) — казино або ж фінансова компанія повинні пройти технічну інтеграцію з компанією ІКС ПЕЙ.

Але,

3) — якщо ти не домовився з Яхнієм, то процес інтеграції буде довгим і дуже бюрократичним.

При цьому,

4) — **МТБ Банк платить компанії ІКС ПЕЙ винагороду за цю техніку та послуги.**

Джерела в банківському секторі переконують що розподіл грошей за обслуговування платежів гравців з кожної ставки виглядає приблизно так.

1. Казино платить комісію «Даймонд Пей» Максима Сігалова у розмірі десь 1,8-2,2 %

2. «Даймонд Пей» залишав 0,3-0,5 % собі та 1,5-1,7 платив МТБ Банку

3. МТБ платив ПУМБу за процесинг приблизно 0,1 %

4 МТБ сплачував інтерчейндж (платіж на користь систем Visa/Master) десь у розмірі 0,9-1,2 %. Тому, прибуток МТБ складав десь 0,5 %

5 Далі, з цих 0,5% МТБ віддає 0,3% компанії Яхнія «Ікс Пей Груп».

Тобто

— **Яхній в нас на гральних грошах сидить з двох боків**.

1) — З одного боку прийом здійснював його партнер Максим ***Сігалов*** та «***Даймонд Пей***», під яку Рудий та Яхній загнали 70% ринку.

2) — А з іншого боку, через ***МТБ Банк***, Яхній присмоктався на 0,3% від платежів вже через свою ТОВ «Ікс Пей Груп».

З кожної ставки яка йшла через МТБ Банк компанія Яхнія отримувала (і отримує сьогодні) 0.3%

І це навіть вже не про корупцію, або використання службових повноважень.

Це тупо про «загон» грального ринку під себе.

Там, до речі,

> — власник «Даймонд Пей» ***Сігалов*** в коментарях до мого посту обіцяв розказати всім про корупцію в НБУ по цій темі.

Дуже чекаємо, адже без «даху» з боку регулятора такі ланцюжки тупо неможливі.

***

№ 3.256

Перший заступник Кличка Микола Поворозник: Метро – як двері. Тринадцять років вони відчинялися, а в один день бац – і ручка відпала



2023-12-27

ОЛЕКСАНДР КОЛЕСНІЧЕНКО

Коли завершиться ремонт між станціями "Либідська" та "Деміївська", де ще міська влада планує перекривати рух потягів метрополітену та чому багатомільярдне будівництво важливіше за війну.

Під кінець 2023 року до столичної влади накопичилося багато запитань: ухвалення бюджету Києва із суттєвими видатками на будівництво розв'язок, ігнорування акцій протестів під стінами адміністрації, часткове відкриття руху Подільським мостовим переходом, "підвішена" ситуація з "Київміськбудом".

Однак провідною темою стало аварійне закриття ділянки метро між станціями "Либідська" та "Деміївська" через ризик для життя та здоров'я киян. Одночасно виявилося, що на протилежній стороні Оболонсько-Теремківської гілки метро просідають тунелі, а на "червоній" лінії поїзди їздять аварійним мостом.

Усі претензії варто було б озвучувати міському голові Віталію Кличку, проте керівник міста – політик вищого ешелону, не завжди заглиблений в життя столиці.

Господарською та операційною діяльністю Києва займається перший заступник голови Київської міської державної адміністрації Микола Поворозник. Після річної паузи через звинувачення в хабарництві він повернувся до роботи в КМДА і, здається, тільки посилив свій вплив на процеси в столиці.

1. Про закриття ділянки "Либідська" – "Деміївська" і роботу "Київпастрансу"

— Хто із заступників міського голови відповідає за транспорт?

— Частково відповідає Костянтин ***Усов***, частково – я. Усов був на навчанні в США, за нього виконував обов'язки Володимир ***Прокопів***.

— Усов мав повернутися через рік, а повернувся лише через півтора року. Він пояснив причини затримки?

— Мені не пояснював.

— Якщо чиновник на пів року запізнюється на роботу, це може бути підставою для звільнення.

— Я ж не роботодавець, ми рівноцінні посади займаємо.

Є мер (міський голова – ЕП), були аргументовані причини, чому він повернувся пізніше.

— Він зараз залучений до розв’язання проблем метрополітену?

— Ні. Там займаються директор департаменту транспортної інфраструктури та мер. Я частково займаюся.

— Коли ви дізналися, що ситуація на ділянці "Либідська" – "Деміївська" погіршується?

— Приблизно за чотири дні до ухвалення рішення про закриття. Була загроза, було зрозуміло, що є проблема. Ми попередньо вирішили підсилювати тунель всередині без закриття руху, встановити маяки. На жаль, у п'ятницю (8 грудня) довелося ухвалювати екстрені рішення.

— За скільки днів до закриття директор КП "Київський метрополітен" Віктор *Брагінський* знав про суттєві проблеми?

— Треба в нього питати.

Дивіться: йшла щоденна робота. Коли разом з водою пішов пісок, усім стало зрозуміло, що є негаразди. Вода не є проблемою для метро, там стоять відвідні насоси для відкачки, а пісок – це вже абразивні речі. Під час руху потяга йде вібрація, пісок починає руйнувати безпосередньо тунель.

За рекомендаціями профільного науково-дослідного інституту ухвалили рішення про закриття. Не таке просте рішення, як хтось думає, насправді.

— За скільки днів стало зрозуміло, що точно доведеться закривати?

— За три дні. Розглядали два рішення. Перше – закривати. Друге – не закривати, підсилити тунель всередині і перейти, грубо говорячи, у плановий режим.

— Чи можна було завчасно щось робити з тріщинами в тюбингах, щоб не доводити до закриття?

— Така робота йде постійно. Коли ситуація не загрозлива, коли йде вода, її відкачують і проблеми нема. Коли пішов пісок, це стало величезною проблемою.

— Ділянка експлуатувалася 13 років і саме зараз вилізли проблеми. Це не підстава для звільнення керівника метро за службову недбалість?

— У будь-якій ситуації є відповідальність за те, що сталося. На мою думку, **ми не повинні призначати винуватого**.

Досудове розслідування до чогось прийде. Не хочу все валити на попередників, але проблема була закладена ще під час будівництва: двадцять метрів тунелю були зроблені вручну. Це моя думка.

— Тринадцять років все було добре, а зараз поламалося?

— Воно ж кожен день експлуатується. Це як двері – тринадцять років вони відчинялися, а в один день виходиш, бац – і ручка відпала.

— Чи допускаєте ви відставки у випадку доведення порушень?

— Якщо вина буде доведена, будуть ухвалюватися відповідні кадрові рішення. Як щодо керівника метрополітену, так і щодо керівника департаменту.

— "Київпастранс" за три дні до перекриття ділянки почав готувати сценарії, як замінити метро наземним транспортом?

— "Київпастранс" готувався.

Ми за три дні розуміли, що є кілька сценаріїв. Єдине, що в п'ятницю ми не були готові закривати ділянку. Упродовж трьох-чотирьох годин був колапс, пов'язаний з тим, що "Київпастранс" не міг одномоментно поставити таку кількість автобусів. Зараз є проблеми з автобусами та водіями.

— Чи вважаєте ви ефективною роботу "Київпастрансу"? Вони ввели маршрути №2М, додали рухомий склад на 43-й тролейбус (рухаються маршрутом гілки метро). Це тактичні дії, а про стратегічні не подумали.

Наприклад, замість того, щоб додати рухомий склад на 119-й маршрут, який їде з Теремків на Контрактову площу, вони зменшили його кількість. Чи 12-й тролейбус, який з Теремків їде на "Олімпійську" та залізничний вокзал.

— Ситуація розвивається комплексно. У першу чергу замінялися маршрути вздовж лінії метрополітену. Коли зрозуміли, що така кількість автобусів не може рухатися з інтервалом в одну хвилину, то пустили додатковий транспорт до "Звіринецької", "Видубичів" та "Палацу "Україна", щоб "розрулити" цю історію. Це все живий організм, його не можна спланувати заздалегідь, на жаль.

Довідково.

Нових маршрутів до "Видубичів" "Київпастранс" не організовував, кількість рухомого складу на маршрутах до "Звіринецької" та "Палацу "Україна" не збільшилася.

— Можна ухвалювати рішення на основі транспортного моделювання.

— Можна. Такі рішення відповідним чином і ухвалюються, але це була надзвичайна ситуація. Зараз ситуація стабільна. У перші дні взагалі не розв'язувалося питання з "човниковим рухом" (спосіб організації руху потягів, за якого один і той же склад рухається в обидві сторони однією і тією ж колією – ЕП). Згодом фахівці попрацювали, це вимагало часу, програмування.

— Рішення запустити "човники" ухвалювалося під тиском?

— Це рішення розвивалося. Спочатку думали до "Либідської" запускати, але на "Либідській" немає розвороту, тож "човник" збивав би графік на всій лінії. Варіантів було багато, вибрали оптимальний.

— За якою процедурою визначатиметься генпідрядник робіт на ділянці "Деміївська" – "Либідська"?

— Є дві процедури, обиратиме замовник. Якщо надзвичайна ситуація, можна укласти попередній договір. Тендер – це відсування в часі початку робіт.

— Чи є попередні оцінки, скільки коштуватимуть роботи?

— Немає, проводяться відповідні роботи. Насправді зараз дебіт води в тунелі знизився, тому що немає руху.

Теремки і Голосіїв без метро. Що трапилось з "синьою" гілкою метрополітену

— Чи припускаєте ви, що за озвучені шість місяців ремонт можуть не встигнути зробити?

— Ні, думаю, зробимо це трохи швидше.

— Чи є такий сценарій, що доведеться будувати нову ділянку замість цієї?

— Це мають сказати фахівці. Це буде будівництво нових шістнадцяти чи скільки там метрів.

— На цьому ж місці чи на новому?

— Ні, на цьому ж місці. А як, куди?

— Нижче, лівіше, правіше.

— То це перенесення, це фактично заміна траси. Дуже хочеться, щоб такого сценарію не було. Дуже хочеться, щоб фахівці оцінили ризики і дали варіанти рішення на тому місці, де воно є. Чесно кажучи, один відсоток такої ймовірності є.

— Чому для проведення термінових робіт звернулися до "Автостради"?

— Це точно не до мене. Може, тому що вони працюють у нас на Подільському мості, мають техніку, людей. Не так багато компаній можуть виконати цю роботу.

2. Чи закриють метро на Оболонь

— Що відбувається з ділянкою "Почайна" – "Тараса Шевченка"?

— **Просідає тунель**, будуть планові роботи. Це якраз питання своєчасного обстеження, ремонту, підтримання його в робочому русі. Немає великих проблем.

— Рух поїздів будуть перекривати?

— За словами метрополітену – не будуть.

Розглядаються варіанти "човникового руху" по одному тунелю, поки другий ремонтуватимуть, але там точно лінія метрополітену буде працювати.

— У тендері на закупівлю ремонтних робіт вказано: "На дільницях 1 та 2 передбачити перебирання склепінних частин чавунної оправи із заміною пошкоджених тюбингів з розкриттям котлованів на будмайданчиках на всю довжину ділянки перебирання". Це те саме, що буде на "Деміївській".

— Абсолютно точно. Оскільки вони просідають по висоті, їх треба поміняти.

— Значить, рух буде зупинятися?

— Ми будемо зупиняти рух одним тунелем, а не двома одночасно. Це питання організації роботи в частині перевезення пасажирів. Будуть тимчасові проїзди.

— Тобто на Оболоні теж буде "човник" з інтервалом 13-17 хвилин?

— Ні, тут буде інша схема організації руху. Поїзди ніде не розвертатимуться, вони по черзі проїжджатимуть цю ділянку по одному тунелю.

— Інтервали будуть довші?

— Так, будуть довші інтервали.

— "Київпастранс" робитиме додаткові маршрути наземного транспорту?

— Обов'язково. Ми всі звикли до метро. Ситуація з Теремками показує, що це основний вид транспорту, яким користуються. Тому буде додатковий наземний транспорт, щоб задовольнити попит.

— Ви згадали, що в "Київпастрансі" брак водіїв. Як вдалося замістити автобусами всі тролейбуси і трамваї рік тому, коли був дефіцит електроенергії? Де знайшли водіїв?

— Тоді була одна ситуація, зараз – інша. Водії мобілізуються до лав ЗСУ. Це стосується не тільки "Київпастрансу", а й автодорів, ШЕДів, "зеленбудів". У нас нема людей, які працюють "в сіру" чи "в чорну". Вони працюють офіційно, стоять на обліках у військоматах. Ми маємо ставитися до цього з розумінням. Якщо в армії першочергова потреба, її треба задовольняти.

Коли не було електроенергії, скільки людей було в Києві? Інтервал руху був більший, автобуси їздили кожні 15-20-30 хвилин. Це вирішувало проблему.

— Журналіст УП Михайло Ткач зняв Євгенію *Чернову*, яка приїжджає на роботу в "Київпастранс" на Mercedes вартістю 150 тисяч доларів. Ви знаєте, хто ця пані, ким вона працює в комунальному підприємстві?

— Без поняття.

— Чи варто киянам готуватися до закриття мосту "Метро"?

— Ні. Він в аварійному стані, але це стосується автомобільних проїздів. Місто проводить протиаварійні роботи, щоб він тримався.

3. Чому не скасовують рішення про зупинку наземного транспорту під час повітряних тривог

— Ви казали, що у вас на телефоні є відео, яке ви показуєте членам Ради оборони Києва як аргументу не скасовувати заборону на рух наземного громадського транспорту під час повітряної тривоги.

— Показати?

— Покажіть. (Показує відео з телеграм-каналу "Труха", де зафіксований момент падіння уламка збитої ракети на проспекті Степана Бандери поруч з маршруткою, що проїжджала повз.)

— Хто на себе візьме відповідальність за таку історію?

— Маршрутки їздять під час повітряної тривоги, люди беруть відповідальність на себе. Так само, якщо ходитиме комунальний транспорт, вони самі вирішуватимуть, їхати чи бути в укритті.

— У мене є питання: а чого їздять маршрутки? Рішення Ради оборони обов'язкове для виконання на території міста Києва.

— Поліція іноді зупиняє маршрутки на магістральних вулицях.

— Я вас запевняю: щодо комунальних перевізників поліція поводитиметься абсолютно по-іншому.

Не їде. Чому в Києві погано працює громадський транспорт

— У міської влади немає впливу на приватних перевізників, яким вони видають ліцензії на маршрути?

— Це видається дивним, але немає. У нас багато дивного відбувається. У нас на багато речей немає впливу.

Я вам хочу поставити одне запитання, щоб зняти цю всю історію: де має бути людина під час повітряної тривоги?

— В укритті.

— Все.

— Ви ходите в укриття, коли вас на вулиці застає повітряна тривога?

— Я не завжди ходжу в укриття, але це моя відповідальність. Я вас запевняю, що, не дай боже, станеться така історія, як у березні 2022 року, коли на вулиці Куренівській тролейбус перетворився на решето...

— Той тролейбус кілька днів стояв як загородження.

— Ну, тролейбус їхав у парк.

— Він стояв задом до депо на вулиці Сирецькій, головою в напрямку вулиці Олени Теліги.

— Ну, не важливо.

Я вам ще раз кажу: якщо, не дай боже, під час повітряної тривоги в автобус, тролейбус, метро щось прилетить – точно ніхто не скаже про те, що Саша і Коля ухвалили рішення не йти в сховище, а їхати. От точно ніхто не скаже. Скаже, що винен той, хто дав дозвіл їхати транспортом.

— Часто під час повітряної тривоги транспорт стоїть на зупинці. Усередині лишаються пасажири. Вони з водієм чекають закінчення тривоги.

— Це вже питання особистої відповідальності. Наприклад, у посла США чи Німеччини протокол: хоче, не хоче – має зайти в сховище.

— Чи був випадок, коли повітряна тривога застала вас в автомобілі, ви зупинили автомобіль, кинули його на узбіччі і пішли в укриття?

— Не було. Я, по-перше, зранку до вечора на роботі, практично з кабінету не виходжу. Максимум, куди йду, це в укриття на Хрещатику, 36.

— Чи рахували в КМДА, скільки недовиробленого ВНП втрачає Київ через зупинку громадського транспорту?

— З чим ви хочете його порівняти? З ціною людського життя?

— Я не хочу порівнювати. Чи рахують у КМДА економічні втрати?

— Розрахунки є.

Комунальні підприємства рахують збитки. Під час тривог економіка зупиняється. А скільки ми втрачаємо, коли вся зміна на ТЕЦ-5 іде в укриття? Там без розмов. У нас загинули люди на ТЕЦ-6, бо не пішли в укриття.

4. Хто будуватиме метро на Виноградар і навіщо відкрили шматок Подільського мосту

— Метро на Виноградар не будується. Від "Київметробуду" ще щось залишилося?

— Наскільки я розумію, практично нічого. Ми зараз проводимо роботу, щоб змінювати виконавця і продовжувати роботу.

— Це означає, що невикористані кошти, які віддали з бюджету Києва, уже не повернути?

— Я б не ставив так питання.

Потрібно оцінити виконані роботи, що там заактовано. Багато робіт виконано і не заактовано. Усе це зроблять експерти, далі будуть ухвалюватися рішення, у тому числі в правовому порядку.

Там же багато кримінальних справ, кошти на рахунках арештовані, **бенефіціари всі відомі.**

Я не думаю, що йтиметься про великі втрати.

— Хто там зараз кінцевий бенефіціар? Кияшко, Столар?

— Ви мене, можливо, не дуже добре знаєте, але мене зазвичай такі речі абсолютно не цікавлять.

Я вам кажу це абсолютно щиро і відверто.

Перший заступник Кличка: Про Шулявку, метро на Виноградар та Подільський міст

— Чотири роки тому ви мені казали, що "Київметробуду" немає альтернатив. Хто буде новим генпідрядником?

— Тендер покаже. Бачите, наскільки змінюється життя за чотири роки? На той момент "Метробуд" був "Метробудом": офіс на Прорізний, роботу показує, інститут працював, люди були. Корпоративні конфлікти, напевно, для цього й проводяться, щоб знищити компанію.

— Чому не опубліковане розпорядження про коригування проєкту будівництва Подільського мостового переходу, де були б вказані з'їзди на вулицю Центральну Садову?

— Я не дам відповіді на це питання. Усе, що виходило, мало публікуватися.

— Чи існує розпорядження про коригування проєкту, який передбачає вихід на вулицю Центральну Садову?

— Ви шуткуєте зі мною? Ну, напевно, що є. Якщо зроблений з'їзд, то точно є. Я за день розпоряджень відписую штук сто.

— На сайті КМДА розпорядження нема.

Питають "Дирекцію будівництва шляхово-транспортних споруд" – вони публікують проєкт, за яким естакада йде через озеро Радунку. Хоча чотири роки тому ви казали, що міст піде на вулиці Бальзака й Алішера Навої.

То за яким проєктом будується міст?

— За затвердженим проєктом. Просто треба подивитися, де він.

Вони не можуть бути не опубліковані, це відповідна процедура. Він не може просто їхати в нікуди.

Пресслужба КМДА не надала ЕП проєкт будівництва мостового переходу попри доручення Поворозника.

— Пуск руху на вулицю Центральну Садову – це політичне рішення через неспроможність генпідрядника добудувати естакаду через залізницю навіть з трирічною затримкою?

— Ні.

Ми обіцяли, що відкриємо рух мостом для громадського транспорту.

Враховуючи, що ця проїжджа частина мосту готова, ми запустили рух для військових, карет швидких та автобуса. Це альтернатива для того, щоби доїзд був. Думаю, десь до середини 2024 року буде повноцінний рух на Бальзака.

— Що завадило "Еко-буд-трейду" побудувати естакаду через залізницю?

— Не хочу нікому давати оцінку. З одного боку – брак коштів, з іншого – війна трохи завадила, наскільки б це банально не звучало.

— Є чутки, що робиться прокол в насипу залізниці, щоб пустити рух тунелем.

— Так і є, буде зроблений прокол під залізницею.

— Це буде тимчасове рішення?

— З'їзд на Бальзака – теж тимчасове рішення.

Рух мостом – повністю тимчасове рішення, тому що в нас вже нема, наприклад, двостороннього з'їзду на Набережно-Лугову на правому березі.

За 30 років багато всього змінилося з моменту проєктування, початку будівництва цього мосту.

Містобудівна ситуація в місті в тому числі. Пускати міст напряму на Вали – така собі історія.

— Чи не стане тимчасове рішення з проколом тунелю постійним?

— Не думаю. Це повноцінний міст, його потрібно добудовувати, відкривати. У тому числі метро, наскільки банально це б не звучало.

Гора народила мишу. Що відкриває Кличко в Києві замість Подільського мосту?

— Для міської влади метро – це безальтернативний вид транспорту? Ви не розглядаєте варіанти швидкісного трамваю, трам-трейну?

— Проєкт такий був, на нього фінансування плюс-мінус було. Просто "Укрзалізницю" це не зовсім зацікавило. Ми цей проєкт можемо віддати залізниці і готові пустити їх на свої трамвайні колії, хай їздять.

— Чому така зацикленість на метро, якщо на Виноградар воно повільно будується?

— Проєкт розвитку тролейбусної мережі є.

Іде тендер на купівлю тролейбусів з автономним ходом, щоб можна було будувати маршрути без підключення до мережі. Навіть ситуація з Теремками доводить, що альтернативи метро нема.

Якщо говорити про метро на Троєщину, то з будівництвом автомобільного проїзду на станцію "Троєщина-2" зможе приїжджати автобус. Це буде транспортний хаб. У нас шатли розглядалися від Севастопольської площі до Троєщини, є проєкти.

— Шатл із Севастопольської на Троєщину не так складно зробити, просто фізично виділити смугу.

— Нам так здається, а що робити з правим поворотом? Чи ми зліва маємо робити цю смугу? Якщо зліва, то як тоді пасажир дійде?

— Ці рішення давно є в інших країнах.

— Ви абсолютно правильно говорите, рішення є. Це простіше закладати в нову дорогу, а не в існуючих умовах. Забирати з трьох смуг одну…

— Так у кого ви забираєте? В автомобілістів, які займають набагато більше площі, ніж автобус з пасажирами.

— Олександре, ми, звичайно, дотримуємося логіки, що перший – пішохід, другий – велосипедист, третій – автобус, а далі йде автомобіль. Проте життя показує, що маємо, скажімо так, дивитися на це все з точки зору здорового глузду.

До речі, фахівці, у тому числі міжнародні, сказали, що шатл не поїде. Він заблокує дорогу. Хоча, на перший погляд, нічого складного там немає.

— У відповіді на запит ЕП в департаменті транспорту сказали, що рух приватних автомобілів та пішоходів заборонений через воєнні ризики. А Віталій Кличко на відкритті частини мосту сказав, що через пів року пустять приватний автомобільний транспорт. Через пів року війна закінчиться?

— Хто його знає?

— Навіщо робити заяви, якщо це не залежить від тебе?

— (Знизує плечима.)

— Чи проводилося транспортне моделювання руху мостовим переходом між вулицями Центральною Садовою, Набережно-Хрещатицькою та Набережно-Рибальською? Який економічний ефект?

— Якихось великих зисків немає. Ми змушені були його запускати.

— Тобто на експлуатацію моста піде більше коштів, ніж він буде приносити в економіку Києва?

— А коли міст не експлуатується, на нього витрачаються кошти?

— Так. *На підсвітку*.

— На все витрачаються кошти. Його не можна просто взяти і залишити. З ним потрібно робити те саме, що і при експлуатації моста.

5. Навіщо КМДА будує розв'язки під час війни

— Київрада ухвалила бюджет на 2024 рік. У ньому закладені значні видатки на нові інфраструктурні проєкти. Громадськість щотижня проводить акції протесту "Гроші на ЗСУ" під стінами КМДА. Чому Кличко жодного разу не вийшов поспілкуватися з громадськістю? Чому ви не вийшли?

— Виходили спілкуватися (перший заступник голови постійної комісії з питань бюджету та соціально-економічного розвитку Андрій) Странніков, (секретар Київради Володимир) Бондаренко.

— Не вони ухвалюють рішення, а ви і Кличко.

— Ні. Рішення ухвалює Київська міська рада.

— Ми ж розуміємо, як влаштований процес.

— Якщо розумієте, то так не повинні говорити.

Про які нові проєкти ви кажете?

— Розв'язка на перетині Полярної і Богатирської.

— Її треба завершити.

— Ви її почали будувати у 2022 році. Навіщо в перший рік великої війни починати будувати розв'язку за 3 мільярди?

— А навіщо мені держава дала 2,8 мільярда на транспортну інфраструктуру? Це цільові кошти. Субвенція з держбюджету. Уряд дає під міські цільові програми. Вони ж з мене спитають: "Я тобі гроші дав? Чого ти їх не використовуєш?".

— Їх не можна перенаправити на інші видатки?

— Це субвенція з державного бюджету на транспортну інфраструктуру.

— Можна розвивати транспортну інфраструктуру не автомобілецентрично, не будуючи розв'язки, а прокладаючи нові трамвайні колії.

— Можна.

Думаєте, питання змінилося б у підходах до того, про що ви говорите? Якби ми, наприклад, почали будувати трамвайну лінію, акцій протесту не було б? Мешканці Оболоні з вами не погодяться, їм нова розв'язка дасть спокійніше дихнути. Так само, як не погодяться мешканці щодо Дегтярівського шляхопроводу. Він справді в аварійному стані, його треба було робити.

— На 2024 рік субвенція є?

— Ні. Будемо доробляти за міські гроші, але я її не залишу. Можливо, ми не будемо "малювати губи" розв'язці на Оболоні, але рух по ній пустити треба.

— У попередні роки київський бюджет майже завжди був профіцитним. У 2023 році дефіцит сягнув 12 мільярдів. Чому?

— Багато чинників:

забрали ПДФО, відсутність субвенцій, підняття соціальних програм.

Бюджет – це живий організм, не можна казати, яким він буде на кінець року.

Будемо працювати, у тому числі будемо підтримувати армію.

Ми 2022 рік починали із 100 мільйонів гривень на підтримку, а закінчили сімома мільярдами.

Парк розбрату. Як ДБР, КМДА та бізнесмен зчепилися за столичну землю

— Третина бюджету Києва традиційно витрачається на освіту. Це переважно доплати вчителям?

— Це всі потреби освіти, у тому числі зарплати вчителям і працівникам дитсадків, харчування в школах, тепло, світло.

— Та все ж найбільша частка – це доплати вчителям, щоб їхні зарплати відповідали київським.

— Міністерство освіти підвищило стандарти, відповідно і нам свою частку потрібно збільшувати.

— У вас конфлікт з громадськістю через розв'язку на Оболоні за 3 мільярди, а тут 27 мільярдів на освіту. Можна хоч якось її зменшити?

— Що зменшити? Зарплату вчителям?

— Це ж кошти на проїдання.

— А працювати хто буде?

— Думаєте, вони всі звільняться?

— Як мінімум, некоректно навіть ставити таким чином питання. Зменшення чи невиплата заробітної плати, це, у тому числі, кримінальна відповідальність.

— Я не кажу про зменшення, я кажу про відмову від підвищення. Ви щороку закладаєте підвищення.

— Зарплата розраховується за формулою, залежить від "мінімалки", інфляції. У вас яка зарплата?

— Не скажу.

— І правильно робите. У вчителів 12-14-16 тисяч зарплати. Ну, про що ми говоримо зараз?

— Це страх втратити лояльний електорат? Тому депутати Київради залюбки голосують за 27 мільярдів на освіту?

— Я б не прив'язувався до електорату. Учителі – це ж кияни, вони теж податки платять. Про зарплати, чесно говорячи, я би взагалі не розмовляв у цьому плані.

— Ділянка Кільцевої дороги просто змістить затори з Богатирської на Оболонський проспект. Навіщо її було будувати?

— Нічого не змістить. Ви їздите в цьому напрямку? Я їжджу щодня. Там абсолютно нормальна робоча дорога.

— Раніше з Кільцевої весь трафік ішов на Богатирську, а зараз піде на Оболонський проспект.

— Оболоні дали можливість виїхати альтернативним шляхом, не їдучи, наприклад, на вулицю Теліги, про яку ми вели мову в частині шатла. Можливо, з введенням таких історій ми дійдемо до можливості запуску того шатла.

— Урбаністи кажуть, що розширення пропозиції доріг лише збільшує кількість автомобілів і це призводить до ще більших заторів.

— Не можу з ними не погодитися, але маємо із здоровим глуздом до цих історій підходити. Могли б на Хрещатику звузити смуги, щоб зменшити швидкість руху, але Хрещатик є транзитною вулицею. На жаль, так побудовано транспортно.

— Хто винний у падінні балок на Дегтярівському шляхопроводі?

— Я вам не дам відповідь. Воно нас не зачепило. Слава богу, обійшлося без жертв, без здорожчання. Фахівці розберуться.

— На реставрацію станції фунікулеру планують витратити 350 мільйонів, на купівлю нових кабін – 480 мільйонів. Чи доцільні ці витрати під час війни?

— Іде тендер на кошти Європейського інвестиційного банку. Від нього треба або відмовлятися, або його робити.

— ЄІБ покриє тільки вартість кабін, а реставрація станції буде здійснюватися за бюджетні кошти.

— Одне без іншого неможливо.

— Чому?

— Щоб поставити нові кабіни, треба міняти всю станцію.

— Тобто ви не відмовитеся від цього проєкту?

— У мене є великий сумнів, що він відбудеться. Проєкт під великим питанням. Маємо здорожчання всього і вся, у тому числі кабін, але оскільки це міжнародний проєкт, ми не можемо не закладати на нього кошти.

— *Бортницька станція аерації*. Маємо кредитну лінію від Японії і вісім років нічого не робимо. Чому?

— Питання до японської сторони, вони не можуть вибрати підрядника. Нагадаю: це міжурядовий проєкт. Те, що стосувалося міста, зроблено на 100%.

— Що від міста треба було зробити?

— Був перелік певних робіт, які треба було зробити, щоб почати роботу.

Зараз, до речі, ми активізувалися, їздили туди. Є надія, що процес піде. Діалог відбувається. Японці не відмовилися від цього, але нам треба самим, напевно, якісь рішення ухвалювати і пропонувати.

Найближчим часом ці роботи не почнуться, навіть незважаючи на війну, а можливо, зважаючи на війну і ризики.

Можливо, нам доведеться переглядати всі рішення. Кредитна лінія – це добре, але якщо вона не вибирається, то це погано. Ситуація на Бортничах не покращується. Тут задіяна насамперед держава, такі речі під гарантії держави робляться. Треба переглядати ситуацію і шукати спільне рішення.

6. Хто керуватиме "Київміськбудом"

— Компанія Ernst&Young провела аудит "Київміськбуду" після того, як забудовник зупинив роботи на будмайданчиках. Ви читали звіт?

— Так.

— Він у вас є?

— Так.

— Копію мені дасте?

— Ні.

— Чому?

— Там є сторінки, які Ernst&Young не дозволяє читати.

— А всі інші сторінки?

— Усі інші сторінки є на сайтах "Київміськбуду" і КМДА.

Примітка.

На сайтах КМДА та "Київміськбуду" аудит ***не опублікований****, на сайті департаменту комунальної власності розміщений лише пресреліз за результатами аудиту, а не відкрита частина аудиту.*

— Що саме вони не дозволили публікувати?

— Це ж комерційна структура. Думаю, ви знайомі з такими речами.

— Спочатку казали, що міська влада буде залучати тільки Ernst&Young, а там ще долучилися "НХД аудит" і Baker Tilly.

— Навпаки, ці дві компанії були в процесі, аудити проводили регулярно, але наглядова рада ухвалила рішення долучити аудитора з "великої четвірки".

— Президент компанії Ігор Кушнір визнав, що під брендом "Київміськбуду" будують приватні компанії. Вони користуються парасолькою комунальної компанії.

— **Вона ж не комунальна компанія.** Це ***приватне акціонерне товариство***…

— …80% акцій якого належать громаді Києва.

— Компанія користується іншим набором законодавчих документів у керуванні.

Що сталося з ринком нерухомості Києва і цінами на житло під час війни. Президент "Київміськбуду" Ігор Кушнір

— Чому міський чи державний бюджети повинні фінансувати фіскальний розрив приватних фірм?

— А кого це вони фінансують?

— Була новина, що 2,3 мільярда гривень хочуть *перекласти на держбюджет* для фінансування дефіциту – суми, якої нібито не вистачило на добудову об'єктів "*Укрбуду*".

— Якщо Кабмін вирішив передати об'єкти "Укрбуду" "Київміськбуду" і казав, що він знайде кошти чи надасть пільговий кредит, хай завершить цю роботу.

Добудуйте цей будинок, там теж квартири продані, а за що його добудувати? Грошей немає.

— Кушнір змінював проєкти, додавав нові площі.

— Десь додав, десь не додав. Місто в цьому не брало участі.

Чесно кажучи, якби це була комунальна історія, ми б точно були проти, бо розуміємо, що це.

Натомість було рішення уряду.

Президент дав вказівку, хто має добудувати. Давайте виконувати це повністю перед вкладниками, які чекають на ці квартири.

— Ви сказали, що ініціюєте рішення викупити на 1 мільярд гривень нерухомості в "Київміськбуді", щоб дати їм обігові кошти.

— Це ініціює Київська міська рада, прийнявши звіт тимчасової контрольної комісії про те, щоб там викупити.

А ми і так купуємо квартири на ринку для черговиків, нам без різниці, у кого.

Тобто ніхто не буде купувати квартири безпосередньо для порятунку компанії. КМБ є одним з учасників ринку.

— У вас є комунальні "Спецжитлофонд" і "Житлобудінвестбуд-УКБ".

— Вони не будують житло в таких кількостях. У нас є величезна черга, яка потребує задоволення.

Я б не ставив питання так, що за кошти платників податків ми когось там рятуємо.

— Як я це бачу?

> **"Київміськбуд" використовує перехресне фінансування: на свій розсуд фінансує будівництво того чи іншого будинку.**
>
> **Починається криза через ковід і війну. Кушнір каже: мені не вистачає 2 мільярди.**

Проводиться аудит, де повторюється та сама теза:

> **не вистачає 2 мільярди "через зовнішні чинники".**

Потім виходите ви, і кажете:

> **треба, щоб 2 мільярди дала держава, і ще на мільярд купимо квартир.**

— Я кажу лише про виконання зобов’язань, узятих усіма сторонами. Місто тут ніяких зобов'язань не брало. Чому ж інвестори приходять до керівництва міста?

20 тисяч покупців квартир і крани, що не крутяться. Що відбувається з "Київміськбудом"?

— Вони повірили приватному забудовнику, який обіцяв квартири.

— Зараз прийде нова команда, буде дивитися на цю історію. Ігор Миколайович уже не президент.

— Як він міг *написати заяву про відставку*, якщо він відсторонений?

— Перевірка закінчилася, він повернувся й одразу написав заяву.

— Не винуватий ні в чому?

— Слідство покаже.

— Так ви ж сказали, що перевірка закінчилася.

— А в чому він має бути винним? Ви хочете його звинуватити в управлінських рішеннях?

— У перехресному фінансуванні, що заборонено законом.

— Хай у цьому розбираються правоохоронці.

Олександре, **тут матерія досить тонка.** Напевно, його дії або бездіяльність і привели до тієї ситуації.

Ми пішли на всі додаткові перевірки, тому що є резонанс.

Замінимо менеджмент, він буде ухвалювати правильні рішення і побудує стратегію виходу із ситуації.

***

№ 3.257

Триває робота зі складання спільного плану для реалізації Формули миру – Андрій Єрмак



2024-08-27

Було б правильно, щоби другий Саміт миру відбувся в одній із країн Глобального Півдня. Про це керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак заявив під час панельної дискусії в межах ***форуму «Україна 2024. Незалежність».***

Він наголосив, що

> — прагнення примусити Росію дотримуватися міжнародного права лежить в основі ***Формули миру***.

За словами Андрія Єрмака,

> — одразу після закінчення першого ***Саміту миру*** розпочалася робота з підготовки ***тематичних конференцій*** за участю ***робочих груп*** і представників країн Глобального Півдня.

«Думаю, **що за декілька місяців ми закінчимо цю роботу, результатом якої буде складання спільного *плану*** реалізації Формули миру Президента Зеленського.

Ми хочемо – і було б правильно, – щоб ***другий Саміт*** відбувся саме в одній із країн ***Глобального Півдня***», – сказав керівник Офісу Глави держави.

Андрій Єрмак також нагадав, що Україна підписала вже 25 двосторонніх безпекових угод і робота триває.

«**Це нова безпекова екосистема, яка буде трансформуватися надалі до повного членства України в ЄС і НАТО**», – додав він.

Керівник Офісу Президента наголосив, що

— Україна докладає всіх можливих зусиль, щоби повернути додому викрадених Росією дітей.

— До Міжнародної коаліції за повернення українських дітей приєдналося вже 40 країн.

Андрій Єрмак також відзначив роботу щодо ***санкційного тиску***:

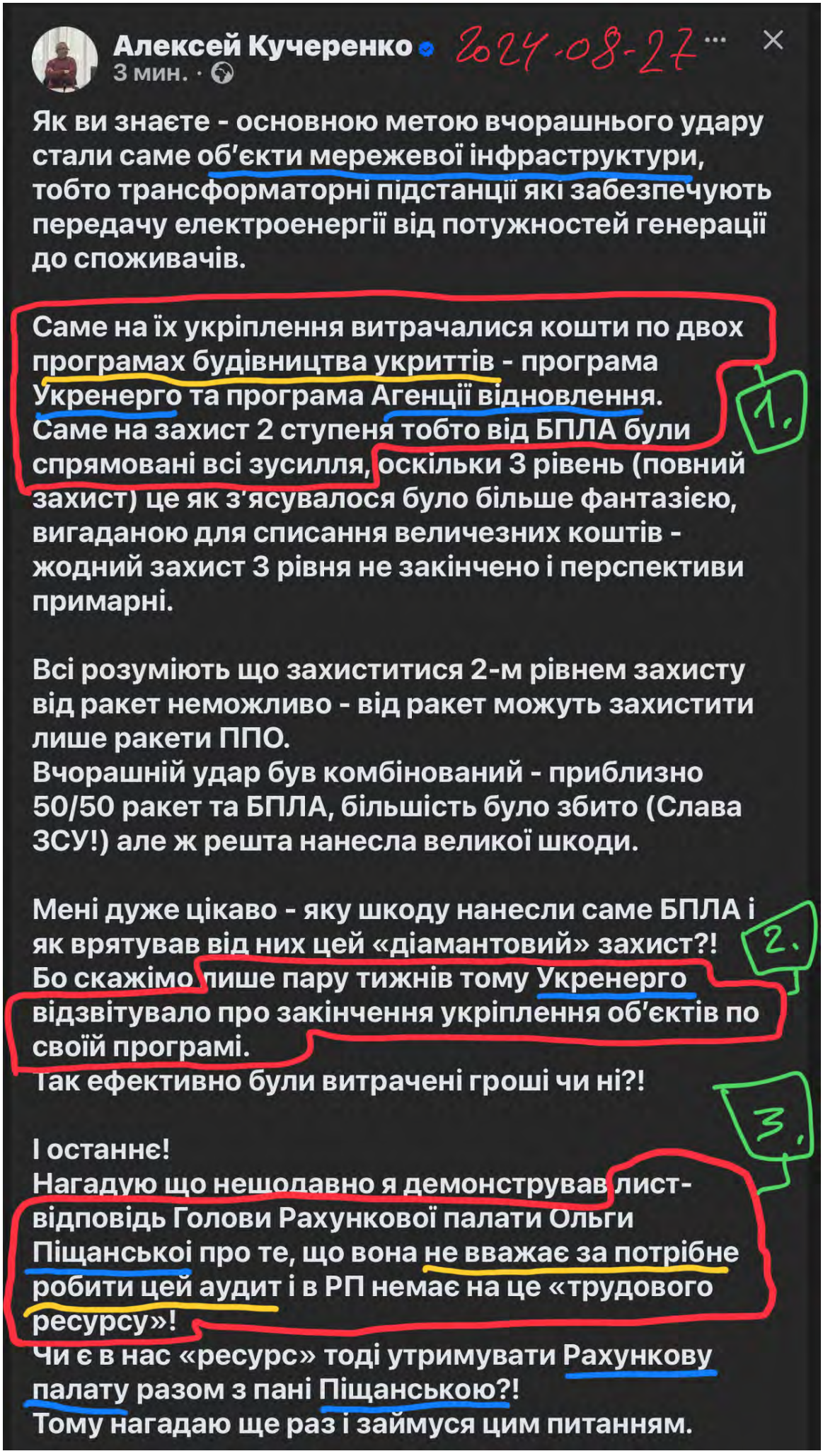
— санкції діють, але вони можуть працювати ефективніше.

Йдеться про

1) — ***російських пропагандистів***, 2) — нафтовий сектор та 3) — атомну енергетику, 4) — унеможливлення «сірого» імпорту електроніки до Росії, зокрема для виробництва ракет.

***

№ 3.258


Алексей Кучеренко
3 мин. ·
2024-08-27
Як ви знаєте - основною метою вчорашнього удару стали саме об'єкти мережевої інфраструктури, тобто трансформаторні підстанції які забезпечують передачу електроенергії від потужностей генерації до споживачів.
Саме на їх укріплення витрачалися кошти по двох програмах будівництва укриттів - програма Укренерго та програма Агенції відновлення.
Саме на захист 2 ступеня тобто від БПЛА були спрямовані всі зусилля, оскільки 3 рівень (повний захист) це як з'ясувалося було більше фантазією, вигаданою для списання величезних коштів - жодний захист 3 рівня не закінчено і перспективи примарні.
1.
Всі розуміють що захиститися 2-м рівнем захисту від ракет неможливо - від ракет можуть захистити лише ракети ППО.
Вчорашній удар був комбінований - приблизно 50/50 ракет та БПЛА, більшість було збито (Слава ЗСУ!) але ж решта нанесла великої шкоди.
Мені дуже цікаво - яку шкоду нанесли саме БПЛА і як врятував від них цей «діамантовий» захист?!
Бо скажімо лише пару тижнів тому Укренерго відзвітувало про закінчення укріплення об'єктів по своїй програмі.
Так ефективно були витрачені гроші чи ні?!
2.
І останнє!
Нагадую що нещодавно я демонстрував лист-відповідь Голови Рахункової палати Ольги Піщанської про те, що вона не вважає за потрібне робити цей аудит і в РП немає на це «трудового ресурсу»!
Чи є в нас «ресурс» тоді утримувати Рахункову палату разом з пані Піщанською?!
Тому нагадаю ще раз і займуся цим питанням.
3.

Рис

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01054, тел. (044) 298-75-02, 298-74-91
E-mail: rp@rp.gov.ua, сайт: https://rp.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013540

_____ № _____ На №_____ від _____

Народним депутатам України
Юлії ТИМОШЕНКО
Олексію КУЧЕРЕНКУ

Про розгляд депутатського звернення

Шановні панове народні депутати!

На додаток до листа Рахункової палати від 15.07.2024 № 34-2374 інформуємо, що згідно з частиною другою статті 27 Закону України «Про Рахункову палату» ваше депутатське звернення розглянуто на засіданні Рахункової палати 23 липня 2024 року. За підсумками розгляду повідомляємо.

План роботи Рахункової палати на 2024 рік (із змінами) не передбачає проведення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) щодо використання коштів державного бюджету, виділених Державному агентству відновлення та розвитку інфраструктури України на будівництво захисних споруд для об'єктів енергетики.

Здійснення цього заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) у 2024 році не є можливим також через обмеженість трудових ресурсів.

При цьому ваша пропозиція буде розглянута при формуванні плану роботи Рахункової палати на 2025 рік.

Водночас зазначаємо, що Рахункова палата провела аудит відповідності процесу розподілу коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії, під час якого досліджувалось питання спрямування коштів Державному агентству відновлення та розвитку інфраструктури України на реалізацію експериментальних проєктів.

Крім того, на сьогодні проводяться аудити ефективності на такі теми: «Руйнування Каховської гідроелектростанції: масштаби і наслідки катастрофи»; «Територіальні громади у війну: відновлення соціальної та критичної

Рахункова палата
№34-2752 від 05.08.2024
КЕП: Піщанська О. С. 02.08.2024 17:14
3FAA9288358EC0030400000044543800C9E9CB00

***

№ 3.259

Основні теми доби 26.08.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ У Курській області суттєвого просування ЗСУ за добу не зафіксовано. Президент Зеленський оголосив про взяття під контроль ще 2 населених пунктів. Російська влада швидкими темпами будує укріплення навколо Курської АЕС та в напрямках на Курськ та Білгород. На АЕС прибула делегація Міжнародного агентства з атомної енергії на чолі з директором Гроссі. Він заявив, що будівлі станції не спроможні захистити реактори від руйнування в разі обстрілу.

Президент Зеленський стверджує, що однією з причин наступу в Курській області була реакція на заборону застосовувати далекобійні засоби враження для ударів по цілях у глибині Росії.

На лінії фронту в Україні ситуація загострюється і дедалі стає критичною для ЗСУ. Російські війська ведуть наступ та атаки на 6 напрямках у Донецькій, Луганській та Харківській областях. За даними Генштабу, за добу сталися 170 зіткнень. Сервіс DeepState Live Map повідомив про суттєве просування російських військ у напрямку Покровська та Селидового та втрату села Птиче. Також армія РФ просунулася на околицях Торецька в селищі Північному.

На Херсонщині внаслідок обстрілів та атак дронів загинув чоловік, поранено 10 осіб, на Харківщині – загинули 2, постраждали – 5 мирних жителів. На Донеччині поранено мешканця Костянтинівки. Через погіршення безпекової

ситуації Донецька військова обладміністрація розширила зону примусової евакуації сімей із дітьми. У Нікополі на Дніпропетровщині загинула людина, поранено – 6 осіб.

2️⃣ Росія двічі за добу завдала по Україні надпотужних повітряних ударів крилатими та балістичними ракетами, а також дронами-камікадзе. Головними цілями атаки були об'єкти енергетики.

Перший удар у ніч на 26 серпня був найпотужнішим із моменту вторгнення. Атака тривала понад 16 годин. Росія застосувала 3 аеробалістичні ракети "Кинджал" (збито 1), 6 балістичних ракет "Іскандер-М" або північнокорейських KN-23 (збито 1), 77 крилатих ракет Х-101/555, 28 крилатих ракет "Калібр", 10 ракет "повітря-земля" Х-59/69 (всього збито 99 ракет 3 типів), 3 ракети Х-22 – "вбивць авіаносців" (збито 1), 109 ударних БПЛА типу Shahed (збито 99). Для відбиття атаки були залучені всі наявні засоби, зокрема – тактична авіація. Усього було збито 102 ракети та 99 безпілотників. Декілька ракет та безпілотників не влучили в ціль або вийшли з повітряного простору України – як завдяки засобам радіоелектронної боротьби, так і через погану якість виготовлення.

На Сумщині пошкоджено об'єкт залізничної інфраструктури. На Івано-Франківщині пошкоджено енергетичний об'єкт, постраждали 3 особи. В Ізюмському районі Харківщини ракета влучила в будівлю промислового підприємства, 1 людина загинула, 2 – поранено. У Лозівському районі ракета Х-22 вибухнула в полі. На Полтавщині постраждали 5 осіб. внаслідок удару по промисловому підприємству. На Дніпропетровщині загинула 1 особа, ще 1 мирного мешканця – поранено. На Запоріжжі виникла пожежа на енергооб'єкті. Також пошкоджено об'єкти енергетичної інфраструктури в Луцьку, Рівненській та Львівській областях. У Луцьку дрон влучив у житловий будинок. На Вінниччині пошкоджено інфраструктурний об'єкт, поранення дістали 2 цивільні особи. У Київській області пошкоджено 2 енергооб'єкти. Греблю Київської ГЕС не було пошкоджено, проте внаслідок влучення ракети частково зруйновано будівлю електростанції. В області постраждали 4 особи. У Києві та низці інших міст введено екстрені вимкнення електропостачання. За словами власника компанії "Автострада" Шкіля, уряд провалив доручення президента щодо захисту енергооб'єктів.

Всього внаслідок атаки загинули 7 людей, 47 – постраждали, 4 дитини тощо,

За оцінкою Генерального штабу, вартість усіх ракет та дронів, які були застосовані для атаки України, становить близько $1,26 млрд.

Один із російських дронів-камікадзе майже пів години перебував у повітряному просторі Польщі. Командувач оперативного командування Кліщ

заявив, що збити безпілотник не вдалося "через погодні умови", хоча на цей момент негативних погодних явищ над Польщею не було.

Після удару координатор Ради нацбезпеки за президента США Кірбі заявив, що адміністрація Байдена вестиме переговори з Україною щодо можливості застосування далекобійної зброї, але вони будуть непублічними. Кірбі назвав удар "класичним рухом стратегії Путіна". Єврокомісар із закордонних справ та політики безпеки Боррель закликав країни Заходу не обмежувати Україну в ударах по Росії.

Президент Зеленський заявив, що готується відповідь на удар Росії.

3️⃣ У ніч на 27 серпня Росія здійснила ще одну повітряну атаку 3 аеробалістичними ракетами "Кинджал", балістичною ракетою "Іскандер-М", 6 крилатими ракетами "Іскандер-К" та Х-101 та 81 ударним безпілотником типу Shahed. Підрозділи ППО збили 5 крилатих ракет Х-101 та 60 БПЛА, 10 було втрачено. Унаслідок атаки загинуло не менше 5 осіб, близько 20 – поранено. У Запоріжжі зруйновано будинки, пошкоджено інфраструктурний об'єкт, 3 чол. загинули, 3 – поранено. На Харківщині ракета "Іскандер" вибухнула на залізничній станції Куп'янськ-Вузловий, поранення дістали 4 особи. У Кривому Розі внаслідок влучення ракети в готель загинули 2 особи, поранено – 5, ще 2 досі перебувають під завалами. У місті оголошено жалобу. На Хмельниччині спалахнули приватні будинки, постраждав чоловік. Ракети та дрони, що летіли на Київ, було збито, уламки спричинили руйнування та пожежі.

За інформацією групи журналістів "Беларускі Гаюн", під час атаки на територію Білорусі залетіли щонайменше 6 російських безпілотників, проте повідомлень про їхні вибухи не надходило. Повітряний простір країни до ранку патрулював винищувач білоруських ВПС. Президент Лукашенко, білоруські офіційні особи та ЗМІ аж ніяк не відреагували на факт вторгнення російських безпілотників у повітряний простір.

Хоча дуже багато ракет та дронів було збито, ті з них, які влучили в цілі, завдали серйозних пошкоджень українській енергетичній інфраструктурі. У багатьох регіонах електропостачання не було протягом 8 й більше годин. Пресслужба Укренерго оголосила про застосування кількох черг відключень наступної доби, вони відбуватимуться "до стабілізації енергосистеми". За різними оцінками, цей процес може тривати до 2–3 тижнів, якщо Росія буде знову атакувати. Влада столиці та ще кількох великих міст оголосила про відновлення роботи "пунктів незламності". Після атак виникли перебої і в енергосистемі Молдови.

Американський президент Байден заявив, що Росія ніколи не досягне успіху повітряними атаками України.

4️⃣ Українська армія завдала ударів по газових "вежах Бойка" в західній частині Чорного моря, оскільки російські підрозділи намагалися розгорнути на них засоби радіорозвідки та радіоелектронної боротьби. На вежах виникли пожежі.

9 добу влада не може загасити пожежу в Пролетарську Ростовської області на найбільшому на півдні Росії паливосховищі комбінату "Кавказ". Пожежа виникла внаслідок атак українських безпілотників.

5️⃣ Влада Молдови не затримала позафракційного депутата Верховної Ради Дмитрука на запит українських правоохоронців, оскільки українські правоохоронці не надали для цього достатніх підстав (рішення суду). Дмитрук, який незаконно перетнув кордон, вилетів до Італії з аеропорту Кишинів. Президент Зеленський скликав нараду щодо втечі за кордон "ухилянтів" і колаборантів та оголосив, що силові структури мають розробити за 2 тижні "чіткий план" протидії незаконному перетину кордону.

Вищий апеляційний антикорупційний суд засудив колишнього депутата Верховної Ради Сольвара до 3 років позбавлення волі за зловживання службовим становищем та махінації із компенсаціями на поселення на загальну суму 361,5 тис. грн.

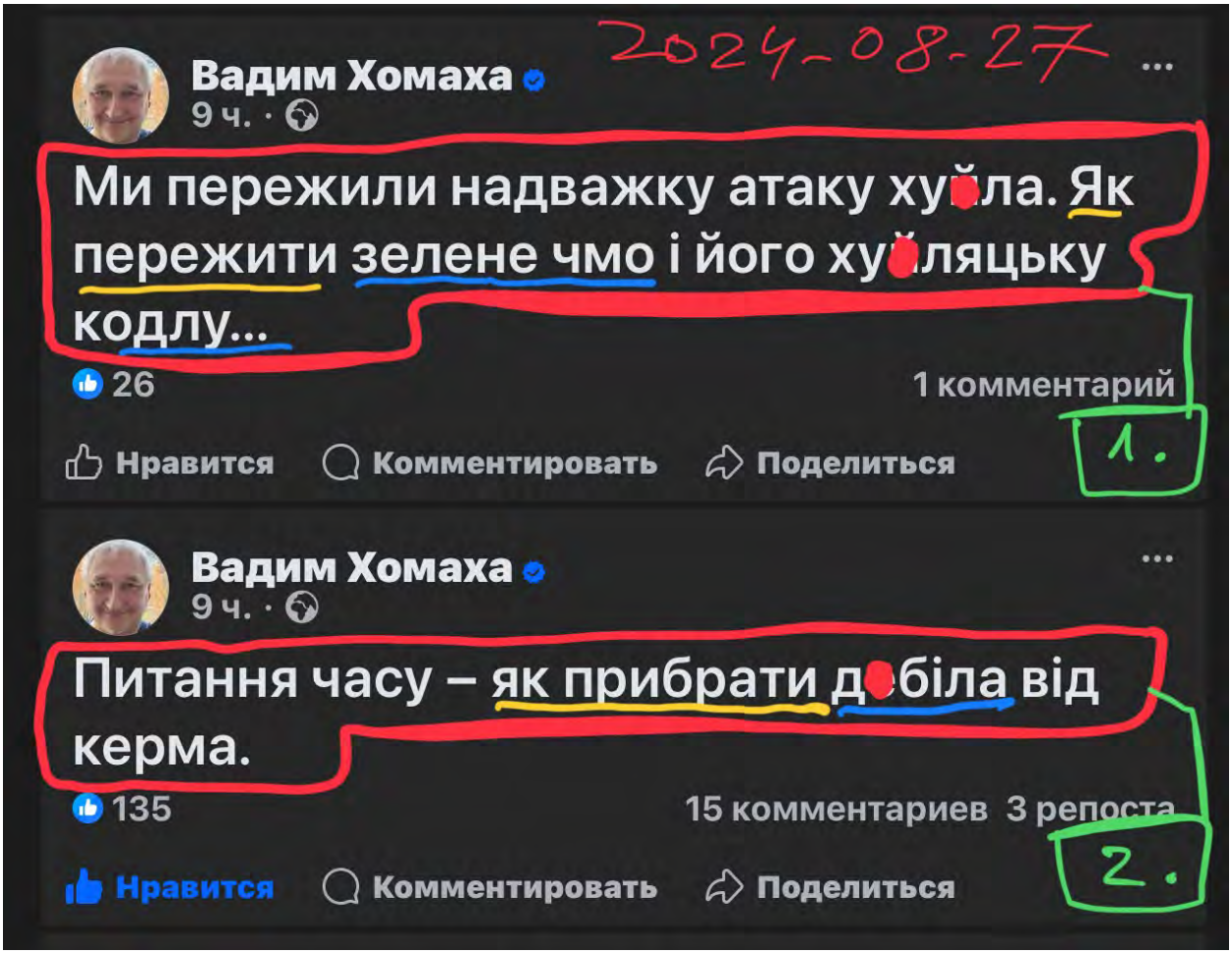
6️⃣ Прессекретар російського президента Пєсков оголосив, що після наступу ЗСУ в Курській області переговори з Україною "втратили свою актуальність", а повідомлення про переговори "не завжди мають правдивий характер".

7️⃣ Французька влада звинуватила у 12 злочинах власника месенджера Telegram Дурова. За інформацією ЗМІ, Дуров прилетів до Франції з Азербайджану, де міг зустрітись із російським президентом.

8️⃣ Вибух на Омському нафтопереробному заводі компанії "Газпромнефть" спричинив втрату майже половини виробничих потужностей. У серпні Росія рекордно збільшила експорт мазуту. Мазут є основним імпортним продуктом для країн, Індії та Туреччини тощо, які здійснюють його глибоке перероблення та експортують бензин та гас як власні.

***

№ 3.260



***

№ 3.261-1

ZN,UA

"ЭНЕРГОАТОМ" ПЛАНИРУЕТ ПОСТРОИТЬ АЭС В ГОРОДЕ-ПРИЗРАКЕ



2024-08-28

Ранее этот проект был остановлен еще в 1980-х годах.

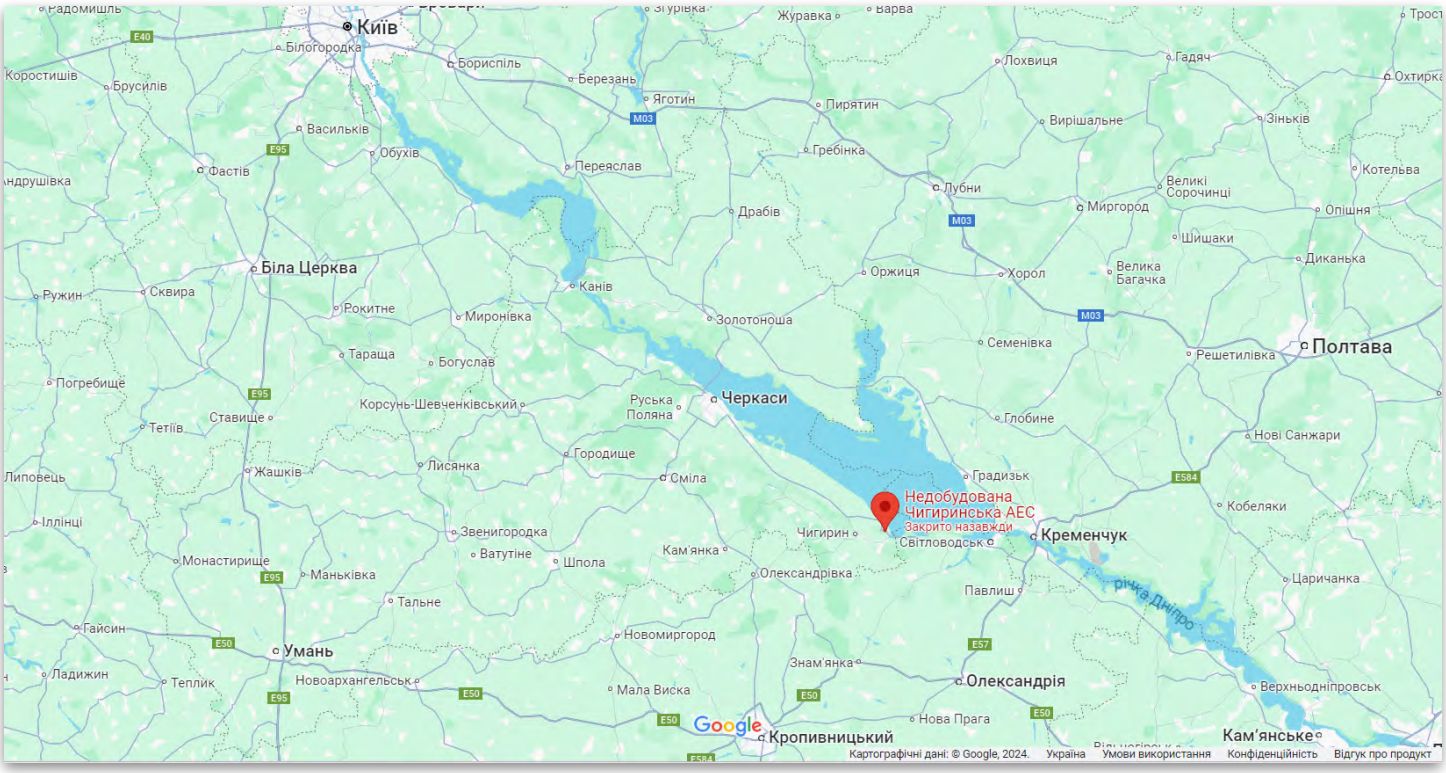
Украина разработала *Энергетическую стратегию до 2050 года*, в которой одним из ключевых направлений является увеличение мощности атомной генерации.

В рамках этой стратегии компания "Энергоатом" работает над определением новых площадок для строительства атомных электростанций.

Одним из наиболее перспективных мест выбрали Чигиринскую площадку вблизи города-призрака Орбита в Черкасской области, где планируют возведение четырех энергоблоков по технологии AP1000.

Чигиринская АЭС – недостроенная атомная электростанция, которая находится в Черкасской области у берега Кременчугского водохранилища.

В 1980-х годах решили начать строительство АЭС и строительство города, однако после Чернобыльской трагедии проект остановили.



Первым шагом в реализации этого нового проекта стали решения, принятые на внеочередной 51-й сессии Чигиринского городского совета:

1) предоставить разрешение на разработку проекта землеустройства по отводу земли в постоянное пользование АО "НАЭК "Энергоатом",

2) передача земли общей площадью 38,1493 гектара в постоянное пользование "Энергоатома".



Недостроенная Чигиринская АЭС

Генеральный директор предприятия Петр ***Котин*** подчеркнул, что

> — компания намерена возродить город Орбита, превратив его в современный населенный пункт, подобный Нетишину, Южноукраинску или Варашу.

Он также отметил, что успешная реализация этого проекта станет весомым вкладом в послевоенное восстановление страны и повышение ее энергетической безопасности.

По словам ***Котина***, внедрение инновационных ядерных технологий обеспечит Украине лидерство в сфере атомной энергетики, предоставив ей уникальный опыт и собственные технологические решения.

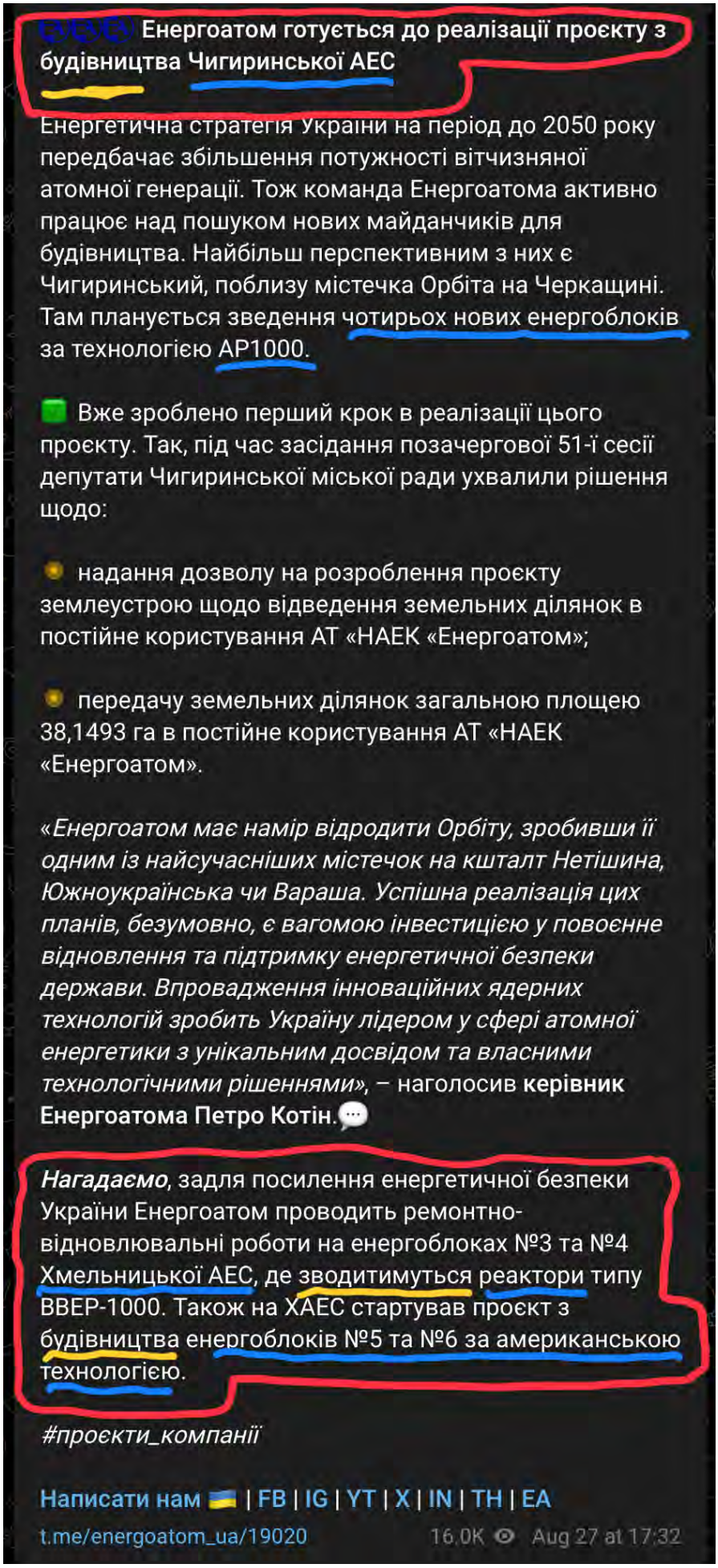
"Энергоатом" разошелся нешуточно и вполне серьезно обещает построить десятки энергоблоков в кратчайшие сроки.

> — Учитывая, что на Хмельницкой АЭС два не могут достроить с конца 1980-х годов прошлого века,
>
> — **очень хочется разобраться в «реалистичности этих планов».**

Сделал это Игорь Маскалевич в тексте "Два! Четыре! Десять! Сколько же реакторов реально построит "Энергоатом"?

***

№ 3.261-2



Енергоатом готується до реалізації проєкту з будівництва Чигиринської АЕС

Енергетична стратегія України на період до 2050 року передбачає збільшення потужності вітчизняної атомної генерації. Тож команда Енергоатома активно працює над пошуком нових майданчиків для будівництва. Найбільш перспективним з них є Чигиринський, поблизу містечка Орбіта на Черкащині. Там планується зведення чотирьох нових енергоблоків за технологією AP1000.

🟩 Вже зроблено перший крок в реалізації цього проєкту. Так, під час засідання позачергової 51-ї сесії депутати Чигиринської міської ради ухвалили рішення щодо:

- надання дозволу на розроблення проєкту землеустрою щодо відведення земельних ділянок в постійне користування АТ «НАЕК «Енергоатом»;

- передачу земельних ділянок загальною площею 38,1493 га в постійне користування АТ «НАЕК «Енергоатом».

«*Енергоатом має намір відродити Орбіту, зробивши її одним із найсучасніших містечок на кшталт Нетішина, Южноукраїнська чи Вараша. Успішна реалізація цих планів, безумовно, є вагомою інвестицією у повоєнне відновлення та підтримку енергетичної безпеки держави. Впровадження інноваційних ядерних технологій зробить Україну лідером у сфері атомної енергетики з унікальним досвідом та власними технологічними рішеннями*», – наголосив **керівник Енергоатома Петро Котін**.💬

Нагадаємо, задля посилення енергетичної безпеки України Енергоатом проводить ремонтно-відновлювальні роботи на енергоблоках №3 та №4 Хмельницької АЕС, де зводитимуться реактори типу ВВЕР-1000. Також на ХАЕС стартував проєкт з будівництва енергоблоків №5 та №6 за американською технологією.

#проєкти_компанії

Написати нам 🇺🇦 | FB | IG | YT | X | IN | TH | EA

t.me/energoatom_ua/19020 16.0K Aug 27 at 17:32

***

№ 3.261-3

ZN,UA

ДВА! ЧЕТЫРЕ! ДЕСЯТЬ! СКОЛЬКО ЖЕ РЕАКТОРОВ РЕАЛЬНО ПОСТРОИТ «ЭНЕРГОАТОМ»



2024-03-02



Игорь Маскалевич

От количества атомных реакторов, которые мы планируем построить уже буквально послезавтра, рябит в глазах.

Учитывая, что атомка на сегодняшний день — надежда и опора нашей энергосистемы, самое время **отделить шапкозакидательство руководства «Энергоатома» от объективных потребностей и реальных результатов**. Конечно, с недавних пор «Энергоатом» — целая корпорация, в которой обязательно появится наблюдательный совет, но переоценивать эту реформу не будем.

Да, роль АЭС в энергосистеме ключевая. В прошлом году они совсем чуть-чуть не дотянули до половины общего производства электроэнергии в стране (зимой временами их **доля выработки доходила до 60%**). По итогам 2023-го украинские АЭС сгенерировали 52,4 млрд кВт·ч, а план на этот год — 53,6 млрд кВт·ч. Увеличить мощности можно хотя бы ради возможности ремонта существующих.

По сути, **именно за счет дешевой атомной электроэнергии нам и удается сохранять относительно низкие цены для населения** (кстати, на компенсацию этих тарифов ушло две трети выручки компании — 128 из 190 млрд грн в 2023 году).

Все это обеспечивают тысячи работников. Многие из них в ВСУ. И хотя сами блоки пока не обстреливали, траектории ракет проходили непосредственно над ядерными реакторами той же Южноукраинской, на высоте 100–200 метров, а прилеты по промзоне станций уже были. И это реально угрожает миру катастрофой побольше фукусимской.

Правда, **война войной, а схемы схемами**.

Вокруг НАЭК они крутились и крутятся годами. Тендеры «Энергоатома» давно стали увлекательным ребусом для журналистов, — в них частенько можно найти участников с ценами гораздо выше рыночных (бывает, и в несколько раз), ведомых к победе не иначе как перстом судьбы.

«Энергоатом» это жутко раздражает. Не завышение цен, естественно, а пристальное внимание к закупкам компании. Там все объясняют вражескими ИПСО и продолжают ничего не менять.

В вопросах планирования тоже.

Пару лет назад руководство ***НАЭК*** и дружественное ему ***Минэнерго*** вспомнили сказку о Ходже Насреддине и обучении ишака разговорной речи. Ну, помните, или ишак помрет, или падишаху станет не до того. Роль падишаха они благоразумно отвели Банковой.

С тех пор

> **— с регулярностью примерно раз в месяц они озвучивают грандиозные планы будущих мегастроек реакторов разных типов и в невиданных количествах.**

Начали с достройки одного-двух блоков еще советского дизайна на Хмельницкой АЭС.

Потом блоки стали саморазмножаться, и на данный момент их уже считают десятками. Правда, львиная их доля — вообще не существующие «в железе» микрореакторы, которые обещают сконструировать в следующем десятилетии, но кого такие мелочи волнуют. Всем заранее известно, что потом планы откорректируют, выбросив большую часть на свалку, и… нарисуют новые.

А вот непрерывная генерация хороших новостей полезна в борьбе за сохранение места. И потом, чем масштабнее планирование, тем больше под него финансовые потоки.

Собственно,

> **— «бизнес» по освоению денег на разработке всевозможных ТЭО отнюдь не ноу-хау «Энергоатома».**

К сожалению, **процесс не так уж безобиден**.

Партнеры привыкают, что заявления украинских топ-чиновников могут быть просто сотрясанием воздуха с аргументацией уровня детского сада, и отношение к нам меняется не в лучшую сторону.

Свежий пример — заявление министра энергетики:

> «…летом или осенью 2024 года Украина планирует начать строительство четырех новых атомных реакторов. Нам нужны корпуса реакторов, которые придется импортировать. Мы хотим сразу сделать третий и четвертый блоки (на Хмельницкой АЭС. — И.М.)… Хотим компенсировать те, что на Запорожской АЭС».

Два реактора собираются купить в Болгарии (мы уже писали об этом). Еще два — в Штатах (и об этом).

Собственно, начать строительство несложно.

> 1) — В «Энергоатоме» говорят, что уже ведут работы по достройке третьего блока и ни разу не обманывают — **на блоке поставили крышу от дождя и штукатурят подсобные помещения**. Кто сказал, что это не строительство?

2) — Есть и совсем экономный вариант — поставить табличку «здесь будет блок номер такой-то». На Ровненской АЭС такая стоит вместо пятого блока еще со времен Януковича.

Но

в нашем случае все несколько сложнее и может хорошо врезать по карманам потребителей.

О покупке «болгарских» блоков переговоры официально идут с прошлого 2023 лета. Сроки постепенно переносятся, но процесс не останавливают.

1) — Ключевое условие Софии — продать их **не менее чем за 600 млн евро**. Именно за столько Болгария купила их у России. Озвучиваются сценарии и с более высокими цифрами — до 750 млн евро. При этом болгары утверждают, что украинская сторона рассчитывает профинансировать сделку из средств помощи Евросоюза.

2) — Любопытно, Минфин Украины в курсе?

Покупка штатовских реакторов по факту уже началась.

3) — Какой-то год переговоров и в декабре 2023-го «Энергоатом» заявил, что **еще за 437,5 млн долл.** покупает ректор для нового энергоблока на Хмельницкой АЭС.

Мы уже рассказывали:

4) — тут не так мы хотим купить, как нам хотят продать два реактора, от которых Westinghouse надо избавиться до 2025 года по соглашению об урегулировании долгов. А с покупателями было откровенно туго.

Китайцы еще при строительстве своих блоков достигли уровня локализации производства в 70%. Сейчас у них есть свой такой же реактор.

Попытка договориться с индусами тоже не очень успешна — проект постройки там шести реакторов завис, и по старинной индийской традиции никто не говорит ни да, ни нет. И так уже много-много лет.

Европейцы тоже не горели желанием.

А вот **«Энергоатом» был готов купить.**

Правда, мешала одна мелочь

1) — **денег, как всегда, нет**.

Не только на реакторы, кстати.

2) — **Денег нет и на объекты подешевле, а в условиях войны и на более нужные энергосистеме.**

В инвестиционном плане НАЭК летом прошлого года меланхолично констатировала, что **средств не хватает даже для укрытий персонала на ЮААЭС и ХАЭС.**

Звучало это так:

— «…у 2023 році планувалось проєктування сховища цивільного захисту на ... місць ВП ХАЕС та проведення передпроєктних робіт і розроблення технічних вимог до проєктування будівництва додаткового сховища для персоналу на промисловому майданчику ВП ПАЕС. У зв'язку з дефіцитом фінансування проєктування сховищ на ВП ХАЕС та ВП ПАЕС переноситься».

Оказалось, что есть вещи много важнее, чем потратить несколько сотен миллионов гривен на укрытия для работников станций. Потом уважаемый менеджмент немного одернули, но приоритеты сохранились.

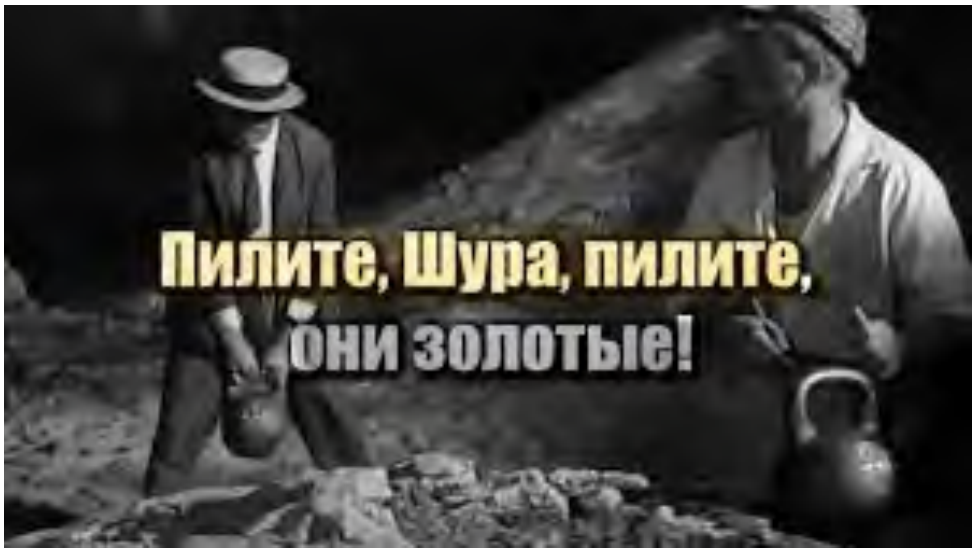
Даже не знаю, как это называется,

— в условиях войны начинать целых четыре стройки при отсутствии средств и строительных ресурсов даже на одну?

Приличного ответа не найти…

По старинке это бы назвали саботажем.

Сейчас времена гуманистические, так что (потом) назовут все это «неэффективным расходованием ресурса». И погрозят пальчиком. Может, даже прямо из наблюдательного совета.



***

№ 3.262

Аграрный социализм. Как 3% аграриев держит за горло/карманы 97% всех остальных. С/х производители как священная корова

Категории государственного интервенционизма в сектор «сельское хозяйство и продовольствие». Золотая жила для агробаронов и VIP-распорядителей чужого



2024-08-29

Романчук

Рептилоидный мозг человека кишит разным фобиями. Одна из базовых – голод. Неудивительно. Бóльшую часть истории люди, действительно, тратили львиную долю времени, энергии и ресурсов для того, чтобы себя прокормить, чтобы банально биологически выживать. Даже в начале XX века более 90 - 95% населения большинства стран проживало в сельской местности. Вся жизнь строилась вокруг продовольствия: заготовить семена/приобрести животных, обработать землю, следить за тем, как растут растения/животные, собрать урожай, заготовить корма, создать условия для зимовки растений/животных, подготовить землю под новый урожай – и так по кругу. Тысячи лет. Естественно, это отразилось на

содержании информационного поля, культурного кода и поведения человека. Голод был реальность, особенно когда случались природные катаклизмы, наводнения, пожары или войны.

В такой ситуации с/х производство было, действительно, священной коровой. Оно было основной выживания, благополучия и экономического развития. С тех пор прошло более 100 лет. Радикально изменилось само сельское хозяйство. Растениеводство, животноводство, как производители с/х машин оборудования внедрили такое количество новых технологий, научных открытий, что резко повысило производительность труда, объём производимой с/х продукции. Голод ушёл в прошлое практически во всё мире. Исключением являются страны, которые до сих пор не поняли, не приняли Свободу и частную собственность. Дефицит продовольствия сменился регулярным производством излишков. В сельском хозяйстве произошла настоящая революция – и даже не одна. А вот в создании людей, в отношении к сельскому хозяйству, как к бизнесу, к сожалению, мало изменилось.

Помните, как собирали первые автомобили до того, как Форд изобрёл конвейер? Вручную. Производительность была очень низкой. Предложение автомобилей очень ограниченным, а цены – заоблачные. Чтобы было потом, мы все знаем. Помните, как выглядели промышленные цеха до роботов? Станки, люди, много шума и очевидные пределы производства. Роботы резко изменили ситуацию. Помните, сколько времени, в основном женщины, тратили на приготовление еды, стирку и уборку до изобретения холодильника, пылесоса, посудомойки, газовой/электрической плиты? Сегодня технологии, которые появились благодаря частным инвестициям, частным нематериальным активам радикально изменили жизнь и возможности жизни и самореализации. Они сделали для либерализации женщины больше, чем профсоюзы и гендерные организации вместе взятые.

Сегодня никому в голову не приходит мысль консервировать производство до конвейера и роботов. Даже самые упоротые консерваторы всего старого не будут настаивать на жизни семьи до появления всех современных домашних устройств и машин. А вот статус сельского хозяйства, несмотря на радикальные его изменения, очень многие полисимейкеры, а также с/х производители хотят сохранить, ссылаясь на те самые страхи рептилоидного мозга. Сегодня они оформлены в виде концепций продовольственной безопасности, сохранения традиционного природного ландшафта, государственных программ «кушаем своё» и «без отечественного производителя продовольствия нет суверенитета и безопасности».

В такого рода консервация старого уклада сельского хозяйства заинтересованы, в первую очередь следующие группы лиц:

1) крупные с/х производители (агробароны), которые владеют/арендуют большие площади земли, имеют солидные активы по хранению, переработке, экспорту своей продукции;

2) лоббисты агробаронов, которые имеют прочные связи с VIP-распорядителями чужого;

3) собственно, дисижнмейкеры в Правительстве, которые определяют параметры с/х политики, включая режим применения сотен инструментов регуляторной, фискальной, кредитной, ресурсной поддержки;

4) коммерческие структуры, которые по государственным программам, в рамках государственно-частного партнёрства, госзакупок и госзаказа поставляют с/х организациям самые разные товары/услуги.

Они вместе составляют агрессивное, консолидированное меньшинство, которые постоянно массирует рептилоидные страхи обычных людей. Вот те и поддерживают аграрных баронов и Со, думая, что они несут благо для страны. На самом деле всё с точностью до наоборот. Консервация особого статуса сельского хозяйства – это высокие цены на продовольствие и продукты питания, направление денег налогоплательщиков в карманы агробаронов, искажение структуры капитала и подпитка коррупции.

В конце августа 2024г. МВФ опубликовал работу

«Субсидии аграрным производителям. Управление вызовами и политические соображения «Agricultural Producer Subsidies Navigating Challenges and Policy Considerations).

В ней описаны отношения между с/х производителями и Государством.

Как установили эксперт Фонда, более половина всей господдержки сектору «продовольствие и сельское хозяйство» приходится на субсидии с/х производителям.

«В 2013–2018гг. в 89 странах 57 процентов государственной поддержки продовольствия и сельского хозяйства было выделено в виде субсидий фермерам».

25% было направлено на «общественные товары» в секторе,

17% - на субсидии потребителям.

«Наибольшая доля субсидий сельхозпроизводителям предоставляется в виде материально-технической поддержки (38%) и субсидии, связанные с другими факторами производства, таким как обработка земли (30%). 28% субсидий с/х производителям – это единовременные выплаты всем фермерам и субсидии,

связанные с воздействием на окружающую среду. Они не связаны с производством.

Только 4% субсидий производителям предоставляется для поддержки цены.

«Основываясь на наборе панельных данных на уровне страны за 18 лет (они производят ~90 процентов мирового ВВП), мы обнаруживаем, что в глобальном масштабе субсидии на продовольствие и сельское хозяйство в форме субсидий на факторы производства и прямые денежные трансферты на основе результатов и других факторы составляли от 0,32 до 0,43 процента ВВП.

Однако, если принять во внимание все явные и неявные субсидии, вытекающие из внутренней и приграничной политики, глобальная прямая поддержка составляет от 0,35 до 0,68 процента ВВП».

Развивающиеся страны оказывают своим с/х производителям гораздо большую поддержку, если оценивать её, как долю к ВВП.

Она составляет 0,7% ВВП.

Многие страны с низким уровнем дохода могли бы существенно увеличить объём производства продовольствия, чтобы поставлять в страны с высоким уровнем дохода с/х продукцию, готовую или на переработку. От этого бы выиграли все.

Потребители богатых стран могли бы сократить долю расходов на питание, а производители в бедных странах могли бы накопить капитал для дальнейшего развития в сельском хозяйстве или других секторах.

К сожалению,

> **— среди полисимейкеров мира в отношении с/х производства продолжает доминировать рептилоидный подход.**
>
> Он основан не на научных фактах и выводах, не на реальном состоянии с/х производства, а на законсервированном, пронесённом через столетие статусе аграрного производителя.

Украина является одной из самых больших жертв с/х протекционизма, широкого распространения субсидий и господдержки в данном секторе.

Если бы в мире сельское хозяйство и продовольствие работали в режиме свободного рынка, то наши с/х производители с учётом природных условий, качества земли и имеющегося потенциала могли бы увеличить экспорт с/х товаров и продовольствия до $200-250 млрд. в год.

Мы-то могли бы, но, как в том анекдоте, а кто нам даст?

Да, необходимо становиться частью того переговорного процесса, в котором определяются правила производства и обмена с/х товарами и продовольствием.

При этом гораздо важнее поместить данный сектор в условия свободного рынка, без субсидий и дотаций, чтобы, в конечном итоге, выйти на естественную структуру капитала в стране.

Украина, если не повторится сталинский голодомор или подобная напасть/ геноцидный захват страны, никогда не будет испытывать голод, дефицит продовольствия.

При этом надо трезво смотреть на мир с/х продукции и понимать, что

> **— стать богатой, процветающей страной с таким локомотивом, как сельское хозяйство практически невозможно.**

Разве что мы каким-то чудом сумеем провести так переговоры по вступлению Украины в ЕС, что именно в нас Евросоюз будет видеть основную житницу, поставщика вкусной, здоровой, экологически чистой пищи.

Мечты, мечты.

В реальной жизни

> **— нам бы от марксистов в Правительстве и их курса на тотальное огосударствление экономики избавиться.**

***

№ 3.263

Психофизическая проблема и Сапольски

2024-08-28

Хомяк

Открытие механизма взаимоотношения психического и физического - это, на мой взгляд, будеь наиважнейшее открытие о природе человека. Это открытие и все то, что оно за собой потянет.

Ключевой вопрос:

> **Как психических акт переходит в физиологическую реальность?**
>
> **Где этот переход между мыслью, образом, желанием , волей и электрическим и химическим реакциями?**

Потому как есть способ наблюдения за психической реальностью, и есть способ наблюдения за нейробиологией. И мы видим как в паралельно происходят процессы. Но нет наблюдения за переходом между двумя реальностями. Эта "щель" и есть тайна.

Если это будет найдено - это власть над материальным. И свобода от материального.

Но эта задача перекрыта фантазмами "ученого" ***Сапольски***:

— «нейробиология производит психическое».

При том, что доказать можно только то, что нейробиология влияет на психическое. Через состояния. Но не производит представления, систему символов, смыслы, мотивацию и все что относится к миру психическое и миру мышления, духовному.

Но ***Сапольски*** искренне верит что определяет и с ним огромные толпы верующих.

Ещё раз:

— влияет — да, но — не формирует символическую реальность, например математику.

Механизм влияния хорошо описан и в ближайшее время ещё много чего полезного нейробиологами будет найдено. В том числе и благодаря Сапольски.

Но это — влияние, не создание.

А вот как психический акт переходит в физиологическую реальность - вот это было бы фантастическим открытием.

Это и к теме ИИ - ответило бы на вопрос возможности производства сознания.

Ну есть ещё один вопрос:

— как в психическом появляется символическая реальность.

И какова ее природа? Но это уже не для нейробиологов, они тут не в силах что либо отвечать.

***

№ 3.264

У найновішому великому звіті Том Купер, згадуючи арешт Дурова, викриває спілку олігархату, що контролює соціальні мережі, а потім аналізує масовані

авіанальоти, через які зазнала вражень українська електромережа. Україна відповіла руйнуванням омського НПЗ, крім того вже дев'ятий день триває пожежа в пролетарську, де знаходиться ще й великий склад російської хімічної зброї (8-10% від всіх її запасів).

Попри паніку, яка й далі жере російське військове керівництво та воєнкорів, через ситуацію на курщині, Купер скептичний щодо дальшого розвитку українського наступу – через підтягнуті ворожі резерви, ЗСУ починають окопуватися.

Дуже важко на покровському напрямку – там, попри колосальні втрати, перевага росіян у живій силі та артилерії поки що залишається 4:1. Проте щось не так із тим російським наступом: це точно притомна тактика, коли їхня піхота атакує на мотоциклах?

Оригінал тут:

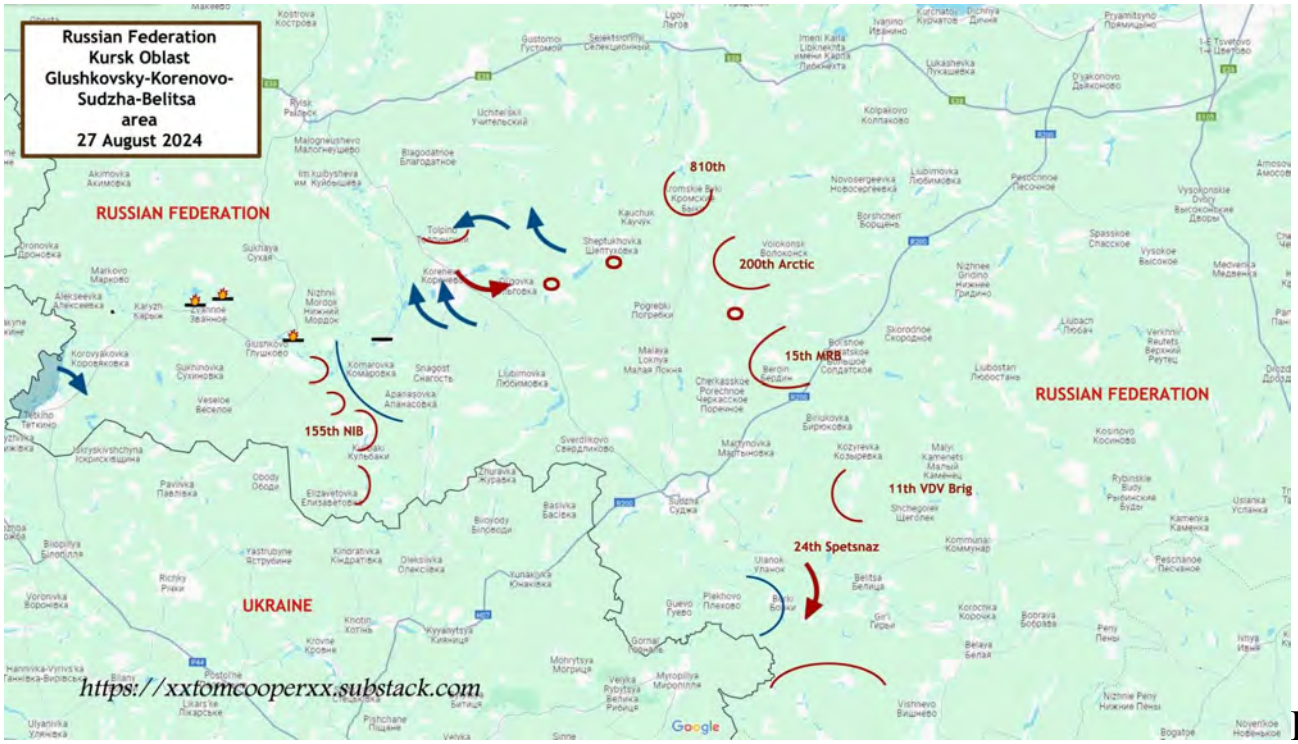
> https://xxtomcooperxx.substack.com/p/ukraine-war-27-august-2024?utm_source=post-email-title&publication_id=1535927&post_id=148182149&utm_campaign=email-post-title&isFreemail=true&r=2bgqpz&triedRedirect=true&utm_medium=email

Переклад: Ірина Жигалюк, Катерина Соболева, Антон Шигімага, Антоніна Ящук

Редакція: Ростислав Семків

Том Купер

Війна в Україні, 27 серпня 2024 року



Всім привіт!

Важко вирішити, з чого почати огляд вчорашнього дня. Отже, перейдемо одразу до найновіших подій...

1. СТРАТЕГІЯ

Пізно ввечері в суботу (24 серпня) Франція заарештувала Павла ***Дурова***, коли він прибув на приватному літаку до аеропорту Ле Бурже в Парижі. Дуров має російське походження, але є почесним громадянином Франції і засновником Telegram – зашифрованого месенджеру. Це одна з причин, чому він став таким популярним у росії (і в Україні) і викликав особливе занепокоєння фсб у минулому (через те, що ТГ користувалися російські внутрішньополітичні активісти та опозиціонери). фсб цікавилося Телеграмом настільки, що він був серйозною мішенню, поки вони не зламали його, в той час як Дуров перебував під загрозою арешту в росії. Отож, Telegram не лише скомпрометований фсб, але й широко (неправильно) використовується - і не лише всіма видами організованої злочинності (наприклад, кількома терористичними організаціями, расистськими рухами, мережами торговців людьми та педофілів, наркокартелями), але й російськими збройними силами для військового зв'язку (особливо на тактичному рівні, а також як заміна платіжних систем).

А, до речі, двома днями раніше федеральний суддя в США зобов'язав Ілона Маска публічно розкрити інформацію про інвесторів, які вклали кошти в купівлю компанії Twitter, нині X. Звісно, більшість з 95 інвесторів, яких він тоді «розкрив», є американськими інституційними фондами. Однак виявилося, що ними володіють такі симпатичні персонажі, як російські

олігархи петро авен (альфа-груп) і вадим мошкович (обидва входять до найближчого оточення путіна), а також такі симпатичні диктатури, як КНР, Саудівська Аравія, ОАЕ і Катар, а потім ще й безліч корпорацій, пов'язаних з пуддінгом і Трампом (через компанію Лонсдейл і Сакс), плюс до цього Ізраїль (CHEQ):

> дійсно, дехто з цього списку допомагає пуддінгу спонсорувати Трампа (звичайно, завжди через цілу низку дочірніх компаній і підставних осіб під виглядом управління капіталом, інвестицій та консалтингових структур....). Наприклад, компанія «8VC», яка безпосередньо пов'язана з Авеном і Мошковичем; холдингова компанія Kingdom Holding Company, що належить принцу Альваліду, або Q Tetris Holding LLC, що належить Катарському інвестиційному фонду...).

(.... Тобто полиште фантазії про «deep state» і подивіться на ось це: організації на кшталт «Спектра» з фільмів про Джеймса Бонда тепер виглядають набагато реалістичніше... в даному випадку західна олігархія у співпраці з іноземними диктатурами купила собі платформу для своїх пропагандонів...)

...і Маск (який перебуває під [черговим] розслідуванням за шахрайство) тепер стурбований тим, що може закінчити так само, як Дуров... в той час як Ц.к.рберг (це для всіх тих, хто може подумати, що його несправедливо обійшли увагою) відмазався від подібної справи, тому що – хоча його Inst.gr.m є однією з найбільших платформ для експлуатації дитячої порнографії – він надав західним урядам доступ до цієї мережі.... [це ми додали крапки, щоб уникнути блокування – ред.]

Так чи інакше, всі російські мейнстрімні та соціальні медіа повилази «на барикади» через арешт Дурова - разом з усіма можливими пуддінг-ферштейєрами (від Ілона Маска, Девіда Сакса, Пітера Тіля, Такера Карлсона до Найджела Фараджа...). Дивіться: олігархи та їхні маріонетки - люблять інших олігархів. Вони всі скаржаться на те, що «свобода слова під загрозою»...

Що за маячня! Змушує замислитися, чи підтримали б ті ж самі персонажі, наприклад, платну нацистську рекламу в британських і французьких газетах 1 червня 1940 року, або платну японську рекламу в загальнонаціональних газетах США 9 грудня 1941 року? ...або як щодо платної єгипетської реклами в «The Jerusalem Times» від 7 жовтня 1973 року та іракської реклами в «Kayvan» та інших іранських газетах від 24 вересня 1980 року...?

Яким би «палким прихильником» свободи слова я не був, у неї є межі – особливо коли цією свободою зловживають з метою поширення пропаганди, дезінформації та мови ворожнечі. Крім того, слід пам'ятати, що Дуров був заарештований не «країною», а за рішенням незалежного суду, що є цілком

нормальною процедурою, якщо є необхідність визначити, чи винен хтось у скоєнні злочину, чи ні.

Але ж ні, це не повинно означати, що я тепер «раптом» «переконався, що система працює».

Навпаки: система глибоко підірвана – насамперед завдяки таким, як Дуров, Маск тощо.... і все ж таки переважає думка: якщо він поважає закон, то з Дуровим все буде добре.

.... і він не впаде з якихось сходів...

.... і не випаде з вікна в кінці цих сходів...

...що набуває особливого значення, оскільки, за повідомленнями, Дуров збирався зустрітися чи то з кимось із вищого керівництва фсб, чи то навіть з пуддінгом особисто. Іншими словами: він знав, що його шукають у Франції, і все одно вирішив, що краще «бігти на Захід», ніж залишатися в росії.

2. ПОВІТРЯНО-РАКЕТНА ВІЙНА

Вже два дні поспіль росія завдає потужних ударів по українській енергосистемі. Дійсно після тижнів «заощадження» і «збирання» ракет, вчора (26 серпня) росіяни здійснили 15-годинний масований ракетний/штурмовий БПЛА-удар по Україні (що тривав приблизно з 00:00 до 15:00). Серед літаків і військових кораблів, які, як відомо, були задіяні, були три групи з 11 літаками Ту-95 і одна з шести бомбардувальниками Ту-22М-3 (цього разу з різних авіабаз), а також чотири кораблі, оснащені крилатими ракетами «калібр» (майже всі перебували в районі новоросійська).

Загалом ПС ЗСУ повідомили про виявлення 127 ракет і 109 ударних БПЛА «шахед», і стверджувалаи, що ідентифікували:

- шість «іскандерів» та/або КН-23 (з курська, воронежа та окупованого Криму; один, як стверджують, було збито)
- три «Кинжали» (з рязані та липецька; один, як стверджують, було збито)
- три Х-22 (всі з воронежа; один, як стверджують, було збито)
- 77 Х-101 (з Каспійського моря та волгоградської області; 75 вважаються збитими)
- 28 «калібрів» (24, як стверджують, було збито)
- 10 Х-59/69 та
- 109 «Шахедів» (з курська, приморсько-ахтарська та окупованого Криму; 99, як стверджують, було збито).

Щоб проілюструвати масштаби: у розпал атаки, близько 07.10 ранку, ПС ЗСУ відстежили понад 80 «шахедів» у повітряному просторі України. Очевидно,

вони мали на меті «розвідку» розташування підрозділів повітряних сил: спонукати українців увімкнути свої радари і, таким чином, виявити позиції своїх засобів ППО. Через 10-20 хвилин перші дві групи Ту-95 завершили випуск Х-101, кораблі Чорноморського флоту почали пуски «Калібрів», а з аеродрому шайковка почали злітати Ту-22М-3. Тобто: задовольнившись тим, що вони дізналися про українські позиції, росіяни почали наносити справжній «головний удар».

У той час, як «шахеди» все ще мандрували північно-східною, північно-центральною, а потім і західною Україною, «калібри» увійшли в повітряний простір двома «зенітно-ракетними коридорами» (через Запоріжжя в напрямку Дніпра і на північ від Херсона, а потім повз Миколаїв). Х-101 з'явилися над північною частиною Сумщини, а потім продовжили рух повз Київ у західному напрямку. Зрештою, більшість ракет і ударних БПЛА сконцентрувалися на близько двадцяти цілей приблизно між Луцьком, Рівним, Житомиром, Вінницею та Івано-Франківськом. Коли вони досягли цієї частини України, до них «приєдналися/їх підсилили» (звісно, набагато швидше) «іскандери», «кинжали» і КН-23.

Десятки шахедів були збиті мобільними групами ППО різних окремих кулеметних батальйонів. Як і у випадку з кількома іншими, минулого тижня деякі з них були збиті вертольотами Мі-8 і Мі-24 армійської авіації ЗСУ. Два дрони зникли в білоруському повітряному просторі, а один долетів аж до Польщі, а потім заглибився в її повітряний простір на 25-30 км. Варшава направила ноту протесту.

[ЗОБРАЖЕННЯ 1]

Стрілець одного з українських мобільних кулеметних відділків. Зліва й справа від його плечей видно сліди диму, залишені ракетою Х-101, яку він намагався збити, проте потім в неї поцілили з ПЗРК.

Хоча «вишестоящі органи» в москві не стомлюються вихвалятися, наскільки точнішими стали їхні ракети (тепер вони, напевне, тягнуть чіпи зі своїх «Майбахів», замість посудомийок «Bosch»?) одна з Х-101 вбила хіба масу риби, врізавшись у Дніпро:

[ЗОБРАЖЕННЯ 2]

Щодо попадань… зважаючи на масивність цього удару, може видаватися дивним, наскільки мало відомо про його результати. Проте, якщо врахувати масштаби відключень по всій Україні, це таки анітрохи не дивно.

Однією з цілей була гідроелектростанція в Вишгороді одразу ж на північ від Києва. В неї влучили принаймні раз і вона припинила роботу. Дамба, що

стримує води Київського водосховища не постраждала (в іншому випадку більшість міста була б затоплена й жертви серед цивільних були б чисельними). Також одна ракета вдарила по багатоквартирному будинку в Луцьку:

[ЗОБРАЖЕННЯ 3]

… а також по готелю в Кривому Розі (убивши двох людей). Інші прильоти були в Хмельницькій та Одеській областях… насправді близько 30+ боєзарядів потрапили по українських електромережах, багато з яких або припинили роботу, або були вимкнуті, щоб запобігти ще більшій шкоді.

Київ оперативно відреагував ударом безпілотниками по найбільшому на росії нафтопереробному заводу «газпромнєфть» під омськом. Мушу зізнатися: я здивований, що такий важливий об'єкт так погано захищений: складається враження, що хтось доручив його охорону австрійському Бундесверу під командуванням нашого славного міністра оборони та інших членів уряду... Тому й не дивно, що омський НПЗ зазнав удару кількох БПЛА і, наскільки відомо, його установку первинної переробки нафти АВТ-11 (найбільша за потужністю: 8,4 млн тонн нафти і 1,2 млн тонн газу на рік) було пошкоджено і зупинено. Україна також завдала удару БПЛА по авіабазі «енгельс-2»: росіяни заявили, що всі дрони збили, але один влучив у багатоквартирний будинок (українці стверджують, що там проживають екіпажі бомбардувальників ВКС).

(До речі, сьогодні вранці досі горів федеральний склад хімічної зброї в пролетарську, який містить 8-10% усіх російських запасів хімічної зброї... пожежа триває дев'ятий день).

Учора вночі росіяни здійснили ще один обстріл: станом на сьогоднішній ранок ПС ЗСУ повідомили про 91 ракету й ударні БПЛА: 65 було збито (зокрема 5 Х-101 та 60 «шахедів»), 10 впали самі, один «шахед» зник у повітряному просторі Білорусі, а на момент написання цього матеріалу щонайменше 10 «шахедів» іще перебували в українському повітряному просторі (близько 08:00 за київським часом). Звісно, не обійшлося без додаткових ударів по інфраструктурі...

3. НАЗЕМНА ВІЙНА

Взагалі, росіяни зараз у такій паніці, що і пудингові піарники, і різноманітні чиновники ледь не щодня вигадують новий привід для чергового українського наступу. Спочатку вони нили про південь Запорізької області, потім про брянщину, потім про південь Херсонщини, потім про бєлгород... Я, чесно, вже збився з рахунку...

Тим часом росіяни далі наступають на захід у Донецькій області.

курщина...

Загалом тут усе відбувається саме так, як планував найбільший військовий стратег усіх часів («без виведення військ з України»): ВСрф і ВДВ перекинули на курщину таке підкріплення (до 30 000 військовослужбовців), що встановили міцний фронт приблизно на 40% території української буферної зони (особливо на сході глушківського району й на схід від Суджі), і почали проводити перші широкомасштабні контратаки (зокрема кілька ефективних і успішних). І навпаки, ЗСУ відійшли з кількох точок і почали окопуватися в деяких інших.

Однозначно підтверджено присутність штабів таких основних російських підрозділів:

- 810-тої ОБрМП
- 155-тої ОБрМП
- 200-тої ОМСБр
- 7-го та 51-го полків ВДВ
- 11-тої бригади ВДВ
- 24-тої бригади спецназу, і це на додаток до більш ніж десятка різних мотострілецьких полків ВСрф і ВКС (плюс два полки «ахмата»... якщо хтось досі вважає їх «серйозними бойовими формуваннями»).

Західне крило...

Уздовж річки Сейм у глушковському районі росіяни, як відомо, за вихідні побудували три нові понтонні мости: два на північ від званного і один біля глушково. ЗСУ наносять по них удари з БПЛА і Хаймарсів, а ПС ЗСУ — авіабомбами; втім, я не поділяю оптимізму тих, хто очікує тут «іще одного Херсона». Це територія росії, логістичний центр ВСрф у курську розташований неподалік, а Сейм — не Дніпро (принаймні, до того, як росіяни підірвали Каховську дамбу). Плюс, враховуючи, якими темпами США, Велика Британія і Франція постачають Україні високоточні керовані боєприпаси повітряного базування, а триголовий страус у Білому домі далі забороняє використання зброї великої дальності на російській території... я не здивуюся, якщо виявиться, що росіяни мають більше бомб над Сеймом, ніж українці...

Звісно, це гіпербола, але не дивно, що ВСрф зуміли підсилити 155-ту бригаду морської піхоти настільки, що вона змогла контратакувати в комаровці:

дехто каже, що росіяни відвоювали село.

Тобто, одна лише присутність 5-тої зенітно-ракетної бригади ВКС мала б показати всім, що особливо «фсб ні кроку назад» не має наміру відступати, захищаючи глушковський район.

[ЗОБРАЖЕННЯ 4]

У районі Коренева три дні тому росіяни провели контратаку у Толпіному та, після того, як ЗСУ відійшли з цього населеного пункту, взялися атакувати через Вєтрено в бік Ольгівки та Крем'яного. Згодом, однак, вже ЗСУ контратакували… звідкилясь «із півночі, з боку Олександрівки» – і це дає нам зрозуміти, що ВСрф намагаються, схоже, пробитися до ще одного російського підрозділу, відрізаного від тилів, можливо у районі Дубровки? Менш імовірно, ВСрф намагаються відрізати позиції, які ЗСУ контролюють далі на північний схід – на ділянці від Шептухівки до Каучука: зграя «аналітиків», які кажуть «без відео не віримо», до слова, заявлять, що ті позиції не існують взагалі. Як, на їхню думку, ЗСУ можуть атакувати з боку Олександрівки на Толпіне, якщо їх там немає, – гадки не маю. Те саме відбувається і з заявами щодо того, що Краснооктябрьське наразі перебуває «під українським контролем» – хоча вони там уже тиждень: справа в тім, що війська звідти лише тепер вивели на ротацію, тому вони нарешті можуть показати відео з цієї ділянки… те саме відбувається і з «українським просуванням північніше Малої Локні»...

Насправді, втрати, яких російська 810-та бригада морської піхоти зазнала минулого тижня, «швидко замістили» черговим батальйоном «морської піхоти», а також частинами ще 4–5 різних полків із мобіками, – їх усіх перекинули на цю ділянку (по суті це моряки з бойових кораблів Тихоокеанського флоту тощо). Проте, після того, як десь 80–90 недобитків з 9-тої МСБр спромоглися втекти в бік Бахтинки, 24 серпня ЗСУ не лише закріпилися у Малій Локні – «лінія фронту» на цій ділянці має тепер приблизну форму дуги та пролягає десь від Шептухівки (?), через Каучук (ЗСУ) до Анастасьєвки (ЗСУ) та Машкіно (ЗСУ) на півночі – й аж до східної сторони траси, яка сполучає Льгов і Суджу – до Бахтінки (?) і Розгреблів (?)... Якщо це звісно можна назвати «лінією» фронту, бо по суті це – смуга десь 5–10 кілометрів завширшки, на якій нікого немає – «сіра зона», яку не контролює ніхто.

У районі Большого Солдатского, росіянам вдалося спинити українські просування, потім 11-та та 15-та бригади ВДВ пробилися крізь оточення до військових у Нижній Паровій, а тоді змусили ЗСУ відступити (приблизно) до лінії Розгреблі–Бірюковка–Боркі. Південніше цієї лінії ЗСУ надалі контролюють Пушкарне та Руську Конопельку.

Однак, далі на південь, 24-тій бригаді спєцназа вдалося вибити десь 40 оточених військових з Уланку, а тоді – чи-то в Уланку, чи-то в Нижнємаховому – вони перетнули річку Псел і відбили Спальне. Через це ЗСУ муслили відступити з Білиці та Гир'їв. І все це відбувалося десь 22–23 серпня – відтоді триває великий бій за Бірки.

У повітрі ПС ЗСУ надалі б’є по мостах на річці Сейм, пускаючи керовані боєприпаси з літаків МіГ та Су. Також через українські FPV-дрони росіяни втратили ще один гелікоптер Мі-8, можливо навіть два.

[ЗОБРАЖЕННЯ 5]

ПКС рф наразі потужно бомбардують район Краснооктябрського. російські FPV-дрони працюють по підрозділах ЗСУ неподалік, у районі Снагості. росіяни посилюють авіаудари по Суджі: насправді, пудінгові пропагандони вже попередили російських цивільних, які все ще лишаються на окупованій Україною території, що всі містечка та села будуть «винищуватися».

На північ від Харкова… без значних змін, однак після того, як остання українська контратака в районі Глибокого зазнала невдачі, слід тепер очікувати, що в контратаку підуть вже росіяни…

4. БИТВА ЗА ДОНБАС

Куп’янськ-Сватове...

> росіяни соваються туди-сюди... українці деінде контратакують (наприклад, у Серебрянському лісі, де їм вдалося трохи просунутися).

Бахмут...

> росіяни продовжують мляві атаки у районі Каналу. Замість 11-тої повітряно-десантної бригади вони виставили три мотострілецькі батальйони, складені з мобіків, і ті інколи атакують у районі Кліщівки.

Як і інші підрозділи ЗСУ у цьому районі, батальйон «Скеля» (425-тий окремий штурмовий батальйон) контратакує за кожної нагоди. На жаль, ця битва є ще одним доказом того, що якість не замінює кількість.

Покровськ-Авдіївка...

> цей сектор залишається у цілковитому фокусі росіян. Власне, угруповання військ «центр» веде наступ – де-факто – двома загальновійськовими арміями, які включають усі підрозділи 1-шої, 15-тої, 30-тої та 114-тої мотострілецьких бригад, повністю укомплектовану 27-му мотострілецьку і 90-ту танкову дивізії, тут також діє 201-ша військова база, і ще десятки мобік-батальйонів, якими доукомплектували розбиті підрозділи. Втрати росії у цьому районі залишаються на рекордно високому рівні четвертий-п’ятий тиждень поспіль. А ще вони додатково оснащують штурмові групи мотоциклами:

[ЗОБРАЖЕННЯ 6]

Головною віссю цього наступу залишається локальна залізнична ділянка. Саме по ній ВСрф увійшли, а згодом захопили всю Новогродівку; навіть найзапеклішого опору 151-тої окремої механізованої бригади було недостатньо. Південніше росіяни також розширили своє проникнення – штурмують у напрямку Михайлівки, Калинового та Свято-Богоявленського.

Будьте певні:

> **— більшість російських військ у цьому районі, які кажуть щось на кшталт «всього одна українська бригада могла б відкинути їх», – це не що інше, як видавання бажаного за дійсне.**

Ні, не могла б.

Особливо враховуючи те, що

> — воздушно-космічєскі сили мають над цією частиною України повну перевагу у повітрі.

Ну і плюс

> **— російська перевага приблизно 4:1 у війську, артилерії та FPV.**

Можливо,

> **— Зеленський особисто обіцяв «підсилити» ЗСУ на Покровському напрямку.**

Що це означає, я не знаю, бо навіть п'ять українських бригад небагато б змінили.

Навіть 10 систем «Patriot», IRIS-T та/або NASAMS не змінили б – їм бракує дальності, щоб збити Су-34, перш ніж ті запустять КАБи, а ще вони майже непридатні проти FPV.

Район Мар'їнка-Вугледар...

> на жаль, кут Вугледара насправді вже не один. Незважаючи на величезні втрати, росіяни захопили смугу території від Костянтинівки (майже вся вона зараз в їх руках) до Водяного і таким чином широким фронтом вийшли на трасу 00532 (сполучає Вугледар з Костянтинівкою). Схоже, минулого тижня їх зупинили, але вони також витіснили ЗСУ з досяжності артилерійського пострілу на найближчу ділянку залізничної колії Донецьк – Мелітополь.

5. ПІВДЕННЕ ЗАПОРІЖЖЯ ТА РІЧКА ДНІПРО

Херсон...

паралельно з тривалою російською терористичною кампанією FPV-ударів по мирному населенню міста, останніми днями ЗСУ та ПС ЗСУ почали обстрілювати російські спостережні пости та артилерійські позиції в районі Олешок. Що, своєю чергою, спонукало декількох пуддінгових пропагандонів нафантазувати ще один український наступ – чи то через Дніпро, чи навіть аж на Крим. За їх словами, для цього «українські бойовики» зібрали в районі Одеси величезну кількість безпілотників та FPV.

[ЗОБРАЖЕННЯ 7]

Український МіГ-29 б’є високоточною ракетою по російських спостережних постах в районі Олешок, 22 або 23 серпня.

***

№ 3.265

Дехто Володимир Зеленський на своєму шапіто бовкнув щось узагалі ідіотичне: "Україна успішно випробувала першу балістичну ракету власного виробництва"



2024-08-29

Максіменко

Vova, першу балістичну ракету власного виробництва "Грім-2" Україна випробувала в 2016 році, ще тоді, коли ти був 4-кратним ухилянтом, обзивав нашу Батьківщину повією з німецьких порнофільмів та працював у ідеологічній сфері кіно- та телевиробництва на расєї. Далі ракети й пускові установки пройшли допрацювання й якраз до квітня 2019 року були вже остаточно завершені дві установки для співвиробника Саудівської Аравії та для України. А наші два оборонні підприємства вже зібрали для них 12 ракетних двигунів.

Проблема виявилася в тому, що це була дуже ефективна зброя, яку кваліфікували за категорією "озброєння неядерного стримування" (тобто, на країну, яка володіє такими ракетами, не нападають!) І ще - про це не любили говорити вголос, бо угоди нас обмежували, але насправді, ці ракети досягали москви.

Так, саме через це Зеленським були знищені деякі виробництва, зокрема, в Павлограді, а ракетна програма Грім-2 заморожена.

В 2021 році Міноборони все ж сповістило, що готове підписати контракт на виробництво дивізіону.

— Потім обмежили, далі прийшов Рєзніков і проєкт похоронив.

Лише в листопаді 2023 року генерал ***Баранов*** підтвердив, що

— їм вдалося приховати й зберегти від знищення зеленими зрадниками сам комплекс, документацію й певні блоки й комплектуючі.

До речі, саме так сталося і з знаменитою САУ ***Богданна***.

— З початком вторгнення Ze наказав знищити єдиний готовий екземпляр.

— Дивом переховали і врятували від зрадника. А потім саме нею накрили русню на Зміїному.

Отака вам історія з зеленою брехнею, підлістю і зрадою...

А на фото

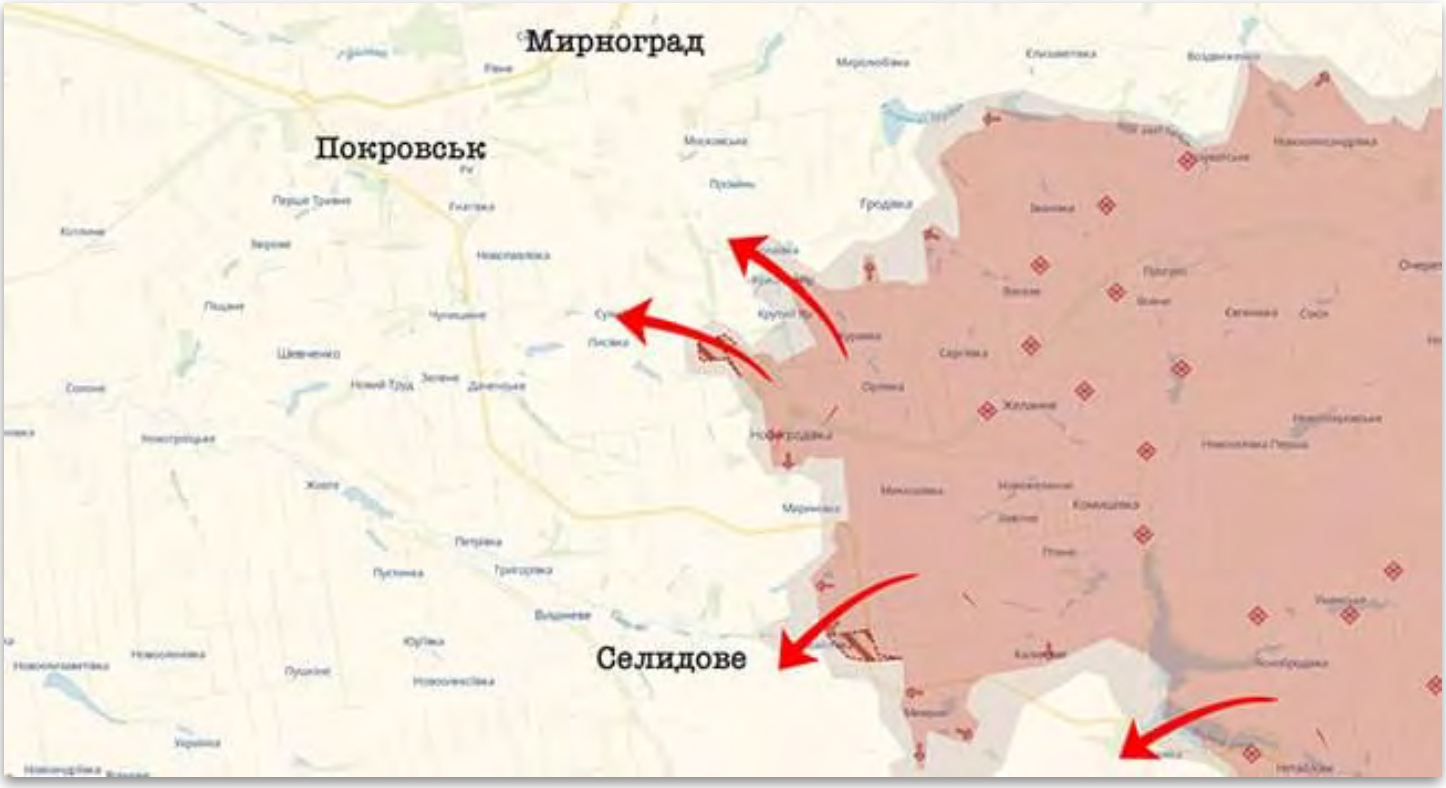
— "щойно ze-брехуном випробувана" пускова установка Грім-2 з балістичними ракетами вже на параді до Дня Незалежності в 2018 році.

Це та зброя, якої нас позбавив Зеленський...

***

№ 3.266

Основні теми доби 28.08.2024 в Україні та навколо України



1 Російське командування остаточно визначилося зі стратегією літньої компанії. Попри наступальні дії, які ЗСУ ведуть у Курській області, усі російські стратегічні резерви вкинуто в бій на ділянка фронту в районі Покровська, Торецька та Вугледара. Посилилися російські атаки й на інших напрямках, щоб не дати можливості українському командуванню перекинути резерви на напрямок російського головного удару. Упродовж доби на лінії фронту сталася рекордна кількість бойових зіткнень – 194, посилилися і ракетно-бомбові удари по позиціях ЗСУ та прифронтових територіях. За інформацією сервісу DeepState Live Map, російські війська суттєво просунулися в Новогродівці, а також у районі траси Донецьк-Дніпро та в Селидовому, де вже точаться бої.

Головнокомандувач ЗСУ Сирський доповів президенту Зеленському, що ситуація в районі Покровська "вкрай важка".

Також російські війська просунулися на обох флангах оборони Вугледара – у районі Павлівки та Микільського.

Тривають бої на околиці Торецька й на південь від селища Нью-Йорк – у Пантелеймонівці.

Кількість постраждалих цивільних осіб унаслідок удару керованими бомбами по Куп'янську досягла 14.

Після перекидання підкріплень до Курської області, зокрема, морського та повітряного десанту зі сходу Росії, з Калінінградської та Мурманської областей, просування українських військ майже припинилося. Російські

підрозділи в кількох місцях перейшли до контратак і повернули контроль над кількома населеними пунктами, які раніше захопили ЗСУ. Російська влада обмежила в'їзд до Курчатова – міста-супутника Курської АЕС. Українські дрони контролюють стратегічну автодорогу Льгов – Рильськ, рух нею цивільних автівок заборонено. Президент Зеленський оголосив, що ЗСУ "збільшили зону контролю" в Курській області. Влада Білгородської області РФ відселила мешканців кількох населених пунктів поблизу кордону з Україною.

Внаслідок російського ракетного удару по Сумщині поранення дістали 2 місцевих жителів.

Кандидат у президенти США, колишній президент Трамп заявив, що наступ ЗСУ в Курській області може призвести до Третьої світової війни.

Спікер Держприкордонслужби Демченко заявив, що поблизу українського кордону скупчень білоруських військ не виявлено. У телеграм-каналах поширено відео перекидання до Гродненської області білоруської важкої техніки, зокрема, танків. Всю техніку маркована тактичним знаком "В".

2️⃣ Командувач Повітряних сил Олещук оголосив, що під час відбиття нічної повітряної атаки вдалося збити 60 із 74 дронів-камікадзе типу Shahed та 2 з 5 ракет "повітря-земля" Х-59/69. 10 безпілотників збито над Києвом.

Росія завдала ще одного удару балістичною ракетою по Кривому Рогу, постраждали не менше ніж 8 осіб.

Білоруські винищувачі були в повітрі майже всю ніч і збили принаймні один російський безпілотник, який залетів на територію країни.

Прем'єр-міністр Туск заявив, що союзники порадили Польщі "проявити стриманість" під час знищення російських повітряних цілей. За словами Туска, пошуки уламків російського безпілотника досі продовжуються.

Генштаб повідомив про завдання ударів по 2 великих нафтобазах – у Кіровській та Ростовській областях РФ, причому одна з них розташована на відстані понад 1500 км від кордону з Україною. База в Ростовській області забезпечувала паливом військовий аеродром Міллерово та окупаційні війська на сході України.

Влада Воронезької області відселила жителів 2 населених пунктів після детонації боєприпасів на військовому складі, що почалася внаслідок влучення українського дрона.

У Севастополі та в районі мосту через Керченську протоку окупанти полювали за українськими безпілотниками, рух мостом було перекрито на кілька годин.

Міністерство оборони України оголосило про намір передати військам до кінця року 2 млн дронів. За відгуками бійців, багато закуплених Агентством оборонних закупівель FPV дронів мають вкрай низьку якість, а ситуацію рятують постачання волонтерів.

3️⃣ Пресслужба Укргідроенерго повідомила, що розбирання завалів на Київській ГЕС триває, загрози руйнування греблі немає. У будівлю ГЕС влучила принаймні одна російська ракета.

29 серпня обмеження електропостачання діятимуть протягом усієї доби в 15 областях країни та в Києві.

Нацкомісія з регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг оголосила про скасування на період воєнного стану низки умов підключення генерувальних установок до мережі для якнайшвидшого введення в експлуатацію додаткових потужностей.

Іспанія надала Україні 7 генераторів для забезпечення живлення критичних об'єктів.

Пресслужба Енергоатому оголосила про намір "реанімувати" проєкт будівництва Чигиринської АЕС. За оцінкою низки експертів, будівництво може розтягнутися на 10 і більше років, а коштів на це до бюджету не закладено. Тож, вони вважають цей проєкт спробою чиновників "розпиляти кошти на бетоні", причому завдяки зменшенню фінансування армії чи коштом західних кредитів.

4️⃣ Хоча глава Нафтогазу Чернишов на початку року оголосив про відмову закуповувати газ за кордоном, чиновники вже розпочали закупівлю "про запас" коштом кредиту в €200 млн, який надав Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР).

5️⃣ Міністерство фінансів повідомило, що майже 97 % власників українських євробондів погодилися на реструктуризацію боргу. Прем'єр-міністр Шмигаль стверджує, що реструктуризація дасть змогу заощадити $11,4 млрд на обслуговуванні зовнішнього боргу.

МВФ планує надіслати наступного тижня місію для обговорення виконання Україною "маяків" та перегляду меморандуму про співпрацю, який передує видаванню наступного траншу кредиту за програмою розширеного фінансування.

Між бізнесом, урядом, парламентом та Офісом президента тривають торги щодо закону про підвищення податків. Чиновники стверджують, що без зростання податкових надходжень вони не зможуть забезпечити додаткове

фінансування оборони в розмірі 500 млрд грн. Водночас жоден із міністрів, депутатів та чиновників НБУ навіть не заїкається про аудит та суттєве скорочення державних видатків, які не пов'язані з обороною. Плани скорочення міністерств уже "забуто", ба більше, президент Зеленський оголосив про намір створити ще одне "міністерство єдності", яке не матиме жодних функцій, окрім спілкування з діаспорою та біженцями.

Зі слів прем'єр-міністра Шмигаля, потреба в додатковому фінансуванні оборони є критично великою. Тому він оголосив про намір уряду вивести зарплати з тіні за допомогою механізму "воюй чи працюй".

6️⃣ Вищий антикорупційний суд (ВАКС) провів перше засідання в справі колишнього глави Верховного суду Князєва. Спеціалізована антикорупційна прокуратура пред'явила Князєву звинувачення в отриманні хабаря за винесення рішення на користь компанії олігарха Жеваго.

ВАКС випустив під заставу в розмірі 30,3 млн грн главу Антимонопольного комітету Кириленка. Йому висунуто підозру в незаконному збагаченні на суму понад 56,2 млн грн. До обіймання посади в АМКУ Кириленко керував Донецькою військовою обладміністрацією та є однією з довірених осіб президента Зеленського. Влада всіляко намагається вивести чиновника з-під удару.

7️⃣ Відбулося засідання Ради Україна-НАТО, яке було скликано за ініціативи української влади після масштабної російської повітряної атаки. Міністр оборони Умеров проінформував Раду про наслідки російських ударів. Він також обговорював із партнерами можливість створення "щита ППО" над західними областями України та великими містами, проте про результати цих обговорень не повідомив. Умеров у розмові з міністром оборони США Остіном вкотре попросив скасувати обмеження на застосування західних далекобійних ракет для ударів по цілях у глибині території РФ. Країни НАТО оголосили про наміри збільшити обсяги допомоги. За оцінками кількох експертів, Україна отримує не більш ніж половину військової техніки, яку обіцяли надати партнери. День тому Умеров поскаржився, що озброєння від країн Заходу надходить до України з великими проблемами. Президент Зеленський на пресконференції 27 серпня заявив, що українським повітряним силам потрібні винищувачі МІГ, які має на озброєнні Військо Польське. Міністр оборони Польщі Косіняк-Камиш у відповідь наголосив, що країна не може передати Україні ці винищувачі, доки не отримає новітні F-35. Зеленський заявив, що Україна не відмовилася б від допомоги пілотів-добровольців, які колись пілотували F-16, але констатував, що рішення про їхній допуск приймають США. Самі США літаки Україні не передавали й не планують передавати.

Місія НАТО NSATU (з навчання українських військовослужбовців та допомоги в галузі безпеки) розпочне роботу у вересні.

Литва передала ЗСУ партію протидронових систем (рушниць) та розкладачки.

Прем'єр-міністр Великої Британії Стармер та канцлер Німеччини Шольц після переговорів оголосили, що "нових рішень про дозвіл на завдання ударів по території РФ немає".

За твердженням південнокорейської розвідки, КНДР передала Росії 13 тис. контейнерів з озброєннями, серед яких – велика кількість ракет – як для РСЗВ, так і балістичних.

8️⃣ Арбітраж у Гаазі розпочав розгляд по суті справи про порушення Росією Конвенції ООН із морського права щодо обмеження судноплавства в Азовському та Чорному морях.

9️⃣ Французький суд випустив під заставу €5 млн власника месенджера Telegram Дурова. Він перебуває під судовим наглядом. Дурову, його брату, а також ще одному топменеджеру Telegram пред'явлено підозри щодо поширення дитячої порнографії, наркотиків, а також інформації терористичних організацій.

***

№ 3.267



2024-08-29

Ніколов

Це погані новини. Які тим більш погані на фоні Курської операції.

Вторгнення в Роіссю нам принесло окупацію сіл і одного містечка з населенням 6 тисяч людей.

А прямо зараз ворог вступає чи підходить до наших міст на Донеччині (Покровськ, Селідове та купа інших) з десятками чи навіть сотнями тисяч нашого населення. Звідки ЗСУ перекидує військових на Курський напрямок. Тобто не Путєн прибрав з Покровська своїх солдатів на захист Курська, а наші ЗСУ зробили це – забрали частину з донецького захисту на користь курського нападу.

Овчінка-видєлка?

> Я не готовий судити. Це Верховний головнокомандуючий Зеленський і простий головнокомандуючий Сирський рішають що і чого варте.

Але мене від самого початку курської операції насторожувало те, що всі причетні до неї акцентували увагу на такому ефекті:

> **— підняття занепавшого духу українців.**

Тобто

> **— мова йшла про класичні емоційні гойдалки**, чию згубність показав ще Арестович. Коли тобі просто впорскують гормон щастя, а потім наступає відходняк, і стає ще складніше вийти в нуль.

Зараз наступає саме той момент відходняка.

Вже очевидно, що курський наступ зупинився (темп точно впав).

Тобто

> — гормональний фон більше не отримує новинної підтримки. А пішли очевидно погані новини з Донеччини. Тисячі людей тікають звідти евакпоїздами, ворог без бою забрав кілька населених пунктів. А значить новинний фон тепер душитиме «в напрямку протилежному звідки прийшли».

Да, мені не жалко чувства тих, хто вилетів на гребінь емоційної хвилі, а зараз не хоче сприймати "погані" новини, щоб не втрачати ендорфін. І да, я пам'ятаю, що захоплення землі курської - це дещо наламує Путєну комунікацію про те що він нєвєбєнний загарбник і всі склоняються перед ним.

Поживемо побачимо куди все прибіжить.

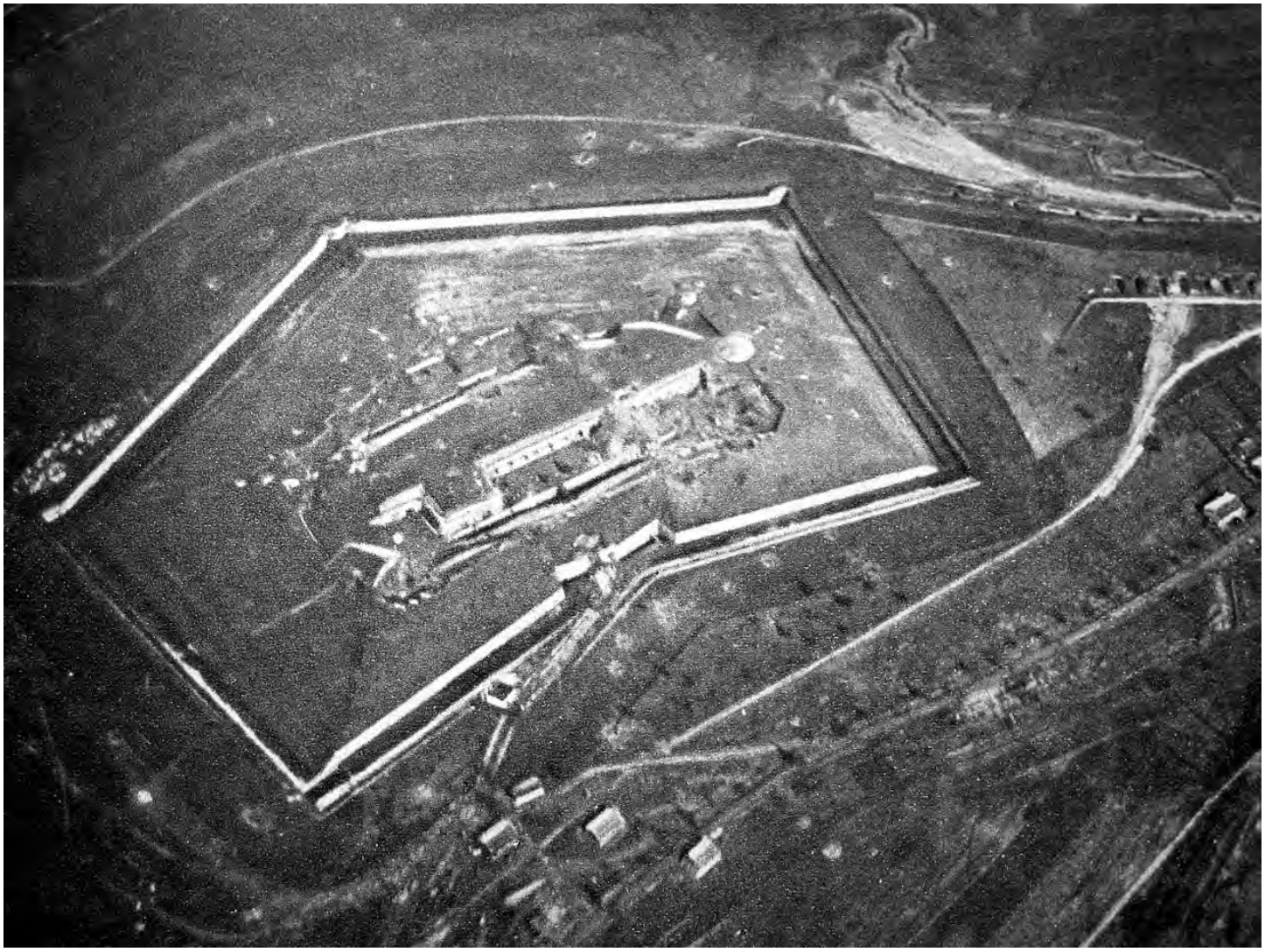
> **Я вас закликаю лише до одного - не сідайте на емоційні гойдалки. Бо за рухом вверх - завжди є рух вниз.**

Ось стаття Vitalii ***Kononuchenko***, ми з ним разом робили розслідування по турецьким гамнокурткам Резнікова.

> https://zn.ua/ukr/war/bitva-za-pokrovsk-chi-stane-donbas-ukrajinskim-verdenom.html#

***

Битва за Покровськ. Чи стане Донбас українським Верденом?



2024-08-28



Віталій Кононученко, журналіст, OSINT-аналітик, військовий оглядач

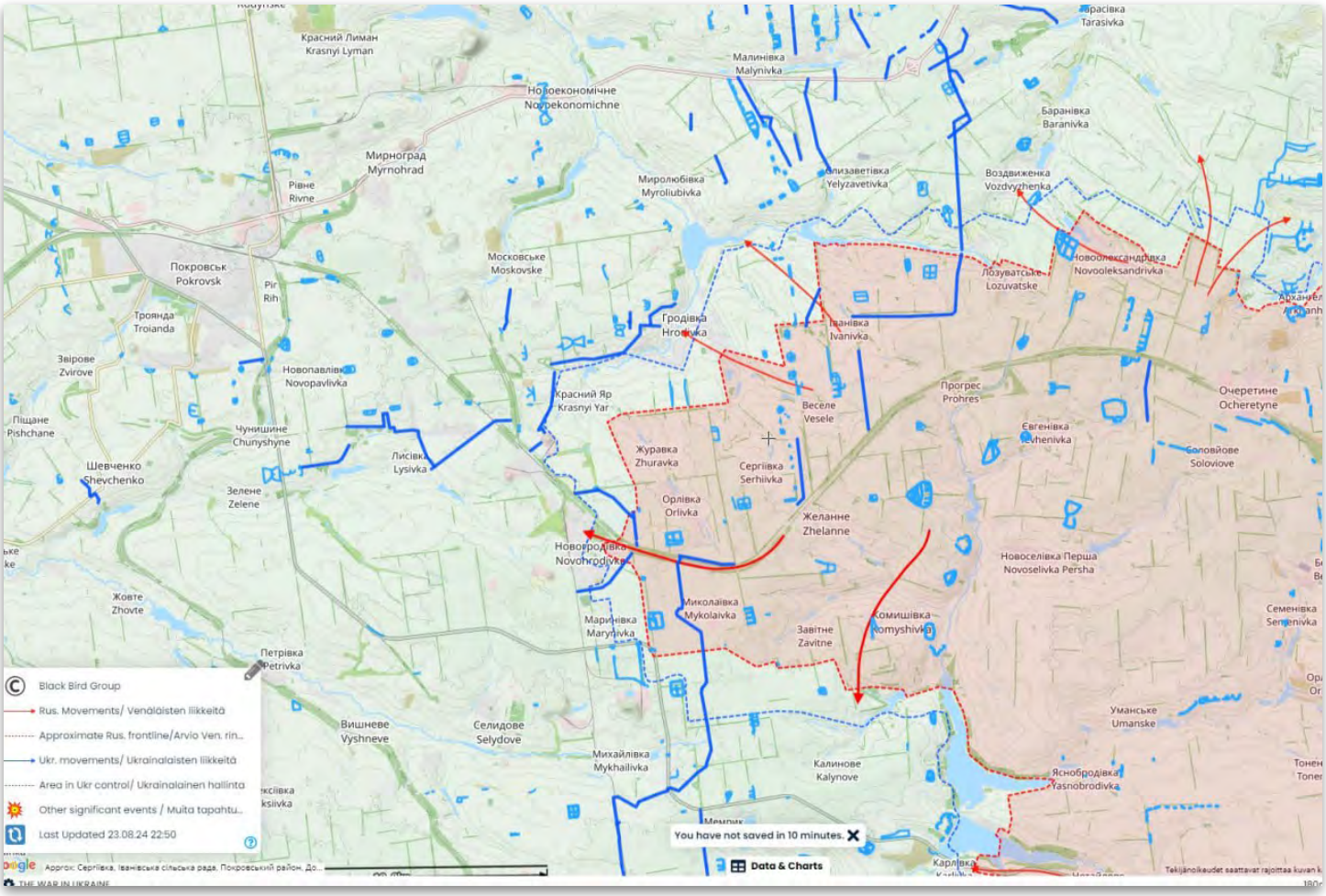
Як відомо, історія має властивість повторюватись, а іноді — утворювати досить неочікувані хитросплетіння та вражати схожістю подій. Навіть якщо між ними — десятки, або навіть сотні років.

Влітку 1916-го, рівно 108 років тому, на північному сході Франції тривала Верденська битва. Битва, в якій поклали життя більш як 700 тисяч військових із боку Франції та Німеччини. Вона справедливо вважається однією з найкривавіших у новітній світовій історії.

Такого не було навіть у Бахмуті: у 411-й бригаді розповіли про перевагу росіян в особовому складі біля Покровська

Вигравши битву на Марні 1915 року, Франція сконцентрувала сили на веденні серйозних наступальних операцій, які мали б принести значні територіальні здобутки та призвести до поразки Німеччини. За цих обставин французьке командування вирішило зменшити роль великих бетонних фортів як найважливіших оборонних споруд того часу. Внаслідок цього наприкінці 1915 року всі форти Вердена були позбавлені важкої артилерії та значної частини гарнізонів.

Це призвело до того, що після початку німецьких атакувальних дій поблизу Вердена один з головних фортів Франції, Дуомон, захопили дві штурмові групи німців, які налічували 20 солдатів.



Інші ж форти через брак вогневих засобів і малу кількість особового складу були захоплені дуже швидко згодом (переміщені звідти військові готувалися проводити атакувальні дії на інших напрямках фронту). Тож німецьких солдат після зайняття ними ключових вузлів оборони зупинили піхотні дивізії Франції на імпровізованих позиціях, а фактично — в польових окопах. Звісно ж, несучи неспівмірні втрати.

Станом на вечір 27 серпня російські війська повністю окупували Новогродівку, селище за 10 кілометрів на південь від Покровська на Донеччині. Згідно з даними іноземних OSINT-аналітиків, саме перед цим

містом була розташована третя лінія оборони Покровська (першу й другу давно зайняв ворог, починаючи з Авдіївського прориву).

За цією картою можемо дійти висновку, що поблизу Покровська залишилася ще одна обладнана лінія оборони, побудована пізніше. Однак варто зазначити, що зараз навколо міста активно зводять фортифікації. Питання про вчасність цих робіт є риторичним.

За інформацією військових, із якими поспілкувалося ZN.UA, захоплену напередодні ворогом лінію почасти обладнали бетонними спорудами й довготривалими вогневими точками. Однак утримати на них оборону, за словами солдатів, навіть не намагалися. Ще до повноцінного зайняття окопів українськими військовими російські ДРГ пересувалися містом і навіть змогли уразити український танк у міському бою. Схожі історії військові розповідають і про інші лінії оборони, зведені на Покровському напрямку.

Зараз на цьому напрямку відбувається повільне, але постійне просування росіян, яке почасти нагадує рух ворога влітку-восени 2022 року. Тоді росіяни долали відстань між Попасною та Бахмутом. Нагадаємо, в той час етап боїв у полях протривав лише кілька місяців — серйозні ж битви відбулися саме за наявності міської забудови: спочатку в зруйнованій Попасній, а зрештою фронт надовго зупинився саме в Бахмуті.

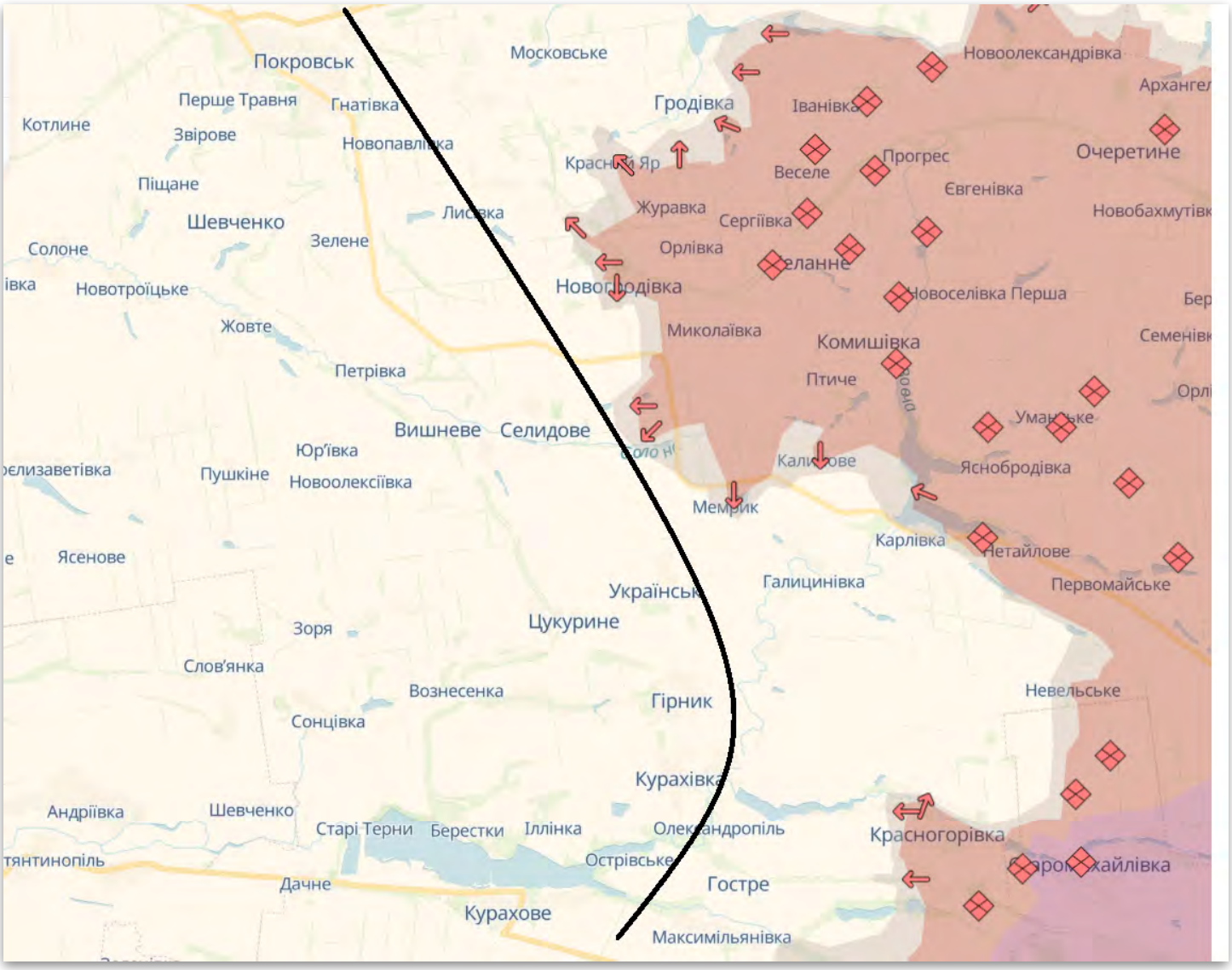
На даному етапі війни Попасною є Авдіївка, звідки Сили оборони були змушені відійти в лютому-березні цього року, а Бахмутом ризикують стати Покровськ і Мирноград, які мають щільну забудову, а тому придатні для оборони.

На жаль, це не власний аналітичний прогноз автора, а приклад, який прямо навів президент Зеленський на своїй пресконференції, порівнявши бої поблизу Покровська з Бахмутською битвою. Однак президент забув уточнити, що йдеться не лише про місто як аналог уже згаданого французького форту Дуомін, а й про людські долі. Долі громадян України.

На противагу міському протистоянню, специфіка боїв «у полях» передбачає значне насичення обох сторін вогневими засобами й наявність серйозних фортифікаційних споруд. Без них такі дії є радше суїцидальними, ніж ефективними у військовому плані. Водночас позиційні бої в містах передбачають більшу мобільність оборонців, наявність укриттів, складність руйнування важкими вогневими засобами типу КАБів і артилерії, а також простішу логістику через присутність доріг із твердим покриттям.

Джерело ZN.UA в одній із бригад, які стоять на Покровському напрямку, повідомило на правах анонімності, що частину військових (зокрема підрозділи ТрО) готують саме до міських боїв. Для цього на даному етапі відбувається чимало підготовчих заходів, деталі про які не можуть бути

розголошені з міркувань безпеки Сил оборони. Однак проблемою є те, що до обладнання позицій намагаються залучити виснажені боями підрозділи, які часто не в змозі виконати такі завдання.



На інших напрямках, зокрема поблизу Курахового, Курахівки, Гірника, Українська та Селидового війська ворога також наближаються до населених пунктів зі значною площею та інфраструктурою. Це типові шахтарські міста, які мають значну кількість промислових споруд, багатоповерхівок, шахт і териконів, що може значно сприяти веденню оборонних дій.

Зокрема станом на ранок 28 серпня російські окупанти вже зайшли в міську забудову ***Селидового*** та облаштували позиції в місцевому парку. Також захоплено терикон поблизу міста та збагачувальний комбінат.

Один із найімовірніших сценаріїв оборони Донбасу після прориву ворогом кількох ліній оборони ЗСУ виглядає приблизно так.

— Втрати росіян під час ведення бойових дій у міській забудові традиційно більші, що показує досвід боїв за Бахмут, Авдіївку та інші міста Донеччини. Також за таких умов значно повільнішим є просування ворога.

Безперечно, саме серйозна вогнева міць окупантів і перевага в силах і засобах є головною причиною, чому ворог просувається так швидко й чому ймовірним форпостом Донбасу стануть одразу кілька міст. Однак іншою причиною, як і під час прориву німецької армії під Верденом, є виведення професійних підрозділів із гарячих напрямків і заміна їх менш навченими й досвідченими.

За інформацією ZN.UA, за останні два тижні з Покровського напрямку було виведено 47-му бригаду «Магура», яка була там одним із найважливіших складників стабілізації оборони.

— За даними джерел, **виведення пов'язане не з втратою боєздатності, а з підготовкою «Магури» до ведення бойових дій на іншому напрямку.**

Також

— на межі можливостей перебуває 109-та бригада ТрО, яка стоїть на позиціях північніше окупованого Очеретиного. **Окремі підрозділи бригади просто розформовують через відсутність особового складу.**

Водночас

— сюди відправили кілька новосформованих підрозділів. Зокрема йдеться про 151-шу ОМБр, яка була створена минулого року й до цього участі в боях не брала.

За досить нетривалий проміжок часу на лінії фронту вона **запам'яталася тим, що її комбриг, за даними DeepState, відправив пілотів FPV-дронів воювати в піхоті**.

Крім 151-ї бригади,

— за останні кілька тижнів поблизу Покровська з'явилося кілька підрозділів ТрО.

Варто розуміти, що

— за відсутності значного посилення військ на цьому напрямку вся оборона Донбасу може зазнати болючих для України змін.

Безперечно, командування розуміє, наскільки серйозною для бойових дій може стати втрата ключових оборонних позицій та які ресурси потрібно витратити для повернення хоча б відносного балансу сил.

За словами військового, який нещодавно був переміщений до Курської області з Донеччини,

— «навіть половина артилерійських снарядів і дронів, які були використані під час наступу біля Суджі, змогли б значно зупинити просування росіян на Донбасі».

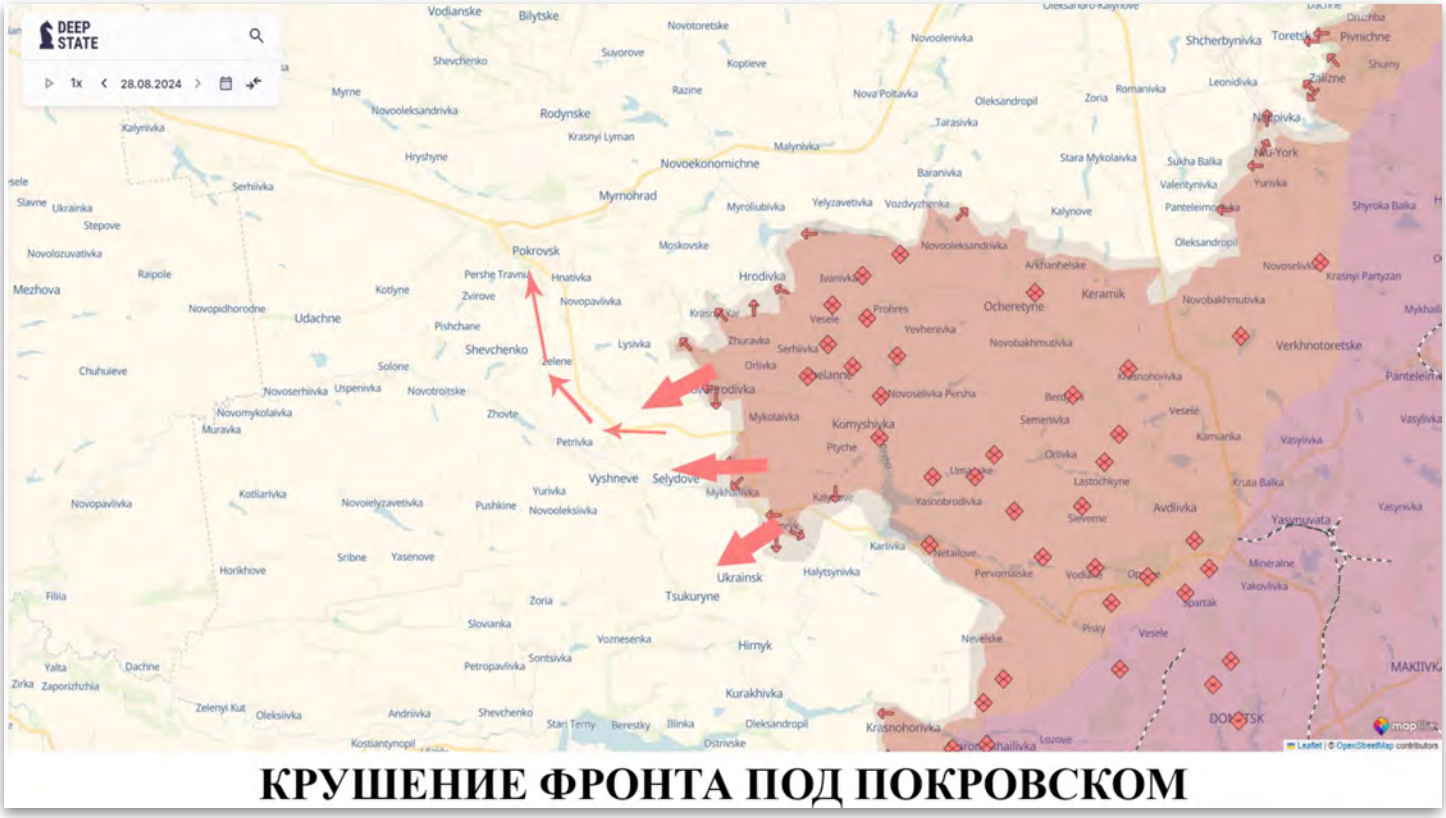
Дуже хочеться, щоб жодна аналогія з Першою світовою не була актуальною зараз, більш як сто років по тому.

Однак жоден форт Дуомон не зможе втриматися, якщо в ньому не буде підготовлених солдатів і ресурсів для оборони. А жодні паралельні операції не виправдають втрат, яких доведеться зазнати для відвоювання суверенних територій. Саме такими для Франції були землі Вердена, а для України є Донбас. Але зрештою… чи збираємося ми далі воювати за наш власний Верден?

***

№ 3.268-1

Якого хтось не читає DeepState на телезі, ось стаття, яка була опублікована там вчора ввечері



2024-08-30

Ружанський

Окрім опису стану загального піздеця для нас на Сході, треба виділити думку бойового офіцера про мобілізованих останнім часом в ЗСУ, які цей піздець тільки посилюють..

Втім,

> **— людоловний шабаш ТЦК разом з мусорами по всій нашій "демократичній" країні, до якого навіть в диктаторському Хуйлостані не вдаються, тільки посилюється.**

І чому хтось думав, що у Головнокомандувача ***Сирського***, який вже давно і стабільно демонструє нездатність ефективно керувати військом, на Курщині раптом прокинувся десь глибоко захований військовий геній?

Натомість,

> **— Верховний головнокомандувач, в свою чергу і в черговий раз, привселюдно демонструє свою розумову неповноцінність перед журналістами...**

І з цими нашими "головнокомандувачами" ми на щось позитивне хочемо розраховувати в цій війні?

Допис не для того, аби показати, що всьо хуйово, а для того, що всьо піздець, як хуйово.



***

👤 Доволі цікава публікація про аналіз стану справ на сході вийшла від офіцера бригади НГУ "Азов" Романа ***Пономаренка***

⚔️ **Про втрату контролю над ситуацією на Донбасі:**

Тривалий час становище на Донбасі цілком доречно характеризувалося як «важке, але контрольоване». Проте тепер воно з під контролю вийшло. Наразі виглядає, що наш фронт на Донбасі рухнув. Оборона ЗСУ дезорганізована, війська втомлені, ослаблені, а чимало підрозділів – деморалізовані. Поповнення, яке отримується, здебільшого бусифіковане, і не допомагає, а навпаки – ускладнює бойову роботу частин.

😓 **Про втому обох сторін, що не дає ворогу зайти далеко в глибину:**

Росіяни тільки тому не прориваються глибоко, бо їхні війська так само виснажені, як і наші. Проте вони зберігають значну кількісну перевагу, і мають безмежні запаси боєприпасів. Тому їхній наступ триває, зупинити його ми наразі не можемо. І не операція ЗСУ на Курщині тому причиною.

🤔 **Про пошук рішень на основі досвіду армій під час Другої світової:**

Що робити? Є декілька сценаріїв.

Попередній главком ЗСУ ***Залужний*** любив читати радянські військові підручники часів Другої світової, поглиблюючи свої воєнні знання.

Нинішньому нашому командуванню варто було б дослідити німецький досвід 1944 року, коли Вермахт постійно стикався з масштабними кризами на фронті, і умудрявся з них якось виходити.

Зокрема, після розгрому групи армій «Центр» в Білорусі під час радянської операції «Багратіон».

На жаль, **проблема в тому, що вузькі воєнні рішення дають короткотривалий ефект, і тільки відтермінують загальну поразку**, що і показала Друга світова.

🇷🇺 **Офіцер сумнівається, що кацапи швидко закінчаться навіть в такому темпі:**

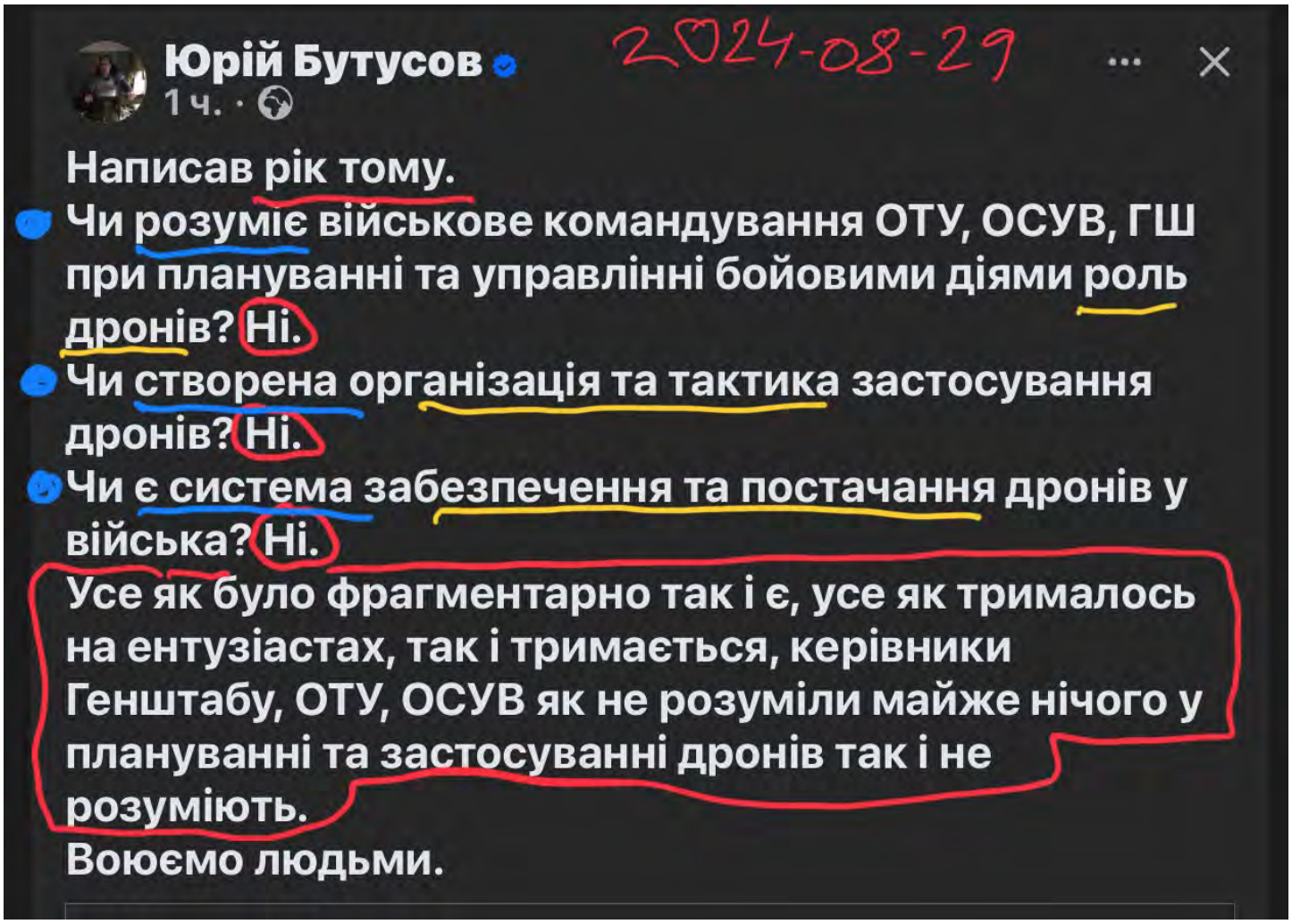
Поширені також сподівання, що росіяни все поставили на цей наступ, і в результаті у них закінчяться резерви. Втім про це ми чуємо вже 2 роки, але ті резерви щось все не закінчуються.

📋 **Підсумовуючи все вище написане, потрібно проводити зміни, поки не пізно:**

З приземленого: **варто було б запровадити більш ефективні заходи для покращення дисципліни у війську. Бо зараз вже становище на межі, а примусово мобілізоване поповнення його тільки поглиблює**.

***

№ 3.268-2



***

№ 3.269-1



Слава Черкашин 2024-08-30

2 мин. ·

Трагікомічні події з законом про раптове підняття податків ще раз підтверджують те, що податкова політика у державі важко хвора, хронічно. Тезиси про неминучість більш важкого оподаткування та голіафність окремих ставок податків кудись зникли, залишивши владі замість 125 лише 40 млрд грн у цьому році, а також шок та паніку у автомобільній, ювелірній, банківській та ще декількох сферах економіки. Себто шкода від проекту 11416 майже зрівнялася з його фіскальним ефектом для бюджету.

1.

Загалом парламент замість контролюючих та правоохоронних органів продовжує відчайдушно битися з тінню, у ручному режимі керуючі податковою та митною службами та поправши принцип поділу влади.

Уряд та Прем'єр настільки малосилий, що роками не в змозі зробити просту річь - призначити постійних керівників ключових фіскальних відомств (податкова, митниця та БЕБ). Панують «ідеологія» тиску, неповаги та брехні; хаос та не системність; поверхово-алармне планування роботи та вкрай погане виконання наміченого. Руйнація інститутів податкової служби та нового БЕБ майже сягнула

2.

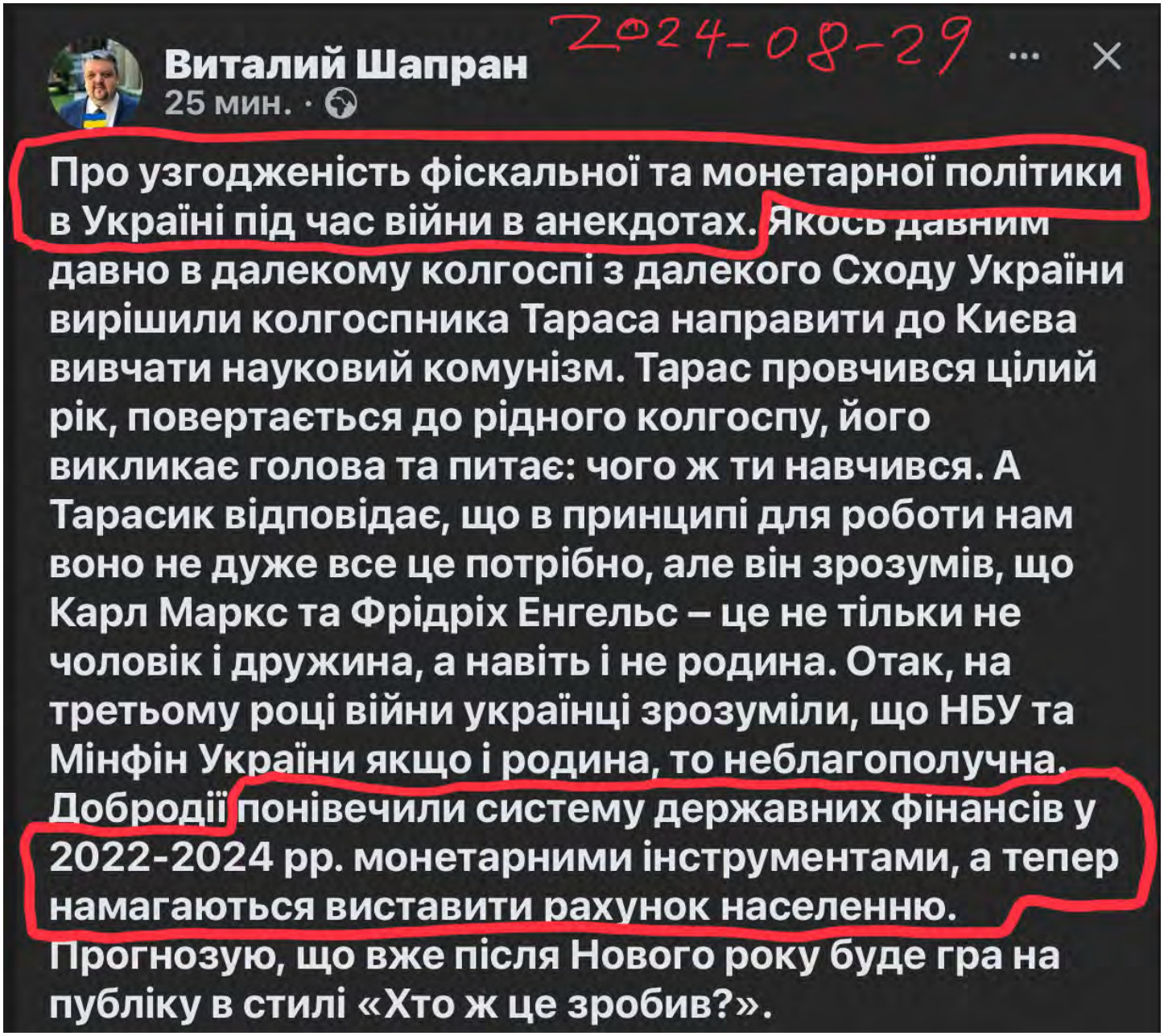
руїн митного органу.

Раптовість та кулуарність державних рішень, як ми спостерігаємо неоптимальних за змістом та формою, стала визначною особливістю податкової політики останніх років. У бізнесі та серед громадян володарюють величезна недовіра та значне розчарування. Проте творці сьогоднішньої податкової політики, настільки неадекватні та слабкі, що вони не в змозі самостійно відійти від політичного Олімпу. Суспільству доведеться їм допомогти.

3.

***

№ 3.269-2


2024-08-29
Виталий Шапран
25 мин. ·
Про узгодженість фіскальної та монетарної політики в Україні під час війни в анекдотах. Якось давним давно в далекому колгоспі з далекого Сходу України вирішили колгоспника Тараса направити до Києва вивчати науковий комунізм. Тарас провчився цілий рік, повертається до рідного колгоспу, його викликає голова та питає: чого ж ти навчився. А Тарасик відповідає, що в принципі для роботи нам воно не дуже все це потрібно, але він зрозумів, що Карл Маркс та Фрідріх Енгельс – це не тільки не чоловік і дружина, а навіть і не родина. Отак, на третьому році війни українці зрозуміли, що НБУ та Мінфін України якщо і родина, то неблагополучна. Добродії понівечили систему державних фінансів у 2022-2024 рр. монетарними інструментами, а тепер намагаються виставити рахунок населенню. Прогнозую, що вже після Нового року буде гра на публіку в стилі «Хто ж це зробив?».

***

№ 3.270



***

№ 3.271-1

Семен Кривонос: «НАБУ сьогодні найефективніше за всі вісім років роботи. Але цього недостатньо»



2024-08-27

 Валентина Мерещук, випускова редакторка

Національне антикорупційне бюро як інструмент боротьби з топкорупцією в країні є відповіддю на запит суспільства про справедливість, але цього замало — потрібні структурні зміни в усьому державному апараті, аби викоренити корупцію базово, вважає директор НАБУ Семен Кривонос.

Під час панельної дискусії «Справедливість як один з головних інструментів розвитку держави» в межах спільного проєкту LB.ua і компанії EFI Group «Нова країна» він розповів про досягнення Бюро й окреслив, що, на його думку, має змінитися, щоб **виправити механізми, які сприяють розвитку корупції.**

«Я досі часто зустрічаю серед простих українців думку, зокрема, таке іноді можна прочитати в коментарях на фейсбуці: мовляв, украв велосипед — отримав п’ять років, украв 100 мільйонів — утік за кордон або взагалі відкупився. Так от, НАБУ, САП і всі антикорупційні органи доводять: незалежно від того, скільки ти вкрав (100 мільйонів, 200), незалежно від того, яку посаду обіймаєш, тебе притягнуть до відповідальності. Це хірургічний інструмент», — зазначив Семен ***Кривонос***.

За його словами, **за 2023 рік Бюро продемонструвало *рекордні показники.***

> «2023 року понад ***100 обвинувальних актів*** направлено до суду. Це абсолютний рекорд за всі вісім років існування Бюро. Минулого тижня, якщо не помиляюся, ВАКС ухвалив 200-й вирок. Тут треба диференціювати вироки, де є реальні терміни покарання й де укладені угоди зі слідством.
>
> …Я не соромлячись кажу, що **ми найефективніші за ці роки**.
>
> **І це завдяки не тільки НАБУ, а й САП**.
>
> Тому що принципова позиція лідерства голови САП дуже важлива. І наша співпраця», — зазначив очільник НАБУ.

Серед найгучніших, за його словами, можна виокремити справи:

1) голови Верховного Суду;
2) чотирьох суддів Апеляційного суду;
3) ***Приватбанку***;
4) розкрадання коштів на ***Укрзалізниці***;
5) розкрадання земель державного підприємства в ***Сумській*** області;
6) керівника Антимонопольного комітету;
7) ***заступника міністра енергетики***;
8) викриття кількох народних депутатів і великого забудовника на пропозиції хабаря віцепрем'єр-міністру і колишньому голові ***Мінвідновлення***.

Усі вони чекають судових вироків.

«Інше питання, чи цього достатньо? Чи достатньо пред’явити підозру, розпочати притягнення до відповідальності для того, щоб відновити справедливість? Як ми бачимо зі статистичних даних (коли 73 % громадян вважають корупцію найважливішою проблемою після війни), цього недостатньо. Тому що сама війна створює середовище несправедливості, сприятливе для корупції.

Затримувати, викривати, розслідувати — це, звичайно, дуже важлива справа. Але важливо, як держава й суспільство потім реагують на ці речі. Як виправляють прогалини, які породжують несправедливість. Механізми, які сприяють розвитку корупції», — порушив під час дискусії важливе питання Семен Кривонос.

А корупція та несправедливість під час війни, на його думку, «набула абсолютно огидних форм».

> «Коли я сказав про те, що вкрав велосипед — п’ять років, украв 100 мільйонів — нічого, то це одна справа. Під час війни є ще страшніше:

неякісні бронежилети, постачені нашим захисникам, які втрачають через це своє життя; неякісні продукти; зрештою, «чому я воюю, а хтось відкупився і гасає по Києву на Lamborghini. Це огидні форми несправедливості, які спричинила війна, і всім нам як суспільству — не тільки НАБУ — потрібно з цим максимально боротися. І адвокатувати глибинні зміни всього державного апарату», — відзначив керівник Антикорупційного бюро.

Щоб змінити правила гри та побороти корупцію як систему, потрібні ґрунтовні й глибокі системні реформи, передовсім правосуддя, вважає Кривонос.

«У нас безліч прикладів притягнення суддів до відповідальності, уже навіть є вироки з реальним строком покарання. Але чи змінює це ситуацію докорінно? Ні. Це дає розуміння, що необхідні зміни в системі правосуддя. Потрібно завершити цю реформу якомога швидше, тому що судова система теж відповідає за відновлення й забезпечення справедливості», — додав він.

НАБУ, зазначив Семен Кривонос, напрацювало дещо, щоб поліпшити свою роботу.

Зокрема, слід переглянути термін, протягом якого можуть покарати детектива чи слідчого прокурора за незаконне або необґрунтоване притягнення особи до відповідальності. Сьогодні це рік, а від моменту, коли обвинувальний акт направляють до суду, і до вироку деколи минають роки, тож люди цілком можуть уже не працювати в правоохоронних структурах.

Щоб пришвидшити сам розгляд справ,

очільник НАБУ висловився за ухвалення закону, який регулює механізм укладення угоди зі слідством.

«З прийняттям законопроєкту в першому читанні здійнявся серйозний галас. За умови допрацювання, збалансованості цей законопроєкт може суттєво пришвидшити розгляд багатоепізодних кримінальних проваджень, розвантажить суд, забезпечить цілі й завдання інституту кримінального переслідування як такого. Тобто швидке притягнення до відповідальності, відшкодування збитків і одночасне викриття наступного. Оце в сукупності й одночасно — і мене підтримують і міжнародні партнери, і САП — суттєво розвантажить систему.

Тому що у справі, умовно, «Роттердам+» зі збитками надцять мільярдів гривень, з десятками епізодів, з 300 томів, який би не був суд, швидко це не відбудеться.

Досвід іноземних країн каже:

— в корупційних злочинах революційних трійок не вийде.

А можна дати адекватний цивілізований механізм, щоб слідство рухалося вперед, суспільство задовольнило запит на справедливість, а обвинувачений отримав не 10 років, а п'ять чи чотири з відшкодуванням збитків й одночасним викриттям того, хто стояв за цією схемою», — розповів подробиці головний антикорупціонер.

Також Семен Кривонос вважає, що

— в усіх правоохоронних органах має бути система контролю на кшталт НАБУ.

«Співробітники НАБУ й САП проходять верифікацію та багаторівневу конкурсну процедуру, працюють внутрішній контроль, система стримування і противаг. Працюють високопрофесійні адвокати, яким платять величезні кошти, щоб вони відстежували можливі зловживання з боку НАБУ й САП. Тому ми в умовах постійного контролю. Що говорити про решту правоохоронної системи?

Питання глибокі, навіть не риторичні, які потребують вирішення», — зазначив очільник НАБУ.

Крім того, розповів він,

— з міжнародними партнерами відпрацьовують модель і концепцію, що залучить до роботи в НАБУ ветеранів — на кшталт ветеранської програми ФБР.

І не менш важливим фактором продуктивної роботи Бюро, на думку Семена Кривоноса, є

— **абсолютна незалежність**.

Він **категорично заперечив будь-який тиск з боку Офісу Президента**, відповідаючи під час дискусії на запитання засновниці громадської ініціативи «Голка» Ірини Федорів.

«Працюється пречудово, судячи з чинних топпосадовців і народних депутатів (яким оголосили підозри. — Ред.), які в тому числі є членами різних фракцій — і провладної, і непровладної.

Працюється пречудово, тиску не відчуваю.

Як буду відчувати, обов'язково звернуся до громадянського суспільства, до медіа, щоб спільно захистити незалежність НАБУ.

Я вам це обіцяю.

Поки що відчуваю тільки те, що **працюємо ефективно і є куди рости**. Будемо рости», — резюмував Кривонос.

***

№ 3.271-2

Кривонос Семен Юрійович

Директор Національного антикорупційного бюро



Місце народження

Семен Кривонос народився 16 січня 1983 року у Маріуполі.

Освіта

У 2005 році закінчив Національний аграрний університет і отримав повну вищу освіту за спеціальністю ***«Агрономія»***.

У 2007 році закінчив Національну академію державного управління при Президентові України і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «***Державне управління***» та здобув кваліфікацію магістра державного управління.

У 2010 році закінчив Національний університет біоресурсів і природокористування України і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «***Правознавство***» та здобув кваліфікацію спеціаліста права.

Трудова діяльність

У різні роки обіймав посади у Голосіївській районній державній адміністрації Києва, Обухівському міськрайонному управлінні юстиції, Головному управлінні юстиції у Київській області.

У 2015 році перейшов на роботу до Одеси. Там очолював відділ координації діяльності у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції в Одеській області, працював у цьому органі на посаді заступника начальника відділу реєстрації нормативно-правових актів, правової роботи та правової освіти.

Наприкінці 2015 року обійняв посаду першого заступника начальника Одеської митниці ДФС. Працював на митниці до 2016 року.

У 2016 році виграв конкурс на посаду директора Одеського територіального управління НАБУ, проте від посади відмовився та повернувся працювати в митницю.

У 2018 році отримав свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю. Здійснював адвокатську діяльність індивідуально та у складі адвокатського об'єднання.

З 2020 року по 2021 рік був головою громадської організації ***«Офіс простих рішень та результатів»***.

— Брав участь у розробці концепцій реформ, які були презентовані під час засідань Національної ради реформ при Президентові України.

З 2021 року обіймає посаду ***Голови Державної інспекції архітектури та містобудування України (ДІАМ)***, створеної після ліквідації Державної архітектурно-будівельної інспекції.

На чолі ДІАМ підписав Меморандум про співпрацю та обмін інформацією з Міністерством розвитку громад та територій і НАБУ. У межах цього Меморандуму НАБУ здійснювало перевірки кандидатів на посади в ДІАМ.

За заявою Кривоноса було викрито представника одного з київських забудовників при спробі дати хабар у розмірі 120 тис. доларів за сприяння в отриманні дозвільних документів.

У 2022-2023 роках бере участь у конкурсі на посаду директора Національного антикорупційного бюро України (НАБУ).

6 березня 2023 року Кабінет Міністрів на позачерговому засіданні призначив Семена Кривоноса директором Національного антикорупційного бюро.

06.03.2023

***

№ 3.272

ZN,UA

ЯКИМИ Є РОЗМІР ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАШ РОЗВИТОК



2024-08-26



Олексій Кущ, економіст, фінансовий аналітик

Тіньова економіка в Україні завжди була нічогенькою, навіть за офіційними підрахунками досягала 40%, тож твердження, що наразі, під час війни, «тінь» зростає, видається цілком закономірним. Але чи

можемо ми його довести, зважаючи на ту обмежену кількість даних, які наразі маємо? Що ж, спробуємо проаналізувати розміри тіньової економіки та її вплив на загальний стан країни.

З 2014 року, за даними Мінекономіки, у нас відбулася просто революційна детінізація: рівень тіньової економіки знизився з 43% ВВП 2014-го до 32% 2021 року, напередодні війни (навіть був нетривалий рекордний мінімум 2019-го — 28%).

Як бачимо, під час пандемії рівень «тіні» збільшився на 4%. Тобто зростання тіньового сектору під час будь-яких криз (економічної, пандемії, війни) є закономірним та певною мірою логічним процесом. Так реагує на зовнішні шоки цілісний економічний організм, аби залишатися на плаву.

Податкова амністія, яка дуже невчасно стартувала 2021 року, також не змогла створити сталі позитивні стимули до «відбілювання»: наприклад, за весь період дії воєнного стану в Україні було задекларовано лише 3,92 млрд грн до легалізації, а сума одноразового збору становила до 247 млн грн.

1. Що собою являє тіньова економіка і як її міряти

На даний момент Міністерство економіки оцінює рівень «тіні», виходячи з таких методик оцінки:

1) за методом витрат населення (роздрібна торгівля);
2) за електричним методом;
3) за монетарним методом.

Жодна із зазначених методик не може бути абсолютно точною, тому в Мінекономіки розраховують агрегований показник (на жаль, публікацію цих показників, як і багатьох інших, призупинено з початком війни).

Якщо брати метод, який оцінює динаміку роздрібної торгівлі та реальних витрат населення на купівлю споживчих товарів, то логіка тут приблизно така: якщо офіційні торговельні обороти зростають швидше, ніж реальні доходи населення, то частину тіньових доходів і накопичень фізичні особи витрачають через легальний сектор економіки. Тобто відбувається детінізація.

2023 року роздрібний офіційний торговельний оборот фізичних осіб становив 1,8 трлн грн, збільшившись із 1,4 трлн грн 2021 року на 30,5% у номінальному вираженні та на 15,4% з урахуванням інфляції. При цьому реальне зростання (за мінусом інфляції) доходів населення 2023 року в офіційному сегменті становило 3,5%. Враховуючи, що динаміка трансфертів з-за кордону за зазначений період не збільшувалася, можна суто теоретично вважати, що легалізація через торгівлю зменшила тіньовий сектор більш як на 10%.

Електричний метод ґрунтується на припущенні, що реальне зростання ВВП супроводжується адекватним збільшенням споживання електроенергії (крім побутових споживачів). Якщо валовий продукт зростає швидше за споживання електроенергії, то частину приросту ВВП було забезпечено не реальним збільшенням обсягів виробництва, а виведенням із «тіні» певної частки кінцевого продукту при константі рівня енерговитрат двох порівнюваних періодів.

2022-го реальний ВВП у гривні скоротився на 28,8%, а 2023-го — зріс на 5,3% (відновлювальне зростання на низькій статистичній базі порівняння). Використаємо електричний метод для оцінки темпів зростання валового продукту.

У 2021 році було вироблено 155 млрд кВт·год електроенергії, спожито 120 млрд (або 77%), решта — втрати, витрати в мережах тощо, нетто-експорт становив 2 млрд кВт·год. 2022-го виробництво впало до 115 млрд кВт·год, споживання — до 90 млрд (78%), нетто-експорт — до 1 млрд. Скорочення виробництва становило 26%, а споживання — 25%. Це приблизно відповідає рівню падіння ВВП у 2022 році (до 29%).

Проте 2023 року спостерігаємо вже зовсім аномальну картину: виробництво електроенергії скоротилося до 105 млрд кВт·год, споживання — до 85 млрд (81%). Було зафіксовано не експорт, а нетто-імпорт електроенергії на 0,4 млрд кВт·год. У відносних величинах виробництво скоротилося на 9%, а споживання — на 6%. При цьому статистика визначила зростання ВВП на 5,3%. Ситуація справді атипова, бо споживання електроенергії скоротилося на 6%, а валовий продукт зріс на 5%. У чому причина?

На наш погляд,

— корінь проблеми полягає у глибокій структурній деградації української економіки.

Практично повна деіндустріалізація та залежність ВВП від сировинного агросектору, банківського та сектору послуг, де немає прямої залежності між зростанням виробництва та споживанням електроенергії.

Плюс збільшення внеску у ВВП податкових надходжень.

Усі ці сегменти економіки (крім агросектору) безпосередньо залежать від розміру зовнішньої допомоги: податки, фінанси та сектор послуг (включаючи торгівлю) тримаються на плаву завдяки зовнішній фінансовій допомозі.

Із позитивних ефектів такої структурної трансформації можна назвати лише скорочення розриву між виробництвом і споживанням електроенергії: якщо 2021 року споживання становило 77% від виробництва, то 2023-го — 81%.

Тобто до 4% виробництва електроенергії, яка раніше зникала у вигляді втрат у мережах, зараз офіційно споживається. Це можна пояснити зниженням ринку «тіньової» електроенергії, до якого було залучено виробництво великих підприємств вітчизняних фінансово-промислових груп, які під час війни зупинилися або були зруйновані.

По суті, наша економіка стає менш енергоозброєною. Не менш енергоємною (що було б цілком позитивним явищем), а саме менш енергоозброєною. Але, знову-таки, суто теоретично електричний метод демонструє вплив на детінізацію на 5%.

Монетарний спосіб виходить із динаміки скорочення готівки в обігу відносно обсягу грошової маси.

Якщо взяти це співвідношення за червень за період 2021–2024 років, то отримаємо таку динаміку у відсотках: 28 — 2021 року, 29 — 2022-го, 24 — 2023-го і 23 — 2024 року. Тобто і з використанням вказаного методу маємо ознаку детінізації на рівні мінімум 5%, що збігається з даними, отриманими електричним і торговельним методами.

На рисунку наведено дані цієї динаміки, де показник ВВ (внутрішніх вимог) демонструє динаміку внутрішнього кредитування економіки та державних органів, показник ЧЗА (чистих зовнішніх активів) свідчить про валютні активи країни, а показник ВК (внутрішнього кредиту) відображає вимоги до інших нефінансових корпорацій.



Як бачимо, якщо до війни відношення ЧЗА до ВВ у 2021 році становило 43%, то у перший рік війни цей показник скоротився до 35% (за рахунок м'якшої монетарної політики НБУ в першому півріччі 2022-го та насичення економіки грошима через систему військових облігацій, при цьому зовнішня допомога надходила тоді досить дозовано).

Однак 2023 року цей показник злетів до 89% через жорстку монетарну політику НБУ. При цьому обсяг зовнішньої допомоги суттєво зріс, що сприяло нарощенню валютних резервів країни.

Незначне послаблення цього показника 2024-го (до 80%) свідчить про часткове пом'якшення монетарної політики НБУ (зменшення облікової ставки з 25 до 13%). Водночас трохи загальмувався потік зовнішньої допомоги (зменшення показника ЧЗА).

Як бачимо, монетарна ситуація «вбиває» як тіньову економіку через демонетизацію та стискання (гальмування зростання) грошової маси, так і легальний сегмент економіки.

Фактично НБУ одночасно нарощував показник чистих валютних резервів і стримував внутрішнє кредитування економіки (щоправда, війна сама по собі

кредитування теж не стимулює), що пригальмувало адаптацію економіки до воєнних та енергетичних шоків.

Готівка поза банками

Рік	М0, млрд грн	%
2021	541	
2022	629	16,3
2023	664	5,6
2024	750	13,0

Джерело: дані НБУ.

Як бачимо в таблиці, агрегат М0, який демонструє обсяг готівки поза банками, зростав досить помірними темпами (дані на червень відповідного року): на 16,3% у 2022 році, на 5,6% у 2023-му та на 13% у 2024-му. Попри те, що цьогоріч спостерігається певний сплеск переходу у готівку, все ж з урахуванням інфляції приріст агрегату М0 є навіть від'ємним.

2. Отже, можна зробити сенсаційний висновок

Війна та похідні від неї (енергокриза, мобілізація, міграція) вперше в нашій історії більше вдарили по тіньовій економіці, ніж по офіційній.

«Біла» економіка тримається на бюджетниках, на підприємствах критичної інфраструктури, на секторі оборони та на державних замовленнях, підкріплених фінансуванням із зовнішніх джерел. Усі вони адаптуються до викликів війни краще і швидше.

Тіньовий сектор, натомість, страждає від падіння платоспроможного попиту серед основної маси своїх споживачів — населення з низькими доходами, від логістичних проблем, для розв'язання яких немає достатнього ресурсу, від фінансових обмежень та зростаючих апетитів контролюючих органів, без опіки яких жодна «тінь» не проіснувала б і місяця.

Тож, попри те, що зазвичай під час кризи тіньова економіка суттєво зростає, нинішня війни вбиває навіть її.

Наразі обсяг тіньової економіки України можна оцінити на рівні 25–30%.

1) — Та це, по-перше,

не означає, що подальші заходи зі скорочення неформального сектору непотрібні, адже навряд чи хтось дійсно пишатиметься тим, що чверть економіки його країни — тіньові сектори.

2) — По-друге,

рівень «тіні» — не сталий показник, відкат до звичних 40% можливий за якийсь невдалий рік чи два. Ба більше, зважаючи, що основним фактором детінізації виступила війна, а не дії уряду та контролюючих органів, цілком логічно очікувати такого відкату після завершення воєнних дій.

3) — По-третє,

«стихійність» нашої детінізації має нарешті натякнути урядовцям, що рукотворні заходи боротьби очевидно не були ефективними.

Значить, майбутні підходи до детінінзації, хоча б заради фіксації поточного результату, мають бути докорінно іншими.

***

№ 3.273

Год назад я, глядя на то, куда нас понесло, я пребывал в настроении , подобном на видео



2024-08-30

Арестович

Сегодня только устало усмехаюсь.

Когда россияне заходили в феврале 22, у них только считанные люди из 330 тысячной группировки имели боевой опыт.

И то - какой-нибудь Сирии, что по сравнению с нынешней войной - детский сад шестая ясельная группа.

У нас же только ветеранов АТО/ООС было под 300 тысяч.

Поэтому, мы их делали как сынков, и если бы не их радикальное превосходство в материально-техническом обеспечении, вооружении и военной технике, в принципе закончили бы войну их разгромом.

Когда они сообразили, чем пахнет, они провели мобилизацию и превратили 300 в шестьсот.

Но мы четко удерживали превосходство на тактическом уровне - за счет боевого опыта и слаженности старых бригад.

1. Что произошло за полтора года?..

За счет наличия объединений постоянного состава (армейский корпус, дивизия, армия) их штабы ускоренными темпами приобретали оперативный опыт - самый важный и сложный на войне, соединяющий тактику и стратегию, самый сложно приобретаемый и самый легко теряемый - ключевой во всех отношениях.

У нас верхний потолок соединений постоянного состава - бригада, тактический уровень.

Дальше идет сборная солянка штабов, где люди, меняются, ротируются, пернформатируются, сокращаются, раздвигаются - в общем, это примерно так же, как если бы у ваших детей были бы сменяемые раз в несколько месяцев родители, которые руководят не своей семьей, а приданными детьми и имуществом.

В армии один из главных принципов - патернализм, семейственность.

Объединения постоянного состава - это «свои», семья, а сборная солянка полчиненных чудовищному с военной точки доверия калеке «штаб ОТУ/ ОСУВ» - всегда - ЧУЖИЕ. Не «наши», а «они».

Духа корпуса нет, опыт размывается, применение - «…та, новых пришлют».

Российские штабы оперативного уровня два с половиной года накапливают соответствующий опыт - обезьяна научится, даже если изначально не было вообще ни ума, ни способностей.

Они по-тихоньку начали перебирать на себя одеяло на оперативном уровне.

Доказательство - они осуществляют оперативный маневр по внешним линям, быстрее, чем мы по внутренним, что технически невозможно, если бы у нас все было по уму.

Быстрее маневрируют, быстрее сосредоточивают усилия, быстрее реализуют полученные результаты.

Некоторое время мы еще брали лучшей тактической выучкой.

У россиян такая манера применять войска, что они просто не успевали получить тактический опыт - погибали.

Но потом произошли три чудовищные по своей глупости и последствиям наши ошибки.

1. Дивизии и армии так и не были созданы

Созданы армейские корпуса, но по принципу - плохо, мало недостаточно.

Да и набираться им опыта командования с набитием шишек - не меньше года .

Наши верхние генералы привыкли кивать на НАТО, но в армии США - дивизии и полевые армии, в армии Турции - дивизии и полевые армии, в армии Франции - дивизии, армия Израиля - дивизии.

У меня есть предположение, что наши верхние генералы просто не хотят иметь средний генеральский состав, касту, которая не даст им заниматься микроменеджментом (вмешиваться в дела отдельного взвода) и не дадут проводить мясные штурмы/обороны - основной способ действий, принятый, увы, в ЗСУ.

Ровно та же ситуация, что со старыми бригадами - легче наорать и снять комбрига, который не дает убивать бригаду, и наплодить новых бригад, безропотно подчиняющихся, чем иметь твердят стрелкой оперативный костяк со своими традициями и мнением.

2. Отсутствие надлежащего темпа мобилизации в течение критических семи (!) месяцев с начала дискуссии о новом законе, потом - его принятии.

Отсутствие новых людей в войсках заставило нас стачивать старые, сложенные боевые организмы.

После понесения 50 % потерь слаженным, кадровым ядром, бригада теряет изначальную боеспособность и резко проседает в уровне.

Именно это мы сделали со старыми бригадами, которые могли и наступать и обороняться по уму, нанося противнику огромные потери.

3. И, наконец, ошибка 3.

Вместо того, чтобы приоритетно пополнять мобилизованными, вооружением и военной техникой старые бригады, начали бездумное производство новых.

Новая бригада небоеспособна как полноценный боевой организм.

Даже при самом лучшем командире и штабе, она будет набирать реальных возможностей не меньше года-полутора.

Итог:

- старые бригады теряют боеспособность, новые - не приобретают.

Особенно - когда из пихают на выполнение задач, которые и не всеми старым под силу:

- прорыв подготовленной обороны противника или ведение нашей обороны на направлениях его главного удара, как сегодня под Покровском.

Мобилизованные принудительно, попадая в старый, сложенный коллектив, через некоторое время становится приличными солдатами.

Они же, попадая в новый, которые стойкостью не обладает, теряется и бежит - становятся не приличными солдатами, а паникерами и отказниками - с кем поведешься, как говориться.

Результат:

- тактический уровень мы провалили, оперативного - не приобрели.

Практически исчезло (исчезает) наше основное преимущество перед россиянами - превосходство на тактическом уровне.

Фронт сегодня на отдельных направлениях обсыпается целыми участками - и эта тенденция набирает силу.

Сборные солянки мобилизованных, сбитых в новые, плохо даже знакомые с друг другом организмы просто не тянут задач повышенной сложности.

Еще ничего не поздно.

Можно за один день принять верные решения:

1. - создание дивизий, на основе развертывания старых бригад,
2. - не создавать новых соединений, до полной комплектации старых,
3. - вводить новые соединения/объединения в бой постепенно, обучая на второстепенных участках фронта и/или вспомогательных направлениях.

Принцип простой:

1. - домешивать новичков (на всех уровнях) в соотношении 1 к двум к старым:
2. - новый батальон к двум старым (бригада),
3. - новый полк к двум старым (дивизия),
4. - новая бригада - к двум старым (армейский корпус).

Так пойдет и обучение, и наставничество, и верное боевое применение, и наконец, вместо «они» появятся «наши».

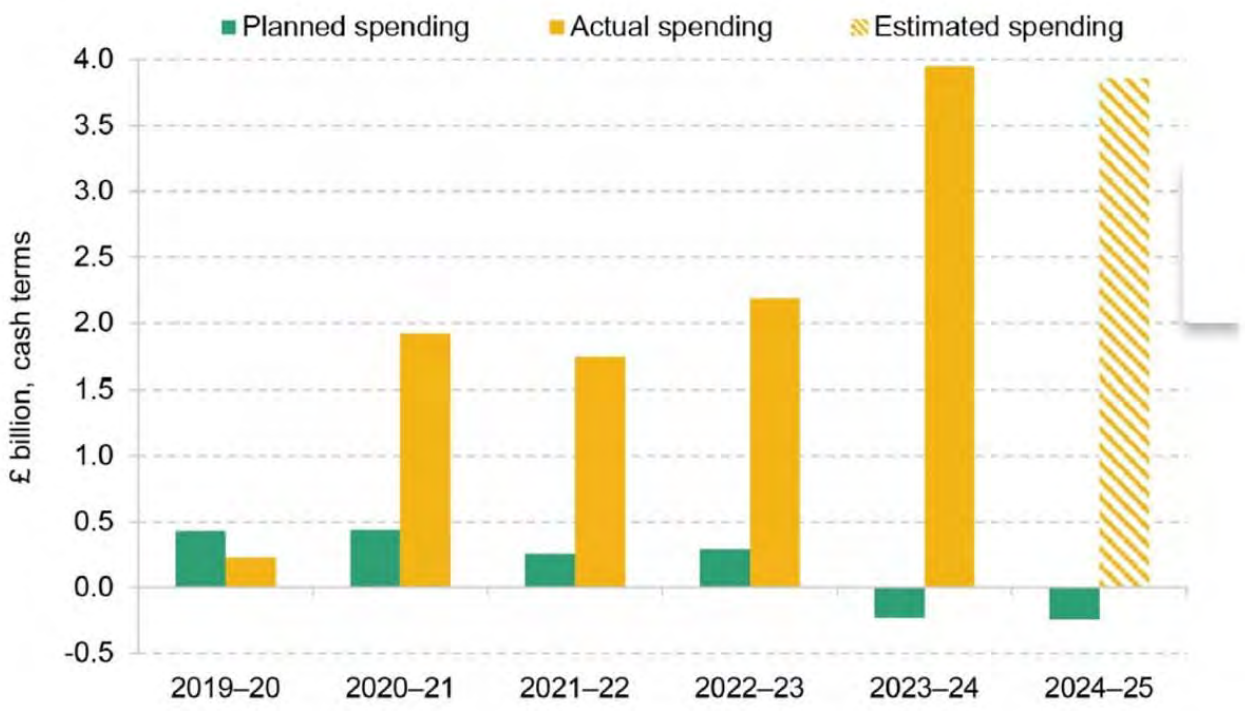
***

№ 3.274

Главный изъян демократии. Базовый принцип каждой государственной кошки - «соси чужое». Мыши не причём.

Запланированные и фактические бюджетные расходы МВФ Британии на беженцев, границу, визы и паспорта

Figure 1. Change between planned and actual Home Office day-to-day net spending on asylum, border, visa and passport operations



2024-08-30

Романчук

Если вы думаете, что только в развивающихся, переходных странах чиновники безобразно себя ведут, из казны крадут, то приготовьтесь пересмотреть свои взгляды. VIP-распорядители чужого в любой стране склонны к фискальным, административным, регуляторным безобразиям. Причина лежит на поверхности. Чужое! К нему отношение наплевательское. Оно другими людьми нажитое. К морали глухое. К совести слепое. К рассудку дурное.

Чужое – это про деньги налогоплательщиков для политиков и чиновников. Вспомните, как относились к чужому, например, в колхозе. Украсть то, что плохо лежит. Использовать «ничьё» (коня, трактор, плуг, станки) для себя. Прикарманить, прибрать – потому что это «общественное». Человек, который там поступал, оправдывал тем, что он тоже частичка этого самого общества. У

соседа украдёшь – в тюрьму попадёшь, доброе имя потеряешь, а у колхоза – это как бы своё взять, только опосредованно.

Вспомните, как студенты относились к общежитию или люди к коммуналкам. Если не накажут, можно не убирать, если не видят, можно гадить, когда лень, на имущество, общественные места можно чхать и захламлять. Потому что чужое. Мотив бережливости, сбережения напрочь отсутствует. Мотив максимизации ценности/прибыли также на нуле. Главное – урвать себе при минимизации последствий репутационного, уголовного, административного свойства.

Государственный бюджет – тот же колхоз, коммуналка или общежитие.

Только в десятки тысяч раз больше.

Поэтому несравненно опаснее для людей и страны в целом. Формальная демократия далеко не всегда спасает. В большинстве стран мира сформировался межпартийный консенсус под условным названием «Сосём чужое». За редким исключением формально правые и левые, зелёные и красные, центристы и по обеим сторонам политического спектра – весь политический mainstream голосует за увеличение государственных расходов, полномочий Правительства по регулировании инновационной, инвестиционной, производственной деятельности. Под флагами социальной, энергетической, экологической безопасности создавать организации, структуры и фонды, ставить на руководящие позиции своих людей. Для ускорения экономического роста, но в рамках ответственного, устойчивого, обязательно гендерно нейтрального и woke-окрашенного современный политический консенсус создаёт сеть государственных коммерческих структур или приглашает своих фаворитов в проекты государственно-частного партнёрства.

Ни в одной развитой стране мира нет конституционных лимитов роста размера и функционала Государства (размер госрасходов, госдолга, дефицита бюджета, занятости в госсекторе, объёма ресурсов/активов в госсобственности). Это самый разрушительный и опасный изъян современной формы демократии. Левые дерибанят бюджет под одним соусом, правые – под другим, а у налогоплательщиков, которые выбирают не суть, а форму, память коротка. Экономику изучать им лень. Умные книги и тексты читать скучно и неинтересно. Если нет глянца, понтов и попсы, а есть, не дай бог, цифры, графики и таблицы – выносится приговор «многа-букафф» - и в мусорку/игнор.

Политическому mainstream-у только это и нужно. Существует неглавный сговор спонсоров главных политических партий. На публике они дёргают друг друга на чубы, оскорбляют и даже прибегают к рукоприкладству, но, когда оппозиция становится властью, порвать с понятиями, механизмами и

нормами deep state практически никогда не решается. Меняются лица в советах директоров государственных коммерческих структур. Происходит ротация министров, председателей концернов, агентств и контрольных органов, а институты и механизмы распоряжения чужим не меняются. Был один политик, которые неожиданно для deep state выиграл президентские выборы, обещал осушить болото порочной, грязной вашингтонской политики. К сожалению, болото оказалось слишком глубоким, широким, токсичным и всепроникающим. Оно, болото, слабые, часто противоречивые предложения засосало, перемололо, извратило и выплюнуло – на того, кто хотел его осушить.

Примеров бюджетных «аномалий» развитых стран можно приводить тысячи, причем как со стороны правых, так и левых, консерваторов и либералов.

Есть случаи, которые на фоне этого болотного сильно выделяются. Вот свежий пример их британской практики. Institute for Fiscal Studies регулярно анализирует бюджетно-налоговую политику Великобритании. В докладе 29 августа учёные озвучили красноречивый факт того, как британские VIP-распорядители чужого придерживаются закона о бюджете и правил бюджетной дисциплины. Если вы по-прежнему думаете, что англосаксонская культура, качество госуправления – это про ответственность и строгое следование rule of law, то приготовьтесь к ревизии этой точки зрения в свете новых фактов.

За последние три года Министерство внутренних дел (Home Office) имело бюджет на предоставление убежища, границу, визы и паспортные операции в размере to £320 млн. Британские независимые эксперты из Institute for Fiscal Studies установили, что по факту на эти цели было потрачено £7,9 млрд., т. е. на £7,6 млрд. больше, чем было запланировано.

Спикер британского МВД звучит, как его коллега практически любого полицейского ведомства:

> «Наше правительство полно решимости навести порядок в системе предоставления убежища, чтобы она работала быстро, справедливо и в интересах налогоплательщиков».

Вдумайтесь.

> **— Превышение затрат по данной бюджетной статье составило почти 25 (!) раз.**

На 2024г. бюджетная дыра составляет £22 млрд. Лейбористы сваливают всё на предыдущую власть, на Консервативную партию. Её представители открыто выступали за бюджетную ответственность, но на деле оказались типичными бюджетными раздолбаями. Отметим, что в инструкции Минфина говорится о

том, что расходы должны производиться в «соответствие с лучшими прогнозами». Представляете качество прогнозов, которыми пользуются распорядители чужого Британии.

Эксперты делают следующий вывод:

> «Министерство внутренних дел приобрело плохую привычку ежегодно представлять в парламент основные оценки, которые, как оно знало, будут недостаточными, полагаясь на пополнение Казначейского резерва позднее в этом году. Несмотря на неоднократные замечания со стороны Комитета внутренних дел и тот факт, что такое поведение, по-видимому, противоречит указаниям Министерства финансов, это практика последних нескольких лет. Планировалось повторить это еще раз в 2024–2025 годах».

Для лучшего понимания фискальной ситуации в Британии приведём следующие цифры.

> В 2019г. расходы всех органов госуправления составили 38,7% ВВП или $1105 млрд. Дефицит бюджета составлял 2,5% ВВП ($70,8 млрд.) В 2023г. госрасходы составили 44,7% ВВП или $1494 млрд., а дефицит бюджета – 6% ВВП ($202 млрд.). С 2019г. по 2023г. госдолг увеличился с 85,7% ВВП ($2444 млрд.) до 101,1% ВВП ($3381 млрд.), т. е. на $937 млрд. за четыре года. Для сравнения ВВП страны за этот период вырос на $492 млрд. И это было при консерваторах, которые вроде бы должны были ограничивать размер и функционал Государства. По крайней мере, это они обещали избирателям после Брекзита.

Если такое творится в фискальной политике Великобритании, то представьте себе фискальную дисциплину, качество расходов и ущерб, наносимый VIP-распорядителями чужого развивающихся стран с низким качеством госуправления и существенным влиянием олигархата и номенклатурных фаворитов на экономическую политику в целом и бюджетно-налоговую политику в частности.

Украина просто обязана выучить британский фискальный урок.

> — Великой страной с динамичной, конкурентной экономикой не становятся с таким размеров Государства, как в Британии сегодня.

А в Украине

1. ВСЕ параметры фискальной политики гораздо хуже.
2. Все показатели качества гораздо хуже.
3. Номенклатурно-коммерческие связи гораздо прочнее.

4. Судебная, правоохранительная власти в Украине в подмётки британской не годиться.

И если

> британский политический ***mainstream*** превратил бюджетную политику в проходной двор,

то

> **— украинское Правительство своей фискальной политикой просто добивает экономику, разрушает источники её живительных соков и изгоняет из страны дух свободного предпринимательства.**

Его место занимает тот самый призрак, о котором, в своё время едко и образно писал Карл Маркс.

К сожалению, **в украинском правительстве по-прежнему слишком много адептов и последователей этого токсичного бородача**.

***

№ 3.275

Всебічна реінтеграція. Як держава може допомогти українським ветеранам у цивільному житті



2024-08-29

ОЛЕКСАНДР МОРОЗ

За попередніми прогнозами, після завершення війни кількість ветеранів в Україні може досягти в 5 млн осіб.

Але враховуючи те, що Україна з часів отримання незалежності вперше відстоює її зі зброєю в руках і, відповідно, не має практичного досвіду реалізації ефективної підтримки ветеранів.

Про те, як держава напрацьовує засади, комплекси та принципи реалізації ветеранської політики - ***у матеріалі РБК-Україна.***

Сучасна ветеранська політика України повинна максимально враховувати потреби в адаптації військових до цивільного життя, підтримку осіб з обмеженими фізичними можливостями, сприяння працевлаштування після служби чи започаткуванню власної справи, а також гідний соцзахист для захисників та членів сімей полеглих героїв.

1. Як держава допомагає ветеранам вже сьогодні

За різними оцінками на третій рік великої війни в Україні налічується понад мільйон тих, хто захищав зі зброєю в руках країну від російської навали. А **після перемоги кількість ветеранів може становити до 5-6 млн осіб**. Всім їм необхідна всебічна підтримка зараз і у перспективі – соціальна, економічна, психологічна.

Йдеться про комплекс заходів, що сприятимуть комплексній реінтеграції військових до цивільного життя, починаючи від медичного супроводу та реабілітації і завершуючи створенню сприятливих умов для перепрофілювання, пошуку себе в новій професії та громадянському суспільстві.

За словами очільниці партії "Слуга народу" Олени ***Шуляк***, **сьогодні ветеранську політику в України регулюють 4 закони і 31 підзаконний акт, 50% з яких стосується діяльності відомчих комісій.**

Жодного принципово нового закону останніми роками не приймалося, зазначає вона

> **- 3/4 законів було прийнято до 2014 року, а найважливіші з них – від 1991 та 1993 р.р.**

Парламентарка **підкреслює, що очевидно, що**

> **— вони абсолютно не відповідають потребам сучасних ветеранів, а**
>
> **— ресурси для їхньої підтримки обмежені.**

"Сучасні ветерани - це не літні люди, які потребують соцзахисту, а молоді хлопці та дівчата, які шукають підтримки та сприяння своїм ініціативам та розвитку можливостей", - зазначила Шуляк.

Від держави, за спостереженнями, їм потрібні три речі:

1) — підтримка всебічної реабілітації - фізичної та ментальної,

2) — актуальні ініціативи щодо житла - доступне іпотечне кредитування, проєкти з підтримки працевлаштування/освіти/підприємницької діяльності, а також

3) — можливість долучитись до змінотворення на місцях, беручи участь в громадському антикорупційному моніторингу чи відстоюючи інтереси громади в процесах демократичного врядування.

"Мушу з сумом констатитувати - за 10 років війни у нас не сформувалась повноцінна ефективна ветеранська політика, оскільки ми вирішували точкові завдання, які раптово виникали з 2014 року. Оскільки цей запит “на вчора”, мусимо створити дієву та ефективну законодавчу рамку ветеранської політики, яка базуватиметься на принципах соціальною інклюзії, безбар’єрності, протидії стигматизації, надання механізмів та підтримки для самостійного поліпшення ветеранами свого добробуту у цивільному житті після військової служби", - зауважила Олена ***Шуляк***.

На її думку, серед важливих першочергових проектів у цьому напрямку

1) — реабілітація ветеранів, зокрема за допомогою адаптивних видів спорту, 2) — забезпечення їх зайнятістю та гідною працею, 3) — скорочення черги на житло, 4) — трансформація мережі госпіталів у сучасні реабілітаційні центри, 5) — створення мережі сучасних сервісних офісів у справах ветеранів 6) — тощо…

2. Нова ветеранська політика: п’ять принципів, які можна і треба зробити вже зараз

Нині, на думку Шуляк, вкрай важливо

— не просто **створювати концепти** нової ветеранської політики і обговорювати їх в державних, професійних та громадських колах, а

— приділити достатньо часу та уваги **вивченню реальних потреб** ветеранської спільноти.

Причому **займатись цим важливо абсолютно на всіх рівнях:**

— починаючи від ***бізнесу***, який зацікавлений у поверненні працівників до роботи, але має розуміти, що до них повернуться люди, що пройшли велику війну і мають новий досвід,

— завершуючи ***профільними міністерствами та іншими органами влади***, які, власне, формують інфраструктуру послуг та втілюватимуть ветеранську політику.

Вивчення ключових запитів ветеранів відкриє шлях до пошуку найбільш ефективних рішень та напрацювань по кожному з напрямків їхньої соціальної інтеграції, переконана нардепка.

1. Перший принцип дієвої ветеранської політики

- ***забезпечення економічної активності*** ветеранів. Ветеран - це рівноправний член українського суспільства, який повинен мати можливість реалізувати себе у власній справі чи кар'єрі, це людина, яка платить податки, створює робочі місця.

Попередні дослідження свідчать, щонайменше 50% ветеранів до мобілізації мали офіційне працевлаштування. Тому важливо, щоб більша їх частина після повернення у мирне життя змогла знайти роботу: отримати цивільну спеціальність, яка відповідає потребам ринку праці, взяти участь у програмах заохочення підприємництва. А розвиток ветеранського бізнесу – це й нові робочі місця і нові актуальні сфери діяльності.

Ветеранам, вважає Шуляк, також слід забезпечити можливість продовжити службу в Україні, а в перспективі опрацювати можливість легалізації та контролю надання військових послуг за кордоном.

2. Другий важливий принцип нової ветеранської політики

- ***вирішення житлового питання***. Як показали публічні консультації, проведені задля доопрацювання нового житлового законодавства, державні програми пільгового іпотечного кредитування здебільшого недоступні для українських військових, серед яких багато ветеранів. Тому сьогодні внести зміни в умови програми єОселя.

"Для цього не потрібні нові закони, потрібно рішення Уряду. Йдеться, зокрема, про зменшення у два рази кредитної ставки по програмі та розміру першого внеску, дозволу кредитувати житло, якому понад 3 роки, а також будинки в сільській місцевості", - зауважила Олена Шуляк.

3. Третій момент

- ***створення безбар'єрного, інклюзивного середовища.*** У широкому розумінні слова безбар'єрність - облаштування громадського простору таким чином, щоб люди з обмеженими фізичними можливостями могли

користуватися ним так само, як і люди без цих вад. Але слід зазначити, що в Україні безбар‘єрність донині не була масово розповсюдженою, а це проблема. Зокрема, навіть, у лікарнях чи аптеках не часто можна зустріти пандуси.

"Після перемоги України, питання безбар’єрності буде вкрай актуальним, адже в нашій країні буде багато ветеранів. При тому, що раніше держава часто ігнорувала потреби маломобільних груп та людей з інвалідністю, тому нам потрібно активізуватись у цьому напрямку", - вважає Шуляк.

Вона зазначила, що прикладом щодо цього може стати кейс ***Київської ОВА***, яка

> **перша з українських громад розробила і представила на початку цього року *програму свого комплексного відновлення*.**

Згідно з програмою,

> — **наступного 2025 року її населенні пункти будуть суттєво переоблаштовувати для комфортного проживання** для людей з інвалідністю.

У відновленні Київської області передбачені декілька напрямів забезпечення принципів безбар‘єрності.

1) Перший стосується безбар’єрності закладів соціальної інфраструктури

> - адмінбудівель, закладів освіти, медичних закладів, будинків культури, спортивних об’єктів. Загалом, йдеться про приблизно 1200 об’єктів соціальної інфраструктури.

2) Далі передбачено

> — облаштування безбар’єрної транспортної інфраструктури. Йдеться про нанесення горизонтальних та вертикальних направляючих шляхах руху у всіх населених пунктах, озвучення пішохідних переходів, пристосування автомобільних та пішохідних доріг з пониженнями для заїзду на тротуари. Не слід забувати і про освітню безбар’єрність. На Київщині цілий ряд навчальних закладів планують перекваліфікувати ветеранів війни. Йдеться про створення курсів перекваліфікації на базі існуючих закладів професійно-технічної освіти, зокрема у Борисполі та Білій Церкві.

4. Четвертий принцип, за яким має створюватись нова ветеранська політика,

- запуск і реалізація ***проєктів соціальної інклюзії***, які сприятимуть адаптації ветеранів до взаємодії у цивільному житті і забезпечать їхню максимальну залученість в нього.

На думку ***Шуляк***, одним з найкращих рішень для того, щоб одночасно долати і наслідки фізичних травм, і психологічних, можуть бути ***адаптивні види спорту***.

В Україні вже є перший успішний кейс щодо цього

- проєкт ***"Сильні України"***, до якого вже доєдналися близько 1200 ветеранів.

"Це всеукраїнські ***спортивні змагання*** з адаптивних видів спорту серед ветеранів та чинних військовослужбовців, які отримали травми та поранення (видимі та невидимі) під час участі в бойових діях на території України.

Змагання вперше відбулися в 2023 році та стали частиною системи спортивно-реабілітаційних заходів для ветеранів війни ГО "Федерація стронгмену України", - розповіла Шуляк.

У жовтні 2023 року на міжнародному фестивалі Arnold Classic Europe в Мадриді ветерани, учасники першого всеукраїнського туру змагань, встановили світовий рекорд з адаптивного стронгмену, протягнувши за канат в упорі сидячі 4 вантажівки загальною масою 35 тонн на 20 метрів за 30,69 секунд.

5. П’ятий принцип нової ветеранської політики

- ***забезпечення можливості долучатися до змінотворення***. Важливо, щоб ветерани мали окреме місце в політиці - і на національному, і на регіональному, і на місцевому рівнях. При чому, йдеться не про політику з трибун і екранів, а про напрацювання оптимальних рішень, прийняття яких впливатиме на долю багатьох представників ветеранської спільноти.

"Тому **на перших післявоєнних виборах ветерани повинні мати можливість балотуватися** і в парламент, і на місцевих виборах", - вважає Олена Шуляк.

Вона додала, що, зокрема, представники ***"Сильних України"*** вже потроху генерують політичні рішення.

Вони

— ініціювали звернення до уряду з метою скоротити строк отримання ветеранами спортивних протезів.

Крім цього,

— зверталися до Міністерства молоді і спорту, щоб визнати офіційним видом спорту спортивно-реабілітаційні багатоборства ветеранів.

Загалом, нова політика стосовно ветеранів має на меті забезпечення потреб в адаптації військових до цивільного життя, підтримку осіб з інвалідністю, гідний соцзахист, можливість працевлаштуватися чи започаткувати свою справу.

Тож

1) — центри ветеранського розвитку, 2) — ветеранський спорт та бізнес, 3) — ветеранські фонди та забезпечення житлом

будуть основами нової державної ветеранської політики.

3. У кого і чому може повчитись Україна

Найбільше відповідають умовам України стандарти та кращий досвід держав-членів НАТО, тож нам варто дивитися у цей бік.

Йдеться про осучаснення підходів до визначення правових статусів ветеранів, їх соціальної підтримки, запровадження системи переходу від військової кар'єри до цивільного життя та надання послуг задля їх скорішого відновлення та інтеграції у соціально-економічне життя громад.

Перехід від пільгового пожиттєвого забезпечення ветеранів до системи мотивацій і самореалізації у цивільному житті після закінчення військової служби за досвідом та стандартами країн НАТО у підсумку, на думку Шуляк, матиме позитивний вплив на розвиток громадянського суспільства загалом, посилення економічної та підприємницької спроможності громадян.

До прикладу, візьмемо США.

Основі напрямки ветеранської реінтеграції там включають лікування, реабілітацію, забезпечення житлом, навчання, працевлаштування.

Таких проєктів там щорічно реалізуються сотні.

Аудиторія ветеранів та членів їхніх сімей в США складає біля 19 млн людей.

Ветерани та члени їхніх сімей складають в США біля 4,2% населення, в той час як в Україні їх буде в рази більше, тож ми матимемо набагато більший обсяг роботи щодо їх реінтеграції.



Олена Шуляк - офіційна сторінка
13 мин. ·

2024-08-30

🇺🇦 Ветерани – це ті, хто заплатив найвищу ціну за нашу свободу, і повернення до мирного життя для них є не меншою боротьбою. Від того, наскільки ефективною буде державна політика, залежить їхня здатність подолати цей перехід від війни до мирного життя.

⚠ На жаль, можна констатувати, що за десять років війни в Україні так і не сформовано адекватну ветеранську політику, яка тримається більше на ентузіазмі громадянського суспільства та самої ветеранської спільноти.

📜 Одна з причин цього – законодавче регулювання ветеранської політики. Ми маємо чотири закони та 31 підзаконний акт. Три чверті законів було прийнято до 2014 року, а найважливіші з них – від 1991 та 1993 років. Це саме той приклад, коли кількість точно не впливає на якість, а скоріше є формальними законодавчими актами, які вже давно нічого не регулюють.

Зараз ветеранам та їхнім родинам від держави потрібно:

🔷 підтримка всебічної реабілітації – фізичної та ментальної;
🔷 актуальні ініціативи щодо житла – доступне іпотечне кредитування;
🔷 проєкти з підтримки працевлаштування, освіти, підприємницької діяльності;
🔷 можливість долучитися до змінотворення на місцях, беручи участь у громадському антикорупційному моніторингу чи відстоюючи інтереси громади в процесах демократичного врядування.

💬 Більше про ветеранську політику у моєму інтерв'ю РБК-Україна. Посилання в коментарях 👇

(є тільки «матеріали, не «інтерв'ю»


МЕСТНЫЕ ЖУЛИКИ СДЕЛАЛИ ЭТО МАШИНАЛЬНО, ПОДОБНО ТОМУ, КАК ШУРА БАЛАГАНОВ,
ИМЕЯ 50 ТЫСЯЧ, УКРАЛ В ТРАМВАЕ СУМОЧКУ, В КОТОРОЙ БЫЛИ ПУДРЕНИЦА И ОДИН РУБЛЬ СЕМЬДЕСЯТ КОПЕЕК

***

№ 3.276

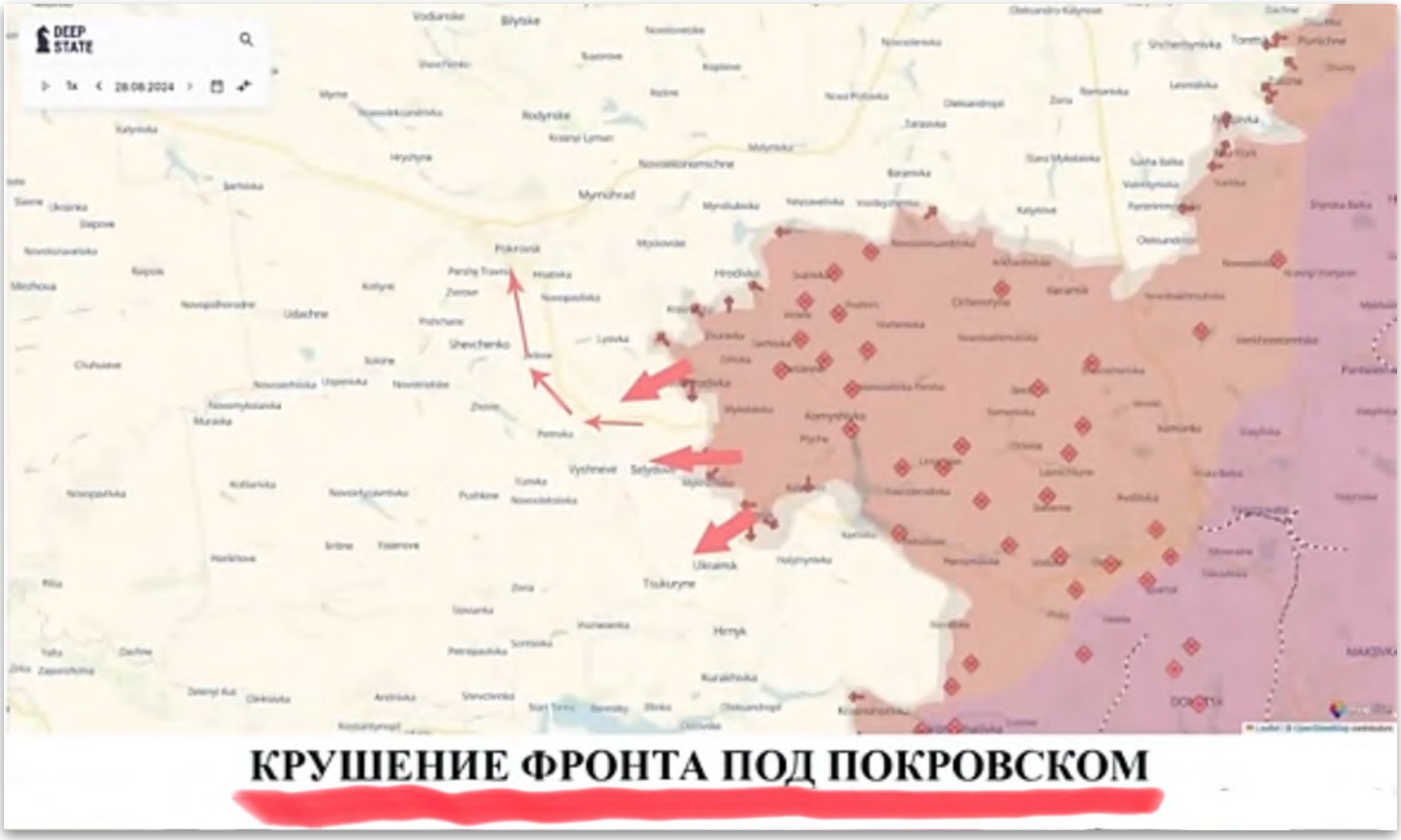

DEEP STATE
КРУШЕНИЕ ФРОНТА ПОД ПОКРОВСКОМ

Рис1

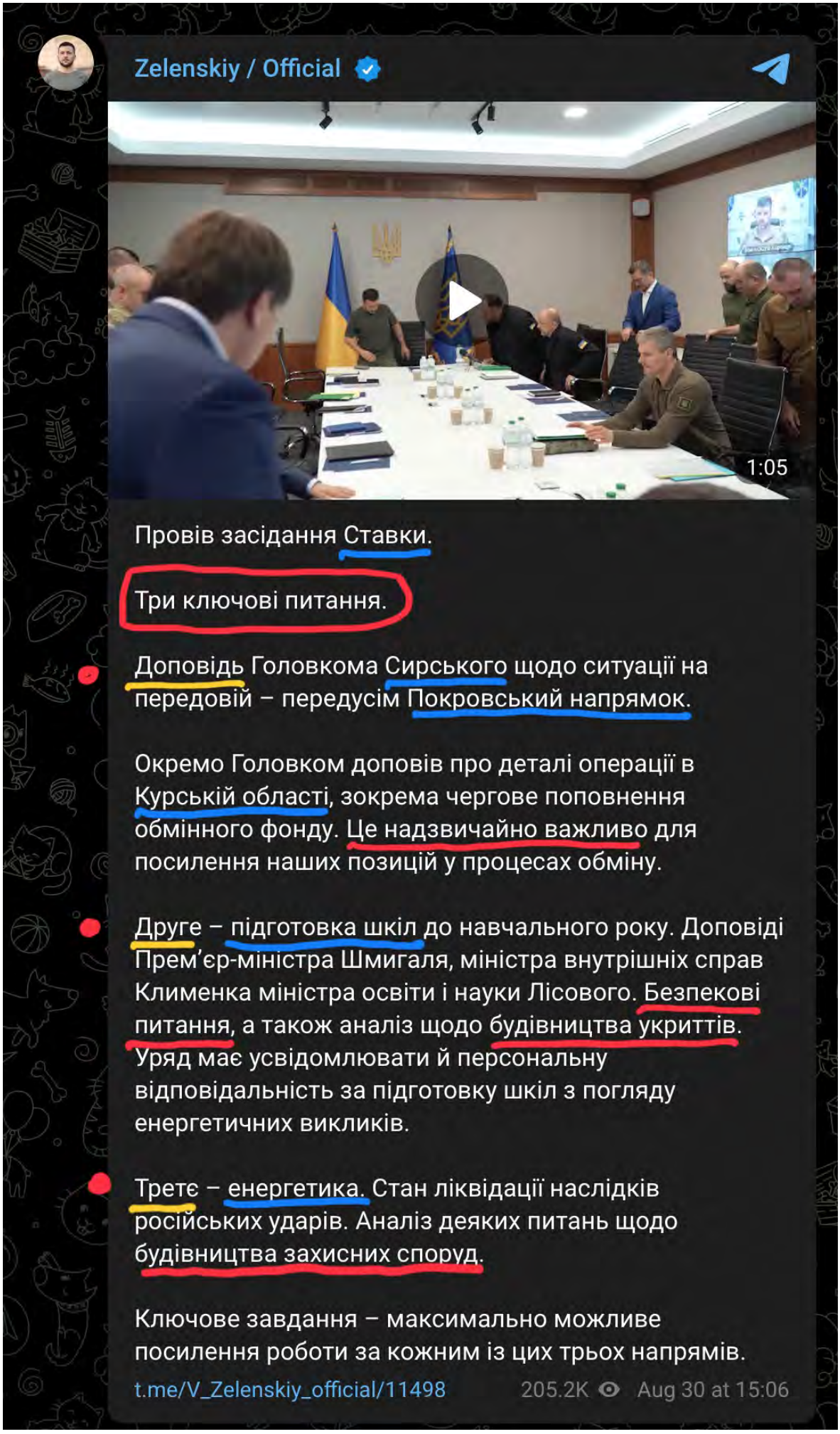

Zelenskiy / Official
1:05
Провів засідання Ставки.
Три ключові питання.
Доповідь Головкома Сирського щодо ситуації на передовій – передусім Покровський напрямок.
Окремо Головком доповів про деталі операції в Курській області, зокрема чергове поповнення обмінного фонду. Це надзвичайно важливо для посилення наших позицій у процесах обміну.
Друге – підготовка шкіл до навчального року. Доповіді Прем'єр-міністра Шмигаля, міністра внутрішніх справ Клименка міністра освіти і науки Лісового. Безпекові питання, а також аналіз щодо будівництва укриттів. Уряд має усвідомлювати й персональну відповідальність за підготовку шкіл з погляду енергетичних викликів.
Третє – енергетика. Стан ліквідації наслідків російських ударів. Аналіз деяких питань щодо будівництва захисних споруд.
Ключове завдання – максимально можливе посилення роботи за кожним із цих трьох напрямів.
t.me/V_Zelenskiy_official/11498
205.2K
Aug 30 at 15:06

Рис2

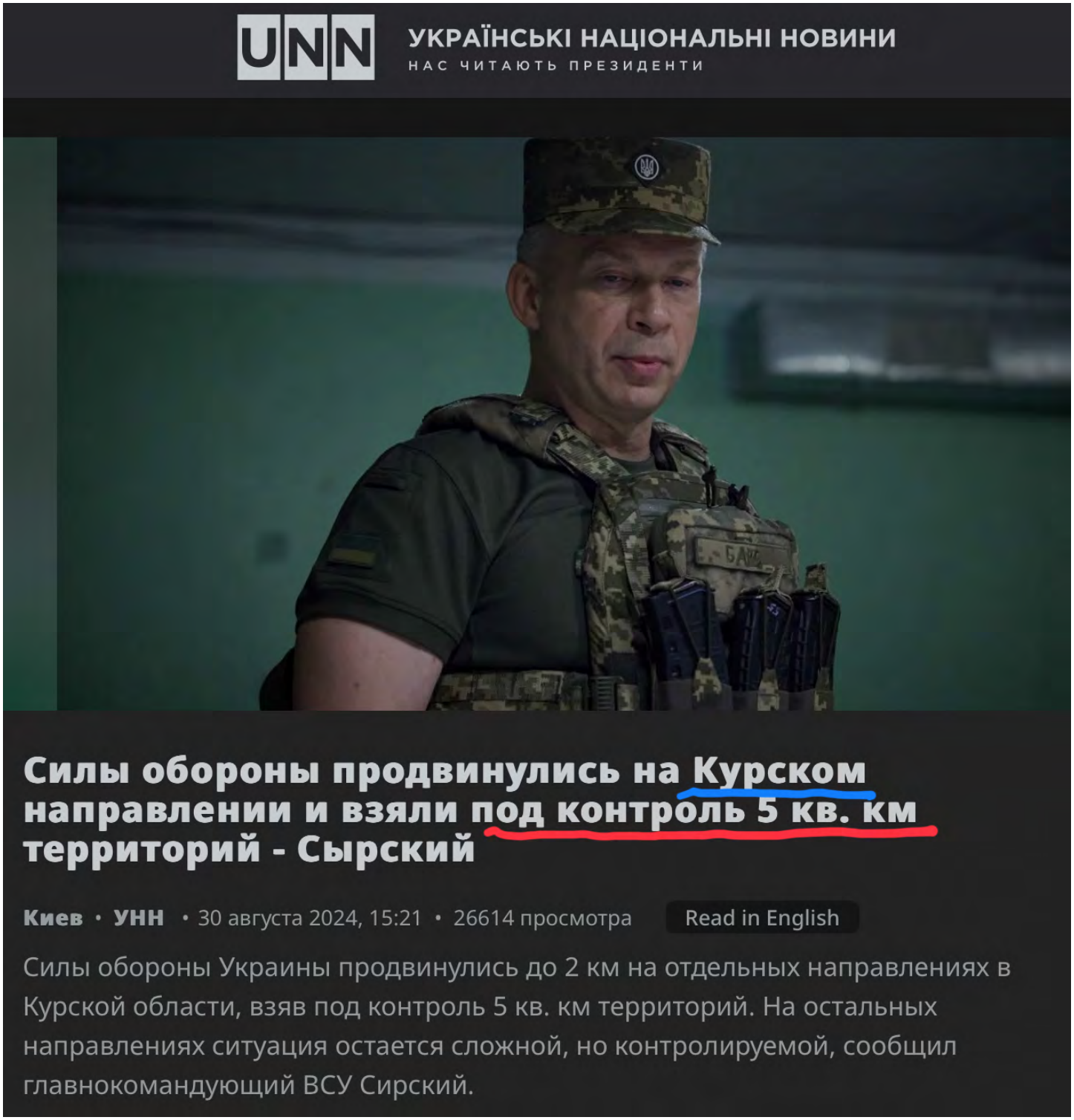


Рис3

***

№ 3.277

Три бумажных кита, украинской экономики, которые сгорают в огне войны

2024-08-31

Кущ

Я называл их еще в 2022 году:

1. ИТ-сектор.

2. Аграрно-сырьевой сектор.

3. Экспорт трудовых ресурсов.

Ряд "экспертов" у нас тогда не верили в такую перспективу. Один даже написал, что "айтишники сидят дома и им пофиг на ракеты".

Оказалось не пофиг...

Что происходит с этими китами сейчас.

1. Экспорт трудовых ресурсов

1) — Трансферты из-за рубежа в Украину снизятся по моим прогнозам в этом году с довоенных 15 млрд дол до 10 млрд и ниже. Снижение на треть.

Более того,

2) — падение этого показателя продолжится и далее.

Меняется сама стратегия трудовых мигрантов из Украины.

До войны они работали в ЕС, но их семьи жили в Украине. Свои деньги они слали на Родину, а накопленное тратили на обучение детей, покупку недвижимости и новый бизнес в Украине.

Сейчас трудовые мигранты стараются получить ипотеку в ЕС и забрать из Украины своих детей и родителей.

С Родиной их будут связывать лишь кладбища.

С учетом демографии,

— новой волны экспорта трудовых ресурсов у нас уже не будет, еще несколько импульсов и все.

2. ИТ - сектор

— Падение за семь месяцев 2024 года уже на 5%. Экспорт услуг сектора в этом году составит 5-6 млрд дол.

Тут целый комплекс проблем.

Те 250-300 тыс специалистов в Украине, что были до войны

- это инерционная волна еще старой модели среднего и высшего образования и остаточного интеллектуального потенциала нескольких политехник и институтов кибернетики.

Но

— количество молодежи у нас будет стремительно уменьшаться, а качество образования - снижаться.

Уже сейчас

— 60% школьников в Украине обладают знаниями ниже средних по математике и работе с текстами.

Кроме того, **ИТ любит тишину и комфорт.**

Ни первого, ни второго здесь не будет даже после войны:

— **вьетнамский и афганский синдромы покажутся детским лепетом.**

Плюс фактор ИИ.

3. Аграрно-сырьевой потенциал

— **уже потеряно до 30% пашни с учетом территорий по обе стороны линии боевого столкновения**.

— Плюс **проблемы с логистикой**.

Наши транспортные коридоры функционируют, в том числе, благодаря спросу на украинское зерно со стороны Китая.

Но

— РФ активно вытесняет нас с китайского рынка.

— Останется ли Китай нашим крупнейшим торговым партнером и в дальнейшем? Есть сомнения на этот счет.

В общем,

концепция "зерно и мозги", которую наши представители в Давосе любили юзать на "украинском олигархическом завтраке", почила в Бозе.

Но это не значит, что нужно, как говорил Жванецкий, обмотаться белой простыней и двигаться в сторону кладбища.

Это значит, что девиз "изменись или умри" должен стать главным не только для чиновников и политиков, но и для всей страны в целом.

Это значит, что нам **нужна максимальная концентрация государственных ресурсов на *социальном капитале***:

— образовании, науке, медицине.

Потому что **нам нужна здоровая, креативная и образованная нация, а не больная, архаичная и глупая.**

И нам **необходимо раскрепостить предпринимательскую инициативу**,

— чтобы этот социальный капитал остался в стране и генерил здесь добавочную стоимость, а не за рубежом.

Нам **необходимо добиться концетрации все еще наявных факторов глобальной конкурентоспособности**:

— собственных природных ресурсов, сырьевого потенциала, человеческого капитала.

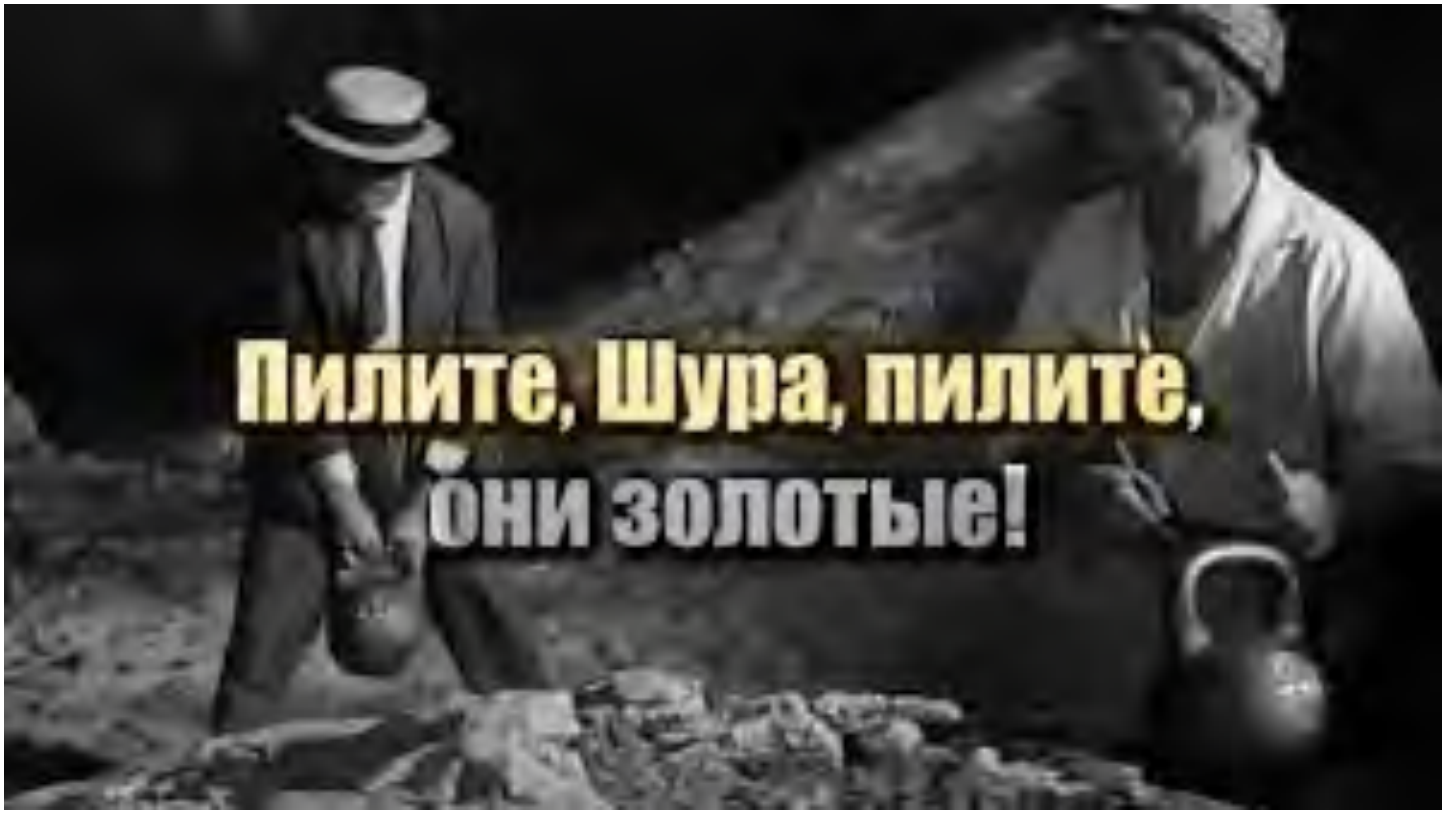
Три главных принципа построения модели:

— 1) — профит, 2) — добавочная стоимость и 3) — инвестиции должны оставаться в стране.

И тогда **может** получится…

***

№ 3.278



2024-08-31

Гончар

Ми не знаємо, на які цілі були запрограмовані ракети, що їх знищив на своєму F-16 підполковник Повітряних Сил України Олексій Месь. Але точно можна констатувати, що їх знищення не дозволило ворогу зробити критичну кількість уражень Об'єднаної енергосистеми України. Ймовірно, наші Повітряні Сили 26-го серпня своїми діями зі знищення ударних засобів ворога запобігли сценарію ядерного інциденту на одному з енергоблоків АЕС, до чого так прагнули планувальники з Мордору.

Але **найбільш підступний той ворог, який діє зсередини**.

ОЕС України вкотре вистояла.

Тому удар завдається по оператору енергосистеми - державній компанії ***Укренерго***.

Маневр називається - удар з тилу через агентуру впливу. **З державних енергокомпаній, це вже, напевне, останній бастіон, який штурмує правляча клептократія.**

> А все починалось з листопада 2019-го, коли з посади керівника НАЕК "***Енергоатом***" було звільнено Юрія ***Недашковського***, який і за своєю спеціальністю, і за трудовою біографією був інженером-атомником до кісток.

Далі в різний час були зачищені очільники «Нафтогазу» А. ***Коболєв*** і Ю. ***Вітренко***, професійний тандем яких зробив компанію з хронічно збиткової прибутковою і «Нафтогаз» виграв арбітраж у «Газпрому».

Генеральний директор Оператора ГТС С. ***Макогон*** **також став жертвою зелених зачисток.**

Тепер, очевидно, на думку якогось з 5-6 менеджерів-«смотрящіх» настала черга В. ***Кудрицького***, під керівництвом якого «***Укренерго***» зробило максимум можливого для інтеграції з енергосистемою ЄС та збереження функціональності ОЕС в умовах війни.

Усі ці звільнення з наступною постановкою біля керма лояльних кадрів, продиктовані тільки бажанням контролю (заради розпилу) фінансових потоків.

Зверніть увагу на ***Енергоатом***, **керівництво якого маніакально прагне освоювати багатомільярдні бюджети великого будівництва (крадівництва) нових енергоблоків і в той же час не дбає належним чином про заходи з безпеки атомної генерації в умовах війни.**

Ну а «смотрящіє» забули одну просту істину:

— **«хто сіє вітер, той пожне бурю»**.

***

№ 3.279

Ірина Венедіктова продовжує займатись фінансовими схемами в інтересах Банкової, прикриваючись дипстатусом



2024-08-24

Призначення Ірини Венедіктової Послом України в Швейцарській Конфедерації та в Князівстві Ліхтенштейн має досить умовне відношення до дипломатичної служби як такої. За інформацією наших джерел, основними завданням Венедиктової в Швейцарії є підтримка неформальних контактів в банківському секторі, задля проведення фінансових схем в інтересах Банкової.

Ірина Венедиктова прийшла у велику політику в команді Володимира Зеленського, обралась у Верховну Раду, отримавши третій номер у списку партії “Слуга народу”. Всього за декілька років зробила карколомну кар’єру від викладача кафедри цивільно-правових дисциплін у Харкові до в.о. директора Державного бюро розслідувань, стала першою жінкою Генеральним прокурором та врешті решт перейшла на дипломатичну службу після призначення послом в Швейцарії.

Секрет стрімкого злету “викладачки права з Харкова” пояснюється тими функціями, які Ірина Венедіктова виконує для команди Володимира Зеленського – це зв’язки із зарубіжними банками та організація схем по виведенню грошей. Простіше кажучи – Венедіктова спеціалізується на відмиванні коштів в глобальних масштабах.

Варто відзначити, що ази легалізації коштів Венедіктова отримала під час навчання міжнародному комерційному арбітражу, де здобула перші навички “як ховати і виводити гроші.

Основні шляхи та схеми”. Надалі Ірина Венедіктова, разом з братом Сергієм Венедіктовим обслуговували інтереси харківської еліти.

Зокрема консультували структури Арсена ***Авакова*** та його бізнес-партнера Ігоря ***Котвіцького***.

З урахуванням об’ємів чорного налу, який потрібно було легалізовувати для Авакова-Котвіцького, можна сказати що родинний підряд Венедіктових отримав і хорошу практику, і відповідну репутацію у “вузьких колах”.



Сергій Венедіктов працював в структурах Арсена Авакова та Ігоря Котвіцького

У Харкові Ірина Венедиктова також відома співпрацею з кланом ***Кернеса-Добкіна***.

Тісний зв’язок Кернеса і Венедиктової тягнеться ще з тих часів, коли Геннадій Адольфович лобіював призначення чоловіка Ірини Валентинівни – ***Колесника*** Дениса на різні керівні посади в органах внутрішніх справ і, в подальшому, в органах національної поліції Харківської області (Управління внутрішньої безпеки, Слобожанське управління кіберполіції).

Саме завдяки роботі з екс-депутатом від Партії Регіонів Михайлом ***Добкіним***, Ірина Венедіктова налагодила хороші контакти з Олегом ***Татаровим*** та Андрієм ***Портновим***.

Власне кажучи

— ***Портнов*** і рекомендував ***Веденіктову*** Андрію ***Богдану***.

Для Слуг Народу Ірина Венедіктова з самого початку була людиною, яка мала доступ до західних банків, можливості з обходу фінмоніторингу та виведенню значних сум за кордон.

Схожа функція, по роботі з офшорами покладалась на іншого члена зеленої команди Івана ***Баканова***, що стало широко відомо завдяки витоку Pandora Papers.

> — За інформацією наших джерел, Іван Баканов й досі має доступ до тих рахунків, які йому допомогли відкрити за кордоном.

Загалом виводом активів в офшори на даний момент в команді Володимира Зеленського займається його давній друг та бізнес партнер – Сергій ***Шефір***.

Функціонал Ірини ***Венекдіктової*** трохи інший, пов'язаний з банківською системою.

> — В даному контексті варто згадати дипломатичний скандал із затриманням у Швейцарії громадянина України з дипломатичним статусом, під час спроби проведення фінансових операцій за депозитними рахунками колишнього Credit Suisse (нині під контролем UBS Group AG), на які накладено фінансовий моніторинг Міністерства фінансів США. Затриманого було передано уповноваженим представникам посольства США, а скандал зам'яли.

Власне кажучи, все стає на свої місця, якщо врахувати, що саме такого роду оборудки є основною роботою Ірини ***Венедіктової*** статусі Посла.

Інших "досягнень" ***Венедіктової*** на диплужбі немає:

> — напередодні ***Саміту миру*** стався **дипломатичний провал України у Верхній палаті швейцарського парламенту**, коли на початку червня **було відхилено виділення Україні допомоги в $5,58 млрд**, які планували передати на відновлення зруйнованої інфраструктури.

Також була провалена робота по підготовці самого ***Саміту миру***,

> — де із початково запланованих 10 тез "формули миру" Володимира Зеленського були озвучені тільки 3, та відсутні представники Китаю.

Така недбалість Ірини ***Венедіктової*** в статусі Посла, викликала широкий резонанс у Верховній Раді та дискусії з приводу необхідності її відкликання.

Водночас, Ірина ***Венедіктова*** залишається на дипслужбі незважаючи на серію провалів та явну некомпетентність. Ймовірно, з основним своїм завданням по легалізації коштів для Банкової Венедіктова повністю справляється.

***

№ 3.280

Я дивлюсь, що для багатьох наших співгромадян "справжнім відкриттям" став факт наявності значних відмінностей у рівні боєздатності наших підрозділів, частин та з'єднань...

2024-08-30

Машовець

Одні демонструють стійкість та витривалість... під несамовитим тиском ворога, інші полишають передові позиції та рубежі вже після перших, не самих інтенсивних атак\штурмів...

Серьйозно...? Вас це дивує...?

Тоді нагадаю...

У підтриманні рівня боєздатності будь-якого військового формування існує чимало факторів, які безпосередньо на нього впливають й дозволяють це робити у прийнятних та потрібних обсягах...

У цьому сенсі має значення майже все...

1) - як солдат одягнутий та споряджений...
2) - як він нагодований...
3) - як й чим ОЗБРОЄНИЙ...
4) - що у нього "в голові...", "на душі..." й навіть, наскільки він вмотивований до участі у бойових діях,в тому числі розміром грошового утримання
5) - як ним керують та управляють - починаючи з відділення, закінчуючи злагодженням на рівні батальйону, полку, бригади...
6) - ну й т.д.... по списку

Але коли питання "стає руба"... тобто формування залучається до безпосередньої участі у бойових діях, на перший план виходить так звана "група ключових факторів"...

Й виявляється, що серед них... фігасе... морально-психологічний стан (МПС), як окремого бійця, так й колективний, всього особового складу формування, є одним з КЛЮЧОВИХ факторів...

Бо, якщо навіть навчити бійця, образно кажучи, відстрілювати комару на льоту праве-ліве яйце на його вибір... але, при цьому у нього в голові постійно

пульсує питання "нафіга воно мені потрібно?" й він щиро не розуміє навіщо йому захищати власну країну... то, звісно, позиції будуть здані й села захоплені противником...

Хто би міг подумати...

В реальності, для вирішення питання МПС у війську існує два основних метода, які УМОВНО поділяються за принципом дії їх основного "механізму"

— метод остраху (примусу), й метод "позитивної мотивації"...

Перший - зрозумілий...

1) — ВСП, трибунали, "заградотряды" (поки що, лише "запропоновані") на зразок російських, "мар'яніні розстріли" ну й т.д.

Достатньо ефективний, бо "дає результат" у конкретному місці, у конкретний момент часу.

Але,

2) — лише на не тривалий, короткий період й в середньо-строковій перспективі НЕ є достатньо ефективний...

Інший - більш складний та тривалий... однак, дозволяє досягнути бажаного ефекту більш сталого й на більш значний часовий проміжок.

Заступники з виховної, образно кажучи "тил та забезпечення". "військово-патріотичне виховання", інформаційний простір ну й т.д....

У війську, будь-якого заступника з виховної роботи ("замполіта") прийнято вважати, як формально,так й неформально... таким собі "бездельником-дармоїдом".

На цей рахунок у самому війську існує безлічь жартів та "під'йобок"... від "рот закрив - робоче місце прибране", до питання "чим замполіт відрізняється від бурого ведмедя?"....

Командири, начальники (тобто, майже всі органи військового управління)... на всіх цих військових психологів, соціологів та інших "народознавців", зазвичай, дивляться як на таких собі "придурків у погонах"... які займаються мало потрібною, чи навіть, геть непотрібною, у війську справою.

Тим більше, що самі "замполіти" бува дають достатньо вагомі підстави так вважати...

Відповідно,

— саме питання МПС СИСТЕМНО розглядається органами військового управління, як другорядне, якщо... не "десяторядне", у всьому комплексі управління військами.

В тому числі, при реальній оцінці рівня боєздатності підрозділу, частини чи з'єднання...

В результаті...

— маючи з формальної точки зору усі підстави вважати формування боєздатним (адже усі оцінки рівня боєздатності за багатьма покажчиками є прийнятними), на практиці (в реалі) воно не є таким по одному, але КЛЮЧОВОМУ фактору - МПС особового складу формування є незадовільним (або як зараз прийнято оцінювати - "таким, який не дозволяє виконувати бойове завдання")...

Ситуацію ще більшу "уСУКУбляет, той факт, що самі "заступники з виховної" часто не бажають (бояться) давати РЕАЛЬНУ оцінку МПС особового складу свого формування командирам\начальникам, які приймають рішення на використання його у бойових діях... через можливість "бути виї...баним". Бо кого першого "взгріють" за низький МПС...? Правильно - "замполіта"...

Це ж що получається...?

НШ - "у нас є план, ні - два плана, ба, навіть, десять планів"

1) "зам по ружжю" - все ОВТ боєздатне й готове до бойвого застосування...
2) "зампотил" - "заготовлено, скирдоване й готове до видачі... ціла купа предметів МТЗ"
3) "начрозвідки" - противник "майже розбитий", подавлений и взагалі закошмарений...
4) - арта, "бобри", "мухобої" (ППО)... ну й т.д по списку - все готове, все боєздатне... порвем як тузік грелку...

Й тут... намальовується такий собі "замполіт" (об'єкт жартів та під'йобок) й каже... "все допизди, бо особовий склад... хєр ложив на всі ваші плани... й в бій не хоче за цілим рядом причин"...

Далі відбувається такий собі діалог...

- Замполіт, ти шо оху....їв?
- Та не... кажу як є...
- Пиз...й виховуй, щоб "через 3 доби" були готові у бій...
- Це нереально...
- Я тебе з посади зніму реально... й загоню у якусь "жопу світу"...

Тому, яку, як ви думаєте, оцінку на цій гіпотетичній "нараді" рівню МПС особового складу дасть "замполіт"...?

Реальну, чи "відповідну"...?

Більше того,

> — часто-густо... "замполіти", в силу свого низького професійного рівня, просто НЕ здатні визначити РЕАЛЬНИЙ, а не бажаний чи уявний стан МПС (тут дійсно, потрібні грамотні психологи, в тому числі вузькоспеціалізовані - наприклад, соціальні чи ті, які спеціалізуються на психології малих груп)...

Ось й виходить... острах "бути виї...баним" + непрофесійність... закінчується чим?

Все вірно

1) **— висновком "батальйон\полк\бригада - боєздатні",**

коли, насправді,

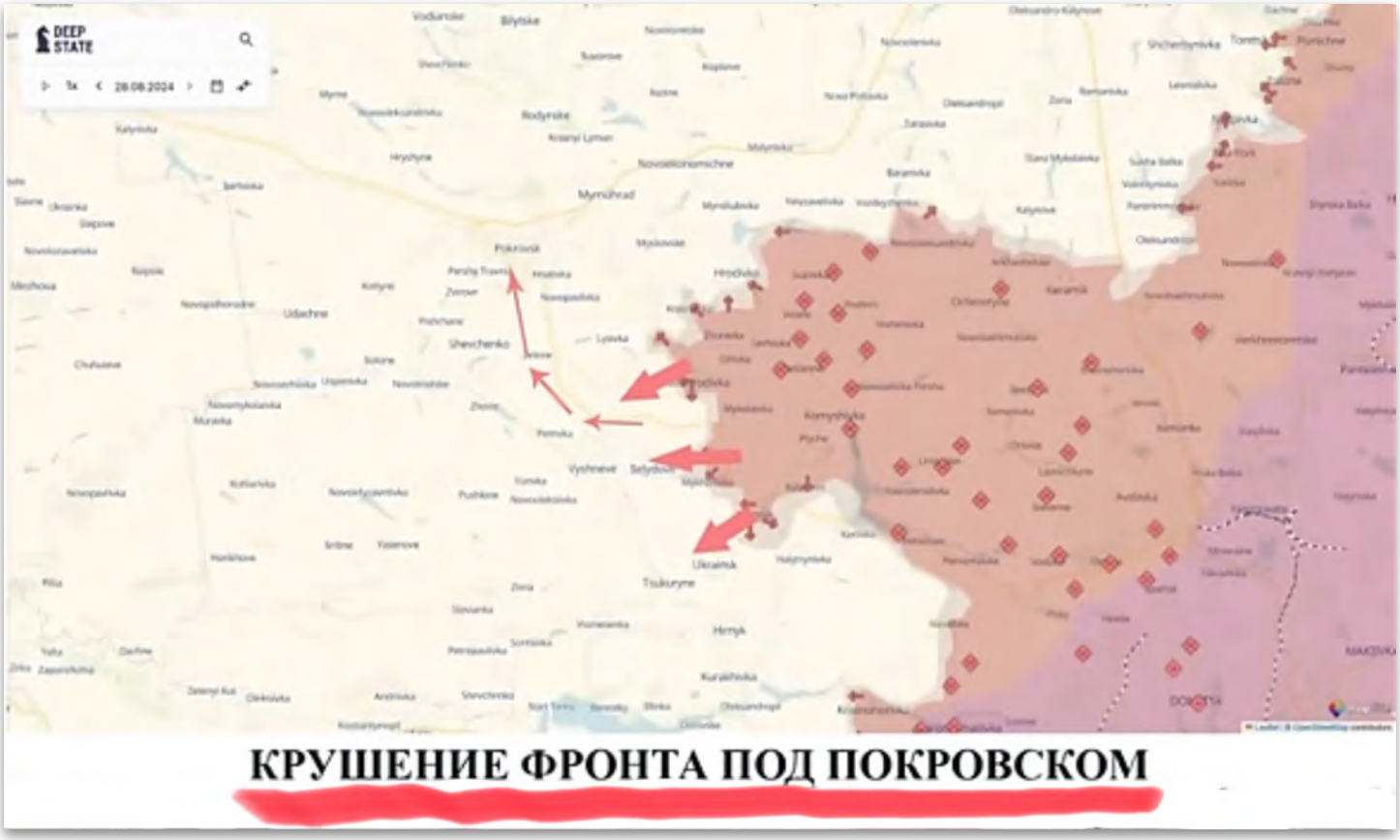
2) — **це формування - небоєздатне, по одній простій причині - його особовий склад НЕ готовий - ні морально, ні психологічно до участі в ІНТЕНСИВНИХ бойових діях...** навіть при всьому "яскравому та якісному" матеріально-технічному забезпеченню...

***

№ 3.281

Так, сьогодні вихідні... електричну енергію вмикають\вимикають, як на душу прийдеться, тому огляд буде короткий...

з двох "основних" напрямків, по поточній ситуації...



2024-08-31

Машовець

1. Покровський напрямок...

Очевидно, передові підрозділи 90-ї танкової дивізії (тд) противника, підтриманні окремими підрозділами 27-ї мотострілецької дивізії (мсд) 2-ї загальновійськової армії (ЗВА), а також його 114-ї окремою мотострілецькою бригадою (омсбр), продовжують свої наполегливі спроби "звернути оборону" ЗСУ, південно-східніше м.Селідово... яка відчутно заважає їм продовжувати наступ по дирекції на м.Покровськ.

Зокрема, з цією метою, вони вперто атакують по напрямку Мемрик - Лісівка... намагаючись прорватись на східну околицю с.Українськ, А також по напрямку Михайлівка - Селідово...намагаючись "з ходу" вклинитись у систему оборони ЗСУ у самому цьому місті.

Наскільки я розумію, командування противника має намір примусити ЗСУ відійти на рубіж Українськ - Гірник, тобто витіснити їх підрозділи зі всієї території східніше р.Вовча, на відтинку між Карлівкою та Красногорівкою...

У цьому сенсі, не виключено, що найближчим часом по напрямку Красногорівка - Курахівка активізуються передові підрозділи 5-ї та 110-ї омсбр противника, зі складу його 1-го армійського корпусу (АК) УВ "Юг"...

Окрім цього, звертає на себе увагу той факт, що безпосередньо на Покровському напрямку (район Новогродовкі, а також район "Ярів"\ Красний, Крутий, Сухий) темпи просування противника впали до мінімальних...

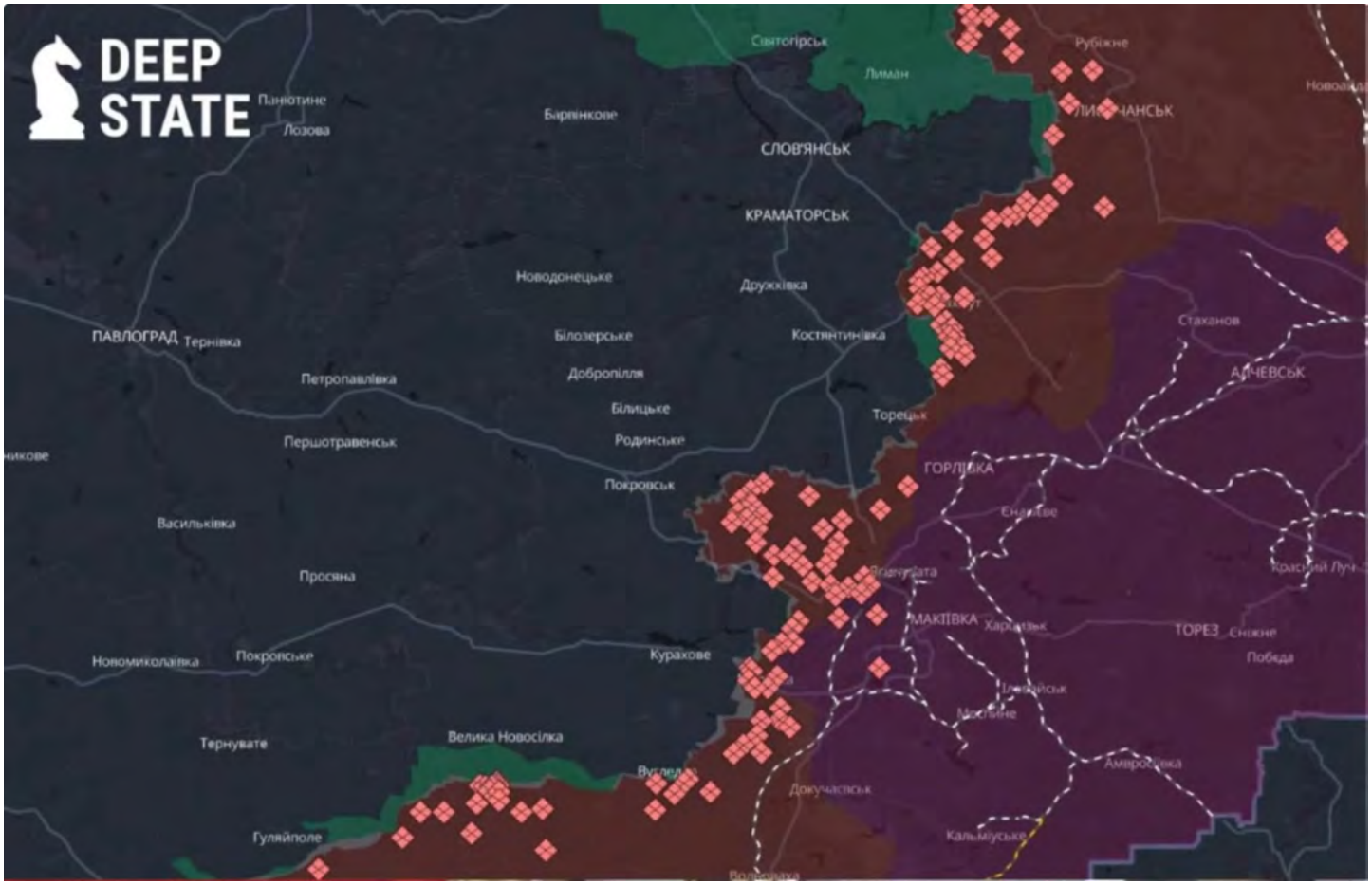
Вже на протязі крайніх 3-4 діб, він (ймовірно, передові підрозділи 27-ї мсд та 15-ї омсбр) мав просування там лише у північно-західній частині Новогродівки у бік Сухого Яру ("між двома териконами", вздовж залізниці), а також вздовж р.Журавка по напрямку с.Журавка - Красний Яр... на відстань до 1-1.2 км... На решті відтинку смуги дії 2-ї ЗВА, до Воздвиженки (й навіть, частково далі - у смузі 41-ї ЗВА) противник, по-суті, зупинився... тобто, протягом крайніх 3-4-х діб, просування не мав.

Таким чином, стає очевидно, що протягом тижня, що минув, командування УВ "Центр", й зокрема його 2-ї ЗВА та 90-ї тд, які діють на напрямку головного удару, вирішили сконцентрувати свої головні зусилля не у напрямку безпосередньо м.Покровськ, а у бік м.Селідово та району східніше й південно-східніше нього. Що, в свою чергу, у сенсі забезпечення подальшого наступу у бік м.Покровськ виглядає цілком логічно, так як дозволяє противнику забезпечити з півдня лівий фланг свого ударного угрупування, яке безпосередньо діє у бік Покровська, тобто з найбільш вразливого для себе боку...

Іншими словами, противник зараз намагається позбутися того негативного ефекту, який здійснювала на його угрупування, націлене на Покровськ, з півдня успішна та вперта оборона ЗСУ в районі Карлівки...

У зв'язку з цим, очевидно, варто зазначити, що якщо тиск противника з півночі не припинеться, то найближчим часом, ЗСУ таки доведеться відійти з під Карлівки, Невельского та району північніше Красногорівки.

Більше того, утримання рубіжу Українськ - Галицинівка, у цьому сенсі, стане для ЗСУ "критично важливим". Інакше, все може закінчитись куди більш значними неприємностями, ніж прориви противника в районі Очеретине чи Прогресу...



2. Торецький напрямок...

Командування 41-ї ЗВА противника, війська (сили) якої розгорнуті та оперують на цьому напрямку, очевидно, намагається вирішити поставлені перед нею завдання - переважно власними "внутрішніми резервами".

Про це достатньо наочно свідчать, темпи просування її передових підрозділів, як безпосередньо по напрямку Північне - Торецьк, а також Нью-Йорк - Неліповка... адже, вони також, дещо "впали"...

По суті, протягом тижня, противнику вдалося

1) - просунутись в районі "танку" та по напрямку Торецької виправної колонії №2 на відстань - до 1 км...

2) - завершити захоплення с.Залізне и просунутись у бік Торецького тубдиспансера та псих-лікарні на відстань - до 500 метрів

3) - трохи розширити своє вклинення по дирекції Юр'ївка - Нью-Йорк - Неліпівка у лівий фланг, в бік Пантелеймонівки та Сухої Балки (десь по 250-500 метрів у кожний бік).

Таким чином, стає очевидно, що у цій смузі, противнику,

поки що,

— не вдається повністю вирішити навіть найближчі завдання в тактичній зоні, хоча, звісно, певне просування в нього є...

Тобто, очевидно, без залучення додаткових сил й засобів, командуванню 41-ї ЗВА противника доведеться найближчим часом - або сконцентруватися на більш вузьких напрямках та ділянках, або взагалі відмовитись від "широкоформатних" наступальних дій й сконцентруватися на чомусь одному (чи, власне, продовжити високозатратні бої у самому Торецьку, чи в кінці кінців, завершити оцю тяганину в районі Нью-Йорку та Неліповки якимось більш рішучими та одностайними діями)...

У цьому сенсі, треба мати на увазі, що 41-а ЗВА противника й так, ще раніше, наступала лише на третині своєї смуги дії... тобто мала у порівнянні із 2-ю ЗВА куди більш "розрядженні" у сенсі оперативної та тактичної щільності бойові порядки. Й це було невипадково... адже вона наносила допоміжний, "відволікаючий" удар "в лоб" на Торецьк...щоб скувати сили та засоби ЗСУ саме на Торецькому напрямку, у той момент, коли 2-а ЗВА та 90-а тд, розпочали "наступ на Покровськ"...

Більше того, у той момент її найбільш боєздатні з'єднання - 35-а та 55-а омсбр були активно задіяні на суміжному з 2-ю ЗВА фланзі... тому по суті, вона могла залучити до безпосереднього наступу на Торецьк лише 132-у омсбр зі складу 1-го АК та 74-у омсбр...Та й то, першу - переважно з півдня, по обох боках дороги Костянтинівка - Ясинувата.

Однак, цілком несподівано, як для ЗСУ, так й для себе самої... її передові підозділи зуміли здійснити достатньо успішний та глибокий прорив у тактичній зоні оборони ЗСУ на цьому напрямку... Й тому, у якісь момент, частину оперативних резервів УВ "Центр" його командуання задіяло саме на Торецькому напрямку...

Але, з того часу та моменту... багато що змінилося...

Командуванню УВ "Центр", як я й казав, таки довелося обирати... між Покровським та Торецьком...

— й очевидно, воно обрало перший (цілком зрозуміло, адже для російського командування "змінити початковий план" - ціла історія)...

На цей рахунок, як на мене, думаю найближчим часом командування противника проведе певне "між-операційне" перегрупупування сил й засобів.

Особливо, в контексті зміщення його пріоритетів між різними операційними напрямками у світлі спроби таки реалізувати план своєї літньо-осінньої кампанії на 2024-й рік... принаймні, в його основній частині.

Цілком можливо, в рамках цього, у складі УВ "Центр" з'явиться ще один армійський корпус (ймовірно, 3-й АК з Краматорського напрямку), або у його зоні відповідальності сконцентрується увесь 1-й АК... а не тільки дві його бригади - 114-а та 132-а омсбр (особливо, у світлі "необхідності вирішення завдань" на суміжному з УВ "Юг" фланзі). Чесно кажучи, найближчих планів та задумів російського командування в цьому відношенні я не знаю... й телепатичними здібностями не володію.

Однак, логіка розвитку подій підштовхує вважати, що

> — російське військове стратегічне керівництво спробує "максимально повно" реалізувати свій **ВЖЕ ОЧЕВИДНИЙ оперативно-тактичний успіх на Покровському операційному напрямку** (**середня глибина просування противника на різних напрямках та відтинках, з моменту початку Авдіївської наступальної операції противника складає на даний момент до 35-40 км**).

Трохи підсумуємо...

На війні не буває нічого випадкового...

Як на мене,

> **— противник, цілим рядом рішень його командних срутктур різного рівня, по суті, зараз, об'єктивно надав ЗСУ шанс зупинити його ДО Покровська... й повністю "вигальмувати" його наступ на цьому операційному напрямку.**

Пояснювати, в чому полягає сенс цього шансу, на мій погляд... звісно, я не буду. Лише зазначу, що він знову пов'язаний із часом...

Більш ключовим питанням, в цьому відношенні, є питання

- чи скористається військово-політичне керівництво країни цим шансом в реальності, чи вважитиме його другорядним...?

***

№ 3.282-1

Війна в Україні, 29 серпня 2024: Очікування і реальність

Том Купер, австрійський аналітик. Частина 1

2024-08-29

Привіт усім!

Схоже, сьогодні буде ще один "довгий день", тож я одразу перейду до головного. Дійсно, завдяки підказкам від двох читачів, я почну з двох "постскриптумів" до мого останнього оновлення.

На перший погляд, перший із них майже напевно здається абсолютно не пов'язаним [з Україною]:

1) Те, що після державного перевороту 2022 року на військову хунту капітана Ібрагіма Траоре в Буркіна-Фасо "принаймні сильно впливає" Москва, добре відомо. Але могло залишитися поза увагою те, що останні кілька днів вона почала арештовувати іноземців за звинуваченнями в шпигунстві. Наприклад, колишнього французького військовослужбовця було заарештовано в Уагадугу.

> https://www.lemonde.fr/afrique/article/2024/08/27/burkina-faso-un-ancien-militaire-francais-suspecte-d-espionnage-arrete-a-ouagadougou_6296945_3212.html

Після цього було затримано громадянина Швейцарії.

> https://www.reuters.com/world/africa/swiss-citizen-arrested-burkina-faso-2024–08–27/

Так, я знаю: є багато фейкових новин про Дурова, які поширено в соцмережах. Наприклад, що ОАЕ скасовують свій контракт на закупівлю французьких винищувачів-бомбардувальників Dassault Rafale. Тому що Дуров також є громадянином ОАЕ. І цілком можливо, що арешт громадянина Швейцарії був "нещасним випадком", оскільки швейцарці теж говорять французькою, і хто в Буркіна-Фасо може відрізнити французів від швейцарців?

З усім тим, я вважаю, що ці два арешти варто мати на увазі – особливо, якщо за ними підуть інші затримання – бо цілком можливо, що це насправді Путін почав збирати свій власний "обмінний фонд" для визволення Дурова.

2) -ий варто взяти до уваги, – **це метод "підрахунку (збитих ракет/ударних БПЛА)" Повітряними силами та силами ППО України (ПСУ) під час ударів, наприклад, того, що стався 26 серпня. Фактично, зі слів самого Зеленського,**

> **— вони враховують лише ті цілі, що було виявлено.**
>
> https://t.me/ComAFUA/402

Тобто

> **— ракети (та/або ударні БПЛА), які вони не виявили, не беруться до уваги. Навіть якщо вони влучили в цілі.**

… результати такого підходу можна є нічим іншим як **"маніпулюванням результатами", а також "брехнею самому собі"** (окрім громадськості).

Бо

> — якщо вони виявили 236 ракет та/або ударних БПЛА, якими було здійснено атаку, а заявили, що збили 201, тоді як насправді було 260–270 ракет та/або ударних БПЛА, то… хм…

(На кадрі з відео видно "потік" з (принаймні) 7–8 Х-101, що пролітають над північчю Сумщини вранці 26 серпня.

> *Варто зазначити, що в цей момент ракета летіла на висоті приблизно 100 метрів: вона й далі знижуватиме висоту, наближаючись до цілі (за винятком, якщо в програмі встановлено занурення під час кінцевої фази польоту: тоді вона різко підніметься перед тим, як майже вертикально пікірувати на ціль).*

Безумовно, майже повний контроль над звітами та масштабні вимкнення електропостачання внаслідок удару 26-го були "ефективними" настільки, що **майже нічого про російські ракети та/або ударні БПЛА, які влучили в ціль, врешті-решт не було оприлюднено.**

Проте про багато "прибуттів" повідомлялося "усно".

Насправді

> — коли "скануєш" українські соціальні мережі, а потім додаєш "результати", з повідомлень у російських ЗМІ, із заходу на схід, повний список влучень виглядає приблизно так:

1) • Луцьк: 3
2) • Рівне: 2
3) • Львів: 10 (відомо, що було уражено газову компресорну станцію)
4) • Тернопіль: 3
5) • Івано-Франківськ: 6 (відомо, що було влучення в ще одну газову компресорну станцію)
6) • Хмельницький: 5
7) • Вінниця: 7
8) • Житомир: 3
9) • Київ Жуляни: 2

10) • Київ: 11

11) • Кіровоград: 1

12) • Кривий Ріг: 2

13) • Запоріжжя: 2

14) • Дніпро: 2

15) • Чернігів: 1

16) • Харківщина: 4 (відомо, що уражено ще одну газову компресорну станцію)

17) • Миргород: 1

18) • Полтава: 1

19) • Кременчук:

20) • Одеса: 5

21) • Миколаїв: 3

… і це доводить, що

— до 66 російських ракет та/або ударних БПЛА пройшли через системи ППО ПСУ.

І навіть більше:

— з огляду на те, що ПСУ повідомили про виявлення 236 ракет та/або ударних БПЛА й що з них було збито 201, можна зробити висновок, що українцям також не вдалося виявити понад 30 інших ракет/та або ударних БПЛА.

Називайте мене "проросійським", якщо бажаєте, але – **це дуже багато!**

Дійсно, це не "ах, просто 35 прорвалися" і "це є успіхом оборони", а "чорти, понад 60 прорвалися, і

— ПСУ не змогла виявити понад 50 % тих, що прорвалися [через протиповітряну оборону]".

… і, якщо це хоча б приблизно є правдою (хоча, я дуже хотів би сподіватися, що це не так), я не вбачаю причин для "святкування", оскільки це означало б, що

— росіяни дедалі краще і краще прокладають маршрути своїх крилатих ракет та ударних БПЛА.

І, як мусить бути відомо:

— коли росіяни стають кращими в одній чи іншій галузі, це завжди погано для України.

Якщо, звісно, ви не належите до *нації, яка схильна уникати неприємних новин*.

— З уникненням брифінгів після місій, які мають метою "засвоєння уроків".

Таке трапляється – насамперед враховуючи, що таких націй не одна й не дві.

(Фото: Іронія полягає в тому, що Чорноморський флот Росії зараз перебуває під таким тиском, що його військові кораблі (і підводні човни) змушені запускати свої крилаті ракети «Калібр» поблизу узбережжя в районі Новоросійська – так близько, що їхні запуски можна спостерігати з берега, як у цьому випадку, – і щоразу далі від України.

З усім тим, маршрут російських ракет стає дедалі кращим, що призводить до того, що дедалі більша кількість крилатих ракет (та ударних БПЛА) уникатиме виявлення Повітряними силами України.

Так само, коли вони перебувають глибоко всередині українського повітряного простору.)

1. ПОВІТРЯНО-РАКЕТНА ВІЙНА

"Інших новин" у цьому розділі настільки багато, що врешті-решт я змушений розділити це "оновлення" принаймні на дві частини.

На початку, що стосується засобів, якими збивають вхідні російські крилаті ракети та ударні БПЛА… здається, що в Україні дедалі більше скарг на "ефективність" мобільних вогневих груп (тобто кулеметних підрозділів на позашляховиках, скорочено MBG українською мовою). Відповідно, хоча вони "іноді працюють успішно", загалом до низ залучено багато військовослужбовців, вони марнуть багато боєприпасів та часу, хоча насправді влучень у цілі мають вкрай мало…

Гадаю, саме тому ПСУ мапи б бути набагато точнішими у своїх заявах – а також запровадити практику серйозних брифінгів "після місій" (post-mission briefs). В іншому випадку, геть усі, починаючи з командування самих ПСУ, будуть користуватися дикими здогадками.

(… чому в мене таке відчуття, що ми обговорюємо це знову і знову цього року…?

… мабуть, це той знаменитий свербіж у моєму мізинці…)

Що, без сумніву, є правдою, так це те, що російські удари 26 та 27 серпня призвели до того, що винищувачі F-16 ПСУ отримали свої перші перемоги. Тепер, не можу сказати, чи є на цьому скріншоті F-16 або МіГ-29, але дуже ймовірно, що збиття здебільшого виглядали саме так.

Зверніть увагу: ракету класу "повітря-повітря" з інфрачервоним наведенням AIM-9M (F-16) або R-73 (МіГ-29) короткого радіуса дії було запущено з відстані приблизно 400–500 метрів (тобто на межі мінімального діапазону ураження) по Shahed, який рухається зі швидкістю приблизно 120 км/год…

(Фото: Перехоплювач ПСУ, що запускає ракету класу «повітря-повітря» короткого радіуса дії по Shahed (який не попав у кадр), що рухається на висоті приблизно 1000 метрів, десь за 400–500 метрів перед літаком)

І, так само як росіяни тим часом розгортають свої… "темпераментні" Мі-28 більше для полювання на українські безпілотники за лінією фронту, ніж для атак на українські сухопутні сили – українці тим часом насамперед застосовують Мі-8 та Мі-24 своєї армійської авіації для перехоплення Shahed та інших російських безпілотників:

https://t.me/operativnoZSU/155766

(Фото: вертоліт Мі-24 армійської авіації України який обстрілює Shahed ("чорна точка" ліворуч). Не знаю, чи екіпаж Мі використовував барбетту (відділення для стрільби під носом гелікоптера), чи механік стріляв із кулемета з одного з вікон кабіни на лівій стороні.

(Фото: Вертоліт Мі-8 армійської авіації України за мить після того, як його екіпаж збив Shahed: останній можна побачити у вигляді "маленької чорної точки", що виходить із зони контролю і вже перебуває у своєму фінальному пікіруванні майже прямо під вертольотом. Так, не всі "повітряні бої" закінчуються "великими, помаранчевими, паливно-заповненими вибухами в небі", як це показують у голлівудських фільмах…… і так до того часу, як росіяни тим часом скаржаться на великі втрати своїх розвідувальних безпілотників.

Наступна частина, яка, як я сподіваюся, завершить мою аналітику останніх подій у повітряно-ракетній війні між Росією та Україною (і, отже, не лише перша частина цієї статті, але й історія про "коридори ППО"

https://substack.com/@xxtomcooperxx/p-148082550

… тому, що так, я трохи аутист і дивакуватий, як той "Бухгалтер" з однойменного голлівудського фільму: я маю "завершити справи", цілком їх

зрозуміти, пояснити їх собі та тим, кому ця тема є цікавою – інакше мій розум не дістанеться спокою…)

Потужні повітряні удари Росії по енергосистемі України (по мережі газогонів тощо) останніми кількома днями були – принаймні частково – затьмарені кількома… українськими ударами безпілотників по нафтовій та газовій промисловості Росії, що вразили геть усіх.

Удар 22 серпня по федеральному сховищу паливо-мастильних матеріалів (ПММ) у Пролетарську – два вибухи БПЛА знищили левову частку 8–10 % російських запасів пального та мастильних матеріалів і викликав пожежу, яка досі палає, аж за вісім днів – не був єдиною такою операцією останніх днів. Навпаки.

Як я вже згадував раніше, уже під час великого російського удару 26 серпня українці відповіли ударом по нафтопереробному заводу "Газпромнефть-ОНПЗ" під Омськом, найбільшому підприємству цієї галузі в Російській Федерації. Результатом було виведення з ладу на кілька місяців первинної установки з перероблення нафти АВТ-11. Приблизно в той самий час українці також завдали удару по авіабазі Енгельс-2.

Незабаром, у ніч із 27 на 28 серпня, кілька українських безпілотників вибухнули на сховищі ПММ Atlas в Астахові Ростовської області (це ще одне сховище, що належить Федеральному агентству державних резервів). Цей об'єкт уже було уражено приблизно 25 днів тому, але цей удар завдав набагато більших збитків. Пожежі не були погашено станом на цей ранок.

Нарешті, рано вранці 28 серпня щонайменше два українські безпілотники вразили сховище ПММ "Вятка" е Котельничах Кіровської області. Місцеві жителі повідомили про чотири вибухи, а також про те, що два резервуари було підпалено; минулої ночі вибухнув ще один резервуар.

… і це лише "повітряно-ракетна війна на стратегічному рівні". Тепер про "оперативний та тактичний рівні", де також є чимало новин.

Наприклад, якщо судити за соціальними мережами, Повітряно-космічні сили Росії (ПКС) перебувають у процесі реорганізації чималої частини своїх засобів протиповітряної оборони. Наприклад, приблизно 21–22 серпня, окрім перекидання 5 зенітно-ракетної бригади із системами "Бук-М3" до Глушковського району, ПКС також розгорнули ще одну зенітну систему С-300П або С-400 в районі Курська.

27 серпня туди ж було перекинуто ще одну зенітну систему С-300П або С-400.

Також з'явилися повідомлення про передислокацію (можливо, "останньої"?) системи С-300/400 із західної або центральної частини Криму до району Керченської протоки. Хоча хтось вважає, що цю систему ППО буде

передислоковано кудись до Ростовської області… що виглядає цілком логічним, принаймні з огляду на те, що має статися далі. Однак, і "наперед": я маю великий сумнів щодо достовірності цих висновків. Я вважаю, що цю систему буде скеровано до Керченського району, а до Ростовської області буде перекинуто іншу систему.

Чому так?

Моє враження таке: "замість" побудови точкової оборони навколо найважливіших міських районів та об'єктів у тилу (що роблять ПСУ в Україні, і, поклавши руку на серце: це геть неможливо зробити належним чином повсюдно в Росії, бо країна занадто велика), росіяни зараз передислокують свої системи ППО великої дальності, намагаючись створити щось на кшталт "багатошарової стіни ППО" вздовж кордону з Україною. Фактично, щось на зразок цього:

(мапа можливого покриття російських систем ППО)

Так само як ЗС РФ "вишикує" свої підрозділи навколо території українського проникнення в Курській області, так само ЗС РФ зараз збирається розставити свої системи ППО [широкою дугою] від Кінців, через Брянськ, до Курська, потім до Бєлгорода, Воронежа, через Богучар до Ростова, а потім до Краснодара та Новоросійська.

Чому в такий спосіб?

Тому що це спрощує завдання росіянам.

Досі ПКС намагалися зводити "точкову оборону": вони покладалися на розгортання "Панцирів" і "Торів" поблизу районів, які вони мали боронити (незалежно від того, чи йдеться про розгортання передсерійних/виставкових зразків "Панцирь С-1М" для захисту мосту через Керченську протоку, наприклад, на важливих об'єктах, чи навколо них у районі Москви).

https://t.me/zloyodessit/22502

Це виявилося неефективним: це дало змогу купі українських БПЛА великої дальності увійти в російський повітряний простір і летіти, куди вони хотіли. Включно із цілями в глибині Росії, щоб атакувати їх "з тилу" – тобто зі сходу. Факт полягає в тому, що Росія має занадто багато об'єктів, які захистити в таким спосіб, і є надто великий повітряний простір, який потрібно захищати (відносно) тим, що є під рукою; було надто багато можливостей для ЗСУ створити "коридори ППО".

Натомість ідея полягає в тому, щоб діяти проактивно: створивши цю багатошарову стіну ППО вздовж кордону, ПКС можуть виявляти, відстежувати та збивати українські БПЛА вже на етапі їхнього перетину

кордону з України до Росії: задовго до того, як вони зможуть завдати шкоди об'єктам далі на схід. Це також більше підходить ПКС, тому що це дає можливість призначити чіткі зони відповідальності для всіх залучених підрозділів (майте на увазі – це, безумовно, передислокування не тільки систем С-300/400/500 у такий спосіб, але також низку радарів раннього попередження/спостереження та інших систем ППО меншої дальності).

Це також важливо з огляду на те, що відбувається в повітрі на тактичному рівні, й особливо на південному заході Курської області: у районі, що зазнав українського нападу.

На початку наступу, який розпочався 6 серпня, ЗСУ увійшли зі своїми мобільними системами ППО, такими як Оса-АКМ та Тунгуска. Їх підтримували системи ППО ПСУ, такі як одна SA-3, яку було розгорнуто на Сумщині, плюс, ймовірно, дві системи MIM-23 HAWK, плюс (далі в тилу) одна з українських С-300.

Якщо в когось є сумніви щодо "українських SA-3 у районі Сум": ось кадр із відео, яке опублікували «копи-невдахи" з Москви 16 серпня, на якому видно типовий чотириствольний пусковий комплекс ЗРК С-125 із чотирма ракетами В-601 (ASCC/за класифікацією НАТО "SA-3 Goa") або надзвичайно переконливий макет.

У поєднанні з ПЗРК у перші 24 години українські сили ППО збили щонайменше один Су-25 та Ка-52. FPV-дрони також збили Мі-8. З огляду на це, ПКС РФ припинили безпосередню підтримку своїх військ у зоні бойових дій.

Далі МіГ-29 та Су-27 ПСУ завдали ударів по цілях: за допомогою керованих бомб, таких як GBU-39 та GBU-62, вони почали вражати російські штаби, великі укріплення, а потім понтонні мости. Звісно, 12 серпня один із залучених МіГ-29 було збито (росіяни кажуть: його збив МіГ-31), але загалом російські сили ППО виявилися недостатніми. Тому за останні два тижні ГРУ та ЗС РФ почали розгортати системи радіоелектронної боротьби, а потім згадані вище зенітно-ракетні системи, які оснащені "Бук-М3" та С-300.

Ефектом, якого вони досягли було припинення авіаударів Повітряними силами України: натомість російські понтонні мости на Сеймі було вражено M142 HIMARS та M270 MLRS. Росіяни відреагували на це розгортанням своїх розвідувальних БПЛА для пошуку пускових установок – і, ось: "копи-невдахи" з Москви заявили про знищення приблизно 5–6 таких систем (частково ракетами "Іскандер-М", частково – БМ-30).

У відповідь на це українці почали полювати на БПЛА за допомогою вертольотів армійської авіації, модифікованих "Стріла-10/SA-13" та FPV-дронів, своєю чергою змушуючи росіян плакати про втрати своїх

розвідувальних БПЛА, а також розгорнули полювання на російські системи РЕБ своїми FPV та іншими засобами, що призвело, серед іншого, до ось таких наслідків (відео оприлюднено 26 та 27 серпня):

(Кадр із відео, на якому український безпілотник відстежує рух російської системи РЕБ «Житель», яке було оприлюднено 26 серпня… згодом цю систему РЕБ було знищено.)

(Інша російська система РЕБ, цього разу "Сапфір" за якою спостерігає український безпілотник "Shark" у Курській області…)

(Той самий "Сапфір" після влучання в нього FPV-дрона…)

(… у ту саму садибу незабаром влучило щось ще потужніше – що знищило не лише автівку [на якій було змонтовано] "Сапфір", а й обидва будинки, між якими росіяни намагалися його сховати… цей кадр демонструє евакуацію поранених ("у російський спосіб").

Загалом, однак, треба очікувати, що російські ЗРК С-300/400, що розгорнуто в Курській області, зроблять роботу українських вертолітників вкрай небезпечною – бо будь-яка система С-400, яку розгорнуто в Курській області, матиме дальність ураження майже до міста Суми.

… І це дійсно велика проблема, бо "Тріо Фантастикус" із Вашингтону досі забороняють застосування ATACMS по цілях на території Росії: теоретично принаймні вони могли б знищити С-400, але це не станеться найближчим часом…

(ілюстрація:… якщо вам цікаво, хто такі "Тріо Фантастикус" (у Вашингтоні): це певний президент, його державний секретар та радник із національної безпеки… У 1970-х роках з'явився чудовий італійський комікс (якщо я не помиляюся, він мав назву "Алан Форд"), і там теж було "Тріо Фантастикус" – і вони виглядали саме так, як показано тут…)

З огляду на цей факт, а також – реальний – успіх двох великих російських ударів по українській енергомережі 26 та 27 серпня… аж ніяк не дивно, що Зеленський зажадав термінового скликання засідання Ради НАТО-Україна. Де, звісно, можна очікувати, що половина західного альянсу буде його "вчити", тому, як Захід обурений його наступом на Курщині…

І, поки ми перебуваємо "на легкій хвилі", [нумо поговоримо про]….

Коли російські ударні безпілотники Shahed вдираються до повітряного простору Польщі та/або Румунії… нічого не трапляється.

НАТО "розпатякує про" такі справи та "висловлює протест"…

Для порівняння, білоруси збили один із двох безпілотників Shahed, які вдерлися в їхній повітряний простір 26 серпня…

https://t.me/Tsaplienko/59457

тобто вони зробили те, на шо НАТО й досі "не наважилися"?

[ото ж бо…]

(Кадр із фільму про Джеймса Бонда з керівником терористичної організації "Спектр")

***

№ 3.282-2

SARCASTOSAURUS

Ukraine War 29 August 2024: The Seeming and the Real, Part 2



SARCASTOSAURUS

AUG 29, 2024

This is to continue (and, I hope: to conclude) my analysis of the latest in air/missile warfare between Russia and Ukraine (and thus not only the 'Part 1' of this feature, but also the story of 'SAM-corridors'…. because, yes, I'm a bit autistic and a weirdo like that 'Accountant' from the similarly-titled Hollywood movie: I've got to 'complete things', understand them thoroughly, explain them to myself and those curious to listen - or my mind can't find peace…)

***

The massive Russian air strikes on Ukrainian energy supply (including the network of gas-pipelines) of the last few days, were – at least partially – overshadowed by few… 'spectacular' Ukrainian UAV-strikes on the Russian oil/gas industry.

The 22-August-strike on the Federal POL-depot in Proletarsk – which ruined most of between 8 and 10% of the Russian fuel and lubricant reserves with two blows, and which caused such a conflagration that this is still burning, eight days later – did not remain the only such operation of the last few days. On the contrary.

As mentioned earlier, already during the big Russian strike of 26 August, the Ukrainians returned the favour by striking the Gazpromneft-ONPZ, outside Omsk: the biggest oil refinery in the Russian Federation. Result: the AVT-11 primary oil-refining unit is out of commission for a few months. Around the same time, the Ukrainians also hit the Engels-2 Air Base, too.

Then, during the night from 27 to 28 August, several Ukrainian UAVs have hit the Atlas POL-dump in Astakhov (another one belonging to the Federal Agency for State Reserves), in the Rostov Region. This facility was hit already some 25 days earlier, but now the damage caused is much more massive. Indeed, the fires were not out as of this morning.

Finally, early on 28 August, at least two Ukrainian UAVs hit the Vyatka POL-dump in Kotelnich, in the Kirov Oblast. The locals reported four explosions and that two tanks were set afire: the last night, another of tanks blew up:

***

….and that's just the 'air/missile war at strategic level'. Now for the 'operational & tactical levels', where there are quite a lots of news, too.

For example, gauging by what one can track in the social media, the Russian Air-Space Force (VKS) is in the process of re-organising quite some of its air defences. For example, around 21-22 August, and except for bringing the Buk M3-equipped 5th Anti-Aircraft Missile Brigade to the Glushovsky District, the VKS also deployed one S-300P or S-400 SAM-system to the Kursk area:



On 27 August, this was followed by another S-300P or S-400 SAM-systems, brought into the same area:

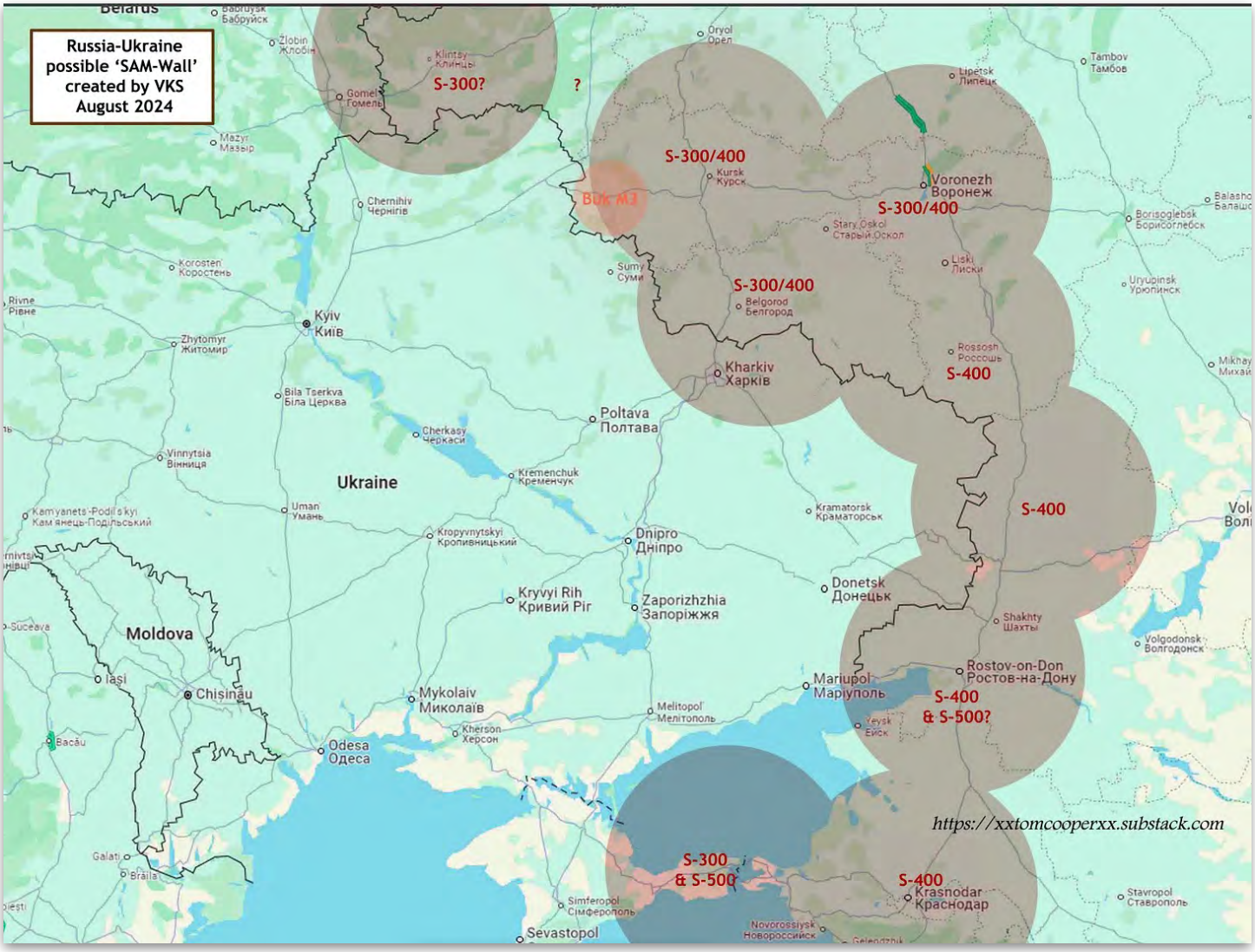


Moreover, there are reports about the re-deployment of (perhaps the 'last'?) S-300/400 SAM-system from western or central Crimea to the area of the Kerch Strait. Indeed: some think this SAM-system is going to be re-deployed to somewhere in the Rostov area… which sounds logical, especially considering what is to follow. However, and 'up front': I have my doubts about validity of such conclusions. Me

thinks: this system is going to the Kerch area, and some other system is going to be brought to the Rostov area, 'instead'.

Why that?

My impression is that 'instead' of trying to continue building-up point defences around most important urban areas and installations in the rear (which is what the PSU is doing in Ukraine and, hand-on-heart: is actually impossible to do properly in all of Russia, because the country is far too huge), the Russians are now re-deploying their long-range SAM-systems in attempt of creating something like a 'multi-layered SAM wall' along the border to Ukraine. Essentially, something like this:



This is a - massively - oversimplified map of the VKS 'SAM Wall' I guess the Russians are trying to establish along the border to Ukraine. The fact it's showing _approximate locations_ of 'only' S-300/400/500 SAM-systems,shouldn't mean there are no other SAM-systems there, and no other radar stations, electronic warfare systems etc. ….or that there are none in the Donbas, for example. It only means I've got not enough information about where are what of other systems (with the exception of the approximate location of one Buk M3-unit), and that this map is

drawn foremost with intention of explaining the essence of what I think is the VKS trying to do.

Just like the VSRF is 'lining up' its units around the Ukrainian penetration into Kursk, the VKS is now going to line up its SAM-systems all the way from Kintsy, via Bryansk, down to Kursk, then to Belgorod, Voronezh, via Boguchar to Rostov, and then down to Krasnodar and Novorossiysk.

Why that?

Because, this is making so many things so much easier for the Russians.

So far, the VKS was trying to run 'point defence': it relied on deploying Pantsyrs and Tors near the areas it was ordered to protect (regardless if deploying pre-series/ exhibition samples of the Pantsyr S-1M for protection of the Kerch Bridge, for example, or in and around important facilities in the Moscow area). This is simply along its doctrine and tactics: there's no point in 'protecting an area where there are no own troops or other important objects to defend'.

This has proven ineffective: it left the mass of Ukrainian long-range UAVs enter the Russian airspace, and then fly wherever they wanted to fly. Including *around* targets deep inside Russia, to attack them 'from the back' - i.e. from the East. Fact is, there are too many facilities and installations in Russia to defend that way, and there is too much airspace do defend with (relatively) 'little' of what is on hand; there was too much opportunity for the ZSU to create 'SAM corridors'.

Instead, the idea would be to operate pro-actively: by creating that *multi-layered* SAM-wall along the border (multi-layered means that this is not only including S-300/400/500 SAM-systems, but also Buks and others) - the VKS can detect, track, and shoot down incoming Ukrainian UAVs already as these are crossing the border from Ukraine to Russia: well before they can outmanoeuvre VKS' air defences further to the rear and do any harm to facilities further east. Which fits the VKS better, too, because that way there are clear areas of responsibility for all of its involved units (because, mind that it's certainly not only re-deploying its S-300/400/500 SAM-systems that way, but also a number of early warning/ surveillance radars and other, shorter-ranged SAM-systems, too).

***

This is of importance for what's going on in the air at the tactical level, too – and then especially in south-western Kursk: in the area hit by the Ukrainian attack.

Early during the offensive launched on 6 August, the ZSU came in with its own, mobile systems like Osa-AKMs and Tunguskas. These were supported by PSU's SAM-systems, like one SA-3 deployed in Sumy, plus, probably, two MIM-23 HAWK SAM-systems, plus (further to the rear) one of Ukrainian S-300s.

Should there be any doubts about ‘Ukrainian SA-3s in the Sumy area’: here a still from a video released by the Keystone Cops in Moscow on 16 August, showing what’s either a typical, quadruple launcher of the S-125 SAM-system with four V-601 missiles (ASCC/NATO-reporting name ‘SA-3 Goa’) or an extremely convincing decoy.

In combination with MANPADs, and in a matter of the first 24 hours, the Ukrainian air defences have shot down at least one Su-25 plus a K-52. FPVs then also shot down a Mi-8. In the light of this, VKS cased flying close air support within the combat zone.

As next, MiG-29s and Su-27s of the PSU flew interdiction strikes: using PGMs like GBU-39 small diameter bomb (SDB) and GBU-62s, they began targeting Russian headquarters, major fortifications, and then pontoon bridges. Sure, on 12 August one of involved MiG-29s was shot down (the Russians say: by MiG-31), but in grand total: the Russian air defences proved insufficient. Therefore, over the last two weeks the GRU and VSRF began deploying electronic warfare systems and then the above-mentioned SAM-units equipped with Buk M3s and S-300s.

The effect seems to be that the PSU stopped flying air strikes: instead, the Russian pontoon bridges on the Seym, for example, were targeted by M142 HIMARS and M270 MLRS. The Russians reacted to this by deploying their reconnaissance UAVs to find the launchers – and, indeed: the Keystone Cops in Moscow claimed some 5-6 of these as destroyed (partially by Iskander-Ms, partially by BM-30s).

In reaction to which the Ukrainians began hunting UAVs by helicopters of their army aviation, by modified Strela-10/SA-13s, and by their FPVs - in turn causing Russians to cry about losses of their reconnaissance UAVs - and with hunting Russian electronic warfare systems by their FPVs and other means, which then resulted in, between others, scenes of the following kind (released on 26 and 27 August):

A still from a video showing an Ukrainian UAV tracking the movement of a Russian Zhitel EW-system, released on 26 August… the same was subsequently knocked out.

Another Russian EW-system, this time Sapfir, as seen while tracked by a Shark UAV of the Ukrainian SSO, in the Kursk Oblast…

The same Sapfir as seen after being hit by an FPV…

…the same homestead was then hit by something bigger - which smashed not only the Sapfir vehicle, but both houses between which it was hidden… this still is showing the evacuation of casualties (‘Russian style’)…

In grand total, though, one must expect the Russian S-300/400s deployed in the Kursk area to make the job for Ukrainian army aviation’s helicopter-crews

extremely dangerous – because, and for example, any S-400 system deployed in the Kursk area should have the range almost all the way to Sumy (city).

…which is why it's really a big problem that the deployment of ATACMS against targets within Russia remains prohibited by the 'Trio Fantasticus' in Washington: theoretically at least, these could smash the S-400, but that's not going to happen any time soon…



…if you wonder who is the 'Trio Fantasticus' (In Washington): it's certain president, his secretary of state, and his national security advisor… now, back in the 1970s, there was an excellent Italian comic (titled Alan Ford, if I'm not wrong), and this included a 'Trio Fantasticus', too - andt this looked as shown here…

Considering this fact, plus the – actual – success of the two Russian big strikes on the Ukrainian power supply network, on 26 and 27 August… well, no surprise Zelensky demanded an urgent meeting of the NATO-Ukraine Council. Where, of course, one must expect half of the Western alliance to 'teach him' how upset is the West about his attack into Kursk…

***

While we'Re 'on the lighter side'….

When Russian Shahed attack UAVs venture into the Polish and/or Romanian airspace…nothing happens.

NATO is 'talking about' such affairs, and 'protesting'…

For comparison, the Belarusians have shot down one of two known to have entered its airspace on 26 August… i.e. they did something NATO, so far, 'didn't dare'?



***

(…to be continued… because I’ve still got to cover the latest in regards of the ground warfare, too…)

***

Переклад

Триває інтенсивна повітряна війна. Складно сказати, хто в ній має перевагу, але сарказм Купера традиційно спрямований проти росіян. Він також застерігає, що вони змінюють тактику протидії й намагаються сконцентрувати свої системи ППО вже не біля важливих об’єктів на своїй території, а на кордоні з Україною – формують «протиповітряну стіну», щоб завадити українським БПЛА летіти вглиб країни-агресора. Ліквідувати цю перешкоду міг би дозвіл завдавати ударів американськими далекобійними ракетами. Оскільки його немає, Купер вміщує карикатуру на «вашингтонське тріо» й закидає нерішучість цілому НАТО.

> Оригінал: https://xxtomcooperxx.substack.com/p/ukraine-war-29-august-2024-the-seeming-f84

Опубліковано 29 серпня близько 14:00 за Києвом.

Переклад: Ірина Жигалюк, Катерина Соболева, Антоніна Ящук

Редакція: Ростислав Семків

Наступний звіт, який вже перекладаємо, стосується наземних подій, зокрема на курщині.

Том Купер

Війна в Україні, 29 серпня 2024. Частина 2

Те, що здається, і те, що насправді

Тримайте аналіз найновіших подій повітряної/ракетної війни між росією та Україною (так, я трохи аутист і дивак, як той «Аудитор» з однойменного голлівудського фільму: мушу все «довести до кінця», зрозуміти до кінця, пояснити собі й тим, кому цікаво послухати — інакше не вспокоюся...)

Нещодавні масовані російські авіаудари по українській енергосистемі (зокрема по мережі газопроводів) затьмарили (принаймні частково) кілька... «неймовірних» ударів українських БПЛА по російській нафтовій та газовій системах.

Удар 22 серпня по федеральній нафтобазі в пролетарську: два вибухи знищили більшу частину сховища, в якому зберігалося від 8 до 10% російських запасів паливно-мастильних матеріалів; пожежа досі не вщухає, уже дев’ять днів. І це не єдина така операція за минулі кілька днів. Аж ніяк.

Як я вже згадував, уже під час масованого російського обстрілу 26 серпня українці відповіли ударом по «газпромнефть-ОНПЗ» під омськом — це найбільший нафтопереробний завод у рф. Результат: установка первинної переробки нафти АВТ-11 вийшла з ладу на кілька місяців. Приблизно в той же час українці також завдали удару по авіабазі «енгельс-2».

Потім у ніч із 27 на 28 серпня кілька українських БПЛА завдали удару по полігону «атлас» в астахові (ще один об'єкт, що належить федеральному агентству з державних резервів), що в ростовській області. Цей полігон уже результативно обстрілювали 25 днів тому, але тепер завдані збитки набагато масштабніші. Станом на сьогоднішній ранок пожежі досі не ліквідували.

[ЗОБРАЖЕННЯ 1]

Нарешті, вранці 28 серпня щонайменше два українські безпілотники влучили у нафтобазу «вятка» в котельничах кіровської області. Місцеві жителі повідомили про чотири вибухи і підпал двох цистерн, а минулої ночі вибухнула ще одна цистерна:

[ЗОБРАЖЕННЯ 2]

.... і це лише «повітряна/ракетна війна на стратегічному рівні». Тепер перейдемо до «оперативно-тактичного рівня», де також є чимало новин.

Наприклад, судячи з повідомлень у соціальних мережах, російські повітряно-космічєскі сили перебувають у процесі реорганізації частини своєї протиповітряної оборони. Наприклад, приблизно 21-22 серпня 5-ту зенітно-ракетну бригаду, оснащену ЗРК «Бук М3», перекинули до Глушковського

району, а крім того, ПКС розгорнули одну зенітно-ракетну систему С-300П або С-400 в районі Курська:

[ЗОБРАЖЕННЯ 3]

27 серпня в цей же район було перекинуто ще один ЗРК С-300П або С-400:

[ЗОБРАЖЕННЯ 4]

Більше того, з'явилися повідомлення про передислокацію (можливо, «останню»?) ЗРК С-300/400 із західного або центрального Криму в район Керченської протоки. Дехто вважає, що цей ЗРК буде передислокований кудись у ростовську область... і це логічно, особливо з огляду на те, що за цим відбуватиметься. Втім, «забігаючи наперед»: сумніваюся, що такі висновки обґрунтовані. Мені здається, що ця система їде в район Керчі, а в район ростова «замість неї» збираються перекинути якусь іншу систему.

Чому?

У мене таке враження, що «замість» того, щоб продовжувати нарощувати точкову оборону навколо найважливіших міст і об’єктів у тилу (це те, чим Повітряні сили ЗСУ займаються в Україні, – і те, що, відверто кажучи, неможливо належним чином зробити на всій території росії, бо вона надто велика), росіяни зараз перерозгортають свої ракетні системи великої дальності, намагаючись створити на прикордонні з Україною щось на кшталт «багаторівневої ЗРК-стіни». Приблизно так:

[ЗОБРАЖЕННЯ 5]

Це дуже спрощена мапа «ЗРК-стіни», яку воздушно-космічєскі сили, мабуть, намагаються утворити на кордоні з Україною. Зауважте, що на ній показано _приблизне розташування_ «лише» систем ЗРК С-300/400/500. Це не означає, що там немає інших систем, інших радіолокаційних станцій, систем радіоелектронної боротьби тощо... або що, наприклад, їх немає на Донбасі. Це лише означає, що у мене недостатньо інформації про те, де знаходяться інші системи (за винятком приблизного розташування одного «бук МЗ»), і що ця мапа намальована, перш за все, з метою пояснити суть того, що, на мою думку, намагаються зробити воздушно-космічєскі сили.

Подібно до того, як ВСрф зараз «шикує» свої підрозділи навколо українського виступу на курщині, воздушно-космічєскі сили збираються шикувати свої ЗРК від клинців через брянськ до курська, потім до білгорода, воронежа, через богучар до ростова і далі вниз до краснодара і новоросійська.

Чому так?

Бо так росіянам буде набагато простіше робити цілу низку речей.

До цього воздушно-космічєскі сили намагалися вести «точкову оборону», розраховуючи на «панцирі» і «тори», розгорнуті поблизу районів, які їм було наказано охороняти (це не про розгортання передсерійних/виставкових зразків «панцир С-1М» для захисту керченського мосту або усередині та навколо важливих об'єктів московської області). Просто це відповідає доктрині і тактиці: немає сенсу «захищати територію, де немає власних військ або інших важливих для захисту об’єктів».

Але це виявилося неефективним і призвело до того, що велика кількість українських далекобійних БПЛА входили у російський повітряний простір, а потім летіли, куди хотіли. У тому числі по цілях углибині росії, атакуючи їх «зі спини», тобто зі сходу. Просто на росії надто багато об’єктів і складів, про які треба «дбати» подібним чином, і надто багато повітряного простору, який треба захищати (відносно) «малою кількістю» того, що є під рукою. ЗСУ мали дуже багато можливостей для прокладання «ракетних коридорів».

Тож ідея мала полягти у тому, щоб діяти на випередження: створити багатошарову ЗРК-стіну на кордоні («багатошарова» означає, що вона включає не лише системи С-300/400/500, а й «буки» та інші). Так воздушно-космічєскі сили могли б виявляти, відслідковувати та збивати українські БПЛА, коли вони тільки перетинають російсько-український кордон, тобто задовго до того, як вони зможуть перехитрити протиповітряну оборону та завдати шкоди тиловим об’єктам, розташованим східніше. Що теж підходить, бо таким чином формуються чіткі зони відповідальності для всіх залучених підрозділів воздушно-космічєских сил (пам’ятаймо, що це не лише перерозгорнуті системи ЗРК С-300/400/500, а й радари раннього попередження/спостереження та інші системи ЗРК меншої дальності).

Це важливо і для того, що відбувається у повітрі на тактичному рівні, особливо на південно-західній курщині, у зоні українського просування.

На початку наступу (нагадаю, він розпочався 6 серпня) ЗСУ використовували власні мобільні системи, такі як «Оса-АКМ» і «Тунгуска». Їх підтримку здійснювали зенітно-ракетні комплекси Повітряних сил, такі як SA-3, розгорнутий біля Сум, та, імовірно, два MIM-23 HAWK, а також український С-300 (далі у тилу).

[ЗОБРАЖЕННЯ 6]

Для тих, хто має сумніви щодо «українських SA-3 в районі Сум», – ось кадр із відео, оприлюдненого 16 серпня «вишестоящими органами» у москві. Тут показано типову чотиризарядну пускову установку ЗРК С-125 з чотирма ракетами V-601 (за класифікацією ASCC/NATO – SA-3 Goa). Або ж це надзвичайно переконливий муляж.

У поєднанні з ПЗРК впродовж перших 24 годин українська ППО збила щонайменше один Су-25 та К-52. FPV дрони також збили Мі-8. У зв'язку з цим ВКС рф не наважувалися надавати повітряну підтримку поблизу зони бойових дій.

Після цього українські МіГ-29 і Су-27 завдали перехоплюючих ударів: використовуючи smart снаряди (precision guided munition) типу ГБУ-39 з бомбами малого діаметру (БМД) і ГБУ-62, вони почали бити по російських штабах, основних укріпленнях, а потім і по понтонних мостах. Звичайно, 12 серпня один із задіяних МіГ-29 був збитий (росіяни стверджують, що то був МіГ-31), але загалом: російська протиповітряна оборона виявилася недостатньою. Тому протягом останніх двох тижнів ГРУ і ВСрф почали розгортати системи радіоелектронної боротьби, а потім і вищезгадані зенітно-ракетні підрозділи, оснащені ЗРК «Бук М3» і С-300.

Здається, це призвело до того, що ПС ВСУ припинили наносити повітряні удари: натомість російські понтонні мости на Сеймі, наприклад, стали мішенню для ракетних систем залпового вогню M142 HIMARS і M270 MLRS. Росіяни відреагували на це розгортанням своїх розвідувальних БПЛА для пошуку пускових установок - і справді: «вишестоящі органи» у москві стверджують, що близько 5-6 таких установок були знищені (частково «іскандерами», частково БМ-30).

У відповідь на це українці почали полювання на їхні дрони гелікоптерами своєї армійської авіації, модифікованими «Стрілами-10/СА-13» та своїми БПЛА, що - в свою чергу, змусило росіян плакатися про втрати їхніх розвідників-безпілотників - також українські БПЛА та інші засоби вполювали російські системи радіоелектронної боротьби, результатом чого, зокрема, стали наступні сюжети (оприлюднені 26 та 27 серпня):

[ЗОБРАЖЕННЯ 7]

Кадр з відео, на якому український БПЛА відстежує переміщення російського РЕБу «житель», опублікованого 26 серпня... того самого, що згодом був знищений.

[ЗОБРАЖЕННЯ 8]

Чергова російська система РЕБ, цього разу «сапфір», зафіксована БПЛА «Акула» підрозділами ССО України в Курській області...

[ЗОБРАЖЕННЯ 9]

Той самий «Сапфір» після влучання FPV дрону...

[ЗОБРАЖЕННЯ 10]

...потім у той самий двір влучило щось більше – і розтрощило не лише систему «сапфір», але й обидва будинки, між якими вона була схована... цей кадр показує евакуацію поранених («по-російськи»)...

Однак слід очікувати, що російські С-300/400, розгорнуті в курській області, зроблять роботу екіпажів українських гелікоптерів вкрай небезпечною - тому що, наприклад, будь-яка система С-400, розташована на Курщині, повинна мати дальність дії майже до самісіньких Сум.

...саме тому дуже великою проблемою є те, що розгортання ПТРК проти цілей на території росії залишається під забороною «фантастичного тріо» в Вашингтоні: принаймні теоретично вони могли б знищити С-400, але найближчим часом цього не станеться...

[ЗОБРАЖЕННЯ 11]

...якщо вам цікаво, що то за «фантастичне тріо» (з Вашингтона): це певний президент, його держсекретар і його радник з нацбезпеки... У 1970-х роках був чудовий італійський комікс (під назвою «Алан Форд», якщо я не помиляюся), і в ньому теж було «Тріо Фантастікус» - і виглядало воно так, як на цьому малюнку...

Враховуючи цей факт, а також фактичний успіх двох великих російських атак на українську енергосистему 26 і 27 серпня... що ж, не дивно, що Зеленський зажадав термінового засідання Ради Україна-НАТО. Де, звичайно, слід очікувати, що половина західного альянсу буде «співати» йому про те, як Захід засмучений його нападом на Курськ...

І хоча усі ми «на світлій стороні»....

коли російські ударні БПЛА «шахед» входять у повітряний простір Польщі та/або Румунії... нічого не відбувається.

НАТО «переймається» і «протестує» з цього приводу...

Для порівняння білоруси збили один з двох БПЛА, що увійшли в їхній повітряний простір 26 серпня... тобто зробили те, на що НАТО досі «не наважувалося»?

[ЗОБРАЖЕННЯ 12]

(...далі буде... бо мені ще треба висвітлити останні новини про наземну війну...)

***

№ 3.282-3

Війна в Україні, 30 серпня 2024 року

Том Купер, австрійський військовий аналітик. Частина 3

Привіт усім!

На жаль, учора вдень не вдалося завершити оновлення про "наземні бойові дії"… насправді, завдяки різноманітним перервам, мені знадобилася більша частина сьогоднішнього дня, щоб закінчити його. Однак ситуація змінюється дуже швидко, тож маю почати це оновлення у звичайній манері…

1. СТРАТЕГІЯ

Щодо "справ поза зоною": ГРУ перебуває в процесі виведення назад до Росії "Ведмежої бригади" – приватної військової компанії (ПВК), яка базується в Перевальному (Крим), і яку зараз розгорнуто в Буркіна-Фасо. Коли 22 серпня з ними зв'язалося видання Le Monde, її командир Віктор Єрмолаєв підтвердив, що це "через український наступ у Курській області", а "Ведмежа бригада" оголосила про це у своєму повідомленні в Telegram 27 серпня.

> https://www.lemonde.fr/afrique/article/2024/08/29/les-paramilitaires-russes-de-la-brigade-bear-quittent-le-burkina-faso_6298336_3212.html

Принаймні влада Буркіна-Фасо не заарештувала додаткових західних громадян… натомість це зробила влада Венесуели: було заарештовано групу колумбійських добровольців, які служили в ЗСУ в Україні, коли літак, що їх перевозив, зробив зупинку для дозаправлення в Каракасі…

… а над Сирією винищувач ВПС США мав збити МіГ ВПС армії президента Асада: пілот катапультувався і спустився на парашуті… Наскільки мені відомо, офіційний Вашингтон навіть не прокоментував це досі. Чому хтось має про це турбуватися.

(Фото: Парашут збитого пілота ВПС Сирії заплутався у високовольтних лініях… Останні чутки свідчать, що це був не "сирійський МіГ", а "іранський БПЛА".)

2. ПОВІТРЯНА/РАКЕТНА ВІЙНА

У повітрі… гаразд, два російські федеральні склади ПММ, які було уражено українськими БПЛА, усе ще жорстоко горять (вже 8–9 та 2 дні відповідно). Своєю чергою, учора (29 серпня) росіяни влаштували черговий великий наліт "Шахедами" на Україну: загалом 60 із 74 виявлених ППО було заявлено як збиті, а 14 як збиті з курсу засобами радіоелектронної боротьби. Також оголошено збитими дві ракети Х-59/69 із чотирьох, які було виявлено. Росіяни

атакували ще раз сьогодні вранці, запустивши 16 "Шахедів": ППО заявила про 12 збитих та 4 збитих через радіоелектронні перешкоди…

… тож, [прес]служба Олещука повернулася до практики до 8 липня заявою, що збито – чи збито за допомогою РЕБ – геть усе, що було виявлено…

Досить несподівано вчора вдень стало відомо, що

> — 26 серпня, під час найбільшої російської ракетної атаки на Україну в цій війні, українські повітряні сили зазнали першої бойової втрати F-16. Повідомляється, що підполковник Олексій "Moonfish" Месь збив того ранку три "Шахеди", потім "зв'язок було втрачено", і (цитата) "літак зазнав катастрофи" (кінець цитати)…

… але незабаром його тіло швидко знайшли та поховали офіційним похороном, який супроводжували прощальним польотом пара МіГ-29…?

Я маю на увазі… з усією повагою та щирими співчуттями родині збитого пілота… вибачте, але я більше в це не вірю.

1. По-перше, ППО мовчала про цю справу, доки її не розкрила західна преса.

2. Тим часом (цитата) "компетентні" (кінець цитати) органи швидко знайшли та забрали тіло? Як так, якщо вони втратили радіозв'язок й, отже, не знали точно, де він впав?

3. І тоді (цитата) "компетентні" (кінець цитати) органи швидко нагородили загиблого пілота та організували (без сумніву, гідний) похорон для нього – включно з прольотом МіГ-29…?

… і це тоді, коли Олещук влаштовував піар-шоу з матір'ю "Джуса" в кабіні F-16…?

(Фото: Мати "Джуса" в кабіні F-16 з Олещуком поруч)

… і це не кажучи про «попередній досвід ППО»,

> — яка вигадувала всілякі міфи про конкретних своїх пілотів (особливо певних командирів бригад та/або тих, хто був збитий у випадках дружнього вогню)…

Потім додайте факт, що хтось настільки добре поінформований, як Мар'яна Безугла, відкрито заявила, що F-16 Меся було збито системою ППО Patriot "дружнім вогнем".

Головнокомандувач ППО, генерал ***Олещук***, навіть не намагався заперечувати.

Іншими словами:

— ППО спіймали на брехні на публіці?

Рухаємося далі:

— нічого нового…

Факт:

— такі помилки трапляються. І доволі часто. Це трагедія. Не тільки тому, що кожна поодинока смерть на війні є трагедією.

Однак ще трагічніше, якщо

– знову (тобто так само як і у разі всіх попередніх помилок такого роду, які призвели до того, що українці збивали літаки власних повітряних сил) – ППО знову замовчує стан справ і бреше, бреше, бреше і бреше далі – і родичам, і громадськості – замість того, щоб об'єктивно розслідувати власні помилки та провести розбір польотів – як операторам ППО, так льотним підрозділам, щоб вони знали, як не повторювати цього.

Тому насправді трагічним фактом тут є те, що ми всі можемо бути впевнені:

— на підставі попереднього досвіду з командуванням ***Олещука***, 1000 % гарантовано,

що

— ППО не збирається ні проводити у своїх підрозділах розбір польотів із залученими особами, ні серйозно розслідувати та застосовувати ці "уроки життя". У ППО Олещука "всі знають", що сталося…

… так само як "всі знають", що сталося з ППО 24 лютого 2022 року…

… що, своєю чергою, означає: це гарантовано повториться знову…

ОНОВЛЕННЯ:

— яке диво – щойно надійшла "новина", що Зеленський сьогодні таки звільнив Олещука…

https://www.ukrinform.net/rubric-polytics/3900560-zelensky-sacks-air-force-commander.html

3. КУРСЬКА ОБЛАСТЬ

У Глушковському районі росіяни кажуть, що Тьоткіно відрізане українським наступом, і що вони втратили не лише всі шість понтонних мостів, побудованих раніше, але й ще чотири, які було зведено минулими вихідними (серед них один – біля Карижа, ще один – біля Званного, а два – між Званним і Глушковим). Не переймайтеся: у ЗС РФ усе ще вдосталь понтонних систем – а ПКС підсилюють свої підрозділи ППО, які розгорнуто для їхнього захисту. Між іншим, за останні кілька днів вони збили кілька GLMRS, якими ЗСУ намагалися завдати ударів по понтонах, по цьому тощо (що, своєю чергою, означає, що GLMRS знову в дії):

(Фото збитої ракети GLMRS)

Хоча цього тижня ЗСУ обіймалися подоланням решти російських угруповань у тилу своїх передових підрозділів – особливо в районі Коренево-Шептуховка (наприклад: підрозділ ЗС РФ, відрізано в Кремяному, на додачу до того, що в Шептуховці) – і забезпечили Александровку, попри кілька російських контратак, рано вранці 27 серпня в російських соціальних мережах з'явилися повідомлення про те, що українці прорвали оборону ЗС РФ у Коренево. Потім були повідомлення про "хаос" на дорозі від Коренево до Рильська, а незабаром було перекрито рух на шосе Е38 та залізничій лінії від Рильська через Льгов до Курська. Немає жодного сумніву, що росіяни одразу ж відремонтували залізницю. Однак БПЛА ЗСУ наразі постійно атакують вантажівки постачання ЗС РФ.

(Фото: БМП-2 та два МТ-ЛБ ЗС РФ, які було підбито дронами FPV ЗСУ на дорозі від Рильська до Коренево…)

На східній стороні виступу російські спроби просунутися з Большого Солдатского в західному напрямку "виявили", що Нижня Парова перебуває під контролем ЗСУ – що є фактом уже принаймні тиждень (див. мої попередні оновлення): і насправді, учора російську контратаку в напрямку цього населеного пункта було зупинено.

Нарешті, південь: так, росіяни атакували ЗСУ в Борках "як божевільні", але – станом на вчорашній вечір – це село захопити не змогли.

(Ах так, і що начальники Об'єднаного комітету начальників штабів США пояснюють про українську операцію в Курську: ну, вибачте, я бачив занадто багато їхньої власної експертизи впродовж останніх 22 років, насамперед останні 10–11 місяців – але [марно] очікувати якогось іншого виду "якісних коментарів" від "Людей, які Потребують Свіжого Повітря".)

4. РОСІЙСЬКІ ПІДКРІПЛЕННЯ ДЛЯ УГРУПУВАННЯ В КУРСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Так, кілька читачів мати рацію, коли скаржилися, що вкрай важко оцінити кількість російських підрозділів і військ, незалежно від того, скільки я перераховую тих, які відомі або про перекидання яких з України до Курської області було повідомлено. Гаразд, ось ще одна спроба – де я маю попередити: я не знаю жодного підрозділу Повітряно-десантних військ чи ЗС РФ, який би був там у номінальній повній чисельності. Пам'ятайте, що на війні майже ніколи не буває підрозділів, які мають свою номінальну чисельність на 100 %. З багатьох причин, наповненість навіть "найповніших" підрозділів чи не завжди буде на рівні приблизно 80 %, ймовірно, до 90 %. У випадку росіян це ще справедливіше, з огляду на те, що купа підрозділів, які було відправлено для протидії ЗСУ в Курській області, перебували в процесі відновлення в районі Курська-Воронежа або були поспіхом виведені з лінії фронту в Україні, а потім швидко реорганізовані перед тим, як знову вступити в бій. Моя приблизна оцінка полягає в тому, що підрозділи здебільшого укомплектовано десь на 20 % – 60 %, і це у найкращому випадку.

"Базові" підрозділи – це ті, які присутні у формі штабів, тобто штабна рота плюс один чи інший батальйон. Як і інші підрозділи, вони теж укомплектовані на 20–60 %:

Штаби бригад спецназу, Повітряно-десантних військ (ПДВ) та ЗС РФ

1) • 24 бригада спецназу: номінально штаб бригади (1+ батальйон) та 3 батальйони; ймовірно, присутні штаб бригади та 1 батальйон, плюс ще по одному батальйону від 2 і 10 бригад спецназу;

2) • 11 повітряно-десантна бригада: номінально 6–7 батальйонів; ймовірно, штаб бригади та 1–2 батальйони (з них, ймовірно – один батальйон 83 бригади ПДВ);

3) • 56 полк ПДВ: номінально 6–7 батальйонів; ймовірно 2–3 батальйони;

4) • 217 полк ПДВ: номінально 6–7 батальйонів; ймовірно 1–2 батальйони;

5) • 810 окрема бригада морської піхоти: номінально 6000+ військовослужбовців; наявні 5 батальйонів (1-й, 3-й, 5-й, 382-й, невідомий та "Тигр"; два батальйони вже зазнали значних втрат; загалом підрозділ має 1800–2000 військовослужбовців?);

6) • 155 окрема бригада морської піхоти: номінально 6000+ військовослужбовців; наявні 2 батальйони (1500 військовослужбовців?), 1 батальйон усе ще веде бої на Харківщині;

7) • 15 мотострілецька бригада: номінально 7 батальйонів; уже зазнала втрат при виведенні з Харківщини; ймовірно зараз має 2 батальйони

з 800–1000 військовослужбовців (1 батальйон усе ще веде бої на Харківщині і його було замінено на 1427 мотострілецький полк, який має не більш ніж 1 батальон);

8) • 43 залізнична бригада: включно до 15 (приданих) (понтонно-мостових) батальйонів, плюс 5 мотострілецький та 88 інженерний полки;

9) • 136 мотострілецька бригада (перекинуто з-під Роботиного): номінально 7+ батальйонів, уже зазнала втрати після виведення з Роботиного;

10) • 200 мотострілецька бригада: номінально 9 батальйонів, плюс артилерійська група; ймовірно має 3 батальйони – загалом 1000 військовослужбовців;

11) • 5 зенітно-ракетна бригада: 3–4 батальйони "Бук-М3".

ПКС, БАРС та ПВК

1) • ПВК "Ветеран": "бригада" за назвою, ймовірно 2 або 3 батальйони;

2) • 81 батальон БАРС: статус незрозумілий;

3) • Стрілецький полк ПКС: номінально 4+ батальйони; статус незрозумілий

Додаткові мотострілецькі полки (елементи)

1) • 9 та 1009 мотострілецькі полки; номінально 4+ батальйони кожен; ймовірно мають по 1 батальйону до 400 військовослужбовців загалом; зазнали понад 70 % втрат у районі Малої Локні

2) • 83 мотострілецький полк (69 мотострілецької дивізії): номінально 4+ батальйони; у Курській області ймовірно перебувають 2 батальйони (500–600 військовослужбовців);

3) • 22 мотострілецький полк (72 мотострілецької дивізії): можливо, до батальйону військовослужбовців, ймовірно, його придано 488 мотострілецькому полку;

4) • 30 мотострілецький полк (72 мотострілецької дивізії): можливо, до батальйону військовослужбовців, ймовірно, також приданий 488 мотострілецькому полку;

5) • 114 мотострілецький полк: можливо, у складі батальйону, ймовірно, придано 15 мотострілецькій бригаді;

6) • 143 мотострілецький полк: повідомлено, що перекинуто до Курської області, статус незрозумілий

7) • 245 мотострілецький полк (47 гвардійської танкової дивізії); можливо, до батальйону військовослужбовців; ймовірно, придано 488 мотострілецькому полку;

8) • 252 мотострілецький полк; можливо, до батальйону військовослужбовців, ймовірно, придано 15 мотострілецькій бригаді;

9) • 272 мотострілецький полк (47 гвардійської танкової дивізії): можливо, десь батальйон військовослужбовців; ймовірно, придано 488 мотострілецькому полку;

10) • 346 мотострілецький полк: статус не з'ясовано;

11) • 361 та 362 мотострілецькі полки: обидва відправлено до Курська, ймовірно, приписано до 488 мотострілецького полку (див. нижче); можуть мати загалом 400 військовослужбовців;

12) • 380 мотострілецький полк (47 гвардійської танкової дивізії); можливо, до батальйону військовослужбовців, ймовірно, придано 488 мотострілецькому полку;

13) • 488 мотострілецький полк (144 мотострілецької дивізії): номінально 4+ батальйони; у Курській області до нього долучено батальйони із 4 та 47 гвардійських танкових дивізій, 20 та 144 мотострілецьких дивізій;

14) • 1427 мотострілецький полк: статус незрозумілий;

15) • 1428 мотострілецький полк: статус незрозумілий;

16) • 17 батальйон прикордонної охорони (значною мірою знищений)

17) • 18 батальйон прикордонної охорони (значною мірою знищений)

Росгвардія

1) • 116 бригада спецназу: номінально 9 батальйонів; уже зазнала втрат при виведенні з північної Харківщини

2) • 204 полк спецназу "Ахмат": 3 батальйони

3) • 1434 мотострілецький полк "Ахмат": 4–5 батальйонів

Отже, це щось на кшталт "найкращої оцінки", яку я можу дати зараз. Як я вже зазначив, загалом у регіоні приблизно 30 000 [російських] військовослужбовців. Напевно буде перекинуто ще.

5. БИТВА ЗА ДОНБАС

Фактично, це "стара історія, яка повторюється знову, і знову, і знову": росіяни влаштовують лише слабкі атаки в інших місцях, проте тиснуть усіма силами в секторах Торецька та Покровська-Авдіївки, плюс "виявляють серйозні наміри" в секторі Мар'їнка-Вугледар.

Саме тому **я почну з російської сторони.**

Тут я думаю, що маса "військових спостерігачів", які коментують цю війну – на Заході насамперед, але й в Україні також (я втратив усю надію на професійних пропагандистів Путіна; вони таки божевільні, але лише наполовину за набагато серйозніших людей у Росії) – мусять, НАРЕШТІ, сприйняти нову реальність.

Ні, російська армія 2024 року не є "радянським масивним механізованим Джаггернаутом" [персонаж коміксу Marvel], який може пробити лінію фронту за допомогою потужних повітряних та артилерійських ударів, а потім просунутися на 50–100–150–200+ кілометрів у тил противника.

Навіть найкращі зі ЗС РФ виявилися нездатними проводити такі операції організовано ще в лютому-березні 2022 року; вони виявилися нездатними проводити такі операції навіть коли фактично прорвали фронт ЗСУ в Попасній у квітні-травні 2022 року, а потім знову на південний схід від Лисичанська в червні-липні того ж року.

Два з половиною роки потому, після шалених втрат у живій силі та техніці, Повітряно-десантні війська та ЗС РФ (плюс усі їхні квазі-ПВК, якими фактично керує ГРУ) нездатні на більше, ніж "котячі" атаки піхотними групами. У найкращому випадку вони можуть досягти обмежених просувань, як в Очеретиному, у березні-квітні. І саме це вони роблять відтоді.

Причина в тому, що

> **— російську здатність вести маневрену війну було знищено завдяки "співпраці" між Путіним та ЗСУ 2022 року.**

Про що я говорю?

Прагнучи спричинити швидкий колапс України, Путін власноруч давав накази ПДВ та ЗС РФ йти в ідіотські атаки одна за одною, незалежно від обставин, а ЗСУ були раді скористатися нагодою. Це призвело до знищення довоєнних ПДВ та ЗС РФ, а також їхньої найкращої техніки та всього, що ще залишалося в плані ноу-хау.

Отже, будь ласка, усі (включно з усіма генералами НАТО, які все ще в паніці щодо "Путін ante portas [біля воріт] за три роки"):

— припиніть мріяти й, нарешті, забудьте про цей вид російської загрози.

Навіть за найсприятливіших обставин ЗС РФ не можуть просуватися швидше, ніж піхота.

На війні це приблизно 5–7 км на тиждень.… за умови, що противник (у цьому випадку: ЗСУ) дає змогу їм це робити.

Поки Путін при владі, це ніколи не зміниться (бо Система Путіна нездатна до реформ).

Із цієї причини, і просто для прикладу,

— очікувати, що ЗС РФ тепер, оскільки вони повернули на південь біля Селидового, дійдуть до Курахового за 1–2 дні… Тільки люди із серйозною схильністю до ілюзій та мрій можуть усе ще очікувати на щось подібне.

Однак, якщо – з якоїсь причини, абсолютно незрозумілої для мене

— **Генштаб ЗСУ "раптом" вирішить**

1) — дати можливість ЗС РФ просуватися з такою швидкістю (5–7 км на тиждень),

2) — потім перекидає новостворені, недосвідчені підрозділи ЗСУ на цей сектор,

3) — потім наказ або дає їм можливість відступати (незалежно з якої причини), а

4) — потім повторює цю вправу,

5) — доки всі не деморалізуються до рівня, коли війська ЗСУ здаються без особливих спроб, а певні командири бригад починають діяти на власний розсуд,

тоді… ну, тоді… можу лише перефразувати Шекспіра: **є щось гниле в Генштабі ЗСУ**.

Щоби було зрозуміло:

— я знаю, що дехто каже… або, може, мені слід написати: **дехто сподівається – що Генштаб ЗСУ робить це для того, щоб дати нагоду групі військ "Центр" ЗС РФ перенапружитися: тобто, вони дозволяють росіянам просунутися глибше в західний Донецьк перед контратакою у її фланг**.

Враховуючи, що навіть багато власних професійних пропагандистів Путіна зрозуміли, що ЗСУ все ще далекі від колапсу (не хвилюйтеся: тільки найпрофесійніші австрійські та натовські військові спостерігачі все ще думають саме так), але насправді мають серйозний – хоча й погано навчений та недосвідчений – резерв (і також перебувають у процесі створення ще 8–9–10 нових бригад), я можу зрозуміти такі очікування.

Однак, з причин, які я збираюся "перелічити" нижче,

> **— я не впевнений, що є хтось, хто здатний запропонувати серйозні прогнози щодо справжніх намірів Генштабу ЗСУ.**

Насправді єдине, що спадає мені на думку,

– це гірка критика **інституціоналізованої некомпетентності та неправильних рішень**.

1) Почнемо з наполягання Генштабу ЗСУ на створенні нових підрозділів замість поповнення наявних.

> Я повністю неосвічений у військових справах. Проте є факт, який підтверджено найкращим прикладом, що спадає мені на думку щодо того, **наскільки ідіотськими та неправильними є практики Генштабу ЗСУ щодо таких дій**, – це приклад Вермахту в Другій світовій війні.
>
> Там OKW (Oberkommando Wehrmacht) весь час створювало все нові додаткові підрозділи, у той час, коли наявні стікали кров'ю до смерті – і це тривало аж до кінця війни.
>
> Наскільки мені відомо, OKW закінчило війну з 50+ танковими дивізіями з яких навряд чи хоч одна мала понад дюжину "живих" танків станом на квітень 1945 року.
>
> Безумовно мені бракує знань, а це сталося до мого народження, але: свербіж у мізинці моєї ноги підказує мені, що та війна не закінчилася якоюсь славною перемогою для Вермахту.

… хто знає…

2) Командири родів військ та підрозділів *Сирський* усе ще добирає на за принципом "батько дружини мого сина" або "дядько мого найкращого друга", а не на основі їхніх заслуг та кваліфікації.

> Так. Тисячі років війн надали достатньо досвіду, що командири, які є родичами когось, – найкращі командири в історії. Напевно виконають кожен наказ до останньої крапки й коми. Чому когось має турбувати їхня кваліфікація чи те, що вони самі довели свою майстерність у бою?

Абсолютно неважливо…

3) Наступна блискуча ідея Генштабу ЗСУ – ніколи не виводити наявні, виснажені підрозділи з лінії фронту, потім поповнювати їх новими, належно навченими військами.

> Ані навіть належно навчати тільки-но підрозділи, завершувати їхню підготовку перед відправкою в бій (бажано: на якійсь менш критичній ділянці фронту).

Навіщо дбати про те, щоб війська були належно підготовлені перед відправкою на війну? Кого це коли-небудь хвилювало?

З вересня 2022 року Генштаб у Москві гордо демонструє, що можна не тільки вести війну, але й командувати силами у високоуспішних операціях, кидаючи сотні тисяч погано навчених "добровольців" у м'ясорубку.

Нехай війна їх відсортує…

… і так, новостворені, але неповні та погано навчені бригади ЗСУ, які укомплектовано нещодавно набраними та поспіхом навченими військами, вкидаються в бій знову, і знову, і знову, і знову…

принаймні з весни 2023 року.

Тоді як

> **— високодосвідчені бригади, які довели свою майстерність, стоять на другорядних ділянках фронту – принаймні доки дах не загориться, і тоді один чи інший із їхніх батальйонів має зазнавати втрат, виконуючи роль пожежної бригади…**

Генштаб ЗСУ "просто знає краще".

Решту важко оцінити.

> Тому я – "навмисно" – **не коментую багато про цю область останні кілька тижнів: просто тому, що моє враження таке, що я цього не розумію.**

Чи принаймні в мене є відчуття, що, хоча мені "подають деяку хорошу інформацію" надійний контакт, я все ще не відчуваю себе досить добре поінформованим, щоб зрозуміти, що саме там відбувається. Чи чому. Причина в тому, що інформація, яку я отримав, надзвичайно суперечлива.

Наприклад, з одного боку, я знаю, що

— Генштабу ЗСУ та штабу оперативно-тактичного угруповання "Таврія" **знадобилися місяці, щоб нарешті зрозуміти російські цілі на це літо** – хоча, як я пояснював уже кілька разів, **вони були геть очевидними ще в березні цього року**.

Потім раптом вони покращилися на порядок:

— нещодавно вони (нарешті) зрозуміли їх і вже кілька тижнів точно передбачають наступні кроки групи "Центр" ЗС РФ.

Наприклад:

— вони мали рацію, очікуючи, що росіяни продовжать тиснути вздовж залізничної лінії від Очеретиного до Покровська, але потім повернуть на південь на Селидове, перед тим як продовжити на Покровськ.

Однак,

1) — Чому Генштаб ЗСУ та штаб "Таврія" "нічого не роблять" (чи, у кращому випадку: наказують відступ), коли росіяни штурмували Михайлівку та Калинове?

2) — Чому ці місця були залишені напризволяще "просто так", коли було очевидно (і Генштаб ЗСУ та штаб "Таврія" знали це), що це поставить під загрозу північний фланг підрозділів ЗСУ, які утримують лінію Селидово-Калинове-Нетайлове-Невельське й далі на південь до Красногорівки (25 та 46 десантно-штурмові, 59 піхотна і 39 механізована бригади)?

I

3) — Чи справді вони настільки незацікавлені в обороні агломерації Курахівка-Курахове, як кажуть певні знавці?

Я не знаю відповідей – чи принаймні: ті, що спадають мені на думку, варіюються від

1) — "це навмисно, з якоїсь таємної причини",

через

2) — "Генштаб ЗСУ просто дає змогу підрозділам ЗСУ робити те, що вони вміють найкраще, як під час Куп'янсько-Ізюмської кампанії 2022 року" (див.: "ведення маневрової війни, де можуть, що в Курську, обмінюючи простір на час на Донбасі"),

до

2) — "це насправді не є нічим іншим, ніж некомпетентність та/або серії поганих рішень", які призвели до цієї ситуації.

… і чим більше я думаю про все це, тим більш заплутаним стає [моє уявлення].

Серед іншого, з таких причин:

Наприклад,

— Генштаб ЗСУ та штаб "Таврія", здається, наказали певним підрозділам зробити все можливе та чинити опір – доки це можна робити без зайвих втрат (тобто відступати, коли тиск стає занадто сильним). Мабуть, Генштаб ЗСУ запізнився на місяці з розгортанням (недосвідченої, але добре керованої) 32 механізованої бригади в Торецьку.

Але коли це зробив: voilà! Разом із батальйоном "Скеля" це стабілізувало ситуацію. Звісно, останні 4–5 днів росіяни й далі штурмували східну околицю Торецька з Північного, Хитрого Ринку та із Залізного. Але вони захопили лише кілька зруйнованих будинків.

Навпаки, далі на південь…

— 25–27 серпня російська група "Центр" закріпилася як у Красному Ярі, так і в Новогродівці, потім просунулася в Михайлівку, закріпилася в Мемрику та Калиновому, розпочавши бій за Селидове. Крім Новогродівки, група "Центр" просунулася і у Гродівку.

Побито 47 механізовану бригаду (цікаво, чи хтось у Генштабі ЗСУ готовий пояснити, скільки ще має страждати цей підрозділ?… і скільки років він має продовжувати воювати на першій лінії?), і недосвідчена 78 десантно-штурмова здали позиції.

Однак командир 151 механізованої зробив усе можливе, щоб захистити Гродівку: за повідомленнями, він навіть відправив своїх пілотів БПЛА в траншеї – що вочевидь суперечило наказу його начальників.

Дійсно: є інформація про постійний наказ не відправляти пілотів FPV у траншеї і не розгортати їх як піхоту. Але він це зробив і… ну, чистим результатом є те, що складну систему польових укріплень для захисту Новогродівки було покинуто, а місце потрапило в російські руки, де-факто, без бою.

Тоді як 151 все ще утримує Гродівку (чи утримувала останні два дні; не перевіряв ситуацію сьогодні вранці).

… і все це, хоча

1) — Зеленський оголосив про перекидання підкріплень до сектору Покровська,

2) — й офіційний Київ гордо повідомляв, що Сирський провів чотири дні в штабі "Таврія", щоби перевірити, чи все гаразд?

А тепер погляньте далі на південь:

— "Вугледарський кут" – тобто район від Мар'їнки на південь до Вугледара, який утримують лише три бригади ЗСУ (79 десантно-штурмова, 31 та 72 механізовані)… "цвіркуни": здається, **нікого в Києві не турбує їхня доля**.

Чому я так кажу?

Десь тиждень тому майже роту 72 бригади було відрізано російським наступом на Водяне та через дорогу 00532 у західному напрямку…

Можна було б очікувати, що про цих військовослужбовців принаймні буде "згадано в повідомленнях"… чи в якийсь інший спосіб.

Натомість ніхто в Києві не вважав їхні зусилля вартими згадки.

72 бригада – підрозділ, який врятував Київ, захищаючи Мощун, і захищає Вугледар уже два роки – мусила пробиватися самотужки.

На їхнє щастя, усі вояки вийшли: майже всі дістали поранень, але їх усіх було врятовано… хоча **без будь-якої допомоги від (цитата) "компетентних" (кінець цитати) органів у Києві, тобто Генштабу ЗСУ.**

Яке диво, що війська там почуваються "забутими"…

Для мене це все не що інше, як «заплутане».

Настільки, що я вдаюся в питання, чи можу я вільно зробити висновок, що, наприклад, Генштаб ЗСУ (та/або штаб "Таврія"?) хотіли, щоб 151 бригада відступила, але її командир зіпсував їхній план…?

Чи я щось пропустив?

Не маю уявлення.

Можу лише підтвердити:

так, ця "Покровська справа" була і є серйозною кризою [управління].

***

№ 3.283-1

Курська операція є одним із пунктів плану перемоги України у війні – Володимир Зеленський



2024-08-27

Операція в Курській області

– один із пунктів ***плану перемоги*** України у війні.

Про це Президент Володимир ***Зеленський*** заявив під час ***пресконференції*** в межах форуму «Україна 2024. Незалежність».

За словами Глави держави, ***операція*** в Курській області

1) — зупинила окупацію Харківщини,

2) — зірвала намір Росії створити так звані буферні зони в цьому та інших прикордонних регіонах.



«Розуміли, що Сумщина, Чернігівщина можуть бути в їхніх планах. Курська операція

3) — розв’язала питання не окупації Сумщини та не окупації Чернігівщини.

Крім того,

4) — розбила велику кількість військ, серйозне угруповання», – сказав він.

Президент також зауважив, що ця ***операція***

5) — не має зв’язку із жодним із пунктів ***Формули миру***,

але

6) — **пов’язана з *другим Самітом миру***.

Вона

7) — **є одним із пунктів плану перемоги** України у війні.

Володимир ***Зеленський*** повідомив, що

— спершу має намір представити цей ***план*** у ***вересні*** Президенту США Джозефу ***Байдену***.

«Від нього залежить успіх цього плану.

1) — Дадуть нам те, що в цьому *плані*, чи не дадуть.

2) — Чи будемо ми вільні у використанні того, що буде в цьому плані, чи ні», – додав Глава держави.

Володимир ***Зеленський*** **також має намір ознайомити з цим планом обох кандидатів на посаду Президента США – Камалу Гарріс і Дональда Трампа.**

Адже важливо, щоб він був реалізований за будь-якого результату виборів у Сполучених Штатах.



***

№ 3.283-2

До другого Саміту миру має бути підготовлений *документ* на основі тематичних конференцій за пунктами *Формули миру* – Президент



2024-08-27

На основі ***тематичних конференцій***, які Україна готує у ***продовження першого Саміту миру***, мають сформувати **документ**.

> Про це Президент Володимир ***Зеленський*** заявив під час пресконференції в межах ***форуму «Україна 2024. Незалежність»***.

Глава держави наголосив, що попри небажання Росії завершити війну

> — **Україна залишається послідовною**.

«У нас був ***інавгураційний Саміт миру***.

Після цього ми сказали, що

> — підготуємо **документ**, що щодо ***головних трьох*** висновків, які були задані першим, інавгураційним Самітом, будуть зустрічі», – сказав Володимир ***Зеленський***.

Ідеться про

> 1) ***енергетичну*** та ***ядерну*** безпеку,
>
> 2) ***продовольчу*** безпеку,
>
> 3) ***звільнення*** всіх полонених і депортованих українців.

Президент зауважив, що вже відбулася перша ***тематична конференція***, присвячена ***енергетиці***.

— Також заплановані зустрічі щодо двох інших пунктів.

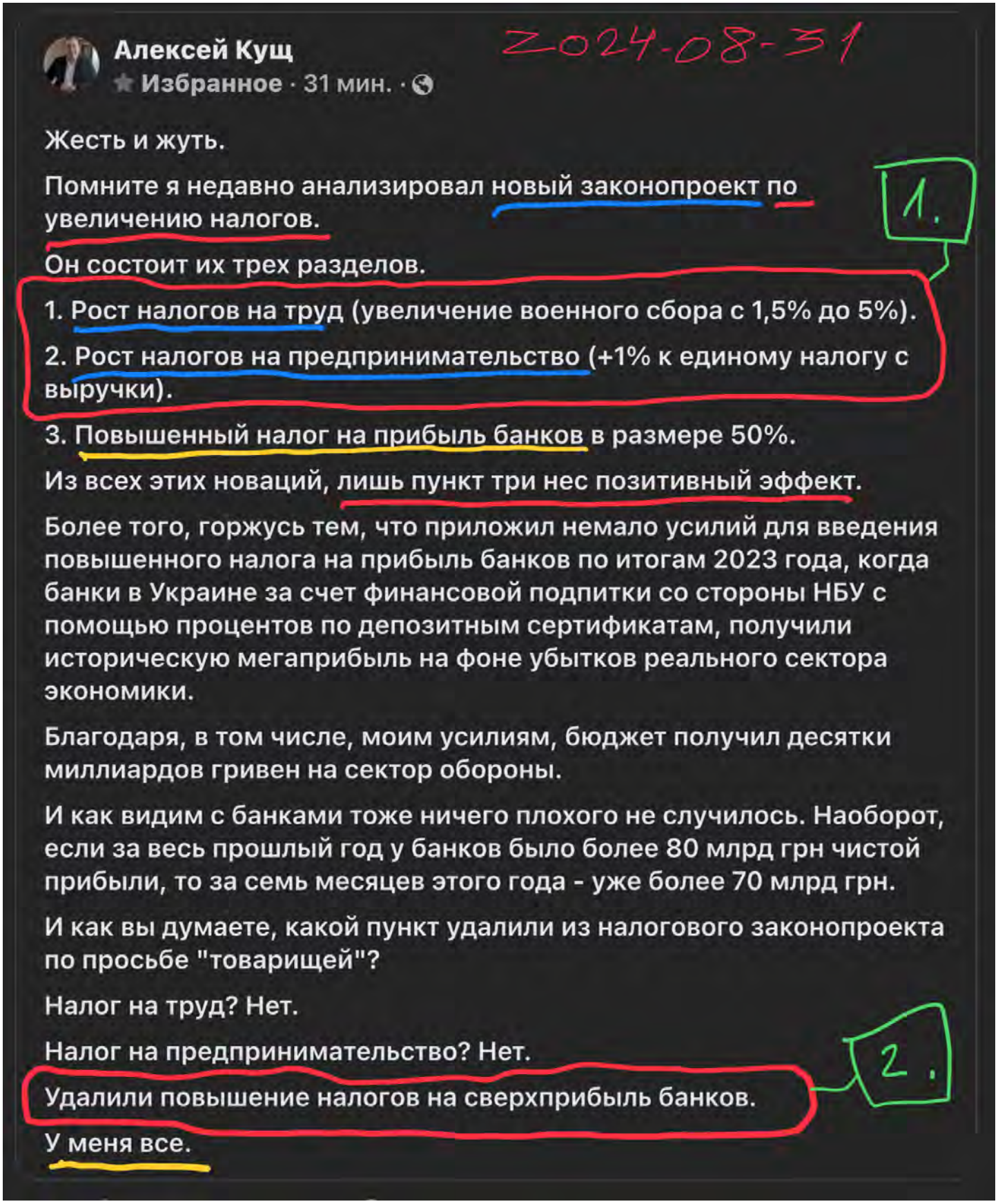
«Усі три пункти будуть опрацьовані, і **буде весь документ** – я **думаю**, ми це зробимо та встигнемо на **листопад**.

Це наше завдання:

— зробити **документ** **як підготовчий пункт або етап** до ***другого Саміту миру***», – підсумував Глава держави.

***

№ 3.284



Алексей Кущ
Избранное · 31 мин. ·

2024-08-31

Жесть и жуть.

Помните я недавно анализировал новый законопроект по увеличению налогов.

1.

Он состоит их трех разделов.

1. Рост налогов на труд (увеличение военного сбора с 1,5% до 5%).

2. Рост налогов на предпринимательство (+1% к единому налогу с выручки).

3. Повышенный налог на прибыль банков в размере 50%.

Из всех этих новаций, лишь пункт три нес позитивный эффект.

Более того, горжусь тем, что приложил немало усилий для введения повышенного налога на прибыль банков по итогам 2023 года, когда банки в Украине за счет финансовой подпитки со стороны НБУ с помощью процентов по депозитным сертификатам, получили историческую мегаприбыль на фоне убытков реального сектора экономики.

Благодаря, в том числе, моим усилиям, бюджет получил десятки миллиардов гривен на сектор обороны.

И как видим с банками тоже ничего плохого не случилось. Наоборот, если за весь прошлый год у банков было более 80 млрд грн чистой прибыли, то за семь месяцев этого года - уже более 70 млрд грн.

И как вы думаете, какой пункт удалили из налогового законопроекта по просьбе "товарищей"?

Налог на труд? Нет.

Налог на предпринимательство? Нет.

2.

Удалили повышение налогов на сверхприбыль банков.

У меня все.

***

№ 3.285

Алексей Кучеренко был в прямом эфире.
17 ч. ·

2024-08-31

Прямий ефір Еспресо.
Моя оцінка подій навколо ймовірного звільнення Володимира Кудрицького з посади Голови правління Укренерго.
Відповідальність за це таким чином бере на себе Володимир Зеленський.
Так саме як і відповідальність за ситуацію в енергосистемі по факту.
Навіщо йому це?! Не знаю.
Чи вирішить це проблеми енергетики?! Навряд чи.
Чи призведе це до катастрофи?! Навряд чи.
Яка мета цього?! Очевидно посилення «вертикалі».
Чи виправдано це під час війни?! В теорії - так, на практиці - не факт.
Сто разів казав і міністру і голові комітету - не може під час війни працювати система управління мирного часу. Ліберальна, розбалансована, безвідповідальна та некерована.
Не може в надзвичайних воєнних умовах працювати енергетика за законами мирного часу!
Не можуть під час війни між акціонером та керівником стояти якісь незалежні наглядові ради!
Очевидні речі, які вкрай важкі для розуміння нинішньою «управлінською елітою».

1.
2.
3.



***

№ 3.286

ПОТОЧНЕ «ГОРЕ З РОЗУМУ»



2024-08-30

Кочетков

Останнім часом пишу мало. Бо багато чого не розумію. Що характерно, не я один такий.

Не розумію,

> **1) — чому «План української перемоги», в першу чергу, переможну мету війни, наші очільники хочуть обговорювати не з українцями, яким план виконувати ціною своїх життів і страждань, а з американськими політиками, які навіть зброю нам забороняють використовувати на повну? Так воно не спрацює.**

Намагаюся зрозуміти, але не виходить:

> **2) — а що ЗСУ і досі роблять у Курський області, якщо наш наступ там фактично зупинений, а от ворожий наступ у Донецькій області тільки набирає обертів?**

Певний успіх курської операції як раз і полягав у її непередбачуваності і динамічності. Якщо втратити динаміку — гарантовані проблеми.

Зовсім на голову не налазить

3) — дурна публічна дискусія стосовно загибелі пілота та втраченого F-16. Бо по уламках літака відразу зрозуміло, що стало причиною: «дружній вогонь» чи помилка керування.

Треба просто сказати правду та рухатися далі, бо це війна. До речі, на жаль, були випадки, коли наш МіГ-29 атакував крилату ракету або «шахед», пілот помилявся і надто зближувався з ціллю, у результаті чого літак потрапляв у хмару уламків, що призводило до трагічних наслідків.

Не розумію раптову лавину повідомлень про українську «диво-зброю» з неможливими характеристиками:

4) — то фантастична ракета-дрон, то балістична ракета краще «Атакамса» з «Іскандером» разом.

Єдине раціональне пояснення, що це штучний «туман війни», який має приховати використання західної далекобійної зброї по історичних територіях рф. Але це надто позитивна версія, щоб у неї повірити без фактичних підтверджень з фронту.

Нерозуміння переходить у розпач, коли

5) — наприкінці третього року війни бачу, як волонтери збирають гроші не на якісь смаколики чи побутові речі для бійців, а на зброю — дрони, РЕБ, транспорт.

Це ж фактично вирок нашій державній системі виробництва та закупівлі зброї!

Саме державні структури повинні аналізувати бойове застосування, формулювати випереджаючи вимоги для виробників і випускати або закуповувати все, що необхідне. Бо чим масовіше, тим дешевше. Але замість цього маємо більшу, ніж у мирні часи, бюрократію, непрофесіоналізм, який межує з диверсією, і корупційні ознаки на кожному етапі. Волонтерство дещо маскує проблему, але не здатне її вирішити.

А найбільше не розумію, на що, власне, розраховує наша влада?

6) — **Нема навіть намагань виправити кричущу несправедливість, яка є головним стримуючим фактором і у мобілізації, і загалом у переводі країни «на воєнні рейки»**.

А тоді що? «Паляниця» влучить у Кремль, і путін капітулює? Чи Байден раптом прокинеться і пригрозить зрівняти Москву «Томагавками» аж до того первинного болота, звідки походить Московія?

Або несподівано виявляться правдою позаземні реляції нашого прем’єра, що все, про що обіцяли — виконується?

І про гігават енергії. І про мільйон дронів. І навіть про мільярд дерев. Не розумію...

Звісно, **влада вважає головною умовою перемоги, що українське суспільство стисне зуби, затулить рота і почне мовчки виконувати будь-які накази з ОП.**

Але ж так не буде. А ось це як раз є чітко зрозумілим.

***

№ 3.287

"Офрек". Президент. Татаров. Чеченці

2024-08-27



МИХАЙЛО ТКАЧ, журналіст УП

На своїй пресконференції президент сказав, що історію про Олега Татарова і чеченців вже розповідав на "офреку" комусь з журналістів "Української правди".

Цим журналістом був я.

Оскільки подробиці "офреку" не розголошуються, то я відповідно їх і не розголошував. Але оскільки президент вже розповів публічно про цей епізод, вважаю, маю право додати деталі.

Це був день, коли розмови щодо відставки главкома ***Залужного*** дійшли пікової точки.

Настільки пікової, що про звільнення Залужного я дізнався в той самий момент, коли (як і всі присутні журналісти) здавав телефон у скриньку біля входу в залу, де мала відбутися зустріч з президентом.

Оскільки я був одним з останніх, мені запропонували сісти в кінці довжелезного столу, але в мене була важлива місія, бо я прийшов на зустріч

для того, щоб запитати про стеження за редакцією Bihus.info. Тому я знайшов вільний стілець і приніс його до іншого краю стола, щоб сидіти якщо не навпроти, то хоча б ближче до президента і мати зоровий контакт.

Близько двадцяти журналістів очікували Володимира Зеленського і дуже хотіли подивитись новини, але не мали телефонів. Прессекретар голови держави увімкнув відеозвернення президента про відставку Залужного і поклав телефон посеред столу, щоб усі наполохані і спраглі до подробиць присутні мали змогу зробити бодай ковток інформаційного повітря.

Згодом зайшов президент. Здавалось, він був у гарному настрої. І почалась відверта розмова без камер на кшталт сьогоднішньої пресконференції. Журналісти по черзі вмикали мікрофони і ставили питання.

Президент детально відповідав на кожне, перериваючись на спілкування з помічниками.

Загалом складалось враження, що якихось проблем або питань у державі, які неможливо вирішити, майже немає або немає зовсім. І це було моє найголовніше враження від цієї зустрічі.

Коли черга дійшла до мене, я запитав про те, заради чого прийшов на цю зустріч.

> **«Чи дотичний був (заступник голови ОП) Олег Татаров до стеження за редакцією колег і чи був дотичний до цього хтось з офісу президента?»**

Президент відповів, що у цій ситуації мають розібратися правоохоронні органи, і

> — розповів ту саму історію про чеченців, яка сьогодні закипіла на сторінках усіх медіа. А також про те, що не може звільнити Татарова, бо його "вб'ють росіяни", бо він вбивав чеченців.

Тоді, як і сьогодні, я не дуже зрозумів для чого мені та загалу ця інформація і що з нею робити. Бо звільнення Татарова я не вимагав.

Якщо Олег Юрійович вбивав чеченців (чи правильніше буде – кадирівців) для захисту столиці – низький уклін.

Але ж і тоді, і насамперед зараз, питання полягали в іншому.

І сьогоднішнє стосувалось не лише Татарова. Нехай пробачить нас Ростислав Шурма. А розголошення такої інформації про Татарова в прямому ефірі і на весь світ, напевне, становить куди більшу загрозу для Татарова, ніж сам факт вбивства чеченців?

Далі зустріч добігла свого логічного завершення. Я швидко вийшов на двір з ОП.

І я, як і інші журналісти, почав надолужувати двогодинну відсутність в мережі читанням новин про звільнення Головнокомандувача Збройних сил України Валерія ***Залужного***, який, припускаю, також доклався до захисту Києва.

***

№ 3.288

Наступ України в Курській області: урок стратегічної сміливості



2024-08-24

Мік ***Раян***, австралійський військовий аналітик

Українська несподівана наступальна операція в Курську застала Росію зненацька та шокувала її союзників, підкреслюючи контраст між українською сміливістю та західною обережністю.

(фото: Український солдат іде через центр Суджі в Курську.)

Українська атака на Курську область Росії, яка триває вже третій тиждень, стала тактичною та оперативною несподіванкою для росіян. Це зумовлено багатьма чинниками, включно з тим, що Росія не зібрала всі доступні

розвіддані для передбачення українського нападу, українським планом введення Росії в оману та браком смирення з боку режиму Путіна та його військових.

Українці також здивували своїх західних союзників. Це сталося здебільшого через те, що Україна свідомо не розголошувала деталі атаки на Курську область, аби зберегти оперативну безпеку, максимізувати шанси на досягнення несподіванки та шоку для росіян, запобігти завищених очікувань через провалену контрнаступальну операцію 2023 року та уникнути другого вгадування від говірливих, обережних бюрократів на Заході.

Україна довела, що, на щастя, стратегічна сміливість ще не вмерла в демократичних країнах.

На початку серпня з'явилися повідомлення про українське вторгнення до Курської області Росії. Протягом перших 24 годин спостерігачі здебільшого – й російське верховне командування теж – вважали, що це була чергова невелика, нетрадиційна операція України, як ті, що вже двічі сталися в Білгородській області.

Незабаром з'ясувалося, що це щось більше за масштабом та амбіціями. З відкритих джерел розвідки стало відомо, що в операції беруть участь принаймні кілька українських бригад або елементів бригад. Лідери наступу були першокласними, добре оснащеними підрозділами, такими як 22 та 80 бригади.

https://www.pravda.com.ua/eng/news/2024/08/16/7470616/

Українці ефективно провели операцію з'єднаними силами та швидко прорвали російські оборонні лінії.

https://www.pravda.com.ua/eng/news/2024/08/16/7470616/

Опір російських військ у регіоні був швидко подоланий. Українські сили прорвалися через кордон через "дірки", які було створено завдяки проривам, та захопили майже 1500 квадратних кілометрів російської території. Для порівняння, російські війська цього року захопили менш ніж половину цієї території в Україні – ціною майже 200 000 жертв.

Навіть на початковій фазі цієї битви 21 століття за Курськ українці показали, що засвоїли жорсткі уроки минулорічної невдалої контрнаступальної операції. Їхня підготовка була ретельною. Україна зберігала оперативну безпеку, не даючи росіянам важливої інформації про те, де може бути завдано удару і якими силами. Важливо, що, використовуючи оборонну операцію в Сумській області як прикриття, вони позбавили росіян знання про те, що українські наступальні дії взагалі готувалися. Україна також використала дуже досвідчені формування на початкових етапах операції, на відміну від свого

контрнаступу 2023 року. Вони максимально використали дрони та знищили російські безпілотні сили на величезній території Курської області перед операцією та в її перші години. Це позбавило Росію важливої та своєчасної розвідки.

Операція не була позбавлена ризиків. Російський наступ на Донбасі й далі захоплює території та загрожує ключовій лінії оборони міст на сході України.

https://www.bbc.co.uk/news/articles/c785z8917leo

1) — Втрата цих міст спричинить значні виклики для української оборонної кампанії та політичні проблеми для президента Зеленського.

2) — Їхнє захоплення Росією мало б велике пропагандистське значення та підкріпило російські наративи про "неминучу перемогу".

Україна перебуває в процесі відновлення своїх сил після контрнаступу 2023 року й майже дев’яти місяців російських наступів на сході України.

https://engelsbergideas.com/essays/the-misfortunes-of-war/

Зовнішні спостерігачі здебільшого вважали, що вона не має достатніх сил для такої операції.

https://www.politico.eu/article/ukraine-war-hang-on-in-2024-to-win-in-2025-putin-zelenskky-russia-counteroffensive/

Відмовившись використовувати свої резерви для посилення військ на Донбасі й натомість залучивши їх до наступу в Курській області, Україна пішла на великий, але обґрунтований ризик.

Жоден сторонній спостерігач війни не володіє всіма даними, які має український генеральний штаб для ухвалення таких рішень.

Статус-кво війни до наступу був для України несприятливим. Вона несла неприпустимі гуманітарні та стратегічні втрати.

Зважаючи на те, що стратегія НАТО щодо підтримки України навряд чи зміниться з підходу "захисту України"; що жодних значних змін у політиці США не очікується до наступного року; і що Путін зберігає свої прагнення знищити суверенітет та українську націю, Україна зрозуміла, що вона є єдиним актором, який здатний змінити статус-кво у війні. Результатом стала несподівана атака на Курську область яка мала політичні, стратегічні та військові цілі.

Росіяни були не єдині, хто був здивований.

Політики, офіційні особи та дипломати від Брюсселя до Берліна, від Варшави до Вашингтона були захоплені зненацька українським наступом і швидким просуванням у Курській області.

Вони були занурені в хибне відчуття безпеки тими, хто пропагує нісенітницю про "прозоре поле бою", і за власними припущеннями щодо українських можливостей майже ніхто з них не уявляв, що така операція є можливою.

https://engelsbergideas.com/essays/the-misfortunes-of-war/

Іншим чинником, який частково пояснює українську стратегічну та бойову несподіванку, є те, що західні політики та бюрократи, які зайняли позу "стратегічної сплячки" із часів закінчення Холодної війни, уже не можуть уявити собі такої бойової та стратегічної сміливості.

https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/four-key-influences-evolution-ukraine-war-2025

З погляду західних політиків, це є надризикованою поведінкою, яка, безумовно, не мала б популярності на виборах. Жоден із викликів, з якими стикався Захід за останні 30 років, навіть війни, яку спричинили події 9/11, не вимагали мобілізації людей, промисловості та нових ідей – або сприйняття великих стратегічних ризиків.

Західні уряди припустили, що українці думають так само, як вони. На щастя, це не так.

Стратегічна обережність, яка призвела до браку уявлення західної спільноти розуміння сутності національної безпеки, варилася десятиліттями; це яскраво проявилося в Афганістані.

Вкрай мало країн, що брали участь у кампанії, були готові вкласти чималі ресурси. Майже всі мали великі обмеження на застосування своїх сил. Певні країни, які скеровували туди війська, несли більше навантаження – і зазнавали більших втрат – ніж інші. На засіданні політиків НАТО у 2007 році Генеральний секретар Яап де Гооп Схеффер закликав держави-члени НАТО скасувати обмеження на використання своїх сил в Афганістані.

https://www.reuters.com/article/world/nato-chief-attacks-limits-on-troops-in-afghanistan-idUSN17343340/

Проте країни-члени НАТО не вважали афганську війну центральною для своїх національних інтересів безпеки, і тому діяли з нерішучістю та обережністю впродовж усієї кампанії, яка зрештою зазнала поразки.

На жаль, Афганістан не наочно продемонстрував вартість стратегічної обережності. Вона знову проявилася на початку масштабного вторгнення Росії в Україну у 2022 році. Дебати про ескалацію з боку США та європейських країн у 2022 та 2023 роках – це дослідження стратегічного уникання ризиків і браку розуміння динаміки війни більшістю західного політичного класу та бюрократів.

Найновішим проявом стратегічної нерішучості та уникання ризиків стало те, що офіційні особи адміністрації Байдена вочевидь визнали, що вони й далі відмовляють Україні в повному застосуванні американських систем озброєнь на території Росії через бажання "перезавантажити відносини з Москвою" в майбутньому. Це стратегічне уникання ризиків та брак сміливості лише подовжить війну та призведе до ще більших гуманітарних проблем та страждання в Україні.

Саме тому президент Зеленський нещодавно згадав у своїх промовах концепцію уявних російських червоних ліній. Американські офіційні особи нещодавно зазначили, що багато російських літаків, які Україна хоче знищити американською далекобійною зброєю, тепер вийшли за межі досяжності. Це виправдання сповнене іронії; якби Україна мала можливість використовувати зброю, коли вона вперше попросила її кілька місяців тому, ці літаки не встигли б переміститися, і їх було б знищено. Допомога Україні була занадто повільною та недостатньою, щоб запобігти перетворенню війни на вічну, під час якої українці гинуть, росіяни повільно захоплюють території, а "втомлені від війни" західні лідери та спільнота можуть повернутися до свого комфортного життя і на певний час ігнорувати агресивні авторитарні режими.

У своїй книзі 1985 року "Змагання на швидкість: Застосування у війнах XXI століття" британський військовий офіцер і теоретик Річард Сімпкін стверджував, що війну потрібно розглядати та розуміти через три взаємопов’язані напрями.

https://warroom.armywarcollege.edu/articles/race-to-the-swift/

Перший – це класичний фізичний контакт, який включає динамічні впливи маневру та обмеження місцевості й технологій. Другий напрям – це ризик, який включає виміри випадковості та несподіванки. Й останній напрям із трьох – це нав’язування волі командира та зіткнення волі. Фізика, ризик і воля, які є невіддільними частинами людського конфлікту, яскраво проявилися в курській наступальній операції ЗСУ.

Є низка гуманітарних та стратегічних імперативів допомогти Україні виграти цю війну, перемогти російські прагнення до розширення за межі їхніх нинішніх кордонів та зробити це швидко. Наступальна операція з гаслом "високий ризик – високий результат", яку здійснюють ЗСУ, є спробою змінити поточний статус-кво у війні, показати здатність України проводити

наступальні операції та змусити її прихильників переоцінити свої обмеження щодо використання зброї та рівнів підтримки, яку надають Україні.

Стратегічна обережність Заходу не дає змоги уявити, не кажучи вже про проведення, такі сміливі, високоризикові та високоприбуткові дії, які здійснює Україна в Курській області.

Курська наступальна операція, яка **поки не відтягнула російські війська від їхнього просування на Донбасі, може не досягти певних цілей**.

Якщо це станеться, то не через те, що українці не намагалися.

Західним політикам і бюрократам є чому повчитися в стратегічній сміливості, яку продемонструвала Україна останніми тижнями.

Сподіваємося, що в них вистачить характеру, смирення та толерантності до ризиків, щоб це зробити.

***

№ 3.289

Dubinsky.pro
1 день ·

2024-08-31

Вчера я высказал мнение, что Зеленский и Ермак сдают Донбасс русским, перекинув резервы в Курскую область.

1.

Объясню, почему это делается в такой спешке.

- Путину надо выполнить "первоначальные цели СВО" до смены власти в США. Потому что в результате смены, РФ получит ультиматум об остановке войны по линии фронта.

- Если эта линия на моменте не будет проходить по административным границам Донбасса - получится, что Путин проиграл, и не достиг своих целей.

- При этом, смена власти в США может случиться и до даты выборов: Байден стар, ему угрожает импичмент за коррупцию, и он может уйти до завершения своего срока (инаугурация нового президента США состоится 20 января).

- В такой ситуации Путину надо сильно торопиться, поэтому войска РФ и двигаются с высокой скоростью, а внутренние враги Украины дают им такую возможность.

2.

Причем, обратите внимание, от успехов ВС РФ в шоке даже российские военный блогеры, типа Подоляки, которые видят в успехах какую-то коварную задумку украинцев.

3.

Дай Бог, чтобы такой замысел действительно был. Потому что если его нет - то это предательство и сдача Донбасса врагу.

***

№ 3.290



2024-08-30

Ніколов

Кажуть, сьогодні

Єрмак полетів до США презентувати «план миру» чи яка там остання назва формула замир'я з Путєним, яку Зеленський анонсував на своєму виступі на День Незалежності.

Чесно, не маю жодної уяви що у тому плані. Який

> — **покликаний врятувати понад 6 мільярдів доларів на зброю, пройобаних українськими комунікаторами з американськими партнерами** (про це вже скоро стане відомо).

Але знаю які статті про Україну сьогодні публікують у західних ЗМІ.

Ось, наприклад, «Financial Times» валить.

> — Це те, що показують західні медіа своїм англомовним читачам. **Їм неможливо завалити піздак погрозами типу «нельзя шатать будку, ти тягнеш іпсо Кремля коли сумніваєшся в успєшном успєхє на Курщині»**.

Останні слова цієї статті такі:

> **— «Якщо Покровськ впаде, це може відкрити шлях російським військам до Дніпра, четвертого за величиною міста України, і ще більше розширити свій контроль»**.

І да.

Вчора я опублікував статтю з «Дзеркала тижня» про біду на Покровському напрямку з виходом на дніпровські степи.

І там купа каментаторів дозволили собі висратись щодо того, що я мішаю їм радуващця покровською зрадою і вообще шотипанімаєшвваєннихділах. Сьогодні я не буду толерантним і банитиму на звук висєра.

> Автопереклад https://www.ft.com/content/e63ce931-d3a1-4b4a-8540-e578d87873e5

***

Володимир Зеленський зіткнувся з негативною реакцією на прорив Росією східної оборони

Президент Володимир Зеленський потрапив під шквал критики з боку військових, законодавців і військових аналітиків через швидке просування російської армії на сході України після того, як Київ розпочав своє сміливе вторгнення в Курську область Росії.

Багато українців святкували вторгнення своєї армії в Курськ 6 серпня, сподіваючись, що ця авантюра змусить Москву перенаправити ресурси на новий фронт і змінить хід війни на користь України.

Однак **прорив лінії фронту в стратегічно важливій Донецькій області на цьому тижні** викликав негативну реакцію проти керівництва в Києві: критики стверджують, що

> **— позиції України були ослаблені передислокацією тисяч загартованих у боях українських військових для участі в Курській операції.**

Російські війська наближаються до стратегічно важливого міста ***Покровськ***, захопивши цього тижня кілька прилеглих населених пунктів і змусивши недоукомплектовані українські підрозділи відступити з підготовлених оборонних позицій.

За даними української аналітичної групи Frontelligence Insight,

> **— Покровськ є одним з двох ключових залізничних та автомобільних вузлів у Донецькій області, і його втрата поставить під загрозу логістику українських військових у всьому регіоні.**

Супутникові знімки, проаналізовані дослідниками з фінської групи Black Bird Group, що базується у Фінляндії, показують, що російські війська зараз знаходяться всього за 8 км від Покровська. У відповідь на це місцева влада наказала евакуювати мешканців цього району.

Олександр Коваленко, військовий аналітик київської групи «Інформаційний спротив», назвав **ситуацію на східній околиці Покровська «повним провалом оборони»**.

> «Це не вина простих солдатів, які тримають позиції, - написав він у Telegram. **«Проблема полягає в тих, хто приймає рішення за цих солдатів»**, - додав він, вказуючи на керівництво України.

Кілька солдатів у цьому районі висловили занепокоєння з приводу оборони навколо Покровська.

Женя, український солдат 93-ї механізованої бригади, який брав участь у виснажливій 10-місячній битві за Бахмут минулого року, описав ситуацію в Покровську, що швидко погіршується. У своїй відвертій оцінці на сайті «Х» він розкритикував структуру військового командування, вказавши на системні помилки та неадекватне реагування на мінливі умови на полі бою.

«Чесно кажучи, я ніколи не бачив нічого подібного. Все розвалюється так швидко, - попередив він. «Покровськ впаде набагато швидше, ніж Бахмут».

Цього тижня українські війська вийшли з Новогродівки, що за 8 км на південний схід від Покровська. Центр оборонних стратегій (ЦОС), київський аналітичний центр з питань безпеки, заявив, що виведення військ свідчить про нестачу оборонних ресурсів, незважаючи на важливість Покровська як логістичного вузла.

Мар'яна ***Безугла***, народний депутат і член парламентського комітету з питань оборони, поділилася у Facebook фотографіями з візиту минулого тижня на лінію фронту біля Новогродівки. За її словами, на них видно, що шлях на Покровськ відкритий.

> «Окопи перед Новогродівкою були порожні. У колись 20-тисячному місті практично не було української армії», - написала вона у своєму дописі.

Генерал Олександр ***Сирський***, верховний головнокомандувач Збройних сил України, заявив у четвер, що він відвідав район ***Покровська*** і

> **— працює «над зміцненням оборони наших військ на найскладніших ділянках фронту, забезпеченням бригад достатньою кількістю боєприпасів та інших матеріально-технічних засобів».**

Під час прес-конференції в Києві у вівторок ***Зеленський*** описав ситуацію на лінії фронту під Покровськом як «надзвичайно складну», але

> **— заявив, що «російський наступ у цьому районі сповільнився після наступу українських військ на Курську дугу».**

Насправді, російські війська просунулися в Донецьку швидше з 6 серпня порівняно з попередніми місяцями, за даними кількох військових аналітиків, зокрема Deep State, української групи, тісно пов'язаної з Міністерством оборони України, яка відстежує пересування на лінії фронту.

> **«Там повний хаос»**, - сказав Роман Погорілий з Deep State, вказуючи на падіння ключових міст, таких як Новогродівка, і загрозу, що нависла над Покровськом.
>
> За останні три тижні московські війська швидко захопили понад два десятки міст і сіл з мінімальним опором, в тому числі давно утримувану фортецю Ню- Йорк.

Роб Лі, старший науковий співробітник Інституту зовнішньополітичних досліджень,

> **— пояснює російські успіхи нестачею досвідченої української піхоти і відволіканням ресурсів на Курську наступальну операцію**.
>
> «Україна перекинула резерви під Курськ, залишивши менше можливостей для заповнення прогалин в інших місцях. Деякі з більш

досвідчених бригад були замінені новими, менш досвідченими підрозділами», - сказав Лі.

Солдати, які були мобілізовані цього літа після прийняття українським урядом нових законів про призов, покликаних поповнити ряди Збройних сил України, що скорочуються, були відправлені на фронт без належної підготовки і досвіду.

«Вони застигають... вони не знають, що робити в реальному бою», - сказав лейтенант, чий підрозділ перебуває на передовій під Покровськом. Багато хто «розвертається і тікає при першому ж вибуху».

Солдати артилерійських підрозділів під Покровськом також підкреслили **дефіцит снарядів і серйозну невідповідність у вогневій потужності порівняно з російськими силами**.

«У нас закінчуються снаряди. Їх просто не вистачає», - сказав командир артилерійського підрозділу, зазначивши, що багато ресурсів було перенаправлено на північ, до Курська. Протягом останнього місяця на його підрозділ припадає один снаряд на кожні шість-вісім, випущених росіянами.

Російські війська, тим часом, зберігають значну тактичну перевагу, підкріплену перевагою в авіації та безпілотниках, а також в артилерії, зазначають в аналітичному центрі CDS.

Станіслав Асєєв, український журналіст і військовослужбовець, який зараз перебуває на східному фронті, попередив про **можливе «знищення всього південного угруповання військ в регіоні, а не тільки Покровська».**

Він назвав *«комплекс внутрішніх причин*:

— від висаджування квітів замість фортифікаційних споруд до нерозуміння вищим командуванням проблем, очевидних для кожного солдата в окопах».

«Що можна зробити для Покровська?» - риторично запитав він. «На жаль, єдиний варіант - евакуювати якомога більше людей. Я думаю, що місто скоро перестане існувати».

За даними розвідки, українське керівництво ще може зміцнити лінію фронту, розгорнувши нові бригади або передислокувавши сили з інших районів.

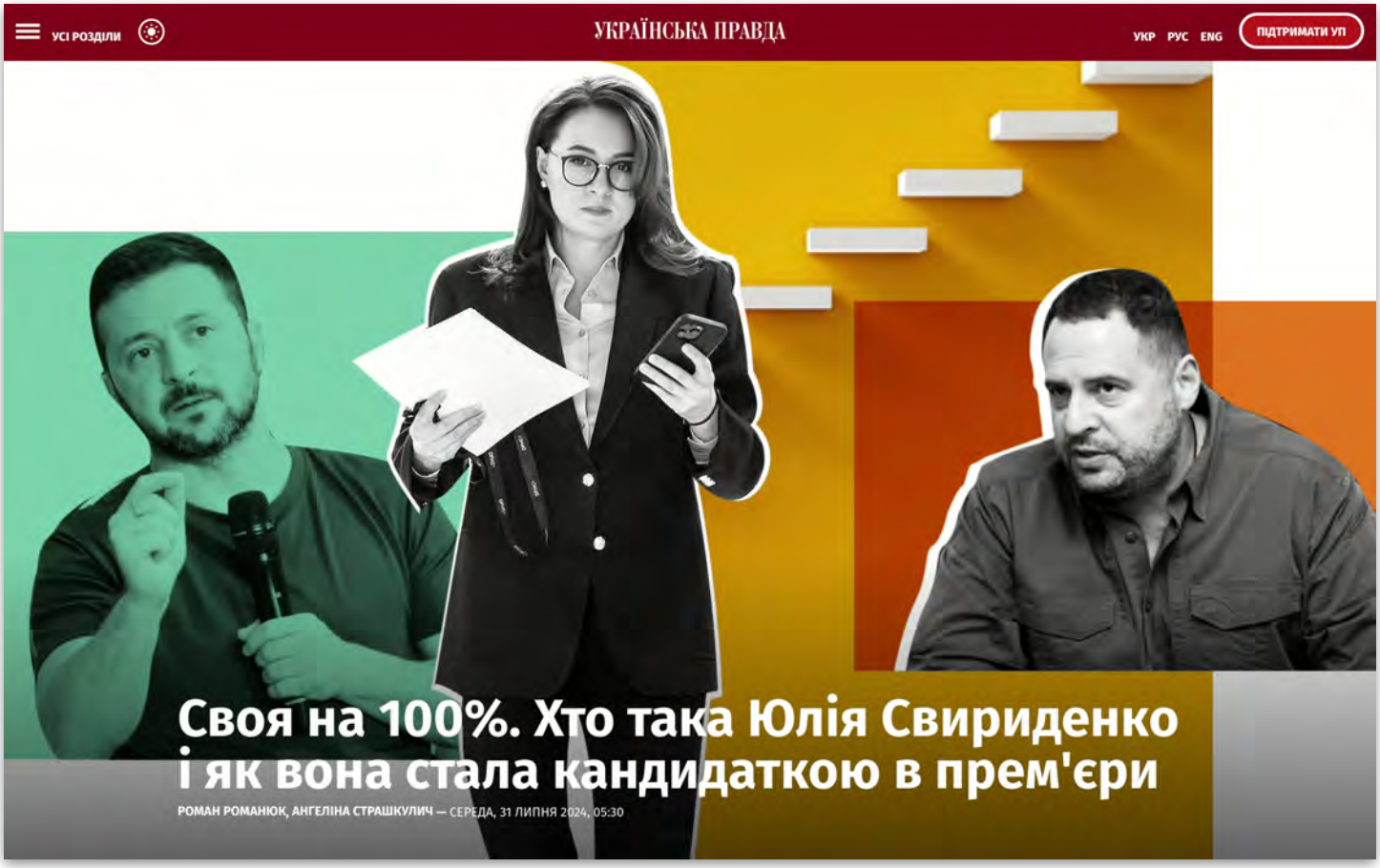
Але

— якщо Покровськ впаде, це може відкрити шлях російським військам до Дніпра, четвертого за величиною міста України, і ще більше розширити свій контроль.

***

№ 3.291

Своя на 100%. Хто така Юлія Свириденко і як вона стала кандидаткою в прем'єри



2024-08-31

РОМАН РОМАНЮК, АНГЕЛІНА СТРАШКУЛИЧ

Я його записував не тобі,
А тепер він твій на сто відсотків!
Твій на сто відсотків!
"Твій на 100%", "Бумбокс"

Перша віцепрем'єрка – міністерка економіки Юлія Свириденко має абсолютний музичний слух. Майже одразу, як почує мелодію, вона може відтворити її на фортепіано.

Таке вміння вже не раз, ніби та "магічна паличка", змінювало атмосферу зустрічей і причаровувало закордонні делегації в ході переговорів.

Власне, якби треба було визначити секрет кар'єрного успіху Юлії Свириденко, то його квінтесенцією було б якраз оце вміння – чути і миттєво відтворювати, вловлювати задачу з півслова й одразу продукувати варіанти рішення.

Саме завдяки цьому Свириденко швидко просувалася кар'єрними сходами від рядової чиновниці в Чернігівській ОДА в період президентства Порошенка до ключових посад в Офісі президента та Кабінеті міністрів за каденції Зеленського.

Правда, ця сила нинішньої віцепрем'єрки є водночас і її слабкістю. Адже для того, щоб відтворити мелодію, треба щоб хтось її творив.

Свириденко завжди була чудовою виконавицею, але так само завжди мала над собою якусь вищу інстанцію – начальника, котрий генерує задачі.

Впродовж останніх кількох тижнів прізвище міністерки економіки все наполегливіше звучить у розмовах про можливу заміну прем'єра Дениса Шмигаля.

Принаймні кілька разів, за даними "Української правди", президент Володимир Зеленський обговорював зі Свириденко таку перспективу.

Юлія Анатоліївна все життя будувала кар'єру в рамках чиновницької вертикалі.

> Як розповідають співрозмовники УП в команді президента, **перспективи просування по службі для Свириденко є чи не головним мотиватором**.

Тепер же вона стоїть за крок до вершини – вищої невиборної посади ніж прем'єр-міністр в Україні не існує.

> — Після неї у людини без політичних амбіцій дорога лише в приватний сектор, науку чи читання лекцій по світових університетах.

Президент уже кілька разів з початку року впритул наближався до рішення про призначення Свириденко прем'єркою. Але жодного разу так і не ухвалив його.

Схоже, Зеленського, як і багатьох людей в уряді, ОП та Раді, гризе сумнів:

> **— а чи здатна Свириденко, яка завжди готова взятися за будь-яке доручення, сама стати лідером для цілої системи влади?**

Хто ж така Юлія Свириденко, який кар'єрний шлях вона подолала і як стала по суті єдиною кандидаткою на заміну прем'єра, розповідає "Українська правда".

1. Перший похід у владу: Чернігів часів Порошенка

У середині 2000-х студентка ***Київського торговельно-економічного університету*** Юлія Свириденко не могла знайти місце для практики на виробництві.

Батько майбутньої міністерки, чернігівський чиновник Анатолій Свириденко, набрав тоді власника чернігівського аграрного підприємства "Форсаж" Валерія Куліча і домовився, щоб Юля попрацювала в його фірмі. Те стажування матиме важливе значення для кар'єри Свириденко. Але дещо пізніше.

Спершу після закінчення вишу вона в 2011 році стане головою постійного представництва Чернігова в китайському місті Усі. В її обов'язки входило залучати інвестиції з КНР у Чернігів і допомагати чернігівським підприємцям знайти партнерів у Китаї.

І вже там, у КНР, Свириденко вдруге зустрінеться з Кулічем, який приїде в складі бізнесово-чиновницької делегації переймати китайський досвід. Бізнесмен зверне увагу на перспективну майже тридцятирічну економістку. А, коли навесні 2015-го його призначать головою ***Чернігівською ОДА***, він запросить Свириденко очолити ***департамент економічного розвитку***.

Восени 2015-го вона невдало балотуватиметься до Чернігівської міської ради від "Блоку Петра Порошенка" як безпартійна.

А ще за якийсь час стане першою заступницею голови ОДА.

Куліч у розмові з УП характеризує Свириденко як освічену, відповідальну і системну людину.

Сам він, до речі, доволі цікава фігура.

> За словами співрозмовників УП у команді Порошенка, призначення ***Куліча*** головою ОДА було компромісом між тодішньою Адміністрацією президента і місцевою бізнесово-кримінальною елітою.

Куліч вирішував чернігівські питання у взаємодії з тодішнім нардепом від "Блоку Петра Порошенка", а згодом мером Чернігова Владиславом Атрошенком.

> — Останній офіційно не входив до фракції БПП у ВР, бо, будучи до того "регіоналом", голосував за "закони 16 січня". Але саме Атрошенко неформально представляв інтереси партії Порошенка в області.

В той же час Чернігів входив у сферу зацікавлення близького соратника п'ятого президента Сергія Березенка, який саме по 205 округу в Чернігові зі скандалом обирався до Верховної Ради.

Дуже скоро ***Березенко*** намагався взяти під контроль все, що відбувається в місті та області.

> — Через це між ним, ***Кулічем*** та ***Атрошенком*** постійно виникали конфлікти.
>
> — Один із них призвів до того, що в липні 2018-го ***Куліча*** зняли з посади голови ОДА.

На той момент Свириденко була уже першою заступницею Куліча, тож після його звільнення ще якийсь час мала виконувати обов'язки глави ОДА.

Період її керівництва був нетривалим, але саме на нього припала одна з найскладніших ситуацій в історії області – вибухи на військових складах у місті Ічня. Куліч під час розмови з УП висловив думку, що Свириденко впоралася з цим викликом і проявила себе доволі відповідально.

Один чернігівський чиновник не під запис згадує, що Свириденко на посаді в.о. глави ОДА працювала ледь не в цілодобовому режимі, щоб тільки зарекомендувати себе перед Банковою.

> "Свириденко тоді була неконфліктна і некорумпована. Про неї завжди казали: "Юля не про гроші". Зазвичай усі заступники голів ОДА намагалися лобіювати своїх підрядників або компанії, а Юля – ні", – згадує співрозмовник УП серед чернігівських чиновників.

Попри це в Адміністрації Порошенка навіть не розглядали варіант віддати їй посаду голови Чернігівської ОДА.

Замість Куліча через кілька місяців призначили місцевого політика Олександра Мисника.

> — Він мав зв'язки з партією "Наш край", яку тоді негласно курував заступник глави АП Віталій Ковальчук.

Після приходу ***Мисника*** Свириденко з ОДА звільнилася.

Як розповідають співрозмовники УП в оточенні віцепрем'єрки, Порошенко тоді зустрівся зі Свириденко.

> "Петро сказав: "Юлю, ми завжди з вами. Дякую за роботу. Будемо обов'язково на зв'язку". І після цієї розмови жодного разу не зателефонував", – розповідає близький до міністерки співрозмовник УП.

Перший похід Свириденко у владу закінчився тим, що вона від рядової керівниці департаменту дослужилася до в.о. глави ОДА.

> 1) — Але втриматись на цьому рівні не вдалося, тож ***Свириденко*** **пішла в бізнес**.

Місце знайшлося в того ж ***Куліча***, який шукав

2) — директора на спільне з естонцями підприємство з виробництва кормів для тварин і диких птахів ***"Сідко Україна"***.

Тоді ***Свириденко***

3) — **довелося керувати приблизно сотнею людей і координувати виробництво орієнтовно 20 тисяч тонн продукції на рік**.

2. "Зробимо їх разом". Свириденко в першому уряді Зеленського

Наприкінці літа 2019 року народні депутати призначили новий склад Кабінету міністрів.

Міністром розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства у ньому став Тимофій Милованов.

Він шукав собі заступників за напрямками і запропонував це місце нинішньому в.о. міністра аграрної політики Тарасу Висоцькому. Той на тоді мав іншу роботу і порекомендував Милованову розглянути кандидатуру Юлії ***Свириденко***. Висоцький і Свириденко були знайомі по роботі в регіонах.

І Милованов призначив Юлії зустріч в уряді.

Свириденко виїхала із самого ранку з Чернігова, але коли була уже майже біля Кабміну, несподівано потрапила в абсолютно глухий затор. На Європейській площі відбувалася багатолюдна акція "Цирк без тварин".

Кар'єра Свириденко, яка займалась виробництвом кормів для тварин, могла стати жертвою зоозахисників. Але співбесіда таки відбулась.

Так Свириденко стала восьмою заступницею міністра економіки. Але це було місце в Кабміні!

Спершу вона опікувалася

1) — аграрними питаннями,

2) — згодом займалася реформою трудового права.

"Юля має навички швидкого реагування. Більшість людей, коли отримують нову задачу, потребують часу, щоб подумати над її розв'язанням. У Свириденко такого немає. Юля не прокрастинує взагалі. І ще вона могла проводити зустрічі й наради без конфліктів", – розхвалює свою заступницю в розмові з УП Милованов.

Водночас ***Свириденко*** **панічно боялася медійності**.

— Вона не мала досвіду публічної комунікації та не хотіла спілкуватися зі ЗМІ.

"Коли вона перші рази виходила на телебачення, це було дуже складно. З нею доводилось реально боротися. Емоційно для неї це було на рівні інфаркту. Зараз такого вже майже немає", – розповідає інший колега Свириденко з команди Мінекономіки.

Сам Милованов – творчий візіонер-руйнівник, але абсолютно несистемний у плані організації чиновницької роботи.

"Тимофій міг писати і о другій ночі, що от на ранок треба якась табличка, а вранці про неї і не запитати. Але головна проблема була, що він не дуже емпатичний. Тимофію було складно іти на політичні компроміси там, де йому хотілося швидких, хоч і болючих рішень", – згадує співрозмовник УП у команді Милованова.

Тому

— часто на наради у президента ***Зеленського***, де треба було слухати екстравагантні ідеї і пояснювати складні економічні рішення дуже спрощеною мовою, у ***Милованова*** не вистачало нервів.

На зустрічі в Офіс президента почали відправляти ***Свириденко***,

яка

1) — могла з усім погоджуватися, 2) — записувати президентські ідеї в блокнот і 3) — пояснювати ***Зеленському***, над чим працює ***Мінекономіки***.

Перефразовуючи фатальну для кар'єри колишнього прем'єр-міністра Олексія ***Гончарука*** фразу:

— у президента на тому етапі був економічний "туман у голові", але ***Свириденко*** якось уміла крізь нього пробиратися.

4 березня 2020 року парламент відправив у відставку уряд Гончарука.

Милованов втратив міністерське крісло, але його заступники продовжили роботу.

Наступним ***міністром економіки*** призначили Ігоря Петрашка.

— Він не став змінювати заступників одразу, а намагався зрозуміти, з ким із них зможе працювати.

Співрозмовники УП в Мінекономіки тих часів жартома пригадують, що головна задача Петрашка полягала в тому, щоб "замкнутися в кабінеті, аби його ніхто не чіпав".

— Він мав непогані економічні знання, але номенклатурна робота викликала в нього відверту нудоту.

— Вся паперова складова діяльності лежала на заступниках.

В цей час ***Свириденко*** стала людиною, на яку міністру можна було звалити більше за інших.

— Так вона змогла зробити наступний кар'єрний стрибок – пробитися з восьмої до першої заступниці міністра економіки.

Тоді ж Юлія почала з'являтися на Банковій ще частіше. Там її все більше помічали ***президент*** і глава ОП Андрій ***Єрмак***.

3. Заступниця Єрмака в Офісі Зеленського

Наприкінці 2020 року в Офісі президента готувалась зміна. Керівник ОП Єрмак вирішив позбутися своєї заступниці Юлії ***Ковалів***.

— Вона прийшла на Банкову ще восени 2019-го, і новий глава Офісу сприймав Ковалів як не дуже бажаний спадок від свого попередника Андрія Богдана.

Ковалів шукали якесь місце, щоб залишити в команді, але 21 грудня 2020-го просто звільнили.

А на її місце в Офіс запросили іншу Юлю – Свириденко.

— Під час вибуху коронакризи на початку 2020 року тодішній заступник глави ОП Кирило Тимошенко залучив Свириденко в "ковідний" штаб.

— Там вона відповідала за безмитне ввезення медичних засобів, масок, обладнання тощо.

По суті, **це був час, коли вперше буквально в щоденному режимі вона почала працювати на Банковій.**

Але

1) — коли в березні того 2020 року уже в час карантину Офіс шукав людину, яка б стала ***міністром економіки*** замість звільненого ***Милованова***, Свириденко на цю посаду не розглядали.

2) — Їй знадобилося ще кілька місяців роботи в уряді, щоб наприкінці 2020-го стати "знахідкою" Єрмака й отримати місце його заступниці в ОП.

На її кар'єрному шляху від "восьмої" до першої заступниці міністра економіки Свириденко запримітив такий собі радник Єрмака, колишній СБУшник з департаменту скандального Сергія Семочка Микола Беззубенко. Він і звернув увагу глави ОП на неконфліктну заступницю міністра.

Попри те що керівник Офісу виказував прихильність Свириденко, співбесіда перед призначенням справила на неї гнітюче враження. Вся річ була в "папочці".

— "Юля прийшла в ОП на співбесіду, і там на столі уже лежала "заготовка". Такі "папочки" – це одна із задач Татарова: він на кожного готує таку детальну довідку про минуле, про зв'язки і так далі. І це, як виявилось, може бути чудовим інструментом, щоб когось просунути, а когось утопити", – розповідає людина з оточення віцепрем'єрки.

Що саме було в "папочці", невідомо, але люди, знайомі зі Свириденко в той час, розповідають, що після співбесіди вона вийшла з ОП дуже ображена і в сльозах.

— Вона не сподівалась, що мова йтиме про її особисте життя і ще й у загострених і маніпулятивних формулюваннях.

Правда, **за якийсь час Свириденко зібралась і перемогла свої емоції:**

— перспектива зробити наступний кар'єрний стрибок була заманливішою.

— 21 грудня 2020 року вона стала, по суті, найближчою до президента людиною, яка відповідає за економіку.

"Ні для кого не секрет, що в нинішній системі влади кожен заступник глави Офісу є фактично віцепрем'єром.

Тобто

1) — формально повноважень у них немає,

але

2) — коли реальним главою виконавчої влади є президент,

то

3) — його профільні помічники з ОП мають більше влади, ніж багато міністрів.

Тому

> **4) для Юлі це було реально підвищення"**, – пояснює один із співрозмовників УП, який працював в уряді зі Свириденко.

Така «широта повноважень» мала і свої недоліки.

Річ у тім, що

> — заступник глави ОП з економіки займається далеко не тільки економікою.

"Те, за що відповідає заступник в ОП, в уряді поділено між 5–6 міністерствами.

Свириденко мала відповідати за 1) — економіку, 2) — фінанси, 3) — аграрку, 4) — енергетику, 5) — екологію, 6) — надра, 7) — трохи оборонку, 8) — трохи соціалку.

А у заступника є якийсь у кращому разі департамент ОП на 10–15 людей. Тому це робота, м'яко кажучи, не цукор", – пояснює інший співрозмовник з оточення Свириденко.

Надмірні навантаження компенсувались дечим вкрай важливим:

> **— на Банковій Свириденко постійно перебувала перед очима в президента і, що не менш важливо, змогла стати улюбленицею Єрмака.**

"Юля ніколи не ставала в позу на нарадах і завжди йшла робити те, що сказав президент. Навіть якщо воно їй не подобалось, нікому не подобалось – але президент сказав – значить, треба", – пригадує не під запис один із колишніх колег Свириденко по ОП.

Наприклад, Свириденко відповідала за реалізацію ідеї Зеленського щодо закручування гайок олігархам, яка втілилась у так званому "антиахметівському" законі.

Восени 2021 року в чергового протеже Єрмака на посаді міністра економіки Олексія Любченка стався остаточний розрив і з ОП, і з прем'єром Шмигалем. Стосунки міністра і владної команди продукували виключно деструктив, і в листопаді його вирішили замінити.

І тут завжди готова взятися за черговий проєкт Свириденко, яка запам'яталась керівництву своїм незмінним блокнотиком, куди детально нотувала ідеї президента, глави ОП і прем'єра, отримала свій шанс.

Людина, яка не набридала Зеленському і Єрмаку запитаннями "для чого?", а лише уточнювала "на коли треба?", здавалася їм чудовим варіантом для посилення уряду.

— Зрештою, виконавська активність Свириденко і підкреслене дотримання субординації задовольняло і Шмигаля. На той момент вона явно не видавалась прем'єру конкуренткою.

Так Свириденко стала формально другою людиною в уряді, в який її ще два роки тому взяли ледь не випадково. 4 листопада 2021 року парламент призначив її першою віцепрем'єркою – міністеркою економіки.

4. Заступниця глави ОП в Кабінеті міністрів

Новий прихід в уряд був для Свириденко не лише черговим просуванням по службі, а й величезним викликом.

Вперше за свою кар'єру вона не допомагала комусь керувати, а самостійно очолила настільки масштабну структуру як Міністерство економіки.

Ба більше,

— як перша віцепрем'єрка Свириденко також стала керівницею ключового урядового комітету, який координує роботу Мінекономіки, Мінфіну, Міненерго, Мінінфраструктури, Мін'юсту та Мінстратегпрому.

До складу комітету входило більше самих міністрів і керівників державних структур, ніж у Свириденко загалом було в команді на Банковій. А за кожним із них стояли ще сотні й тисячі людей в їхніх відомствах.

"Юля перший час трохи губилась. Але потім поступово почала збирати собі команду в міністерство, і воно якось запрацювало. Якщо чесно, то у Свириденко часто не вистачає масштабу, щоб побачити якісь процеси повністю. Але в неї є хороше вміння – знаходити людей, які можуть закривати напрямки роботи за неї", – розповідає в розмові з УП один із топів команди Зеленського, який багато працював зі Свириденко.

Частина депутатів із профільного комітету скаржились УП, що часом,

1) — якщо якесь питання не є пріоритетом для президента чи Єрмака, Свириденко може повністю спустити його на заступника і не занурюватися в деталі.

Але

2) — якщо питання стоїть на контролі в президента чи його треба доповідати на Кабміні, то Свириденко включається на 100% і завжди особисто захищає свої проєкти на уряді.

"Буває, що Юля замість Шмигаля приходить на наради в Раду чи в ОП. І тоді вона пояснює все з усіх боків. Можна і так працювати, але **на шостий рік роботи президенту уже достатньо дати три тези, щоб він зрозумів, куди це і про що**. А Юлі важливо показати, що от вона настільки відповідальна", – з посмішкою розповідає один із топів "Слуги народу".

Головна ж претензія опонентів та й навіть друзів до Свириденко звучить так:

— вона **стала віцепрем'єркою, але не перестала бути заступницею Єрмака**.

І мова йде не лише про повну і беззастережну лояльність до керівника Офісу і президента, а й про манеру ухвалення рішень.

А точніше – їхнього відкладання до того моменту, поки з Банкової не буде відмашки.

Показовий кейс – *бронювання від мобілізації для бізнесу*.

"Фактично кожна зустріч із бізнесом – це розмова тільки про одне: бронювання, бронювання, бронювання. Зараз менше розмов про податкову чи силовиків, ніж про бронювання.

І що, яка публічна позиція міністерки економіки? Ви її бачили? У Юлі давно лежить готове рішення, вона знає, що бізнес просто виє від того, що втрачає кваліфіковані кадри. І що? А нічого!

Бо **Банкова не дає відмашку**", – обурюється один із топових представників "Слуги народу" в Раді.

Апогеєм оцього **страху віцепрем'єрки перед публічною відповідальністю** стала історія із "Криворіжсталлю".

— 20 липня масова перевірка ТЦК змусила завод зупинити роботу, а сам АрселорМіттал вийшов у публічну площину з різкою заявою.

— Свириденко ж, замість того щоб публічно заявити свою позицію, не знайшла нічого кращого, як за кілька годин після зупинки роботи… привітати завод із Днем металурга і подякувати за вклад в економіку.

Через подібні історії в системі влади є багато, скажімо так, свириденкоскептиків.

"Юля дуже обережна, навіть занадто. Для міністра це погана риса, для прем'єра і поготів. Це гальмує процес управління державою.

Уявіть, що Андрій Борисович і Зеленський будуть десь летіти і з ними не буде зв'язку 10 годин, а в цей час доведеться ухвалювати якесь доленосне рішення… Дуже складно уявити, що Юля візьме на себе таку відповідальність. Вона почекає, поки їй скажуть, яке саме рішення треба", – пояснює один із впливових депутатів.

"У нас зараз в партії дуже закипіло. Чому ми маємо міняти Шмигаля саме на Юлю? Хтось бачив якусь велику економічну стратегію, яку вона реалізує і яка виведе країну з руїни? Та ні. Багато гучних її проєктів придумали інші люди типу ще Гончарука з "5–7–9" чи Кубракова з "єОселею", – обурюється не під запис один зі співрозмовників у "Слузі".

"Просто **посилювати Єрмака, який лобіює це призначення** – не наша робота. **Не може бути прем'єра, який тільки ходитиме з блокнотом за президентом і питатиме, що йому робити**", – додає "слуга".

Навіть нинішнього прем'єра, якого поза системою вважають максимально орієнтованим на Банкову, в самій владній команді вважають значно самостійнішою фігурою.

> "Офіс насправді цікавить якихось відсотків 30 того, що відбувається в уряді. І зараз, так, Шмигаля у "вищу лігу" не пускають, але в "другій лізі" він чемпіон. Юля усі ці питання якихось структур чи регіонів не тягнутиме", – розмірковує один із колег Свириденко по уряду.

Ще однією рисою віцепрем'єрки, яка відверто дратує колег по владі, є її готовність хапатися за будь-що, аби це тільки попросив президент.

> **— А в підсумку починати проєкти, але не отримувати в них якихось відчутних результатів.**

"Вона займалась трудовою реформою – де?

По єОселі за весь час затвердили 12 тисяч заявок, не 120 – 12. Дерегуляційна група в уряді – є прориви?

Санкційна група в уряді?

Промисловий безвіз?

Зустрічі з бізнесом?

Свириденко обіцяла їх щотижня.

Зате в неї є час на розмінування, бо це президент доручив", – обурюється один із впливових депутатів "СН" на питання, чому фракція не хоче підтримати підвищення Свириденко.

Навіть

— вітринний проєкт Мінекономіки і особисто віцепрем'єрки "Зроблено в Україні", на зустрічах якого виступає президент, а відеозвіти піарить Єрмак, має дуже скромні результати.

— Банально, пости на офіційній сторінці програми в Facebook збирають по 100–200 лайків.

Правда, є у Свириденко і чимало прихильників, аргументи яких звучать, може, не так ефектно, але досить прагматично.

"У нинішній системі влади те, що Юля лишається "заступницею Єрмака", не мінус, а навпаки плюс. Як і те, що вона ледь не щодня буває в Офісі. Ми їй якось взагалі радили залишити за собою кабінет в ОП. Ви ж розумієте, що не прем'єр зараз ухвалює рішення, а президент. І що ближче ти до нього, що кращі у вас стосунки, то більше шансів, що твої проєкти реалізують", – пояснює не під запис один із близьких соратників Свириденко.

— "Не раз же бувало, що Шмигаль вимагав від нас якихось проєктів, ми їх пропонували, він ішов до президента і вертався зі словами, що "це дурниця, Зеленський завернув".

— А тоді Юля брала ту ж презентацію, ішла раз, ішла другий, слухала, кивала, аргументувала, і проєкт проходив. Так було з грантами для малого бізнесу і ще купою проєктів", – додає співрозмовник.

Крім того, Свириденко, за її власним же виразом, завжди має "плюс один аргумент" – вона **не була помічена в жодних великих корупційних історіях**. І це завжди додає її словам сильнішого звучання на нарадах у президента.

До речі, якщо Свириденко і запам'ятається в історії як міністерка економіки, то хіба за перехід цього відомства до, сказати б, проєктів про людей.

Мінекономіки сфокусувалось, з одного боку, на залученні великої міжнародної підтримки, а з іншого – на генеруванні внутрішніх проєктів, які стимулюють бізнесове середовище.

Так з'явились, наприклад, гранти для власної справи, мільйон для ветеранського бізнесу, гранти на перенавчання жінок, іпотека для чутливих професій і військових.

Хоча справедливості заради треба сказати, що ці гроші Мінекономіки отримало від партнерів.

Показова історія програми кредитів "5–7–9".

Вона в якийсь момент перекочувала з ***Мінфіну***, який більше фокусувався на збереженості коштів і контролі банків, в ***Мінекономіки***, яке якраз почало пушити малий бізнес для створення нових робочих місць.

"Очевидно, що міністерство займається і великими проєктами. Та ж програма підтримки на 50 мільярдів євро від ЄС Ukraine Facility – багато в чому є заслугою Мінекономіки і Юлі. Але оці "малі" внутрішні проєкти для них теж пріоритет", – переконує один із близьких до Свириденко представників влади.

Треба було б додати ще, що такі проєкти не продукують негативу.

А з його сприйняттям у Свириденко все не дуже добре.

— Вона ніколи не була на вершині влади сама. Завжди був хтось над нею, хто забирав основну масу хейту на себе.

У людей, яким доводилось довший час працювати зі Свириденко, склалось враження, що **у звичайному житті вона буває і злопам'ятною, і навіть мстивою**.

Наприклад,

— може повільно виживати з команди людей, які іншим здаються потужнішими в професійному плані за неї. Або забирати проєкти в різних експертних установ, якщо вони, не дай Бог, працюють зі Шмигалем.

— Вона досі болісно реагує на критику, може сваритись і ображатись на людей за пости в соцмережах.

Показово, що в процесі написання цього тексту одразу кілька друзів віцепрем'єрки "з власної ініціативи" попросились на зустріч з авторами, щоб розказати про Свириденко щось хороше:

— бо вона "дуже хвилюється" через можливий негатив у свій бік. При тому, що сама віцепрем'єрка від інтерв'ю для тексту відмовилась.

Ця ситуація викликає тривогу за її готовність до серйозних медійних викликів.

Найбільшим страхом Свириденко на цьому етапі кар'єри, як зізнались у розмовах її друзі, є те, що

1) — люди говоритимуть про її **молодшого брата**, який незадовго до початку великої війни виїхав з України, демонстративно відмовився від мандату чернігівського обласного депутата від "Слуги народу" й живе собі в Лондоні в куплених уже після вторгнення квартирі та будинку.

Зрозуміло, що

2) — у поєднанні з тим, що губернатор Чернігівщини Чаус близький до Свириденко, а компанії її брата заробляли на тендерах в області – втеча родича може стати проблемою для міністерки.

Але є речі в політиці, які пережити куди важче.

1) — Як Свириденко в разі призначення має справитись із хвилею насправді великого хейту після, скажімо, підняття податків для народу, який все більше бідніє, чи зими без світла, води і опалення?

2) — Як вона, суто по-людськи, буде справлятись із щоденними зведеннями про втрати з фронту, про покалічені тіла і долі солдатів, про знищені в порох міста і села? Чи не вплине тонкошкірість Свириденко на її працездатність як прем'єра в такій ситуації?

3) — Зрештою, чи є у неї досить внутрішніх сил, щоб у ситуації екзистенційного вибору, як 24 лютого 2022 року, повести країну за собою?

Досвід евакуації уряду в перший день вторгнення показав, що

— перша віцепрем'єр легко поступається лідерством комусь нахрапистішому на кшталт Олексія ***Чернишова*** тощо.

Завойовувати територію не в характері Свириденко.

Її рольова модель – відмінниця навчання:

— якщо працювати наполегливо і краще за інших, то керівник помітить і оцінить. Але чи досить цього у реальній "високій" політиці, побудованій значно безжальніших правилах?

Ці питання не варто сприймати як закиди. Але без відповіді на них годі зрозуміти, чи здатна Юлія Свириденко на справді високий політ.

Ну і насамкінець про «польоти».

В ході підготовки матеріалу УП спілкувалась з десятками колишніх і чинних чиновників та представників влади.

Тільки лінивий не розповів авторам історію про літак. Згідно з постановою Кабміну, урядовий борт може використовувати прем'єр і віцепрем'єри, а віднедавна ще міністр оборони.

І от, мовляв, історія злету Юлії Свириденко нерозривно пов'язана з урядовим літаком: коли главі Офісу Єрмаку чи першій леді Олені Зеленській треба летіти в закордонні поїздки, вони брали із собою першу віцепрем'єрку, щоб "списати" на неї користування бортом. Й так у ході довгих багатогодинних перельотів дуже зблизились.

Очевидно, що ця історія розповідалась, щоби знецінити вплив і вагу Свириденко. Але хіба не цим же займаються і всі решта "нових політиків" – використовують доступні ресурси, щоб отримати ближчий доступ до влади?

Хтось має телефон Ердогана чи принца саудів, хтось здає офіс партії президента за безцінь, хтось використовує державну компанію, щоб піарити себе і так достукатись до президента... А хтось супроводжує першу леді в поїздку, в яку її відрядив президент.

Це, хоч і дуже показова, але, мабуть, найменша з проблем, з якими Юлії Свириденко доведеться зіткнутись перед останнім кар'єрним ривком до крісла прем'єра.

Куди більше їй варто остерігатись того, що її не сприймають як суб'єктну фігуру ключові групи у Раді.

"Фракція збере за призначення Свириденко максимум голосів 200, і то, якщо домовитися з різними "тримачами" типу Павлюка. А так, найімовірніше, аби зібрати хоч 180, треба багато шукати ззовні.

Насправді, цим ще ніхто серйозно не займався, бо ще не доходили до етапу, коли начальник стукнув кулаком по столу і все – робимо. Весь час його вдавалось відмовляти від цього", – каже співрозмовник УП у керівництві "Слуги народу".

"Доходить до того, що депутати кажуть, що навіть якщо президент скаже голосувати, вони просто не прийдуть. І таких багато, десятки людей. Люди не бачать у Свириденко досить сили, щоб потягнути таку посаду. Президент має з ними хоч поговорити, бо всі живуть одними чутками", – додає інший топ президентської партії.

Цього ніхто з депутатів не артикулює, але природа несприйняття Свириденко частково навіть не пов'язана з нею особисто.

Питання в тому, що

> **— за чотири роки роботи Шмигаль навчився балансувати між вимогами президента і бажаннями депутатів.**

Одна з причин планованої відставки прем'єра якраз у тому і полягає, що глава ОП обурений надто великим впливом на прем'єра депутатів і зокрема глави фракції СН Давида ***Арахамії***.

Останній, як вважають у ***Єрмака***, уже кілька разів зривав відставку Шмигаля.

Тому призначення Свириденко – це ще й боротьба між Радою і Офісом за те, чиїм буде прем'єр. Те, що він залишиться беззастережно лояльним до президента, предметом дискусії не є.

Зрештою, Зеленський не раз уже перетискав свою фракцію. Не віриться, що він не впорається зі своїми депутатами, якщо твердо щось вирішить.

Однак

> **— потенційне підвищення Свириденко стане останнім акордом тієї системи влади, яку побудував Зеленський**.

Більш лояльної і відданої Офісу людини, ніж Свириденко-прем'єр уже годі буде уявити.

Після її призначення президент і його глава ОП стануть фактичними керівниками виконавчої влади.

Президентські ідеї будуть у максимальному пріоритеті, усе в уряді відбуватиметься лише за відмашки з ОП. Якщо це те, чого хоче президент – в поточному режимі керувати ще й Кабміном, – то таке призначення, поза сумнівом, буде ідеальним варіантом.

Але спершу, послуговуючись футбольними термінами, варто дати відповідь на запитання:

> **— ця заміна – це буде пас на загострення атаки чи все ж просто передача на своїй половині поля?**

Роман Романюк, Ангеліна Страшкулич, УП

***

№ 3.292



2024-09-01

Ніколов

Це стаття про корупцію в США. З одного боку вона абсолютно звичайна для України. Депутат мерії Лос-Анжелеса брав мільйонні хабарі у забудовників за виділення земельних ділянок. А місцеві ЗМІ тупо не слідкували за рішеннями мерії, бо «та це ж нікого не цікавить». Чисто пікантний нюанс – він брав хабарі в тому числі у китайських забудовників і у тому числі фішками казино, програючи жмені грошей (і так попав на радари правоохоронців через неадекватні витрати).

Але це лише нюанс. Здавалося б що тут такого, чим можна здивувати українця окрім того що «а ви ж гаварілі, што в США корупції нєту??»

Відмінність полягає в тому, що ця історія написана за результатом того як ФБР пофіксила цього хабарника, справу передали в суд, і йому буквально вчора впаяли 13 років тюрми. Тобто кримінальну справу по дорозі не тільки відкрили, але не пропили, не продали, і не зарішакали в суді. От це – справжня дивина для України.

Автопереклад https://www.nytimes.com/2024/08/29/us/california-corruption-huizar.html

Як бум на ринку нерухомості спричинив політичну корупцію в Лос-Анджелесі

Прокурори стверджують, що корупція в містах Каліфорнії зростає, оскільки однопартійне правління, неуважні виборці та ослаблення засобів масової інформації послабили традиційні механізми контролю за владою.

Падіння Хосе Уізара в мерії Лос-Анджелеса було настільки ж приголомшливим, як і його злет до успіху - політична трагедія, яка, як і для багатьох в країні мрій, стала вже звичною.

Народившись у багатодітній родині в сільській місцевості Мексики і вирісши в бідності поблизу високих хмарочосів у центрі Лос-Анджелеса, він подолав величезні труднощі, щоб закінчити Каліфорнійський університет у Берклі, Прінстонський університет і юридичний факультет Каліфорнійського університету в Лос-Анджелесі.

Він повернувся до свого старого району на сході Лос-Анджелеса, щоб балотуватися до шкільної ради, а згодом і до міської ради, де отримав контроль над впливовим комітетом, який затверджує багатомільйонні проекти комерційного розвитку по всьому місту.

Його вражаюче падіння -

> **— після того, як агенти ФБР спіймали його на отриманні фішок казино на суму 1,8 мільйона доларів, розкішних номерів у готелях, повій та ящика алкоголю, повного готівки від китайських забудовників - федеральне обвинувачення перетворило на епічну голлівудську казку.**

У січні вони переконали суддю засудити його до **13 років ув'язнення за звинуваченнями в ухилянні від сплати податків і рекеті**.

«Він був Кінг-Конгом мерії Лос-Анджелеса протягом багатьох-багатьох років, - заявив у суді Мак Е. Дженкінс, керівник кримінального відділу прокуратури Лос-Анджелеса. «І з його падінням залишилося багато руйнувань».

Цього тижня, коли пан Хуізар має з'явитися до в'язниці, він стане третім за останній час членом міської ради Лос-Анджелеса, який потрапив під слідство в рамках корупційних розслідувань, частиною набагато ширшого кола помічників, фандрайзерів, політичних консультантів і забудовників, яким були пред'явлені звинувачення в тому, що федеральна влада назвала «надзвичайною» нещодавньою хвилею хабарництва і зловживань впливом по всій Каліфорнії.

За останні 10 років 576 державних службовців Каліфорнії були засуджені за звинуваченнями у федеральній корупції, згідно зі звітами Міністерства юстиції, що перевищує кількість справ у штатах, більш відомих своєю державною корупцією, включаючи Нью-Йорк, Нью-Джерсі та Іллінойс.

Каліфорнія має більше населення, ніж ці штати, але нещодавня хвиля справ пов'язана не лише з цим, кажуть федеральні прокурори.

Велика концентрація влади в мерії Лос-Анджелеса, зменшення присутності місцевих ЗМІ, населення, яке часто не цікавиться місцевою політикою, і зростаюча демократична більшість в уряді штату - все це допомогло захистити чиновників від шкоди, кажуть політичні аналітики.

У Лос-Анджелесі вплив пана Хуізара був навіть більшим, ніж у більшості інших членів ради: До його округу входив не лише центр Лос-Анджелеса, де мільярди доларів іноземних інвестицій змінювали вигляд міста, але й Комітет з планування та управління землекористуванням, який затверджує основні проекти по всьому місту.

«Коли ви маєте таку владу, схеми «плати, щоб грати» виходять з-під контролю», - сказав прокурор США Мартін Естрада, чий офіс очолював багато нещодавніх судових процесів у Лос-Анджелесі. «Я б не назвав те, що зробили ці люди, звичайним. Це екстраординарно».

55-річний пан Хуізар визнав себе винним у рекеті - звинуваченні, яке часто використовується у переслідуванні організованої злочинності або вуличних банд. Отримані ним хабарі в розмірі 1,8 мільйона доларів США вдвічі перевищують суму, в отриманні якої був звинувачений нещодавно засуджений сенатор Роберт Менендес від штату Нью-Джерсі.

У березні суд присяжних визнав винним Реймонда Чана, колишнього заступника мера Лос-Анджелеса, якого прокуратура назвала «архітектором» змови Хуізара, також за звинуваченням у рекеті. Загалом, з 2019 року було засуджено понад 50 ключових політичних діячів і керівників у Лос-Анджелесі та Сан-Франциско. Багато інших перебували під слідством або подали у відставку після того, як з'явилися звинувачення.

У Каліфорнії також були випадки корупції за часів, тепер уже далекого минулого, коли республіканці обіймали посади в уряді штату.

Але політичні аналітики кажуть, що нинішній контроль демократів над політичною владою залишає мало можливостей для республіканців ефективно піднімати питання корупції у своїй передвиборчій кампанії.

«Коли політична партія користується такою беззаперечною владою, немає ніякого покарання за переступ через етичні чи правові межі», - сказав Ден Шнур, колишній голова Комісії штату з питань чесної політичної практики і колишній республіканець, який зараз є незалежним.

У Лос-Анджелесі розпочалася дворічна реформа, спрямована на обмеження деяких надзвичайних повноважень, наданих окремим членам ради.

«Коли ви говорите про зменшення дискреційних повноважень окремих членів ради щодо землекористування, це викликає реальний спротив», - сказала Нітья Раман, член ради, яка входить до складу міського комітету з реформування статуту.

Те, що сталося в Лос-Анджелесі, роками відбувалося в менших масштабах у невеликих промислових містах округу Лос-Анджелес, які називають «коридором корупції»: Саут-Гейт, Белл, Лінвуд і Вернон, серед інших, де громадських лідерів переслідували за отримання хабарів або зловживання міськими фондами.

«У вас багато іммігрантів, здебільшого маргінальних громад, які не мають ресурсів, щоб уважно стежити за своїми політиками, - сказав пан Естрада, прокурор США, чиї батьки емігрували з Гватемали. «Я думаю, що в Лос-Анджелесі та його околицях існує досить унікальний котел факторів, які дозволяють подібним речам відбуватися».

Прихід масштабних інвестицій з Китаю, починаючи з 2011 року, посилив ризики.

Протягом наступних півтора десятка років до штату надійшло близько 26 мільярдів доларів прямих інвестицій від китайських фірм та їхніх власників-мільярдерів.

Центр Лос-Анджелеса зазнав драматичного відродження. З'явилися нові висотні кондомініуми і готелі, занедбані склади були перетворені на лофт-квартири, відкрилися галереї і дорогі ресторани.

40-річний «Гранд Готель», напівзруйнована будівля, що донедавна використовувалася містом як притулок для безхатченків, опинився в центрі грандіозного плану одного інвестора.

Інвестор, Вей Хуан, мільярдер, власник девелоперської компанії Shen Zhen New World, купив готель у 2010 році з планами перетворити його на 77-поверхову вежу, найвищу на заході США.

Йому потрібна була допомога в управлінні візантійським процесом політичного схвалення. За словами федеральних прокурорів, він знайшов її в особі пана Хуізара, який був обраний до ради у 2005 році.

Починаючи з 2013 року, за словами федеральних прокурорів, пан Хуізар здійснив першу з 20 оплачених поїздок до Лас-Вегасу з паном Хуангом, під час яких йому щоразу постачали фішки для казино на суму близько 10 000 доларів.

Їхній зв'язок поглибився напередодні виборів 2015 року, коли пан Хуізар зіткнувся зі звинуваченнями з боку заступника керівника свого штабу в сексуальних домаганнях до неї. За словами прокурорів, пані Хуанг надала йому 600 000 доларів застави для позики, щоб врегулювати справу в позасудовому порядку.

Але саме безкоштовні фішки казино в Лас-Вегасі зрештою розплутали цю угоду.

> **— Під час одного з візитів до казино Cosmopolitan у 2016 році начальник служби безпеки, колишній агент ФБР, помітив пана Хуізара, який грав за картковим столом стопкою фішок вартістю $16 000. Коли він запитав, хто він такий, той розхвилювався і пішов геть, залишивши фішки.**

«Хто може залишити фішки казино вартістю 16 000 доларів?» - запитав Карлос Нарро, який на той час очолював відділ боротьби з державною корупцією ФБР у Лос-Анджелесі, коли йому зателефонував начальник служби безпеки.

За короткий час пан Нарро отримав відеозапис із казино, на якому було зафіксовано сцену за картярським столом, і записи польотів. Завдяки цьому ФБР отримало дозвіл суду на прослуховування телефонних розмов і обшуки текстових повідомлень та електронної пошти пана Хуізара.

Зрештою, **слідство встановило, що пан Хуанг заплатив пану Хуізару приблизно 1,8 мільйона доларів, але це була лише частина набагато ширшої корупційної мережі, з'ясували слідчі.**

> — Широкомасштабне обвинувачення у рекеті, в якому пан Хуізар визнав себе винним, також стосувалося помічника мера, заступника мера, лобіста і політичного фандрайзера, всі вони також були засуджені.

Пану Хуангу також було пред'явлено звинувачення, і зараз він переховується від правосуддя, ймовірно, в Китаї. Його компанія була оштрафована на 4 мільйони доларів.

Також

— в обвинувальний акт були включені три інші великі девелоперські проекти, прихильники яких, за словами прокурорів, отримали допомогу пана Хуізара в обмін на хабарі.

Скандал був майже неминучим, вважає Мігель Сантана, колишній вищий адміністративний чиновник Лос-Анджелеса.

«Глибина влади, яку має член ради в питаннях розвитку своїх районів, майже сприяє тому рівню корупції, який мав місце», - сказав пан Сантана, який зараз є президентом Фонду громади Каліфорнії. «Цей рівень влади існує і сьогодні».

У Сан-Франциско була своя низка корупційних справ, багато з яких були пов'язані з колишнім керівником Департаменту громадських робіт Мохаммедом Нуру, який у 2021 році визнав себе винним у прийнятті подарунків, зокрема трактора для свого ранчо за містом, годинника Rolex і мільйонів доларів, від різних людей, що мали бізнес у місті.

Флоренс Конг, власниця компанії з переробки відходів, визнала себе винною в тому, що пропонувала частину хабарів в обмін на міські контракти. Чжан Лі, китайський забудовник, якого також звинувачували у пропонуванні хабарів, підписав угоду про відстрочку судового переслідування.

На слуханні справи про винесення вироку, яке має відбутися 31 серпня, пан Хуізар публічно вибачився, заявивши, що він давно був відданий своїй громаді. «Блискучі речі висіли переді мною, і я не зміг встояти перед спокусою, - сказав він у листі до судді з проханням про поблажливість. «Гроші, вишукані вечері, розкішні перельоти. Все це було доступно, і я не міг сказати «ні»».

Пан Естрада, прокурор США, сказав, що корупція пана Хуізара образила його як латиноамериканця.

«Це схоже на справжню зраду, - сказав пан Естрада, прокурор США.

«Тому що для тих з нас, чиї сім'ї походять з Латинської Америки і знають цю систему, там просто нестримна корупція. Ви приїжджаєте в цю країну, у вас є більше можливостей, вам пропонують стати частиною системи, яка теоретично повинна працювати чисто».

***

№ 3.293

За время украинского наступления в Курской области Россия смогла взять больше населенных пунктов на Донбассе, пишет Bild



2024-09-01

Карпец

Подписывайтесь на тг-канал: https://t.me/alexkarpets

По словам Зеленского, Курская операция является полным успехом Украины, которая менее чем за четыре недели взяла под контроль 100 населенных пунктов и почти 1300 кв. км.

Курское наступление является частью «плана победы», заявил Зеленский.

Но реальность немного сложнее.

С начала Курской операции 6 августа Россия быстро продвигалась на Донбассе, захватив более 230 кв. км.

Украина смогла взять под контроль только один небольшой город (6000 жителей) - Суджу, а Россия только в августе захватила пять украинских городов: Новогродовку, Красногоровку, Дружбу, Северное и Нью-Йорк. с общим населением более 53 000 жителей.

Стратегически важный город Покровск (65 тыс. чел.) был насильственно эвакуируют, поскольку российские войска находятся всего в 8 км.

«Украина платит высокую цену на Донбассе за свои успехи под Курском. Российское давление на Покровск и последующая эвакуация, которая сейчас необходима, ставят под сомнение стратегию украинского руководства», — говорит военный эксперт Нико Ланге (49 лет).

Ланге видит

> 1) — прямую связь между успехами в Курске (Россия) и все более угрожающей ситуацией на Донбассе (Украина).

Потому что

> 2) — Киев проредил свои лучшие части на востоке, чтобы иметь наступать на Курском направлении.

«Недоукомплектованные подразделения на Донбассе не могут противостоять тамошним русским, что вызывает дискуссии и волнения внутри страны», — сказал Ланге BILD.

Артис Пабрикс (58 лет), ***бывший министр обороны Латвии***, смотрит на это иначе. По его мнению,

> — Курская операция — это «шедевр», которым украинское руководство держит зеркало как перед Россией, так и перед Западом.

«Во-первых, операция держалась в секрете от союзников, чтобы они не разоблачили и не остановили ее.

Во-вторых, время совпало с западным сезоном отпусков, когда ответственные политики отдыхают во время летних каникул.

В-третьих, это удивило традиционное российское высокомерие «нации-победительницы», которая не ожидала такого шага», — заявил BILD нынешний глава аналитического центра.

В целом, украинское вторжение в Россию «доказало западным скептикам, что страх перед эскалацией является добровольным ограничением и что разрешение на использование западного оружия на территории России является законным и прагматичным требованием».

Однако

— пока Запад не отреагировал так, как хотелось бы Киеву.

Украине не было обещано новое оружие большой дальности (ключевое слово «Таурус» и дальний ATACMS), а Берлин, Париж, Лондон и Вашингтон не пересмотрели свои запреты на использование поставленного оружия против российских аэродромов и других стратегических объектов в России.

Критики видят в этом свидетельство того, что главы западных государств и правительств хотят не допустить слишком сильного загнания Владимира Путина (71) в угол.

Результат:

> — в то время как Украина продолжает удерживать Курск с ее ограниченными ресурсами, Россия продолжает эскалацию агрессивной войны против своего маленького соседнего государства.

В понедельник по украинским городам и электростанциям было выпущено 236 снарядов – больше, чем когда-либо прежде за один день.

> — С тех пор миллионы людей больше не имели электричества. Как долго украинское население сможет противостоять коллективному террору Путина и переживет ли оно следующую зиму, еще неизвестно.

***

От себя отметим, что мнения всех этих нигде ни разу не воевавших военных экспертов забавляет.

Особенно Нико Ланге 1975-го года рождения, который во время службы в Бундесвере, по его же признанию, "в штабах бумажки перекладывал".

Впрочем, известны случаи, когда целые министры обороны вообще в армии не служили, и на этом фоне Ланге неплохо смотрится.

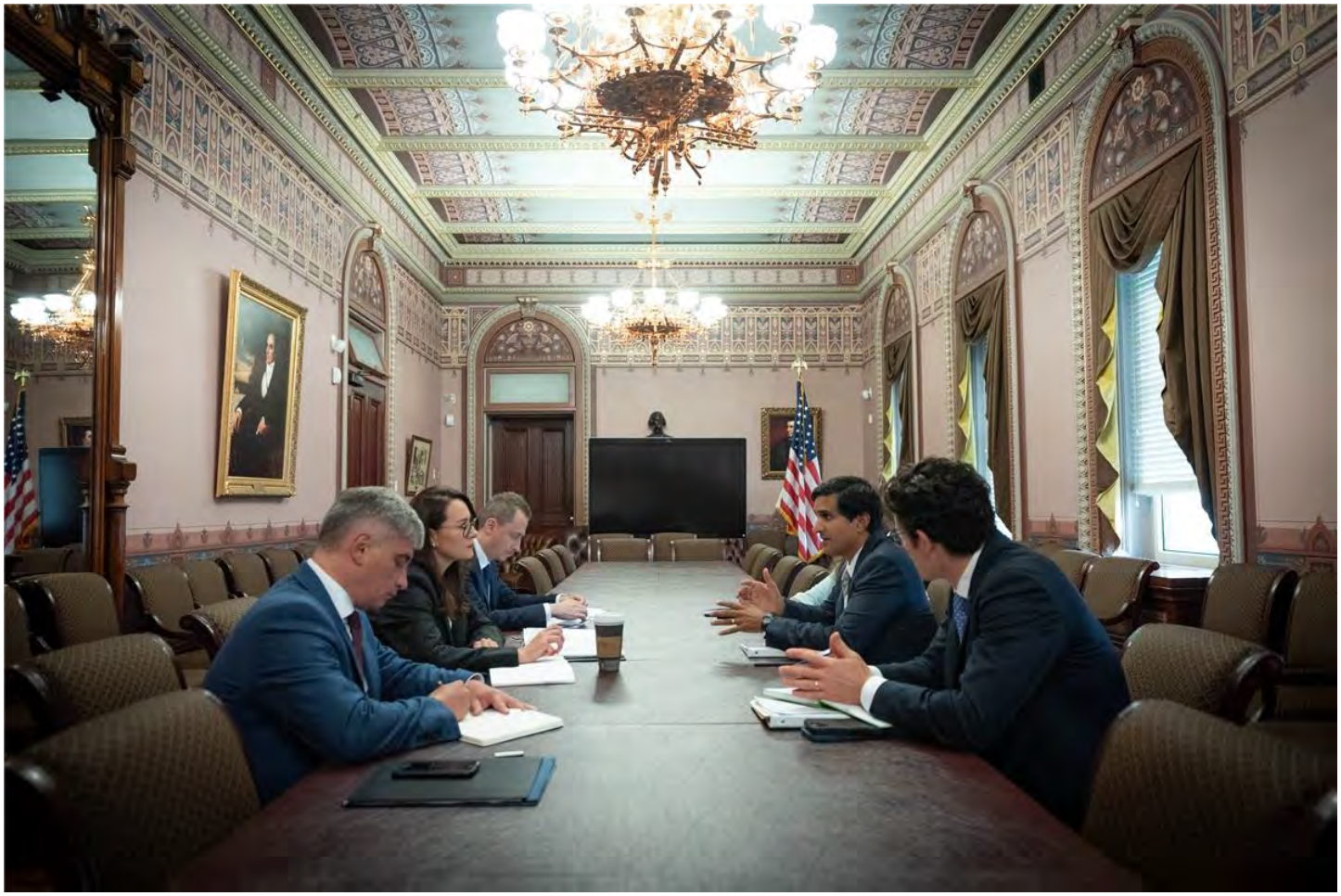
Но приходится согласиться, что ситуация на Донбассе действительно тяжелейшая.

***

№ 3.294-1

Міністерство економіки України

УКРАЇНА СПОДІВАЄТЬСЯ НА ЯКНАЙШВИДШЕ РІШЕННЯ ЩОДО МЕХАНІЗМУ ВИКОРИСТАННЯ ЗАМОРОЖЕНИХ РОСІЙСЬКИХ АКТИВІВ — ЮЛІЯ СВИРИДЕНКО У США



31.08.2024 | 14:45 | Відділ зв’язків з громадськістю та засобами масової інформації

Уряд України сподівається на те, що рішення щодо механізму забезпечення допомоги Україні коштом заморожених російських активів, буде ухвалене у найближчій перспективі. Про це Юлія Свириденко сказала під час зустрічі із

заступником Радника Президента США з національної безпеки з питань міжнародної економіки Даліпом Сінгхом.

Зустріч відбулася в рамках візиту української делегації, під головуванням Першої віцепрем'єр-міністерки Юлії Свириденко, до Сполучених Штатів.

Сторони обговорили

> **1) — механізм використання майбутніх доходів від знерухомлених суверенних активів рф для зміцнення економічної стабільності України, 2) — фінансові потреби України на 2025 рік, 3) — проєкти з відновлення енергетики та 4) — плани щодо відбудови.**

«Я вдячна Даліпу Сінгху за **його персональний вклад у роботу над наданням Україні 50 млрд доларів заморожених російських активів за допомогою фінансових інструментів**. Росія має нести відповідальність за свої злочини. Ми сподіваємось на якнайшвидше рішення щодо використання доходів від знерухомлених суверенних активів рф на користь України, адже це питання посилення нашої економічної стабільності», — сказала Юлія ***Свириденко***.

Також сторони обговорили

> — **потреби у фінансуванні Україні для покриття дефіциту державного бюджету в наступному 2025 році** необхідні додаткові ресурси, тож Уряд сподівається на активну залученість партнерів для подолання цього виклику, зокрема через ***Міжнародну координаційну платформу донорів***.

Юлія Свириденко також **поділилася прогресом**

1) — у роботі над ***Стратегічною інвестиційною радою***,

2) — ***реформою управління публічними фінансами***,

3) — **посилення механізмів залучення інвестицій**

4) — та **планування відбудови**.

***

№ 3.294-2

Міністерство економіки України

ЕНЕРГЕТИКА ТА ПІДТРИМКА РЕФОРМ: ЮЛІЯ СВИРИДЕНКО ТА ГІТА ГОПІНАТ ОБГОВОРИЛИ ДОДАТКОВУ ПІДТРИМКУ МВФ ДЛЯ УКРАЇНИ



31.08.2024 | 14:15 | Відділ зв’язків з громадськістю та засобами масової інформації

Перша віцепрем'єр-міністерка — міністерка економіки України Юлія Свириденко зустрілася з ***Першою заступницею Директора-розпорядника МВФ*** Гітою Гопінат, щоб обговорити

> **1) — відновлення української енергетики, 2) — використання заморожених російських активів для відновлення України та 3) — шляхи збільшення надходжень до державного бюджету.**

Зустріч відбулася в рамках візиту української делегації до США, очолюваної Першою віцепрем'єр-міністеркою Юлією Свириденко. До складу делегації увійшли: керівник Офісу Президента Андрій Єрмак, міністр оборони Рустем

Умєров, заступник міністра оборони з питань європейської інтеграції Олександр Балануца, заступник начальника Генерального штабу ЗСУ Володимир Горбатюк, начальник Головного управління логістики Генерального штабу ЗСУ Микола Шевцов, заступники керівника Офісу Президента Микола Точицький та Олена Ковальська, радник – уповноважений Президента з питань санкційної політики Владислав Власюк і радниця очільника Офісу Глави держави Дарія Зарівна.

«За нашими оцінками, обстріли росією енергетичної системи України послабили прогнозоване зростання ВВП у цьому році на 0,7 відсоткових пункти. Втім Уряд робить все можливе для оперативного відновлення втрачених потужностей. Ми вдячні США за підтримку на цьому шляху, зокрема, за 824 мільйонів доларів фінансування на відновлення енергетики про яке було оголошено під час URC у Берліні. **Під час цього візиту у США ми також передали партнерам в американському Уряді перелік критично важливого обладнання, яке необхідне для відновлення енергетики**», — зазначила Юлія Свириденко.

Однією з ключових тем зустрічі стало і

1) — **напрацювання механізму використання заморожених російських активів для відновлення** нашої держави. Юлія Свириденко зазначила, що Україна **сподівається на швидке ухвалення рішення, адже воно є вкладом в економічну стабільність** України.

Обговорили також

2) — шляхи збільшення бюджетних надходжень та

3) — подолання дефіциту бюджету.

На порядку денному була також

4) — **реформа ринку праці та оновлення Трудового законодавства**. Юлія Свириденко висловила сподівання на технічну підтримку МВФ у процесі цієї реформи.

«Ринок людського капіталу залишається у фокусі уваги, як Уряду, так і міжнародних партнерів.

Працюємо над посиленням спроможності працівників, детінізацією ринку, *оновленням реформуванням* ринку праці.

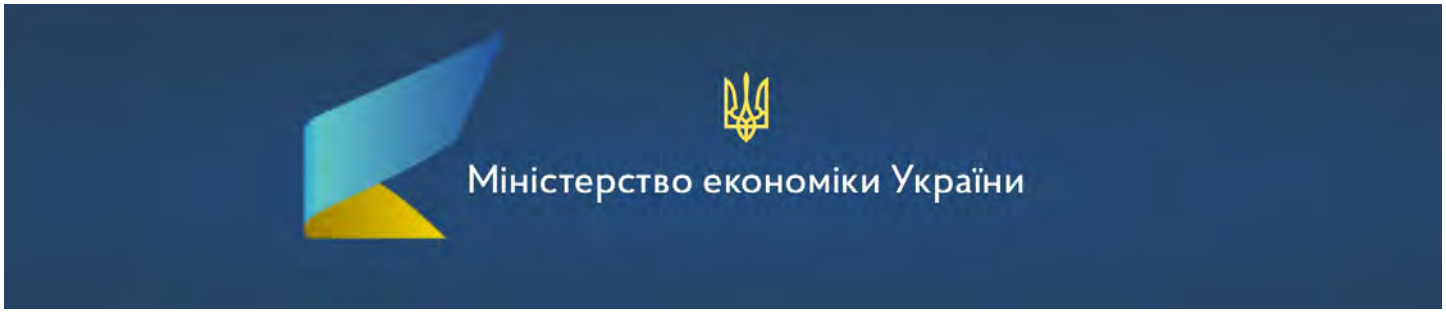
Ми вдячні МВФ за ту технічну підтримку, яку вони вже надали і сподіваємося на залучення експертизи Міжнародного валютного фонду для оновлення трудового законодавства, над яким зараз активно працюємо спільно із бізнесом та громадянським суспільством», — додала Юлія ***Свириденко***.

Україна також сподівається на технічну підтримку МВФ у розрізі реформи управління публічними інвестиціями.

Це допоможе ефективно реалізувати інвестиційні проєкти, що своєю чергою сприятиме економічній стабільності.

***

№ 3.294-3



ЮЛІЯ СВИРИДЕНКО ТА ДЖИНА РАЙМОНДО ОБГОВОРИЛИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ, СТВОРЕННЯ СПІЛЬНИХ ОБОРОННИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА СТРАХУВАННЯ ВІД ВОЄННИХ РИЗИКІВ



31.08.2024 | 10:00 | Відділ зв’язків з громадськістю та засобами масової інформації

Українська делегація на чолі з Першою віцепрем’єр-міністеркою України – Міністеркою економіки України Юлією Свириденко почала робочий візит у США.

У складі делегації України: керівник Офісу Президента Андрій Єрмак, Міністр оборони Рустем Умєров, заступник міністра оборони з питань європейської інтеграції Олександр Балануца, заступник начальника Генерального штабу ЗСУ Володимир Горбатюк, начальник Головного управління логістики Генерального штабу ЗСУ Микола Шевцов, заступники керівника Офісу Президента Микола Точицький та Олена Ковальська, радник – уповноважений Президента з питань санкційної політики Владислав Власюк, заступник міністра економіки Олексій Соболев і радниця очільника Офісу Глави держави Дарія Зарівна.

У рамках візиту Перша віцепрем’єр-міністерка України — Міністерка економіки України Юлія Свириденко зустрілася із ***Міністеркою торгівлі США*** Джиною Раймондо.

Юлія Свириденко висловила подяку за продовження призупинення дії додаткового 25% імпортного мита на українську сталь ще на один рік та розширення доступу до ринку США для сталевих виробів, виготовлених в ЄС

з використанням українських напівфабрикатів. Сторони обговорили подальші можливі кроки для розширення експорту української сталі на ринки США.

Юлія Свириденко та Джина Раймондо обговорили розбудову інфраструктури залучення інвестицій в Україну. Зокрема, у контексті залучення інвестицій в оборонний сектор України, Юлія Свириденко висловила вдячність за оголошену Державним секретарем США Ентоні ***Блінкеном*** допомогу у розмірі $2 млрд.

> «Ми зацікавлені у використанні частини цих коштів для виробництва в Україні озброєння спільно з американськими компаніями, зокрема через створення спільних оборонних підприємств. Я вдячна Джині Раймондо за готовність докласти зусиль для залучення американських оборонних компаній до співпраці із українськими підприємствами й спільного виробництва озброєння для потреб Сил безпеки та оборони України», — зазначила Юлія Свириденко.

Також сторони обговорили **розвиток ринку страхування** від воєнних ризиків та страхування бізнес-подорожей.

Юлія Свириденко та Міністерка торгівлі США обговорили шляхи залучення приватних страхових компаній з США для розвитку цього сегменту ринку.

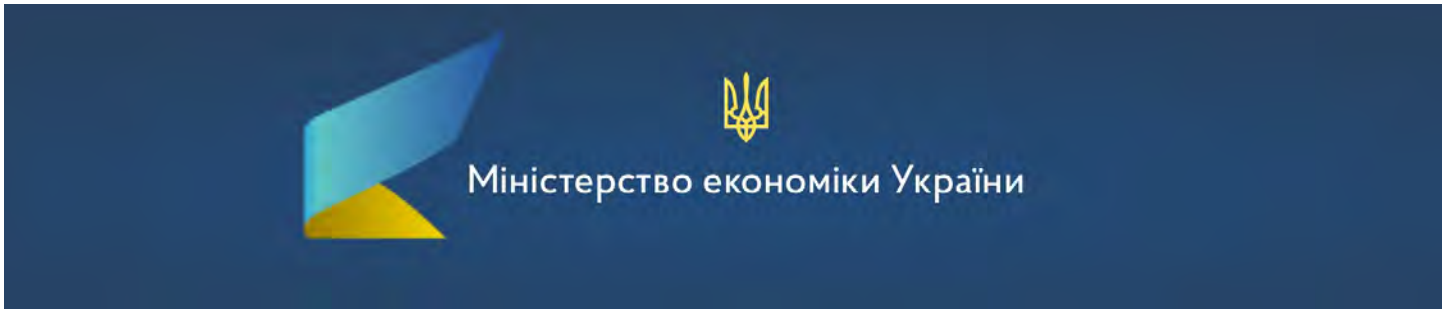
Також йшлося про залучення на фінансування до програм іпотечного кредитування.

Зокрема, фінансової підтримки з боку Американської корпорації з фінансування міжнародного розвитку (DFC) для програми єОселя.

На завершення Перша віцепрем'єр-міністерка України – Міністерка економіки України подякувала Сполученим Штатам за останній санкційний пакет, запроваджений напередодні Дня Незалежності України та за співпрацю з посилення експортного контролю проти росії. Окрім цього, вона звернула увагу на важливість посилення контролю щодо країн, через які росія намагається обходити санкції.

***

№ 3.294-4



США ГОТОВІ НАДАТИ ТЕХНІЧНУ ТА ЕКСПЕРТНУ ПІДТРИМКУ, ЩОБ ДОПОМОГТИ УКРАЇНІ РЕФОРМУВАТИ ТРУДОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО



31.08.2024 | 12:00 | Відділ зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації

1) — Нове трудове законодавство, 2) — посилення ролі жінок на ринку праці, 3) — програми навчання і перенавчання для ВПО, людей з інвалідністю та ветеранів

— ці теми обговорили Перша віцепрем'єр-міністерка України — Міністерка економіки України Юлія Свириденко та ***Заступниця Міністра праці США з міжнародних відносин*** Теа Лі.

Зустріч відбулася в рамках візиту української делегації під головуванням Першої віцепрем'єр-міністерки України – Міністерки економіки України Юлії Свириденко до Сполучених Штатів.

«Мінекономіки працює над оновленням Трудового кодексу, який, зокрема, враховуватиме обов'язкові міжнародно-правові документи. До роботи над цим залучені міжнародні партнери, бізнес та громадський сектор.

Мета, яку ми ставимо перед собою — гарантувати як гідні умови праці, так і економічний захист у разі втрати роботи.

Ми прагнемо відійти від радянської спадщини та перейняти кращі міжнародні практики, які зробить український ринок праці привабливим для інвесторів та донорських організацій.

Саме тому я вдячна пані Лі за пропозицію надати технічну та експертну підтримку у реформуванні трудового законодавства в Україні», - зазначила Юлія Свириденко.

Вже зараз США **активно підтримують реформування ринку праці** в Україні.

Цього тижня команда Міністерства економіки України представила **проєкт *Кодексу законів про працю*** компаніям-членам Американської торговельної палати в Україні.

Крім того,

— проєкт USAID «РАДА: наступне покоління» надає підтримку у висвітленні реформи.

Також під час зустрічі сторони обговорили ***програми з навчання та перенавчання*** українців.

За словами Юлії ***Свириденко***, наразі **брак кадрів — одне з найгостріших питань для українського бізнесу**.

Американські партнери й у цьому питанні погодилися підтримати зусилля України.

Зокрема, поділитися своїми напрацюваннями та ідеями проєктів, які нині ефективно втілюються у США.

Йдеться, зокрема, про програми, що сприятимуть навчанню та працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб, людей з інвалідністю, молоді, ветеранів.

А також програми, які сприятимуть розвитку підприємництва.

Ще однією темою зустрічі стало ***посилення ролі жінок на ринку праці та подолання гендерного розриву в оплаті праці***.

В Україні станом на 2021 рік цей показник становив 18,6%.

Саме настільки зарплати жінок в середньому менші від зарплат чоловіків на аналогічних посадах.

«США мають тривалий досвід боротьби з гендерним розривом в оплаті праці. Цей досвід може стати корисним для України, аби покращити ситуацію із гендерною рівністю.

Ми сподіваємося як на обмін знаннями про кращі практики, так і на напрацювання та втілення спільних проєктів, аби жінки мали більше можливостей для реалізації свого потенціалу», - підсумувала Юлія ***Свириденко***.

***

№ 3.295



Автори: Георгій Сандул, Інна Кудінська, Аліна Музиченко, Катерина Швець, Надія Йолкіна

15 січня 2024 року ***Міністерством економіки*** України було надано соціальним партнерам для обговорення ***проект нового Трудового кодексу***, що має замінити діючий Кодекс законів про працю України (далі – КЗпП) та низку інших законів.

Запропонований **проект містить 264 статті**, що, за задумом авторів, мають охопити широкий спектр відносин у сфері праці – від індивідуальних трудових договорів до колективних переговорів та колективних дій суб'єктів трудових відносин.

Наданий проект – черговий у низці спроб повністю замінити фундаментальний на даний час КЗпП, як і попередні проекти Трудового кодексу (далі – проект(и) ТК), що надавалися суб'єктами законодавчої ініціативи протягом останніх двох десятиліть.

У пояснювальній записці до проекту зазначено, що чинний Кодекс законів про працю “являє собою суміш правових норм, прийнятих за різних історичних та економічних умов,…”.

Проте наразі проект Трудового кодексу також можна назвати такою “сумішшю”, адже він інкорпорує в себе норми, які погоджені соціальними партнерами (як-от Книга 4, де містяться норми прийнятого Закону №2937 “Про колективні угоди і договори”), так і норми, над якими ще ведеться робота і тривають дискусії

(1-положення щодо безпеки і здоров’я працівників на роботі, 2-праці домашніх працівників, 3-вирішення колективних трудових відносин).

Нижче буде наведено **перелік основних нововведень, що істотним чином змінять поточний порядок організації трудових відносин, або ж таких, що мають зауваження та можуть в разі прийняття проекту Трудового кодексу певним чином погіршити становище найманих працівників в Україні.**

1. Умови трудових договорів та їх зміна

На відміну від чинного КЗпП, що містить порядок зміни ***“істотних умов праці”*** (оплата праці, робочий час, час відпочинку тощо), пропонується процедура ***“зміни умов трудового договору”***.

До таких умов, великою мірою, можуть відноситися будь-які аспекти в рамках правовідносин роботодавця і працівника.

Частина 1 статті 54 запропонованого проекту встановлює, що “зміна умов трудового договору оформлюється шляхом викладення трудового договору в письмовій формі в новій редакції або внесенням змін до діючого шляхом укладення додаткової угоди, яка є невід’ємною частиною трудового договору,…” у двох примірниках (по одному примірнику для кожної зі сторін) або більше (у кількості примірників трудових договорів).

За ч.3 ст.54 проекту пропозицію про внесення змін до трудового договору у спосіб, визначений у частині першій цієї статті може зробити кожна зі сторін трудового договору шляхом надання іншій стороні відповідного підписаного примірника. Інша сторона протягом 7 календарних днів з дня отримання підписаного примірника зобов’язана підписати цей примірник або поінформувати у письмовій формі, у тому числі за допомогою технічних засобів електронних комунікацій, про відмову вносити зміни до трудового договору, яка має бути обґрунтована.

Частина 6 статті 54 проекту визначає, що якщо роботодавець наполягає на зміні умов трудового договору, з якими не погоджується працівник, трудовий

договір припиняється на підставі та в строки, передбачені статтею 66 цього Кодексу.

Наведена процедура зміни умов трудового договору на практиці може містити простір для зловживань роботодавцем, адже, як було зазначено вище, під ***"умовами"*** можна розглядати максимально широкий спектр положень трудових відносин, і в перспективі, зміна навіть незначної з них може, де-факто, результувати у звільнення працівника, якщо він не погодиться з такою зміною.

З огляду на те, що ст.38 проекту ТК визначає основні та факультативні умови трудового договору, вважаємо, що і в статті 54 щодо зміни умов трудового договору, теж доцільно конретизувати те, про зміну яких умов трудового договору йде мова.

Варто також відзначити **скорочену процедуру попередження порівняно з чинним КЗпП**, який встановлює необхідність повідомлення працівника про зміну істотних умов праці за два місяці (втім, на час воєнного стану ця норма не застосовується згідно з законом №2136).

До того ж, в частині 4 статті 54 йдеться про **масову зміну умов трудового договору** ("у випадку необхідності зміни умов трудового договору одночасно з 5 та більше працівниками, такі зміни можуть запроваджуватися актом роботодавця, без укладення нового трудового договору, або внесення змін до діючого…").

Ця частина не відповідає принципу правової визначеності, адже не зрозуміло, яка саме "необхідність" потрібна для зміни умов трудових договорів з більшою кількістю працівників. Також, вважаємо за доцільне в таких випадках передбачити консультації роботодавця з представниками профспілок.

Також зауважимо, що нові положення про зміну умов трудового договору не містять порядку проведення консультацій чи інформування, якщо зміна стосуватиметься членів профспілок, зокрема членів виборних профспілкових органів (ст.252 КЗпП). Наразі зміна умов трудового договору працівників, які є членами виборних профспілкових органів, допускається лише за попередньою згодою виборного профспілкового органу, членами якого вони є.

2. Строкові трудові договори

Законодавці спробували передбачити запобіжники безпідставному укладенню/ переукладенню строкових трудових договорів, зокрема шляхом закріплення положень щодо переукладених (послідовних) строкових трудових договорів, максимально допустимої тривалості переукладених трудових договорів (п'ять років), максимально допустимої кількості переукладень ("два і більше разів"),

інформування працівників про вакансії за безстроковим трудовим договором тощо.

Використання запобіжників проти масового укладення строкових трудових договорів відповідає європейській практиці, зокрема Директиві ЄС 1999/70/ ЄС щодо рамкової угоди про роботу на визначений строк. Директива не встановлює конкретних строків, а віддає це на розсуд держав. До прикладу, у Польщі максимально допустимо переукласти строковий трудовий договір три рази підряд протягом 33 місяців; у Греції та Італії – 4 переукладення протягом 24 місяців; у Німеччині – 3 переукладення протягом 24 місяців. В Бельгії максимально допустима тривалість переукладених трудових договорів становить два роки.

Формулювання у ч.4 ст.45 проекту ТК щодо переукладання строкового трудового договору "два і більше разів" з працівником потребує чіткості, адже в такому вигляді створює підгрунтя для зловживань і не передбачає, скільки точно разів переукладений строковий трудовий договір свідчитиме про його трансформацію в безстроковий.

3. Тимчасове переведення на іншу роботу за погодженням між роботодавцем і працівником

Згідно з ст.58 проекту ТК "роботодавець має право тимчасово перевести працівника на іншу роботу, в тому числі на вакантну посаду, за його письмовою згодою. Строк тимчасового переведення на вакантну посаду не може перевищувати шести місяців. Якщо протягом цього строку не укладено трудовий договір з іншим працівником на невизначений строк, працівник, тимчасово переведений на цю посаду, за його письмовою згодою вважається переведеним на невизначений строк з укладенням нового трудового договору".

Залишаються незрозумілими підстави такого переведення, кореляція між кваліфікацією працівника та вакантною посадою, а також розвиток подій у разі відмови працівника на таке переведення.

4. Призупинення дії трудового договору

В статті 60 проекту ТК **вводиться нове поняття – призупинення дії трудового договору**, і воно не тотожне тому призупиненню, яке застосовується наразі, під час воєнного стану, відповідно до закону №2136 "Про організацію трудових відносин в період воєнного стану".

Проект передбачає 11 випадків, коли дія трудового договору призупиняється, як-от:

виконання працівником державних або громадських обов'язків; відсторонення від роботи; відсутність працівника на роботі та інформації про причини такої відсутності більше ніж три робочих дні/ зміни; участь в законному страйку тощо. Одним із випадків є неможливість виконання обо'язків/забезпечення роботою у зв'язку з бойовими діями, різними надзвичайними ситуаціями. Якщо наразі законодавство воєнного часу визнає призупинення дійсним лише при абсолютній неможливості двох сторін (працівника та роботодавця) виконувати свої зобов'язання за трудовим договором, то п.11 ч.2 ст.60 проекту дає можливість призупиняти дію трудового договору за наявності надзвичайних обставин, якщо лише одна сторона не може виконувати свої обов'язки.

На відміну від призупинення за чинним законом № 2136, під час якого працівники не отримують заробітної плати, заробітна плата повністю або частково зберігається на період призупинення дії трудового договору, якщо це передбачено проектом самого ТК, іншими законами, колективним чи трудовим договором.

Крім того, проектом у ст.61 **не пропонується перелік підстав, за якими працівника може бути відсторонено**. Вважаємо за доцільне такий перелік таки передбачити в тексті.

Стаття 73 проекту містить ще один випадок відсторонення працівника без збереження заробітної плати за рішенням роботодавця. Стосується він часу проведення консультацій з профспілкою під час розірвання трудового договору з членом профспілки. Незрозумілою є доцільність такого відсторонення, адже таким чином працівник позбавляється права працювати до дня передбаченого звільнення.

5. Припинення трудового договору

1. абзац 3 частини 1 статті 64 **встановлює лише право, а не обов'язок роботодавця** (як наразі у ст.38 КЗпП) **розірвати трудовий договір за ініціативи працівники в строк, про який він просить.**

2. **змінюється формулювання підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця** (ст.40 КЗпП) на розірвання трудового договору "з причин економічного, технологічного, структурного чи аналогічного характеру" (ст.66 проекту ТК), що формально кореспондує з положеннями Конвенції МОП 158. Втім, варто відзначити, що ***"причини економічного, технологічного, структурного чи аналогічного характеру"*** **є вкрай широким формулюванням** та потребує конкретизації задля уникнення невмотивованих звільнень.

3. працівник, з яким намічено припинити трудові відносини “з причин економічного, технологічного, структурного чи аналогічного характеру“, **отримає право на грошову компенсацію замість строку попередження чи то у разі домовленості з роботодавцем, чи то за одноосібним рішенням роботодавця** (ст.66 проекту)

4. на відміну від чинного КЗпП, проект ТК **спрощує процедуру розірвання трудового договору** “з причин економічного, технологічного, структурного чи аналогічного характеру”.

   Проект не передбачає таких гарантій як переважне право працівника на залишення на роботі, переважне право на укладення трудового договору у разі поворотного прийняття на роботу, обов’язок пропозиції роботи/вільних вакансій під час строку попередження (якщо сторони не домовились про грошову компенсацію замість строку попередження), гарантій щодо масового вивільнення працівників.

5. стаття 69 проекту **дозволяє роботодавцеві розірвати трудовий договір у зв’язку з нез’явленням працівника на роботу внаслідок тимчасової непрацездатності**. Як випливає з норм проекту, працівника, який працює за безстроковим трудовим договором може бути звільнено, якщо він хворіє більш як 80 робочих днів підряд або 100 робочих днів протягом робочого року (якщо законодавством не встановлено більш тривалий строк при певному захворюванні). Якщо з працівником укладено строковий трудовий договір на строк до 120 календарних днів, то його можна бути звільнити за відсутність на роботі внаслідок хвороби протягом більше 10 робочих днів підряд або 15 робочих днів протягом строку дії трудового договору. Якщо ж строковий договір укладений на 1 рік, то звільнити можуть за відсутність на роботі через хворобу протягом більше 40 робочих днів підряд або 60 робочих днів протягом одного року.

   Тобто, якщо ваш трудовий договір укладений на рік, і ви, наприклад, зламали кінцівку, мали оперативне втручання на хребті чи колінному суглобі, і перебуваєте на лікарняному понад місяць, то роботодавець матиме право вас звільнити.

   Незважаючи на те, що в деяких країнах існує практика звільнення через “довготривалу хворобу” (Великобританія, Нідерланди, Данія), **роботодавці там повинні довести, що таке звільнення є крайнім засобом і працівника ніяк вже не можна забезпечити роботою, включаючи надання легшої, дистанційної роботи чи протягом неповного робочого дня.** До того ж, період відсутності працівника на роботі повинен бути досить тривалим (120 днів, два роки, чи 50% строку трудового договору, якщо йдеться строкові трудові відносини).

В проекті ж ТК не зазначено, що таке звільнення має бути крайнім засобом. Так само в проекті не передбачено норми, що не допускається звільнення працівника з ініціативи роботодавця в період його тимчасової непрацездатності, а також у період перебування працівника у відпустці. Нагадаємо, що така норма наразі включена в ст.40 КЗпП та відповідає міжнародній практиці, зокрема ст.6 Конвенції МОП №158.

6. Відповідальність за невиплату заробітної плати

Проект Трудового кодексу у ч.1 ст.83 визначає, що у разі порушення строків виплати заробітної плати в період дії трудового договору більше ніж на п'ятнадцять календарних днів роботодавець зобов'язаний сплатити працівникові пеню в розмірі 0,05 відсотка суми боргу за кожен день такої затримки. У разі відшкодування усієї суми пені, визначеної в частині першій цієї статті, а також несвоєчасно виплаченої заробітної плати, до дня виявлення такого порушення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, роботодавець звільняється від передбачених проектом ТК фінансових санкцій за таке порушення.

Частина 3 статті 83 визначає, що в разі невиплати з вини роботодавця належних працівникові при припиненні трудового договору сум у строки, зазначені в статті 1 цього Кодексу, роботодавець зобов'язаний сплатити працівникові пеню в розмірі 0,5 відсотка невиплачених сум за кожен день затримки по день фактичного розрахунку.

Чинний КЗпП має норму, відповідно до якої, у разі затримки розрахунку при звільненні з вини роботодавця, він повинен виплатити працівникові його середній заробіток за весь час затримки по день фактичного розрахунку, але не більш як за шість місяців. Отож, **проектом Трудового кодексу на практиці зменшується розмір сум, що має отримати працівник порівняно з діючим КЗпП**. Пеня у розмірі 0,5 відсотка є досить низькою і може бути недостатньо стримуючою на практиці для багатьох роботодавців.

7. Відсутність положень щодо дисциплінарної відповідальності працівника

Незважаючи на те, що в тексті проекту ТК десять разів зустрічаються поняття "трудова дисципліна" та "дисциплінарна відповідальність", **проект ТК не містить конкретних положень щодо дисциплінарних стягнень за порушення трудової дисципліни, органів, правомочних їх застосувати, строків та порядку їх застосування**.

Спроба закріпити дисциплінарну відповідальність є в ч.1 ст.67 проекту: “трудовий договір може бути розірвано з ініціативи роботодавця у зв’язку з порушенням працівником умов трудового договору два та більше рази протягом 180 календарних днів. Перелік умов трудового договору, порушення яких є підставою для його розірвання відповідно до цієї статті, визначається у трудовому договорі“.

Проте **таке положення позбавлене правової визначеності і може призвести до зловживань з боку роботодавця**, адже під “порушеннями умов трудового договору” може підпадати багато виробничих ситуацій.

Далі стаття 67 визначає необхідність надання працівником пояснень причин порушення ним умов трудового договору. Проте відмова працівника надати такі пояснення або ненадання їх протягом 7 календарних днів з дня отримання вимоги від роботодавця не може бути перешкодою для розірвання трудового договору за цією підставою.

Також роботодавець може в односторонньому порядку розірвати трудовий договір у разі відмови працівника підписувати додаткову угоду, що передбачає розірвання трудового договору на підставі порушення умов трудового договору.

До того ж, зважаючи на характер такого припинення трудових відносин, відповідно до ст.73 проекту, у разі розірвання трудового договору за ст.67 з членом профспілки, **можуть бути ініційовані консультації з роботодавцем. Проте, цей механізм не тотожний процедурі отримання згоди/незгоди профспілки, який діє наразі.**

Якщо консультації не були ініційовані у строк або за їх результатами не досягнуто інших домовленостей, роботодавець має право розірвати трудовий договір з працівником, який є членом профспілки, з підстав, визначених частиною першою ст.67.

8. Повноваження профспілок

Чинний КЗпП містить процедуру розірвання трудового договору з членом профспілки лише після отримання згоди на це від відповідної профспілкової організації (згідно з законом №2136 “Про організацію трудових відносин в період воєнного стану” на період воєнного стану ця норма стосується лише працівників обраних до виборних органів профспілки).

Проект Трудового кодексу у ст.73 змінює цю процедуру, а саме: у разі наміру роботодавця розірвати трудовий договір з працівником, який є членом профспілки, з підстав, передбачених статтями 66 (крім ліквідації юридичної особи – роботодавця, припинення фізичною особою виконання функцій роботодавця), 67-69, 70 цього Кодексу відповідним представникам

працівників надаються копії документів або відомостей, що підтверджують наявність законних підстав для розірвання трудового договору не пізніше ніж за 6 робочих днів до запланованої дати звільнення. Представники працівників протягом трьох робочих днів з дня отримання такої інформації мають право ініціювати консультації з роботодавцем. Консультації проводяться протягом трьох робочих днів. За результатами консультацій складається протокол. Якщо консультації не були ініційовані у визначений строк або за результатами проведених консультацій не досягнуто інших домовленостей, роботодавець має право розірвати трудовий договір з працівником, який є членом профспілки, з підстав перелічених вище.

Тобто, **положення про отримання згоди на розірвання трудового договору замінюється на можливість проведення консультацій, за результатами яких складається протокол з невизначеною юридичною силою**.

Більше того, як вже було зазначено в статті вище, ч.4 ст. 73 встановлює, що **на період розгляду представниками працівників інформації щодо запланованого розірвання трудового договору та проведення консультацій працівник, який є членом профспілки, може бути відсторонений від роботи без збереження заробітної плати за рішенням роботодавця**.

Отримання згоди на розірвання трудового договору з членом профспілки завжди було дієвим запобіжником захисту трудових прав та убезпечення від невмотивованих звільнень.

Зміна процедури отримання згоди на консультації, які на практиці не матимуть юридичного впливу на рішення роботодавця про припинення трудових відносин, потенційно можуть спричинити відсутність дієвого захисту від безпідставного звільнення.

Слід звернути увагу на той факт, що різні **національні закони не лише вимагають, щоб відповідні представники працівників були поінформовані про припинення трудового договору з членом профспілки, але й передбачають, щоб на це була надана попередня згода представників працівників або іншого органу.** Це стосується, наприклад, Чехії, Болгарії, Угорщини та Північної Македонії.

Крім того, варто відзначити, що в запропонованому проекті Трудового кодексу також **не знайшла відображення чинна стаття** 45 КЗпП **про розірвання трудового договору з керівником на вимогу виборного органу первинної профспілкової організації** (профспілкового представника).

Наразі КЗпП встановлює, що на вимогу виборного органу первинної профспілкової організації (профспілкового представника) роботодавець **повинен розірвати трудовий договір з керівником підприємства,**

установи, організації, якщо він порушує законодавство про працю, про колективні договори і угоди, *Закон України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності"*.

Ця норма є дієвою гарантією контролю профспілками виконання положень чинного законодавства та захисту найманих працівників від недобросовісних керівників, які порушують трудове законодавство.

Більше того, ця норма також важлива і для роботодавця в разі якщо найманий керівник (директор тощо) порушує законодавство, чим завдає потенційних втрат (як грошових, так і репутаційних) власникам бізнесу.

9. Робочий час

В ст.84 проекту закріплюється, що тривалість робочого часу працівників не повинна перевищувати 48 годин протягом кожного семиденного періоду з урахуванням надурочних годин (40 годин нормальна тривалість + 8 годин надурочна робота).

Крім того, змінюються підходи до регулювання надурочних годин роботи. Ними вважатимуться роботи понад встановлену у трудовому договорі нормальну тривалість робочого часу протягом дня (зміни) або іншого облікового періоду.

На відміну від чинних норм КЗпП, які закріплюють випадки залучення до надурочних робіт у законодавстві, застосування надурочних робіт згідно з проектом ТК допускається у виняткових випадках, що визначатимуться не законодавством, а трудовим договором та/або колективним договором.

Крім того, **змінюється кількість максимально допустимих надурочних годин – 360 годин протягом календарного року.**

Наразі статею 65 КЗпП дозволяється 120 годин на рік.

Якщо **зараз перед проведенням надурочних робіт необхідно отримати згоду профспілки** (ст.64 КЗпП), то відповідно до ч.7 ст.84 **проекту ТК роботодавцю достатньо інформувати профспілку** не пізніше наступного робочого дня з дня залучення працівників до надурочних робіт, тобто **інформування носитиме суто повідомний характер.**

Інші положення, на які, зокрема, варто звернути увагу

1. частина 4 статті 54 передбачає, що "на вимогу особи, якій відмовлено у прийнятті на роботу, роботодавець зобов'язаний письмово повідомити про причину такої відмови, яка має відповідати законодавству". З огляду на те, що **в проекті не міститься заборони відмовляти жінкам у прийнятті**

на роботу і знижувати їм заробітну плату з мотивів, пов'язаних з вагітністю або наявністю дітей, вважаємо за доцільне 1) передбачити цю заборону, та 2) закріпити обов'язок роботодавця письмово повідомляти всі категорії працівників про відмову у роботі.

2. Розділ І "Індивідуальні трудові спори" книги п'ятої "Трудові спори" закріплює право звернення до суду з позовними заявами. Проте, **в тексті проекту ТК жодним чином не визначені строки звернення до суду за вирішенням трудових спорів або ж положення щодо оплати вимушеного прогулу при затримці виконання рішення про поновлення на роботі працівника тощо**.

3. **з проекту ТК вилучається така захищена категорія як жінки, які мають дітей віком до трьох років** (зустрічається лише в статтях щодо дистанційної та надомної роботи).

   Натомість, гарантії при прийнятті на роботу, обмеження щодо залучення до нічної та надурочної роботи, направлення у відрядження, роботи у святкові, неробочі та вихідні дні, **поширюватимуться на вагітних працівниць та жінок, які вигодовують дітей віком до півтора року**.

4. Дещо змінюється перелік осіб, які мають гарантії при звільненні з ініціативи роботодавця (чинна ст.184 КЗпП). **Вилучаються такі категорії, як жінки, які мають дітей віком до 3 років (до 6 років), одинокі матері при наявності дитини віком до 14 років або дитини з інвалідністю.** Натомість передбачається (ст.74 проекту) заборона розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця з вагітними жінками, жінками, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами та з жінкою, чоловіком, іншим законним представником дитини, які мають дітей віком до півтора року, крім випадків ліквідації юридичної особи – роботодавця, припинення фізичною особою виконання функцій роботодавця.

10. Колективні переговори

Книга четверта – Колективні трудові відносини інкорпорувала ***Закон України №2937 "Про колективні угоди і договори"***, ухвалений 23 лютого 2023 року, який набере чинності за шість місяців після припинення чи скасування воєнного стану.

11. Колективні трудові спори

Запропонований проект Трудового кодексу містить Розділ ІІ "Колективні трудові спори" книги п'ятої "Трудові спори". Він складається з більшості

положень розробленого та опублікованого Національною службою посередництва і примирення проекту закону “Про колективні трудові спори”.

Варто відзначити, що цей проект наразі знаходиться в процесі опрацювання робочою групою при профільному комітеті Верховної Ради України, також до нього очікуються коментарі Міжнародної організації праці.

З огляду на це, **вбачаємо за доцільне включати в проект ТК узгоджений та напрацьований соціальними партнерами остаточний текст, а не його редакції.**

12. Безпека та здоров’я працівників

Схожі коментарі актуальні і до Книги третьої проекту, яка регулює нову концепцію запобігання виробничим ризикам, заснованої на принципах оцінювання, контролю ризиків та управління ними.

До оприлюднення проекту ТК нова концепція була запропонована в проектах законах №10147 та 10148, які були подані до Верховної Ради в жовтні 2023 році.

З огляду на це та велику кількість коментарів з боку зацікавлених сторін до проекту (лише головне науково-експертне управління Верховної Ради надало висновок на 15 сторінок), вважаємо за доцільне узгодити ті пропозиції, які вже були подані до проектів законів 10147 і 10148 з текстом проекту ТК.



***

№ 3.296-1

Українська делегація обговорила з Ллойдом Остіном потреби Сил оборони та спільне виробництво зброї



2024-08-30

Розпочався ***візит до Вашингтона української делегації на чолі з віцепрем'єр-міністеркою – міністеркою економіки*** України Юлією ***Свириденко***.

Перша зустріч відбулася з міністром оборони США Ллойдом ***Остіном***.



У ній узяли участь **керівник Офісу** Президента Андрій ***Єрмак***, міністр оборони Рустем ***Умєров***, заступник міністра оборони Олександр ***Балануца***, заступник начальника Генерального штабу ЗСУ Володимир ***Горбатюк*** і начальник Головного управління логістики Генерального штабу ЗСУ Микола ***Шевцов***.

Очільник Офісу Глави держави подякував Президентові Джозефу Байдену, обом палатам і партіям Конгресу США та всьому американському народові за допомогу Україні в боротьбі з російською агресією.

Андрій Єрмак і Рустем Умєров розповіли про ситуацію на полі бою, потреби Сил оборони в озброєнні й техніці, а також нещодавні обстріли енергетичної системи з боку держави-агресорки.

Упродовж цього тижня РФ ударила по Україні понад 400 ракетами різних типів та дронами.

Українська сторона зазначила, що Україна потребує посилення ППО для захисту людей і критичної інфраструктури.



Керівник Офісу Президента наголосив на тому, що для нашої держави надзвичайно важливо якомога швидше отримати зброю з уже оголошених оборонних пакетів.

Під час зустрічі також обговорили тренування українських воїнів і спільне виробництво зброї.

Рустем Умєров відзначив особистий внесок Ллойда Остіна в роботу Контактної групи з питань оборони України.

***

№ 3.296-2

Забезпечення зброєю та реалізація Формули миру: українська делегація у Вашингтоні зустрілася з радниками з питань нацбезпеки США, Великої Британії, Німеччини та Франції



2024-08-31

Під час візиту до США у складі української делегації на чолі з віцепрем'єр-міністеркою – міністеркою економіки України Юлією Свириденко керівник Офісу Президента Андрій Єрмак провів зустріч із радниками з питань національної безпеки США, Великої Британії, Німеччини та Франції.

> — З українського боку участь взяли також міністр оборони Рустем Умєров, Посол України в США Оксана Маркарова, заступник керівника Офісу Президента Микола Точицький і радниця очільника Офісу Глави держави Дарія Зарівна.

Делегацію США очолив радник Президента США з питань національної безпеки Джейк Салліван, Великої Британії – радник з питань національної безпеки Тімоті Барроу, Німеччини – радник канцлера з питань зовнішньої політики та політики безпеки Єнс Пльотнер, Франції – зовнішньополітичний радник Президента Еммануель Бонн.

Сторони обговорили зусилля з подальшого зміцнення української протиповітряної оборони та захисту енергосистеми.

Керівник Офісу Президента наголосив:

— для України критично важливо якомога швидше отримати необхідну зброю та спорядження.

«Наші з вами координація та спільні зусилля дуже важливі. Ми разом уже пройшли довгий шлях і багато зробили. Але зараз настав особливий момент, коли треба докласти максимум зусиль, щоб Україна перемогла. Важливо правильно використати цей момент», – наголосив Андрій ***Єрмак***.

Очільник Офісу Глави держави зазначив, що радники здолали довгий шлях заради зустрічі, і подякував за спільну роботу.

Міністр оборони Рустем Умєров розповів про ситуацію на полі бою та потреби Сил оборони України.

Під час зустрічі також ішлося про розширення можливостей для спільного виробництва зброї та інвестиції союзників в оборонно-промисловий комплекс нашої держави.

Також докладно обговорили підготовку та процедуру подальшої імплементації Українського договору, який партнери України ухвалили під час 75-го саміту НАТО у Вашингтоні.

Крім того, сторони узгодили план дій щодо реалізації вже підписаних безпекових документів.

Окрему увагу приділили реалізації Формули миру. Керівник Офісу Президента розповів про тематичні конференції, які мають відбутися найближчим часом.

***

№ 3.296-3

Підтримка української енергосистеми та посилення санкцій проти РФ: Андрій Єрмак зустрівся з помічником державного секретаря США Джеймсом О’Браєном



2024-08-31

Під час візиту до США у складі української делегації на чолі з віцепрем'єр-міністеркою – міністеркою економіки України Юлією Свириденко керівник Офісу Президента Андрій Єрмак зустрівся з помічником державного секретаря США Джеймсом О'Браєном.



Керівник Офісу Президента розповів про нещодавній російський обстріл енергетичних об’єктів України.

Андрій Єрмак зауважив, що внаслідок цих атак енергетична інфраструктура потребує відновлення, а також відзначив ключову роль американських партнерів у забезпеченні можливості швидкого відновлення.

Також керівник Офісу Президента поінформував про потреби Сил оборони України, зокрема щодо посилення ППО.

«Зараз дуже важливо всі свої зусилля максимально зосередити заради України та українського народу. Це той ключовий момент, який ми разом повинні використати», – сказав Андрій Єрмак.

Окрему увагу керівник Офісу Глави держави приділив посиленню санкцій проти держави-агресорки.

«Санкції дорого обходяться російській економіці, але цього все ще недостатньо. Ми повинні продовжувати нашу роботу з посилення санкційних обмежень. Кожен день ведення війни повинен обходитись Росії дорожче», – зазначив Андрій Єрмак.

Зокрема, очільник Офісу Глави держави наголосив на посиленні санкційної політики проти Росії у сфері фінансів, експорту нафти та газу, а також заходів,

покликаних припинити постачання західного комплектування військово-промисловому комплексу РФ.

Керівник Офісу Президента поінформував про розвиток процесу Формули миру та підготовку на основі її пунктів тематичних конференцій, які мають відбутися найближчим часом.

***

№ 3.296-4

Андрій Єрмак зустрівся із зовнішньополітичним радником віцепрезидента США Філіпом Гордоном

2024-08-31



Під час візиту до США у складі української делегації на чолі з віцепрем'єр-міністеркою – міністеркою економіки України Юлією Свириденко керівник Офісу Президента Андрій Єрмак провів зустріч із зовнішньополітичним радником віцепрезидента США Філіпом Гордоном.

У зустрічі також взяли участь Посол України в США Оксана Маркарова, заступник керівника Офісу Президента Микола Точицький і радниця очільника Офісу Глави держави Дарія Зарівна.

Керівник Офісу Президента наголосив: в умовах посилення ракетного терору з боку РФ Україні важливо якомога швидше отримати необхідну зброю та спорядження.

Також під час зустрічі обговорили

— посилення протиповітряної оборони, збільшення кількості артилерії та бойової авіації, формування нових бригад і забезпечення їхніх потреб.

Окрему увагу приділили реалізації Формули миру.

Керівник Офісу Президента **подякував за участь віцепрезидентки США Камали Гарріс у першому Саміті миру, а також за те, що, попри підготовку до виборів, вона та її команда пильно стежать за процесом реалізації Формули миру**.



***

№ 3.296-5

У США Андрій Єрмак зустрівся з американськими військовими та безпековими експертами

2024-08-31



Під час візиту до США у складі української делегації на чолі з віцепрем'єр-міністеркою – міністеркою економіки України Юлією Свириденко керівник Офісу Президента Андрій Єрмак зустрівся з американськими військовими та безпековими експертами.



У зустрічі також узяв участь міністр оборони України Рустем Умєров, заступник міністра оборони Олександр Балануца, заступник начальника Генерального штабу ЗСУ Володимир Горбатюк, начальник Головного управління логістики Генерального штабу ЗСУ Микола Шевцов, заступник керівника Офісу Президента Микола Точицький і радниця очільника Офісу Глави держави Дарія Зарівна.

Під час зустрічі **обговорили перспективи співпраці щодо спільного виробництва зброї.** Сторони поділилися своїм баченням та обмінялися рекомендаціями для подальших кроків у цьому напрямі.

Рустем Умєров докладно поінформував про ситуацію на полі бою.

Керівник Офісу Президента зауважив, що Росія продовжує системно знищувати енергетичну інфраструктуру нашої держави, і наголосив на важливості посилення української ППО. Лише цього тижня РФ вдарила по Україні понад 400 різними ракетами та дронами.

Крім того, очільник Офісу Глави держави зауважив, що Україна потребує допомоги партнерів для **збільшення темпів виробництва** зброї великої дальності, зокрема ударних БпЛА та крилатих ракет.

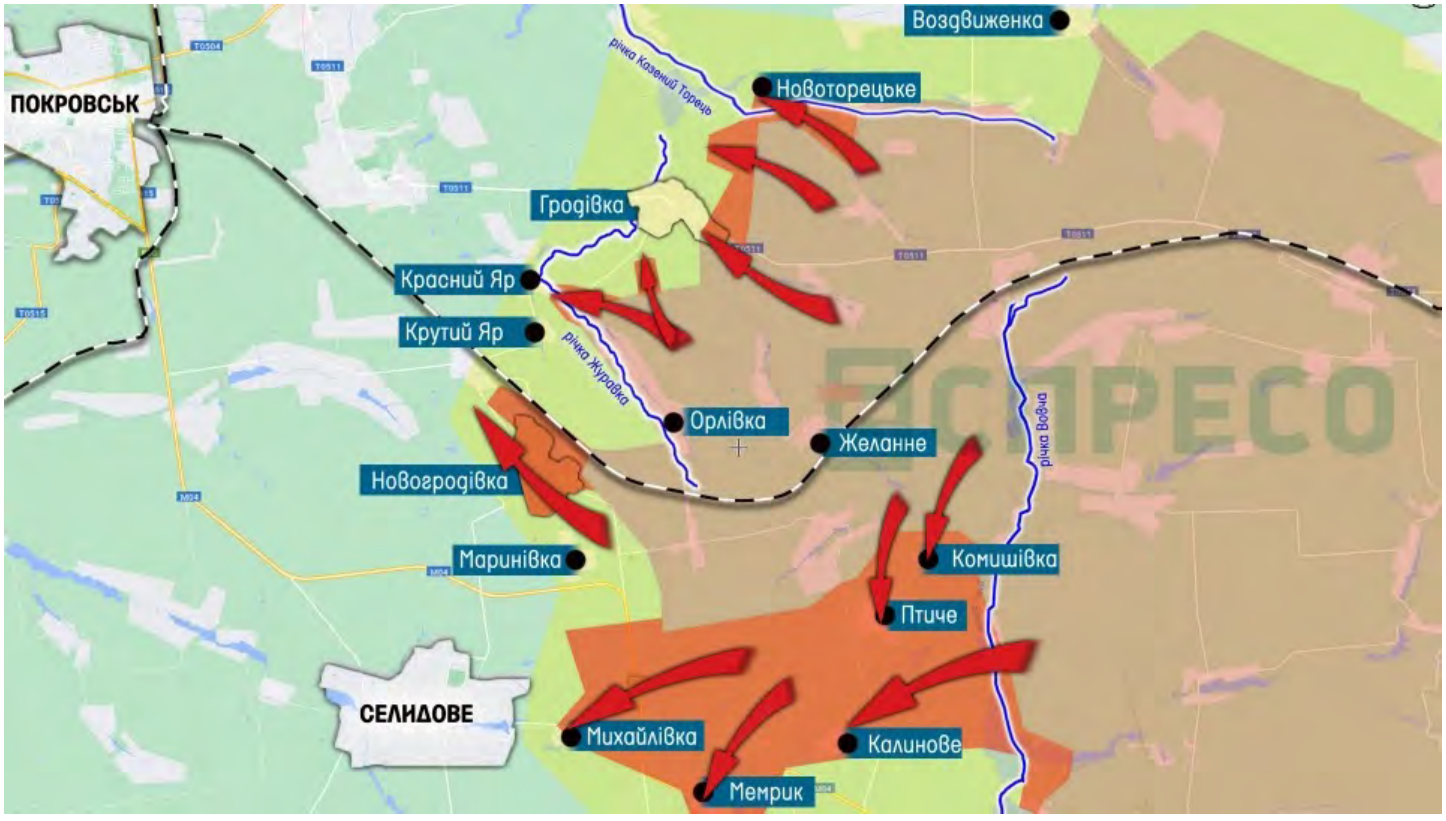
***



***

№ 3.297

Огляд... Покровський напрямок... й трохи "стратегічних" роздумів, у якості "бреда"...



2024-09-02

Машовец

Отже, командування угрупування військ "Центр" противника продовжує докладати значних зусиль, аби реалізувати свій задум, щодо витіснення передових підрозділів ЗСУ з плацдарму східніше р.Вовча, на ділянці від Галицинівки до району північніше Красногорівки...

У відповідності із цим планом, протягом кількох крайніх діб, противник силами передових підрозділів 90-ї танкової дивізії (тд), а також, очевидно, перегрупупуванної на цей напрямок 9-ї окремої мотострілецької бригади (омсбр), наполегливо атакував\штурмував позиції ЗСУ по напрямку Мемрик - Лісівка, а також Калинове - Галицинівка... намагаючись обійти з заходу (відрізати) наші підрозділи, які оборонялися в районі с.Карлівка.

В результаті, очевидно, передові підрозділи ЗСУ вимушені були відійти як з самої Карлівки, так й полишити район східніше неї... Крім того, противнику, очевидно, таки вдалося зайняти, принаймні, північну частину с.Галицинівка (що, власне, й спонукало ЗСУ відійти з Карлівки).

В той же час, північніше, по напрямку на м.Селідове, очевидно, противнику поки що не вдається витіснити передові підрозділи ЗСУ з району с.Маринівка, не дивлячись на вперті його атаки силами 27-ї мотострілецької дивізії (мсд) та 114-ї омсбр з півночі, з боку Новогродівки, а також з боку с.Михайлівка (ймовірно, атакують підрозділи 228-го мотострілецького полку\мсп 90-ї тд). Утримання ЗСУ с.Маринівка починає вже суттєво заважати противнику атакувати безпосередньо у бік м.Селідове, а також розширити своє вклинення в районі Новогродівки власне на Покровському напрямку, на південь...

Очевидно, найближчим часом противник буде вимушений ще більше звузити по фронту ділянку свого наступу, обравши щось одне - або наступ на м.Селідове, або продовження охоплюючого руху своїх передових підрозділів по відношенню плацдарму ЗСУ на р.Вовча, розташованому східніше неї на ділянці від Галицинівки до північної околиці Красногорівки...

До речі, судячи зі всього, як я й писав раніше у попередніх оглядах, найближчим часом варто очікувати "пожвавлення" й передових підрозділів 110-ї омсбр 1-го армійського корпусу (АК) УВ "Юг" противника в районі Красногорівки. Скоріш за все, її підрозділи спробують подолати р.Лозова у північно-західному напрямку, у бік селищ Желанне (Першого та Другого)...

Також, не виключено, що 5-а омсбр противника у рамках "загального задуму" також здійснить акцентовану спробу ще більше "занести південний фланг", шляхом прориву з Красногорівки у західному напрямку - у бік Олександрополя та Курахівки... Це було би, цілком логічно.

Тобто, на даний момент маємо чітко виражену спробу російського командування зразу двох угрупувань військ (УВ) "Центр" та "Юг" реалізувати

на своєму загальному суміжному фланзі план, щодо витіснення українських військ західніше р.Вовча під загрозою їх оточення східніше рубежу Мемрик - Красногорівка...

Яке це має відношення до Покровського напрямку?

Саме пряме...

Я вже писав, допоки українські війська знаходяться "умовно кажучи" східніше рубежу Український - Гостре, а також контролюють район м.Селідове... продовження російського наступу безпосередньо на Покровськ буде пов'язано для російських військ з певним ризиком...

На даний момент, очевидно, російське командування, усвідомлюючи таку тактичну "особливість" ситуації на цьому напрямку, прагне зняти усі можливі флангові ризики з півдня для свого угрупування (2-ї загальновійськової армії\ЗВА), яка, власне, й націлена на Покровськ.

У цьому контексті, варто звернути увагу на наступне:

Очевидно, **противник ВЖЕ не може ОДНОЧАСНО просуватись із більш-менш високими темпами, як безпосередньо на Покровському напрямку, так й у бік Селідове та й ще витісняти українські війська південніше загальної дирекці "на Покровськ".**

Протягом кількох крайніх діб (якраз у період активізації противника у бік Селідове та по напрямку на Галицинівку), його просування безпосередньо на Покровському напрямку обмежилось розширенням "зони контролю" в с.Новогродівка на кілька сот метрів та просуванням з боку с.Веселе у с.Гродівка на 250 метрів....

Хоча, при цьому він постійно намагається атакувати силами 27-ї мсд, 15-ї та 30-ї омсбр та частиною сил 114-ї омсбр по напрямкам:

1) - хутор Свиридонівка - Новоторецьке
2) - у південно-східній частині с.Гродівка (з боку с.Веселе)
3) - Журавка - Красний Яр
4) - Новогродівка - Сухий Яр
5) - й від Новогродівка прямо на захід, у бік дороги Е-50

На даний момент, у мене немає інформації про те, що передовим підрозділам 2-ї ЗВА противника на цьому напрямку вдалося бодай в якомусь місці прорватися ЗА бар'єрний рубіж по р.Журавка та Казений Торець, мабуть за виключенням району шахти "Новогродівська -1\3" поблизу залізниці Покровськ - Авдіївка...

Очевидно, українське командування таки прагне скористатися тим самим "шансом", про який я згадував раніше у своїх оглядах, щодо можливості "вигальмувати" наступ противника безпосередньо на Покровському напрямку (ну, було б "трохи дивним", якби воно цього не робило) по цьому природньому рубежу.

Причому, варто підкреслити, що

> **— час, очевидно, явно грає "не за росіян".**

Чим довше та триваліше вони будуть відволікатися на флангове забезпечення свого Покровського угрупування, в тому числі, прагнучи "швидко захопити" м.Селідове, тим більше буде зростати цей "шанс" ЗСУ...

Але,

> — прямо зараз, плюнути на фланги й стрімголов кинутися "на штурм Покровська" вони також не можуть.

Без

> — забезпечення флангів, це буде чистої води авантюрою...

Тобто, очевидно, **ця "ділемка" пару тижнів тому в реальності постала перед російським командуванням у весь свій зріст... й воно, у цій ситуації, вирішило діяти "по учебніку"**

> - спочатку забезпечемо "загрозливий" фланг...
>
> - а потім вже знову переключемось власне на Покровськ...

Наскільки я зрозумів, розрахунок росіян базується на тому, що

> **«нічого путнього "з оборони" безпосередньо на Покровському напрямку ЗСУ обладнати, за той час, поки вони "рішають проблему Селідове та флангів"... не встигнуть.»**

Для гарантії цього, вони намагаються зараз продовжувати інтенсивні атаки, власне на Покровському напрямку, у тому самому складі своїх сил й засобів, який до цього тут був ВЖЕ задіяний, аби просто не дати можливості ЗСУ закріпитися на вишевказаному природньому рубежі... відправивши (перегрупувавши) додаткові сили й засоби (резерв) УВ "Центр" на вирішення саме "флангових проблем"...

Ну цілком зрозуміле й логічне рішення...

Проблема полягає "лише" в тому, що навіть якщо противнику вдасться витіснити наші війська з плацдарму на р.Вовча, якось "вклинитись" у

м.Селідове (ба, навіть, його захопити...), то йому, все одно, безпосередньо для "штурму Покровська", потрібні будуть ДОДАТКОВІ сили та засоби.

Причому, далеко не у малому обсязі...

Й тут ми повертаємось...

к тій самій "загальній" (стратегічній) ситуації (а заодно - до питання "потрібно\непотрібно" була українська офензіва у Курській губернії ри-фи), зокрема у ключовій сфері - сфері наявності\відсутності у противника СТРАТЕГІЧНИХ РЕЗЕРВІВ...

А також, до їх РЕАЛЬНОГО СТАНУ, відносно сфери їх бойових та оперативних спроможностей.

Якщо у російському ге-ша... "подразумевали" на літо-осінь 2024-го року під цим терміном, головним чином, війська (сили) саме УВ "Север" (читай - війська ЛенВО), то у мене для кремля - погані новини...

А за багатьма ознаками, це так й є...

Тобто,

> якихось інших, стратегічних резервів, ніж війська ЛенВО (одна загальновійськова армія + 3 армійських корпуса), якось на даний момент "не проглядається"... Інакше, Харьківська авантюра із "санітарною зоною" в тому вигляді, в якому вона перебуває нині, просто не відбулась би.

Для більшого розуміння того, що я маю на увазі, рекомендую російським дженералям та полковнеГАМ, перечитати спогади (мемуари) генерала Гудеріана, бажано у повній версії (а не "усеченной" радянською пропагандою), в тій частині, яка відноситься до періоду наступу групи армій "Центр" вермахту (яке цікаве військово-історичне й красномовне співпадіння) на Москву...

Основні принципи "вождения войск", як тогочасні, так й нинішні, звісно, з поправкою на сучасний технологічний уклад, у цьому сенсі... ну дуже схожі у своїй "результативній" частині.

Ще раз повторюсь...

> нешановні російські "пАлкАводцЫ", коли вам ваше політичне керівництво (яке вважа себе дофіга обізнаним на стратегії ведення війн) ставить явно помилкове (малоймовірне, щодо шансів на успіх) завдання стратегічного масштабу, без урахування, при цьому, цілого сонма далеко

немаловажних факторів того самого стратегічного ж масштабу... вам би зовсім не завадило, при цьому - задати цьому своєму керівництву цілий ряд доречних питань.

Серед яких, головним повинно було б бути...

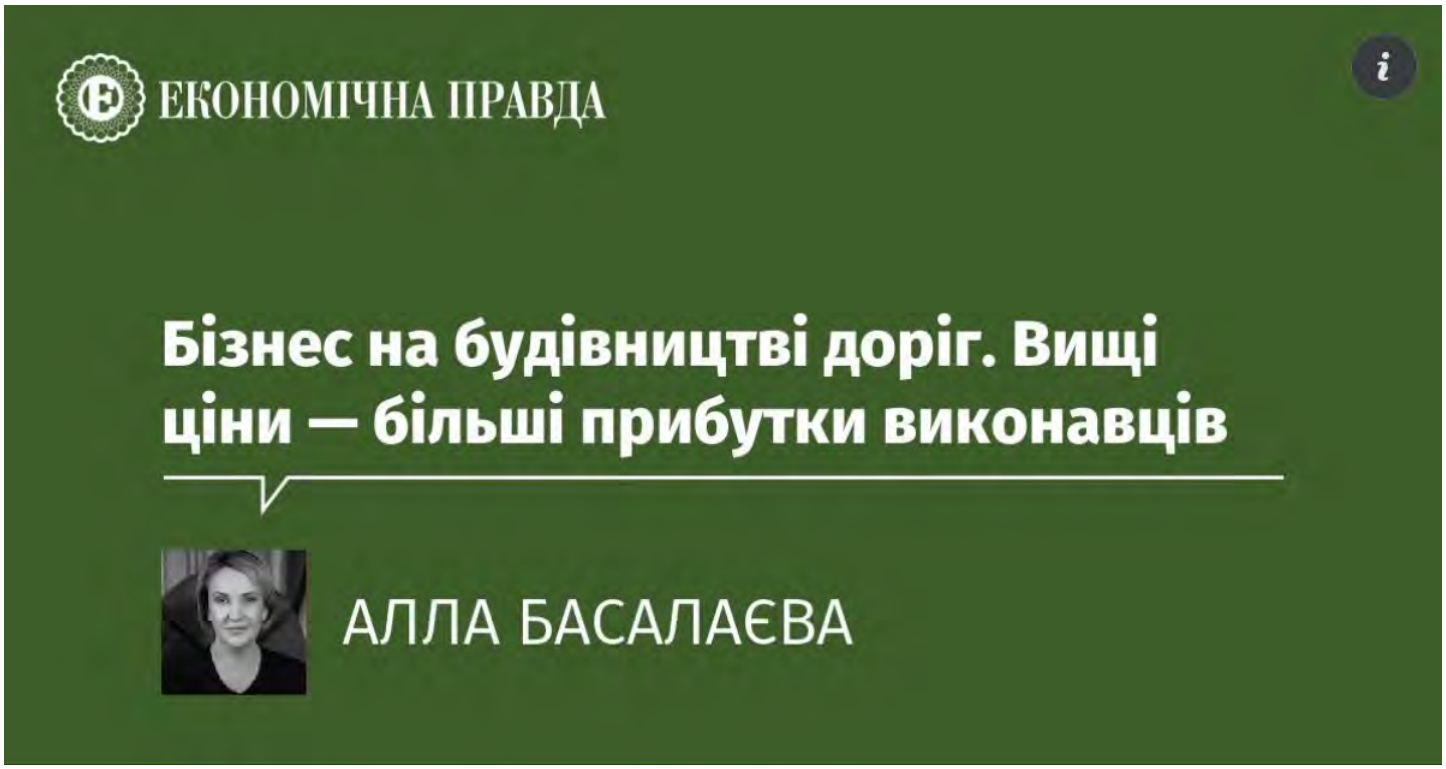
"ти шо йоб...тий?"...

Нащастя, ви ці питання задавати неспроможні...

***

№ 3.298-1

Існує гарна причина, чому мають існувати журналістика розслідувань та політична опозиція.



2024-09-01

Лямец

Дрібні крадіжки передбачають порушення закону. Але великі крадіжки зазвичай відбуваються згідно з законом. Чому? Тому що причетні до великих крадіжок переписують закон під себе, використовуючи гарний коннект зі владою. Це означає, що правоохоронці за визначенням не можуть розслідувати такі крадіжки.

Ось гарний матеріал, написаний головою Держаудитслужби Аллою ***Басалаєвою***. У ньому керівниця головного контролюючого органу описує механізм, згідно з яким від початку повномасштабної війни "пиляють" гроші на будівництві доріг.

Власне, пані Басалаєва всі ці речі описує дуже чемно та знеособлено. Мовляв, не пиляють - а можуть пиляти. Не крадуть, а можуть красти. Проте ми маємо пам'ятати, що вона є держслужбовцем, що має особливі повноваження. Тож, у перекладі на реальну мову, йдеться саме про механізми крадіжок.

Ось три факти про механізм:

1. На початку війни Кабмін затвердив спрощений порядок виділення коштів на ремонт доріг.

Більше не треба показувати детальні розрахунки - просто кажеш загальну суму, в яку обійшовся ремонт, - і держава платить. "Комерційна таємниця" закриває аудиторам доступ до перевірки будь-яких документів, рішенням Кабміну.

2. Механізм контролю начебто існує. Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України моніторить ціни, аби будівельники їх не перевищували. Але насправді контролю немає.

Агентство розраховує "нормальні" ціни, беручи їх з кошторисів, які дають самі виконавці замовлень. Отже, можна розігнати ціни на ремонт та на матеріали, треба лише домовитись, щоб усі ставили приблизно однакові ціни. Впевнений, що найбільші компанії вдало домовляються, за скільки вони продають асфальт, бетон, годину роботи транспорту, тощо. Простіше кажучи, картель забудовників сам собі встановлює ціни.

3. Норма прибутку фіксована - 15%. Начебто усе прозоро, але ні.

Уявіть, що вартість будівельних матеріалів завищена на 50%. Тоді виконавці заробляють не лише ці 50%, а і 15% прибутку від цих 50%. Разом - вже +72,5% замість +15%.

Відчуйте різницю.

Ці три факти дають нам загальне уявлення про те, як можна розпилювати мільярди під час війни.

— Лише за 2023 рік через схеми пройшло понад 80 млрд грн.

Коли схема легалізована рішенням Кабміну, далі можна працювати без проблем.

Впевнений, що десь так само працював славнозвісний картель під час "Великого будівництва".

Навіщо ризикувати, маючи різні ціни? Можна зробити інакше.

1) — Завищуються ціни рішенням держави - а

2) — потім до розподілу мільярдів допускають обмежене коло підприємців, які згодом у інтерв'ю розповідають, як усе чесно та прозоро. А головне,

3) — жодного переслідування з боку контролюючих та правоохоронних органів.

Чи тут обійшлося без корумпованих чиновників?

Не буду казати банальні фрази, що у Європі такого немає. Гадаю, що навпаки - думаю, саме так роблять у Європі та у США.

Саме так працює розподіл великих контрактів за державні гроші в усьому світі.

Саме так виглядає корупція в особливо великих розмірах.

Єдине, що здатне більш-менш ефективно запобігати такій корупції "в законі", - це

1) — розслідування журналістів та

2) — гарно працююча опозиція.

Хоча і це не дає 100-% гарантії, бо кожна опозиція мріє сісти на ті самі схеми, щойно отримає владу.

Nothing personal, just politics.

***

№ 3.298-2

Бізнес на будівництві доріг. Вищі ціни — більші прибутки виконавців

2024-08-30



АЛЛА БАСАЛАЄВА, *голова Держаудитслужби*

Що не так з "дорожньою" реформою Агентства відновлення і чому Держаудитслужба вимагає змін

Уявіть собі: ви їдете новою дорогою чи мостом, але раптом дорожнє покриття просідає, і ви на швидкості влітаєте у прірву, яка щойно виникла під колесами. Добре, якщо все обмежиться лише розбитою машиною, а люди залишаться живими та неушкодженими.

Чи будуть дорожні служби, що будували чи ремонтували цю ділянку дороги, відповідати за інцидент? Згідно зі 140 статтею Кодексу про адміністративні правопорушення, максимальне покарання – адмінарешт до 10 діб для посадових осіб суб'єктів господарювання, які відповідають за утримання дорожньої інфраструктури. Такі от правила.

Чи можуть громадяни бути впевненими, що такого не станеться і що будь-яке будівництво за бюджетні кошти відбуватиметься з дотриманням чинних вимог та з використанням якісних матеріалів? Іноді дорогу чи міст ремонтують уже в період гарантійних строків. Чому так стається?

Сьогодні дорожні роботи намагаються вести швидко, але вони – з "багатьма невідомими":

> — які матеріали та технології застосовуються, з чого формується вартість робіт, що чи хто гарантує якість тощо.
>
> **Тому результат такої непрозорості завжди неочікуваний.**

Саме так виглядає зворотна сторона реформи галузі, яку ще в 2022 році започаткувало ***Міністерство інфраструктури***.

В подальшому впровадження цієї реформи продовжило об'єднане Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури разом зі створеним у січні 2023 року Державним агентством відновлення та розвитку інфраструктури України.

1. Непідконтрольна реформа

Експеримент із відновлення та будівництва доріг на ділі виявився скоріш непрозорою для будь-яких перевірок схемою, аніж реформою за європейським зразком.

На сайті Агентства повідомляється, що за 2023 рік понад 80 млрд грн ним було витрачено на бюджетні програми з будівництва та відновлення доріг, споруд та інфраструктури.

Зокрема, 28 млрд грн скеровані на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення.

Треба розуміти, що такі колосальні суми складаються, зокрема, з відрахувань українських платників податків та міжнародної допомоги.

Тому виникають логічні запитання:

> **— як, на що саме та наскільки результативно ці гроші витрачаються?**

А в контексті нашої теми

> **– чи всі кошти, які виділяються на будівництво та ремонт доріг, йдуть за призначенням?**

Щоб знайти відповідь на ці запитання, минулого року Державна аудиторська служба України провела аудит "Укравтодору" та ревізії регіональних підрозділів Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України – обласних Служб автомобільних доріг.

Результат перевірки наштовхнув на роздуми про те, наскільки ефективно Агентство розпоряджається коштами.

Що ж саме насторожило Держаудитслужбу та у чому полягає небезпека "дорожнього" експерименту Агентства відновлення?

2. Епізод перший. Укрупнені показники вартості

Укрупнені показники вартості (УПВ) – один із вузлових елементів реформи.

В теорії їх запроваджували для боротьби із зашкарублою бюрократією, з пострадянськими нормами та правилами, що до 2022 року мали місце в дорожньому будівництві. Адже ключовим завданням було швидко будувати, ремонтувати та відновлювати інфраструктуру в умовах широкомасштабної війни.

УПВ стали застосовувати замість ресурсного методу визначення вартості будівництва, який діяв до того. Ці норми затверджувалися у вигляді збірників, що містили інформацію про перелік робіт, кількість необхідних матеріалів, кількість машин, механізмів та трудового ресурсу, необхідних для виконання цих робіт.

Натомість в укрупнених показниках вартості об’єднуються декілька видів робіт, вказується узагальнена назва і визначається загальна сума за обсяг виконаної роботи. При цьому не розшифровується, якою технікою вона виконується, яка кількість і якого саме матеріалу використано.

Під час проведення перевірок замовники та підрядники не надають підтверджуючих документів щодо технології фактично виконаних робіт,

кількості та вартості застосованих будівельних матеріалів, фактичної кількості працівників і часу їхньої роботи.

В інших країнах також застосовується система УПВ, але в Україні, на жаль, ця практика набула специфічних рис.

Наприклад,

— озвучується лише загальна сума (той самий укрупнений показник вартості) за виконання роботи.

— На що саме підуть гроші – не деталізується. Адже це віднесено до комерційної таємниці. Своєю чергою підрядники іноді визначаються через прямі договори. В такому випадку критерії – кого саме та чому обирають – невідомі.

При цьому

— **"комерційна таємниця" закриває аудиторам доступ до перевірки будь-яких документів**.

Адже

— в нормативних положеннях, на базі яких почали застосовуватися УПВ, міститься формулювання: "...будь-які підтверджуючі документи та розрахунки не надаються".

З оцінками Держаудитслужби щодо ризиковості застосування УПВ у нинішньому вигляді погоджується і міжнародна організація Transparency International Ukraine. У листі до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури експерти ТІ наголошують:

"Враховуючи, що замовник не перевіряє обґрунтування розрахунків УПВ, у тому числі не перевіряє вартість матеріальних ресурсів, закладених в договірну ціну, питання правильності визначення очікуваної вартості набуває особливо важливого значення.

Також можуть виникати ризики підтвердження виконаних робіт у межах УПВ, якщо вони виконані не в повному обсязі… Відсутність визначеної ціни за кожним окремим видом робіт і кожним ресурсом ускладнює процес визначення вартості окремих операцій в межах УПВ".

Проте в межах УПВ неможливо проконтролювати не лише вартість робіт.

Непрозорість укрупнених показників не дозволяє перевірити,

— **які матеріально-технічні ресурси фактично використовувалися під час виконання робіт**.

Скажімо, збудували кілометр дороги.

І, за системою УПВ, вона здається в експлуатацію саме як "кілометр дороги".

Але

які матеріали використовувалися,

чи в необхідній кількості,

чи належної якості – **цього побачити неможливо**.

Тому в результаті

— **не лише складно оцінити надійність прокладеного кілометру дороги або збудованого мосту, а й те, чи буде забезпечена їх довготривала експлуатація.**

3. Епізод другий. Ціни

Ціни на матеріали – наступне гостре питання.

Наприклад,

— у дорожньому будівництві питома вага ціни становить 80-90% від вартості. Сьогодні склалася така ситуація, що один і той самий матеріал може в різних ситуаціях або в різних відомствах коштувати по-різному.

У межах нових правил з 2022 року ціни на матеріал визначаються також по-новому.

У підпорядкуванні Агентства відновлення перебуває Державне підприємство "Національний інститут розвитку інфраструктури" (ДП "НІРІ"). Відповідно до наказу №753 (від 07.10.2022) Міністерства інфраструктури, саме ця наукова установа підтримує базу даних цін (БДЦ) на матеріальні ресурси для об’єктів дорожніх робіт та послуг.

На офіційному сайті ДП "НІРІ" вказано, що джерелами інформації, на основі яких формуються ціни на матеріальні ресурси (дорожньо-будівельні матеріали) в БДЦ, є: постачальники, виробники, їхні вебсайти, дані договорів із системи публічних закупівель Prozorro, відкриті джерела інформації тощо.

Тобто

— база даних цін ґрунтується на комерційних пропозиціях, які неможливо перевірити чи проаналізувати суспільству.

Таким чином це означає, що

> — розроблена ДП "НІРІ" БДЦ спонукає замовників купувати матеріали у будівельних компаній не за ринковою ціною, а за такою, яку визначив Інститут за пропозиціями… будівельних компаній.

У зв’язку з чим існує підозра, що **ті, хто надає комерційні пропозиції ДП "НІРІ", можуть їх завищувати.**

Можливо, це робиться для того, щоб підняти ціну загалом і тим самим завищити очікувану вартість, використавши її потім як прибуток.

Та ж Transparency International Ukraine у своєму дослідженні пропонує, щоб відповідальність за створення і наповнення бази даних цін була покладена на незалежну інституцію, не пов’язану з ринком дорожніх робіт.

Інакше не уникнути **конфлікту інтересів**.

Оскільки

> — БДЦ безпосередньо впливає на визначення цін під час проєктування та розміру взаєморозрахунків між замовником і підрядною організацією в процесі виконання робіт.

4. Епізод третій. Норма прибутку

Через те, що ціни при укрупнених показниках вартості визначаються за незрозумілою формулою, норма прибутку також виходить нереальною.

Більше того:

> **— у 2022 році норму прибутку прив’язали до вартості матеріалів.**

Відповідно,

> **— завищені ціни на матеріали прямо впливають на збільшення прибутку.**

Тому норма прибутку значно зросла.

І зараз становить 15% від прямих витрат, до складу яких і входить загальна вартість усіх матеріально-технічних ресурсів. Тобто чим дорожчі будівельні матеріали – тим більший прибуток отримує підрядник.

5. Чого вимагає Держаудитслужба

Загалом **результати впровадження реформи викликають сумніви щодо її ефективності.**

Наприклад,

— система УПВ не дозволяє визначити дійсну вартість будівництва, адже після запровадження Мінінфраструктури наказу №753 та УПВ вартість дорожніх робіт зросла приблизно на 30%.

В Агентстві відновлення не заперечують, що формат укрупнених показників вартості – недосконалий.

— З ініціативи Держаудитслужби наприкінці 2023 року було створено Робочу групу, яка повинна модернізувати, вдосконалити систему УПВ та зробити її прозорою.

Позиція Державної аудиторської служби незмінна:

1) — укрупнені показники вартості мають бути розшифрованими та відкритими для громадськості.

2) — А також контролюючим органам мають надаватися всі документи, які підтверджують виконання робіт, розрахованих на підставі УПВ.

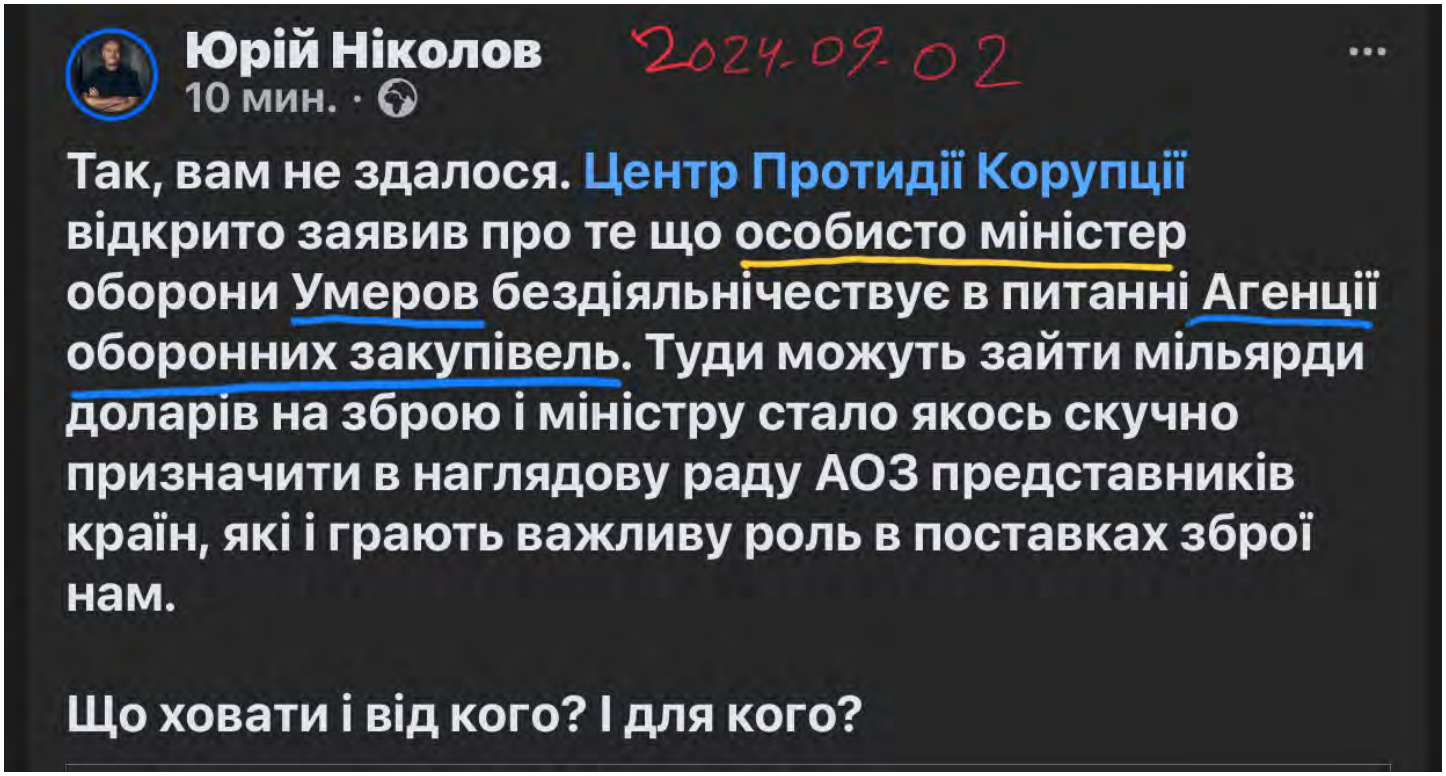
Крім того,

3) — варто визначитися, де слід застосовувати УПВ, а де – ні.

Оскільки, з позиції державного фінконтролю, в існуючому вигляді – це некоректний експеримент.

***

№ 3.299



“Вітчизняне виробництво. Снаряди, дрони, артилерія. Це високовартісна програма і потрібно вкладати в це гроші. На це грошей в бюджеті вже немає. Все віддали, що могли.

2024-09-02

Каленюк Дар’я

Де знаходити ці гроші? Є особисті домовленості з країнами “Нордік”, балтійськими країнами, які дійсно дають в наше вітчизняне виробництво… Тому я розраховую на ці гроші. Є таке завдання нашим урядовцям і моєму Офісу. Ми всі разом шукаємо ці гроші”

Це цитата президента Володимира ***Зеленського*** з пресконференції 27 серпня 2024 року.

Президент пріоритетом для всього уряду поставив завдання генерувати гроші в наших західних партнерів для купівлі та розвитку зброї вітчизняного виробництва.

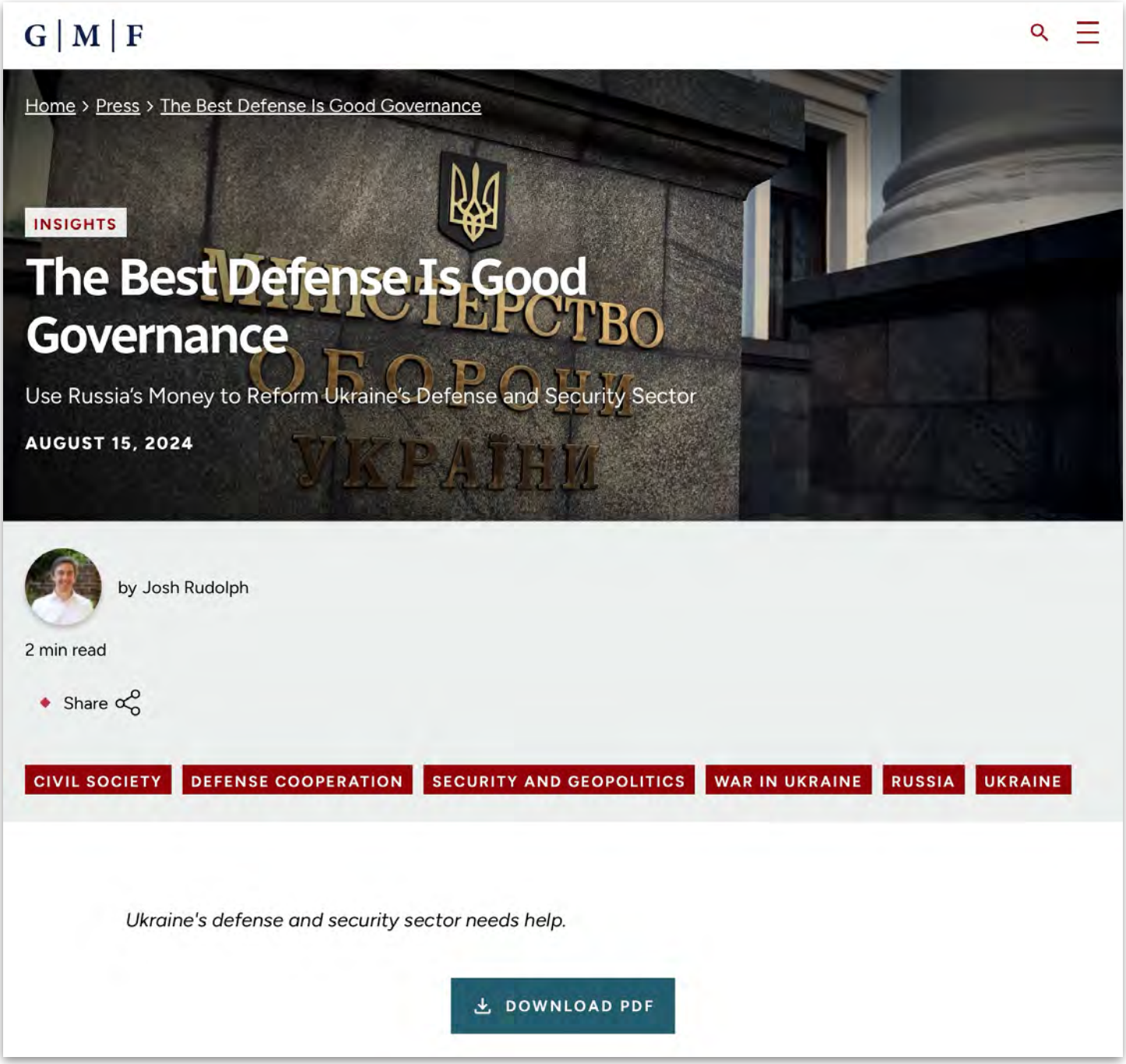
Водночас

> **головною умовою наших Західних партнерів, котрі бояться давати гроші напряму в Україну на зброю, є гарантії, що ці гроші не вкрадуть, і вони будуть використані відповідно до кращих практик підзвітності в закупівлях зброї.**

Потужний аналітичний центр Вашингтону ***“German Marshall Fund”*** в серпні випустив звіт під назвою “Найкраща оборона – це гарне врядування”, в якому

відмітив успіхи Агенції оборонних закупівель за лідерства Марини Безрукової в прямому контрактуванні зброї.

https://bit.ly/3XrG8tC



В звіті зазначається, що останні атаки старої збройної мафії на Безрукову є ознакою, що АОЗ викорінює корумпантів-посередників.

Аналітики GMF рекомендують саме на АОЗ направити значну частину коштів з 50 млрд доларів гранту, які до кінця року має отримати Україна з арештованих за кордоном російських грошей. На думку GMF, це дозволить АОЗ здійснювати довгострокові збройні контракти, особливо з українськими виробниками. До слова, на сьогодні 70% збройних контрактів АОЗу – саме з українськими виробниками.

В травні 2024 року експерти НАТО зробили детальний аналіз стану оборонних закупівель в Україні, й відзначили прогрес АОЗ за керівництва

Марини ***Безрукової*** та видали звіт з рекомендацією – негайно призначити наглядову раду в АОЗ.

https://bit.ly/47c8Vpf

Але

вже *три місяці після завершення збору заявок* від кандидатів на конкурс, який фінансувався Великою Британією, Міністр оборони Рустем *Умєров* / Rustem Umerov так і не призначив наглядову раду АОЗ.

Трійка міжнародників - кандидатів в незалежні члени наглядової ради - була обрана ще 2 місяці тому і очікує на призначення.

Нам незрозумілі причини такої затримки, зважаючи на доручення президента шукати гроші в партнерів і чітку позицію партнерів щодо необхідності захистити гарне врядування в АОЗ, через яку Захід готовий переказувати мільярди на закупівлі зброї.

***

№ 3.300-1



Чому Рахункова палата відмовляється перевіряти, як Україна витратила кошти на зброю?

Частина 1

2024-05-27



ДАР'Я КАЛЕНЮК , *виконавча директорка Центру протидії корупції*

Факти корупції у закупівлях зброї в Міноборони часів Резнікова продовжують виринати на поверхню.

Після справи "Львівського арсеналу", де, за версією слідства, з Міноборони виведено майже 1,5 млрд грн., а боєприпаси – не поставлені, нещодавно НАБУ заявило про обшуки, пов'язані з можливими закупівлями озброєння за завищеними цінами в період з квітня 2022 року по лютий 2023 року.

З тих часів ми як держава вже зробили багато, аби закупівлі зброї стали ефективнішими. Почала функціонувати та звітувати перед суспільством Агенція оборонних закупівель. Просто зараз формується її наглядова рада, до якої обов'язково мають увійти міжнародні експерти, як гаранти дотримання найвищих стандартів оборонних закупівель. Таку наглядову раду минуле керівництво Міноборони відмовилося формувати навідріз. Водночас – від ефективного витрачання грошей платників податків на зброю сьогодні залежить і ситуація на фронті, і довіра громадян та наших міжнародних союзників. А також – ключових виробників зброї, без довіри та співпраці з якими новітню зброю та технології нам не отримати.

Варто пам'ятати – усі мільярди міжнародної допомоги, які зараз вливаються в Україну, здебільшого йдуть на пенсії, зарплати медикам і вчителям, інші потреби, що не стосуються оборони. Усі наші з вами податки – йдуть на забезпечення армії. У тому числі і на зброю.

Закупівлі зброї, на відміну від інших, мають лишатися непублічними. А отже єдиний шанс для держави забезпечити до них довіру – провести чесний аудит за роки повномасштабного вторгнення, аби з'ясувати – чи ефективно витрачалися гроші на зброю та технології у сфері оборони та що треба змінити, аби кожна гривня працювала ефективно. Одним з ключових державних аудиторів для цих питань є Рахункова палата.

Але Рахункова палата, очолювана Ольгою Піщанською, проти призначення якої до оновлення закону відкрито виступали посли G7, раптом вирішила такі витрати не перевіряти.

Ми у Центрі протидії корупції (ЦПК) вирішили дослідити – як так сталося та звіт про які процеси у Міноборони Рахункова палата планує розглянути вже 28 травня.

1. Як Рахункова перевдягнулася на ходу

24 жовтня минулого 2023 року – до призначення Ольги ***Піщанської*** – Рахункова палата відзначилася аудитом витрат Міноборони на харчування та речове забезпечення для бійців.

Тоді аудит підтвердив: "яйця по 17" та схеми Гринкевичів дійсно мали місце. Після викриттів журналістів вибору у Рахункової палати – бачити порушення чи ні – фактично не лишалося.

Тоді владі "на вищих ешелонах" інтерес Рахункової палати до сфери оборони почав явно не подобатися.

> В Офісі президента зокрема стали активніше рухатися до призначення постійного керівництва палати, ексголову якої ***Пацкана*** (що також отримував підозру від НАБУ і САП) Рада звільнила ще у квітні 2023 року.
>
> А у ЗМІ почала з'являтися інформація про можливе призначення ***Піщанської***.

Виглядає так, що **тодішньому тимчасовому керівництву Рахункової палати за інтерес до оборонної сфери зробили серйозне зауваження**.

Про це свідчить хоча б цей факт.

> До оголошення результатів звіту по речовому майну – серпні 2023 року – Рахункова палата також почала аудит ефективності використання бюджетних коштів, передбачених Міністерству оборони України на закупівлю, розробку і модернізацію озброєння та військової техніки. Тобто, метою звіту було – виявити, чи ефективно Україна витрачає гроші на зброю.

Проте

> наприкінці листопада стається дещо дивне.

Аудит ефективності використання бюджетних коштів перетворюється на аудит відповідності на тему: "Діяльність Міністерства оборони України у сфері закупівлі, розробки і модернізації озброєння та військової техніки".

> Такий аудит вже не оцінює ефективність витрачання коштів на закупівлі зброї.

Його мета

– оцінка правильності прийняття управлінських рішень та їхньої відповідності законодавству.

Простіше кажучи

– на гроші ніхто не дивитиметься, а якщо подивиться, то крізь пальці і про ефективність витрат на зброю відповіді не дадуть.

На такі зміни у Рахунковій палаті після ймовірних натяків влади пішли не зовсім законно.

Адже "аудиту відповідності" як явища у законодавстві про Рахункову палату тоді взагалі не існувало.

Такий аудит з'явився вже пізніше – після набуття чинності змінами до закону "Про Рахункову палату" – 4 травня 2024 року.

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01054, тел. (044) 298-75-02, 298-74-91
E-mail: rp@rp.gov.ua, сайт: https://rp.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013540

_____ № _____ На №_____ від _____

Голові Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова, народному депутатові України Ярославу ЮРЧИШИНУ

Про розгляд
депутатського звернення

Шановний пане Юрчишин!

На адресу Рахункової палати надійшло Ваше депутатське звернення від 07.05.2024 № 215Д9/15-2024/100377 щодо дослідження окремих питань та надання інформації в межах аудиту відповідності на тему «Діяльність Міністерства оборони України у сфері закупівлі, розробки і модернізації озброєння та військової техніки». За підсумками розгляду повідомляємо.

Статтею 27 Закону України «Про Рахункову палату» визначено: Рахункова палата провадить свою діяльність згідно з планами роботи, які затверджуються на її засіданні.

Аудит ефективності використання бюджетних коштів, передбачених Міністерству оборони України на закупівлю, розробку і модернізацію озброєння та військової техніки, було розпочато 30.08.2023 згідно з Планом роботи Рахункової палати на 2023 рік, затвердженим рішенням Рахункової палати від 29.12.2022 № 28-5 (із змінами).

За підсумками здійснення попереднього дослідження аудиторською групою встановлено: процеси та процедури закупівлі, розробки і модернізації озброєння та військової техніки (далі – ОВТ) повністю регламентуються законодавством України з питань оборонних закупівель. При цьому здійснення оцінки ефективності закупівлі, розробки і модернізації ОВТ в умовах правового режиму воєнного стану унеможливлено. У зв'язку із зазначеним було змінено вид аудиту (аудит відповідності замість аудиту ефективності) та збільшено період перевірки (01.01.2022 – 31.12.2023 замість 01.01.2022 – 30.06.2023).

Аудит відповідності на тему «Діяльність Міністерства оборони України у сфері закупівлі, розробки і модернізації озброєння та військової техніки» включено до Плану роботи Рахункової палати на 2024 рік, затвердженого рішенням Рахункової палати від 23.11.2023 № 28-5 (із змінами).

Мета контрольного заходу – оцінка відповідності вимогам нормативно-правових актів діяльності Міноборони щодо закупівлі, розробки і модернізації

Рахункова палата
№02-1261 від 13.05.2024
КЕП: Пшанська О. С. 13.05.2024 14:33
3FAA9288358EC003040000004454380OC9E9CB00

У відповідь на запит народного депутата Ярослава ***Юрчишина*** голова Рахункової палати Ольга ***Піщанська*** відповіла наступне:

> ***«таке рішення було обґрунтоване тим, що здійснення оцінки ефективності закупівлі, розробки і модернізації ОВТ в умовах правового режиму воєнного стану унеможливлено.»***

Чому в серпні-листопаді 2023 року таких застережень у Рахункової палати не було та ким саме було "унеможливлено" оцінку витрачання коштів – Піщанська вирішила не розповідати.

ОВТ та підготовка рекомендацій для вдосконалення цієї діяльності, предмет – процес закупівлі (розробки і модернізації) Міноборони ОВТ; результати реалізації бюджетної програми за КПКВК 2101150 ««Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання» в частині закупівлі, розробки і модернізації ОВТ.

Контрольний захід проведено, складено акт від 10.04.2024 № 16т.

Під час аудиту досліджено стан виконання дослідно-конструкторських робіт, що замовлялися Міноборони, в частині закупівлі, розробки і модернізації ОВТ. Виконання дослідно-конструкторської роботи (шифр «ДЗВІН-АС») здійснювалося за напрямом «Створення єдиної автоматизованої системи управління Збройними Силами України», що не був предметом аудиту.

Опрацьовано також питання діяльності структурних підрозділів Міноборони (Директорат економічного аналізу і планування, Департамент військово-технічної політики, розвитку озброєння та військової техніки), які відповідали за формування та реалізацію державної політики у сфері військово-технічної політики, спрямованої на розвиток ОВТ. Виявлено дублювання функцій між цими структурними підрозділами. Діяльність Департаменту політики закупівель, створеного Міноборони у кінці 2023 року і «призначеного для формування реалізації політики з питань оборонних закупівель в Міноборони, шляхом розроблення та впровадження політики, процедур, методології та стандартів централізованих і децентралізованих оборонних закупівель», не досліджувалася.

Мета аудиту не передбачала встановлення ефективності використання бюджетних коштів, передбачених Міноборони на закупівлю, розробку і модернізацію ОВТ. Разом з тим аудит засвідчив факти невикористання Міноборони бюджетних асигнувань, передбачених на вказані цілі, спрямування коштів державного бюджету у довгострокову дебіторську заборгованість і незабезпечення критичних потреб Збройних Сил України (далі – ЗСУ) в ОВТ, включених до Переліків обсягів товарів, робіт і послуг на постачання (розроблення, модернізацію, ремонт) озброєння, військової та спеціальної техніки, ракет і боєприпасів та іншого військово-технічного майна і послуг (за напрямом ОВТ) в інтересах ЗСУ, затверджених Міноборони та Генеральним штабом ЗСУ.

За підсумками контрольного заходу підготовлено проєкт звіту про результати аудиту відповідності на тему «Діяльність Міністерства оборони України у сфері закупівлі, розробки і модернізації озброєння та військової техніки» (гриф секретності «таємно»), розгляд якого заплановано на 28.05.2024 на засіданні Рахункової палати.

З повагою

Голова Ольга ПІЩАНСЬКА

Стодолінський Сергій 298 74 38

Рахункова палата
арк.2 №02-1261 від 13.05.2024

2. Хто може заважати провести аудит витрат на зброю

Провести аудит мали за період 2022 року та перше півріччя 2023 року. У той час за всі закупівлі зброї Міноборони відповідав Департамент військово-технічної політики (ДВТП).

До повномасштабного вторгнення державні гроші, якими розпоряджався ДВТП, становили приблизно 22 млрд грн щороку. А з початком вторгнення, із зрозумілих причин, зросли у 15 разів орієнтовно – до 335 млрд грн на рік.

Очевидно, що у відсутності аудиту витрат на оборону найбільше зацікавлені ті, хто розпоряджався цими грошима у 2022, першому півріччі 2023.

У вказаний період ДВТП очолювали Олександр ***Лієв*** та Тоомас ***Накхур***

– вони вже отримали підозри у справі "Львівського арсеналу" про розкрадання грошей на боєприпасах.

А куратором департаменту серед заступників міністра оборони був такий собі Денис *Шарапов*.

Він зокрема відомий тим, що

у 2000-х мав спільний бізнес з росіянином Рахімом Емануїловим та поточним керівником Офісу президента Андрієм ***Єрмаком*** і його батьком Борисом.

Водночас,

сам ДВТП досі не очищений та не реформований.

Працівники ДВТП включно з Тоомасом Нахкуром, що брали участь у махінаціях з багатомільярдними витратами на зброю, лишаються на посадах.

3. Як зробити Рахункову палату ефективною?

Наразі у Верховній Раді зареєстровано законопроєкт №10044, що передбачає реформування Рахункової палати. Одак, поки він не містить положень, які б допомогли забезпечити незалежний та прозорий відбір членів та голови Рахункової палати. За проєктом, такий конкурс надалі залишається фактично під контролем народних депутатів, що на практиці ефективно не працює.

Інше важливе питання – чітко виписати на рівні закону процедури фінансового контролю та, зокрема, критерії – який аудит у якому випадку має бути призначений.

Без таких заходів та чітких правил – незалежну Рахункову палату нам не побачити і умови міжнародних партнерів, завдяки яким сьогодні тримається наш бюджет, точно не виконати.

***

Здається, наша влада відмовляється розуміти:

будь-яка довіра спирається на чесність та факти.

Замість того, щоб визнавати результати журналістських розслідувань та виправляти помилки – влада залякує журналістів.

Замість того, щоб чесно передивитися закупівлі найважливішого ресурсу – зброї, влада уникає аудиту.

Без визнання цих помилок та їх виправлення – довіру та новітні збройні технології нам не отримати.

А поки у повітрі зависло питання: чи ефективно витрачені гроші на зброю?

***

№ 3.300-2

Як Рахункова палата саботує аудит витрат України на зброю. Серія 2

2024-07-05



ДАР'Я КАЛЕНЮК , *виконавча директорка Центру протидії корупції*

Рахункова палата продовжує свої "танці з бубном" навколо аудиту витрат на зброю.

Нагадаю – раніше там

відмовилися проводити аудит витрат України на закупівлю зброї у 2022-2023 роках.

Натомість – проводять так званий "аудит відповідності", який, просто кажучи, визначає чи вірно приймалися управлінські рішення.

Проте історія отримала своє продовження.

По-перше.

> Тепер призначена ***Єрмаком/Зеленським*** без проведеної реформи та конкурсу, якому б довіряли громадяни та міжнародні партнери, Ольга ***Піщанська*** стверджує, що перевірити ефективність використання грошей на зброю НЕМОЖЛИВО.

Знаєте чому це неможливо на думку Піщанської?

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01054, тел. (044) 298-75-02, 298-74-91
E-mail: rp@rp.gov.ua, сайт: https://rp.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013540

_____ № _____ На №_____ від _____

Голові Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова, народному депутатові України Ярославу ЮРЧИШИНУ

Про розгляд
депутатського звернення

Шановний пане Юрчишин!

На адресу Рахункової палати надійшло Ваше депутатське звернення від 23.05.2024 № 215Д9/15-2024/114362 щодо вирішення питання про накладення грифа секретності «таємно» лише на ту частину Звіту про результати аудиту відповідності на тему «Діяльність Міністерства оборони України у сфері закупівлі, розробки і модернізації озброєння та військової техніки», яка містить державну таємницю, інформування про причини, які унеможливили здійснення оцінки ефективності закупівлі, розробки і модернізації озброєння та військової техніки, а також часу та місця засідання Рахункової палати, на якому буде розглядатися цей Звіт. За підсумками розгляду повідомляємо.

За результатами заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) підготовлено Звіт про результати аудиту відповідності на тему «Діяльність Міністерства оборони України у сфері закупівлі, розробки і модернізації озброєння та військової техніки», якому надано гриф секретності «таємно». Інформація, викладена у Звіті, становить державну таємницю, її розголошення може завдати шкоди національній безпеці України.

Віднесення інформації до державної таємниці здійснено з урахуванням вимог Закону України «Про державну таємницю», порядку засекречування матеріальних носіїв секретної інформації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2013 р. № 939 (ДСК), а також Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженого наказом Служби безпеки України від 23 грудня 2020 р. № 383 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 січня 2021 р. за № 52/35674).

Рахункова палата
№02-1647 від 28.05.2024
КЕП: Ишанська О. С. 27.05.2024 17:41
ЗГАА9288358ЕС00304000000445438000C9F9CB00

"... в умовах воєнного стану здійснення оцінки ефективності використання зброї на полі бою та наслідків не є можливим...",

– каже голова Рахункової палати у відповіді на запит народного депутата Ярослава Юрчишина, який і поділився цією інформацією з командою ЦПК.

При проведенні аудиту ефективності основними завданнями відповідно до вимог Міжнародних стандартів вищих органів аудиту (ISSAI), які Рахункова палата застосовує у своїй діяльності згідно зі статтею 27 Закону України «Про Рахункову палату», є здійснення оцінки відповідності діяльності публічних органів принципам економічності, ефективності та результативності.

Аудит ефективності, на відміну від аудиту відповідності, під час якого здійснюється оцінка відповідності діяльності об'єктів контролю або прийнятих управлінських рішень вимогам нормативно-правових актів, досліджує вплив прийнятих управлінських рішень на кінцевий результат. Оскільки в умовах воєнного стану процеси та процедури закупівлі, озброєння та військової техніки повністю регламентуються законодавством України з питань оборонних закупівель, здійснення оцінки ефективності використання зброї на полі бою та наслідків не є можливим. Водночас проведений аудит відповідності містить елементи аудиту ефективності, про що Вас було поінформовано листом Рахункової палати від 13.05.2024 № 02-1261.

Згідно з Планом роботи Рахункової палати на 2024 рік Звіт про результати аудиту відповідності на тему «Діяльність Міністерства оборони України у сфері закупівлі, розробки і модернізації озброєння та військової техніки» (гриф секретності «таємно») розглядатиметься 31.05.2024 о 12 годині на засіданні Рахункової палати, яке відбудеться за адресою: м. Київ, вул. М. Коцюбинського, 7, каб. 404А.

З повагою

Голова Ольга ПІЩАНСЬКА

Стодолінський Сергій 298 74 38

За логікою Піщанської, провести аудит того, як Україна витрачає кошти на ліки теж неможливо. Бо аудитори Рахункової палати навряд чи випробують ліки на їх ефективність "на місці".

По-друге. Розгляд навіть цього "аудиту відповідності" у Рахунковій палаті переносять вже щонайменше ВТРЕТЄ.

Вірогідно, що за цей час текст аудиторського звіту не раз змінювався. А отже, якщо Рахункова палата і знайшла, скільки грошей вивели з України в межах закупівлі зброї, то в кінцевому звіті цих даних вже може не бути.

Приховати ці дані Рахункова палата найпевніше намагається в інтересах пов'язаних з Єрмаком осіб. Адже аудит здійснюється за період, коли за зброю в Україні відповідали екс міністр Олексій Резніков (юрист і давній знайомий керівника ОП) та його заступник Денис Шарапов (давній бізнес-партнер Єрмака).

Без цифр, які міг би показати звіт Рахункової палати, притягнути цих людей до відповідальності буде набагато складніше.

З усього цього хочеться зробити два простих висновки.

Перший

> **– Україні нарешті треба призначити голову та членів Рахункової палати на відкритому незалежному конкурсі за участі міжнародних експертів у конкурсній комісії.** Бо експерти, яких відбирає на топ посади Єрмак, крім своєї відданості ОП, позитивного результату для України досі не показали.

Другий

> **– якщо Рахункова палата та інші органи відмовляються перевіряти ефективність витрат на зброю – необхідно забезпечити незалежний нагляд за збройними закупівлями іншими інструментами.**

Приклад такого інструменту

> – створення наглядової ради за участі іноземних екпертів зі світовим ім'ям в ***Агенції збройних закупівель***. Саме через останню наразі будуть здійснюватися більшість закупівель зброї.

Сама Агенція вже показує хороші результати.

> А конкурс на членів наглядової ради вже триває.

Проте досі є ризики, що

— **влада втрутиться у процес її формування і посеред конкурсу вирішить не включати незалежних міжнародних експертів до її складу**.

Як наслідок

1) – ризикуємо отримати абсолютно "ручну" та неефективну наглядову раду.

А також

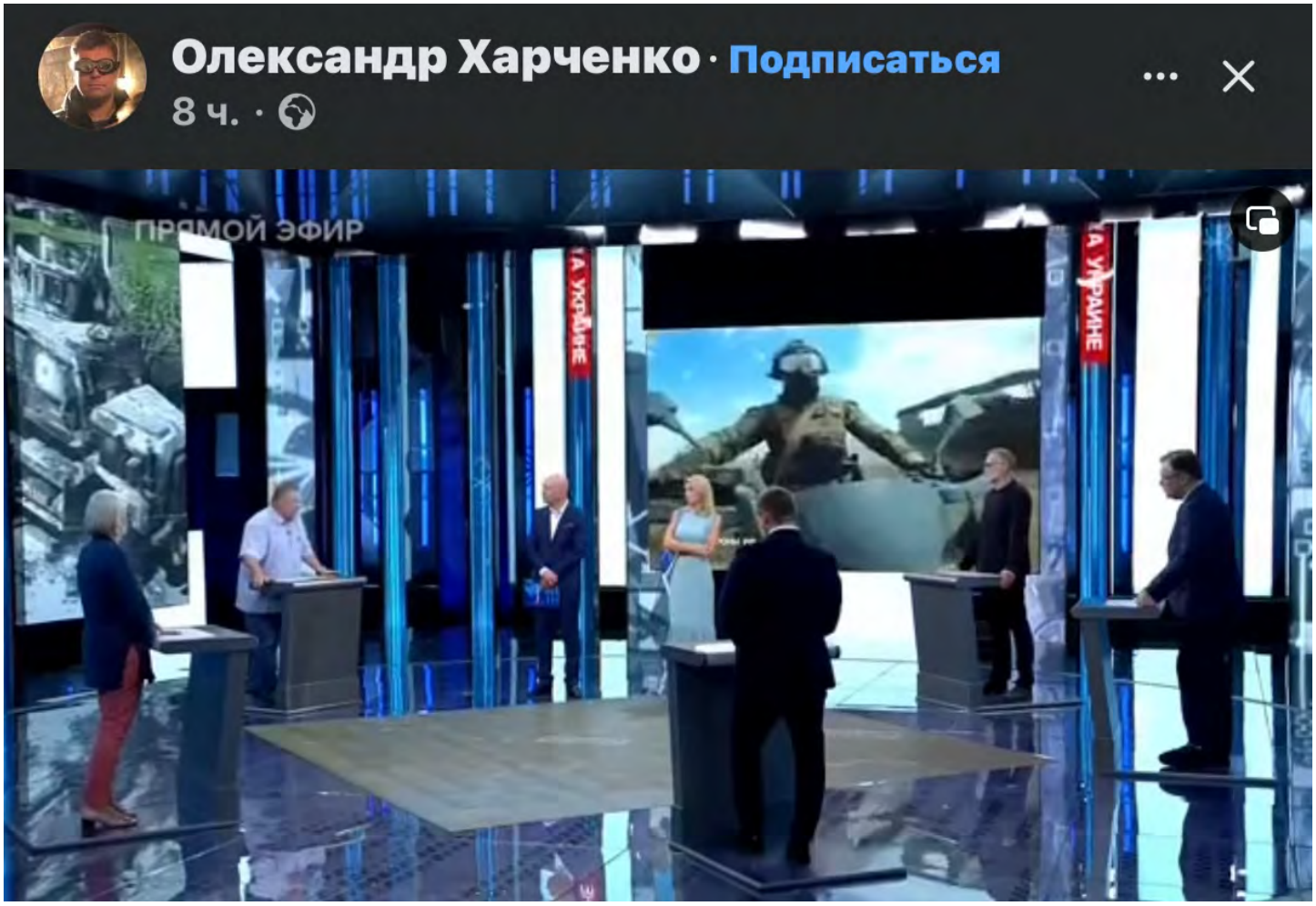
2) – зіпсувати відносини з міжнародною спільнотою, адже експерти з різних країн вже подали документи на конкурс.

Критично важливо, аби в Міністерстві оборони забезпечили максимальну прозорість конкурнсих процедур та оприлюднили імена всіх кандидатів на посади членів наглядової ради Агенції оборонних закупівель.

Також публічною має стати інформація про досвід їх діяльності у оборонній сфері, що доводить їх незалежність, доброчесність, компетентність та експертність.

***

№ 3.301



2024-09-02

Ніколов

Оце відео з рашистського Першого каналу, де днями відкритим текстом обговорювали як вирубити нашу енергетику в найстрашніший блекаут. І на жаль для нас рашисти говорили правильні для них речі.

Військовий експерт Владислав *Шуригін*, член дугінського «Ізборського клубу», прямо сказав, що треба бити в трансформатори і лінії видачі з атомних станцій.

На жаль, це правда. Це справді боляче для нас.

І це справді незахищені об'єкти «Енергоатому». Взагалі незахищені.

Там навіть не починали будувати накриття, як це зробили в «Укренерго». І знаєте чому?

> На початку серпня 2024 була закрита зустріч голови ОП ***Єрмака*** і міністра енергетики ***Галущенка*** з енергетичними експертами.

І там прозвучало питання про

— **відсутній захист трансформаторів видачі потужностей АЕС**.

— На нього ***Галущенко*** відповів, що **роіссяни їх не будуть обстрілювати: «Ми домовилися»**.

су!»№канах;%уйбл:?*ядь!!! Вони домовились!! Ну дивись, мудак, відео з "Першого каналу" про що ви домовились...

Я тоді намагався в статті ***ZN.UA*** натякнути пошепки, що це піздьож і провокація.

Що незахищені трансформатори «Енергоатому» - це гола жопа страуса, який заховав голову в пісок і навіть не знає, хто і що збирається запхати йому в дупу.

Є замир'я, нема замир'я – неважливо. Це завжди можливіть для рашистів шмальнуть кілька «кинджалів» і обвалити нас в блекаут.

І цей бекдор для Путєна влаштував особисто Галущенко, якого в "Енергоатом" за руку привів той самий Андрій Деркач - офіційний зрадник України, що вже втік в Роіссю і планує стати там депутатом.

І знаєте що після цього робить Верховний Головнокомандуючий *Зеленський*?

Правильно.

— Примушує звільнитись ***керівника «Укренерго»***, а

— ***Галущенку*** **доручають влаштувати велику розпиловочну на багаторічному і непотрібному нам зараз будівництві атомних станцій**.

Більше в статті Oleksandr Kharchenko

https://www.epravda.com.ua/columns/2024/09/2/718757/

***

У блекауту буде прізвище

ПОНЕДІЛОК, 2 ВЕРЕСНЯ 2024, 08:20



ОЛЕКСАНДР ХАРЧЕНКО, *Директор Центру досліджень енергетики*

Чому "Енергоатом" не будує захисту на розподільчих пристроях АЕС і чим це загрожує?

Терористична московія вкотре намагалася влаштувати Україні чорний день. 127 ракет і 109 дронів було випущено 26 серпня по цивільній енергетичній інфраструктурі. Найбільшої російської терористичної мрії – блекауту - вкотре не сталося.

За офіційними повідомленнями були пошкоджені об’єкти в 15 областях. Застосовувались аварійні відключення, як і завжди під час атак. Основні наслідки, судячи з темпів відновлення, будуть усунені за 10-12 днів від дня атаки.

З багатьох областей є інформація про влучання у високовольтні підстанції, але без критичних руйнувань. Збудований захист значною мірою спрацював. Витрачені всього за кілька годин сотні ракет та дронів не призвели до непоправних наслідків.

Навіть використання касетних зарядів – вперше в таких атаках – ускладнило відновлення, але не дало московитам бажаного результату.

Та всеукраїнський блекаут все ще можливий. Після цієї атаки зрозуміло, що статися він може тільки з однієї причини. Про яку чудово обізнаний ворог.

Національний блекаут – це каскадна аварія, коли практично всі споживачі країни відключені, єдина енергосистема розпалась на окремі частини і люди чекають повернення електроенергії кілька днів.

Тут важливо подивитись заяву МАГАТЕ щодо відключення 4-х блоків на Рівненській та Південноукраїнській АЕС під час останньої атаки. Відключались вони саме тому, що їх цього разу "по периметру", себто атакуючи підстанції "Укренерго" відповідальні за транспортування електрики з АЕС в енергосистему, намагалися "відрізати" від споживачів.

На жаль, є простіший спосіб це зробити – знищити обладнання безпосередньо на підстанції, що виводить електрику з енергоблоків.

Так званий "відкритий розподільчий пристрій" атомної електростанції займає кілька гектарів і знаходиться (можете переміряти на картах Google, їх там добре видно) доволі далеко від реакторів.

Наведу цитату, яка нещодавно прозвучала в прайм таймі "першої кнопки" державного російського телебачення.

Владислав ***Шуригін***, член дугінського "Ізборського клубу", військовий експерт і постійний гість ключового російського пропагандистського рупору - Першого каналу:

"Ми повинні знищувати ті ж самі перевалочні станції та лінії на 750 кіловат. Не можна бити по атомних станціях, це зрозуміло, неможливо, ми не можемо (собі – примітка автора) цього дозволити. Але ми повинні ліквідувати всі лінії на 750 кіловат, і тоді вони самі будуть змушені зупинити ці станції. Більше того, ми повинні це робити, але ми цього не робимо. Ми не робимо так багато всього, що насправді даємо ворогу відчуття впевненості. Зверніть увагу, що три дні тому, здається, Подоляк сказав: "чого ви боїтеся росіян? Ми вже порушили у них всі лінії".

Знаєте що цікаво?

Людина, якій доручили це озвучувати, не дуже в темі саме енергетики.

> Як справжній "експерт" він називає високовольтні підстанції та відкриті розподільчі пристрої атомних електростанцій "перевалочними". Для енергетиків трохи смішно – насправді, просто погано вивчений текст…

Якщо взяти до уваги біографію "експерта", його минуле – то його "заяви" не є чимось іншим як озвучуванням тез за дорученням "старших товаришів".

В тепер вже ніби зовсім далекому жовтні 2022-го року цей "герой блакитного екрану" вже анонсував атаки на українську енергосистему.

Тому особисто у мене нема сумнівів, що після кількох раундів таких "публічних заяв" підуть хвилі атак на так звані "відкриті розподільчі пристрої" (ВРП) атомних електростанцій, які і відповідають за виведення електроенергії з атомних електростанцій.

За того стану генерації, який ми маємо в Україні зараз, і за того стану підготовки і захисту високовольтних мереж саме "видача" електроенергії з атомних станцій є тією Ахіллесовою п'ятою, яка здатна "покласти" українську енергосистему.

В разі,

— якщо ворогу вдасться вивести навіть одну станцію з роботи шляхом знищення автотрансформаторів та іншого обладнання ВРП – нам буде дуже складно.

— Якщо протягом, скажімо, доби, те саме станеться з двома станціями – каскадна аварія практично невідворотна.

Що ж з нашого боку?

Дуже багато читав різних матеріалів про захист високовольтних підстанцій "Укренерго". З відкритих джерел: разом "Укренерго" та Агенція з відновлення Мінінфраструктури на 63 високовольтних підстанціях побудували або добудовують потужні захисні споруди (так званий "другий рівень захисту").

Ці споруди вже себе показали і по мережі ходять фото із слідами уражень цих споруд, які постраждали, але захистили обладнання. Так, 100% захист вони не забезпечують. Але таку задачу перед ними і не намагалися ставити – вона практично не має рішення.

Щодо темпів відновлення:

— "Укренерго" ще раз довело, що і захист, і робота ремонтних бригад, і наявність обладнання на складах – все це працює відповідно викликів воєнного стану.

Те, з якою швидкістю відновлюється енергопостачання для споживачів після ракетних атак, викликає позитивне здивування та захоплення у енергетиків всього, без перебільшення, цивілізованого світу.

У відкритих джерелах також можна знайти багато згадок про будівництво захисних споруд "Укргідроенерго" – особливо після весняних атак на їх станції. Між іншим, під час останньої атаки саме попадання у ще не захищений відкритий розподільчий пристрій однієї з ГЕС (відео гуляє російськими пабліками у великій кількості), схоже, позбавило Україну щонайменше частини потужності цієї ГЕС до заміни обладнання і повернення його в роботу.

І тут, на жаль, мова про тижні, якщо "Укргідроенерго" має відповідне обладнання на складі, і 9-12 місяців, якщо ні.

Чого зовсім не вдається знайти – так це будь-яких ознак, що тією самою роботою зайнятий "Енергоатом".

1) — Жодних тендерів, жодних контрактів.

2) — Жодних згадувань - навіть чуток по ринку, що ведеться робота над захистом ВРП Енергоатому, просто не існує.

Є багато реляцій про будівництво нових енергоблоків, відкриття будівельних майданчиків на Хмельницькій станції, от побудували галерею між блоками… А про захист ключових для країни – без жодного пафосу і перебільшення – енергооб'єктів немає ніде ні слова.

Якщо ці роботи дійсно не ведуться – а мова йде про захист трьох об'єктів, а не багатьох десятків, як у "Укренерго", то це означає, що

— **вся інша робота із захисту енергетики пішла "коту під хвіст"**.

І ще раз повернусь до того, з чого почав – ворог вже розпочав інформаційно-психологічну операцію по підготовці до атак на відкриті розподільчі пристрої атомних електростанцій.

Добре відомо, що ***"Енергоатом"*** контролює міністр енергетики України.

Він вмовляє депутатів голосувати за вкрай сумнівний проєкт добудови радянських енергоблоків із закупкою в Болгарії реакторів від Росатому. Він перерізає всі стрічки на подіях. Саме він контролює кожен крок компанії.

Тому у **відсутності захисту у головних енергетичних об'єктів в Україні точно є прізвище. Прізвище міністра енергетики**.

***

№ 3.302

Війна в Україні, 1 вересня 2024: Ярмарок марнославства

Том Купер, австрійський військовий аналітик



Привіт усім!

Для початку, повідомлення для кількох людей, які скаржилися, що мої оновлення стають дедалі більшими й складнішими для читання… справді: що вони їх не дочитували, бо вони занадто довгі. Ну, пані та панове, ваші варіанти насправді дуже прості:

(картинка, що показує реакцію людей на відповіді: Прості, але неправильні чи Складні, проте правильні)

А тепер до того, що дійсно має значення… сьогодні неділя, і тому час для "повільного ранку з переглядом новин під каву та цигарки"… принаймні, поки є можливість, звичайно, і жоден російський снаряд не вибухає поруч…

Річ у тім, що це, як не намагайся, все одне стикаєшся з повідомленнями про Зеленського (тобто Адміністрацію Зеленського),

а) який надсилає до Вашингтону, Брюсселя, Берліна, Лондона, Парижа тощо список цілей всередині Росії, які хоче вразити за допомогою американської чи західної зброї, але йому це заборонено;

б) що готує мирний план, яким хоче поділитися з адміністрацією Байдена, Гарріс і Трампом; і все таке інше.

Те, що конституційна некомпетентність західних "ухвалювачів рішень" (читай: політиків, яких систематично підкупляє олігархія, щоби вони працювали в їхніх інтересах) тим часом б'є всі рекорди, не є новиною.

По суті,

персонажі на кшталт "Тріо Фантастікус" [*Байден, Салліван та Блінкен*] у Білому домі поводяться так, ніби

у травні-червні 1940 року Рузвельт зробив геть усе можливе, щоб укласти мир з Гітлером, тому що це було в інтересах JP Morgan, Standard Oil, Exxon чи Ford; і, оскільки Рузвельт діяв у такий спосіб, Черчилль став гарячим прихильником порятунку інтересів British Petroleum та переконання Франції, щоб вона не чинила спротив нацистсько-німецькому вторгненню на півночі… в той час, як усі інші країни Західної Європи готувалися до вторгнення людей з Марсу...

…завжди з тієї ж причини: тому, що "це зло, яке ми знаємо"… насправді, "менше зло"...

… так само як "меншим злом" був дозвіл Путіну та КВІР [іранський Корпус вартових ісламської революції] "врятувати Башара", вигнавши половину населення Сирії з країни, або "принести мир на Близький Схід" через підтримкою сіоністських планів анексії Єрусалима та переговорів щодо "угод Авраама"…?

[досить дивно виглядає підтримка Купером України й Палестини одночасно, але це є його позицією].

Враховуючи ці славні приклади західного миротворення та побудови нації, чи справді є несподіванкою, що адміністрація Зеленського перебуває в такому панічному стані, що відчуває необхідність витрачати час на підготовку "мирних планів" для заспокоєння армій корумпованих і некомпетентних західних ідіотів – хоча їй доводиться мати справу з майже 40 мільйонами (+) інших, набагато важливіших справ?

…лише тому, що абсолютно зрозуміло, що єдиний причетний персонаж, який може укласти будь-який «мир» в Україні, — це Путін, але – крім капітанів, лейтенантів і тисяч сержантів Збройних сил України, яких підтримують тисячі західних волонтерів та пожертви від "звичайних людей" – майже ніхто серйозно не намагається змусити його це зробити?

Це нагадує мені, що ще в 19-му столітті були такі люди, як Чарльз ***Дікенс*** і Вільям ***Текерей***, які описували всі наслідки подібних катастроф.

На жаль, їхні публікації шокували багатьох людей: особливо тих, хто при владі. Очікувано, спін-оффи робіт Джейн Остін [художні твори, основними особами яких є персонажі, що раніше фігурували в творі з тематично іншим сценарієм] були набагато популярнішими вже тоді, не кажучи вже про наші дні – коли кілька з них доведені до абсурду: навіщо стикатися з реальністю (і щось робити з нею), якщо набагато зручніше загубитися в безглуздій фантазії?

Бонус: "це теж менше зло".

Іронія полягає в тому, що майже те ж саме стосується й висвітлення того, що відбувається на різних полях битв війни в Україні… де, так, я все ще маю "проблему" з оголошенням поточного конфлікту "Третьою світовою війною" – всупереч підривній діяльності путінської системи проти нашої [західної] політики за допомогою корупції, фейкових новин та великої кількості диверсійних операцій ГРУ та ФСБ проти окремих заводів, комунікаційних кабелів, баз НАТО, що невпинно зростає – просто як приклад. Не кажучи вже про те, що росіяни, плюс китайці роблять повсюдно в Африці, Азії, на Близькому Сході та в кращій частині Латинської Америки...

Зрештою: який сенс називати цю війну тим, чим вона є, і в такий спосіб підливати оливи у вогонь теоретиків змови, враховуючи, що наша благородна олігархія – а отже, і наша славна політика – наполягає на тому, щоб не розглядати її як таку?

…бо це "менше зло"… зітхнув… і все це є лише ще одним ярмарком марнославства…

1. СТРАТЕГІЯ

Венесуела передала Росії двох громадян Колумбії, які повернулися зі служби в ЗСУ в Україні.

> https://www.politico.eu/article/maduro-putin-russia-arrest-two-colombians-fighting-ukraine-venezuela/

До відома, Перший і Другий армійські корпуси (тобто, збройні сили "Донецької путінської… кхм… Народної Республіки" і "Луганської Народної Республіки") було реорганізовано.

> https://x.com/kvistp/status/1829887352623546575

Відтепер вони є 51 та 3 загальновійськовими арміями, відповідно…

…це побічний продукт успішного "звільнення" Путіним обох республік від чоловічого населення із заміною їх на справжніх росіян…

2. ПОВІТРЯНО-РАКЕТНА ВІЙНА

Після звільнення Зеленським ***Олещука***, ***Сирський*** призначив виконувачем обов’язки командувача Повітряними Силами генерал-лейтенанта Анатолія ***Кривоносова***. Тобто рішення ще не остаточне... і побачимо, чи зможе Кривоносов реформувати службу.

> Тим часом Німеччина передала Україні ще одну систему ППО IRIS-T. Якщо моя пам'ять не зраджує, це мала бути шоста така система.

30 серпня Повітряні сили України [ПСУ] оголосили, що збили 12 "Шахедів" й придушили ще 4; вчора (31 серпня) ПСУ заявили, що збили 24 з 25 "Шахедів". Сьогодні вранці ПСУ заявили про ще 8 з 11 "Шахедів" і 0 з 1 "Іскандер-М", яких Росія запустила по цілях по Україні.

> *(Фото: Російський дрон-камікадзе "Шахед", який було збито над Києвом 30 серпня...)*

Згідно з російськими соціальними мережами, Україна випустила понад 100 БПЛА в російський повітряний простір упродовж останніх 36 годин. Є повідомлення про удари по Липецьку, Орлу, Брянську, Тулі, Білгороду та Воронежу.

Щодо "результатів":

наприклад,

> у Білгороді сталася велика пожежа в торговому центрі. Також було уражено Капотненський нафтопереробний завод під Москвою. Повідомляється, що один або два безпілотники спричинили там "дуже складну пожежу", яка триває досі.

Минулої ночі українські БПЛА вразили Каширську ТЕС (під Москвою) та Конакінську ГЕС (під Твер'ю; це восьма за величиною у РФ), а також ГРЕС (також під Твер'ю): усі три було підпалено.

Ще один об'єкт, який зазнав удару, — нафтопереробний завод Honeywell: найбільший завод з первинного перероблення нафти в Росії.

Водночас пожежі на двох великих паливних складах у Ростовській області, які було уражено відповідно 13 та 4 дні тому, станом на вчорашній вечір ще не ліквідовано...

> *(Фото: Вечірній вид на Білгород на горизонті, 30 серпня…)*

Ця атака, здається, все ще триває. Минулої ночі з'явилися повідомлення про великий вибух на московському аеропорту Внуково та вимкнення електропостачання в московській системі поїздів і на маршруті на Курськ (плюс затор в районі Казані). Капотненський нафтопереробний завод (який розташований лише за 16 км від Кремля) знову зазнав удару (стоп-кадр відео нижче). Сьогодні вранці московська поліція повідомила, що минулої ночі збила 158 безпілотників, тоді як звичайні російські залізничники поклали всю провину на африканців, яких імпортували та залучили для допомоги…

> *(Фото: Влучення у нафтопереробний завод)*

Дійсно, ці українські "діти гармати": якщо вони й далі так діятимуть, то індійці та греки, які перевозять російську нафту з Росії до Індії, збільшать свій

прибуток лише на 2 мільярди доларів США цього сезону… і тоді Exxon-Mobile та його нафтові родовища в Казахстані… Ой, у мене голова болить від турбот про всіх них. Тому поговоримо про щось приємніше!

Наприклад, про стан російських керованих бомб УМПК.

> Згідно з офіційними даними Києва, ПКС випустили загалом 96 УМПК вчора.

Читайте: українська атака БПЛА на найближчі російські авіабази має свої наслідки. Як мінімум, це змушує ПКС відводити свої найвразливіші ескадрильї Су-24 та Су-34 на авіабази, які розташовано набагато далі від лінії фронту.

Решта цього обчислення проста: чим далі розташовані авіабази, тим більше часу потрібно бомбардувальникам, щоб дістатися до поля бою. Чим довше їм доводиться летіти, тим менше часу у них є для повернення та перезарядження нової партії бомб.

Адже літакам, таким як Су-24 та Су-34, потрібно 2-3 години на "розворот" (заправлення та переозброєння), але цей процес сьогодні ще довший, тому що на їхнє озброєння УМПК йде більше часу, ніж на "тупі" бомби.

Бонус:

> значну частку УМПК, які зараз мають ПКС, спрямовано на міста та села Курської області. Росії, а не України. Якщо хтось має сумнів, "добре" це чи ні: подивіться, що російські УМПК (знову ж таки) зробили з населенням Харкова три дні тому…

Сказано, 29 і 30 серпня ПКС витратили багато УМПК, щоб націлитися на дороги та склади в північній частині Сумщини: райони Берези та Студенок були обстріляні кілька разів. Ба більше, вони "розбомбили колону, вбивши щонайменше роту українських військових", яка виявилася колоною вантажівок, що перевозили пшеницю, яку було зібрано з навколишніх полів…

> https://t.me/nevzorovtv/20523

ще одне велике військове досягнення найвеличнішого стратега всіх часів і його кремлівських поліціянтів…

3. КУРСЬКА ОБЛАСТЬ...

Попри значне посилення повітряної оборони та систем радіоелектронної боротьби ПКС у цьому секторі (дивись мої попередні звіти), ПСУ та ЗСУ вдається і далі перехоплювати російські колони постачання, що прямують у напрямках як на Кореневе, так і на Глушково. І не тільки. Зокрема, у середу

або четвер (28-29 серпня) вони дронами FPV знищили значну частину [понтонного] батальйону ПМП, який наближався до річки Сейм...

(Фото: Цей свербіж у моєму мізинці підказує мені, що це погано закінчилося для водія [вантажівки понтонної системи]...)

А МіГ-29 ПСУ завдають ударів JDAM по всіх понтонних мостах, які росіяни ще встигають побудувати через річку Сейм:

(Фото: Останні удари JDAM ПСУ по одному з російських понтонних мостів через Сейм...)

Су-24 Повітряних сил застосували Storm Shadows для знищення складу боєприпасів десь на сході України.

https://x.com/kvistp/status/1829887352623546575

…а вчора, приблизно об 11:00 за місцевим часом, ПСУ заявили, що збили один з російських "Оріонів" над Курською областю. Це великий, жирний, повільний, але потенційно дуже небезпечний БПЛА, який виглядає так:

(Фото: Оріон-2)

На землі… Це виглядає іронічно, але поки різні західні військові спостерігачі обіймаються поясненням того, як росіяни швидко загальмували український наступ, або що українці просуваються на захід (на Глушково) або кудись ще, або дивуються, чи українці (ще) атакують Коренєво чи ні, ЗСУ фактично знищують кілька великих скупчень військ ЗС РФ, оточених у відриві від їхніх ударних груп, й здійснюють рейди на північ (тобто на трасу Е38).

Кілька таких російських підрозділів перебували в оточенні в південній частині Коренєво: ймовірно, цього тижня росіянам вдалося відновити контакт із кількома з них. Я спробую вам допомогти мапою:

(Мапа бойових дій у Курській області РФ)

Найбільшу групу російських військ все ще оточено в районі між Ветреним, Журавлями та Кремяним. Здається, вона складається з підрозділів кількох мотострілецьких полків, які укомплектовано призовниками. Вони розкидані на площі приблизно 5 на 5 кілометрів і намагаються ховатися. Загалом це є "достатньою кількістю військ", щоб ФСБ втратила більшість особового складу двох батальйонів 810 бригади морської піхоти, намагаючись їх дістатися контратаками із заходу та півночі (позначено червоними "ламаними стрілками").

Ще щонайменше дві трохи менші групи російських військ залишаються в оточенні десь у районі Скрилівка-Шептуховка. Ось чому третій батальйон 810

бригади морської піхоти також зайнятий їхнім вивільненням – і далі зазнає значних втрат (цитую росіянина: "…а скільки тут втрат…").

Тактика українців тут проста, і дійсно нагадує "полювання на кабанів": оточити роту чи батальйон ЗС РФ, що складається з недосвідчених (і не надто охочих воювати) російських призовників (у тилу яких часто стоїть"Ахмат", щоб не побігли). Потім влаштувати засідку підрозділу, що має наказ їх врятувати. Потім збирати трофеї з поля бою (ось чому ми досі щодня отримуємо багато відео з показом захоплених російських підлітків та кількох "героїчних ахматівців"). А потім знову повторювати цю вправу…

Ще дві значні групи російських військ, здається, опинилися в оточенні в районі Новоселівка-Погребки, а третя — у районі Кірєєвки. Усі вони перебувають на північ/північний схід від Малої Локні: вони відрізані від основних сил, оскільки ЗСУ утримують не лише довгу ділянку дороги на Льгов на північ, але й панівні висоти в районі Бахтінки. Ось чому цього тижня 11 десантно-штурмова бригада все ще обіймалася збиранням та евакуацією ще більше "святих" призовників Путіна – лише для того, щоб потрапити під кілька рейдів ЗСУ на своєму південному фланзі…

На півдні росіяни відновили контроль над Уланком (їхній найбільший успіх у цій кампанії досі), але всі їхні контратаки на Борки та Спальне було відбито, й вони відкотилися з великими втратами. Навіть спецназ має серйозні проблеми під час виснажливих атак на місцевості, яка фактично є болотом…

Загалом… гм-гм…, повний провал й марнування часу, цей український контрнаступ… лише такі дивні особи, як я, чекають, коли ФСБ усвідомить масштаб останніх втрат 810 і 11 повітряно-десантних бригад (плюс десь до десятка різних полків) й почне волати про необхідність перекидання до Курщини ще більшої кількості військ – чи то з Буркіна-Фасо, північної Харківщини чи півдня Запоріжжя…

4. БИТВА ЗА ДОНБАС

Куп'янськ-Сватове…

> погані новини з цього району. Упродовж останніх 4-5 днів росіяни спромоглися закріпитися у Піщаному й просунутися далі на схід, у напрямку Колісниківки та Сенькового на річці Оскіл, до якого їм залишилося пройти усього 6 км. Якщо їм вдасться дістатися річки… це створить дуже великі труднощі для ЗСУ на цій ділянці фронту. Район обороняють погано оснащена 110-та бригада територіальної оборони та 77-ма десантна бригада, яка не має достатнього досвіду…

…і… ну, ви знаєте мене і мої неприємні запитання, але: я не можу не дивуватися, чому 3 штурмова бригада вела свій "контрнаступ" далі на південь,

проти позицій, які захищали 11 танковий полк та 24 бригада спецназу, "замість" цього?

Але, як і часто буває, я не маю жодного уявлення, про що говорю…

Покровськ-Авдіївка…

> група «Центр» і далі веде наступ на захід та південь. Можливо, за останні два дні він був не таким успішним, як на початку цього тижня: її атаки на Новоторецьке та Гродівку фактично було зупинено (здається, 151 механізовану бригаду було підсилено… не впевнений, чи підрозділами 14 механізованої, чи 71 єгерської, або обома). Ймовірно, 47 механізована бригада отримала серйозні підкріплення (батальйон "Скеля"?)… якщо не з іншої причини, то тому, що таких у тилу насправді достатньо. Питання полягає лише в тому, щоб перекинути їх до Покровська, поки залізнична та дорожня мережа у цій місцевості ще під контролем ЗСУ.

На південному фланзі цього російського наступу ЗС РФ захопили Михайлівку, Мемрик та Карлівку й просунулися в напрямку Українська (по якому росіяни завдають потужні авіаудари та артилерійські обстріли), Лісівки, Долинівки та Галицинівки. Російські FPV вже атакують тилові позиції ЗСУ в Цукуриному та Гірнику…

> *(Кадр з відео: Гарячий кінець чергового російського наступу на позиції 59 мотопіхотної бригади у південно-східному секторі ділянки Покровськ-Авдіївка).*

Швидке падіння Мемрика стало особливим ударом, оскільки цей російський поштовх загрожує тилу підрозділів ЗСУ на схід від річки Вовча, зокрема 15 батальйону Нацгвардії "Кара-Даг", 68 єгерській бригаді, 59 мотопіхотній бригаді (яка все ще є однією з найкращих бригад ЗСУ) та 117 бригаді територіальної оборони. Якщо 25 механізована бригада не знайде спосіб зупинити росіян в районі Українська, їм усім доведеться швидко відступати на захід від Вовчої – або чекати, поки росіяни їх не оточать, і це за річкою…

Курахове-Вугледар… росіяни все ще намагаються подолати опір 79 десантної бригади у західній частині Костянтинівки (зверніть увагу, як зростає використання цивільних транспортних засобів у російських наступах не лише в цьому секторі) й повільно просуваються по дорозі 00532 у напрямку Водяного.

> https://x.com/front_ukrainian/status/1829876056565874874

Також рано вранці ЗС РФ розпочали чергову велику атаку на Вугледар. Деталі цієї атаки ще уточнюються.

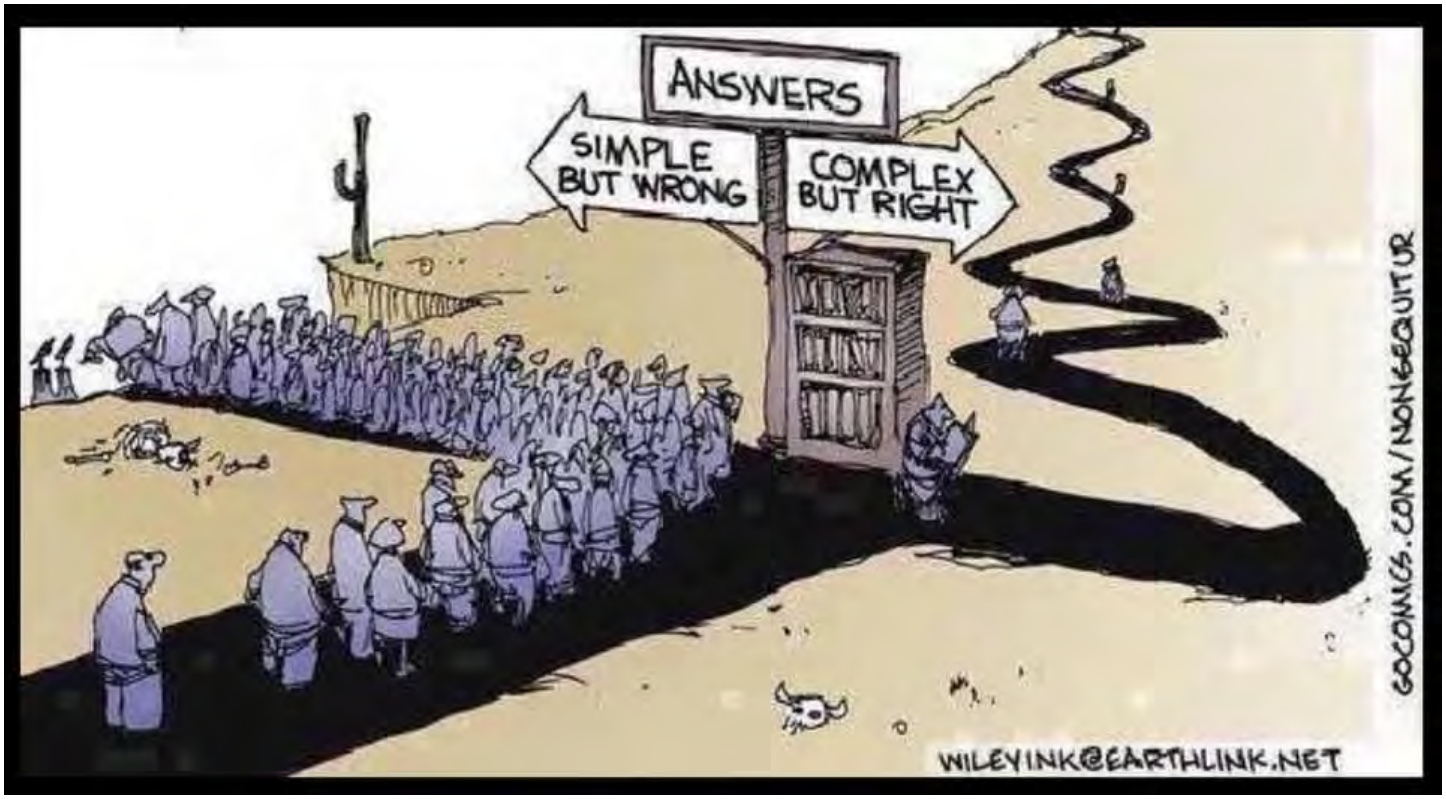
Ах так, і... прохання до панів співробітників з "Центру стратегічних досліджень": якщо ви вже використовуєте мій список російських підрозділів, які передислоковано до Курська (як ви це зробили вчора), на складання якого у мене пішло кілька днів, та ще години на його верифікацію, будь ласка, використовуйте якесь форматування (щоб список було легше читати) і вказуйте джерело.

На світлій стороні…

Окрім того свербіння в моєму мізинці, яке, здається, вже досить відоме моїм читачам, у мене також з'явилася маленька, руда... істота... ну, схожа на стрибуна з довгим, тонким хвостом і двома маленькими ріжками... а, байдуже... суть полягає в тому, що ця істота весь час скаче з лівого плеча на праве. Вона має багато злісних ідей, і кожне друге речення закінчується словами "хі, хі, хі".

Однією з її останніх ідей було змусити мене уявити реакцію "Тріо Фантастікус" [Байдена, Саллівана і Блінкена] на російський удар з Калінінградського анклаву по Берліну, Лондону, Варшаві або одній з великих американських баз у Європі – таких як Рамштайн або Авіано...

"О, вибачте, ні: ви не можете застосувати ATACMS по Калінінграду. Це важливо для національних інтересів, щоб Безос відновив сервіс Amazon Prime у Росії після закінчення війни... хі, хі, хі…".



***

№ 3.303

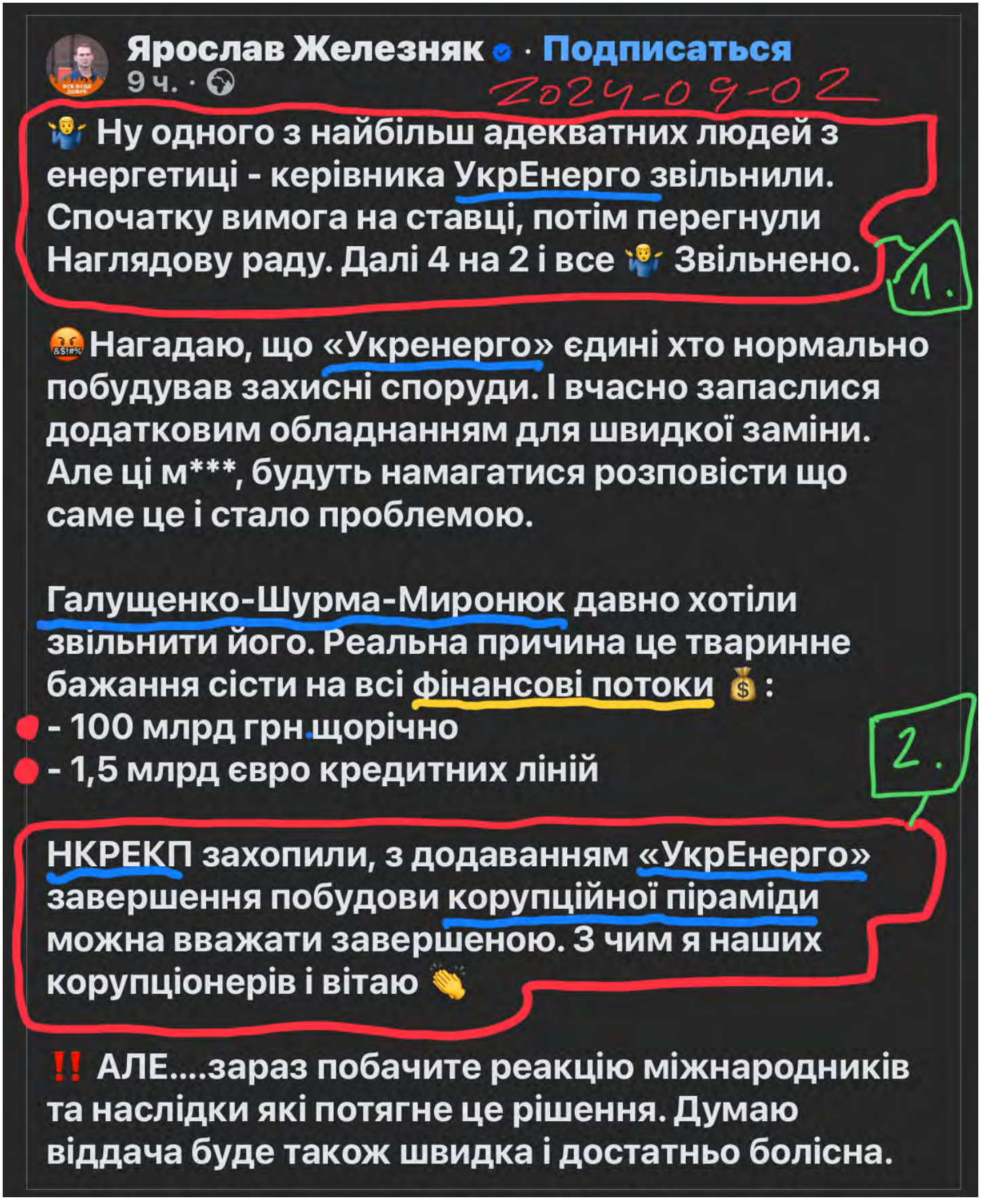

Ярослав Железняк · Подписаться
9 ч. ·
2024-09-02
🤷 Ну одного з найбільш адекватних людей з енергетиці - керівника УкрЕнерго звільнили. Спочатку вимога на ставці, потім перегнули Наглядову раду. Далі 4 на 2 і все 🤷 Звільнено.
1.
🤬 Нагадаю, що «Укренерго» єдині хто нормально побудував захисні споруди. І вчасно запаслися додатковим обладнанням для швидкої заміни. Але ці м***, будуть намагатися розповісти що саме це і стало проблемою.
Галущенко-Шурма-Миронюк давно хотіли звільнити його. Реальна причина це тваринне бажання сісти на всі фінансові потоки 💰:
- 100 млрд грн щорічно
- 1,5 млрд євро кредитних ліній
2.
НКРЕКП захопили, з додаванням «УкрЕнерго» завершення побудови корупційної піраміди можна вважати завершеною. З чим я наших корупціонерів і вітаю 👏
‼️ АЛЕ....зараз побачите реакцію міжнародників та наслідки які потягне це рішення. Думаю віддача буде також швидка і достатньо болісна.

Рис1

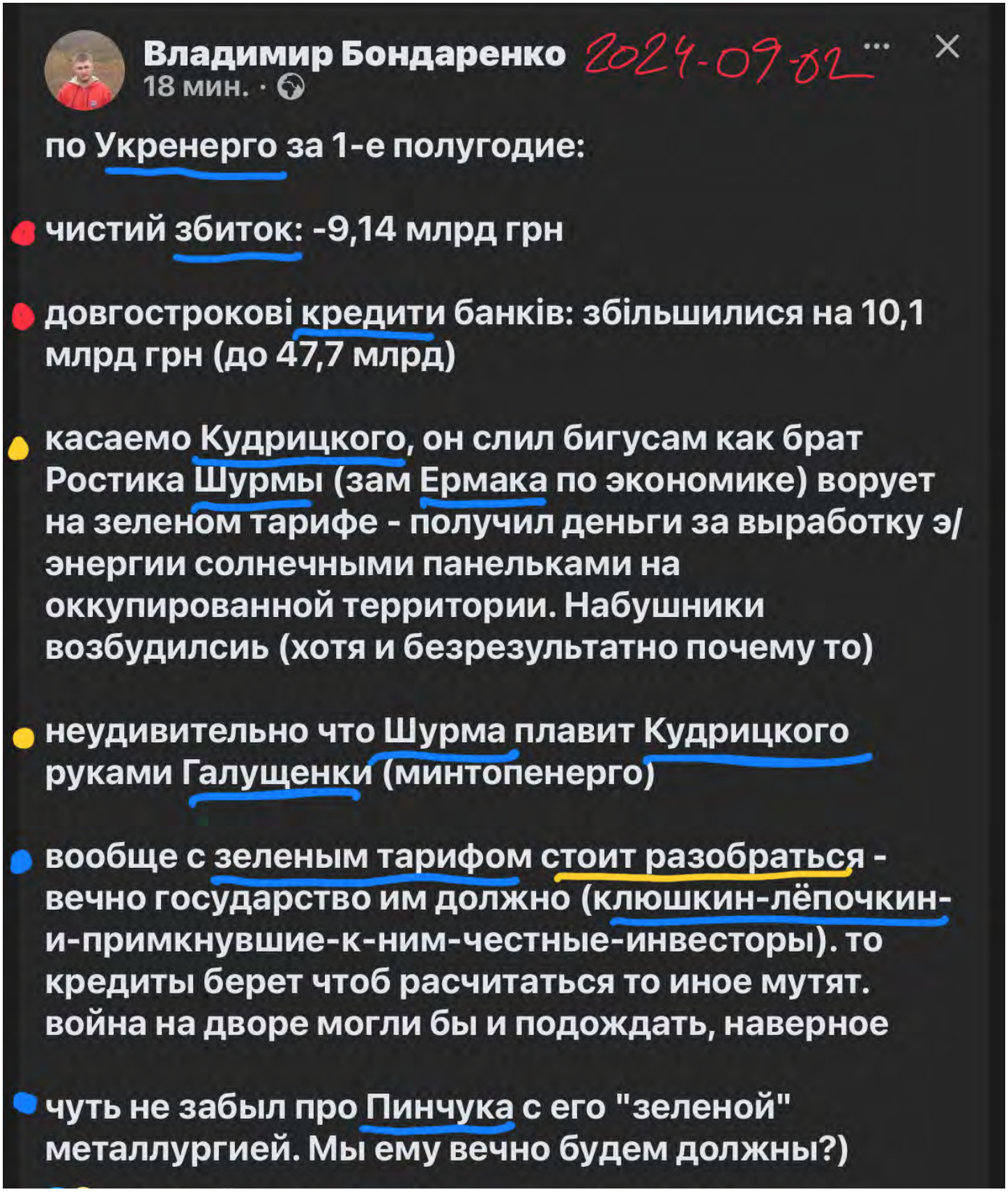
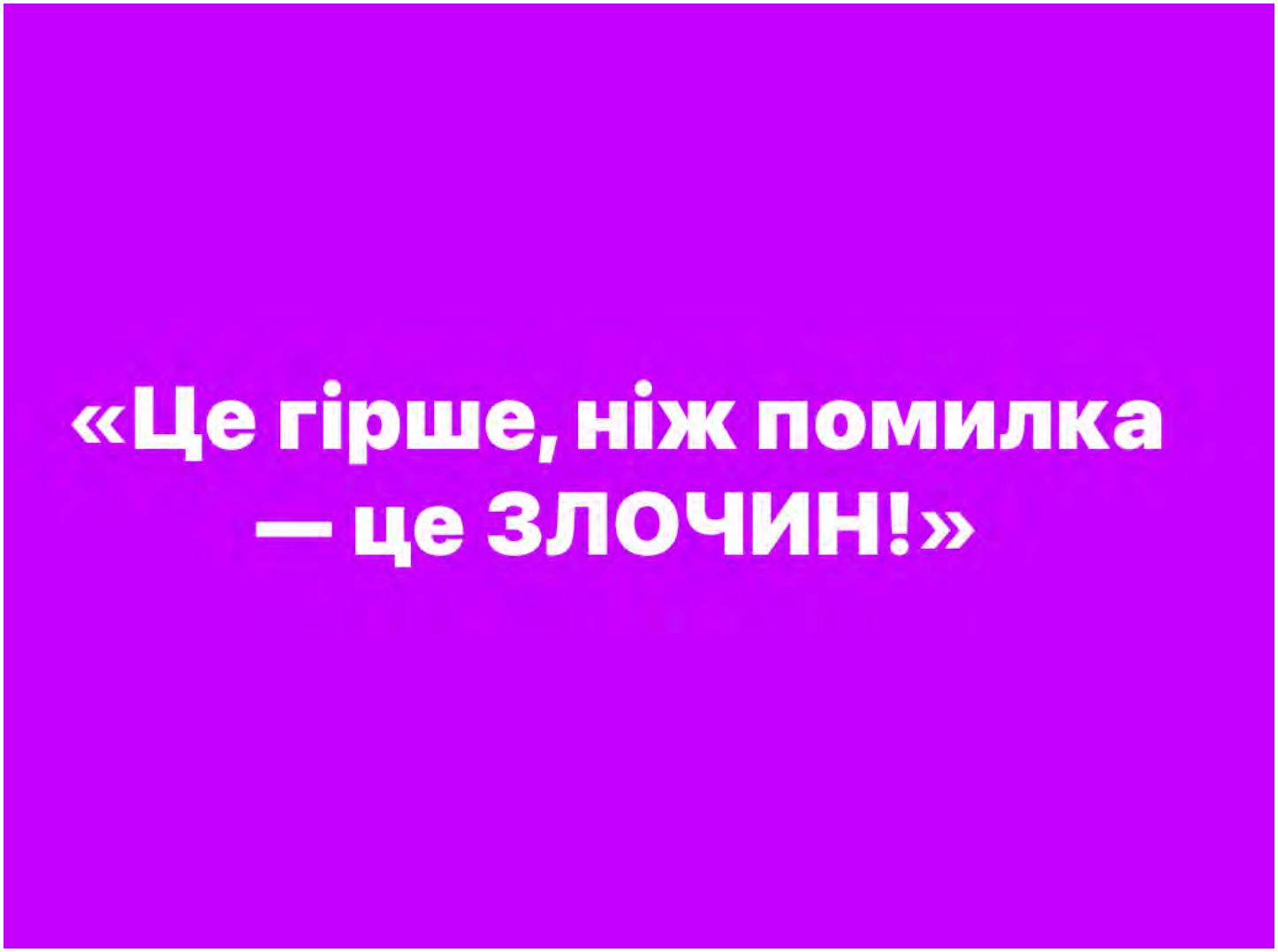


Рис2

***

№ 3.304-1

Рубрика "Мрак"



2024-09–02

Загородній

11,2 млрд грн, які були зібрані торік з місцевих громад як ПДФО, за рік витратили лише 2%

Рік тому, у листопаді 2023 влада зі скандалом забрала у місцевих територіальних громад частину ПДФО.

Тоді народний депутат та голова бюджетного комітету Ради Роксолана ***Підласа*** казала, що ці кошти планується витратити на забезпечення військових.

Зокрема 50% мало піти на закупівлю дронів, 50% - артилерійських систем. Загалом – 11,2 млрд грн.

> https://forbes.ua/news/skorochennya-vidatkiv-i-shche-bilshe-viyskovogo-pdfo-u-byudzhetnomu-komiteti-rozpovili-de-vizmut-500-mlrd-grn-na-armiyu-02092024-23353

Сьогодні в 2024 Роксолана ***Підласа*** написала пост, в якому повідомила наступне:

— **з цих коштів, які були в терміновому порядку стягнуті з місцевих громад, освоєно лише 2%**.

Тобто,

— **гроші цілий рік лежали на рахунках та ними ніхто не користувався.**

Мінстратегпром та «***Укроборонпром***» не зміг використати 26 млрд грн.

Хоча

— **їх могли б віддати приватним підприємствам під військові закупівлі, які більш ефективно працюють.**

Маю надію, що на цю ситуацію зверне увагу влада та компетентні органи.

Адже ці мільярди потрібні нашому ВПК, який задихається від нестачі кредитів та грошей на оборонне замовлення.

До речі,

— сам пан ***Камишин*** **якось говорив, що потужностей підприємства ВПК вистачає для виробництва продукції на 10 млрд дол.**

https://speka.media/ukrayinskii-oboronnii-kompleks-zdaten-virobiti-do-18-20-mlrd-na-rik-kamisin-pn0y24

***

№ 3.304-2

Скорочення видатків і ще більше військового ПДФО. У бюджетному комітеті розповіли, де візьмуть 500 млрд грн на армію



2023-09-02



Павло Калашник

Щоби знайти додаткові 500 млрд грн на армію, влада хоче урізати витрати та отримати більше до держбюджету від «військового ПДФО», повідомила голова бюджетного комітету Верховної Ради

Урізати витрати та отримати більше до держбюджету від «військового ПДФО» – так влада шукатиме додаткові 500 млрд грн на армію, каже голова бюджетного комітету Верховної Ради Роксолана ***Підласа***.

Потреба у пошуці додаткових коштів на армію виникла, коли податковий комітет парламенту скоротив очікувані надходження від податкового законопроєкту зі 125 млрд грн до 30 млрд після обговорень з Мінфіном, бізнесом та НБУ.

1. Ключові факти

1) Щоб знайти кошти для Сил оборони, влада планує отримати більше від продажу ОВДП на внутрішньому ринку. Державні папери купуватимуть банки – їхній вклад «чистими» має збільшитись зі 160 млрд грн до 216 млрд до кінця року.

2) Депутати та урядовці стали оптимістичнішими у питанні очікувань фактичних надходжень цього року – вони очікують отримати 100 млрд грн від перевиконання податків і зборів. Раніше йшлося про 76 млрд.

3) Скорочення видатків має додати ще 25 млрд грн, пише Підласа.

2. На чому планує зекономити держава

1) 11,2 млрд грн – з Мінстратегпрому, а саме – з програми «розвитку ОПК». Це кошти так званого «військового ПДФО», уточнила Підласа.

2) 4,5 млрд грн – відмова від поповнення Резервного фонду, яке було передбачене в першій версії урядового законопроєкту.

3) 1 млрд грн – економія коштів Мінмолодьспорту, Мінцифри, Мінкультуру, Міносвіти, НАЗК (з фінансування політичних партій), Мінреінтеграції, Мінвідновлення, ЦВК тощо.

4) 662,2 млн грн – з Державної митної служби.

5) 227,8 млн грн – скоротили видатки на утримання органів влади.

6) Ще одна важлива норма – пропонується змінити принцип розподілу «військового ПДФО» на три останні місяці 2024 року. А саме скасувати спрямування частини «військового ПДФО» на Мінстратегпром, що, за словами Підласи, збільшить ресурс бюджету для ЗСУ та інших військових на 11,2 млрд грн).

Контекст

18 липня у Верховній Раді зареєстрували урядовий законопроєкт №11416, який пропонував на час воєнного стану збільшити військовий збір для всіх громадян і додатково встановити збори для окремих галузей.

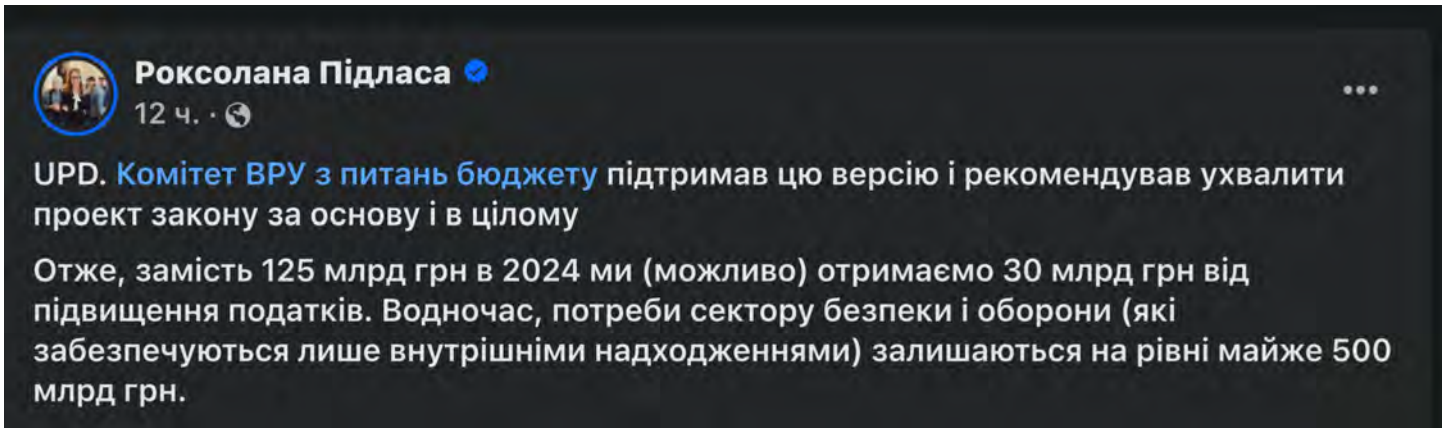
Наприклад, 5% – з доходів операторів від мобільних послуг, 15% – на операції з купівлі авто, 30% – ювелірних прикрас. Наймасштабніший пункт разом з військовим збором був податок за ставкою 1% від обороту для юридичних осіб. Так після критики з боку депутатів та бізнесу з проєкту прибрали цей податок з обороту, замінивши його на підвищення ПДВ.

Однак і ПДВ зрештою з документа зник. Як розповів Forbes посадовець, дотичний до обговорень, на цьому наполягав президент Володимир Зеленський. Замінити ці податки депутати хотіли підвищенням до 50% ставки корпоративного податку для банків, але тут вже проти виступили Мінфін та Нацбанк.

Тож **у підсумку законопроєкт, який мав принести до бюджету додатково 125 млрд грн до кінця 2024 року, тепер має додати лише 30 млрд грн, а решту влада шукає з інших джерел.**

***

№ 3.304-3



Роксолана Підласа

UPD. ***Комітет ВРУ з питань бюджету*** підтримав цю версію і рекомендував ухвалити проект закону за основу і в цілому

Отже, замість 125 млрд грн в 2024 ми (можливо) отримаємо 30 млрд грн від підвищення податків.

Водночас,

потреби сектору безпеки і оборони (які забезпечуються лише внутрішніми надходженнями) залишаються на рівні майже 500 млрд грн.

Які джерела покриття видатків пропонує ***Мінфін***? Порівнюємо урядовий проект ***11417*** і пропоновану «комітетську версію» (яку сьогодні розгляне Комітет з питань бюджету):

1) Близько 115,4 млрд грн – скорочення видатків по обслуговуванню і погашенню державного боргу (в урядовій версії було -125,6 млрд грн)

2) Додаткові близько 216 млрд грн планується залучити від розміщення ОВДП (планувалось +160 млрд грн в урядовій версії)

3) Додатково близько 100 млрд грн ми отримуємо від ПЕРЕВИКОНАННЯ податків і зборів (а планувалось раніше – 76 млрд грн)

4) Близько 12,7 млрд грн – надходження від акцизів на пальне і тютюн (було – 13,7 млрд грн)

5) Близько 30 млрд грн – це очікувані надходження від нових податкових змін (планувалось 125 млрд грн)

6) Скорочення/відмова від нових видатків по загальному і спеціальному фонду на 25,5 млрд грн

Основні позиції скорочення видатків:

1) 11,2 млрд грн – з Мінстратегпрому (з програми «розвитку ОПК». Це кошти так званого «військового ПДФО». Водночас, в Міністерства залишаються кошти на цій програмі по загальному фонду – передбачено 7,7 млрд грн на рік + залишок накопиченого з початку року «військового ПДФО» по спец фонду – близько 32 млрд грн),

2) 8,6 млрд грн – невикористані кошти Мінсоцполітики (план закладений в бюджеті перевищив фактичні видатки за 8 місяців року),

3) 4.5 млрд грн – відмовились від поповнення Резервного фонду, яке було в урядовій версії (в серпні Уряд вже зробив перерозподіл майже на 30 млрд грн на користь Резервного фонду з програми обслуговування боргу та інших),

4) 1 млрд грн – інші скорочення через економію коштів вМінмолодьспорту, Мінцифри, Мінкульті Міонсвіти, НАЗК (з фінансування політичних партій), Мінреінтегарції, Мінвідновлення, ЦВК (з виборів місцевих депутатів) та інші,

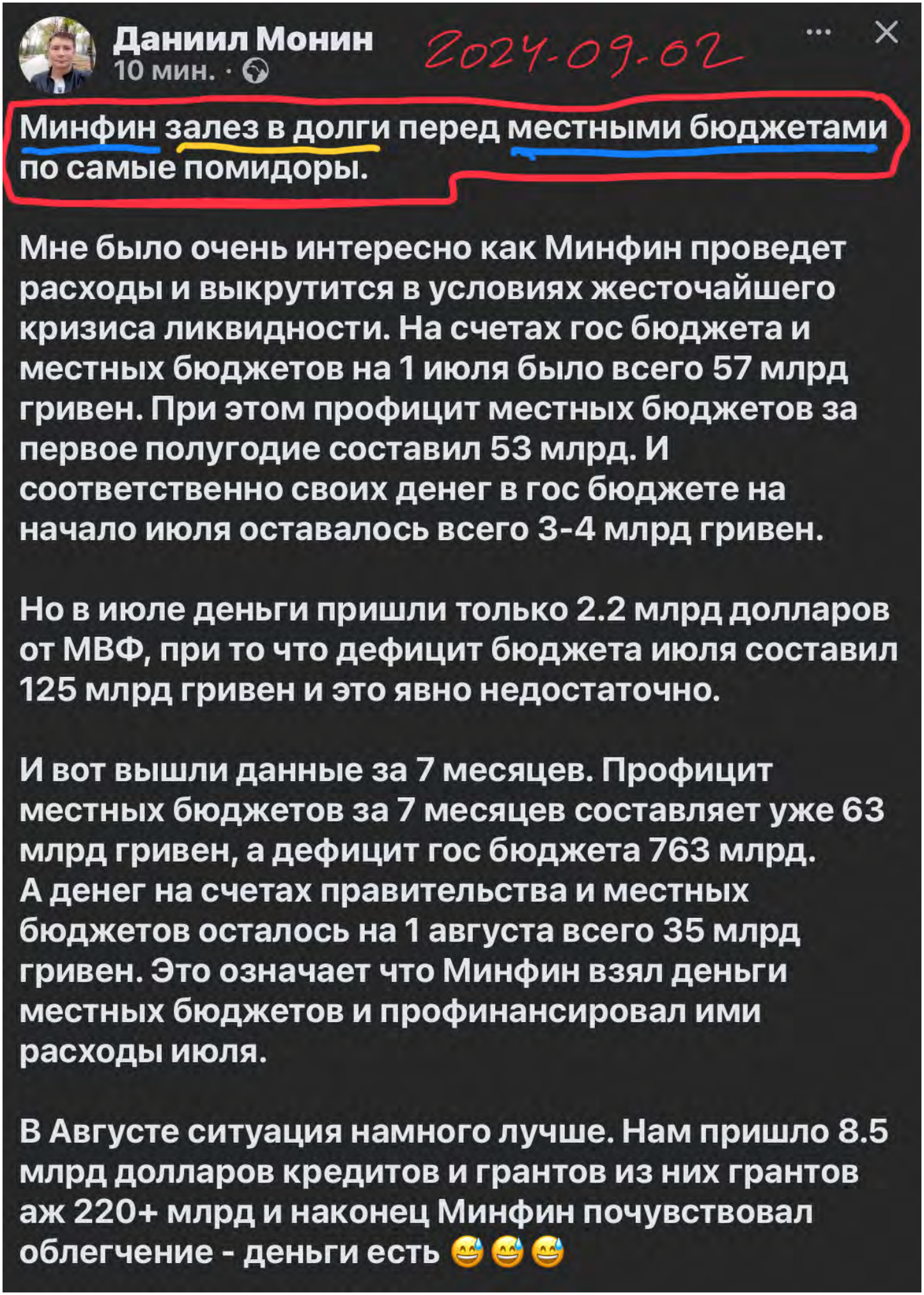
5) 662,2 млн грн з Державної митної служби,

6) 227,8 млн грн – скоротили видатки на утримання органів влади (СКМУ, Держпродспоживслужба, Держстат, ВАКС, Вищий суд інтелектуальної власності, Держгеонадра, Держслужба морського і водного транспорту, Держенергоефективності, Держагенство туризму, Державіаслужба, ДАСУ, Агентство управління держборгом, Держфінмоніторинг, НАДС та інші)

Водночас, нам доведеться відновити видатки на обслуговування державного боргу у сумі +14,9 млрд грн, тому що в серпні (після реєстрації законопроекту 11417) 24,5 млрд грн було спрямовано з обслуговування боргу на Резервний фонд Державного бюджету, про що я вже писала вище.

А також створили нову субвенцію для ОМС (+2 млрд грн) на харчування учнів початкових класів.

Ще одна важлива норма «комітетської версії» законопроекту 11417 – пропонується змінити принцип розподілу «військового ПДФО» на три місяці 2024 року: зараз лише 25% «військового ПДФО» іде в загальний фонд держбюджету, пропонується збільшити цю частку до 59%, а по спеціальному фонду залишити 41% і скасувати спрямування «військового ПДФО» на Мінстратегпром (вище писала, що це збільшить ресурс бюджету для ЗСУ та інших військових на 11.2 млрд грн)


Даниил Монин
10 мин. ·
2024-09-02
Минфин залез в долги перед местными бюджетами по самые помидоры.
Мне было очень интересно как Минфин проведет расходы и выкрутится в условиях жесточайшего кризиса ликвидности. На счетах гос бюджета и местных бюджетов на 1 июля было всего 57 млрд гривен. При этом профицит местных бюджетов за первое полугодие составил 53 млрд. И соответственно своих денег в гос бюджете на начало июля оставалось всего 3-4 млрд гривен.
Но в июле деньги пришли только 2.2 млрд долларов от МВФ, при то что дефицит бюджета июля составил 125 млрд гривен и это явно недостаточно.
И вот вышли данные за 7 месяцев. Профицит местных бюджетов за 7 месяцев составляет уже 63 млрд гривен, а дефицит гос бюджета 763 млрд.
А денег на счетах правительства и местных бюджетов осталось на 1 августа всего 35 млрд гривен. Это означает что Минфин взял деньги местных бюджетов и профинансировал ими расходы июля.
В Августе ситуация намного лучше. Нам пришло 8.5 млрд долларов кредитов и грантов из них грантов аж 220+ млрд и наконец Минфин почувствовал облегчение - деньги есть 😅😅😅

Рис

***

№ 3.305

Волонтерська допомога для ЗСУ, якій жаба цицьки дала після проходження митного контролю України

БІЗНЕС ЦЕНЗОР

26.08.24 14:54

Ввезена із-за кордону "гуманітарка" для ЗСУ на 170 мільйонів загубилась дорогою до військових частин, – Міноборони



Військові підрозділи не змогли підтвердити отримання автомобілів та іншої гуманітарної допомоги на загальну суму 171,8 мільйона гривень, яка була ввезена в Україну для потреб ЗСУ з березня по липень 2024 року.

Про це повідомляє пресслужба Міністерства оборони за результатами аудитів, проведених спільно з Державною митною службою України.

2024-08-28

Максіменко

1) **424 одиниці транспортних засобів;**
2) **476,23 тонни товарів різних найменувань;**
3) **6,2 тонни харчових продуктів.**

02 БЕРЕЗНЯ 2022, СЕРЕДА, 23:35 238

Зеленський створив Координаційний штаб із розподілу гуманітарної допомоги на чолі з Єрмаком



Штаб працюватиме за трьома напрямками: гуманітарна допомога від урядів іноземних держав та міжнародних організацій; допомога від великого бізнесу військовим адміністраціям та громадам; допомогу від органів влади військовим адміністраціям та громадам.

***

№ 3.306

Кілька днів тому, економіст Олексій Кущ опублікував гіпотетичні обороти 16 найбільших онлай-магазинів з продажу контрабандного Apple

	Назва бренду	Середньорічний трафік	Конверсія від загального трафіку	Середній кошик, USD	Орієнтовний онлайн-оборот в рік
1	jabko.ua	18 838 800	0,70%	450	59 342 220
2	estore.ua	6 045 488	0,70%	450	19 043 287
3	istore.ua	5 585 356	0,70%	450	17 593 871
4	ti.ua	3 810 499	0,70%	450	12 003 072
5	yabloki.ua	3 183 847	0,70%	450	10 029 119
6	ipeople.in.ua	710 654	0,70%	450	2 238 561
7	appleroom.ua	3 127 068	0,70%	450	9 850 264
8	stylus.ua	23 324 000	0,70%	450	73 470 600
9	sota.kh.ua	4 255 816	0,70%	450	13 405 820
10	storeinua.com	3 014 300	0,70%	450	9 495 045
11	ilounge.ua	4 053 648	0,70%	450	12 768 991
12	touchstudio.com.ua	93 028	0,70%	450	293 038
13	mta.ua	6 173 516	0,70%	450	19 446 575
14	avic.ua	2 741 204	0,70%	450	8 634 793
15	skay.ua	1 673 760	0,70%	450	5 272 344
16	mcstore.com.ua	587 108	0,70%	450	1 849 390
	Загальний онлайн-оборот, USD				**274 736 992**

2024-09-03

Плінський

Цифри вразили багатьох.

Лише в онлайн збуті нелегальних яблук обертається 300 млн. доларів, а недоотримані бюджетні платежі складають мінімум 60 млн. доларів. (Приблизно 2.4 млрд. грн.)

І це дуже дуже занижені цифри, адже це зовсім не всі мережі, а лише 16.

Окремо є ще офлайн рітейл з часткою 50-60% ринку.

Але пост не про це.

Пост про **зниження до нуля активності правоохоронців в боротьбі з яблучними мережами.**

— Єдина активність БЕБ відбулась по мережі iStore.

Жодної активності по лідерах ринку ЯБКО, YABLUKA, eStore, одвічний STYLUS.

Жодного удару по групі яка контролює нелегальний імпорт (контрабанду) Apple.

Окремо

— **помітна втрата інтересу до ринку електроніки** у Народних обранців, які

— **більш ніж місяць тому**, після заяв Пені ***Прицкер***, обіцяли термінове засідання комітету та швидкі рішення по ***детінізації*** цього ринку.

Але комітету досі немає…

Є відчуття, що

1) — **і правоохоронці і Нардепи вперлися в невидиму стіну, або червону лінію детінізації, за яку їм заходити не можна**.

Наче «хтось» вміло

2) — **підгальмував знищення нелегальних мереж збуту та імпорту яблук.**

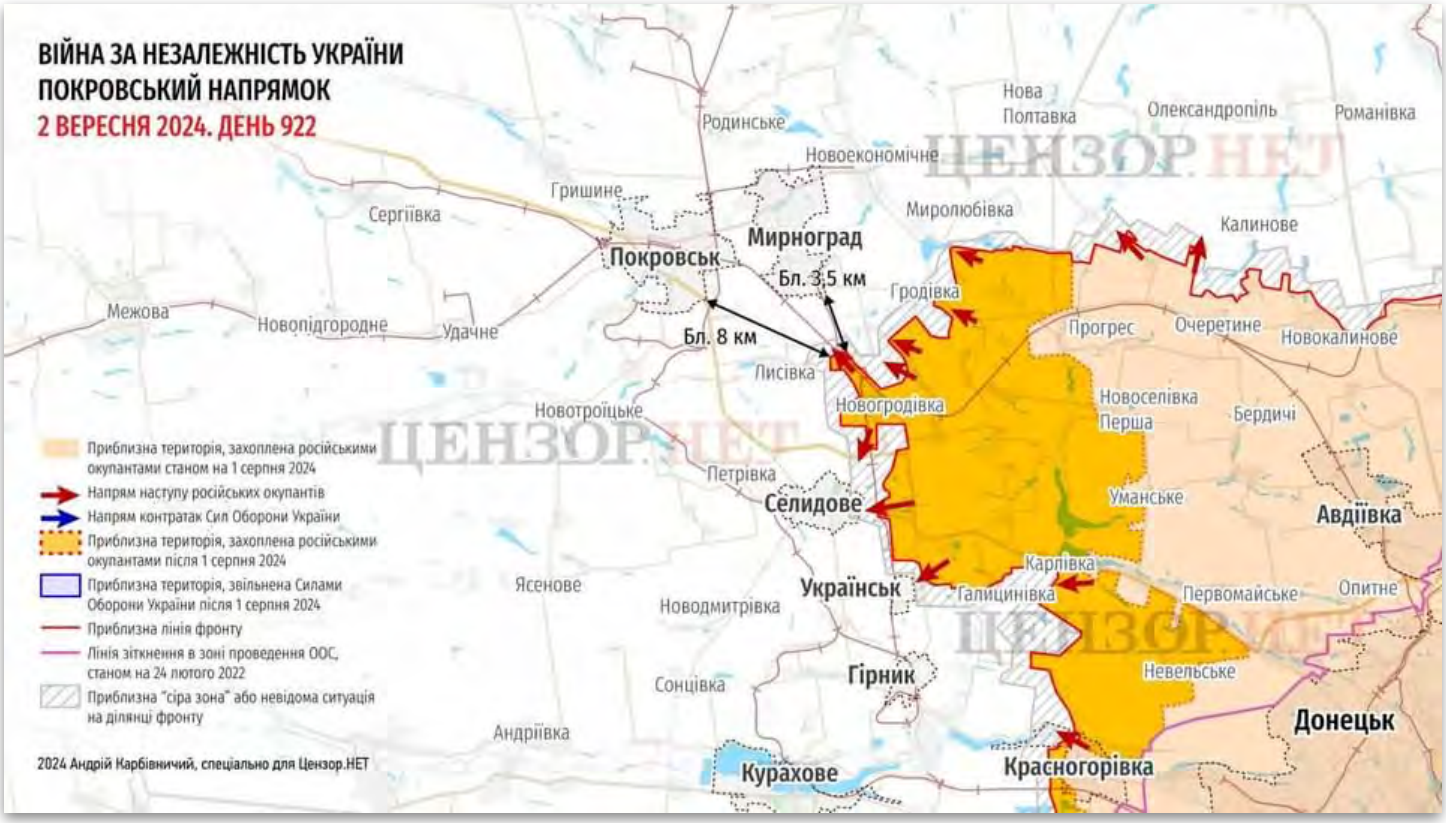
Добре буде помилитися, але відчуття поки таке.

Ну і чекаємо 16 iPhone в Україні. Хто першим почне продавати.

***

№ 3.307

Як врятувати Покровськ, коли ворог 8 км від міста?



2024-09-03

Бутусов

Я контактую з усіма нашими бригадами на даному напрямку.

Сумарно за добу наша аеророзвідка помічає на передовій та у найближчому тилу від 250 до 500 піхотинців противника на фронті шириною до 18 км. Хтось з них йде вперед, а хтось і назад, хтось закріплюється.

Тобто ворог не кидає у бій танкові колонни, не штурмує ротами, перевага у чисельності не носить багатократних значень.

Тактика противника

- розвідка боєм малими групами 3-6 осіб по кільком напрямкам, під управлінням з дрону, у комплексі з ураженням виявлених наших позицій дронами та артилерією.

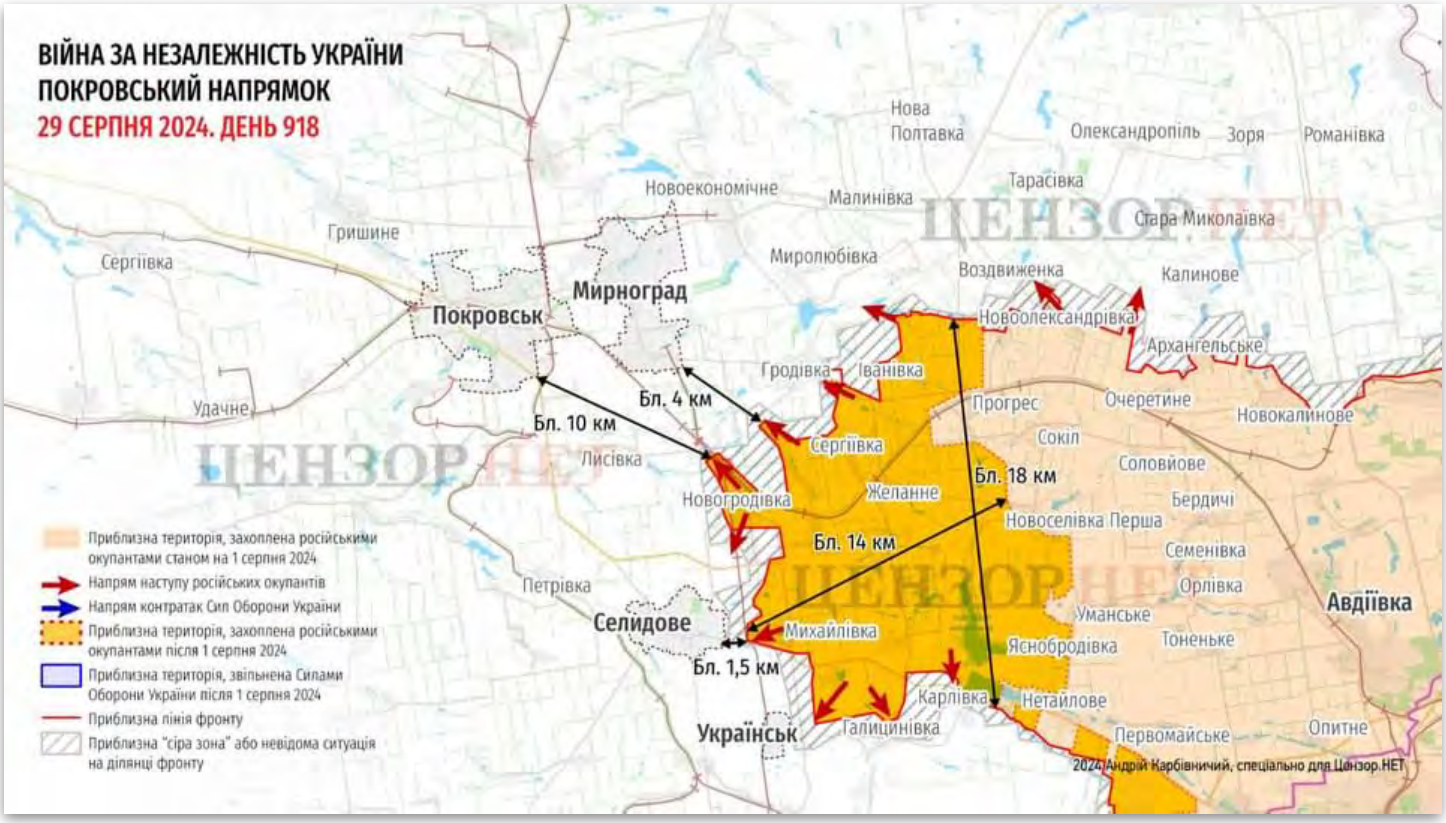
Росіяни несуть значні втрати, але десь вони затікають між нашими бойовими порядками, десь наші відходять після ліквідації кількох штурмових груп, десь **наші відходять через проблеми з управлінням** і ворог швидко займає пусті позиції.

Бо

— у росіян кілька ешелонів бойових порядків у наступі (та розстріл на місці за відмову йти в атаку), а

— у нас бойові порядки у один ешелон, і тому кожен опорник можна продавити.

Зупинити ворога втратами можна тільки якщо обладнати рубіж оборони, і припинити розмінюватись у зустрічних боях у необладнаних посадках.



Щоб зробити невигідним для ворога такий розмін, щоб втрати ворога стали у 5-10 разів більшими, щоб вибити піхоту, потрібна організація та планування в обороні, децентралізовані дії, взаємодія між військами з максимальним застосуванням дронів та РЕБ, обладнанні позиції, розчищені сектори для вогнб та ураження, і, ключове - своя боєздатна піхота, яка не відходить не тому, що безсмертна, а тому що вона добре підготовлена, керована, довіряє своїм командирам, та має заміну для ротації та підтримки.

Щоб ефективно застосувати дрони та РЕБ треба їх фактично підпорядкувати єдиному центру, треба щоб така взаємодія фактично почала працювати, щоб наш РЕБ припинив збивати наші ж дрони.

Щоб **на напрямок негайно поставити сотні мавіків та аутелів в кожну бригаду**, щоб зупинити ворога збільшенням кількості скидів.

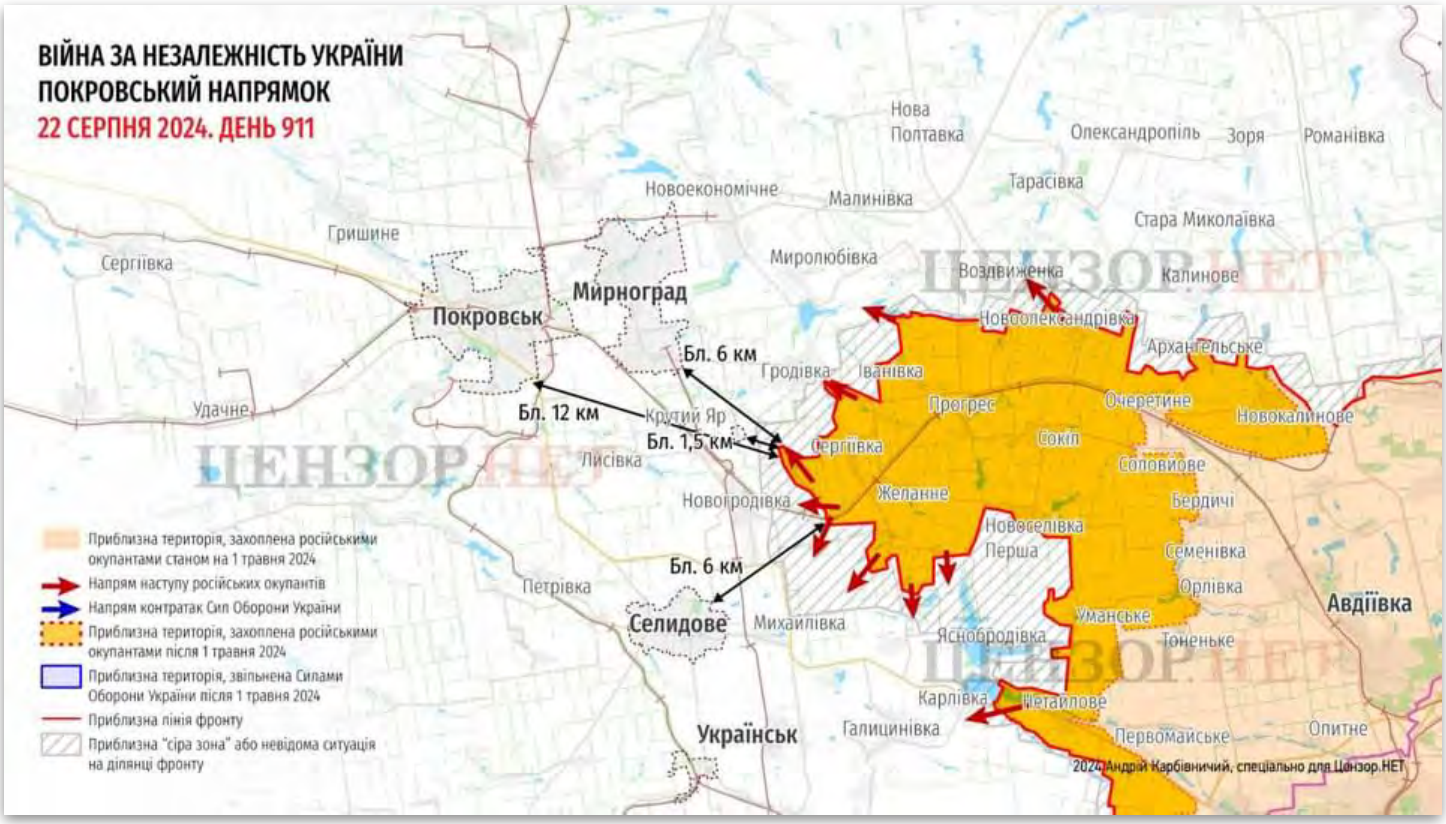
— Поставки від держави носять мізерний характер, і не забезпечують 10% від потреб.

Оскільки

— **командування ОТУ організувати адекватне управління та застосування на оперативному та тактичному рівні не може і не зможе**,

тому

— хтось має частково взяти функції ОТУ на напрямку на себе, так само, як це поклали дуже вдало, наприклад, на 58-му мотопіхотну бригаду на іншому напрямку.

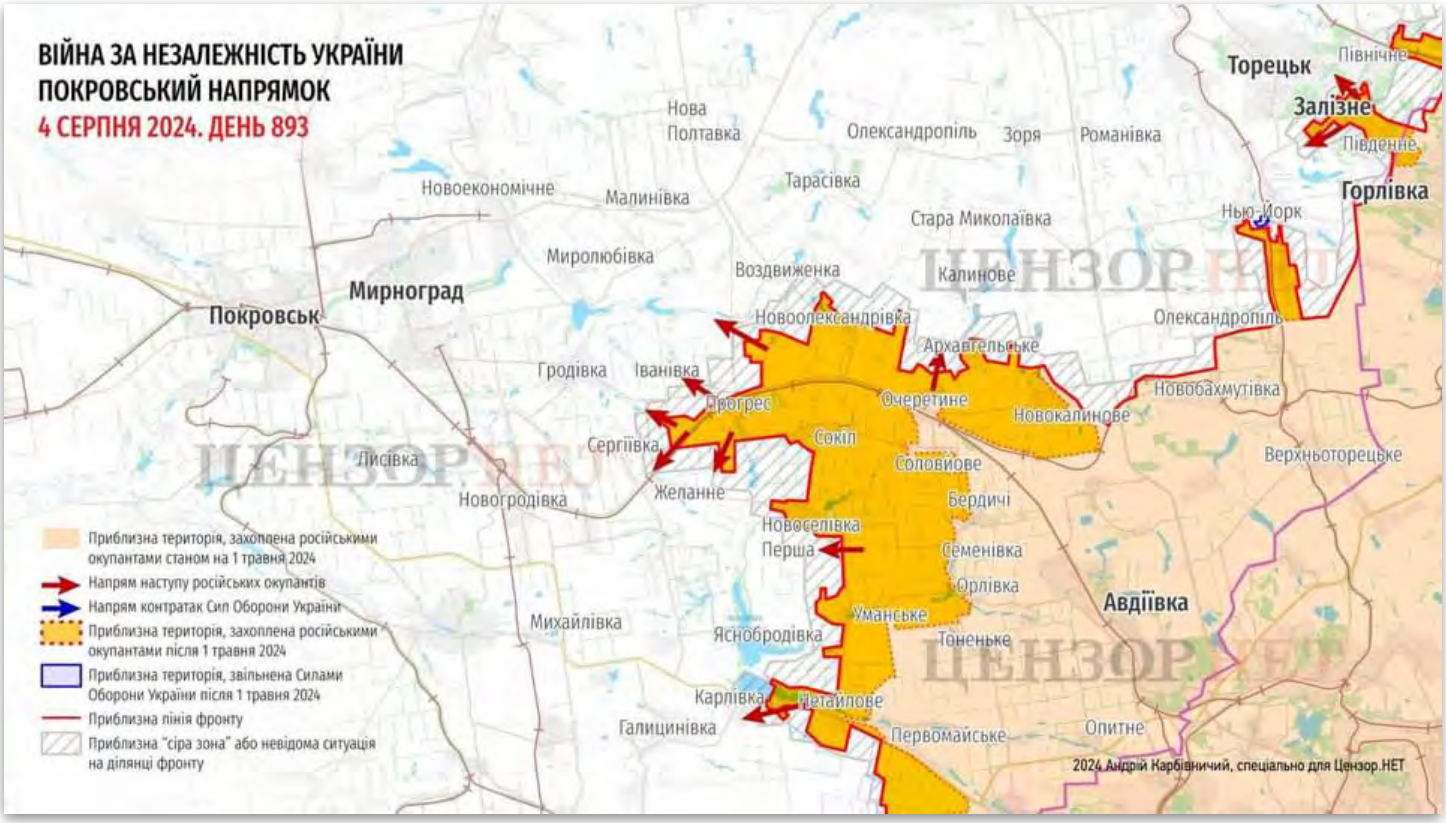


На околицях Покровську треба розгорнути хоча б одну боєздатну бригаду, у якої, судячи з динаміки просування ворога приблизно у 500 метрів на день, буде не більше тижня на розгортання.

Потрібна одна бригада, де є організований ефективний штаб, який здатен налагодити взаємодію на місці між усіма приданими підрозділами, між дронами та РЕБ, між розвідкою та засобами ураження.

У Покровську працює єдина в Україні шахта, яка виробляє навіть зараз коксоване вугілля. У разі втрати Покровська нам не тільки доведеться купувати все коксоване вугілля за кордоном, нам доведеться збільшити навантаження на комунікації, щоб везти з-за кордону додаткові мільйони тон.

Якщо війська, які обороняють Покровськ, отримають від держави та власника шахти (ДТЕК), кошти на дрони, РЕБ, пікапи та квадроцикли, то за наявності одної адекватно організованої бригади **наступ росіян цілком можливо зупинити**.



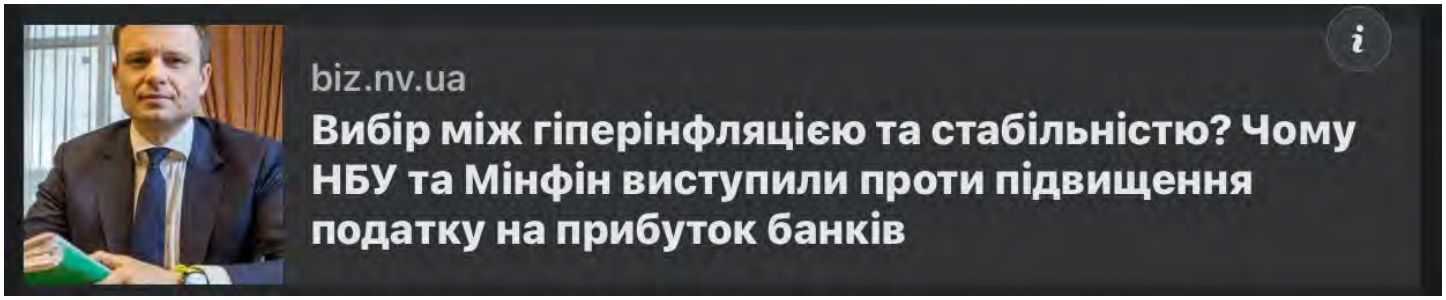
Для держави та сил оборони це максимально вигідно.

На фото: динаміка наступу ЗС РФ на Покровську агломерацію.

***

№ 3.308-1

Про пацюків



2024-09-03

Лямець

Абсолютно кулуарне та гидке рішення.

Яке намагаються виправдати неіснуючою вимогою МВФ.

Ніж перейменовувати копійку, краще б голова НБУ Андрій Пишний реально допоміг країні. Щодо пана Марченка - вперше бачу міністра фінансів, який відмовляється наповнювати бюджет.

Щодо Данили ***Гетманцева*** - він вишукана політична куртизанка. Не вперше підмахує подібні рішення. Фраза «депутати комітету погодилися прибрати

норму з законопроекту» означає, що рішення прийняте паном ***Єрмаком***, і треба якнайшвидше його втілити, аби пана Данилу не позбавили права годуватися з ***Податкової*** та ***грального бізнесу***.

В чому тут справа?

Банки отримують мільярди гривень від держави. За нормальних умов, вони б цих грошей не бачили.

1) — Джерело мільярдів - відсотки за ОВДП, які платить ***Міністерство фінансів***.

2) — ***НБУ*** має великий портфель державних облігацій.

3) — Щороку ін отримує десятки мільярдів від ***Мінфіну***.

4) — Зазвичай, **ці гроші він може повернути до бюджету як «прибуток НБУ».**

Але навіщо допомагати якомусь бюджету?

Він

— роздає ці гроші банкам під виглядом «операцій з депозитними сертифікатами».

Протягом року *Національний Банк* друкує мільярди, які віддає банкам, так списуючи свій «прибуток».

Звісно, що банки розпухають від прибутків, яких не мали отримати.

Якби не було депозитних сертифікатів НБУ, багато з них мали б збитки.

Особливе лихо мали б прогресивні менеджери «***Укрексімбанку***», які зробили дірку у капіталі банку, і банк за усіма стандартами треба було ліквідовувати.

1) — Але тут на допомогу прийшов ***Нацбанк***, і почав роздавати гроші.

2) — Замість ліквідації та покарання винних у пограбуванні банку - його заливають грошима, аби врешті решт нікого не посадили.

У програші лише бюджет.

До нього *начебто* ще треба зібрати 500 млрд грн, аби профінансувати ЗСУ.

Але

— НБУ та Мінфін кажуть - «не треба нам ті десятки мільярдів податків, які можуть заплатити банки зі своїх надприбутків».

Знаєте, яку альтернативу вони запропонували?

Вірно,

— зробити так, щоб держава ще більше фінансувала банки.

1) — Мінфін візьме нові борги.

2) — Випустить облігації майже на 300 мільярдів, а їх куплять банки з тих самих грошей, які мали сплатити у вигляді податків.

3) — А ще наступні три-п’ять-сім років бюджет платитиме банкам відсотки.

Я зву це **корупцією та казнокрадством**.

Особливо чудово, що **ці явища відбуваються під час війни, коли чиновники зі світлими обличчями закликають населення збирати донати, аби допомогти ЗСУ**.

Пацюки…

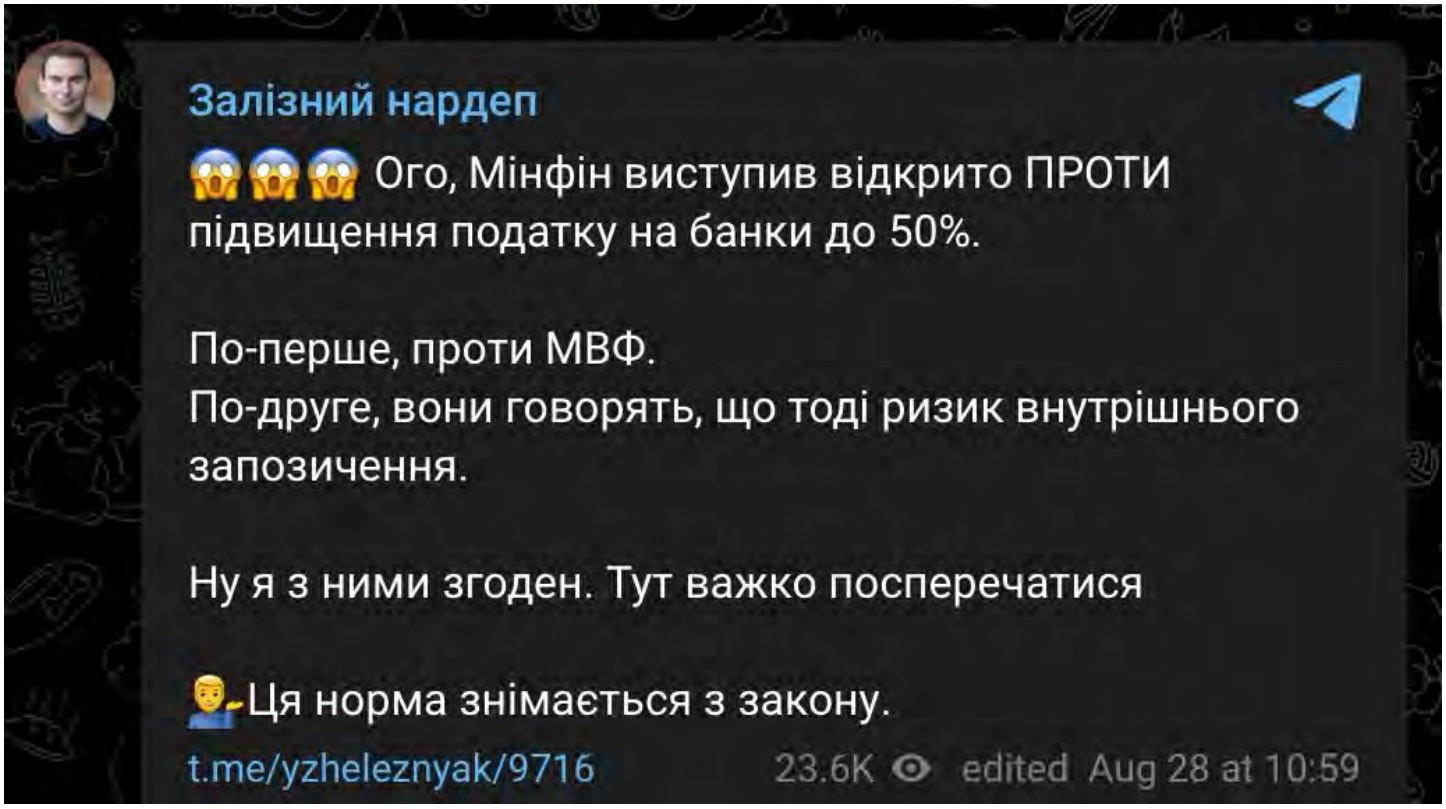


Рис1

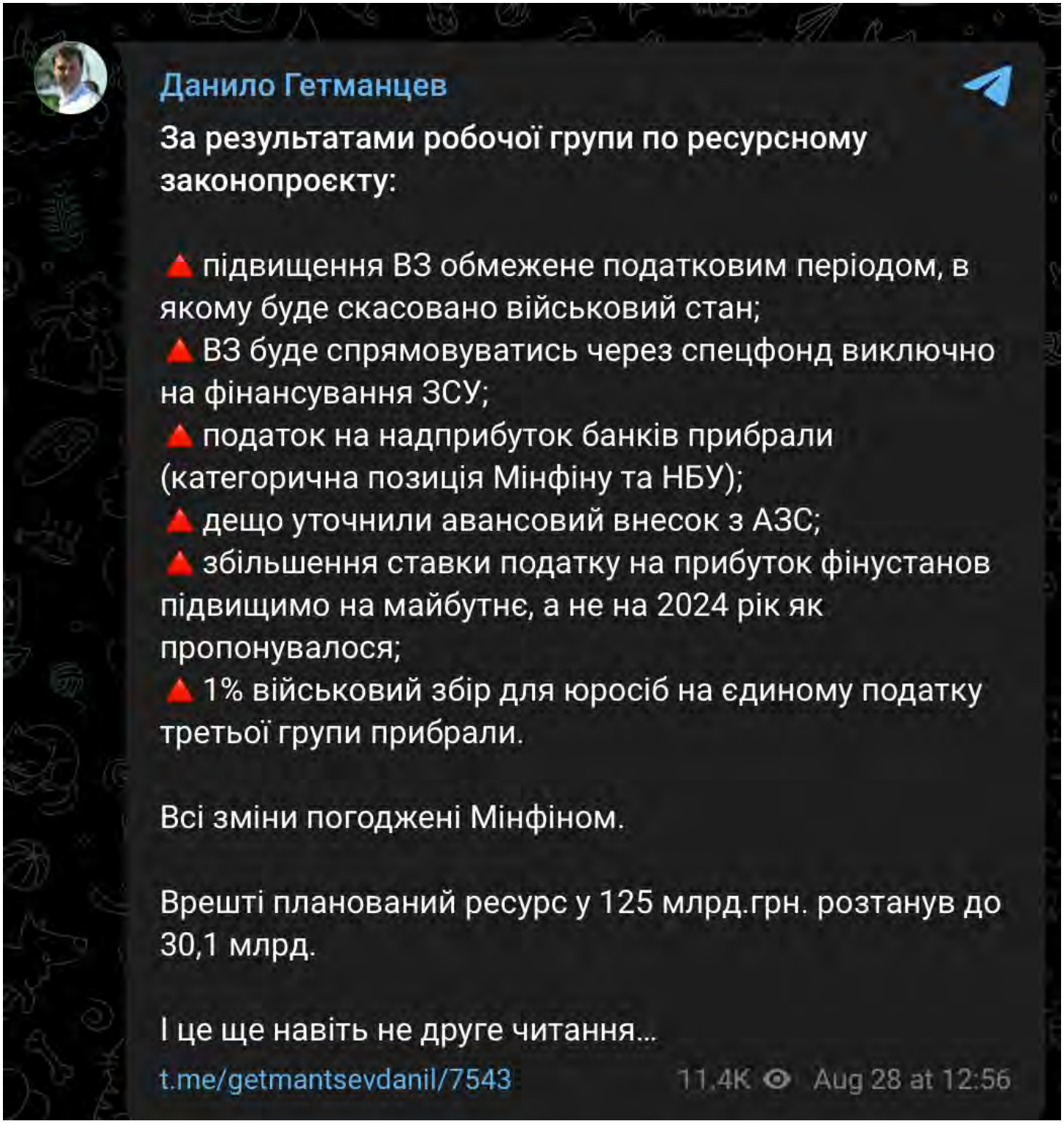

Данило Гетманцев
За результатами робочої групи по ресурсному законопроєкту:
🔺 підвищення ВЗ обмежене податковим періодом, в якому буде скасовано військовий стан;
🔺 ВЗ буде спрямовуватись через спецфонд виключно на фінансування ЗСУ;
🔺 податок на надприбуток банків прибрали (категорична позиція Мінфіну та НБУ);
🔺 дещо уточнили авансовий внесок з АЗС;
🔺 збільшення ставки податку на прибуток фінустанов підвищимо на майбутнє, а не на 2024 рік як пропонувалося;
🔺 1% військовий збір для юросіб на єдиному податку третьої групи прибрали.
Всі зміни погоджені Мінфіном.
Врешті планований ресурс у 125 млрд.грн. розтанув до 30,1 млрд.
І це ще навіть не друге читання...
t.me/getmantsevdanil/7543
11.4K
Aug 28 at 12:56

Рис2

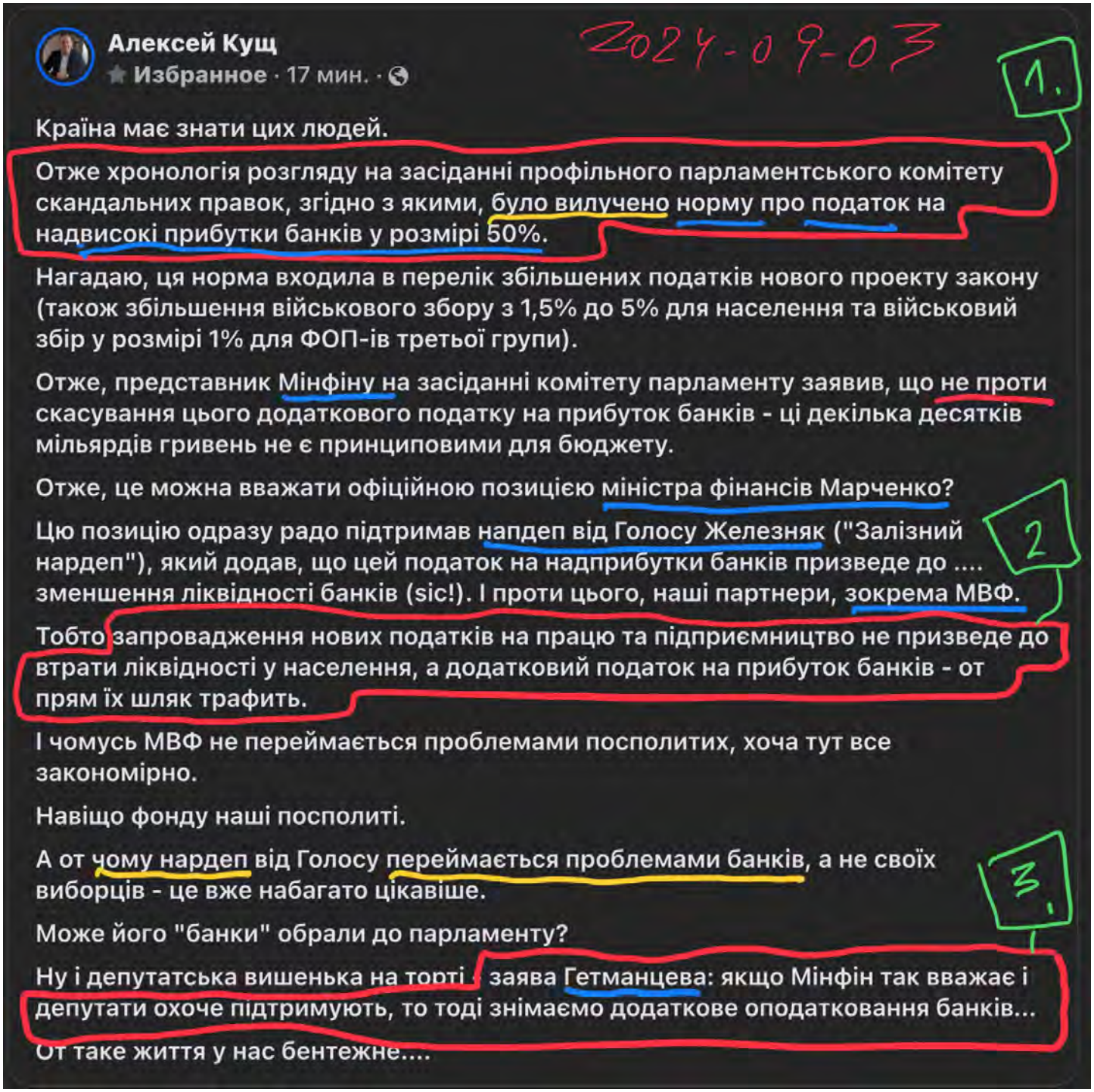


Рис3

***

№ 3.308-2

Вибір між гіперінфляцією та стабільністю? Чому НБУ та Мінфін виступили проти підвищення податку на прибуток банків



*Міністр фінансів Сергій **Марченко** вважає за краще залучити вільні гроші банків у боргові зобов'язання держави*

2024-09-03

Петро Шевченко

Національний банк України та ***Міністерство фінансів*** виступили **категорично проти підвищення податку на прибуток банків до 50%** у 2024 році.

Ця норма зникла з оновленого урядового законопроєкту.

Міністерство фінансів зазначило, що

> **— така зміна може суперечити домовленостям з Міжнародним валютним фондом (МВФ) і негативно вплинути на внутрішні запозичення.**

НБУ також попередив, що

> **— підвищення податку може створити додаткові ризики для державних банків, зокрема вимагати їх додаткової докапіталізації.**

Врахувавши ці аргументи, **уряд вирішив виключити норму про підвищення податку на прибуток банків із законопроєкту *№ 11416***.

***

№ 3.309

Зламати все: як влада після трьох років невдалих спроб прибрала голову "Укренерго" Кудрицького



2024-09-03

Автор: *Тетяна Ніколаєнко*

У п’ятницю на Ставці верховного головнокомандувача було вирішено відправити у відставку голову правління "Укренерго" Володимира Кудрицького. Підстава – нібито обстріли 26 серпня, внаслідок яких знову постраждала енергосистема України. За підсумками ставки мали бути відправлені у відставку командувач Повітряних Сил генерал-лейтенант Микола *Олещук* та *Кудрицький*.

Але якщо Олещука може звільнити сам президент, то голову правління "Укренерго" – лише наглядова рада. І до вечора понеділка головна інтрига питання і полягала в тому, чи є в Україні незалежне корпоративне управління. Тепер в цьому є дуже серйозні сумніви. Наглядова рада звільнила Кудрицького.

Хоча **реальна причина звільнення була геть не в обстрілах, а в тому, що в системі координат 5-6 менеджерів Кудрицький був геть не свій.**

> За останні 3 роки Кудрицького пробували зняти не один раз, і це вже перетворилося на певний мем. Думаю, в колег навіть лежали заготовки статей на цю тему.

Головними зацікавленими в цьому звільненні експерти не раз називали міністра енергетики Германа ***Галущенка*** та заступника голови Офісу президента Ростислава ***Шурму***.

> Хоча до публічного протистояння, яке могло б легалізувати цю версію, ніколи не доходило.

Кудрицького було обрано головою правління "Укренерго" за конкурсом після того, як звільнився попередній керівник Всеволод ***Ковальчук***.

> 1) — З вересня 2019 року Кудрицький обіймав посаду першого заступника голови правління, а з кінця лютого 2020 року виконував обов'язки керівника "Укренерго". У компанію прийшов у 2016 році, займав пост заступника директора з інвестицій.
>
> 2) — Раніше Кудрицький працював директором з розвитку ПАТ "Укртранснафта", був операційним менеджером та директором з внутрішнього аудиту у провідних міжнародних та українських компаніях: MHP S.A., EastOne, ТНК-ВР, Grant Thornton.
>
> 3) — Здобув освіту з міжнародної економіки в Київському національному економічному університеті, є членом асоціації присяжних бухгалтерів Великої Британії (ACCA), а також сертифікованим внутрішнім аудитором Інституту внутрішніх аудиторів США (CIA).

На момент вступу Кудрицького на посаду "Укренерго" підпорядковувалося Мінфіну.

Це було частиною корпоративної реформи, від якої залежало приєднання України до ENTSO-E, а також отримання траншу кредитних коштів у сумі 500 млн євро в рамках Меморандуму про взаєморозуміння з ЄС у 2019 році.



Передача "Укренерго" в управління Мінфіну була важливим кроком зі створення передумов для успішного проходження компанією сертифікації відповідно до стандартів загальноєвропейської енергосистеми ENTSO-E для приєднання до неї в майбутньому. Як і створення в компанії незалежної наглядової ради.

Але

> **— в липні 2021 року "Укренерго", а також "Магістральні газопроводи України" та "Оператор ринку" передали під управління Міненерго, попри зауваження та критику міжнародних партнерів.**

Це була частина політики на той час нового міністра енергетики Германа Галущенка.

> Натомість він погодився на корпоративну реформу "Енергоатому", який тепер підпорядкований Кабміну.

Із 2021 року, за словами джерел видання, керівництво "Укренерго" не раз отримувало "цікаві" пропозиції запросити потрібних людей на посади в безпеці чи закупівлях. А коли цього не сталося, почалися спроби змінити керівництво й наглядову раду "Укренерго".

Ротація наглядової ради мала відбуватись акурат перед приєднанням до ENTSO-E.

До нового складу наглядової ради компанії увійшли, зокрема, Деян Остоїч, Педер Андреасен, Даніель Доббені, Роман Піонковскі – незалежні члени, Юрій Токарський, Михайло Ільницький, Юрій Бойко – представники від держави.

Але перед цим Міненерго спробувало змінити майже все правління оператора.

Відповідно до листа, який тоді ЕП отримала від джерел з Кабміну, посади мали втратити Олексій Брехт (в. о. члена правління та директора з експлуатації та розвитку мереж), Максим Юрков (член правління та корпоративний секретар), Андрій Немировський (член правління).

> — Водночас на посади членів правління планували призначити Юрія Гапона та Сергія Пушкаря, а також до правління могли увійти Дмитро Олефір, Ярослав Помилуйко та Олег Козачук. Подавалися кандидатури керівництвом Міненерго.

План провалився.

Але спроби впливу на оператора – ні.

Наприклад, пояснити, кому виплачувати борги, а кому – ні. Якщо ви забули, то 2021 рік проходив під знаком великого обурення виробників зеленої енергії, що їм не виплачують гроші. Але платити просили не їм. А значно крупнішим гравцям.

У перший рік повномасштабного вторгнення Кудрицького не сильно атакували.

Принаймні публічно.

Хоча в цей рік з'явився аудит, де крім дорогої закупівлі трансформаторів по $10,6 тисяч за МВА у компанії "Союз" (якій потім пригадали через певні матеріали в ЗМІ роботу в Росії), компанії ставили в провину ще й зволікання із запуском експорту електроенергії в межах підключення до ENTSO-e.

Як відомо, це приєднання мало відбутися лише 2023 року, і

> **— лише дивом, у межах тестування, ми опинилися підключеними до Європи, а не в повній залежності від Росії.**

Утім, **це не завадило деяким аудиторам написати у звіті:**

> "Відкриття експорту електроенергії лише на величину 100 МВт з 30 червня 2022 року свідчить про необґрунтоване зволікання з боку НЕК "Укренерго" з відкриття та збільшення можливостей міждержавного

перетину для експорту електроенергії до Європи (в умовах енергетичної кризи у Європі через обмеження споживання російських енергоресурсів) призвело до недоотримання коштів за перетин з боку НЕК "Укренерго" та до обмеження можливостей державних виробників і недоотриманню ними доходу від експорту електроенергії до Європи через обмеження величини експорту міждержавного перетину. […] Торгівля на аукціоні на доступ до міждержавного перетину між ОЕС України та ENTSO-E обсягом 100 МВт приносить дохід НЕК "Укренерго" у обсязі10 мільйонів гривень за добу".

Вже від початку 2023 року журналісти дедалі частіше чули про наміри окремих осіб на Банковій та в Міненерго звільнити чужого керівника правління "Укренерго".

— Саме тоді з'явилися провадження щодо закупівлі бронежилетів, у яких фігурує нинішня очільниця агенції із закупівлі зброї Марина ***Безрукова***, а також аудит ДАСУ, де керівництву "Укренерго" ставлять у провину неправильне розрізання плитки. Так, ви все правильно прочитали.

"Озвучена ДАСУ цифра в 68 мільярдів гривень якихось неефективностей, порушень і так далі. З них 36 мільярдів – я зараз не жартую – назва рядка в балансі нашої міжнародної звітності, вона здалася їм неправильною. У балансі є такий рядок, який називається "ефект корпоратизації". Це ефект, який ми відображаємо в балансі, бо коли ми корпоратизувалися, держава ж нам не передала все майно. Магістральні мережі не підлягають передачі у власність згідно закону. А на балансі в нас воно рахується, обліковується. Тому в активній частині балансу ми як актив показуємо, в пасивній частині власного капіталу теж треба щось показати. Ми звели це в ефект корпоратизації", – розповів минулого року Володимир Кудрицький в інтерв'ю Цензор.НЕТ.

Це при тому, що міжнародні аудитори не мали претензій до керівництва компанії.

Але 20 вересня до офісу компанії "Укренерго" прийшли з Офісу Генпрокурора з обшуком, на якому правоохоронці прагнули отримати документи за результатами перевірки Держаудитслужби (ДАСУ).

Тоді багато хто провів паралелі між кількома подіями.

У серпні Bihus.Info випустили сюжет про те, що сонячні станції, співвласником яких є брат та оточення заступника голови Офісу президента Ростислава Шурми, отримували оплату за "зеленим тарифом" до літа 2023 року, хоча розміщувалися в окупації та, ймовірно, не мали зв'язку з об'єднаною енергосистемою України.

Попри те, що в інтерв'ю "Радіо Свобода" Кудрицький сказав, що не впевнений, що виплата "зеленого" тарифу станціям Шурми має бути кваліфікована як крадіжка державних коштів, бо законодавство не передбачило відповіді, як діяти в такому випадку, на Банковій вирішили, що саме голова правління "Укренерго" причетний до витоку цієї інформації.

Варто зауважити, що

> — це не перший випадок, де зіткнулись інтереси керівництва "Укренерго" та оточення заступника голови Офісу президента.

Восени 2022 року поляки просили в України допомогти з електроенергією. Це було до того, як нашу енергетичну систему почала нищити Росія і ми ще збиралися заробити на експорті.

Тоді президент Володимир ***Зеленський*** пообіцяв польському прем'єру ***Моравецькому*** терміново до 8 грудня завершити будівництво високовольтної лінії електропередачі між Україною та Польщею.

> — Це дозволило б не лише підтримати наших сусідів, які прийняли в себе понад мільйон українських біженців, але й
>
> — заробляти на експорті енергії до 40 мільйонів гривень на добу, зауважували "Наші гроші".

Для цього "Укренерго" на початку вересня оголосило тендер на встановлення трансформаторів та релейної апаратури очікуваною вартістю 263,80 мільйона гривень на Хмельницькій АЕС (звідти і бере початок лінія електропередач до Польщі).

На цей тендер хотіла податися компанія ЕДС, афільована з Ростиславом ***Шурмою***.

> — Але через розголос у ЗМІ ЕДС мусила знятися, а в результаті активних торгів перемогла вже згадана компанія "Союз".
>
> — Зрештою **реалізація була заблокована** через позов організації "Громадський нагляд", засновником якої є такий собі Гладуш, нині відомий через рейдерство в одній із громад на Київщині.

Після того як "Укренерго" отримало завдання будувати укриття на об'єктах енергетики, до компанії пішли ходоки від голів ОДА з пропозиціями взяти їхніх місцевих підрядників.

> Уявіть, скільки можна було взяти на бетоні та арматурі для захисту енергооб'єктів. Але от біда – підрядникам не сподобався кошторис. По факту "Укренерго" збудувало укриття навіть дешевше ніж Агенція з відновлення.

Здається, і зараз у когось є велике бажання отримати доступ до 0,5 млрд, які отримає "Укренерго" від партнерів.

Останні чутки з енергетичного ринку теж не радують.

Україна мала почати переговори про перекриття дефіциту електроенергії з Польщею.

> 1) — У сусідів є багато вугілля на шахтах, і вони б його радісно спалили, але їм заважають квоти. Якби це оформили як допомогу Україні, то ЄС теоретично міг би погодись.
>
> 2) — Але в Україні є мінімум одна «світла голова», яка написала лист, де просить, щоб цю неіснуючу ще угоду забезпечили не оператори рику, а трейдери.

Крім бажання заробити, у деяких "5-6 ефективних менеджерів", є й інші причини.

Наприклад, на тлі правління "Укренерго" міністр ***Галущенко*** часом і просто мав дуже негарний вигляд.

Згадаймо липень, коли ми сиділи по 18 годин без світла. Це сталося через те, що **15 липня на Південноукраїнській атомній електростанції (ПАЕС) згоріли два трансформатори струму.**

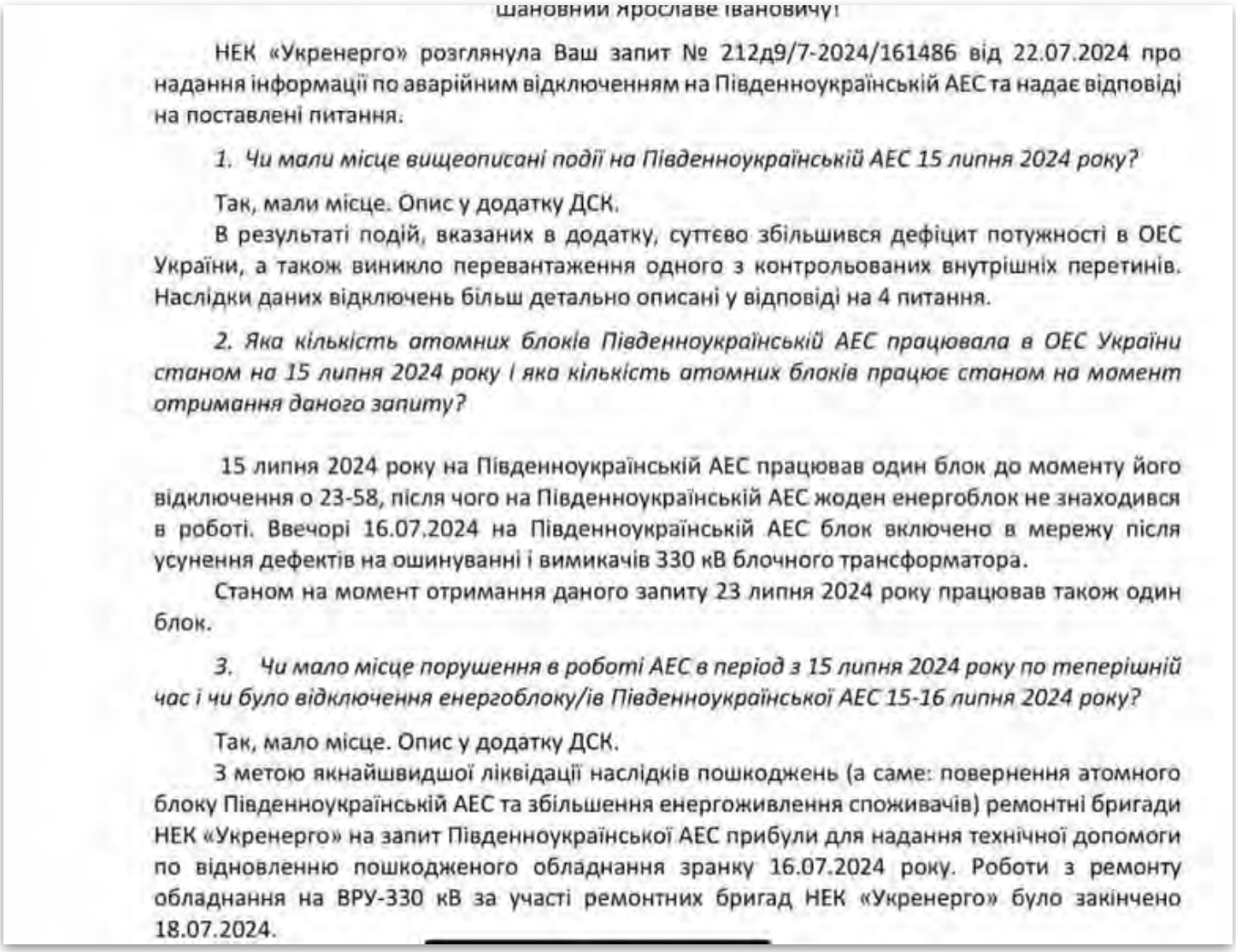
Але

> — міністр енергетики Галущенко цього не визнав, і все списував на проблеми в мережі (тобто сферу відповідальності "Укренерго").

А після того, як про поломку написав директор Центру дослідження енергетики Олександр Харченко, ***міністр***

> — звинуватив експерта й журналістів у тому, що вони – російське ІПСО і він на них поскаржиться спецслужбам.

Тоді депутат Ярослав Железняку своєму Telegram опублікував відповідь на депутатський запит до "Укренерго". Компанія йому підтвердила "позаштатну подію", яка сталася на Південноукраїнській АЕС 15 липня.



Шановний Ярославе Івановичу!

НЕК «Укренерго» розглянула Ваш запит № 212д9/7-2024/161486 від 22.07.2024 про надання інформації по аварійним відключенням на Південноукраїнській АЕС та надає відповіді на поставлені питання.

1. Чи мали місце вищеописані події на Південноукраїнській АЕС 15 липня 2024 року?

Так, мали місце. Опис у додатку ДСК.

В результаті подій, вказаних в додатку, суттєво збільшився дефіцит потужності в ОЕС України, а також виникло перевантаження одного з контрольованих внутрішніх перетинів. Наслідки даних відключень більш детально описані у відповіді на 4 питання.

2. Яка кількість атомних блоків Південноукраїнській АЕС працювала в ОЕС України станом на 15 липня 2024 року і яка кількість атомних блоків працює станом на момент отримання даного запиту?

15 липня 2024 року на Південноукраїнській АЕС працював один блок до моменту його відключення о 23-58, після чого на Південноукраїнській АЕС жоден енергоблок не знаходився в роботі. Ввечорі 16.07.2024 на Південноукраїнській АЕС блок включено в мережу після усунення дефектів на ошинуванні і вимикачів 330 кВ блочного трансформатора.

Станом на момент отримання даного запиту 23 липня 2024 року працював також один блок.

3. Чи мало місце порушення в роботі АЕС в період з 15 липня 2024 року по теперішній час і чи було відключення енергоблоку/ів Південноукраїнської АЕС 15-16 липня 2024 року?

Так, мало місце. Опис у додатку ДСК.

З метою якнайшвидшої ліквідації наслідків пошкоджень (а саме: повернення атомного блоку Південноукраїнській АЕС та збільшення енергоживлення споживачів) ремонтні бригади НЕК «Укренерго» на запит Південноукраїнської АЕС прибули для надання технічної допомоги по відновленню пошкодженого обладнання зранку 16.07.2024 року. Роботи з ремонту обладнання на ВРУ-330 кВ за участі ремонтних бригад НЕК «Укренерго» було закінчено 18.07.2024.

А потім уже поломку підтвердило і МАГАТЕ.

Так на Кудрицького з’явився ще один зуб у "високоефективних" менеджерів.

І обстрілом 26 серпня скористались як приводом для відставки.

Ще в середу журналістам стало відомо, що на Банковій проходить кастинг кандидатів на посади.

Серед них:

- Дмитро Олефір (голова наглядової ради "Оператора ринку", раніше звільнений з НЕК, але його влада постійно намагається повернути, в правління. Друг і екрадник міністра Галущенка);

- Олег Козачук (ексдиректор Хмельницькобленерго. Пам’ятаєте початок статті? Він там фігурував як потенційний член наглядової ради "Укренерго" від Галущенка);

- Олександр Гавва (був радником міністра енергетики Галущенка, голова правління "Оператора ринку");

- Артем Некрасов (в.о. голови Гарпока. Теж з міністерських).

За останні 3 дні була надія, що голову "Укренерго" захистять західні партнери.



EUROPEAN UNION
DELEGATION TO UKRAINE
Head of Delegation

European Bank
for Reconstruction and Development

IFC
International Finance Corporation
Creating Markets, Creating Opportunities

Business
OMBUDSMAN
Council

H.E. Denys Shmyhal
Prime Minister of Ukraine
12/2, Hrushevskoho St
Kyiv, Ukraine

1 September 2024

Your Excellency Denys Shmyhal,

We, as observers to the Ukraine State Owned Enterprise supervisory boards nomination committee, wish to express our grave concern with the latest media reports about the potential dismissal of Volodymyr Kudrytskyi from the position of the Chairman of the Management Board of "Ukrenergo". Such an event could jeopardize our collective ability to support Ukrenergo and other priority measures of Ukraine's vital energy security.

In the current extremely difficult situation, when business continuity at Ukrenergo, including the successful cooperation with international partners (ENTSO-E, IFIs), is vital for Ukraine's security and winter preparations, any changes in the company's top management need to be carefully considered and well prepared.

In this context, we would also like to express our concerns regarding the ongoing delay in finalising the selection of the seventh independent supervisory board member of Ukrenergo. It has now been over a month since the interview process was completed, yet a final decision has not been made and this board seat remains vacant since 2022.

A majority independent Supervisory Board is one of the key undertakings under substantial funding from International Financial Institutions, backed by guarantees from the EU and other donors and channelled to Ukrenergo since the full scale invasion.

We note in this respect also the exclusive responsibility of the Supervisory Board in appointing or dismissing the Chairman of Ukrenergo's Management Board. Recent media reports that he is being pressured to resign are troubling in terms of Ukraine's agreed commitments to corporate governance including under sovereign guaranteed funding from International Financial Institutions channelled to Ukrenergo.

We kindly request that any decision about the dismissal of the chairman of Ukrenergo will carefully consider the consequences and will be processed in full compliance with the highest corporate governance standards, which would include consideration by a fully staffed and majority independent Supervisory Board. It is therefore paramount that the Nomination Committee convenes without any further delay to finalise the selection for the vacant position of the independent Supervisory Board member of Ukrenergo and any important management decisions are paused until that has happened.

We remain steadfast in our commitment to Ukraine and its recovery, guided by our shared values. We look forward to your continued leadership in ensuring that Ukraine meets its international commitments and continues on its path of SOEs corporate governance reforms.

Yours Faithfully,

Katarina Mathernová
Ambassador of the European Union to Ukraine

Arvid Tuerkner
Managing Director, Ukraine and Moldova,
European Bank for Reconstruction and Development

Ines Rocha
Regional Director for Europe
International Finance Corporation

Roman Waschuk
Business Ombudsman
Business Ombudsman Council

CC: H.E. Yuliia Svyrydenko
First Deputy Prime Minister - Minister of Economy of Ukraine

H.E. Sergii Marchenko
Minister of Finance of Ukraine

H.E. Herman Halushchenko
Minister of Energy of Ukraine

Mr. Andriy Yermak
Head of Office of President of Ukraine

Посли зробили заяву про небажаність відставки та просили відтермінувати розгляд питання про відставку Кудрицького, допоки наглядова рада не буде укомплектована сьомим членом (це дуже міняло б баланс сил під час голосування, але в держави є вже встановлена практика маніпуляцій з призначенням рад.

Одна з найпроблемніших зараз – призначення наглядової ради *Агенції закупівлі зброї*).

За звільнення проголосували троє членів наглядової ради від держави – Юрій Токарський, Олександр Баранюк, Юрій Бойко, а також один незалежний – Роман Піонковський.

Обов'язки голови "Укренерго" виконуватиме заступник голови правління Олексій Брехт.

Останній робочий день Кудрицького – 4 вересня.

З посади він піде з підключенням України до європейської мережі ENTSO-E, а також іншими досягненнями.

Для порівняння,

— на посаді в Україні лишиться голова АМКУ, звинувачений у незаконному збагаченні, яке він зміг виправдати лише продажем малини.

А також

— міністр енергетики, відомство якого встановило сезонний рекорд корупції, а він навіть до парламенту не прийшов звітувати.

***

№ 3.310

Керівник "Укренерго" Володимир Кудрицький: "Висновок ДАСУ нічого спільного з аудитом немає, це більше схоже на профанацію, або на якусь атаку"



2023-10-25

Чи готова українська енергосистема до зими та нових ймовірних ракетних обстрілів? Ми поговорили про це з керівником системного оператора.

В інтерв’ю БізнесЦензор голова "***Укренерго***" Володимир ***Кудрицький*** розповів про темпи відновлення енергосистеми, чому торги на побудову захисних споруд трансформаторів були проведені пізно, яким чином окуповані СЕС брата заступника голови ОП Ростислава Шурми змогли отримати кошти за електроенергію, про обшуки ГПУ та нікчемність аудитів Держаудитслужби.

***

- Наскільки енергосистема України зараз готова до початку опалювального сезону і до сезону нових ракетних обстрілів? Гендиректор ДТЕК Максим Тимченко нещодавно заявив, що ця зима буде важчою за попередню, адже росіяни зробили роботу над помилками, а в нас менше резервів. Наскільки ви згодні, чи не згодні з таким прогнозом?

- Я не схильний недооцінювати ворога. Ми готуємося до найгірших сценаріїв, але й переоцінювати те, що росіяни там роблять, мені здається, неправильно. Втім, набагато важливіше, як ми будемо готові самі.

Дійсно, відновити 100% всього неможливо було за ці вісім місяців. Це пов'язано з тим, що постраждала майже половина важливих магістральних об'єктів мережі і близько 60% потужностей електростанцій. Будувалася енергосистема десятиліттями. Тому за вісім місяців можна було тільки відновити ключові функції обладнання, які дають енергосистемі можливість працювати. Це виробництво електроенергії і транспортування її магістральними мережами "Укренерго".

Що стосується магістральних мереж, то ми все, що планували, - зробили, навіть трохи більше. І ще до зими наше моделювання показує, що вже сьогодні ніяких "вузьких місць", пов’язаних з роботою нашої мережі, немає в системі. Навіть, якщо ми беремо найхолодніший день року, тобто день з найбільшим споживанням, моделювання показує, що мережа здатна пропустити необхідну потужність. Також зараз ми вже доставляємо обладнання, яке буде нашим резервом.

Що стосується електростанцій - ремонтна кампанія триває. Уже багато енергоблоків, зокрема атомних, вийшли з ремонтів та повернулися до роботи в системі. Тепер черга за тепловою генерацією.

Атомні станції не були об'єктами прямих атак, окрім ЗАЕС, яка не працює. Водночас теплова генерація сильно постраждала. Тому зараз ключова задача – виконати ті плани відновлення теплової генерації, які були складені наприкінці минулого сезону.

- Давайте пройдемося по сегментах. Ви сказали, що інфраструктура "Укренерго" може пропустити будь-які необхідні обсяги порівняно з

жовтнем 2022 року. Якщо ми беремо умову, що жовтень 2022 року - це 100%, то зараз система наскільки відновлена?

- Зараз десь на 85-90%.

- А по тепловій генерації?

- Не скажу.

- Це обнадійливі цифри, чи навпаки?

- Скажімо так, я не бачу найближчим часом причини хвилюватися за якісь обмеження електропостачання. Ясно, що за дужки виносимо ризик масованих ракетних та дронових атак.

- Але є передчуття, що саме до масових атак росіяни і готуються. Поки вони енергетику не чіпають, але з посиленням холодів…

- По-перше, об'єкти енергетики постійно піддаються атакам. Просто ці атаки дійсно не такі масовані, як були минулої осені або зими. Кожен день ми бачимо пуски дронів-"шахедів".

Що стосується ракетного потенціалу, ми не знаємо, який він, але бачимо повідомлення ГУР і його керівника Кирила Буданова про те, що ворог готується атакувати енергетику. Не довіряти йому у нас точно немає жодних підстав. Тому ми готуємося до того, що росіяни можуть атакувати ще раз.

- Знову пошлюсь на Тимченка – він публічно показав розрахунки ДТЕК, що взимку в пікові періоди виробництво електроенергії в Україні буде на рівні 14,7 ГВт. Ще два 2 ГВт Україні доведеться імпортувати. Чи погоджуєтесь ви з такими розрахунками? Що показує моделювання "Укренерго"?

- У нас інші цифри, я їх називати не буду, зокрема, щодо генеруючих потужностей. Я не хочу давати ворогу зайву інформацію. Але, дійсно, будь-який дефіцит, який може виникнути в системі, ми до певної міри можемо покривати компенсуючими факторами - це включення додаткових блоків електростанцій, які є в резерві, на природному газі, і це імпорт електроенергії з Європи.

Можу сказати, що результати нашого моделювання більш оптимістичні ніж цифри, які ви назвали. Але, все ж таки, імпорт взимку буде необхідний. Тому я постійно кажу, що нам потрібно створити всі регуляторні умови, щоб імпорт електрики з ЄС був безперешкодним.

- Це ви зараз говорите про зміну прайс-кепів, або їх повне скасування?

- Що таке імпорт? Імпорт – це купівля електроенергії за кордоном. Зараз чому вона не відбувається в достатньому обсязі? Тому що ціна за кордоном вища, ніж в Україні. А чому вона вища, ніж в Україні? Не тому, що в Україні якийсь там супер дешевий енергетичний мікс, а тому що в Україні ціна адміністративно обмежена. Тому або треба зняти ці нові ліміти, що мені особисто подобається більше. Це - правильний спосіб врегулювання ситуації на ринку. Або шукати інші варіанти.

- Скасувати зовсім, чи встановити максимальні обмеження?

- Принаймні виставити їх на рівні, який не буде заважати купувати електрику на європейському ринку, та який буде працювати як "захист від дурня". Тобто, обмежити ціну таким чином, щоб вона не виростала в п'ять разів. Але при цьому, щоб в цінові обмеження без перешкод "проходив" європейський імпорт. Сьогодні ціна на європейських ринках коливається в діапазоні 120-150 євро, а у нас від 90 до 120 євро.

- Зі спілкуванням з представниками Офісу президента і Міністерства енергетики, членами енергетичного комітету, мені здалось, що є певне консолідоване рішення не змінювати прайскепи. А ви пропонуєте їх скасувати. Відповідно, чи може йти мова про якесь компромісне рішення?

- Не скасування, а підняття. Я не знаю, про яке консолідоване рішення ви говорите. У нас є незалежний регулятор. Він оголосив процедуру зміни прайс-кепів.

- Ступінь "незалежності" регулятора (*НКРЕКП - ред*) ми знаємо.

- Я знаю, яка вона має бути по закону. Як і інші учасники ринку, ми подаємо регулятору свої пропозиції.

Я завжди казав, що є два шляхи, як залучити імпорт України.

1) — Є шлях прямий - це відрегулювати прайс-кепи.

2) — Або другий шлях - «своєрідний». Це коли ми замість того, щоб ринковими методами це виправити, просто вибираємо спеціального імпортера, який купить за 140 євро, продасть за 120 євро і отримає 20 євро компенсації.

- Звідки?

- Звідкись. В когось є, напевно, зайві гроші.

- З "Енергоатому"?

- Тільки у вересні 2023 почала виправлятися ситуація із боргами на ринку електроенергії, через те, що "Енергоатом" почав розраховуватись з постачальниками для населення. Бажано на цей раз "Енергоатом" не чіпати.

Я не знаю такого джерела, такої організації, в якої є вільні кошти для того, щоб покривати якийсь новий механізм спецобов'язків (PSO). Можу сказати про нашу компанію, ми зараз виконуємо чотири PSO. Серед них, наприклад, є таке екзотичне: ми покриваємо адміністративні витрати Постачальника останньої надії ("Укрінтеренерго"), щоб вони були спроможні стягувати свої борги. У нас минулого року було, нагадаю, вугільне PSO. Тобто за гроші "Укренерго" купувалося вугілля, щоб постачати його на електростанції. "Болівар" здатен винести тільки обмежену кількість людей.

Тому, якщо раптом в когось є така ідея покласти імпортне PSO на "Укренерго", то ми трохи зайняті. Ми дійсно залучили великі кошти в якості донорської та кредитної підтримки у західних партнерів. Але ми цю підтримку використовуємо на відновлення та захист наших об'єктів.

– А яка це загальна сума?

– Більше мільярда доларів залучено з літа минулого року. Це не враховуючи 6 мільярдів гривень, які ми заробили від експорту.

– А скільки ви цієї суми вже використали?

– Ми використали 70%. Але треба розуміти, що велика частина цих грошей – це гроші на ліквідність, щоб виплатити борги. От нам боргують 60 мільярдів гривень, а ми боргуємо меншу суму іншим учасникам ринку. Для того, щоб ці інші учасники ринку, яким ми боргуємо, могли підготуватись до зими, ми частину коштів залучаємо як кредит на ліквідність. Оплачуємо свої борги, даємо цим електростанціям можливість отримати якийсь ресурс.

Ще у нас є масштабна задача по будівництву інженерного захисту наших об'єктів. Ми говоримо про сотні тисяч метрів кубічних бетону, сотні тисяч тон піску, які треба відповідним чином використати, для того, щоб захистити всі наші об'єкти від атак. І ми говоримо про мільярди гривень.

Поки ми не взяли на це жодної копійки з держбюджету. Хоча нещодавно назад уряд виділив нам на це гроші. Але добратися до них поки що складно.

- Тобто вам уряд тільки в минулому місяці виділив гроші на захист?

- Півтора місяці тому.

- А на що розраховував уряд? Що ви будете робити це власними коштами, чи як?

- Ми це робимо власними коштами, і ми паралельно шукаємо цей ресурс у західних партнерів. Практично все відновлення, всі автотрансформатори, які ми змогли привезти в Україну, встановити, вони куплені не за тарифні кошти і не за кошти державного бюджету. Вони куплені за кошти, які ми змогли залучити від західних донорів.

- Скільки вам виділив уряд?

- 9,7 мільярдів гривень.

- А чому ви до них не маєте доступу?

- Через певні бюрократичні процедури використання бюджетних коштів, які вимагають часу. Для цього також треба підготувати купу документів, що теж вимагає часу. Це не впливає зараз на швидкість виконання робіт, але це факт. Тому нам є чим займатися без того, щоб допомагати імпортерам ввезти ресурси в Україну. І тому, сподіваюся, що все-таки буде обраний простий механізм залучення імпорту. А, якщо знайдуть якусь організацію, яка зможе це профінансувати, будемо дуже раді. Але, на мою думку, це точно не може відбуватися за кошти "Укренерго".

- Якщо буде знайдено мудре рішення, скільки ми можемо імпортувати максимально?

- Технічно нам європейські оператори енергосистем дозволили наразі імпорт в 1200 МВт. Це пов’язано з технічними обмеженнями на європейській стороні. Тобто українська система може взяти більші потужності. Питання в тому, чи може її пропустити європейська мережа. Вони зараз роблять дуже детальне моделювання, чи це можливо, чи ні, в яких обсягах та режимах роботи. До речі, показник дозволеної максимальної пропускної спроможності був 500 МВт ще в лютому. Зараз він 1200. Тобто європейські колеги вже суттєві заходи здійснили.

- Скажіть, будь ласка, чи знайомі ви з ідеєю, яку озвучив міністр енергетики Герман Галущенко, про те, що якщо імпортер-споживач імпортує 50% свого споживання, то його не будуть відключати?

- Якщо пам'ятаєте, в січні, коли великі промислові компанії зрозуміли, що відключення дуже сильно шкодять їхнім підприємствам, вони вже були готові імпортувати по дуже високій ціні з Європи. Тобто виробник знав, що у них, наприклад, є ліміт від обленерго 30 МВт, а йому треба по технології 40 МВт. Він міг докупити 10 МВт з ЄС, і на ці 10 МВт його б ніхто не обмежив. Бо це не той ресурс дефіцитний, який ми розподіляємо, а додатковий, який вони собі привезли.

Ця схема певним чином працювала, тому вона може працювати і цієї зими. Але в цьому році, ми ж вже розумніші. Тому не хотілося б доводити до такого стану, коли у нас буде якийсь дефіцит, який буде неможливо покрити.

- Що хорошого можна сказати про цей сезон опалювальний порівняно з минулим?

- Більше автономних джерел живлення на об'єктах критичної інфраструктури. Що це значить? У нас є лінії, від яких живиться лікарня і три багатоповерхові будинки. Ми це називаємо супутнім навантаженням. В минулому році не можна було відключити ці будинки, тому що лікарня втратить живлення.

Вручну відключали, але споживачів в Україні 17 мільйонів. Всіх вручну неможливо відключити. А окрім лікарень, ще є котельні, водоканали, водоочисні споруди, школи, дитячі садки і так далі. І на всіх лініях, якими вони заживлені, є супутнє навантаження - побутові споживачі або юрособи.

В цьому році є можливість більшого маневру. Просто за рахунок того, що забезпечення енергопостачання цим об'єктам критичної інфраструктури вже не має призводити до того, що вони, наприклад, споживають 1 МВт, а на цій лінії ще 5 МВт висить додаткового споживання.

В цьому сезоні, якщо раптом у нас будуть якісь проблеми з енергопостачанням, я б очікував, що обленерго зможе більш рівномірно розподіляти між споживачами наявний ресурс. Це можливо за рахунок того, що критична інфраструктура має більше джерел автономного живлення, наприклад, генераторів.

- А який обсяг додаткової генераторної потужності для критичної інфраструктури у нас з'явилися за цей рік? Можна порахувати?

- Я можу дати власну оцінку. Думаю, що це декілька сотень мегават, до одного гігавата потужності. Скажімо, це еквівалентно потужності декількох блоків ТЕС.

- Навесні ми з вами говорили про те, як міграція населення вплинула на споживання електроенергії. Що можете сказати зараз?

- Ми не бачимо якихось різких стрибків споживання, але воно поступово росте - в середньому до 2%, якщо порівняти липень цього року до аналогічно місяця в 2022 році. Для нас це індикатор відновлення бізнес-активності, а також того, що можливо є невеликий ефект від повернення в Україну споживачів.

- Ми проговорили про готовність загальної енергосистеми, тепер про готовність конкретно підготовки ваших об'єктів. Зокрема, в серпні-вересні "Укренерго" провело низку тендерів, заключило договора на

захист обєктів на 2,7 млрд грн. Чому ці договори були заключені так пізно?

- Тому що це специфічний вид захисту. Конкретно по тому виду захисту, про який ми говоримо, технічні рішення, погоджені з військовими і з відповідними інститутами, з'явилися ближче до кінця літа.

У нас є три види пасивного інженерного захисту підстанцій. Перший – це той, що захищає від уламків вибухової хвилі. Наприклад, це біг-беги (мішки з піском) або габіони (металеві сітки з піском). Другий – це спеціальні конструкції від потрапляння дрона-камікадзе "шахед", а третій і найбільш складний – від ракетних ударів.

- Підрядники "Укренерго" виконують перший тип?

- Ні, перший вид захисту ми виконуємо самостійно без підрядників за допомогою обласних військових адміністрацій та ***Державного агентства з відновлення***.

Антидроновий захист по частині підстанцій виконуємо за допомогою підрядників, а частину підстанцій захищає Агентство з відновлення.

Антиракетний - роботи ведуться Агентством з відновлення в тісній координації з нами.

- А чи встигнуть підрядники, з якими ви заключали договори, завершити свої роботи до кінця цього року?

- Графік звичайно є. Для того, щоб робити певні види робіт, треба відключити високовольтне обладнання. Все обладнання одночасно у всій енергосистемі відключити неможливо. Тому що тоді в країні не буде світла. Тому ми розбили ці роботи на черги. І перша черга буде виконана в тих часових рамках, які ви називаєте.

Процес інженерного захисту – це не щось таке, що можна зробити до 10 жовтня, і потім просто сидіти і відпочивати, як Наф-Наф у кам'яному будиночку. Так само, як поступово нарощується спроможність ППО, так само крок за кроком нарощується спроможність особливих видів захисту. І з часом ми будемо робити все нові і нові укріплення.

- Я чула від колеги таку думку – хотіла б, щоб ви підтвердили її правдивість чи неправдивість - що ці роботи, які ви проводили, довгий час не могли розпочати, через те, що ви поставили дуже низьку ціну і не могли знайти підрядників.

- Ми поставили ціну, яка є справедливою. Вона може не подобатися підрядникам. Але ми, в принципі, можемо похвалитися досвідом подолання картельних змов на тендерах.

У нас працює більше 20 підрядників. З більшістю з них ми не мали до того ніяких відносин. Відповідно ми вміємо боротися з бажанням когось в переговорному процесі, користуючись стислими термінами, збільшити маржу.

Рецепт дуже простий. Конкуренція. Є компанії, які погодилися з нашим кошторисом. Ми опублікували ціни на основні матеріали, на роботи, кошторисну документацію на своєму сайті. Це для того, щоб всі могли подивитися і порівняти.

- Чим засмутили деяких колег своїх по ринку і деяких чиновників…

- Я впевнений, що всі були в захваті. Тому що колеги отримали додатковий аргумент у своїх переговорах з контрагентами для зниження ціни. Ну, а чиновники, безумовно, були задоволені через те, що ціни, які ми опублікували, є цілком ринковими.

- Ваші опоненти передали нам кілька фото, щоб продемонструвати, що ви погано працюєте і об’єкти не готові. Мова про три підстанції. Вони сказали, що на цих об'єктах "Укренерго" провалило роботи з підготовки зведення захисних об'єктів. І, як доказ, вони показали оці три фоти.

- На одній з тих підстанцій, які ви показуєте, є цікава особливість. На фото автотрансформатор не підключений до мережі, тому що він щойно змонтований і готується включатися в роботу. Звісно, що коли ви монтуєте автотрансформатор, який сам важить 240 тон, ви розбираєте все навколо. Вирівнюєте майданчик. Туди заїжджає спецтехніка, яка робить свою роботу. Будуєте певну інфраструктуру, маслоприймач. Оскільки на цій підстанції автотрансформатор був розбитий, то ми встановили новий, далі він закривається і потім включається.



- А ці роботи хто виконує?

- "Укренерго", комунальники і дорожники. У минулому році коли облаштовували перший рівень захисту, 200 тисяч тон піску було використано для того, щоб закрити все на наших підстанціях. В цьому році ми оновлюємо ці конструкції і їх доповнюємо, використовуючи, зокрема, і габіони, наповнені піском. Таких габіонів, щоб ви розуміли масштаб, тільки нам необхідно встановити близько 100 км. Для антидронового захисту наших об’єктів, за попередньою оцінкою, знадобиться 300 тисяч кубів бетону. Для будівництва одного з найбільших хмарочосів в світі - Бурдж-Халіфа - знадобилося в 10 разів менше. І він не будувався за півроку, а значно довше. Це просто для розуміння. І оскільки об'єктів дуже багато, то нам допомагають і місцеві влади, і дорожники.



- Наші співрозмовники розповідають, що ви настільки були не готові, що три тижні тому на ставці Президента по енергетиці Володимир Олександрович дав доручення ВЦА зайнятися захистом об'єктів "Укренерго".

- Я не коментую Ставку. Можу сказати, що президент приділяє величезну увагу підготовці енергетики до опалювального сезону.

- Я звернув увагу, що ваші опоненти інформаційно підсвічують один тендер. У серпні-вересні Корпорація виробничих та комерційних підприємств "Союз" Альони Приходько отримала шість тендерів від "Укренерго" на 414,68 млн грн. Її батько Ігор Приходько нібито був керівником підприємств, які виконували підряди зі створення об'єктів Сочі і виконували замовлення для Чорноморського флоту РФ. Можете прокоментувати ці факти?

- Про флот думаю, що це не відповідає дійсності. Точно сказати не можу. Що стосується участі компанії в проектах в Росії, то до 2017 року, чи 2018-го року, вони закрили своє представництво там. І, наскільки мені відомо, вони більше з тих пір ніяких відносин з РФ не мали.

- Тобто ви проводили перевірку цієї компанії?

- Так.

- А хто проводить перевірку підрядників?

- Наша внутрішня служба безпеки.

- Не Служба Божа (СБУ - БЦ)?

- І Службу безпеки України ми залучаємо, коли у нас є по певних маркерах якісь підозри. І в принципі, ми співпрацюємо з Службою безпеки для того, щоб виявляти потенційних колаборантів, навідників і так далі.

- Виявляли таких людей?

- Таких людей виявляли. Їх небагато, але їх виявляли. Є спеціальні процедури. Ця робота ведеться постійно зі Службою безпеки, і ми дуже зацікавлені в тому, щоб і серед працівників "Укренерго", і серед наших підрядників повністю були виключно люди благонадійні.

- А щодо компанії "Союз"?

- Ми також направляли відповідні звернення до Служби безпеки України на отримання якоїсь інформації, коментаря, чи є в них якісь дані, які свідчили б про те, що нам не можна з цією компанією співпрацювати. Відповіді ми поки що не отримали.

Але ця компанія не є домінуючою компанією серед всіх наших підрядників, які будують захисні споруди чи відновлюють наші об'єкти.

Якщо підтвердиться будь-яка інформація про те, що вони співпрацюють з ворогом, і з ними небезпечно мати справу, то звичайно, ми одразу будемо вживати необхідні заходи.

- Дайте відповідь, наскільки це можливо взагалі публічно, наскільки за рік встигли замінити зруйновані трансформатори і накопичити запас міцності?

- З урахуванням того, що вже приїхало та встановлено, що їде, що ми законтрактували до кінця зими, практично на 100%.

Щоб ви розуміли масштаб, достатньо буде сказати, що замовлення для цього треба було збільшити, порівняно із довоєнними роками, більше ніж в 10 разів. А взагалі на складі автотрансформаторів в світі ні в кого немає. Ті заводи, які для нас виробляють це обладнання, суттєво навантаженні. І по автотрансформаторах нам вдалося залучити достатньо фінансових ресурсів від донорів. Але тут найбільший фактор – це час. Тобто час, який потрібен на те, щоб їх виробити. Час, який потрібен на те, щоб їх ще й доставити. Логістика надзвичайно складна. Весь процес виробництва та доставки автотрансформаторів займає до 9-10 місяців.

- Перейдемо до теми виплат за електроенергію СЕС з окупованих територій, деякі з них які *належать брату заступника голови ОП Ростислава Шурми*.

Чи знали ви про цю ситуацію до виходу журналістських розслідувань? Чи вживали якихось заходів? І взагалі, чи можна було вирішити цю ситуацію і не допустити цього?

- Ми не знали достеменно про це до травня 2023, що саме відбувалось. Але у нас були підозри.

- А чому не знали?

- Тому що ми є оператором магістральних мереж. Тобто, ми не бачимо споживання і виробництва окремо кожного з 17 мільйонів споживачів, які є в Україні. От, коли ви в квартирі включаєте кавоварку чи світло, що бачить обленерго, який по суті доставляє вам електрику? Він бачить зміну навантаження. Він не знає, що ви включили світло чи дивитесь телевізор. В "Укренерго" та обленерго відносини такі самі. Що відбувається всередині обленерго, нам невідомо.

Нам відомо тільки загальне споживання в регіоні чи в країні в мегаватах. Дані по регіону нам дають обленерго і кажуть: "дивись, в мене тут мільйон об'єктів, і вони спожили стільки-то, а ці об'єкти сумарно виробили стільки-то". Ці дані вони валідують, тобто підтверджують їх коректність.

- А потім ви передаєте їх Гарантованому покупцю?

- Ми їх передаємо далі не тільки Гарпоку, це важливо. Ми передаємо ці дані Гарпоку для розрахунку компенсації між "зеленим тарифом" та ринковою ціною для виробників ВДЕ. Нашим власним підрозділам для виставлення рахунків за наші послуги з передачі електроенергії та диспетчеризації системи. Ці дані передаються у звітах до НКРЕКП.

В листопаді минулого 2022 року ми помітили, що деякі обленерго нам подають якісь дивні дані, хто скільки виробив і скільки спожив.

Тобто, там були якісь дивні рядки в цих таблицях, якісь інші надходження, генерація якась незрозуміла.

Ми поставили запитання обленерго, що це таке, та поінформували про це регулятора НКРЕКП.

- А ви писали про це міністру енергетики?

- Ні, тому що у нас правила роботи ринку електроенергії визначає регулятор. Ми написали регулятору, написали обленерго.

Для обленерго прямо зазначили:

> "Шановні колеги, якщо ви раптом подаєте щось з окупованих територій, те, що від'єднано від енергосистеми, не робіть цього".

Це був листопад 2022 року. **Не отримали ніякої реакції від жодного адресата.**

Далі, якщо ви пам’ятаєте, у нас був інтенсивний період в житті компанії взимку через масовані російські атаки. Також взимку зменшується виробництво сонячних електростанцій.

> Тому, скоріш за все, сонячна генерація, яку нам обленерго вписували в окремі рядки в табличках, зменшилася до таких величин, коли вже не треба було малювати ці нові рядки. І вони її просто, може, десь заховали у мережевих втратах, зменшивши їх на величину цієї генерації. Це, звісно, моє припущення. Мені важко сказати, що вони робили, з цим треба насправді розбиратись.

Але взимку цей «феномен додаткових рядків» зник з їхніх даних.

> І в квітні, чи в травні, він знову з’явився, ми знову почали до них звертатися.

І врешті-решт отримали листи від Запоріжжяобленерго, від Херсонобленерго, від інших деяких операторів систем розподілу, про те що

> "з липня, з листопада минулого року, частина цих станцій сонячних не працюють в єдиній енергосистемі".

Ми поінформували про це Гарпок. І декілька тижнів намагалися вирішити цю проблему.

- А виплати припинились їм коли?

- В червні. Я ініціював нараду з НКРЕКП та Гарпоком, на якій було прийнято рішення про те, що дані по об’єктам на окупованих територіях не будуть враховуватися в розрахунках між Гарпокомта СЕС.

Протокол, яким закріплено це рішення, був підписаний ще до виходу розслідування журналістів.

Але, безумовно, публічна увага до цього процесу пришвидшила реакцію всіх стейкхолдерів. Всі усвідомлюють, що треба насправді зробити щось в цій сфері.

- Там є законопроект Жупаніна, який забороняє оплату…

- Є законопроект Андрія Жупанина і альтернативні до нього законопроекти, якими пропонується заборона оплати компаніям, потужності яких розташовані на тимчасово окупованих територіях, і ретроспективний перегляд цих виплат.

Є ініційовані регуляторами перевірки, є кримінальні справи.

- Але при цьому в інтерв'ю "Радіо Свобода" ви сказали таку фразу, яка здивувала багатьох. Ви сказали, що «НЕ вважаєте витрату грошей крадіжкою». Можете пояснити чому?

- Тому що крадіжка – це чітко визначений юридичний термін. По суті, так, ці станції на окупованих територіях отримували грошову компенсацію.

Але чому я так сказав?

Насправді існувала і існує досі "сіра зона" в регуляторці.

Тобто, певна невизначеність. А який статус всього, що там споживається, виробляється на окупованих територіях? Де межі цих окупованих територій? Тобто, суто з юридичної точки зору довести, що це крадіжка, мені здається, буде складно.

Тому що юридично в нас всі ці об'єкти не мають якогось спеціального статусу.

І от саме про це я говорив, коли сказав, що треба на це питання не закривати очі, а сказати, що ми як держава будемо робити зі споживачами і виробниками на тих територіях. Ясно, що вони українські, ясно, що вони тимчасово окуповані.

Але що робити з комерційним обліком? Чи платити там комусь компенсації? Чи не платити? Якщо не платити, то це має бути явне рішення. Те, що ми вирішили в травні, це проміжний крок. А фінальним кроком мала би бути постанова регулятора, в якій в явній формі написано, що станції, які не працюють синхронно з українською енергосистемою тимчасово чи назавжди не отримують компенсації.

Відповідні зміни до формули розрахунку цієї компенсації ми подали. Чекаємо, що буде в постанові регулятора.

- Чи повинні ці компанії, які отримують кошти, повернути їх назад, на вашу думку?

- Оскільки джерело для виплат Гарпоком компенсації, як правило, в більшій мірі наш тариф, то ми дуже зацікавлені, щоб саме так і сталося. Це принаймні призведе до зменшення нашого боргу перед тим же самим Гарпоком, та, відповідно, зменшить його борг перед "зеленою" генерацією.

Чи це справедливо? Напевно, так.

Але тоді треба чесно сказати, що, якщо ці компанії закредитовані в банках, які від них вимагають повернення цих коштів, то це питання теж треба якось вирішити.

- Питання про запаси вугілля. ДТЕК декларує 1,3 млн запасів. Водночас "Центренерго" на місяць потрібно 200 тис. тонн, а в них на початку жовтня було 100 тис. Таким чином, мій висновок, що "Центренерго" не готове, я вже мовчу про провалену програму ремонту і відновлення, вони не готові і по вугіллю. Відповідно, ви їх не враховуєте в балансі виробництва, чи яка буде ситуація з "Центренерго"?

- Це важливо для нашої енергосистеми. Ситуація з "Центренерго" критично важлива для низки областей в східному та центральному регіонах. Скільки вугілля є, я не коментую, тому що це чутлива інформація. Але у нас є офіційні звернення, листи від "Центренерго" з графіком відновлення.

Коли я на початку нашої розмови згадував про необхідність дотримання графіків, якими регламентована підготовка до зими, я мав на увазі і графіки по накопиченню палива також. Звичайно, як оператор системи, ми очікуємо, що вони будуть дотримані. І ми включаємо в наші розрахунки те, що нам колеги з Центренерго, з ДТЕК, з інших енергетичних компаній подають в баланс.

- Нещодавно до вас прийшли з обшуками правоохоронці, я так розумію, Генпрокуратура. Прийшли вони за наслідками аудиту Держаудитслужби. Можете пояснити, в чому були претензії Держаудитслужби до вас? Ми вже знаємо, що по Міноборони вони були в деяких місцях прям фантастичні.

- Наприклад, озвучена ***ДАСУ***

> 1) — цифра в 68 мільярдів гривень якихось неефективностей, порушень і так далі.
>
> 2) — З них 36 мільярдів - я зараз не жартую - назва рядка в балансі нашої міжнародної звітності, вона здалася їм неправильною.

- Яка назва рядка?

- У балансі є такий рядок, який називається ***"ефект корпоратизації"***. Це ефект, який ми відображаємо в балансі, бо коли ми корпоратизувалися, держава ж нам не передала все майно. Магістральні мережі не підлягають передачі у власність згідно закону.

А на балансі в нас воно рахується, обліковується. Тому в активній частині балансу ми як актив показуємо, в пасивній частині власного капіталу теж треба щось показати.

Ми звели це в ефект корпоратизації.

Три роки міжнародні аудитори нам все підтверджували. На Лондонську біржу в лістинг ми вийшли.

Але «ДАСУ краще знати».

І вони сказали, що ця назва неправильна. Вона не відповідає українським стандартам бухгалтерської звітності. І ми її поміняли.

Але вони все одно написали 36 мільярдів гривень якихось примарних порушень.

І це, по суті, дискредитує весь їхній звіт.

- А що інші 32 млрд грн?

- Ще 12 мільярдів – це те, що ми боргуємо Гарпоку. Ще близька 15 мільярдів ми боргуємо учасникам на балансуючому ринку. Тобто, на думку ДАСУ, наше "порушення" в тому, що нам боргують 27 мільярдів, а ми через це боргуємо 15 мільярдів.

Висновок, який у звіті зробило ДАСУ:

— "Укренерго" неефективні.

- Тобто борги, які виникли як взаємне коло боргів по енергоринку, вони порахували вам як розтрату?

- Звичайно. Як нашу неефективність і упущення менеджменту. Там є такі самі історії, як з Міноборони приблизно. Тобто, якісь прибутки кошторисні. Нібито підрядники отримували необґрунтовані прибутки.

Зокрема, колеги з ДАСУ дуже критикували наші міжнародні тендери, які фінансує Світовий банк і ЄБРР, і які, відповідно перевіряють міжнародні банки.

Їм все там дуже не сподобалось.

- А Світовому банку як? У Світового банку до вас претензії були?

- Ні. Світовий банк і всі наші партнери з МФО результати тендерів, контракти і платежі погоджують.

Врешті-решт ми залишилися один на один з неефективностями, які порахувала ДАСУ, мільйонів на 50 гривень.

Частина претензій – це ми неправильно порізали плитку для облаштування адмінбудинку. Можна було порізати краще.

Ще декілька мільйонів гривень – виплати наглядовій раді.

Загалом, я мушу констатувати, що **це зовсім не схоже на аудит**.

Я говорю це як сертифікований аудитор з Британського інституту аудиторів ACCA, а також сертифікований аудитор Інституту внутрішніх аудиторів США CIA. Це нічого спільного з аудитом немає, це більше схоже або на якусь профанацію, або на якусь атаку.

Саме тому, що **ми вважаємо висновки ДАСУ необґрунтованими, непрофесійними та іноді абсурдними**, зробили так, як рекомендує очільниця ДАСУ пані ***Басалаєва*** - оскаржуємо результати аудиту в суді.

І Київський окружний адміністративний суд 10 жовтня задовольнив частину позовних вимог Укренерго.

Тобто, суд визнав, що принаймні частина претензій аудиторів ДАСУ до нас необґрунтована.

Звісно, що ми підемо в апеляцію і будемо доводити необґрунтованість решти вимог ДАСУ, підстави до яких також відсутні. Але таке рішення суду підтверджує, що аудитори ДАСУ виконали свою роботу по відношенню до "Укренерго", як мінімум, неякісно.

- Якраз про ДАСУ і говорять, що його висновки використовують для того, щоб атакувати фактично тих осіб, які невигідні нашій владі. Тому відповідно питання, яке ви, напевно, не захочете коментувати. Чи відчуваєте ви на себе тиск з боку влади?

- Я не маю на увазі, що це тиск з боку влади.

Але **тиск з боку правоохоронців точно є, і ми його відчуваємо**.

Як це працює?

1) — Аудитори питають правоохоронців, які у них претензії до компанії. Правоохоронці їм дають перелік епізодів, які на їхню думку можуть бути підставами для претензій. Аудит ці епізоди обов'язково відображає в своєму висновку. Неважливо - вони виправдані чи ні. Тобто, аудитори просто "освячують" подальші дії правоохоронців по відношенню до компанії.

Потім

2) — правоохоронці приходять до нас і кажуть, якщо аудитори звернули на певні епізоди увагу, значить там точно є якийсь негативний кейс, який потребує розслідування.

Таким чином **ця система замкнута сама на себе**.

І найбільша проблема полягає в тому, що

— **зі встановленням істини та виявленням якихось справжніх порушень ця система не має нічого спільного**.

Коли ми говоримо, що є такі "дикі" випадки, коли аудит ДАСУ шкодить обороноздатності країни під час війни, то нагадаю, що енергосистема, на жаль, є теж однією з ключових цілей російських атак.

Тому нам би хотілося все-таки витрачати зусилля не на пояснення очевидних речей і на спростування якихось абсурдних звинувачень, а на відновлення енергетичних об'єктів та укріплення їхнього захисту.

- Розкажіть про взаємні борги між учасниками енергоринку: хто кому і скільки винен? Чому виникають ці борги? Як вийти із ситуації?

- Нам учасники ринку винні більше 60 мільярдів гривень, ми винні на 10 мільярдів менше іншим.

Чому виникають борги?

У "Укренерго" є три ключових джерела надходжень для здійснення нашої фінансової діяльності.

Це сплата за

1) — послуги з передачі енергії та 2) — диспетчерського управління енергосистемою за тарифами, встановлені Регулятором.

А також

3) — платежі на балансуючому ринку від тих компаній, які спожили електроенергію, але не купили її на ринку в достатньому обсязі.

Борги компаній, які не розрахувалися з нами на балансуючому ринку, не дають "Укренерго" можливості виконати свої зобов’язання перед генерацією за послуги з балансування.

В переважній більшості це компанії, які не можна відключати від енергоживлення, але вони не купують електроенергію на ринку та не платять за неї.

Наприклад, комунальні підприємства.

"Укренерго" також боргує учасникам ринку допоміжних послуг (плата за надання резервів), оскільки з нами не розраховуються за послуги з диспетчеризації в повному обсязі.

А борги учасників ринку за передачу електроенергії та постійна недофінансованість тарифу на цю послугу з боку регулятора не дає

"Укренерго" змоги повністю виконувати спецобов’язки перед "зеленою" генерацією.

Як ми виходимо з ситуації?

Ми випустили "зелені" бонди та постійно залучаємо фінансування у вигляді кредитів МФО для погашення нашої заборгованості. Також ми спрямували на погашення боргів дохід, отриманий в 2022 році від аукціонів на доступ до міждержавних інтерконекторів при експорті. Це суттєво підтримало ліквідність ринку та дозволило компаніям підготуватися до минулої складної зими.

Але це – тимчасові рішення проблеми.

Що треба зробити, щоб перервати накопичення боргів "усіх перед усіма"?

> **1) — По-перше, тарифи "Укренерго" на послуги з передачі та диспетчеризації мають бути беззбитковим, а учасники ринку мають платити за них в повному обсязі.**
>
> **2) — По-друге, щоб вирішити проблему неплатежів на балансуючому ринку, треба визначити вичерпний перелік компаній, яких не можна відключати від енергопостачання. Впевнений, тоді список неплатників суттєво зменшиться.**

Після цього, для тих компаній, які дійсно не можуть платити, держава має знайти джерело їхньої фінансової підтримки.

Всі інші мають розраховуватися на балансуючому ринку в повному обсязі.

- Чи дав перегляд тарифів для населення очікуваний ефект?

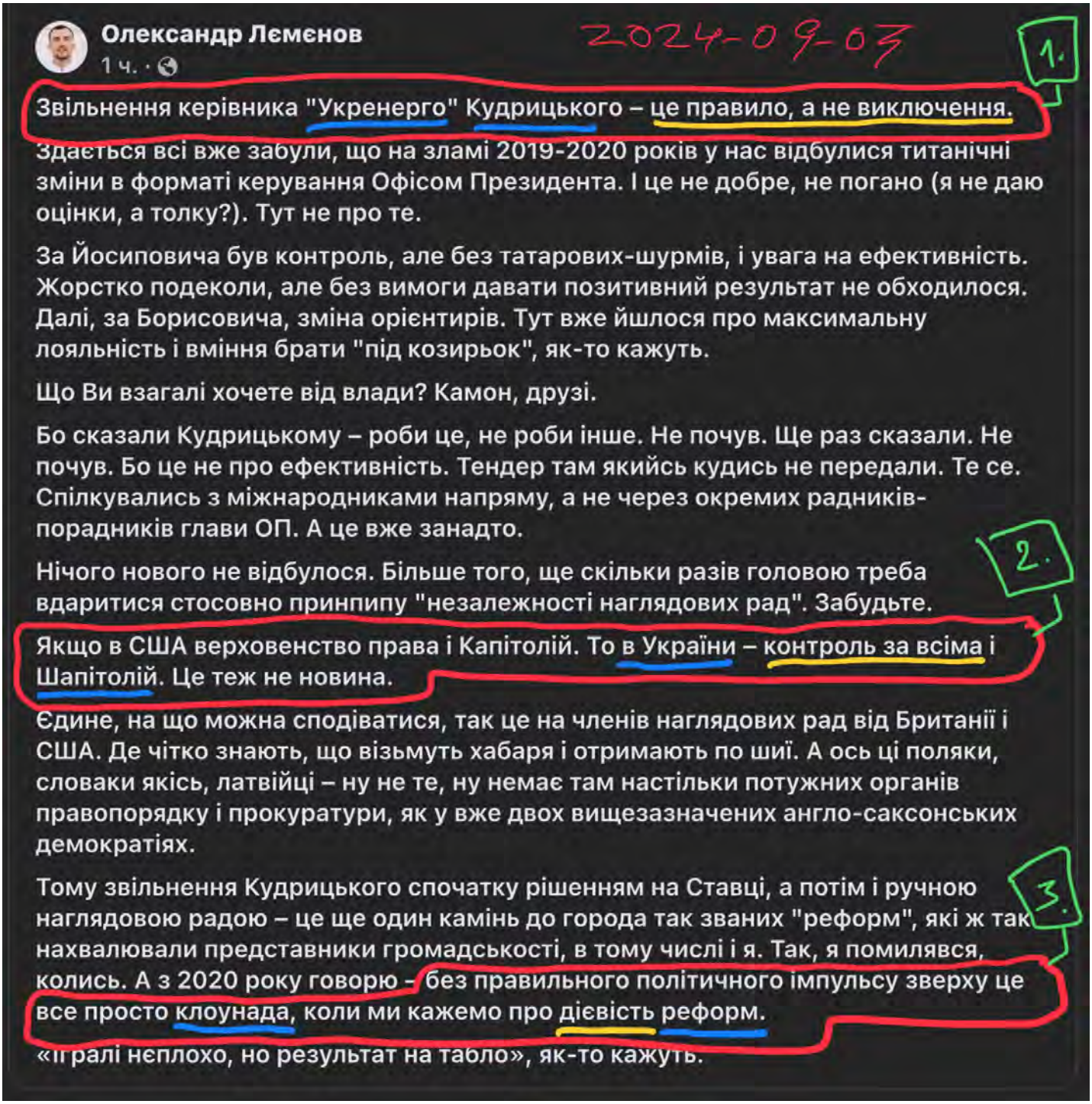
- Попри те, що протягом літа борги накопичувалися, за вересень ми бачимо позитивну динаміку.

Зокрема, "Енергоатом" суттєво зменшив борг перед нами за послуги з диспетчеризації, а також в повному обсязі розрахувався з ПУПами в рамках виконання спецобов’язків для населення.

Для того, щоб зі впевненістю стверджувати про повну стабілізацію ситуації, така тенденція має зберігатися протягом наступних місяців.

***

№ 3.311



Олександр Лємєнов
1 ч. ·

2024-09-03

1.

Звільнення керівника "Укренерго" Кудрицького – це правило, а не виключення.

Здається всі вже забули, що на зламі 2019-2020 років у нас відбулися титанічні зміни в форматі керування Офісом Президента. І це не добре, не погано (я не даю оцінки, а толку?). Тут не про те.

За Йосиповича був контроль, але без татарових-шурмів, і увага на ефективність. Жорстко подеколи, але без вимоги давати позитивний результат не обходилося. Далі, за Борисовича, зміна орієнтирів. Тут вже йшлося про максимальну лояльність і вміння брати "під козирьок", як-то кажуть.

Що Ви взагалі хочете від влади? Камон, друзі.

Бо сказали Кудрицькому – роби це, не роби інше. Не почув. Ще раз сказали. Не почув. Бо це не про ефективність. Тендер там якийсь кудись не передали. Те се. Спілкувались з міжнародниками напряму, а не через окремих радників-порадників глави ОП. А це вже занадто.

2.

Нічого нового не відбулося. Більше того, ще скільки разів головою треба вдаритися стосовно принпипу "незалежності наглядових рад". Забудьте.

Якщо в США верховенство права і Капітолій. То в Україні – контроль за всіма і Шапітолій. Це теж не новина.

Єдине, на що можна сподіватися, так це на членів наглядових рад від Британії і США. Де чітко знають, що візьмуть хабаря і отримають по шиї. А ось ці поляки, словаки якісь, латвійці – ну не те, ну немає там настільки потужних органів правопорядку і прокуратури, як у вже двох вищезазначених англо-саксонських демократіях.

3.

Тому звільнення Кудрицького спочатку рішенням на Ставці, а потім і ручною наглядовою радою – це ще один камінь до города так званих "реформ", які ж так нахвалювали представники громадськості, в тому числі і я. Так, я помилявся, колись. А з 2020 року говорю – без правильного політичного імпульсу зверху це все просто клоунада, коли ми кажемо про дієвість реформ.

«Іграли нєплохо, но результат на табло», як-то кажуть.

***

№ 3.312

На фінансовому ринку розгортається скандал



2024-08–30

Плінський

Позбавлена за зв’язки з росією платіжна система «Даймонд Пей» не хоче втрачати сотні мільйонів заблокованих активів, а тому винайшла схему виводу їх з під блокування.

В реалізації схеми опинились:

— фіктивні компанії, державні банки, суди прифронтових міст, приватні виконавці та благодійні фонди.

На цю хвилину, «Даймонд пей» вже

1) — **зміг вивести 54 млн. грн.**

2) — Транзакцію на 89 млн., як підозрілу, зупинив менеджмент комерційного банку.

3) — В найближчі дні готують до виводу 152 млн. грн.

Фінансисти та банкіри констатують, що задіяний юристами «Даймонд Пей» механізм

> – «страшний прецедент, який потребує миттєвого відпрацювання та блокування».

Налякав вас? А тепер деталі.

26 липня НБУ позбавляє ліцензії платіжну систему «Даймонд Пей» на підставі зв'язків з росією.

> **— На момент рішення, на рахунках «Даймонду», було 495 млн. грн. та 72 млн.**
>
> Всі ці гроші опинились в стані заблокованих і користуватись ними Макс Сігалов та його посіпаки не могли.

Чому протягом місяці не було жодного рішення слідчого судді, в рамках кримінальних справ, про арешт рахунків пов'язаного з росією «Даймонду» – питання окреме.

Цей час юристи платіжки використали для побудови та реалізації наступної схеми.

> 19 серпня, дві пов'язані між собою компанії-ноунейми ТОВ «КИРАМИТ» 45319640 та ТОВ «Мідлскай» 45319661 подають до Мар'їнського районного суду Донецької області позови про стягнення з ТОВ «Даймонд Пей» заборгованості.
>
> ТОВ «КИРАМИТ» на суму 53 791 500 грн.
>
> ТОВ ««Мідлскай» на суму 85 995 000 грн.

За «легендою», ці компанії, надали «Даймонду» рекламні послуги в квітні - травні 2024 року на більш ніж три з половиною мільйони доларів!!! І типу «Даймонд» за них не розрахувався.

Очевидно що все це «заднім числом» підписані угоди, які були придумані для створення фіктивних боргів. І суддя мав би в цьому прискіпливо розібратися, враховуючи рішення НБУ.

І він розібрався.

> Вже 23 серпня, суддя Сергій Ліпчанський виносить рішення «позов ТОВ «КИРАМИТ» та ТОВ «Мідлскай» задовольнити», стягнути на їх користь 54 та 86 млн. відповідно та приписує «Допустити негайне виконання рішення для запобігання загрози життю та здоров'ю учасників процесу у період дії воєнного стану.»

Ну раз негайно так негайно.

> В перший робочий день після свят, в понеділок 26 серпня, суд видає виконавчий лист №237/3477/24 згідно якого, на наступний день, приватний виконавець Сивокозов Олександр Миколайович (https://buroalternativa.com.ua/sivokozov-oleksandr-nikolaevich/) з Дніпра, виносить постанову про примусове виконання судового рішення ВП 75917160.

Оскільки гроші «Даймонд Пей» знаходяться на різних рахунках в різних банках, а саме державного «Сенс Банку» та комерційного «МТБ Банку» то і списання мають бути з рахунків цих банків.

> Так списання 54 млн. грн., з рахунків «Даймонд Пей» у державному «Сенс Банку», на користь ТОВ «КИРАМИТ» виконують миттєво.

При цьому, **у керівництва «Сенс Банк», не виникло жодних питань до документів та ситуації, коли за два дні з'являються рішення суду, виконавчі провадження стосовно переведення більш ніж мільйона доларів грошей компанії яка НБУ визнана пов'язаною з росією!**

Вибачне, але **в недбалість на такому рівні я, відверто, не вірю**.

> Далі, 53.7 млн. грн. з рахунків ТОВ «КИРАМИТ» різними частинами були переведені на різноманітні ГО та Благодійні фонди. Які саме – питання поки відкрите.

Друге судове рішення, яке стосувалося 86 млн. грн. на користь ТОВ ««Мідлскай», було заблоковано менеджментом ***МТБ Банку***, якому рішення суду та виконавче провадження здалися підозрілими.

***

Наступний такий кейс «Даймонд Пей» спробує розіграти 9 вересня, коли Господарський суд Дніпропетровської області буде розглядати позов ТОВ «Лентіс Девілс» про стягнення з «Даймонду» 151 900 000 грн.

Які у вас емоції від цієї історії?

Що будемо робити?

***

№ 3.313

Здобули, два незалежні члени наглядової ради Укренерго, колишні топові менеджери ENTSO-e, залишають наглядову раду Укренерго після того як там вчора три державних і один «одержавлений» член звільнили Володимира Кудрицького



2024-09-03

Ніколаєнко

Заяву написали Даніель ***Доббені*** та Педер ***Андреасен***. Люди з дуже гарною репутацією у своїй сфері.

Власне це той сигнал, що європейці прекрасно розуміють з ким їм пропонують надалі працювати і явно демонструють, що з ними вони на одному гектарі ***ти не будуть, вибачте.

Тому що навіть однієї спроби промутити ***польську аферу*** достатньо, щоб зрозуміти напрямок думок людей.

Хто не прочитав текст, нагадаю:

> 1) — Україна мала почати переговори про перекриття дефіциту електроенергії з ***Польщею***. У сусідів є багато вугілля на шахтах, і вони б його радісно спалили, але їм заважають квоти. Якби це оформили як допомогу Україні, то ЄС теоретично міг би погодись.

Але

2) — в Україні є мінімум одна *«світла голова»*, яка написала лист, де просить, щоб цю неіснуючу ще угоду забезпечили не оператори рику, а трейдери.

Як зветься трейдер від України можете не вгадувати, він під міністром.

Те, що зараз в інфополе закинули чутки про звіьнення ***Шурми*** за власним бажанням - те ж вже мало радує.

Ми стоїмо перед величезними проблемами з міжнародними донорами, які

1) — **дали 0,5 млрд, а**

2) — **зараз дадуть «дірку від бублика».**

Бо

3) — **ми просрали *корпоративну реформу*!!!**

Є така приказка в англійців - пізно плакати за пролитим молоком.

НЕК "Укренерго" - NPC Ukrenergo
44 мин. ·

2024-09-03

ЗАЯВА ГОЛОВИ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ НЕК УКРЕНЕРГО ДАНІЄЛЯ ДОББЕНІ та ЧЛЕНА НАГЛЯДОВОЇ РАДИ ПЕДЕРА АНДРЕАСЕНА (ENGLISH BELOW)

Вчора, 2 вересня, Наглядова рада провела позачергове засідання з ініціативи голови Правління Володимира Кудрицького, який представив звіт щодо забезпечення захисту об'єктів високовольтної мережі під час російських атак та ситуації навколо компанії в публічній площині.

Під час засідання більшість членів Наглядової ради прийняли рішення про дострокове припинення повноважень Володимира Кудрицького як голови Правління Компанії за згодою сторін.

1.

Сьогодні, 3 вересня, ми подали свої письмові повідомлення про дострокове припинення повноважень як членів наглядової ради компанії. Ми вважаємо, що рішення про дострокове звільнення керівника «Укренерго» є політично вмотивованим і, за результатами представленого звіту, для нього не має жодних обґрунтованих підстав.

Ми віддаємо належне Правлінню «Укренерго» та всьому колективу Компанії, які в буремні часи війни продемонстрували безпрецедентну мужність та професіоналізм. Результати роботи «Укренерго» за ці 2,5 роки свідчать про це як найкраще. «Укренерго» успішно виконала свої основні стратегічні цілі попри російське вторгнення.

Компанія – член енергооб'єдання ENTSO-E, енергосистема України – об'єднана з енергосистемою континентальної Європи. Менеджмент Компанії забезпечив керованість за процесами і контроль над енергосистемою, як і в перші три тижні ізольованого режиму роботи енергосистеми України, так і під час масованих ракетних нападів росіян на об'єкти компанії. Побудувано більше 60 об'єктів унікального комплексного антидронового захисту на високовольтних підстанціях. Темпи відновлення високовольтної мережі після безпрецедентних ракетних і дронових атак дозволяють Компанії в повній мірі виконувати функцію оператора енергосистеми.

За час повномасштабної війни «Укренерго» залучило більше ніж 1,5 млрд євро міжнародної підтримки на відновлення енергосистеми, підтримку ліквідності та будівництво інженерного захисту. Це свідчення прозорих закупівельних процесів в Компанії та її бездоганної репутації серед міжнародних стейкхолдерів.

Як екс-президенти асоціації операторів європейської континентальної мережі ENTSO-E ми прийшли в Наглядову Раду Компанії в грудні 2021 року, коли колектив «Укренерго» готував енергосистему України до від'єднання від енергосистем росії та білорусі, до інтеграції з європейською мережею, а компанію до членства в ENTSO-E. Наше стратегічне завдання як членів НР полягало в тому, щоб допомогти Компанії успішно пройти цей шлях та гарантувати політичну та бізнесову незалежність системного оператора. Адже це є однією з ключових передумов для членства в ENTSO-E.

2.

З перших днів нашої роботи в Наглядовій Раді «Укренерго» ми відчували політичний тиск і спостерігали постійні спроби в обхід конкурсу призначити в Правління компанії людей, професійні якості яких викликали сумніви. Ми регулярно отримували звіти від менеджменту Компанії під час засідань про негативний вплив на репутацію Компанії анонімних джерел в соцмережах та тиск на співробітників з боку правоохоронних органів.

І сьогодні в умовах, коли корпоративне управління Компанією за стандартами ОЕСР поставлено під сумнів, ми не бачимо можливості продовжувати свою роботу в Наглядовій Раді «Укренерго». Порушення принципів корпоративного управління та прийняття рішення про звільнення її керівника без доказу неналежного управління є неприйнятним, і може позначитися на подальшій співпраці «Укренерго» з операторами-членами ENTSO-E.

3.

Ми вдячні всім співробітникам «Укренерго» за професійність, сміливість та невтомну працю задля забезпечення стабільної роботи енергосистеми України під час війни.

З повагою,
Данієль Доббені та Педер Андреасен

Це саме той випадок. Але офісу 5-6 потужних менеджерів це недоступно.

Ваше російське ІПСО…

***

№ 3.314



Головна мета Уряду — забезпечити українцям гарантовані освітні можливості. На цьому наголосив Прем’єр-міністр Денис Шмигаль під час засідання Кабінету Міністрів 3 вересня.

Для цього ***Уряд*** зосередився на **п’ятьох стратегічних напрямках**.

1. Перший — це безпека та доступність

«У межах комплексної політики «Школа офлайн» повертаємо дітей до очного навчання. Будуємо та модернізуємо шкільні ***укриття***. Створили критерії оцінки ризиків для кожної школи. Загалом **на модернізацію, облаштування та будівництво укриттів Уряд цього року виділив рекордні 7,5 млрд грн**. Прагнемо, щоб там, де це можливо, діти повернулися до шкільних класів. Це **стратегічний пріоритет**», — підкреслив Денис Шмигаль.

Глава Уряду повідомив, що з 2 вересня на роботу вийшли офіцери ***Служби освітньої безпеки***. Вони будуть реагувати на усі безпекові виклики в школах. До кінця року планується охопити цим проектом 2 тисячі шкіл.

Також продовжується програма закупівлі ***шкільних автобусів***. Насамперед закриваються потреби прифронтових і прикордонних територій.

2. Другий напрям — новітні технології

Учора Президент Володимир ***Зеленський*** презентував **новий цифровий інструмент** для дітей, вчителів та батьків — ***застосунок та веб-портал Мрія.***

1) Для дітей — це доступ до нової інформації, власна ID-картка, краще планування свого дня.

2) Для батьків — краща комунікація з педагогами й контроль за успішністю своїх дітей.

3) А для вчителів — це звільнення від зайвої бюрократії та концентрація на головному, на навчанні та вихованні школярів», — відзначив Прем'єр-міністр.

За словами очільника Уряду,

— 40 шкіл із різних регіонів України вже приєдналися до Мрії.

— Інструмент наразі доступний для 100 тис. користувачів.

3. Третій напрям — це Нова українська школа

Минулого року на це спрямували майже 1,5 млрд грн. Цьогоріч Уряд виділив таку ж суму.

«Паралельно з **реформуванням** базової школи розширюємо можливості учнів старших класів.

З 2027 року вони **зможуть обирати профіль навчання та дисципліни**», — зазначив Денис Шмигаль.

4. Четвертий напрямок реформ — це створення дієвої мережі профтехів

За словами Прем'єр-міністра, **завдання держави**

1) — зробити ***профтехи престижними***, а

2) — професійну освіту ***перспективною***.

«Для цього модернізуємо матеріально-технічну базу. Передбачили в бюджеті майже 550 млн грн. Разом із партнерами цього року оновимо 100 майстерень профтехів, що відкриє нові можливості в навчанні», — повідомив очільник Уряду.

5. П'ятий напрям освітніх змін — це трансформація вищої школи

Зокрема, Уряд запустив пілотний проект надання студентам **державних грантів**. Вони частково або повністю покривають навчання на контракті на будь-якій бакалаврській програмі. Станом на зараз понад 170 державних і приватних вишів долучилися до цього проекту.

«Ще один **елемент реформи вищої освіти** — ***індивідуальні освітні траєкторії*** для студентів.

Більше свободи, більше вибору, більше академічної мобільності.

Паралельно активізуємо наукову роботу в університетах. Вища школа має не лише навчати, але й **рухати науку** вперед», — наголосив Денис ***Шмигаль***.



***

№ 3.315

2024-09-03

Уряд під час засідання 3 вересня ухвалив низку важливих рішень для посилення держави. Про це повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

1.

Перше рішення – у напрямку реформи дерегуляції. Відтепер українці зможуть розпочинати власну справу, яка потребує отримання дозволів чи ліцензій, просто задекларувавши відповідну діяльність. Напередодні Президент України Володимир Зеленський підписав розроблений Урядом закон, який встановлює декларативний принцип роботи при старті нового бізнесу. А Уряд зі свого боку скоригував План заходів щодо дерегуляції та покращення бізнес-клімату.

«Тепер він включатиме 103 завдання та 143 покрокових заходи, спрямованих на підтримку бізнесу», – зауважив Денис Шмигаль.

2.

Також Уряд зробив важливий крок до впорядкування житлово-комунальних послуг. Стартує експериментальний проект Єдиної платформи ЖКП.

«Ця система автоматизує процеси, забезпечить доступні та зручні сервіси, покращить облік споживачів, дозволить краще контролювати якість послуг. Користувачі матимуть електронний кабінет і зможуть отримати всю інформацію про управителів, виконавців послуг, ціни й тарифи, результати розгляду своїх звернень, а також зможуть укласти чи розірвати договір онлайн», – зазначив Прем'єр-міністр.

Платформа буде інтегрована з іншими інформаційними системами, що забезпечить обмін даними.

***

№ 3.316-1

ZN.UA

БУНТ У НАБУ



2024-09-04



Юрій Ніколов, *Журналіст і засновник проекту "Наші гроші", Україна*

Гізо *Углаву*, першого заступника директора Національного антикорупційного *бюро (НАБУ), звільнили*. Дисциплінарна комісія більшістю голосів вирішила, що він доклався до–тиску на детектива, який викрив його причетність до зливів матеріалів фігурантам, і порушив цілу низку законів та етичних кодексів у своїх спробах хоч якось вплинути на перебіг справи з витоками у «Великому будівництві».

Представники НАБУ у складі проголосували за винуватість Углави, а представники «Демсокири» з Ради громадського контролю НАБУ розділилися: один із них підтримав винуватість, вони були в меншості, й на стіл директора бюро Семена Кривоноса зрештою ліг «обвинувальний акт».

Кривонос міг обрати будь-яке покарання: від попередження до звільнення. Однак залишати Углаву на роботі навіть простим завгоспом — це лишати постійну тінь підозр, тож насправді вибору не було: 3 вересня першого заступника було звільнено. Але це не кінець історії.

Углава зробив «закладку» під це рішення і залишив собі можливість оскаржити його в суді. Він подав скаргу в Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) про конфлікт інтересів у діях Кривоноса. Мовляв, він був заангажований і бажав звільнити Углаву незалежно від результатів розслідування. На підтвердження своїх слів Углава має запис своєї розмови з Кривоносом, яку він зробив на власний диктофон без жодної санкції. Ця розмова відбулась у червні, після виходу сюжету «Бігус.інфо» про те, як матеріали справи НАБУ щодо координатора «Великого будівництва» Юрія Голика потрапляли до самого фігуранта. На той момент Углава і Кривонос виглядали спільниками. Але потім щось трапилося.

За деякими даними, певне прозріння прийшло до міжнародних структур, які до цього моменту вважали Углаву символом і стовпом НАБУ. Прозріння зрозуміле. Якщо ти символ НАБУ, а НАБУ перетворилося на решето, через яке все тече до корупціонерів, хто винен?

Ба більше, якраз у липні-серпні детективи провели дві великі історії, в яких не було вже звичних витоків до офісу президента.

Перша — підозра голові Антимонопольного комітету Павлу Кириленку за незаконне збагачення. Звісно, що про саму справу офіс знав, ніхто не приховував самого факту її відкриття після виходу журналістського розслідування «Схем». Однак детективи і прокурор зробили неочікуваний крок для офісних покровителів Кириленка. Вони не стали звертатися за експертизою щодо оцінки квартир, машин і землі фігуранта, аби порахувати, скільки все це коштує. Зазвичай таке звернення дає опонентам НАБУ шанс протистояти. Наприклад, справа по «Роттердам+» уже кілька років бовтається в суді. Але в справі АМКУ слідству вистачило офіційної ціни майна, яку Кириленко та його родичі вказували в договорах купівлі-продажу, щоб побачити, що він обріс майном, придбаним на неіснуючі доходи на суму, набагато більшу від 10 млн грн. А це саме той поріг, при перевищенні якого чиновнику світять конфіскація і тюрма. Тож ОПУ пропустив цей крок слідства. І адвокат Татарова вже в суді робить з Кириленка посміховисько через версію про придбання квартир на десятки мільйонів гривень за гроші, які батьки дружини заробили на продажу на базарі малини з городу.

Друга — розвиток історії з міністром енергетики Германом Галущенком. Спочатку СБУ залучила НАБУ до справи по заступнику міністру Олександру Хейлу, який вимагав хабара з державних шахтарів за можливість перевезти обладнання для шахт із Донеччини на Волинь. Це саме та історія, коли СБУ оголосила, що заступника міністра затримали завдяки допомозі міністра

Галущенка, хоча міністр дізнався про затримання постфактум. Понад те, детективи на заступнику не зупинились і пішли далі з обшуками до самого міністра. І знову ніхто з керівництва їх не зупинив.

Контрастує з картинкою, яку ми спостерігали в НАБУ останнім часом. Благополучно тікали задовго до санкції на арешт такі діячі, як голова Нацбанку К.Шевченко та Фонду держмайна С.Сенніченко. Йшли у відставку ще до оголошення підозр заступник голови ОПУ А.Смирнов і Держслужби спецзв'язку Ю.Щиголь. Ексміністр будівництва О.Чернишов уникав обшуків після зустрічі з керівником НАБУ С.Кривоносом.

І це тільки зіркові учасники гіт-параду. Уявили, на що перетворилося НАБУ в результаті довгого процесу розкладу?

1. Анамнез хвороби НАБУ

Бюро не було таким. 2015 року, після Майдану, за результатами конкурсу були обрані понад сто вмотивованих детективів, які дуже скоро почали давати результат. Саме детективи «першого скликання» добігли до діючого голови Податкової служби Р.Насірова, енергоатомного стовпа прем'єрської фракції «Народний фронт» М.Мартиненка, юридичного «рішали» президентської фракції БПП О.Грановського. У традиційних антикорупційних органів пострадянської України — поліції, СБУ, Генпрокуратури — виходу на фігур такого рівня раніше не було ніколи.

Люди раділи успіхам.

Американці плескали в долоні такій рекламі їхніх інвестицій у демократію.

Топ-корупціонери сумували та встромляли палки в колеса: право на автономне прослуховування детективи вибивали роками, а незалежної від Банкової експертизи не отримали і досі.

А у суміжників переживали «важкі часи». «Акваріумні рибки» в кабінеті керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Н.Холодницького почули, що він зливав справи фігурантам. Керівник Генпрокуратури Ю.Луценко особисто злив у паблік дані про агентів НАБУ під прикриттям, а СБУ затримала їх за «провокацію хабаря» співробітникам Мін'юсту Петренка з «Нарфронту». Пізніше СБУ Баканова, ГПУ Венедіктової з Нацполом Авакова розвалили корупційну справу проти заступника голови Офісу президента Татарова, який контролював усі правоохоронні органи, окрім НАБУ.

Цей зовнішній тиск став одним із елементів напруження в НАБУ. З часом до нього додався і внутрішній дискомфорт.

Коли перший керівник НАБУ Р.Ситник йшов у відставку, деякі детективи були банально стомлені від хронічного саботажу ззовні та зсередини.

Було очевидно, що їхні розслідування хтось зливає в унітаз. У багатьох випадках детективи приходили на обшуки, а їх уже чекали чисто прибрані помешкання або почищені від переписок телефони. Плюс деяких міленалів (так, серед детективів теж не всі зі сталі й криці) шокували жорсткі методи управління керівника Головного підрозділу детективів.

Таким чином середовище детективів було фракталізоване і деякі були демотивовані. А важелі реальної влади тим часом збиралися в руках першого заступника голови НАБУ Гізо Углави.

«Тристанович» (по батькові Гізо Углави, яке стале прізвиськом) потрапив у НАБУ 2015 року.

Його посада першого заступника не передбачала доступу до матеріалів справ.

> 1) — Але саме від нього залежало призначення на адміністративні посади. (Як Углава хакнув НАБУ зсередини, див. статтю «***Хто керує детективами в новій структурі НАБУ та що з цим не так?***».)
>
> 2) — Тому багато хто мав із ним неформальні стосунки.
>
> 3) — Зараз, під час дисциплінарного розслідування по Углаві, стало зрозуміло, що різні нехороші віруси проникли в управління внутрішніх розслідувань і підрозділ детективів під прикриттям.

Мені ще до конкурсу на керівника НАБУ доводилося чути версію, мовляв,

> 4) — “Углава уклав негласний пакт з Єрмаком про те, що він без втручання Банкової зробить так, аби переможцем конкурсу стала якась слабка фігура, якою управлятиме досвідчений гравець”.

Резонне запитання «Чому ж Углава сам не пішов на конкурс і продавав би собі справи, як заманеться?» має просту відповідь.

> — Він дійсно досі не вивчив української мови, і це не дає йому пройти жоден конкурс на державну посаду.

Посада ж заступника директора НАБУ не є виборною і конкурсною, та ще й не має ніяких строків повноважень. Власне, Углава вже є рекордсменом серед топ-чиновників України за строком перебування на посаді — майже десять років.

Попри те, що

> — детективи вже замахувалися на О.Татарова і ходили довкола Ю.Голика з «Великим будівництвом» під дахом офісу президента, нахабно

втрутитись у конкурс на керівника НАБУ було не можна, оскільки **бюро лишалося «священною коровою» для американців.**

Отже, **завдання було нетривіальним.**

У подальшому події розгорталися так.

На конкурс подався виходець із команди Саакашвілі Семен Кривонос.

— Він у команді голови Одеської ОДА (хтось ще пам'ятає, що Саакашвілі був там?) відповідав за деякі питання митниці.

Потім очолив Офіс простих рішень і звідти перейшов у Держінспекцію архітектури і містобудування. Значного корупційного шлейфу Кривонос тут не нажив, бо було дуже складно пред'явити йому вибірковість у проведенні чи то пак НЕпроведенні перевірок деяких будмайданчиків його інспекторами.

Конкурсна комісія з обрання директора НАБУ складалася навпіл із міжнародників і українців. Хоч її очолював формально українець Микола Кучерявенко, неформальним лідером був закордонний експерт Драго Кос, що працював у Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). Він проголосував за Кривоноса, хоча не всі міжнародники голосували за цього кандидата. Наприклад, колишня агентка ФБР Карен Грінуей була проти.

Однак Кос був за Кривоноса, і його зрештою призначили директором НАБУ.

1) — А Саакашвілі ***заявив***, що «всі спроби збити його кандидатуру були ліквідовані завдяки Андрію Єрмаку і Олексію Чернишову» (вищезгаданий міністр, що уникнув обшуків).

2) — Також журналісти ***виявили***, що дружина Кривоноса працювала разом із заступником Єрмака Олексієм Кулебою — нинішнім куратором регіональної (а часом і будівельної) політики в ОПУ.

Далі було справою техніки, щоб досвідчений Углава взяв під крило «митно-будівельного новачка».

А комунікаційницю Поліну Лисенко, добру знайому Углави, що комунікувала з ОЕСР й іншими міжнародними організаціями, зі скандалом призначили заступницею директора НАБУ.

Для багатьох детективів це стало тригером.

— Деякі невдовзі звільнилися, розуміючи відсутність перспектив у цій конструкції Бюро.

Андрія ***Калужинського*** і ще кількох відомих детективів фактично змусили звільнитися через розслідування ***Управління внутрішнього контролю НАБУ***.

— Його очолює Роман ***Осипчук***, який був одним із двох «конкурентів» Кривоноса у фінальній трійці конкурсу на директора НАБУ.

А після цього прогримів скандал:

1) — один із детективів НАБУ подав заяву до САП щодо ознак того, що **матеріали розслідування про «Велике будівництво» зливаються на вищому рівні.**

Виявилося, що

2) — радник офісу президента Георгій Біркадзе відправляв координатору «Великого будівництва» Юрію Голику дані про розслідування НАБУ по його персоні.

Суто математично Гізо Углава якнайкраще підходив під визначення того, хто міг зливати Біркадзе, і не тільки йому, дані.

— Інсайдер мав працювати на топ-посаді в НАБУ упродовж тривалого часу, бо зливи відбувались і при старому, і при новому директорах бюро.

Після заяви детектива у сонне царство НАБУ вторглися камери, софіти й увага людей.

— Почалися розслідування парламентаріїв, критичні публікації у ЗМІ. Паралельно САП почала свої дослідження за іншими справами в бюро.

— **Углава став помилятися**.

1) — Спочатку він, буцімто, натякнув ОПУ, що шантажуватиме їх зливом якихось даних, якщо за нього не «впишуться».

2) — А потім він **реально розпочав шантаж**, ***записавши на диктофон*** свою розмову з Кривоносом.

1) — Углава говорив про те, що він невинуватий і йому потрібно просто вийти з цієї історії з чистою репутацією, щоб можна було знайти роботу у пристойних роботодавців. А

2) — Кривонос йому пояснював, що з масштабами оприлюднених даних у ЗМІ це вже нереально.

На той момент було оприлюднено

1) — ***розслідування*** ZN.UA і «***Бігус.інфо***» щодо зливів інформації про справу НАБУ ***Голику***, а також

2) — ***сюжет*** Михайла ***Ткача*** в «Українській правді» про причетність Кривоноса до саботажу справи НАБУ щодо можливої причетності Олексія ***Чернишова*** до земельно-будівельної оборудки.

Роздруківка цієї розмови Углави і Кривоноса кілька днів тому розлетілася по закордонних партнерах України.

1) — Також ***Углава*** дав послухати її аудіозапис членам Дисциплінарної комісії, яка розглядала питання щодо його причетності до зливу інформації фігурантам. Зрештою він передав його у НАЗК для відкриття справи проти ***Кривоноса***. А

2) — НАЗК нещодавно очолив ще один колишній детектив НАБУ ***Павлущик***, який також працював з Углавою. Він з ентузіазмом поставився до заяви свого колишнього керівника і відкрив провадження.

3) — **Якщо за результатом буде прийнято певне рішення, то воно дозволить Углаві оскаржити в суді рішення Кривоноса про його звільнення. А якщо ще й суд отримає вказівку з Банкової задовольнити скаржника, то Углава повернеться на посаду.**

Тоді всім нам доведеться гадати, свідками чого ми стали…

1) — Чи то Кривонос справді спробував залишитися на світлому боці історії, чи то

2) — він просто був пішаком із темного боку.

Найгірше, що це залишиться ребусом і для американців.

Вони довгі роки вважали Углаву людиною, яка забезпечує правильну роботу НАБУ.

Однак

— останнім часом вони отримали багато інформації про зворотний бік роботи заступника директора.

Зараз американці розуміють, що

— питання Углави — це не питання життєздатності символу реформ в Україні.

Це лише поточний ремонт однієї посади та ще кількох управлінь **усередні НАБУ, де по кутах розквітла пліснява.**

Тобто

йдеться не про замах на інституцію, а лише про точкові зміни для вирівнювання ситуації.

***

Add

№ 3.316-2



2024-05-21

Ніколов

Ви не дивіться, що ця стаття прогружена бюрократичними подробицями та юридичними деталями. Насправді вона сенсаційна, бо повність викриває як Углава хакнув НАБУ. Як не маючи законних підстав він

отримує доступ до інформації про розслідування за допомоги бюрократичних хитрощів. І до речі він ледь не єдиний у всьому НАБУ, хто уникає будь-яких конкурсів на призначення. Голову Бюро – обирають, детективів – обирають, керівників підрозділів – обирають. А заступника голови – не обирають. Як ще при Порошенку призначили замом в рамках інсталяції грузинської команди менеджерів, так і залишився збирати повноваження)))

Олена ***Щербан*** пропонує

> **— надати *Углаві* законні повноваження для доступу до матеріалів слідства. Щоб він якшошо відповідав підписом. А не як який-небудь Голик – вроді і куратор Великого будівництва, але жодної посади і юридичної відповідальності не несе. Так буде справедливо. Чи не так?**
>
> https://zn.ua/ukr/anticorruption/khto-keruje-detektivami-v-novij-strukturi-nabu-ta-shcho-z-tsim-ne-tak.html

***

№ 3.316-3

ZN.UA

ХТО КЕРУЄ ДЕТЕКТИВАМИ В НОВІЙ СТРУКТУРІ НАБУ ТА ЩО З ЦИМ НЕ ТАК?



20 травня, 2024, 08:30



Олена Щербан, *Керівниця юридичного відділу Громадської Організації “Центр протидії корупції”*

Діяльність і результати українських антикорупційних органів від початку їх створення були предметом прискіпливої уваги як суспільства, так і міжнародних партнерів. Вони подолали непростий шлях створення, становлення, тиску та величезних викликів.

Попри всі складнощі Національне антикорупційне бюро залишається спроможним незалежним органом, результатів якого не можна не помічати, хоч і буває за що покритикувати. Проте незалежність, яку довго й складно вибудовували, можна легко втратити.

Особливо зараз — у період повномасштабної війни — НАБУ та САП мають демонструвати максимальну рішучість і незалежність. Останні справи, як-от щодо СБУшного куратора схем Артема Шила чи ексміністра Миколи Сольського, демонструють, що НАБУ та САП здатні «наздоганяти» корумповані провладні еліти. Проте зливи інформації, джерела яких ніхто не може вирахувати, або ж занадто скромні результати боротьби з корупцією в оборонному секторі після великого російського вторгнення свідчать, що системні проблеми є. І саме зараз час їх виправляти.

Від початку року в НАБУ триває масштабна реорганізація. Її суть — замість єдиного Головного підрозділу детективів (ГПД) у НАБУ з’являються відразу чотири окремі.

Унаслідок реорганізації на керівних посадах залишилися тільки керівники трьох новостворених окремих підрозділів. Решта керівників нижчих ланок формально звільнені з керівних посад і залишилися в статусі детективів. Конкурс на ці керівні посади оголосили нещодавно, й він досі триває.

Координує роботу чотирьох новостворених підрозділів перший заступник директора, який раніше відповідав за координацію ГПД. Різниця з попередньою структурою полягає в тому, що відтепер усі новостворені підрозділи детективів підпорядковані напряму першому заступнику директора

без проміжної ланки єдиного керівника (керівника ГПД), який має бути детективом і, згідно з Кримінальним процесуальним кодексом (КПК), керівником органу досудового розслідування. Зараз ні перший заступник директора бюро, ні сам директор не є ні детективами, ні керівниками слідства, як цього вимагає КПК. Водночас посаду керівника ГПД в НАБУ не скоротили, але за новим штатним розкладом вона не є керівною відносно новоутворених підрозділів.

Причина такої реорганізації пов'язана з рекомендаціями незалежної технічної оцінки НАБУ, яку 2023 року проводили зовнішні експерти. На виконання рекомендацій у НАБУ затвердили план, розпочали переформатування штату та оголосили конкурси на нові керівні посади.

Водночас на практиці формат підпорядкування детективів напряму адміністративному керівництву, яке, згідно з законом, не має слідчих повноважень, а також умови, за яких відбувається переобрання керівництва підрозділів, можуть стати серйозною загрозою для незалежності слідства в бюро.

Ми в Центрі протидії корупції виділили дві основні проблеми, пов'язані з реорганізацією.

Проблема 1

Детективів відтепер напряму координує адміністративне керівництво бюро, яке не має процесуальних повноважень керувати слідчими.

Стаття 3 КПК чітко визначає, хто саме має повноваження бути «керівником органу досудового розслідування». Тобто керувати детективами чи слідчими в органі правопорядку та мати інші повноваження, передбачені статтею 39 КПК.

У контексті НАБУ це — «керівник Головного підрозділу детективів, підрозділу детективів, відділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України, а також заступники зазначених посадових осіб, які діють у межах своїх повноважень».

Директор НАБУ та його заступники за законом — адмінкерівники. Тобто керувати напряму ходом розслідування вони не повинні. Саме це має гарантувати незалежність роботи слідства.

Серед прав, які має керівник органу досудового розслідування (ст. 39 КПК) і яких не має адміністративне керівництво, — визначення керівника та групи детективів у справі, можливість відсторонити слідчого в разі його неефективності, право знайомитися з усіма матеріалами досудового

розслідування, право давати детективу вказівки та погоджувати слідчі дії, самому розслідувати, усувати порушення.

Тобто якщо від першого заступника чи навіть директора бюро з'являються вказівки щодо конкретних слідчих дій, юридично детективи навіть не повинні їх виконувати. Ба більше, адміністративне керівництво за законом узагалі не має знати жодних деталей справ, адже не повинне мати доступу до матеріалів справи.

Щоб отримати інформацію про перебіг слідства, за законом адмінкерівництво бюро щоразу має отримувати письмові рішення від слідчих або прокурорів.

Очевидно — без цих прав на рівні закону заступник директора НАБУ не може координувати роботу відповідальних за розслідування підрозділів.

А відсутність єдиного керівника слідства, який законно має необхідну інформацію про всі поточні справи НАБУ, може призвести щонайменше до неефективного дублювання справ, щонайбільше — до фатальних наслідків для них.

Наприклад, у системі НАБУ один підрозділ відповідальний за розслідування схем на «Укрзалізниці», а інший займається справами щодо народних депутатів. У підсумку, як у справі Ярослава Дубневича, може виявитися, що народний депутат причетний до схем на «Укрзалізниці». Проте «сусідні» підрозділи ці факти корупції розслідують паралельно, не знаючи один про одного, через що даремно витрачають частину ресурсів бюро.

Щоб уникнути дублювання та підвищити ефективність слідства, в органі має бути єдиний центр. І він повинен мати законне право володіти всією інформацією й давати вказівки слідчим. До реорганізації таким центром цілком законно був керівник ГПД.

Інша проблема, що виникає через відсутність згаданих повноважень у заступника директора бюро, — відсутність юридичної відповідальності особи за результат роботи підпорядкованих йому підрозділів. Адже коли немає чітко зафіксованих процесуальних повноважень, настають проблеми і з відповідальністю.

Умовно кажучи, коли в справі стався витік інформації, керівництво бюро, яке було обізнане з деталями в позапроцесуальний спосіб, не несе відповідальності, бо не має жодного процесуального статусу в справі.

А такі витоки в практиці НАБУ вже ставалися. Заради справедливості варто зазначити, що витоки можуть бути й у САП і ВАКС, проте саме в бюро акумулюється найбільше інформації. Наприклад, згадаймо випадок, коли в мережу потрапили особисті записи затриманого за хабар ексголови Верховного суду Князєва. Йдеться про аркуш, на якому Князєв ставив

позначки навпроти прізвищ кандидатів до ВККС, із якими ВРП за участю Князєва мала проводити співбесіди. Примітно, що серед кандидатів до ВККС був співробітник НАБУ Руслан Мельник, який успішно пройшов добір і був призначений членом ВККС. Записи Князєва буцімто знайшли під час обшуку в його кабінеті. САП повідомила про відкриття провадження за фактом незаконного витоку інформації, який мало б розслідувати Управління внутрішнього контролю НАБУ. Проте результатів розслідування немає.

Інший приклад — коли Кабмін звільнив керівництво Держспецзв'язку чітко за кілька годин до вручення їм підозри НАБУ в заволодінні понад 62 млн грн. Як уряд дізнався про вручення підозри завчасно й провів рішення про звільнення день у день, — невідомо.

Оновлена структура лише сприятиме тому, що вся ключова інформація сходитиметься саме в адміністративного керівництва. Звісно, можна апелювати до того, що детективи однаково мають залишатися незалежними. Тобто не повинні повідомляти «нагору» деталі справ і дослухатися до усних вказівок звідти. Проте на практиці такий сценарій є нереалістичним із багатьох причин.

По-перше, серед повноважень адміністративного керівництва — питання призначень і звільнень. Саме перший заступник директора очолює конкурсну комісію, від якої залежить кар'єрний ріст, і дисциплінарну комісію, яка відповідає за покарання в разі порушень.

По-друге, в полі відповідальності першого заступника — розподіл ресурсів. Наприклад, ресурсу оперативно-технічного управління, без залучення якого не можна організувати жодної операції, що потребує прослуховування, стеження. А отже, якщо керівник поставить як умову реалізації цих заходів власну обізнаність із деталями справи, то вибір невеликий: або надати деталі в обмін на ресурси, або не матимеш нічого.

Проблема 2

Концентрація впливу на посаді, що є безстроковою та позаконкурсною.

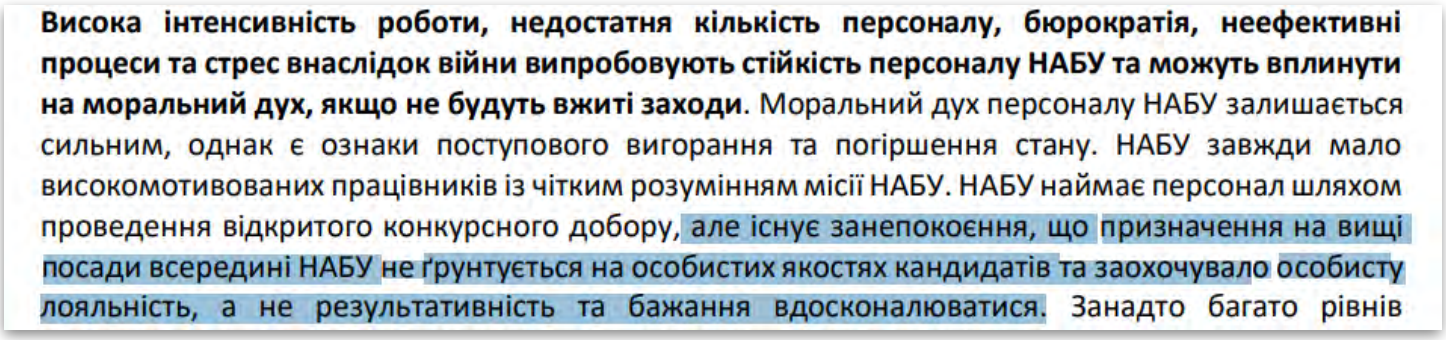
Посади заступників директора НАБУ — єдині, на які не відбувається відкритого конкурсного добору. Крім того, закон не обмежує строку перебування цих заступників на посадах. Водночас усіх детективів НАБУ обирають на відкритих конкурсах. Конкурсною була й посада керівника ГПД.

Наразі в директора НАБУ — четверо заступників. Проте, здається, після остаточного підпорядкування всього слідства першому заступнику директора (під ним також залишається управління кримінального аналізу та фінрозслідувань) він отримає усі основні важелі впливу в бюро. Адже, як

згадувалося вище, перший заступник директора НАБУ вже очолює конкурсну комісію, відповідальну за добір детективів, і дисциплінарну комісію, яка ухвалює рішення про застосування дисциплінарних стягнень щодо працівників бюро.

Поєднання всіх цих функцій в одних руках несе загрози для органу безвідносно імені й особи заступника. Адже разом із безпосереднім впливом на слідство це дає змогу щонайменше вибудовувати систему лояльності серед детективів і впливати на їхні рішення.

До речі, в уже згаданому звіті про оцінку НАБУ незалежні експерти прямо висловлюють занепокоєння стосовно того, що призначення на керівні посади в бюро здійснювалися з огляду на можливу особисту лояльність, а не професійні досягнення фахівців.


Висока інтенсивність роботи, недостатня кількість персоналу, бюрократія, неефективні процеси та стрес внаслідок війни випробовують стійкість персоналу НАБУ та можуть вплинути на моральний дух, якщо не будуть вжиті заходи. Моральний дух персоналу НАБУ залишається сильним, однак є ознаки поступового вигорання та погіршення стану. НАБУ завжди мало високомотивованих працівників із чітким розумінням місії НАБУ. НАБУ наймає персонал шляхом проведення відкритого конкурсного добору, але існує занепокоєння, що призначення на вищі посади всередині НАБУ не ґрунтується на особистих якостях кандидатів та заохочувало особисту лояльність, а не результативність та бажання вдосконалюватися. Занадто багато рівнів

скриншот

Конкурсну комісію, яка обирала керівників детективів упродовж усіх років роботи бюро, очолював саме перший заступник. Зараз, коли відбувається добір на керівні посади чотирьох слідчих підрозділів, адмінкерівництво бюро має шанс закріпити на керівних посадах лише лояльних до себе осіб.

Як уникнути підриву незалежності детективів та ефективності бюро?

Рішення цієї проблеми глобально лежить у площині закону.

1) — По-перше,

— координацію детективів повинна здійснювати особа, котра має такі повноваження й несе юридичну відповідальність за свої дії згідно з КПК. Тобто або директор, або його перший заступник має бути внесений до переліку посадових осіб, які очолюють орган розслідування (зміни в ст. 3 КПК).

2) — По-друге,

— якщо координатором слідства стає заступник директора, обирати такого заступника необхідно виключно на відкритому конкурсі. Для абсолютної довіри до процесу це має бути не просто внутрішній конкурс бюро, а конкурс, подібний до добору директора із залученням

міжнародних експертів. Альтернативний варіант — керівником слідства стає директор НАБУ після внесення його посади до відповідної статті КПК.

Ці рішення вочевидь потребують змін до закону, які буде нелегко втілити через напівфункціональну сьогодні Верховну Раду.

Однак

— функціонування слідства в умовах неформального впливу, усних вказівок і нелегітимної координації може призвести до фатальних змін, які масштабуються після збільшення чисельності бюро.

Ми не маємо морального права ризикувати інституційними та слідчими здобутками органу, покликаного відігравати одну з ключових ролей у боротьбі з топкорупцією в умовах війни та гібридних загроз із боку Росії.

НАБУ має залишатися прикладом органу з реальною інституційною незалежністю, здатного показувати результат, якого очікує суспільство та міжнародні партнери України. Відкладати цю бомбу уповільненої дії в далеку шухляду стратегічно небезпечно для держави.

***

№ 3.316-4

ZN,UA

ЩО ГАЛЬМУЄ РОБОТУ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКОСИСТЕМИ? ДОСЛІДЖЕННЯ



21 листопада, 2023, 18:49



Катерина Риженко, заступниця виконавчого директора Transparency International Ukraine



Олександр Калітенко, Юридичний радник Transparency International Ukraine



Вікторія Карпінська, редакторка Transparency International Ukraine

Коли в останні місяці медіа чи політики говорили про боротьбу з корупцією, здебільшого йшлося про корупційні розслідування або розгляди справ у судах. І це недивно: у вирі війни запит українців на справедливе покарання значно зріс — і коли мова про державних зрадників чи навідників, і коли про хабарників.

Однак питання антикорупції значно ширше й охоплює набагато більше речей, що можуть забезпечити справжні успіхи в такій боротьбі. І тут важливі не лише результати, а й можливості взагалі їх досягати, бо без спроможності не може бути й мови про ефективність.

Саме для того, аби зрозуміти можливості антикорупційної екосистеми, Transparency International Ukraine провела друге дослідження управління і взаємодії органів антикорупційної інфраструктури, яке охоплює майже три роки їхньої діяльності (2021–2023). Тож наскільки можливості антикорорганів сходяться із результатами?

Спробуємо розібратися.

Як ми уже згадували, результативність боротьби з корупцією люди здебільшого помічають з інформації про підозри та вироки, тобто йдеться про сферу, яку охоплює зв'язка НАБУ—САП—ВАКС. І тут важливо зрозуміти, що спроможність одного з цих органів безпосередньо впливає на можливості інших. І, як наслідок, помилки чи перешкоди на етапах розслідування або судового розгляду стають причиною меншої кількості якісних рішень у корупційних справах.

1. Високі ставки НАБУ

Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) — безперечно, найвідоміший антикорупційний орган у нашій країні. Примітно, що саме Бюро показало найбільше зростання в нашій оцінці: порівняно з даними 2020 року показники спроможності органу зросли з 3,6 до 4,3 бала із можливих

п’яти. А це вже досить висока оцінка.



Рис

Передусім на цей бал вплинула відсутність помітних проблем із менеджментом. І навіть попри початок повномасштабної війни та зупинку роботи комісії на понад пів року, конкурс із відбору нового директора НАБУ таки відбувся. Він тривав менш як рік, що хоч і задовго, але порівняно із конкурсом Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) наприклад, це стало неабияким прогресом. Тож після призначення Семена Кривоноса очільником Бюро в березні 2023 року НАБУ і САП посилили співпрацю та помітно активізували розслідування справ про корупцію на найвищому рівні. Хоча низка експертів об'єктивно зауважують, що реальні результати роботи нового директора ми побачимо щонайменше через рік після призначення. Бо всі успіхи весни 2023-го, включно з топ-кейсом голови Верховного суду Князєва, — напрацювання детективів і колишнього керівництва Бюро. Але їх, дійсно, не було нівельовано новим.

Це вдалося у тому числі завдяки покращенню законодавства щодо діяльності НАБУ. Зокрема, завдяки усуненню суперечності між Конституцією та Законом «Про Національне антикорупційне бюро України» і визначенню, що НАБУ є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом. Було уточнено порядок здійснення аудиту ефективності діяльності Національного бюро. Також було внесено зміни, якими чітко визначено повноваження Кабінету міністрів щодо призначення на посаду директора Національного антикорупційного бюро та його звільнення. Хоча, знову ж таки, в процесі

конкурсного відбору виникла низка проблемних моментів, унаслідок яких відсіялися фаворити громадськості — професіонали із самого НАБУ. Але так чи інакше саму процедуру конкурсу можна вважати успішною.

Наразі ми спостерігаємо значне пожвавлення в розслідуванні топ-корупційних справ НАБУ та САП. Але таке збільшення теж має свою ціну, у тому числі й у питанні кількості залучених до таких процесів працівників. Щоб упоратися з наростаючим навантаженням на органи антикорупційної екосистеми, необхідно пропорційно збільшити кількість працівників НАБУ, прокурорів САП, суддів Вищого антикорупційного суду (ВАКС) і працівників апарату суду. Бо від спроможності кожної з цих інституцій залежить ефективність роботи всієї ланки НАБУ—САП—ВАКС.

Причому у своєму звіті щодо України як країни-кандидатки Європейська комісія окремо вказала на необхідності збільшити чисельність працівників НАБУ, зокрема додаткового персоналу для роботи над розслідуваннями, — а це детективи, аналітики та технічні працівники.

Наразі відповідно до профільного закону загальна чисельність працівників центрального та територіальних управлінь НАБУ не має перевищувати 700 осіб. У парламенті вже зареєстровано два законопроєкти про збільшення кількості співробітників Бюро — в обох пропонується довести її до 1000 осіб, що дасть змогу посилити функцію досудового розслідування. Сьогодні у першому читанні Рада проголосувала законопроєкт №10203-1, за яким штат НАБУ має збільшитися з 700 до 1000 працівників у три хвилі: закриють по 100 вакансій 2024 року, 2025-го та 2026-го. І це слушне рішення, бо набрати аж 300 кваліфікованих спеціалістів за рік, а потім ще інтегрувати нові кадри в роботу Бюро — це доволі серйозний виклик. Варто також розуміти, що для повноти картини треба мати повний текст законопроєкту, який був проголосований, наразі його немає у відкритому доступі.

Інша важлива і, що сумно, давня проблема — забезпечення права НАБУ на автономне прослуховування. Необхідне законодавство було прийняте ще восени 2019-го, але прописані в ньому норми й досі не реалізовано на практиці. Наразі СБУ має необхідне обладнання, і НАБУ може отримувати його за запитом. Та оскільки Бюро є окремим державним органом і повинне виконувати свою роботу незалежно та неупереджено, йому потрібні власні інструменти для забезпечення таких своїх функцій.

Не менш важливе для ефективних антикорупційних розслідувань створення незалежного органу, який відповідатиме за проведення експертиз у справах про корупцію на високому рівні. Це могло б позитивно вплинути на швидкість та якість розслідувань НАБУ, забезпечивши здійснення експертиз ефективно, незалежно, вчасно та, що особливо важливо, без тиску. А на сьогодні співробітники Бюро часто не можуть швидко провести експертизу, бо на неї вже вишикувалася черга справ, і це значно затягує розслідування.

Суттєві перешкоди створюють і сумнозвісні «поправки Лозового». Наслідки їхнього застосування вже можна побачити у рішеннях про закриття кримінальних проваджень у низці справ через, на думку суддів, неправильного суб'єкта подовження строків досудового розслідування. Серед гучних справ, що були закриті завдяки «поправкам Лозового», — справи «Укрзалізниці», братів Дубневичів, Ощадбанку, перший епізод справи «Роттердам+», справа Альперіна.

Тож, аби виправити цей недолік, парламенту необхідно вдосконалити матеріальне та процесуальне кримінальне законодавство.

Що приємно, НАБУ показує себе як стабільна, ефективна та незалежна інституція, демонструє зростання і регулярне впровадження найкращих практик у роботі, що позначається на результатах усієї антикорупційної системи. І багато в чому це було б неможливим без ефективної взаємодії з САП.

2. САП з перспективою незалежності

Водночас Спеціалізована антикорупційна прокуратура в результаті нашого дослідження отримала невисокі 3,5 бала із можливих п'яти, і для того є причини.



Рис

Із серпня 2020-го САП майже два роки не мала повноцінного очільника. Ситуація на той момент склалася абсурдна: станом на червень 2022 року

переможець відповідного конкурсу був відомий уже пів року як, але так і не призначений комісією.

Тут важливо нагадати, що хоча прокурори САП і мають додаткові інституційні гарантії незалежності від втручання в їхню роботу порівняно з іншими підрозділами прокуратури, все ж залишається важливий нюанс. За відсутності повноцінного очільника всі дії виконувача обов'язків мав погоджувати зі свого боку генеральний прокурор (на той момент Ірина Венедіктова), а це могло створити і створювало можливості для втручання у перебіг антикорупційних розслідувань. Нагадаємо, що саме так вдалося «вбити» справу щодо Олега Татарова. І, звісно, це вже вказує на зменшення можливостей для САП виконувати покладені на неї функції.

І хоч у червні 2022-го Олександр Клименко таки очолив Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, низка проблем відомства нікуди не зникла.

Зокрема йдеться і про

— **відсутність реальної незалежності та власної юридичної особи.**

Через це орган досі не має власної канцелярії та секретно-режимного підрозділу. Тобто наразі неможливо написати безпосередньо в САП — уся кореспонденція проходить через Офіс генерального прокурора, що знову ж створює небезпеку витоку чутливих даних. Так само це збільшує і ризик банальної людської помилки, коли якийсь лист просто не дійде до кінцевого адресата. Знову ж через відсутність власної юридичної особи САП не має власного сайту для поширення інформації та неспроможна створити і втілювати комунікаційну стратегію.

Деякі обмеження стосуються і можливостей керівника САП, що впливає на її роботу і може справляти враження, ніби антикорпрокуратура — недостатньо ефективний орган.

Наприклад, наразі Олександр Клименко не може самостійно скеровувати запити про екстрадицію осіб, а у справах НАБУ—САП чимало фігурантів якраз і переховуються за кордоном. Такі запити можна відправити лише через генерального прокурора, і це впливає передусім на репутацію Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Голова САП також не може самостійно зареєструвати в Єдиному реєстрі досудових розслідувань (ЄРДР) провадження щодо народного депутата.

Цікаво, що профільне законодавство про САП, на відміну від інших органів антикорупційної екосистеми, майже не змінювалося за вісім років і подекуди втратило здатність адекватно відповідати на виклики, які постали перед інституцією протягом її діяльності.

Зазначені нами проблеми так само турбують і Європейську комісію. У своєму звіті вона також вказала, що САП потребує додаткового захисту від можливого неправомірного втручання. Усунути цей ризик можна, зокрема, через удосконалення процедур відбору керівника САП та її ключових посадових осіб, а також підвищення організаційної та процесуальної автономії САП і покращення системи підзвітності.

Варто зазначити, що сьогодні, 21 листопада, парламент підтримав у першому читанні урядовий законопроєкт №10060 «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення самостійності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури». Цей законопроєкт має вирішити проблему відсутності в САП окремої юридичної особи та вдосконалити конкурс на посаду очільника прокуратури. Також він передбачає створення окремої дисциплінарної комісії для САП і проведення зовнішнього незалежного аудиту органу. Хоча законопроєкт і містить низку недоліків, як-от відсутність повноважень у керівника САП починати кримінальне провадження щодо нардепів, самостійно скеровувати запити про екстрадицію, в цілому він закладає основні підвалини незалежності САП та відповідає вимогам Європейської Комісії з цього питання. Цей законопроєкт також потребує глибшого аналізу після оприлюднення повного текста документа.

Ще один наріжний камінь

> — це **відсутність зовнішнього аудиту ефективності роботи САП**, який, наприклад, передбачається для НАЗК і НАБУ. Саме тому TI Ukraine наголошувала на необхідності запровадити таку форму оцінювання, щоб розуміти сильні та слабкі місця й зони зростання.

Водночас ми вже можемо говорити про формування цілком якісної взаємодії у співпраці між НАБУ і САП. Цікаво, що результати цієї взаємодії можуть якраз і викликати в українців враження, що рівень корупції в країні значно зріс порівняно з попередніми роками. А все тому, що десь з осені минулого року ми стали свідками значно більшої кількості оголошених підозр у корупції, і, відповідно, кількість новинних заголовків про це теж збільшилася, що може створити певною мірою хибне враження про зростання самої корупції, а не розслідувань щодо неї.

Однак для того, щоб заголовки в медіа справляли приємніше враження, необхідні вироки, і це вже завдання для Вищого антикорупційного суду.

3. ВАКС на піку довіри, але є нюанси

Вищий антикорупційний суд у нашому дослідженні отримав найвищу оцінку — 4,6 бала із п’яти можливих. Причин для таких успіхів кілька.

Передусім варто нагадати, що ВАКС — найновіша інституція в системі кримінальної юстиції, тому ще у першому нашому дослідженні його бали були найвищими. Проте одна річ отримати високу оцінку через незначний термін роботи, а інша — утримати таку репутацію і навіть покращити її. Антикорсуду це вдалося.



Рис

Із більшістю викликів, які постають перед інституцією, ВАКС і стейкхолдери справляються вдало. Судді та працівники апарату суду дотримуються законодавства з питань запобігання корупції, регулярно комунікують про результати розгляду справ, і загалом, коли ідеться про цей суд, складається враження про дійсно політично неупереджену й незалежну інституцію. Сірі плями в роботі інституції виникали, хіба коли йшлося про проблеми із засекреченням окремих вироків, а також із фінансуванням. Але наразі вони не справляють критичного впливу на загальну довіру до установи.

Тут нагадаємо, що у своєму дослідженні ми не оцінювали ефективності реалізації власне матеріального та процесуального кримінального законодавства, на підставі якого функціонує ВАКС. Але проблеми, притаманні всім судам щодо неузгодженої практики застосування окремих положень законодавства, а також тривалості судового розгляду окремих справ, стосуються й Вищого антикорсуду.

Інше питання — навантаження на суддів ВАКС. Адже хоча справ, які перебувають на його розгляді, й менше, але кількість суддів також невелика, а

всі справи слухаються колегіально, тобто в судових розглядах беруть участь по три судді. Саме тому Єврокомісія у своєму звіті, як раніше і ми у рекомендаціях до дослідження, вказувала на необхідність збільшити кількість суддів ВАКС для того, щоб впоратися з навантаженням, яке лише зростатиме.

Ще питання — відсутність приміщення для Апеляційної палати ВАКС з урахуванням збільшення штату, а також належне фінансування поточних потреб суду і конкурентної заробітної плати та суддівської винагороди.

Водночас потрібно сказати, що буквально незадовго до публікації дослідження в медіа з'явилися окремі претензії до рішень деяких суддів ВАКС. А також до практики засекречення рішень, яка почастішала. З найгучніших таких практик, де ВАКС засекретив рішення, можна назвати вироки ексміністру екології Злочевському у справі про суперхабар, ексголові Рахункової палати Пацкану, адвокату Горецькому у справі про хабар Князєву. І це певною мірою негативні сигнали, які слід враховувати. Однак разом з тим варто розуміти, що кількість таких засекречених вироків невелика: серед 150 засекречено тільки 12.

4. Незасвоєні уроки НАЗК

Наймасштабніше завдання з-поміж усіх органів антикорупційної екосистеми постало перед Національним агентством з питань запобігання корупції, яке повинне формувати антикорупційну політику в Україні загалом.

І в цій сфері, на жаль, за останні три роки траплялося різне.

Спроможність НАЗК ми оцінили у 3,7 бала із п’яти. І це при тому, що саме Нацагентство стало єдиним органом, який ми оцінювали не двічі, а тричі. Взагалі про спроможність НАЗК можна говорити чи не найбільше ще й тому, що це єдиний антикорупційний орган, який пройшов зовнішній незалежний аудит.



Рис

Створене у 2015 році, НАЗК вже у 2016-му розпочало свою офіційну роботу. Раніше орган мав колегіальне керівництво, втім, через корупційні скандали та недостатню ефективність у 2020 році Агентство було перезавантажене, і його очолив одноосібний керівник — Олександр Новіков. Після перезавантаження НАЗК довелося вибудовувати свою роботу майже з нуля.

Крім того, орган неодноразово зіштовхувався зі спробами підірвати його інституційну спроможність. Саме НАЗК — той орган антикорупційної екосистеми, якому за останні три роки після перезавантаження «прилетіло» найбільше, зокрема щодо руйнування його мандата та гальмування процесів зовнішніми гравцями.

Найскандальнішою такою спробою стало рішення Конституційного суду від 27 жовтня 2020 року, яке фактично скасувало майже всі повноваження Нацагентства. На щастя, Рада відновила його функції вже за два місяці, і відтоді інституція не зазнавала таких комплексних впливів.

Схожим викликом для Нацагентства стали обмеження, які впровадили з початком війни. Народні депутати заборонили НАЗК перевіряти декларації чиновників і проводити спецперевірки, а також перетворили обов’язок декларування на добровільну дію. Так само, як із початком пандемії COVID-19 призупинили обов’язок політичних партій подавати до Агентства свої фінансові звіти на перевірку. Власне, з-поміж усіх антикорорганів такі «воєнні» обмеження найбільше зачепили саме НАЗК.

Також треба згадати затягнутий з боку парламенту та уряду процес ухвалення важливих для нашої країни Державної антикорупційної стратегії та програми у 2020–2023 роках. Так, антикорстратегію народні депутати прийняли у послабленій версії і лише через 4,5 року після завершення дії попередньої. А Державну антикорупційну програму затвердили із затримкою у два місяці після законодавчого дедлайну — під заклики громадськості та самого НАЗК.

І тут варто згадати про кропітку роботу Агентства над підготовкою державних антикорстратегії та антикорпрограми. НАЗК долучило до розробки та широкого обговорення цих документів усі заінтересовані сторони, у тому числі громадськість, і такий відкритий процес безперечно позитивно позначився на кінцевому результаті.

Можна визнати, що перезавантаження НАЗК таки відбулося. Ми більше не чуємо про нові корупційні скандали в Агентстві і маємо відчутний прогрес у питанні формування державної антикорполітики — попереднє колегіальне НАЗК повністю провалило розробку нової антикорстратегії у 2018–2019 роках.

Втім, на жаль, нинішнє НАЗК далеко не завжди послуговується принципом прозорості, про що вже не перший рік говорять вітчизняні та міжнародні експерти. Ба більше, це стало одним з основних зауважень у бік Агентства у звіті за результатами його першого незалежного аудиту.

Зокрема, аудитори вказали, що всупереч положенням Закону України «Про доступ до публічної інформації» НАЗК не публікує в повному обсязі власних нормативно-правових актів, актів індивідуальної дії та проєктів рішень, що підлягають обговоренню. Не оприлюднювалися також правила логічного та арифметичного контролю е-декларацій (попри численні заклики з боку громадськості до їхнього оприлюднення та вдосконалення) та низка інших документів, як-от правила перевірки декларацій окремих співробітників СБУ, НАБУ тощо. Зауважимо, що Єврокомісія у своєму звіті теж наголосила, що недоліки в правилах автоматизованого контролю е-декларацій досі існують, і НАЗК повинне розглянути їх у середньостроковій перспективі. Міжнародні партнери чекають цього від нас.

Не менша проблема — врегулювання та застосування НАЗК моніторингу способу життя (МСЖ) декларантів. Громадськість теж уже не перший рік широко критикує цей інструмент. Так, TI Ukraine ще 2021 року опублікувала дослідження з рекомендаціями щодо усунення недоліків МСЖ.

Дискусію щодо незалежності НАЗК підняла історія з антикорупційною експертизою, яку Агентство провело щодо скандального законопроєкту №5655 про реформування сфери містобудівної діяльності.

Видання УНІАН цитує Олександра Новікова, який схвально прокоментував прийняття законопроєкту: «У 2021 році ми провели його антикорупційну експертизу, вказали на велику кількість корупційних ризиків і дали рекомендації щодо їх усунення. До другого читання всі ризики, щодо яких ми проводили антикорупційну експертизу у 2021 році, були усунуті». Однак експерти наголошували, що далеко не всі зауваження НАЗК стосовно цього законопроєкту були усунуті до його прийняття. Тому незрозуміло, чим мотивоване схвалення головою НАЗК прийнятого законопроєкту.

Отже, можемо зробити висновок, що наші рекомендації щодо незалежності НАЗК були виконані лише частково, ба більше, з'явилися нові занепокоєння з цього приводу, зокрема після антикорупційної експертизи законопроєкту №5655. На жаль, можна констатувати існування великих прогалин в напрямку антикорупційної експертизи законопроєктів НАЗК. А це глобальний напрямок, який закладає основи всієї державної системи управління.

Тут слід згадати, що в тому числі через недоліки у підходах Агентства до реалізації свого мандата зовнішні аудитори у 2023 році не змогли визнати роботу НАЗК ефективною, натомість вони «не визнали її неефективною». Попри те, що результати аудиту Нацагентства не стали підставою для зміни його керівництва, аудитори не визнали виконаним критерій, що стосувався саме Олександра Новікова. Цікаво, що сам голова НАЗК, коментуючи результати аудиту, подякував Комісії за «ті з рекомендацій, які допоможуть нам посилити свою роль в запобіганні та боротьбі з нашим найбільшим внутрішнім ворогом — корупцією», тобто фактично вказав на те, що звертатиме увагу лише на частину зауважень аудиторів, а не на всі.

Тож оцінювання роботи Нацагентства з питань запобігання корупції свідчить про те, що більшість з описаних громадськістю і міжнародними експертами проблем, які не дозволяють йому вийти на інший рівень спроможності та ефективності, — це послідовна політика та підходи керівництва. І це саме той випадок, коли вирішення проблем насамперед залежить від ініціативи зсередини установи.

І, безумовно, від адекватної реакції громадянського сектору та експертів на публікацію звіту міжнародного аудиту НАЗК. По суті, нам у руки дали реальний інструмент вимірювання ефективності роботи ключового антикорупційного органу, за який ми самі боролися. Однак коли результати оприлюднили, то громадськість здебільшого промовчала. І це мінус, адже той, хто очолить НАЗК після, може не отримати правильного сигналу.

Конкурс на нового очільника НАЗК розпочався 10 листопада, а строк повноважень Олександра Новікова спливає у середині січня 2024 року. Варто лише сподіватися, що новообраний керівник нарешті розірве «зачароване коло» і зможе виправити вже добре відомі недоліки НАЗК.

5. Безрезультатна АРМА

П’ятий елемент антикорупційної екосистеми — АРМА. Це, мабуть, найменш популярний орган, але безперечно не найменш важливий.

Агентство з розшуку і менеджменту активів у нашому дослідженні ми оцінили на 3,4 бала з можливих п’яти. І це найгірший показник з-поміж інших органів антикорупційної екосистеми. Чому ж так склалося?



Рис

АРМА створили 2016 року для пошуку «злочинних» активів і стягнення їх у дохід держави, а ще Агентство управляє арештованим майном. Тут треба нагадати, що створення АРМА — одна з умов безвізу, тому на його роботу роками звертали чимало уваги.

І недарма.

Відомство постійно критикують як державні, так і недержавні та закордонні діячі, а Єврокомісія у своєму звіті згадала про Агентство аж вісім разів.

Причин кілька.

Перша і чи не найбільш помітна така: наразі, навіть попри семирічний термін існування АРМА, **законодавча база діяльності, як і практика її виконання залишаються не найкращими**. І хоч би скільки громадськість, у тому числі і

TI Ukraine, закликала парламент, деякі вкрай необхідні зміни не прийняті й досі.

А ще Агентству **бракує незалежного та фахового голови**, який зможе подолати «спадщину» попередніх керівників і налагодити плідну комунікацію зі стейкхолдерами. Протягом усього терміну нашого дослідження АРМА залишалося без повноцінного очільника і, відповідно, було залежним від того, наскільки роботою очільника Агентства були задоволені в ОП.

І, на жаль, навіть

> 1) — після призначення на посаду голови АРМА Олени ***Думи*** деякі із зазначених проблем залишаються актуальними.

Власне, Єврокомісія у звіті теж згадала про

> 2) — занепокоєння громадськості щодо процесу відбору та призначення, а також доброчесності нової очільниці АРМА.

За трохи більше ніж чотири місяці роботи Олена ***Дума*** вже ставала предметом журналістських публікацій, і окремо в них ішлося

> 3) — про **неоднозначну кадрову політику нової голови**.

Саме тому ми нагадуємо про необхідність для парламенту ухвалити зміни до профільного закону про АРМА, а Кабміну — прийняти підзаконні акти, якими Агентство керуватиметься у своїй діяльності. Станом на зараз окремі акти вже прийняті, зокрема, про реалізацію арештованого майна, а також про порядок відбору управителів активів.

Невеликий поступ у вдосконаленні роботи АРМА за останні три роки таки відбувся. Звісно, багато із цих успіхів були непомітні на тлі великого навантаження Агентства активами з російським чи білоруським слідом, яке виникло після початку повномасштабного вторгнення і поглибило наявні та висвітлило нові проблеми у роботі органу. Попри нагальний запит у розшуку та конфіскації таких злочинних активів, наразі ми практично не маємо прикладів успішного повернення цього майна Україні. Зі свого боку Єврокомісія теж відзначила, що інструменти конфіскації та повернення активів використовують в Україні недостатньо, а тому відповідний досвід усе ще необхідно набути.

Усе це потребує комплексного підходу до оцінки роботи АРМА, а також вдосконалення законодавчого забезпечення і покращення практики роботи органу. Причому підходити до реформування Агентства слід виважено, без різких ідей і півзаходів. Адже поспішність і невиправдані кроки зараз загрожують зверненнями до Європейського суду з прав людини та чималими відшкодуваннями власникам арештованих активів потім.

6. Коли спроможність перетвориться на ефективність?

Наявність хорошої форми не зробить з гімнаста олімпійського чемпіона, і так само диплом інженера не стане передумовою для великих відкриттів.

Але вони дають можливість, базу.

Так само й **антикорупційним органам потрібні можливості для реалізації покладених на них функцій**.

Після початку роботи НАБУ, САП, АРМА, НАЗК і ВАКС суспільство чекало від них максимальної включеності.

Однак лише створення антикорупційних органів, навіть при виписуванні, здавалося б, цілком притомного для їхньої роботи законодавства, не гарантує, що ці інституції відразу запрацюють вдало. До того ж ми вже побачили, що в процесі їхньої роботи майже завжди з'являються уроки, які треба вивчити і відповідно вдосконалити правову рамку діяльності.

Через те, що створювалися і запускалися ці органи в різний час, навіть за різної політичної та суспільної ситуації, їхня синхронізація між собою та з іншими важливими відомствами затримувалася, гальмувалася і не завжди була безхмарною. А така система може працювати лише у цілковитій взаємодії та за абсолютної незалежності від владного апарату, представників якого має контролювати, перевіряти і за необхідності карати. Для цього їй, безперечно, ще й необхідні дуже компетентні та вільні від якихось політичних впливів кадри, а також правові гарантії такої незалежності.

Бо хоч би якого високого рівня інституції ми побудували, хоч би якими незалежністю та повноваженнями їх наділили, ключовою залишиться етична та моральна складова кадрів, які очолюють антикорупційні органи та подають відповідні сигнали не лише своїм колективам, а й усій країні.

Україна проходить етап становлення антикорупційної структури, де всі її інституції перевіряються на міцність саме кадрами.

> — І це вже підтвердив кейс САП, де першим керівником, який залишив «слід», був Назар ***Холодницький***, а також НАЗК, яке провалилося у своєму колегіальному форматі під керівництвом Наталії К***орчак***.

На жаль,

> — результати аудиту НАЗК, яким керує Олександр ***Новіков***, також подали червоний сигнал. Чинні керівники САП і НАБУ проходять свої тести на професійність і незалежність. ВАКС шукає оптимальний формат керівництва.

Кадри, якими наповнюються інституції, — основа того, в який бік вони розвиватимуться.

Однак

> **— за роки роботи всім п’яти органам антикорупційної екосистеми так чи інакше доводилося долати виклики.**

Деякі з них, як певна конфронтація між НАБУ і САП у 2017–2018 роках, на сьогодні вдалося пройти.

Інші, як часткове небажання НАЗК дослухатися до рекомендацій партнерів, актуальні досі.

Але якщо оцінювати саме можливості до антикорупції, **зміни вже помітні.**

Наразі **незрозуміло, як швидко ми побачимо беззаперечний результат**.

І тут, на жаль, якраз війна може стати тим каталізатором, який покаже, наскільки спроможність відповідає готовності досягати результатів.

Ми віримо, що це можливо, бо вже бачимо плоди роботи антикорупційної екосистеми. Але такий врожай, безперечно, має стати ще більшим.

Аби в результаті

> **— за прикладом антикорблоку ми змогли реформувати всю правоохоронну систему держави.**

Ця публікація стала можливою завдяки підтримці американського народу через Агентство Сполучених Штатів з міжнародного розвитку (USAID) у межах Проєкту «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні» #ВзаємоДія. Зміст цієї публікації є виключною відповідальністю Transparency International Ukraine і необов’язково відображає погляди USAID чи уряду Сполучених Штатів.

***

№ 3.317

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 7 квітня 2023 р. № 301-р

КОНЦЕПЦІЯ
безпеки закладів освіти

1. Проблема, яка потребує розв’язання

Питання **безпеки** закладів освіти та забезпечення рівних, належних і **безпечних умов здобуття освіти** та організації **безпечного освітнього середовища** є особливо актуальним у зв'язку з **військовою агресією** Російської Федерації проти України.

Проблемою, яка потребує розв'язання, є **низький рівень *безпеки*** закладів освіти та організації безпечного ***освітнього середовища*** в Україні, що є наслідком таких ***факторів***:

1) недостатня кількість об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту закладів освіти;

2) низький рівень відповідності об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту закладів освіти вимогам щодо необхідної місткості таких об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту та кількості евакуаційних виходів, наявності водопостачання, водовідведення, вентиляції, обігріву, освітлення, засобів зв'язку та Інтернету, засобів надання медичної допомоги, доступності для маломобільних груп населення, а також можливості організації у таких об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту освітнього процесу;

3) низький рівень дотримання вимог законодавства з питань пожежної та техногенної безпеки закладів освіти;

4) застаріла нормативно-правова база у сфері цивільного захисту в частині створення безпечних умов перебування у закладах освіти здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних працівників, адміністрації та інших працівників;

5) відсутність встановленого порядку організації охорони закладів освіти, зокрема із залученням органів поліції охорони (із встановленням комплексу тривожної сигналізації) з підключенням до пунктів централізованого спостереження та реагування;

6) відсутність належної організації пропускного режиму в закладах освіти (огорожа, стаціонарні металодетектори, система контролю доступу);

7) відсутність у закладах освіти систем зовнішнього та внутрішнього відеоспостереження;

8) недоступність більшості закладів освіти та захисних споруд цивільного захисту при закладах освіти для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

9) відсутність необхідної кількості шкільних автобусів для підвезення здобувачів освіти та педагогічних працівників до/із закладів загальної середньої освіти;

10) недостатній рівень охоплення закладів освіти превентивними поліцейськими послугами, спрямованими на запобігання та попередження вчинення правопорушень;

11) недостатній рівень обізнаності учасників освітнього процесу про їх права, обов'язки та відповідальність;

12) незнання учасниками освітнього процесу правил безпечної поведінки в побуті та правил дорожнього руху;

13) низький рівень обізнаності дітей щодо кіберзагроз та формування безпечної поведінки в Інтернеті;

14) неготовність учасників освітнього процесу до дій в умовах надзвичайних ситуацій, бойових дій;

15) відсутність у працівників закладів освіти навичок надання домедичної допомоги, забезпечення психологічної підтримки здобувачів освіти;

16) обмежений доступ до послуг з охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу під час навчання та роботи з урахуванням впливу військової агресії на їх психічне здоров'я;

17) відсутність комплексної інфраструктури психоемоційної підтримки та психологічної допомоги учасникам освітнього процесу;

18) недостатність умов для інклюзивного навчання та підтримки в освітньому процесі здобувачів освіти, які цього потребують, відповідно до нових безпекових умов.

2. Мета і строки реалізації Концепції

Метою Концепції є створення рівних, належних і безпечних ***умов здобуття освіти***, організація безпечного ***освітнього середовища,*** зокрема в умовах військової агресії Російської Федерації проти України.

Строк реалізації Концепції - 2023-2025 роки.

3. Завдання та заходи, спрямовані на розв'язання проблеми

3.1. Основними ***завданнями*** Концепції, спрямованими на розв'язання визначених проблем, є:

1) створення безпечної інфраструктури закладів освіти;

2) ефективне попередження та протидія негативним безпековим явищам в освітньому середовищі;

3) формування компетентностей безпеки в учасників освітнього процесу;

4) організація безпечного підвезення учнів та вчителів до/із закладів загальної середньої освіти.

3.2. Створення безпечної інфраструктури закладів освіти можливо забезпечити ***шляхом***:

1) облаштування існуючих та будівництва нових захисних споруд цивільного захисту закладів освіти із застосуванням проектів повторного використання або за індивідуальними проектними рішеннями з урахуванням вимог законодавства з питань пожежної безпеки, вимог щодо необхідної кількості евакуаційних виходів, наявності водопостачання, водовідведення, вентиляції, обігріву, освітлення, Інтернету, засобів надання медичної допомоги, доступності для маломобільних груп населення, зокрема осіб з інвалідністю. Виконавцями заходу визначено МОН, Мінінфраструктури, МВС, ДСНС, обласні, Київську міську державні (військові) адміністрації, строк виконання - 2023-2025 роки;

2) забезпечення мінімальних вимог для належної організації освітнього процесу в захисних спорудах цивільного захисту закладів освіти. Виконавцями заходу визначено обласні, Київську міську державні (військові) адміністрації, засновників закладів освіти (за згодою), строк виконання - 2023-2025 роки;

3) забезпечення пожежної та техногенної безпеки закладів освіти. Виконавцями заходу визначено обласні, Київську міську державні (військові) адміністрації, ДСНС, засновників закладів освіти (за згодою), строк виконання - 2023-2025 роки;

4) забезпечення в установленому порядку охорони закладів освіти із залученням поліції охорони, встановлення у закладах освіти комплексу тривожної сигналізації з підключенням до пунктів централізованого спостереження та реагування, встановлення стаціонарних металодетекторів, облаштування необхідних огорож та здійснення інших інфраструктурних заходів щодо організації безпеки закладів освіти. Виконавцями заходу визначено Національну поліцію, обласні, Київську міську державні (військові) адміністрації, засновників закладів освіти (за згодою), строк виконання - 2023 рік;

5) удосконалення нормативно-правової бази у сфері цивільного захисту з метою створення безпечних умов перебування у закладах освіти учасників освітнього процесу. Виконавцями заходу визначено МОН, МВС, ДСНС, строк виконання - 2023 рік.

3.3. Ефективне попередження та протидію негативним безпековим явищам в освітньому середовищі можливо забезпечити ***шляхом***:

1) посилення поліцейської присутності у закладах освіти з наданням ефективних поліцейських послуг щодо недопущення вчинення правопорушень учасниками освітнього процесу та стосовно них. Виконавцями заходу визначено Національну поліцію, засновників закладів освіти (за згодою), строк виконання - 2023 рік;

2) запровадження системи раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу, ризику нападу на заклад освіти або іншої небезпеки. Виконавцями заходу визначено Національну поліцію, МВС, МОН, обласні, Київську міську державні (військові) адміністрації, засновників закладів освіти (за згодою), ДСНС, строк виконання - 2023 рік;

3) впровадження алгоритму дій у разі виникнення небезпечних ситуацій, виявлення вибухонебезпечних та інших підозрілих предметів у закладі освіти. Виконавцями заходу визначено обласні, Київську міську державні (військові) адміністрації, засновників закладів освіти (за згодою), ДСНС, Національну поліцію, строк виконання - 2023 рік;

4) трансформації психологічної служби системи освіти та психологічного супроводу з урахуванням впливу військової агресії на учасників освітнього процесу. Виконавцями заходу визначено МОН, МОЗ, строк виконання - 2023-2024 роки;

5) удосконалення нормативно-правової бази у сфері громадської безпеки в частині підвищення ефективності попередження та недопущення вчинення правопорушень в закладах освіти. Виконавцями заходу визначено МВС, Національну поліцію, МОН, строк виконання - 2023 рік.

3.4. Формування компетентностей безпеки в учасників освітнього процесу можливо забезпечити ***шляхом***:

1) організації системного навчання учасників освітнього процесу діям в умовах надзвичайних ситуацій. Виконавцями заходу визначено МОН, ДСНС, обласні, Київську міську державні (військові) адміністрації, засновників закладів освіти (за згодою), строк виконання - 2023-2024 роки;

2) перегляду та актуалізації освітніх програм з питань безпеки життєдіяльності, цивільного захисту та домедичної допомоги, прав, свобод та обов’язків громадянина та впровадження соціально-емоційного навчання та здійснення інтеграції знань про психічне здоров’я в освітній процес та освітню діяльність. Виконавцями заходу визначено МОН, МОЗ, МВС, ДСНС, Національну поліцію, заклади освіти (за згодою), строк виконання - 2023 рік;

3) запровадження в освітній процес закладів освіти програм, спрямованих на формування у здобувачів освіти правової поведінки, запобігання конфліктам та правопорушенням, здобуття навичок щодо безпечної поведінки в Інтернеті. Виконавцями заходу визначено МОН, МВС, Національну поліцію, обласні, Київську міську державні (військові) адміністрації, заклади освіти (за згодою), строк виконання - 2023-2024 роки;

4) запровадження обов'язкового підвищення кваліфікації, рівня обізнаності та підготовки педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників закладів освіти з безпекових питань, питань базових психологічних втручань, основ психологічної самодопомоги і прав, свобод та обов'язків громадянина. Виконавцями заходу визначено МОН, Національну поліцію, обласні, Київську міську державні (військові) адміністрації, інститути післядипломної педагогічної освіти (за згодою), строк виконання - 2023 рік.

3.5. Організацію безпечного підвезення учнів та вчителів до/із закладів загальної середньої освіти можливо забезпечити ***шляхом***:

1) придбання обласними державними (військовими) адміністраціями за участю органів місцевого самоврядування шкільних автобусів, зокрема спеціально обладнаних для перевезення маломобільних груп населення. Виконавцями заходу визначено обласні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), строк виконання - 2023-2025 роки;

2) організації та супроводження процесу надання міжнародної технічної допомоги у вигляді шкільних автобусів або коштів на їх придбання для організації підвезення учнів та вчителів до/із закладів загальної середньої освіти. Виконавцями заходу визначено МОН, МЗС, обласні державні (військові) адміністрації, строк виконання - 2023-2025 роки;

3) залучення до співпраці підприємств, установ, організацій, зокрема міжнародних, транспортного спрямування для організації підвезення учнів та вчителів до/із закладів загальної середньої освіти. Виконавцями заходу визначено МОН, МЗС, обласні державні (військові) адміністрації, строк виконання - 2023-2025 роки.

4. Очікувані результати

Реалізація Концепції сприятиме створенню безпечного освітнього середовища в закладах освіти, поліпшенню стану їх пожежної та техногенної безпеки, можливості для кожного закладу освіти організовувати освітній процес в очному режимі, забезпеченню комфортного перебування в об'єктах фонду

захисних споруд закладів освіти, а також підвезенню учнів та вчителів до/із закладів освіти.

Крім того, реалізація Концепції підвищить ефективність превентивних заходів щодо запобігання та попередження вчиненню правопорушень в освітньому середовищі та створить безпечні умови навчання та викладання, комфортну міжособистісну взаємодію, що сприятиме емоційному благополуччю учасників освітнього процесу, відсутності будь-яких проявів насильства, забезпечивши при цьому достатньо можливостей для їх запобігання, а також дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу.

Забезпечення виконання завдань та заходів, передбачених Концепцією, допоможе убезпечити учасників освітнього процесу від непередбачуваних подій, спричинених військовою агресією Російської Федерації проти України, а також надасть можливість безперешкодної реалізації права на освіту та належні, безпечні і здорові умови навчання та викладання.

5. Обсяг фінансових ресурсів

Фінансове забезпечення заходів, спрямованих на реалізацію Концепції, здійснюватиметься за рахунок і в межах видатків державного та місцевих бюджетів на відповідний рік, а також за рахунок міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

6. Порядок проведення моніторингу, оцінки результатів реалізації Концепції та звітування

Забезпечення координації дій з реалізації Концепції, здійснення контролю за реалізацією Концепції, проведення моніторингу стану їх виконання здійснює МОН.



***

Проект Концепції державної стратегії

Захист та розвиток культурної спадщини України

Стислий зміст

1. Визначення **проблеми,** на розв'язання якої спрямована програма.
2. Аналіз **причин** виникнення проблеми та **обґрунтування** необхідності її розв'язання шляхом розроблення и виконання програми.
3. Визначення **мети** програми
4. Визначення, порівняльній аналіз можливих **варіантів** розв'язання проблеми та **обґрунтування оптимального** варіанта.
5. Визначення на основі оптимального варіанта **шляхів** та **засобів** розв'язання проблеми, **строків** виконання програми.
6. Оцінка очікуваних **результатів** виконання **програми,** зокрема:
   - економічних,
   - соціальних,
   - екологічних,

   та визначення її **ефективності.**
7. **Оцінка**
   - фінансових,
   - матеріально-технічних,
   - трудових

   ресурсів, необхідних для виконання програми.



***

№ 3.318-1



2024-09-04

Ніколов

Бодрий ранок, хунта! Це дуже корупційна історія, але як я і обіцяв цього тижня тільки позитив зранку)))

Отже **в "Енергоатомі" знесли чудовіщно велику закупівлю на покраску атомной станції вонезахисною фарбою, чию ціну мафія ДСНС задрала у кілька разів.**

Також я знаю, що

> 1) — **тепер вже колишній керівник "Укренерго" Кудрицький відбився від навязування цієї фарби у проекти накриттів підстанцій.**

А от вже

> 2) — **колишнє керівництво Держвідновлення не відбилось від цієї теми. І в його антишахедні проекти ту фарбу запхали на десятки, якщо не сотні мільйонів гривень.**

В общім, є ще звідки вичищать

***

Якось "Наші гроші" надибали цікаву історію про вогнезахисну фарбу. Ну як захисну... Ну вона просто на кілька годин довше пручається вогню, але зрештою гине як і усі інші фарби. Тому має значення яку фарбу купувати - дешевшу, яка витримає кілька годин пожежі, чи дорожчу, яка витримає кілька-кілька годин вогню. Значення в тому сенсі, що немає сенсу брати дорожчу фарбу, якщо пожежа палатиме кілька днів.

На енергетичних об'єктах найбільша пожежна небезпека йде від велетенських трансформаторів. По суті це залізні цистерни, в середині яких є мідні проводи і багато тонн горючого масла. Ви бачили як вони довго палають після ударів ракет - масло вигорає пару днів. Тому жодного сенсу у найдорожчій фарбі світу, яка витримає кілька-кілька годин нема. Але в Україні знайшлий такий сенс. Фірма колишнього робітника ДСНС стала монопольним постачальником німецької фарби Pyro-Safe в Україну. Причому вже на на імпорті ціна фарби завищувалась у рази(!) порівняно з іншими країнами світу. Звісно, що у тверезому розумі ніхто б не став купувати у цих ділків таку фарбу для свої потреб. Тому діючі робітники ДСНС влаштовували вирвані роки замовникам, які не включали в свої проекти Pyro-Safe. От реально - тупо не підписували різні пожежні дозволи, поки ти не зголошувався пофарбувати свій об'єкт у дорогущий "піро-сейф". Який міг взяти тільки по монопольній ціні драг-дилера.

"Енергоатом" погодився на таку грабіжницьку тему в історії на 279 мільйонів гривень. І "Наші гроші" написали про це. І ДСНСники відповзли з цієї теми - з цієї закупівлі забрали гроші і грабіжницький контракт розторгли через відсутність фінансування.

Ще раз. Митна ціна вогнезахисної шпаклівки Flammotect A filler від підрядника "Енергоатому" була $70 за кілограм (тобто українські податки та мита мають нараховуватись зверху на цю ціну). А у Бельгії вона продається по 14 євро за кілограм, у Польщі продається по 16 євро. І саме цю фарбу ДСНСники прямо вимагали використовувати в Україні. Уявили коефіцієнт? Ми його зламали))))

https://nashigroshi.org/2024/05/31/enerhoatom-skhovav-tsiny-materialiv-dlia-vohnezakhysnykh-robit-na-paes-za-279-mil-yoniv/

***

№ 3.318-2

«Енергоатом» сховав ціни матеріалів для вогнезахисних робіт на ПАЕС за 279 мільйонів (додано)

Анна ***Сорока***, Юрій ***Ніколов***, «Наші гроші»

2024-05-31

АТ «НАЕК «Енергоатом» 28 травня за результатами тендеру підписало договір із ТОВ «Атоменергоресурс» стосовно підвищення пожежної безпеки кабельного господарства Південноукраїнської АЕС на 279 млн грн. Про це повідомляється у системі *«Прозорро»*.

До грудня відновлять вогнезахисні покриттів кабельних трас, відремонтують кабельні проходки і вогнезатримуючі пояси у кабельних трасах. Фірма використає вогнезахисні матеріали Pyro-Safe Flammotect-A, Flammoplast SP-A2 і Dekorlack SP2 та мінеральну вату Pyro-Safe виробництва «svt» (Німеччина). Роботи оплачуватимуть протягом пів року.

> Замовник не оприлюднив підсумкову відомість ресурсів та кошториси, що не дозволяє порівняти ціни будматеріалів із ринковими цінами на предмет можливого завищення.
>
> Фірма отримала підряд без конкуренції, бо на відкриті торги більше ніхто не прийшов.

Для участі в тендері потрібно було підтвердити наявність десяти працівників із досвідом нанесення вогнезахисного матеріалу і допуском до особливих робіт. **Усі працівники мали пройти навчання з нанесення вогнезахисного матеріалу на заводі-виробнику або в його офіційного представника**, а також із питань охорони праці та правил пожежної безпеки.

«Атоменергоресурс» мав п’ятнадцять таких працівників, у тому числі десять малярів.

Крім того, треба було подати технічні умови або технічну специфікацію на вогнезахисні матеріали Pyro-Safe **із погодженням в «Енергоатомі» та Держатомрегулюванні.**

У випадку відсутності погоджених техумов чи технічної специфікації на момент подання тендерної пропозиції, можна було подати їхній проект, токсиколого-гігієнічний паспорт, протоколи випробувань і протокол

визначення коефіцієнта зниження струмових навантажень кабелів із вознезахистом. «Атоменергоресурс» подав погоджену технічну специфікацію на Pyro-Safe.

— Якби учасник запропонував вогнезахисні матеріали, відмінні від визначених технічною специфікацією процедури закупівлі, то він міг подати лише погоджені техумови.

Тобто

— аналоги, якщо вони взагалі існують, можна було пропонувати лише після погодження.

в) ТУ (ТС) на запропоновані учасником ВЗМ (визначені у Додатку В Додатка 4 (ТСдоПЗ)), підписані виробником/власником, погоджені АТ «НАЕК «Енергоатом» та Держатомрегулювання.

У разі відсутності на момент подачі тендерної пропозиції погоджених з АТ «НАЕК «Енергоатом» та Держатомрегулювання ТУ (ТС), учасник надає на ВЗМ, зазначені у Додатку В Додатка 4 (ТСдоПЗ), такі документи:

- проект ТУ (ТС);
- протокол випробувань на стійкість до впливу дезактивуючих розчинів;
- протокол випробувань на стійкість кабелів з нанесеним ВЗ до поширювання полум'я;
- протокол випробувань на вогнестійкість металевих конструкцій та ущільнень кабельних проходок з нанесеним ВЗ;
- протокол випробувань на сумісність ВЗМ з раніш нанесеним покриттям;
- токсиколого-гігієнічний паспорт;
- протокол випробувань ВЗМ на стійкість до впливу параметрів оточуючого середовища (температура, тиск, вологість, іонізуюче випромінювання) в приміщеннях за межами ЗЛА, в приміщеннях ЗЛА та на відкритому повітрі;
- протокол випробувань ВЗМ на адгезію;
- протокол (розрахунок) з визначення коефіцієнта зниження струмових навантажень кабелів з ВЗ.

У разі якщо учасник запропонує ВЗМ відмінні від тих, що визначені у Додатку В Додатка 4 (ТСдоПЗ), то він повинен надати:

- ТУ(ТС), підписані виробником/власником, погоджені АТ «НАЕК «Енергоатом» та Держатомрегулювання.

Надані у складі тендерної пропозиції ТУ (ТС) повинні бути

ДОДАТОК В

Специфікація на вогнезахисні матеріали,
що постачаються виконавцем робіт та передбачені в проектній документації
«Реконструкція. Підвищення пожежної безпеки кабельного господарства ВП АЕС»

п/н	Найменування	Класифікаційна приналежність	Один. вимір	Кількість
Виробник «svt Products GmbH (svt Brandschutz), Німеччина				
1	PYRO-SAFE FLAMMOTECT-A coating (фарба)	4Н	кг	83552,9121
2	PYRO-SAFE FLAMMOTECT-A filler (шпаклівка)	4Н	кг	2868,5855
3	«PYRO-SAFE FLAMMOPLAST SP-A2»	4Н	кг	3126,8343
4	«PYRO-SAFE DECORLACK SP-2»	4Н	кг	11,3274
5	Мінеральна вата PYRO-SAFE	4Н	кг	670,80304
6	Мінерало-ватна плита PYRO-SAFE 1000x600x60мм	4Н	$м^2$	882,6356

Столичним «Атоменергоресурсом» володіє Олег Рудченко, а керує Віталій Бурда.

> — Фірма зі створення в 2020 році натендерила 326 млн грн. Вона почала в 2021 році із дрібних підрядів бюджетних установ на протипожежні роботи і товари.
>
> У 2022 році фірма виграла торги філії «ВП «Рівненська АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом» щодо поставки матеріалів Pyro-Safe, після чого
>
> вже в 2023 році стала отримувати великі підряди атомників щодо вогнезахисних робіт.

За даними «Наших грошей», «Атоменергоресурс» торік був найбільшим імпортером матеріалів Pyro-Safe в Україну, компанія ввезла їх щонайменше на 2 мільйони доларів. Вона ввозить товари від фірм «Classic Trade s.r.o.» і «Konpol, s.r.o.».

Також порівняно незначні обсяги від «svt Products GmbH» імпортувало київське ТЗОВ «Інсайт-консалтинг» (належить іншій фірмі ПП «Астер-інформ», яка належить мешканці Запоріжжя Олені Погорілій).

В Україні уповноваженим представником фірми «svt Products GmbH» (Німеччина) себе називає ТОВ «ІПВК «Спецзахист» (Запоріжжя), чиїм власником є Денис Любченко.

Ці фірми декларують надзвичайно високі ціни імпорту.

«Атоменергоресурс» ввозив

— вогнезахисну шпаклівку Flammotect A filler по $70 за кілограм (тобто українські податки та мита мають нараховуватись зверху на цю ціну). У Бельгії вона продається по 14 євро за кілограм, у Польщі продається по 16 євро. «Інсайт-консалтинг» ввозив цю шпатлівку по $62 за кіло.

«Атоменергоресурс» імпортує

— тонкошарову вогнезахисну фарбу Flammoplast SP-A2 по 45 доларів за кілограм, тоді як у Польщі вона продається по 15 євро за кілограм.

— У Саудівській Аравії покриття Flammotect A coating продається по 53 ріали за кілограм, це приблизно 14 доларів. «Атоменергоресурс» імпортує його по $54 за кіло.

Додано:

Сторони розірвали договір 26 червня за згодою сторін з нульовою оплатою.

Це пояснили

— фінансовим станом «Енергоатома» та дефіцитом бюджету,

— зменшенням обсягів видатків філії «ВП «Централізовані закупівлі» АТ «НАЕК «Енергоатом»

— та іншими обставинами.

***

№ 3.319

Встречался сегодня с мером Львова Садовым. Он думает об послевоенной Украине и готов выслушивать идеи организации экономики налогов и вообще послевоенного устройства

2024-09-04

Монин

Готовился к встрече и сформулировал 15 тезисов. Предлагаю их Вашему внимание к обсуждению:

1) Милей из Аргентины.

Надо смотреть на него. Если получится - частично повторять.

2) Тотальное сокращение государственных расходов к уровню наявного населения.

Я думаю это самая важная задача которая стоит. Если чиновников гос служащих рассчитано на 40-45 млн человек, а сейчас 30- и демография уменьшает на 300-400 тыс, но нужно просто сократить на 50% гос расходы по многим направлениям. Милей именно этой задачей начал и сделал профицитным бюджет.

3) Налоговая система может быть разной.

В зависимости от взглядов политика, но она должна быть лучше чем в США и лучше чем в Европе. Если политик тяготеет к Европе, то НДС 15%, отмена блокировок и автоматическое возмещение (доверие к бизнесу). Если без НДС - налог с продаж как в США 10%.

4) Каждый гражданин в Украине - актив.

Рост его благосостояния и возможностей - это основная цель на первой стадии, если мы хотим начать решать демографическую проблему. Если он это будет делать в теневой экономике - не так страшно. Он косвенно заплатит налоги. Намного страшнее - потерять домохозяйство - тогда не получим ничего.

5) Запрет на все виды плановых проверок на 5 лет.

Доверие к любому гражданину и бизнесмену. Внеплановые только по прецеденту. (Пожар-несчастный случай-отравление граждан)

6) Максимальное сокращение чиновников.

На них нет денег. Подход ***Милея***.

7) Самопомощь.

Восстановление традиций самоорганизации. Но его необходимо усилить инструментами. Считаю что вся экономическая деятельность на местах должна вестись на уровне софинансирования граждан и местных властей. Чем больше собрано денег граждан - тем более приоритетный проект для власти.

Низкие налоги - как инструмент софинансирования когда ты часть экономии своих налогов пускаешь на важные тебе проекты. Либо вычеты из налогов в условии софинансирования проектов.

8) ликвидация Пышнобанкинга

Законодательный запрет на высокие ставки по депозитным сертификатам НБУ. Деньги банков должны работать на экономику.

9) Девальвация как возможность (подход Милея).

Увеличивает доходы государства, позволяет снизить налоги.

10) Свободное ношение оружия,

после курсов обучения, либо прошедшим войну.

Враг должен понимать что свободная страна имеет много мотивированных воинов. Пожизненное заключение при применении оружия в целях не самообороны в мирное время.

11) Резкое сокращение численности армии за свой счёт.

Договор с Европейцами - Щит Европы. 2% ВВП на безопасность Европы это 370-390 млрд Евро. Задача часть этих ресурсов обеспечивать Украинской армией (финансово). Перевооружение Западным оружием. Могут поставлять нам. Совместные предприятия тут.

12) Запрет экономической деятельности из гос бюджета.

Стимулирование в восстановлении объектов Правительствами разных стран. Кредит под 0-1% 50% покрытие дефицита бюджета. 50% - выполняют компании из страны донора. С приоритетным использованием локальных ресурсов (локализация не меньше 50%) - стимулирование создания Западных производств в Украине.

Минимизация коррупции при восстановлении.

13) резкое сокращение расходов на внутреннюю безопасность

Камеры и дроны вместо людей.

14) отмена всех ограничений на выезд-вьезд из страны.

Мы не должны быть страной концлагерем декларируя принципы доверия и самоорганизации граждан.

15) сокращение числа Министерств.

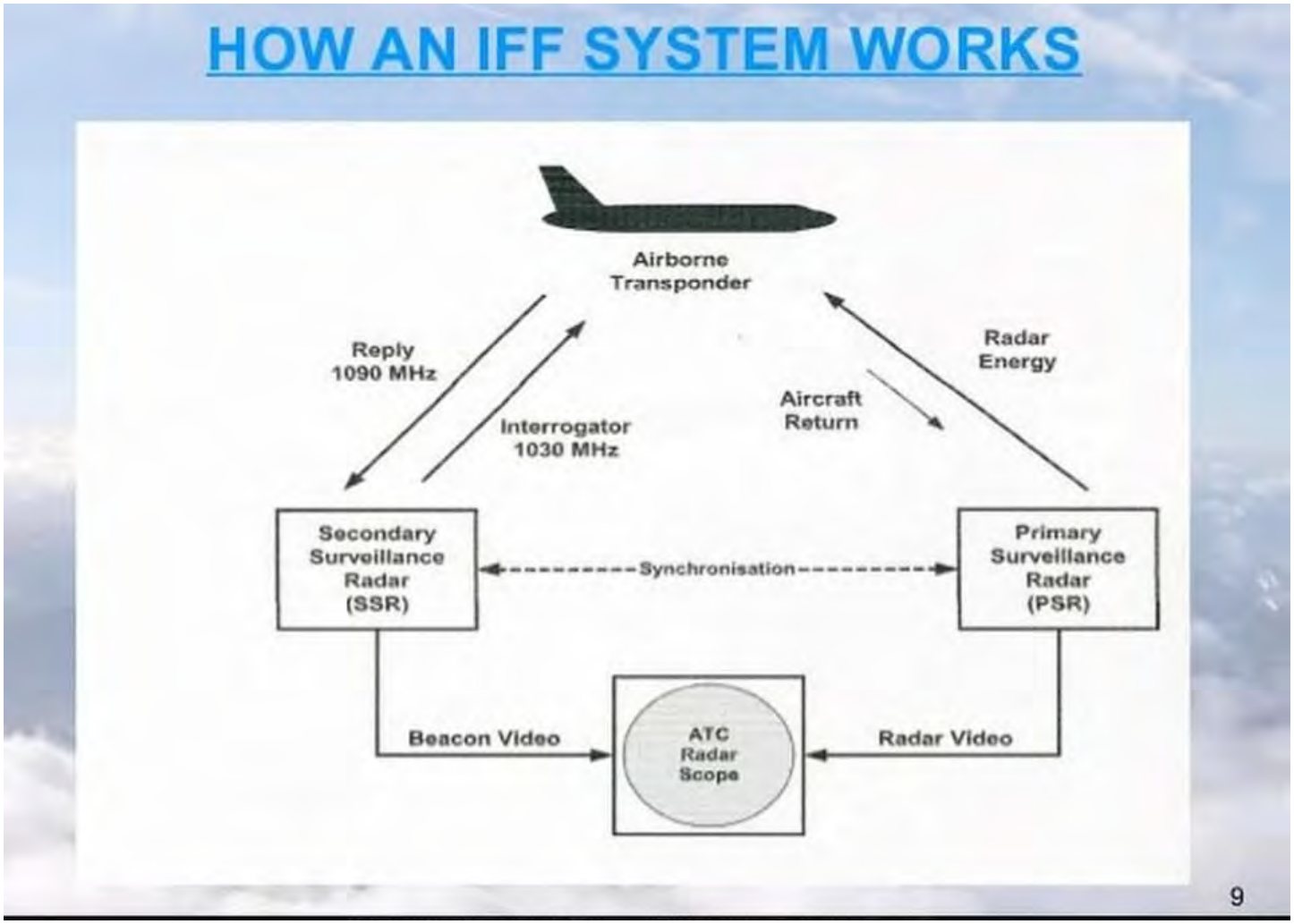
Подумать какие. Возможно взять для примера ***Милея***. **Разрешить Министрам самим выбирать себе Заместителей.**

***

№ 3.320

Відповіді на запитання про повітряну війну в Україні

Том Купер, австрійський аналітик



2024-08-03

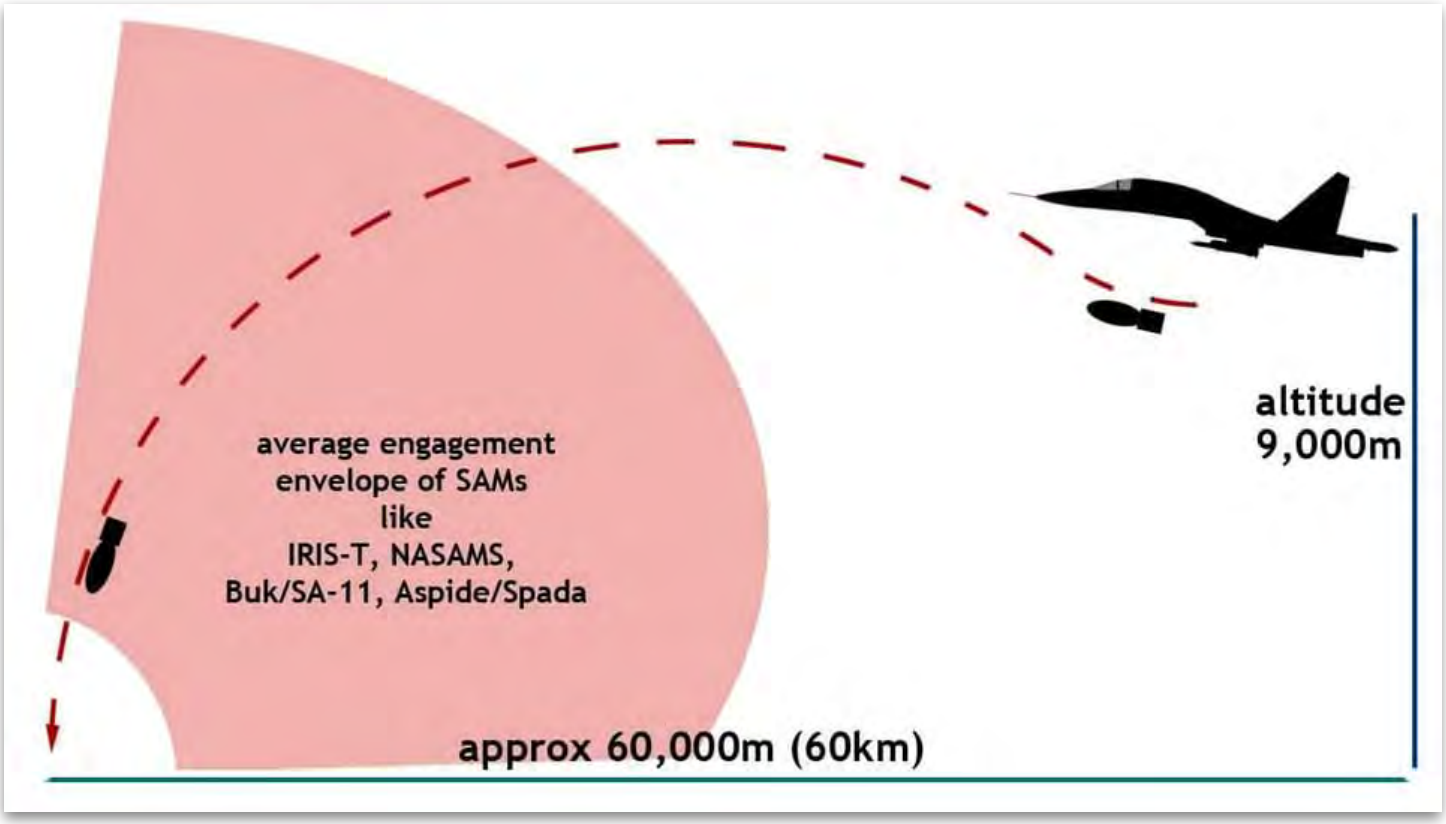
Привіт усім!

Спробую дати відповіді на певні цікаві питання, які були реакцією на мої звіти з минулих вихідних, а також із попередніх сесій відповідей.

1. ЧОМУ РОСІЯНИ ЗМУШУЮТЬ СВОЇ УДАРНІ БПЛА «ШАХЕД» ЛЕТІТИ НА ВІДНОСНО НИЗЬКІЙ ВИСОТІ?

Звичайно ж, переважну більшість часу в глибині в українського повітряного простору "Шахеди" за програмою летять на висоті 500–1000 метрів. Гарний приклад було зафільмовано на відео, з якого зроблено цей скріншот, де видно, як МіГ-29 (або F-16?) атакує один із них ракетою "повітря-повітря" – і це на висоті понад 500 метрів (найімовірніше, 700–1000 м).

(Скріншот із відео)

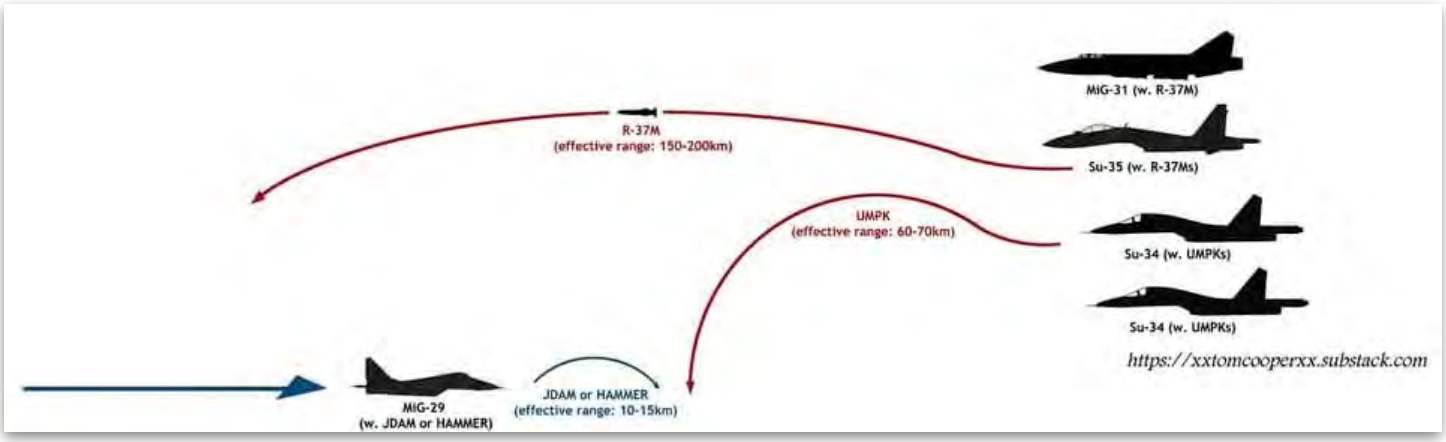


Однак, як і крилаті ракети, "Шахеди" знижуються до нижчих висот, коли наближаються до цілей. В інших випадках вони варіюють висоту польоту залежно від своєї місії (див. "маневрування для картографування української системи ППО") і того, з якою повітряною обороною вони можуть зіткнутися на обраних ділянках території України.

2. ВАША ДУМКА ЩОДО ТОГО, ЩО ПОВІТРЯНІ СИЛИ УКРАЇНИ (ПСУ) ЗБИЛИ ВЛАСНИЙ F-16? ЩО СТАЛОСЯ ІЗ СИСТЕМОЮ "СВІЙ-ЧУЖИЙ" (IFF)? НЕМОЖЛИВО, ЩОБ КОМАНДИР ППО ПСУ СПОЧАТКУ НЕ ІДЕНТИФІКУВАВ F-16 ЗА ДОПОМОГОЮ СВОГО РАДАРА РАННЬОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ/СПОСТЕРЕЖЕННЯ, А ПОТІМ – ЗА ДОПОМОГОЮ СВОГО РАДАРА КЕРУВАННЯ ВОГНЕМ. F-16 МАВ ЗІТКНУТИСЯ ІЗ ЗЕМЛЕЮ (АБО) ТІЛЬКИ ІДІОТИ ЛЕТЯТЬ У ЗОНУ ППО З ВИМКНЕНИМИ ТРАНСПОНДЕРАМИ IFF І ТАК ДАЛІ, І ТОМУ ПОДІБНЕ…

Шановні, це справжня скринька Пандори… настільки, що я вже майже думав зробити "спеціальний випуск" саме на цю тему. Перепрошую, якщо це викличе занепокоєння багатьох читачів, але вам варто ще раз перечитати мою останню сесію відповідей на запитання від 25 серпня 2024 року, щоб краще зрозуміти основи того, що буде далі (і навіть тоді, як зазвичай, я "занадто спрощуватиму" багато речей… чим обов'язково викличу обурення "справжніх технарів").

https://substack.com/@xxtomcooperxx/p-148107907



Головне:

> **— відповідь на всі ці питання вимагає не лише розмов про обладнання, а і про доктрину та тактику – тобто процедури та організацію інтегрованих систем протиповітряної оборони України (IADS).**

A) Першим релевантним питанням є "правила застосування сили" (RoE).

Відповідно до доктринальних процедур (натяк, натяк…), RoE подібні до "закону", згідно з яким діє кожна військова служба. Серед іншого, правила застосування сили дають чіткі інструкції кожному оператору зброї (оператору ЗРК та пілотам винищувачів), за яких умов їм надається дозвіл на відкриття вогню, а коли – ні. Це питання є вкрай важливим для ПСУ, крім питання застосування системи "свій-чужий".

Наприклад:

1) Якщо правила RoE кажуть: "відкривайте вогонь по всьому, що летить", то оператори ЗРК і пілоти винищувачів буквально відкриватимуть вогонь по всьому, що летить. Без перевірки "свій-чужий (IFF)"

2) Але, якщо RoE кажуть: "у жодному разі не відкривати вогонь по об'єктах із невідомою відповіддю IFF", то ні оператори ЗРК, ні пілоти винищувачів не мають дозволу відкривати вогонь по жодному об'єкту, що летить, якщо його транспондер IFF відповідає "невідомо" (незалежно від причини, чому саме виник відгук "невідомо").

… і потім, "звичайно", є 5–15 інших варіантів RoE… є варіант для операторів ЗРК, варіант для пілотів винищувачів, і ще один – для пілотів вертольотів… і кожен із цих варіантів може змінюватися (і часто-густо змінюється) чи не щодня…

B) Наступне питання стосується розподілу як RoE, так і IFF-кодів.

Зараз, у ПСУ (у ПКС Росії – аналогічно), будь-які зміни в RoE й геть усі IFF-коди розповсюджуються по підрозділах за допомогою внутрішньої мережі зв'язку між підрозділами. У другому випадку, відповідне повідомлення (зазвичай називається щось на кшталт "Наказ бойового випромінювання") містить інформацію про те, який код IFF і на якій частоті використовувати з якого часу й до якого часу, або протягом наступних XY годин, днів і т. п.

Ця мережа як правило, дротова і, теоретично, її неможливо заглушити. І, "Наказ бойового випромінювання" мають усіх радіолокаційних станцій і всіх вогневих підрозділів (приблизно одночасно).

"Однак"… у бойових умовах можуть виникнути збої в передаванні даних; певні підрозділи можуть вийти із зони зв'язку, не встигнути під'єднатися вчасно до внутрішньої мережі, і, отже чином, не отримати нові RoE або новий набір IFF-кодів; або, можливо, вони отримують один або інший, але не вчасно; або екіпаж забуває ввести новий код у свою систему тощо, тощо, тощо.

… і тоді екіпажі відкривають вогонь на власний розсуд командира – іноді відповідно до RoE, а іноді – ні…

Якщо є сумніви, перевірте випадок з IRGC, що збили літак Ukraine International Airlines Flight 752 поблизу Тегерана в січні 2020 року: підрозділ Tor/SA-15 перед цим перемістився на нову позицію за кілька годин, потім отримав розклад польотів цивільних літаків із сусіднього міжнародного аеропорту (тому, що в нього не було сучасного запитувача кодів IFF для свого радара – тобто він був несумісний із тим, який був встановлений на новітніх B737, наприклад), а потім командир батареї не зміг зв'язатися зі своїм начальством у критичний момент… а літак запізнювався на годину…

Діючи згідно з RoE, отриманими до цієї події, і не маючи можливості перевірити коди IFF об'єкту, який був цивільним літаком, що відставав від розкладу на годину, командир батареї вирішив відкрити вогонь – і вбив 176 цивільних осіб.

C) Економія часу для прискорення реакції… Тепер, тому що

1) через десятки "прецедентів" (тобто випадків, коли різні збройні сили ненавмисно збивали власні літаки або цивільні літаки тощо),

2) через те, що сучасна повітряна війна є надзвичайно динамічною дисципліною, де, буквально, "кожна секунда має значення" (інакше не можна сподіватися перехопити таку зброю, як Іскандери, Циркони, X-22 тощо),

багато дій ПСУ з використанням ЗРК ведуться із системами, налаштованими на "автоматичний" режим. Фактично, оператори налаштовують систему користуючись RoE, а потім контролюють її роботу, поки система сама не атакує цілі (часто-густо під час спілкування з іншими системами ЗРК, які також налаштовані на роботу в "автоматичному режимі). Оператори втручаються лише в разі збою.

Одним зі способів економії часу під час кожного бою є усунення необхідності перевірки кодів IFF. Теоретично, це також робить можливими та "простішими" помилки, пов'язані з кодами IFF…

Отже, ПСУ працює через створення "зон відповідальності". Наприклад: "ця зона лише для операцій ЗРК", "ця – лише для винищувачів", "ця – лише для вертольотів" тощо. Ця робота організована за допомогою RoE: наприклад, майже напевно, є певний RoE, дійсний для всіх ПСУ, що під час російського ракетного удару "зона в радіусі 50 км від Києва є безпольотною, зона в радіусі 30 км від Одеси є безпольотною, зона в радіусі 40 км від Івано-Франківська є безпольотною" тощо, тощо, тощо. Це потім також зазначено на мапах, а мапи роздано тим, кому це необхідно (операторам ЗРК та екіпажам літаків тощо).

Відповідно, між, скажімо, 00:00 та 15:30 місцевого часу 26 серпня жоден із F-16, МіГ-29 або Су-27 ПСУ (та ніщо інше, що літає та належить ПСУ, армійській авіації або морській авіації) не мають літати в межах цих безпольотних зон.

D) І тепер виникає проблема з використанням IFF-транспондерів винищувачами ПСУ…

> Загалом, використання IFF-транспондерів – тобто питання про те, чи вони повністю вимкнені, налаштовані на пасивний режим (емітуючи тільки в разі запиту із запитувача IFF, встановленого на наземних радарах або тих, що встановлені на інших літаках), або включені та налаштовані на активний режим (тобто випромінюють постійно) – усе це регулюється RoE.

"Однак":

> **— факт залишається фактом, пілоти винищувачів не люблять використовувати IFF-транспондери.**

Чому так?

> Тому, що однією з головних проблем під час бойової операції винищувача є те, що під бойовим стресом пілот/екіпаж може забути вимкнути свій транспондер IFF або налаштувати його на пасивний режим. У них є багато роботи, щоб керувати літаком та застосовувати його, і це легко може статися. І якщо вони забувають це зробити, а

транспондер IFF встановлено на "активний" режим, він постійно видає позицію літака ворогу (якщо не в іншим спосіб, то як відгук "невідомо") – незалежно від того, чи відстежує ворожий радар літак, чи ні.

Чому так?

Тому, що хоча системи IFF встановлено на радарах і вони працюють у разом із радарами (чи то наземними, чи встановленими на винищувачах), ці системи все ж є відокремленими. Ось чому говорять про "первинні" та "вторинні" радари. Фактично, "вторинний" радар працює за допомогою запитувачів IFF (які встановлено на радарах) та транспондерів IFF (або інших видів маячків), які встановлено на літаках; "первинний" – це "радар" у класичному сенсі. Це означає, що навіть якщо радар вимкнено, запитувач IFF все одно фактично забезпечує ту саму "радарну картину" – за умови, що всі літаки, які він відстежує, мають свої транспондери IFF, які працюють в активному або пасивному режимі, але не вимкнено.

Навпаки, також через бойовий стрес пілоти часто забувають вмикати свої IFF-транспондери або налаштовувати їх на "пасивний" режим – на шляху додому, коли вони майже впевнені, що знову увійдуть у зону, яку боронять "свої" ЗРК…

Нарешті, **є додаткові «ситуації, що виникають через бойову лихоманку».**

Наприклад,

пілот F-16 дотримується RoEs, діє над визначеною зоною (й, отже, поза безпольотною зоною), летить на літаку з вимкненим транспондером IFF і отримує вектор перехоплення (чи то по радіо, чи по каналу даних). Летить туди, виявляє наближення «Шахеда» чи Х-101, вступає в бій, збиває його. Потім він отримує інший вектор перехоплення, летить туди, вступає в бій, збиває його. Потім ще один вектор перехоплення тощо…

… і що більше це відбувається, тим менше ситуаційної обізнаності залишається в пілота, тоді як його/її систему дедалі більше заповнює адреналін… і тому в якийсь момент часу, і після того, можливо, промахнувшись по цілі з першого разу, впевнений, що він/вона потрапить із другого, переслідує ціль прямо в безпольотній зоні, яку щільно захищено власними ЗРК, усі встановлені в режим "авто"… і з вимкненим транспондером IFF, тим самим позбавляючи власні системи ЗРК можливості розпізнати літак як "свій"…

Таке траплялося тисячі разів під час Другої світової війни (щоправда, тоді пілоти летіли в зону, яку було захищено дружньою зенітною артилерією). Таке траплялося з арабами та ізраїльтянами під час їхніх взаємних воєн тощо… Траплялося і з американцями та британцями в Іраку у 2002 році тощо…

… і: таке трапляється набагато частіше, ніж "він сам полетів у землю"…

Справді, у випадку збиття ПСУ власного F-16 26 серпня, кажуть, пілот збив три "Шахеди", а потім погнався за четвертим і зв'язок було втрачено.

> Тепер, цей свербіж у моєму мізинці та досвід перехресної перевірки різних попередніх заяв ПСУ про російські літаки та ракети, які було збито його винищувачами, підказує мені, що це пояснення легко може бути черговою "нісенітницею", яку запущено штабом у Вінниці (для власного вихвалення або піару).

Проте, це також може бути правдою: особливо з огляду на "гангстерські" традиції пілотів-винищувачів ПСУ (чи потрібно мені нагадувати про це, коли вони збирають дорожні знаки з повітрозабірників Су-27 або заявляють про російські Іл-76 там, де їх ніколи не було, тощо?).

У цьому випадку ситуація мала б бути зрозумілою вже зараз, і не має виникати проблем із тим, щоби ПСУ зробили офіційну заяву в стилі:

> — "підполковник Месь не активував свій транспондер IFF, входячи в безпольотну зону".

Так, звичайно, багато хто не зрозумів би, про що це, дехто вважав би це "ганьбою" та "зневагою пам’яті видатного пілота" тощо.

Але холодний факт полягає в тому, що [такі] неприємності трапляються.

Навіть із найкращими пілотами. І коли неприємності трапляються у військовій авіації (зазвичай через порушення RoE чи інших процедур), люди вмирають. Зі 100 % ймовірністю.

Інший варіант…

спостерігаючи, як вперто мовчать ПСУ щодо цього випадку – ну, тоді помилка сталася десь в іншому місці, і "відділок наземної протиповітряної оборони" служби вбив когось із "відділку пілотів". Як зазначено вище, для цього може бути багато різних причин.

Що б не трапилося: головне – провести розслідування швидко, рішуче, нещадно та об’єктивно, з'ясувати причини та вжити відповідних заходів (ось чому, наприклад, першою річчю, яку зробило НАСА після аварії одного з космічних човників, було закриття відповідного контрольного центру, щоб ніхто не міг приховати будь-які докази провалу).

Потім **необхідно поінформувати громадськість** (безумовно, не розкриваючи водночас конфіденційну інформацію).

Замовчування або оголошення розслідування, а потім замітання сміття під килим – це найгірше, що можна зробити, і, схоже, це один із "популярних способів дії" в таких випадках в Україні (ПСУ це стосується насамперед).

Діючи так, як ПСУ досі, можна бути впевненим лише у двох речах:

> **— ніхто нічому не зможе навчитися на таких помилках, і вони точно знову трапляться.**

3. УКРАЇНА УСПАДКУВАЛА ВЕЛИКІ ЗАПАСИ РАДЯНСЬКИХ АВІАБОМБ (ФАБ) ВІД СРСР, ЧИ НЕ ТАК? ЧОМУ УКРАЇНЦІ НЕ ВИГОТОВЛЯЮТЬ ВЛАСНІ УМПК?

Я вже розглядав це кілька тижнів тому.

Власне: так, звичайно, Україна успадкувала великі запаси ФАБ.

Можна припустити, що

> **дуже багато (разом із сотнями ЗРК та мільйонами тонн артилерійських боєприпасів) було знищено внаслідок диверсій на трьох великих українських складах боєприпасів у 2017–2020 роках.**

Також багато бомб було знищено атаками росіян складів боєприпасів на авіабазах ПСУ в перші дні війни.

Проте **все одно їх усе ще досить багато…**

І так, Україна могла б легко провести "reverse ingeneering" [зворотнє дослідження] комплектів УМПК…

… АЛЕ…

Для того, щоб УМПК працювали – тобто долали відстань у 60–70 км до цілі – їх потрібно скинути з висоти 9 000–12 000 метрів і на високих (дозвукових) швидкостях. Тобто, літак-носій летить на великій висоті, повністю в полі зору ворожих радарів (та інших засобів виявлення).

> **— Росіяни можуть це робити, оскільки в ПСУ немає ЗРК, які могли б протидіяти на таких відстанях.**

Наприклад:

> — 60–70 км до лінії фронту на російській стороні плюс ще приблизно 70+ км до лінії фронту на українській стороні. Українські ЗРК із довшим

радіусом дії не можуть бути розгорнуті ближче до лінії фронту, не будучи негайно виявленими російськими БПЛА та потім ураженими «Іскандерами».

Іншими словами:

—ПСУ не мають достатньої кількості ЗРК поза зоною дії російських БПЛА та "Іскандерів-М", щоб ефективно протидіяти Су-24, Су-34 та бомбам УМПК.

(Це не означає, що ПСУ не намагається цього зробити: час від часу той чи інший вогневий підрозділ просувається вперед, ближче ніж на 20 або, навіть, менше кілометрів від лінії фронту. Вмикається, запускає кілька ракет… і хоча певні із цих "ЗРК-засідок" є ефективними принаймні для ураження ближніх Су-34, відстані все великими настільки, що навіть гіперзвукові ракети, такі, як РАС-2 та РАС-3, потребують "хвилин", щоб дістатися цілей. Це дає російським засобам електронної розвідки достить часу, щоби попередити свої екіпажі, і ті можуть уникнути небезпеки.)

ПСУ також не можуть протидіяти таким атакам своїми винищувачами, оскільки її F-16, МіГ-29 та Су-27 усі не мають ракет "повітря-повітря" достатнього радіуса дії…

Відповідне підпитання було щось на кшталт: чи не можуть ПСУ почати збивати УМПК?

І відповідь ствердна: так, це можливо. Ці бомби насправді легко виявити. Проте холодний висновок полягає в тому, що ПСУ змарнувала де-факто всі свої довоєнні запаси ЗРК, тоді як Захід постачає вкрай мало IRIST-T, NASAMS, Aspide/Spada/RIM-7 Sea Sparrows, HAWK, C-125/SA-3 тощо. Тож ПСУ просто не може дозволити собі збивати вхідні УМПК у тих кількостях, які скидає російська авіація: ці ракети їм потрібні для оборгни своїх великих міст та промислових об’єктів. Уявіть собі витрати ЗРК, якщо ПСУ почне збивати 90–150 планерних бомб на день: за нинішніх темпів західних постачань (і їхнього виробництва зброярнями, такими, як Raytheon), запаси українських ракет ЗРК закінчаться максимум за тиждень.

У підсумку:

— росіяни можуть і далі бомбардувати українців за допомогою УМПК, як їм заманеться.

Відповідно, так, українці могли б спробувати зробити те саме, АЛЕ:

— росіяни мають панівну перевагу в повітрі над лінією фронту.

Тобто

> — їхні далекобійні ЗРК та винищувачі МіГ-31 та Су-35, які несуть далекобійні ракети "повітря-повітря" – такі, як Р-37М – (легко) збивали б будь-які українські літаки, які намагаються наблизитися до лінії фронту на висоті понад 9 000 метрів.

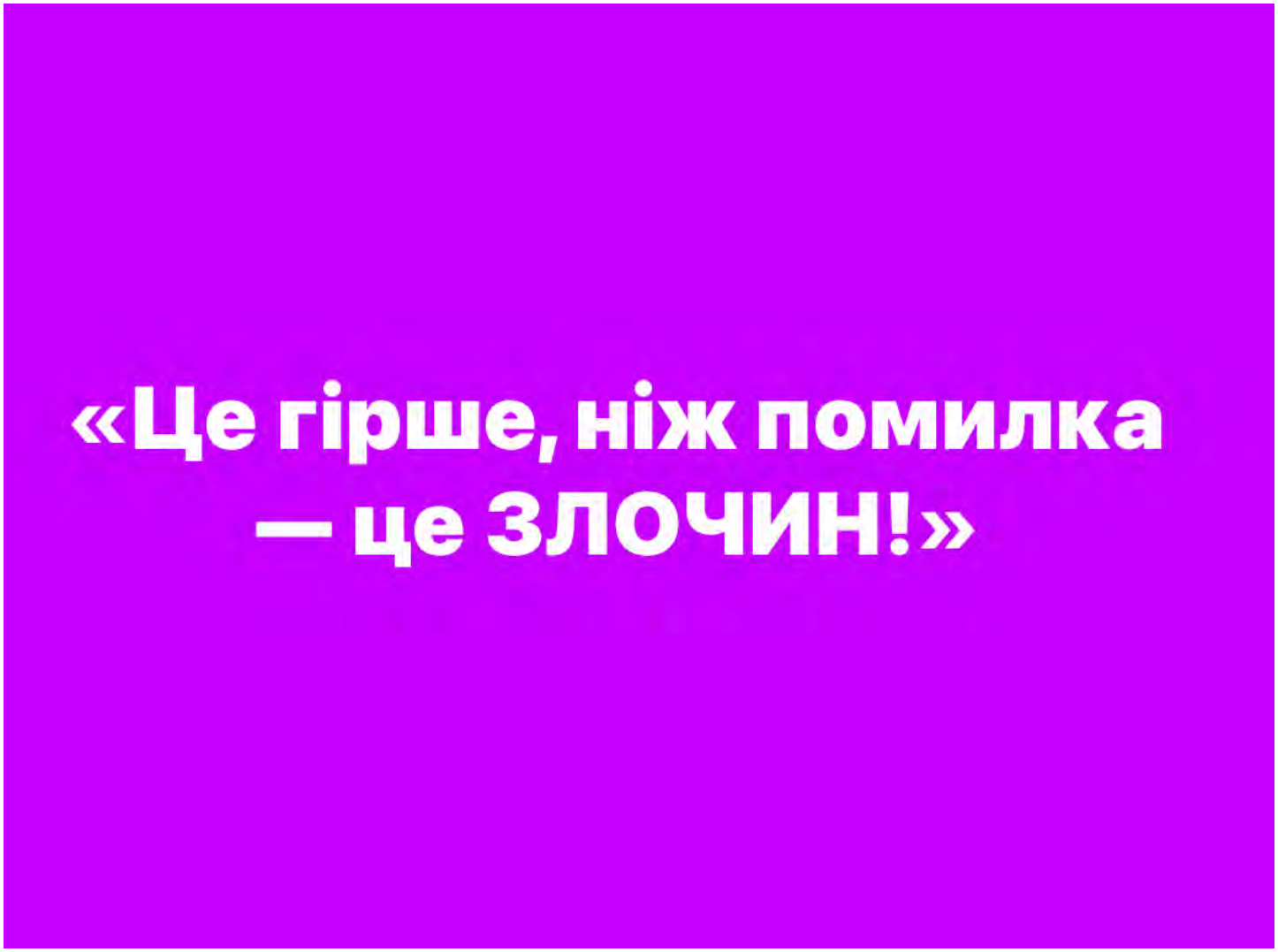
Дійсно, як можна було спостерігати цієї весни та літа, щонайменше раз на місяць росіяни збивають навіть МіГ-29 та/або Су-27, що наближаються на надзвичайно низьких висотах для запуску JDAM та HAMMER.

Саме тому "reverse engineering УМПК" наодинці ніколи не спрацює.

Ідеально… зараз я трохи "відійду від теми" й заглиблюся в те, що я досі досліджую, але… ну, не можу втриматися, прямо зараз…

Ідеально було б, якби ПСУ оснастила свої F-16 або Су-27 балістичними ракетами повітряного базування з дальністю до 200 км.

> Щось легше й більш просунуте, ніж російський "Кинджал".
>
> Щось на кшталт того, що ізраїльтяни зараз регулярно використовують для ударів по IRGC/Хезболла в Сирії, а іноді й у Ірані, наприклад.
>
> І тоді із сотнями таких ракет.



На жаль, **через некомпетентність адміністрації в Києві та велику кількість втручань із боку місцевої та іноземної олігархії** ("ринкові частки"), **український оборонний сектор, який міг би виробляти такі озброєння, цього не робить.**

Хоча

> **— такі компанії, як конгломерат "Артем-Луч", могли б запустити виробництво більш далекобійних ЗРК, ракет "повітря-повітря" з активним наведенням, які перевершують (принаймні) російські Р-77, тактичних балістичних ракет та багатьох інших корисних речей ще два роки тому (якщо не раніше), вони простоюють, по крихтах збираючи 15–20 "Нептунів" на рік…**

А

> — **адміністрація Зеленського, разом з усіма можливими експертами, пояснює їм, що «вони не одержатимуть жодного фінансування, якщо не стануть прибутковими»**.

Гех… просто:

— як такі українські компанії мають стати прибутковими, якщо їм не надають фінансування для оплати досліджень та розроблень, а потім не платять за запуск виробництва, щоб вони могли почати заробляти гроші…?

Підказка щодо цього:

— ось чому будь-де, коли уряд замовляє дослідження та розроблення [R&D] і/або виробництво певної системи озброєння, контракти зазвичай передбачають авансовий платіж у розмірі 50 %, а загальна вартість завжди розраховується, щоби підприємство-виробник завжди одержало б щонайменше 10 % прибутку, якщо не більше…

… на цьому етапі я збираюся додати **ще трохи "бонусного аналізу",** якщо ви не заперечуєте.

Зараз найкраще, на що ми всі можемо сподіватися як результат цієї війни, це те, що український "нерегулярний оборонний сектор" – той самий, що запустив виробництво сотень тисяч FPV на рік (й наразі виготовляє тисячі БПЛА, які вибивають російський енергетичний сектор останніми днями) – буде й далі зростати.

Масово.

Досі це було можливо насамперед тому, що ця галузь працювала "поза парасолькою некомпетентності" Міністерства оборони та щупальцями різних олігархів.

Звичайно, проєкт наразі має підтримку Генштаба ЗСУ. Низку проєктів, таких як "Армія дронів" (та подібних), фінансує Міністерство цифрової трансформації.

Але.

Він має реалізовуватися людьми, "які звикли" запускати стартапи у своїх гаражах та вітальнях, а потім вести бізнес "по-партизанськи", так би мовити.

На жаль, **"ракетна наука" та "партизанська/нерегулярна оборонна галузь" безпосередньо не сумісні:**

— ракетна наука вимагає великого підприємства з потужними науково-дослідними відділами та чималими інвестиціями… виробництво високоякісних ракетних двигунів вимагає великого досвіду, спеціальних інструментів і менеджменту надзвичайно високої якості…

усе це, боюся, несумісне з адміністрацією Зеленського, яка наполягає на "миттєвих результатах" – іноді *задля збереження своєї популярності*, інші рази задля підтримки своєї позиції серед усіх можливих ідіотів на Заході тощо…

Ба більше,

— **адміністрація Зеленського, схоже, прагне повторити всі можливі західні вправи щодо браку далекоглядності та стратегії** (саме таку поведінку можна спостерігати в різних країн, які приєдналися до ЄС за останні 10–20 років, до речі).

Відповідно,

— **членам адміністрації майже неможливо зрозуміти важливість "інвестицій", які згодом призводять до "зростання", "доходу"** (через систему ефективного оподаткування, наприклад) та "прибутку" – і це за 2, 3, 5 або більше років.

Через це, і, хоча наразі є десятки малих українських підприємств, які успішно застосовують високоефективні модифікації всіх видів доступного та західного озброєння (також і ЗРК, як витікає з кількох останніх випадків знищення російських Су-25, численних гелікоптерів і насамперед розвідувальних БПЛА), їхня загальна ефективність залишається обмеженою.

Фактично, люди, про яких ідеться, спочатку мають інвестувати власні гроші, власний час, власну працю, а потім мати удачу знайти польових командирів (командирів батальйонів та бригад), які мають необхідну свободу для ухвалення таких рішень, а потім довіряти їм удосталь, щоб дозволити їм спробувати їхні зразки.

Це потім призводить до "занадто малої кількості" (наприклад: 2–4 модифікованих "Стрела-10/SA-132) і – іноді успішно – застосовується на рівні "конкретного батальйону чи бригади одноразово".

Оскільки **залучені особи просто не мають засобів зробити більше, тоді, як Міністерство оборони навіть не звертає на це уваги.**

Сподіваюся, ви пережили читання всього цього та знайшли це корисним.

***

№ 3.321

Основні теми доби 04.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ За інформацією Генштабу, кількість бойових зіткнень на лінії фронту за добу скоротилася до 138. Російський наступ на Покровськ загальмувався, проте армія РФ активізувала наступальні дії на інших напрямках – Курахівському, Времівському, Лиманському, Куп'янському. За даними сервісу DeepState Live Map, протягом доби російські війська просунулися на західному фланзі оборони Вугледара в районі Пречистівки, а також в околицях Торецька – у селищах Дружба та Суха Балка.

2️⃣ Російська армія здійснила повітряну атаку в ніч на 5 вересня з трьох напрямків 78 дронами-камікадзе типу Shahed та балістичною ракетою "Іскандер-М". Підрозділи ППО збили 60 безпілотників. 1 дрон повернувся в повітряний простір РФ, а 2 були збиті білоруськими винищувачами над країною.

Збільшилися людські втрати внаслідок російських ударів минулої доби. У Полтаві кількість загиблих зросла до 54, 298 осіб поранено, з них понад 60 перебувають у вкрай тяжкому стані. У Львові загинули 7 осіб, постраждали – 64.

Міністерство оборони РФ повідомило про знищення 2 українських безекіпажних дронів "у північно-східній частині Чорного моря". Вночі в порту Новоросійська, де базується Чорноморський флот РФ, було чути стрілянину та вибухи.

3️⃣ Директор Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Ґроссі відвідав окуповану Росією Запорізьку АЕС. Він заявив, що серйозний інцидент із порушенням ядерної безпеки станції не можна виключити, поки

навколо неї тривають бойові дії. З його слів, градирню, на якій виникла пожежа 11 серпня, доведеться демонтувати, оскільки її неможливо відремонтувати.

4 **2 енергоблоки Південноукраїнської АЕС, які було відремонтовано достроково поспіхом, працюють на зниженій потужності та потребують виведення в передчасний ремонт. Це суттєво погіршить ситуацію в енергосистемі.**

Влада лякає населення вимкненнями енергопостачання восени та взимку, які можуть тривати 16–18 годин.

5 Верховна Рада відправила у відставку 4 міністрів – юстиції, природних ресурсів та захисту довкілля, стратегічних галузей промисловості та віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

На звільнення ще трьох посадовців – голови МЗС, віцепрем'єр-міністра з питань внутрішньо переміщених осіб та голови Фонду держмайна голосів не знайшлося.

Переконати депутатів проголосувати за їхню відставку має намір президент Зеленський, який візьме участь у засіданні фракції. Майже всі звільнені високопосадовці обіймуть інші міністерські посади або отримають роботу в Офісі президента, а на їхнє місце голова Офісу Єрмак планує призначити власних підлеглих. Уся ця комбінація "оновлення уряду" є способом відвернути увагу населення від нагальних проблем і "скиданням негативу" з президента Зеленського.

6 В Україні розпочала роботу місія МВФ. Члени делегації обговорюватиме з українськими високопосадовцями перегляд меморандуму про співпрацю перед ухваленням радою директорів рішення про надання чергового траншу кредиту розширеного фінансування. Як повідомили низка ЗМІ, функціонери МВФ для забезпечення гарантій повернення боргу вимагають підвищити податки, насамперед ПДВ, девальвувати гривню, а також знизити облікову ставку НБУ. Крім фінансових питань, МВФ турбують і політичні – насамперед аудит Національного антикорупційного бюро, призначення на відкритому конкурсі глави Фонду гарантування вкладів фізосіб. Водночас вони не порушують питання про аудит держвитрат, що потенційно може зберегти бюджету сотні мільярдів гривень.

Міністерство фінансів повідомило, що завдяки досягненню угоди з власниками єврооблігацій, їх вдалося перевипустити з пізнішим терміном погашення та списати приблизно $9 млрд держборгу. Водночас борг Укравтодору чиновники перевели в державний. Повного тексту угоди з кредиторами у відкритому доступі немає.

7️⃣ Канцлер Німеччини Шольц повідомив, що уряд замовив у виробника 17 систем ППО середньої дальності IRIS-T SLM. Критичним для України є не лише кількість зенітно-ракетних комплексів, а й занадто мала кількість ракет до них. Тому українські підрозділи ППО сидять на "голодному пайку" і вкрай економно витрачають боєзапас – навіть з огляду на збільшення кількості російських повітряних атак.

Президент Зеленський планує взяти участь у засіданні групи воєнної підтримки України у форматі "Рамштайн" 6 вересня, де вкотре спробує переконати партнерів у необхідності надати дозвіл на застосування далекобійних озброєнь по території РФ.

Координатор Білого Дому з нацбезпеки Кірбі заявив, що ракети ATACMS не змінять ситуації на лінії фронту, оскільки Росія вже відвела авіацію на аеродроми за межами їхньої досяжності. На думку низки експертів, адміністрація Байдена "задля уникнення ескалації" свідомо відтягувала постачання цих ракет, щоб дати можливість РФ перекинути авіацію на безпечні місця базування.

Низка громадських організацій закликали Байдена й Конгрес витратити до 30 вересня всі кошти, які було виділено на підтримку України – до закінчення фінансового року. Якщо решта $6,2 млрд не буде витрачено, вони "згорять", хоча Держдепартамент і пообіцяв, що Україна отримуватиме допомогу й після цієї дати.

Речниця російського МЗС Захарова та її шеф Лавров учергове пригрозили країнам Заходу "проблемами" в разі перетину "червоних ліній". Російський президент Путін на Східному економічному форумі пообіцяв відбити Курську область та покарати "агресора".

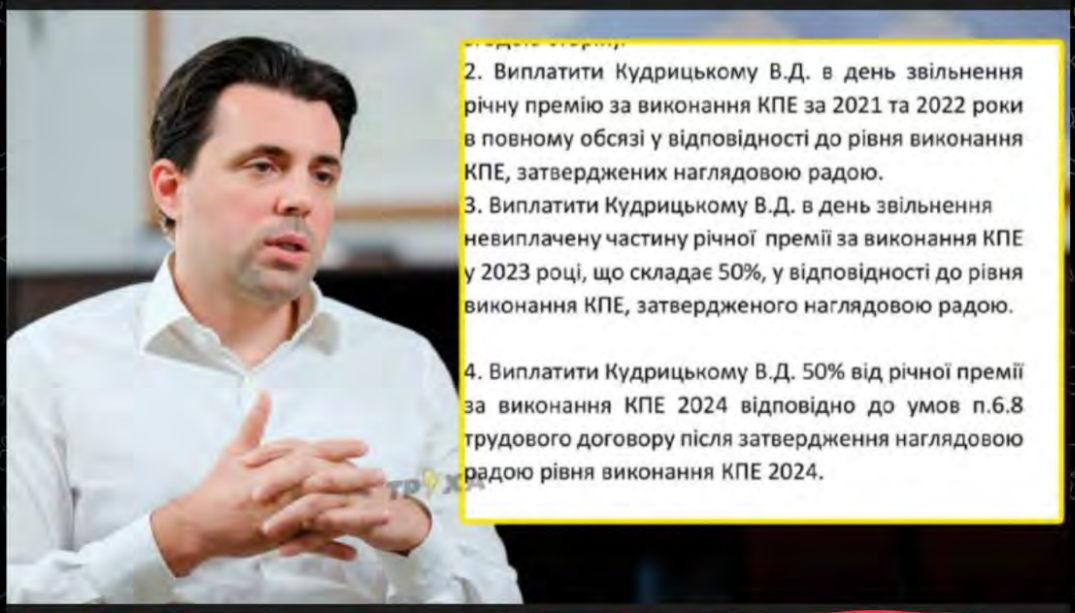
Ефективність протидії колективного Заходу Росії піддають сумніву багато політиків, зокрема, лідери країн-членів НАТО. А поки Росія здобула чергову дипломатичну перемогу. Монголія, яка відмовилася виконати ордер Міжнародного кримінального суду про арешт Путіна, дала приклад іншим країнам, що навіть у разі порушення міжнародних договорів країна може не понести жодної відповідальності.

8️⃣ Швейцарія подовжила до березня 2026 року статус захисту українських біженців і залишила його умови без змін. Уряд країни докладає істотних зусиль для інтеграції українців у ринок праці.

***

№ 3.322

Труха ⚡ Україна



Кудрицький перед звільненням отримав майже 40 млн грн бонусів.

1.

Голова правління державної компанії Укренерго написав заяву про відставку за власним бажанням, щоб отримати вихідний бонус в розмірі майже 40 млн грн.

Це безпрецедентна сума виплат державному службовцю під час війни.

За рішенням наглядової ради, Кудрицький мав отримати гроші на свій рахунок 4 вересня.

2.

Це премії за 2021 та 2022 роки в повному обсязі та половина премії за 2023 та 2024 роки. Загальна сума - 39 млн грн.

Виплата премій в Укренерго була скасована на період воєнного стану, однак перед звільненням Кудрицький поставив умову попри війну заплатити йому бонуси в повному обсязі.

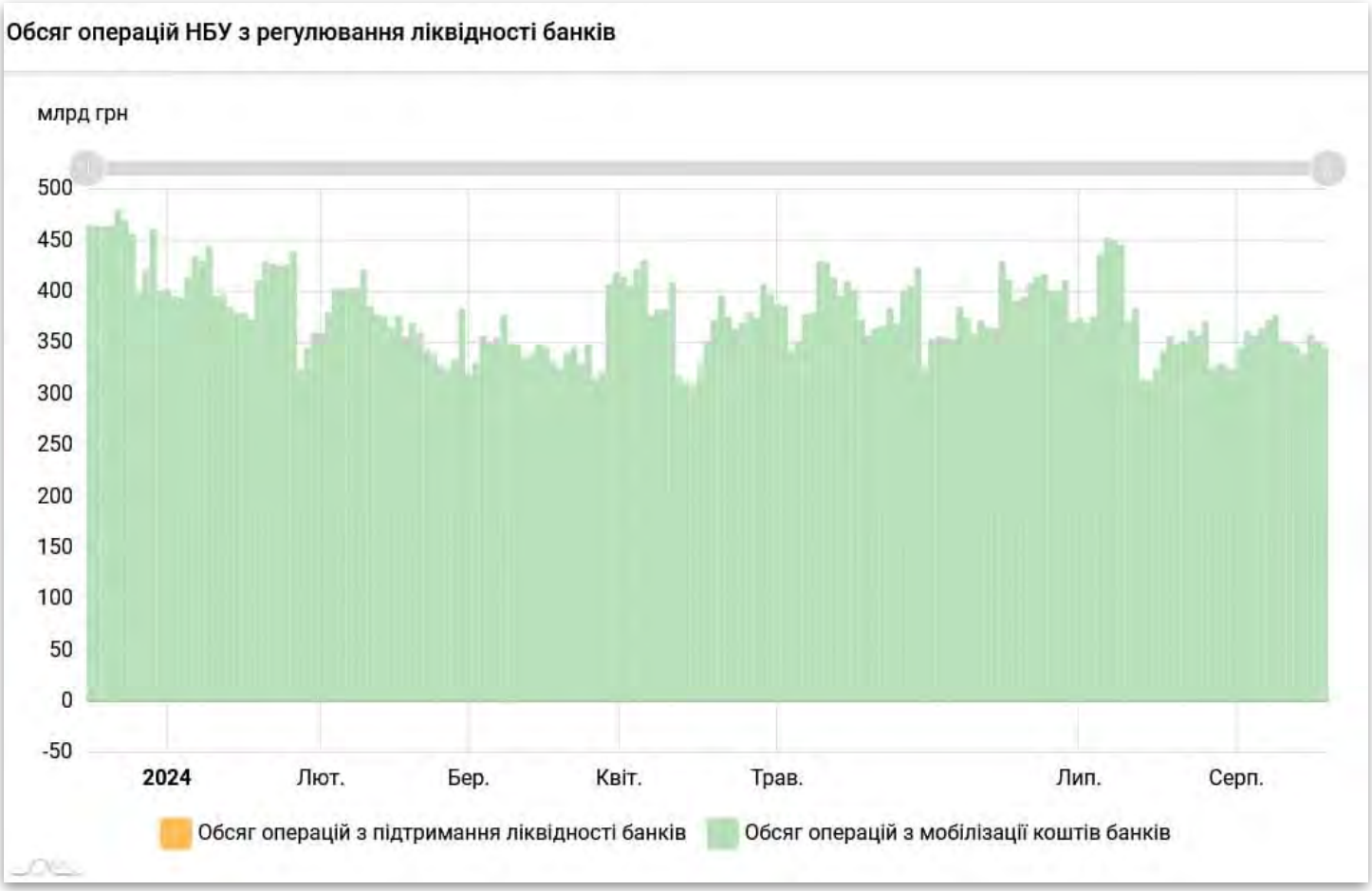
ТРУХА ⚡ Україна | Надіслати новину

t.me/truexanewsua/97833 643.6K edited Sep 5 at 13:33

***

№ 2.323

Кради вагонами – і тобі нічого не буде. Вкрадеш батон у супермаркеті – отримаєш п'ять років реального терміну



2024-09-05

Кущ

Приблизно так працює наша правова система. Я навіть вивів певну закономірність: "В Україні неможливо посадити людину, яка має 10 млн дол і більше".

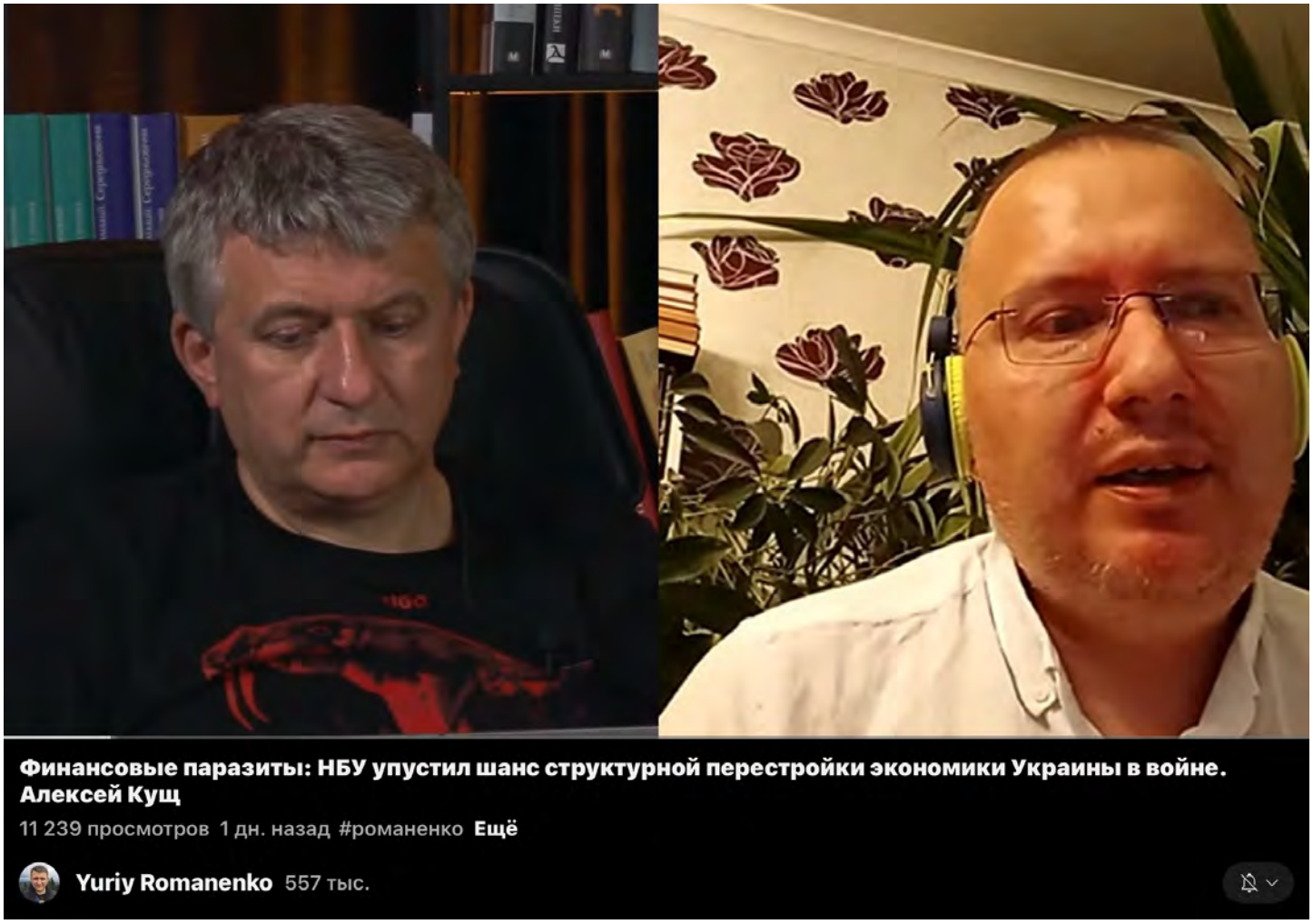
Великі обсяги крадіжок – це необхідний ресурс для хабарів, застав, адвокатів, навіть ручних ЗМІ та громадських рухів.

Деякі з них навіть передають у спадок як ручних мопсів, "від нашого столу - вашому столу".

З Юрієм ***Романенко*** вчора говорив про банківську систему.

Планую зробити низку постів для "розшивки теми".

1. Сьогодні поговоримо про депозитні сертифікати



Відео

Чому під час війни виникла така схема?

Коротко опишу її.

В активі НБУ є портфель військових облігацій, відсоток за якими прив'язаний до облікової ставки, яку визначає ... Нацбанк.

Тобто

> НБУ сам вирішує, скільки грошей йому має заплатити уряд з державного бюджету.

Портфель військових облігацій становить 400 млрд грн і НБУ отримує за ними 60-80 млрд грн у вигляді відсотків у середньому на рік (цього року буде менше за рахунок зниження облікової ставки).

А в пасиві НБУ – депозитні сертифікати, які він випускає для залучення вільної ліквідності банків.

За ними НБУ сплачує банкам дохід у розмірі 13% (нічні) та 16% (за тримісячними сертифікатами).

У грошах – ті ж 60-80 млрд грн.

Таким чином,

> **Найбанк перетворився на тразитний майданчик для перекачування 80 млрд грн з держбюджету на користь групи банків,**

які

> **внаслідок отримання таких "швидких грошей" повністю припинили кредитування реального сектору економіки.**

А це не мало не багато - 2 млрд дол на рік в еквівленті.

> **1) — 400-500 млрд грн «закрито» зараз у системі депозитних сертифікатів НБУ у цій герметичній моделі Нацбанк – банки (до 60 банківських установ).**
>
> **2) — Ці ресурси не йдуть у реальний сектор економіки у вигляді кредитів, створюючи ще й колосальний інфляційний навіс.**

Думаєте ***Пишний*** як Голова НБУ **не розуміє**, що

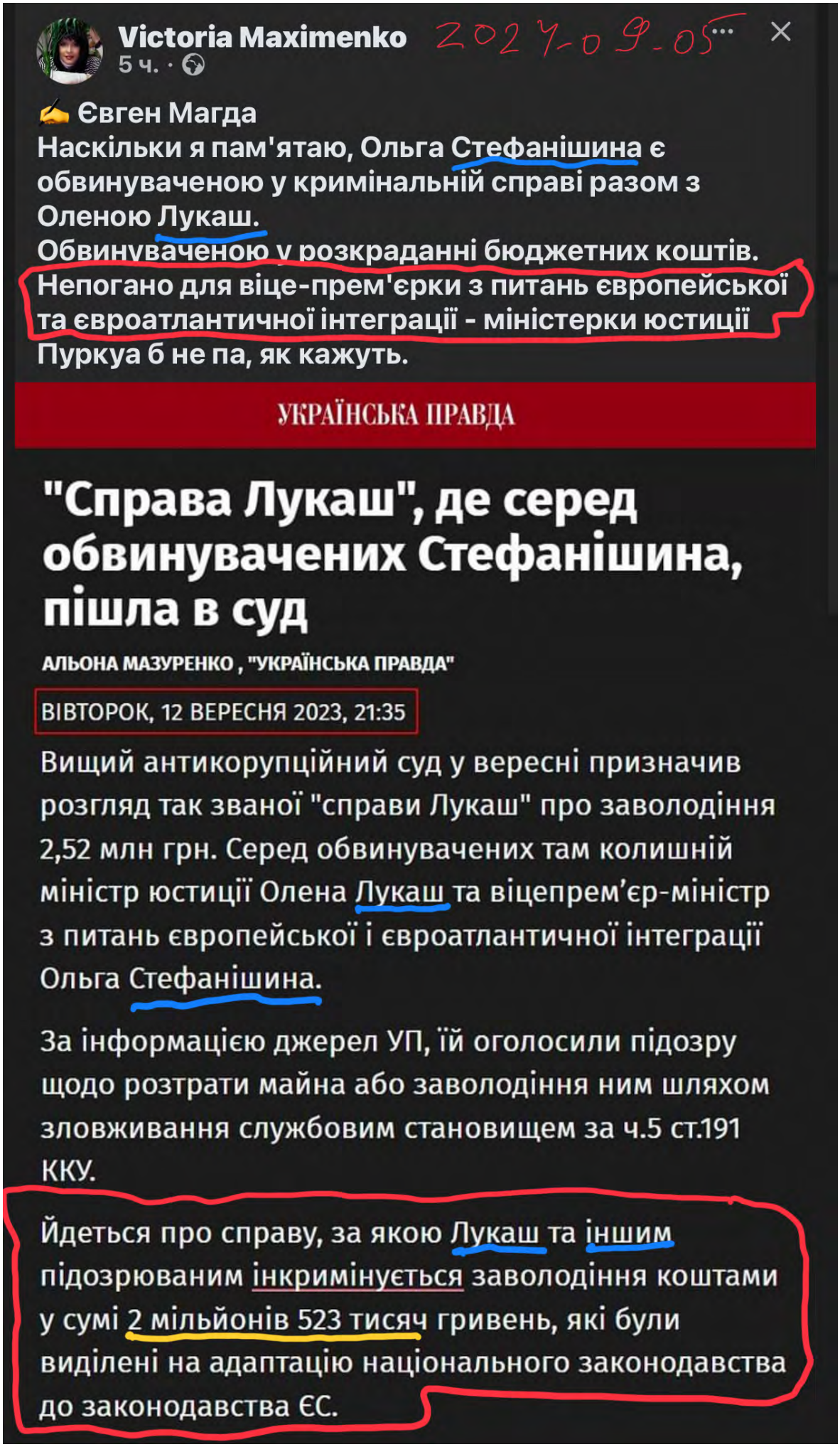
> **це аномальна ситуація, і Нацбанк не повинен виконувати транзитні функції з перекачування ресурсів із держбюджету на користь банків**, дозволяючи їм формувати історично рекордний розмір прибутку?

Звісно розуміє. Чому тоді ця політика продовжується?

Гарне питання.

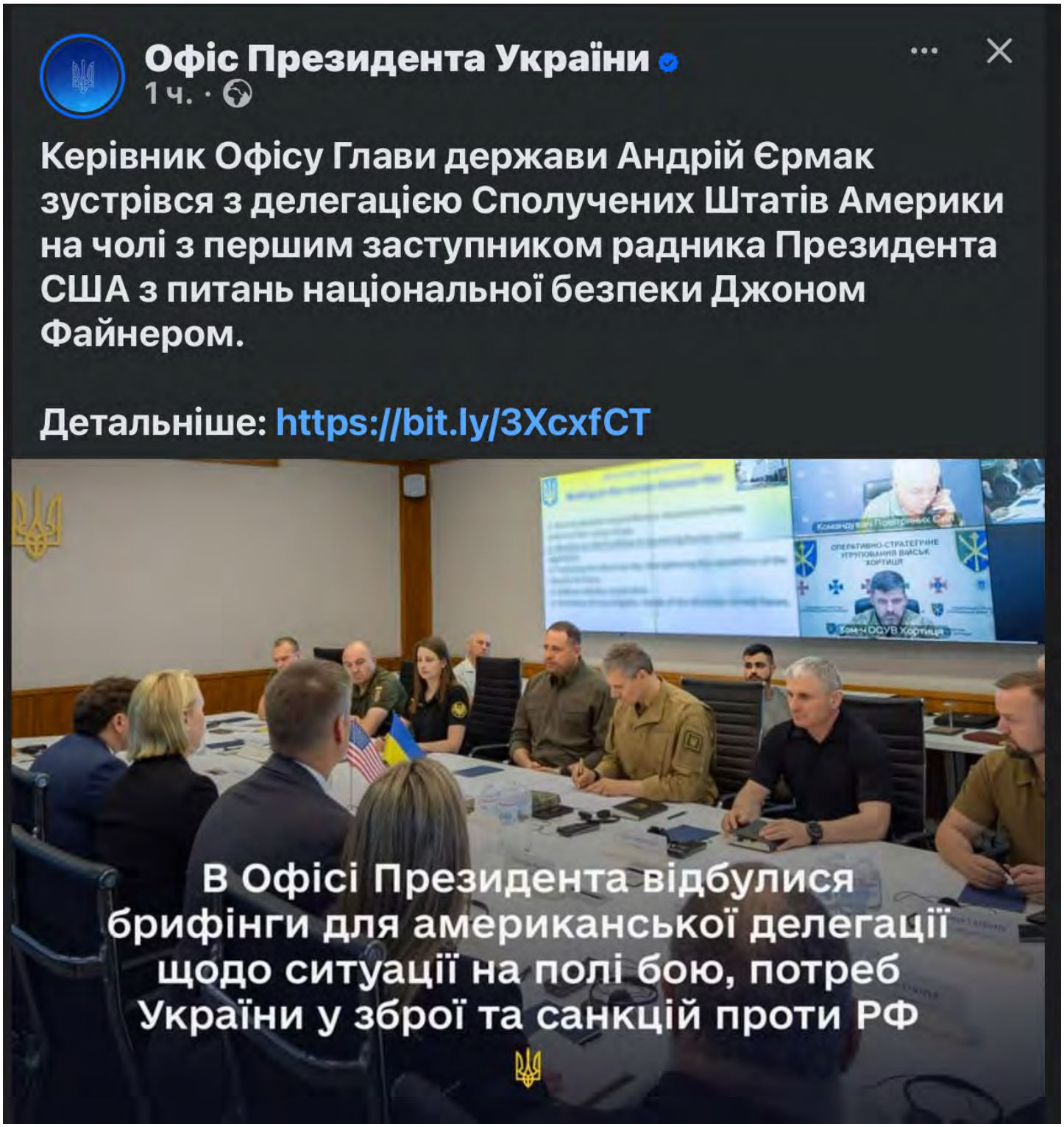
***

№ 3.324


Victoria Maximenko
5 ч. ·
2024-09-05
✍ Євген Магда
Наскільки я пам'ятаю, Ольга Стефанішина є обвинуваченою у кримінальній справі разом з Оленою Лукаш.
Обвинуваченою у розкраданні бюджетних коштів.
Непогано для віце-прем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції - міністерки юстиції Пуркуа б не па, як кажуть.
УКРАЇНСЬКА ПРАВДА
"Справа Лукаш", де серед обвинувачених Стефанішина, пішла в суд
АЛЬОНА МАЗУРЕНКО , "УКРАЇНСЬКА ПРАВДА"
ВІВТОРОК, 12 ВЕРЕСНЯ 2023, 21:35
Вищий антикорупційний суд у вересні призначив розгляд так званої "справи Лукаш" про заволодіння 2,52 млн грн. Серед обвинувачених там колишній міністр юстиції Олена Лукаш та віцепрем'єр-міністр з питань європейської і євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина.
За інформацією джерел УП, їй оголосили підозру щодо розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем за ч.5 ст.191 ККУ.
Йдеться про справу, за якою Лукаш та іншим підозрюваним інкримінується заволодіння коштами у сумі 2 мільйонів 523 тисяч гривень, які були виділені на адаптацію національного законодавства до законодавства ЄС.

***

№ 3.325



В Офісі Президента відбулися брифінги для американської делегації щодо 1) ситуації на полі бою, 2) потреб України у зброї та 3) санкцій проти РФ

2024-09-04



Керівник Офісу Глави держави Андрій Єрмак зустрівся з делегацією Сполучених Штатів Америки на чолі з ***першим заступником радника Президента США з питань національної безпеки*** Джоном ***Файнером***.

Українська сторона провела для американської делегації брифінги щодо безпекової ситуації

в контексті повномасштабної агресії Росії та розвитку спроможностей Сил оборони України й санкційної політики.



Андрій Єрмак зазначив, що впродовж останніх днів РФ здійснила низку ракетних атак на українські міста, зокрема Полтаву та Львів, під час яких загинули десятки людей і ще сотні були поранені.

«Ми хочемо надати вам вичерпну інформацію.

Бо ви знаєте:

— **позиція Президента Зеленського, що США – наші друзі, ми *стратегічні партнери***, і ми хочемо бути максимально відкриті, оскільки без довіри неможливо рухатись разом до перемоги України.

І, звичайно, ми вдячні народу та уряду США, Президенту Байдену за надану допомогу», – наголосив він.

Командувач Об’єднаних сил ЗСУ та ОСУВ «Хортиця» Андрій Гнатов розповів про ситуацію на фронті, зокрема на ***Покровському*** напрямку, а також про операцію в ***Курській*** області.

Тимчасовий виконувач обов’язків командувача Повітряних сил Збройних Сил України Анатолій Кривоножко поінформував про застосування F-16, тактику російських обстрілів та потреби України в додаткових засобах ППО, ЗРК, ракетах, засобах радіоелектронної розвідки тощо.

Заступник міністра з питань стратегічних галузей промисловості Ганна ***Гвоздяр*** розповіла **про можливості українського оборонного сектору**, поточну та потенційну співпрацю з американськими компаніями **для вдосконалення спроможностей** Сил оборони України, а також про потреби в запчастинах та деталях.

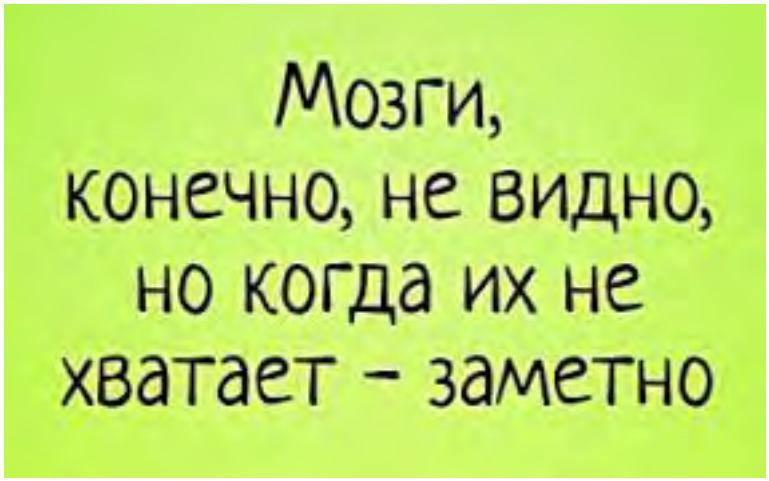


Під час обговорення санкцій перша віцепрем'єр-міністерка – міністерка економіки України Юлія ***Свириденко*** підкреслила **необхідність посилення експортного контролю** для того, щоб критичні технології західного виробництва не потрапляли до РФ (зокрема через треті країни), а також **здійснення санкційного тиску** на підприємства металургійної галузі Росії.

Радник – уповноважений Президента України з питань санкційної політики Владислав ***Власюк***

> **звернув увагу на *кореляцію* запроваджених санкцій та макроекономічних показників ворога**.

Він **наголосив на доцільності посилення санкцій у фінансовій сфері** задля унеможливлення проведення країною-агресоркою транскордонних транзакцій. Крім того, за словами радника-уповноваженого, **необхідно вжити заходів щодо подальшого обмеження поширення російської нафти та роботи «Росатому»**.



***

№ 3.326

Урядовий "Квартал". Чому Зеленський вигнав половину Кабміну



2024-09-04

РОМАН РОМАНЮК, АНГЕЛІНА СТРАШКУЛИЧ

На початку 2024 року, 4 лютого, президент Володимир Зеленський вперше в інтерв'ю заявив, що готує велике перезавантаження владної команди.

В той момент більшість українців, західних партнерів та ЗМІ цікавило, чи відбудеться звільнення головкома ЗСУ Валерія Залужного. Але президент пообіцяв, що **зміни в армії будуть частиною процесу перезапуску влади загалом.**

1) — Для звільнення Залужного та більшої частини його команди Зеленському знадобилося 4 дні, а

2) — **на так зване «перезавантаження влади» пішли цілих 7 місяців.**

Впродовж цього часу Офіс робив кілька підходів до заміни прем'єра Дениса ***Шмигаля***. Влітку в ОП визначили навіть кандидатуру наступниці прем'єра в особі першої віцепрем'єрки Юлії Свириденко. Однак із часом про нову фаворитку якось забули, коли лідери "слуги" почали токсичити її перед президентом.

Та крім звільнення в травні віцепрем'єра-міністра інфраструктури Олександра Кубракова, який зайшов у політичний клінч із президентом, та міністра агрополітики Миколи Сольського, якому вручило підозру НАБУ, нічого не відбувалось.

Відставка ж прем'єра і заміна Кабміну лишались просто словами. Аж поки на початку вересня Зеленський не вирішив змінити склад уряду Шмигаля більш ніж на 50%.

"У президента зараз багато такої активно-агресивної енергії, щоб перезавантажити всю систему влади, підтягнути більше людей, з якими він може працювати "в один контакт". Щоб після нарад і його вказівок не починались якісь довгі проволочки, відкладання, щоб він сказав – і система побігла виконувати", – пояснює природу нинішньої масштабної кадрової ротації один із членів уряду.

Хто і чому втратить свої місця в Кабміні, хто обійме звільнені посади та як команда Андрія Єрмака в Офісі стала головною кузнею кадрів для посилення уряду, розбиралась "Українська правда".

1. Чому розпочалося "велике перезавантаження" уряду

Наприкінці серпня, за даними УП, прем'єр Денис Шмигаль добився відвертої розмови з президентом. Глава уряду, чутки про відставку якого регулярно з'являлись у ЗМІ, попросив або вже звільнити його, або дати працювати, адже постійні чутки про відставку розхитують керованість системи влади.

Зеленський пообіцяв прем'єру не смикати його і дати можливість спокійно працювати. І вже за якісь десять днів на нараді в ОП просто запропонував замінити половину міністрів.

"Президент каже: "Денис Анатолійович, давайте наступного тижня закриємо всі кадрові питання по уряду, щоб поки депутати не роз'їхались у відрядження до НАТО, ЄС, ПАРЄ і так далі, ми змогли посилити команду". Шмигаль дуже спокійно погодився і на тому закінчилось", – пригадує в розмові з УП один із учасників тієї наради у президента.

А вже вранці 3 вересня секретаріат Ради раптом почав отримувати одну за одною заяви міністрів про відставку.

Епіцентром міністропаду того дня став Facebook спікера парламенту Руслана Стефанчука. Першими попросилися на вихід глава Фонду держмайна Віталій Коваль, глава Мін'юсту Денис Малюська, міністр екології Руслан Стрілець і – що взагалі несподівано – міністр стратегічних галузей промисловості Олександр Камишін.

Цікаво, що для самих людей із цього списку публікація стала сюрпризом. Вони сподівались, що заяви притримають хоч до моменту розгляду в Раді. Натомість весь вівторок фігурантам обривали телефони журналісти, депутати й міжнародні партнери.

Але Стефанчук, схоже, не міг тримати при собі такі важливі й радісні новини, тим паче, що сам він поспішав у відрядження в Італію.

Надвечір з'явились заяви про звільнення від двох віцепрем'єрок, Ольги Стефанішиної та Ірини Верещук.

І вже вранці 4 вересня на сторінці Стефанчука опублікували важку, вистраждану після холодної прощальної зустрічі в Зеленського на Банковій, заяву про відставку глави МЗС Дмитра Кулеби.

Якщо додати до цього списку ще й 5 членів уряду в статусі в.о., то виявиться, що Рада має звільнити а потім призначити 10 нових міністрів. Тобто половину Кабміну.

Очевидно, що впоратися з таким важким завданням до снаги не кожному, тому ввечері 3 вересня на Банковій у президента зібрались прем'єр, керівництво ОП і "Слуги народу". І всім центром прийняття рішень шукали варіант, як тим невеликим кадровим резервом, який залишився після п'яти років у владі, заповнити таку масу вакантних посад.

До пізньої пори тривав цей пошук кращих із кращих, кращих із гірших, а насамкінець уже когось хоч за принципом "хай уже буде, чому ні".

Але навіть після кількох годин розмов остаточних рішень із багатьох позицій так і не ухвалили.

Зрештою вирішили, що вдень 4 вересня Рада проголосує за відставку усіх членів уряду, які написали заяви, а тоді ввечері відбудеться фракція "Слуг", де

разом із президентом ухвалять остаточну конфігурацію перезавантаження уряду.

І хоч парламент провалив голосування за звільнення Коваля і Верещук, а питання Кулеби взагалі переніс не розглянувши, засідання фракції з президентом все одно відбулося.

На ньому Зеленський пояснив депутатам, що "навіть потужні міністри після кількох років щоденної важкої роботи просто не можуть більше витягувати той вал справ, який на них лягає".

"Інколи це видно у них прям по обличчях", – сказав Зеленський, викликавши по залу стриману хвилю жартів про "скучное лицо".

Президент попросив депутатів підтримати оновлення уряду, щоб дати новий імпульс його роботі, і представив кандидатів на посади міністрів.

В ході представлення виявилось кілька несподіванок.

2. Які кадрові зміни заплановані в уряді

В історії "великого перезавантаження" уряду найцікавіша ситуація склалася з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури, яке до травня 2024-го очолював колишній "улюбленець" президента Олександр Кубраков.

Навесні цього року напруга між ОП і Кубраковим досягла точки неповернення, тому на Банковій остаточно вирішили позбутися незручного члена команди. Офіційна причина його звільнення – необхідність посилення регіональної політики. Нібито Кубраков не справляється з цим напрямом, тому його міністерство захотіли знову розділити на два – Мінрегіон і Мінінфраструктури. Раніше так і було, але міністерства об'єднали в грудні 2022 року саме під Кубракова.

Насправді ж Єрмака і Зеленського відверто дратувала тісна співпраця Кубракова з американськими партнерами. Тому його поспішили звільнити перед приїздом державного секретаря США Ентоні Блінкена, щоби той не сповільнив давно запланований процес вигнання віцепрем'єра з питань відновлення.

Очікуваного "покращення" в сфері регіональної політики не сталося, Мінрегіон не відновили, двох міністрів не знайшлося. Донині Міністерством відновлення керує тимчасово виконуючий обов'язки Василь Шкураков, який був першим заступником міністра.

За словами співрозмовників УП в команді президента, після звільнення віцепрем'єра Кубракова і голови Агентства відновлення та розвитку інфраструктури Мустафи Найєма з'ясувалося, що вони розпочали багато

міжнародних проєктів, які забезпечувались зовнішніми кредитами. Тож новий очільник замість того, щоби просто чекати обіцяні партнерами гроші на відбудову, муситиме менеджерити старі дуже складні проєкти і нести за них відповідальність.

"Новим Кубраковим" стане теперішній "улюбленець" і заступник Єрмака з питань регіональної політики Олексій Кулеба. Наприклад, саме Кулеба став першим, на кого глава ОП наважився покладати виконання своїх обов'язків, коли їхав у далекі відрядження.

На Банковій заступник Єрмака замінив Кирила Тимошенка, а до того працював головою Київської ОДА.



Кандидат на посаду міністра з питань розвитку громад, територій та інфраструктури Олексій Кулеба

На засіданні фракції в середу домовилися, що зараз Міністерство відновлення не розділять. Навпаки, у нього увіллють ще й третє міністерство – Мінреінтеграції.

Таким чином відомство Верещук як окрему структуру ліквідують. В ОП планували звільнити віцепрем'єрку з питань реінтеграції щонайменше пів року тому. Наразі її збираються призначити заступницею керівника Офісу президента з питань соцполітики.

Президент і уряд обіцяли депутатам на фракції, що впродовж наступних трьох місяців Міністерство інфраструктури виведуть в окремий орган. Хто його очолить – наразі невідомо.

Якщо це взагалі станеться, адже реалізувати таке під час бюджетного процесу, перед початком опалювального сезону і складної зими, буде задачею з трьома зірочками.

Міністерство аграрної політики має очолити поки діючий голова Фонду державного майна Віталій Коваль, якого 4 вересня парламент не зміг звільнити. Для ухвалення рішення не вистачило лише одного голосу.

Спочатку в ОП розмірковували над призначенням на це місце нинішнього виконувача обов'язків – Тараса Висоцького. Але вирішили не ризикувати через його кримінальну справу, яка стосується розтрати понад 62 мільйонів гривень на закупівлях.

Співрозмовники УП у команді президента не приховують, що Коваль – креатура Єрмака. З 2019-го по 2023-й він був головою Рівненської ОДА. А в листопаді 2023 року очолив Фонд державного майна. Інша близька до президента людина, з якою в Коваля є ділові зв'язки – Тимур Міндіч, колишній партнер Ігоря Коломойського і співвласник "Кварталу 95".

До аграрної політики Коваль дотичний опосередковано. З 2012-го впродовж 5 років він був гендиректором компанії, яка спеціалізується на оптовій торгівлі зерном, тютюном, насінням та кормами для тварин "Інвесттрейдсервіс", а з 2014-го до 2019-го керував аграрною фірмою "Санако".



Кандидат на посаду міністра з аграрної політики Віталій Коваль

Звільнення Олександра Камишіна з посади очільника Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості стало доволі несподіваним, адже він залишався одним із "улюбленців" Зеленського в уряді.

Перед відставкою президент покликав Камишіна на зустріч і сказав, що той завершує роботу на посаді міністра. Натомість переходить працювати особистим радником Зеленського зі стратегічних питань. Урядовець перепитав, чи не означає це, що він не справляється зі своїми обов'язками. На що отримав різке, але в зрозумілій формі заперечення президента.

Заміною на посаду глави Мінстратегпрому є керівник АТ "Українська оборонна промисловість" Герман Сметанін, якого колись на цей пост пролобіював саме Камишін. З цього можна зробити висновок, що звільнення міністра справді не схоже на покарання або пониження. Ймовірно, Зеленський може готувати Камишіна для якогось іншого проєкту.



Кандидат на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості Герман Сметанін

Денис Малюська, міністр юстиції, був "довгожителем" в урядах часів президентства Зеленського. Він залишався одним із двох членів Кабміну, яких призначали 29 серпня 2019-го ще разом із прем'єром Олексієм Гончаруком. Тепер в уряді є лише один такий старожил – віцепрем'єр з питань цифровізації Михайло Федоров.

Вже колишній міністр юстиції давно хотів піти з уряду. Навіть кілька місяців тому написав заяву про звільнення, але дата в ній з'явилася лише 3 вересня. Станом на зараз Малюська не залишається на жодній із державних посад.

Міністерство юстиції очолить формально звільнена для цього віцепрем'єрка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина. Її перепризначать на ту ж посаду, але до статусу віцепрем'єра вона додасть ще й портфель міністра.



Кандидатка на посаду віцепрем'єрки з питань реінтеграції – міністерки юстиції Ольга Стефанішина

Якихось видимих причин для звільнення міністра захисту довкілля та природних ресурсів Руслана Стрільця знайти складно. Співрозмовники УП серед топів владної команди розповідають, що з нього як з глави Міндовкілля "якось не було сенсу".

Мовляв, Стрільця призначили в квітні 2022 року, але особливо проявити себе на посаді за цей час він не зміг. Багато хто дізнався про існування такого міністра лише тоді, коли на горизонті з'явилася перспектива його звільнення.

Очолить Міністерство захисту довкілля заступниця міністра енергетики Світлана Гринчук. В 2022 році вона була заступницею міністра екології. І поміж іншим займалася ратифікацією та імплементацією Паризької кліматичної угоди.



Кандидатка на посаду міністра з питань захисту довкілля та природних ресурсів Світлана Гринчук

Останнім написав заяву на звільнення міністр закордонних справ Дмитро Кулеба. Між ним та дипломатичною командою Зеленського в ОП давно відчувалася напруга і конкуренція. В Офісі президента вважають, що Кулеба бере на себе набагато менше роботи, ніж мав би, а натомість "їздить по світу і занадто часто з'являється в медіапросторі".

Такі звинувачення звучать дуже дивно, адже Єрмак давно забрав на себе всю зовнішню політику, залишивши Кулебі лише трек розвитку відносин із Глобальним Півднем.

Проте 4 вересня Рада не змогла зібрати голоси для його звільнення, тому голосування перенесли. Президент пропонував Кулебі залишитися в команді, зокрема на посаді посла України при НАТО. Втім, за інформацією джерел УП, міністр на пропозицію не пристав.

Найімовірніше, посаду міністра обійме перший заступник глави МЗС Андрій Сибіга. Він досвідчений дипломат. Перед приходом в ОП довго працював у МЗС, був послом у Туреччині.

З 2021-го по 2024-й перейшов в Офіс президента, опікувався питаннями зовнішньої політики, а також був одним зі спічрайтерів Зеленського. В

Міністерство закордонних справ його завбачливо перевели в квітні цього року під час першої хвилі розмов про можливе перезавантаження уряду.



Кандидат на посаду міністра закордонних справ Андрій Сибіга

Найнеочікуваніше призначення, яке парламент має розглянути 5 вересня – дипломата Миколи Точицького на посаду міністра культури та інформаційної політики.

Міністерством понад рік управляв тимчасовий виконувач обов'язків Ростислав Карандєєв, якого співрозмовники УП в уряді жартома називають "вічним в.о." Його також характеризують як "абсолютно лояльного до ОП чиновника".

"Зеленський дуже хотів, щоб Мінкульт очолила відома жінка типу Ади Роговцевої, щоб зробити з міністерства справжній бренд. Але охочих зайняти посаду міністра культури та інформполітики не знайшлося, тому Карандєєв так довго протримався на позиції т.в.о.", – з неприхованою іронією ділиться з УП співрозмовник у керівництві МКІП.

Зрештою на Банковій вирішили замінити "вічно виконуючого" на постійного міністра. Вибір зупинився на заступнику глави ОП Точицькому. Щоправда, він не має жодного відношення до сфери культури чи інформаційної політики.

Вочевидь, головна причина призначення – хороші стосунки Точицького з Володимиром Зеленським і Андрієм Єрмаком. В принципі, нічого дивного, бо Точицький вчився в одній групі в Київському інституті міжнародних відносин із главою ОП. І за останні місяці став людиною, яка завжди супроводжувала Єрмака і президента на міжнародних переговорах.



Кандидат на посаду міністра культури та інформаційної політики Микола Точицький

Однією з особливостей чинного уряду є велика кількість тимчасово виконуючих обов'язків міністрів. 5 вересня народні депутати збираються призначити на постійну міністерську посаду лише одного з нинішніх в.о. Матвій Бідний стане міністром молоді і спорту.

Він керує Міністерством з питань молоді та спорту з 9 листопада 2023 року.

В біографії Бідного є кілька білих плям. Його дружина – Вікторія Дашутіна – дочка колишнього депутата від "Партії регіонів" Григорія Дашутіна, якого ДБР затримало влітку 2023 року за співпрацю з Росією. Компанія ексрегіонала, співвласницею якої була дружина Бідного, з 2014-го забезпечувала продукцією військово-промисловий комплекс РФ та продовжила постачання після початку великої війни.

Тимчасово виконуючий обов'язки міністра молоді і спорту в інтерв'ю BBC заявляв, що не має близьких стосунків із тестем, тому не має нести за нього відповідальність. Він також додав, що дружина вийшла з бізнесу батька після того, як на початку повномасштабної війни виїхала з дитиною за кордон.

В декларації про доходи Бідного за 2023 рік зазначається, що Дашутіна з травня 2022 року володіє лише фірмою Rotors Tech, яка працює в Словаччині та спеціалізується на виробництві роторного обладнання і компресорної техніки.



Кандидат на посаду міністра з питань молоді та спорту Матвій Бідний

До останнього головним кандидатом на посаду міністра з питань ветеранів був чинний в.о. Олександр Порхун, який почав виконувати обов'язки глави міністерства 9 лютого 2024-го – за кілька днів після звільнення Юлії Лапутіної.

Але на фракційному засіданні "Слуги народу" очільницею Міністерства у справах ветеранів вирішили призначити заступницю міністра оборони Наталію Калмикову. Вона працює в МОУ з вересня 2023-го, а до цього впродовж півтора року була виконавчою директоркою Українського ветеранського фонду.



Кандидатка на посаду міністерки у справах ветеранів Наталія Калмикова

Окремо за певний час планується створити "Міністерство єдності" або "Міністерство повернення українців додому". Наразі немає ані точної назви, ані концепції, ані потенційних кандидатів на посаду очільника.

***

"**Нам сьогодні потрібна нова енергія. І пов'язані ці кроки з посиленням нашої держави на різних напрямках – міжнародна політика, дипломатія не є винятком**", – пояснював свій порив до фактичного перезапуску уряду президент Зеленський у середу під час зустрічі з ірландським прем'єром.

І в кількісних показниках перестановки в уряді і в ОП справді вражають:

— 10 міністрів, кілька заступників глави Офісу.

Але яку якісну зміну принесуть ці призначення? Чи є серед численних призначенців ті, кого можна назвати новими людьми? Ні.

Тоді,

— як сильно треба тасувати старих міністрів, заступників глави ОП та губернаторів, щоб вони народили згадану президентом "нову енергію"?

Та й чи взагалі можна на щось подібне сподіватись за умови такої показової несуб'єктності Ради, коли депутати й далі дізнаються імена міністрів за кілька годин до звільнення чи призначення?

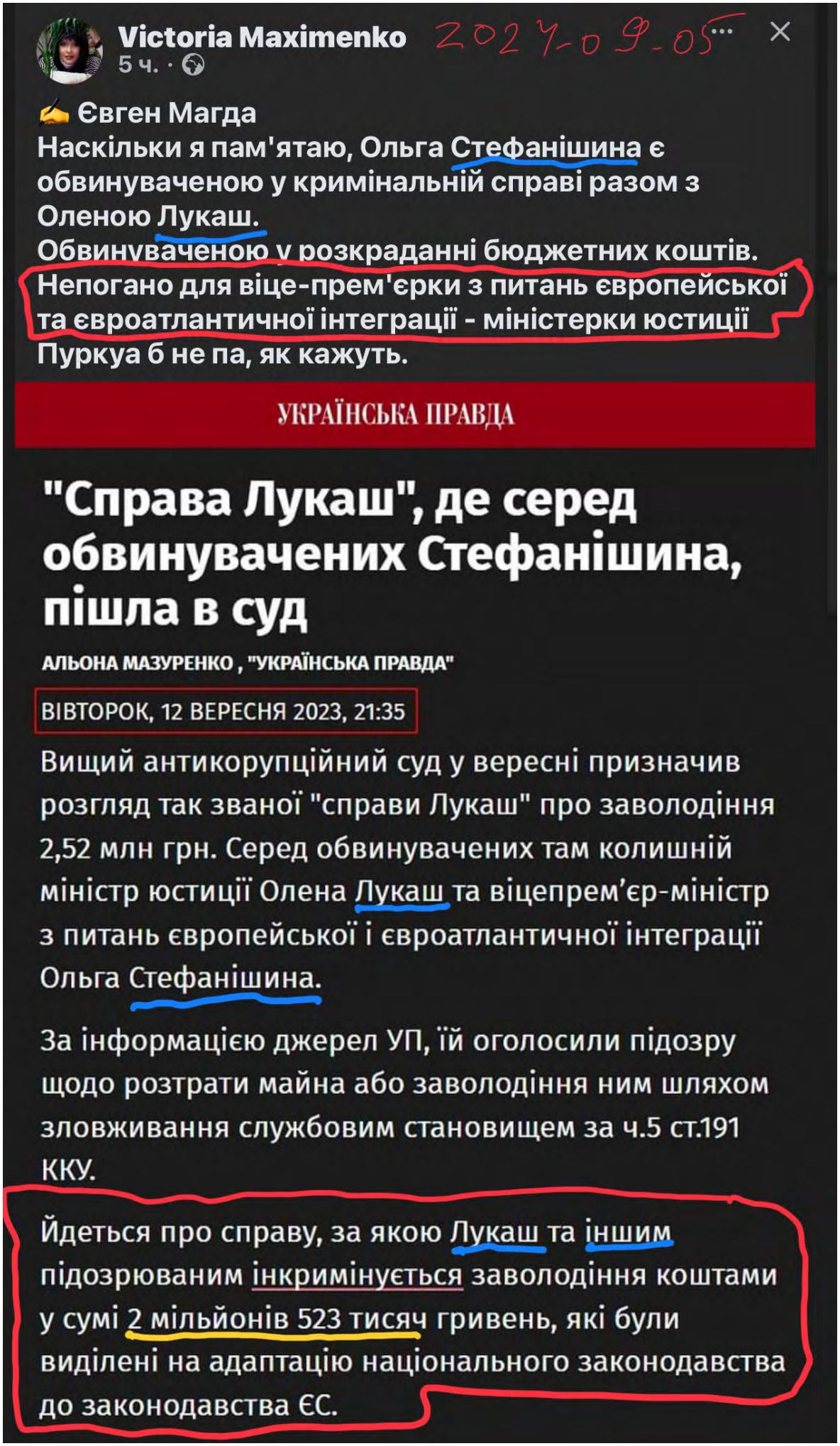
На жаль,

— від перестановки міністрів "нова енергія" не виникає, а загальний результат політики не змінюється.

Роман Романюк, Ангеліна Страшкулич, УП

***

№ 3.327


Victoria Maximenko
5 ч. ·
2024-09-05
✍ Євген Магда
Наскільки я пам'ятаю, Ольга Стефанішина є обвинуваченою у кримінальній справі разом з Оленою Лукаш.
Обвинуваченою у розкраданні бюджетних коштів.
Непогано для віце-прем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції - міністерки юстиції Пуркуа б не па, як кажуть.
УКРАЇНСЬКА ПРАВДА
"Справа Лукаш", де серед обвинувачених Стефанішина, пішла в суд
АЛЬОНА МАЗУРЕНКО , "УКРАЇНСЬКА ПРАВДА"
ВІВТОРОК, 12 ВЕРЕСНЯ 2023, 21:35
Вищий антикорупційний суд у вересні призначив розгляд так званої "справи Лукаш" про заволодіння 2,52 млн грн. Серед обвинувачених там колишній міністр юстиції Олена Лукаш та віцепрем'єр-міністр з питань європейської і євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина.
За інформацією джерел УП, їй оголосили підозру щодо розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем за ч.5 ст.191 ККУ.
Йдеться про справу, за якою Лукаш та іншим підозрюваним інкримінується заволодіння коштами у сумі 2 мільйонів 523 тисяч гривень, які були виділені на адаптацію національного законодавства до законодавства ЄС.

***

№ 3.328-1

Відбулася друга тематична конференція за результатами Саміту миру на тему продовольчої безпеки

2024-09-04



Керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак узяв участь у ***тематичній конференції*** на виконання домовленостей, досягнутих на ***Глобальному саміті миру***.

Вона була присвячена реалізації ***пункту Формули миру «Продовольча безпека»***.

Конференція відбулася в онлайн-форматі.

У засіданні взяли участь представники **75 країн-партнерів і міжнародних організацій із різних регіонів світу**.

Українську сторону на конференції також представляли перша віцепрем'єр-міністерка – міністерка економіки Юлія Свириденко, заступники керівника Офісу Президента Ігор Жовква та Микола Точицький, радник очільника Офісу Глави держави Олександр Бевз.



Відкриваючи захід, Андрій Єрмак зазначив, що російська агресія проти України поглиблює продовольчу кризу у світі, де й без того недоїдає кожен 11-й житель.

Однак **навіть в умовах війни Україна залишається одним із провідних гарантів продовольчої безпеки на планеті**.

«Глобальна продовольча безпека залежить від безперебійного виробництва, зберігання та постачання харчових продуктів. Тому Україна розраховує, що **ця зустріч дасть старт низці дуже конкретних кроків**, які забезпечать безперешкодне постачання українських сільгосппродуктів зацікавленим країнам», – сказав він.

Насамперед ідеться про гарантування свободи й безпеки торговельного мореплавства в акваторіях Чорноморського та Азовського басейнів, зокрема про розмінування та протимінний захист торговельних маршрутів, відновлення та прикриття системами ППО української портової інфраструктури.

Також потрібні подальша підтримка програми «Зерно з України» (Grain from Ukraine) і зменшення вразливості логістики системи продовольчого експорту українських товарів. Необхідне відновлення та нарощування виробничих можливостей українського агросектору, зокрема завдяки розмінуванню земель сільськогосподарського призначення.



Перша віцепрем’єр-міністерка – міністерка економіки Юлія Свириденко докладно розповіла про ситуацію з виробництвом і постачанням української сільськогосподарської продукції, зокрема про значне відновлення експорту товарів з нашої держави для країн, які цього потребують.

У 2023–2024 роках Україна експортувала 69,86 млн т зерна, олійних культур та олії.

Зокрема,

> експорт пшениці до Африки збільшився на 41%, а соняшникової олії – на 153%.
>
> Це вдалося передусім завдяки відновленню логістики через порти Одещини.

Також за підтримки партнерів з усього світу Україна змогла збільшити темпи розмінування земель.

> Наша держава очікує на подальші кроки для підтримки цих зусиль.

Заступник радника Президента США з питань національної безпеки Джон ***Файнер***, який особисто взяв участь у роботі конференції з Києва, зазначив, що **Сполучені Штати продовжують підтримувати Україну на шляху до відновлення справедливого й тривалого миру та закінчення цієї війни.**



Він акцентував, що

> агресія Росії проти України вплинула не лише на життя українців, а й на людей у всьому світі, зокрема через виклики для продовольчої безпеки.

«Завдяки хоробрості та стійкості українців, а також підтримці багатьох держав-партнерів Україна змогла захистити свій експорт, відтіснити російський Чорноморський флот», – наголосив він.

Ця тематична конференція стала вже другою серед запланованих у продовження інавгураційного Саміту миру.

Перша, присвячена енергетичній безпеці, відбулася 22 серпня.

Також триває підготовка до третьої, темою якої буде звільнення всіх полонених і депортованих українців.

Метою цих заходів є розробка загального мирного плану, який ініціював Президент України Володимир Зеленський.

Результатом конференції є ***Спільне комюніке***, текст якого наведений нижче.

Спільне комюніке
з продовольчої безпеки

4 вересня 2024 року

За результатами Саміту високого рівня з питань миру в Україні, який відбувся 15-16 червня 2024 року у Швейцарії, на основі напрацювань Робочої групи з продовольчої безпеки, а також за результатами продуктивного та конструктивного діалогу, що відбувся на цій тематичній конференції з продовольчої безпеки 4 вересня 2024 року, ми підтверджуємо відданість всеосяжному, справедливому та стійкому миру в Україні, що також забезпечить безпеку та свободу торгового судноплавства.

Ми підтверджуємо нашу підтримку Спільного комюніке зазначеного Саміту від 16 червня 2024 року, яке заклало основу для досягнення всеосяжного, справедливого та стійкого миру на основі міжнародного права, починаючи зі Статуту ООН.

Триваюча війна Російської Федерації проти України завдала значної шкоди продовольчій безпеці в регіоні та в усьому світі, спричинила руйнування цивільної портової інфраструктури України, порушення логістичних ланцюгів та значну шкоду сільському господарству України.

Ми нагадуємо, що глобальна продовольча безпека залежить від безперебійного виробництва, зберігання та постачання продовольчих товарів, а також що їжа не повинна використовуватися проти цивільних осіб у війні ні за яких обставин, і що доведення до голоду цивільних осіб є неприпустимим як метод ведення війни чи бойових дій.

Разом ми поділяємо спільне бачення поточних важливих аспектів.

1. **Вільне та безпечне комерційне судноплавство, безпека та доступ до комерційних морських і річкових портів у Чорноморському та Азовському басейнах**

Глобальні потреби продовольчої безпеки вимагають приділяти особливу увагу вільному та безпечному торговельному судноплавству, безпеці та доступу до комерційних морських і річкових портів у басейнах Чорного та Азовського морів, а також забезпечення безпеки інфраструктури вздовж Дунаю та внутрішніх водних портів Дунаю в Україні.

Тому ми засуджуємо навмисні та невибіркові військові напади на торговельні судна вздовж усього їхнього маршруту до та з України, а також на об'єкти цивільної портової інфраструктури України в Чорному та Азовському морях.

Міжнародна співпраця та допомога є надзвичайно важливими для безпеки торгових суден та захисту цивільної портової інфраструктури України, яка є одним із ключових виробників та постачальників продовольства та супутніх товарів у світі.

Допомога Україні у відновленні зруйнованої портової інфраструктури, а також посилення її обороноздатності та інших інструментів підтримки безперебійного обслуговування портової інфраструктури є одним із ключових пріоритетів, який ми поділяємо.

У зв'язку з цим ми зобов'язуємося докласти додаткових зусиль для повної реалізації положень Міжнародної конвенції з охорони людського життя на морі (SOLAS) 1974 року, Міжнародного кодексу охорони суден і портових засобів (Кодекс ISPS) та інших відповідних документів Міжнародної морської організації, пов'язаних із безпекою судноплавства.

Ми підтверджуємо важливість прав на судноплавство в Чорному та Азовському морях, захищаючи права, як це передбачено чинним міжнародним правом, у тому числі як відображено в Конвенції ООН з морського права 1982 року та відповідно до Конвенції Монтре щодо режиму проток 1936 року та інших релевантних документів.

Ми підкреслюємо, що положення застосовного міжнародного гуманітарного права під час збройних конфліктів на морі необхідно трактувати так, що комерційне судноплавство, яке забезпечує глобальну продовольчу безпеку, особливо в третіх країнах, які страждають від голоду, не має перериватися і бути об'єктом атак, зокрема спрямованих на торговельні судна, а також цивільну портову інфраструктуру, яка повинна мати повний захист від військових атак.

Ми наголошуємо на важливості надання відповідної підтримки для захисту комерційної та цивільної портової інфраструктури.

Прибережні держави Чорного моря зобов'язуються продовжувати свою роботу та нарощувати свої зусилля, включаючи протимінні заходи для безпеки комерційного судноплавства.

2. Постійні зусилля щодо викорінення та запобігання голоду, спричиненого війною проти України

Україна є одним із ключових виробників та постачальників продовольства у світі, який продовжує сумлінно виконувати свої обов'язки надійного партнера, незважаючи на війну. У зв'язку з цим визнаємо необхідність посилення зусиль, щоб Україна могла надійно та безпечно виробляти та постачати свою сільськогосподарську продукцію всім, хто її потребує.

Ми висловлюємо намір продовжувати підтримувати спільно зі Всесвітньою продовольчою програмою гуманітарну ініціативу «Зерно з України» як незамінний механізм у вирішенні проблеми глобальної продовольчої безпеки, надання екстреного реагування найбільш уразливим верствам населення та полегшення страждань у районах, що стикаються з конфліктами та зростанням цін на продукти харчування.

Ми зобов'язуємося докладати подальших зусиль для створення додаткових логістичних центрів, ланцюгів постачання готової до споживання продукції та інших кроків для підвищення ефективності та забезпечення безперебійних поставок між країнами-експортерами та країнами-імпортерами. Ми продовжуватимемо вдосконалювати логістичні маршрути «Шляхами Солідарності».

3. Розмінування земель в інтересах глобальної продовольчої безпеки

Території, потенційно забруднені мінами та іншими вибуховими речовинами, в тому числі сільськогосподарські угіддя, необхідно якнайшвидше розмінувати.

Ми підтримуємо розробку та затвердження Україною національної стратегії розмінування, і ми продовжуватимемо підтримувати зусилля України з розмінування.

Ми підтверджуємо нашу готовність і надалі підтримувати прискорення гуманітарного розмінування шляхом фінансової підтримки, постачання обладнання та навчання персоналу, а також закликаємо операторів розмінування збільшити свою присутність в Україні.

4. **Інвестиції в українське сільськогосподарське виробництво та відновлення економіки**

Співпраця країн з метою досягнення глобальної продовольчої безпеки потребує наших спільних зусиль для відновлення української економіки і, зокрема, виробництва та постачання сільськогосподарської продукції.

Ми вважаємо, що допомога, яку надають Всесвітня продовольча програма (ВПП) і Продовольча і сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО), є життєво важливою, враховуючи, що обидві організації, розташовані в Римі, відіграють вирішальну роль у пом'якшенні руйнівних наслідків війни, що впливає на продовольчу безпеку не лише в Україні, а й у світі. Вони роблять це, надаючи екстрену продовольчу допомогу найбільш уразливим верствам населення, надаючи ресурси, технічну експертизу та підтримку у відновленні виробничих потужностей.

Ми маємо намір співпрацювати у підтримці України у відновленні її потужностей у сільськогосподарському виробництві та логістиці, а також у підтримці довгострокових інвестицій в українське сільськогосподарське виробництво, портову інфраструктуру та логістичні маршрути на основі передових технологій.

Всеосяжний, справедливий і міцний мир для України є важливим компонентом для досягнення глобальної продовольчої безпеки та Цілі сталого розвитку 2, яка спрямована на подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки та покращення харчування.

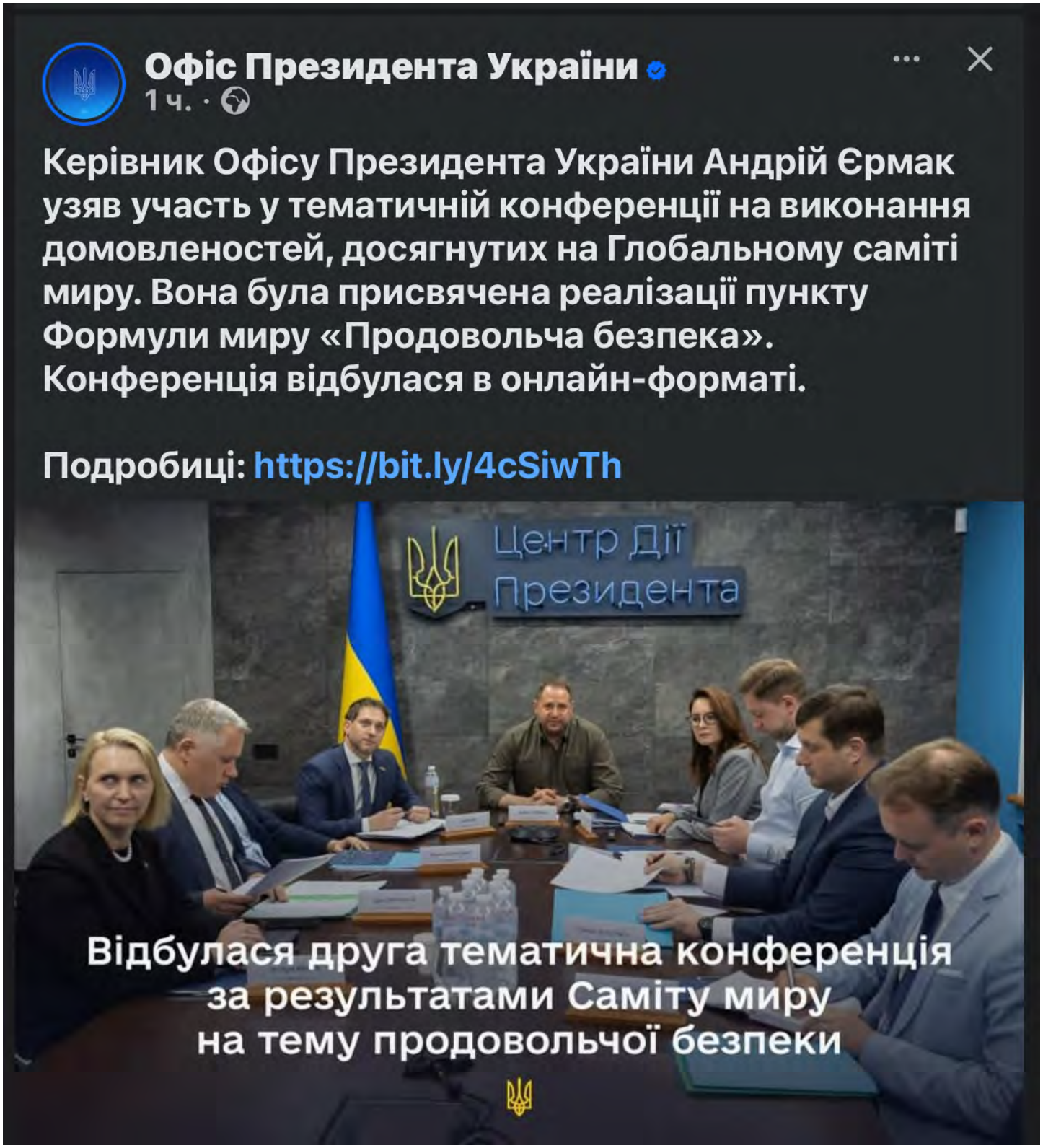
Ми закликаємо всі країни подвоїти свої зусилля для досягнення цієї мети.

Спільне Комюніке з продовольчої безпеки - pdf - 77.13 kb

Joint Communiqué on food security - pdf - 84.65 kb

***

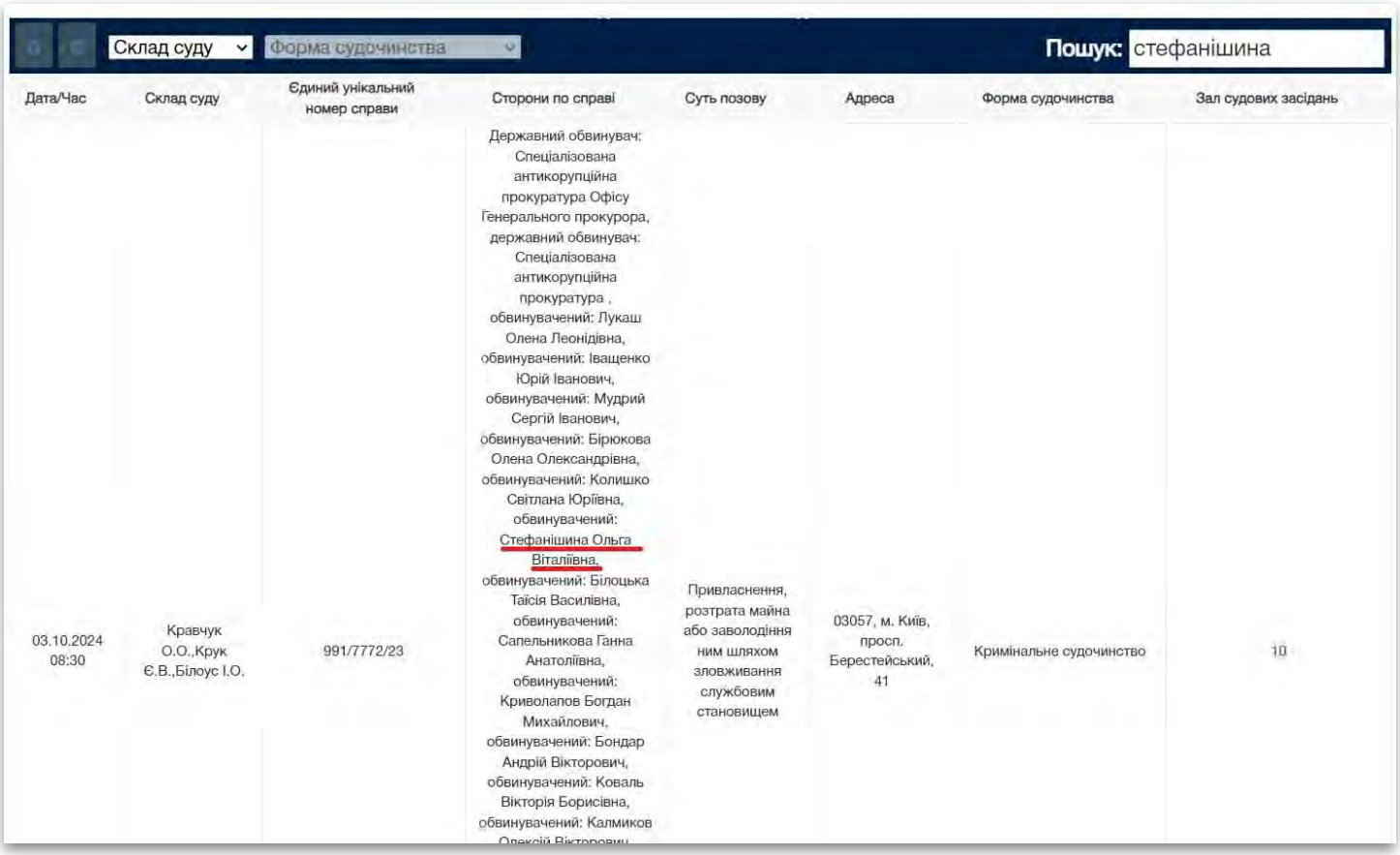
№ 3.328-2



***

№ 3.329

У зв’язку з призначенням Ольги Стефанішиної міністром юстиції



Склад суду | Форма судочинства | Пошук: стефанішина

Дата/Час	Склад суду	Єдиний унікальний номер справи	Сторони по справі	Суть позову	Адреса	Форма судочинства	Зал судових засідань
03.10.2024 08:30	Кравчук О.О.,Крук Є.В.,Білоус І.О.	991/7772/23	Державний обвинувач: Спеціалізована антикорупційна прокуратура Офісу Генерального прокурора, державний обвинувач: Спеціалізована антикорупційна прокуратура , обвинувачений: Лукаш Олена Леонідівна, обвинувачений: Іващенко Юрій Іванович, обвинувачений: Мудрий Сергій Іванович, обвинувачений: Бірюкова Олена Олександрівна, обвинувачений: Колишко Світлана Юріївна, обвинувачений: Стефанішина Ольга Віталіївна, обвинувачений: Білоцька Таїсія Василівна, обвинувачений: Сапельникова Ганна Анатоліївна, обвинувачений: Криволапов Богдан Михайлович, обвинувачений: Бондар Андрій Вікторович, обвинувачений: Коваль Вікторія Борисівна, обвинувачений: Калмиков Олексій Вікторович	Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем	03057, м. Київ, просп. Берестейський, 41	Кримінальне судочинство	10

2024-09-06

Бойко Володимир

нагадую, що 3 жовтня 2024 року о 08:30 у Вищому антикорупційному суді відбудеться наступне засідання в кримінальному провадженні по обвинуваченню, зокрема, ***Стефанішиної*** в **розкраданні коштів державного бюджету шляхом зловживання службовим становищем**.

Згідно з фабулою справи,

— ***Стефанішина*** за часи президента ***Януковича***, працюючи в Міністерстві юстиції України під орудою Олени ***Лукаш***, була причетна до організації тендеру на проведення трьох порівняльних «досліджень» українського законодавства з європейським.

Вартість однієї сторінки «дослідження» коштувала від 1400 до 4500 грн (у цінах 2010 року), а якість була приблизно такою ж, як дисертація нинішнього міністра освіти Лісового.

У зв'язку з цим Ользі ***Стефанішиній*** **ще в 2019 році було повідомлено про підозру, торік справа направлена до суду.**

Також нагадую, що,

— окрім ***Стефанішиної***, міністром був призначений ще один кримінальник – Матвій ***Бідний***, який у бутність директором департаменту фізичної культури та неолімпійських видів спорту

Міністерства молоді та спорту України обклав спортсменів грошовими поборами, знищив військово-прикладні види спорту, заборонив заходи з підготовки молоді до служби в Збройних Силах України та влаштував розкрадання коштів державного бюджету через фірму ТОВ «Атлетика ВІВА», що належала брату тодішнього першого заступника міністра Гоцула.

Під час розслідування кримінального провадження № 42018000000000627 від 16.03.2018 у Бідного були проведені обшуки, у ході яких вилучені документи, які свідчили про масштаб розкрадань (я, до речі, неодноразово коментував цю справу по телебаченню).

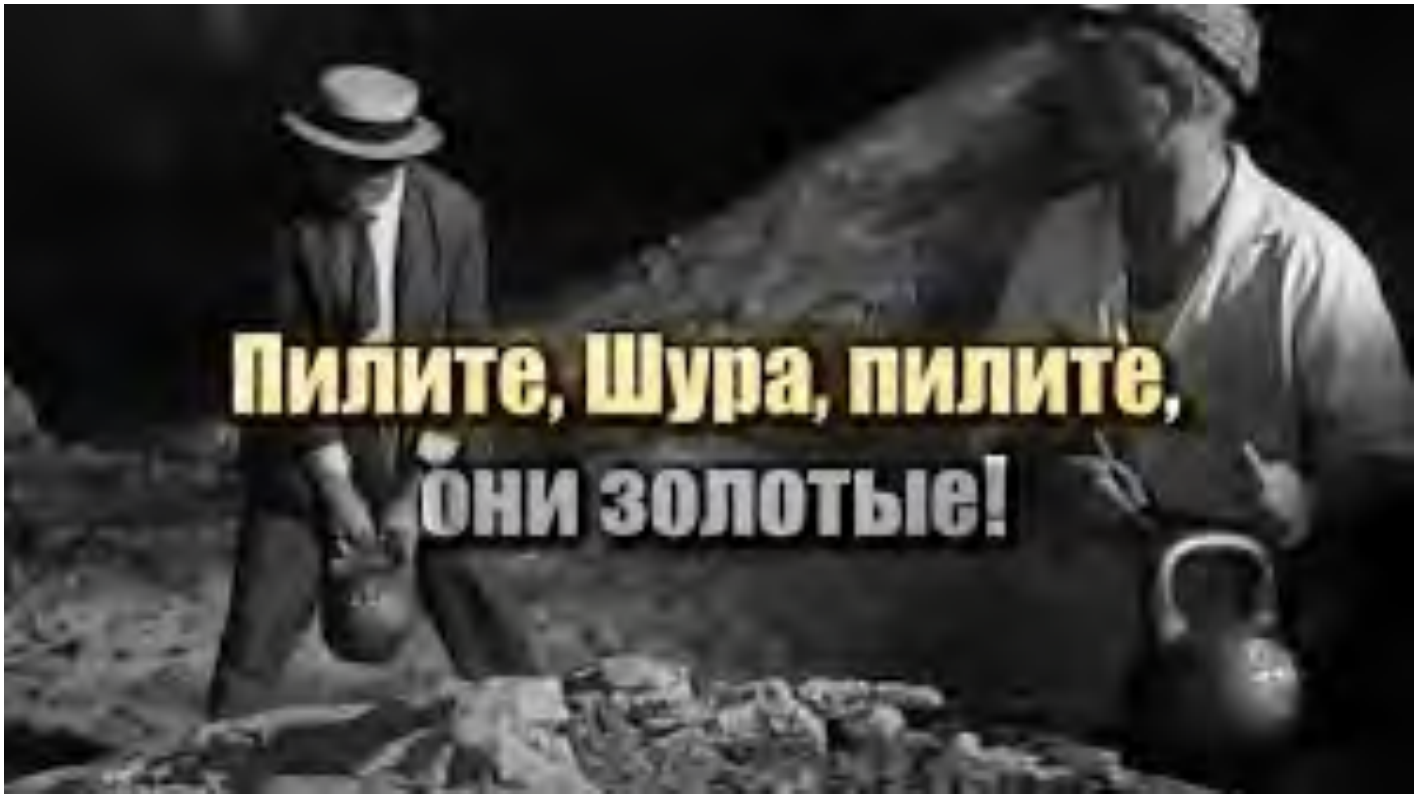
Від тюремної камери нинішнього міністра молоді та спорту врятували прокурор міста Києва ***Говда*** та керівник Головного підрозділу детективів НАБУ ***Калужинський***.

Також нагадую, що

— в червні 2023 року був арештований тесть ***Бідного*** – колишній народний депутат від Партії Регіонів Григорій ***Дашутін***, який співпрацював з військово-промисловим комплексом Росії.

Наразі тестю міністра оголошено про підозру в створенні злочинної організації та пособництві державі-агресору. У справі також проходить дружина Бідного.

Разом до перемоги!



***

№ 3.330

Зробімо так, щоб ця осінь стала часом падіння російської агресії – виступ Президента на 24-му засіданні Контактної групи з питань оборони України у форматі «Рамштайн»



2024-09-06

Дуже дякую, міністре ***Остін***, дуже дякую вам за запрошення, за ваше ***лідерство в форматі*** «Рамштайн» і ***за співпрацю з усіма нашими партнерами заради нашої спільної міцності***. Дякую, шановні партнери, за вашу ***потужну*** підтримку.

Міністре ***Пісторіус***, дуже дякую вам за вашу підтримку, ***дуже практичний та ефективний підхід до співпраці***, а також за те, що прийняли нас сьогодні.

Шановні міністри! Шановні генерали! Генерале Каволі, генерале Браун! Всі наші партнери!

Я радий вас усіх бачити. І дуже вдячний за те, що ви були з нами від початку цієї війни й до сьогодні, коли наші бригади тримають лінію фронту завдяки хоробрості наших українців і вашій непохитній підтримці. Зараз у Покровську й Торецьку Донецької області України особливо важливо відчути силу наших домовленостей.

Дорогі друзі!

Сьогодні рівно місяць як почалася операція нашої армії в ***Курській*** області Росії. Це прикордонна територія, з якої Путін готувався розширити війну на українській території, – він готувався розпочати новий наступ на наше місто Суми.

Ми переломили ситуацію і своїм контрнаступом відсуваємо війну вглиб Росії.

Сьогодні ми контролюємо територію в Курській області площею понад 1300 квадратних кілометрів. Це сто населених пунктів.

Російські війська залишили значну частину цієї території – вони просто втекли, побачивши наближення наших військ.

Звичайно, значну частину території взяли під контроль наші сили під час боїв. Наразі, за перший місяць нашої операції в Курській області російські війська втратили близько шести тисяч солдатів убитими й пораненими тільки в цьому регіоні й ще десятки тисяч – у інших зонах бойових дій.

Завдяки нашим діям наразі немає загрози, що Росія розпочне нову наступальну операцію на нашій території проти міста Суми, як це було у травні цього року, коли Путін розпочав наступ на наше місто Харків.

Ми також бачимо **зміни в загальній воєнній ситуації**.

Передусім

— **у результаті наших дій Путін показав свій реальний інтерес**.

І це має бути очевидним навіть для тих, хто все ще може вважати, що Путін воює, щоб захистити якихось своїх людей або якісь свої безпекові інтереси.

Одночасно з **нашим просуванням** у ***Курській*** області російська армія продовжує наступ в Україні.

Найбільш боєздатні підрозділи російської армії задіяні в розширенні зони окупації нашої території в Донецькій області.

Це чіткий вибір Москви.

1) — Путін більше хоче окупувати Україну, ніж гарантувати безпеку для Росії.

2) — Йому немає діла до російської землі та народу – він просто хоче захопити якомога більше нашої землі й наших міст.

(2)

По-друге, Путін уже пролив стільки крові, що на її тлі спроби Росії провести «червоні лінії» просто не спрацьовують.

Натомість

1) — нам потрібно тримати наш бойовий дух високим, щоб світом правили наші спільні цінності, а не «червоні лінії», просякнуті кров'ю.

2) — Ми повинні підтримувати наш дух, витримку для того, щоб світ жив за правилами, керувався законом і гарантував безпеку для всіх нас, для всіх народів.

3) — І кожна операція, яка сприяє цьому, заслуговує на вашу повну підтримку.

(3)

І по-третє, **ми дійсно хочемо закінчити цю війну – ми хочемо миру**.

Ми хочемо передусім врятувати наших людей і нашу країну.

Це Путін не хоче миру, і він одержимий територіальними завоюваннями. Йому потрібні наші міста або руїни, які від них залишаться.

І саме тому нам потрібна сила.

1) — Ми повинні змусити Росію шукати миру.

2) — Ми повинні змусити російські міста й навіть російських солдатів замислитися над тим, що їм потрібно – мир чи Путін.

3) — І **підштовхнути їх до вибору миру цілком реально**.

Шановні партнери, шановні друзі, ***я хочу сказати кілька речей зараз публічно, а деякі речі пізніше, без преси.***

Ви всі знаєте, що ми діємо з мінімумом озброєння. Так, ми вдячні за кожен пакет підтримки, який надаєте Україні ви, ваші країни.

(1) Але нам потрібно більше зброї,

— щоб вигнати російські війська з нашої землі, ***особливо в Донецькій області***.

Тут, у Рамштайні, є багато людей, які є справжніми воїнами. І кожен з вас розуміє, наскільки важливо для солдата знати, що фронт тримається не лише

на вірності солдата своїй країні та присязі, але й на достатньому забезпеченні зброєю. Саме тому важливо, щоб кожен пакет допомоги, який оголошується, оперативно потрапляв на поле бою – без жодних зволікань. Від цього залежить перебіг бойових дій на Донеччині. Якщо Путін не матиме успіхів там, він не матиме успіхів ніде й ні в чому.

(2) Далі

Я вдячний усім партнерам за те, що саміт НАТО у Вашингтоні ознаменувався рішеннями щодо систем протиповітряної оборони для України. Я не буду зараз відкрито говорити про кількість систем, які ми отримали, ще раз дуже дякую, але кількість систем ППО, які ще не поставлені, – значна. Це те, про що було домовлено, і це те, що не було виконано в повному обсязі. У світі достатньо систем протиповітряної оборони для того, щоб російський терор не мав результатів. **Я закликаю вас бути більш активними в цій роботі з нами щодо протиповітряної оборони.** І ми вже почали експлуатувати F-16. Дякую за цю підтримку, міністре! І вам, партнери! Вони збивають ракети й безпілотники, вони дуже ефективні, але їх мало. Ви це знаєте. **Нам потрібен набагато сильніший флот F-16, і у мене є пропозиції, які я озвучу, коли преса піде.**

(3) Третє. Далекобійність

Я радий, що тут представлені США, Велика Британія, Франція, Італія. Я хочу сказати це відкрито, щоб не було жодних спекуляцій.

Завдяки нашій спільній відвазі ми здійснили дуже важливі операції, зокрема в Криму. Ці операції дозволили нам повернути безпеку в Чорне море і наш експорт продовольства.

Зараз ми чуємо, що **«ваша політика щодо далекобійності не змінилася»**, але ми бачимо зміни щодо ракет ATACMS, Storm Shadow і SCALP – дефіцит ракет і співпраці. І це стосується навіть нашої території, яку окупувала Росія, включно з Кримом.

Ми вважаємо такі кроки помилковими.

Ми повинні

— мати цей далекобійний потенціал не тільки щодо окупованої території України, а й

— **щодо російської території, щоб Росія була вмотивована шукати миру.**

І ще одна річ, про яку я хотів би сказати.

(4) Інвестиції

Ми готові виробляти більше власної зброї тут, в Україні. Ми готові працювати з вами над спільним виробництвом. Це й безпілотники, і ракети, і інше озброєння, яке добре зарекомендувало себе в бою й може посилити ваших чоловіків і жінок у силах оборони після цієї війни.

Для цього **нам потрібне фінансування** – **ми готові швидко виробляти** все, що допоможе нам закінчити цю війну, а саме

– **здійснити вирішальний тиск на Росію заради справжнього миру.**

Зробімо так, щоб ця осінь стала *«часом падіння російської агресії»*, яке покладе край війні та *відновить надійний міжнародний безпековий порядок*.

Ми повинні це зробити.

Ще раз дуже дякую за вашу підтримку! Щиро дякую за запрошення, міністре!

Дякую! Слава Україні!

***

№ 3.331

"Під час вступу до ЄС нам доведеться потренувати вміння не розчаровуватися". Інтерв'ю Стефанішиної



2024-09-06

СЕРГІЙ СИДОРЕНКО, ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАВДА

Серед урядових кадрових ротацій цього тижня звільнення і потім призначення Ольги Стефанішиної стало одним з найменш проблемних у пошуку голосів – але від того не менш дивним.

У середу її звільнили з посади віцепрем’єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, щоби вже у четвер знову призначити на ту саму посаду, але тепер – суміщену з керівництвом Міністерством юстиції.

Навіщо ці зміни?

Чи не означає це, що для євроінтеграції залишиться менше уваги? (Забігаючи наперед, Стефанішина стверджує, що ні, і пояснює, чому.)

Що на нас чекає далі у переговорах з ЄС, у тому числі зважаючи на проблеми з Угорщиною?

Про все це, а також про "улюблену посаду", про майбутні зміни до Конституції та про те, чи лишив міністр Малюська легендарні "три конверти", Ольга Стефанішина розповіла "ЄвроПравді" у першому інтерв’ю після призначення.

1. "Передусім я – віцепрем'єрка з питань євроінтеграції"

– Ви – *віцепрем'єрка* з євроінтеграції чи *міністерка юстиції*?

– І віцепрем’єрка, і міністерка **одночасно**.

– Але в таких випадках одна з посад сприймається як "головна", а друга – "за сумісництвом". Яка робота є головною для вас?

– Звичайно, передусім я – віцепрем'єрка з питань євроінтеграції, тож **уся моя робота також у статусі міністра юстиції буде наповнена духом повноважень віцепрем'єрки**.

Зрештою, наші переговори щодо членства в ЄС від початку і до закриття будуть пов’язані із завданнями у сфері фундаментальних прав і верховенства права – а це теж тематика Мін'юсту, який відповідає за правову політику, за права людини.

Тому я вважаю, що робота Мін'юсту стає невіддільним елементом європейської інтеграції.

– А як і чому взагалі з’явилася така ідея?

– Насправді вона з’явилася доволі давно. Ще у 2023 році, коли ми вже готувалися до рішення про відкриття переговорів, ми обговорювали з прем'єр-

міністром і президентом те, як має бути посилена моя спроможність як віцепрем’єрки.

Одночасно йшлося про оптимізацію міністерств.

Як результат, з’явилося розуміння, що я маю в статусі віцепрем'єрки очолити одне з існуючих міністерств. А оскільки йдеться про величезний масив, пов'язаний з наближенням законодавства України до права ЄС, то виникла ідея про Міністерство юстиції.

Більше того, Денис Малюська, який ще два дні тому був міністром юстиції, говорив, що готовий передати цей мандат наступнику.

Словом, **найефективнішим з точки зору підсилення мого мандата як віцепрем’єрки став Мін'юст**.

– А в чому сенс? Навіщо віцепрем'єрці бути також міністром, які від цього плюси?

– 1) — В першу чергу, це адміністративний ресурс.

Обсяг роботи буде величезний!

Якщо для відкриття переговорів з ЄС нам треба було виконати сім політичних критеріїв, то зараз, у рамках переговорів, йдеться про тисячі зобов'язань.

2) — По-друге, важливо, що йдеться саме про Міністерство юстиції, яке формує правову політику держави.

Але щоб усе це запрацювало ефективно, Мін'юст буде реструктурований, щоб система заступників і підрозділів забезпечувала процес переговорів з ЄС.

Та я хочу особливо наголосити, що урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції продовжить свою роботу тут, у будівлі Кабміну, в його статусі не буде ніяких змін, він не переходить до Мін'юсту. Ця координаційна функція дуже важлива, і вона лишиться у моєму підпорядкуванні як віцепрем’єрки.

– А ваш кабінет де буде?

– У мене буде за законом дві служби і буде два кабінети, один – той, де ми зараз сидимо, і один кабінет у Міністерстві юстиції.

Звичайно, це вимагає дуже серйозного тайм-менеджменту, але частину часу я буду проводити тут (зрештою, тут відбуваються засідання урядів, урядові наради тощо), а частину часу – в Мін'юсті.

2. "Можливо, Денис Малюська прийде на зустріч з трьома конвертами"

– Чи не піде це суміщення на шкоду європейському вектору? Адже Мін'юст – це не тільки аналіз "євроінтеграційних" законів. Це також тюрми, нотаріат, і так далі – і все це відбирає час на питання, не пов'язані з євроінтеграцією.

– Це питання, звичайно, звучало, у тому числі у парламенті перед моїм затвердженням на посаді. Але **у мене є план та бачення, як правильно налагодити цю роботу**. ***Давайте*** будемо оцінювати за результатом.

І тут треба не забувати, що **у Міністерстві юстиції є заступники, які відповідають за** ці та інші напрямки, **за формування політик**.

Я погоджуюся з тим, що зрештою відповідальність буде на мені як на міністрові, але кадрові питання (делегування. – ЄП) будуть в пріоритеті.

– Будете змінювати команду Мін'юсту?

– Ми **плідно співпрацювали** з Денисом Малюською усі попередні роки в уряді, тож я знаю його команду і у мене немає до неї якихось принципових претензій.

Зараз я, звісно, поспілкуюся з усіма заступниками. Будемо визначати, чи маємо спільний шлях, чи ні. Але я не маю наміру щодо якихось радикальних рішень.



Що точно зміниться – то це те, що **Мін'юст буде посилений з точки зору євроінтеграції**.

Мають з’явитися окремий заступник та підрозділ, які відповідатимуть за наближення законодавства України до права ЄС.

Тому гарантовано будуть нові призначення, пов'язані саме з євроінтеграційним вектором правової політики.

– А глибша реформа Мін'юсту планується?

– Звичайно, в мене є певне бачення. У мене вже є підготовлений аудит за всіма політиками, які реалізуються Мін'юстом.

У мене також запланована зустріч з Денисом Малюською, який розкаже про стан справ відповідно до його бачення.

З урахуванням цього – робитиму висновки.

– Тобто не буде, як в анекдоті, де попередній керівник лишає наступнику три конверти з порадами щодо дій у кризових ситуаціях, і в останньому конверті написано: "Готуй три конверти"?

– Ну, я скоро дізнаюся – можливо, Денис прийде на зустріч з трьома конвертами:)

А якщо серйозно, то я вважаю, що передавати справи – це нормальна цивілізована практика.

> Коли в 2019 році я йшла з посади очільниці урядового офісу з євроінтеграції, то ми підготували "перехідну книгу". І для мене **надзвичайною гордістю було побачити цей документ на столі у прем'єр-міністра Шмигаля**, коли у 2020 році я прийшла до нього на співбесіду на посаду віцепрем'єрки з євроінтеграції.

Це було дуже щемливо. Це означало, що такий принцип працює!

І так само я бачила цю книгу на столі у Дмитра ***Кулеби***, який працював віцепрем'єром з євроінтеграції переді мною.

Тому це вже дуже важливо, що така практика є і зараз, і я зможу прийняти справи у Дениса і, відповідно, продовжити ту роботу, яку він робив на посаді міністра.

3. "Щоби вступити до ЄС, нам доведеться змінити навіть Конституцію"

– Окрім того, що ви 1) віцепрем'єрка і 2) міністерка юстиції, ви також 3) очолюєте делегацію України щодо переговорів з ЄС. Це ще один «шмат роботи». Є припущення, що він вимагатиме фактично "жити" у Брюсселі.

– Переговори про вступ – це пріоритет, я з цим погоджуюся абсолютно.

Та насправді і ковідні, і воєнні часи дуже сильно переорієнтували нашу роботу в онлайн-формат. Крім того, є спільне бачення і наше, і Єврокомісії, що на момент, коли ми приїжджаємо на фізичні переговори, 90% питань мають бути закриті за допомогою онлайн-комунікації, яку ми ведемо з Києва.

– До слова, яких новин ми чекаємо ближчим часом у переговорах про вступ до ЄС?

– Найближча новина – звіт Єврокомісії про розширення, він буде фактично готовий у жовтні, але коли саме він буде оприлюднений – невідомо, це політичне рішення, яке мають ухвалити у Брюсселі.

Цей звіт буде зрізом, оцінкою нашої роботи за рік. Я його називаю "зріз державності".

З урахуванням цього звіту ми будемо формувати базу нашої переговорної позиції з ЄС по кожному напрямку.

До кінця 2024 року ми маємо завершити всю роботу, яка стосується так званого кластера ***fundamentals***, тобто засадничих питань – щоб бути готовими до відкриття переговорів за цим напрямком.

І я вважаю, що в першій половині 2025 року ми зможемо також відкрити переговори по блоку ***"Внутрішній ринок"***.

Кластер "Внутрішній ринок" – це така мікроконституція членства, це базові питання, які нам треба виконати якнайшвидше, щоб далі ефективніше рухатися і за іншими напрямками.

– А які глави у цих кластерах ми пропонуємо відкривати першими?

– За новою методологією розширення ЄС, коли відкривається кластер – то всі глави цього кластера відкриваються автоматично.

Першим відкривається ***fundamentals***

> *(прим. ЄП: до нього входять глави 1) "Судочинство та основні права", 2) "Юстиція, свобода, безпека", 3) "Публічні закупівлі", 4) "Статистика", 5) "Фінансовий контроль").*

ЄС ухвалює рішення про відкриття або виставляє передумови для відкриття, які можуть стосуватися будь-якої сфери з цього кластера.

Одночасно готуємося до відкриття кластера ***"Внутрішній ринок"***

(глави 1) "Вільна торгівля товарами", 2) "Вільний рух робочої сили", 3) "Надання послуг і відкриття бізнесу", 4) "Вільний рух капіталу", 6) "Корпоративне право", 7) "Інтелектуальна власність", 8) "Політика щодо конкуренції", 9) "Фінансові послуги", 10) "Захист споживачів та здоров'я").

Це – база для переговорів.

Але так само ми готуємося і до переговорів щодо подальших секторів.

Наприклад, у таких сферах, як енергетика і транспорт, хоча скринінг за ними передбачений на більш пізніх етапах – та ми домовилися з Єврокомісією про певну переговорну роботу ще до офіційного скринінгу.

Тому вже у вересні 2024 делегація Мінінфраструктури і Міненерго поїде до Брюсселя разом із делегацією, яка працюватиме за "фундаментальними" розділами 23-24.

– Які розділи для нас пріоритетні для початку переговорів?

– Політично я не віддаю пріоритету жодним розділам.

Для мене важливо відкрити всі переговорні розділи.

Тому що лише відкриття всіх дає розуміння усього обсягу зобов'язань і домашньої роботи, яку ми маємо організувати всередині країни. Це дає можливість формувати графік політичних рішень на наступні періоди.

Тому я би сказала, що є більш прості, і є важкі блоки.

– А які напрямки є складнішими, більш проблемними?

– Я утримаюся поки що від того, щоб їх називати.

Але **йдеться не про найскладніші питання з точки зору перемовин, а про найскладніше з точки зору спроможності України**.

Треба також розуміти, що на етапі переговорів про вступ питання наближення законодавства має дещо інше значення, ніж багато хто звик в Україні.

Це тепер набагато більш комплексний процес.

Право ЄС має бути імплементоване в наше законодавство. Крім того, **приєднання України до ЄС потребуватиме змін до Конституції** України.

Мають змінитися засади функціонування державних інституцій.

– Але зміни до Конституції – це вже останній крок, в кінці переговорів про вступ?

– Не обов'язково. Але без цього не обійтися.

Бо є питання застосування рішень Європейського суду вже зараз, під час переговорів це постане. Питання про застосування регламентів ЄС, які стануть нормами прямої дії для України.

В рамках членства в ЄС у нас з'являється наднаціональна система правового регулювання.

Безумовно, може йтися про те, що ці зміни до Конституції набудуть чинності разом із набуттям Україною членства в ЄС. Але підготовку до цього ми маємо вести вже зараз, щоб уся наша правова система була до цього готова.

4. "Моя мета – стерти хибне сприйняття нашої країни в ЄС"

– Відкриття кластерів, оцінка виконання умов, закриття кожної глави – усе це потребує одностайних голосувань у ЄС. Що дає впевненість, що тут не виникне перешкод? Особливо враховуючи складні відносини з Угорщиною.

– Перш за все, немає у нас тут жодних гарантій.

Понад те, ці складнощі 100% будуть виникати, причому вони виникатимуть постійно і регулярно. Тому що це нормальне функціонування ЄС.

Ми тут не унікальні:

> — подібні труднощі виникають завжди і у всіх, у тому числі між державами-членами ЄС. І в Європейському Союзі це називається family business.

Ми усвідомлюємо, що майже щокварталу нам потрібна буде єдність 27 членів ЄС для тих чи інших кроків у наших переговорах про вступ.

Не завжди на рівні лідерів – часом на рівні міністрів чи послів – щодо відкриття кластерів, схвалення звітів, закриття певних розділів або переходу на наступний етап.

Це стає нашою нормальністю.

Тому **президент задав завдання**, вектор на те, що будь-що ми маємо вибудувати міцні відносини з нашими сусідами.

І я підкреслю, що йдеться не лише про Угорщину.

— Бо коли доходить до рішень, які потребують консенсусу, то ми іноді з’ясовуємо, що коло наших друзів ширше, ніж ми очікували, і коло скептиків теж ширше, ніж ми очікували.

І оскільки **це стає нашою нормальністю, то нам доведеться тренувати спроможність не розчаровуватися**. Бо ми, особливо у часи війни, часто розраховуємо на дружнє ставлення до України – але практика свідчить, що інтереси наших партнерів можуть превалювати над дружбою.

– На завершення. Яку мету ви ставите перед собою? Про що мріє віцепрем'єрка та міністерка юстиції?

– Про сон (сміється).

– Але це – далека мрія:) А щось більш осяжне?

– Я абсолютно впевнена, що цей новий етап перезапуску уряду з точки зору поєднання моєї посади віцепрем'єрки і очільниці Мін'юсту буде успішним.

І я вбачаю в цьому величезну цінність.

Є таке французьке слово "ambiance".

Я вважаю, що **моя робота на цій посаді дозволить нарешті стерти** ту

— **атмосферу помилкового, хибного сприйняття нашої країни як країни меншовартісних, корумпованих, невпевнених у собі чиновників**.

Ми вже дуже багато зробили за останні роки і маємо зробити ще більше, щоб забути про цей *наратив*, який несправедливо прикріпився до нашої країни в силу багатьох об'єктивних обставин.

Я вважаю своєю великою місією в цьому статусі перегорнути цю сторінку для нашої держави.

Інтерв'ю взяв Сергій Сидоренко, редактор "Європейської правди"

***

№ 3.332



Євген Плінський
4 ч. ·

2024-09-06 ...

Як банки, шантажем, побороли Мінфін.

1.

Всіх цікавить питання, як з законопроекту про підвищення податку, за один день, зник пункт про податок у 50% на прибутки банків.

Нардепи були здивовані, що Мінфін, який первинно сам запропонував цю норму, перед голосуванням фінансового комітету, раптово, прибрає цю ідею та приймає позицію НБУ, який зі старту був проти податку для банків.

2.

Так от.
Сьогодні я мав розмову з дотичними до процесів людьми, які озвучили, що банки вийшли на Мінфін з фактично шантажем. що якщо норма поо 50% податку для них буде в законі, вони відмовляться виходити на аукціон по ОВДП та викупати їх на суму прмблизну 260 млрд. грн.

Мінфін зважив усі ризики, злякався та норму про податок у 50% прибрав.

3.

Тобто, фінансові установи, які за роки війни отримали на державних паперах (ОВДП та Депсертифікати НБУ) надприбутки, заробили більше ніж вони заробляли до війни, починають тепер шантажувати державу та диктувати умови оподаткування виходячи не з інтересів країни, а з власних.

Така вона в нас сильна, стабільна та незалежна банківська система.

***

№ 3.333

Як банки заробляють мільярди на депозитних сертифікатах



2022-12-01



Сергій Лямець Блогер, журналіст 25

На початок жовтня, 65 банків тримали в НБУ 265 мільярдів гривень. Які саме банки, НБУ не повідомляє, але дещо вдалося знайти.

Ось найбільші з отримувачів вигоди, які мали у депозитних сертифікатах більше 10 млрд грн:

1. **ПриватБанк - 54,5 млрд грн**
2. **Укрсиббанк - 28 млрд грн**
3. **Райффайзен Банк - 26,2 млрд грн**
4. **Сітібанк - 22,5 млрд грн**
5. **ОТП Банк - 16,2 млрд грн**
6. **Креді Агріколь Банк - 15,7 млрд грн**
7. **Універсал Банк - 13 млрд грн**
8. **ПУМБ - 10,2 млрд грн**

РАЗОМ: **186,3 млрд грн.**

Депозитні сертифікати - це короткострокові боргові інструменти НБУ (на ніч або кілька тижнів), у яких банки зберігають **вільну ліквідність**.

— Ставка за депсертифікатами прив'язана до облікової ставки НБУ, але нижча на кільк в.п. (зараз 23% при ставці НБУ - 25%).

А тепер беріть до рук калькулятор. За місяць з 186,3 млрд грн можна заробити 3,6 мільярди. За квартал - 10,7 млрд, за півроку - 21,4 млрд.

Я б на місці НАБУ зацікавився.

— Доволі тонкою виглядає межа між боротьбою з інфляцією та корупційною схемою.

Голова НБУ змінився, а механізм продовжує працювати.

Андрій ***Пишний*** **продовжує створювати штучні доходи для державних, іноземних та олігархічних банків**, як це робив Кирило ***Шевченко***.

— Найбільше отримують державний ПриватБанк, п'ять іноземних банків та два олігархічних.

Ще трохи порахуємо. Загалом з 265 мільярдів гривень на 65 банків за півроку виходить 30,5 мільярдів. Це "чисті" гроші, "з повітря". Тобто, надруковані Нацбанком.

Зараз грошей у схемі більше.

Станом на 29 листопада у депозитних сертифікатах були вже 372 мільярди. А з цієї суми за півроку можуть набігти вже 43 мільярди гривень доходу.

Така собі боротьба з інфляцією, якщо доводиться друкувати 43 мільярди за півроку.

> Вчора Мінфін трохи підняв ставки за ОВДП. Гадаю, трохи тисне МВФ, тож треба робити вигляд, ніби борешся з інфляцією.

Але ви ж розумієте, що це неринкова угода. Схоже, що НБУ трохи змусив держбанки купити державних облігацій з дохідністю 14-16%.

Ринковою угодою зараз є лише депозитні сертифікати.

Як наприкінці 1990-х банки сиділи в ОВДП, побудувавши "піраміду", зараз вони сидять у депозитних сертифікатах.

23% - це не відсоток виборців, що голосують за Порошенка. Це відсоткова ставка.

Як ви пам'ятаєте, 3 червня 2022 року НБУ підвищив облікову ставку (ОС) з 10% одразу до 25%. Для протидії інфляції.

> — Але в Україні інфляція від облікової ставки не залежить.
>
> — Натомість залежать інші речі.

Справа у тому, що до ОС прив'язані ще дві ставки, які НБУ використовує у регулюванні ліквідності банків.

> Перша - це ставка за кредитами рефінансування; вона складає десь ОС+2%.
>
> Друга ставка - за депозитними сертифікатами.

По суті, це ставка за гроші, які банки кладуть на депозит до НБУ. Вона зазвичай складає ОС-2%. Разом виходить система: Облікова ставка +-2%.

Колись рефінансування та депсертифікати були просто інструментами регулювання ліквідності. Але з 2000-х ці інструменти навчилися використовувати для заробляння грошей.

Коли ставки за ними були 8-9% та 11-12% - зрозуміло, до НБУ стояла черга з бажаючих взяти гроші під 12% та прокрутити їх. Останніми такими бажаючими були хлопці з "Великого будівництва".

Але коли ставки зросли до 23% та 27%, рефінансування вмерло одразу. Проте одразу виникла нова модна "тема" - депозитні сертифікати.

Поки за ними НБУ платив 8-9%, банки віддавали йому гроші неохоче, доводилося їх примушувати. В середньому, на початку 2022 НБУ збирав 124

мільярди на день. Це не мало, але і не багато. Щойно ставка підскочила до 23%, банки пішли самі.

Середня сума зросла до 235 мільярдів, і щомісяця продовжує зростати. У листопаді банки давали НБУ в середньому 344 мільярди на день.

Якось я дізнався, що саме передбачав план НБУ. То є класика сучасного світу - політика дорогих грошей. Банки мали підвищувати ставки за депозитами населення, а отримані гроші - вкладати у депозитні сертифікати. Тоді вони не втратили б доходів, натомість стерилизували б грошову масу. Це дійсно інструмент протидії інфляції, хоча він і пригнічує економічне зростання. Начебто, усе за підручником.

Проте, банки не стали швидко підвищувати ставки за депозитами населення. Чому? Їм на рахунки почала литися ріка безкоштовних грошей з бюджету. НБУ від початку війни друкував сотні мільярдів гривень для бюджету. Бюджет платив зарплати військовим, ці гроші перетікали у банки. Банки несли їх до НБУ, і той платив 23%.

Гроші на поточних рахунках для банків коштують 1-2% річних. Навіщо платити 10-12%, не кажучи вже про 18%? Схема працює і так.

До того ж, депсертифікати - дуже зручна річ. Гроші на поточних рахунках вважаються "короткими". Якщо збирати їх та вкладати у ОВДП - виникають ризики ліквідності. Гроші можуть зняти у будь-який момент, а ось погашення ОВДП треба чекати місяцями, вони вважаються більш "довгими".

Проте ДС - то інша історія, вони теж є "короткими". Гроші з депозиту в НБУ можна забрати майже миттєво. Отже, жодних ризиків, чистій дохід.

Так замість боротьби з інфляцією виникла нова фінансова схема. Фактично, банки з червня 2022 року заробляли з повітря. Перший раз НБУ друкував гроші, аби вони потрапили до банків. Другий - щоб сплатити за депозитними сертифікатами.

Нацбанк перетворився на генератор прибутків для банків.

Аналізуючи статистику цього року, можна побачити, як від березня до червня вони різко втрачали доходи. Проте з червня по вересень ситуація виправилася.

Беру на себе сміливість стверджувати, що саме завдяки депозитним сертифікатам. Напевно, у жовтні та листопаді банки почувалися взагалі чудово (у цьому сенсі).

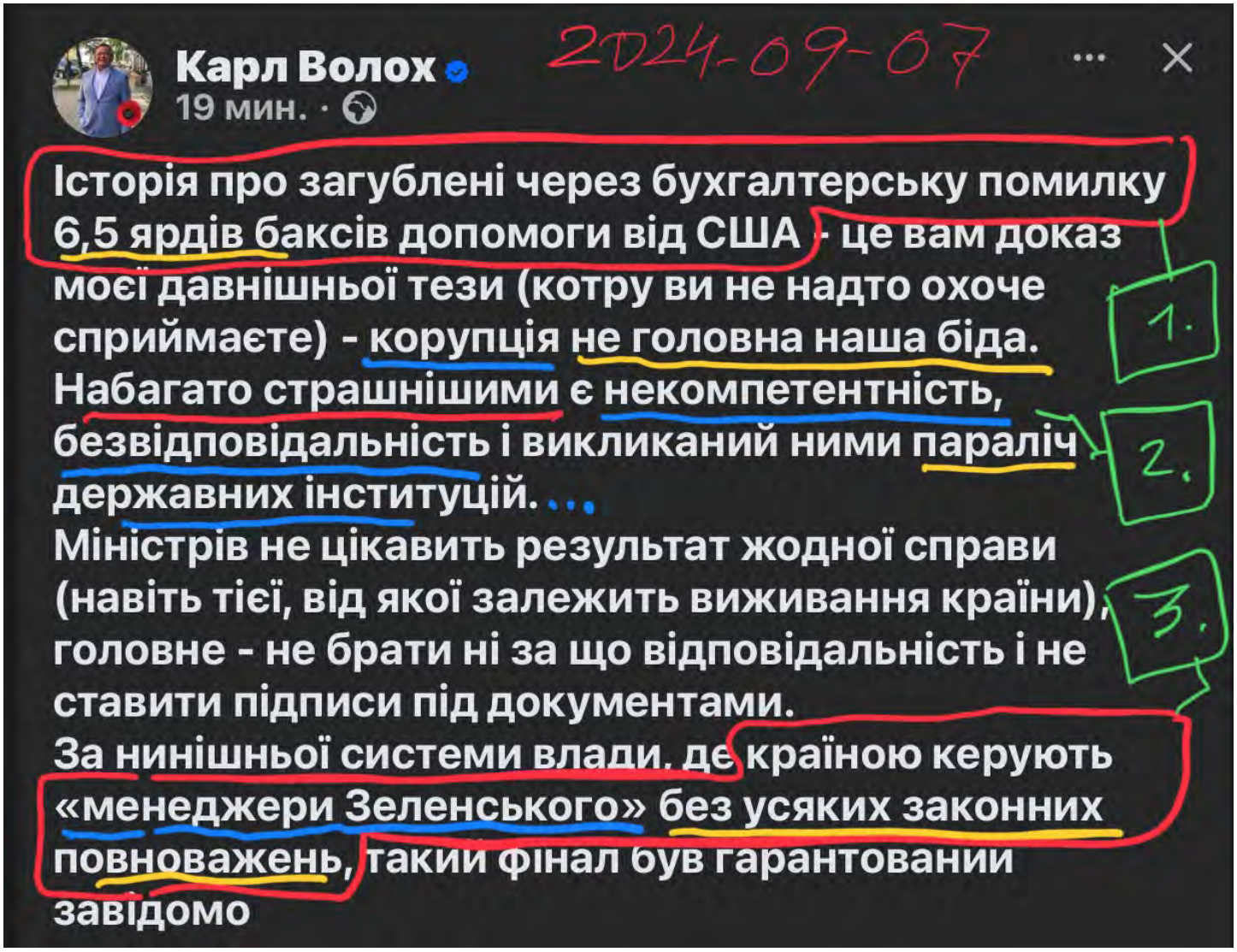
Банки вже давно не кредитують (лише під держгарантії, а це не кредитування), **вони навіть майже не купують ОВДП.**

Навіщо?

За ОВДП платят 14-16%, а за депозитними сертифікатами - 23%.

***

№ 3.334



***

№ 3.335-1

Трамп впервые рассказал, как он заставит Путина закончить войну против Украины, пишет The Singju Post об очередном словоизвержении кандидата от республиканцев

2024-09-08

Карпец

Подписывайтесь на тг-канал: https://t.me/alexkarpets

Экс-президент США приоткрыл завесу своего плана по прекращению войны в Украине.

Кандидат в президенты США от Республиканской партии Дональд Трамп, неоднократно обещавший закончить войну в Украине в случае своего избрания на президентский пост, впервые раскрыл детали своего плана.

Выступая в Нью-Йоркском экономическом клубе, бывший хозяин Белого дома рассказал о намерении снизить цены на энергоносители вдвое или больше в течение года после вступления в должность главы государства, что лишит Кремль доходов и соответственно способности финансировать войну.

"Путин не сможет воевать с нефтью по 40 долларов", - подчеркнул республиканец.

Трамп вновь повторил, что в случае победы на выборах добьется завершения войны в Украине еще до официального возвращения в Овальный кабинет, то есть до инаугурации, запланированной на январь.

В предыдущих публичных заявлениях Трамп обещал немедленно позвонить украинскому лидеру Владимиру Зеленскому и российскому диктатору Владимиру Путину, если его объявят победителем выборов, и уверял, что сможет остановить боевые действия в Украине "за 24 часа", но не раскрывал подробностей своего плана.

Президент Украины, в свою очередь, призывал республиканца поделиться с Киевом деталями своего предложения.

Не вдаваясь слишком глубоко в анализ очередного словоизлияния Дональда Трампа, от себя отметим следующее.

Прежде всего, снижение цены на нефть вдвое - даже если это удастся! - это отнюдь не одномоментный акт, и длиться этот процесс может достаточно долго.

В то же время, Трамп обещает "прекратить войну за пять минут", "не дожидаясь вступления в должность" и так далее. Если он думает напугать Москву и арабских шейхов своими обещаниями "что-то обвалить", то едва ли к этому следует серьезно относиться. То, что получилось в далекие времена Рейгана в тех конкретных условиях, далеко не факт, что может получиться сейчас.

Кроме того, Байден уже пытался это сделать и даже специально ездил на поклон к саудовским нефтяным шейхам, но его там, мягко говоря, "продинамили", зато Сауды очень неплохо взаимодействуют с Москвой.

Если брать в целом, то в ОПЕК и в ОПЕК+ едва ли найдутся желающие обвалить цены на нефть до 40 долларов.

Наконец, очень любопытно будет послушать, что американский нефтяной бизнес, ведущий добычу и переработку как в Штатах, так и за их пределами, запоет Трампу, если он вдруг действительно обвалит цены на нефть.

К тому же. это неотвратимо скажется на занятости и поступлении налогов в самой Америке.

Тем более что нефтяной бизнес Америки исторически поддерживает именно республиканцев...

***

№ 3.335-2

FULL TRANSCRIPT: Trump Speaks At The Economic Club of New York



September 6, 2024

Read here the full transcript of former President Donald Trump's speech at the Economic Club of New York luncheon on Thursday, September 5, 2024.

Introduction

Thank you very much. They actually told me you could speak for an hour and a half. Thirty minutes. He didn't like the way I looked, I guess. But we do have a lot to say.

And I want to thank you, Bob. I also want to thank friends and respected business leaders for welcoming me back to the historic New York Economic Club. Historic indeed. A very special thanks to Barbara Van Allen. Barbara, thank you very much. And former director of the National Economic Council, Larry Kudlow. What a job this is. What a job this is. Former chair of the Council of Economic Advisers, Kevin Hassett. Pam Bassett, Robert Lighthizer, terrific person. Former secretary, Wilbur Ross. Former treasury secretary, Steve Mnuchin.

Former SEC chairman, Jay Clayton. Ambassador Dwayne Johnson. Senior advisor, Stephen Miller. My friends and respected business leaders, all. John Paulson. Jamie Dunn. Steve *Sviggum*. Steve Jordan. Scott Besson. Jeff Franklin. Richard Hurst. Former head of the World Bank, David Malpass.

And the two co-chairs of my presidential transition team that are being inundated with phone calls and requests. Linda McMahon and Howard Luttrell. Thank you.

Economic Crisis

Today we have with us a unique opportunity for our audience. The economy in crisis. A failing nation, a nation in serious decline. Under the erratic policies of my former opponent, Joe Biden. And my super opponent, Kamala Harris.

One point can you make where our business has become unemployed in the past 12 months. I don't know if anybody knows this. But the typical American family has lost over $20,000 due to rampant and record-setting inflation. Credit card debt has reached the highest in history with more than 1 in 3 Americans reporting they have maxed out their credit cards.

They maxed out. Families now need to earn an estimated $110,000 a year to afford a typical home. Maybe 65% of the households are locked out of buying just the one greenhouse. Gasoline prices, grocery prices, electricity prices, mortgage rates, virtually everything else are up. 30 to 100% sit out of the office. 8.4 million Americans are now working second jobs. The highest in more than 30 years. The real wages of African-American workers have gone by over 6% in a short period of time.

The real income comes from the Spanish. Men are down 6.6% or $3,600 a year on top of that. African-Americans and Hispanic-American jobs are under massive threat from the invasion taking place there. If they take it to justice, Hispanic-Americans, African-Americans, nobody talks about it.

Border Crisis

But I want to let it happen. You have to resign all the borders. In any country, there's never been a border like this. 21 million people, we protect you.

The total economic catastrophe, the border zone, Kamala Harris has now been slotted in by the Democrats to be re-elected. She wants four more years to enforce a backlash agenda that poses a fundamental threat to the prosperity of every American family and America itself. We're talking about America itself.

She wants to defund the police, have Tony Logan votes, ban trafficking in Pennsylvania and everywhere else, take away your private health insurance, and perhaps most pertinent to the very brilliant people in this room, raise your business and corporate taxes, and unbelievably, she'll see a text on unauthorized trafficking in those people's living rooms at ease.

What does it mean? She's been after all of this for years, and as everyone knows, she's a Marxist who destroyed almost single-handedly San Francisco and went to the A.T. in California to sell her office in the West. People believe it.

They're afraid, like they are in New York. She'll seek it out, and she will try and get those things if she's elected, and she very well will succeed in getting that. She recently said her values have not changed, and these have really been her values for her entire career. Her values haven't changed.

That's what she wants, so she told the truth. We are not going to let this happen. Communism is the past. Freedom is the future, and it is time to send Kamala Harris back home to California, where crime is rampant and fleeing is the number one occupation.

Trump's Vision for America

I'm here today to lay out my plan to rescue our country from this nightmare and to bring back to its citizens the earth and rain that are stronger than ever before. Eight years ago, I came before you as a candidate for president and shared my vision to end this stagnation. We turned to rapid growth, and we did it. As a president, I am very proud to say that we recovered something that nobody thought was even possible.

Before the pandemic, real median household income rose by $7,684, and even after the pandemic, annual income dropped $6,400. The average earned in households saw a $197,000 increase in real net worth in 48 months. For the bottom 50% of households, average wealth more than doubled, increasing by 121%. The lowest income people benefited the most.

After 12 years of decline, we had an annual 7 billion new homeowners. It never happened before. And in three years, we raised 7 billion new jobs, 260% more than projected. When I took office, I said you couldn't get in those projections. And we were 260% higher than what we said we could do. From the day I went on to the

day I left, it hasn't paid 500 increase by 80%. And we did it all with virtually no inflation. Virtually no inflation.

Think of that. Who could believe that? I delivered the largest tax cuts in reform in American history by far, slashing rates for working families and cutting the business tax on the unionized. In the world, in the United States of America, 35%.

And actually, when you add all those numbers, you get close to 50. But much, much higher. Nobody's ever seen a new earner all the way down to 21%, which everybody said was impossible to do. And I don't know if I've ever realized this, but you end up being able to do that.

And I got it done to 21%. I cut a record number of job-killing regulations. In four years, we cut more regulations than any president in the history of our country by far. I'm proud to be the only president in modern history to achieve a net regulatory reduction during my term.

And that was a substantial reduction. For every regulation we had, we cut more than 5.5 regulations. We had at least American heterogen within three years. We had an increase in domestic oil production by 47%, and we were just getting started.

The price of gasoline was $1.87 a gallon. Doesn't that sound good right now? We negotiated and renegotiated more than 50 very great issues. Other countries that were taking advantage of us, as they all do, to protect the American worker and to open foreign markets.

And we did a great job. I ended up the worst trade deal ever made in the history of our country, replaced it with the USMCA, perhaps the best trade deal we've ever made in the history of this country. I stood up to China like no one else before me. No one came even close.

Protecting American Industries

And I saved the US auto industry from obliteration with a 27.5% tariff on all Chinese cars. That remains in place to this day. They want to take it off, but they can't because, number one, it's too much money, and number two, we would be invaded by Chinese cars on top of the other invasions that are taking place. Without it, our auto industry would be dead.

And now I am going further. We will bring our automaking industry to the record levels of 37 years ago, and we'll be able to do it very quickly through tariffs and other smart use of certain things that we have that other countries don't. For four straight years, I fought for American workers like I would fight for my own family. I took care of our economy like I would take care of my own company.

In every decision, I asked, will I create jobs here, or will I be sending jobs overseas? Will it make America richer and stronger, or will it make our country weaker and poorer? I always put America first every single time. And when our country was hit by the China virus, we saved the economy.

We rescued tens of millions of jobs. And after COVID, I handed Kamala and Joe the fastest and strongest recovery ever recorded, nothing even close, with 1.4 percent inflation. The 30-year mortgage rate was at 2.4 percent, and the highest stock market in history. This is despite the pandemic.

To date, I handed them back the highest stock market to date after having just suffered, with the rest of the world, a pandemic the likes of which nobody had ever seen before. We did an incredible job. And remember, far more people died of COVID under Biden-Harris than under President Trump. Many, many more people.

Criticizing Current Administration

We delivered an economic miracle, which Kamala and Joe turned into an economic disaster, just like they turned the border, and indeed the whole world, into a catastrophic surrender. Starting on day one, Kamala launched a war on American energy and orchestrated a nation-wrecking border invasion, with illegal aliens pouring in from countries all over the world. You know, they came in from countries that nobody ever heard the name of that country. Those countries, from their prisons and jails, there is a difference, from mental institutions and insane asylums, as well as record numbers of terrorists, human traffickers, and sex traffickers.

Numbers that we've never seen before taking place over the last three and a half years. Then Kamala cast the deciding votes on trillions of dollars in wasteful spending, which together with their terrible energy policies gave us the worst inflation perhaps in the history of our country. Nearly two-thirds of the jobs created under the Harris-Biden administration were bounce-back jobs. Bounce back.

They were bounce-back jobs that I handed them from before the pandemic. This happens with pandemics. You have bounce-back jobs. The pandemic comes and it goes, and those people go back to their jobs.

And just last week, Joe Biden admitted that on social media. I don't know if he knew what he admitted, but that's what it said. I don't know who drew it. Perhaps that person is no longer employed by the Democrats.

But right now, it's even worse than that. Under Kamala Harris's policies, three million workers are now missing from the job force compared to 2020. Three million workers, that's a lot. Over half a million fewer people have full-time jobs today than just one year ago.

And 100 percent of the net job creation in the past year has gone to illegal migrants. Think of that. One hundred percent of the jobs created under this administration has gone to illegal migrants that came into our country. Joe Biden and Kamala Harris formed the worst presidency and vice presidency by far in the history of our country.

Election Stakes

This election will decide whether we reward Kamala Harris with re-election and four more years of crime, economic calamity, and international humiliation, or whether we change that direction and once again build the greatest economy in the history of the world, which we had during the Trump administration. Kamala Harris is the first major party nominee in American history who fundamentally rejects freedom and embraces Marxism, communism, and fascism. You're learning about this. You'll find out nobody knew who she was just a few months ago.

They didn't know who she was. She's promising communist price controls, wealth confiscation, energy annihilation, reparations, the largest tax increase ever imposed, and mass amnesty and citizenship for tens of millions of migrants who will consume trillions of dollars in federal benefits and destroy Social Security and Medicare. They will be destroyed. They're already putting them into your Social Security and Medicare rolls.

I am promising low taxes, low regulations, low energy costs, low interest rates, secure borders, low, low, low crime, and surging incomes for citizens of every race, religion, color, and creed. My plan will rapidly defeat inflation, quickly bring down prices, and reignite explosive economic growth. Kamala Harris will take more money out of American pockets. My plan will leave the typical family with many thousands of dollars, more than they have right now.

Trump's Energy Policy

First, I will end Kamala Harris's anti-energy crusade and implement a policy of energy abundance, energy independence, and even energy dominance. We have more liquid gold under our feet than any other country, including Russia and Saudi Arabia will be using it. My plan will cut energy prices in half or more than that within 12 months of taking office. It will be an economic revival of our country like no one has ever seen before.

Energy was what caused our problem initially. Energy is going to bring us back. That means we're going down and getting gasoline below $2 a gallon, bring down the price of everything from electricity rates to groceries, airfares, and housing costs. That's why OPEC and the Arab nations, and we're very honored to have some of my friends here with us today from that part of the world, but they're working very hard despite being here, that I not be your president.

They don’t like me. Meanwhile, Kamala Harris can’t bring down the price of anything because her energy policies are driving up the cost of everything. Everything is up, way up. Starting on day one, Harris and Biden opened up the Russian pipeline called Nord Stream 2, which nobody had ever heard of until I got involved and said, what about Nord Stream 2?

And nobody knew what I was talking about. Largest pipeline in the world, Russian pipeline. But I had it closed. It was shut down. Putin was not happy. We shut it down. They came along, and the Keystone XL pipeline was shut down by them. So they shut down the Keystone, and they immediately gave Russia the right to start rebuilding the Nord Stream 2, the biggest pipeline you’ve ever seen.

We reentered the horribly unfair to the United States. Through them, when they came back, Paris Climate Accord, so unfair to us. We paid trillions of dollars. Other countries pay nothing.

As soon as he came back, he went back into it. I got us out of it and reduced the area of the federal lands available for drilling by 80 percent. I did that. If I was president, oil production today would be four times higher than it is right now.

Would have been four times higher. Right now, we’d be doing four times as much. And remember, we had ANWR, perhaps the largest drilling site in the world in Alaska, which everybody wanted to get approved, but they weren’t able to do it. Ronald Reagan fought so hard to get ANWR.

He couldn’t do it. And it was easier in those days than it is today, with all of the environmental concerns. But they came in, and the first few days in office, they terminated ANWR, amazingly. Biggest drilling site, we think, in the world.

Bigger than Saudi Arabia. Bigger than Texas. We got it, and they terminated it. Under the EPA’s so-called power plant rule, more than 50 power plants have been shut down since she took office, and virtually all coal-fired power plants will be shuttered in the next couple of years, setting the stage for a catastrophic energy shortfall, which we already have, that will make inflation far worse than it has ever been.

Energy and AI

They want to close down our power plants, and we don’t have power already to address this dire energy crisis that Kamala and Joe have created. I will immediately issue a national emergency declaration to achieve massive increase in domestic energy supply. What you’re going to need, electricity is desperately needed for AI. AI, controversial, but we got to be the top of it.

And we would need, hard to believe, twice the electricity that we currently have right now for everything in order to be dominant. And China is already building massive electricity-producing plants. We haven’t even thought about it. We will

think about it, and I'll get it done on an emergency basis, so we'll be the leader in AI and every other form of technology.

With these sweeping authorities, we will blast through every bureaucratic hurdle to issue rapid approvals for new drilling, new pipelines, new refineries, new power plants, new electric plants, and reactors of all types. Prices will fall immediately in anticipation of this tremendous supply that we can create rather quickly, and we'll be the leader instead of the laggard.

ALSO READ: Transcript: Vivek Ramaswamy Speaks At the RNC 2024

Green New Deal and Inflation

Second, to further defeat inflation, my plan will terminate the Green New Deal, which I call the Green New Scam. Greatest scam in history, probably.

A $10 trillion scam that we waste. We throw it like throwing money right out the window. It actually sets us back as opposed to moves us forward. And we send all unspent funds under the misnamed Inflation Reduction Act, which the Democrats agreed after it was approved that it wasn't for that purpose.

It was for other purposes, like giveaways. Kamala spent $7.5 billion to build eight charging stations. Think of a charging station like a fuel pump with electricity coming out of it. Eight charging stations in the Midwest for electric vehicles cost billions and billions of dollars.

$7.5 billion, they think, but the costs are still going. And three of them don't work and never will, probably. Other than that, it's worked out quite well. I will end the electric vehicle mandate, stop the appalling waste, and save taxpayers an estimated $1 trillion.

Regulatory Reform

Third, I will launch a historic campaign to liberate our economy from crippling regulation. My first term, I pledged to cut two old regulations for every one new regulation, and we did much better than that, as I've said. Yet over the past four years, Kamala has added $6,300 a year in regulatory costs onto the backs of the typical American family. Think of that.

To stop this onslaught at lower prices, I'm pledging today that in my second term, we will eliminate a minimum of 10 old regulations for every one new regulation. We'll be able to do that quite easily, actually. And instead of attacking industries of the future, we will embrace them, including making America the world capital for crypto and Bitcoin.

Government Efficiency Commission

Fourth, at the suggestion of Elon Musk, who has given me his complete and total endorsement. That's nice. Smart guy. He knows what he's doing. He knows what he's doing.

Very, very much appreciated. I will create a Government Efficiency Commission tasked with conducting a complete financial and performance audit of the entire federal government and making recommendations for drastic reforms. We need to do it. Can't go on the way we are now.

And Elon, because he's not very busy, has agreed to head that task force. Be interesting. If he has the time, that would be a good one to do it. But he's agreed to do it.

In 2022, fraud and improper payments alone cost taxpayers an estimated hundreds of billions of dollars. As the first order of business, this commission will develop an action plan to totally eliminate fraud and improper payments within six months. This will save trillions of dollars. Trillions.

It's massive. For the same service that you have right now, trillions of dollars is wasted and gone and nobody knows where it went. Further taming inflation and bringing prices way down.

Tax Cuts and Social Security

The fifth pillar of my plan is to make the Trump tax cuts permanent. They are massive tax cuts, biggest ever, permanent. And to cut taxes even more. And we will have no tax on tips, something which they copied four weeks after I said it. She got up and said, no tax on tips.

I said, I just said that. She is actually copying a lot of my plan. In fact, we're going to send her a MAGA cap sometime in the next week. We're having a special one made.

But we also know she doesn't mean it. She's going to stick with what her whole life has been about. And also, no tax on Social Security benefits. People on Social Security have been wiped out by inflation and now on top of it, we tax their benefits.

We're not going to tax their benefits. We have so many different ways of making so much money. This country, the potential is so incredible. We don't have to take it away from people on Social Security.

We're not going to do that. We're going to save Social Security. She's going to destroy Social Security. Under the Trump administration, we proved that targeted tax cuts do not increase the deficit. They reduce the deficit by growing the economy and raising revenue.

After we gave the massive tax cuts, we took in the following year with a much lower rate, billions and billions of dollars more than we did the previous year with a high rate. Think of that. So with a much lower rate, we took in more money because people were incentivized.

Corporate tax revenues are 31% higher today than before my tax law was signed. With all of those cuts, 31% higher. To further support the revival of American manufacturing, my plan calls for expanded R&D tax credits, 100% bonus depreciation, expensing for new manufacturing investments, and a reduction in the corporate tax rate from 21% to 15%, solely for companies that make their product in America. You have to make your product in America.

If you outsource, offshore, or replace American workers, you're not eligible for any of these benefits. In fact, you will pay a very substantial tariff when a product comes in from another country that's made in another country and comes in. There'll be a big tariff on that product because we want to make our goods in America, and most of them we can.

America First Manufacturing Policy

My message is simple. Make your product here in America, and only in America. We are not going to be taken advantage of anymore just as we made great inroads and progress four years ago. We made tremendous inroads on this subject. We're not going to watch our wealth and jobs get ripped away from us and sent to foreign countries, which is what's been happening for many, many decades with us.

China was built on doing exactly what we're going to be doing and what I started doing four years ago. What we're putting forward is the most pro-American manufacturing and jobs policy. In modern history for any country, this plan will bring jobs and growth into our country at levels never seen before. Every business on Earth will flock to America from Europe, Asia, the Middle East, and all over the world.

By contrast, comrade Kamala Harris wants to sacrifice our wealth, kill the economy, and drive jobs overseas to punish businesses more. Businesses will leave. They'll leave America. They're international companies.

They report to their shareholders, and they will leave America if her plan, even in a small form, comes to the fore. Her tax plan, which includes the promise to end the Trump tax cuts, which again by itself would be a massive tax increase, would increase taxes by over $5 trillion, a record many times over. It would result in the largest small business tax hike in history, massively raising taxes on 25 million small business people and raising small business tax rates to 43% and higher. In other words, 20% higher than communist China.

Kamala is also vowing to raise the corporate tax rate from 21% to 28%. We're bringing it down to 15%. But she really is looking to raise it to 40%, 45%, or even 50%. You know that.

All you have to do is follow her past path. Radically raise the capital gains tax rate, which she wants to do, and they don't even want to give a number. And for the first time ever, impose a 25% tax on unrealized capital gains. So if you happen to have a lot of wealth but no cash, you're in a lot of trouble.

This will lead America into a 1929 depression, and it will be a depression and a territory that we have not seen for a long time. There's a gentleman that happens to believe that, Scott. These policies, especially the tax on unrealized capital gains, would decimate the U.S. economy.

Companies and innovation would flee from America to other countries. Venture capital markets would disappear. The stock market would be annihilated, and investors assess the tax liabilities of large shareholders. The seniors and senior pensions would totally go up in smoke.

They'd be worthless. These are not the policies designed to create a prosperous America. These are policies to turn the United States into Venezuela on steroids. Even if for this reason alone, Kamala Harris must be defeated decisively this November.

Has to be defeated. Cannot have her be the President of the United States. Under Kamala, the United States is becoming a third-world banana republic. She and her party are censoring speech, weaponizing the justice system, and trying to throw their political opponents, me, in jail.

This hasn't happened. I didn't do that to Crooked Hillary. I said, that would be a terrible thing, wouldn't it? Putting the wife of the President of the United States in jail.

But they view it differently, I guess, nowadays, but that's okay. And they always have to remember that two can play the game. Nobody ever thought this was possible. This is how you create massive capital flight and turn once-prosperous nations into absolute ruins.

I will have no higher priority as President than to restore the fair, equal, and impartial rule of law in America. We have lost the rule of law. Who would have thought?

Encouraging Domestic Production

Number six, under my leadership, America will encourage domestic production instead of punishing it. As you know, our country's vast manufacturing wealth was created at a time with very little domestic taxation, few regulations, and most

revenue came from tariffs from other countries. That was when we were at the wealthiest ever, proportionately. We were the wealthiest country ever during those days. That was before income tax came along.

Now we foolishly do the opposite. We impose lower tariffs and no tariffs on foreign producers. We have the lowest tariffs of any nation in the world, and we relentlessly punish our own companies for doing business in America. You do business in America, you're punished tremendously.

I had many, many companies come to me, sir, I can't compete. They're sending kitchen cabinets, washers and dryers, everything. I can tell you, every motorcycles. They're sending them here, sir.

We can't compete. And I made it so they could compete and thrive. Every one of those people, we should get them up and talk to you one day, because every one of those people comes up to me, and every time I see them, they hug me, they kiss me, they love me, because I save their businesses.

I intend to reverse this model and once again turn America into the manufacturing superpower of the world. We can do that just with being intelligent. The key to this effort will be a pro-American trade policy that uses tariffs to encourage production here and bring trillions and trillions of dollars back home. And you know what? We deserve it.

We've been helping other countries get rich at our expense. For the last 50 years, we've been pouring our money into other countries, getting nothing, nothing for it. We protect them militarily. We do so much for them.

We get nothing. My plan is that if you open your factory in Wisconsin, Pennsylvania, Michigan, Minnesota, anywhere else in our country, you don't pay a tariff tax. You don't pay a tax to make the product here. But if you move your production outside of the United States and send it back here, which people are doing now, and I stopped it.

I stopped it cold. But they've changed that already. Then you'll have to pay a very substantial tariff to get your product back into the country. The result will be that everybody in the world will want to be here and they want to produce here.

They're going to want to produce their product in America. It's going to say made in the USA. We will be able to build ships again. We will be able to build planes again.

We will be able to build our military again from within, all from within. We will create the biggest, greatest, and strongest middle class in the history of our country. We will have tens of millions of high-paying jobs in manufacturing, transportation, defense, as well as all of the sales and support of export jobs. Our auto industry will be the biggest beneficiary.

In short, it will be a national economic renaissance just by using our heads, by being smart, by not letting other countries take advantage of us. They've been doing it for so long. It's so sad to see. And I know them all, and they laugh at us behind our back.

They can't believe how stupid our leadership has been for so many years. We will ensure that the United States has a giant steel industry, an aluminum industry, a manufacturing base, and a defense base. We want an industrial base that can take care of our defense needs 100 percent. And you can call it what you want.

Some might say it's economic nationalism. I call it common sense. I call it America first. This is the policy that built this country, and this is the policy that will save our country.

Historical Perspective

In the words of a great but highly underrated president, William McKinley, highly underrated, the protective tariff policy of the Republicans has been made and made. The lives of our countrymen sweeter and brighter. It's the best for our citizenship and our civilization, and it opens up a higher and better destiny for our people. We have to take care of our own nation and our industries first.

In other words, take care of our country first. This is when we had our greatest wealth. He was assassinated, and he left his group of people that followed him. Teddy Roosevelt became a great president, spending the money that was made by McKinley.

So McKinley got a bad deal on that one. He built tremendous wealth. They had the Tariff Act of 1887, and they had a committee that studied, what are we going to do? They had a big problem, a problem like I hope to have with this country someday. So much money was coming in from foreign countries that they didn't know how to spend it. They had no idea. So they set up a committee. We'll set one up with the people in this room.

How do we distribute the wealth that we have? And Roosevelt built dams and built railroads and did national parks, but he did it with the money that was made with tariffs from McKinley. So you have to remember that. Very highly underrated, a very underrated president.

Let's give them both credit. Smart tariffs will not create inflation.

Tariffs and Inflation

They will combat inflation. I had almost no inflation, and I had the highest tariffs that anyone's seen, and they were going a lot higher. Foreign nations will pay us hundreds of billions of dollars, reducing the deficit and driving inflation down. It will largely reduce our deficit.

In my first term, we imposed historic tariffs with no effect on consumer prices or inflation. The anti-tariff people, many of them, I believe, honestly work for these other countries in some form, get tremendous amounts of lobbying money and other money because it doesn't make sense what they're saying. But we had no inflation, and we had protection, and I saved so many industries. I saved the steel industry.

But Biden and Harris are letting it go. They're letting it go. It's so easy to keep. A combination of fair trade tax cuts, regulatory cuts, and energy abundance will allow us to produce more goods better and cheaper right here in the USA than we've ever done before. And foreign nations will respect us again. I got along great with foreign nations, and I taxed the hell out of them. And they liked me. Maybe they respected me.

And Viktor Orban, a very strong man, he's the Prime Minister of Hungary, he said the only thing missing from the world right now is President Trump. He kept the world safe because everybody was afraid of him. I don't like that term, but that's the term he used. I would like to say respected him and respected our country, but he didn't say that.

He said everybody was afraid of him. He said China was afraid, Russia was afraid. They were all afraid. Kim Jong-un, I got along great with him, and I tried to explain to the fake news media that getting along with people in foreign countries is a good thing, not a bad thing.

It's a very good thing. It's a smart thing. We will require all essential materials for our national security to be produced here in the United States, creating millions and millions of new manufacturing jobs. You know, when we built the F-35, we have the wings built in one country.

We have the tail rudders built in another country. We have the seats built in another country. We have the electronics built in seven different countries. What the hell would we do if there's a war, and we'll end up plighting half of those countries?

ALSO READ: FULL TRANSCRIPT: Trump Holds Press Conference - September 6, 2024

Foreign Policy and National Security

And we don't want to have a war, because right now we're closer to World War III than we've ever been in our lives. With Russia-Ukraine, which would have never happened if I was President. With October 7th and Israel, the whole Middle East is blowing up. Would have never happened.

They would have never happened. Respectfully, Iran was broke. They had no money for Hamas. They had no money for Hezbollah. It wouldn't have happened.

There would be peace in the Middle East, and Iran would be a big beneficiary of that peace. It'd be good. But all of these things that happened.

And inflation would have never happened. And Afghanistan would have never happened. The worst withdrawal in history, I believe the most embarrassing moment in the history of our country. In fact, that's what caused President Putin to go into Ukraine, when he looked at how incompetently that was handled.

He looked at it and he said, man, they're incompetent. That was the most embarrassing day in the history of the United States of America. Airplanes taking off with many people sitting on the wings of the plane and the side of the plane and the wing. And you see them dropping off the planes at 3,000 feet.

They thought it was their trip to freedom. There's never been anything like that. And I think there's no greater embarrassment. By the way, we lost 13 incredible soldiers. I got to know the families very well. I spent a lot of time with them four days ago in Arlington Cemetery. Three years ago, they were celebrating three years, honoring their children. And yeah, that's right, they call them their children.

They still call them – they always will call them their children. They're gone. Many of those people there should have never left from there. They should have left from Bagram, the big airbase. But many of those people that were so badly hurt, they don't talk about them. No legs, no arms, obliteration of their face, their entire body. And nobody mentions that. We left Americans behind, large numbers.

We left $85 billion worth of equipment behind. Because we took our military out first. A child would know you don't. You take your military out last.

And just remember one final point on that, because it's a little bit different from our subject, but not really, because it's all about our country and common sense. For 18 months, I spoke to the leader of the Taliban. The press was very upset that I spoke to him. His name is Abdul.

I said, Abdul, don't do this, Abdul. Don't do this. But why, but why? He said, do you send me a picture of my home? I said, Abdul, you're going to have to figure that one out for yourself. But don't do this, Abdul, because it's going to end badly for you. But for 18 months, we didn't have one soldier shot at or killed in Afghanistan. And then we took our soldiers out.

We had a very, very disgraceful – a disgraceful election. And this group came in, and they didn't know what the hell they were doing, and they still don't. They've gotten worse. You know, with experience, you're supposed to get better.

They got worse. They're worse now than they ever were. And we're going to turn our country around. We're going to become a major producer of rare earth minerals.

We're going to create jobs and making it really – and us – truly self-reliant. Remember the rare earth where we have to go to China? We have sites that are tied up with more than anybody else has. They're environmentally protected.

We have sites that are phenomenal. Everything you want in terms of rare earth, and we can't use them because of environmental protection. But we're going to end that very quickly as soon as I get to office.

Housing Affordability

We will make housing much more affordable. As inflation is tamed, interest rates will dramatically fall. They'll be down very, very low. We'll get them down. We're going to get them back down to 2.4 percent and even lower than that for a period of time.

Reducing mortgage rates is a big factor. We're going to get them back down to, we think, 3 percent, maybe even lower than that, saving the average homebuyer thousands of dollars per year. They can now go out. Young people will be able to buy a home again and be a part of the American Dream.

We will eliminate regulations that drive up housing costs with the goal of cutting the cost of a new home in half. We think we can do that. The regulations alone cost 30 percent. Regulation costs 30 percent of a new home.

And we will open up portions of federal land for large-scale housing construction. These zones will be ultra-low tax and ultra-low regulation. One of the great, really small-business job creation programs it will be of all time. We're going to open up our country to building homes inexpensively so young people and other people can buy homes.

You can't buy them anymore. Millions of Americans will take part in setting these safe and beautiful communities, reviving the frontier spirit, and really, as I said, reviving the American Dream. It's about the American Dream. It's all about the American Dream.

We don't talk about American Dream with these people in our office. They don't want to talk about the American Dream because they're the exact opposite. They're the exact opposite.

Immigration and Housing

We also cannot ignore the impact that the flood of 21 million illegal aliens has had on driving up housing costs. That's why my plan will ban mortgages for illegal aliens in California. They're passing a law where they're going to give illegal aliens money to buy a house. But our soldiers, our veterans that are laying on the streets, they can't have them. You have soldiers right now laying on the streets of different cities, all Democrat-run.

They're laying on the streets in front of hotels, in some cases luxury hotels. And you have illegal immigrants coming in and living in those hotels and laughing at our soldiers as they walk by into a luxury lobby. Is there something wrong with that thinking? Is there something wrong with our country?

If Kamala is allowed to continue to let our country be invaded, we will face a fiscal armageddon. These migrants are consuming hundreds of billions of dollars in benefits. You saw in Colorado this week a group from Venezuela, rough ones, rough ones. They took over large sections of a town, large sections of an area of Colorado, Aurora.

Has anyone been there? I think you'd better stay away for a little while. They had AK-47s, the ultimate guns, AK-47s. They can blow lots of people away real fast. And the sheriff didn't want to touch them. Nobody wants to touch them. The sheriff is, 18 Venezuelans attacking my building. Would you please come over and straighten out the situation?

He's got a deputy. You know what they say? Well, no thanks. Let's call in the military. They're taking over. And I said this four years ago when I realized they wanted open borders, and it's happened. It's happening now in Chicago. They're taking over sections of Chicago.

What's happening in New York and Los Angeles and many other cities is not even describable. They're tough. They're tough and they're smart and they're vicious. Don't forget, they come from the prisons and they're the bad criminals on the streets.

Caracas, Venezuela, has almost no crime. Next year, I'm going to suggest that the Economic Club hold its meeting in Caracas because we'll be safer than we are in our country if they win. We'll be far safer. But crime in Venezuela is down 72 percent because they've taken all of their criminals off the streets.

Not all of them. They still have some left, but they're coming in rapidly by bus and by plane. They're coming into our country and we're dumping them in our country. And they say, if you come back, we will kill you.

And they're not going back. We got them. But they're going back. If I'm president, I guarantee you that. They're going back fast. And now Kamala wants to give them food stamps, housing assistance, welfare, Medicaid, Medicare, Social Security, and destroy all of those programs. You will destroy those programs. That is why I will ask Congress to pass legislation barring all taxpayer-funded benefits to illegal aliens.

And by the way, when you do that, they won't come. They're coming now because they realize they've never seen wealth like this. They're getting things that they could never get. They're coming for that reason.

If you stop that, you'll have — you'll be dropping the flow by 80 percent, I think even more than that. They're coming because they're taking care of their — let's put them in a luxury — let's put them in the Waldorf Astoria. That's a nice place. I will stop the invasion and send criminal, illegal aliens back home.

America's Sovereign Wealth Fund

And when we do all of this, we will be so successful. We'll create America's own sovereign wealth fund to invest in great national endeavors for the benefit of all of the American people. Why don't we have a wealth fund? Other countries have wealth funds.

We have nothing. We have nothing. We're going to have a sovereign wealth fund, or we can name it something different. I'll talk about it with Mr. Paulson, who's in the audience, and a lot of other friends of mine. And we'll name it something that's appropriate. Sovereign wealth fund wouldn't be appropriate, but it's going to be the same thing. We'll put tremendous amounts of money through all this money that will be taken in through tariffs and other intelligent things, and we'll have the greatest sovereign wealth fund of them all.

And we should have. And that will be used to do things that will be great for our country, including to invest wisely invest and build it up bigger and stronger and better than any place on Earth. We will build extraordinary national development projects and everything from highways to airports and to transportation, infrastructure, all of the future. We'll be able to invest in state-of-the-art manufacturing hubs, advanced defense capabilities, cutting-edge medical research, and help save billions of dollars in preventing disease in the first place.

And I'm very honored to have been endorsed last week by Robert F. Kennedy, Jr. That was a great endorsement, and he's very much into helping people. He's very much into helping people. I've known him a long time. That was a great thing when he did that. That was not easy. For a Kennedy to be endorsing a Republican, that was not easy.

But these are not Democrats. These are radical left lunatics, and you can't let them run your country. We will invest in new and modern agricultural techniques so we can have safe, healthy, high-quality foods for our families. That's where Bobby is so interested, foods.

He says we're putting a lot of bad foods in our body. You look at other countries, which do far less, and they're actually much healthier than we are. This Wealth Fund will return a gigantic profit, which will help pay down national debt. We're going to work on national debt very strongly, by the way.

We're going to have so much money coming in. We're going to work on national debt. We're at close to $36 trillion right now. We're going to work on getting it down.

And it is many of the people in this room who will be helping to advise and recommend investments for this fund. This is how we will end the era of inflation, mayhem, and misery under Kamala Harris, the worst Vice President in the history of our country, and unleash a new era of safety, prosperity, and success for our workers, our families, and our businesses. And I've done it before. We did a great job, and now we really know our job well.

I know the smartest, the best people. We have the best people. We have people that — many in this room, they know exactly what we want to do. You know, it's interesting having experience, because I won an election.

Conclusion of Speech

I went to Washington. I was only in Washington 17 times. I never stayed over. That's according to the fake news, but I think they're right.

So I got to know Washington well, and I know the smart ones and the dumb ones. I know the ones that can help make us great and the ones that can only take us into bad territory. I got to know a lot of people, probably as many as anybody at that level. And we have incredible talent, and we're going to be using that talent.

We had some incredible talent, much of it sitting up here and sitting down here. They did a great job on trade. Bob Lighthizer, so many other people did such a great job. We rebuilt our military.

We rebuilt our entire military, did a great job. We have great generals — not the television generals, not the generals that took us out of Afghanistan in 24 hours and left that horrible situation, but we have great generals. We defeated ISIS. It was supposed to take five years.

It took me four weeks. Four weeks. Our generals did a great job. We have great people in our military, and our military is not woke, believe me. You couldn't get these guys to be woke. Some of the guys on top are woke, but those aren't the ones that are great. So we're going to do things that we didn't do even the first time. We had a great presidency.

We were — there was an article written the other day that the Trump presidency was a great presidency. With victory on November 5th, which will go down as the most important day in the history of our country, inflation will be gone, our energy will be unleashed, our economy will be set free, our sovereignty will be restored, our citizens will thrive, growth will come roaring back, and America's future will be brighter than ever before. So I want to thank you all. This has been a lovely experience.

It was years ago that I was here. We talked about what we were going to do, and we did just about everything we said. And if you'd like, we'll take a few questions, Bob. Great.

Thank you very much. Thank you. Thank you. Thank you.

BOB: Thank you very much, and we're now moving, as promised, to the question-and-answer portion of the program.

Q&A Session

Our four very able questioners today are H. Rodgin Cohen, the senior chair of Sullivan & Cromwell, *Sander* Gerber, founding and managing partner, CEO and CIA of Hudson Bay Capital, Mr. John Paulson, founder of Paulson & Company, and Reshma Sanjani, founder and CEO of Girls Who Code and Moms First. They're going to go in alphabetical order, and therefore, Raj, you have the first question.

H. RODGIN COHEN: Thank you, Bob, and thank you, Mr. President. Thank you. I would like to ask about the United States economic sanctions programs. These programs have been used, as you well know, to advance our national security interests, our foreign policy objectives, but they also have economic implications. And the most recent was the program against Russia in response to the Ukrainian – their invasion of Ukraine, where, for once, we got the support of all our allies. So my specific question is, would you strengthen or modify any of these economic sanctions programs, particularly Russia, including the pipeline you mentioned?

DONALD TRUMP: Well, it's a great question. The problem with what we have with sanctions – and I was a user of sanctions, but I put them on and take them off as quickly as possible because, ultimately, it kills your dollar and it kills everything the dollar represents, and we have to continue to have that be the world currency. I think it's important. I think it would be losing a war. If we lost – if we lost the dollar as the world currency, I think that would be the equivalent of losing a war.

That would make us a third-world country, and we can't let it happen. So I use sanctions very powerfully against countries that deserve it, and then I take them off. Because look, you're losing Iran, you're losing Russia, China is out there trying to get their currency to be the dominant currency, as you know better than anybody. All of these things are happening.

You're losing so many countries because there's so much conflict with all of these countries that you're going to lose that, and we can't lose that. So I want to use sanctions as little as possible. One of the things that we have with tariffs is that I'll say to them, you don't honor the dollar as your world currency. Is that right?

ALSO READ: TRANSCRIPT: Trump Addresses National Guard In Detroit

You're not going to do it? No, we're not. I said, that's okay. I'm going to put tariffs all over your product, and they're going to say, sir, we'd love to honor the dollar as the world currency.

You know, tariffs, in addition to monetary and the money that we'll take in, which will be bigger than you've ever seen in this country before, gives you tremendous political power for something like that, as an example. I stopped wars with the threat of tariffs. I stopped wars with two countries that mattered a lot. A lot of people would have been killed.

And I threatened tariffs coming into the United States if they don't make peace. And we made a lot of – we didn't have conflicts like you have right now. We had very intelligent people. But the biggest threat you have is you lose that currency and we have lost something that you'll never get back.

And we can keep it if we're smart, but they use it too much. And then they just forget about it. And these countries, like Russia – it's going out now and doing its own thing, and they're going out bragging about how they don't need us anymore, et cetera, et cetera. The sad part about Russia is that Ukraine would have never happened if I was President, so we wouldn't really have to be talking about sanctions.

But it did happen. And one of the things I'm going to do – a little bit relevant to your question – is if we win, I believe I can settle that war while I'm President-elect, before I ever get into office. I can get that war settled and get that war stopped, because it's a horrible, horrible war. And far more people are killed in Ukraine – far more people than you're realizing.

They'll knock down this massive building – amazing the size of these buildings – they'll knock it down. They'll say, nobody was injured. No, a lot of people were killed. The real numbers are far greater than what people are looking at.

So I think it's a very important thing. Sanctions have to be used very judiciously, and you can win. We have things much more powerful, actually, than sanctions. We have trade.

But we cannot lose our dollar standard. Very important. Thank you very much. Great.

SANDER GERBER: Thank you, Mr. President, for all the details on your economic policy. As you alluded to, tariffs are the other side of sanctions. And given that China is our major trading partner with our largest imbalance and possibly our chief security – national security threat to the United States, how can we better institutionalize trade policy and national security policy to be coordinated?

DONALD TRUMP: So I had a great relationship with President Xi of China – really very close relationship. Now, look, he likes China, I like us, so – but I don't want to sound foolish. He was my dear, dear friend. He's a tough guy. He's a fierce person. I say, very smart.

You know, when you say, he's smart, the fake news goes crazy. He said, President, Xi is smart. And I say, yeah, well, he controls 1.4 billion people with an iron fist. He's smart.

But we had a very good relationship with China until COVID. And when that came in, it was a whole different ballgame, as far as I was concerned. You know, we made a great China trade deal, maybe better than the USMCA, and I'd never talk about it, because what happened with COVID, for the whole world – $60 trillion in, you know, deaths – 70 million, 60 – nobody even knows how many deaths. And it all came out of Wuhan.

So it changed my relationship. But I think I have a great relationship with China. I had one before, and they respected us, but they respected us because they no longer thought we were fools. They used to think we were fools.

Because we built China, they would take over $500 billion a year and use it for their military and other things. And we got nothing out of that. We got some cheap product. We got – you can buy 19 pencils instead of two.

Who the hell cares? You can buy 16 dolls for your daughter instead of two nice dolls. And we got very little out of that relationship. They got a tremendous military power, and they still have it today.

But I believe we will have a very good relationship with China and with a lot of other countries that we're not getting along with too well today. And things are going to straighten out. We're going to get them straightened out very quickly. Very important that we get along with the rest of the world.

You know, we have things today called nuclear weapons. I rebuilt our whole military, including our nuclear capability. And so I got very familiar with it. And I say this often because I had an uncle who was the longest-serving – I believe the longest-serving.

I was told that by MIT. But he was their 39, I guess, or 41 years longest-serving professor in the history of MIT. And nuclear was something he knew a lot about. We used to talk about it.

I'd say, Uncle John, there's no way. He was telling me about this incredible power that was being unleashed, potentially. And I say, Uncle John, you could never – and you know what? He was very modest, because I've seen the destructive capability.

And this world is going to have to get along, because if that's ever unleashed, we already have too many countries that have at least remnants of it, some of it. But probably five countries, if you think. And Kim Jong-un, when I was – went to the White House after winning in 2016, I sat with President Obama, which is a ritual. And you sit and you talk.

And I said, What's the biggest problem? He said, North Korea is the biggest problem. I don't think it's solvable. I said, Have you tried calling him or talking to him? And actually, the answer was yes, and he wasn't responded to. But I did, and we were very safe. It started off a little rocky, if you remember. Little Rocket Man, I called him, and he called me things too.

He's got a red button on his desk. I said, I have a bigger red button, and my red button works, I said. And then it started getting a little nicer, and then one day I got a call that they'd like to meet. And it was a great thing.

We had a great meeting. We had two meetings – actually, two great meetings, summits. And we had no problem with them. Now they have a problem because they're not liking this administration.

They don't respect this administration at all. So we have to get along. We have to get along. We can't have World War III. You're going to end up in World War III, just like you should have never had Russia go in. It would have never happened if a competent person led us. It would have never happened. He led them into it.

And I'm not blaming Biden. But you know what? What he was saying was exactly the wrong thing. I said, we're going to have an invasion because of a lot of the rhetoric. It was stupid rhetoric. But it would have never happened. Not only for that reason, oil was down low. You know, oil was almost at $100 a barrel.

So Putin is one of the only people – I mean, it's – nothing's easy in life. But Putin at $100 a barrel – war works. At $40 a barrel, it didn't work at all. So we're going to get back to an intelligently run place, a place where other countries aren't using the word – nuclear.

That word was never talked about during my – because I knew the power of it. And I talked to Putin about it. I talked to President Xi about it. I think we were going to do – you remember the talk where we were going to reduce nuclear capability substantially – all three of us.

We're going to start it. We're going to reduce very substantially. And then we had the election, and after the election, they didn't talk about that or anything else, frankly. But we have to be very, very careful, because the destructive capability of nuclear – when people talk about global warming, I say the ocean is going to go down one hundredth of an inch within the next 400 years.

That's not our problem. Our problem is nuclear warming. And we'd better be smart, and we'd better have smart people at the top that know how to deal, because these people don't know how to deal. Putin came out today.

He endorsed Kamala. And I didn't know. Was I supposed to call him up and say, thank you very much, I appreciate it. But he endorsed Kamala. I have a feeling. I

don’t know. I don’t know exactly what to say about that. I don’t know if I’m insulted or he did me a favor.

But we have to get along with the world. We can’t have war because of the destructive capability. You can be the head of the biggest bank wherever the hell Jamie is sitting. You can be the head of the biggest bank in the world, and a couple of nukes in your bank doesn’t mean a thing.

You got to get along. This is such an important job. It’s a dangerous job too, a very dangerous job. If you look at statistically, being President is very dangerous. That throbbing feeling I have, oh, that throbbing feeling. No, it’s a very dangerous job, and you have to do it right. And if you don’t do it right, bad things will happen to the world, things like you’ve never seen before. Okay, thank you very much.

JOHN PAULSON: John Paulson behind me to your right, Mr. President. Hi, John. First let me thank you for your presentation today. President Trump, in the last fiscal year, the fiscal deficit under the Biden administration was approximately $2 trillion. Under the policies you’ve announced, the deficit would come down from items such as increased revenues from tariffs, as well as eliminating the tax incentives for the Green New Deal. These gains would be mitigated by decreases in revenues from policies such as no tax on TIFs. Overall, what do you estimate will be the impact of the fiscal deficit from your policies?

DONALD TRUMP: Well, we just hit record highs at numbers that nobody ever thought possible. You’re right, over $2 trillion. Nobody thought that was a number that was – I mean, you could go back four years. Nobody thought a number like that would be possible. It’s crazy. It’s like – it’s just horrible, actually.

But yeah, we’re – $2 trillion – and I view it as profit and loss to a certain extent. A lot of people say, oh, it’s trade. You know, you have many people say trade deficits don’t matter. I think they matter a lot.

I think they matter a lot. We’re going to have tremendous growth. This – what I’m talking about is all about growth. The tax is relatively minor compared to the growth. We’re going to make our money back on growth. We’re going to also – I mean, we’re going to grow like nobody has ever grown before. I think if this all works out, you’re going to have the auto industry come back to America. Right now, China is building two auto factories in Mexico – massive auto factories.

And they think they’re going to make their cars in Mexico and send them back into the United States with no tax. It’s not going to happen. Under this administration, it’s going to happen. And they wanted to do that during my administration.

I said, if you do it, we’re going to put a 200 percent tariff on every car and you’ll never be able to see it. There will never be one car coming across our border. And if I would have let them do it, we would have had these two factories. Well, now

they're building massive factories – more than two – and they're going to kill Detroit.

And the head of the union, the United Auto Workers in Detroit, has done a terrible, terrible job – just a terrible job. But we're going to bring tremendous growth back. And remember, we're also taking in a certain percentage – I won't name the percentage today, but it'll be a certain tariff percentage, which will be higher than people had heard in the past. And we will be bringing in billions and billions of dollars, which will directly reduce our deficits.

Okay? Thank you very much. Good job you've done, by the way. Very good.

RESHMA SANJANI: Thank you. President Trump, you talked about how the increase in the price of food, gas, and rent is hurting families. But the real cost that's breaking families' backs and preventing women from participating in the workforce is child care. Child care is now more expensive than rent for working families and is costing the economy more than $122 billion a year, making it one of the most urgent economic issues that is facing our country.

In fact, the cost of child care is outpacing the cost of inflation, with the majority of American families of young children spending more than 20 percent of their income on child care. One thing that Democrats and Republicans have in common is that both parties talk a lot about what they're going to do to address the child care crisis, but neither party has delivered meaningful change. If you win in November, can you commit to prioritizing legislation to make child care affordable? And if so, what specific piece of legislation will you advance?

DONALD TRUMP: Well, I would do that. And we're sitting down. You know, I was somebody. We had Senator Marco Rubio. And my daughter, Ivanka, was so impactful on that issue. It's a very important issue.

I think when you talk about the kind of numbers that I'm talking about, that – because child care is child care. It's – couldn't – you know, it's something – you have to have it. In this country, you have to have it. But when you talk about those numbers compared to the kind of numbers that I'm talking about by taxing foreign nations at levels that they're not used to, but they'll get used to it very quickly.

And it's not going to stop them from doing business with us, but they'll have a very substantial tax when they send product into our country. And those numbers are so much bigger than any numbers that we're talking about, including child care, that it's going to take care. We're going to have – I look forward to having no deficits within a fairly short period of time, coupled with the reductions that I told you about on waste and fraud and all of the other things that are going on in our country, because I have to stay with child care. I want to stay with child care.

But those numbers are small relative to the kind of economic numbers that I'm talking about, including growth, but growth also headed up by what the plan is that

I just told you about. We're going to be taking in trillions of dollars, and as much as child care is talked about as being expensive, it's, relatively speaking, not very expensive compared to the kind of numbers we'll be taking in. We're going to make this into an incredible country that can afford to take care of its people, and then we'll worry about the rest of the world. Let's help other people.

But we're going to take care of our country first. This is about America first. It's about make America great again. We have to do it, because right now we're a failing nation. So we'll take care of it. Thank you. Very good question. Thank you. Thank you, Mr. Secretary.

BOB: Thank you very much, Mr. Trump. It's great that you accepted our invitation to be with us today. Thank you, Raj, Sander, John, and Reshma, for your questions. The President is now going to be leaving the building, and so we want to all stay seated while he and his team leave. But as he leaves, let's all say thank you one more time for him accepting our invitation to be here today.

***

№ 3.335-3

FULL TRANSCRIPT: Trump Speaks At The Economic Club of New York



September 6, 2024 6:19 am

Read here the full transcript of former President Donald Trump's speech at the Economic Club of New York luncheon on Thursday, September 5, 2024.

Введение

Большое спасибо. Они на самом деле сказали мне, что ты можешь говорить полтора часа. Тридцать минут. Наверное, ему не понравилось, как я выгляжу. Но нам есть что сказать.

И я хочу поблагодарить тебя, Боб. Я также хочу поблагодарить друзей и уважаемых бизнес-лидеров за то, что приветствовали меня снова в историческом Нью-Йоркском экономическом клубе. Действительно исторический. Особая благодарность Барбаре Ван Аллен. Барбара, большое спасибо. И бывший директор Национального экономического совета Ларри Кадлоу. Что это за работа. Что это за работа. Бывший председатель Совета экономических советников Кевин Хассетт. Пэм Бассетт, Роберт Лайтхайзер, потрясающий человек. Бывший секретарь, Уилбур Росс. Бывший министр финансов Стив Мнучин.

Бывший председатель Комиссии по ценным бумагам и биржам Джей Клейтон. Посол Дуэйн Джонсон. Старший советник, Стивен Миллер. Мои друзья и уважаемые бизнес-лидеры, все. Джон Полсон. Джейми Данн. Стив Свиггум. Стив Джордан. Скотт Бессон. Джефф Франклин. Ричард Херст. Бывший глава Всемирного банка Дэвид Малпасс.

И два сопредседателя моей президентской переходной команды, которые завалены телефонными звонками и просьбами. Линда Макмэн и Говард Латтрелл. Спасибо.

1. Экономический Кризис

Сегодня у нас есть уникальная возможность для нашей аудитории. Экономика в кризисе. Неудавимая нация, нация в серьезном упадке. Под неустойчивой политикой моего бывшего оппонента Джо Байдена. И мой супер-оппонент, Камала Харрис.

Один момент, который вы можете сделать, когда наш бизнес стал безработным за последние 12 месяцев. Я не знаю, знает ли кто-нибудь об этом. Но типичная американская семья потеряла более 20 000 долларов из-за безудержной и рекордной инфляции. Задолженность по кредитным картам достигла самого высокого уровня в истории: более 1 из 3 американцев сообщает, что они максимально исчерпали свои кредитные карты.

Они достигли максимума. Теперь семьям нужно зарабатывать примерно 110 000 долларов в год, чтобы позволить себе обычный дом. Может быть, 65% домохозяйств не могут купить только одну теплицу. Цены на бензин, цены на продукты питания, цены на электроэнергию, ипотечные ставки, практически все остальное выросли. От 30 до 100% сидит вне офиса. 8,4 миллиона американцев в настоящее время работают на второй работе. Самый высокий за более чем 30 лет. Реальная заработная плата афроамериканских рабочих выросла более чем на 6% за короткий период времени.

Реальный доход поступает от испанцев. Кроме того, мужчины упали на 6,6% или на 3600 долларов в год. Афроамериканцы и испанопано-американские рабочие места находятся под серьезной угрозой из-за вторжения, происшедшего там. Если они приведут это к ответственности, испаноязычные американцы, афроамериканцы, никто об этом не говорит.

2. Пограничный Кризис

Но я хочу, чтобы это произошло. Ты должен отписаться от всех границ. В любой стране никогда не было такой границы. 21 миллион человек, мы защищаем вас.

Общая экономическая катастрофа, пограничная зона, Камала Харрис теперь была настроена для переизбрания. Она хочет еще четыре года, чтобы обеспечить негативную повестку дня, которая представляет собой фундаментальную угрозу для процветания каждой американской семьи и самой Америки. Мы говорим о самой Америке.

Она хочет лишить полицию финансирования, попросить Тони Логана проголосовать, запретить торговлю людьми в Пенсильвании и везде, забрать вашу частную медицинскую страховку, и, возможно, самое уместную для очень блестящих людей в этой комнате, повысить ваши бизнес и корпоративные налоги, и невероятно, что она увидит текст о несанкционированной торговле людьми в гостиных этих людей.

Что это значит? Она преследовала все это в течение многих лет, и, как всем известно, она марксистка, которая почти в одиночку разрушила Сан-Франциско и отправилась в А.Т. в Калифорнии, чтобы продать свой офис на Западе. Люди верят в это.

Они боятся, как в Нью-Йорке. Она будет искать это, и она попытается получить эти вещи, если будет избрана, и ей очень удастся получить это. Недавно она сказала, что ее ценности не изменились, и это действительно были ее ценности на протяжении всей ее карьеры. Ее ценности не изменились.

Это то, чего она хочет, поэтому она сказала правду. Мы не допустим этого. Коммунизм - это прошлое. Свобода - это будущее, и пришло время отправить Камалу Харрис домой в Калифорнию, где безудержна преступность, а бегство - это профессия номер один.

3. Видение Трампа для Америки

Я здесь сегодня, чтобы изложить свой ***план по спасению нашей страны*** от этого кошмара и вернуть ее гражданам землю и дождь, которые сильнее, чем когда-либо прежде. Восемь лет назад я пришел к вам в качестве кандидата в президенты и поделился своим видением, чтобы положить конец этой стагнации. Мы обратились к быстрому росту, и мы это сделали. Как президент, я очень горжусь тем, что мы восстановили то, что никто даже не считал возможным.

До пандемии реальный средний доход домохозяйства вырос на 7684 долл. США, а даже после пандемии годовой доход упал на 6400 долларов. В среднем заработанная стоимость домашних хозяйств увеличилась на 197 000 долларов США за 48 месяцев. Для нижних 50% домохозяйств среднее богатство увеличилось более чем в два раза, увеличив его на 121%. Люди с самым низким доходом выиграли больше всего.

После 12 лет упадка у нас было 7 миллиардов новых домовладельцев в год. Этого никогда раньше не случалось. И за три года мы собрали 7 миллиардов новых рабочих мест, что на 260% больше, чем прогнозировалось. Когда я вступил в должность, я сказал, что ты не можешь попасть в эти прогнозы. И мы были на 260% выше, чем говорили, что можем сделать. С того дня, как я ушел, до того дня, когда я ушел, он не заплатил 500, увеличение на 80%. И мы сделали все это практически без инфляции. Практически никакой инфляции.

Подумай об этом. Кто мог в это поверить? Я доставил крупнейшее снижение налогов в американской истории, сократив ставки для работающих семей и снизив налог на бизнес для членов профсоюза. В мире, в Соединенных Штатах Америки, 35%.

И на самом деле, когда вы добавляете все эти числа, вы приближаетесь к 50. Но намного, намного выше. Никто никогда не видел нового заработка до 21%, что, по мнению всех, невозможно сделать. И я не знаю, осознавал ли я это когда-либо, но в конце концов ты можешь это сделать.

И я сделал это до 21%. Я сократил рекордное количество правил, убивающих рабочие места. За четыре года мы сократили больше правил, чем любой другой президент в истории нашей страны. Я горжусь тем, что являюсь единственным президентом в современной истории, достигшим чистого сокращения регулирования в течение моего срока.

И это было существенное сокращение. Для каждого положения, которое у нас было, мы сократили более 5,5 правил. У нас был, по крайней мере, американский гетероген в течение трех лет. У нас увеличилась внутренняя добыча нефти на 47%, и мы только начинали.

Цена бензина соглала 1,87 доллара за галлон. Разве это не звучит хорошо прямо сейчас? Мы провели переговоры и пересмотрели более 50 очень замечательных вопросов. Другие страны, которые использовали нас в своих интересах, как и все они, для защиты американских рабочих и открытия иностранных рынков.

И мы проделали отличную работу. В итоге я заключил худшую торговую сделку, когда-либо заключенную в истории нашей страны, заменил ее на USMCA, возможно, лучшую торговую сделку, которую мы когда-либо заключали в истории этой страны. Я противостоял Китаю, как никто другой до меня. Никто даже близко не подошел.

4. Защита Американской Промышленности

И я спас автомобильную промышленность США от уничтожения с помощью 27,5% тарифа на все китайские автомобили. Это остается в силе по сей день. Они хотят снять его, но не могут, потому что, во-первых, это слишком много

денег, а во-вторых, в дополнение к другим вторжениям, которые происходят, нас вторгнут китайские автомобили. Без этого наша автомобильная промышленность была бы мертва.

И теперь я иду дальше. Мы поднимем нашу автомобильную промышленность до рекордных уровней 37 лет назад, и мы сможем сделать это очень быстро с помощью тарифов и другого разумного использования определенных вещей, которых у нас нет в других странах. Четыре года подряд я боролся за американских рабочих, как за свою собственную семью. Я заботился о нашей экономике, как о своей собственной компании.

При каждом решении я спрашивал, буду ли я создавать здесь рабочие места или буду отправлять вакансии за границу? Сделает ли это Америку богаче и сильнее, или сделает нашу страну слабее и беднее? Я всегда ставлю Америку на первое место каждый раз. И когда наша страна пострадала от китайского вируса, мы спасли экономику.

Мы спасли десятки миллионов рабочих мест. И после COVID я передал Камале и Джо самое быстрое и самое сильное восстановление из когда-либо зарегистрированных, ничего даже близкого, с 1,4-процентной инфляцией. 30-летняя ипотечная ставка составляла 2,4 процента, что является самым высоким показателем фондового рынка в истории. Это несмотря на пандемию.

На сегодняшний день я вернул им самый высокий фондовый рынок на сегодняшний день после того, как только что пережил, как и остальной мир, пандемией, подобной такой, как никто никогда раньше не видел. Мы проделали невероятную работу. И помните, что гораздо больше людей умерло от COVID при Байдене-Харрисе, чем при президенте Трампе. Много-много больше людей.

5. Критика Текущей Администрации

Мы совершили экономическое чудо, которое Камала и Джо превратили в экономическую катастрофу, точно так же, как они превратили границу и, по сути, весь мир, в катастрофическую капитуляцию. Начиная с первого дня, Камала начал войну с американской энергией и организовал вторжение на границу, разрушая нацию, с нелегальными иностранцами, вливающимися из стран со всего мира. Знаете, они приехали из стран, в которых никто никогда не слышал название этой страны. Эти страны отличаются от своих тюрем и тюрем, от психиатрических учреждений и психиатрических приютов, а также рекордного числа террористов, торговцев людьми и торговцев секс-торговцев.

Цифры, которые мы никогда раньше не видели за последние три с половиной года. Затем Камала отдала решающие голоса за триллионы долларов в расточительных расходах, которые вместе с их ужасной энергетической

политикой дали нам худшую инфляцию, возможно, в истории нашей страны. Почти две трети рабочих мест, созданных при администрации Харриса-Байдена, были откатными рабочими местами. Отскочить назад.

Это были откатные работы, которые я передал им до пандемии. Это происходит во время пандемии. У вас есть откатная работа. Пандемия приходит и уходит, и эти люди возвращаются к своей работе.

И только на прошлой неделе Джо Байден признал это в социальных сетях. Я не знаю, знал ли он, что признал, но это то, что там было сказано. Я не знаю, кто это нарисовал. Возможно, этот человек больше не работает у демократов.

Но сейчас все еще хуже. В соответствии с политикой Камалы Харрис, три миллиона работников в настоящее время отсутствуют по сравнению с 2020 годом. Три миллиона рабочих, это много. Сегодня более полумиллиона человек имеют работу на полный рабочий день меньше, чем год назад.

И 100 процентов чистого создания рабочих мест в прошлом году достались нелегальным мигрантам. Подумай об этом. Сто процентов рабочих мест, созданных при этой администрации, достались нелегальным мигрантам, которые пришли в нашу страну. Джо Байден и Камала Харрис сформировали худшее президентство и вице-президентство в истории нашей страны.

6. Предвыборные Ставки

Эти выборы решат, будем ли мы наградить Камалу Харрис переизбранием и еще четырьмя годами преступности, экономического бедствия и международного унижения, или мы изменим это направление и снова построим величайшую экономику в истории мира, которая была у нас во время администрации Трампа. Камала Харрис - первый кандидат от крупной партии в американской истории, которая принципиально отвергает свободу и поддерживает марксизм, коммунизм и фашизм. Ты узнаешь об этом. Ты узнаешь, что никто не знал, кто она всего несколько месяцев назад.

Они не знали, кто она. Она обещает коммунистический контроль цен, конфискацию богатства, уничтожение энергии, репарации, крупнейшее повышение налогов из когда-либо введенных, а также массовую амнистию и гражданство для десятков миллионов мигрантов, которые потреблят триллионы долларов федеральных пособий и уничтожат социальное обеспечение и Medicare. Они будут уничтожены. Они уже вносят их в ваши списки социального обеспечения и Medicare.

Я обещаю низкие налоги, низкие нормативные акты, низкие затраты на электроэнергию, низкие процентные ставки, безопасные границы, низкую, низкую, низкую, низкую преступность и растущие доходы для граждан любой расы, религии, цвета кожи и вероисповедания. Мой план быстро победит инфляцию, быстро снизит цены и возобновит взрывной экономический рост. Камала Харрис возьмет больше денег из американских карманов. Мой план оставит типичную семью с тысячами долларов, больше, чем у них сейчас.

7. Энергетическая политика Трампа

(1)

Во-первых, я покончу с антиэнергетическим крестовым походом Камалы Харрис и проведу политику энергетического изобилия, энергетической независимости и даже энергетического доминирования. У нас под ногами больше жидкого золота, чем в любой другой стране, включая Россию и Саудовскую Аравию, которые будут его использовать. Мой план сократит цены на энергоносители вдвое или более чем в течение 12 месяцев после вхоза в должности. Это будет экономическое возрождение нашей страны, которого никто никогда раньше не видел.

Энергия была тем, что изначально стало причиной нашей проблемы. Энергия вернет нас. Это означает, что мы снижаем бензин ниже 2 долларов за галлон, снижаем цены на все, от тарифов на электроэнергию до продуктов, авиабилетов и стоимости жилья. Вот почему ОПЕК и арабские страны, и для нас большая честь, что некоторые из моих друзей из этой части мира здесь сегодня здесь с нами, но они очень усердно работают, несмотря на то, что они здесь, что я не ваш президент.

Я им не нравлюсь. Между тем, Камала Харрис не может снизить цену на что-либо, потому что ее энергетическая политика повышает стоимость всего. Все вверх, вверх. Начиная с первого дня, Харрис и Байден открыли российский трубопровод под названием «Северный поток-2», о котором никто никогда не слышал, пока я не вмешался и не спросил, а как насчет «Северного потока-2»?

И никто не знал, о чем я говорю. Самый большой трубопровод в мире, российский трубопровод. Но я закрыл его. Он был закрыт. Путин был недоволен. Мы его закрываем. Они пришли, и трубопровод Keystone XL был закрыт ими. Поэтому они закрыли Keystone и сразу же дали России право начать восстановление «Северного потока-2», самого большого трубопровода, который вы когда-либо видели.

Мы снова войти в ужасно несправедливое отношение к Соединенным Штатам. Через них, когда они вернулись, Парижское соглашение о климате, так несправедливо по отношению к нам. Мы заплатили триллионы долларов. Другие страны ничего не платят.

Как только он вернулся, он вернулся в это. Я вытащил нас из этого и сократил площадь федеральных земель, доступных для бурения, на 80 процентов. Я это сделал. Если бы я был президентом, добыча нефти сегодня была бы в четыре раза выше, чем сейчас.

Было бы в четыре раза выше. Прямо сейчас мы бы сделали в четыре раза больше. И помните, у нас была ANWR, возможно, самая большая буровая площадка в мире на Аляске, которую все хотели получить одобрение, но не смогли этого сделать. Рональд Рейган так упорно боролся, чтобы получить ANWR.

Он не мог этого сделать. И в те дни было легче, чем сегодня, со всеми экологическими проблемами. Но они пришли, и первые несколько дней пребывания на посту они уволили ANWR, что удивительно. Мы думаем, что самая большая буровая площадка в мире.

Больше, чем Саудовская Аравия. Больше, чем Техас. Мы получили это, и они прекратили это. В соответствии с так называемым правилом электростанций Агентства по охране окружающей среды, более 50 электростанций были закрыты с момента ее вступит в должность, и практически все угольные электростанции будут закрыты в ближайшие пару лет, что создаст почву для катастрофического дефицита энергии, который у нас уже есть, что сделает инфляцию намного хуже, чем когда-либо.

8. Энергия и искусственный интеллект

Они хотят закрыть наши электростанции, и у нас уже нет сил справиться с этим серьезным энергетическим кризисом, который создали Камала и Джо. Я немедленно объявлю о чрезвычайном положении в стране, чтобы добиться значительного увеличения внутреннего энергоснабжения. Что вам понадобится, электричество отчаянно необходимо для искусственного интеллекта. ИИ, спорный, но мы должны быть на вершине.

И нам понадобится, во что трудно поверить, в два раза больше электроэнергии, чем у нас сейчас, для всего, чтобы быть доминирующим. И Китай уже строит огромные электростанции. Мы даже не думали об этом. Мы подумаем об этом, и я сделаю это в экстренных случаях, поэтому мы будем лидером в области искусственного интеллекта и всех других форм технологий.

С этими широкими полномочиями мы преодолеем все бюрократические препятствия, чтобы выдать быстрые разрешения на новое бурение, новые трубопроводы, новые нефтеперерабатывающие заводы, новые электростанции, новые электростанции и реакторы всех типов. Цены немедленно упадут в ожидании этого огромного предложения, которое мы можем создать довольно быстро, и мы будем лидером, а не отстаем.

9. Зеленый новый курс и инфляция

(2)

Во-вторых, чтобы еще больше победить инфляцию, мой план положит конец Зеленому новому курсу, который я называю новой зеленой аферой. Наверное, величайшая афера в истории.

Мошенничество на 10 триллионов долларов, которое мы тратим впустую. Мы бросаем это, как будто выбрасываем деньги прямо в окно. Это на самом деле возвращает нас назад, а не двигает нас вперед. И мы отправляем все неизрасходованные средства в соответствии с неправильно названным Законом о снижении инфляции, с которым демократы согласились после того, как было утверждено, что это не для этой цели.

Это было для других целей, например, для подарков. Камала потратила 7,5 миллиардов долларов на строительство восьми зарядных станций. Подумайте о зарядной станции, как о топливном насосе с электричеством, выходя из нее. Восемь зарядных станций на Среднем Западе для электромобилей стоят миллиарды и миллиарды долларов.

Они думают, что 7,5 миллиардов долларов, но расходы все еще идут. И трое из них не работают и, вероятно, никогда не будут. Кроме этого, все получилось довольно хорошо. Я прекращу мандат на электромобили, остановлю ужасающие отходы и сэкономлю налогоплательщикам примерно 1 триллион долларов.

10. Реформа регулирования

(3)

В-третьих, я начну историческую кампанию по освобождению нашей экономики от искупающего регулирования. Мой первый срок, я пообещал сократить два старых правила для каждого нового, и мы сделали гораздо лучше, чем это, как я уже сказал. Тем не менее, за последние четыре года Камала добавила 6300 долларов в год в качестве нормативных расходов на спину типичной американской семьи. Подумай об этом.

Чтобы остановить этот натиск по более низким ценам, я обещеваю сегодня, что во второй срок мы устраним как минимум 10 старых правил для каждого нового регулирования. На самом деле, мы сможем сделать это довольно легко. И вместо того, чтобы атаковать отрасли будущего, мы будем использовать их, в том числе сделать Америку мировой столицей для криптовалют и биткойнов.

11. Правительственная комиссия по эффективности

(4)

В-четвертых, по предложению Илона Маска, который дал мне свое полное и полное одобрение. Это мило. Умный парень. Он знает, что делает. Он знает, что делает.

Очень, очень ценю. Я создам правительственную комиссию по эффективности, которой поручено провести полный финансовый и результативный аудит всего федерального правительства и дать рекомендации по радикальным реформам. Нам нужно это сделать. Не можем идти по пути, который мы сейчас.

И Илон, поскольку он не очень занят, согласился возглавить эту целевую группу. Будь интересным. Если у него есть время, было бы неплохо это сделать. Но он согласился это сделать.

В 2022 году только мошенничество и ненадлежащие платежи обошли налогоплательщикам, по оценкам, в сотни миллиардов долларов. В качестве первого порядка эта комиссия разработает план действий по полной ликвидации мошенничества и неправомерных платежей в течение шести месяцев. Это сэкономит триллионы долларов. Триллионы.

Он массивный. За тот же сервис, который у вас есть прямо сейчас, триллионы долларов потрачены впустую и пропали, и никто не знает, куда они делись. Дальнейшее укрощение инфляции и снижение цен.

12. Сокращение налогов и социальное обеспечение

(5)

Пятый столп моего плана заключается в том, чтобы сделать снижение налогов Трампом постоянным. Это массовое снижение налогов, крупнейшее за всю историю, постоянное. И еще больше снизить налоги. И у нас не будет налога на чаевые, то, что они скопировали через четыре недели после того, как я это сказал. Она встала и сказала, что никакого налога на чаевые.

Я сказал, я только что сказал это. На самом деле она копирует большую часть моего плана. На самом деле, мы собираемся отправить ей кепку MAGA где-то на следующей неделе. Мы сделали что-то особенное.

Но мы также знаем, что она не имеет в виду это. Она будет придерживаться того, чем была вся ее жизнь. А также нет налога на пособия по социальному обеспечению. Люди, полагающие социальное обеспечение, были уничтожены инфляцией, и теперь, вдобавок к этому, мы облагаем налогом их пособия.

Мы не собираемся облагать налогом их льготы. У нас так много разных способов заработать так много денег. Эта страна, потенциал настолько

невероятный. Нам не нужно отбирать это у людей на социальном обеспечении.

Мы не собираемся этого делать. Мы собираемся сохранить социальное обеспечение. Она собирается уничтожить социальное обеспечение. При администрации Трампа мы доказали, что целенаправленное снижение налогов не увеличивает дефицит. Они сокращают дефицит за счет роста экономики и увеличения доходов.

После того, как мы провели массовое снижение налогов, мы взяли следующий год с гораздо более низкой ставкой, на миллиарды и миллиарды долларов больше, чем в предыдущем году с высокой ставкой. Подумай об этом. Так что с гораздо более низкой ставкой мы взяли больше денег, потому что люди были стимулированы.

Корпоративные налоговые поступления сегодня на 31% выше, чем до подписания моего налогового закона. Со всеми этими сокращениями на 31% выше. Для дальнейшей поддержки возрождения американского производства мой план предусматривает расширение налоговых льгот на НИОКР, 100% амортизацию бонусов, расходы на новые инвестиции в производство и снижение ставки корпоративного налога с 21% до 15% исключительно для компаний, которые производят свою продукцию в Америке. Вы должны сделать свой продукт в Америке.

Если вы передаете на аутсорсинг, офшор или заменяете американских работников, вы не имеете права ни на одно из этих льгот. На самом деле, вы заплатите очень существенный тариф, когда продукт поступит из другой страны, произведенный в другой стране и поступит. На этот продукт будет большой тариф, потому что мы хотим сделать наши товары в Америке, и большинство из них мы можем.

13. Первая производственная политика в Америке

Мое сообщение простое. Сделайте свой продукт здесь, в Америке, и только в Америке. Нами больше не будут пользоваться, так же как мы добились больших успехов и прогресса четыре года назад. Мы сделали огромные прорывы по этой теме. Мы не собираемся смотреть, как наше богатство и рабочие места оторваны у нас и отправлены в зарубежные страны, что происходит с нами на протяжении многих, многих десятилетий.

Китай был построен на том, чтобы делать именно то, что мы собираемся делать, и то, что я начал делать четыре года назад. То, что мы выдвигаем, является наиболее проамериканской политикой производства и рабочих мест. В современной истории для любой страны этот план принесет рабочие места и рост в нашу страну на никогда ранее не виденных уровнях. Каждый бизнес

на Земле будет стекаться в Америку из Европы, Азии, Ближнего Востока и всего мира.

Напротив, товарищ Камала Харрис хочет пожертвовать нашим богатством, убить экономику и получить рабочие места за рубежом, чтобы еще больше наказывать бизнес. Предприятия уйдут. Они покинут Америку. Это международные компании.

Они отчитываются перед своими акционерами и покинут Америку, если ее план, даже в небольшой форме, выйдет на перед. Ее налоговый план, который включает в себя обещание положить конец снижению налогов Трампа, которое снова само по себе будет массовым повышением налогов, увеличит налоги более чем на 5 триллионов долларов, что является рекордом во много раз. Это приведет к самому большому в истории повышению налогов на малый бизнес, значительному повышению налогов на 25 миллионов бизнесменов и повышению налоговых ставок для малого бизнеса до 43% и выше. Другими словами, на 20% выше, чем в коммунистическом Китае.

Камала также обещает повысить ставку корпоративного налога с 21% до 28%. Мы снидаем его до 15%. Но она действительно хочет поднять его до 40%, 45% или даже 50%. Ты это знаешь.

Все, что вам нужно сделать, это следовать ее прошлому пути. Радикально повысить ставку налога на прирост капитала, что она хочет сделать, и они даже не хотят давать цифру. И впервые в истории ввести налог в размере 25% на нереализованный прирост капитала. Так что, если у вас много богатства, но нет денег, у вас много проблем.

Это приведет Америку к депрессии 1929 года, и это будет депрессия и территория, которую мы давно не видели. Есть джентльмен, который так получилось, что верит в это, Скотт. Эта политика, особенно налог на нереализованный прирост капитала, уничтожит экономику США.

Компании и инновации будут бежать из Америки в другие страны. Рынки венчурного капитала исчезнут. Фондовый рынок будет уничтожен, и инвесторы оценивают налоговые обязательства крупных акционеров. Пенсионы для пожилых людей и пенсионеров полностью уйдут в дым.

Они были бы бесполезны. Это не политика, предназначенная для создания процветающей Америки. Это политика, направленная на то, чтобы превратить Соединенные Штаты в Венесуэлу на стероидах. Даже если только по этой причине Камала Харрис должна быть решительно побеждена в ноябре этого года.

Должен быть побежден. Не может быть, чтобы она была президентом Соединенных Штатов. При Камале Соединенные Штаты становятся банановой республикой третьего мира. Она и ее партия подвергают цензуре

речь, используют систему правосудия в качестве оружия и пытаются посадить своих политических оппонентов, меня, в тюрьму.

Этого не произошло. Я не делал этого с Кривой Хиллари. Я сказал, что это было бы ужасно, не так ли? Посадить жену президента Соединенных Штатов в тюрьму.

Но они смотрят на это по-другому, я думаю, в наши дни, но это нормально. И они всегда должны помнить, что двое могут играть в игру. Никто никогда не думал, что это возможно. Вот как вы создаете массовый капитальный бегство и превращаете некогда процветающие страны в абсолютные руины.

У меня не будет более высокого приоритета в качестве президента, чем восстановление справедливого, равного и беспристрастного верховенства закона в Америке. Мы потеряли верховенство закона. Кто бы мог подумать?

14. Поощрение Внутренней Продуки

(6)

Номер шесть, под моим руководством Америка будет поощрять внутреннее производство вместо того, чтобы наказывать его. Как вы знаете, огромное производственное богатство нашей страны было создано в то время, когда было очень мало внутреннего налогообложения, мало правил, и большая часть доходов поступала от тарифов из других стран. Это было, когда мы были самыми богатыми в истории, пропорционально. В те дни мы были самой богатой страной. Это было до того, как появился подоходный налог.

Теперь мы глупо делаем обратное. Мы вводим более низкие тарифы и никаких тарифов на иностранных производителей. У нас самые низкие тарифы среди всех стран мира, и мы неустанно наказываем наши собственные компании за ведение бизнеса в Америке. Вы ведете бизнес в Америке, вас сильно наказывают.

Ко мне приходило много-много компаний, сэр, я не могу конкурировать. Они отправляют кухонные шкафы, стиральные машины и сушилки, все остальное. Я могу сказать тебе, каждый мотоцикл. Они отправляют их сюда, сэр.

Мы не можем конкурировать. И я сделал это так, чтобы они могли соревноваться и процветать. Каждый из этих людей, мы должны когда-нибудь поднять их и поговорить с вами, потому что каждый из этих людей подходит ко мне, и каждый раз, когда я их вижу, они обнимают меня, целуют, любят меня, потому что я спасаю их бизнес.

Я намерен обратить эту модель вспять и снова превратить Америку в производственную сверхдержаву мира. Мы можем сделать это, просто будучи умными. Ключом к этим усилиям будет проамериканская торговая политика,

которая использует тарифы для стимулирования производства здесь и возвращения триллионов и триллионов долларов домой. И знаешь что? Мы этого заслуживаем.

Мы помогаем другим странам разбогатеть за наш счет. В течение последних 50 лет мы вливали свои деньги в другие страны, ничего не получая за это. Мы защищаем их военными силами. Мы так много делаем для них.

Мы ничего не получаем. Я планирую, что если вы откроете свой завод в Висконсине, Пенсильвании, Мичигане, Миннесоте, где-либо еще в нашей стране, вы не будете платить тарифный налог. Вы не платите налог, чтобы сделать продукт здесь. Но если вы перенесете свое производство за пределы Соединенных Штатов и отправите его обратно сюда, что люди делают сейчас, и я остановил его.

Я остановил его холодным. Но они уже изменили это. Тогда вам придется заплатить очень существенный тариф, чтобы вернуть свой продукт в страну. В результате все в мире захотят быть здесь, и они захотят производить здесь.

Они захотят производить свой продукт в Америке. Там будет написано сделано в США. Мы снова сможем строить корабли. Мы снова сможем строить самолеты.

Мы сможем снова построить нашу армию изнутри, все изнутри. Мы создадим самый большой, величайший и самый сильный средний класс в истории нашей страны. У нас будут десятки миллионов высокооплачиваемых рабочих мест в сфере производства, транспорта, обороны, а также всех рабочих мест в сфере продаж и поддержки экспорта. Наша автомобильная промышленность будет крупнейшим бенефициаром.

Короче говоря, это будет национальный экономический ренессанс, просто используя наши головы, будучи умными, не позволяя другим странам воспользоваться нами. Они делают это так долго. Это так печально видеть. И я знаю их всех, и они смеются над нами за нашей спиной.

Они не могут поверить, насколько глупым было наше руководство на протяжении стольких лет. Мы обеспечим наличие в Соединенных Штатах гигантской сталелитейной промышленности, алюминиевой промышленности, производственной базы и оборонной базы. Нам нужна промышленная база, которая может позаботиться о наших оборонных потребностях на 100 процентов. И ты можешь называть это как хочешь.

Некоторые могут сказать, что это экономический национализм. Я называю это здравым смыслом. Я называю это Америка в первую очередь. Это политика, которая построила эту страну, и это политика, которая спасет нашу страну.

15. Историческая Перспектива

По словам великого, но крайне недооцененного президента Уильяма Мак-Кинли, сильно недооцененного, защитная тарифная политика республиканцев была сделана и произведена. Жизнь наших соотечественников слаще и ярче. Это лучшее для нашего гражданства и нашей цивилизации, и это открывает более высокую и лучшую судьбу для нашего народа. В первую очередь мы должны позаботиться о нашей собственной нации и наших отраслях промышленности.

Другими словами, сначала позаботьтесь о нашей стране. Это когда у нас было самое большое богатство. Он был убит, и он покинул свою группу людей, которые следовали за ним. Тедди Рузвельт стал великим президентом, тратя деньги, которые были заработаны Мак-Кинли.

Так что Мак-Кинли получил плохую сделку по этому поводу. Он создал огромное богатство. У них был Закон о тарифах 1887 года, и у них был комитет, который изучал, что мы будем делать? У них была большая проблема, такая же проблема, как я надеюсь когда-нибудь с этой страной. Так много денег пошло из-за рубежа, что они не знали, как их потратить. Они понятия не имели. Поэтому они создали комитет. Мы договоримся с людьми в этой комнате.

Как мы распределяем богатство, которое у нас есть? И Рузвельт строил плотины, строил железные дороги и делал национальные парки, но он сделал это на деньги, которые были сделаны с тарифами от Мак-Кинли. Так что ты должен помнить об этом. Очень недооцененный, очень недооцененный президент.

Давайте отдадим им обоим должное. Умные тарифы не создадут инфляцию.

16. Тарифы и инфляция

Они будут бороться с инфляцией. У меня почти не было инфляции, и у меня были самые высокие тарифы, которые кто-либо видел, и они шли намного выше. Иностранные страны заплатят нам сотни миллиардов долларов, сокращая дефицит и снижая инфляцию. Это в значительной степени сократит наш дефицит.

В мой первый срок мы ввели исторические тарифы, не влиявшие на потребительские цены или инфляцию. Антитарифные люди, многие из них, я считаю, честно работают на эти другие страны в той или иной форме, получают огромные суммы лоббистских денег и других денег, потому что то, что они говорят, не имеет смысла. Но у нас не было инфляции, и у нас была защита, и я спас так много отраслей. Я спас сталелитейную промышленность.

Но Байден и Харрис отпускают это. Они отпускают это. Это так легко сохранить. Сочетание снижения налогов в справедливой торговле,

нормативных сокращений и избытка энергии позволит нам производить больше товаров лучше и дешевле прямо здесь, в США, чем мы когда-либо делали раньше. И иностранные страны снова будут уважать нас. Я отлично ладил с иностранными странами, и я облагал их до чертиков. И я им понравился. Может быть, они уважали меня.

И Виктор Орбан, очень сильный человек, он премьер-министр Венгрии, он сказал, что единственное, чего сейчас не хватает в мире, это президент Трамп. Он держал мир в безопасности, потому что все его боялись. Мне не нравится этот термин, но это тот термин, который он использовал. Я хотел бы сказать, что уважаю его и уважаю нашу страну, но он этого не сказал.

Он сказал, что все его боятся. Он сказал, что Китай боится, Россия боится. Они все боялись. Ким Чен Ын, я отлично с ним ладил, и я пытался объяснить фальшивым новостным СМИ, что ладить с людьми в зарубежных странах - это хорошо, а не плохо.

Это очень хорошо. Это умная вещь. Нам потребуется, чтобы все необходимые материалы для нашей национальной безопасности были произведены здесь, в Соединенных Штатах, создавая миллионы и миллионы новых рабочих мест в производстве. Знаете, когда мы строили F-35, у нас были крылья, построенные в одной стране.

У нас есть хвостовые рули, построенные в другой стране. У нас есть сиденья, построенные в другой стране. У нас есть электроника, построенная в семи разных странах. Что, черт возьми, мы будем делать, если будет война, и мы в конечном итоге погубим половину этих стран?

17. Внешняя политика и национальная безопасность

И мы не хотим войны, потому что сейчас мы ближе к Третьей мировой войне, чем когда-либо в нашей жизни. С Россией и Украиной, чего бы никогда не случилось, если бы я был президентом. С 7 октября и Израилем весь Ближний Восток взрывается. Никогда бы не случилось.

Они бы никогда не произошли. С уважением, Иран был на мели. У них не было денег для ХАМАС. У них не было денег на Хезболлу. Этого бы не случилось. На Ближнем Востоке будет мир, и Иран будет большим бенефициаром этого мира. Это было бы хорошо. Но все эти вещи, которые произошли.

И инфляция никогда бы не произошла. И Афганистан никогда бы не был. Худший выход в истории, я считаю, самый постыдный момент в истории нашей страны. На самом деле, именно это заставило президента Путина уйти в Украину, когда он посмотрел на то, как некомпетентно это было решено.

Он посмотрел на это и сказал: «Ховак, они некомпетентны». Это был самый постыдный день в истории Соединенных Штатов Америки. Самолеты взлетают с большим количеством людей, сидящих на крыльях самолета и сбоку самолета и крыла. И вы видите, как они сбрасывают самолеты на высоте 3000 футов.

Они думали, что это их путешествие к свободе. Ничего подобного никогда не было. И я думаю, что нет большего смущения. Кстати, мы потеряли 13 невероятных солдат. Я очень хорошо познакомился с семьями. Я провел с ними много времени четыре дня назад на Арлингтонском кладбище. Три года назад они праздновали три года, почтия своих детей. И да, это верно, они называют их своими детьми.

Они все еще называют их - они всегда будут называть их своими детьми. Они ушли. Многие из тех людей никогда не должны были уездать оттуда. Они должны были покинуть Баграм, большую авиабазу. Но многие из тех людей, которые были так сильно ранены, не говорят о них. Никаких ног, никаких рук, уничтожение их лица, все их тело. И никто об этом не упоминает. Мы оставили американцев позади, большое количество.

Мы оставили оборудование на сумму 85 миллиардов долларов. Потому что мы сначала вытащили наших военных. Ребенок знал бы, что ты этого не знаешь. Ты вынимаешь своих военных последними.

И просто помните один последний момент по этому поводу, потому что он немного отличается от нашей темы, но не совсем, потому что это все о нашей стране и здравом смысле. В течение 18 месяцев я разговаривал с лидером Талибана. Пресса была очень расстроена тем, что я с ним разговаривал. Его зовут Абдул.

Я сказал, Абдул, не делай этого, Абдул. Не делай этого. Но почему, но почему? Он сказал, ты пришлешь мне фотографию моего дома? Я сказал, Абдул, тебе придется разобраться в этом самому. Но не делай этого, Абдул, потому что это плохо закончится для тебя. Но в течение 18 месяцев у нас не было ни одного солдата, застреленного или убитого в Афганистане. А потом мы вывели наших солдат.

У нас были очень, очень позорные - позорные выборы. И эта группа пришла, и они не знали, что, черт возьми, делают, и до сих пор не знают. Они стали хуже. Знаешь, с опытом ты должен стать лучше.

Они стали хуже. Сейчас они хуже, чем когда-либо. И мы собираемся перевернуть нашу страну. Мы собираемся стать крупным производителем редкоземельных минералов.

Мы собираемся создать рабочие места и сделать его действительно - и нас - по-настоящему самостоятельными. Помнишь редкоземельную землю, куда мы

должны поехать в Китай? У нас есть сайты, которые связаны больше, чем кто-либо другой. Они защищены окружающей средой.

У нас есть сайты, которые феноменальны. Все, что вы хотите с точки зрения редкоземельных элементов, и мы не можем их использовать из-за защиты окружающей среды. Но мы закончим это очень быстро, как только я доберусь до офиса.

18. Доступность Жилья

Мы сделаем жилье гораздо более доступным. По мере того, как инфляция будет приручена, процентные ставки резко упадут. Они будут очень, очень низко. Мы их снимем. Мы собираемся вернуть их до 2,4 процента и даже ниже этого в течение определенного периода времени.

Снижение ипотечных ставок является важным фактором. Мы собираемся вернуть их, мы думаем, до 3 процентов, может быть, даже ниже, чем это, экономя среднему покупателю жилья тысячи долларов в год. Теперь они могут выйти. Молодые люди смогут снова купить дом и стать частью американской мечты.

Мы отменим правила, которые повысят расходы на жилье с целью сокращения стоимости нового дома вдвое. Мы думаем, что сможем это сделать. Только правила стоят 30 процентов. Регулирование стоит 30 процентов нового дома.

И мы откроем участки федеральных земель для крупномасштабного жилищного строительства. Эти зоны будут сверхнизкими налогами и сверхнизким регулированием. Одна из величайших программ по созданию рабочих мест для малого бизнеса, которая будет за все время. Мы собираемся открыть нашу страну для недорогого строительства домов, чтобы молодые люди и другие люди могли покупать дома.

Ты больше не можешь их покупать. Миллионы американцев примут участие в создании этих безопасных и красивых сообществ, возрождении пограничного духа и действительно, как я уже сказал, возрождении американской мечты. Речь идет об американской мечте. Все дело в американской мечте.

Мы не говорим об американской мечте с этими людьми в нашем офисе. Они не хотят говорить об американской мечте, потому что они полная противоположность. Они полная противоположность.

19. Иммиграция и жилье

Мы также не можем игнорировать влияние, которое наводнение 21 миллиона нелегальных иностранцев оказало на возросло стоимость жилья. Вот почему мой план запретит ипотеку нелегальным иностранцам в Калифорнии. Они

принимают закон, который они собираются дать нелегальным иностранцам деньги на покупку дома. Но наши солдаты, наши ветераны, которые лежат на улицах, они не могут их иметь. У вас сейчас есть солдаты, лежащие на улицах разных городов, все управляемые демократами.

Они лежат на улицах перед отелями, в некоторых случаях роскошными отелями. И у вас есть нелегальные иммигранты, которые приходят и живут в этих отелях и смеются над нашими солдатами, когда они проходят мимо роскошного вестибюля. Что-то не так с этим мышлением? Что-то не так с нашей страной?

Если Камале будет разрешено продолжать вторгаться в нашу страну, мы столкнемся с фискальным армагеддоном. Эти мигранты потребляют сотни миллиардов долларов в виде пособий. На этой неделе вы видели в Колорадо группу из Венесуэлы, грубые, грубые. Они взяли на себя большие участки города, большие участки района Колорадо, Аврора.

Кто-нибудь был там? Думаю, тебе лучше ненадолго подержаться подальше. У них были АК-47, конечное оружие, АК-47. Они могут очень быстро сдуть многих людей. И шериф не хотел их трогать. Никто не хочет к ним прикасаться. Шериф - это 18 венесуэльцев, нападающих на мое здание. Не могли бы вы подойти и прояснить ситуацию?

У него есть заместитель. Ты знаешь, что они говорят? Ну, нет, спасибо. Давай вызовем военных. Они берут на себя. И я сказал это четыре года назад, когда понял, что они хотят открытых границ, и это случилось. Это происходит сейчас в Чикаго. Они занимают части Чикаго.

То, что происходит в Нью-Йорке, Лос-Анджелесе и многих других городах, даже неописуемо. Они крутые. Они жесткие, умные и злобные. Не забывайте, что они приходят из тюрем, и они плохие преступники на улицах.

В Каракасе, Венесуэла, почти нет преступлений. В следующем году я собираюсь предложить, чтобы Экономический клуб провел свое заседание в Каракасе, потому что мы будем в большей безопасности, чем в нашей стране, если они выиграют. Мы будем намного безопаснее. Но преступность в Венесуэле снизилась на 72 процента, потому что они убрали всех своих преступников с улиц.

Не все из них. У них еще осталось немного, но они быстро прилетают на автобусе и самолете. Они приезжают в нашу страну, и мы сбрасываем их в нашу страну. И они говорят, что если ты вернешься, мы тебя убьем.

И они не вернутся. Мы их получили. Но они возвращаются. Если я президент, я гарантирую вам это. Они быстро возвращаются. И теперь Камала хочет дать им продовольственные талоны, жилищную помощь, социальное обеспечение, Medicaid, Medicare, Social Security и уничтожить все эти программы. Вы

уничтожите эти программы. Вот почему я попрошу Конгресс принять закон, запрещающий все льготы, финансируемые налогоплательщиками, для нелегальных иностранцев.

И, кстати, когда ты это сделаешь, они не придут. Они приходят сейчас, потому что понимают, что никогда не видели такого богатства. Они получают то, что никогда не смогут получить. Они приходят по этой причине.

Если вы остановите это, у вас будет - вы сбросите поток на 80 процентов, я думаю, даже больше, чем это. Они приходят, потому что заботятся о своих - давайте поместим их в роскошь - давайте поместим их в Waldorf Astoria. Это хорошее место. Я остановлю вторжение и отправлю преступных, нелегальных иностранцев обратно домой.

20. Американский фонд суверенного благосостояния

И когда мы сделаем все это, мы будем очень успешными. Мы создадим собственный суверенный фонд американского благосостояния для инвестирования в великие национальные начинания на благо всего американского народа. Почему у нас нет фонда благосостояния? В других странах есть фонды благосостояния.

У нас ничего нет. У нас ничего нет. У нас будет суверенный фонд благосостояния, или мы можем назвать его по-другому. Я поговорю об этом с мистером Полсоном, который находится в аудитории, и со многими другими моими друзьями. И мы назовем это чем-то подходящим. Суверенный фонд благосостояния был бы неуместным, но это будет то же самое. Мы вложим огромные суммы денег через все эти деньги, которые будут приняты через тарифы и другие разумные вещи, и у нас будет самый большой фонд суверенного богатства из всех.

И мы должны были. И это будет использоваться для того, чтобы делать то, что будет здорово для нашей страны, в том числе инвестировать с умом, инвестировать и строить ее больше, сильнее и лучше, чем любое место на Земле. Мы будем строить чрезвычайные национальные проекты развития и все, от автомагистралей до аэропортов и транспорта, инфраструктуры, всего будущего. Мы сможем инвестировать в современные производственные центры, передовые оборонные возможности, передовые медицинские исследования и в первую очередь помочь сэкономить миллиарды долларов на профилактике заболеваний.

И для меня большая честь быть одобренным на прошлой неделе Робертом Ф. Кеннеди-младшим. Это было отличное одобрение, и он очень помогает людям. Он очень помогает людям. Я знаю его давно. Это было здорово, когда он это сделал. Это было нелегко. Для Кеннеди, чтобы одобрить республиканца, это было нелегко.

Но это не демократы. Это радикальные левые сумасшедшие, и вы не можете позволить им управлять своей страной. Мы будем инвестировать в новые и современные сельскохозяйственные технологии, чтобы мы могли иметь безопасные, здоровые и высококачественные продукты для наших семей. Вот где Бобби так интересуется едой.

Он говорит, что мы помещаем много вредной пищи в наш организм. Вы смотрите на другие страны, которые делают гораздо меньше, и они на самом деле намного здоровее, чем мы. Этот фонд благосостояния вернет гигантскую прибыль, которая поможет погасить государственный долг. Кстати, мы будем очень активно работать над государственным долгом.

У нас будет так много денег. Мы будем работать над государственным долгом. Сейчас у нас почти 36 триллионов долларов. Мы будем работать над тем, чтобы это сделать.

И именно многие люди в этой комнате будут помогать консультировать и рекомендовать инвестиции в этот фонд. Вот как мы покончим с эпохой инфляции, хаоса и страданий при Камале Харрис, худшем вице-президенте в истории нашей страны, и откроем новую эру безопасности, процветания и успеха для наших работников, наших семей и нашего бизнеса. И я делал это раньше. Мы отлично поработали, и теперь мы действительно хорошо знаем свою работу.

Я знаю самых умных, лучших людей. У нас лучшие люди. У нас есть люди, которые — многие в этой комнате, они точно знают, что мы хотим делать. Знаешь, интересно иметь опыт, потому что я выиграл выборы.

Заключение речи

Я ездил в Вашингтон. Я был в Вашингтоне всего 17 раз. Я никогда не оставался на ном. Это согласно фальшивым новостям, но я думаю, что они правы.

Так что я хорошо познакомился с Вашингтоном, и я знаю умных и тупых. Я знаю те, которые могут помочь сделать нас великими, и те, которые могут только вывести нас на плохую территорию. Я познакомился со многими людьми, вероятно, столько же, сколько и кто-либо на этом уровне. И у нас невероятный талант, и мы будем использовать этот талант.

У нас был невероятный талант, большая его часть сидела здесь и сидела здесь. Они отлично поработали в торговле. Боб Лайтхайзер, так много других людей проделали такую отличную работу. Мы восстановили нашу армию.

Мы перестроили всю нашу армию, проделали отличную работу. У нас есть великие генералы — не телевизионные генералы, не те генералы, которые вывели нас из Афганистана за 24 часа и покинули эту ужасную ситуацию, но

у нас есть великие генералы. Мы победили ИГИЛ. Это должно было занять пять лет.

Это заняло у меня четыре недели. Четыре недели. Наши генералы проделали отличную работу. У нас в армии замечательные люди, и наши военные не проснулись, поверьте мне. Ты не смог разбудить этих парней. Некоторые из парней наверху проснулись, но это не те, кто великолепен. Так что мы будем делать то, чего не делали даже в первый раз. У нас было отличное президентство.

Мы были — на днях была написанная статья о том, что президентство Трампа было великим президентством. С победой 5 ноября, который станет самым важным днем в истории нашей страны, инфляция исчезнет, наша энергия будет выпущена, наша экономика будет освобождена, наш суверенитет будет восстановлен, наши граждане будут процветать, рост вернется, и будущее Америки будет ярче, чем когда-либо прежде. Так что я хочу поблагодарить всех вас. Это был прекрасный опыт.

Я был здесь много лет назад. Мы говорили о том, что мы собираемся делать, и мы сделали почти все, что сказали. И если хотите, мы ответим на несколько вопросов, Боб. Отлично.

Большое спасибо. Спасибо. Спасибо. Спасибо.

БОБ: Большое спасибо, и теперь мы переходим, как и обещали, к части программы с вопросами и ответами.

Сессия вопросов и ответов

Наши четыре очень способных вопроса сегодня - это Н. Родгин Коэн, старший председатель Sullivan & Cromwell, Сандер Гербер, основатель и управляющий партнер, генеральный директор и ЦРУ Hudson Bay Capital, г-н Джон Полсон, основатель Paulson & Company, и Решма Санджани, основатель и генеральный директор Girls Who Code и Moms First. Они будут идти в алфавитном порядке, и поэтому, Радж, у тебя есть первый вопрос.

— Х. РОДЖИН КОЭН: Спасибо, Боб, и спасибо, господин президент. Спасибо. Я хотел бы спросить о программах экономических санкций Соединенных Штатов. Эти программы были использованы, как вы хорошо знаете, для продвижения наших интересов национальной безопасности, наших целей внешней политики, но они также имеют экономические последствия. И самой последней была программа против России в ответ на украинцы - их вторжение в Украину, где, в кои-то веки, мы получили поддержку всех наших союзников. Итак, мой конкретный вопрос заключается в том, не могли бы вы усилить или изменить какую-

либо из этих программ экономических санкций, особенно Россия, включая трубопровод, о котором вы упомянули?

— ДОНАЛЬД ТРУМП: Ну, это отличный вопрос. Проблема с тем, что у нас есть с санкциями - и я был пользователем санкций, но я надел их и снял как можно быстрее, потому что, в конечном итоге, это убивает ваш доллар, и это убивает все, что представляет доллар, и мы должны продолжать иметь это как мировую валюту. Я думаю, что это важно. Я думаю, что это будет проигрыш войны. Если бы мы проиграли - если бы мы потеряли доллар как мировую валюту, я думаю, что это было бы эквивалентно проигрышу войны.

Это сделало бы нас страной третьего мира, и мы не можем этого допустить. Поэтому я очень сильно применяю санкции против стран, которые этого заслуживают, а затем снимаю их. Потому что смотри, ты теряешь Иран, ты теряешь Россию, Китай там пытается сделать свою валюту доминирующей валютой, как ты знаешь лучше всех. Все это происходит.

Вы теряете так много стран, потому что так много конфликтов со всеми этими странами, что вы потеряете это, и мы не можем потерять это. Поэтому я хочу использовать санкции как можно меньше. Одна из вещей, которые у нас есть с тарифами, заключается в том, что я скажу им, что вы не уважаете доллар как свою мировую валюту. Это правильно?

Ты не собираешься этого делать? Нет, это не так. Я сказал, что все в порядке. Я собираюсь ввести тарифы на весь ваш продукт, и они скажут, сэр, мы хотели бы уважать доллар как мировую валюту.

Знаете, тарифы, в дополнение к денежным и деньгам, которые мы примем, которые будут больше, чем вы когда-либо видели в этой стране раньше, дают вам огромную политическую власть для чего-то подобного, в качестве примера. Я прекратил войны с угрозой тарифов. Я прекратил войны с двумя странами, которые имели большое значение. Многие люди были бы убиты.

И я пригрозил ввести тарифы в Соединенные Штаты, если они не примут мир. И мы сделали много - у нас не было конфликтов, как у вас сейчас. У нас были очень умные люди. Но самая большая угроза, с которой вы ставетесь, заключается в том, что вы потеряете эту валюту, и мы потеряли то, что вы никогда не получите обратно.

И мы можем сохранить его, если будем умными, но они используют его слишком часто. А потом они просто забывают об этом. И эти страны, такие как Россия, сейчас выходят и занимаются своими делами, а они выходят, хвастаясь тем, что мы им больше не нужны, и так далее. Печально то, что в России никогда бы не случилось с Украиной, если бы я был президентом, поэтому нам не пришлось бы говорить о санкциях.

Но это действительно произошло. И одна из вещей, которые я собираюсь сделать - немного актуальная для вашего вопроса - это то, что если мы победим, я считаю, что смогу урегулировать эту войну, пока я избранным президентом, прежде чем я вступлю в должность. Я могу урегулировать эту войну и остановить ее, потому что это ужасная, ужасная война. И гораздо больше людей погибает в Украине - гораздо больше людей, чем вы думаете.

Они снесут это огромное здание - удивительные размеры этих зданий - они снесут его. Они скажут, что никто не пострадал. Нет, много людей было убито. Реальные цифры намного больше, чем то, на что смотрят люди.

Так что я думаю, что это очень важная вещь. Санкции должны использоваться очень разумно, и вы можете победить. На самом деле, у нас есть вещи гораздо более сильные, чем санкции. У нас есть торговля.

Но мы не можем потерять наш долларовый стандарт. Очень важно. Большое спасибо. Отлично.

— САНДЕР ГЕРБЕР: Спасибо, господин президент, за все подробности о вашей экономической политике. Как вы намекали, тарифы - это другая сторона санкций. И учитывая, что Китай является нашим основным торговым партнером с нашим самым большим дисбалансом и, возможно, нашей главной угрозой безопасности - национальной безопасности для Соединенных Штатов, как мы можем лучше институционализировать торговую политику и политику национальной безопасности для координации?

— ДОНАЛЬД ТРУМП: Итак, у меня были отличные отношения с президентом Китая Си - действительно очень близкие отношения. А теперь, смотри, ему нравится Китай, мне мы нравимся, так что - но я не хочу показаться глупым. Он был моим дорогим, дорогим другом. Он крутой парень. Он свирепый человек. Я говорю, очень умный.

Знаешь, когда ты говоришь, что он умный, фальшивые новости сходят с ума. Он сказал, президент, Си умный. И я говорю, да, ну, он контролирует 1,4 миллиарда людей железным кулаком. Он умный.

Но у нас были очень хорошие отношения с Китаем до COVID. И когда это пришло, это была совершенно другая игра, насколько я понимаю. Знаете, мы заключили отличную торговую сделку с Китаем, возможно, лучше, чем USMCA, и я бы никогда не стал об этом говорить, потому что то, что произошло с COVID, для всего мира - 60 триллионов долларов, вы знаете, смертей - 70 миллионов, 60 - никто даже не знает, сколько смертей. И все это вышло из Уханя.

Так что это изменило мои отношения. Но я думаю, что у меня отличные отношения с Китаем. У меня был один раньше, и они уважали нас, но они

уважали нас, потому что больше не считали нас дураками. Раньше они думали, что мы дураки.

Поскольку мы построили Китай, они берут более 500 миллиардов долларов в год и будут использовать их для своих военных и других вещей. И мы ничего из этого не получили. У нас есть дешевый продукт. У нас есть - вы можете купить 19 карандашей вместо двух.

Кого, черт возьми, волнует? Вы можете купить 16 кукол для своей дочери вместо двух красивых кук. И мы получили очень мало от этих отношений. Они получили огромную военную мощь, и она у них все еще есть сегодня.

Но я считаю, что у нас будут очень хорошие отношения с Китаем и со многими другими странами, с которыми мы сегодня не очень хорошо ладим. И все наладится. Мы очень быстро их исправим. Очень важно, чтобы мы ладили с остальным миром.

Знаете, сегодня у нас есть вещи, называемые ядерным оружием. Я перестроил всю нашу армию, включая наш ядерный потенциал. И поэтому я очень хорошо с этим познакомился. И я часто говорю это, потому что у меня был дядя, который был самым долгоживущим - я считаю самым долгоживущим.

Мне это сказали в Массачусетском технологическом институте. Но он был их 39-летним, я думаю, или 41-летним профессором в истории Массачусетского технологического института. И ядерная наука была чем-то, о чем он много знал. Раньше мы говорили об этом.

Я бы сказал, дядя Джон, нет никакого способа. Он рассказывал мне об этой невероятной силе, которая, возможно, была выпущена. И я говорю, дядя Джон, ты никогда не сможешь - и знаешь что? Он был очень скромным, потому что я видел разрушительную способность.

И этот мир должен ладить, потому что если это когда-нибудь развязывается, у нас уже слишком много стран, в которых есть, по крайней мере, остатки этого, некоторые из них. Но, вероятно, пять стран, если вы думаете. И Ким Чен Ын, когда я был - пошел в Белый дом после победы в 2016 году, я сидел с президентом Обамой, что является ритуалом. И ты сидишь и говоришь.

И я спросил, в чем самая большая проблема? Он сказал, что Северная Корея - самая большая проблема. Я не думаю, что это решимо. Я спросил, ты пробовал позвонить ему или поговорить с ним? И на самом деле, ответ был да, и он не ответил. Но я это сделал, и мы были в полной безопасности. Все началось немного скалисто, если ты помнишь. Маленький Человек-Ракета, я позвонил ему, и он тоже назвал меня.

У него на столе красная кнопка. Я сказал, что у меня есть большая красная кнопка, и моя красная кнопка работает, сказал я. А потом стало немного

приятнее, а потом однажды мне позвонили и сказали, что они хотели бы встретиться. И это было здорово.

У нас была отличная встреча. У нас было две встречи - на самом деле, две отличные встречи, саммиты. И у нас не было с ними проблем. Теперь у них проблема, потому что им не нравится эта администрация.

Они совсем не уважают эту администрацию. Так что мы должны ладить. Мы должны ладить. У нас не может быть Третьей мировой войны. Вы окажетесь в Третьей мировой войне, точно так же, как вы никогда не должны были иметь Россию. Этого никогда бы не случилось, если бы компетентный человек вел нас. Этого бы никогда не случилось. Он привел их в это.

И я не виню Байдена. Но знаешь что? То, что он говорил, было совершенно неправильным. Я сказал, что у нас будет вторжение из-за большой риторики. Это была глупая риторика. Но этого бы никогда не случилось. Не только по этой причине нефть была низкой. Знаете, нефть стоила почти 100 долларов за баррель.

Так что Путин - один из немногих людей - я имею в виду, что это - в жизни нет ничего легкого. Но Путин по 100 долларов за баррель - война работает. При цене 40 долларов за баррель это совсем не сработало. Таким образом, мы вернемся к разумно управляемому месту, месту, где другие страны не используют слово - ядерная.

Об этом слове никогда не говорили во время моего - потому что я знал его силу. И я поговорил об этом с Путиным. Я говорил об этом с президентом Си. Я думаю, что мы собирались сделать - вы помните разговор, где мы собирались существенно уменьшить ядерный потенциал - все трое.

Мы собираемся начать это. Мы собираемся очень существенно сократить. А потом у нас были выборы, и после выборов они, честно говоря, не говорили об этом или о чем-либо еще. Но мы должны быть очень, очень осторожны, потому что разрушительная способность ядерной энергии - когда люди говорят о глобальном потеплении, я говорю, что океан опустится на одну сотую дюйма в течение следующих 400 лет.

Это не наша проблема. Наша проблема - ядерное потепление. И нам лучше быть умными, и нам лучше иметь умных людей на вершине, которые знают, как справиться, потому что эти люди не знают, как иметь дело. Путин вышел сегодня.

Он поддержал Камалу. И я не знал. Я должен был позвонить ему и сказать: «Болькое спасибо, я ценю это». Но он поддержал Камалу. У меня такое чувство. Я не знаю. Я точно не знаю, что сказать по этому поводу. Я не знаю, оскорбили ли меня или он оказал мне услугу.

Но мы должны ладить с миром. Мы не можем иметь войну из-за разрушительной способности. Ты можешь быть главой крупнейшего банка, где бы ни сидел Джейми. Вы можете быть главой крупнейшего банка в мире, и пара ядерных ядерных в вашем банке ничего не значит.

Ты должен поладить. Это такая важная работа. Это тоже опасная работа, очень опасная работа. Если посмотреть на статистику, то быть президентом очень опасно. Это пульсируя чувство, которое у меня есть, о, это пульсируе чувство. Нет, это очень опасная работа, и ты должен делать это правильно. И если вы сделаете это неправильно, с миром произойдут плохие вещи, вещи, которые вы никогда раньше не видели. Хорошо, большое спасибо.

— ДЖОН ПОЛСОН: Джон Полсон позади меня справа от вас, господин президент. Привет, Джон. Во-первых, позвольте мне поблагодарить вас за вашу сегодняшнюю презентацию. Президент Трамп, в прошлом финансовом году бюджетный дефицит при администрации Байдена составил примерно 2 триллиона долларов. В соответствии с политикой, которую вы объявили, дефицит будет снижаться за счет таких пунктов, как увеличение доходов от тарифов, а также отмена налоговых льгот для «Зеленого нового курса». Эти выгоды будут смягчены снижением доходов от таких политик, как отсутствие налога на TIF. В целом, каково, по вашему мнению, повлияет бюджетный дефицит вашей политики?

— ДОНАЛЬД ТРУМП: Ну, мы только что достигли рекордных максимумов в цифрах, которые никто никогда не считал возможными. Ты прав, более 2 триллионов долларов. Никто не думал, что это число, которое было - я имею в виду, что вы могли бы вернуться на четыре года назад. Никто не думал, что такое число будет возможно. Это безумие. Это как - это просто ужасно, на самом деле.

Но да, мы - 2 триллиона долларов - и я рассматриваю это как прибыль и убыток в определенной степени. Многие говорят, о, это торговля. Знаете, многие люди говорят, что торговый дефицит не имеет значения. Я думаю, что они очень важны.

Я думаю, что они очень важны. У нас будет огромный рост. Это - то, о чем я говорю, это все о росте. Налог относительно незначительный по сравнению с ростом. Мы собираемся вернуть наши деньги на рост. Мы тоже собираемся - я имею в виду, мы будем расти так, как никто никогда раньше не рос. Я думаю, что если все получится, автомобильная промышленность вернется в Америку. Прямо сейчас Китай строит два автозавода в Мексике - огромные автозаводы.

И они думают, что собираются сделать свои автомобили в Мексике и отправить их обратно в Соединенные Штаты без налога. Этого не произойдет. При этой администрации это произойдет. И они хотели сделать это во время моей администрации.

Я сказал, что если вы это сделаете, мы поставим 200-процентный тариф на каждый автомобиль, и вы никогда не сможете его увидеть. Никогда не будет ни одной машины, проедувшей через нашу границу. И если бы я позволил им это сделать, у нас были бы эти две фабрики. Ну, теперь они строят огромные заводы - больше двух - и они собираются убить Детройт.

И глава профсоюза, Объединенные авторабочие в Детройте, проделали ужасную, ужасную работу - просто ужасную работу. Но мы собираемся вернуть огромный рост. И помните, что мы также принимаем определенный процент - я не буду называть процент сегодня, но это будет определенный тарифный процент, который будет выше, чем люди слышали в прошлом. И мы будем приносить миллиарды и миллиарды долларов, что напрямую сократит наш дефицит.

Хорошо? Большое спасибо. Кстати, ты проделал хорошую работу. Очень хорошо.

— РЕШМА САНДЖАНИ: Спасибо. Президент Трамп, вы говорили о том, как рост цен на продукты питания, газ и арендную плату вредит семьям. Но реальная цена, которая ломает семьи и мешает женщинам участвовать в рабочей силе, - это уход за детьми. Уход за детьми в настоящее время дороже, чем аренда для работающих семей, и обходится экономике более чем в 122 миллиарда долларов в год, что делает его одной из самых насущных экономических проблем, стоящих перед нашей страной.

Фактически, стоимость ухода за детьми опережает инфляцию, при этом большинство американских семей с маленькими детьми тратят более 20 процентов своего дохода на уход за детьми. Одна общая черта демократов и республиканцев заключается в том, что обе партии много говорят о том, что они собираются сделать, чтобы решить кризис по уходу за детьми, но ни одна из сторон не добилась существенных изменений. Если вы выиграете в ноябре, можете ли вы взять на себя обязательство уделять приоритетное внимание законодательству, чтобы сделать уход за детьми доступным? И если да, то какой конкретный законодательный акт вы будете продвигать?

— ДОНАЛЬД ТРУМП: Ну, я бы это сделал. И мы садимся. Знаешь, я был кем-то. У нас был сенатор Марко Рубио. И моя дочь, Иванка, так повлияла на этот вопрос. Это очень важный вопрос.

Я думаю, когда вы говорите о цифрах, о которых я говорю, это - потому что уход за детьми - это уход за детьми. Это - не могло - ты знаешь, это что-то - ты должен это иметь. В этой стране ты должен это иметь. Но когда вы говорите

об этих цифрах по сравнению с цифрами, о которых я говорю, облагая налогом иностранные страны на уровнях, к которым они не привыкли, но они очень быстро привыкут к этому.

И это не помешает им вести с нами бизнес, но у них будет очень существенный налог, когда они отправят продукт в нашу страну. И эти цифры намного больше, чем любые цифры, о которых мы говорим, включая уход за детьми, что это будет заботиться. У нас будет - я с нетерпением жду, когда не будет дефицита в течение довольно короткого периода времени, в сочетании с сокращением, о котором я говорил вам, в отношении отходов и мошенничества и всех других вещей, которые происходит в нашей стране, потому что я должен оставаться с уходом за детьми. Я хочу остаться с присмотром за детьми.

Но эти цифры малы по сравнению с экономическими цифрами, о которых я говорю, включая рост, но рост также возглавляется тем планом, о котором я вам только что говорил. Мы собираемся взять триллионы долларов, и как бы ни говорили об уходе за детьми как о дорогом, это, относительно говоря, не очень дорого по сравнению с теми цифрами, которые мы будем брать. Мы собираемся сделать из этого невероятную страну, которая может позволить себе заботиться о своем народе, а затем мы будем беспокоиться об остальном мире. Давайте поможем другим людям.

Но сначала мы позаботимся о нашей стране. Это в первую очередь об Америке. Речь идет о том, чтобы снова сделать Америку великой. Мы должны это сделать, потому что сейчас мы неудачная нация. Так что мы позаботимся об этом. Спасибо. Очень хороший вопрос. Спасибо. Спасибо, господин секретарь.

— БОБ: Большое спасибо, мистер Трамп. Здорово, что вы приняли наше приглашение быть с нами сегодня. Спасибо, Радж, Сандер, Джон и Решма, за ваши вопросы. Президент сейчас собирается покинуть здание, и поэтому мы все хотим оставаться на своих местах, пока он и его команда уходят. Но когда он уйдет, давайте все еще раз скажем спасибо за то, что он принял наше приглашение быть здесь сегодня.

***

№ 3.336

Кількість дезертирів вже наближається до 200 тисяч

Дезертирство [ред. | ред. код]

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

Дезерти́рство, **дезерція** (лат. *desertio*) — самовільне залишення місця військової служби, самовільне залишення військової частини або місця служби військовослужбовцем з метою ухилитися від військової служби, а також нез'явлення з тією самою метою на службу у разі призначення, переведення, з відрядження, відпустки або з лікувального закладу.

Дезертирство є одним зі злочинів, пов'язаних із несенням офіційної військової служби. У випадку, якщо дезертирство сталося у воєнний час, законами деяких країн може кваліфікуватися, як зрада Батьківщині.

2024-09-08

Бойко

Народний депутат Руслан ***Горбенко*** – колишній депутат Луганської міської ради від «Партії Регіонів», а нині слуга невідомо якого народу – заявив, що, начебто, за час війни з української армії дезертирувало 80 тисяч військовослужбовців. Це, м'яко кажучи, брехня: народний обранець просто не в курсі справжньої ситуації на фронті. Насправді 80 тисяч (точніше, 78330) – це лише кількість кримінальних проваджень, внесених у ЄРДР за статтями 407, 408 КК України.

А кількість дезертирів вже наближається до 200 тисяч.

Тільки за серпень 2024 року було зареєстровано 6,8 тисяч кримінальних проваджень за фактом самовільного залишення місця служби, а реєструється не більше третини випадків, оскільки ДБР принципово приховує злочини проти встановленого порядку несення військової служби (бо в ДБР розслідують лише справи, які можна вигідно продати) і командирам військових частин доводиться судитись з ДБР, щоби зобов'язати слідчих внести в ЄРДР відповідне повідомлення. При цьому навіть зареєстровані кримінальні провадження не розслідуються, а дезертирів ніхто не шукає.

Я з лютого 2024 року неодноразово писав, що фронт впаде через масове дезертирство, пояснював причини, називав винуватців

> **- міністр оборони 1) — Умєров, генеральний турист 2) — Костін і директор ДБР 3) — Сухачов.**

Але замість того, щоби

> **— негайно виправляти ситуацію, призначити замість Костіна, Умєрова та Сухачова притомних керівників, відновити військову юстицію, створити систему дисциплінарних батальйонів і визначити**

підслідність у кримінальних провадженнях за ст. ст. 407, 408 КК України за національною поліцією (передавши поліції від ДБР відповідні матеріальні ресурси),

у парламенті додумались

— декриміналізувати дезертирство й оголосити, що тепер дезертира взагалі не притягуватимуть до відповідальності, навіть якщо він випадково потрапить у поле зору правоохоронних органів.

Наслідки для фронту будуть катастрофічними.

***

Нагадую, що я писав, наприклад, 9 квітня 2024 року:

«Щоби переконатись, які наслідки для України матиме перебування випадкових людей на посадах генерального прокурора та міністра оборони, достатньо заглянути в офіційну статистику на сайті Офісу генерального прокурора. Тільки за І квартал 2024 року за ст. ст. 407, 408 ККУ (самовільне залишення військової частини та дезертирство) зареєстровано майже 13 тис. кримінальних проваджень (якщо бути точним, то 12776). Враховуючи, що ДБР принципово не вносить в ЄРДР повідомлення командирів військових частин про вчинені кримінальні правопорушення, реальна кількість злочинів, щонайменше, втричі більша. Але якщо навіть припустити, що за І квартал 2024 року дезертирувало тільки 25 тис. військовослужбовців, це означає розвал фронту.

Масштаб дезертирства пояснюється, по-перше, ліквідацією в Україні військової юстиції в 2019 році. Це була ідея Андрія Богдана (пам'ятаєте такого царедворця?). В американському посольстві тоді знайшлись гроші для проведення чергової «реформи прокуратури», треба було придумати, під яку програму ці гроші могли б покласти собі в кишеню друзі Богдана (Рябошапка, Касько, Чумак, Шабунін, Лємєнов і ще з десяток пройдисвітів), тому придумали ліквідувати військову прокуратуру, а всіх прокурорів, які не подобаються Рябошапці, взяти й звільнити без жодних законних підстав.

Ця афера не тільки коштувала державі сотні мільйонів гривень, які треба виплачувати незаконно звільненим, але й призвела до безладу в армії, де тепер нема кому наглядати за правопорядком і розслідувати злочини проти встановленого порядку несення військової служби. У цьому також нескладно переконатись, зазирнувши на сайт Офісу генпрокурора – через повну неспроможність Костіна організувати досудове розслідування з 13 тис. кримінальних проваджень щодо дезертирів у І кварталі 2024 року про підозру було повідомлено тільки в 125 провадженнях, при цьому можна не сумніватись, що більшість повідомлень про підозру була просто відправлена поштою за останньою відомою адресою проживання дезертира. Тобто,

дезертирувати можна безкарно – залишай, солдат, зброю, уїжджай додому і нічого тобі за це не буде.

Друга причина розвалу фронту – призначення на посаду міністра оборони пана Умєрова, який має таке ж відношення до військової справи, як нафталін до виробництва тістечок. Оскільки Умєров уяви не має, що таке армія, він організував масове влаштування в Міноборони на посади всіляких «експертів» військовозобов'язаних, які переховуються від ТЦК, та військовослужбовців, які ухилились від військової служби й щодо яких зареєстровані кримінальні провадження за ч.4 ст. 409 КК України. Приклад Шабуніна є кричущим, але таких як він тисячі. Бо Умєров намагається переконати армію, що на передовій служать тільки ніщеброди, сільський люмпен і придурки на кшталт автора цих рядків, які добровольцями пішли на фронт у перші дні війни. А для нормальних пацанів є теплі місця в Міноборони, у НАЗК, у пересувних цирках тощо.

Але чомусь – Умєров ніяк не може зрозуміти чому – на фронті ніхто не хоче помирати, коли перед очима приклад військовослужбовця за мобілізацією Шабуніна, який фіктивно рахується на службі, отримує грошове забезпечення (з початку війни ЗСУ виплатили цьому ухилянту 1,5 млн. грн.), живе в Києві та заробляє на місяць 5 тис. доларів на «боротьбі з корупцією». Тож не треба дивуватись, що загальна кількість дезертирів вже сягнула, за моїми скромними оцінками, 130 тис. військовослужбовців.

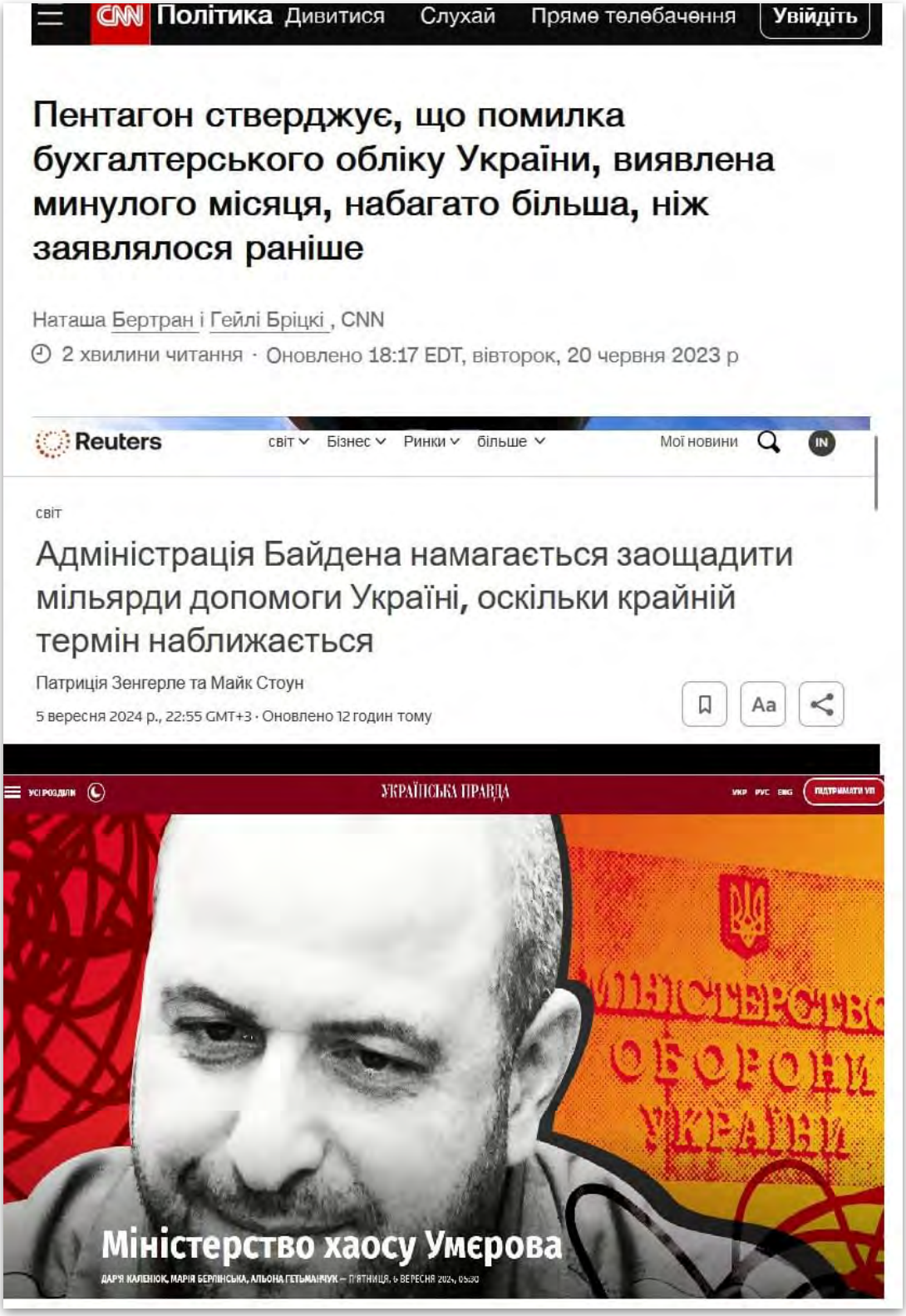
Якщо хто думає, що замість Шабуніна буде служити поповнення, примусово набране після ухвалення нового закону про мобілізацію, то смію запевнити – не буде ніякого поповнення незалежно від того, що нардепУки запишуть у той закон. Це так не працює – щоби Лещенко грав у нічних клубах Києва, Шабунін займався бізнесом, Шерембей фіктивно рахувався на військовій службі, Лємєнов з Жернаковим щось там радили Умєрову, а бидло (саме так до нас, військовослужбовців ЗСУ, ставиться міністр оборони) за них служило.

Так не буде. Запам'ятайте цей твіт (с)»

***

№ 3.337-1

У тексті «Міністерство хаосу Умерова» дуже політкоректно, чемно і виважено описана дуже страшна ситуація.



2024-09-06

Ніколов

Ще рік тому вашингтонські бухгалтери виявили, що вони натупили в своїх екселях і тупо завищили ціну наданої Україні зброї на $6,2 мільярди. Умовно кажучи, вони передали нам стопіцот ракет на 10 мільярдів, але потім порахували і поняли, що на цю суму треба було дати ще стопіцот ракет.

Це прокотилось по всім ЗМІ (на колажі заголовок CNN). Про це знали всі. А потім всі чиновники, що були зобовязані по долгу служби про це пам’ятати –

забули про це. Чи забили на це. Бо це ж треба було б кіпішувати, вмовляти наших американських партнерів відірвати власні дупи від стільців і зробити купу роботи на їхньому боці (внести зміни в бюджет, домовитись конгресменам від демократів і республіканців).

І от виявилось, що міністерство Умерова зробило для отримання цієї зброї НІ-ЧО-ГО! Щоб ви розуміли гігантський розмір купи залізяк, який ми могли б отримати вже у найближчі місяці, нагадаю. Зараз у бюджеті України лишився тільки 1 мільярд доларів на зброю цього року. Всі останні збройні транші американців були розміром у кількасот мільйонів доларів. А тут цілих $6,2 мільярди валяються на дорозі.

Так ось. У Міністерстві Умєрова ніхто не парився американською заокеанщиною, зате стопіцот разів зганяли до Туреччини. І лише в кінці серпня ці прекрасні люди дізнались від громадських організацій про ризик втрати 6,2 мільярда доларів.

Далі йде секретна частина історії, про яку можу сказати лише так: за результатом низки зустрічей на Банковій вирішили, що Єрмак терміново має летіти до США говорити про зброю. В результаті на «Reuters» вчора вийшла новина про те, що Держдеп США терміново включився в роботу з конгресом по оформленню цих $6,2 млрд. Тому з'явилась надія на додаткову зброю. Але лишились вже лічені дні до 30 вересня, коли ця купа бабок тупо згорить у полум'ї безголів'я.

Ну і ще від себе додам таке. Я справді не розумію чим займаються сотні якщо не тисячі чиновників в Міноборони. Я навіть не уявляю в якій тумбочці якого стола міністра чи його заступника лежить ніколи не оновлюваний перелік потрібної нам зброї, яку нам можуть дати союзники.

Тексти дуже великі, я їх сюди не запхаю всі. Але вони не під пейволом, тому кожен зможе зробити автопереклад)

⬇️ https://edition.cnn.com/2023/06/20/politics/pentagon-ukraine-accounting-error/index.html

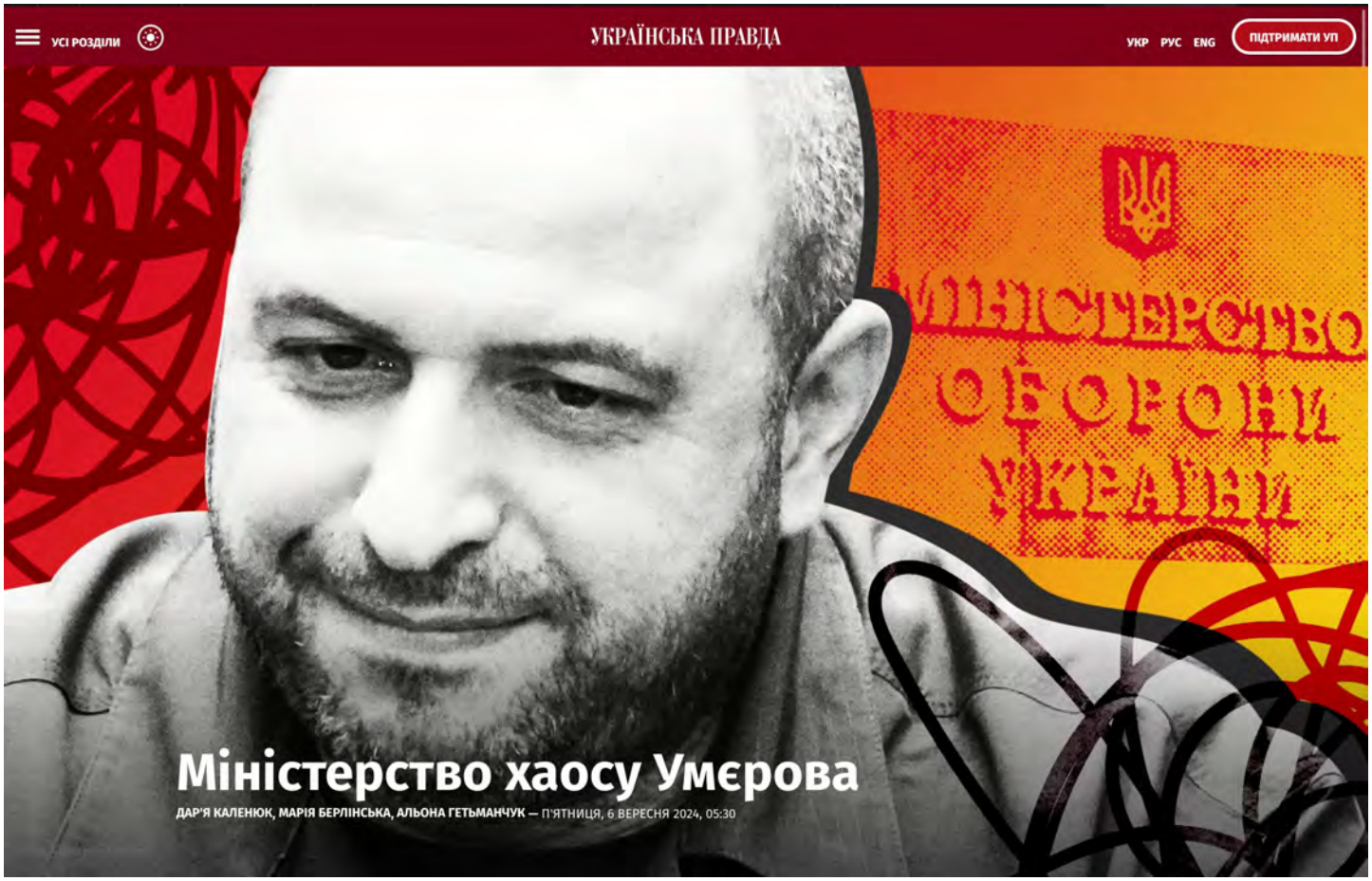
⬇️ https://www.reuters.com/world/biden-administration-races-save-billions-ukraine-aid-deadline-looms-2024-09-05/

⬇️ https://www.pravda.com.ua/articles/2024/09/6/7473673/

***

№ 3.337-2

Міністерство хаосу Умєрова



ДАР'Я КАЛЕНЮК, МАРІЯ БЕРЛІНСЬКА, АЛЬОНА ГЕТЬМАНЧУК — П'ЯТНИЦЯ, 6 ВЕРЕСНЯ 2024, 05:30

Рік тому призначення міністром оборони Рустема Умєрова публічно вітали низка громадських організацій (включно з, наприклад, Центром протидії корупції).

Експерти сподівалися, що Умєров, якого Зеленський позиціонував як ефективного управлінця, перетворить "Міністерство поразки" (за Резнікова) на критично потрібне для виживання України "Міністерство перемоги".

Вони – вірніше ми – помилилися. Двічі.

Спочатку в оцінці організаційних спроможностей нового міністра. Потім – поклавшись на непублічні спроби відкоригувати управлінський хаос, який дедалі більше поглинав Міністерство оборони.

Так само, як і з Резніковим, автори цієї публікації непублічно пробували (аргументами й аналітикою) переконати міністра Умєрова робити, здавалося б, очевидні речі. Так само, як і з Резніковим, нам це, на жаль, здебільшого не вдалося.

Цей матеріал – наша перша публічна комунікація частини системних проблем у Міністерстві оборони.

Викладене нижче не означає, що в Умєрова немає перемог.

Перемоги є (і їх немало), але:

а) про них і так щодня розповідає команда Кирила Тимошенка,

б) ці перемоги і близько не перекривають системного збою в роботі ключового відомства країни, що воює.

1. Від "міністерства поразки" до "міністерства хаосу"

Призначення Умєрова відбулося на фоні постійних скандалів із закупівлями харчування, форми та зброї за попереднього міністра Олексія Резнікова. Тоді Умєрова в ОП позиціонували як вкрай ефективного менеджера, спроможного впоратися з надскладними викликами.

Першим пріоритетом, оголошеним міністром після призначення 7 вересня 2023 року, стала відбудова суб'єктності Міноборони, яке має "координувати периметр всіх сил оборони".

У квітні 2024 року Умєров заявив, що міністерство нарешті почало "координувати, планувати, розробляти та втілювати стратегію всіх Сил оборони України", а не бути лише помічною структурою, роль якої зводиться до забезпечення війська на запит людьми, зброєю та харчами.

Це правильне завдання, адже, відповідно до законодавства, ЗСУ підпорядковуються Міноборони, яке є центральним органом військового управління в Україні.

Проте Міноборони і досі лишається міністерством у підпорядкуванні Збройних сил, а сам міністр не наважується ухвалювати рішення, які можуть не сподобатися в Генеральному штабі.

До того ж

— міністр не встановив ефективну координацію, планування та управління в самому відомстві.

"Поясніть нам, як працює Міністерство оборони, і хто там за що відповідає," – не раз можна було почути за останній рік від міжнародних партнерів. Аналогічне питання є і всередині країни у багатьох в силах безпеки та оборони, урядових структурах і неурядових організаціях.

За рік Умєрова офіційна **структура Міноборони неодноразово змінювалася**, але й досі навіть для керівників структурних підрозділів у самому міністерстві не завжди зрозуміло, хто й за що відповідає.

Наприклад,

— **міжнародною співпрацею паралельно із самим міністром займається ще одночасно п'ять (!) заступників** – перший заступник міністра Іван ***Гаврилюк***, заступник з розвитку військової техніки та озброєння Олександр ***Сергій*** (та його департамент військової технічної політики – ДВТП), профільний заступник з європейської інтеграції Олександр ***Балануца*** (та його Департамент міжнародного оборонного співробітництва – ДМОС), заступник з інституційного розвитку Станіслав ***Гайдер*** (який координує роботу коаліцій спроможностей), заступник із закупівель Дмитро ***Кліменков*** (та його Департамент політики закупівель – ДПЗ).

Водночас незрозуміло,

— хто ж у міністерстві несе основну відповідальність за міжнародну військову допомогу, а саме вона є основним джерелом надходження зброї для Сил оборони.

Окрім того,

1) — чимало міжнародної співпраці де-факто координує радниця міністра Діана ***Давітян***, яка, зокрема, відповідає в МОУ за стратегічні комунікації.

Вона є близькою родичкою запорізького бізнесмена Веміра Давітяна.

За нашою інформацією,

2) — це сприяло призначенню до Міноборони ексзаступника голови Офісу президента Кирила Тимошенка ***радником зі 1) стратегічних комунікацій та 2) будівництва фортифікаційних споруд***.

Нагадаємо, ще в 2022 році за часів роботи Тимошенка в ОП журналісти УП помічали його за кермом Porsche Taycan 2021 року випуску. Авто належало компанії Давітяна.

Загалом

— ключові рішення в Міноборони формуються і реалізуються саме вузькою групою радників та експертів, наближених до міністра.

Вони присутні на основних нарадах за участю міністра та виконують його особисті доручення.

Всі вони не несуть відповідальності, не подають на своїх посадах у Міноборони декларацій, невідомо якими наділені повноваженнями, невідомо, чи пройшли належну перевірку для допуску до державної таємниці, але де-факто разом із Рустемом Умєровим керують основним міністерством воюючої держави.

Описана вище

> **— така хаотична система управління найважливішим оборонним відомством держави суттєво обмежує швидкість і якість критичних для країни змін, які потрібні силам оборони "на позавчора", і підриває нашу спроможність генерувати більше допомоги від партнерів.**

Системний збій в управлінні Міноборони впливає негативно на чимало критичних для держави напрямків,

> **— включно з 1) мобілізацією, 2) *оборонним виробництвом і локалізацією*, 3) підготовкою Сил оборони, 4) застосуванням інноваційних технологій та підходів на полі бою, 5) *стратегічною комунікацією з партнерами* та суспільством для вибудовування довіри.**

В цій публікації почнемо з детальнішого аналізу двох напрямків

> **– 1) оборонних закупівель і 2) співпраці з міжнародними партнерами.**

1. Оборонні закупівлі

За рік у Міноборони тривало розділення функцій формування політик оборонних закупівель та, власне, проведення цих закупівель. Втім, остаточно цей розподіл так і не завершився.

Була запущена робота тилової та збройної агенцій, які мають статус державних підприємств в управлінні Міноборони, а саме – Державного оператора тилу (ДОТ) та Агенції оборонних закупівель (АОЗ).

Координує роботу обох агенцій профільний заступник Дмитро ***Кліменков*** через департамент політики закупівель (ДПЗ).

> 1) — Саме цей департамент за керівництва Гліба ***Канєвського***, зокрема, має готувати нормативно-правові акти, щоб змінювати та покращувати політики оборонних закупівель.

Але, на жаль, поки що

> 2) — не виконує ефективно це завдання та дублює функціонал з іншими департаментами міністерства, які визначають список озброєння, що його держава повинна купувати.

Це своєю чергою загальмовує контрактування зброї.

Станом на серпень 2024 року

— перелік, на основі якого Агенція оборонних закупівель має право купувати зброю та інше обладнання для війська, формує після консультацій з Генеральним штабом **дискредитований** департамент військово-технічної політики (ДВТП).

До липня 2024 ця структура перебувала під координацією заступника Івана ***Гаврилюка***, а з липня 2024 отримала іншого куратора – нового заступника Олександра ***Сергія***.

Цей департамент з 2022 до кінця 2023 року здійснював всі збройні закупівлі в МОУ.

1) — Олександр ***Лієв***, а згодом Тоомас ***Нахкур***, які отримали підозри у справі Львівського арсеналу, керували цим департаментом за ***Резнікова***.

2) — **Саме цей департамент ще з 2022 року накопичив більшість дебіторської заборгованості міністерства, яка сягає сотень мільярдів гривень**

З весни 2024 року новим керівником ДВТП став Валерій ***Стецюк***.

1) — Більшість посадовців ДВТП, ***на жаль***, лишилися на своїх посадах вже за нового міністра і протягом останнього року здійснюють значний вплив на збройні закупівлі, оскільки визначають для АОЗ пріоритет у зброї, яку треба купувати.

Окрім того,

2) — ДВТП і досі управляє державними збройними контрактами попередніх років, загальна вартість яких сягає 400 мільярдів гривень, а це – розмір річного бюджету на закупівлю зброї в Україні під час війни.

Вони продовжують додатковими угодами договори збройних закупівель Міноборони, підписані ще в 2022–2023, а сам ДВТП є ексклюзивним закупівельником Міноборони оборонних інновацій за застарілою радянською процедурою дослідно-конструкторських робіт (ДКРів).

Вже згадані **новостворені закупівельні агенції Міноборони – АОЗ та ДОТ – показали хороший результат**, почали ламати схеми постачальників-монополістів та досягають значної економії оборонних бюджетів.

Провідний аналітичний центр у Вашингтоні German Marshall Fund окремо зауважив, що атаки на керівницю АОЗ Марину ***Безрукову*** свідчать про **викорінення корупційних закупівельних схем через сумнівних посередників**.

Саме тому

— АОЗ потребує інституційного захисту та посилення.

Зробити це можна, призначивши наглядову раду агенції за участю визнаних міжнародних експертів.

Навесні (!!!) 2024 року ***Міноборони*** оголосило відбір незалежних членів наглядових рад для ДОТ та АОЗ.

Тобто об'єктивності заради і

АОЗ, і ДОТ є серйозними досягненнями команди міністра.

Але

— ***Умєров*** **досі не призначив відібраних кандидатів**, хоча негайне формування членів наглядових рад є однією з передумов зближення України з НАТО.

Особливо це критично для АОЗ.

Адже

— 90% інформації про закупівлі агенції є закритою згідно із законом, тому тут відсутня можливість контролю суспільства над ціною, якістю та ефективністю збройних закупівель.

Після призначення потужної незалежної наглядової ради в АОЗ Україні буде набагато простіше вимагати від західних партнерів спрямовувати мільярди доларів російських арештованих активів безпосередньо на рахунки агенції для закупівель української зброї.

1) — Хоча президент і оголосив, що пошук грошей за кордоном для закупівель української зброї – це надважливий пріоритет,

2) — **міністр вже 2 місяці не призначає обрану трійку міжнародних експертів і двох кандидатів від держави до наглядової ради АОЗ**.

У згаданих вимогах до України від НАТО також наголошують, що вже під час війни

1) — **Україна має ліквідувати скандально відомих спецекспортерів** (держпідприємства, які під час воєнного стану імпортують зброю до України) та залишити право на укладення контрактів на імпорт озброєння виключно в АОЗ.

2) — **З яких міркувань Міноборони досі цього не зробило, лишається тільки здогадуватись…**

2. Що необхідно зробити, щоб виправити ситуацію

1) **Негайно призначити наглядові ради АОЗ та ДОТ.** В наглядові ради мають увійти фахівці з бездоганною репутацією та досвідом роботи в сфері оборонних закупівель. Перевагу необхідно надати топовим іноземним експертам з ідеальною репутацією, з країн, які є найбільшими виробниками зброї в світі та/або найбільшими донорами зброї для України.

2) **Провести фінансовий та кадровий аудити ДВТП та замінити посадовців**, які були причетні до скандальних чи сумнівних закупівель, доброчесними професіоналами з війська, котрі мають бойовий досвід застосування різних видів озброєння.

3) **Усунути дублювання функцій** між департаментами, які приймають рішення щодо пріоритезації озброєння для закупівель та затягують у часі закупівельний цикл.

4) Зупинити створення паралельних ДОТ та АОЗ закупівельних суб'єктів.

3. Міжнародне співробітництво Міноборони. Тотальний провал

Лише 17 травня 2024 року, за 8 місяців після вступу на посаду, міністр Умєров призначив своїм заступником з європейської інтеграції експосла України в Кувейті Олександра ***Балануцу***.

> Він мав би стати **головним відповідальним за міжнародну співпрацю МОУ.**

Проте станом на сьогодні

> — **радники міністра де-факто мають більше впливу на міжнародну співпрацю Міноборони, ніж профільний заступник**.

А сам напрямок міжнародної співпраці *за благословення міністра* досі розкиданий між різними заступниками та департаментами в МОУ.

Зволікання в налагодженні міжнародної співпраці, а саме елементарна відсутність протягом 8 місяців профільного заступника та відповідно професійної координації роботи над міжнародною військовою допомогою,

> 1) – коштували нам мільярдів доларів допомоги на зброю.
>
> 2) — Адже все це відбувалося тоді, коли йшла затримка голосування пакету допомоги в Конгресі США.

Загалом **у Міноборони відсутня базова внутрішня експертиза щодо наявних іноземних бюджетних програм військової допомоги для України.**

Наприклад,

— в Міністерстві оборони Ізраїля лише військовою допомогою від США опікується понад 100 топових фахівців.

— В Україні – це умовні півтори людини.

Не маючи цієї експертизи, **Міністерство оборони, на наш подив, лише в кінці серпня 2024 дізналося від громадських організацій**

1) — про ризик втрати 6,2 мільярда доларів **допомоги за програмою президентських списань уряду США.**

Це при тому, що

2) — **в бюджеті України до кінця року на зброю лишається не більше як 1 мільярд доларів.**

Досі в Міноборони немає єдиного *інституційного центру*, який аналізує наявні програми допомоги від партнерів, формує офіційні запити на збройну допомогу союзникам, визначає їхню пріоритетність, контролює стан задоволення цих запитів тощо.

Як наслідок,

1) — наші партнери отримують списки потреб в обладнанні, які нереалістично задовільнити, оскільки його вартість сягає трильйона доларів.

Ба більше

2) – такої кількості зброї в міжнародних партнерів просто немає в наявності на складах. Як і немає можливості швидко виробити все, що просить Україна.

І найголовніше

3) – **українська влада загалом і Міноборони зокрема фактично не пояснюють партнерам, які військові спроможності вони хочуть посилити або побудувати завдяки зброї союзників і яких військових цілей прагнуть досягти**.

Загалом

головна біда **проваленої міжнародної роботи** Міноборони

– **відсутність сформованого в координації з усіма силами оборони і якісно скомунікованого з міжнародними партнерами реалістичного *плану війни***.

— Це документ на кшталт "Книги Перемоги", яку сформували США і Британія під час Другої світової війни та історію якої вже було детально описано рік тому.

Тоді ж міністр Умєров на форумі оборонних індустрій сказав, що пріоритетом МОУ є сформувати план і візію перемоги. На жаль, цього так і не втілили в життя.

Проблеми з формуванням запитів на допомогу від партнерів і пріоритезацією потреб на закупівлі зброї походять саме з відсутності такої стратегії.

Міністерство так і не навчилося закуповувати зброю напряму в оборонних виробників США через програми Foreign Military Sales та Foreign Military Finance, якими користуються всі країни НАТО та основні союзники США. Ці програми дозволяють частково використовувати гранти від уряду США і частково бюджетні гроші України для закупівель напряму в американських виробників необхідного обладнання.

Наприклад, сусідня Польща за останні 2,5 роки уклала серію таких контрактів зі США на десятки мільярдів доларів. У серпні минулого року Польща розпочала контракт на 96 гелікоптерів APACHE з усім необхідним сучасним обладнанням, тоді як Україна користується згаданою програмою переважно для дрібних замовлень для обслуговування вже наданої старої техніки.

Доки співпраця з американськими партнерами залишає бажати кращого та під ризиком 6,2 мільярда доларів допомоги на зброю, міністр та його наближені радники сконцентровані на розбудові відносин з Туреччиною та оборонним комплексом цієї держави. При цьому Туреччина особливо не вирізняється високим рівнем військової допомоги для України. З медіа відомо, що лише з травня до серпня 2024 міністр здійснив три робочі візити до Анкари для зустрічі з міністром оборони та іншими турецькими посадовцями.

Така наближеність до Туреччини міністра та його оточення створює серйозні перешкоди для розбудови довірливої співпраці з нашим стратегічним партнером – США. Відносини США та Туреччини в оборонній сфері є вкрай напруженими, адже в Америці переживають за витік через Туреччину чутливих військових технологій. Цей острах небезпідставний, оскільки днями Туреччина подала заявку на входження в міжурядовий союз BRICS, до якого серед інших країн входять Росія та Китай.

Що необхідно зробити, щоб виправити ситуацію:

- Розробити в координації з силами оборони реалістичний план війни, провести комунікацію з партнерами запитів на зброю, виходячи з військових спроможностей та стратегічних завдань.

- Створити потужне управління чи відділ з топ експертами, які опікуватимуться співпрацею зі США.
- Чітко визначитися, який заступник курує і який департамент в Міноборони відповідає за міжнародну військову допомогу, а також максимально укомплектувати цю структуру топовими фахівцями.

Висновки

В матеріалі вище описано лише три сфери, які є одними з ключових у міністерстві оборони воюючої країни. І які потребують негайного "ремонту".

Управлінський хаос за керівництва Рустема Умєрова значно сповільнює, а подекуди й унеможливлює ухвалення критично необхідних ще на вчора рішень чи не в усіх сферах оборонного відомства.

Повторимо сказане на початку публікації. Написане вище не означає, що команда міністра за цей рік нічого не досягла. Це не так.

Наприклад, відбувся колосальний ривок в цифровізації армії – тут Україна об'єктивно випереджає більшість армій НАТО. Нарешті розпочато знищення пострадянської паперової звітності та зайвої бюрократії. Запущено закупівельні агенції (ДОТ і АОЗ), які вже значно зменшили корупційну маржу і мають потенціал знищити її повністю. І багато іншого.

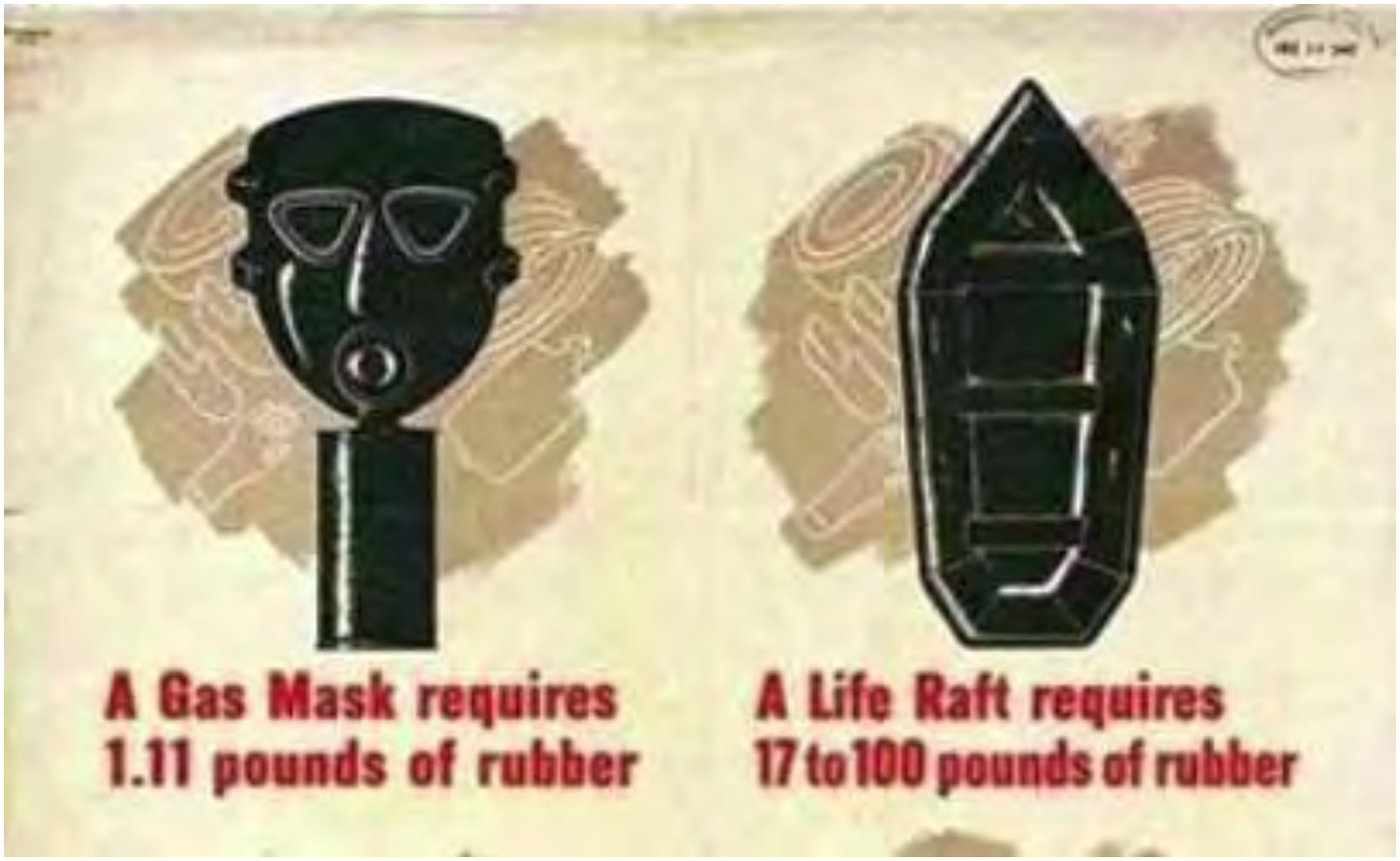
Але, з усією повагою до міністра – цього замало. Ба більше, всі ці результати можуть стати жертвами управлінського колапсу в міністерстві. І вже стають, як наприклад, ефективність Агенції оборонних закупівель, наглядову раду якої міністр не призначає вже другий місяць.

Управлінський хаос завжди веде до поразки. В міністерстві оборони воюючої країни це може призвести до поразки України.

***

№ 3.337-3

Міністерство перемоги



Плакат, створений в рамках кампанії Рузвельта надавати державі гуму

2023-09-13



ДАР'Я КАЛЕНЮК, *виконавча директорка Центру протидії корупції*

Перемога у війні здобувається не тільки на полі бою, а й у постійних переговорах, координаційних нарадах, бюрократичних звітах та процедурах. Поки військо тримає фронт, виграє час та крок за кроком звільняє наші території, необхідні для нього ресурси забезпечує вдало організована бюрократія, економіка та дипломатія.

Володимира Зеленського часто порівнюють з Вінстоном Черчиллем, який об'єднав союзників для успішної перемоги над гітлерівською Німеччиною. Ще у 1940 році, коли США дотримувалися нейтралітету, Черчилль вибудував довірливі відносини з американським президентом Рузвельтом і переконав

його запровадити програму ленд-лізу з постачання американського озброєння в обмін на військові бази Великої Британії.

Основою співпраці між Британією та США була "Книга Перемоги" – 15-ти кілограмовий документ, що складався з нудних бухгалтерських, економічних та статистичних розрахунків. Її автором був математик з білоруського прикордонного міста Пінськ – Семен Кузнець. Нині його ім’я носить Харківський національний економічний університет. "Книга Перемоги" містила детальний перелік та кількість матеріалів, потрібних США та Британії аби виготовити необхідну для перемоги кількість зброї та техніки.

Ще в грудні 1941 року математики знали, що економіка забезпечить успішний контрнаступ союзників не раніше літа 1944 року. Прогнози справдились під час висадки в Нормандії. Гаррі Гопкінс, спецуповноважений американського президента з координації воєнних зусиль, переконав Франкліна Делано Рузвельта ухвалювати всі свої рішення, спираючись на розрахунки з "Книги Перемоги".

Якщо Володимир Зеленський прагне виграти війну, президенту потрібна своя "Книга Перемоги" та ефективний менеджер війни. У Рузвельта таким менеджером був Гаррі Гопкінс. У Володимира Зеленського ним може стати новий міністр оборони України Рустем Умєров.

Про проблеми в Міністерстві оборони за часів Олексія ***Резнікова*** читайте у матеріалі Марії Берлінської "***Міністерство поразки***"

1. Паперова армія та збір потреб

"Книга Перемоги" формується шляхом збору потреб армії для виконання воєнних стратегічних і тактичних завдань, а також аналізу наявних всередині країни та за її кордоном ресурсів, аби оперативно забезпечити ці потреби.

Паперова логістика, з якою зараз мусять працювати ЗСУ, вбиває можливість оперативно і точно збирати реальні потреби армії та визначати їхню пріоритетність. Наприклад, засоби радіоелектронної розвідки та радіоелектронної боротьби, засоби зв'язку та інше технічне обладнання розвідки і ситуаційної обізнаності, що критично важливі для виживання людей і техніки, рідко потрапляють до списку першочергових потреб. Через пекельну паперову бюрократію в армії військовим зручніше напряму – за свій кошт чи через волонтерів – купувати оборонну техніку, мавіки, засоби для такмеду чи пікапи.

Цифровізація армії повинна початися із запровадження цифрової системи логістики, в якій фіксуватимуться критичні потреби в обладнанні та зброї для кожного солдата та підрозділу, а також реальний стан втрат і забезпечення підрозділів на поточний період.

Колишній міністр Резніков за півтора року не спромігся запровадити таку систему. Вочевидь, в закритих для службового користування папірцях набагато легше заховати профнепридатність та корупцію, ніж у захищених цифрових системах. Часто-густо поки папірець пройде шлях від запиту з підрозділу до Командування сил логістики, а потім і до Міноборони (далі – МОУ), суть потреби губиться.

А головне – паперова логістика дозволяє відірваним від реалій війни закупівельникам МОУ без жодного зовнішнього контролю визначати, яку саме зброю та обладнання, в якій пріоритетності, у кого та коли купувати, який графік поставок приймати. Ба більше, закупівельники МОУ не мають постійної та ефективної координації з діяльністю підрозділів міністерства, які відповідають за міжнародно-технічну допомогу.

2. Міжнародна технічна допомога та оборонні закупівлі

Ізраїль отримує щороку від США близько 4 мільярдів доларів на зброю, що прописано нормою в оборонному бюджеті Америки. Наприклад, "Залізний купол" фінансується ***окремим рядком оборонного бюджету США*** за довгостроковою програмою FMF (foreign military finance), за який щороку голосує Конгрес.

У Міністерстві оборони Ізраїлю працює не менше сотні високопрофесійних експертів, які слідкують за кожним доларом витрат з цього американського бюджету, ретельно готують офіційні листи-запити (letters of request) до Пентагону, далі пропрацьовують кожен крок проходження цих запитів через бюрократію Америки.

Ізраїль заздалегідь планує, яку зброю він закуповує напряму, а яка фінансується чи співфінансується різноманітними програмами в стратегічних партнерствах з США. У запиті на зброю ізраїльські фахівці зрозумілою для американських бюрократів мовою прописують обґрунтування потреби, причину пріоритетності, зазначають джерела співфінансування проєктів. Співфінансування, тобто оплата частково витрат на зброю за рахунок власного бюджету Ізраїлю – це невід'ємна частина успіху, яка забезпечує доступ не лише до заліза, але і до технологій.

На жаль,

> — **у Міністерстві оборони України ви не знайдете ЖОДНОЇ людини, яка оперує цифрами, важливими нюансами та логікою трьох основних програм, за якими США надають нам зброю**,

а це

> – ***FMF***, ***presidential drawdowns***, ***USAI.***

Більше того,

> — **ми як країна не можемо вже другий рік повномасштабної війни пояснити нашим партнерам, яку зброю та обладнання та чому ми купуємо самостійно, а яку ми просимо у наших іноземних союзників.**

Ще в квітні 2022 року американські партнери, котрі готують ***Раштайни***, непублічно натякали Україні, що

> — їх дуже цікавить, в кого, чому і скільки зброї ми купуємо, **але і досі їм ніхто не зміг пояснити логіки роботу закупівельників МОУ.**

Скандали з оборонними закупівлями – це не тільки про корупцію, а й про спроможність нас як країни отримати доступ до технологій зброї країн НАТО.

Нарешті, ми напряму маємо навчитися закуповувати обладнання в кращих світових виробників хоча би частково за наш бюджет, а частково за рахунок бюджетів різних оборонних програм союзників. Це дозволить вибудувати довіру та з часом локалізувати іноземні провідні виробництва в Україні. Але це передбачає кардинальну зміну правил гри в оборонному секторі, за якими корупція та некомпетентність має бути однозначним вироком.

Сподіваюся, новий міністр Умєров почне каденцію з чистки МОУ від некомпетентних та корумпованих кадрів, особливо в секторі збройних закупівель. Така чистка має безумовно початися з негайного звільнення заступників міністра Ростислава Замлинського та ***Дениса Шарапова***. Останній з квітня 2022 року координує ВСІ оборонні закупівлі МОУ. Також позитивним сигналом стане звільнення протеже Шарапова – керівника департаменту військово-технічної політики Томааса Нахкура, котрий замінив ***одіозного Олександра Лієва***, та ***Володимира Пікузо, керівника новоствореного ДП "Агенція оборонних закупівель"***.

Саме Шарапов та його ставленики – Нахкур і Пікузо – перетворили закупівлі зброї в країні на масштабне виведення на рахунки невідомих прокладок-посередників за кордон мільярдів гривень українських платників податків.

Наші іноземні партнери, які постачають нам зброю, шоковані через ці оборудки та неодноразово непублічно натякали вищому керівництву країни про джерело проблем. Навіть всередині уряду цьому чинять опір. Як свідчать джерела УП, міністр фінансів Сергій Марченко на прохання Резінкова дати ще більше грошей ***"рекомендував"*** йому повернути виведені мільярди й купити на них все необхідне.

Більшість країн НАТО проводить оборонні закупівлі через спеціалізовані закупівельні агентства, з жорсткою підзвітністю та підконтрольністю уряду і

парламенту. Для України саме така модель дозволить зменшити інтерес корумпантів до оборонного відомства та забезпечить поповнення його професіоналами.

Перед відставкою, після місяців публічного тиску, Резніков призначив керівником ДП Міноборони "Агенція закупівель у сфері оборони" Арсена Жумаділова. Ця "тилова" агенція має нарешті налагодити закупівлі ***"яєць"***, ***"курток"*** та інших нелетальних потреб для армії.

Досвід Жумаділова в ДП "Медичні закупівлі України" довів – чесні закупівлі в Україні можливі. Однак, зараз Агенція тилових закупівель існує лише на папері, реальних ресурсів чи бюджету попереднє керівництво Міноборони їй не передало.

У підсумку каденції Резнікова в оборонних закупівлях, крім безлічі корупційних скандалів, маємо десятки мільярдів протермінованої дебіторської заборгованості та дві закупівельні агенції: Агенцію оборонних закупівель на чолі ***з корумпованим керівництвом***, яка вже дискредитувала себе, та поки незапущену Агенцію тилових закупівель, без коштів, персоналу та ресурсів, з щойно призначеним керівником.

Одним з перших пріоритетів нового міністра оборони має бути передача оборонних бюджетів на закупівлю зброї та тилового забезпечення до закупівельної агенції, якою керуватимуть професіонали з бездоганною репутацією, довірою наших іноземних партнерів та громадянського суспільства.

Доки в оборонних закупівлях України буде хоча би натяк на корупцію, ми можемо забути про доступ до провідних ***військових технологій світу*** та локалізацію їхніх виробництв у нас. Про багаторічний фіксований бюджет на спільні проєкти на кшталт "Залізного купола" з США ми можемо навіть і не мріяти.

Нам і надалі надсилатимуть артилерійські гармати без цифрової системи наведення вогню, танки без комп'ютерів та гідної броні. Навіть літаки F-16 до нас прийдуть лише через рік і без сучасних радарів дальнього радіусу дії та необхідної авіоніки.

Ми і далі ображатимемось на партнерів, що ті не надають нам технічну документацію на військову техніку НАТО, без котрої ми не можемо налагодити повноцінне обслуговування та ремонти техніки НАТО в Україні, й будемо возити наші гаубиці та іншу техніку в Польщу і назад на ремонти, втрачаючи місяці часу.

Корупція та непрофесійні кадри в оборонній сфері, а особливо в оборонних закупівлях – це наш основний внутрішній ворог. Він вбиває наших солдатів тисячами і відкидає на роки можливість звільнити окуповані території та

отримати гарантії безпеки від союзників, зокрема швидку перспективу членства в НАТО.

3. Збройні технології, геополітика та виробництво

Світовий ринок зброї працює за своїми особливими правилами, законодавцем яких найперше є США – найбільший виробник та експортер зброї у світі. В Америці запроваджений жорсткий контроль за передачею зброї та оборонних технологій третім країнам, що регулюється програмами ***Blue Lantern*** та ***Golden Sentry.***

Хоча виробниками зброї є переважно приватні компанії, держава регулює кожен їхній крок. Без дозволу уряду США, наприклад, компанія Raytheon не може передати Україні технічну документацію до "джавелінів", а без цього ми навіть розкручувати та ремонтувати зброю не можемо…

А тепер розглянемо гучний приклад ***торішнього арешту Вячеслава Богуслаєва,*** ексдиректора "Мотор Січі" – стратегічного оборонного підприємства України. Роками державним оборонним гігантом, що виробляє двигуни для авіації, керував зрадник, який працював на ворога та зливав своїм координаторам в РФ інформацію про обороноздатність та військові технології України.

Ми десятиліттями вважали Мотор Січ флагманським вітчизняним оборонним підприємством, а воно кишіло російськими агентами.

Наші партнери в НАТО зробили свої висновки. Як вони можуть передавати Україні технічну документацію та інструкції до своїх технологій, якщо рано чи пізно все це може опинитися через корупціонерів та зрадників в оборонному секторі РФ чи Китаю? І якщо таке відбувається в Мотор Січі, де гарантії, що подібні "кроти" не сидять в інших оборонних підприємствах України?

Довіра давно підірвана, і новий міністр оборони, в координації з Мінстратегпромом та новим керівником УОП, мають зробити все, аби її відновити. А це передбачає чистки кадрів на основних державних оборонних підприємствах, відбудову нової якості корпоративних процесів, процедур із захисту доступу до чутливої інформації, контролю за використанням об'єктів інтелектуальної власності, спрощення та інтеграція зі стандартами НАТО сотень застарілих інструкцій МОУ з регулювання оборонного виробництва та замовлення.

Ніхто з провідних виробників зброї в країнах НАТО не буде інвестувати в український оборонний державний сектор та запроваджувати локалізацію свого виробництва, доки така чистка не відбудеться, і доки потенційні інвестори не розумітимуть кадрові процеси та механізм захисту технологій.

4. "Немає гуми – немає війни"

Основним дефіцитним матеріалом в "Книзі Перемоги" Семена Кузнеця під час Другої світової війни була гума. За розрахунками математиків, Америка потребувала мінімум 800 тисяч тонн гуми на рік, аби виготовити достатню кількість літаків, танків, човнів та іншого обладнання, необхідного армії союзників задля перемоги. Але виробнича індустрія та наявні ланки постачання могли задовольнити лише третину потреби.

Для пошуку та закупівель гуми Рузвельт створив окрему ***Гумову Резервну Компанію***. Уряд навіть запустив кампанію пропаганди серед населення із закликом здавати державі непотрібну гуму.

Гумою у нашій війні з Росією є чіпи та рідкісноземельні матеріали. Саме ці компоненти становлять основу "мізків" будь-якої сучасної високотехнологічної зброї, починаючи від простих дронів і завершуючи балістичними високоточними ракетами. Попит на ці матеріали на світовому ринку зброї зараз шалений, адже десятки країн, спостерігаючи за повномасштабним вторгнення РФ в Україну, терміново вирішили поповнити свої оборонні резерви.

Виробники зброї у світі отримали замовлень вже на десять років вперед, але індустрія вперлася в ланку постачання чіпів та критичних сировинних матеріалів.

Ніхто з наших партнерів не координує закупівлю та пошук цих матеріалів задля нашої перемоги, як це організував Рузвельт у 1941 році. Це очевидно, адже війна все ж в Україні, а економіки країн Заходу продовжують працювати у штатному цивільному режимі. І зброю союзники виробляють для посилення своєї обороноздатності, а не нашої. Нам видають обладнання, яке давно вже застаріло і роками було у вжитку.

Головний парадокс полягає у тому, що навіть через 550 днів повномасштабного вторгнення та 8 років війни з РФ Україна все ще не почала закупівлі та пошук через міжнародну технічну допомогу (далі – МТД) критичних для війни ресурсних матеріалів ні у вітчизняного постачальника, ні за кордоном.

Попередній міністр Резніков, напевно, вважав, що в Україні якимось магічним чином мають з’явитися виробники зброї, які самостійно роздобудуть критичні сировинні матеріали, протестують збройні технології та налагодять серійне виробництво. Все, що на думку Резнікова мало робити МОУ – просто укласти контракт.

В Україні за час війни дійсно зародилася приватна збройна індустрія, ***зокрема виробництво дронів***. Проте маленькі "гаражні" компанії-стартапи, засновані

геніальними айтівцями та інженерами, впираються у стелю можливого, і без проактивної політики та допомоги держави не можуть виготовити навіть десяту частину потрібного для армії обладнання. Допомагати галузі зголосився віцепрем'єр-міністр Михайло Федоров, який започаткував проєкт "Армія дронів". Але без системного підходу МОУ, яке би закуповувало рідкісні комплектування та матеріали для виробників і гарантувало довгострокові контракти з можливістю інвестувати прибуток в RnD, Україна ніколи не наздожене РФ. А там, нагадаю, вже налагоджується серійне виробництво цілого ряду серій дронів, включно з іранськими шахедами, які, ***за даними ГУР,*** Кремль планує виготовити близько 1300 штук до кінця 2023 року.

Міністерство оборони України спільно з МЗС, ГУР та військовими аташе при посольствах України в партнерських країнах мали би налагодити оперативне постачання усіх необхідних для оборонного виробництва в Україні рідкісних комплектуючих. Водночас, ОП не призначає вже близько двох років військових аташе в такі стратегічно важливі партнерські країни, як Південна Корея, Норвегія і ще десяток інших.

"Рамштайн комплектуючих" – може бути одним з форматів координації зусиль союзників для передачі Україні необхідних матеріалів для оборонної галузі, зокрема для серійного виробництва дронів. Водночас однією зустріччю в Рамштайні для того, щоб вирішити цю проблему, не обійтися.

5. "Для перемоги варто знати і ворога, і себе" – Сунь-цзи

Задля успіху "Рамштайну комплектуючих" та налагодження серійного виробництва зброї в Україні, МОУ найперше необхідно налагодити систему аналітики, а саме цифрову якісну релевантну верифіковану систему збору потреб від війська, котрої, на жаль, в нас зараз немає. Є лише кладовища, засекречених нікому не потрібних, папірців, які генерує "паперова армія" та котрі збирають пил на поличках у бюрократів та "науковців" з військових інститутів. Це базовий перший крок до розробки "Книги Перемоги" України.

Другий крок – математичний розрахунок наявних виробничих приватних та державних спроможностей в Україні, включаючи ресурсну базу необхідних для оборонного виробництва матеріалів. Сировинна карта України та світу задля потреб нашого війська має висіти на стіні в міністрів оборони, мінстратегпрому, МЗС, керівника Укроборонпрому та в кабінеті президента Зеленського.

Без цифровізації армії неможливо налагодити ефективну логістику, як і неможливо побудувати адекватну систему збору знань про себе і про ворога. Міністр Умєров обнайдійливо ***заявив***, що в основі роботи МОУ буде військовоцентричність.

Є низка питань, на які потрібно відповісти, аби втілити на практиці цей принцип.

1) Які основні причини загибелі наших бійців на першій лінії фронту?
2) Які є основні причини поранень наших військовослужбовців, що це саме за поранення?
3) За який період часу бійці відновлюються та як скоротити цей час?
4) Які медичні евакуаційні машини більш ефективні для порятунку пораненого з лінії фронту?
5) Яка є потреба в медеваках в Україні?
6) В яких умовах краще застосовувати медевак M113, а в яких медичний Humvee?

Це приклади питань, відповіді на які хочуть мати наші союзники, аби мати обґрунтування в передачі нам медичного евакуаційного та реанімаційного обладнання. Ми народжуємо такі відповіді у великих потугах місяцями, бо просто напросто Міністерство оборони України за 8 років війни та 550 днів повномасштабного вторгнення не змогло розбудувати ефективну систему збору аналітики. Цьому є дві причини: некомпетентні люди та застаріла система "державної таємниці".

6. Люди

Розробкою аналітик та державних політик на основі цих аналітик мали би займатися профільні департаменти та відділи в МОУ, але, на жаль,

— **переважна більшість фахівців там або некомпетентні, або корумповані, або і те, і інше.**

— Чого вартує лише вічний керівник департаменту кадрової політики МОУ ***Яцино*** Олег Валентинович, який відповідає за всі кадри, як МОУ, так і Генерального Штабу вже з два десятки років.

Відзначився Яцина ще за часів президентства Порошенка роздачею нагородної зброї таким політикам, як Арсеній Яценюк, Павло Петренко, Ігор Кононенко.

На час воєнного стану Міністерство оборони має унікальну можливість з числа мобілізованих кращих геніальних ІТівців, кадровиків, математиків, економістів, менеджерів країни сформувати найпотужнішу команду, яка працюватиме над "Книгою Перемоги" та її імплементацією.

В нашій країні добровільно мобілізований в лютому 2022 року старший солдат з трьома вищими освітами, вільним володінням іноземними мовами, багаторічним управлінським досвідом сидить в окопі на першій лінії фронту, а всю політику Міністерства оборони визначають часто-густо чиновники, котрі десятиліттями протирають штани, пишуть нікому не потрібні папірці, лякаються від англійської мови та стандартів НАТО і бояться поїхати на передову та зрозуміти реалії війни. Такі люди спроможні написати лише "Книгу поразки". Їм не місце в Міністерстві перемоги.

7. Державна таємниця

Фактично кожен, хто служить в армії, вже наслужив собі на статтю Кримінального кодексу України про розголошення державної таємниці. Кожен, хто коригує вогонь артилерії через встановлену на планшеті "Кропиву", фіксує позиції ворога в системі "Дельта", передає розвідувальні дані через Signal на своєму телефоні – порушує застарілий закон України "Про державну таємницю".

Положення цього закону зовсім не відповідають реаліям воєнного часу, створюють для армії купу перешкод та змушують генерувати тисячі непотрібних папірців. Більш того, законом про державну таємницю в МОУ закривають від зайвих очей всі закупівлі зброї України, що створює ідеальне середовище для корупції та зловживань, про котрі ми писали вище. Законом про державну таємницю обмежують допуск до відповідальних посад в МОУ доброчесних професійних фахівців. Без змін до закону про державну таємницю, жодної ефективної цифровізації в армії та МОУ не відбудеться. І головне, з наявним регулюванням державної таємниці, нам не вдасться написати та втілити "Книгу Перемоги".

***

Усе це – великі стратегічні заходи, які Україна мала робити у попередні роки, принаймні з 2014-го.

Сьогодні перед Умєровим стоїть справді величезна задача – "екстерном" виконати все те, з чим так старанно "тягнув" його попередник та частина міністрів оборони, призначених до нього.

Міністру доведеться змінювати стерті колеса та полатаний двигун в автомобілі, котрий набрав швидкість і так-сяк рухається, але якщо цього не зробити, авто рано чи пізно заглохне і замість "Книги перемоги" ми отримаємо "Книгу поразки".

Дар'я Каленюк, виконавча директорка Центру протидії корупції

***

№ 3.337-4

Міністерство поразки

2023-08-14



МАРІЯ БЕРЛІНСЬКА, *керівник Центру підтримки аеророзвідки*

Зараз у суспільстві активно обговорюється можлива відставка міністра оборони та потенційні кандидати на заміну. Кажуть, що обирають поміж жінок, а серед кандидатур фігурує моє прізвище.

Щоб розвіяти чутки, я вирішила відкрито висловити своє бачення ситуації. Але на березі скажу: концептуально виходити з того, щоб запросити міністром жінку лише тому, що вона жінка – це ідіотизм. Тим паче в такий час.

На таку посаду брати необхідно професійну, порядну людину, незалежно від того, якої вона статі.

1. Жорсткий, але чесний реалізм

Поразка починається з недооцінки ворога. З відчуття, що ми майже перемогли.

Для того, щоб перемогти, нам потрібно вийти з теплої ванни пропаганди та реально зрозуміти, що відбувається. Бо тільки розуміючи об'єктивну ситуацію можна ухвалювати адекватні рішення.

Ми перебуваємо на початку війни з дуже серйозним ворогом.

Росія вміє грати в довгу, і вони будуть йти до кінця. Для них крах у війні означатиме, що вожак слабкий, "царь нєнастоящій". Росіяни можуть пробачити своєму царю все, крім слабкості.

Путін і його оточення не можуть програти цю війну щонайменше через елементарне бажання вижити.

Тому тепер росія робить ставку на те, щоб грати в довгу, на виснаження, адже в нас значно менше ресурсу. Це ставка на те, що в нас закінчиться єдиний непоновлюваний ресурс – це люди. Ставка логічна.

Логіка в тому, що в них населення складає 143 мільйони, відповідно росія має щонайменше в 5-6 разів більший мобілізаційний потенціал.

До цієї математики варто додати те, що росіяни мобілізували до армії десятки тисяч українців з окупованих територій. Тобто значною мірою вони воюють проти нас нашими ж людьми.

А ще додаємо зеків ПВК "Вагнер" і найманців з інших країн, чиї смерті ніяк не впливають на настрої суспільства.

Все разом дає розуміння, що росія всерйоз поки навіть не відчула війну.

Вони тільки починають воювати, тоді як ми вже починаємо закінчуватись.

Вони вкидають у м'ясорубку війни тисячі зеків, тоді як ми втрачаємо об'єктивно найкращих людей.

Що з цим робити? Час заспокійливої пропаганди минув. Прийшов час вести з людьми серйозну дорослу розмову.

Керівництво України, зокрема верховний головнокомандувач має прерогативу і пріоритетне право дати чіткий меседж умовно такого змісту:

"За ці півтора року ми пройшли дуже важкий шлях. Найсильніші світу цього не вірили, що ми вистоїмо кілька тижнів, а ми не просто зберегли державність, а ще й відвойовуємо свої території, звільняємо людей, відбудовуємо спалене ворогом.

Прийшов час всім усвідомити – ворог йтиме до кінця, на виснаження. Війна може бути довгою, на роки. Одна мільйонна армія не зможе виграти війну проти 143 мільйонів. Але народ – зможе.

Війна буде важкою, страшною і виснажливою. Але всенародною і переможною.

Для цього ми будемо виробляти сотні тисяч дронів, щоб воювати технологіями і берегти кожну людину. Для цього кожен чиновник, який вкрав на бруківці, кожен воєнком, який взяв хабар – тут же будуть відмобілізовані в штурмову піхоту на фронт.

Для цього, кожен депутат з Мальдів, кожен міністр, який не впорався, теж піде воювати. Тому що життя депутата, чиновника не коштує дорожче, ніж життя простого українця.

Тому що нам важливо зберегти нашу найсильнішу зброю в цій довгій важкій війні – довіру. Солдати, волонтери мають знати, що все не дарма. Що ми справді разом до кінця.

Тоді кожен з нас стане або бійцем, або волонтером. І такий народ неможливо перемогти.

Тому налаштовуємось на дорослу, чесну розмову, на важку, але всенародну перемогу. І працюємо".

Я впевнена, наші люди розумні й дорослі настільки, що ця правда всерйоз мобілізує суспільство. Саме через розслабленість значної частини суспільства на фронті зараз бракує тих же дронів. А чим менше дронів – тим більше гине людей.

Якщо люди закінчаться, нам доведеться заходити в поразку і сідати за стіл переговорів.

Серед західних партнерів теж достатньо охочих реалізувати саме такий сценарій. Щоб не думати більше про Україну, не відповідати на незручні запитання.

Чесний реалізм – усвідомити: ми можемо розраховувати тільки самі на себе, гинуть лише наші люди. З цим маньяком по ресурсу людей ми сам на сам. Ніхто не дасть нам парасольку НАТО щонайменше через страх ядерної росії.

Тому треба мобілізувати все власне суспільство й гуртом працювати на перемогу. Це можливо здійснити лише через абсолютну довіру – дорослу розмову зі своїми і безкомпромісне покарання покидьків.

І ще. Станом на сьогодні, при тому рівні підготовки й технологічного забезпечення, який у нас є, можливо, варто всерйоз переглянути підхід до контрнаступу. Може, взяти невелику паузу, щоб більше підготуватись.

Я розумію, що літо – ідеальний час, що партнери тиснуть, економіка падає, в США вибори, ворог не на жарт готується, і на окупованих територіях катують наших людей.

Розумію, що володію далеко не всією інформацією, на відміну від нашого військово-політичного керівництва. І дуже легко давати поради, не несучи жодної відповідальності. Тому я і не дозволяю собі давати жодних порад.

Я просто прошу, по можливості, ще раз зважити всі фактори в цьому складному рівнянні.

На війні не буває без втрат. Але і тут включається математика. Можна втратити взвод солдатів за кілька квадратних кілометрів, а можна – бригаду.

Російська стратегія перемоги зрозуміла – їм треба втриматись до моменту, поки в нас закінчаться люди і ми зламаємось.

Ми маємо зберегти людей, навіть якщо звільнимо території дещо пізніше.

2. Слон у кімнаті, якого ми не помітили

В Україні йде найбільша війна дронів у історії людства. Ми вступили у війну ресурсів, в гонку технологій на виснаження. І той, в кого буде більше технологій, хто зможе їх системно застосовувати, той і виграє цю війну.

Поясню на простому прикладі.

Війна – це завжди математика. Як би цинічно це не звучало, чим більше вкладаєш ресурсу в цифрах, тим більший коефіцієнт на перемогу в твоєї команди.

Ми докладаємо всі сили, щоб партнери дали нам достатньо зброї. Дипкорпус країни проводить сотні зустрічей зі світовими політиками, українські активісти стоять на площах західних країн, президент фактично щодня нагадує світовим лідерам, наскільки це критично й терміново.

Рамштайн, "танкові коаліції", адвокаційна кампанія по F-16 – це лише невелика видима частина тієї роботи, яка ведеться українцями по всьому світу.

Я знаю, наскільки це важко, адже сама кілька разів за минулий рік літала в Вашингтон, зустрічалась з більш ніж пів сотні конгресменів, сенаторів, топчиновниками з Білого Дому та Пентагону, щоб переконати дати нам зброю. Більше і швидше.

І от умовна сотня БМП, танків чи гармат вартістю в сотні мільйонів доларів таки затверджена до поставки. Логістика, обслуговування, ремонтна база, підготовка особового складу – це теж мільйони доларів.

Врешті ціною надзусиль техніка приїжджає на поле бою. І десятки одиниць втрачаються за лічені дні.

Тому що російські ударні дрони типу "Ланцетів" чи навіть найпростіших FPV за 500-600 доларів випалюють техніку за мільйони дотла. Все це згорає за секунди, разом із нашими людьми.

Ще техніка підривається на мінних полях. Або і те, і інше одночасно.

Чому так стається? Поясню спрощено.

З одного боку, тому що росіяни добре укріпились і замінували територію. Тому що в них є ефективні ударні дрони і добре підготовлені фахівці. З іншого, тому що в нас майже немає сухопутних роботизованих систем для

розмінування. Немає масового, серійного рішення, яке б "не пропускало" ворожий дрон.

Рішення можуть бути різними – від створення певного захисного купола за рахунок портативної станції РЕБ на кожній одиниці техніки і до систем, які збивають ударні дрони з курсу.

Неважливо, як це технічно реалізувати, суть в іншому: це можливо, однак цього немає.

Техніка на полі бою – це важливо. Але технології – це і є той слон у кімнаті, якого ми не помітили.

Можна стягнути сюди тисячі одиниць озброєння зі всього світу. Але в росіян виробництво вже виходить на десятки тисяч ударних систем, від FPV до локалізованих "Шахедів".

Неважко здогадатись, що буде далі.

3. Працювати з причинами, а не з наслідками

Російський танк виходить на позицію, відстрілює весь боєкомплект, потім ще і ще. Пів села – в руїнах. Сотні вбитих і поранених. Якщо рахувати суто цинічно, з погляду бюджету країни, це сотні мільйонів виплат загиблим, пораненим, кошти на відбудову і викинутий трудовий ресурс з економіки.

Дрон за кілька сотень чи кілька тисяч доларів може знищити цю причину, спалити танк, разом із екіпажем. І питання буде вирішено.

Тому моя солдатська логіка бунтує, коли я читаю новини про сотні мільйонів на озеленення, бруківку, музеї та барабани.

Спочатку зберігаємо людей, а потім усе інше.

Потім відбудовуємо літак "Мрія". Потім створюємо та відновлюємо стадіони і парки тощо.

Все потрібно, економіка має працювати. Але єдине, що ми не зможемо ніколи відновити – це ті хлопці й дівчата, які вже зараз лягають у землю.

Дуже багато моїх посестер не мають рук, ніг, втратили зір, залишились з маленькими дітьми на руках. Тим із нас, хто виживе, доведеться потім усе життя цих людей лікувати й реабілітувати.

Тому працюймо з причинами, а не з наслідками.

Війна тільки починається, а ресурс закінчується. Важливо як ніколи розумно використовувати кожну гривню, кожну хвилину і кожну людину.

Ба більше, у ворога варто вчитись.

Наприклад, зараз вони масштабують збірку дронів по всій країні, найпростіші FPV дрони збирають тисячі рук безкоштовної робочої сили в ПТУ, суворовських училищах, кадетських ліцеях, тюрмах.

Держава централізовано контрактує великі заводи в Китаї на 9-12 місяців наперед. Тож китайцям (окрім геополітичних міркувань) зручно працювати з росіянами навіть з точки зору бізнесу. Ти можеш поставити кілька нових ліній на заводі, якщо в тебе передплата на сотні тисяч дронів на рік наперед.

Росія зробила обов'язковою підготовку по дронах в школах – вони вже готують своїх дітей до війни. До війни розумної та технологічної, де працюють з причинами, а не з наслідками.

Зараз у нас системно працюють десятки виробників, а потрібні сотні. Зараз спроможності виробництва на місяць ідуть на тисячі, а потрібні сотні тисяч.

Навіть по найпростіших FPV дронах (по суті, конструктор лего) розрахунок простий – нам потрібно як мінімум 6000-7000 фахівців.

Станом на сьогодні в нас є умовно 1000 екіпажів. Якщо кожен застосовує всього 1 дрон на день – це 30 000. Є екіпажі, які відпрацьовують по 7-10 апаратів на день і дуже успішно, ці відео потім гріють серце всім українцям. Отже, 1000 на 5 дронів на 30 днів = 150 000 дронів на місяць.

Росіяни активно біжать в цьому напрямку. І коли така кількість дронів полетить нам на голови, ми не зможемо йти вперед. Потрібно мати ефективний, серійний контрзахід. А це питання буквально місяців.

Ми біжимо марафон за правилами спринту. На стійкість і швидкість водночас. Якщо ми хочемо вижити, нам потрібно наздоганяти.

4. Міністерство технологічної поразки

Як би жорстоко це не звучало, але, по суті, ми міняємо людей на квадратні метри і час. Люди на війні виграють нам час, час щоб ми встигли підготуватись. Насправді ціною свого життя і здоров'я вони зберігають шанс вижити своєму племені.

Треба чесно визнати – ми не були готові до війни такого масштабу.

Готуватись потрібно насамперед технологічно, адже людство рухається в сторону війн роботів, нейронок, штучного інтелекту, систем ситуаційної обізнаності, інтелектуальних систем наведення, автоматизованих систем управління боєм etc.

Міністерство оборони цей час втрачає.

Чому так сталось?

Відсутність компетентного, відповідального лідерства. Поясню, що це значить на конкретних прикладах.

З 2020 по 2021 рік міністром оборони був Андрій Таран. Ця людина просто втратила для всіх нас півтора року часу. Рідкісна некомпетентність, помножена на конфлікт із Генштабом.

Олексій Рєзніков став міністром оборони 4 листопада 2021 року. До повномасштабної залишалось 4 місяці. Вже з жовтня всі західні ЗМІ писали про вторгнення, себто кожна кухарка в світі була поінформована. Тим паче був поінформований міністр.

До того часу в нас вижили буквально 5-6 якісних виробників БПЛА. Всі інші зійшли з дистанції ще десь у 2016-2017 роках через відсутність системної державної політики й фінансування.

Так от, коли ми говоримо про компетентне лідерство, передусім йдеться про розуміння, що дрони будуть визначальним фактором у цій війні. І маючи 4 місяці часу, потрібно було контрактувати всіх, хто був на ринку, на сотні комплексів.

Ми мали ще кілька місяців, щоб втягнути комплектуючі, був ще невеликий ресурс по часу. Паралельно треба було негайно спрощувати процедуру для всіх охочих виробляти дрони й давати чіткий сигнал інженерам: ось кошти – закупляйте комплектуючі, робіть, ми все купимо.

5. Що відбулося в реальності?

Міністерство законтрактувало на 2022 рік лічену кількість бортів. Тих же "Лелек" було придбано буквально кілька комплексів. Те саме стосувалося й інших виробників.

А коли після повномасштабного вторгнення РФ Міністерство було готове купляти все й у всіх, то сталася прикра дрібниця – довелося чекати місяцями, поки виробники замовляли й чекали на комплектуючі. Тому перші місяці ми воювали майже без дронів.

Ба більше, навіть за 9 місяців після вторгнення міністр не розумів, як застосовуються дрони на війні, чому весь передній край вимушений спиратися на китайські "Мавіки" і яка катастрофа була б без них:

"Але не ідеалізуймо "Мавіки". У мене в закупці "Мавіків" немає, щоб ви розуміли. Військові не сприймають, вони називаються нашими генералами "весільні дрони". Знімають весілля цими дронами…"Мавік" живе добу-дві

максимум, якщо його серйозно використовують. Але давайте без ілюзій: цей дрон не змінить ситуацію на полі бою".

Міністра критикували за визначення "весільни дрони", але тут я з ним якраз згодна – дрон справді весільний.

Важливо інше. Міністр в грудні 2022 року коментував: "Цей дрон не змінить ситуацію на полі бою". Дрон, на якому і досі тримається вся перша лінія оборони. Але в перші місяці не було навіть "Мавіків", держава їх теж не купила. Було лише те, що почали віддавати фотографи, журналісти, туристи, магазини техніки. Критично мало.

Читайте також: ***"Крайній цинізм": що не так із заявою Міноборони про виробництво дронів***

6. Як ми це перекривали?

Людьми. Розвідували, штурмували живими людьми. Їх вбивали, ми посилали наступних. І так тисячами.

Ну і процедуру для виробників спростили аж у вересні 2022-го. А запрацювала вона толком у жовтні. Тобто минув майже рік від призначення міністра.

Спрощенням міністр, до речі, досі дуже гордиться. І правильно робить. Ще ж якби вчасно.
Загалом Міністерство і досі стоїть в позиції пасивного покупця – "ви нам принесіть, покажіть – якщо воно літає, ми, можливо, купимо". Цей час давно минув.

Чиновники Міністерства мають усвідомити: головна людина в країні зараз – інженер, а чиновники – це лише обслуговуючий персонал за наші податки.

Чиновник має зробити все, щоб інженери виготовили сотні тисяч своїх "Ланцетів", "Шахедів", протиракетних систем, РЕР, РЕБ, необхідного програмного забезпечення.

Чиновник має зрозуміти, що саме від інженера зараз залежить життя і його сім'ї (якщо сім'я в Україні).

Інженерні рішення збережуть життя сотень тисяч наших людей і знищать стільки ж ворога.

Справдливості заради варто сказати, що Міністерство оборони – об'єктивно складне, неповоротке і бюрократизоване. Справитись важко, далеко не кожна людина це потягне.

Тому крім сильного міністра оборони має бути сильним весь уряд. Кожне міністерство зараз має частково виконувати оборонні функції, планувати свою роботу, тримаючи питання оборони на першому місці.

Міністерства мають ходити за виробником і питати: чим тобі допомогти?

В тебе проблема завезти комплектуючі? Давай ми дамо супровідний лист, поїдемо з тобою на завод за кордон.

Тобі важко пройти Митницю? Поїхали вирішувати, давай спростимо правила завезення.

В тебе немає приміщення, потрібна бронь інженерів, треба верстати на "Укроборонпромі", швидкі кошти на комплектуючі? Тримай, тільки нарощуй масштаб.

Потрібно невідкладно консолідувати закупівлі імпортних комплектуючих, створити стратегічні запаси двигунів, модулів зв'язку, навігації, автопілотів, авіоніки, літієвих батарей, оптики тощо. Тому що ми повністю залежні від імпортних комплектуючих, і локалізація виробництва – предмет окремої державної політики в рамках розвитку галузі.
Необхідні прямі централізовані закупівлі від держави, зняття всіх перешкод по ввезенню і виробництву, дерегуляція і так далі. Одним слово, робота з виробниками однією командою.

Наразі така проактивна позиція по військових технологіях у Міністерстві справді є. Тільки не оборони, а цифровізації. Але самі вони, при тому що Мінцифри не є профільним міністерством і має 100500 інших задач, точно це не витягнуть.

7. Хто натомість?

Особисто я давно змирилась з тим, що ті, хто десятки років вів до провалу оборонної галузі, не понесуть за це відповідальність. Ні за здачу ядерної зброї (принаймні тактичну ми могли утримувати), ні за ракети й літаки, які ми віддали росії і якими нас зараз вбивають. Ні за провал супутникової програми etc. Хоча прізвища цих людей легко гугляться.

Тому в мене немає жодних ілюзій щодо того, що ті, хто занапастив галузь військових технологій, понесуть за це хоч якусь відповідальність. Немає такої статті в Кримінальному кодексі – "просрав галузь військових технологій". Є статті за корупцію, та це вже окрема тема.

Але принаймні політична відповідальність має наступати. Треба мати совість і йти з посади.

Я розумію, чому після всіх корупційних скандалів міністр і досі на посаді.

Про це часто говорять і його колеги:

1) лояльний до Офісу президента, вміє приносити тільки гарні новини і навіть погані видавати за гарні або просто не озвучувати;

2) гарний комунікатор, налагодив зв'язки з партнерами і виголошує на фуршетах з ними доволі дотепні тости. Що скажуть всі – і друзі, і вороги, – якщо під час війни зняти міністра?

3) не знайшли альтернативу.

Справедливості заради треба віддати належне, на міжнародних переговорах міністр справді робив багато, щоб Україна отримала зброю. І він справді гарно комунікує з партнерами. Однак це не позиція топуправлінця в найскладнішому Міністерстві під час наймасштабнішої війни з часів Другої світової. Це позиція амбасадора по зброї. І таких амбасадорів зараз багато не буває.

Щодо можливої кандидатури на цю посаду. Я не повірю, що на багатомільйонну країну немає чесної людини з серйозним управлінським досвідом і вмінням ухвалювати непрості рішення.

Варто подивитись на людей, у яких є конкретні досягнення в кар'єрі, які вибудовували великі бізнес-процеси, організації, компанії, що визнаються в Україні та за кордоном.
Гарна освіта, досвід адвокації на міжнародних переговорах, конкретні досягнення у допомозі фронту.

Навіть за ці 1,5 року людина має показати, що конкретно вона зробила для оборони, в математиці війни завжди є вимірювані KPI. Вже не кажучи про тих, хто працює з 2014.

Це не має бути кадровий військовий – ставити військових на такі позиції неправильно в основі. Військові мають воювати: проводити розвідку, аналізувати інформацію, розуміти оперативну обстановку, планувати операції, готувати особовий склад і техніку тощо. Міністр же має забезпечити військовим все необхідне для ведення війни.

Чи може стати міністром жінка? Звісно. В десятках успішних країнах міністри оборони – саме жінки, і все гаразд – армії забезпечені.

Але міністром жінка має ставати не тому, що вона жінка. А тому що вона є професіоналом. І не тому, що лояльна і позитивна. А тому що готова поставити своїй команді задачі, дедлайни і нести жорстку відповідальність за результати.

Те саме стосується і чоловіків. Компетентне лідерство – не про стать, а про віддану службу своєму народу. Особливо в цей найскладніший історичний момент, в найважчий час нашої історії.

P.S.

Щоб одразу припинити чутки – я не маю жодних політичних амбіцій і не претендую на жодні посади. Після вторгнення я одразу повернулась із США, бо це мій обов'язок бути в цей час зі своїми людьми.

Однак я маю сильне бажання, щоб цей текст був почутим. Приведу для прикладу кілька своїх цитат з минулих років, адже я люблю, розвиваю, вболіваю за військові технології вже 10-ий рік. Не для того щоб стояти в позиції "я ж казала", а просто щоб почули і повірили, принаймні зараз:

1) 2016 рік: "Пташка" на замовлення. Як працює аеророзвідка на передовій, "Українська правда"
2) 2017 рік: Марія Берлінська: Україна – єдина країна, де волонтери займаються аеророзвідкою, "Громадське"
3) 2017 рік: Аеророзвідниця Марія Берлінська: "У мене немає поняття "мрія", є поняття "завдання", "Дзеркало тижня"
4) 2018 рік: Волонтерка Берлінська: Перед загрозою великої війни кожна людина має вміти зібрати автомат, "Українська правда"
5) 26 січня 2022 рік, за місяць до вторгнення: допис на особистій сторінці в Fb

P.P.S.

Все, що знає і вміє наша волонтерська команда в кількасот людей – з радістю ділимось, передаємо, допомагаємо притомним людям всередині держави.

Віримо, що тимчасово заміщаємо частково функції Міністерства оборони, поки всі процеси все ж таки запрацюють системно. Бо безмежно і безкомпромісно віримо, що робимо спільну справу.

Марія Берлінська

***

№ 3.338-1

"Одеса не мультикультурна, вона одноманітно російськомовна", - Ярослав Грицак



2024-08-29

Марія Литянська

Одеса важлива і те, що відбуватиметься у місті впливатиме на країну. Але чи є у нас стратегія і де ми поставимо Одесу на карті світу? Кого ми поставимо на карті нашого міста? На ці питання шукати відповіді та знаходити їх мають містяни, але ми можемо почути погляд на нас збоку і користуватися досвідом міст та країн, які вже пройшли свої трансформації. Дивіться та читайте ексклюзивне інтерв'ю з науковцем, істориком і публіцистом Ярославом Грицаком.

***

— Європейське суспільство - не влада - готове до змін через російсько-українську війну?

— Чому Одеса – це метрополія?

Метрополія – це місто, яке більше за себе. Одеса – це обласний центр, але він звучить набагато далі за Одесу. Впливи Одеси, оця велика територія – це і є метрополія. Вона, як акула в ставку - не вміщається, їй потрібна більша площа. І таких місць насправді є дуже небагато. Це переважно не столиці, бо там політична влада акумулює, а метрополія бере іншим. Переважно економікою і культурою, або освітою. Найближчі метропольні міста - це Вроцлав або Гданськ у Польщі, меншою мірою Краків. В Америці – Нью-Йорк або Сан-Франциско.

В Україні, напевно, тільки дві історичні метрополії - Львів та Одеса. Є інші міста, які мали б бути метрополію - Дніпро. Але не став, не мав щастя, бо, по-перше - промислове місто, а по-друге, в радянські часи - це було закрите місто. Спробуй брати ресурс, якщо це закрите місто. Може, найближчим є Харків, де дуже багато було і зараз є вищих навчальних закладів, де збираються багато людей з всіх областей, але чогось бракує. Тому що метрополія, крім того, що збирає ресурс, ще й збирає людей з великих просторів. Переважно ці люди різного етнічного та релігійного походження. І тому метропольні міста вони дуже мультикультурні та багатоетнічні.

Якщо дуже просто сказати, у XIX столітті критерії метропольного міста - опора та університет. Це означає те, що воно має щось, чого інші міста не мають. Я скажу без перебільшення, що такі міста значною мірою визначають, що буде робитися з країною.

— У випадку Одеси – це питання економіки чи культури?

— Першочергово - вихід до моря. Тому що ми знаємо, що Одеса існувала до цього часу, були поселення, навіть були кораблі якісь, але не було масовості. Тому що Одеса – це молоде місто зі старою історією. Є дуже багато речей в нашій території. І ця стара історія полягає в тому, що географія має велику роль та вплив, тому що Одеса знаходиться на одній з крайніх західних точок великого євразійського степу, який починається в Маньчжурії, йде через Монголію, через південь росії, приходить великою смугою через Україну і закінчується в Угорщині та на Балканах. Оце Румунія і болгари - великий пас. І це пас, в якому весь час ходять кочівники - зі сходу на захід. Ця частина степу має свою особливість. І саме тут був такий пункт притягання цих кочових народів.

Що це означає? Це степ, який сусідує з морем, але він відрізає цю частину, яка є аграрною. Де живе осіле населення, виробляється зерно, інші продукти. Ця територія має величезний потенціал. Природні умови, доступ до моря. Аграрні цивілізації мають свої переваги, але мають свої недоліки. Тому що одна з ознак мореплавних народів - майже всі мають письмо. Аграрні народи не потребують письма.

Одеса з’явилась тоді, коли ці всі три площини зійшлися: північний ліс, степ і море. І це відкрило цю частину до Середземномор'я, а це до XVIII століття був найбільший торговельний осередок європейської цивілізації. І коли з’являється якесь місто, таке як Одеса, з портом, то одразу воно починає бути містом-хабом. І тут маємо італійців, греків, євреїв, вірменів, українців, поляків, росіян - не знаю, кого ще пропустив. Очевидно, що всі вони мають своє представництво, якусь групу.

Але ця територія найбільше заселюється українцями. Тому що коли зникає загроза степова, ці території північні, сільські, які мають брак землі, масово

переселяються сюди. І до кінця XIX століття вся ця територія, за винятком Криму, має український етнічний характер. І це вже створює певний земельний конфлікт. Тому що питання, а чия це земля, а чиє це місто? І це є те, що відрізняє такі міста від інших. Тому що, скажімо, якщо це на заході Європи, там колонізаційні та міграційні процеси закінчилися десь більш-менш походами вікінгів. Там все стабілізувалося, а тут ці процеси тривали до XIX століття.

Тобто ця територія, з одного боку, є дуже креативна, тому що знаходиться багато культур. Але з іншого боку це територія, яка має конфлікти. Тому що важко визначити, чи є це місце, чия це територія. І кожна влада, яка тут була, байдуже Римська, Османська імперія, Радянський Союз чи тепер Україна має певні проблеми. Тому що треба ще освоїти культуру. Найдовше тут просування йшло з російською імперією і Радянським Союзом, але обидві імперії впали, тому що вони були неефективні. І тепер виникає питання, а де ж Одеса знайде своє місце в цьому просторі, коли обидві імперії зникли?

— Чи можна в Одесі побачити справжню мультикультурність?

— Одеса не мультикультурна, вона одноманітно російськомовна. Це не є мультикультурність. Якщо хочете побачити мультикультурність, то йдіть до Сан-Франциско, чи до Нью-Йорку. Якщо ви були в Нью-Йорку, то знаєте, що в Нью-Йорку є італійське та українське село, єврейський квартал чи чайнатаун. Ти ходиш з одного місця в інше, бачиш, як там ця культура існує. Починаючи з кухні, закінчуючи театром.

Звичайно, всі вони здебільшого говорять англійською мовою, але на місці - своєю мовою.

Це мультикультурність. І це є виняткова креативність Нью-Йорку. В

Одесі цього немає.

Я не бачив, щоб на Грецькій вулиці жили греки. Ефект імперськості полягає у тому, що імперія насадила на цю мультиетнічність одну культуру.

— Що із львівського процесу декомунізації варто б позичити, адже він розпочався значно раніше?

— Львів не перший декомунізувався. Якщо хтось хоче скаржитися на перейменування, то всі скарги адресувати Робесп'єру і французькій революції. Це вона перша почала цей процес.

Є дуже просте правило, з певного часу: чия влада, того і вулиці. І це, майже всюди процес, який відбувається останні двісті років.

Наймасовіше перейменування, яке було в Одесі, Львові чи у Криму було радянським. Про це зараз забувають. Радянський Союз, по суті стер стару

пам’ять, засадив ці всі маркси та комсомольські вулиці, знищивши всі старі, органічні назви. У тому числі й місцеві назви, які вважалися невідповідними пролетарській ідеології. У місто, яке дуже мультикультурне насадили одноманітну культуру. Тому що імперія, це про однорідність. Умовно, вулиця Маркса чи проспект Леніна або пам’ятник Пушкіну має бути в кожному місті. Правда ж? Міста втрачають свою особливість, і дуже особливо метропольні міста, тому що вони тоді стають дійсно обласними центрами. У тому сенсі, що тоді яка різниця між Одесою і Житомиром? Це, в принципі, те саме. Ти проходиш ті самі місця і навіть не здогадуєшся, що це місто може мати іншу структуру.

Радянський Союз дуже закритий. Це закрита система, Холодна війна, з Заходом і таке всі інше. Це як чайник, що кипить, а його притискують кришкою. З часом чайник не витримує і вибухає, і чим сильніше кришка натискається, тим більший цей вибух. Тобто кожна політична криза та зміна політичної влади приходить до того, що змінюються назви вулиць.

Радянський Союз упав у Львові раніше, ніж у всьому Союзі.

Тому що у нас в березні 1990 року під час перших демократичних виборів до влади прийшла опозиція. Вона почала перейменування. Воно тривало два роки, і це працювала міська комісія істориків, які робили пропозиції, що проходили на міську раду. Вони обговорювалися - це було у публічному просторі, в газетах і дуже гострі дискусії. Навіть у Львові перейменування не було легке, тому що це завжди емоційно.

Тому що, знаєте, хтось приймає з болем, що зникають старі пам'ятники, не тільки якогось Радянського Союзу. А це, скажімо, місце, де зустрічали перше кохання. Це все стирається. А з другого боку є бажання насадити свої. Причому дуже часто є приватні бажання, бо те, що було дуже характерно для Львова, що багато родин хотіло, щоб були вулиці, які називалися їхніми предками. Тобто ми це пережили. Зараз про це вже ніхто майже не згадає. Тому що пройшло вже майже 30 років. І про це вже ніколи не кажуть, усі заспокоїлися.

Ви зараз через це проходите. І я хочу сказати, що це процес завжди емоційний, досить важкий, конфліктний, але з ним можна жити. Це не є якась смертельна хвороба, а радше дитяче захворювання, яке треба пережити, щоб дістати повний імунітет. Головне, як на мене, те, щоб ви змогли дійти консенсусу. Щоб різні групи могли себе впізнавати в цьому місті, що воно знову не набуло однорідності, як за радянського часу. Але це вже не мені говорити, ви маєте в самі робити.

— Ми змінили все російське, імперське на українське, але чи дивимося ширше?

— Ви - одесити чи громадськість, чи міська рада - не знаю хто, проґавили свій шанс. Тому що є закон, який зобов'язує, що всі ці дискусії мають тривати протягом року. Якщо вони не ведуться протягом року і немає рішення, тоді автоматично воно переноситься на обласну раду. І зараз те, що ви маєте - це те перейменування, яке пропонує обласна рада.

2) — Друге, що треба сказати, що більшість пропозицій готувалися одеситами. Склад комісії, якщо не помиляюся 9 осіб з 10 - одесити - не львів'яни чи харків'яни приїхали перейменовувати. Це було ваше рішення.

3) — По-третє, в таких речах, звичайно, будуть певні, скажімо, російські перегини. Буде бажання зняти ті вулиці, які могли б не зніматися або давати назви, які не будуть пізнані. У нас це також було. При тому всьому, що у Львові більшість вулиць є національні, я дуже гордий, що є вулиця Джона Леннона. Покажіть інше місто в Україні, яке має таку вулицю. Чому? Тому що була група молодих людей, які наполягали, щоб така вулиця була і Львів був пізнаваний на карті світу. І це пройшло.

Я знаю, що в Харкові була така спроба у 2014 році - перейменувати Леніна на Леннона. Це не вдалося. От що це має бути. Звичайно, Львів має більшість вулиць, які є українські. І особливо це сталося після війни. Тому що багато імен з російськими прізвищами, авторів, зокрема останній Чехов, якого мені дуже шкода, бо я вважаю, що цілком пристойний, нормальний, російський автор, але його також перейменували. У нас дуже багато єврейських, польських, німецьких назв - тобто це якось відображається. Важливо, щоб все було на цій карті.

Те, що у вас є Грецька і Польська вулиці, вулиця Качинського - це дуже добре. Питання, хто ще у вас на такій карті є? Хто ще буде пізнаватися? Скільки ви маєте відомих одеситів, які походять з міста і мають вулиці в Одесі? Тому що більшість у вас, і знов таки, без образ, з відомих одеситів, є тільки російськомовні. Є багато англомовних одеситів, одеситів з Ізраїлю. Де ці одесити на цій карті? Тобто таке враження, що Одеса - була російським імперським містом. Жаботинський у своїх спогадах пише, що це місто насправді було російськомовним, але не російським. Тому що ти ходиш з кварталу до кварталу, як в Нью-Йорку.

Я б так сказав, що мають бути три рівні назв. Нижчий рівень – локальні. Вулиці, яких більше ніде немає - тільки у цьому місті. Скажімо, у Львові є Личаківська вулиця - величезний символ для поляків, українців і євреїв - це місцевий топонім. Другий рівень – це вулиці національні, які вкажуть на приналежність міста до цієї території - держави. Тому що все-таки це держава, нація, і Одеса не є поза державою. А третій рівень – це глобальний. У цьому рівні мають бути також і російські назви, але не домінувати, а сусідувати з іншими назвами. Питання, як ви це відтворите. Я не знаю, тому що це питання до вас.

— Ви зазначали, що Садовий – це проєкт, а не лише мер. Чи можлива така ситуація для інших міст?

— Садовий сам мав всі таланти та харизму. Власне, це так і було, тому що спостерігали за ними й казали, що з нього може бути добрий мер, якщо в нього вкласти зусилля, дати певну ідею.

Навколо Садового створилася певна структура і кількість людей, які на нього працювали та на його концепцію. Він же не приходив просто як Садовий - мер міста, він прийшов з готовою концепцією. Тому що проблема з Львовом була можливо та, яка зараз є в Одесі. Одесу слабше знаю. Проблема зі Львовом була в тому, що він закривався. Львів дуже сильно потерпав від зміни свого статусу. Тому що коли прийшла радянська влада, то перетворила Львів на промислове місто.

Львів ніколи не був промисловим містом. Після 1940 років стає багато заводів, фабрик, робітничої сили. Зникає Союз, вмирає промисловість і зникає ринок праці. Багато людей опиняється без праці та виїжджає, або просто вимирає. Місто руйнується, ти просто бачиш це, бо воно не має джерел звідки брати прибутки. І знаєте у двохтисячних роках, хто пам'ятає Львів - це був вигляд злиднів і розпачу. Були декілька мерів, але вони вважали, що це добре може і є, тому що Львів – це остання фортеця українськості. Що далі - це невідомо що. Це не Україна, це комунізм, це радіація, російське - закритися і триматися, як у фортеці. Ми бідні, але горді.

Садовий прийшов з іншою концепцією, що місто треба відкрити. Тоді воно може виживати, коли місто збирає ресурси з більшої території. Він не боявся польськості. Львів завжди казав, що він сходив проти Заходу. Наприклад, Львів відкрився дуже на поляків і була акція примирень - дуже важлива. Також він відкрився на схід України. Тобто ідея умовно кажучи, що Львів має бути містом, яке функціонує не в межах Львівської області, а в території, починаючи з Донецької області, закінчуючи у Вроцлаві. Метрополія збирає ці всі ресурси.

Зокрема, що дуже вдало сталося, якщо ви приїжджали до Львова, то він став центром туризму для молоді, особливо зі сходу України. Коли ще українці мали брати Шенгенську візу, то казали, що Львів - це Європа без Шенгену. Приїхати до Львова на вихідні молодим парам - типу як в Європі. Бо що дуже важливо. Львів змінив концепцію, він став сервісним містом. Замість міста промисловості, став містом кав'ярень, туризму, ресторанів, ІТ, хабів - інтелектуальним центром.

У той час ми мали дуже схожий досвід з Вроцлавом. Львів колись був польським містом і став українським, а Вроцлав був німецьким, а став - польським. І Вроцлав має таке ж відчуття, що це остання фортеця польськості проти німців. У нульових роках до влади прийшов новий мер, надзвичайно

розумний, інтелігентна молода людина, який сам був доктором математики, професор Руткевич, який сказав, що так не працюватиме: "Ми мусимо відкриватися на весь світ". Він сказав, що мусять приймати польську, німецьку культуру, як частину вроцлавської культури. Мало хто це знає, але Вроцлав має найбільшу кількість Нобелівських лауреатів, але всі вони були німцями. З погляду Руткевича це не проблема, вони всі з Вроцлаву. Знов таки, місто відкривається. Тобто ідея хабу, метрополії, яка працює на великий простір. Він не може замкнутися в межах того адміністративного району, який йому дається.

Одна з таких дискусій, яку ми мали, тому що бачили, що майбутнє Львова є в туризмі, що це буде стратегія, де місто стане центром туристичного хабу. Ми вважали, що це помилкова стратегія, тому що Львів буде мати туристів, і досі має багато туристів, але вони дешеві, які не залишають багато грошей в бюджеті. А це означає, що вони не дають стільки гроші, які могли б відновлювати інфраструктуру міста. Місто буде амортизуватися. Тобто місто буде підупадати. Треба інший тип туризм, який буде високоякісний і дуже дорогий. У випадку Одеси та Львова дуже схоже. Обидва міста мають оперний театр - прекрасні приміщення, але чи роблять в Оперному вистави, балет чи оперу, до якої може приїхати людина з Києва чи Стамбулу? А це дуже важливо.

Я дуже люблю Італію і коли був у Вероні влітку, там є великий римський амфітеатр, який на літній сезон перетворюють на велику сцену, куди ангажують світових зірок. І вони відробляють цей сезон за великі гонорари, але місто дістає дуже великі прибутки. Якщо ти маєш оперний театр і дуже добру групу, яка ставить: режисера, директора, оркестр, топові співаки, ти повинен мати інфраструктуру і для цих туристів. Мати добрі ресторани та готелі. Це все має лишатися.

Це та стратегія, яка полягає в тому, що культура має значення.

Не просто туризм. Ти можеш робити щось інше - дуже важливе. Тому для нас важливо було мати те, щоб Львів став таким собі інтелектуальним хабом, містом конференцій, симпозіумів.

І останнє скажу, що у Львові цю роль виконує Український католицький університет. Тому що це платформа - незалежна, якісна. І я не знаю, як би зараз Львів функціонував без УКУ. Садовий завжди любить УКУ, бо знає, що це його символ і це дійсно якісність. І я весь час скажу, моя мрія, щоб щось подібне поставили в Одесі. Щоб була постійна платформа, де була достатня насиченість інтелекту, яка б зробила відкритість і могла б приваблювати ці речі. Тобто йдеться про візію. Що буде Одеса в майбутньому світі? А після будувати стратегію і так, як це має бути. І ми ці всі стадії пройшли. Садовий був лідером цього. Але, звичайно, на нього працювало дуже багато людей.

Але цьому, власне, будується добре лідерство - ти збираєш людей, які мають працювати на тебе.

"Головним дерусифікатором України є сам путін. При чому ця дерусифікація не тільки в Україні, а й у всьому світі відбувається". Продовження інтерв'ю читайте тут.

***

№ 3.338-2

"Ми пройшли найнижчу точку війни", - Ярослав Грицак



30 серпня 2024

Марія Литянська

Чим схожі міста метрополії та чому для ворога Одеса залишається такою бажаною. Про вибір національної ідентичності, довіру інституціям та особистостям, які шанси дає війна. Дивіться та читайте про "Братів Гадюкіних" і Ліверпуль в продовженні ексклюзивного інтерв'ю з науковцем, істориком і публіцистом Ярославом Грицаком.

"Одеса – це молоде місто зі старою історією". Початок інтерв'ю читайте тут.

***

— Можливо, це мені здається, що вимальовується новий зв’язок між Одесою та Львовом в плану комунікацій, культури та перетину інтелігенції. Ваша думка?

— Ну, перш за все знаєте схожі оперні театри. Їх будувала одна й та сама компанія. Тому схожість є. Так, ми метропольні та інстинктивно пізнаємося. Коли ми приїжджаємо до міста, метропольний статус ти можеш не пояснити, а інстинктивно його вбачаєш. Тому що щось є в тих будинках. Ти бачиш, що місто мало інший статус. Колись мало великі ресурси. І ці ресурси тут залишалися. Таке саме є у Львові.

Питання, чи ми не знищимо комунікації? Тому що дивіться, дві речі є. Хто б там не казав про дерусифікацію, ми повинні признати, що дерусифікатор в Україні зараз є путін. Це він дерусифікує. Тому що у його виконанні російська культура та мова - це мова агресії, причому глобальної загрози. Я повторюю думку мого приятеля, який сам є професором в Единбурзі - соціальним лінгвістом. Дуже проста теза, яка мені до голови не прийшла: немає ні одної російськомовної країни, яка була б демократією. Є англомовні, німецькомовні та іспаномовні країни. Навіть Гонконг є демократією. Що не так з російською мовою? Та нічого не так з російською мовою. Вона нормальна, інша мова є, але не функціонує як ця культура. Тому що зараз російська мова та культура – це мова агресії. Це мова браку свободи. Це територія, де забороняють Ютуб. Всі хто має інші думки або вмирають, або сидять зараз у в'язниці. Це дуже важливо. Тобто головним дерусифікатором України є сам путін. Про чому ця дерусифікація не тільки в Україні, а й у всьому світі відбувається.

Мало це хто знає, а й статистика це показує. Минулого року вперше російська мова вибула з-поміж десяти найбільших мов світу. Знаєте, хто замінив? Португальська. Португальська мова має більше не тільки носіїв, але й людей, які обирають цю мову для навчання. Російська втрачає свою привабливість і перестає бути глобальною мовою. Тому що путін закриває росію, робить таке гетто, закручує росію в консервну банку. А жодна країна не може так функціонувати.

Натомість Україна зараз є дуже глобальна, тому що те, що робиться тут - вирішує долю не тільки України, а величезного простору. На мою думку, зараз є один такий ще простір, який має такий самий рівень впливу на політику - це ізраїльсько-палестинський конфлікт. Можливо, з’явиться Тайвань. Якщо ми зараз хочемо йти у глобальний світ, то Україна є кращою платформою, ніж росія. Тому що росія закривається, а Україна відкривається.

Я не кажу, що це обов'язково станеться. Але чи ми скористаємося - дуже важливо. Тут багато, що треба зробити. Так само як ми робили це у Львові. Треба мати певну візію і стратегію для самої України. Але моя теза, чому Одеса дуже важлива. Тому що те, що буде робитися в Одесі, сильно впливатиме. Формула яку задасть Одеса вдало чи не вдало - буде впливати на

те, що буде з самою Україною. Я не маю сумніву, я можу це навіть розказувати та факти наводити, що головною мішенню атаки чи джерелом прагнення, скажімо, таким бонусом для путіна є Одеса. Він це не раз заявляв.

Насправді територія за яку найбільше переживали та найбільш вразлива була – це Одеса, а не Донбас, навіть не Крим. Можливо, Харків, але йдемо в Одесу більше, бо це Чорноморський берег. Це ключове. Тому що ідея путіна відрізати Україну повністю від моря. Так само як це робили степові народи. Дуже важливо, що Україна мусить мати доступ до великого глобального світу і через цей простір. Тому що зараз в глобальному світі все більшу роль відіграють люди. А Одеса – це ключ також і до Києва.

— З'явився новий середній клас, який над цим працює.

— Він бізнесовий. Це люди, які працюють в сервісній економіці - IT, медіа. Цей клас двомовний і навіть тримовний, бо англійська мова входить в цей простір. Цей клас зараз бурлич називається. Він ще не сформований, бурлить, шукає свою ідентичність. Він дійсно задає ці всі процеси.

Але, що дуже важливо, я повернусь на досвід Львова. Тому що у Львові ми створили добровільну групу експертів, дуже різних галузей. Починаючи з істориків, кінчаючи бізнесом і екологією, які щомісяця збиралися з власної волі та обговорили стратегію Львова. Ми не мали готової візії, стратегії. Це не так, що Грицака інтерв'ювали, ми дуже довго працювали. Ми працювали майже 24 роки. Тут важливо, щоб була така група - хтось зацікавлений в зрості цього міста. Бо якщо залишати місто само на себе, то воно буде таке, як воно зараз є. Можливо так і добре, можливо так і в комфорті жити, але тоді треба позбутися мрій, що Одеса – це метрополія. Одеса просто стане ще одним обласним центром. Може менш вигідним чи більш вигідним, але це не буде метрополією.

— Багато людей обирали українську ідентичність задовго до подій російсько-української війни в менш сприятливих умовах, коли за це можна було заплатити волею та життям. Чому, що вони знаходили в українськості?

— Національна ідентичність не є етнічною ідентичністю. Люди можуть мати етнічну ідентичність, а не національну. У Польщі була така категорія, як поляк єврейського походження. Бо нація і походження – різні речі, які часом не збігаються. Нація – це завжди мати вибір. Тому що ми про себе думаємо, що якщо ми народилися українцями, то всі наші предки народилися українцями. Ні, насправді.

Я знаю, хто у мене в родині першим був українцем. Хоча я сам з Галичини - серце бандерівського краю, але знаю хто перший в моєму роді назвав себе українцем. І цей вибір мав вплив на всі наступні покоління. Тобто треба

приймати, що хтось з нас народився в родині, де були 2-4 покоління українців, а хтось тільки тепер це вибирає. Але майже завжди національна ідентичність - не вроджена, а вибіркова. Якщо ви не вибрали самі, то за вас хтось вибрав цю ідентичність.

Дуже багато тих, хто обрав українську ідентичність, не були українцями за походженням. Перш за все, Україна була дуже мультиетнічна територія, про що ми говорили, особливо Південь. По-друге, що було дуже привабливе в Україні – список великий. Петро Могила був молдаваном, Капніст - греком, Шептицький та Липинський - поляки, Шевельов - німцем. Дуже багато цих випадків. Тому що є щось в українській ідентичності, якесь страшенно дуже привабливе. Я маю аспіранта, який зараз на фронті. Він пішов у перші дні добровольцем на війну. Він сам з Криму, був російськомовний. Вирішив перейти на українську, коли потрапив на Майдан у 2014 році. Тому що він каже, що ніколи не чув такої солідарності та любові. Це настільки привабливо, що він зрозумів що українець. Десяти років йому для цього вистачило.

В імперському виконанні українці - шаровари та галушки, щось таке сільське. Насправді це не той тип українськості, який творили українці у XX столітті. Той самий Шевельов чи інші. Тому що вони творили інше, що Україна є чимось іншим, не як у російській культурі, бо ця культура була ідеєю свободи, волі. Люди мають вибір, і вони цим вибором користуються.

Дуже добре це написав, мабуть, знайте, такий Оксфордський професор Тімоті Ґертон Еш, який з 1969 року слідкує за місцевими процесами. Власне, він був один з тих перших, коли ще молодий аспірант з Оксфорду приїхав описувати якісь історії Східної Німеччини, і він потрапив у цю хвилю революції 1969 року, коли падав комунізм. Він страшно закохався у цю частину світу, він це досі переживає. І зараз в центрі його уваги Україна, тому що він вже бачить те, що робилося в 1969 році у комуністичному світі. Там також вибрали волю, а зараз Україна вибирає волю. І він каже, що для нього українська ідея, власне, визначається словом воля. Бо саме слово воля має подвійне значення, означає і свободу, і прагнення жити у свободі - тобто воліти чогось.

Це дуже добре писав Павло Алеппський - син патріарха антіохійського, який приїжджав через цю територію в 18-му столітті, їхав до москви. Батько їхав за грошима, щоб отримати собі свою патріархію. Він їхав через територію України - тодішньої козацької держави, а потім приїхав до росії. І він так сказав, що в Україну їдуть за свободою, а в росію - за грошима.

І мабуть, ніде це свобода так не втілюється, як саме на Півдні України. Тому що, знаєте, це, як казали, оце відчуття степу, моря і синього неба. Де, як казав, степ з Богом промовляє. Це майже метафізичне відчуття, яке дуже добре прописано, скажемо, в польській романтичній школі. Для них Україна – кочова територія свободи. Це, можна так само кажучи, що для американців

територія дикого заходу - постійні пригоди. Не просто свободи, але боротьби за свободу. Наявність якоїсь групи, у якої ця свобода є.

Чим цікаві, власне, досвід Одеси та півдня російської імперії тодішньої, щоб тут не було кріпацтва. Ми забуваємо, що ця територія була абсолютно вільна. І через це тут маємо такі цікаві феномени. Так багато людей: Махно, Донцов, Бабель і всіх інших. Люди, які в різний спосіб, але цю свободу символізують.

Це відчуття загострилося. Війна стала поштовхом, завдяки якому ми побачили цю країну, але це не було так поширено до 2022 року.

Я багато їжджу майже 30 років. Чим більше я їжджу по світу, тим більше подобається Львів. Тим більше розуміння, наскільки це комфортне місце для життя. Звичайно, що укласти певні ресурси та зробити це саме з Україною. Багато моїх знайомих іноземців, їх просто пре від України.

Я не кажу, що це буде вічно. Це напевно зникне. Але зараз це вікно можливості, бо це все як віск, як пластилін – воно все плавиться на наших очах. Ми можемо впливати на це все. Тому що зараз будується та майбутня Україна, де будуть жити, припускаю ваші діти, онуки та всі інші. Коли ви будете розповідати ці всі історії їм, вони будуть вам заздрити, що ви жили в такі цікаві часи.

— Яким інституціям довіряє суспільство зараз, адже з 2022 року ситуація змінилася?

— Дуже просто. Топова довіра зараз у армії, соціологія це показує. Далі йде волонтерський рух. Трохи менше церква.

Сильно впала довіра до будь-яких інституцій влади. Був короткий момент у 2022 році, коли вперше українці почали вірити владі - такого що не було. Тому що умовно кажучи і влада, і суспільство працювало на одному паливі - це було самозбереження, рятування країни.

Мають бути інституції, яким ви довіряєте автоматично. Ви ж довіряєте Новій пошті, чи підписуючи документи через Дію, Католицький університет? Тому що знаєте, що воно покладено на правильних принципах і дуже важливо як ці принципи працюють. Жодна з цих структур немає корупції. Треба будувати такі інституції, які можуть давати довіру.

Дві речі важливі для довіри. Перше – багатство суспільства. Чим багатше суспільство, тим більше довіри. Суспільство, яке мало довіряє є бідним. Бідність і брак довіри – між собою пов'язано, це як курка та яйце.

А другий принцип це великий розрив між доходами. Чим вищий розрив, тим менше довіри. Тому що люди хочуть довіряти комусь тому, хто схожий на них самих. Ідеально - це країни, які мають середній клас, скажімо, Скандинавія.

Ти не маєш там ані бідних, ані багатих. Це більш-менш такий середній клас і там довіра дуже висока. Я не бачу жодної принципової культури, яка б це не могла досягнути.

— Але ж має бути людина-символ?

— Зараз найбільше довіри до Залужного. Якби зараз були вибори, Залужний їх легко виграє. Було б те саме, що партія Зеленського в 2019 році. Питання, чи він піде у політику і чи формується партія - ми не знаємо. Суспільство зараз шукає нового лідера. Добре те, що воно вважає, що неможливо і не треба змінювати лідера під час війни. Але є відчуття того, що суспільство потребує нового лідера, тому що умови змінилися і суспільство проєктує свою довіру на когось іншого.

Одна з тез Маніфесту сталого миру про те, що будь-який мир, який не прийме українське суспільство – неможливий. Як утримувати настрої, аби від затяжної втоми суспільство не погодилось на будь-що, лише б закінчилася війна?

Я вважаю, що це ідеал. Це не те, що реально буде, а те, до чого ми маємо прагнути. Причому хочу сказати, що багато пунктів маніфесту ідеалістично здійснилися. Ми ставили питання про арешт путіна - це здійснилось. Це довга перспектива, коли ми цього досягнемо - ми не знаємо, але важливо це окреслити.

Українців можуть змусити до миру, який їм не буде подобатися. І тоді ми маємо загрозу нестабільності, громадського конфлікту, не виключаю громадянської війни. І питання, як цього уникнути.

Я вважаю, що ми пройшли найнижчу точку війни, яка десь була у березні-квітні-травні, коли не було озброєння, росіяни наступали. Але дивіться, як змінюється настрій з подіями у Курську - це важливо. Має бути десь надія, яка працює. Ця війна надовго. Я дуже хочу, щоб помилявся, але я не бачу, як вона може скоро кінчитися.

В цій війні у нас були і великі хвилі ентузіазму і великі хвилі депресії. У мене одна порада для себе і для всіх інших - вийти на якесь певне плато. Не надто зачаровувалися, потім розчаровувалися. Треба звикати до того, що маємо в цьому режимі жити досить довго і навколо цього будувати.

Усі знають цю книжку Франкла про концентраційні табори. Хто гине найпершими? Ті, хто вважає, що це буде коротко, швидко. А потім ті, хто думає, що це буде довше. Виживають ті, хто вписується у цей стабільний процес. Тому нам треба до цього готуватися. Треба готуватися, що, на жаль, поки росія є така, яка є, а вона довго буде така, ми будемо жити у цьому стані.

— Європейське населення, яке жило понад 80 років у мирі розуміє, що наша війна змінить і їх?

— Залежить, про яку Європу говоримо, вона дуже неоднорідна, як і Одеса. Зараз Одеса, може, більш однорідна, ніж Європа. Якщо Британія, то британцям не треба пояснювати, що робиться в Україні, бо це резонує з їхньою історією. Те, що вони мали у 1940 році, коли Британія була єдиною, яка боролась проти нацистського режиму, який оволодів, по суті, всією Європою. Тут не треба їм пояснювати. Дуже схожа ситуація в наших сусідів: в поляків, чехів, у наших всіх балтійських сусідів: Литва, Латвія, Естонія. Як не дивно, і це дуже приємно, це Німеччина, яка зробила карколомний стрибок. Треба розуміти, німці вони сказали, що нічого не будуть слати, може, каски. Яка велика зміна сталася в Німеччині. Але інший тип країни, який дуже підтримує - Фінляндія, Швеція і Норвегія. Тобто вимальовується щось таке, як лінія Північ-Південь.

Північ Європи розуміє дуже важливу загрозу і вважає, що треба перебудовувати. На Британії більш сильно помітно, яка вважає, що війна надовго і готова допомагати Україні довго. І маємо Південь, який красивий, але безнадійної наївності люди. Я дуже часто буваю в Італії в зв'язку з різними обов'язками, і я кажу, що італійці просто безнадійні. Звичайно, там є багато італійців, які розуміють, але більшості не пояснити, ради чого українці так довго борються. Головна претензія - чому так довго воюють, чому досі не закінчили? У їхній уяві Зеленський винний тому, що так довго. Не путін, а Зеленський, бо Україна мала би давно здатись. І це мало би жити. В мене таке відчуття, я не маю твердої соціології, але ці європейці, які освідченні - вони проукраїнські. Ці європейці, які не є освідченні - переважні популісти. Їм глибоко байдуже, що буде з цим світом.

Щастя для України, що переважно на виборах виграють партії, які представляють перших, а не других. Тому що бачимо вибори, які були останні - в червні цього року, то до влади знову в Європарламенті пройшли партії проукраїнські. Навіть праві партії, які пройшли, залишаються проукраїнські. Тобто тут, я вважаю, що тренд є. Тренд досить стійкий.

Очевидно, що наступні п'ять років до європейських виборів він збережеться. Єдина велика проблема, що це все на словах, а від слова до діла...

І питання, чи тому, що це брак політичної волі, чи просто тому, що Європа не готова до такого розвитку. Тому що Європа була надто заспокоєна. Є таке правило, що якщо маєш три покоління, які не пам'ятають що таке війна, то вони вважають, що її зовсім бути не може. Тобто виникає враження, я би сказав, загрози дуже сильної.

Європа за останні роки сильно роззброїлася і не має такого потенціалу. Тобто єдине, що рятує Європу, це Америка і НАТО. Чи треба створити європейське

військо? Принагідно, що так. Чи треба збільшити видатки на військову промисловість? Так. Але виникають ще нові питання, чи є зараз у Європі існує достатньо кількість людей, які можуть фізично працювати - руками? Європа має дуже перескочити зараз, багато речей зробити, але вона мала це зробити раніше. Тому що для мене Європа – це постійна криза. Європа живе від криза до криза. Від воєн до воєн і інших процесів. Але що є дуже добре, що відрізняє європейські кризи від російських, вони завжди кінчаються якоюсь новою розв'язкою, яка підносить Європу на інший рівень.

З росією маємо весь час коло, то Микола II, то путін, то Сталін і воно ніяк не виходить. Скільки росію не пробуй нормалізувати, вона вертається в ГУЛАГ і таке інше. А Європа має цей потенціал. Я раніше інше казав, що Європа сильно потребує кризи - прибратися. Я дуже сподіваюся, що ця війна стане такою можливістю, щоб Європа змінилася. І я вважаю, що коли Україна буде входити в Європу - це буде інша Європа, не та, яка була перед початком війни.

— Які шанси для нас дала така криза, як війна?

— Війна – це найрадикальніша криза, яка може бути.

Війна дала євроінтеграцію. Тому що останні понад двадцять років, ми чули від Брюсселя слово ні - у кращому випадку асоціацію. Минуло три місяці війни і увімкнулося зелене світло на євроінтеграцію.

Друга річ є, що війна має зрівняльнювальний ефект. Від війни страждають всі, але пропорційно найбільше - найбагатші. Тому ми бачимо, як на наших очах, не то, що зникає ієрархічний лад, але сильно послаблюється. Крім цього війна дає можливість швидкої зміни еліти. Приходять молоді люди - вдається чи ні - це інша справа. Ефект Зеленського чи Сирського вважається важливим, бо це навіть тип командирів, як би там не говорили.

Я маю таку тезу. Якщо дивитися на Україну, треба розуміти, що це молода національна держава. І тому ми не маємо рівняти Україну з сучасною, а з молодою Францією чи Польщею. Бо Польща здобувала незалежність, то додамо 300 років і будемо бачити, що сталося з країною за той час. Польща пройшла і через вбивство президентів і страшну корупцію, і навіть на якийсь час зникла з карти світу, тому що була війна і відродилися.

Чи Фінляндія, чи Франція початку 19-го століття, чи та сама Америка. І ми бачимо типові кризи молодих держав. Тому що молоді держави - нестабільні, вони виникають зі старих імперій. Молода еліта приходить до влади, яка мусить виробити певні правила гри. І це приходить до громадянських конфліктів, включно з війнами. Також дуже часто ці молоді держави стають об'єктом старих хижаків, які нападають.

Ми не маємо жодної успішної держави сучасності, яка б не пройшла через те, що приходить зараз Україна. Декілька років воїн, потрясінь і революцій. В

середньому кажуть, що триває 50 років. Це дуже середній показник. Часом і довше ставалося. Франція - 100 років, поки вона це все сформувала.

Але ще дуже важливо, що без цього не можна. Тому що старий режим вмирає дуже повільно.

Війна створює цю можливість, ситуацію, коли з'являється розуміння, що гірше вже бути не може. Треба щось радикально міняти. Тому що я маю таку цинічну тезу, що люди ліниві і з власної волі нічого не роблять. Вони мають бути в сильній стресовій ситуації - кризи.

— Ви прийшли у навушниках, що зараз слухаєте, можливо, Одеса вас наштовхнула на щось?

— Я слухаю братів Гадюкіних. Це мій улюблений гурт - найкращий український рок.

Просто згадую всі їх пісні, хочу книжку написати. Причому дуже важливо підкреслити, що це той момент метрополії. Брати Гадюкіни створили образ Бандерштадту. Але, якщо ми дивимося, хто вони, то Кузьмін – лідер - це російськомовний єврей, який приїхав до Львова і став українським музикантом. І це ціла історія, я хочу про це книжку написати, який він в кінці став українським лідером найбільш відомого українського гурту. Музика далі звучить. Може в Одесі щось таке є? Є ж одеські якісь пісні, навіть Утьосов. Я не про те, що він мій улюблений, але, я вважаю, що порядна музика. Чи зараз Одеса дістане якусь музику? Я не знаю.

Я старий бітломан - і за віком, і за стажем. The Beatles – це ефект Ліверпуля - метрополії. Це абсолютно один до одного копія того, чим була Одеса і зараз є. Це був найбільший імперський порт, через який Британія вела свій зв'язок зі світом, який одночасно був і мультикультуральний. Якщо знаєте, то всі учасники гурту - ірландці, які потім ставали британцями. А ще це була достатньо бандитська культура, їх називала скаус. І оце як ходять одеські анекдоти, то так і про них говорили. Як скауси роблять яєчню? Спочатку крадуть яйця. Оце те саме. Тому що чим зараз знаємо Ліверпуль без "The Beatles" ? Більше нічого, тому що всі забули про цю пам'ять. Але має бути щось. The Beatles - це зараз індустрія Ліверпуля. Британія перестала бути імперією, а Ліверпуль перестав бути таким метропольним портом. Стало чимось іншим - культурним центром для такого покоління, як я і для світу.

Про Одесу: "Тобто ця територія, з одного боку, є дуже креативна, тому що знаходиться багато культур. Але з іншого боку це територія, яка має конфлікти". Початок інтерв'ю читайте тут.

***

№ 3.339

Сьогодні розглянемо ще один аспект функціонування НБУ під час війни або хто кого має фінансувати



2024-09-07

Кущ

Отже, просте питання - хто має бути гаманцем Уряду під час війни, якщо залишити зовнішню допомогу поза дужками (бо вона сьогодні є, а завтра її немає).

Таким гаманцем для Уряду має бути центральний банк країни, в нашому випадку - НБУ.

На початку війни, у 2022 році, здебільшого, так і було.

Але

— ситуація кардинально змінилась у 2023-му році. Може так повпливало призначення Андрія *Пишного* на посаду Голови НБУ чи просто так співпало - судити не берусь.

Але

— у 2023-му році вже не НБУ фінансував державу в особі Мінфіну, **а Міністерство фінансів, тобто держава, фінансувала НБУ!**

Для умов війни це "унікальний випадок", який не має історичних аналогів та навіть віддалено подібних аналогій в інших країнах.

Тут НБУ дійсно "вляпався" в історію монетарної політики країни, яка веде виснажливу війну.

Отже цифри і лише цифри, жодних оціночних суджень.

1) — У 2023 році до загального фонду державного бюджету від НБУ у вигляді прибутку за попередній рік надійшло лише 35,9 млрд грн

При цьому,

2) — Мінфін у 2023-му році перерахував НБУ відсотки за військовими облігаціями та іншими видами зобов'язань у розмірі 121 млрд грн.

Таким чином,

3) — **від'ємне сальдо розрахунків НБУ та Мінфіну склало 85,1 млрд грн на користь НБУ.**

Нічого не нагадує вказана цифра?

— Всі ці кошти, тобто більше двох мільярдів доларів в еквіваленті були перераховані НБУ на користь банків за депозитними сертифікатами.

В 2024-му році НБУ перерахував у державний бюдет знову відносно мізерну суму свого прибутку - лише 38,6 млрд грн, хоча затверджений Радою НБУ прибуток регулятора склав 76,6 млрд.

Тобто рівень перерахування прибутку НБУ в державний бюджет склав лише 50%.

А загалом,

1) — **за 2,5 роки війни НБУ перерахував банкам величезну фінансову дотацію у вигляді відсотків за своїми депозитними сертифікатами - 227 млрд грн або майже 5,5 млрд дол в еквіваленті.**

Фактично

2) — **мова про *«скриту емісію грошей на користь банків»*, хоча емісією Нацбанк у нас любить лякати дітей на ніч.**

Кому пішли ці кошти, може державним банкам?

Візьмемо показник за два роки - 2022 та 2023-й.

Банки отримали 174 млрд грн, з них

1) — приватні банки - 117,6 млрд грн, а

2) — державні - лише 57,1 млрд грн.

І це при тому, що

3) — державні банки складають в структурі банківської системи України від 55% до 60%, якщо брати за рівнем активів чи пасивів.

Тобто

4) — **займаючи в загальній структурі банківської системи 40% приватні банки та їх акціонери отримали 67% доходів за депозитними сертифікатами Нацбанку, а державні банки з питомою вагою у системі в 60% отримали лише 33% доходів від НБУ.**

Якась модель Парето, вибачте, Пишного.

До речі,

— за каденції Андрія Пишного прибуток НБУ у 2023 році скоротився на 44% у порівнянні із рівнем прибутку за 2022 рік.

В той же час,

— комерційні банки у 2023 році отримали історично рекордний прибуток у розмірі 83,2 млрд грн (за сім місяців 2024-го вже 83,2 млрд грн).

Це означає дуже просту річ:

— **збитки НБУ у вигляді відсотків за депозитними сертифікатами трансформувались у прибуток комбанків за цими ж фінансовими інструментами.**

Як вам,

— **«приватизація прибутків та націоналізація збитків!»**

Схема - дисцилят.

І постійно виринає **цифра у два мільярди доларів**, немов хтось її "намалював".

***

№ 3.340

Как я и писал, списание госдолга Украины составило всего лишь 37%.



2024-09-04

Кущ

Хотя реально должно было - не менее 50% (с учетом форс-мажора войны).

Но здесь есть хитрость, на которую «почему-то согласился» на Минфин (почему???):

1) — кредиторы получат назад 12% списанного понарошку долга в 2028 году, если динамика реального ВВП Украины будет не меньше прогноза МВФ (а кто сомневается, на кону 2,8 млрд дол).

То есть

2) — в реальности списано 25% долга (если не брать во внимание хитрожо...сть участников переговоров).

Многим странам, даже без фактора войны списывали больше.

Однозначно,

— **это неудача нашего Минфина, которую будут выдавать за "победу".**

«Украина богатая, все отдаст…»

***

№ 3.341

Віталій Кулик наводить цікаві дані



2024-09-09



Денис ***СЕМЕНОВ***, *політичний філософ*

1) — **В 1991 році ми мали 1,5 чиновника на 1.000 чоловік населення.**

2) — В 2014 - 7,3 чиновника на 1.000.

Це при зменшенні населення.

3) — В 2024 році (за виключенням Міноборони та ЗСУ) ми маємо 8,1 чиновника на тисячу чол.

Я навіть боюся порахувати скільки "опосередкованих експлуататорів" припадає на тисячу працездатного населення, з того яке ще лишилося в країні?

Думаю, тут йдеться не стільки про опосередковану експлуатацію - оскільки чиновники в більшості своєї - люди, що підпадають під експлуатацію так само, як і решта населення і тільки досягнення межі корупційних можливостей - тобто, потрапляння на посаду, де можна збирати ренту - переводить людину до статусу експлуататора.

> 1) — Звісно, цей шар у нас доволі товстий - навіть дільничний міліціонер може збирати ренту.
>
> 2) — Але менше з тим питома частка чиновництва у нас - люди бідні і - якщо вживати марксистський термін - експлуатовані.

Вищим начальством, яке або отримує ренту по корупційній вертикалі, або просто прикриває за допомогою підлеглих власні корупційні оборудки.

Небезпека в іншому.

Тут треба звернутися до кліометрії Пітера ***Турчина*** - американського дослідника, що

> **— пророкує розвал Америки, але й виводить статистичне правило для доволі значного періоду історії.**

Правило таке:

— занепад, розвал і фрагментаційні процеси в рамках суспільства починаються тоді і лише тоді, коли в суспільстві одночасно спостерігається:

1) перевиробництво еліт, а 2) народні маси одночасно зубожіють.

Це ключовий момент.

В ідеалі в в цьому випадку потрібна (навіть жахливо таке вимовляти!) громадянська війна, щоб еліту вичистити кількісно

— як було, припустимо, в Англії 15 століття, коли клани Алої та Білої Рози влаштували національні розборки.

Зростання чиновництва в Україні - симптом перевиробництва еліт. Кількість зростає відповідно до так званого "***закону Гребера***"

— будь-яке ліберальне скорочення держапарату, ліквідація інститутів, міністерств, відомств, регулюючих органів призводить лише до збільшення їхньої чисельності.

Але **в суспільстві грандіозний попит на те, щоб бути чиновником.**

При чому тут відразу декілька когорт.

Перша -

— це захоплені молоді люди, які щиро вірять у цілющу силу "реформ" і поповнюють ряди "соросят", "голосят" і інших "реформаторів. Очі в них перестають "горіти" доволі скоро, залишається лише цинізм і якщо є - вміння заробляти гроші.

Друга когорта -

— з самого початку цинічні люди, які розуміють, що в Україні лише близькість до держави гарантує стабільний прибуток, персональний добробут і елітарне становище. При цьому вони так само отримують і повагу соціуму.

Так-так!

Ми чиновників не любимо абстрактно, в цілому, загально. Конкретній жеж людині, яку зустрічаємо на життєвому шляху, тим більше - від рішення якої залежимо - будемо виказувати якомога більшу повагу.

Втім, чиновництво далеко не єдиний симптом перевиробництва еліти.

До еліти хочуть потрапити бізнесмени

- вони не йдуть у чиновництво, натомість дужеи близько, якомога ближче намагаються з певними чиновниками *«подружитися».*

Якщо подумати, ніхто не буде заперечувати, що

— 90% успішності нашого бізнесу - це наслідок зв'язку з державними чиновниками і надання бодай якихось, але привілеїв.

Звісно, трапляються виключення. Але вони лише підкреслюють правило.

Надзвичайна ипопулярність юристів і економістів у вузах країни - теж симптом перевиробнитва еліти.

Не всупають на інженерні спеціальності не тому що не знають математику (хоча через це теж), а тому що впевнені:

— вивчення сопромату чи фізичної хімії, не кажучи про більш практичні речі в ПТУ - це майже гарнтоване потрапляння в цілком залежні суспільні шари, і тільки юридчно-економічна підготовка дасть бажане - статус самостійної людини.

Люди, чия самооцінка простіше, прагнуть потрапити в сферу безпосереднього обслуговуванння еліти - перукарі, масажисти, няні, гувернантки, викладачі англійськоі.

***

№ 3.342

Кількість дезертирів вже наближається до 200 тисяч



Дезертирство [ред. | ред. код]

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

Дезерти́рство, **дезерція** (лат. *desertio*) — самовільне залишення місця військової служби, самовільне залишення військової частини або місця служби військовослужбовцем з метою ухилитися від військової служби, а також нез'явлення з тією самою метою на службу у разі призначення, переведення, з відрядження, відпустки або з лікувального закладу.

Дезертирство є одним зі злочинів, пов'язаних із несенням офіційної військової служби. У випадку, якщо дезертирство сталося у воєнний час, законами деяких країн може кваліфікуватися, як зрада Батьківщині.

2024-09-08

Бойко

Народний депутат Руслан ***Горбенко*** – колишній депутат Луганської міської ради від «Партії Регіонів», а нині слуга невідомо якого народу – заявив, що, начебто, за час війни з української армії дезертирувало 80 тисяч військовослужбовців. Це, м'яко кажучи, брехня: народний обранець просто не в курсі справжньої ситуації на фронті. Насправді 80 тисяч (точніше, 78330) – це лише кількість кримінальних проваджень, внесених у ЄРДР за статтями 407, 408 КК України.

А кількість дезертирів вже наближається до 200 тисяч.

Тільки за серпень 2024 року було зареєстровано 6,8 тисяч кримінальних проваджень за фактом самовільного залишення місця служби, а реєструється не більше третини випадків, оскільки ДБР принципово приховує злочини проти встановленого порядку несення військової служби (бо в ДБР розслідують лише справи, які можна вигідно продати) і командирам військових частин доводиться судитись з ДБР, щоби зобов'язати слідчих внести в ЄРДР відповідне повідомлення. При цьому навіть зареєстровані кримінальні провадження не розслідуються, а дезертирів ніхто не шукає.

Я з лютого 2024 року неодноразово писав, що фронт впаде через масове дезертирство, пояснював причини, називав винуватців

> **- міністр оборони 1) — Умєров, генеральний турист 2) — Костін і директор ДБР 3) — Сухачов.**

Але замість того, щоби

> **— негайно виправляти ситуацію, призначити замість Костіна, Умєрова та Сухачова притомних керівників, відновити військову юстицію, створити систему дисциплінарних батальйонів і визначити підслідність у кримінальних провадженнях за ст. ст. 407, 408 КК України за національною поліцією (передавши поліції від ДБР відповідні матеріальні ресурси),**

у парламенті додумались

> **— декриміналізувати дезертирство й оголосити, що тепер дезертира взагалі не притягуватимуть до відповідальності, навіть якщо він випадково потрапить у поле зору правоохоронних органів.**

Наслідки для фронту будуть катастрофічними.

***

Нагадую, що я писав, наприклад, 9 квітня 2024 року:

«Щоби переконатись, які наслідки для України матиме перебування випадкових людей на посадах генерального прокурора та міністра оборони,

достатньо заглянути в офіційну статистику на сайті Офісу генерального прокурора. Тільки за І квартал 2024 року за ст. ст. 407, 408 ККУ (самовільне залишення військової частини та дезертирство) зареєстровано майже 13 тис. кримінальних проваджень (якщо бути точним, то 12776). Враховуючи, що ДБР принципово не вносить в ЄРДР повідомлення командирів військових частин про вчинені кримінальні правопорушення, реальна кількість злочинів, щонайменше, втричі більша. Але якщо навіть припустити, що за І квартал 2024 року дезертирувало тільки 25 тис. військовослужбовців, це означає розвал фронту.

Масштаб дезертирства пояснюється, по-перше, ліквідацією в Україні військової юстиції в 2019 році. Це була ідея Андрія Богдана (пам'ятаєте такого царедворця?). В американському посольстві тоді знайшлись гроші для проведення чергової «реформи прокуратури», треба було придумати, під яку програму ці гроші могли б покласти собі в кишеню друзі Богдана (Рябошапка, Касько, Чумак, Шабунін, Лємєнов і ще з десяток пройдисвітів), тому придумали ліквідувати військову прокуратуру, а всіх прокурорів, які не подобаються Рябошапці, взяти й звільнити без жодних законних підстав.

Ця афера не тільки коштувала державі сотні мільйонів гривень, які треба виплачувати незаконно звільненим, але й призвела до безладу в армії, де тепер нема кому наглядати за правопорядком і розслідувати злочини проти встановленого порядку несення військової служби. У цьому також нескладно переконатись, зазирнувши на сайт Офісу генпрокурора – через повну неспроможність Костіна організувати досудове розслідування з 13 тис. кримінальних проваджень щодо дезертирів у І кварталі 2024 року про підозру було повідомлено тільки в 125 провадженнях, при цьому можна не сумніватись, що більшість повідомлень про підозру була просто відправлена поштою за останньою відомою адресою проживання дезертира. Тобто, дезертирувати можна безкарно – залишай, солдат, зброю, уїжджай додому і нічого тобі за це не буде.

Друга причина розвалу фронту – призначення на посаду міністра оборони пана Умєрова, який має таке ж відношення до військової справи, як нафталін до виробництва тістечок. Оскільки Умєров уяви не має, що таке армія, він організував масове влаштування в Міноборони на посади всіляких «експертів» військовозобов'язаних, які переховуються від ТЦК, та військовослужбовців, які ухилились від військової служби й щодо яких зареєстровані кримінальні провадження за ч.4 ст. 409 КК України. Приклад Шабуніна є кричущим, але таких як він тисячі. Бо Умєров намагається переконати армію, що на передовій служать тільки ніщеброди, сільський люмпен і придурки на кшталт автора цих рядків, які добровольцями пішли на фронт у перші дні війни. А для нормальних пацанів є теплі місця в Міноборони, у НАЗК, у пересувних цирках тощо.

Але чомусь – Умєров ніяк не може зрозуміти чому – на фронті ніхто не хоче помирати, коли перед очима приклад військовослужбовця за мобілізацією Шабуніна, який фіктивно рахується на службі, отримує грошове забезпечення (з початку війни ЗСУ виплатили цьому ухилянту 1,5 млн. грн.), живе в Києві та заробляє на місяць 5 тис. доларів на «боротьбі з корупцією». Тож не треба дивуватись, що загальна кількість дезертирів вже сягнула, за моїми скромними оцінками, 130 тис. військовослужбовців.

Якщо хто думає, що замість Шабуніна буде служити поповнення, примусово набране після ухвалення нового закону про мобілізацію, то смію запевнити – не буде ніякого поповнення незалежно від того, що нардепУки запишуть у той закон. Це так не працює – щоби Лещенко грав у нічних клубах Києва, Шабунін займався бізнесом, Шерембей фіктивно рахувався на військовій службі, Лємєнов з Жернаковим щось там радили Умєрову, а бидло (саме так до нас, військовослужбовців ЗСУ, ставиться міністр оборони) за них служило.

Так не буде. Запам’ятайте цей твіт (с)»

***

№ 3.343

Порушення на мільярд, тендери і космічні зарплати керівників: що приховує ДП "Антонов"?



Відео

2024-09-02



*Надія **Рогальська**, Шеф-редактор порталу СтопКор*

Держаудит встановив у діяльності ДП "Антонов" фінансові порушення майже на мільярд гривень: можливі "схеми" збагачення і до чого тут чинне керівництво

Керівництво – "оновлене", а проблеми – старі? У квітні 2022 року на стратегічному держпідприємстві "Антонов" змінився топменеджмент. Новий гендиректор Євген ***Гаврилов*** взявся перевіряти роботу попередників і виявив імовірні порушення на майже мільярд гривень.

Але є нюанс:

— сам *Гаврилов* перейшов на нову посаду з позиції заступника, і без його відома ймовірні фінансові схеми навряд чи могли б бути реалізовані.

Отже, хто саме збагатився на закупівлях ДП "Антонов"? І за що чинне керівництво держпідприємства отримує мільйонні зарплати?

Подробиці – у журналістському розслідуванні Ігоря Хмурого для СтопКору.

***

Отже, про які саме збитки та імовірні фінансові порушення йдеться?

"Компанії завдано збитків більш ніж на 16,5 млн грн. Через бездіяльність колишнього керівництва підприємство недоотримало понад 840 млн грн.

Сума необґрунтованих додаткових витрат становила майже 51 млн грн.

> Загалом аудит встановив фінансові порушення майже на мільярд грн", – озвучив Євген ***Гаврилов*** у коментарі виданню "Економічна Правда".
>
> Проте, як випливає з розповіді авіаконструктора легендарного літака АН-225 "Мрія" Анатолія ***Вовнянка***, вказані порушення могли мати місце, коли сам Гаврилов посідав крісло заступника тодішнього директора.

"Нинішній керівник – ***Гаврилов***, який зараз – був першим заступником ***Бичкова***. Тому яке "попереднє керівництво"? Це казочка для дурнів", – зазначає пан Анатолій.

Нагадаємо, велике інтерв'ю з конструктором перлини українського авіабудівництва – літака "Мрія", якого майже знищив ворог, – СтопКор оприлюднив ще торік.

Серед іншого йшлось і про вартість потенційного відновлення "Мрії".

Пан ***Вовнянко*** розповів, як нове керівництво спочатку хотіло мільярди, але потім у декілька разів вгамувало апетити. Хоча й останню цифру конструктор "Мрії" вважає завищеною у рази.

> — "Цифри, які вони називають, не лізуть у жодні ворота. Спочатку казали, що їм потрібно 3 мільярди для того, щоб побудувати нову "Мрію", і що ці гроші ми стягнемо з росіян. Потім почав виступати я та інші експерти з тих, хто хоч трохи розуміється в економіці й літакобудуванні. І ось останні заяви ***Гаврилова*** про те, що потрібно мінімум 500 мільйонів євро, вже трохи з'їжджають до реальної цифри, але все одно на цьому хочуть дуже сильно підзаробити", – наголошує він.

За першою оцінкою ***Вовнянка***, зробленою одразу після того, як показали знищену "Мрію" (коли було ще невідомо, які фрагменти літака вціліли), на відновлення авіалегенди необхідно від 150 до 190 млн доларів.

> 1) — За уточненою оцінкою, з урахуванням вцілілих частин – близько 100 млн доларів.

Таким чином,

> 2) — **кошторис "Антонова" завищений щонайменше у 5 разів.**

Аби не бути голослівними, команда СтопКору вирішила перевірити це твердження.

У процесі збору інформації журналісти отримали кілька кейсів внутрішньої інформації. Ідеться про тендери, які на "Антонові" під прикриттям війни здебільшого проводять за механізмом прямих угод.

> — "Це передбачає таку процедуру, що замовник направляє запити до організацій, які можуть їм запропонувати товари або послуги. І обирають серед запропонованих комерційних пропозицій найкращу на їхню думку, яка відповідає їх вимогам. Тобто замовник самостійно обирає, які компанії будуть брати участь у цій закупівлі", – пояснює аналітикиня СтопКору Анастасія Бондаренко.

Про які саме закупівлі йдеться?

Один з яскравих прикладів – кондиціонери.

> — У вересні 2022 року "Антонов" укладає з ТОВ "Промекс" договір на понад 7,5 мільйона з ПДВ. Приводом стала службова записка, яку узгодив заступник Гаврилова, та, за інсайдерською інформацією, його кум – Віктор Авдєєв. При цьому навіть згідно з внутрішнім конкурсом за системою прямих угод обрали найдорожчий варіант з трьох. Різниця між пропозиціями ТОВ "Промекс" та найдешевшим варіантом склала приблизно 2 мільйони без ПДВ.

У листопаді того ж року особисто Гаврилов підписує договір з компанією "Юкойл" на 9 млн грн без ПДВ. Наймасштабніша позиція – масло марки "Turbo Oil 2380".

> — "Антонов" заплатив понад 1000 гривень за кілограм, при обсязі понад 6,7 тонни. Як встановили журналісти, аналогічне масло у роздріб коштує в інтернеті вдвічі дешевше, і це – з урахуванням вартості пакування у банки та різниці обсягів.

Йдемо далі.

У серпні 2023 року компанія "Ресурс Груп" виставляє "Антонову" рахунок на 28 млн грн, без ПДВ – майже 23,5.

— Одна з позицій – круглий титановий пруток марки ОТ4-1 діаметром 100 міліметрів вартістю майже 4 тис. грн за кілограм при обсязі пів тонни.

— "Знову гуглимо. На першій же сторінці пошукача знаходимо оголошення, в якому аналогічний металевий виріб при замовленні від 20 кілограмів коштує майже в чотири рази дешевше. Та чотирикратна переплата – це далеко не межа. Що скажете про "ікс чотирнадцять"?" – коментує Ігор Хмурий.

У серпні минулого року "Антонов" вирішив купити велику партію металевих виробів. До внутрішнього конкурсу за схемою прямих угод потрапили дві фірми: та сама "Ресурс Груп" і "Дніпровський завод спеціальних труб".

До рук нашої редакції потрапив додаток до угоди загальною вартістю майже 12 мільйонів.

"Звертаємо увагу на 5 пунктів, які склали левову частку вартості контракту. Це сталеві прутки однієї марки, але різного діаметру. Їх придбали 3,7 тонни – по 2 тисячі за кіло. Загалом лише ці 5 пунктів коштували 7 мільйонів 600 тисяч. Всі ціни без ПДВ, тобто на виході докинули ще 20 відсотків. А ось таблиця аналізу цін. Як бачимо, компанія "Ресурс Груп", якій, ймовірно, до цього переплачували у чотири рази за титан, запропонувала більше, ніж дніпровський завод", – зазначає журналіст.

Тож начебто, все видається пристойним.

Але

— в грудні того ж року "Антонов" вирішив докупити ще 8 тонн сталевих прутків марки 30ХГСА різного діаметру.

Вони отримали пропозиції від того ж заводу з Дніпра, знову по 2000 грн, але цього разу "поганого копа" з вищою пропозицією відігравала не "Ресурс Груп", а інша компанія. І тут відбулось несподіване: хтось із заводу запитав пропозиції ще у двох, ймовірно, "чужих" фірм. І їхні ціни виявились... просто непристойно нижчими.

"Візьмемо до прикладу прутки 30ХГСА ШК14 та ШК17, які за чотири місяці до того купляли у дніпрян. Несподівані компанії замість 2 тисяч запропонували 140 та 184 гривні. Тобто, у 14 разів менше. І це не якийсь умисний демпінг. Я погуглив і знайшов аналогічний виріб на першій же

сторінці пошукача взагалі по 132 гривні. І це вже навіть з ПДВ, і мова не про гігантський опт", – додає Ігор Хмурий.

І це – лише поодинокі епізоди з довгого ланцюга схожих кейсів.

> — Враховуючи, що вказані факти команді СтопКору надали анонімні інсайдери, журналісти спробували підтвердити або спростувати їх.

Зокрема,

> — звернулись безпосередньо до керівництва ДП "Антонов". Проте на заводі нам відповіли, що це не є публічною інформацією.

Тому медійники підготували відповідні звернення до Укроборонпрому та Держаудитслужби.

І наостанок – ще одна кричуща ситуація.

14 листопада 2023 року для водіїв підприємства просили купити п'ять комплектів бронежилетів і шоломів. Мовляв, вони часто їздять на об’єкти, куди може прилетіти. Але до рук журналістів потрапила ще одна службова записка вже від 20 січня 2024 року. В ній начальник цеху водіїв знову просить пришвидшити це питання і нагадує, що раніше вже двічі просив.

За даними наших джерел, згодом двоє водіїв, на жаль, таки отримали поранення під час робочого виїзду.

А як така "економія" дисонує зі статками та прибутками керівництва ДП "Антонов"?

Наприклад,

> — родина заступника генерального директора Віктора Авдєєва минулоріч придбала понад 20 гектарів землі, квартиру в Борисполі та БМВ X7 22-го року випуску за понад 4 млн грн.
>
> Звичайно, більшість цього майна Авдєєв реєструє на дружину. При тому, що згідно з декларацією, за весь минулий рік вона заробила 235 тисяч, з яких понад 150 тисяч склала допомога на дитину. До речі, допомогу пані Вікторія отримує і в Україні, і в Німеччині.

Хоча паралельно її чоловік заробив лише "по-білому" 17,5 мільйона гривень за рік. З них понад 4 млн грн йому заплатили на "Антонові" і ще 12 – в німецькій компанії, через яку "Антонов" проводить авіаперевезення та обслуговування літаків по всьому світу.

А ще родина має приблизно 700 тисяч доларів заощаджень на двох. І це все – лише офіційні дані з декларації.

Журналісти СтопКору продовжують досліджувати діяльність "Антонова" і вже готують до виходу наступну серію, де зокрема розкажуть про офшори, дивну лояльність до боржників, а також про зв'язок з російським перевізником, якого в авіаційних колах називають "крилами путіна".

Далі буде.

Нагадаємо, у квітні минулого року слідчий суддя ВАКС ухвалив рішення про накладення запобіжного заходу на директора адвокатського об'єднання, яка підозрюється у сприянні в розтраті понад 18 мільйонів гривень коштів державного підприємства "Антонов" та складанні свідомо неправдивих офіційних документів.

Того ж року в березні СБУ заарештувала двох людей, імовірно причетних до втрати аеродрому в Гостомелі. Ідеться про епізод на початку повномасштабного вторгнення, коли армія рф знищила АН-255 "Мрія", а на території летовища тривали важкі бої.

Ще більше гарячих та ексклюзивних новин – у нашому Telegram-каналі та Facebook!

***

№ 3.344

БОЛГАРСЬКИЙ ГОП-СТОП



2024-09-09

Куртєв

З початку цього року основним корупційним ньюзмейкером в Україні є міністр енергетики Герман Галущенко та його підшефна компанія НАЕК "Енергоатом".

> — Лише за останній місяць три посадові особи з близького оточення Галущенка, включаючи його заступника Олександра Хейло, отримали підозри.

Нагадаю, що після початку повномасштабного вторгнення на окупованій території залишилось 17 000 МВт генерації, в тому числі 6000 МВт Запорізької АЕС, а за останні п'ять місяців на контрольованій території України ракетними ударами Росії було зруйновано або пошкоджено ще 9000 МВт маневрової генерації.

Масштаби наших втрат потужності співставні зі споживанням в енергосистемі, наприклад, Польщі.

Очевидно, що попереду нас чекає найскладніша зима за весь період незалежності.

Я вже втомився говорити, що для реагування на надзвичайний виклик нам потрібна надзвичайна відповідь – ШАНС (Штаб Антикризовий з Надзвичайного Стану), докладно про це я писав тут:

https://www.facebook.com/share/p/r9sCypEND5qZY6Pi/

Але це не шлях Міністерства ***Деркача***, бо з усіх можливих варіантів вони передбачувано обирають найгірший для країни.

1) — Замість пріоритетних заходів, які можуть дати швидкий ефект для покращення нашого енергобалансу вже до початку осінньо-зимового періоду 2024/2025, вони

2) — планують почати десятирічний довгобуд. Робиться це під соусом "добудови 3 і 4 блоків Хмельницької АЕС".

Розглянемо усе в хронологічному порядку, але без подробиць …

1.

Рішення про те, що Хмельницька АЕС складатиметься з 4-х енергоблоків загальною потужністю 4000 МВт, було прийняте ще у 1973 році. 1-й енергоблок було введено в експлуатацію в 1987 році. Будівництво 2, 3 та 4-го енергоблоків було зупинено згідно з мораторієм 1990 року. Після його скасування у 1993 році продовжено будівництво 2-го енергоблоку, який введено в експлуатацію у 2004 році.

2.

У 2008 році Кабінет Міністрів України погоджує добудову 3 і 4-го енергоблоків Хмельницької АЕС, при цьому для проєкту було затверджено тип реакторного устаткування ВВЭР-1000/В-392, виробництва АТ "Атомстройекспорт" (інжиніринговий дивізіон ДК "Росатом"). Згідно з ТЕО, саме під цей тип реактора починаються будівельні роботи. А коли гроші "внєзапно" закінчуються – все припиняється.

3.

У 2012 році було ухвалено низку рішень: Верховною Радою України – щодо розміщення, проєктування й будівництва 3-го та 4-го блоків Хмельницької АЕС, Кабінетом Міністрів України – щодо техніко-економічного обґрунтування будівництва, з кошторисом в 40 млрд. грн.

4.

Проте, у 2015 році у відповідь на російську агресію Верховна Рада України підтримала рішення щодо денонсації угоди про співпрацю між українським і російським урядами в питанні розвитку атомної енергетики.

5.

Фактично, з 2008 року, коли будівництво припинилось, і по сьогодні ми маємо можливість спостерігати фільм "Постапокаліпсис ХАЕС-3,4" – без людей, де

поступово всі будівлі поверталися до "природного" стану: конструкції гнили, арматура, що стирчала з недобудованого фундаменту, іржавіла, будівельні майданчики поступово підтоплювались.

6.

Вже при команді Деркача-Галущенка добудова 3,4-го енергоблоків ХАЕС потрапила до комплексу заходів, який був затверджений Указом Президента України від 22.09.2022 № 406/2020 "Про невідкладні заходи щодо стабілізації ситуації в енергетичній сфері та подальшого розвитку ядерної енергетики".

7.

І тут у січні 2024 року ***Галущенко*** **«витягнув з кишені» цей підгниваючий кейс**, зрозумівши, що в нього ще можна "влити бабло" – до Верховної Ради було винесено проект закону щодо добудови 3 і 4 енергоблоків Хмельницької АЕС.

***

Будівництво 3 і 4 енергоблоків Хмельницької АЕС на болгарських реакторах є *профанацією* з наступних причин:

1.

Не дивлячись на те, що реактори для побудови блоків намагаються викупити у Болгарії, здогадайтесь з першого разу, хто їх проєктував?

Так, **це російська технологія.**

> Реактори були поставлені Росією до Болгарії багато років тому для будівництва АЕС "Белене". І найпікантніше те, що навіть Болгарія має отримати згоду Росії на передачу цього обладнання до України.

2.

У болгар планується закупівля реакторних установок В-466. Обладнання В-466 має інші геометричні розміри і склад, розміщення якого потребує руйнування будівельних конструкцій шахти реактора, боксів парогенераторів тощо.

3.

Щодо стану будівельних конструкцій 3,4-го енергоблоків.

> Може Котін не в курсі, але якщо штукатурити тріщини в бетоні, то вони нікуди не зникають, їх просто не видно. Я вже не кажу про стан арматури залізобетону і біозахисту шахт реакторів. Захисна оболонка реактора взагалі найбільш вразлива до зовнішнього впливу опадів і температур,

вона не підлягає об'єктивній перевірці в недоступних для інструментального контролю місцях, а це останній бар'єр захисту АЕС. Неможливо сумістити реактори В320 із В466 в рамках наявних споруд – це основна технічна проблема, навіть якщо забути, що ніхто у світі не будує АЕС без гарантій і участі у будівництві генерального конструктора реакторної установки. 80% готовності будівельних конструкцій 3-го блоку це не аргумент. Навпаки, 25 % готовності 4-го блоку – це кращий аргумент на користь меншої кількості змін в будівельних конструкціях, однак краще в такому випадку взагалі починати все з нуля.

4.

Існує велика ймовірність того, що поставлене обладнання буде недоукомплектоване.

Вже зараз відомо, що болгарські реактори не укомплектовані зразками-свідками (це кілька десятків кг металу виплавки корпусу реактора, без яких експлуатація реактора неприпустима за умовами безпеки). Ніхто у світі не може відтворити умови виплавки конкретної партії металу корпусу реактора, тому доведеться організовувати нелегальну доставку цих зразків разом з паспортами корпусів реакторів з Росії та робити вигляд, що вони нібито відтворені в Україні.

5.

Інше обладнання на В466, якого не вистачає в болгарській специфікації, є в Росії, воно було також виготовлене для АЕС в Фінляндії, будівництво якої зупинене.

Галущенко і Котін розраховують, що його вдасться легалізувати через Угорщину і Чехію. А для Росії це вже металолом, який неможливо продати на інші проекти, окрім України.

6.

Проєктні та болгарські реактори мають різні системи безпеки: В-392 розрахована на три системи безпеки без пасивних систем відведення тепла повітрям, а В-466 має чотири системи безпеки, незалежну систему аварійного захисту та вводу рідкого поглинача нейтронів, подвійний контаймент тощо.

7.

Функції проєктувальника намагається імітувати ДП "Атомпроєктінжинірінг", зі шлейфом постійних корупційних скандалів.

Вони навіть не змогли розробити нове ТЕО під В466. Про який проєкт може йти мова? Про яке будівництво за 3-4 роки? Персонал НАЕК

"Енергоатом" саботує рішення Котіна, тому і не має відповідного ТЕО. Ніхто не знає проєкта В466.

8.

Звідки братимуть паливо для реакторів?

Його, як відомо, планують купувати у компанії Westinghouse. Пояснювальною запискою до закону стверджується, що згідно з ТЕО "… передбачено можливість роботи енергоблоків Хмельницької АЕС у маневровому режимі". Ядерне паливо, що постачається Westinghouse, дійсно не має обмежень для роботи в таких режимах. Однак, без випробувань цих режимів комплексно, у складі блоку, робити заяви, що все працюватиме – черговий дешевий піар. Останні випробування для обґрунтування можливості роботи блоків ВВЕР-1000/В-320 у маневровому режимі, які проводились у 2015 році на 2-му блоці Хмельницької АЕС, не можуть бути використані, оскільки проводились для іншого ядерного палива і інших умов маневрування.

9.

Без гарантій генерального конструктора і генерального проєктувальника В466 завершити будівництво і ввести його в експлуатацію неможливо.

Розмови, що це реакторна установка, яку розробляла Україна в радянському союзі – чергова брехня. Хто буде домовлятися з Росією і на яких умовах?

10.

Міністерство Деркача збрехало, що трансграничні питання узгоджені з західними партнерами.

Це не так, тому що в 2019 узгодили з Австрією, в 2021 із Чехією і Угорщиною, однак все це для невизначеного проєкту ВВЕР з Європи, а не для В466. Розрахунок на те, що ніхто не помітить, м'яко кажучи, дуже наївний. А от Росія цим неодмінно скористається, якщо все піде не по її сценарію. Блоки будуть побудовані тільки за умови, якщо Україна капітулює.

11.

В першу чергу нам необхідно системно займатись поверненням в роботу Запорізької АЕС.

Це потребує залучення усього наявного кадрового ресурсу, який обмежений. Ні які паралельні будівництва АЕС ми проводити не зможемо. Якщо ж ЗАЕС зруйнують, то це взагалі поставить під сумнів

будь-який розвиток АЕС в Україні на базі російських технологій, тому що це можливість для Росії прямо, або через свої проксі створювати ризики, як генеральний конструктор.

12.

Щодо термінів.

Галущенко обіцяє підключити до мережі два блоки по 1,1 ГВт за 3-4 роки. Правда, нещодавно НАЕК "Енергоатом" майже 2 роки не міг підключити подаровану USAID газотурбінну електростанцію потужністю 28 МВт. А ще пам'ятаєте, як вони епічно 2 роки ремонтували зламаний 2-й енергоблок Хмельницької АЕС? Досі енергосистема через це недоотримує 400 МВт, які сьогодні на вагу золота. Навіть якщо хтось наважиться будувати блоки 3 і 4 на Хмельницькій АЕС – їх введуть до експлуатації у кращому випадку у середині 2030-х років, тому що будівництво АЕС – це не "парад" швидких рішень, це стратегічна задача, що вирішується, виходячи з довгострокових програм соціально-економічного розвитку держави.

13.

Ну і на десерт – **про вартість**.

У скільки ж нам усім обійдеться цей "банкет під час чуми"? За старим ТЕО 2018 року будівництво двох атомних блоків коштувало 2,8 млрд. доларів. Пройшло 6 років, ніхто з НАЕК "Енергоатом" публічно не озвучує новий кошторис. Планують піти звичним шляхом – почати з чогось, а далі постійно скиглити про нестачу грошей. За оцінкою експертів-атомників реальний кошторис цього довгобуду складе 6-7 млрд. дол. Але це не важливо, оскільки ніхто насправді нічого не збирається будувати.

***

Все вищезазначене зрозуміло усім, хто дотичний до атомної енергетики.

Незважаючи на це,

цього літа 2024 Міністерство Деркача залучило увесь доступний йому адмінресурс, щоб проштовхнути Закон України "Про розміщення, проєктування та будівництво енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької атомної електричної станції" №11146.

Міністр Герман Галущенко особисто приходив на Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, а потім на закрите засідання фракції "Слуга народу" щоб агітувати депутатів на користь голосування.

Поки марно, голосів за цей закон влітку не було.

Що взагалі відбувається спитаєте ви?

Нічого особливого, все за планом,

> **— Міністерство Деркача продовжує виконувати програму свого Московського Господаря (в особі ГРУ ГШ РФ), основною ціллю якої є знищення нашої енергетики разом з нашою здатністю опиратись агресору шляхом впровадження безглуздих (непрацюючих) рішень та утилізації дефіцитного фінансового ресурсу.**

Цього разу це робиться для того, щоб надати НАЕК "Енергоатом" правові підстави для можливості витрачання на добудову блоків (а фактично – піздингу) додаткових коштів, які з'явились після останнього підвищення тарифів для населення (з 1 червня, з 2.61 до 4.32 грн. за 1 кВтг).

> — Це, на хвилиночку, додаткових 50 млрд. грн., левова частка яких за алгоритмами енергоринку осяде в НАЕК "Енергоатом".

Наразі почався новий політичний сезон.

Я впевнений, що вони продовжать тиснути та за будь-яку ціну намагатися зібрати необхідні голоси у Верховній Раді України!

Я закликаю усі здорові сили цієї країни опиратись Міністерству Деркача та не дати йому реалізувати запланований Болгарський гоп-стоп!

***

№ 3.345

Україна не просить нічого більшого, ніж те, що ваша країна чи будь-яка інша вже має – виступ Президента в межах 50-го міжнародного форуму «Амброзетті»



2024-09-06

Добрий вечір, Італіє, дякую за підтримку нашої країни та наших людей

Ми цінуємо кожен крок на підтримку України – кожну дію й кожен прояв солідарності з боку наших партнерів по всьому світу, які допомагають нам **відновити безпеку та наблизити мир**.

Українці як ніхто інший у світі хочуть, щоб ця війна закінчилася. Але точно не шляхом знищення їхньої нації, їхньої культури, їхніх міст.

Російська агресія не залишає нам іншого вибору, окрім як боротися й захищати свої життя. І наші люди перебувають під постійною загрозою російських ракетних та дронових ударів щодня, щодня та щоночі.

На щастя, **у нас є системи протиповітряної оборони – також завдяки Італії**. Але цього недостатньо, щоб захистити всю нашу територію й відбити кожну російську атаку.

Лише з початку вересня...

1 вересня, Харків – масований ракетний обстріл. Зруйновано Палац спорту й торговельний центр, пошкоджено чотири багатоповерхові житлові будинки та десятки, десятки магазинів. Поранень зазнали пів сотні людей.

2 вересня, знову те саме місто Харків – російські бомби. Це майже щоденна загроза, адже ми досі не маємо дозволу від наших партнерів на знищення російських військових аеродромів – тих, із яких злітають російські літаки із цими бомбами. На Харків 2 вересня було скинуто чотири бомби, унаслідок чого було поранено 14 осіб.

3 вересня, Полтава – черговий ракетний обстріл. Удар припав по території Інституту зв'язку – повністю знищив його – та по розташованій поруч лікарні. Також було пошкоджено 40 житлових будинків у цьому районі. Загалом у результаті цього удару Росія вбила 55 людей, цивільних, а 328 зазнали поранень або травм, зокрема важких: ампутацій кінцівок і пошкоджень внутрішніх органів.

4 вересня, місто Львів, західна частина нашої країни, – ракетний удар безпосередньо по місту, спрямований на звичайну цивільну інфраструктуру. Внаслідок атаки було пошкоджено понад сотню житлових будинків, а також школу, три ліцеї, дитячий садок і дві лікарні. 65 людей були поранені в результаті удару, і, на жаль, семеро з них загинули. Серед жертв Росія забрала життя чотирьох членів однієї сім'ї – чоловік вижив, але його дружина й три доньки загинули у власному будинку від російської ракети – просто в будинок.

Вчора й сьогодні російські ракети, ударні безпілотники й важкі авіаційні бомби також були запущені проти наших українських міст, проти наших сіл – великих, малих – для них неважливо. Чого Путін хоче досягти всім цим? Українці не хотіли його землі. Ми нічого не хотіли забирати в Росії. Але саме Путін хотів забрати нашу землю, і він окупував нашу територію. Путін намагається знищити нашу державу й послідовно робив усе, щоб позбавити Україну суверенітету, зруйнувати нашу економіку, витіснити українців з України. Росія відкрито націлилася на знищення всієї нашої енергетичної системи, прагнучи занурити Україну в темряву. **Чи можна миритись із цим злом?**

Ні, звісно ні. І саме тому українці продовжують боротися за своє життя, за своїх дітей – за своє право жити на своїй землі, зі своїми… просто з нашими сім'ями, нашими дітьми та в безпеці. В безпеці у наших домівках. Це все, чого ми хочемо. Хіба це занадто багато для будь-якої нації?

Шановні друзі, дякую за запрошення. Шановна Італіє!

Путін звертається до найгірших режимів світу, щоб знайти більше ракет і продовжувати вбивати українських дітей. Ми шукаємо, де взяти системи протиповітряної оборони, щоб захистити себе.

Росія використовує балістичні ракети з Пхеньяна, ударні безпілотники з Тегерана та величезні гроші від сибірської нафти, щоб максимально затягнути цю війну й позбавити нашу країну життя.

Але **ми будуємо, будуємо щодня укриття для шкіл і навіть підземні школи**, щоб українські діти могли навчатися в безпеці попри все.

І ми **переносимо українські підприємства**, щоб економіка продовжувала функціонувати.

І ми **створюємо підземні заводи з виробництва зброї**, щоб українські солдати могли захистити себе навіть тоді, коли постачання від наших партнерів затримується.

Ми розробили власні нові безпілотники та ракети

– і ми поступово повертаємо цю війну в Росію, **щоб Путін урешті-решт відчув тиск**. **Тиск, який змусить його шукати лише одного – миру.**

І я щиро ціную те, що **Італія робить разом із нами все, щоб реалізувати Формулу миру** – усі її пункти, які необхідні для того, щоб мир в Україні був таким же, як і в усіх тих країнах, які його вже мають.

Україна не просить нічого більшого, ніж те, що ваша країна чи будь-яка інша країна вже має. Ми просто… ми просто хочемо, щоб жоден батько в нашій країні не мусив ховати свою дружину й дочок, бо вони загинули від російських ракет. Ми просто хочемо, щоб українські хлопці й дівчата більше ніколи не страждали через те, що не можуть допомогти своїм батькам, які перебувають на окупованих Росією територіях. Ми просто хочемо, щоб надбання поколінь українців не було знищене російськими бомбами. Україна заслуговує на безпеку. І ми обов'язково здобудемо безпеку для нашої незалежності і для всього нашого народу, для всіх наших милих дітей.

Тут, на полях форуму, я зустрінуся з Головою Ради міністрів Італії Джорджею Мелоні. І також готуюся до зустрічі з представниками італійського бізнесу. І я впевнений, що **разом ми зможемо зробити важливі, дуже важливі речі для захисту життя в Україні, для зміцнення обох наших країн – України та Італії – і для відбудови України після війни**.

Ми готуємо конференцію в Італії наступного 2025 року, присвячену ***відновленню*** України,

і я дуже хочу, щоб ваші компанії, ваш бізнес та найкращі ідеї працювали з нами – разом з українськими компаніями та українськими ідеями.

Ми можемо дати більше сили, економічного та соціального зростання нашим країнам.

І я впевнений, що разом ми цього досягнемо.

Я дякую всім, хто допомагає нам, хто допомагає й підтримує Україну! І пишаюся нашим народом. Україна вистоїть. І я запрошую всіх вас бути разом із нами, з Україною й захищати те, що робить людей людьми.

Дякую ще раз за запрошення. Дякую за увагу!

Дуже дякую.

Слава Україні!

***

№ 3.346-1

Основні теми доби 05.09.2024 в Україні та навколо України



1 Генштаб у ранковому зведенні 6 вересня повідомив, що на лінії фронту за добу сталося 181 бойове зіткнення. Російські війська ведуть наступ на Курахове і просунулися в районі селища Гірник, у селах Лісівка та Галицинівка. Російські штурмові групи перетнули канал Сіверський Донець-Донбас на північ від Часового Яру в Калинівці й закріпилися на його західному березі. На південь від Куп'янська російські атаки мали успіх у Піщаному та Стельмахівці.

В околицях Торецька українські війська змогли відбити частину центру селища Нью-Йорк та село Неліпівка на його околиці. Також вдалося відкинути російські війська до кордону на півночі Харківщини в районі села Липці.

Російські війська знову посилили обстріли та бомбові удари по українських прифронтових та прикордонних населених пунктах. За добу загинули щонайменше 7 мирних жителів, постраждали – понад 30.

Ремонтна бригада Укренерго таки відновила резервну лінію живлення Запорізької АЕС, яку було пошкоджено напередодні внаслідок російського обстрілу.

Президент Зеленський в інтерв'ю телекомпанії NBC News заявив, що наступ ЗСУ в Курській області нібито дав змогу відтягнути туди з лінії фронту в Україні 60 тис. російських військовослужбовців. З його слів, український наступ довів, що Росія може програти. На думку генерального секретаря НАТО Столтенберга, Україна "багато чого" досягла цією операцією.

Головнокомандувач ЗСУ Сирський в інтерв'ю CNN стверджував, що наступ у Курській області дав можливість запобігти повторному вторгненню армії РФ на Сумщину.

2️⃣ У ніч на 6 вересня Росія завдал а ще одного удару по Україні ударними безпілотниками, які летіли 4 хвилями. Повітряні сили рапортували про виявлення 44 БПЛА типу Shahed, з яких було збито 27. Радіолокаційну ракету Х-31П та авіаційну Х-59/69 збити не вдалося. Удар був спрямований на Львів та Львівщину, там виникли пожежі на кількох об'єктах, також згоріли 4 фури.

Вранці 6 вересня російська армія завдала удару по Павлограду балістичними ракетами, постраждали десятки людей.

3️⃣ Депутати Верховної Ради після "умовлянь" президента Зеленського таки звільнили віцепрем'єр-міністра Верещук, міністра закордонних справ Кулебу та голову Фонду держмайна Коваля, яких не змогли відправити у відставку на пленарному засіданні 5 вересня.

Міністром стратегічних галузей промисловості призначено главу "Укроборонпрому" Сметаніна. За час свого перебування на посаді він так і не зміг організувати виробництво далекобійних ракет.

Міністром закордонних справ призначено колишнього заступника глави Офісу президента Сибігу, який кілька місяців обіймав посаду заступника міністра.

Міністром культури та інформаційної політики призначено однокурсника глави Офісу Точицького, який був послом України при ЄС, а потім –

заступником глави Офісу президента.Ще один заступник Єрмака – Кулеба – став віцепрем'єр-міністром із відновлення та розвитку регіонів.

Міністром у справах ветеранів призначено заступницю міністра оборони із соціальних питань Калмикову.

Міністром охорони довкілля та природних ресурсів призначено заступницю міністра енергетики Гринчук.

Віцепрем'єр-міністра з євроінтеграції Стефанішину перепризначено на посаду, водночас вона очолить Міністерство юстиції.

Міністром агрополітики призначено главу Фонду держмайна Коваля.

Виконувач обов'язків міністра молоді та спорту Бідний став повноцінним міністром.

Президент Зеленський заявив, що очікує від уряду "ще активнішої роботи, ніж була раніше".

Виконувача обов'язків міністра в справах ветеранів Порхуна працевлаштовано в Офіс президента. Туди ж планує перейти звільнена напередодні віцепрем'єр-міністр із реінтеграції тимчасово окупованих територій Верещук – указ про її призначення очікується найближчими днями.

Усі перестанови в уряді інспірував глава Офісу президента Єрмак, який зосередив у своїх руках майже всі фінансові потоки та важелі влади. Його співробітники та заступники стали міністрами, а міністри перейшли на роботу в Офіс. Офіс президента не є органом виконавчої влади, однак його чиновники віддають розпорядження уряду, не несучи за це жодної відповідальності.

Вищий антикорупційний суд розглядає справу про корупцію щодо Стефанішиної, одним зі співучасників є Бідний. Справу пов'язано з відмиванням коштів через фіктивну закупівлю послуг Міністерством юстиції під час правління Януковича. У цьому ж міністерстві помічником міністра Лукаш працював і нинішній міністр енергетики Галущенко, причому кошти відмивалися через його громадську організацію. На один із найпотужніших фінансових потоків країни, пов'язаний із використанням природних ресурсів, призначено заступницю Галущенка.

Міністр закордонних справ Кулеба, який вірою і правдою служив Зеленському, залишився без посади.

Координатор із нацбезпеки при президентові США Кірбі заявив, що перестановки в уряді не вплинуть на співпрацю адміністрації Байдена з українською владою.

4️⃣ Президент Зеленський оголосив, що презентує свій "план перемоги" президенту Байдену та двом кандидатам у президенти від обох основних партій США – Гарріс і Трампу. Він також має намір узгодити "план закінчення війни" на другому "саміті миру". Зі слів Зеленського, його "план перемоги" нібито не залежить від дій Росії.

Канцлер Австрії Нехаммер заявив, що країна може надати майданчик для мирних переговорів між Росією та Україною.

Прокурор Міжнародного кримінального суду Хан прогнозує, що російський президент Путін "обов'язково побачить зал суду зсередини", як це вже сталося з іншими диктаторами, такими як сербський президент Мілошевич.

5️⃣ Печерський суд почав розглядати справу про державну зраду колишнього депутата Верховної Ради від партії "Опозиційна платформа–За життя" Шуфрича. Під час засідання йому стало зле, були викликані лікарі. Шуфрич звинуватив слідчих у тортурах через ненадання йому медичної допомоги.

6️⃣ За інформацією інформаційного агентства Reuters, адміністрація Байдена нібито намагається затвердити в Конгресі витрачання решти $6,2 млрд воєнної допомоги, яку було виділено Україні в цьому фінансовому році, який закінчується 30 вересня. Низка експертів вказують, що білль дає Байдену право без погодження з Конгресом виділяти допомогу, насамперед зі складів армії США. Координатор Білого Дому з нацбезпеки Кірбі заявив, що адміністрація Байдена нібито "робить геть усе можливе", щоб Україна отримала на майбутніх мирних переговорах "якомога сильнішу позицію". Він наголосив, що "всі війни раніше чи пізніше закінчуються переговорами".

Речниця Пентагону Сінгх заявила, що в армії США начебто залишилося дуже мало ракет ATACMS, а їхня дальність недостатня для ударів по російських аеродромах. Крім того, Сінгх вкотре зазначила, що американська адміністрація побоюється ескалації у відносинах із Росією. Про це ж сказав і Кірбі. Ці заяви є брехнею, оскільки більшість фронтових аеродромів та інших значущих військових цілей розташовані не далі ніж 300 км від лінії бойових дій.

Велика Британія передає ЗСУ 650 ракет LLM для переносних зенітних комплексів.

Головнокомандувач ЗСУ Сирський заявив в інтерв'ю телеканалу CNN, що затримка в постачанні воєнної допомоги безпосередньо впливає на боєздатність українських військ та знижують їхній моральний дух. За його твердженням, нестачу озброєнь українські військовослужбовці намагаються компенсувати ефективністю їхнього використання, а також застосуванням нових технологій.

7️⃣МВФ відновляє співпрацю з Росією і відправляє місію на переговори до Москви. МЗС України закликав Фонд дотримуватися принципів Статуту ООН і режиму санкцій проти РФ.

***

№ 3.346-2

Основні теми доби 06.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ За інформацією Генштабу, впродовж доби на лінії фронту сталися 187 бойових зіткнень. Сервіси OSINT повідомили про просування армії РФ на Покровському та Курахівському напрямках у районі Українська та Красногорівки. Це створило реальну загрозу оточення українського угруповання військ, яке вже багато років тримає оборону в Невельському на околиці Донецька. Низка джерел повідомили про відведення підрозділів ЗСУ із цього населеного пункту.

Також суттєво збільшилася кількість російських атак у напрямку на Курахове вздовж автомагістралі Донецьк-Запоріжжя та паралельної автодороги Мар'їнка-Курахове.

На південь від Бахмута російські війська просунулися в Кліщіївці.

Вкрай важка ситуація склалася і на Куп'янському напрямку, де російські війська

поступово просуваються до річки Оскіл. Їм залишилося лише 6 км, щоб дістатися стратегічної автодороги Куп'янськ-Борова.

У Курській області тривають затяжні бої, ЗСУ просунулися на кількох ділянках. Російському командуванню вдалося зупинити український наступ, перекинувши до цього регіону велику кількість резервів.

2️⃣ Російська армія завдала удару по прифронтовому Павлограду Дніпропетровської області 5 балістичними ракетами "Іскандер-М" (або аналогічними за параметрами північнокорейськими KN-23). 1 людина загинула, постраждали 82 мирних жителі.

Росія щоночі атакує Україну десятками ударних безпілотників типу Shahed. У ніч на 7 вересня атаку було здійснено 67 дронами з 3 напрямків. Повітряні сили повідомили, що збили 58 дронів в 11 областях країни, ще 6 – вийшли з повітряного простору України та вилетіли на територію РФ та Білорусі. За інформацією журналістів групи "Беларускі Гаюн" у небі над Білоруссю перебували не менш ніж 8 російських безпілотників. Ці потужні атаки мають метою виявлення українських систем ППО, виснаження запасів зенітних ракет і "пробиття повітряних коридорів" для подальших потужних комбінованих атак різними типами озброєнь.

У Воронезькій області українські безпілотники успішно атакували склад боєприпасів у селі Солдатське, влада відселяє населення через детонацію снарядів.

Президент Зеленський на економічному форумі "Амброзетті" в Італії заявив, що Україна завдає ударів лише по військових об'єктах. Він поскаржився, що ЗСУ не можуть завдати удару по Кремлю.

3️⃣ На американській військовій базі "Рамштайн" у Німеччині відбулося чергове засідання групи воєнної підтримки України, у якому взяв участь президент Зеленський. Він дорікнув союзникам у дефіциті ракет та співпраці. Видання The Wall Street Journal повідомило, що Іран уже передав Росії балістичні ракети, які, без сумніву, уже незабаром будуть застосовані для ударів по Україні. Представник Ради нацбезпеки при президентові Байдені назвав ці дії Ірану "суттєвою ескалацією". Водночас влада США та решта союзників надають воєнну допомогу Україні "краплями" в момент, коли вона конче потрібна. За оцінкою низки експертів, допомога, що оголошена, не дасть можливості навіть відновити запаси озброєнь, які ЗСУ витрачають під час бойових дій, і це з огляду на те, що Україна отримує не більше ніж 50 % оголошеної воєнної допомоги.

Міністр оборони Остін спробував пояснити відмову в наданні далекобійної зброї Україні тим, що вона нібито може завдавати ударів у глибині Росії власними засобами. Він оголосив про надання ще одного пакета допомоги вартістю $250 млн, до якого увійдуть ракети для РСЗВ HIMARS, систем ППО та ПТРК, БМП Bradley, бронемашини, артилерійські снаряди, стрілецькі

боєприпаси, міни, патрульні катери, запчастини. Речниця Пентагону Сінгх заявила, що адміністрація Байдена нібито намагається витратити всі асигновані Конгресом кошти на воєнну допомогу Україні та оголошує про надання пакетів допомоги "майже щотижня". Водночас вона не прокоментувала долю майже $6 млрд, які можуть "згоріти" 30 вересня після закінчення фінансового року США.

Німеччина планує передати Україні 12 САУ Panzerhaubitze 2000, а в кооперації з Норвегією та Данією надати ще 77 танків Leopard 1A5.

Міністр оборони Пісторіус заявив, що уряд не планує скорочувати воєнну допомогу Україні.

Іспанія передала ще одну батарею ЗРК Hawk, її вже доставлено до Польщі.

Франція планує збільшити воєнну допомогу на €300 млн коштом доходів від заморожених російських активів.

Канада повідомила про намір передати ракети малої дальності CRV7, інші боєприпаси, 24 бронетранспортери М-113 та 64 списані бронемашини Coyote.

Міністр оборони Литви Кащюнас оголосив, що уряд вкладе €10 млн у виробництво українських ракетних дронів "Паляниця".

Нідерланди планують поставити запчастини до українських винищувачів F-16 та ракети "повітря-повітря" середньої дальності. Проте це не змінить ситуацію в повітрі, оскільки російські винищувачі оснащені ракетами більшої дальності, а вздовж усієї лінії фронту армія РФ побудувала багатошарову протиповітряну оборону. За інформацією видання The Wall Street Journal, західні партнери після втрати ЗСУ винищувача F-16 висловлюють сумніви в можливості прискореної підготовки українських пілотів. Президент Зеленський заявив, що інформацію про катастрофу F-16 буде оголошено після завершення розслідування.

4️⃣ Нацбанк повідомив про збільшення в серпні міжнародних резервів України на 13,7 % – до $42,3 млрд завдяки кредиту та гранту Єврокомісії за програмою Ukraine Facility на суму $4,5 млрд та кредиту Світового Банку в розмірі $3,8 млрд. На погашення та обслуговування зовнішнього боргу було витрачено приблизно $1,1 млрд, зокрема, на погашення кредитів МВФ – $0,4 млрд.

Міністерство економіки оголосило, що в серпні український експорт зріс на 6,4 % проти липня і сягнув $3,2 млрд у грошовому вимірі, а проти серпня 2023 р зростання склало 17,5 %. Експортери не продають валютний виторг, що доводить статистика торгів на міжбанківській біржі.

НБУ останні 4 тижні регулярно збільшував продаж валюти на біржі для підтримання курсу – з $518,3 млн до $782,3 млн на тиждень, тоді як купив усього $0,6 млн. За місяць через ці продажі валютні резерви України скоротилися на $2,6 млрд.

Прем'єр-міністр Шмигаль стверджує, що на цілі оборони уряд нібито витрачає 60 % коштів держбюджету. Мінфін повідомив, що в серпні йому вдалося розмістити на аукціонах держоблігації на суму 29,1 млрд грн. Усього в обігу перебувають ОВДП на суму 1,68 трлн грн. 43,7 % від загальної суми випуску перебувають у власності комерційних банків, і ще 40,3 % – у НБУ.

Агентство Fitch Ratings після успішно проведеної Україною реструктуризації держборгу не змінило її рейтинг емітента, залишивши його на рівні RD (майже дефолт), хоча дещо поліпшило рейтинг у національній валюті – з CCC- до CCC+.

5️⃣ НБУ в інфляційному звіті констатував, що в липні зростання цін на промислові товари прискорилося до 33,3 % у річному вимірі, проти 26,7 % у червні, насамперед завдяки зростанню витрат на електроенергію через підвищення тарифів та вкладень компаній в альтернативну генерацію.

Прем'єр-міністр Шмигаль заявив, що Росія готує потужні атаки на українську енергетику. Зі слів міністра Галущенка, Україна зможе успішно пережити зиму в разі, якщо Росії не вдасться зруйнувати енергетичні об'єкти. Він похвалився, що нібито вже введено в експлуатацію "сотні мегават" маневрової генерації з 1 ГВт, як анонсував президент Зеленський.

Єврокомісія перерахувала €40 млн на відновлення та ремонт української енергетичної інфраструктури. Уряд Швеції оголосив про виділення майже €44 млн на відновлення енергетичних об'єктів України, які зазнали пошкоджень унаслідок російських повітряних ударів.

6️⃣ Віцепрем'єр-міністр Стефанішина оголосила, що для вступу в ЄС Україна має внести зміни до Конституції.

7️⃣ Президент Зеленський на зустрічі з двопартійною делегацією Конгресу США заявив, що "натисне на Путіна, щоб зупинити війну". Він повідомив, що обговорив підготовку до другого "саміту миру" з канцлером Німеччини Шольцем. По закінченні засідання групи воєнної підтримки України на базі "Рамштайн" міністр оборони США Остін заявив, що Зеленський так і не ознайомив його з "планом перемоги".

Координатор із питань нацбезпеки Білого Дому Кірбі заявив, що адміністрація Байдена допоможе Україні "здобути кращі позиції на мирних переговорах із

Росією". Зі слів прем'єр-міністра Угорщини Орбана, для укладення мирної угоди Путін і Зеленський мусять зустрітися віч-на-віч.

А поки Росія покращує свої міжнародні позиції, попри санкції та дії західних країн. На Венеційському фестивалі показано фільм "Росіяни у війні", що описує "страждання" та "відчуття" російських солдатів, причому без жодних згадок про воєнні злочини, які вони вчинили й надалі вчиняють на території України. Офіс генпрокурора порушив кримінальне провадження за фактом розстрілу на Покровському напрямку російськими солдатами українських військовослужбовців, які здалися в полон.

Прокурор Міжнародного кримінального суду Хан заявив, що Монголія мусить пояснити свою відмову від арешту Путіна, який прибув до країни з офіційним візитом.

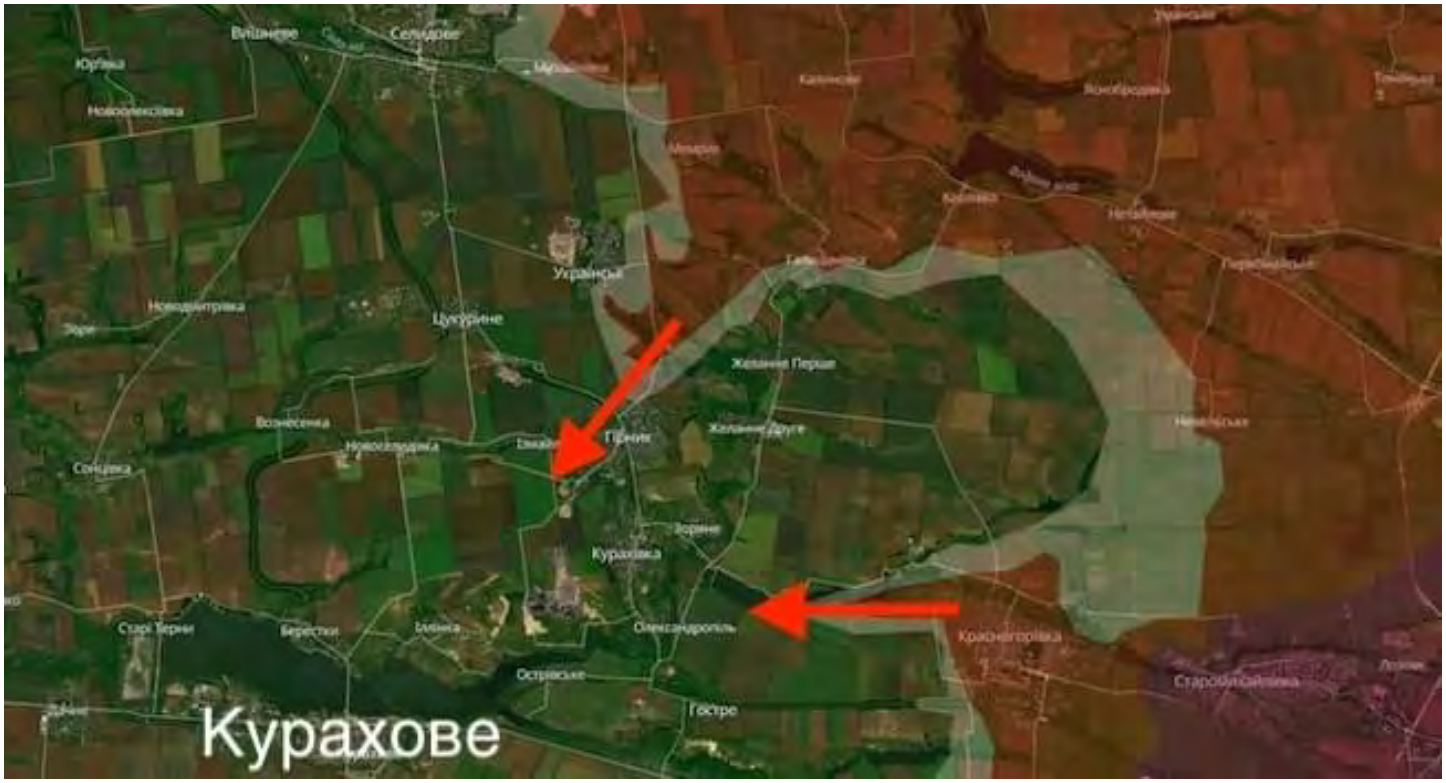
8️⃣ За інформацією агентства Reuters, президент Азербайджану Алієв заявив, що до нього звернулися представники Росії, України та кількох країн ЄС із проханням про подовження транзиту російського газу до Європи через Україну, причому інтенсивні переговори вже тривають.Український президент та інші високопосадовці стверджують, що транзит буде припинено 31 грудня, коли спливе термін контракту на прокачування між Нафтогазом та Газпромом. Агентство Bloomberg попереджає, що в газі, який постачає до Європи Азербайджан, може бути домішка російського газу, оскільки азербайджанська державна компанія SOCAR активно співпрацює з Газпромом, зокрема, імпортує російський газ.

9️⃣Суддя переніс на 26 листопада оголошення вироку колишньому президенту Трампу за §звинуваченнями у фінансових махінаціях. Ця затримка дасть змогу Трампу брати участь у президентських виборах без статусу засудженого за кримінальний злочин.

***

№ 3.346-3

Основні теми доби 07.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Упродовж доби на лінії фронту сталися 183 бойові зіткнення. Російське командування після перегрупування та поповнення військ особовим складом відновило наступальні дії в напрямку на Курахове з півночі та сходу. За інформацією сервісу DeepState Live Map, ЗСУ через загрозу оточення залишили село Невельське на околиці Донецька, яке обороняли майже 10 років. Тривають тяжкі бої в районі селища Гірник, на захід від Красногорівки, а також уздовж траси Донецьк-Запоріжжя та південніше – у напрямку на Вугледар. Президент Зеленський визнав, що ситуація на Покровському напрямку є стабільно тяжкою.

Росія знову посилила обстріли та бомбові удари по прикордонних та прифронтових населених пунктах. Загалом за добу, за інформацією військових обладміністрацій, загинули 10 осіб, поранено та травмовано – понад 30. Лише в Донецькій області загинули 5 мирних жителів, поранено та травмовано – 11. Кількість постраждалих у Павлограді внаслідок потужного ракетного удару зросла до 82.

2️⃣ У ніч на 8 вересня Росія здійснила атаку 23 безпілотниками типу Shahed та 4 ракетами "повітря-земля" Х-59/69. Повітряні сили збили 15 БПЛА та 1 ракету. Група російських безпілотників вдерлася в повітряний простір Румунії в районі міста Вилкове, перш ніж атакувати українську портову інфраструктуру на Дунаї.

За твердженням міністра оборони Нідерландів Бреккельманса, участь країн НАТО в знищенні російських ракет і дронів над Україною не надасть їм стратегічних переваг, проте може спричинити конфлікт із Росією.

Президент Зеленський після зустрічі з прем'єр-міністром Італії Мелоні повідомив, що в Україну незабаром прибудуть італійські системи ППО SAMP-T.

3️⃣ На тлі корупційних скандалів із начальниками територіальних центрів комплектування та лікарями військово-лікарських комісій, ЗМІ та соцмережі чи не щодня повідомляють про інциденти з "бусифікацією" – захопленням співробітниками ТЦК чоловіків призовного віку. Затриманим не дають скористатися телефоном, влаштують медогляд лише формально й відразу відправляють до навчальних центрів. Зі слів депутата від партії "Слуга народу" Веніславського, до комітету з оборони та нацбезпеки Верховної Ради доволі часто надходять повідомлення, що поліція та співробітники ТЦК не визнають електронні військово-облікові документи із застосунку "Резерв+". Лише 7 вересня сталося два таких випадки – у Києві та Одесі. Родичі захоплених чоловіків часто-густо чинять опір. Низка експертів наголошують, що протизаконні дії військовослужбовців ТЦК вбивають мотивацію українських оборонців. Ба більше, такі дії можна вважати заходами залякування для примушення до хабарів тих, хто готовий їх дати для відстрочки від мобілізації або визнання непридатним до військової служби.

Президент Зеленський стверджує, що мобілізація "йде за планом", а головнокомандувач ЗСУ Сирський в інтерв'ю CNN поскаржився, що мобілізованих, на його думку, не вистачає для поповнення та комплектування нових бригад.

4️⃣ Представники місії МВФ обговорили із заступницею глави Офісу президента Мудрою реформи, необхідні для перегляду меморандуму про співпрацю для отримання наступного траншу кредиту розширеного фінансування. Незрозуміло, у якому статусі вела переговори Мудра, оскільки формально вона не є представницею ні виконавчої, ні законодавчої влади.

5️⃣ МЗС України закликало світову спільноту не визнавати "вибори до місцевих органів влади", які Росія має намір провести 8 вересня в окупованому Криму.

6️⃣ У Києві та навколишніх населених пунктах суттєво погіршилася якість повітря. Влада стверджує, що це є наслідком масштабних пожеж у зоні відчуження Чорнобильської АЕС. Радіаційний фон у Києві – у межах норми.

7️⃣ Кабмін створив Офіс протимінної діяльності в складі Держслужби з надзвичайних ситуацій.

8️⃣ Начальник Головного управління розвідки Буданов вважає неправильною повну заборону в країні месенджера Telegram. Водночас він наполягає на деанонімізації телеграм-каналів, оскільки вони для багатьох українців є джерелом актуальної інформації.

9️⃣ Канцлер Німеччини Шольц вважає, що майже 100 тис. українських біженців, які прибули до країни впродовж останніх кількох місяців, мають якнайшвидше працевлаштуватися. За даними статистики, у Німеччині вже працюють приблизно 200 тис. українців.

Посол України в Чехії Зварич оголосив, що влада не має наміру силоміць повертати на батьківщину чоловіків призовного віку, проте вестиме агітацію для їхнього залучення на контрактну службу до ЗСУ.

***

№ 3.346-4

Основні теми доби 08.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ На лінії фронту за добу сталося 164 бойових зіткнення. За даними сервісу DeepState Live Map, російські війська просунулися в напрямку Мирнограда та Покровська в Гродівці, а також захопили Водяне на східному фланзі оборони Вугледара.

Протягом доби в прикордонних та прифронтових населених пунктах України від обстрілів, ракетних і бомбових ударів загинули 8 мирних жителів, майже 40 – дістали поранень та травм. У шпиталях померли ще 3 особи, які дістали

поранень унаслідок російського ракетного удару по інституту зв'язку в Полтаві.

Іранська влада заперечує передавання Росії балістичних ракет, про що повідомив депутат іранського парламенту. Імовірно, йдеться про тактичні ракети Fath 360 ВМ-120, подібні до ракет РСЗВ БМ-30 "Смерч" із дальністю ураження до 120 км. Саме такими ракетами Росія найчастіше обстрілює Харків та прикордонні регіони України – окрім повсюдного застосування керованих авіабомб.

За інформацією місії ООН в Україні, у серпні внаслідок агресії Росії загинули 184 мирні жителі, поранено та травмовано – 856 осіб.

2️⃣ У ніч на 9 вересня Повітряні сили збили 6 з 8 дронів-камікадзе типу Shahed, якими Росія атакувала енергетичну інфраструктуру України, а також 2 з 3 авіаційних ракет Х-59/69 "повітря-земля".

Під час нічної атаки в ніч на 7 вересня один із російських безпілотників залетів у повітряний простір Латвії та розбився в районі міста Резекне, пролетівши з України над територією Білорусі. Латвійський президент Ринкевичс заявив, що подібні інциденти трапляються дедалі частіше, тому країни НАТО мають виробити спільну політику реагування на такі випадки. Зі слів міністра закордонних справ Литви Ландсбергіса, дрони впали на території Латвії та Румунії через бездіяльність керівництва країн НАТО.

Президент Зеленський повідомив, що впродовж тижня Росія запустила по цілях в Україні приблизно 300 ударних безпілотників і понад 60 ракет. Він знову закликав західних партнерів надати дозвіл на удари далекобійною зброєю по російській території, передусім – по аеродромах базування фронтової авіації, яка завдає ударів керованими авіабомбами та ракетами.

Міністр закордонних справ Сибіга вважає, що допомога в знищенні російських повітряних цілей над Україною укріпить безпеку країн-сусідів України.

Колишній міністр оборони Великої Британії Шаппс вважає неправильною заборону на застосування ЗСУ далекобійних ракет Storm Shadow по цілях на території Росії та закликає уряд скасувати ці обмеження.

У Бєлгородській області РФ виникла пожежа на "майданчику зберігання пального" (польовому складі). Причина займання невідома.

3️⃣ Президент Зеленський призначив собі 2 радників та 2 заступників глави свого Офісу. Радником зі стратегічних питань призначено колишнього міністра Камишіна, а з питань комунікацій – його спічрайтера Литвина. Заступниками глави Офісу стали колишня віцепрем'єр-міністерка Верещук та

глава Закарпатської облдержадміністрації Микита. Ці призначення вкотре доводять, що очільник Офісу президента Єрмак став фактичним керівником виконавчої влади, а Кабінет міністрів перетворився на філію Офісу, який просто виконує рішення Єрмака та його заступників.

4️⃣ **Президент Зеленський стверджує, що на економічному форумі в Італії представив американським конгресменам "деталі плану перемоги України у війні".**

З його слів, план він викладе президентові Байдену, а також кандидатам у президенти від обох основних партій – Трампу та Гарріс.

За результатами опитувань суспільної думки, Трамп скоротив до мінімуму розрив із Гарріс у ключових "коливних" штатах, тож за 2 місяці до виборів їхній результат передбачити неможливо.

Американські ЗМІ повідомили, що Трамп був обурений підтримкою Путіним його конкурентки. Координатор із нацбезпеки Білого Дому Кірбі заявив, що Путін не має права втручатися у вибори й надавати перевагу одному з кандидатів. Росія вміло роздмухує суперечності всередині США, висловлюючи підтримку обом кандидатам.

ФБР звинуватило журналіста Саймса та його дружину в роботі на російський пропагандистський "Перший канал" та відмивання грошей. Саймс є зіркою та "експертом" російських пропагандистських шоу.

Голова ЦРУ Бернс заявив, що восени 2022 р. була реальна загроза застосування Росією тактичної ядерної зброї, чого вдалося уникнути після його переговорів у Стамбулі з главою Служби зовнішньої розвідки РФ Наришкіним.

5️⃣ Канцлер Німеччини Шольц вважає, що треба обов'язково запросити делегацію Росії на другий "саміт миру". Він також заявив про необхідність притягнути до відповідальності осіб, які вчинили теракт щодо російських газогонів "Північний потік" та "Північний потік-2". Респонденти опитування, яке було проведено на замовлення німецького телеканалу ZDF, здебільшого вважають Шольца слабким лідером. Його Соціал-демократична партія, а також її партнери по владній коаліції зазнали тяжкої поразки на виборах до Європарламенту, а також на виборах у низці федеральних земель.

***

№ 3.347-1

Під час «Години запитань до Уряду» у Верховній Раді подякував народним депутатам за підтримку нових

призначень. Зможемо ефективніше відповідати на виклики та результативніше працювати на перемогу



2024-09-07

Шмигаль

Акцентував увагу на **головних викликах, які стоять перед державою:**

1. Безпековий

Україні потрібно **більше зброї від партнерів. ППО, снаряди, далекобійна зброя, літаки**. Потрібен дозвіл партнерів бити їхньою зброєю по глибоких російських тилах. Нарощення ОПК — виробляємо дрони, артилерію, бронетехніку, снаряди, маємо успіхи в ракетній програмі, започатковуємо спільні виробництва з партнерами. Інформаційна політика — протидія російським фейкам і дезінформації.

2. Енергетика

Відновлюємо все, що можна відновити. Будуємо децентралізовану генерацію.

Запустили три типи ***програм для громадян і бізнесу***. Дякую народним депутатам за скасування мита і ПДВ на ввезення енергетичного обладнання.

Ведемо з партнерами діалог про розширення можливостей ***імпорту електроенергії*** з 1,7 до 2,2 ГВт встановленої потужності.

3. Фінанси

Працюємо над ***залученням зовнішніх*** та ***внутрішніх ресурсів***.

Цього року отримали 24,5 млрд доларів зовнішнього фінансування.

Маємо політичне рішення G7 про спрямування Україні 50 млрд доларів від доходів заморожених російських активів.

4. Збереження та примноження людського капіталу

Три фактори для повернення українців з-за кордону:

1) безпека, 2) житло та 3) робота.

Працюють програми ***єВідновлення*** та ***єОселя***.

Стимулюємо створення робочих місць через надання ***грантів*** на власну справу й програми пільгових ***кредитів***.

Реалізуємо ініційовану Президентом Володимиром Зеленським комплексну політику «Зроблено в Україні». Запускаємо Національний ***кешбек***, що збільшить попит на українські товари.

Відкриваємо можливості для освоєння нових професій.

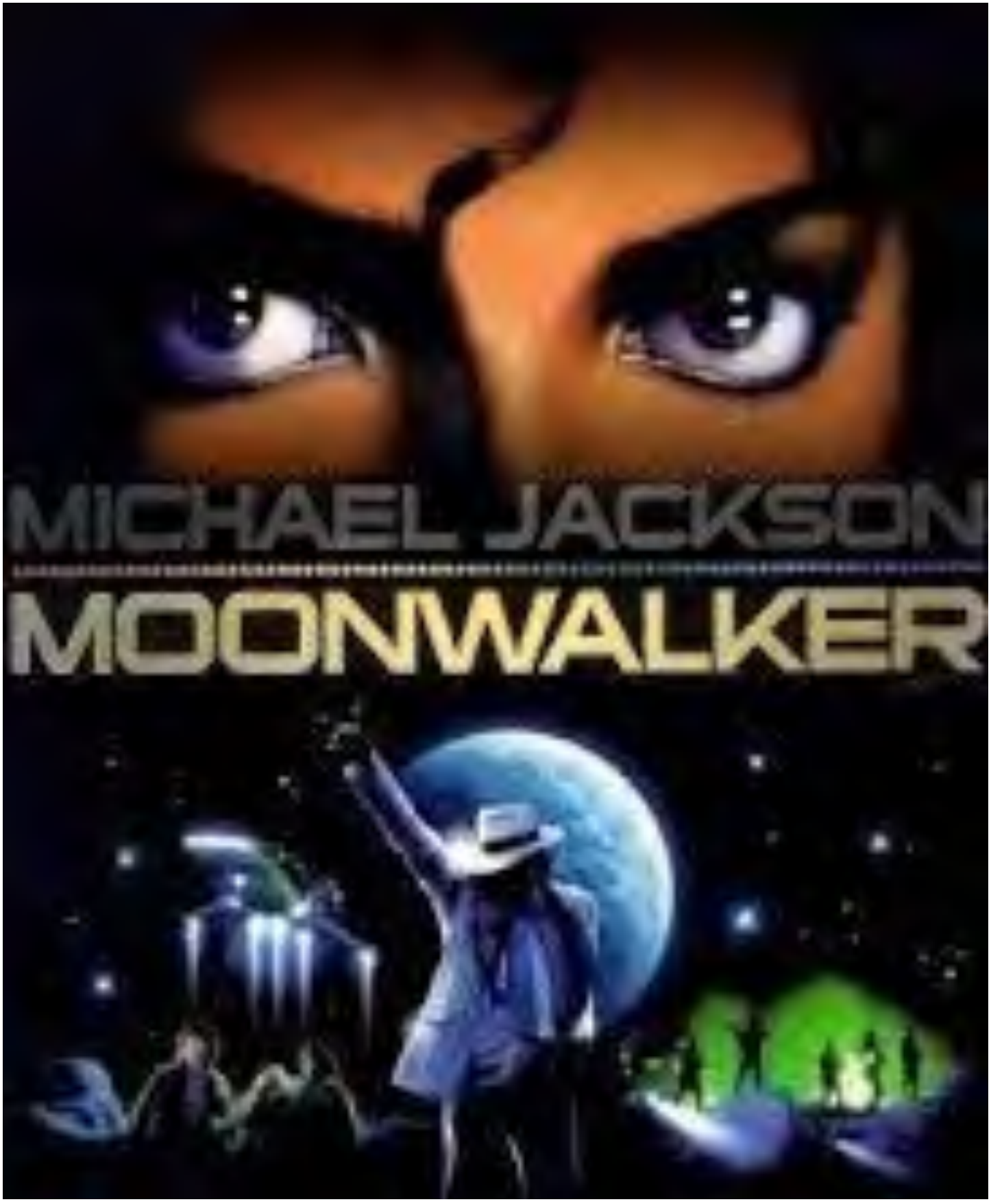
5. Євроінтеграція

Слід завершити скринінг українського законодавства, сформувати обсяг зобов'язань України, які потрібно виконати перед вступом, підготуватися та провести переговори за кластерами. Прагнемо максимально швидко адаптуватися до вимог ЄС. Щоб коли настане час, все залежало виключно від політичного рішення країн-членів.

***

№ 3.347-2

Підсумки_тижня: оновлення Кабміну, початок нового навчального року, робота з міжнародними партнерами, співпраця з МВФ, гуманітарне розмінування



2024-09-08

Шмигаль

1. Верховна Рада цього тижня підтримала **призначення нових членів Уряду**

Як підкреслив Президент Володимир ***Зеленський***,

нам потрібна ще більш активна робота по всіх напрямках і кожен міністр має демонструвати «***чіткі***» результати.

Пріоритети та завдання всі «***чітко***» усвідомлюють.

Так само всі розуміють ***відповідальність***.

2. Цього тижня українські школярі та студенти розпочали новий навчальний рік.

На безпеку, доступність та підготовку до нового навчального року Уряд виділив **більше 10 млрд грн.**

Будуємо нові ***укриття***.

У школах почали працювати ***офіцери*** Служби освітньої безпеки.

Продовжуємо програму закупівлі ***шкільних автобусів***.

Презентували додаткові можливості застосунку ***Мрія***.

Оновлюємо ***майстерні профтехів***.

Запустили пілот щодо надання ***студентам державних грантів***.

3. Україна та ***Ірландія*** підписали Угоду про підтримку нашої держави та співробітництво.

На зустрічі з Прем'єр-міністром Ірландії Саймоном Гаррісом обговорили ситуації в енергетиці, санкції проти агресора та інвестиції в українську економіку.

4. Консолідуємо зусилля партнерів для відновлення енергетики.

Провів цього тижня в Києві зустрічі із заступником Держсекретаря США Річардом Вермою, а також із заступником радника президента США з питань національної безпеки Джонатаном Файнером.

Акумулюємо додаткову підтримку від партнерів.

Відновлюємо все, що можливо відновити.

Посилюємо захист енергетичної інфраструктури.

Розвиваємо децентралізовану генерацію.

Також

мав зустріч з губернатором Індіани Еріком Холкомбом, який цього тижня підписав Меморандум про співпрацю його штату з Житомирською областю.

Посилюємо міжрегіональне партнерство для відновлення України.

5. Міжнародний валютний фонд починає місію для п'ятого перегляду програми розширеного фінансування EFF.

Це дозволить Україні залучити 1,1 млрд доларів цієї осені.

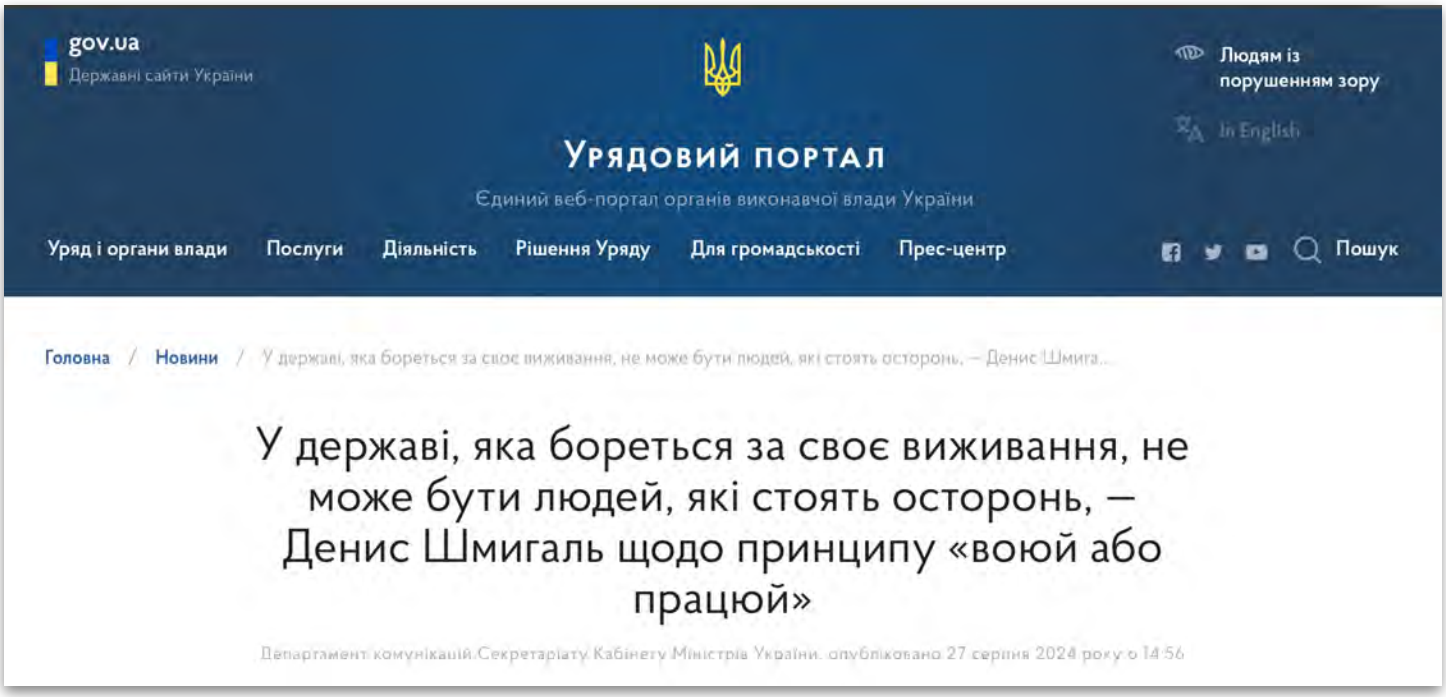
6. Посилюємо наші спроможності у сфері протимінної діяльності.

Маємо хороші результати. Аграрії вже використовують понад 150 тисяч гектарів розмінованих від початку року земель.

Уряд збільшив компенсацію агровиробникам за розмінування сільгоспземель з 80% до 100%, аби ще пришвидшити цей процес.

***

№ 2.348



Уряд напрацював механізми збільшення фінансування обороноздатності. Про це Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль розповів під час форуму «Україна 2024. Незалежність».

Глава Уряду наголосив на необхідності додаткових ресурсів, які будуть направлятися на заробітну плату військовим, закупівлю обладнання, фінансування української оборонної промисловості.

«Зараз в України є критична потреба зібрати додаткові кошти на нашу обороноздатність. Це сотні мільярдів гривень. У Парламент подані зміни до бюджету більш ніж на 500 млрд грн цього року», — зазначив Денис Шмигаль.

За його словами, Уряд пропонує чотири основних джерела коштів на зазначені потреби. А саме:

— збільшення внутрішніх запозичень;

— збільшення ставки податку на прибуток для банків;

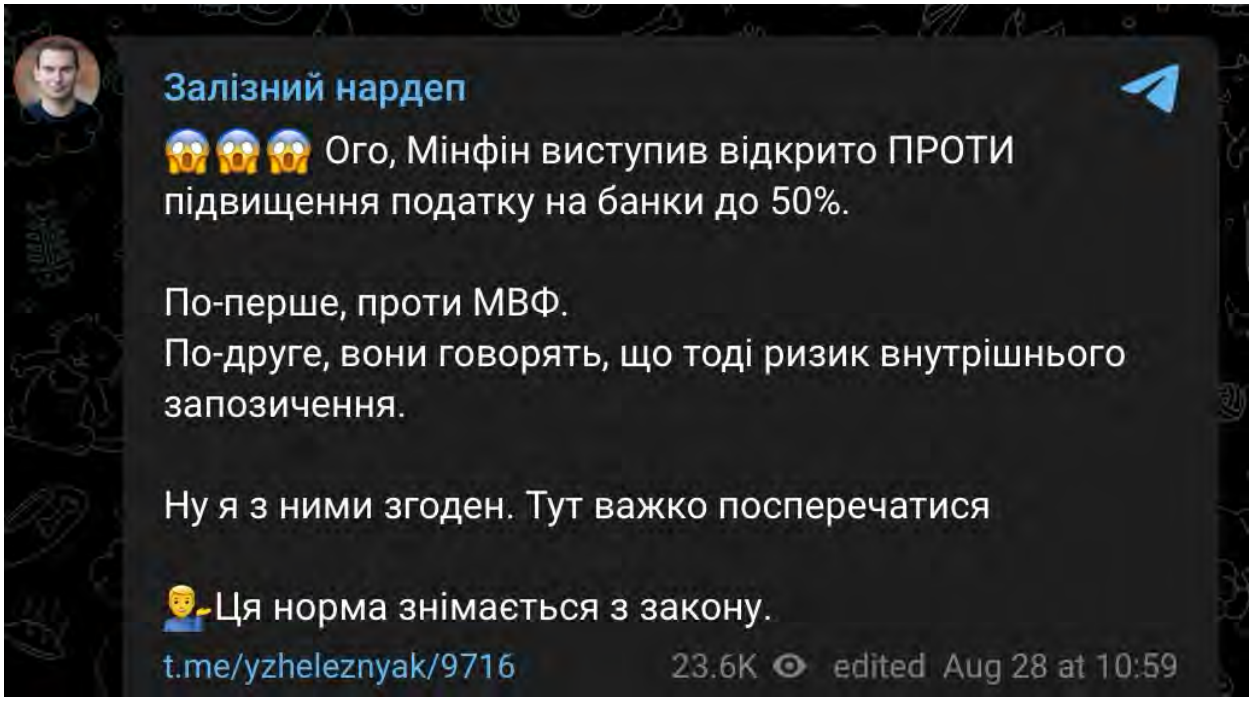
— розширення бази для військового збору;

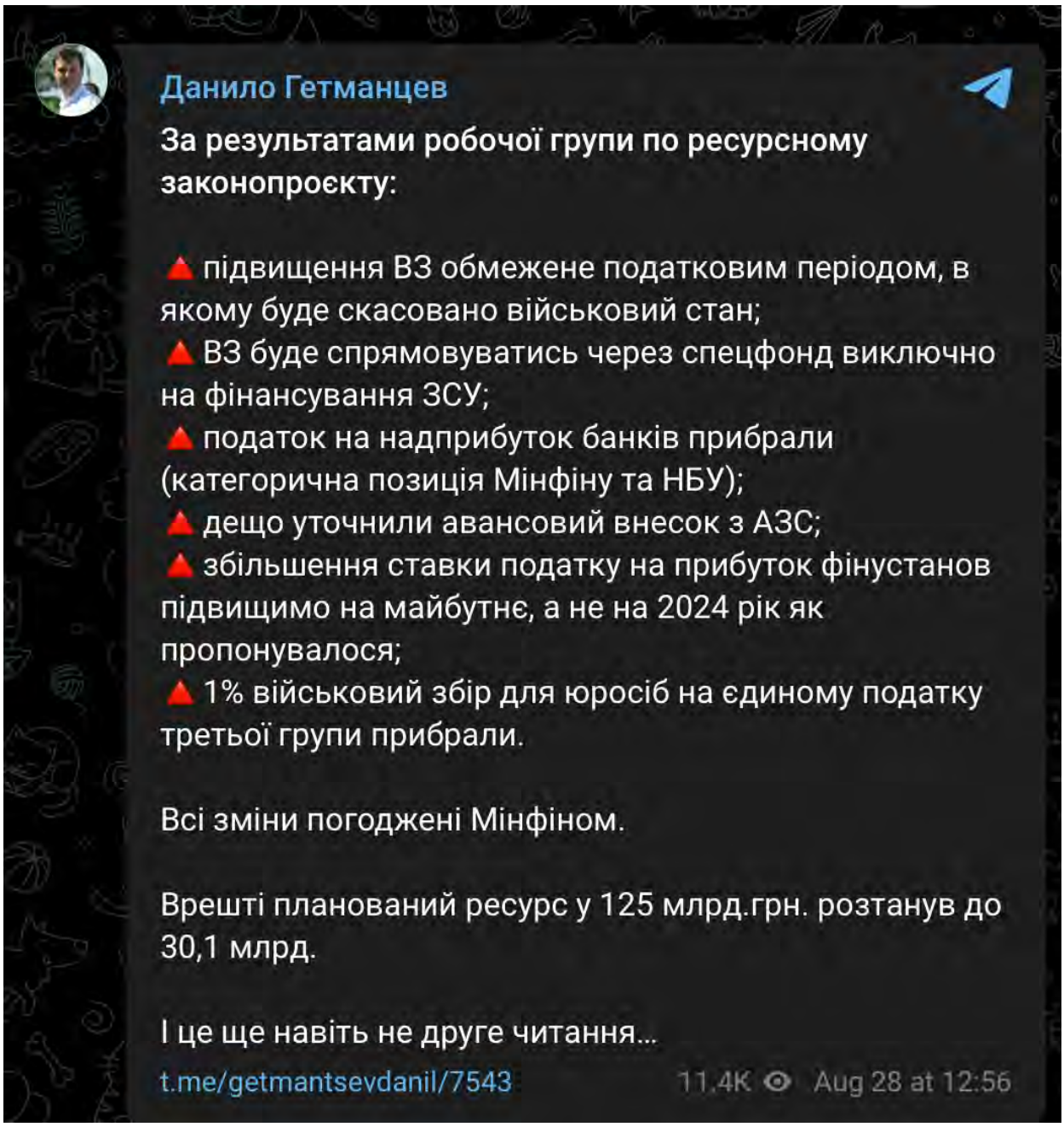
— запровадження принципу «воюй або працюй», який передбачає виведення ринку праці з тіні.

При цьому Прем'єр-міністр підкреслив, що принцип «воюй або працюй» не новий. Свого часу його озвучив Президент України.

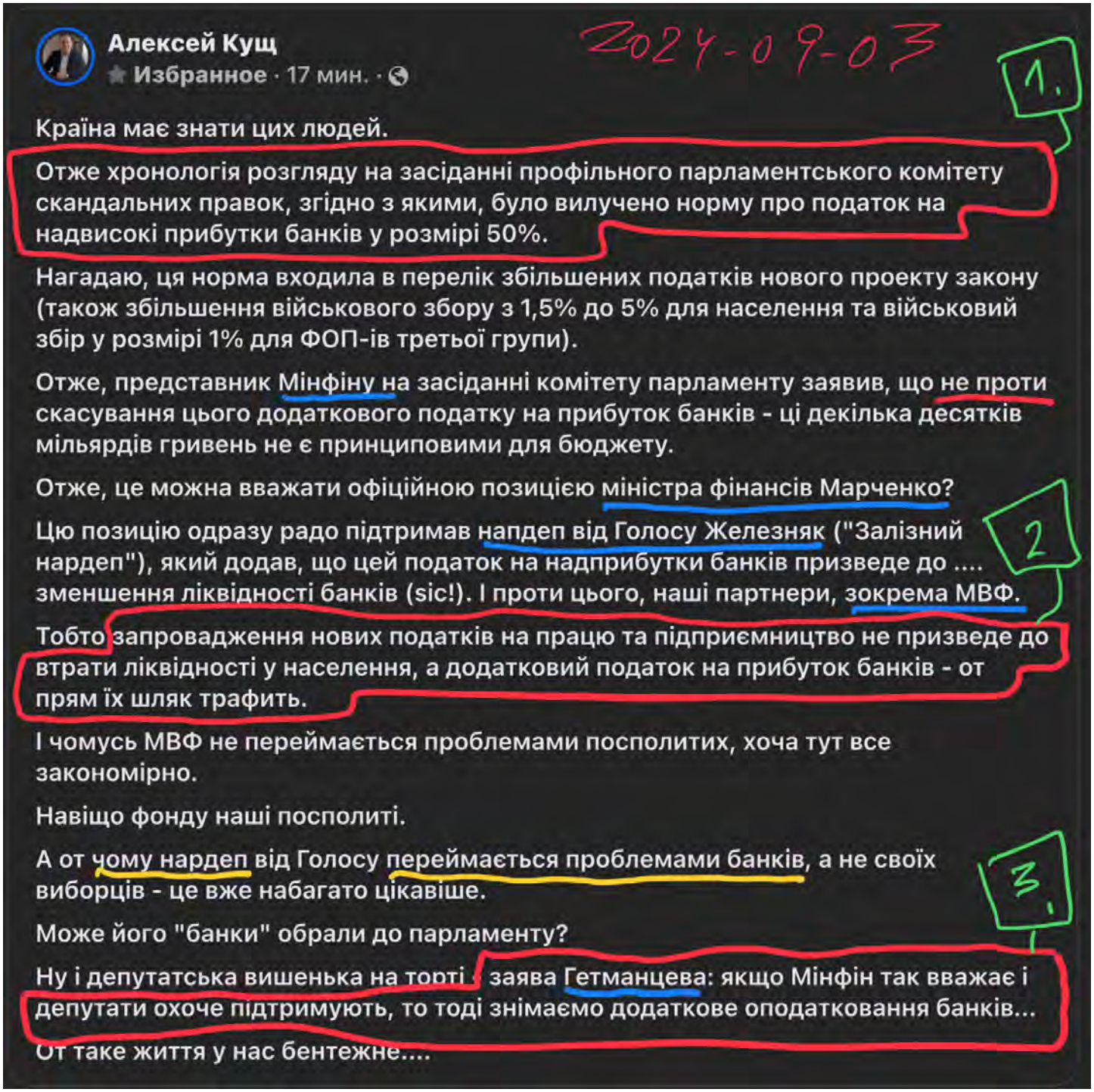
«У державі, яка бореться за своє виживання, не може бути людей, які стоять осторонь. Вони мають або воювати, або робити все, щоби забезпечити тих, хто воює. Це важливі моменти для збільшення кількості робочих місць, для підвищення середніх заробітних плат у галузях, для наповнення нашого бюджету», — наголосив Денис Шмигаль.

***


Залізний нардеп
😱😱😱 Ого, Мінфін виступив відкрито ПРОТИ підвищення податку на банки до 50%.
По-перше, проти МВФ.
По-друге, вони говорять, що тоді ризик внутрішнього запозичення.
Ну я з ними згоден. Тут важко посперечатися
🤦‍♂️Ця норма знімається з закону.
t.me/yzheleznyak/9716 23.6K edited Aug 28 at 10:59


Данило Гетманцев
За результатами робочої групи по ресурсному законопроєкту:
🔺 підвищення ВЗ обмежене податковим періодом, в якому буде скасовано військовий стан;
🔺 ВЗ буде спрямовуватись через спецфонд виключно на фінансування ЗСУ;
🔺 податок на надприбуток банків прибрали (категорична позиція Мінфіну та НБУ);
🔺 дещо уточнили авансовий внесок з АЗС;
🔺 збільшення ставки податку на прибуток фінустанов підвищимо на майбутнє, а не на 2024 рік як пропонувалося;
🔺 1% військовий збір для юросіб на єдиному податку третьої групи прибрали.
Всі зміни погоджені Мінфіном.
Врешті планований ресурс у 125 млрд.грн. розтанув до 30,1 млрд.
І це ще навіть не друге читання...
t.me/getmantsevdanil/7543 11.4K Aug 28 at 12:56

***



Алексей Кущ
Избранное · 17 мин. ·

2024-09-03

1.

Країна має знати цих людей.

Отже хронологія розгляду на засіданні профільного парламентського комітету скандальних правок, згідно з якими, було вилучено норму про податок на надвисокі прибутки банків у розмірі 50%.

Нагадаю, ця норма входила в перелік збільшених податків нового проекту закону (також збільшення військового збору з 1,5% до 5% для населення та військовий збір у розмірі 1% для ФОП-ів третьої групи).

Отже, представник Мінфіну на засіданні комітету парламенту заявив, що не проти скасування цього додаткового податку на прибуток банків - ці декілька десятків мільярдів гривень не є принциповими для бюджету.

Отже, це можна вважати офіційною позицією міністра фінансів Марченко?

2

Цю позицію одразу радо підтримав нардеп від Голосу Железняк ("Залізний нардеп"), який додав, що цей податок на надприбутки банків призведе до .... зменшення ліквідності банків (sic!). І проти цього, наші партнери, зокрема МВФ.

Тобто запровадження нових податків на працю та підприємництво не призведе до втрати ліквідності у населення, а додатковий податок на прибуток банків - от прям їх шляк трафить.

І чомусь МВФ не переймається проблемами посполитих, хоча тут все закономірно.

Навіщо фонду наші посполиті.

3.

А от чому нардеп від Голосу переймається проблемами банків, а не своїх виборців - це вже набагато цікавіше.

Може його "банки" обрали до парламенту?

Ну і депутатська вишенька на торті - заява Гетманцева: якщо Мінфін так вважає і депутати охоче підтримують, то тоді знімаємо додаткове оподаткування банків...

От таке життя у нас бентежне....

***

Когніти́вний дисона́нс — внутрішній ***психічний конфлікт***, що виникає при зіткненні в ***свідомості індивіда*** суперечливих ***знань***, ***ідей***, ***переконань*** або ***поведінкових установок*** (англ. ***cognitions***) стосовно деякого об'єкта чи явища, за якого **з існування одного елемента виникає заперечення іншого**.

У зв'язку з цим ***конфліктом***, стан індивіда характеризується відчуттям неповноти життя.

***

№ 3.349-1

Основні теми доби 31.08.2024 в Україні та навколо України



1 Російські війська швидко наступають на Мирноград, Покровськ, Селидове та Курахове. Суттєво гіршає ситуація і на південь від Куп'янська в районі села Піщане. Сервіс DeepState Live Map повідомив, що ЗСУ відкотилися в Гродівці та Галицинівці, а також втратили Парасковіївку на південь від Курахового. Протягом доби, за інформацією Генштабу, на лінії фронту сталися 119 бойових зіткнень. Головнокомандувач ЗСУ Сирський визнав, що на напрямку головного удару армії РФ ситуація вкрай тяжка.

Російська авіація в прикордонному районі Сумської області атакувала колону зерновозів, прийнявши її за військову, 1 водій загинув, 4 – дістали поранень. У Харкові та на його околиці – у Черкаській Лозовій унаслідок ударів керованими авіабомбами загинули 2 місцеві жителі, постраждали 15 осіб, зокрема – 2 дітей. У районі Куп'янська дрон атакував поліцейський

автомобіль, поліцейський загинув. У Часовому Ярі Донецької області внаслідок обстрілу загинули 5 мирних жителів.

2️⃣ У ніч на 1 вересня внаслідок удару кількома балістичними ракетами по Харкову постраждали 47 осіб, зокрема 7 дітей. Зруйновано палац спорту та торговельний центр.

Командування Повітряних сил повідомило, що під час нічної атаки було збито 8 ударних безпілотників типу Shahed з 11, які запустили російські війська. Також не вдалося збити російську балістичну ракету "Іскандер-М".

Президент Зеленський повідомив, що протягом тижня Росія завдала ударів по Україні понад 160 ракетами та 400 БПЛА. Він знову звернувся до США, Великої Британії, Франції та Німеччини із закликом дати дозвіл на застосування далекобійних озброєнь для ударів по цілях у глибині Росії.

Російське міністерство оборони оголосило про відбиття найбільшої з початку вторгнення атаки українських дронів. Нібито ППО збила 158 безпілотників у 15 областях. Підтверджено удари по 2 електростанціях у Московській та Тверській областях, по Московському нафтопереробному заводу в Капотні, а також по аеродрому поблизу Твері.

3️⃣ Нацбанк збільшив продаж валюти на міжбанківській біржі до $646,3 млн з $624,5 млн тиждень тому. Регулятор нічого не купує вже 3 тижні поспіль. У серпні Україна одержала зовнішнє фінансування в розмірі $8,4 млрд, з яких майже $5,5 млрд – гранти США та ЄС (за програмою Ukraine Facilty).

Населення дедалі активніше скуповує валюту в обмінних пунктах та касах банків. Офіційний курс за підсумками місяця знизився на 0,05 грн за $1 – до 41,05 грн/$, а з початку року девальвація сягнула 3,05 грн/$ (8 %).

4️⃣ Начальником штабу Сил безпілотних систем було призначено капітана I рангу Гладкого. За інформацією низки журналістів, його було усунено з посади за підозрою в корупції та держзраді. Скандальна депутатка Безугла заявила, що Гладкого було призначено особистим рішенням головнокомандувача ЗСУ Сирського, а командувач Силами безпілотних систем Сухарівський та низка вищих офіцерів протестували проти цього призначення. Гладкий не має жодного досвіду в цій галузі.

Генеральний штаб ЗСУ повідомив, що Гладкий нібито пройшов усі перевірки СБУ перед призначенням на посаду.

5️⃣ Міністр економіки Свириденко оголосила, що США виділили обладнання вартістю $800 млн для відновлення української енергосистеми. Глава

Укренерго Кудрицький кілька днів тому заявив, що на складах накопичено "гігантську" кількість обладнання для ремонту, яке надали партнери.

6️⃣ На форумі Globesec у Празі міністр оборони Чехії Ліпавський оголосив, що уряд не накладає жодних обмежень на застосування чеської зброї українськими військами.

Прем'єр-міністр Данії Фредеріксен наголосила, що Україна має перемогти у війні, "інакше програємо ми всі".

Міністр оборони Естонії Певкур заявив, що Захід має змінити наратив із "підтримки України у війні" на "перемогу України у війні з Росією".

***

№ 3.349-2

Основні теми доби 01.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Російські війська й далі ведуть наступ на Покровськ. Суттєво посилилися російські атаки в напрямку річки Чорний Жеребець. З РСЗВ "Ураган" армія РФ обстріляла прифронтове місто Курахове – загинули 4 мирні жителі, постраждали ще 9 осіб. На лінії фронту за добу, за зведенням Генштабу, сталися 182 бойові зіткнення. Сервіс DeepState Live Map повідомив, що російські війська на Покровському напрямку захопили Долинівку та просунулися до Українська. В околицях Торецька ЗСУ відкотилися в Залізному. У Луганській області російські війська відтіснили ЗСУ в районі Макіївки. У Курській області українські війська закріпилися на лінії між селами Мала Локня та Погребки.

2️⃣ Російська армія в ніч на 2 вересня здійснила потужну повітряну атаку 16 балістичними ракетами "Іскандер-М"/KN-23, 14 крилатими ракетами Х-101, 4 ракетами ППО С-300/400, 1 ракетою невстановленого типу та 23 ударними безпілотниками типу Shahed. Удар було націлено на Київ. Українські війська ППО збили 20 БПЛА, 9 балістичних та 13 крилатих ракет. 3 безпілотники та 1 крилату ракету вдалося придушити засобами радіоелектронної боротьби, і вони не досягли цілей. У Києві постраждали 4 особи, у 4 районах виникли пожежі, унаслідок падіння уламків пошкоджено будівлі. У Сумах ракети влучили в будівлі центру реабілітації дітей – постраждали 18 осіб, 6 дітей тощо. У Харкові 2 безпілотники вибухнули в житловій забудові.

Влада Ростовської області РФ повідомила про ліквідацію пожеж на паливосховищі в Пролетарську, яка виникла внаслідок атаки українських безпілотників 18 серпня. Також нібито погашено пожежу на сховищі "Атлас" у Каменську.

3️⃣ Після виявлення тіл 6 заручників, яких убили терористи руху ХАМАС, в Ізраїлі відбуваються багатотисячні мітинги. Їхні учасники вимагають від уряду піти на угоду з ХАМАС, який раз за разом підвищує вимоги, попри військову поразку в Газі. Країною прокотилася хвиля терористичних актів, деяких вдалося запобігти. Прем'єр-міністр Ізраїлю Нетаньягу звернувся до Росії по допомогу у визволенні решти заручників.

4️⃣ За інформацією видання The New York Times, американські військові вважають малоймовірним збиття українського винищувача F-16 "дружнім вогнем". Проте низка українських офіційних осіб безпосередньо говорять саме про такий сценарій. Це ймовірно є причиною звільнення президентом Зеленським командувача Повітряними силами Олещука.

***

№ 3.349-3

Основні теми доби 02.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ За добу на лінії фронту сталося 197 бойових зіткнень. Російські війська не припиняють наступ на Покровському, Торецькому, Курахівському та Куп'янському напрямках. За інформацією сервісу DeepState Live Map, російські війська за добу просунулися на західному фланзі оборони Вугледара в районі Пречистівки та в селищі Нью-Йорк на південь від Торецька. За інформацією з лінії фронту, ситуацію в районі Українська частково вдалося стабілізувати, хоча, цілком можливо, це пов'язано з ротацією російських військ перед наступною хвилею атак. Вкрай напруженою залишається ситуація на південь від Куп'янська в районі Стельмахівки та Піщаного.

Російська армія посилила обстріли, ракетні та бомбові удари по прифронтових і прикордонних населених пунктах. Упродовж дня російська армія завдала численних ударів керованими авіабомбами по Харкову та Харківській області.

За добу в Україні загинули понад 10 мирних жителів, поранено – понад 30.

У Курській області ЗСУ й далі ведуть наступальну операцію, запеклі бої тривають у 3 локаціях. Російська авіація, ракетні війська та безпілотники атакують українські шляхи постачання, зокрема на Сумщині. Українська артилерія та безпілотники руйнують понтонні мости через річку Сейм, які наводить армія РФ. Українські безпілотники контролюють два стратегічно важливі шосе області. Вочевидь російський президент Путін прийняв рішення "відкласти" активні контрнаступальні дії в регіоні, "заткнувши дірки" на цій ділянці бригадами з Калінінградської та Мурманської областей, а також зі сходу РФ, а всі наявні резерви кинути в наступ на сході України. Путін заявив, що нібито "ніколи не відмовлявся від мирних переговорів", однак "поки треба розібратися з бандитами, які проникли на територію країни". Ще 2 тижні тому

він та його прессекретар Пєсков однозначно оголосили, що "вторгнення України до Курської області" зробило переговори безглуздими.

2️⃣ Російська армія атакувала Україну в ніч на 3 вересня 35 дронами типу Shahed, 3 балістичними ракетами "Іскандер-М"/KN-23 та однією авіаційною ракетою Х-59/69. Підрозділи ППО збили 27 БПЛА, 2 вилетіли на окуповану територію та в Білорусь. Ракети збити не вдалося.

Внаслідок ракетного удару по Дніпру загинула людина, поранено 6. Після від'їзду президента Зеленського та прем'єр-міністра Нідерландів Схоофа із Запоріжжя внаслідок ракетного удару загинули 2 жителі міста, ще 2 – дістали поранень.

Українські дрони здійснили атаку на військовий аеродром в околицях російської Твері. Ударом дронів у ніч на 2 вересня по Московському нафтопереробному заводу в Капотні виведено з ладу одну з установок перегонки нафти, що вдвічі скоротить виробництво. Завод на рік переробляє 11,6 млн т сирої нафти.

Міністр закордонних справ Польщі Сікорський заявив про необхідність збивати російські дрони та ракети над територією України, що дасть змогу не на дати їм проникнути в повітряний простір Польщі. Респонденти кількох опитувань суспільної думки здебільшого вважають, що польські ППО мають збивати російські повітряні цілі, але тільки над територією країни. Міністерство закордонних справ Польщі назвало висловлювання Сікорського "його особистою думкою", а чиновники НАТО заявили, що такі кроки потрібно погоджувати з іншими членами блоку.

3️⃣ **Президент Зеленський підписав закон про декларативний принцип отримання бізнесом дозволів та ліцензій на період дії воєнного стану.**

Кабмін затвердив ***Стратегію розвитку та цифрової трансформації малого й середнього бізнесу на 2024–2027 рр.***

Зеленський також підписав закон про поетапне підвищення акцизів на пальне. За твердженням чиновників, це нібито не призведе до різкого зростання цін. Водночас підвищення вдарить по кишені не лише власників автівок, а й населення, яке використовує генератори в періоди відключень електроенергії.

Він також затвердив санкції РНБО проти 94 громадян України та Росії за сприяння агресії, проти російської фірми 1С, що розробляє програмне забезпечення, та низки російських аеропортів. Загалом обмеження запроваджено щодо 150 юридичних та фізичних осіб за підтримку агресії проти України.

На сайті президента набрала 25 тис. голосів петиція про зниження мобілізаційного віку із 60 до 50 років. Ця кількість голосів більша за необхідну, тож Зеленський мусить розглянути петицію та дати вмотивовану відповідь.

4️⃣ Кабмін вирішив компенсувати всі 100 % вартості розмінування полів на деокупованих територіях, які розташовані не менш ніж за 20 км від лінії бойових дій. Торги на закупівлю цих послуг проводитимуться в системі Prozorro.

Подовжено на пів року виплати найбільш нужденним внутрішньо переміщеним особам.

5️⃣ Наглядова рада Укренерго таки звільнила главу компанії ***Кудрицького***. Українські ЗМІ та телеграм-канали останніми днями неодноразово писали про спроби Офісу президента змусити Кудрицького написати заяву про звільнення з посади за власним бажанням.

6️⃣ До Києва приїхала ***місія МВФ*** для обговорення перегляду меморандуму про співпрацю за програмою розширеного фінансування (EFF). Прем'єр-міністр Шмигаль заявив, що після затвердження меморандуму Україна отримає ще один транш кредиту в розмірі приблизно $1,1 млрд.

Бюджетний комітет Верховної Ради погодив збільшення видатків бюджету на 500 млрд грн на цілі оборони. Таке збільшення робить неминучим підвищення податків, оскільки чиновники уряду та депутати навіть не заїкаються про аудит державних витрат.

НБУ оголосив про намір перейменувати розмінну монету копійку на "шаг". З огляду на те, що копійки незабаром зникнуть з обігу через інфляцією, цей крок виглядає безглуздим піаром.

7️⃣ Головнокомандувач ЗСУ Сирський заявив, що СБУ начебто не мало претензій до щойно призначеного начальника штабу Сил безпілотних систем Гладкого. За інформацією журналістів, дружина та дочка Гладкого мають російське громадянство, причому дочка виступала на змаганнях у складі команди російського клубу ЦСКА, а самого Гладкого було усунено з посади за підозрою в корупції. Різка реакція суспільства на призначення змусила Сирського заявити, що він згоден на проведення повторної перевірки Гладкого.

8️⃣ Прем'єр-міністр Нідерландів Схооф під час візиту до Запоріжжя оголосив про виділення Україні допомоги на суму понад €200 млн на гуманітарні потреби та відновлення енергетики.

Уряд Японії передав понад 100 одиниць техніки комунальним службам 4 областей.

9️⃣ За інформацією агентства Bloomberg, Туреччина подала заявку на вступ до блоку БРІКС, до якого входять Росія, Китай, Індія, Бразилія, Південна Африка, Іран, Ефіопія, Єгипет та Об'єднані Арабські Емірати. Також заявку на вступ подав Азербайджан.

Журналісти агентства також повідомили, що європейські чиновники очікують, що Іран незабаром передасть Росії балістичні ракети, як це вже зробила КНДР.

***

№ 3.349-4

Основні теми доби 03.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Генеральний штаб у ранковому зведенні від 4 вересня повідомив, що на лінії фронту за добу відбулося 207 бойових зіткнень. Найбільша кількість боїв сталася на Покровському, Торецькому, Курахівському, Времівському та Лиманському напрямках. За даними сервісу DeepState Live Map, російські атаки були успішними в районі Вугледара. ЗСУ залишили Пречистівку на захід від міста і відкотилися у Водяне на східному фланзі оборони.

Зеленський заявив, що ЗСУ залишатимуться на території Курської області доти, доки президент РФ Путін не погодиться розпочати мирні переговори.

Зі слів колишнього президента США Трампа, який знову балотується від Республіканської партії, Україна приховує реальні втрати, і лише він знає, як "припинити війну".

2️⃣ Росія завдала удару по Інституту зв'язку в Полтаві, який став рекордним за кількістю жертв, з огляду на те, що у виші військовослужбовці навчалися керування системами радіолокації, радіоелектронної боротьби та БПЛА. За відомостями кількох очевидців, ракети влучили в скупчення слухачів, яких вивели на шикування, а також у будівлі. Укриття були лише номінальними й не врятували людей від смерті та поранень. За офіційною інформацією, загинули 53 особи, понад 290 – дістали поранень та травм, багато людей мають тяжкі поранення. Розбирання завалів триває. Міністр Умєров заявив, що трагедію розслідуватиме Головна інспекція Міністерства оборони. Після подібної трагедії в Миколаєві у 2022 р головнокомандувач ЗСУ Залужний видав наказ про заборону таких заходів за участю великої кількості військовослужбовців, і навряд чи його було скасовано.

Уночі Росія знову атакувала Україну ракетами та ударними дронами. Повітряні сили повідомили про виявлення 42 цілей – з 29 дронів-камікадзе типу Shahed було збито 22, із 6 крилатих ракет Х-101 – збито 4, також збито всі 3 крилаті ракети "Іскандер-К". Не вдалося збити 2 ракети – "убивці авіаносців" Х-22 та 2 аеробалістичні ракети "Кинджал".

Унаслідок удару по Львову загинули 7 осіб, 2 дітей тощо, постраждали – 42, зруйновано історичні будівлі в центрі міста. У Кривому Розі ракетами атаковано готель – поранено та травмовані 5 осіб. Над Києвом та Київщиною збито всі цілі.

У ніч на 4 вересня російська авіація атакувала керованими бомбами університет у Сумах. Під завалами будівель досі перебувають люди.

3️⃣ Засідання групи воєнної підтримки України у форматі "Рамштайн" відбудеться 6 вересня.

ЗСУ нарешті отримали бронетранспортери М-1117, які США обіцяли передати з 2022 року.

Представник Пентагону Райдер заявив, що США не змінили своєї позиції щодо ударів ЗСУ далекобійною зброєю по території Росії. Він також відмовився коментувати інформацію про можливе передання ракет великої дальності для українських винищувачів F-16.

Координатор Білого дому з нацбезпеки Кірбі заявив, що після удару по Полтаві адміністрація Байдена "зосередиться на зміцненні української протиповітряної оборони".

Парламент Румунії остаточно погодив передання Україні комплексу ППО Patriot.

Уряд Норвегії виділив Україні близько $48 млн на закупівлю безпілотників та засобів ППО.

4️⃣ Президент Зеленський та глава його Офісу Єрмак вирішили влаштувати "велику перестанову" в Кабміні, замінивши міністрів чиновниками Офісу. Зі слів Зеленського, це зроблено, щоби "зміцнити уряд" напередодні тяжкої зими".

Заяви про відставку подали 6 міністрів та голова Фонду держмайна, глава МЗС Кулеба тощо. Депутати президентської фракції Верховної Ради мають намір звільнити їх вже 4 вересня. Зеленський також звільнив заступника глави свого Офісу Шурму.

Після звільнення голови Укренерго Кудрицького у відставку подали 2 незалежні члени Наглядової ради. Кудрицький назвав своє звільнення "політичним" і не пов'язаним із неготовністю енергетичних об'єктів до російських повітряних атак. Міненерго заперечує тиск на Наглядову раду компанії задля звільнення Кудрицького. За інформацією ЗМІ, Укренерго уклало без тендерів договори на зведення укриттів над об'єктами, однак жоден із проєктів не було завершено.

5️⃣ **Верховна Рада ухвалила в першому читанні закон про збільшення на 500 млрд грн видатків бюджету на оборону.**

Водночас урядовий законопроєкт про підвищення податків було провалено й відправлено на доопрацювання для повторного першого читання, навіть після всіх погоджень у комітетах.

Також депутати підтримали в першому читанні законопроєкт про заборону мобілізації та демобілізації чоловіків віком до 25 років, яких було визнано "обмежено придатними" до ухвалення закону про мобілізацію.

Прийнято закон про включення до складу ЗСУ Сил безпілотних систем.

6️⃣ Директор Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Гроссі після поїздки на Курську АЕС приїхав до Києва й зустрівся з президентом Зеленським. Гроссі оголосив про намір надати технічну підтримку проєкту добудови двох енергоблоків Хмельницької АЕС.

На Запорізькій АЕС, куди збирається поїхати Гроссі, унаслідок російського обстрілу знову пошкоджено одну з високовольтних ліній, що забезпечують функціювання систем безпеки станції.

7️⃣ Директор Національного антикорупційного бюро Кривонос звільнив свого першого заступника Углаву "за порушення кодексу честі та присяги держслужбовця"!. За інформацією низки журналістів, Углава має зв'язки з одіозним бізнесменом Голиком, якого підозрюють у розкраданні бюджетних коштів під час реалізації президентського проєкту "Великого будівництва". Углава різко критикував стиль керування Кривоноса.

Журналісти "Української правди" виявили, що в організації втечі депутата Верховної Ради Дмитрука за кордон узяли участь депутати від колишньої партії ОПЗЖ та їхні помічники. Чи не основною причиною, завдяки якій втеча стала можливою, журналісти вважають затримку в пред'явленні підозри Дмитруку Офісом генпрокурора. Один із прокурорів Офісу пов'язаний із депутатом від ОПЗЖ, який допомагав організувати втечу. Генпрокурора Костіна та його Офіс контролює одіозний заступник глави Офісу президента Татаров, тож цілком можливо, що Дмитрук домовився про можливість виїзду з країни з Офісом президента.

Вищий антикорупційний суд удвічі зменшив розмір застави для колишнього заступника глави Держспецзв'язку Жори – до 5,45 млн грн. Жорі та його начальнику Щиголю пред'явлено підозру в розкраданні бюджетних коштів на закупівлі дронів у розмірі понад 62 млн грн. Щиголь вийшов з-під варти, оскільки за нього негайно було внесено 25 млн грн застави. Обидва колишні чиновники є довіреними особами віцепрем'єр-міністра із цифрової трансформації Федорова. За оцінкою низки експертів, реальна сума розкрадання може перевищувати $1 млрд. Однак Кабмін знову і знову виділяє Держспецзв'язку мільярди гривень на закупівлю дронів – стільки ж, скільки й Агентству оборонних закупівель Міністерства оборони.

СБУ оголосила, що не проводила перевірку начальника штабу Сил безпілотних систем Гладкого на запит Генштабу. Це повідомлення підтверджує інформацію, що Гладкого було призначено за особистим указом головнокомандувача ЗСУ Сирського, а пресслужба Генштабу поширила завідомо неправдиві відомості про спецперевірку. Гладкий має доступ до цілком таємних документів.

8️⃣ **Російський президент Путін все-таки прилетів до Монголії з офіційним візитом, де його зустріли з великою помпою.** Путіна не було заарештовано за ордером Міжнародного кримінального суду, попри те, що Монголія підписала Римський статут МКС, є його членом і має власного суддю. Правоохоронці затримали людей, які протестували з українським прапором проти візиту Путіна. МЗС країни оголосило, що Путіна не було заарештовано, оскільки Монголія "багато в чому залежна від Росії". Міністр закордонних справ України Кулеба звинуватив Монголію в порушенні

зобов'язань перед Судом. Речник Держдепартаменту США Міллер заявив, що Монголія не мала ігнорувати ордер МКС.

9️⃣ Угорщина так і не заплатила Єврокомісії штраф у розмірі €200 млн за порушення прав мігрантів. Глава МЗС Білорусі Риженков оголосив, що в конференції з проблем незаконної міграції в Мінську візьмуть участь міністри "низки країн ЄС". Ймовірно, йдеться про глав МЗС Словаччини та Угорщини.

🔟 За інформацією низки західних ЗМІ, експорт російського скрапленого газу в серпні зріс завдяки збільшенню постачання до країн Азії та в ЄС на 33 % проти серпня 2023 року, а від початку року – на 5,7 %. За 8 місяців 2024 року Росія вже експортувала 21,76 млн т СПГ.

***

№ 3.450

ПАСТКА ПЕРЕМОГИ



2024-09-10

Друзенко

Ми всі щиро прагнемо перемоги над російським агресором.

І не просто перемоги, а безумовної капітуляції орди:

> **парад ЗСУ в Севастополі, путін – на лаві підсудних у Гаазі, а замість РФ – з десяток-півтора новостворених національних держав.**

Хіба це не найбільша мрія українців в останні два з половиною роки? Хіба не цього вимагає справедливість? Хіба будь-яке інше завершення війни може гарантувати Україні тривкий мир і тривалий розвиток?

Але **в цьому безумовно справедливому і бажаному (але малоймовірному на сьогодні) сценарії є одна велика небезпека.**

Наша перемога законсервує чинну недолугу та неефективну системи влади в Україні.

Перетворить переможців на «ідолів, яких не судять».

1) — Змусить нас закрити очі на всі злочини та прорахунки, які влада скоїла в перебігу підготовки і ведення цієї війни.

2) — І знищить всі стимули до радикальних змін у країні. Мовляв, якщо ми перемогли путінську росію, наша система найкраща, найефективніша і не потребує будь-яких серйозних змін.

Не вірите – згадайте СРСР.

1) — Усі послаблення та поступки народу часів Другої світової були згорнуті впродовж другої половини 1940-х років. Терор знову став способом державного управління.

2) — "Браття і сестри", яких Сталін кликав захищати батьківщину на початку великої війни, знову стали "товарищами".

Символом відкату став вірш "Любіть Україну" Володимира Сосюри, написаний 1944 року, ставший справді народним після війни, але заборонений 1951-го після статті Андрія Малишка ”За ідейну чистоту літератури проти націоналістичних рецидивів”.

Так, серед переможців була і Америка.

Але їй дуже поталанило:

— Велика депресія спонукала США до радикальних перетворень напередодні великої війни.

—.Реформи Рузвельта 1930-х заклали фундамент перемоги Штатів у війні та її процвітання у повоєнний час.

Доля інших переможців була далеко не такою райдужною.

Згадайте приміром переможця Мао в Китаї...

Я відверто боюсь, аби ми не забронзовіли через перемогу.

Більше я напевно боюсь тільки тотального програшу України, який загрожуватиме самому існуванню української нації.

Втім буду відвертим:

> — я наразі не бачу, як путін може завоювати Україну – хіба що вона вибухне зсередини, порине у братовбивчу війну та руїну (як це не раз траплялося у нашій історії) – і нарешті "русский мир" прийде рятувати нас від нас самих.

Тому наважусь на крамольну думку:

> **— наразі вистояти, зберегти державність та збільшити суб'єктність без остаточної перемоги над ворогом для нас корисніше та перспективніше, аніж вщент розгромити орду.**

Тимчасово окуповані території, непокарана росія та загроза нового етапу війни не дасть нам почивати на лаврах, але натомість спонукатиме до прискореного розвитку: змінюйся або помри.

Війна, в якій ми вистояли, але не перемогли, здатна стати драйвером радикальних перетворень в країні. Без яких наша остаточна поразка – лише питання часу.

Тому

> **— найперспективніше нам вийти з цього етапу російсько-української війни пораненими, але не вбитими.**
>
> **— Непереможеними, але й не переможцями.**

Суб'єктними, але з (тимчасово) обкраяною територією.

Це породить відчуття, що так жити далі не можна і запит на фундаментальні зміни. Не на рівні чергової ротації лідера та його почту, а на рівні зміни глибинних підвалин нашої порочної системи. Невиграна війна ятритиме наші рани, з болю яких народжуватиметься запит та імпульс для радикальних перетворень. Перетоврень, на які конче потребує Україна.

Північний В'єтнам виграв свою війну. Південна Корея – ні.

Під час воєн це були схожі бідні аграрні країни на периферії цивілізації. Сьогодні вони різняться радикально.

Зокрема і тому, що В'єтнам потрапив у «пастку перемоги», а Південна Корея, не вигравши війну, отримала імпульс до докорінних змін, який дав їй можливість виграти майбутнє...

***

№ 3.351-1

Огляд... неділя, тому буде коротко, з різних напрямків...

2024-09-08

Машовець

1. Командування "Объединённой группировки вс рф на юго-западном твд", очевидно, продовжує вживати заходи для стабілізацію ситуації на Курському операційному напрямку й створення там суцільного фронту...

Зокрема, продовжується перегрупупвання у зону відповідальності угрупування військ (УВ) "Север" додаткових сил й засобів. А саме - протягом крайнього тижня розпочалось переміщення наступних частин та підрозділів з інших операційних напрямків:

1) - З Сіверського та Краматорського напрямків переміщаються частини та підрозділи 106-ї повітряно-десантної дивізії (пдд), у обсягу - один параштно-десантний пок + розвідувальний батальйон

2) - З Курахівського напрямку, як мінімум до одного гаубичного самоходного артилерійського дивізіону зі складу 20-ї мотострілецької дивізії (мсд)

Окрім того, очевидно, командування противника намагається прискорити формування та розгортання додаткового резервного компонента у складі свого війська, який можливо було би задіяти вже протягом цієї осені...

Так, на базі 14-го армійського корпусу (АК), хто забув нагадаю - до його складу входять дві "північні" бригади - 80-а "арктична" окрема мотострілецька бригада (омсбр) та 200-а окрема омсбр, продовжується формування 71-ї мотострілецької дивізії (мсд)...

Й хоча, поки, російське командування не вирішило де саме використати її частини та підрозділи (чи у складу УВ "Центр", чи у складі УВ "Север", за місцем формування ряду її частин та підрозділів), а також має певні складнощі з укомплектуванням з'єднання особовим складом та штатним ОВТ, але очевидно, що найближчим часом воно таки зможе мати у своєму розпорядженні, принаймні, один мотострілецький полк зі складу цієї дивізії (ймовірно, 127-й мсп)...

Як на мене, скоріш за все, він також поїде у Курську "губернию". На даний час, росіяни намагаються доукомплектувати його хоча би основною кількістю штатного ОВТ (виходить - "не дуже", бо не дивлячись на всі зусилля, у полку все одно, наприклад, не вистачає ОВТ до штатної кількості, принаймні не менше як на 200 одиниць...). Планується, що полк доукомплектується

протягом вересня (максимум, початок жовтня) з баз зберігання ОВТ та центрів мобілізаційного розгортання й буде переміщений у зону, так званої "се-ве-о"...

Окрім цього, варто відзначити, що протягом триваючого місяця, очевидно, у складі УВ "Центр", яке оперує на Торецькому та Покровському напрямках, командування противника пробує наростити обсяг свого оперативного резерву.

Так, у складі 41-ї загальновійськової армії (ЗВА) противника (Торецький напрямок), його командування закінчує відновлення та бойове злагодження 1437-го мотострілецького полку (мсп)... який після літніх боїв фактично "сточився" повністю.

Цю частину противник використовував раніше виключно, як штурмову. Й після задіяння її у числених атакуючих\штурмових діях у смузі армії, протягом серпня, полк поніс катастрофічні втрати, для рівня своєї боєздатності, очевидно повністю її втративши й був відведений "на відновлення". Й ось, очевидно, його нарешті відновили...

Що, в зв'язку з усім цим, звертає на себе увагу...?

В першу чергу ОБСЯГИ сил й засобів, якими ВЖЕ оперує російське командування, у якості оперативних резервів - окремі полки, батальйони та дивізіони...

Ну, полк... ще більш-менш...

але окремі батальйони та дивізіони, це очевидно ТАКТИЧНІ резерви, а не оперативні... Вони просто не здатні виконувати той обсяг завдань, для виконання якого призначені повнокровні бригади та дивізії. Російське командування, очевидно, не може цього не розуміти... й тим не менш, намагається юзати у якості саме оперативних резервів - насмикані з різних місць полки та окремі батальйони.

Звісно, якщо їх збереться у достатній кількості, вони цілком можуть стати й оперативними резервами (достатньо буде додати їм відповідну структуру управління й звести в одне формування більшого рівня\угрупування...).

Але, справа в тому, що поки "не збирається".

Принаймні, у тому випадку, коли це не передбачано російськими же планами... як це зараз відбувається на Курському операційному напрямку, де ми маємо сумнівне задоволення спостерігати у складі УВ "Курск" противника таку собі "солянку", або краще сказати "конгломерат" сил й засобів, стягнутих туди у якості того "... что было под рукой".

Як, наприклад 810-а окрема бригада морської піхоти (обр МП), яка очевидно заїхала далеченько від основних своїх "операційних районів"... і яка, по суті,

являє собою "намобілізовану" дивізію (чисельність особового складу доходить до позначки у 10-11 тисяч чоловік), але яка діє на Курському напрямку лише двома своїми батальйонами (1 дшб + 1 об МП), бо решта - або небоєздатні, або задіяні на інших напрямках.

Цілком можливо, що найближчим часом російське командування спробує провести у складі УВ "Север" таке собі переформатування сил й засобів, коли, кінець кінцем, визначиться із складом сил й засобів, яким буде доручено "вирішувати Курську проблему"...

2. На Покровському операційному напрямку, судячи зі всього, відбувається те, про що я писав 22-го серпня (о 4:08...) й далі...

Очевидно, противник завершує реалізацію свого задуму, щодо флангового охоплення та ліквідації плацдраму ЗСУ східніше р.Вовча в районі Невельского силами суміжних флангів УВ "Центр" та "Юг". Й, схоже на те, що командуання ЗСУ не може цьому завадити. Більше того, рішення про відхід військ на рубіж Гірник - Курахівка також ним поки не прийнято (я поки не розумію, на що воно сподівається...).

Передові підрозділи противника з півночі (ймовірно, 228-й мсп та 239-й тп 90-ї тд, 114-а омсбр та частково 5-а омсбр 1-го АК) вже вклинились в с.Українськ (на східній та південно-східній околиці), взяли під контроль північну частину Галицинівки та просунулись до північно-східної околиці Гірника.

В свою чергу, з півдня передові підрозділи УВ "Юг (5-а, 110-а та один батальйон 114-ї омсбр), пересікли р.Лозова північніше Красногорівки, й досить суттєво просунулись вздовж південного берегу р.Лозова по напрямку Красногорівка - Олександропіль (про цей можливий "спурт", я також писав...).

Не мені пояснювати, що буде далі... якщо знову будуть зволікання із наказом на відхід передових підрозділів, принаймні за річку Вовча...

Утримати рубіж Желане Перше - Желанне Друге (якщо тамтешне українське командування сподівається на це) також не вийде. Противник ВЖЕ знаходиться на західному (протилежному) березі Вовчої... й до того ж, активно просувається вздовж неї у південному напрямку (Данилівка - Гірник).

Ситуацію МОЖЕ врятувати надійне та гарантоване утримання ЗСУ рубежу Гірник - Курахівка. Але, щось не схоже на те, що у нинішніх умовах ЗСУ на це здатні...

Тому, на місці наших керманичей, які вже поспішили заявити про якусь там "стабілізацію" на Покровському напрямку, я би не робив таких гучних й очевидно поспішних заяв та висновків. Ну, принаймні, публічно...

Так, певні ознаки того, що противнику всі ці просування та "прориви" даються нелегко й він вимушений вже перейти до чергового "перерозподілу" своїх сил та засобів вздовж усієї смуги наступу, таки є...

Але, ще раз повторюсь, ніякої "стабілізації" чи "зупинки" у діях противника поки не спостерігається (він як атакував в районі Новогродівки, Красного Яру, Гродівки та Новоторецького, так й атакує). Той факт, що у нього там успіхі мінімальні (відбив пару спостережних пунктів), й загалом - пригальмував, власне, не Покровському напрямку, пояснюється тим, що зараз він свої головні зусилля сконцентрував трохи південніше - у бік Селідово та на ліквідації нашого плацдарму на р.Вовча в районі Невельского...

Тому кричати "ура" та кидати у повітря чепчики - дуже й дуже зарано... бо, навіть, взагалі не варто...

***

№ 3.351-2

Огляд...

2024-09-10

Машовець

Судячі зі всього, командування російської 2-ї загальновійськової армії (ЗВА), 90-ї танкової дивізії, а також приданих їм сил й засобів зі складу УВ "Юг", опинились у "дещо двозначній" ситуації...

Очевидно, командування УВ "Центр" вимагає від них максимально швидкого завершення ліквідації плацдарму ЗСУ на р.Вовча, східніше рубежу Желанне Перше - Желанне Друге, й ОДНОЧАСНО прагне цими ж силами - "продовжувати наступ на Покровськ"...

Двозначність полягає в тому, що очевидно противник відчуває у цьому сенсі певні складнощі - як із координацією такого роду дій, так й з розподілом своїх боєздатних сил й засобів по конкретним напрямкам та ділянкам. Тому, вже протягом кількох крайніх діб відчувається його певне "коливання", у сенсі вибору ним порядку виконання цих завдань.

На перший погляд здається, що вибір цей очевидний, адже до виконання першого завдання залучені більш як достатні для цього сили:

1) - Значна частина 2-ї ЗВА (принаймні два полки 27-ї мотострілецької дивізії\мсд),

2) - 114-а окрема мотострілецька бригада (омсбр) 1-го армійського корпусу (АК), без одного батальйону

3) - 90-а танкова дивізія (228-й мсп та 239-й тп)

4) - частина сил 5-ї та 110-ї омсбр

Це не рахуючи ряду батальйоні та полків мобілізаційного резерву, оперативно підпорядкованних вищевказаним з'єднанням...

По суті, для того, аби обійти та оточити декілька українських батальонів неповного складу східніше р.Вовча, по напрямку на с.Невельске, на діляці 9Х12 км, противник зосередив майже повноцінний армійський корпус... принаймні, формально...

Однак, складність полягає в тому, що робить він це - вкрай повільно... зокрема:

1) - Прорватися між Українським та Гірником йому поки не вдається. Більше того, схоже на те, що в боях за с.Український його передові підрозділи добряче зав'язли (а мали, вже прорватися до Цукурине та дороги між Гірником та цим селищем).

2) - Окрім того, противник продовжує бої за Галицинівку й відповідно - поки не може повністю "звернути оборону" ЗСУ вздовж Вовчої з півночі, у бік Желанного Першого, як це, очевидно, передбачено його планом...

3) - А головне - ЗСУ продовжують утримувати район Гірник - Зоряне - Олександропіль - Курахівка, а значить - мають можливість для матеріально-технічного забезпеченн (МТЗ) своїх підрозділів, які знаходяться східніше Вовчої (тобто, ведуть бої в районі Галицинівки, чи утримують дорогу Желанне Друге - Красногорівка).

Спроба передових підрозділів 5-ї та 110-ї омсбр противника посприяти виконанню цього завдання, шляхом просування на північ, у північно-західному та західному напрямках з боку Красногорівки, в рамках "сумісної операції" з УВ "Центр", схоже - також пригальмувала (противник хоч й перебрався через р.Лозова, однак його просування на північ склало ДО 1 км, а по напрямку на Олександропіль, вздовж південного берегу Лозової - до 1.7 км).

До того ж, ситуація із м.Селідове та барьєрним рубежом по р.Журавка та Казений Торець (той самий "шанс" ЗСУ, про який я писав раніше), також, ймовірно, не додають командуванню 2-ї ЗВА противника особливого оптимізму...

Підрозділи її 27-ї мсд, 15-ї та 30-ї омсбр, які діють на цьому напрямку (власне, Покровському) вимушені це робити на достатньо широкому фронті - від Селідове, до Воздвіженки. Й відповідно - суттєво роззосереджувати власні

сили та засоби, що, в свою чергу, об'єктивно ускладнює їм виконання головного завдання - здійснення прориву ЗА цей барьєрний рубіж...

Противник, кілька днів тому, зміг зайняти Новогродівку й зав'язати бої у самій Гродівці... але суттєвого просування західніше Новогродівки, або у бік Лисівки чи Сухого Яру - не має... Більше того, схоже, що й бої у південно-східній частині Гродівки також даються йому нелегко (за моєю інформацією, бої\боєзіткнення протягом кількох крайніх діб, носили там впертий та вкрай запеклий характер, окремі СП та ВП по декілька разів переходили "з рук в руки").

Те саме, очевидно, відбувається й в районі Селідове. Противник все ніяк не може "увірватися" в місто з боку Михайлівки (хоча, регулярно й майже безперервно робить такі спроби). Вперте утримання ЗСУ Маринівки (південніше Новогродівки), скоріш за все, цьому "не сприяє". Так само, як й будь-яким діям противника у бік Селідове з боку зайнятою ним Новогродівки.

Зазвичай, у таких випадках, російське командування приганяє на "проблемну" ділянку ще 1-2 бригади (а то й цілу дивізію), аби відновити та підтримувати тактичну та оперативну щільність своїх бойових порядків на потрібному для продовження "пробивання" оборони противника, рівні...

Однак, схоже на те, що у даному випадку, якось "зайвої" бригади у нього не знайшлося. А ті, що знайшлися... сконцентрувались південніше, у бік Українська та Гірника, а також в районі Красногорівки...

Таким чином, можемо констатувати...

Ситуація у південній частині смуги наступу противника на Покровському напрямку, на даний момент, залишається вкрай важкою (адже, об'єктивно, загроза ліквідації нашого плацдарму східніше Вовчої, по напрямку на Невельске та витіснення наших військ ЗА рубіж Українськ - Курахівка продовжує бути значною)...

Більше того, очевидно, противник зосередив для досягнення цієї цілі достатньо значні сили й засоби, які очевидно, переважають за своїм обсягом та бойовими спроможностями сили й засоби ЗСУ, які обороняються на цьому напрямку...

Тому, я би в жодному разі, зараз не давав якихось "оптимістичних" оцінок ситуації, штибу "противник зупинений", "ситуація стабілізувалась" й т.д. Це, просто, не відповідає тамтешнім реаліям...

Противник продовжує активно атакувати\штурмувати й докладає значні зусилля, аби робити це майже безперервно й на максимально можливій кількості напрямків та ділянок...

Щоб було зрозуміло...

На окремих ділянках Покровського напрямку, противник проводить по 16-20 атак\штурмів на добу (буває, й всі 25...). В окремі дні, бувало що на кількох певних локаціях (напрямках) разом відбувалось по 70-75 бойових зіткнень (атак противника) за добу. Зазвичай, вони атакують\штурмують... поки не мають просування, бодай якогось мінімального, або в них просто не закінчуються, на даний момент й у цьому конкретному місці, штурмові підрозділи...

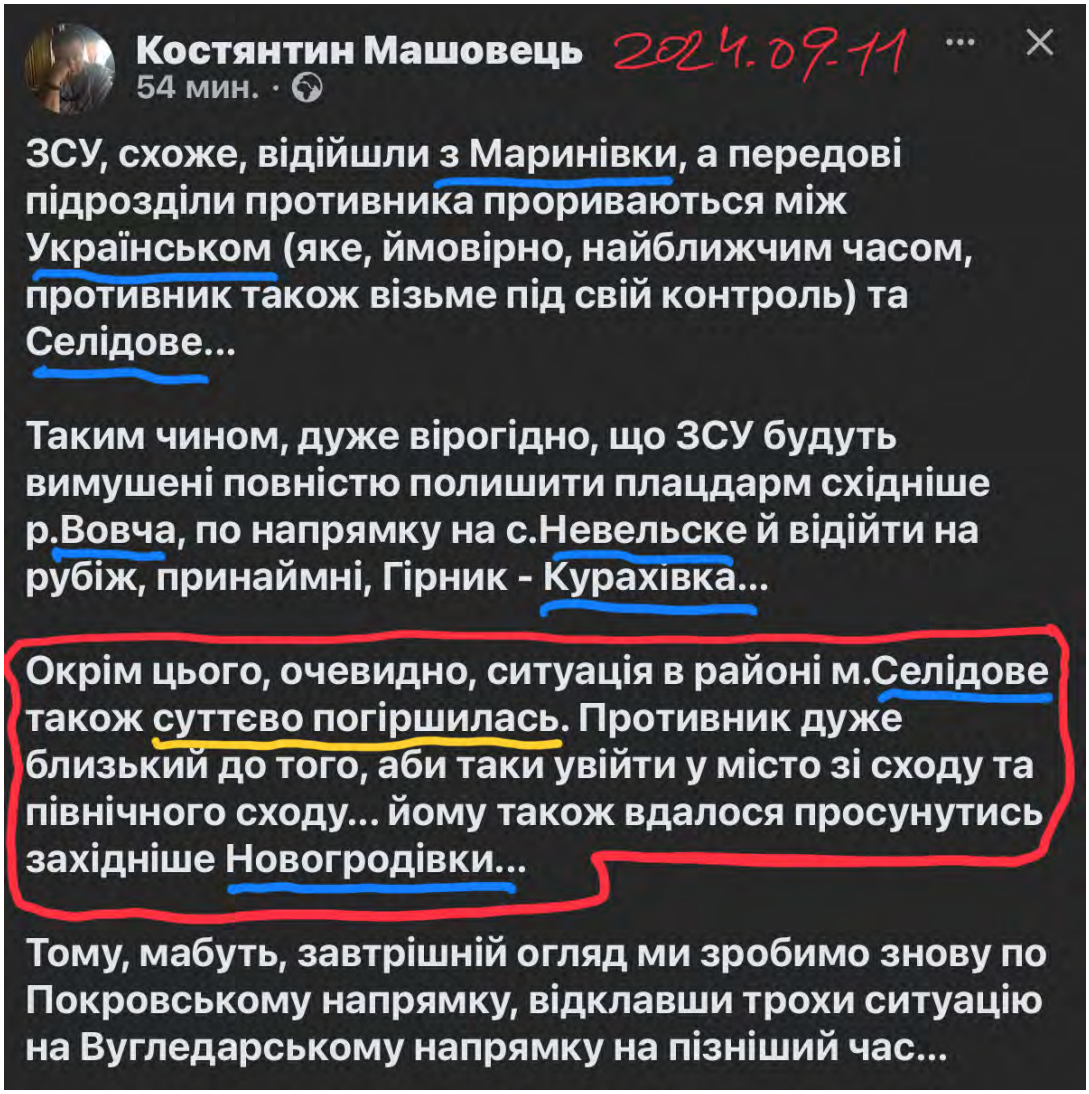
Єдине, порівнянно позитивне, що можливо констатувати, щодо цих спроб противника, це те, що обсяг та розмір атакуючих\штурмуючих підрозділів (груп) противника, "за один раз", помітно зменшився (тепер, це максимум - штурмовий взвод "скороченого складу", до 15-17 "тушок", а частіше - штурмове відділення - до 7-8 "голів")...

Ну й суттєво знизились обсяги задіянної противником, на Покровському напрямку, в таких атакуючих\штурмових діях, бойової техніки. Це тепер, переважно - окремі одиниці (до 3-4-х), частіше, противник, взагалі атакує виключно піхотою, із артилерійсько-авіаційною підтримкою...

Штурмові роти та батальйони, які раніше "перли напролом", "облепивши" з десяток одиниць ББМ, вже певний час на Покровському напрямку, противником не використовуються. Хоча, окремі "ексцеси", такого роду, й бувають...

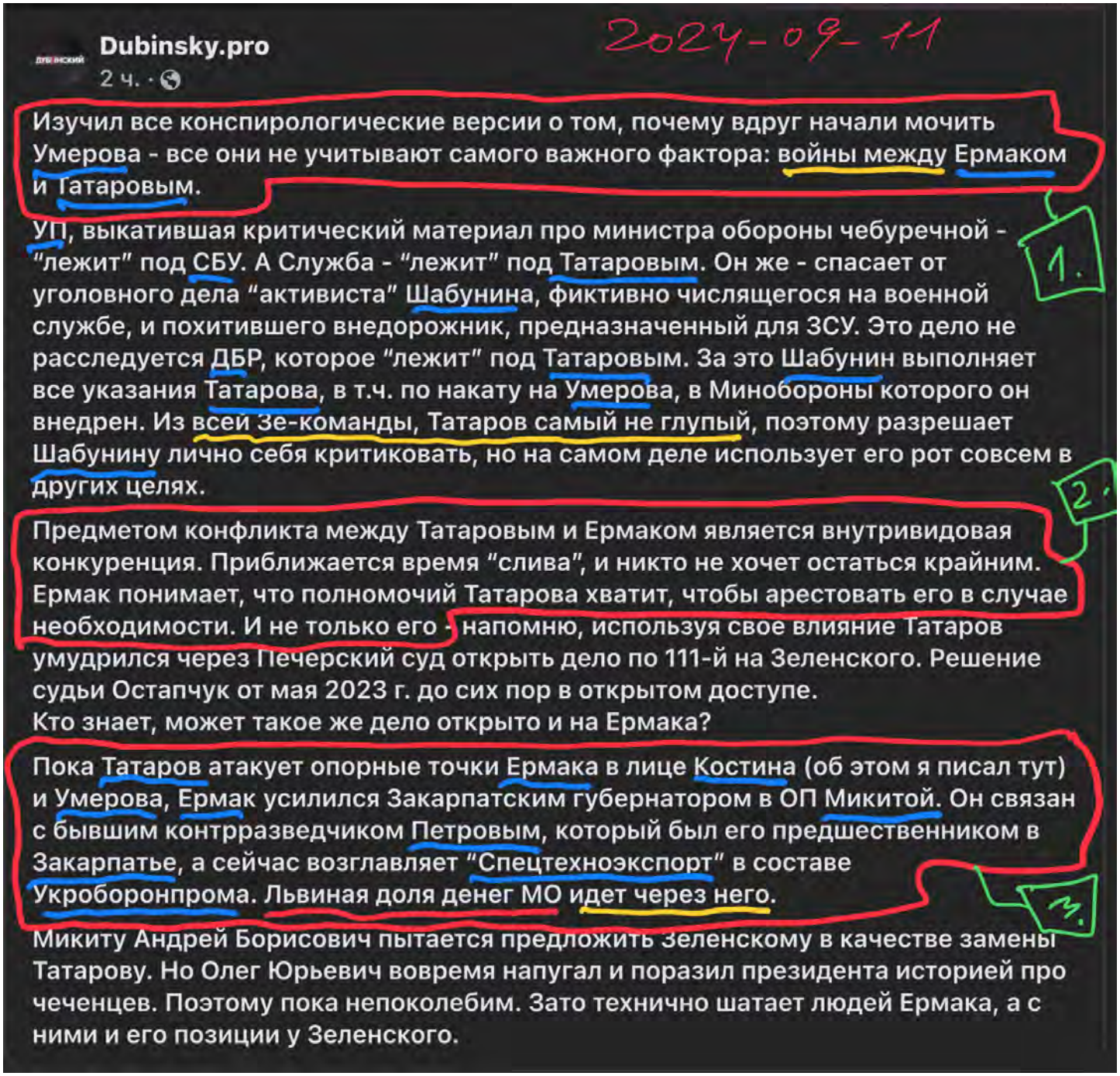
***

№ 3.351-3


Костянтин Машовець
54 мин. ·
2024.09.11
ЗСУ, схоже, відійшли з Маринівки, а передові підрозділи противника прориваються між Українським (яке, ймовірно, найближчим часом, противник також візьме під свій контроль) та Селідове...
Таким чином, дуже вірогідно, що ЗСУ будуть вимушені повністю полишити плацдарм східніше р.Вовча, по напрямку на с.Невельське й відійти на рубіж, принаймні, Гірник - Курахівка...
Окрім цього, очевидно, ситуація в районі м.Селідове також суттєво погіршилась. Противник дуже близький до того, аби таки увійти у місто зі сходу та північного сходу... йому також вдалося просунутись західніше Новогродівки...
Тому, мабуть, завтрішній огляд ми зробимо знову по Покровському напрямку, відклавши трохи ситуацію на Вугледарському напрямку на пізніший час...

***

№ 3.352


Dubinsky.pro
2 ч. ·
2024-09-11
Изучил все конспирологические версии о том, почему вдруг начали мочить Умерова - все они не учитывают самого важного фактора: войны между Ермаком и Татаровым.
1.
УП, выкатившая критический материал про министра обороны чебуречной - "лежит" под СБУ. А Служба - "лежит" под Татаровым. Он же - спасает от уголовного дела "активиста" Шабунина, фиктивно числящегося на военной службе, и похитившего внедорожник, предназначенный для ЗСУ. Это дело не расследуется ДБР, которое "лежит" под Татаровым. За это Шабунин выполняет все указания Татарова, в т.ч. по накату на Умерова, в Минобороны которого он внедрен. Из всей Зе-команды, Татаров самый не глупый, поэтому разрешает Шабунину лично себя критиковать, но на самом деле использует его рот совсем в других целях.
2.
Предметом конфликта между Татаровым и Ермаком является внутривидовая конкуренция. Приближается время "слива", и никто не хочет остаться крайним. Ермак понимает, что полномочий Татарова хватит, чтобы арестовать его в случае необходимости. И не только его - напомню, используя свое влияние Татаров умудрился через Печерский суд открыть дело по 111-й на Зеленского. Решение судьи Остапчук от мая 2023 г. до сих пор в открытом доступе.
Кто знает, может такое же дело открыто и на Ермака?
Пока Татаров атакует опорные точки Ермака в лице Костина (об этом я писал тут) и Умерова, Ермак усилился Закарпатским губернатором в ОП Микитой. Он связан с бывшим контрразведчиком Петровым, который был его предшественником в Закарпатье, а сейчас возглавляет "Спецтехноэкспорт" в составе Укроборонпрома. Львиная доля денег МО идет через него.
3.
Микиту Андрей Борисович пытается предложить Зеленскому в качестве замены Татарову. Но Олег Юрьевич вовремя напугал и поразил президента историей про чеченцев. Поэтому пока непоколебим. Зато технично шатает людей Ермака, а с ними и его позиции у Зеленского.

***

№ 3.353


В кошторис Меморіалу почесних поховань в Кривому розі за 80 млн
Nashigroshi.org
запхали граніт
по завищеній в 3-4 рази ціні
Відпускна ціна з ПДВ = 5 450 грн/м
Магазинна ціна з ПДВ = 1 188 грн/м
Бордюри ГП-5 полірованні з Токовського граніту (20×8 см)
990 грн

2024-09-11

Ніколов

Бодрий ранок, хунта(((Вілкул вставив не по-дєццкі. Чесно кажучи, коли я побачив розрахунки Anna Kislyakova переплат у кошторисі військового кладовища в ***Кривому Розі*** - не повірив.

Дуже рідко по нинішнім часам можна побачити примітивні х3-х4 в цінах будматеріалів. А тут хєрак і пажалста, умойтєсь. Перетуцав сам всі посилання на продаж граніту, Аня передзвонила продажникам (ми ціни зафіксили в веб-архіві, щоб потім рєзко не оказалось, що вони вже змінились).

Але маємо голий факт:

> **— кошторисні ціни на вшануванні військових - сумашедші. Ймовірна переплата складає приблизно 20 млн грн.**

За ці гроші можна купити 14 пікапів Mitsubishi L200 для потреб військових. Або з півдесятка дальнобійних дронів для бомбардування нафтопереробних заводів в Росії.

***

Мерія Кривого Рогу уклала угоду вартістю 81 млн грн на будівництво Меморіалу почесних поховань воїнів ЗСУ, полеглих на війні з рашистами. У кошторисі ми не змогли знайти хоча б приблизно нормальних цін на вироби з граніту, які і будуть основою Меморіалу.

Наприклад,

> — понад 4 млн грн виділено на полірані бордюри ГП-5 з Токівського граніту розміром 700х2000х200х80 мм по 5 450 грн/м. Виробник «Granex» продає їх по 1 188 грн – більше ніж вчетверо дешевше від кошторисної ціни.

Ми не змогли знайти подібних цін на граніт і в кошторисі скандального Меморіалу під Києвом, яким займається оточення Юрія ***Голика***.

> https://nashigroshi.org/2024/09/11/v-koshtorys-memorialu-pochesnykh-pokhovan-v-kryvomu-rozi-za-80-mln-zapkhaly-hranytni-plyty-po-zavyshcheniy-v-3-4-razy-tsini/

***

В кошторис Меморіалу почесних поховань в Кривому розі за 80 млн запхали граніт по завищеній в 3-4 рази ціні



2024-09-11

Ганна ***Кислякова***, «***Наші гроші***»

Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому *Криворізької* міськради 20 серпня за результатами тендеру замовив ТОВ «Протектікум» будівництво Меморіального комплексу (коригування) за 126,69 млн грн. Того ж дня Департамент уклав угоду про зменшення договору на 45,86 млн грн, тому кінцева вартість робіт становить 80,83 млн грн.

Про це повідомляється у системі «Прозорро».

До листопада 2025 року мають виконати другу чергу будівництва Меморіального комплексу в секторі почесних поховань на частині земельної ділянки, призначеної для розширення кладовища «Центральне» Новопільської сільської ради Криворізького району Дніпропетровської області. Фінансування робіт здійснюватиметься з місцевого бюджету. Договірна ціна тверда. За проектом ТОВ «Кривбасбудсервіс», друга черга включає центральну вхідну групу, каплицю, ритуальний майданчик, скульптуру-пам'ятник, благоустрій та озеленення території, тощо.



У підсумковій відомості ресурсів найбільша сума 18,83 млн грн припадає на поліровані гранітні плити Токівського родовища розміром 79х79х5 см по 8 875 грн/кв.м. Ще 2,55 млн грн йде на неполіровані плити таких же розмірів по 11 078 грн/кв. м (тут і далі ціни вказано з ПДВ). Цін на поліровані плити у відкритих джерелах не знайшлося, проте компанії-виробники продають неполірований Токівський граніт товщиною 5 см по 2 904 грн/кв. м та термооброблені гранітні плити розміром 60х60х5 см по 2 892 грн/кв. м, що майже вчетверо дешевше.



6,19 млн грн відведено на сіру термооброблену плитку з Покостівського граніту товщиною 30 мм по 7 675 грн/кв. м. ПП «Металстоун» продає таку плитку розміром 600х300х30 мм по 1 920 грн/кв. м, а магазин каменю «Сад камня» пропонує її зі знижкою по 1 836 грн/кв. м, що вчетверо дешевше.



Також 4,36 млн грн виділено на полірованні бордюри ГП-5 з Токівського граніту розміром 700х2000х200х80 мм по 5 450 грн/м. Виробник «Granex» продає їх по 990 грн без ПДВ, тобто з урахуванням податку буде 1 188 грн – більше ніж вчетверо дешевше від кошторисної ціни.



Ймовірна переплата по вищезазначених трьох позиціях складає приблизно 20 млн грн.

За ці гроші можна купити 14 пікапів Mitsubishi L200 для потреб військових. Або з півдесятка дальнобійних дронів для бомбардування нафтопереробних заводів в Росії.

У кошторис врахована середня зарплата робітника 16 300 грн. За даними Пенсійного фонду, показник середньої зарплати для обчислення пенсії вищий – 18 807 грн, а середня зарплата за вакансіями у будівельній галузі на порталі «Work.ua» у Кривому Розі ще вища – 20 500 грн.

Фірма отримала підряд без конкуренції, бо на відкриті торги більше ніхто не подався. Для участі в тендері треба було надати довідку/лист-гарантію від підприємства, з яким укладено договір щодо розміщення будівельних та промислових відходів на міських полігонах, виданий не раніше дати оприлюднення оголошення про проведення торгів.

З кресленнями можна було ознайомитися в департаменті розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради з 8.00 до 16.30 (кімн.362, телефон для довідок (0564) 92 03 80).

Департамент розвитку інфраструктури міста з 2017 року очолює Іван Карий, уповноваженою особою з публічних закупівель є заступник директора департаменту Ігор Терещенко.

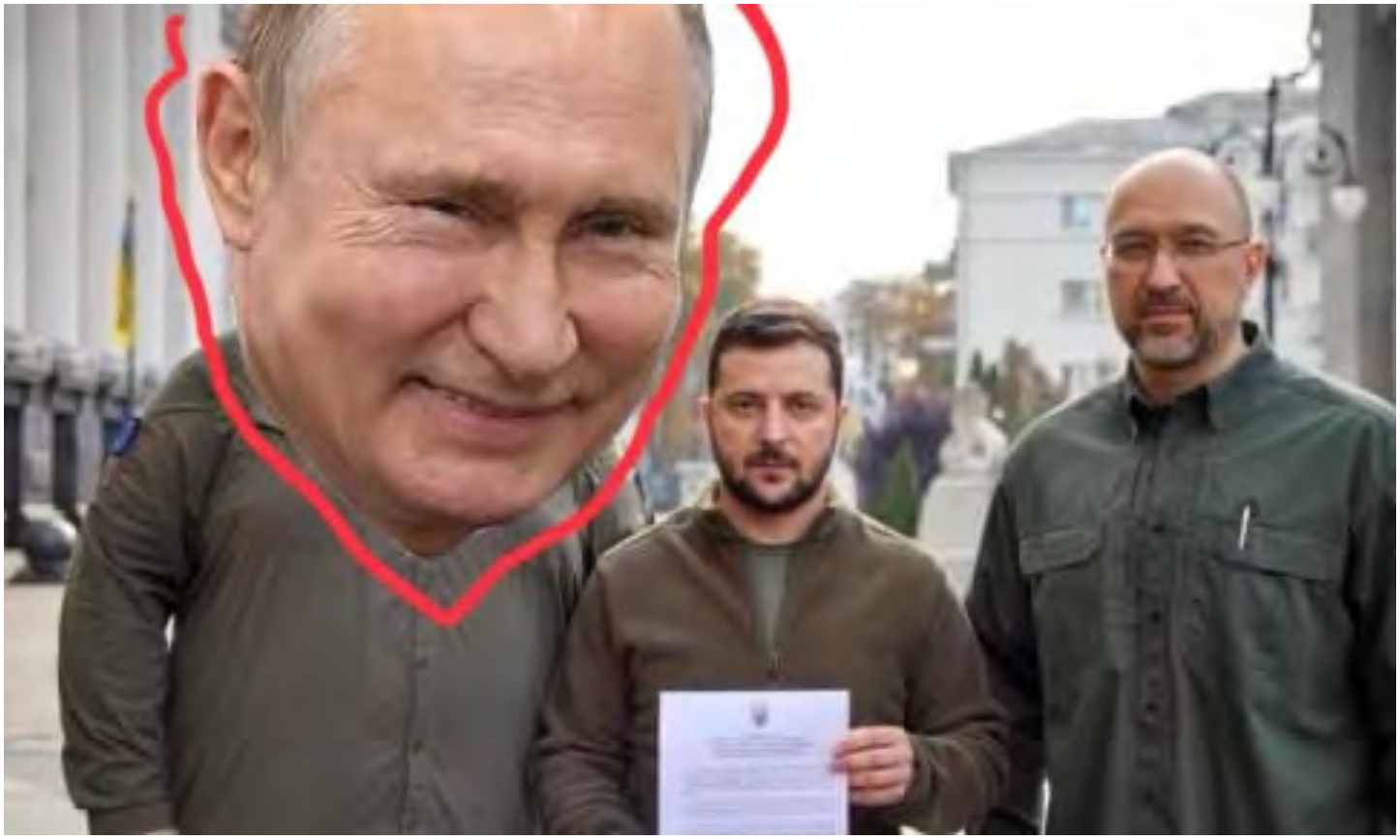
«Протектікум» рік тому зареєстрував Олексій Ільченко в Одесі зі статутним капіталом 1.000 грн. Фірмою керує та володіє Ігор Суховецький з Кривого Рогу. Нинішній підряд є першим в історії фірми.

Найменування товару, од. виміру	Сума, грн	Кількість, м	Кошторисна ціна, грн/од. із ПДВ	Ринкова ціна, грн/ од. із ПДВ	Ймовірна переплата, грн із ПДВ
Поліровані гранітні плити Токівського родовища розміром	18 828 135	2121	8 875	2 904	12 667 357
Сіра термооброблена плитка з Покостівського граніту товщиною 30 мм,	6 191 423	807	7 675	1 920	4 642 559
Поліровані бордюри ГП-5 з Токівського граніту розміром	4 360 000	800	5 450	1 188	3 409 600
Разом:	29 379 558	–	–	–	20 719 516

***

№ 3.354

Я називаю це лицемірством. Україна збирається постачати російську нафту до Європи, а саме до Угорщини та Словаччини. Для цього застосовуватимуть юридичну уловку



2024-09-11

Лямец

1. **- Угорщина та Словаччина купують російську нафту на кордоні України з Росією та Білоруссю**
2. **- тепер це вважається "угорський" газ**
3. **- його прокачують територією України.**

Звісно, що насправді **ця нафта - російська. З неї отримуватимуть доходить росіяни. З цих доходів вони фінансуватимуть вбивство українців.**

Уряд Шмигаля, а по факту Офіс президента Зеленського допомагатимуть отримувати ці криваві нафтові доходи.

Вже саме по собі це - нонсенс. Уявіть собі Британію, які допомагає Гітлеру продавати залізо через Голандію. Мовляв, це ж "голандське" залізо.

Але для України, виявляється, це нормально.

— Прикритися співпрацею з ЄС - та допомагати пуйлу.

Чекаю на натхненний виступ Зеленського із промовою:

— друзі, давайте допоможемо Європі. **Прокачаємо до них російський газ та нафту, але ми вимагатимемо суворі санкції проти Росії.** Ну щось таке, дуже лицемірне.

Така поведінка української влади не є новою.

1) — Так само за часів Порошенка начебто переслідували оточення Януковича, і Європа арештували їхні рахунки.

2) — А потім Україна допомогли їм розблокувати рахунки та забрати гроші, а населенню Неньки скормили казочу про мільярд Януковича. Про трубу Медведчука та дивне вугілля з ОРДЛО я мовчу.

З такими самими натхненними обличчями оточення Зеленського купувало білоруські нафтопродукти та електроенергію напередодні війни.

— Дозволяли відвантажувати титанову сировину росіянам, та ще багато чого.

Я дійсно не розумію,

— чому в пана Фрідмана забрали банк - чим він гірший за угорців, що купують російську нафту?

До цього можна додати ще один важливий момент.

Цього року спливає контракт на прокачку російського газу територією України.

Вже ведуться перемовини, як це продовжити.

Одна зі схем передбачає, що

1) — європейці купуватимуть газ на кордоні РФ та України, а потім це буде "європейський" газ, і ми допомагатиме європейцям.

Інша схема

2) — це вдавати, ніби то "азербайджанський" газ.

Звісно, що мова лише про те, як купувати російський газ, але при цьому виглядати борцями з росіянами.

Це нагадує мені Коболєва, який купував російський газ, але за документами то був "реверс з Європи".

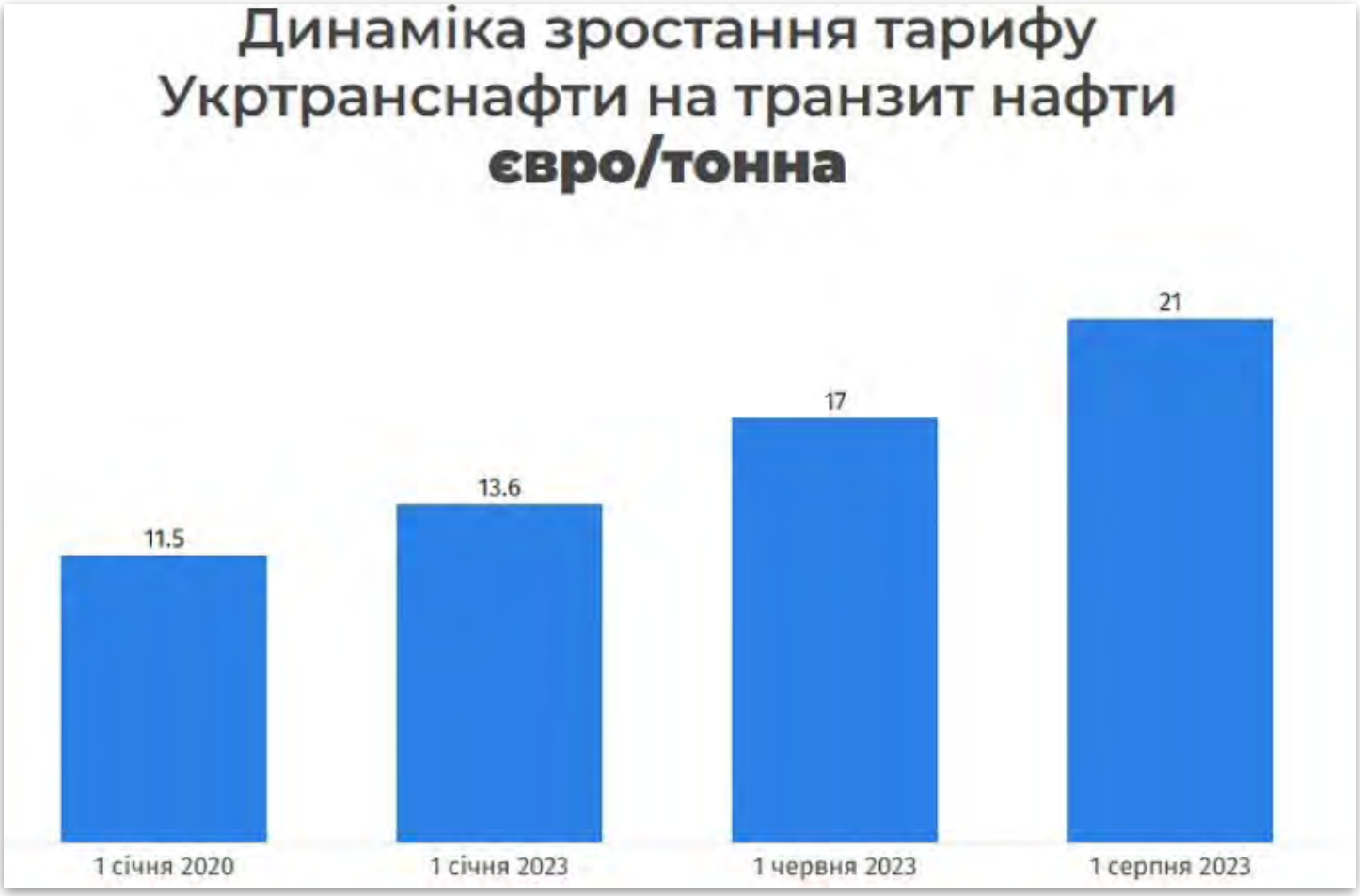
Це огидне лицемірство.

Принаймні під час війни українські можновладці могли б знайти у собі сили не фінансувати російську армію.

Посилання на текст "Монополісту" з детальним розбором ситуації - у посиланні.

***

Як Україна могла б відреагувати на угорський фокус із заміною власника російської нафти



2024-09-10

Монополіст

Угорська компанія MOL 9 вересня 2024 оголосила про укладання угоди з російськими постачальниками нафти про її постачання по нафтопроводу «Дружба» через Білорусь та Україну в Угорщину та Словаччину.

Оголошено, що

> **— оновлені угоди і домовленості не підпадають під жодні санкції в ЄС та Україні.**

Що зробили угорці?

> — Вони домовились із росіянами купувати нафту на російсько-білоруському кордоні.

Тепер Україна може запровадити санкції хоч проти всіх російських нафтовидобувних компаній, а не тільки проти Лукойлу.

Але це ніяк не вплине на можливість РФ заробляти від поставок нафти трубопроводом.

Нагадаємо,

> **— в 2023 році через Україну було прокачано близько 12 млн тонн російської нафти, що складає близько 5% від її загального експорту – 234 млн тонн.**

РФ отримала від продажу цього ресурсу близько $6 млрд.

Укртранснафта (УТН), яка входить в державну Групу Нафтогаз, отримала за транзит близько $240 млн.

Нажаль, **українська влада не дуже пручається угорському фокусу**.

На пресконференції 10 вересня прем'єр Денис ***Шмигаль*** заявив:

> **1) — «MOL є власником продукту, який транзитується через Україну. Нас це влаштовує».**

Шмигаль зазначив, що

> **2) — Україна взяла на себе зобов'язання забезпечити стабільність поставок енергоресурсів в ЄС згідно з Угодою про Асоціацію з ЄС.**

Це неправда.

В липні 2024 ***Центр протидії дезінформації*** (ЦПД) при РНБО зазначав, що під час запровадження ембарго на поставки російської нафти в ЄС **в 2022 році на вимогу Угорщини, Словаччини та Чехії їм було дозволено купувати російську нафту трубопроводом на перехідний період**.

> 1) — Чехія диверсифікувала свої поставки.
>
> 2) — А Угорщина та Словаччина нічого не зробили для забезпечення своєї енергетичної безпеки.

Нагадаємо, що в жовтні 2022 року транзит припинявся через ракетні атаки російських терористів на українську енергетику і знеструмлення насосних станції УТН.

Представники української влади вказують на ризики припинення транзиту нафти через те, що Угорщина є найбільшим імпортером електроенергії в Україну.

Але

> **— навіть без зупинки транзиту Україна могла б зробити його менш вигідним для Угорщини та трохи менш дохідним для РФ.**

Зараз тариф на прокачку УТН складає 21 євро за тонну.

Враховуючи що в тонні 7,28 барелів нафти марки Urals транзит одного барелю коштує близько $3.

Барель Urals у вересні коштує близько $65.

Україна могла б вчергове

> **— підвищити вартість прокачки увівши додатковий податок.**

Приблизно так і зробила сама Угорщина.

> — Там діє податок для MOL. Він розраховується, як різниця між цінами на нафту марки Brent та Urals.

Нагадаємо, в 2023 році УТН три рази підвищувала тариф на транзит нафти (*дивись графік*).

Це було обумовлено атаками окупантів на енергетику.

В цьому році такі атаки значно посилились.

***

№ 3.355

Don's Weekly, 9 September 2024: Part 1

by Donald Hill



SARCASTOSAURUS

SEP 09, 2024

Hello everybody!

A little bit late this Monday, here’s Don’s review of the last week.

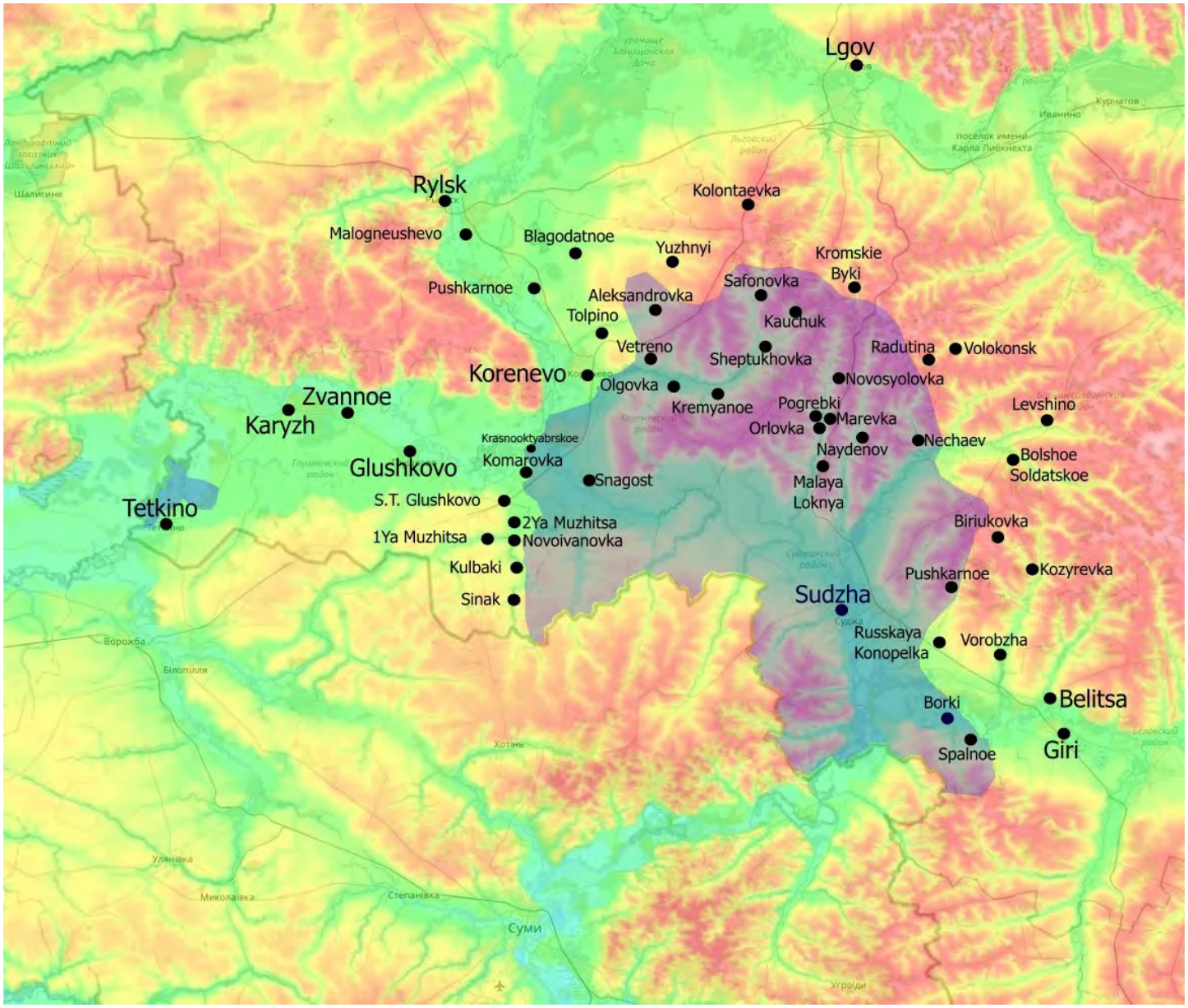
Kursk

Currently it seems that each of Ukraine’s brigades involved in this campaign is deploying just one battalion inside Russia at the time. The other two battalions are back in Ukraine resting and repairing, or preparing to replace the battalion that is in Kursk. This practice was already in place when the 3rd Assault Brigade started its

push south of Bakhmut in May 2023. Russian anecdotal reports say they have a lot of drones but Ukraine has twice as many.

A Russian blogger says a Ukrainian assault begins with an EW unit being deployed just behind the front line to jam Russian drones. Then Ukrainian drones operating on different frequencies constantly attack Russian positions. While Russian defenses are suppressed by the drone attacks, Ukrainian infantry advance in groups of 4-6 people and occupy the trenches that were cleared out by drones. Ukrainian EW units are then moved up again and the process is repeated.

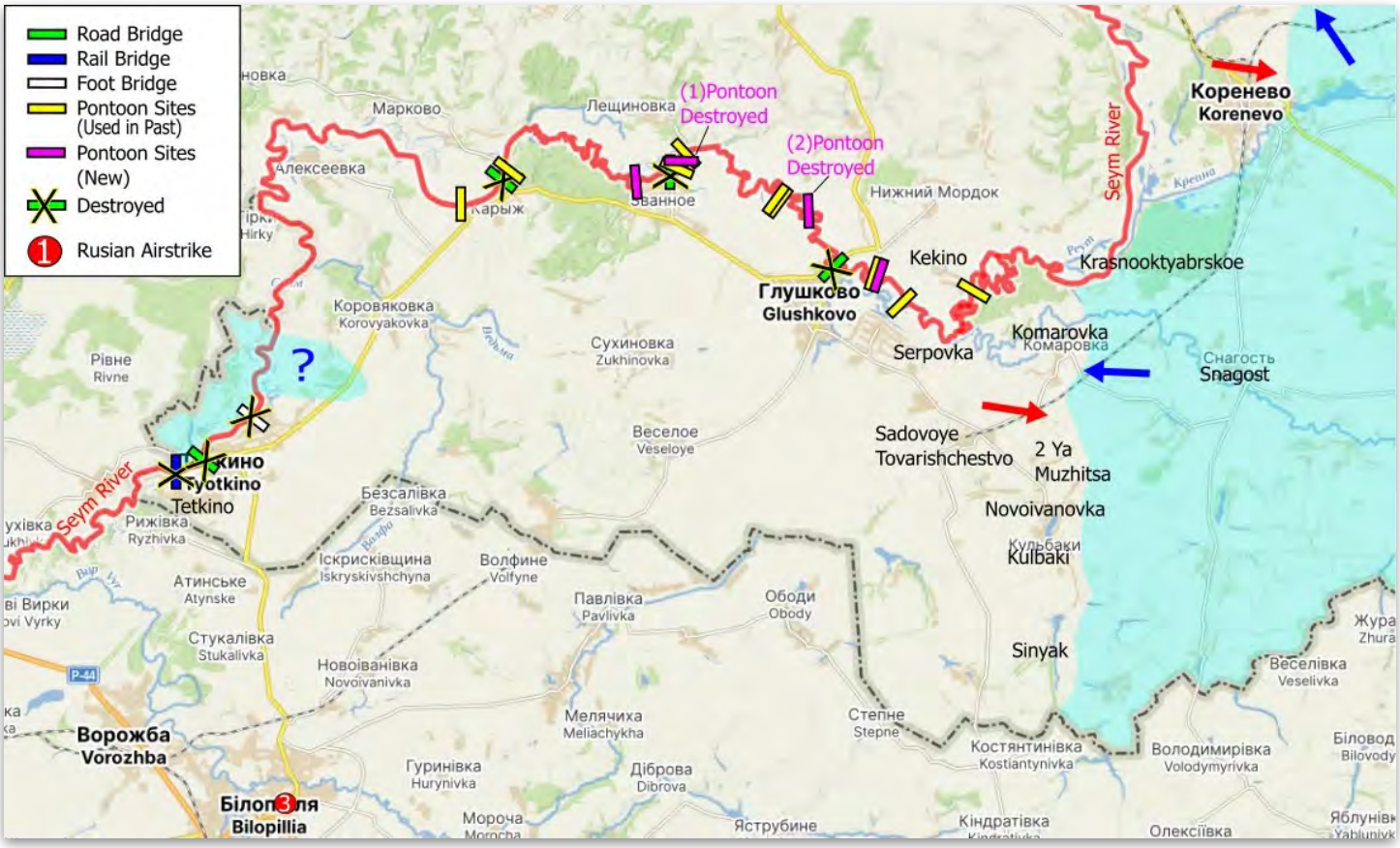
Budanov said that the Kursk offensive complicated Russia's plans for offensive operations and that Russia is committing their forces towards their main objective, presumably in the Pokrovsk region.



Kursk- Western Sector

The battle lines are much more settled now with most of the fighting centered around the Komarovka area. Videos of Russian drone activity are in the Snagost area. Videos of Ukrainian drone activity range along the line from Komarovka to

Sinyak. Given that there is a Russian propagandist running around Tetkino and handing supplies to civilians, I question whether the village is actually cut off by Ukrainian forces despite Russian claims of that last week. Russian airstrikes of the last few days remained heavy but primarily aiming at communications - like roads and crossroads - inside Ukraine.



Russia keeps replacing the pontoon bridges that were destroyed in order to supply their troops, even if only for a few hours at a time. This one is 2800 meters north of Glushkovo. As an indication of how important these bridges are, see how many munitions Ukraine expends on this one bridge to first submerge it, and then sink it. This video is included to show that the bridge was still functional while submerged. (Noted on the map as (1)Pontoon Destroyed). An airstrike destroyed this pontoon. (Noted as (2)Pontoon Destroyed).

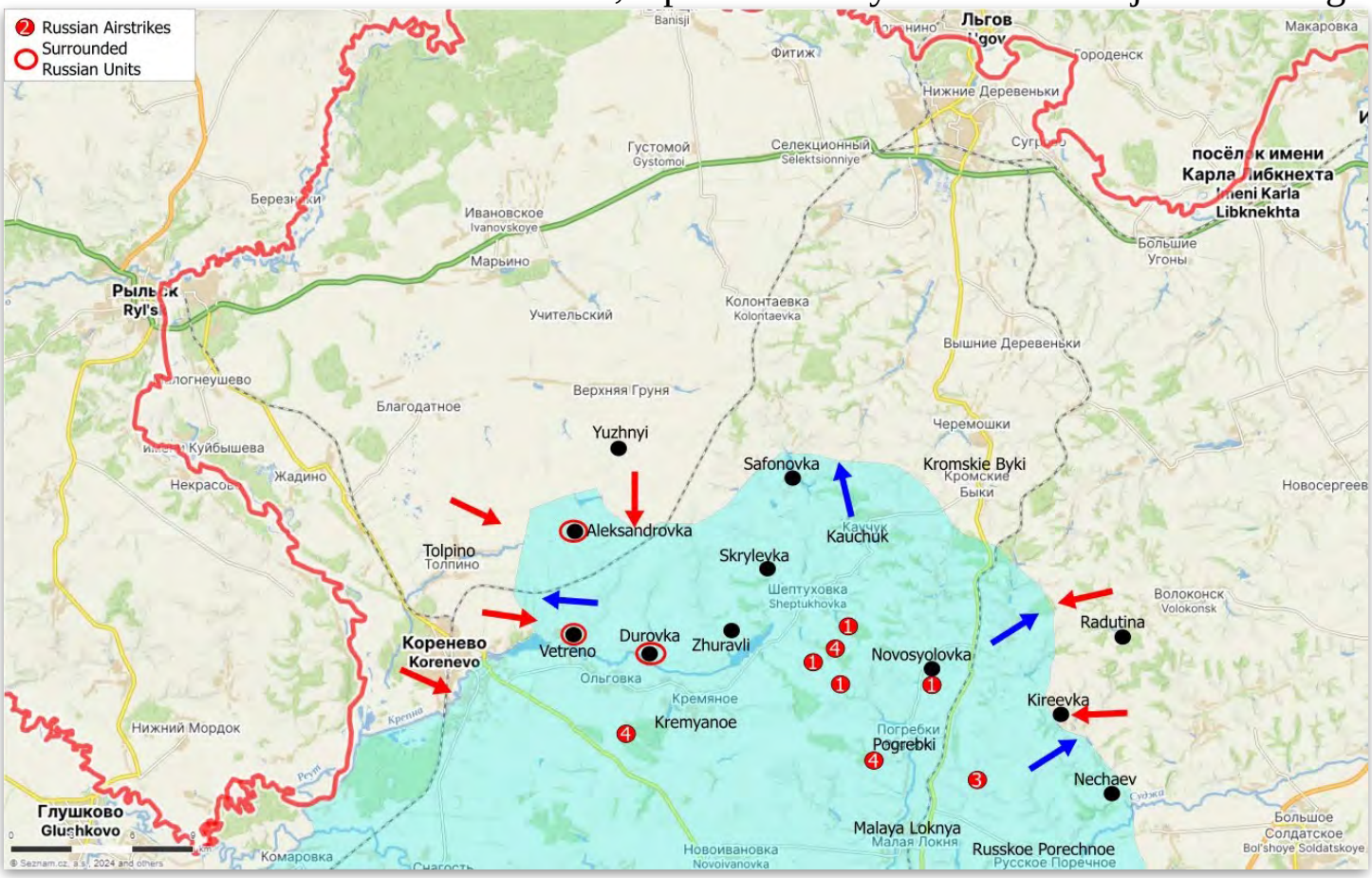
Preparing for airstrikes on the Zvannoe and Gluskovo bridges a couple weeks ago. Targets inside Glushkovo were hit this week. More Russian looting, this time in Glushkovo.

The 103rd Separate Territorial Brigade used drones to attack targets around Novoivanovka and Kulbaki. Ukrainian vehicles were destroyed in previous weeks on the road between Novoivanovka and Komarovka.

A substation in Tetkino was attacked. A Russian blogger gives a two minute tour around Tetkino. A Russian's house burned down.

Kursk- Northern Sector

Several pockets of Russian that were surrounded behind Ukrainian lines have been eliminated, and the Russians remain busy trying to reach the remaining isolated units. The battle lines aren't moving as much but Ukrainian units are moving a lot along the front lines. They are shifting defensive positions after being attacked. They move through any gaps in the line to attack Russian positions from the sides and rear and then pull back. In this northern sector, there is a shortage of videos of Russian drone attacks, probably due to jamming.



A Russian soldier gives a tour of *downtown Korenevo*.

Russians assault Ukrainian positions 2 km east of Aleksandrovka.

The sounds of shelling at night in Lgov. The 82nd Brigade attacks Russian targets at night with drones, and a mine placed by one of their drones is run over by a Russian APC.

Halfway between Sudzha and Kromskie Byki, Russia bombs Ukrainian positions.

Kursk- Eastern Sector

Ukraine secured Pushkarnoe but the battle lines were otherwise stable. Russia is still pushing hard along the front.



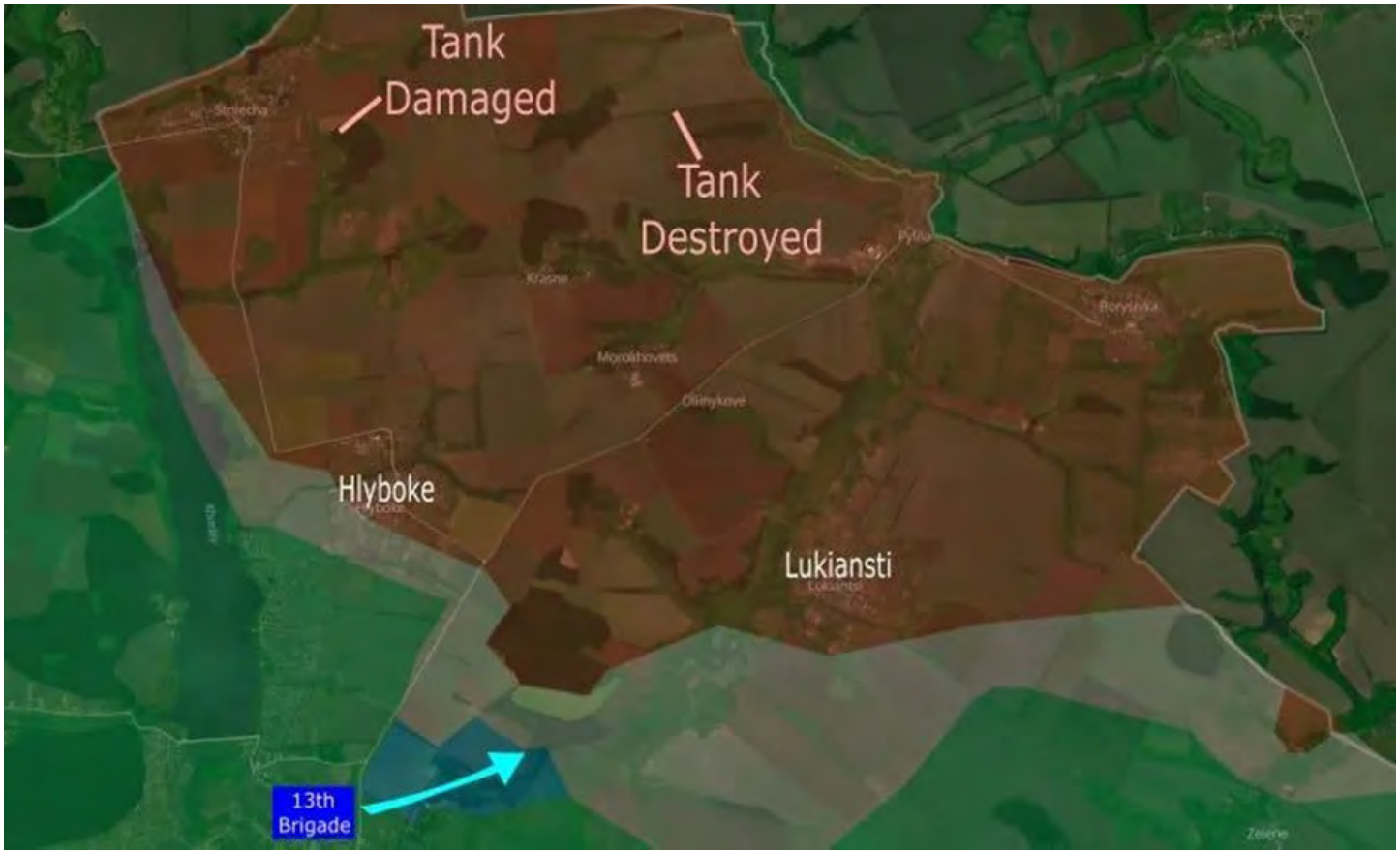
Russian civilians try to use vehicles to create a roadblock. A Russian airstrike on Martynovka.



A Russian airstrike 4 km *northeast* of Malaya Loknya.

Kharkiv

South of Hlyboke, the Ukrainian 13th National Guard Charter Brigade planned, rehearsed and executed an assault against positions held by the Russians for over three months. One of the battalions from the 3rd Brigade also assisted. They ended up killing 34 and wounding 23 Russians and advancing 1.5 kilometers. Two Russian artillery pieces in Russia were



damaged and another one destroyed.

The 92nd Brigade released a 4 minute video of drones killing Russian equipment around Hlyboke. And east of Hlyboke, the 42nd Brigade used a thermite drone.

In Vovchansk, Russians are attacking in small groups. They lost two MT-LBs and a BMP. They use drones to attack Ukrainians in this video, but the Ukrainians survive.

On the Russian side of the border, Russian troops are looting again.

(…to be continued…)

***

Don's Weekly, 9 September 2024: Part 2



SARCASTOSAURUS

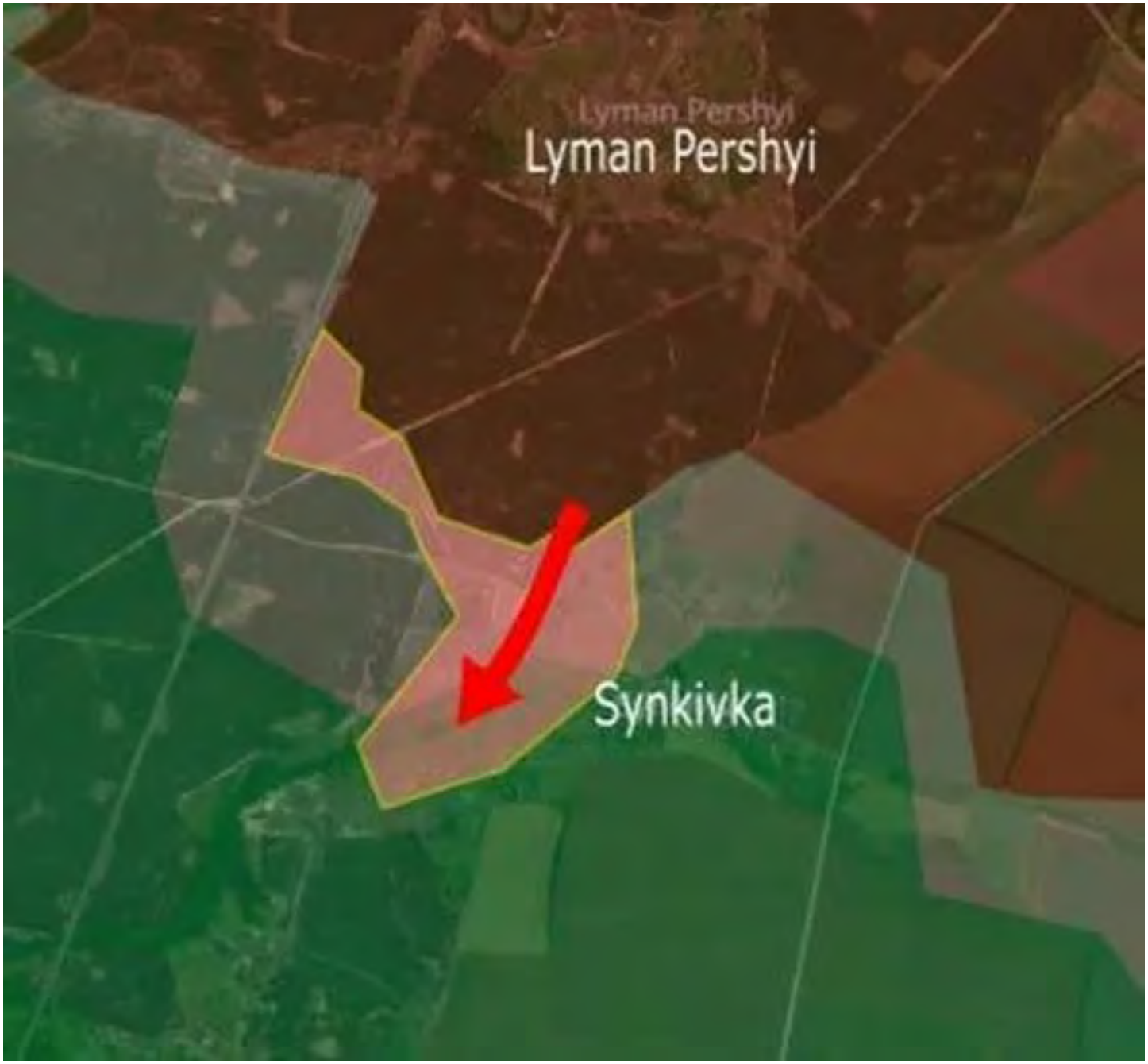
SEP 09, 2024

(….continued from Part 1…)

Western Luhansk

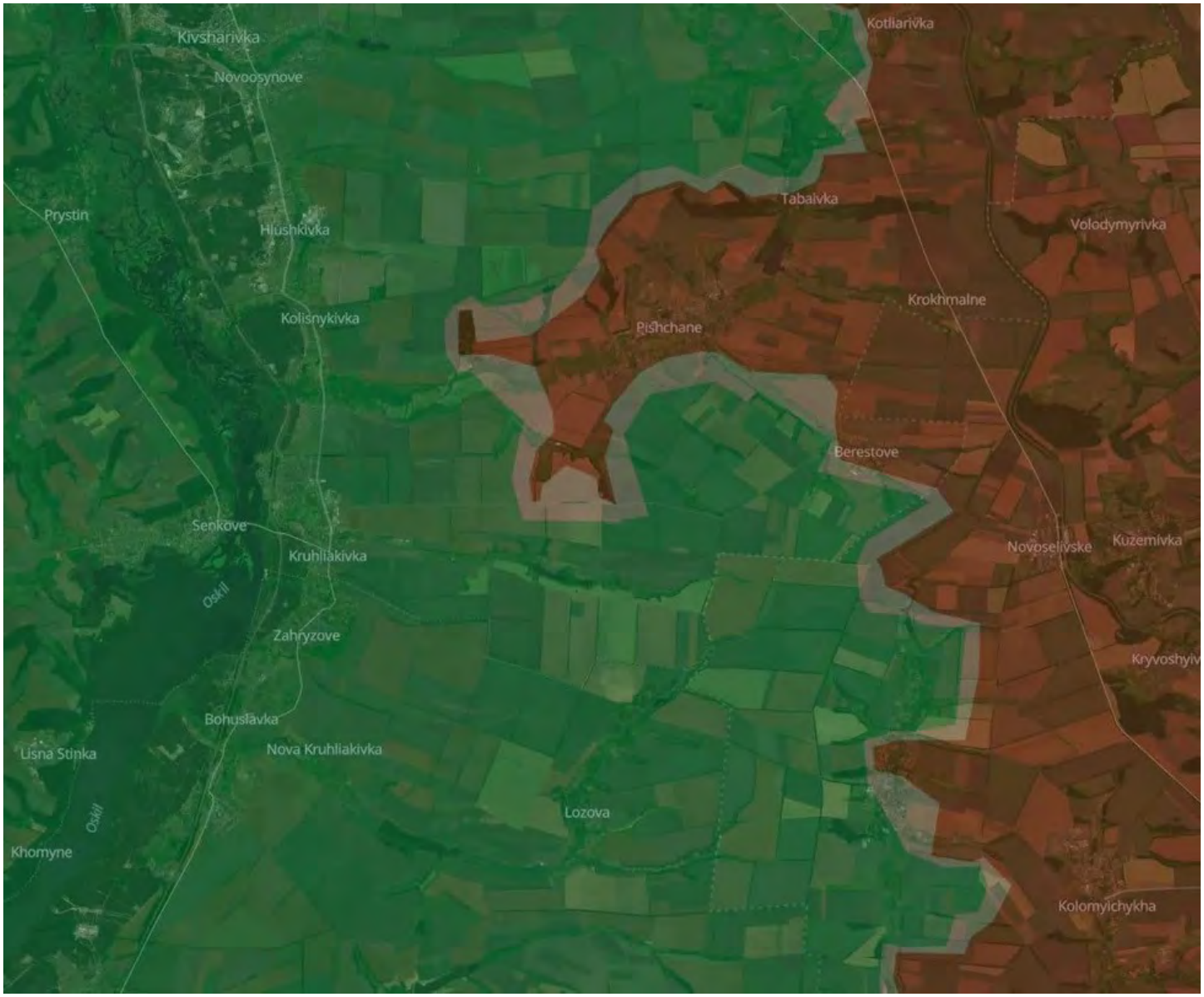
Russians were able to advance two kilometers on a narrow front to enter Synkivka, where Ukrainians hit them heavily with FPVs.

The 116th Brigade drips thermite on Russian positions 3,800 meters north of Synkivka. Russians talk about how they learned to deploy nets so Ukrainian drones wouldn't fly into their dugouts, and how they used capes to mask their heat signature from thermal cameras (with varying degrees of success). Now they figure they have to create their positions with sand, fireproof brick and concrete. As usual in the Russian army, meanwhile, they have to pay for the materials themselves.



A Russian tank is destroyed near Pischane. Russia gained very little ground there this week. The 4th Rapid Reaction Brigade - the Rubzh or Frontier Brigade - is a National Guard unit that fought at Hostomel, Severodonetsk and Bakhmut. They

arrived at Pischane to help contain the Russian advance alongside the 77th Airborne Brigade.



Terny

Russia has used incendiary bombs since sieges of Mariupol and Izyum. Ukraine's 60th Brigade is now using drones to drop thermite into the Russian trenches. This is burning at temperatures of 2500°C or 4500°F - and thus burning through almost everything in the nature, or human-made. The Russians narrate the attack of a Ukrainian incendiary drone.

Bakhmut

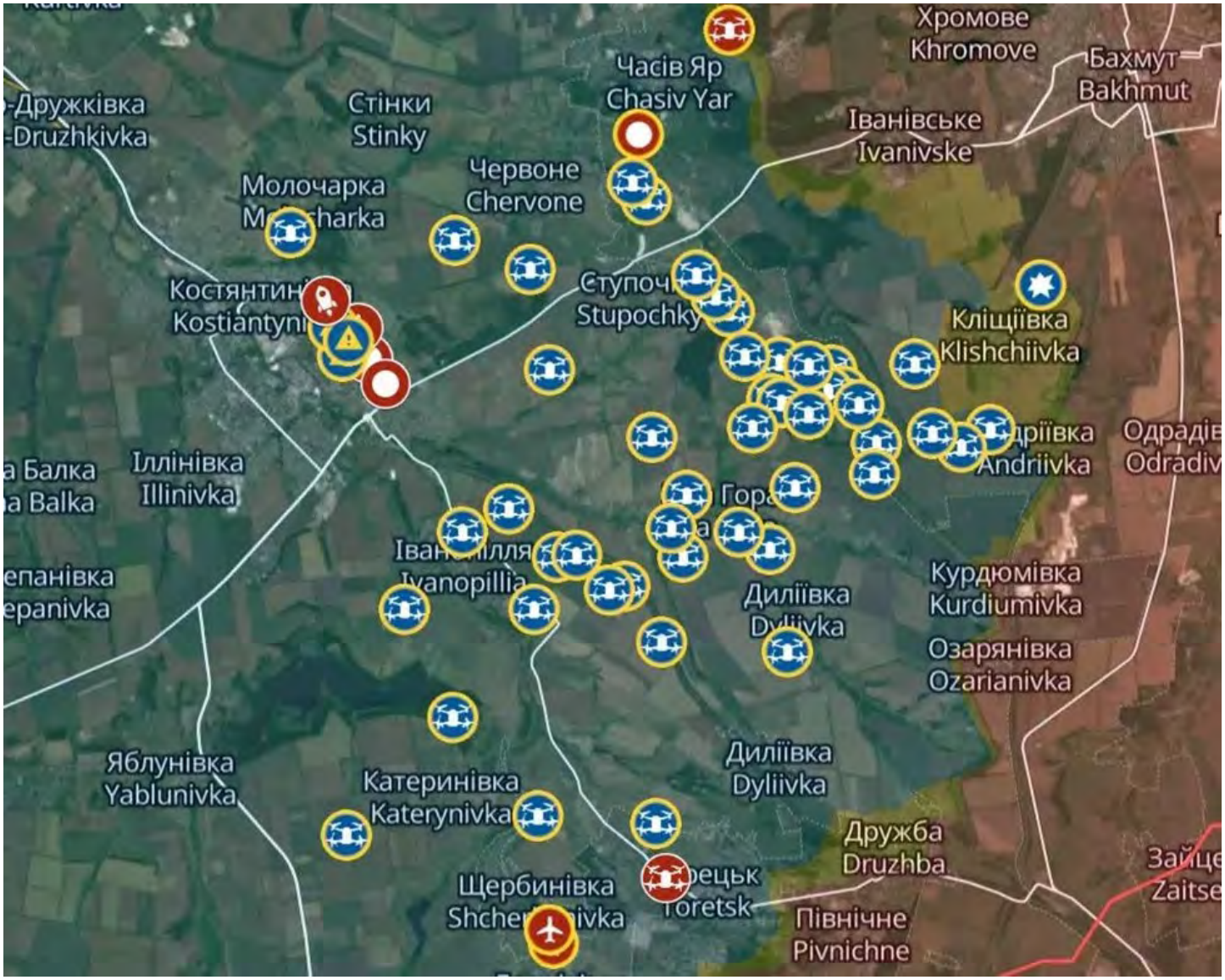
Russia continues its efforts to cross the Siversky Donets - Donbas Canal. At times they make it to the other side and survive for a couple hours until drones eventually kill them. While thermite is being used in other areas, and the Ukrainian drone teams here are dropping Molotov Cocktails. The Russians have not been able to cross in large enough numbers to push deeper into Chasiv Yar. One reason is that a destroyed MT-LB is blocking a path that vehicles could use and the smaller paths

are covered by destroyed motorcycles. This means the Russians have to approach on foot, which is slower and provides Ukraine with more time to react and fire on the advancing Russians.



The location of all the Russian drones destroyed in the video below.

Before moving to Pokrovsk, the 93rd hunted Russian drones in the Bakhmut area, killing 36 Zala, 7 Supercam, 5 Orlan and 1 Lancet drone, as shown in this compilation video.



Another view of the same video: The blue drone symbols indicate each spot where a Russian reconnaissance drone was eliminated by a Ukrainian interceptor drone.

Toretsk

There’s widespread confirmation that the Ukrainian counter attack by the 12th National Guard Azov and 53rd brigades in Niu York was successful and they pushed the Russians back from Nelipivka by around 1,300 meters. Russia still occupies southern Niu York, though.



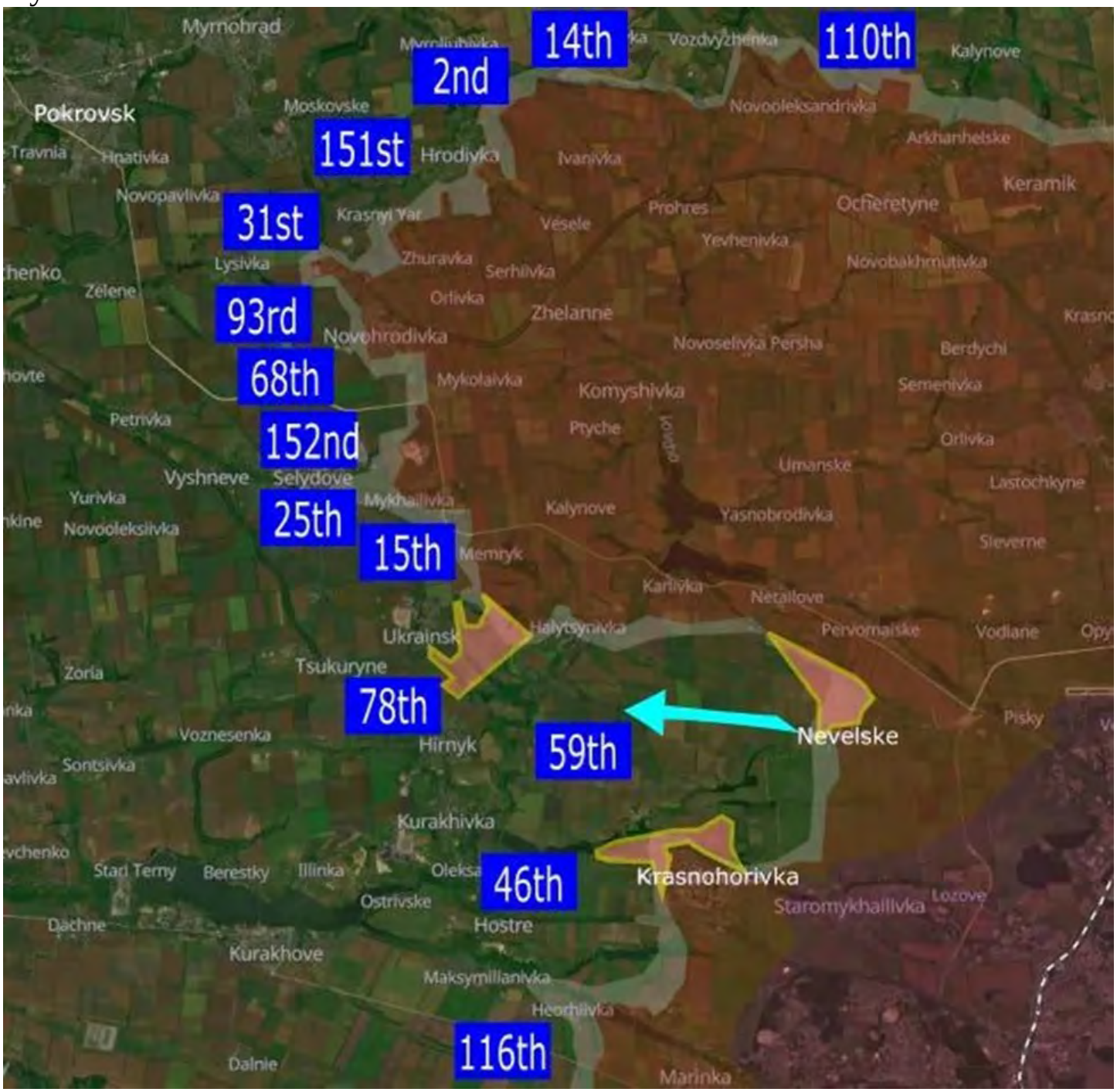
The 28th Brigade finds and prosecutes targets in its sector.

Pokrovsk-Avdiivka

For its very first assignment as a newly formed brigade, the 47th spearheaded the Robotyne offensive from June until October, 2023. They were in the process of being pulled out for rest and recuperation when they had to be rushed to Avdiivka, where they fought from October to August, quite often centered on the heaviest fighting on the front and aiding nearby brigades. They have finally been pulled back and replaced by the 93rd Brigade.

It’s similar few kilometres furhter south. For over two years, the 59th Brigade held its lines and never gave up more than 5 km of ground. Because of the collapse of the defenses on their flanks, and even their rear, they had to start withdrawing to avoid being surrounded. Video sightings indicate the 59th Brigade has withdrawn from at least parts of the threatened pocket around Krasnohorivka and Nevelske. At the same time, they are fighting in Halytsynivka to try and stop the Russians from moving south and cut of their withdrawal route. The 59th also claimed they shot down a Russian reconnaissance drone with a Strela-10 SAM-system (ASCC/ NATO-reporting name ‘SA-13 Gopher’) acquired from Jordan, and then modified

by Ukrainian electrotechnicians.



The newly arrived 15th National Guard Kara Dag Brigade makes its presence strongly felt by the Russians. They have destroyed three Russian vehicles that attempted moving under the railway bridge near Mykhaliivka, beginning with this one. A tank pushes a burning Russian MT-LB that was blocking a road under a railroad bridge. The fire and any explosions would also damage the bridge if it remained underneath. With the fire out, another vehicle makes sure the passage is open. They also captured a tank the Russians abandoned. Eventually, the Russians demolished the bridge by one of their glide-bombs. Unimpressed, the 15th continued hunting Russians with drones.

(WARNING: GRAFFIC!!) The 15th killed or wounded over 70 Russians in just a few days.

A Ukrainian BTR-70 is hit multiple times by Russian fire in Hrodivka, wounding troops that were still inside after the first hit (gauging by some of them lacking their gear, most likely, they were wounded in the process of evacuation: is one of 'favourite targets' for the Russian drone-operators). Presently, it's unclear to what unit this vehicle belonged.

(WARNING GRAFFIC): There is a body at the end of the video. A Russian soldier running down the road is pursued by a drone. He manages to catch the drone with his hands, walks with it for a while…and then drops it.

With the 47th Brigade (always) in the thick of the fighting, a lot of their vehicles are damaged and destroyed. The brigade mechanics repair the damaged vehicles so they can fight again.

A Russian airstrike on Pokrovsk.

Vuhledar

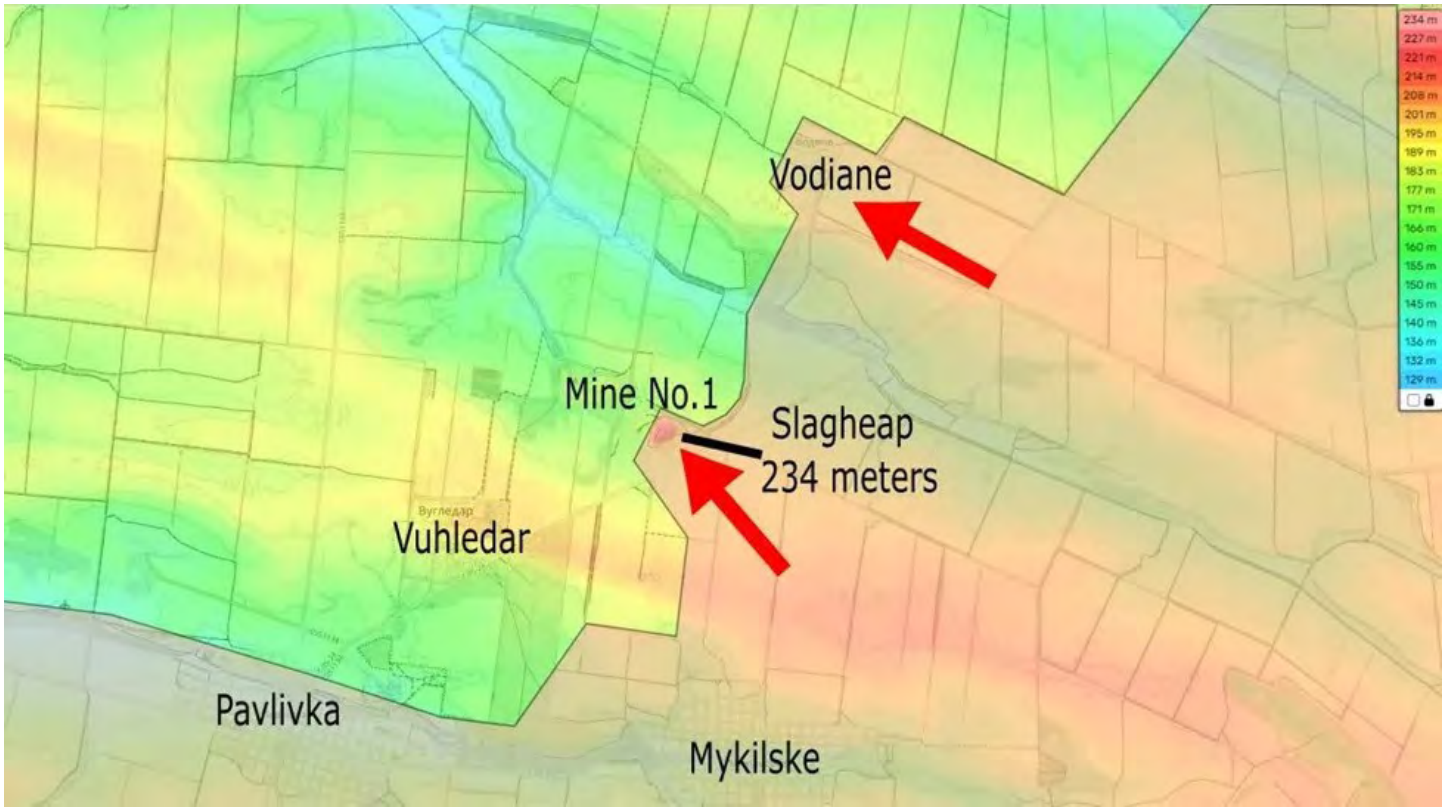
The Russians spent a lot of time reducing Ukrainian defenses around Prechystivka. As the 72nd Bridgade was (finally) in the process of being replaced by the 58th Brigade the Russians attacked and took the village. They are continuing their attacks, though not without losses.

Andrew Perpetua compiled an image of all the airstrikes and helicopter guided missile strikes on Prechystivka since June, well before the 72nd was replaced by the 58th. An attack was coming and the exchange of units was a good time to launch it.

In the same manner, the Russians pounded the ZSU positions at the Mine No. 1 in Vodyane - both with MLRS and then drones. Then they assaulted Mine No. 1 at the beginning of the week. They also bombarded Vodiane and assaulted it. Vuledar is still held by Ukraine but is now threatened by the Russian positions in Pavlivka and Mine No. 1. On top of that, the slagheap at the mine is 234 meters high, 130 meters higher than any of the surrounding terrain. They will be able to observe any traffic in and out of Vuhledar, which is only 3 km away. Ukraine has not been counter attacking in this region, so Russian control of the mine and the slagheap has compromised Vuhledar, an otherwise strong defensive position.



The Russians had conducted several attacks towards the mine in months past but the 72nd brigade always stopped them or pushed them back with a counter attack. Within days of the 72nd being replaced by a new brigade, the formidable defensive position began to crumble.



Some Russian bloggers reported that Vuhledar itself was overrun, but the video was of a training exercise 80 km away.

Zaporizhzhia

(WARNING: GRAFFIC!!!) The Russians sent a group across an open field and they attempted to continue advancing until all were killed by the 65th Brigade.

Kherson

An airstrike on Kozachi Laheri collapses the center of two four story buildings. More Ukrainian airstrikes with precision munitions.

The 80th Arctic Motorised Rifle Brigade specialized in Arctic warfare along the Norwegian and Finnish border. They were sent to fight over the islands in the Dnieper river. 80% of them have been killed or wounded. The specialists started filling their ranks from prisons. Some recruits last only a week and many die without knowing each other's names.

A Russian howitzer is destroyed by a drone from the 73rd Naval Special Purpose Center.

Unknown

An S-400 acquisition radar was destroyed at an unknown location and time (probably: several months ago).

(…to be continued…)

***

Don's Weekly, 9 September 2024: Part 3

by Donald Hill



SARCASTOSAURUS

SEP 09, 2024

(…continued from Part 2…)

Russia

Over 100,000 tons of fuel were destroyed by Ukrainian UAV-strikes at two storage areas in the Rostov Oblast, last month. The facilities were originally built underground in 1962 and were designed to be bombproof. As the facilities degraded, it was decided to rebuild them above ground because it was less expensive. They took 15 years to build and one week to destroy.

Russian parachute flares and defensive fires with tracers at Novorossiysk: this is the present-times main base of the Russian Black Sea Fleet.

A fire broke out at a railway depot near Moscow.

An ammo dump in Voronezh is hit. Two hours later, the ammo was still exploding. An overhead view of the site the next day.

The US believes Russia will continue to damage undersea cables.

As of 2017, Russia produced 230 GW of electricity. (By comparison, the US produces 1,213 GW, China produces 2,920 GW, and India produces 495 GW). Russia has 800 power plants, including 15 nuclear sites with 35 reactors. It has 31,000 substations. Ukraine isn't going to be able to destroy 800 power plants but it doesn't need to in order to impact the Russian economy.

From January to March of this year, Moscow had rolling blackouts "not to exceed 12 hours" because production could not meet demand. In July, there were protests in Krasnodor because there wasn't enough power for everyone to use air conditioning during the hot weather. A couple of weeks ago, Vladivostock had a power outage. And there are lengthy blackouts in Dagestan due to cryptocurrency mining, and Putin warned in July (a high demand month) that cryptocurrency mining could lead to rolling blackouts. Cryptocurrency mining represents 1.5% of Russia's energy consumption, so the margin between demand and supply can be very small and every power plant that is knocked out will strain the system. When

demand for electricity exceeds production then choices have to be made for rail (86% of Russian trains run on electricity), factories and homes, and given a choice the Russian government will always make its citizens pay the price.

0.1% of Twitter/X accounts were responsible for 80% of the misinformation and disinformation in the 2016 US election. Pekka Kallioniemi writes how Russian information operations switched from small bot and troll accounts to supporting accounts with a large amount of followers. He also discusses how Russia funds paid content creators with a combined following of seven million people. The US Justice Department indicted two Russia Today employees on charges of money laundering to hide the $10 million they used to pay the superspreader influencers. For some reason, Scott Ritter was also impacted.

Ukraine

Two missiles hit a military communications training center in the western city of Poltava. The missiles impacted seconds after the air raid siren sounded and 55 were killed and over 300 wounded as they were rushing to shelters.

Zelensky shakes up his government personnel.

A MiG-29 engages drones at night.

The cost of the war continues to climb in so many different ways. In Kyiv, the children in class 6H are the most troubled, disliking discipline, ignoring teachers and finding it hard to sit still. “It’s a difficult group,”said the teacher. “These children are loud. They want to shout something. But we never asked what they are shouting about. These children are crying for help. They are like a bleeding wound,

and no one sees it.” A class art project helps them speak.

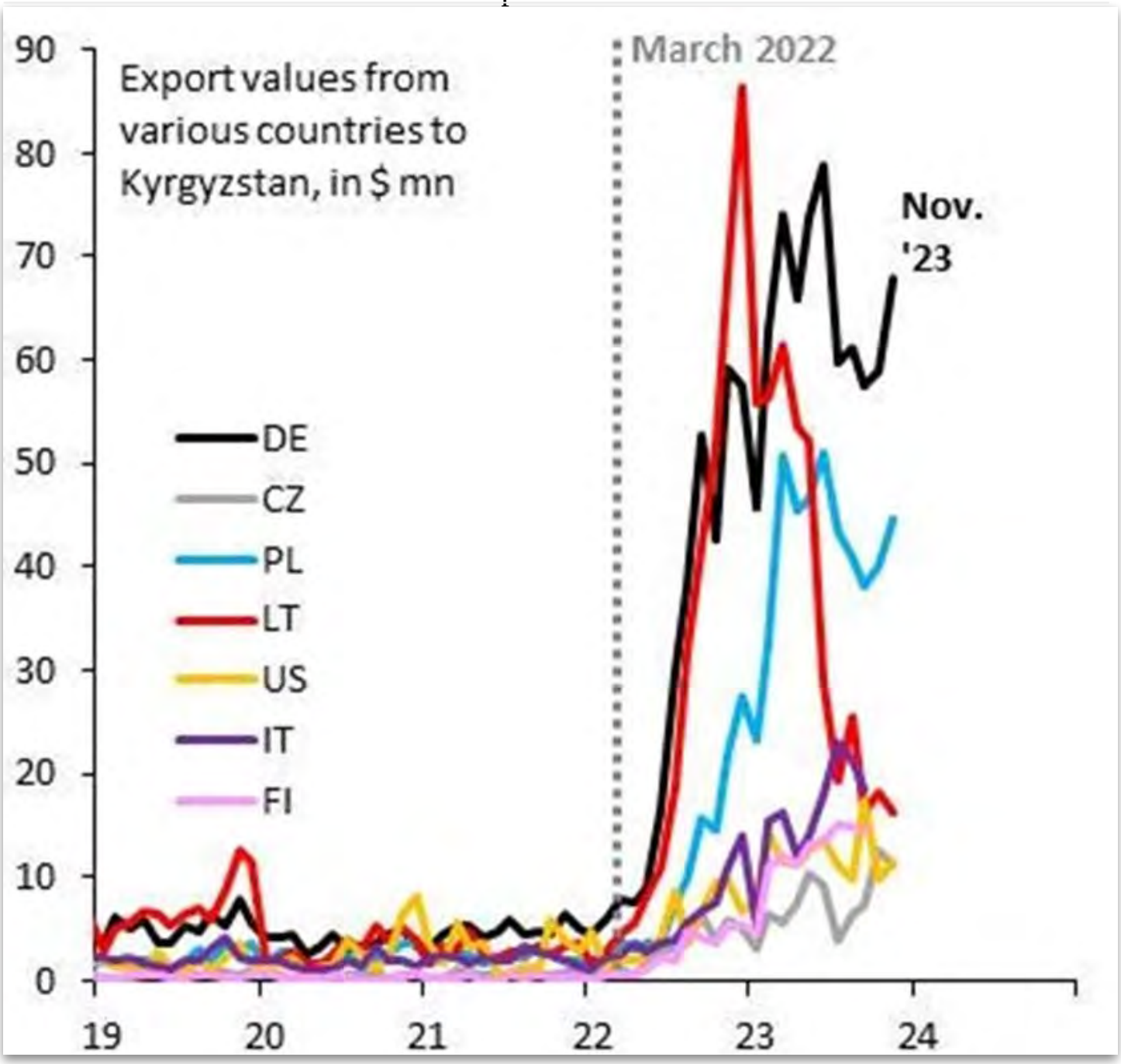


Diplomacy

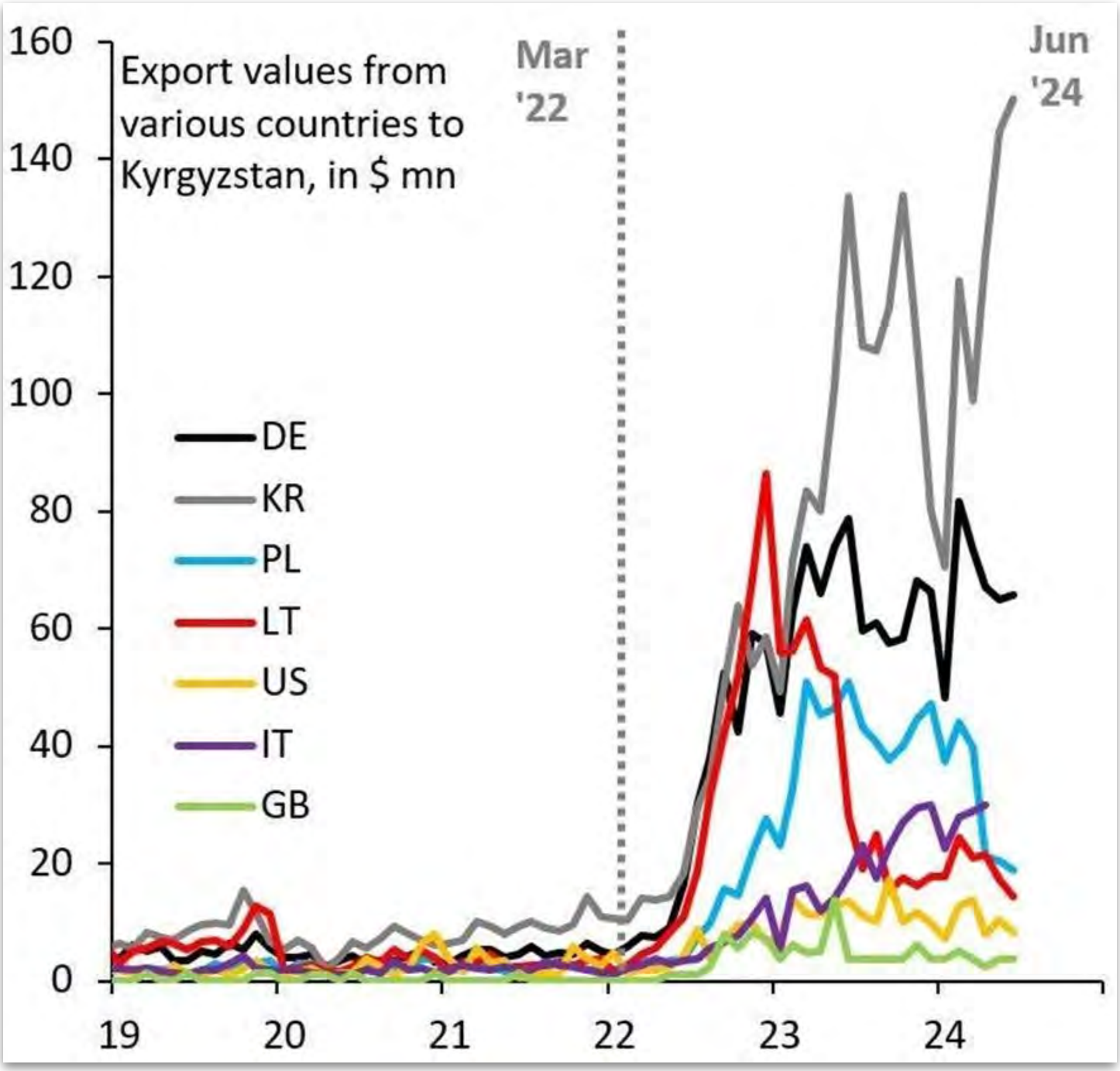
After almost ten years of negotiations and an agreement signed in 2018, the Baltic countries will disconnect from the Russian/Belarus electrical network and join the EU electrical system on 8 February, 2025. €1.2 billion has been spent preparing for the event. After seven years of planning to switch to the EU network, Ukraine started a 72 hour test of the new connection on 22 February, 2022. Four hours later, Russia invaded. They weren’t supposed to actually switch until 2023 but completed a year's worth of work in two weeks and was fully integrated into the EU electrical grid by 16 March.

Ukraine and Estonia discuss the voluntary return of Ukrainian men abroad. Back in December, Estonia said there are no legal grounds to repatriate them.

The head of the International Atomic Energy Agency is happy to meet the Russian occupiers.



When sanctions were imposed on Russia, exports to Kyrgystan suddenly shot up. Russia is Kyrgystan's biggest trading partner.



The trade with Kyrgystan increased after Russia's open invasion of Ukraine and continues to climb. Even with the reductions by some countries it is still much higher than the pre-2022 figures. 5.3% of their imports are electronics. 4.8% of their exports are electronics.

Kyrgystan's import of Chinese ball bearings rose 1562 percent from 2021 to 2023. Without any large domestic need for them, they were very likely sent to Russia to be used in tanks and railcars. Imports of all Chinese goods rose 168 percent from 2021 levels.

(…to be continued…)

***

Don's Weekly, 9 September 2024: Part 4

by Donald Hill



SARCASTOSAURUS

SEP 09, 2024

(…continued from Part 3…)

Equipment

The Wild Hornets installed an automatic assault rifle on their drone.

Perpetua said Russia flies 300 reconnaissance drones a day and that their doctrine is to have 8 drones in their inventory for every drone they fly, which suggests they should have a minimum of 2,500 drones in operational service at any time. A Ukrainian FPV interceptor gives us a close look at this Zala Lancet drone with four wings, called the Izdeliye 51. Somewhere on the front, Russians acquire the video feed of the Ukrainian interceptors and watch as they close in and destroy a Russian reconnaissance drone.

- The United States has invested $5.3 billion to expand domestic production capacity of the following munitions or subcomponents (*NOTE: entries reflect increases from 2022 to current production rates*):
  - 155mm Projectiles: 14,400 per month to 40,000 per month *(178% increase)*
  - 155mm Propelling Charge:14,494 per month to 18,000 per month *(24% increase)*
  - GMLRS: 833 per month to 1,167 per month *(40% increase)*
  - Javelin: 175 per month to 200 per month *(14% increase)*
  - AIM-9X: 116 per month to 137 per month *(18% increase)*
  - PAC-3 MSE: 21 per month to 42 per month *(100% increase)*
  - HIMARS: 5 per month to 8 per month *(60% increase)*
  - M777 Tubes: 11 per month to 18 per month *(64% increase)*

These are the current US production rates. Plans to increase production in other countries are also listed here. By the end of 2026, the US plans to build 330 Javelins per month.

As Russia consumes its stored vehicles, only those in poor condition remain.

Germany delivered some of the Gepards it bought back from Jordan. Germans also restarted the ammo production line for these weapons.



Ukraine is using the PFM-1 anti-personnel mine to counter Russia's increased used of motorcycles. The results can be seen here.

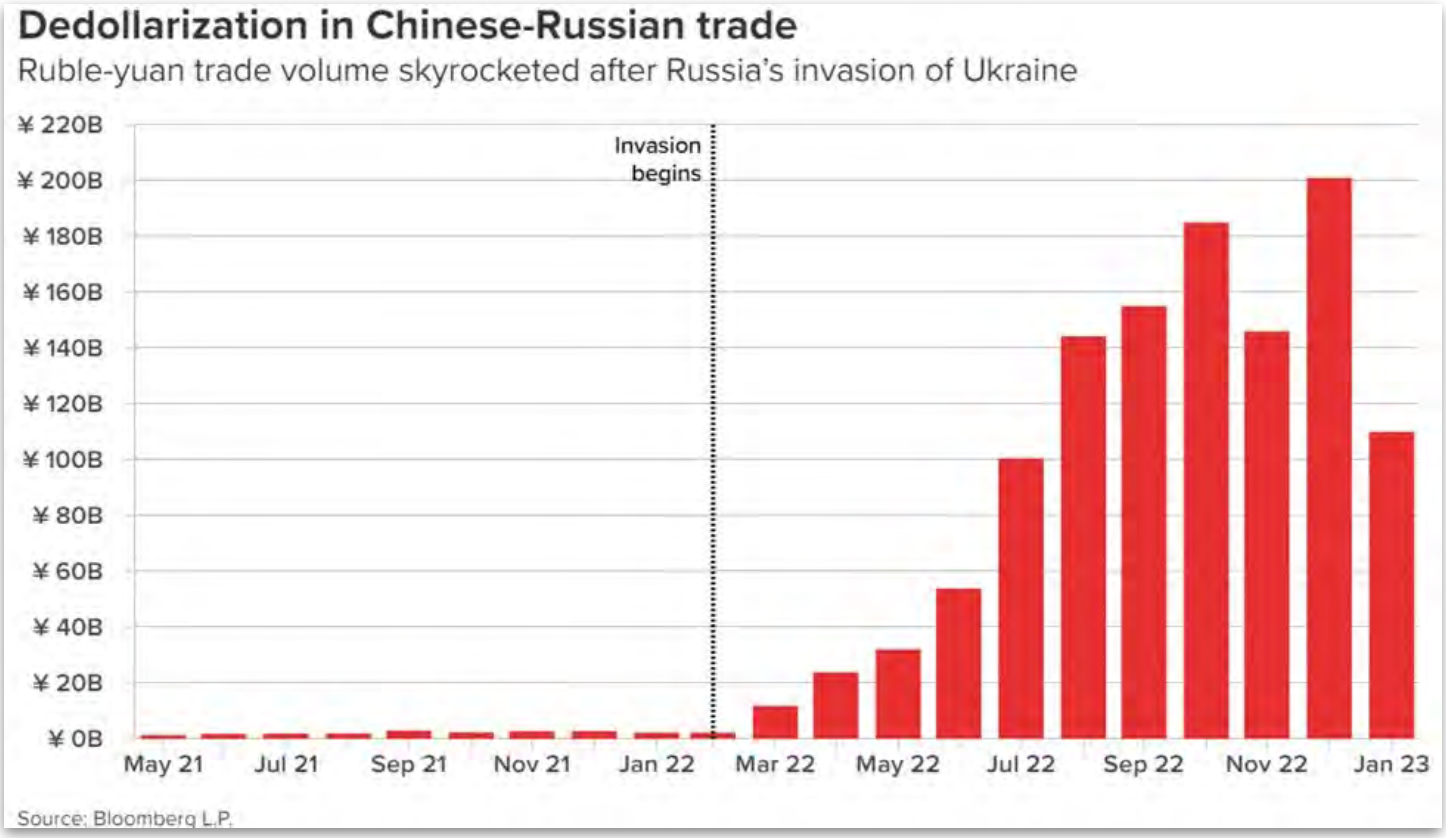
After watching videos this week, Perpetua noticed that 50% of Russian MRL shells are duds.

A reminder from earlier posts: The US will finish production on another 100 Bradleys by January. In the meantime, some unspecified number of Bradleys are on their way to Ukraine. The last shipment of Bradleys to Ukraine covered their losses to that date, plus a few more. Most of the stored Bradleys are being converted into replacements for the M113 support vehicles (Medevacs, mortar carriers, command vehicles, etc.). Ukraine's future is the 1000 CV-90s they will receive over the next 2-10 years. It takes two years to build a CV-90 once capacity is established. Ukraine is building a factory as part of a joint venture with Sweden.

Secondary Sanctions and Foreign Currency Reserves

Armies can be defeated by the destruction of men and equipment on the battlefield, by the destruction of factories producing equipment, or by the destruction of the economy that enables the factories to function.

After Russia's open invasion, the dollars and euros they had in banks were frozen and they could not conduct any further trade in those currencies. Chinese and Indian trading partners would not accept the unstable Russian ruble so the Chinese yuan became the dominant currency of trade for Russia.



In the spring of 2023, China bought 3,000 sights for tanks and sent them to Belarus. Russian tanks with these sights rolled off the production line in May 2024. In February 2024, a Chinese company acquired precision parts in Japan and sent them to Belarus, who then supplied them to Russia. Dual-use products can be used for both civilian and military purposes, and 90% of the dual-use products Russia received came from China (chart in article). With all the Chinese trade helping the Russian economy and military production, the US announced in May that it was considering sanctioning Chinese financial institutions facilitating these trades.

While Russia is the primary country being sanctioned, anyone helping Russia evade those sanctions could be hit with secondary sanctions. The US made it clear that if Chinese banks continued to facilitate Russian trade with the yuan, those banks would be excluded from the SWIFT system, which allows countries to efficiently and securely trade with dollars. (Trade could still happen, but more slowly and with the possibility of human error, creating a competitive disadvantage). China, and other nations, had to choose between doing business with Russia (where there was profit to be made), or doing business with the rest of the world using dollars. The dollar is such a dominant world trade mechanism that many companies are forgoing potential profit in Russia in favor of the much more lucrative world market.

(Half the world's transactions are conducted with dollars. If the US overplays its ability to manipulate the use of the dollar in order to achieve policy goals, it could drive countries to other currencies to avoid the impact of sanctions. But if these countries chose to use the yuan, then they would give China the same potential impact on world policy. Chinese sanctions have increased since 2018, and were used to target individuals and entities that "interfered" with what it calls "internal affairs", such as Xinjiang (where most Uyghurs live), Hong Kong and Taiwan).

Actually imposing widespread sanctions on Chinese institutions could upset the world markets since China is the world's largest exporter. ($3.5 trillion compared to $3 trillion for the US). Continually threatening to impose sanctions without actually doing so could lessen the impact of the threats.

But the threat of secondary sanctions did have an effect. Specific threat by the US in December resulted in a large reduction of trade between Russia and Turkey. Major Chinese commercial banks refused to accept yuan payments from Russia. In April, Russia admitted having trouble paying for computers and electronic storage systems. The 2014 sanctions against Russia meant they could no longer use Visa or Mastercard, so the Russian central bank created the Mir card in 2017, and Kyrgyzstan and Kazakhstan stopped using the Mir card system in 2024.

Still, smaller Chinese banks with less exposure to the international financial system continued to do business with Russia. Sanctioning them would have little effect since they don't use the system from which they would be excluded. And solutions were found to evade the secondary sanctions, such as buying gold, moving it to Hong Kong to sell it and depositing the cash from the sale into a local bank account. There are logistical limits to actually moving the 300 metric tons of gold that Russia still has.

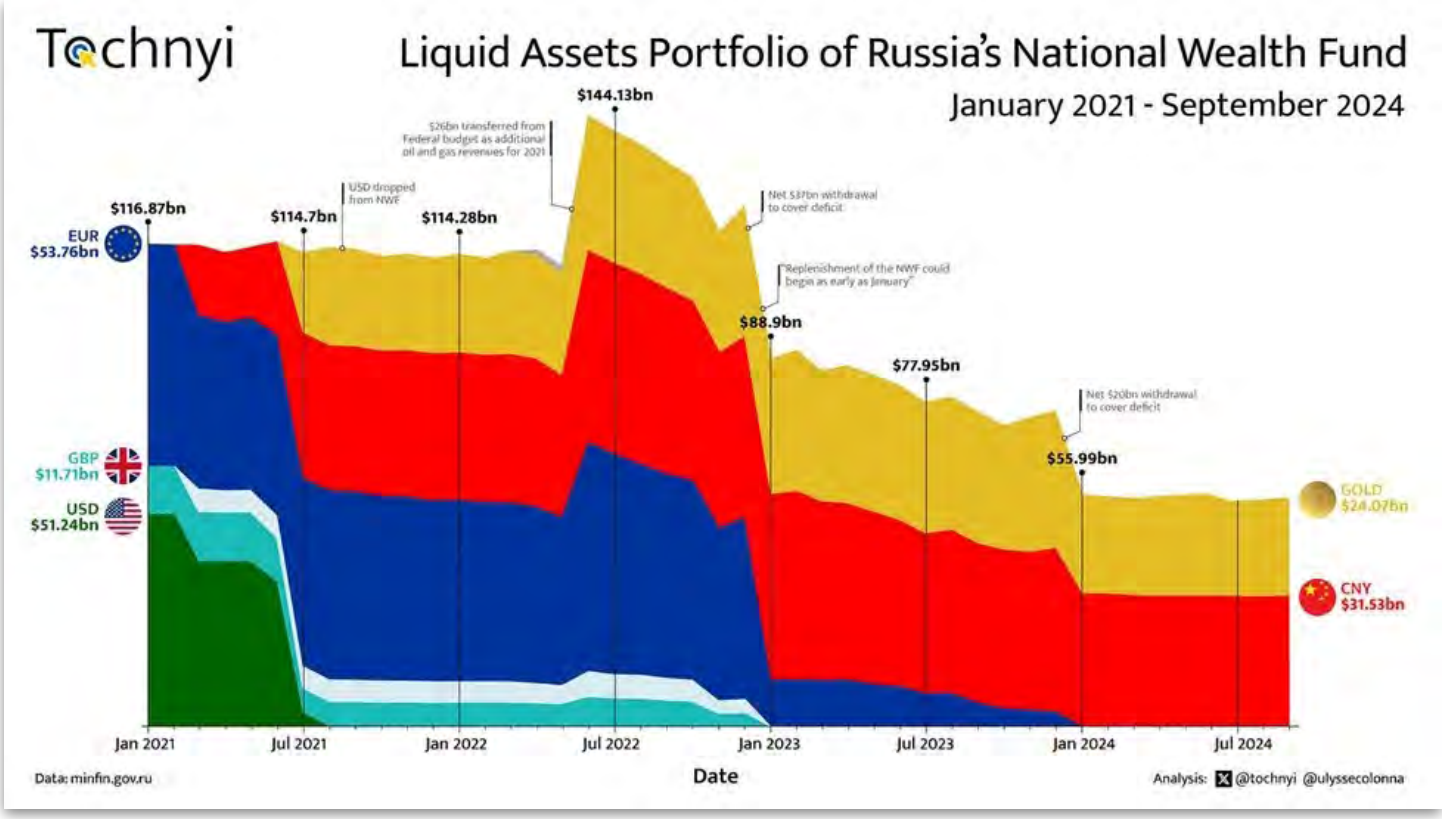
They also used intermediaries in third countries to handle the transactions, but these solutions added three weeks to payment times, and added 6% costs for the intermediary transactions. Trading volumes fell dramatically. And not everyone found an immediate solution. By August, billions of yuan were stuck in limbo while the Russians were searching for an exchange mechanism. Those smaller Chinese banks that could not be impacted by secondary sanctions have outdated IT systems and a staff that lacks the necessary skills to handle the volume of business needed.

In 2021, the yuan was used as payment in 0.4% of all Russian export transactions. In May 2024, 53.6% of Russia's foreign exchange trading was conducted with the yuan. By July, 99.6% of the exchange trading used the yuan. With such a high demand for the yuan in Russia, and fewer sources to obtain them, the supplies of yuan in Russia dried up and the rouble fell against the yuan by 5%, making it more expensive to buy yuan. The Russian central bank had been selling $7.3 billion worth of yuan each day but future projections indicate that it will only be able to sell $200 million worth of yuan a day.

What this means is that it will be increasingly difficult for Russia to pay for anything it buys from another country, and it will be increasingly difficult for countries to pay for Russian oil and gas. On top of that, everything Russia buys will be more expensive.

These factors are significant pressures on the Russian economy which is already burdened by a shrinking workforce, high inflation, and dwindling foreign currency reserves (now at half the 2022 levels). Add to that, Ukrainian strategic bombing

with drones and missiles are increasing their impact on oil, gas and electricity production. Russian trains are operating at full capacity and can only meet 93% of the demand for transportation. Any Ukrainian attacks on the Russian rail system will have an immediate impact on Russia's ability to move goods, even if only a fraction of a percent. Russian remedies to these pressures led eight European finance ministers to say the Russian economy is returning to the Soviet model.



Ben discusses Russia's wartime economy. Military personnel costs are leveling off with a 25% increase this year compared to a 120% increase in 2023. Military equipment costs are rising at the same rate (54% this year compared to 47% last year), reflecting that more tanks have to be built from scratch rather than being refurbished from storage.

The economy is being funded by the cash reserves, which increases inflation, which leads to another round of interest rate hikes to combat inflation, which makes it harder to borrow money, which is necessary for economic growth. Eventually, the cash reserves will run out. It took 2.5 years to deplete half the Russian reserves. Russia withdrew $37 billion to cover deficits in December 2022. It withdrew $20 billion to cover deficits in December 2023. It only has $54 billion left.

With the pressure of the secondary sanctions the rate of depletion will increase. If the price of oil or gold drops, it will severely impact Russian reserves. If the price of oil or gold increases, it will buy Russia more time. When the reserves are gone, Russia will either transition to an inefficient command economy coupled with levels of corruption not seen in the Soviet era, or simply collapse.

A failure of the Russian economy has the potential to change the war in a way that the fighting on the ground cannot.

***

№ 3.356

Коли навіть розвідслужби волають про допомогу…



2024-09-10

Том ***Купер***, австрійський військовий аналітик

Привіт усім!

Нижче наведу кілька "роздумів", які спали мені на думку внаслідок певних подій, що відбулися протягом цих вихідних. Я ще не зовсім впевнений, що зможу їх підсумувати, "поєднати точки" та дати належне пояснення. Але спробую. Можливо, ваші коментарі допоможуть прояснити ситуацію, як це часто-густо буває? Побачимо.

1. ПІДХІД ДО ВІЙНИ ТА РОЛЬ РОЗВІДКИ

Мій підхід до вивчення війни полягає в зосередженні на "тому, що має значення":

> — хоча це іноді може здатися "поверхневим" або "простим", особливо коли ми всі буквально перевантажені потоками хибної чи завідомо неправдивої інформації – такої, що переводить увагу на щось інше.

Але це не так. Принаймні не для мене.

Те, що, на мою думку, дійсно має значення у війні, – це такі речі, як

— ситуація на полі бою; доступні технології та їхня ефективність (або ж неефективність); рельєф; постачання; війська; навчання… У військовій термінології це все зводиться до визначення "спроможності та наміри".

Дослідження можливостей та намірів ворога є основним завданням кожної професійної розвідувальної служби (незалежно від того, цивільна вона чи військова): для цього вони сьогодні виділяють те, що важливо, з того, що вони чують від "х@льйонів" джерел. Не хвилюйтеся: вони не є "всюдисущими". Аж майже зовсім не так. В ідеалі, у них є свої "два-три кроти в правильних місцях", і немає часу на багато іншого (за винятком нескінченного пошуку "третього або четвертого крота"). Суть полягає в тому, що із соціальних мереж можна отримати лише уявлення про чиїсь "можливості та наміри".

Насправді на відміну від громадськості – політиків тощо – не лише розвідувальні служби, але і їхні основні "клієнти" – військові – зазвичай доктринально налаштовані повністю ігнорувати мейнстрімні та соціальні медіа. Вони не можуть витрачати свій час на "моніторинг мас людей", інтереси яких найкраще описує картинка: "дорожні аварії вранці, спорт і кулінарія вдень, а Україна ввечері".

Це також щось на кшталт гарного "резюме для керівництва", і це пояснює, чому я вкрай нечасто обговорюю конкретні статті в медіа. Однак іноді трапляються винятки: стаття (або публічний виступ), яку я вважаю не лише "вартою уваги", але й "обов’язковою для читання/перегляду". Не тільки через повідомлення, а й через авторів.

Одним із таких випадків стався минули вихідних, коли директор Центрального розвідувального управління (США) Вільям Бернс та керівник MI6 (він же Секретна розвідувальна служба, SIS Великої Британії) Річард Мур уперше написали "статтю" для Financial Times,

https://www.bbc.com/news/articles/cx2gz4re394o

а потім разом виступили в онлайн-дискусії цього видання.

https://youtu.be/rp5PeoAW6mI

2. КРИЗА СВІТОВОГО ПОРЯДКУ ТА РОЛЬ РОЗВІДКИ

Отже, уперше в історії (вони не робили цього навіть під час Холодної війни) керівники двох великих західних розвідувальних служб публічно з’явилися разом, щоб висловити набір дуже конкретних повідомлень (зверніть увагу: я пишу "великі" розвідувальні служби, а не "найпотужніші", оскільки твердження про "найпотужніші" наразі більше стосується "політичного впливу": як буде показано далі, я маю серьйозні сумніви, що це стосується ЦРУ чи SIS).

Зокрема, Бернс і Мур попередили, що:

1) "Світовий порядок" (система, яка створила та тримала відносний мир, стабільність та відносний добробут з 1945 року) стикається з найбільшою загрозою із часів Холодної війни;

2) війна в Україні (та інші конфлікти) загрожує існуванню "західних ліберальних демократій";

3) погрози Путіна використати ядерну зброю не мають стримувати підтримку України (тобто Захід має сприймати їх серйозно, але не дозволити себе залякати цими погрозами);

4) вони попереджають про таємну діяльність російських розвідувальних служб на Заході, зокрема саботаж, підпали та поширення брехні та дезінформації задля впливу на вибори;

5) і засуджують Китай як головний розвідувальний і геополітичний виклик століття.

Нарешті, вони попереджають, що є вкрай важливим, щоби "Захід залишався на правильному шляху": дотримувався своїх основних цінностей… що вельми цікаво, оскільки лише за два дні до цього та сама пара (Бернс та Мур) також публічно закликала до припинення вогню в Газі,

https://www.nbclosangeles.com/news/national-international/cia-mi6-joint-call-for-cease-fire-in-gaza

що (зверніть увагу) сталося після того, як сотні службовців США, Великої Британії та ЄС (плюс щонайменше 12 членів адміністрації Байдена)

https://www.democracynow.org/2024/7/3/headlines/12_us_government_officials_who_quit_over_gaza_assault_urge_ex_colleagues_to_speak_out

спочатку протестували, а потім звільнилися через подовження підтримки США, Великої Британії та ЄС ізраїльського геноциду палестинців у секторі Газа із січня цього року.

https://www.bu.edu/articles/2024/is-israel-committing-genocide-in-gaza/

3. КРИК ПРО ДОПОМОГУ, А НЕ ЗАЯВА "ГЛИБИННОЇ ДЕРЖАВИ"

Тепер низка осіб уже зробили висновок, що Бернс і Мур – це "балакучі голови", "їм наказали це зробити", "коли вони кажуть такі речі, то це робота глибинної держави" та інші конспірологічні теорії.

Але свербіж у моєму мізинці підказує мені, що ситуація є діаметрально протилежною.

По-перше,

> дозвольте нагадати, що, як і всі інші посадовці (принаймні "тут, на Заході"), так і Бернс і Мур – це приватні особи, які також мають усі ті самі права та привілеї (і обов'язки та відповідальність), як і будь-яка інша приватна особа. Серед іншого, вони мають право висловлювати свої власні висновки та думки публічно (звичайно: різниця між ними та "пересічним Джо" полягає в тому, що їх, напевно, слухатимуть набагато більше людей, навіть якщо є дуже широке коло інших причин).

Якщо казати взагалі, то під час таких виступів їм "лише" заборонено розголошувати будь-які "секрети" (нагадую: саме такі люди, як Бернс і Мур, зазвичай вирішують, що є "секретом", а що ні).

Крім того, зверніть увагу, що Бернс і Мур не є "особами, хто приймає рішення": вони не ухвалюють політичні рішення своїх урядів. Вони інформують та консультують: остаточне слово завжди залишається за президентами та прем'єр-міністрами (і олігархами, які їх підкуповують).

Саме тому, коли такі люди, як Бернс і Мур, починають робити публічні виступи такого роду – тоді краще прислухатися дуже уважно.

… тому, що вони не роблять такі речі просто так: якщо вони виступають із такими заявами, то тому, що вони відчувають, що їх ігнорують політичні керівники, вони розчаровані й дійшли висновку, що геть ніщо інше не спрацює.

Насправді, як я бачу їхні мотиви для такого роду публічних виступів, вони зробили це саме через розчарування зомбі-ідіотами: персонажами в Білому домі, на Даунінг-стріт, у Капітолії, у Палатах парламенту та багатьох інших таких місцях (включно зі штаб-квартирами численних корпорацій), які або свідомо ігнорують, або навіть не можуть навіть зрозуміти, що вони (Бернс і Мур) повідомляють і радять їм щоранку.

Простою мовою: це був не просто набір попереджень, але і крик про допомогу.

4. ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Вочевидь моя "інтерпретація" відчувається "упередженою" та "аматорською". І, поклавши руку на серце: кожен має право інтерпретувати такі справи на власний розсуд; усі регулярно це роблять, і – зазвичай – на основі власного досвіду; наш досвід "розфарбовує" наші висновки, тож кожен із нас може сказати, що має вагомі причини це робити.

Проте, я хотів би нагадати: розвідка є однією із сутностей сучасної війни. Однією з насправді дуже небагатьох речей, які дійсно "мають значення".

Пам’ятайте, що незалежно від того, що відбувається чи де, завжди можна бути впевненим на 1000 %: хоча маса їхніх політичних керівників може бути експертами в навмисному ігноруванні розвідки (Трамп не був першим президентом США, який свідомо ігнорував ранкові брифінги ЦРУ [і Нетаньягу не був першим прем'єр-міністром Ізраїлю, який свідомо ігнорував Моссад]), розвідка є єдиним джерелом інформації для всіх військових офіцерів – для "генералів" – які командують військами у війнах, як та, що триває в Україні. З огляду на це немає різниці між Вашингтоном, Лондоном, Москвою чи Києвом. Навпаки: для генералів, які командують цією війною, розвідка є єдиною інформацією, яка варта уваги, а все інше можна повністю ігнорувати.

Це так, тому що незалежно від суспільної репутації ЦРУ та/або MI6, незалежно від частих невдач різних їхніх офіцерів, і навіть якщо найкращі розвідувальні служби будь-коли "не завжди мають рацію", і дедалі більше стають політизованими (тобто результати, або продукти роботи розвідувальних служб, що ростуть як гриби, використовуються для всіх можливих цілей): професійні розвідувальні служби все ще є осередком розуму для аналізу того, що має значення.

5. ЧОМУ Я ВВАЖАЮ ЦЕ "ВАЖЛИВИМ"?

Тому, що… цього разу це "відчуття нутром" (а не той сумнозвісний свербіж у моєму мізинці), але, моє враження полягає в тому, що ця "війна в Україні" – яка насправді є "Третьою світовою війною" – наближається до точки, коли вона стає чимось на зразок "неприємної рутини" для занадто багатьох представників "західної" громадськості. Чимось не дуже цікавим для "сторінок 1–3" щоденних газет; максимум вартим ще одного 30-секундного або 2-хвилинного цілковито беззмістовного телерепортажу новин, який не пропонує жодних передумов чи контексту. Відповідно, "особи, які приймають рішення" на Заході також дедалі менше дбають про це: це їх не турбує, а, отже, вони не мають про це хвилюватися. А хтось із них є "вочевидь роздратованими тим, що ця тема знову і знову спливає", коли їх про це запитували під час одного з їхніх останніх публічних виступів.

Результати є більш ніж очевидними: я вже висміяв "засоби НАТО для покращення української протиповітряної оборони", "пообіцявши" ще 200

M113 та різні інші дурниці, що було оголошено під час останньої зустрічі НАТО-Україна в Рамштайні. Суть полягає в тому, що навіть якщо всі PAC-2/3, IRIS-T і SAMP-T, які нещодавно пообіцяли надати, "надійдуть" (десь на початку 2025 року), протиповітряна оборона Повітряних Сил України не буде істотно посилена.

Якщо не з іншої причини, то тому, що:

a) "більше обладнання для ППО" не дорівнює "більше зенітних ракет", і

b) Захід просто не може доставити більше зенітних ракет, тому що він не збільшив [кратно] їхнє виробництво для цього.

На додаток: тому, що

c) жодна із цих систем не має дальності, достатньої для протидії Су-24 та Су-34, які запускають УМПК [керовані авіабомби], і також тому, що

d) майже жодна з них має як серйозні протиракетні, так і засоби боротьби з БПЛА (щоби протидіяти таким речам, як "Іскандер-М" та ракетам БМ-30, а також БПЛА "Zala" і подібним).

… але, і насамперед із причин, про які попереджають Бернс і Мур: тому, що "Захід" просто не дбає про це.

"Захід" має безліч інших, важливіших справ, ніж дбати про війну, яку Путін веде (також) проти нього.

Іншими словами:

— моє враження таке, що, як і "Захід" зіпсував усе в Україні минулого 2023 року в жовтні, тепер він псує все в Україні у вересні 2024… із зазвичай трагічними наслідками.

***

№ 3.357-1

УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНСЬКА СПІЛКА З ПРАВ ЛЮДИНИ

Цензура *(та політичні репресії)* як вона є

Стаття періоду Януковича



2024-08-01

Останній політичний сезон приніс Україні чимало новацій, водночас, цей сезон чітко довів наскільки слабкими виявилися здобутки останніх п’яти років у сфері демократії, прав та свобод.

Відкат відбувається там, де зміни ще недавно здавалися незворотними – свобода зібрань, свобода слова та преси.

І хоча

1) — влада публічно продовжує повторювати про свою відданість ідеям демократії,

реальність вперто каже про те, що

2) — в Україну повертається практика цензури.

1. Система цензури

Коли провладні політики постійно дають зрозуміти, що цензура в Україні це витвір фантазії занадто відірваних від реальності журналістів, вперто складається враження, що ці люди просто не розуміють, що таке цензура.

У світі під цензурою розуміється контроль влади за змістом та розповсюдженням інформації.

Йдеться про дії держави, які спрямовані на обмеження тієї інформації, яку дана держава вважає шкідливою та не потрібною. Українське визначення дещо вужче, воно передбачає пряме втручання влади з метою обмежити або заборонити поширення інформації.

Цензуру розділяють на декілька видів:

1) попередню та 2) наслідкову.

Попередня цензура —

– це створення умов, за яких в державі суттєво ускладнюється свобода преси та ведення бізнесу в інформаційній сфері. Йдеться в першу чергу про ліцензування, реєстрацію, та іншу дозвільну систему, за допомогою якої держава може регулювати допуск тих чи інших гравців на інформаційний ринок.

В цьому контексті дуже показовою є історія з "5-м каналом" та ТВі. Фактично, за допомогою державного регулятора, суд позбавив можливості розширення мовлення для двох телеканалів, які не належать лояльним до влади власникам та провадять незалежну інформаційну політику.

Більше того, судове подання щодо цього зробила компанія, прямо пов'язана з високопоставленим функціонером діючої влади – головою СБУ Валерієм Хорошковським, який одночасно є власником 9 телевізійних каналів в країні.

Ця історія засвідчила як наявність серйозних проблем з конфліктом інтересів в системі нової влади, так і бажання цієї влади впливати на інформаційний простір.

Важливим інструментом такого впливу є Національна Рада з питань телебачення та радіомовлення, яка є головним регулятором ринку електронних ЗМІ. Цей орган формується президентом та парламентом навпіл, і в той час коли президент і коаліція представляють єдину владну команду, плюралізм у представництві членів Нацради зникає як такий.

Нещодавні призначення парламентської четвірки дали підстави говорити опозиції, що нині цей орган потрапив під повний вплив влади та особисто пана Хорошковського, оскільки там є декілька людей, прямо пов'язані з ним.

І той факт, що саме Хорошковському президент доручив розібратися із фактами цензури, його впливи на Нацраду, дії близьких до нього копаній щодо перегляду ліцензій, факт призначення топ менеджера "Інтера" Єгора Бенкендорфа на посаду президента Першого Національного засвідчує наявність єдиного центру впливу на інформаційний простір в системі нинішньої влади.

Наслідкова цензура –

— та форма тиску, яка виникає як наслідок появи того чи іншого матеріалу. З цим вже стикнулися журналісти центральних телеканалів "1+1" та СТБ, що публічно заявили про цензуру.

Внутрішньоредакційна "кухня" – справа непроста, але сьогодні є чимало свідчень журналістів про заборону з боку топ-менеджерів певних тем або ж

редагування ними окремих сюжетів, які стосуються перших осіб держави. Подібного на телеканалах останні роки не було.

Все це природно відображається на інформаційному просторі держави, в якому стало значно менше критики влади, менше присутності опозиції та більше компліментарності.

2. Моніторинги та факти

“Телекритика”, яка проводить моніторинг новин телевізійних каналів, резюмує власне дослідження так: “Канали проводять дві паралельні кампанії: “хороша влада” і “погана опозиція”. Найбільше зусиль цензори докладають до пропаганди “успіхів” і “правильного курсу” “хорошої влади”.

Для цього активно висвітлюються внутрішньо- і зовнішньополітичні дії влади, озвучуються її позиції. Про справи опозиції, а тим більше про думки опозиції з ключових подій місяця канали не повідомляють. Про неї згадують лише в тих випадках, які ілюструють тезу про “подрібненість опозиції”. Вміло добираються або суто емоційні думки представників опозиції, або такі, що стосуються неважливих аспектів будь-якої теми.

Іншими словами, за допомогою цього простого прийому у глядачів має формуватися зневажливе ставлення до опозиції як до людей, що “самі не знають, чого хочуть”, “не вміють між собою домовитися” тощо…”

Статистично виявлені порушення стандартів професійної журналістики виглядають наступним чином:

Канал	Порушення стандарту балансу думок	Порушення стандарту повноти інформації	Порушення стандарту відокремлення фактів від думок	Порушення стандарту достовірності	Порушення стандарту точності
Перший канал	75	69	15	3	0
"1+1"	57	61	9	1	1
"Інтер"	76	72	11	1	1
СТБ	7	5	0	0	0
Новий канал	25	24	5	0	1
ICTV	78	77	25	2	1
5 канал	10	9	1	0	0
"Україна"	37	32	7	9	1

Фактично ці цифри свідчать про наступні тенденції: замовчування інформації, яке є ознакою цензури у визначенні ст. 45-1 закону “Про інформацію” – перешкоджання поширенню інформації, відбувається маніпулювання

інформацією через недотримання балансу думок та невідокремлення фактів від коментарів і оцінок.

Найчастіше тиск щодо інформаційної політики здійснюють топ менеджери телеканалів. Для прикладу: протягом тижня з 11 травня генеральний директор "ТРК 1+1" Олександр Ткаченко сам безпосередньо керував ньюз-румом. Ткаченко це аргументував тим, що у нього самого є багато запитань до деяких журналістів стосовно журналістських стандартів.

В таких діях Ткаченка вбачаються ознаки перешкоджання законній професійній діяльності журналістів – частина 1 статті 171 Кримінального кодексу України, оскільки він не уповноважений керувати творчим процесом.

Потім заступник голови правління ММЦ "СТБ" з інформаційного мовлення Олексій Мустафін визнав, що канал надалі не буде висвітлювати теми про майно та витрати політиків, оскільки "ці теми складно висвітлювати так, щоб не виникло підозри у подвійних стандартах."

При цьому редакційний статут ММЦ "СТБ" прямо передбачає: "3.4. Телеканал СТБ своєю діяльністю сприяє інформаційному плюралізму, висвітлюючи усі суспільно-важливі події".

Одночасно з цим є чимало цілком конкретних фактів цензури, які наразі залишаються без належного реагування з боку правоохоронних органів. Особливо в регіонах України.

Зокрема, наприкінці квітня новопризначений глава Севастопольської міськдержадміністрації Валерій Саратов направив міністрові оборони України адміралові Михайлові Єжелю листа з різкою критикою редакційної політики "Бризу" і з вимогою звільнити його керівника Мамчака.

Причина, як вважає координатор "Українського Севастополя" Микола Владзимирський, в тому, що в ефірі цієї ТРК звучали різні думки, в тому числі і критичні, зокрема щодо "харківських угод", а також стосовно дій російських військових у Севастополі, які часто порушували попередні угоди і чинне законодавство України.

У Кривому Розі начальник відділу з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю виконкому Криворізької міськради Андрій Полтавець написав листа до головного редактора "Вестника Кривбасса" Володимира Гончара у відповідь на критичну до місцевої влади статтю.

"Я прошу унеможливити у подальшому появу подібної неперевіреної інформації на шпальтах вашої газети. Друковане видання повинно поширювати серед населення Кривого Рогу достовірну інформацію, прищеплювати повагу до рідного міста, популяризувати утвердження принципів загальнолюдської моралі …" – це стало реакцією на опитування

мешканців, які з недовірою поставилися до ініціатив нового губернатора Дніпропетровщини.

Цікаво, що деякі достатньо природні ситуації викликають дії чиновників, які цілком підпадають навіть під українське визначення поняття цензури. Зокрема, відеозапис падіння вінка на президента України Віктора Януковича біля могили Невідомого солдата 17 травня не показали на таких каналах, як ICTV, "Інтер" та Перший національний.

Після того, як вінок під поривом вітру вдарив Януковича, до журналістів підійшов начальник головного управління з питань комунікацій адміністрації президента Олексій Кошелєв. Він, перебуваючи при виконанні своїх службових обов'язків, тобто маючи повноваження посадової особи органу державної влади, звернувся до журналістів не ставити це відео в ефір.

Цей факт вказує на ознаки цензури (ст. 45-1 закону "Про інформацію"), оскільки чітко видно спроби обмежити поширення певної інформації, та може кваліфікуватися як перешкоджання діяльності журналістів (ч. 1 ст. 171 КК України).

В даному випадку доцільно провести прокурорську перевірку викладених фактів.

Теж саме стосується і відмови в акредитації до Кабміну фотожурналіста "Газети по Українські" Андрія Шматова, який сфотографував міністра освіти Дмитра Табачника, коли йому подає руку помічник, аби допомогти вийти з машини.

3. Законодавчі зміни

За декілька останніх місяців в парламенті були зареєстровані або схвалені декілька законодавчих ініціатив, що можуть серйозно відобразитися на інформаційному просторі держави.

Зокрема, було зареєстровано чергову ініціативу Василя ***Кисельова*** щодо

> **— повернення кримінальної відповідальності за наклеп, що могло стати серйозним кроком назад у розвитку вільних ЗМІ в Україні.**

Зареєстровано проект закону, який передбачає

> **— обов'язкову реєстрацію інформаційних агентств.**
>
> Нині викликає занепокоєння, чи не потраплять до числа "агентств", що підлягатимуть державній реєстрації, інтернет видання. Фактично це означатиме спробу регулювати інтернет простір, який сьогодні ще залишається вільним.

Ухвалено закон “Про захист персональних даних”, який передбачає

— кримінальну відповідальність за розголошення інформації про життя політиків та чиновників, якщо вони не належать до першої категорії державних службовців.

Тобто якщо журналіст напише про годинники та прибутки дітей якихось відомих політиків, то ризикує потрапити до в’язниці.

Натомість депутати

— не проголосували прогресивний закон “Про доступ до публічної інформації”, який передбачав можливість більш прозорої роботи органів державної влади.

А також відхили законопроект Арсенія ***Яценюка***, який вміщував

— поправки до існуючого законодавства, що їх вимагала журналістська спільнота, зокрема і розширення визначення поняття “цензура”.

4. Суспільне мовлення

В той же час влада почала активно експлуатувати тему впровадження в Україні суспільного мовлення. Громадська рада при президентові України вже розглянула концепцію, розроблену в надрах адміністрації президента.

При цьому Громадська рада зігнорувала пропозицію представників Руху “Стоп цензура” взяти до уваги законопроект “Про суспільне мовлення”, напрацьований громадськими організаціями.

Зрештою, концепція влади не передбачає зміни фінансування суспільного мовлення, воно залишається стовідсотково бюджетним.

Щодо наглядової ради, то її пропонується формувати з рахунку представників президента, кожної фракції Верховної Ради, Кабінету Міністрів та загальнонаціональних громадських організацій: освітніх, наукових, релігійних, спортивних, мас-медійних, правозахисних, творчих, підприємницьких, молодіжних, жіночих, осіб з особливими потребами та ін.

У випадку, якщо за певний час неурядові об’єднання не зможуть знайти консенсус щодо єдиної кандидатури до складу наглядової ради, право остаточного вибору кандидата делегується профільному парламентському комітетові.

Відтак, основні принципи суспільного мовлення – незалежність від влади, незалежність від фінансування та плюралізм у керівному органі – абсолютно не відображені в даній концепції.

Подібна ситуація дає підстави говорити про **намір лише змінити вивіску “державний телеканал” на “суспільний мовник”, а не провести реальну реформу.**

5. Удавана “відкритість та прозорість”

Всі ці “ініціативи та реформи” зазнають критики громадськості та журналістів.

Однак, **головна тактика влади нині – це ігнорування зауважень та пропозицій.**

Верховна Рада зігнорувала представників громадських організацій, яких підтримала журналістська спільнота як кандидатів до Нацради з питань телебачення та радіомовлення,

> **— призначивши натомість людей без належно освіти та кваліфікації**.

Адміністрація президента зігнорувала проект закону “Про суспільне мовлення”.

> — Управління державної охорони так і не назвало імені охоронця, що побив журналіста Сергія Андрушка. Службове розслідування не виявило порушень з боку бійців “Беркуту”, які застосували силу до журналіста Нового каналу Сергія Кутракова.

Журналісти скаржаться на те, що

> — змістовних відповідей на інформаційні запити стає все менше, як і відкритих публічних спілкувань з пресою перших осіб держави.

Все це доводить курс на закритість влади та ухвалення рішень без реальних громадських обговорень і пропозицій.

Тиск з боку силових структур та відсутність покарання людей у погонах доводить курс на державу, яка спирається на силу, а не на демократичні цінності.

***

Свобода слова та преси – це лише один сегмент суспільних процесів, які нині відбуваються в Україні. Однак цей сегмент чітко демонструє напрямок, у якому рухається Україна за президентства Януковича. І цей напрямок, знову таки попри декларації, не має нічого спільного із західним курсом.

Цензура – це спосіб управління інформаційним простором. І ця система вже практично створена в країні. Чи буде бажання у влади використовувати цю систему – питання риторичне.

***

Довідка 1

Стаття 111. Державна зрада

1. *Державна зрада*, тобто діяння, умисно вчинене громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній чи *інформаційній* безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, шпигунство, надання іноземній державі, іноземній організації або їх представникам допомоги в проведенні *підривної діяльності* проти України, -

- карається позбавленням волі на строк від дванадцяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

2. Ті самі діяння, вчинені в умовах *воєнного стану*, -

- караються позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна.

3. Звільняється від кримінальної відповідальності громадянин України, якщо він на виконання злочинного завдання іноземної держави, іноземної організації або їх представників ніяких дій не вчинив і добровільно заявив органам державної влади про свій зв'язок з ними та про отримане завдання.

{Стаття 111 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1183-VII від 08.04.2014 , № 1689-VII від 07.10.2014 ; в редакції Закону № 2113-IX від 03.03.2022 }

***

Довідка 2

Статтею 15 Конституції України встановлено, що:

— суспільне життя в Україні ґрунтується на засадах політичної, економічної та ідеологічної ***багатоманітності***;

— жодна ***ідеологія*** не може визнаватися державою як обов'язкова;

— ***Цензура заборонена***;

— Держава гарантує ***свободу політичної діяльності***.

Статтею 21 Конституції України встановлено, що:

— Усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.

Статтею 22 Конституції України встановлено, що:

— Конституційні ***права і свободи*** гарантуються і не можуть бути скасовані;

— При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Статтею 34 Конституції України встановлено, що:

— Кожному гарантується ***право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань***;

— Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати ***інформацію*** усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір.

***

№ 3.357-2

Офіс Генерального прокурора
15 сентябрь 2023 г. ·

Народному депутату України повідомлено про підозру у державній зраді

Генеральний прокурор підписав повідомлення про підозру у державній зраді народному депутату України IX скликання від забороненої політичної партії «опзж» (ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 111 КК України). Наразі повідомлення про підозру вручено народному обранцю прокурорами Офісу Генпрокурора.

За даними слідства, народний депутат України виконував завдання одного із колишніх заступників секретарів РНБО, який у 2014 році виїхав до Москви і був завербований фсб рф.

Підозрюваний систематично у своїх виступах та інтерв'ю публічно поширював наративи держави-агресора, проводячи підривну діяльність проти України. Він розповсюджував інформацію, спрямовану на вираження осуду, применшення авторитету та дискредитацію інститутів української влади. Також він дискредитував діяльність керівників розвідувальних та правоохоронних органів.

Підозрюваний підтримував ідеї проросійської спрямованості подальшого розвитку України. Він виходив з геополітичних інтересів рф, які передбачають перебування України у сфері її впливу.

Нардеп, знаючи про окупацію державою-агресором частини території України, продовжував здійснювати підривну діяльності проти нашої держави.

Правоохоронці провели обшуки за місцями проживання підозрюваного та у його близького оточення, вилучено заборонену радянську символіку.

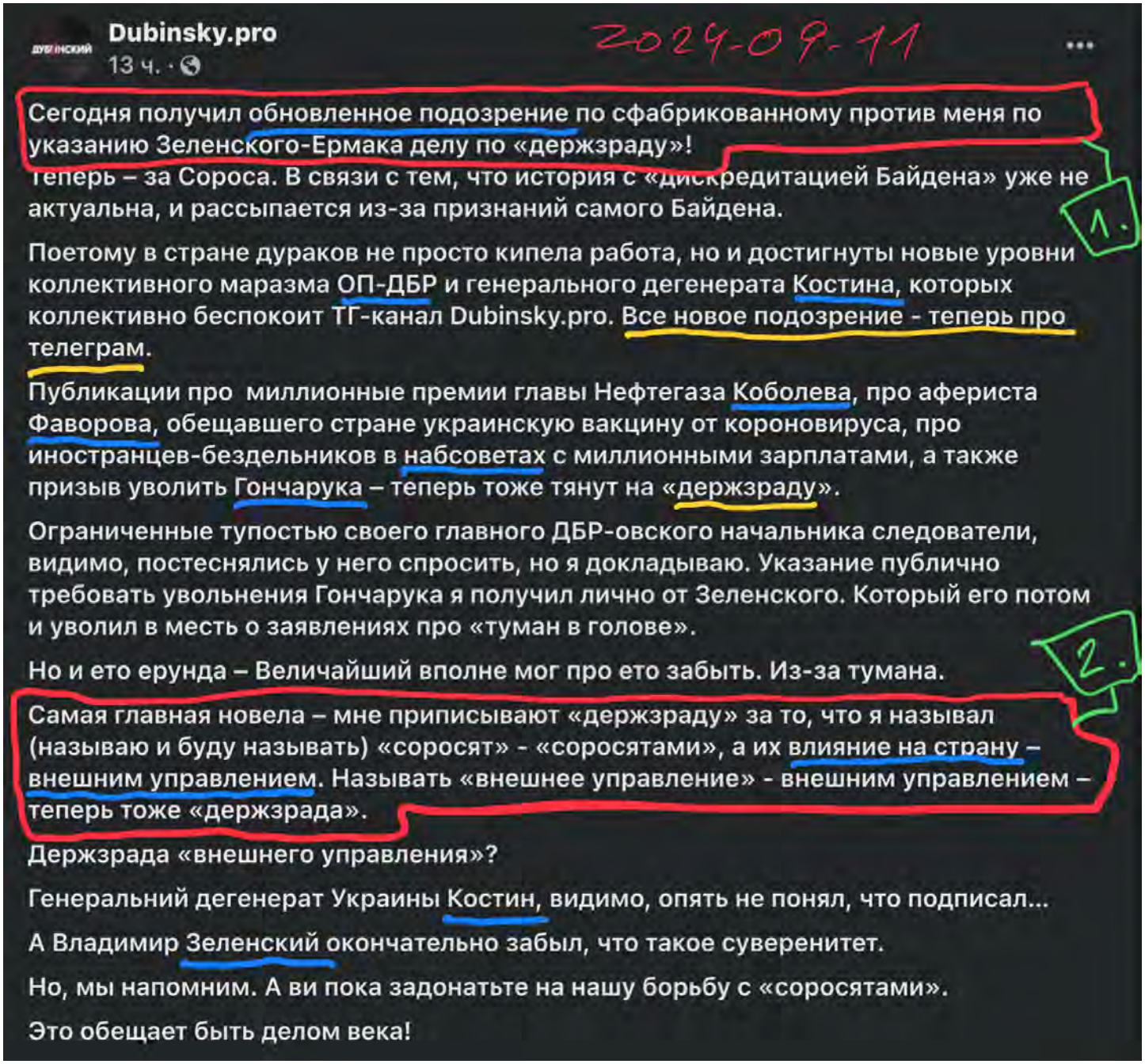
Досудове розслідування - ДБР та СБУ, оперативний супровід - ГУ ДЗНД СБУ.





***

№ 3.357-3



Dubinsky.pro
13 ч. ·

2024-09-11

Сегодня получил обновленное подозрение по сфабрикованному против меня по указанию Зеленского-Ермака делу по «держзраду»!

Теперь – за Сороса. В связи с тем, что история с «дискредитацией Байдена» уже не актуальна, и рассыпается из-за признаний самого Байдена.

1.

Поетому в стране дураков не просто кипела работа, но и достигнуты новые уровни коллективного маразма ОП-ДБР и генерального дегенерата Костина, которых коллективно беспокоит ТГ-канал Dubinsky.pro. Все новое подозрение - теперь про телеграм.

Публикации про миллионные премии главы Нефтегаза Коболева, про афериста Фаворова, обещавшего стране украинскую вакцину от короновируса, про иностранцев-бездельников в набсоветах с миллионными зарплатами, а также призыв уволить Гончарука – теперь тоже тянут на «держзраду».

Ограниченные тупостью своего главного ДБР-овского начальника следователи, видимо, постеснялись у него спросить, но я докладываю. Указание публично требовать увольнения Гончарука я получил лично от Зеленского. Который его потом и уволил в месть о заявлениях про «туман в голове».

2.

Но и ето ерунда – Величайший вполне мог про ето забыть. Из-за тумана.

Самая главная новела – мне приписывают «держзраду» за то, что я называл (называю и буду называть) «соросят» - «соросятами», а их влияние на страну – внешним управлением. Называть «внешнее управление» - внешним управлением – теперь тоже «держзрада».

Держзрада «внешнего управления»?

Генеральний дегенерат Украины Костин, видимо, опять не понял, что подписал...

А Владимир Зеленский окончательно забыл, что такое суверенитет.

Но, мы напомним. А ви пока задонатьте на нашу борьбу с «соросятами».

Это обещает быть делом века!

***

№ 3.358

ZN.UA

ЯК ЗНИЩУЮТЬ АДВОКАТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ, АБО ЧОМУ РЕФОРМА НА ЧАСІ



2024-09-11



Сергій Сафулько, *адвокат, ексголова Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, заслужений юрист України*

18 вересня розпочинає роботу XX з’їзд суддів України. Сама собою ця подія є важливою, оскільки серед питань, які форум розглядатиме, — не лише суто внутрішні, суддівські, що стосуються власне суддівського корпусу, дообрання Ради суддів, розгляду нової редакції Правил суддівської етики, а й ті, що зачіпають інтереси всього українського суспільства. Серед них — обрання суддів Конституційного суду України та членів Вищої ради правосуддя (ВРП) від суддів України.

Для адвокатів особливо актуальним є обрання членів Вищої ради правосуддя. Річ у тім, що українська адвокатура має свою квоту в цій конституційній інституції — два члени ВРП обираються з’їздом адвокатів України. І разом з

іншими інституціями (президент України, Верховна Рада України, з'їзд суддів України, з'їзд вчених України) вони формують цей конституційний орган. Членство у ВРП дає змогу адвокатурі впливати на притягнення суддів до відповідальності, формувати суддівський корпус, визначати правову політику держави.

В січні 2022 року два члени ВРП від адвокатів Павло Гречківський та Олексій Маловацький, як тільки реально постало питання про оцінювання доброчесності членів ВРП, м'яко кажучи, покинули це поважне товариство, бо таке оцінювання для них могло закінчитися не дуже добре. Адвокатура вкотре виявила не найкращі якості, позаяк призначення цих двох членів ВРП було дуже й дуже спірним, а їхня втеча від оцінювання доброчесності — принизливою. Надто привабливим для них було обратися вдруге на ці посади (навіть усупереч закону, який дозволяє це лише раз), зберегти високий статус члена ВРП і значні винагороди. Але сталося те, що сталося. І за таких обставин Рада адвокатів України, яка й сама була сформована в далеко не демократичний спосіб, мала б у 45-денний термін призначити з'їзд адвокатів для обрання двох нових членів ВРП від адвокатів України замість утікачів.

Та якби ж то!

1. З'їзд адвокатів, який виявився не потрібним керівній верхівці

З'їзд адвокатів України, згідно з законом, має проводитися не рідше, ніж раз на три роки, і є найвищим органом адвокатського самоврядування. Останній з'їзд адвокатів України відбувся в лютому 2019 року. Тоді ж, до речі, за досить сумнівних обставин і були повторно обрані членами ВРП панове Гречківський і Маловацький. Замість того, щоби скликати з'їзд адвокатів України, Рада адвокатів України (РАУ) у вересні 2022 року ухвалює рішення не проводити з'їзду та конференцій адвокатів у регіонах через воєнний стан, а питання їх проведення вирішити за три місяці після закінчення останнього.

«Дивне рішення».

Безвідповідальне й безсоромне, ухвалене до того ж нелегітимним, як на мій погляд, органом. Річ у тім, що Рада адвокатів, зокрема і її керівники, якими нині репрезентують себе Лідія Ізовітова, Валентин Гвоздій і Олексій Кухар, була сформована 9 червня 2017 року. П'ятирічний термін їхніх повноважень, як це й передбачено законом «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», сплив 10 червня 2022 року.

Безсоромно використовуючи режим воєнного стану, РАУ, не маючи на це жодних правових повноважень, замість того, щоби скликати з'їзд адвокатів України, незаконно легітимізувала діяльність регіональних рад адвокатів і продовжила собі повноваження на невизначений строк.

Це дуже прикрий казус в історії української адвокатури.

Чинне законодавство не наділяє Раду адвокатів України повноваженнями продовжувати каденцію ні самій собі, ні тим більше регіональним органам адвокатського самоврядування. Мало того, що РАУ саботує виконання обов'язку щодо скликання з'їзду адвокатів України для виконання ним своєї конституційної функції — обрання двох членів ВРП від адвокатури, вона в такий спосіб іще й спотворює саму суть адвокатського самоврядування. Суть ця полягає у тому, що всіх, хто мітить у керівники чи то регіональних, чи загальнодержавних органів адвокатського самоврядування, обирають безпосередньо адвокати й на чітко визначений строк.

Закон не містить жодних підстав для його продовження. Строк сплив — дякуємо, обираємо нових. Позазаконне наділення повноваженнями органів адвокатського самоврядування, термін діяльності яких сплив, по-перше, є неприхованою спробою підпорядкувати ці органи РАУ, чого бути не має. А по-друге, обурює адвокатів, яких позбавляють права обирати на новий строк своїх повноважних представників.

2. Чому адвокатське самоврядування знищено?

Саме так, знищено, бо як інакше можна назвати стан, коли всупереч закону й волі адвокатів нині в державі діють нелегітимні Рада адвокатів України на чолі з Лідією Ізовітовою, Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури, яку очолює Сергій Вилков, Вища ревізійна комісія адвокатури на чолі з Максимом Болдіним, усі регіональні ради адвокатів, регіональні кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури та ревізійні комісії?

Вони давно вичерпали свій строк повноважень, і скажу чесно, стає моторошно від того, що керівники цих «органів», як і їх члени, проводять засідання, щось там самі для себе вирішують, штампують свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, наплювавши на закон, який обмежив їхні повноваження строком у п'ять років.

Так відбувається тому, що всі керівники цих органів — при посадах, більшість із них отримує чималу винагороду за свою «діяльність».

Строк перебування на цих посадах зараховується їм у страховий стаж, і в такий спосіб в українській адвокатурі сформувався корпус сірих директорів, з легкої руки Портнова народжених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». У цьому законі є, крім багатьох інших, норма, що спотворює всю суть адвокатського самоврядування, руйнує те, що століттями відвойовували адвокати, — право самим обирати органи адвокатського самоврядування, вирішувати свої внутрішні потреби. Тепер для того, щоб у регіонах провести збори, конференцію адвокатів, вимагається дозвіл РАУ.

Вона ж має затвердити, «спустити», так би мовити, «згори» регламент «регіональної конференції» адвокатів. Без такого дозволу збиратися адвокатам зась.

У жодній іншій адвокатурі світу немає такого свинства, коли

— для того, щоб провести збори її членів у Львові, Києві чи Луцьку, потрібна згода їх світлості керівництва Ради адвокатів України.

Я з адвокатурою більш як 51 рік. Я застав іще радянську адвокатуру, і даруйте, такої дурні, як просити Київ, пані Ізовітову, дати згоду на проведення зборів адвокатів у Луцьку, не зустрічав за весь час. Нинішнє ж керівництво РАУ з превеликим ентузіазмом ухопилося за цю можливість і користується нею, паплюжачи всю суть адвокатського самоврядування.

На практиці це призвело до того, що

— будь-які спроби регіонів організувати зібрання адвокатів без освячення РАУ безбожно караються, їхні рішення скасовуються.

На сьогодні в Україні в трьох регіонах (Львів, Одеса, Черкаси) ради адвокатів узагалі не мають повноважних керівників, замість них є виконувачі обов'язків голів рад.

А місто Київ, Київська та Сумська області не мають навіть своїх представників у Раді адвокатів України саме через те, що збори в них були проведені без згоди РАУ. З тих самих причин не мають своїх представників у Вищій кваліфікаційно-дисциплінарній комісії адвокатури адвокати міста Києва.

Оцінювати таке паплюження РАУ адвокатського самоврядування інакше, ніж як його нищення, перетворення на пародію, глузування з нього, не вдається. Нині всі ці «органи» та їх керівники поставили себе вище за закон і адвокатуру, вони ігнорують як приписи «свого» закону, так і традиції адвокатури, за якими вона живе століттями. Рада адвокатів України у своєму секретаріаті витворила вісімнадцять різного роду відділів і управлінь, імітуючи «міністерство адвокатури» за рахунок внесків адвокатів. Хоча закон зазначає, що Національна асоціація адвокатів, цей витвір Портнова, є некомерційною організацією, нині все, що нею видається, є платним. Платять за складання іспитів, видачу посвідчень, річні внески, подання скарг на адвокатів, проходження стажування, семінари, й усі ці побори з адвокатів і не лише з них освячуються потребою функціонування адвокатського самоврядування, нині нелегітимних Ради адвокатів України, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури та всіх їхніх регіональних меншин.

Ми є свідками й, на жаль, учасниками повної руйнації адвокатського самоврядування в Україні, бо там, де слід було б заявити про це на весь голос, мовчимо. Це і є те, що по суті руйнує адвокатуру, деморалізує її, спотворює сутність адвокатського самоврядування. Винні в цьому три особи: Лідія Ізовітова, Валентин Гвоздій і Олексій Кухар як керівники РАУ. Звісно, всі члени РАУ теж мають нести персональну відповідальність за паплюження адвокатського самоврядування, й не лише моральну.

Я не знайшов у жодному з протоколів РАУ протесту когось із її членів або хоча б голосу за те, що досить принижувати адвокатське самоврядування, слід виконати вимоги закону про обрання легітимних його органів, урешті виконати вимоги Конституції України щодо обрання членів ВРП від адвокатів, а не від пані Ізовітової і тих, хто при ній. Проведення з'їзду адвокатів не має залежати від примх очільників РАУ та від спотвореної ними системи адвокатського самоврядування. Нинішній його стан — сором і ганьба для всієї адвокатури.

Адвокатура, яка лягла під когось, — уже не адвокатура, а повія, так не має бути.

Дуже прикро, але обґрунтовуючи небажання проводити з'їзд адвокатів і виправдовуючи такий ганебний стан, РАУ покликається на думку президента Ради правових та адвокатських товариств Європи Марка Елліса та виконавчого директора Асоціації юристів Макса Гуілла, які нібито зазначали, що зміна керівництва адвокатурою в часи війни не йде на користь. Не знаю, може, щось таке панове Гуілл і Елліс і сказали за чаркою кави, але ключовими в цьому покликанні є репрезентація очільниками РАУ себе як «керівників адвокатури».

Виявляється, змінити головнокомандувача армії, міністрів, голів ОВА в часи війни можна. А от керівників органів адвокатського самоврядування — зась, дуже вже ці персони прикипіли до своїх крісел, фактично окупували адвокатське самоврядування. За такого підходу залишилося проголосити нинішню РАУ довічною, а трони її керівників — пожиттєвими. Та чи погодяться на таку дифензиву адвокати? Сумніваюся.

І ще.

Якщо описана в статті ситуація наразі не є пріоритетом для політики нової пані міністра юстиції Ольги ***Стефанішиної***,

то

> **— кому як не самим адвокатам пояснити державі, що так більше тривати не може?**

Що

— держава в ім’я правосуддя та перспективи вступу України до ЄС у моменти кризи має реагувати й регулювати ситуацію у сфері на користь громадян і правосуддя.

А також змінювати закони, що уможливили такий стан справ у адвокатурі.

***

№ 3.359-1

Основні теми доби 09.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Російські війська не припиняють наступ на Курахове та Покровськ, суттєво загострилася бойова ситуація на Лиманському та Сіверському напрямках. Генштаб повідомив, що на лінії фронту за добу сталися 163 бойові зіткнення. За інформацією DeepState Live Map, підрозділи ЗСУ відкотилися в околицях Новогродівки та на захід від Красногорівки, що посилило загрозу оточення для угруповання військ на плацдармі на річці Вовча в районі Донецька. Також українські війська відступили на східному фланзі оборони Вугледара в районі села Водяне та шахти "Південнодонбаська № 3". Російські штурмові групи захопили кілька кварталів на східній околиці Торецька.

Президент Зеленський провів засідання Ставки верховного головнокомандувача. Основними темами обговорення були ситуація на лінії фронту, захист енергетичних об'єктів, а також постачання артилерії та снарядів. Міністр закордонних справ Сибіга закликав партнерів купувати техніку українських виробників для подальшого передавання її ЗСУ.

2️⃣ Підрозділи ППО в ніч на 10 вересня збили 38 дронів-камікадзе типу Shahed із 46, якими Росія атакувала українські об'єкти енергетичної інфраструктури. Балістичну ракету "Іскандер-М" та протирадіолокаційну ракету Х-31П збити не вдалося. 3 дрони повернулися на окуповану територію та в Росію.

Українські спецслужби здійснили найбільшу атаку об'єктів на території Росії. Російське міністерство оборони повідомило про 144 збитих українських БПЛА над 9 регіонами, з них 20 – над Московською областю та 72 – над Брянською. Було закрито для польотів 3 московських міжнародних аеропорти, збитий дрон упав на злітне поле аеропорту в Жуковському. У підмосковному місті Раменське уламки дронів вибухнули в багатоповерховій забудові. За інформацією російських ЗМІ, російська ППО швидкими темпами розтрачує запаси ракет на знищення українських безпілотників. Це та сама проблема, з якою вже давно стикнулися українські Повітряні сили.

МЗС Латвії викликало представника Росії для надання пояснень щодо порушення повітряного простору країни російським ударним безпілотником типу Shahed.

Румунські парламентарі планують внести зміни до законодавства, які дадуть змогу збивати без попередження російські дрони та ракети в небі над країною.

3️⃣ Директор Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Ґроссі заявив, що реактори Запорізької АЕС не можна запускати, поки навколо станції точаться активні бойові дії.

4️⃣ Міністерство цифрової трансформації повідомило про реалізацію в застосунку "Дія" функції укладення шлюбу в режимі онлайн.

Міністр економіки Свириденко оголосила, що протягом тижня після старту програми "Національний кешбек" українці оформили через застосунок "Дія" майже 800 тис. платіжних карток.

Кабмін перейменував Міністерство культури та інформаційної політики на Міністерство культури та стратегічних комунікацій, а Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури на Міністерство розвитку громад і територій.

Прем'єр-міністр Шмигаль має намір виконати доручення президента Зеленського та створити "Міністерство повернення українців".

НБУ з 10 вересня запровадив обмеження в розмірі 100 тис. грн на місяць на купівлі за кордоном коштовностей, годинників, ювелірних виробів та монет з оплатою картками українських банків.

5️⃣ Держстат повідомив, що в серпні середня зарплата зросла до 20,96 тис. грн.

6️⃣ Французький мільярдер Ньєль оголосив про завершення купівлі мобільного оператора Lifecell та найбільшого провайдера інтернету "Датагруп-Volia". Антимонопольний комітет скасував заборону на купівлю, яку було пов'язано з наявністю в структурі власності компанії Lifecell коштів підсанкційних російських олігархів після того, як суд скасував їхній арешт. Рішення суду може бути "політичним", з огляду на те, що спеціальну конфіскацію акцій найбільшого мобільного оператора Київстар досі не завершено, оскільки "рішення лежить на столі президента".

7️⃣ Уряд Швеції оголосив про передавання Україні ще одного пакета воєнної допомоги вартістю приблизно €400 млн. До нього включено гусеничні бронетранспортери PBV 302, ПЗРК малого радіуса дії Robotsistem 70, 6 патрульних катерів, безпілотники, а також запчастини до винищувачів Gripen, які країна планує передати Повітряним силам ЗСУ.

Угорська компанія MOL оголосила про досягнення домовленості щодо транзиту російської нафти через територію України. "Схема" є способом обходу західних та українських санкцій – MOL нібито закуповуватиме нафту в Росії та прокачуватиме її через Україну як власну, хоча її походження є очевидним.

8️⃣ Український МЗС висловив обурення щодо висловлювання словацького прем'єр-міністра Фіцо про "нацистські війська" України. Речник МЗС водночас висловив надію, що Словаччина залишиться вірною спільній політиці ЄС щодо російської агресії.

9️⃣ За інформацією телеканалу CNN, Росія посилила спеціалізований підрозділ для атак підводної інфраструктури Заходу – "Головне управління глибоководних досліджень". До його складу входять надводні кораблі, підводні човни та морські дрони.

***

№ 3.359-2

Основні теми доби 10.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Після відносного "затишшя" останніх днів російська армія відновила активні наступальні дії на всій лінії фронту, у Курській області РФ та островах у заплаві Дніпра тощо. За даними сервісу DeepState Live Map, ЗСУ залишили позиції в районі селища Гірник, в Українську та на околиці Селидового на Покровському напрямку. Запеклі бої тривають у районі селищ Коренево і Снагость у Курській області. Кілька OSINT-команд повідомили, що російські війська взяли під контроль село Спірне на Сіверському напрямку, досягли успіху в атаках північніше та південніше Часового Яру, а також підняли прапор у центрі селища Гродівка в околицях Мирнограда. За зведенням Генштабу, за добу на лінії фронту сталося 131 бойове зіткнення.

Президент США Байден повідомив, що обговорює з партнерами можливість надати дозвіл на завдання ударів далекобійною зброєю по цілях у глибині Росії. Однак цей дозвіл вочевидь запізнилося, оскільки російське командування вже встигло підготуватися до такого варіанту. До того ж, за інформацією телеканалу CNN, ЗСУ майже вичерпали запас далекобійних ракет ATACMS для РСЗВ HIMARS/M270.

2️⃣ Командування Повітряних сил повідомило, що в ніч на 11 вересня було збито 20 з 25 російських ударних безпілотників типу Shahed. 6 протирадіолокаційних ракет Х-31П, балістичну "Іскандер-М", а також 2 ракети комплексів ППО "С-300" збити не вдалося.

3️⃣ Прем'єр-міністр Шмигаль провів першу пресконференцію після масштабного оновлення складу уряду. З його слів, нових міністрів призначила президентська фракція парламенту, а він лише вніс на затвердження Верховної Ради кандидатури, які йому були надані.

Він також оголосив, що уряд має намір повністю підготувати країну до вступу в ЄС до кінця 2025 року.

4️⃣ Протягом доби Росія завдала ударів по енергетичних об'єктах 8 областей. Прем'єр-міністр Шмигаль вважає, що прийдешня зима може бути чи не найважчою за весь час існування країни. За його твердженням, уряд працює над збільшенням імпорту електроенергії з Європи, для чого планує збільшити ліміт потужності, яку може бути передано через кордон, з 1,7 ГВт до 2,2 ГВт. Він також повідомив, що об'єкти "Енергоатому" мають відповідний захист і прикриті засобами ППО. Шмигаль зазначив, що партнери вже закупили обладнання розподіленої генерації загальною потужністю 0,17 ГВт. Президент Зеленський оголосив про плани ввести в експлуатацію до кінця року 1 ГВт потужностей маневрової генерації, однак будь-кому було очевидно, що ці плани відірвані від реальності.

5️⃣ У Києві завершила роботу місія МВФ. Представники Фонду рекомендували раді директорів затвердити виділення Україні наступного траншу кредиту розширеного фінансування (EFF) у розмірі приблизно $1,1 млрд. Україні виставлено чергові "маяки", які вона мусить виконати для наступного перегляду програми. Мають бути підвищені податки (без конкретики, які саме), внесено зміни до Митного кодексу, проведено реформу Рахункової палати, створено Вищий адміністративний суд, обрано нову наглядову раду "Укренерго", а також проведено аудит Національного антикорупційного бюро.

Зі словами депутата Железняка, Верховна Рада не встигне ухвалити до 1 жовтня закон про підвищення податків, оскільки керівництво парламенту скасувало сесійний тиждень.

Експерти МВФ погіршили оцінку зростання ВВП України за підсумками року до 3 % і збільшили прогноз інфляції до 9 %. Держстат повідомив, що в серпні споживчі ціни зросли до 0,6 % з 0 % у липні, а в річному обчисленні інфляція за місяць зросла з 5,4 % до 7,5 %.

Прем'єр-міністр Шмигаль заявив, що уряд нібито витрачає на фінансування сектору оборони 100 % зібраних податків, а всі інші потреби закриває коштом допомоги міжнародних партнерів. Шмигаль пообіцяв, що емісії гривні не буде. Водночас він не згадав, що левова частка коштів обертається в банківському секторі, а доходи банків зросли в рази завдяки "схемам" із депозитними сертифікатами НБУ та гарантованим доходам від держоблігацій.

Мінфін на аукціоні 10 вересня продав ОВДП, "військові" тощо, на суму 17,5 млрд грн та €61,6 млн.

6️⃣ Пресслужба Міністерства цифрової трансформації оголосила про запуск у застосунку для смартфонів "Дія" відображення свідоцтв про народження, про шлюб та його розірвання, а також функції зміни імені.

7️⃣ Колишній начальник Бучанського районного територіального центру комплектації Викочко, якого було спіймано на хабарі, вніс для звільнення з-під варти заставу в розмірі 1 млн грн. Проте суд негайно заарештував його за ще однією підозрою – у незаконному збагаченні. ЗМІ чи не щодня повідомляють про факти масштабної корупції в територіальних центрах. 10 вересня затримано 3 співробітників ТЦК в Івано-Франківській області, які створили "схему" визнання за хабарі непридатними до військової служби осіб призовного віку.

За інформацією польських ЗМІ, "Український легіон", про створення якого президент Зеленський оголосив під час візиту до країни, існує лише на папері – до нього ніхто не записався.

8️⃣ За оцінкою журналістів агентства Bloomberg, Росія втратить $6,5 млрд доходів у разі припинення транзиту газу через Україну. Прем'єр-міністр Шмигаль стверджує, що Кабмін не бере участі в переговорах про продовження транзиту російської нафти та газу, тим самим опосередковано підтвердив, що ці переговори тривають і на них уже досягнуто певних домовленостей.

Ф'ючерси на нафту марки Brent вперше за 2 роки опустилися нижче $70/барель. Це вже призвело до зниження цін на російську нафту марки Urals до "стелі" в $60/барель, яку встановили "Велика сімка" та ЄС. За низкою оцінок, ще одним наслідком стало зменшення російського нафтового експорту до 3,13 млн барелів на добу, що складає приблизно $1,44 млрд на тиждень у ціновому вираженні. Зниження цін змушує російський тіньовий флот економити на допоміжних операціях. Російські танкери практично не користуються послугами лоцманів у данських протоках між Північним і Балтійським морями, що може спричинити масштабну екологічну катастрофу в разі їх аварії.

9️⃣ Російські ЗМІ повідомили про плани Росії та Китаю створити спільний банк для міждержавних розрахунків, щоб уникнути західних санкцій. Китайські державні банки згортають діяльність у РФ, щоб не потрапити під вторинні санкції США. Товарообіг між країнами знизився завдяки "коркам" на кордоні, які виникли через низьку пропускну здатність російських залізниць.

Однак це скорочення не вплинуло на військово-технічну співпрацю країн. Заступник держсекретаря США Кемпбелл зазначив, що Китай і далі нарощує обсяги військової допомоги Росії. Китайські Військово-морські сили візьмуть

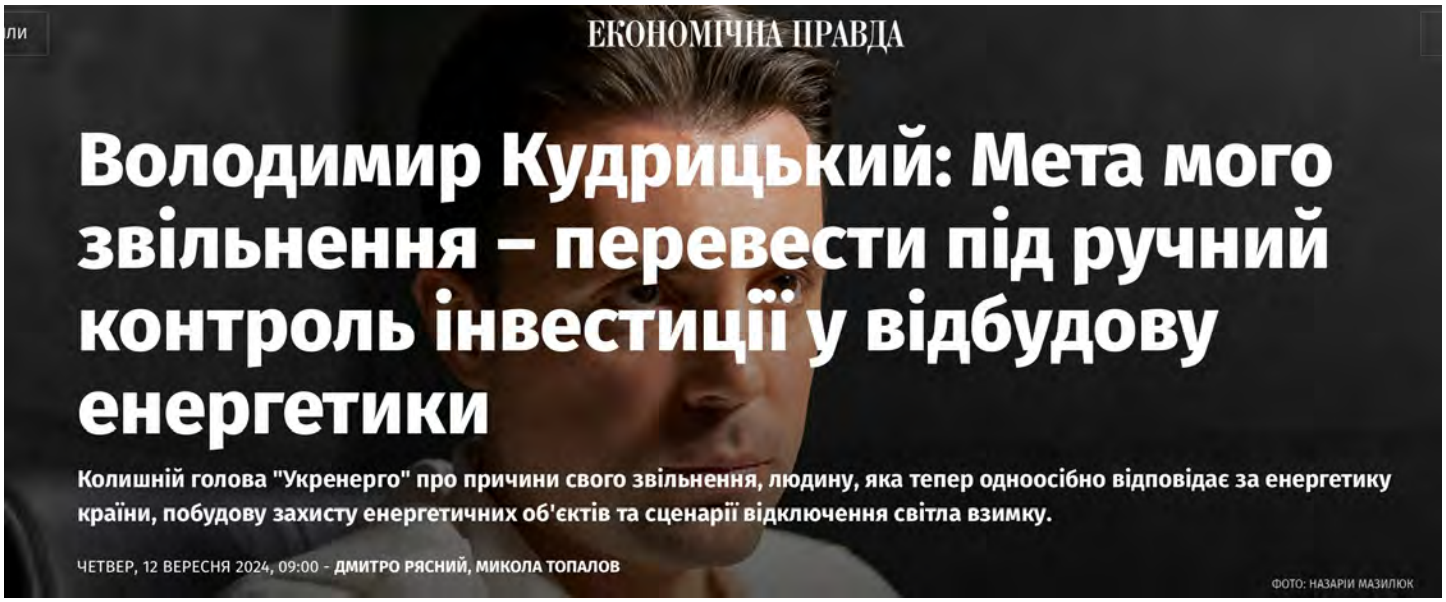
участь у наймасштабніших військових навчаннях Росії "Океан-2024" за участю всіх флотів, крім Чорноморського.

🔟 Після підтвердження передавання Іраном балістичних ракет Fath 360 Росії, США та Велика Британія запровадили санкції проти юридичних та фізичних осіб Ірану та РФ, проти кораблів, якими їх перевозили тощо. Про готовність розширити санкції проти Ірану також оголосили Франція та Німеччина.

Український МЗС викликав повіреного в справах Ірану для надання пояснень щодо постачання балістичних ракет Росії.

***

№ 3.360



Володимир Кудрицький: Мета мого звільнення – перевести під ручний контроль інвестиції у відбудову енергетики



2024-09-12

ДМИТРО РЯСНИЙ, МИКОЛА ТОПАЛОВ

Володимир Кудрицький: Мета мого звільнення – перевести під ручний контроль інвестиції у відбудову енергетики

Колишній голова "Укренерго" про причини свого звільнення, людину, яка тепер одноосібно відповідає за енергетику країни, побудову захисту енергетичних об'єктів та сценарії відключення світла взимку.

"Розраховуйте на себе". Це найвідвертіша порада, яку отримали українці щодо енергозабезпечення взимку. Смішно, але її автор – ***представник найзакритішого бізнесмена країни***. Усі інші відповідальні за світло в будинках громадян, включаючи міністерства і державні органи, обмежуються дратівливими фразами про "складну, але контрольовану ситуацію".

Герой цього інтерв'ю – не виняток. Десять днів тому Володимир Кудрицький очолював основного оператора електромереж країни "Укренерго", а вже зараз звільнений. Здавалось би, звільнений – значить вільний говорити про ситуацію "як є". Про дійсний стан в енергетиці. Про монополізацію цієї сфери Офісом президента. Тим більше, якщо відсторонення сталося під надуманим приводом провалу програми будівництва захисту енергетики від російських ударів.

Надуманим лише в частині відповідальності Кудрицького. На своїй (тепер уже колишній) посаді він зробив усе і трохи більше, аби інфраструктура енергетики вистояла під шахедами і ракетами. Проте один у полі не воїн. Підстанції "Укренерго" досі вразливі перед ударами Путіна. Однак Кудрицький не говорить про винуватців.

Суспільство не вимагає від нього стати на "шлях самурая" – такого собі державника-самогубця, готового публічно розповісти все. Проте суспільство точно заслуговує знати, що влада робить або не робить для уникнення колапсу взимку.

Чому герой інтерв'ю не готовий до такої відвертості – другорядне питання. Проблема швидше в тому, що замовчування – найкоротший шлях до колективної безвідповідальності влади, яка, мабуть, ще ніколи не була такою близькою до злочинної.

1. Про Зеленського, Галущенка, Шурму та спроби взяти під контроль фінансові потоки "Укренерго"

— Тиждень тому вас *звільнили*. Як це відбулося? Чи був телефонний дзвінок з фразою: "Володя, прийшов час"?

— Мені ніхто ніколи не робив того, що називається "телефонний дзвінок зверху". Ця історія почалась далеко не минулого понеділка, їй вже 3 роки. Ще

з кінця 2021 року почалися спроби зміни менеджменту компанії з боку Міністерства енергетики.

— Ініціатор – міністр Галущенко (міністр енергетики Герман *Галущенко*)?

— Так. У 2021 році, коли припинилися повноваження попередньої наглядової ради, було таке "вікно", коли нова наглядова рада ще не була створена. І тоді Міненерго видало наказ про розширення правління "Укренерго", включення туди 5 представників, номінованих міністерством.

Такий наказ був виданий, потім відмінений буквально через один день. І врешті решт тодішня ситуація завершилася призначенням наглядової ради з більшістю незалежних членів.

Потім на початку 22 року почався міністерський аудит діяльності компанії, якому так і не судилося бути завершеним. Його результати містили дуже багато описів так званих «неефективностей менеджменту».

Наприклад,

> — один із пунктів висновку аудиторів був про те, що "недостатньо швидка синхронізація української енергосистеми з європейською призвела до багатомільярдних збитків українських виробників електроенергії" – понад 8 мільярдів гривень.

І таким чином,

> — в діях керівництва "Укренерго" вбачаються ознаки порушень, передбачених, у тому числі частиною 2 статті 111 (Кримінального кодексу) – "Державна зрада".

Цей висновок був офіційно нам надісланий, але ми аргументовано виклали свою позицію і заперечення, і міністерство так і не ризикнуло офіційно завершити цей звіт і підписати фінально.

У квітні 2022 року ще була спроба призначити в правління компанії декількох номінованих міністерством людей через лист заступника міністра до наглядової ради.

Прямо так вони і написали:

> — "призначити, будь ласка, цих шановних добродіїв у правління…".

— На якісь фінансові посади?

— Просто членами правління. Передбачалося, що одна людина займалася б комерційними операціями ринку, а друга, умовно, безпекою.



Володимир Кудрицький: "Я не зробив для себе висновку із нашого останнього спілкування (з президентом Зеленським - ЕП), що можуть бути якісь там різкі кроки щодо мене або щодо "Укренерго" внаслідок цієї розмови"

— Три роки під вами розхитували стілець. Що такого відбулося тиждень тому, що цей стілець похитнувся?

— Буквально останнім часом в медіа було дуже багато різних публікацій негативного характеру про мене та компанію. Дуже багато і дуже інтенсифікувалися різного роду перевірки наших об'єктів. Певна активність правоохоронних органів, яку ми бачимо.

Ну і в п’ятницю (30 серпня) з’явилося купа ***повідомлень*** про те, що нібито на Ставці (Ставка верховного головнокомандувача) було прийнято якесь рішення стосовно мого чи то відсторонення, чи то звільнення. Але мене на Ставці не було, тому я, на жаль, не можу коментувати цю інформацію.

У цій ситуації я скликав наглядову раду, тому що, очевидно, відбувалися події, які вимагали реакції саме з їхнього боку. І дуже важливо було забезпечити, щоб будь-які рішення, які приймалися, особливо кадрові, приймалися саме наглядовою радою, а не, наприклад, у спосіб, у який намагалися їх прийняти у 2021 році.

— Перепитаю. Три роки ви отримуєте сигнали очевидного тиску, відбуваються спроби знизити вашу відповідальність чи вплив за рахунок

нав'язування інших членів команди, і через три роки ви приймаєте рішення йти. Що послужило цим поштовхом?

— Річ у тому, що я якраз не приходив на наглядову раду із заявою. Моє звільнення було оформлено рішенням наглядової ради і наказом про звільнення, на основі цього рішення, в якому я розписався.

Я погодився на те, щоб це був формат "за згодою сторін", тому що просто в такому форматі це можна було б оформити швидше з меншою кількістю паперообігу. Але я не подавав за власним бажанням заяву про звільнення наглядовій раді.

— Кажуть, що президент пропонував вам написати заяву. Це правда?

— По-перше, як я вже сказав, на Ставці мене не було.

Що стосується моїх комунікацій з президентом, з керівництвом держави, на жаль, я не можу їх коментувати.

— Ми можемо сказати, що його позиція була основним поштовхом?

— Не буду спекулювати на цю тему. Те, з чим стикався я протягом всього цього періоду, це була, скоріше, позиція міністерства.

— Чи погоджуєтесь ви з твердженням, що міністр Галущенко вбудований чи працює в понятійній вертикалі, яку очолює *Андрій Єрмак* (голова Офісу президента)?

— Коментувати ***«понятійні вертикалі»*** я не буду.

Можу сказати тільки те, що **"Укренерго" за мого керівництва ніколи не було вбудовано ні в яку понятійну вертикаль.**

— У вас дуже обережні відповіді. Збираєтеся на якусь високу посаду далі в державі?

— Я збираюсь далі займатись, напевно, в абсолютно іншому форматі тим, чим займався до цього. Це промоція децентралізованої генерації в Україні.

Я збираюся працювати для того, щоб залучати приватні інвестиції, в тому числі закордонні, в українську економіку. На даний час ні на які державні посади не претендую і не збираюся.

— Коли у вас була остання розмова із Зеленським?

— Пару тижнів тому. Але це не була розмова тет-а-тет. Це завжди буває у формі нарад або участі в якихось заходах, наприклад, конгресу місцевих влад, або засідань Ставки, або це може бути якась нарада в регіоні.

— Вона була конструктивна? Не було очевидного враження про негативне ставлення до вас зі сторони президента?

— Я доповідав, як правило, стосовно або відновлення енергосистеми, або побудови захисту. Це відбувалося у різних ситуаціях.

Я не зробив для себе висновку із нашого останнього спілкування, що можуть бути якісь там різкі кроки щодо мене або щодо "Укренерго" внаслідок цієї розмови.

— Якихось прямих чи непрямих сигналів президента, його невдоволення вашою роботою не було? Він просто сприйняв інформацію, яку ви озвучили, і далі?

— Мені складно сказати, я зробив доповідь про об'єктивну ситуацію в енергетиці. Як він це сприйняв, мені складно сказати.

— Чи сприймаєте ви ваше звільнення як боротьбу за фінансові потоки компанії?

— Оскільки "Укренерго" має оборот у 100 мільярдів гривень і залучила понад 1,5 мільярда євро західної підтримки, то безумовно така компанія завжди знаходиться у фокусі уваги.

Враховуючи, що

> — Міністерство енергетики отримало великий вплив на регулятора – НКРЕКП – через призначення членами комісії людей, які були нещодавно працівниками Міненерго, виходить, що "неслухняна" компанія в секторі залишалася лише одна.

На мій погляд, тут скоріше ідеться про певну боротьбу двох концепцій.

Одна полягає в тому, що

> 1) — держава у централізований спосіб буде будувати нову генерацію, буде якимось чином залучати західні інвестиції в державні компанії і контролювати, хто скільки побудує, хто яким чином скільки електроенергії і кому протранспортує.

Інша концепція, яку ми завжди відстоювали, полягає в тому, що

> 2) — ринок необхідно лібералізувати, що чим менше держсектору в енергетиці є, тим буде краще. І якраз наше бачення полягало в тому, щоб залучити для відбудови української енергетики приватний капітал.

— Тобто ви хочете сказати, що основною метою вашого звільнення є зміна політики компанії щодо фінансування окремих величезних стратегій, як то будівництво децентралізованої генерації?

— Я думаю, що **ця зміна пов'язана з бажанням отримати більше контролю за всім, що відбувається в "Укренерго"**.

— Якою була кінцева мета?

— Можливо, мета в тому, щоб **перевести під ручний контроль всі ці майбутні інвестиції у відбудову енергетики та розвиток нової генерації.**

Крім того, безумовно,

> — "Укренерго" завжди не давало спокою тими рівнями закупівельних цін на обладнання та матеріали, які ми завжди публікували, і які часто виявлялися нижчими, ніж в інших компаній енергетичного сектору.

— Чи можна на прикладі вашого звільнення сказати, що насправді корпоративна реформа і незалежність держкомпаній, з якою ми всі так носилися років 10, насправді є свого роду профанацією?

— Ні, я з цим не згоден.

Намагання в більшій мірі контролювати операційну діяльність компанії не виникло тиждень чи місяць тому. І весь цей період компанія існувала, управлялась в незалежний професійний спосіб і змогла зробити досить важливі досягнення.

— Ви самі сказали, що 2,5 роки фактично ваша доля і всього правління могла бути перевернута в будь-який момент, тому що наглядова рада була неповноцінною. Тобто у влади 2,5 року була можливість вас звільнити.

Суспільство вам симпатизує, а ви не відверті з ним. Поясніть все ж таки, як ви, бувши 2,5 року у поганих відносинах владою, весь цей час трималися.

— По-перше,

> 1) — **"Укренерго" – залишилося останньою компанією, яка мала незалежне управління**. Раніше в енергетиці таких компаній було більше. Тож "не такі як всі" дратують.

По-друге,

> 2) — був використаний "вдалий момент", приводом для якого стала остання масована російська атака на енергосистему, яка відбулася 26 серпня. На її наслідках, які вже усунуті "Укренерго", продовжувалася дискредитація компанії в публічному просторі.

По-третє,

> 3) — фізичний захист на об’єктах "Укренерго" вже збудований.

Міжнародні партнери, які дали на це кошти, наявність захисту підтвердили, автотрансформаторів необхідну кількість ми привезли, високовольтну мережу відновили, вона працює надійно.

Тому зараз менш ризиковано змінити менеджмент з точки зору наслідків для енергосистеми.



Володимир Кудрицький: "Ні про яке погане будівництво захисних споруд на об'єктах "Укренерго" мови йти не може"

— *Звільнення Ростислава Шурми* це позитивна чи негативна зміна для української енергетики?

— Для "Укренерго" це нічого не означає, тому що ми не були якимось чином під його впливом.

Можна констатувати, що тепер залишився лише один центр відповідальності в енергетиці. Це Міненерго. І саме воно відповідальне за все, що відбуватиметься в державних компаніях галузі, чи в енергосистемі.

— Але вплив Шурми на інші *енергетичні компанії очевидно був*. Як ви думаєте, після його звільнення з ОП чи зміниться в гіршу сторону, наприклад, життя *Сергія Корецького* в "Укрнафті"?

— Не знаю. Мені здається, не факт, тому що це буде дуже сильно залежати від їх операційних фінансових показників.

Якщо вони будуть продовжувати бути високими, я не думаю, що мають виникнути якісь особливі проблеми у зв'язку зі звільненням Ростислава чи ще когось.

— Коли ви отримували пропозиції від Шурми щодо того, що потрібно призначити людей на певні керівні посади в "Укренерго"?

— Я таких пропозицій від Шурми не отримував.

— Можливо, від його представників.

— Ні. У нас були певні листи від Міністерства енергетики, де вони пропонували певних людей на посади.

— Що все-таки стало останньою краплею для Зеленського, після чого він ухвалив рішення вас звільнити?

— Я не коментую рішення президента і я не був на останній Ставці, після якої почали з’являтися повідомлень про рішення щодо мого звільнення.

Ще раз хочу підкреслити, що **ні про яке погане будівництво захисних споруд на об’єктах "Укренерго" мови йти не може.**

2. Про наявні та відсутні рівні захисту, "логіку" у їх фінансуванні та винуватців ситуації

— Давайте спрощено пояснимо щодо захисту, щоб ми не переходили межу розповсюдження зайвої інформації.

— 1) — Перший рівень захисту – від уламків. 2) — Другий – інженерні споруди, які захищають обладнання від "шахедів", 3) — третій – від ракет.

— Перший і другий рівні побудовані майже на 100% так, як держава вважала за потрібне. Третій, найскладніший, найдорожчий, бо вимагає найсильнішого захисту. Чи коректно казати, що третій рівень це захист 22 об'єктів з 80-ти і на це потрібно 100 мільярдів гривень?

— Кінцевої цифри немає, бо немає фінальних кошторисів, скільки це коштує. Але важливо сказати, що перший дійсно побудований на 100%, другий побудований, але тільки на підстанціях "Укренерго", він не побудований на жодних інших об’єктах.

Наприклад, на електростанціях.

— Давайте простіше. Тобто загалом цих об'єктів скільки?

— Більше 200.

— А побудовано?

— Тільки у нас більше 60, але це тільки на наших підстанціях.

— Так другий рівень включає 200 об'єктів?

— Другим рівнем мали захищатися не тільки підстанції "Укренерго", це важливо розуміти.

Другим рівнем мали захищатися і інші об'єкти, вразливі до прямих влучань шахедів. Я не можу сказати точно, чи це всі 200, чи мала з цього переліку бути захищена менша кількість. Але абсолютно точно, що об'єкти, де як мінімум є трансформатори, як в "Укренерго", мали б захищатися проти "шахедів".

Це електростанції, там є такі ж трансформатори, такі ж розподільчі пристрої, як і на підстанціях "Укренерго". Також до цього переліку можуть бути включені, наприклад, важливі транзитні підстанції обленерго чи об'єкти критичної інфраструктури взагалі не електроенергетичні, наприклад, нафтогазова інфраструктура.

— На державному рівні прийнято рішення про захист другого рівня на всіх 200 об’єктах чи тільки на об’єктах "Укренерго"?

— Не тільки на об’єктах "Укренерго". На визначених.

— І їх біля 200?

— Я зараз вам не можу точно згадати, скільки саме другим рівнем мали захищати, але це однозначно не тільки наші об’єкти. Це об'єкти і генерації електроенергії, і нафтогазового комплексу.

— Виходить, що другий рівень реалізований на 30%, якщо захищено 60.

— Другий рівень реалізований виключно на підстанціях "Укренерго".

Відсотки по всіх об'єктах, не тільки енергетичних, знає Держспецзв'язку, який збирає і аналізує таку інформацію.

— Тобто він фактично виконаний менше, ніж на 30%.

— Я не знаю, там менше 30% чи більше. Можу сказати, що тільки в "Укренерго" він є. І все.



Володимир Кудрицький: "Перший рівень захисту побудований на 100%, другий побудований, але тільки на підстанціях "Укренерго", він не побудований на жодних інших об’єктах. Наприклад, на електростанціях"

— Чому ніхто крім вас нічого не будує? Немає грошей, контролю?

— До них питання. Не знаю.

Я вважаю, що такий захист повинен бути не тільки на об’єктах транспортування енергії, а також і на об’єктах генерації, наприклад, на якихось критичних об’єктах нафтогазового комплексу.

— Третій рівень захисту він узагалі не реалізований?

— Десь роботи продовжуються, десь ні, але поки що жоден об'єкт не захищений. Це набагато масштабніші споруди. Вони потребують принципово іншого фінансування.

— Повернемося до першого запитання. Тобто з 80 об'єктів, які входять у третій рівень, захисту підлягають 22 і на це потрібно 100 мільярдів гривень або більше?

— Приблизно така сума. Це остання оцінка, яку я чув.

— Чи правда, що 100 мільярдів це дорожче, ніж ці 22 об'єкти коштують?

— Це принаймні співставна величина.

— Чи є взагалі сенс у реалізації такого проєкту, якщо ти захищаєш не все і той захист коштує еквівалентно тому, що ти намагаєшся захистити? Зрозуміло, що це не питання лише економіки, але ж має бути якась логіка. Можливо, дешевше побудувати аналогічне десь там поряд?

— Побудувати поряд це, власне, і є ця концепція.

Проблема в тому, що ти не можеш замість однієї магістральної підстанції побудувати 25 маленьких. Просто технічно це неможливо.

Магістральні підстанції, на відміну від генерації, неможливо децентралізувати. Ми захищаємо ключові елементи цих підстанцій від шахедів. Мусить вижити достатньо трансформаторів для того, щоб нам було швидше їх замінити, ніж росіянам їх знищувати.

— *Максим Шкіль*, один з найбільших забудовників, сказав, що будівництво третього рівня захисту провалено. І він винить в цьому Дениса Шмигаля, який не виділяє кошти на відповідні роботи. Чи правильно розуміти, що третій рівень провалений і винуватий у цьому прем'єр?

— Я думаю, що це питання більше до замовника робіт – ***Держагентства з відновлення***.

Але, коли ти берешся за проєкт в 100 мільярдів, а у тебе є лише 10 мільярдів, то ти береш на себе ризики того, що проєкт не буде доведений до кінця.

Тут як раз ці ризики реалізувалися.

Я не вважаю правильним ні формулювання про провал, ні формулювання про винуватця. Але **питання планування дійсно є.**

— Почекайте, ви кажете, що реалізація третього рівня не провалена. Якщо вона не провалена і вона не реалізовується, то вона знаходиться на стадії пошуку грошей чи…

— Зараз цей проєкт призупинений, тому що необхідно знайти на нього гроші.

За цей проєкт не відповідало "Укренерго". Компанія не є замовником цього будівництва.

Замовником є Держагентство з відновлення, яке укладало контракти з підрядниками.

Основна проблема в реалізації такого проєкту – знайти на нього гроші.

— Хто їх шукає?

— Їх має шукати замовник – Держагентство з відновлення. Так само як "Укренерго" знайшло міжнародні кошти на будівництво другого рівня захисту і профінансувало ці роботи.

Зараз поки ***немає керівництва агентства з відновлення***. Коли воно буде призначене, я думаю, що це буде їх завдання.

— Тобто ніхто нічого не шукає і винуватця в тому, що ніхто нічого не робить теж немає?

— Я не можу зараз оцінювати, хто винуватий в цьому.

— Механічно.

— Наскільки я розумію, механіка мала б бути наступна: визначений бюджет, скільки коштує третій рівень, прийняте рішення, що він будується, визначений бюджет 100 мільярдів або 80 – не важливо, визначені джерела фінансування – скільки може дати держбюджет, але краще, звичайно, зразу спитати міжнародні фінансові організації – донорів.

— Вони визначені, ці джерела?

— Наскільки я знаю, донори, поки що, третій рівень не фінансували.

— Взагалі розподілення відбулось? Наприклад, 100 мільярдів потрібно. От той дасть стільки, а бюджет дасть стільки.

— Я знаю, що ці роботи поки що тільки частково фінансував бюджет.

— Тобто будівництво не відбувається тому, що немає грошей і ніхто не займається пошуком тих грошей?

— Так.

Як я вже казав, наявність фінансування є основною проблемою для добудови третього рівня захисту.

3. Про відключення світла взимку, слабкі місця в енергосистемі і те, скільки насправді мегаватів потужностей побудували

— Сьогодні вже третій день немає відключень (інтерв'ю записувалось у 9 вересня). Скільки така ситуація може тривати, коли вони можуть поновитися?

— Ми вже усунули основну частину пошкоджень після ***останньої масованої атаки***, таким чином по мережі "Укренерго" жодних проблем немає.

Генерації у нас вистачає, тому що спала спека і знизилось споживання.

Поки не буде нової хвилі спеки або якогось чергового зауваження на якомусь великому об'єкті генерації, типу атомної станції, у нас, в принципі, електроенергії мало б вистачати.

Ми прогнозували, що в вересні-жовтні ситуація з балансом може бути спокійною, якщо не буде нових масштабних обстрілів.

— Тобто навіть без обстрілів відключення можуть початися десь у листопаді?

— Я б більше ставив на грудень. В листопаді почнеться опалювальний сезон по всій країні, але в листопаді може не бути холодної погоди. А саме холодна погода буде тригером для того, щоб вводити обмеження електроспоживання.

— Сценарію, за якого не буде відключень взимку, не існує?

— Це такий сценарій, коли всю зиму буде плюс 5 або плюс 15 градусів і немає нових обстрілів. Тобто в принципі він існує, але ми розуміємо, що він суто теоретичний. Я вважаю, що за холодної погоди відключення будуть, навіть якщо всі плани з відновлення генерації будуть реалізовані.

— До вашого звільнення йшли перемовини щодо можливого розширення перетину на імпорт з нинішніх 1,7 ГВт до 2,1 чи 2,4 ГВт. Чи може скандал зі звільненням *двох членів наглядової ради*, які колись були членами ENTSO-E якось вплинути на цей процес?

— Ми вели переговори багато місяців, і я очікую, що найближчий місяць-півтора буде оголошена нова величина граничного імпорту, яку ми можемо брати з Європи.

Вона, на жаль, не може бути на 1000, на 1500 мегават більша. Вона може бути більша на декілька сот мегават. На скільки саме ENTSO-E має дорахувати і нам сказати.

— Центр протидії дезінформації зробив прогноз, що взимку світло буде в кращому випадку 12 годин на добу, а в гіршому – лише 4 години на добу. Наскільки цей прогноз реалістичний?

— Мені більше подобається прогноз міністра Галущенка, який сказав, що за умови відсутності масштабних обстрілів, ніяких відключень взагалі не буде. Я дуже хочу побачити зиму без відключень.

— Який ваш прогноз?

— Мій прогноз серединний. В теплі періоди зими, коли температура буде вище 0, ми можемо обійтись без відключень. Знову ж таки, якщо не станеться якихось зауважень на об’єктах генерації, там на 1000 чи на 2000 мегават.

А якщо буде якийсь холодний період, ну, наприклад мінус 10 середньодобова температура, то я не бачу, чим можна покрити дефіцит.

— І який він буде?

— У нас може бути ситуація з відключеннями приблизно така, як під час спеки влітку. От ви можете орієнтуватись.

— Якщо пригадати липень, то світло було приблизно по 4-6 годин на добу максимум.

— Можливо, трошки більше. Може бути графік 4 через 4, може бути графік 4 через 6. Це залежить, знову ж таки, на скільки довгим буде цей період сильних холодів.

— Скільки потрібно атак, подібних до останньої із понад сотнею ракет та шахедів, щоб система швидше працювала по принципу не аварійних відключень, а аварійних включень?

— Атака двотижневої давності була на підстанції "Укренерго".

— Скільки таких ще потрібно, щоб створити непоправні наслідки?

— Атаки на "Укренерго" не призведуть до того, що буде йтись більше про включення, ніж про відключення. Ці атаки призведуть рівно до того, до чого призвела минула: десять днів якісь обмеження, все відновили і поїхали далі.

— Якщо атаки будуть по генерації?

— Через атаки ми вже втратили половину генерації. Тому я і кажу, що треба не рахувати кількість мішків з піском на підстанціях "Укренерго", і чи рівно поставлені габіони, а реально сфокусуватись на захисті вцілілого на електростанціях і посилювати цей захист.

— Вам не здається, що посадовці, які у нас володіють інформацією та мають попередити людей про те, що насувається дуже складна зима і що українцям варто розраховувати тільки на себе, цього не роблять.

Немає асоціації, з тим, що відбулось за пару тижнів до початку великої війни, коли президент виходив і розказував, що *всім треба заспокоїтись і в травні ми всі поїдемо на шашлики*. Можливо, ми трохи недооцінюємо невідворотне?

— На мою думку, бачення про те, що ми наближаємося до якоїсь катастрофи, яку не усвідомлюємо, не відповідає дійсності. Принаймні, я не вважаю, що ми несемося в якусь катастрофу цієї зими.

— Ще чотири-п’ять атак і все.

— От одна з них пройшла 26 серпня, наприклад. Це призвело до якихось катастрофічних наслідків? Якщо обстріли будуть такі, які ми бачили раніше, апокаліпсису не буде.

Взимку час від часу будуть обмеження електропостачання, але системи тепло- та водопостачання, там, де вони централізовані, будуть працювати.

— Ситуація невідворотно погіршується. На початку у нас були якісь резерви.

— Ми замовили стільки трансформаторів, скільки було до перших обстрілів. За трансформатори можете не переживати. Їх є більше, ніж вся потужність споживання Польщі.

— Дуже не хочеться підказувати росіянам, що робити, але може я спрощую чи чогось не розумію. Наприклад, вибивається умовний посередник між електростанцією і мережею, підстанція на 1-2 атомних електростанціях. Хіба це не матиме катастрофічні наслідки?

— Це нам говорить тільки про одну просту річ: що треба їх захищати, оці об'єкти, про які ви сказали, терміново, швидко, активним, пасивним захистом, всім, чим можемо, бігти.



Володимир Кудрицький: "Ми замовили стільки трансформаторів, скільки було до перших обстрілів. Їх є більше, ніж вся потужність споживання Польщі"

— Велись розмови про якісь таємні перемовини щодо того, щоб припинити взаємні обстріли енергетики. Такий сценарій теоретично є можливим?

— Я нічого не знаю про ці перемовини, але ми не можемо розраховувати на те, що хтось проведе якісь перемовини і росіяни перестануть нищити наші електростанції. Ми повинні виходити з того, що росіяни продовжать їх нищити, продовжити намагатися покласти нашу енергосистему.

Єдиний шлях цьому протидіяти – це розосередити генерацію. Іншого немає. Скільки нової децентралізованої генерації побудовано? Не намальовано на слайдах, не проголошено на нараді, а побудовано і включено в роботу?

— Це ви зараз про так званий "*гігават Зеленського*"?

— Я зараз взагалі про те, що у нас чомусь мало згадують, що історія про необхідність будівництва децентралізованої генерації була сформульована ще на початку 2023 року після ***першої ракетно-дронової кампанії росіян***.

І це теж питання правильного планування і пріоритетів.

Якби на початку 2023 року ми прийняли 2-3 речі, які врешті-решт регулятор прийняв у 24 році, то ця децентралізована генерація могла б бути побудована вже.

Я просто нагадаю, що в той час в Лондон повезли ***презентацію по енергетиці***, яка

> — передбачала побудову 300 гігаватів нової потужності, це в енергосистемі, яка споживає менше 20 гігаватів взимку. Тоді був презентований план, за яким ми просили 400 мільярдів євро інвестицій в сектор.

— Цей план готував Шурма.

— Західні партнери на це все подивилися, хтось в кулуарах посміявся, хтось з жахом в очах просто пішов з тієї конференції. Але жодного реального проєкту або жодних великих інвестицій та презентація, на жаль, так і не змогла залучити.

І **ми втратили рік, а то і півтора** через те, що просто показали, скажемо так, ***«візію, яка не мала нічого спільного з нагальними потребами»*** енергосистеми сьогодні. Справа в тому, що потреби енергосистеми рахуються в "Укренерго". І у нас є чітке розуміння, скільки та чого треба побудувати.

Це 3 гігавати маневрової потужності на газі або на біомасі, 4 гігавати додаткових сонячних станцій і до 5 гігаватів вітру, а також гігават батарейних систем накопичення енергії.

От рецепт. Він дуже конкретний, дуже простий.

> — Для нього не треба витрачати 400 мільярдів євро, і навіть 100, і навіть 40. А коштує це всього-на-всього 10 млрд.

І спосіб побудови цих потужностей, про які я сказав, він не полягає в тому, щоб створити новий умовний "Укрпостачдержавенерго". Він полягає в тому, щоб створити умови, щоб це все побудував приватний бізнес.

А ми замість цього спочатку ганялися за якимись нездійсненними мріями, а зараз ми робимо акцент на те, що все побудують державні компанії.

— Ви зараз бачите конкретні кроки, що держава хоче монополізувати процес будівництва децентралізованої генерації?

— Так, **процес будівництва децентралізованої генерації буде відбуватися в централізований спосіб і через рік ми будемо сидіти в цій студії і обговорювати знову, як нічого не побудували**.

— Ці спроби здійснюються через намагання концентрувати капітал, необхідний на будівництво?

— Я не чув ніколи відповіді, чому це не можна довірити приватному капіталу.

Чому зараз це треба концентрувати в руках державних підприємств?

Я думаю, що

— це теж наша історія з першої частини інтерв'ю про бажання контролю.

— Хто від імені держави займається цим питанням?

— Зараз це повністю сфера відповідальності ***Міненерго***. Воно зараз займається визначенням, кому скільки побудувати, контролем за цим процесом. Нещодавно я чув коментарі про те, скільки вже там побудовано.

— Міністр Галущенко заявив, що *вже побудовано сотні мегават*.

— У мене інші дані.

— Це скільки?

— Можливо, за останні 2-3 дні побудувалися сотні, але я, наприклад, знаю цифру порядку 60 МВт.

— Це з моменту виникнення терміну "гігават Зеленського"?

— Це взагалі. З яких одна станція підключалася півтора року. Друга, наскільки я знаю, введена нещодавно в роботу.

— На початку інтерв’ю ви говорили про свої плани на найближчий час. Ця нова діяльність передбачає ваше обов'язкове перебування в Україні чи ви можете цим займатися із закордону?

— Я взагалі слабо розумію, як можна чимось активно займатись в Україні, не перебуваючи в Україні.

— В *Андрія Коболєва* якось виходило, поки він не вирішив на декілька днів приїхати в Україну.

— Я не планую їхати з України, я планую бути в Україні обов'язково.

Я поки що не готовий розказати про формат, у якому буду займатися своїми улюбленими справами. Але це точно буде пов'язано із залученням інвестицій та розбудовою децентралізованої генерації, і саме з боку приватного сектору.

— Давайте завершимо це інтерв’ю тим, що б ви хотіли сказати Зеленському?

— Що в української енергосистеми є насправді величезний потенціал для відбудови і для того, щоб стати нетто-експортером в Європу, великим гравцем.

Те, що я побачив, особливо в останні пів року з боку українського і міжнародного бізнесу, що вони готові інвестувати гроші в цей сектор.

Зараз є унікальний шанс скористатися цим апетитом інвесторів до української енергетики і, по суті, побудувати нову енергетику, новий ринок електроенергії і відновити енергетичну роль і вагу України на європейській мапі.

Треба цим шансом скористатися якнайшвидше.

— Видно, як вас звільнили, він уже почав цю підготовку.

— Яку?

— До того, щоб скористатися цим шансом.

— Час покаже.

***

№ 3.361

Про акцентовану журналістику або про стандарти BBC, які у нас так і не стали мірилом інформаційної адекватності

2024-09-12

Кущ

Журналіст *Української правди* взяв інтерв'ю у Володимира *Кудрицького*, вже колишнього керівника державної компанії Укренерго, якого було нещодавно звільнено згідно із рішенням наглядової ради компанії із досить дивним формулюванням «за згодою сторін».

Вже в преамбулі статті журналіст висловив дивно-щире розчарування у героєї своєї п'єси:

> «Десять днів тому Володимир Кудрицький очолював основного оператора електромереж країни "Укренерго", а вже зараз звільнений. Здавалось би, звільнений – значить вільний говорити про ситуацію "як є". Про дійсний стан в енергетиці. Про монополізацію цієї сфери Офісом президента».

Тобто, журналіста не цікавила тема кримінальної справи, відкритої проти колишнього очільника Укренерго детективами НАБУ. Причому, відкритої за ухвалою ВАКС.

Як повідомили в Бюро:

> "На підставі ухвали слідчого судді Вищого антикорупційного суду від 17.07.2024 детективи Національного бюро внесли відомості до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань за ч. 1 ст. 209 КК України (Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, – ред.) у терміни, передбачені чинним законодавством".

Нагадаю, **зараз НАБУ розслідує кілька справ, в яких в різних іпостасях фігурує Кудрицький.**

Наприклад, історія, коли

> — енерготрейдер з «кошику Коломойського», зумів на початку війни вивести за кордон орієнтовно до одного мільярда гривень.
>
> Ці кошти мали виконувати роль гарантійного депозиту для забезпечення виконання зобов'язань енерготрейдеру перед Укренерго за електроенергію.

Мали забезпечити, але не забезпечили:

> **— кошти пішли за кордон. Укренерго втратила 0,7 млрд грн, а борги «зависли» на балансі енерготрейдера з якого тепер як з козла молока.**

Журналіста не цікавить справа

> **— закупівлі Укренерго бронежилетів за завищеною ціною, до чого за версією слідства може бути причетний очільник департаменту безпеки Укренерго Сергій Тоцький.**

Сума збитків за оцінками слідства там може скласти до 10 млн грн.

Але всі ці епізоди з посадового списку Кудрицького, журналіста не цікавлять.

Так само як і реальний погляд на процес будівництва захисних споруд Укренерго, які зазнали руйнації внаслідок нещодавньої ракетної атаки росіян і зі своєю функцією очевидно не справились:

> — країна на досить тривалий строк зіткнулась із суттєвим дефіцитом потужностей з передавання електроенергії.

Скільки ми чули за останній час думок з цього приводу: можна захистити підстанції Укренерго від ракет чи ні.

От і унікальний привід задати Кудрицькому незручні питання.

Але журналіста більше цікавить, чи дзвонив Єрмак Кудрицькому чи ні. Чи говорив президент Зеленський з Кудрицьким про звільнення чи ні.

Ніби це напряму впливає на рівень фізичного захисту підстанцій Укренерго.

Більше того, журналіст вже знає «правильну» відповідь, навіть до початку зустрічі з Кудрицьким, адже пише у преамбулі про відставку:

> «Тим більше, якщо відсторонення сталося під надуманим приводом провалу програми будівництва захисту енергетики від російських ударів».

Тобто один з найважливіших висновків стосовно найбільш болючого питання, отримано навіть до початку інтерв'ю – у преамбулі до статті цей провал будівництва захисту енергетики від російських ударів визначально названо «надуманим».

Відключення світла всім нам просто ввижалося – в очах потемніло від напруги у мережі…

1. Зараз Кудрицький побіжно каже, що захистити мережі від ракетних ударів було неможливо

В згаданому інтерв'ю розмова йде про три рівня захисту:

> «перший рівень захисту – від уламків. Другий – інженерні споруди, які захищають обладнання від "шахедів", третій – від ракет. Перший і другий рівні побудовані майже на 100% так, як держава вважала за потрібне. Третій, найскладніший, найдорожчий, бо вимагає найсильнішого захисту. Чи коректно казати, що третій рівень це захист 22 об'єктів з 80-ти і на це потрібно 100 мільярдів гривень?
>
> — Кінцевої цифри немає, бо немає фінальних кошторисів, скільки це коштує. Але важливо сказати, що перший дійсно побудований на 100%, другий побудований, але тільки на підстанціях "Укренерго", він не побудований на жодних інших об'єктах. Наприклад, на електростанціях».

Дивне *прозріння* Кудрицького.

Восени 2023-го він був більш оптимістичний, коли казав:

— «Ми перші в світі будуємо інженерний захист від ракет та дронів на енергооб’єктах” – ця фраза навіть була винесена у заголовок інтерв’ю Кудрицького Голосу Америки у жовтні 2023-го року.

Нічтоже сумняшеся Кудрицький тоді казав журналістам:

— «Без зайвих деталей, скажу, що ми це робимо. Знову ж таки, вперше в світі. Таких рішень захисту від ракет та дронів типу “Шахед-136” в світі просто немає, їх треба було вигадати. От цього літа були сформовані технічні рішення, які дозволять захищати наші енергооб'єкти від такого типу загроз».

Вказані тези красномовно свідчать, що

— Кудрицький переконував суспільство у можливості захисту інженерних об’єктів не тільки від уламків, але й від шахедів і навіть від ракет!

Вище наведена пряма мова, яка це підтверджує.

І тут у нас є декілька версій.

1) — Або Кудрицький щиро вірив у сказане і зараз розчарувався. Тоді доведеться визнати, що він ідіот, а це очевидно не так. Бо зараз він цілком раціонально пояснює, чому інженерні споруди Укренерго не можна захистити від прямих ракетних влучань.

Тоді є друга версія:

2) — Кудрицький знав, що це неможливо, але свідомо вводив суспільство в оману, коли говорив, що підстанції можна захистити від ракетних ударів.

Навіщо він це робив? Наведу одну з версій.

Рік тому в 2023 на кону стояла величезна сума грошей, яку західні партнери та Уряд виділяли на відновлення та захист електричних мереж.

В цьому контексті, дії претендентів на те, щоб очолити «процес», нагадували телевізійне шоу «я вгадаю цю мелодію з трьох нот… а я з двох».

Тобто тоді, радужні сподівання Кудрицького восени 2023-го - це як у відомому анекдоті:

«- бабка смаж рибу! - Так немає ж риби? – Ти смаж, а риба буде».

Таким чином,

— головне було очолити процес, а там чи пан (закінчення війни) чи звільнений пан (нові ракетні удари, які не витримають збудовані споруди і чергові відключення світла – і закономірне звільнення з посади).

Це звісно лише версія.

Було б цікавим, якби журналісти задавали Кудрицькому саме такі, жорсткі питання, а не випитували його про «дзвінки з гори».

До речі, певним чином це опосередковано підтверджує і сам Кудрицький в своєму минулорічному інтерв'ю Голосу Америку:

> «Які країни допомагали зі фінансуванням ремонтних робіт і скільки коштів надали?
>
> - Десятки країн. Ми залучили більше мільярда доларів зовнішнього фінансування.
>
> І ми єдина компанія електроенергетичного сектору, яка залучила такий масштаб підтримки. Частина цих коштів була грантовою, тобто безплатною, її не треба повертати. І це суттєва частина, близько 35%. І кошти пішли частково на те, щоб закупити обладнання і відремонтувати пошкоджені об'єкти.
>
> А ще частину ми використали на погашення боргів перед різними учасниками ринку».

Тобто на кону стояла величезна **сума у розмірі мільярд доларів, направлених на відновлення мереж і їх захист**.

Що відбувається в Україні з державними програмами на капітальне «освоєння коштів», ми всі знаємо.

— Цікаво вивчити структуру підрядників та субпідрядників цього відновлення у розрізі сум та кошторисів.

2. Друга «тема» - погашення боргів «перед різними учасниками ринку»

Цікаво,

— перед якими у розрізі погашеної заборгованості?

Тепер Кудрицький ***пішов за «згодою сторін».***

1) — Після нього залишаються зруйновані захисні споруди, які не витримали прямих ракетних ударів (і про такий ризик жодної доповідної Кудрицького на РНБО).

2) — Залишається 65% від освоєного мільярда доларів, які повисли на Укренерго у вигляді боргів.

3) — І залишається дірка у сотні мільйонів гривень, які були виведені енерготрейдером ТОВ «Юнайтед Енерджі» за кордон.

4) — Залишається і партія бронежилетів, куплених за завищеною ціною (за версією слідства).

І як баланс, створений журналістами «не за стандартами ВВС»

- міф про ефективного менеджера, який був звільнений «згори».

І який забезпечував країну світлом цілий рік – рівно між двома великими хвилями ракетних ударів росіян по енергетичній інфраструктурі.

***

№ 3.362

Что лучше 57 млрд грн или 30 млрд грн?

2024-09-11

Кущ

Смотря как считать.

1. В парламенте хотят протолкнуть новый законопроект по налогам

Все как и раньше:

1) — увеличение военного сбора с 1,5% до 5%.

Плюс

2) — 1% сбора для ФОП-ов третьей группы.

Ну и там по мелочам:

3) — сбор с заправок и т.д.

Но опять начинается битва за дополнительный налог на прибыль банков в размере 50%.

Что-то вроде **налога на "доходы, надутые ветром"** - такие применялись иногда на Западе.

1) — Этот налог может дать 27 млрд грн,

то есть

2) — почти столько же, сколько и повышение налогов на труд (военный сбор) и предпринимательство.

А если посмотреть с другого ракурса, то **повысив налог на сверх прибыль банков, можно вообще отказаться от дополнительных налогов на зарплату и малый бизнес.**

Но **«как бы не так».**

НБУ и Минфин выступили категорически ПРОТИВ, повышения налогов на сверх прибыль банков.

Более того, **пригрозили**

— внести пункт о невозможности такого налогообложения в меморандум с МВФ (потом это подадут как тредования самого фонда - известная практика наших чиновников по камуфлированию своих негативных решений под требования МВФ).

Представляете, **уровень цинизма, этот высший левел безпринципности**.

— В стране нет денег, но есть сверхприбыль банков, надутая за счет дотаций НБУ в размере 227 млрд грн процентов по депозитным сертификатам за время войны.

Так эту прибыль нельзя даже обложить налогом по повышенной ставке.

— Рентабельность капитала в банках (ROE) сейчас более 30%, а НБУ с Минфином считают, что если ее снизить до 15-20%, то банки сильно пострадают.

Они что, всех держат за идиотов.

О других источниках наполнения бюджета никто даже не думает:

— деньги ищут не там, где они есть, а там, где их проще взять.

2. О каких реальных источниках речь?

Например,

1) — введение прогрессивного подоходного налога для физических лиц с высокимм доходами (25% при базовой ставке в 18%).

Речь тут, конечно, не идет о военных.

Ведь даже сам НБУ в своей аналитике отметил рост прослойки богатых в Украине за время войны с 5% до 8%.

Прогрессивный проходный налог позволил бы не вводить повышенный военный сбор на минимальную зарплату для самых бедных.

О таких резервах налогов как

2) — повышенный НДС на лакшери товары,

3) — сокращение возмещения НДС при экспорте сырья и

4) — экспертные пошлины на сырье я вообще молчу.

В сырьевой стране, пошлины на экспорт приносят.... 500 млн грн в год или эквивалент 12 млн дол.

Там резервы очень больше.

Их задействование позволило бы вообще отказаться от роста налогов на доходы простых граждан.

Вот только кому они нужны, эти простые граждане?

Минфин и НБУ пекутся о прибыли банков, МВФ слушает, что скажет Минфин и НБУ и освящает сказанное своими меморандумами, которые для руководителей этих ведомств важнее Конституции.

Кроме того, содрать налоги с простых граждан при выплате зарплаты, особенно с бюджетников, намного проще.

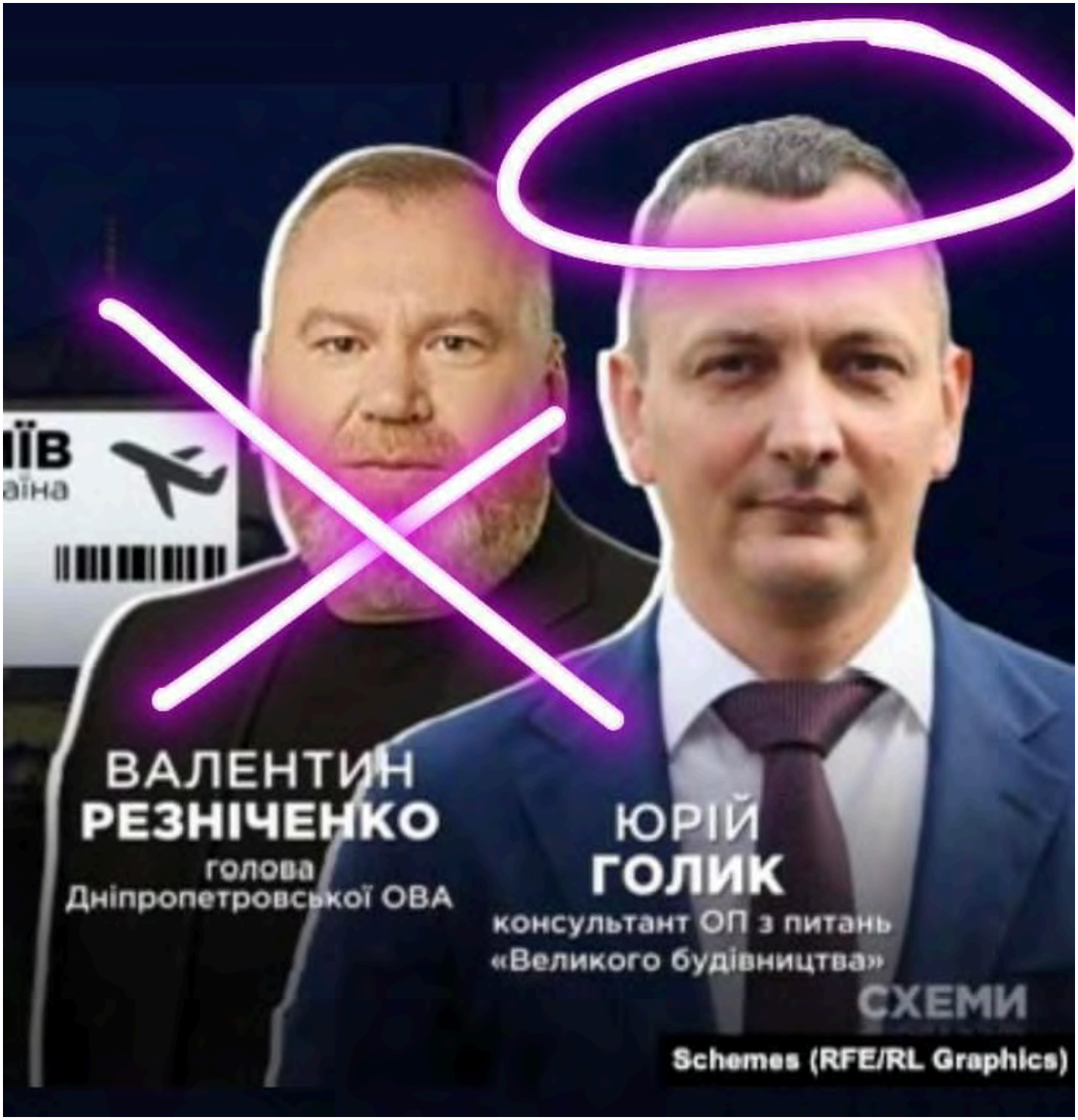
Никто даже и не пикнет за какие-то там 5%.

С миру по нитке - богатому «рубашка бриони»....

***

№ 3.363

Резніченку і кільком його подільникам нарешті викотили підозру за те, що він злив 1,5 мільярда фірмі своєї фітнес-подружці за «експлуатаційне утримання» доріг у перший рік повномасштабного вторгнення



2024-09-12

Ніколов

Тоді все було шито-крито і кошторисів не публікували. Але НАБУ і САП змогли побачити 267 млн грн маржі - на стільки було завищено ціни будматеріалів.

Сталим членом цього угрупування був координатор Великого будівництва Юрій ***Голик***. Вони навіть по закордонам відпочивати літали втрьох з фітне-подружкою губернатора.

Але він підозру не отримав з двох причин:

1️⃣ Він особисто не займав жодної посади і не ставив підписи, за які відповідатимуть інші люди

— якщо ви зараз працюєте якимся чиновником при такому раднику, то знайте що він не сяде, а ви да.

Можливо, це актуально новому будівельному міністру Олексію ***Кулебі***. Бо коли він був заступником голови ОП саме біля його кабінету терся ***Голик*** з секретами «великого крадівництва»;

2️⃣ Саме Голику з НАБУ зливали матеріали цієї справи НАБУ. Тобто він завжди розумів кому і що не можна говорити, щоб не задокументували. Саме по цьому зливу запідозрили ***Углаву***. І саме за тиск на детектива по цій справі Углаву поперли з НАБУ.

Однак це все рівно просування вперед)))) коли два роки тому «Наші гроші» першими написали про мільярд «Будінвест-інжинірингу» - я взагалі не вірив в погром цієї шобли.

— Ще менше я вірив в успіх коли Зеленський і Єрмак взяли Резніченка у звільнений Херсон фоткаться на камери.

— А Голик обзавівся кабінетом в ОПі.

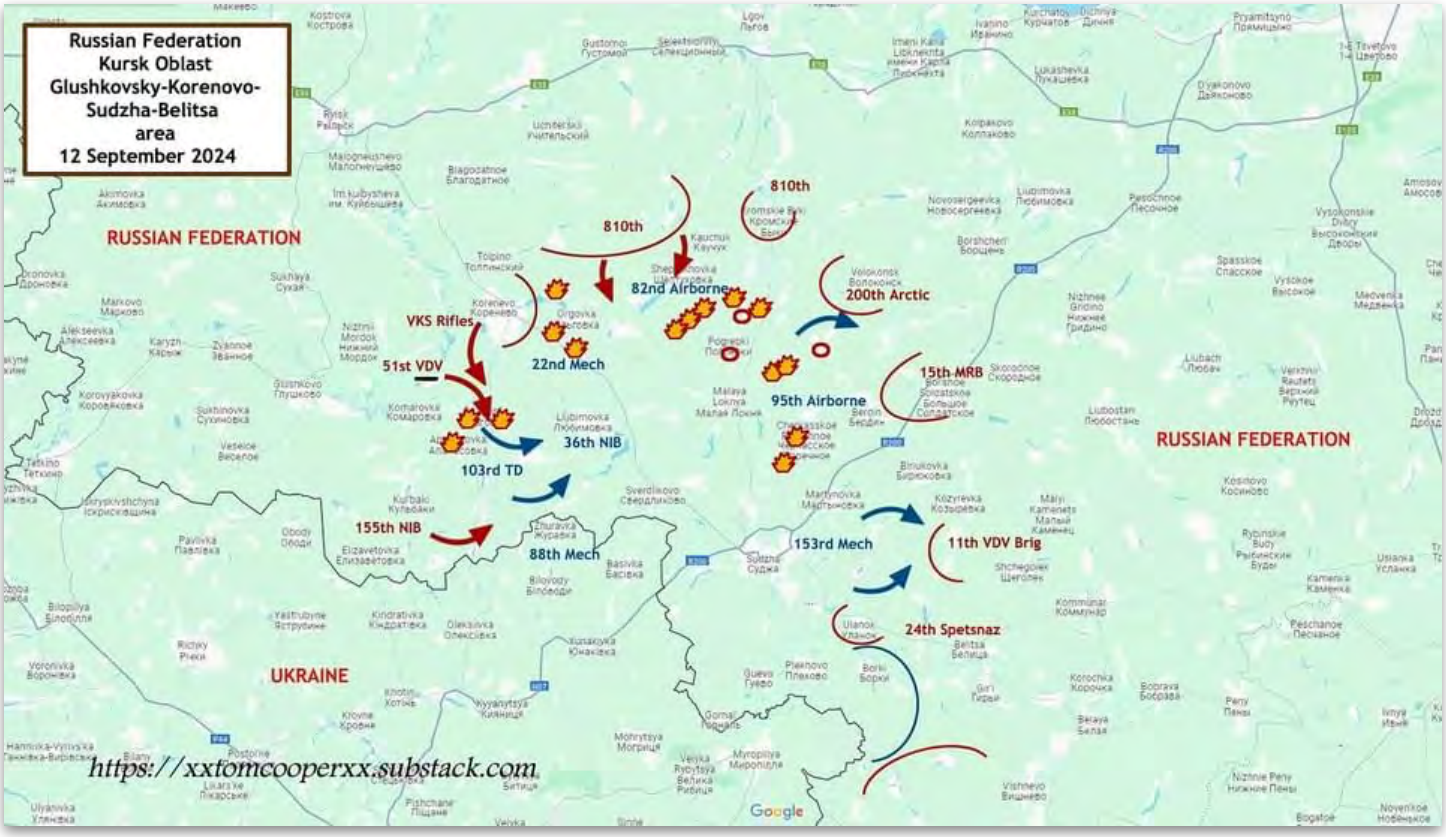
Але ж))))



***

№ 3.364

Війна в Україні, 12 вересня 2024 року



Том ***Купер***, австрійський аналітик

Привіт усім!

Коротке оновлення на сьогодні щодо кількох "невротичних" точок вздовж лінії фронту.

1. ВІЙНА В ПОВІТРІ/РАКЕТНА ВІЙНА

Генеральний штаб ЗСУ просто не вчиться, не вчиться і ще раз не вчиться...

і оскільки Генштаб ЗСУ не вчиться, то і всі командири бригад та батальйонів ЗСУ теж не вчаться. Результати, тим часом, як мінімум, настільки ж розчаровують, як і системна некомпетентність усіх зомбі-ідіотів на Заході.

Про що я говорю?

1) — 3 вересня російські БПЛА виявили скупчення військ ЗСУ біля села Бездрік на Сумщині, приблизно за 33 км від кордону з Росією, і вдарили по них "Іскандером-М".

2) — Кількість жертв досі невідома, але на відео перед ударом можна було порахувати приблизно 20 військовослужбовців ЗСУ…

Тим часом

— наслідки системної некомпетентності Генштабу ЗСУ сягнули таких масштабів, що попередження для командирів ЗСУ про необхідність уникати таких помилок публікують на сторінках у соціальних мережах (як-от DeepState у цьому випадку)....

https://t.me/DeepStateUA/20315

(і іноді мені хотілося б мати можливість телепортуватися через інтернет-кабелі та схопити когось за комір....).

ГУР (український аналог російського ГРУ, тобто військова розвідка, яка діє власними спецпідрозділами) теж, здається, не може навчитися певних речей.

Наприклад,

— **що в сучасній війні неможливо проводити військово-морські операції без достатньої авіаційної підтримки** (або якщо це можливо, то лише за допомогою роботів, таких як повітряні та/або морські безпілотники).

І що

— Повітряні сили не можуть забезпечити необхідну авіаційну підтримку, якщо їм бракує засобів для боротьби з російськими перехоплювачами, що мають панівну перевагу (такими як МіГ-31 і Су-35) і винищувачами-бомбардувальниками (як Су-30СМ).

ГУР мав би засвоїти цей урок ще під час боїв за острів Зміїний у травні 2022 року.

Але, ну,

— як і в усіх ЗСУ, у ГУР дуже мало практики з постмісійними звітами та обговоренням здобутих уроків.

...і ось...

9 вересня ГУР здійснив атаку на нафтогазову платформу "Крим-2" за допомогою 14 швидкісних катерів класу Willard (американського виробництва).

Як зазвичай, росіяни відреагували своїми винищувачами та вертольотами: вони стверджують, що потопили 8 катерів і "вбили 80 військовослужбовців

ЗСУ". Це може бути перебільшенням, оскільки виявилося, що їхні винищувачі-бомбардувальники не мають інших засобів для атаки таких рухомих цілей, крім некерованих ракет і внутрішніх 30-мм гармат. Але ми, ймовірно, найближчим часом не дізнаємося про це.

> Єдине, що точно, це те, що під час своїх атак з кулеметами було втрачено зв'язок з одним із Су-30СМ 43-го штурмового авіаполку ВМФ. Літак, яким керували капітани Степанишин та Фомін, зник: росіяни розпочали пошуково-рятувальну операцію, але знайшли лише невелику нафтову пляму та шматок одного кінчика крила. Хоча хтось припускає, що Су-30СМ було збито українським F-16, ГУР зрештою заявив, що його знищили пострілом ПЗРК. Те ж саме джерело нічого не сказало про власні втрати...

Кадр із відео, випущеного ГУР, на якому видно, як російський Су-30СМ атакує (чи то некерованими ракетами, чи стріляє гарматою)...

...один зі швидкісних катерів класу Willard ГУР...

...і влучення ПЗРК у Су-30СМ.

Звичайно,

> **— багато українців — і ще більше їхніх прихильників на Заході — святкуватимуть цей "успіх".**

Але факт залишається фактом:

незалежно від того, наскільки придушено російський Чорноморський флот, такі операції українських спецпідрозділів у Чорному морі де-факто є самогубством:

> **— немає сенсу відправляти ретельно навчених спецпризначенці у райони, які щільно контролює російська авіація.**

2. КУРСЬК



Те, що сталося там за останні кілька днів, (на жаль) вкотре доводить те, про що я писав близько двох тижнів тому:

> **— ЗСУ та Повітряні Сили України не знайшли достатніх засобів для знищення російських понтонних мостів через річку Сейм і таким чином ізолювати росіян у районі Глушково.**

Навпаки, попри тяжкі втрати в інженерній техніці та живій силі, ЗС РФ та Повітряно-десантні війська таки дісталися території на південь від річки Сейм.

Ба більше,

> — росіяни спромоглися утримати плацдарм приблизно за 5 км на південний захід від Кореневого: наскільки я знаю, понтонний міст там так і не було уражено.

А у разі, **якщо росіяни мають плацдарм, можна бути на 1000% впевненими, що вони скористаються ним за першої ж можливості.**

Після десятків авіаударів по ймовірних позиціях ЗСУ, які були завдані ПКС з 5 до 8 вересня, 9 вересня 155 бригада морської піхоти РФ атакувала з району Єлизаветівки у східному напрямку.

Схоже, 103 бригада тероборони ЗСУ таки відбила цей удар, але потім зазнала нападу вже з боку 51 повітряно-десантної бригади РФ з плацдарму на південний захід від Кореневого в напрямку Снагості:

— на її північний фланг і у стик між 103 та 22 механізованою бригадою.

Метою російських десантників була не лише Снагость, а й просування аж до кордону – і оточення 103 бригади ТрО ЗСУ.

Наразі незрозуміло, як саме відреагували ЗСУ, але кілька речей уже можна констатувати:

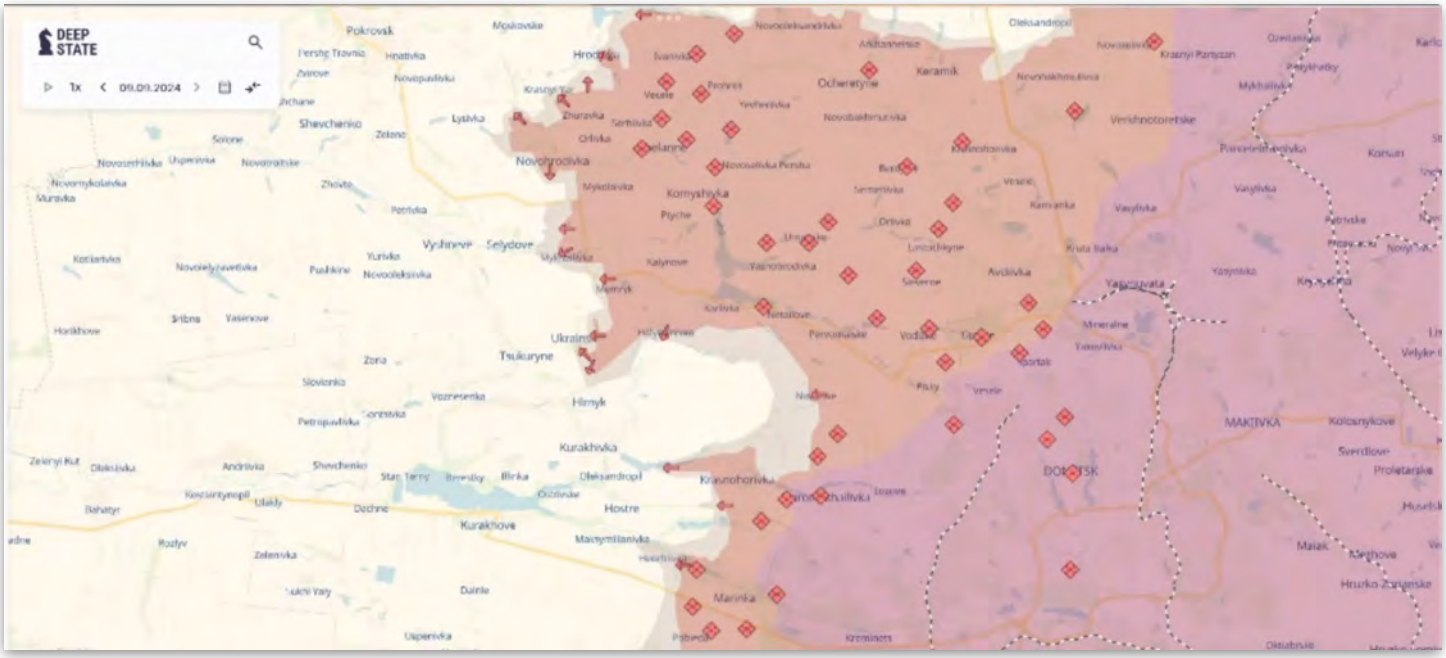
— російська авіація завдала сильних ударів по 103 бригаді, насамперед по підрозділам FPV/БПЛА.

Коли росіяни досягли Обухівки, бригада була змушена відступити з Комарівки в напрямку Любимівки. Хоча, ймовірно, вона утримала південний сектор своєї колишньої лінії фронту.

На північному фланзі українського виступу 810 бригада морської піхоти спромоглася відкинути 22 механізовану бригаду ЗСУ назад до Ольгівки та дістатися кількох груп російських військ, які перебували в оточенні у районі Шептухівки. Станом на вечір вчорашнього дня українці зупинили цей наступ десь на північ від Крем'яного та на південь від Калинового.

[Фото: FPV-удар по БТР-82 810 бригади морської піхоти ЗС РФ в районі Шептухівки 9 або 10 вересня.]

3. БОЙОВІ ДІЇ НА ДОНБАСІ



Куп'янськ-Сватове…

росіяни прагнуть прорватися з Піщаного в напрямку Колісниківки та річки Оскіл.

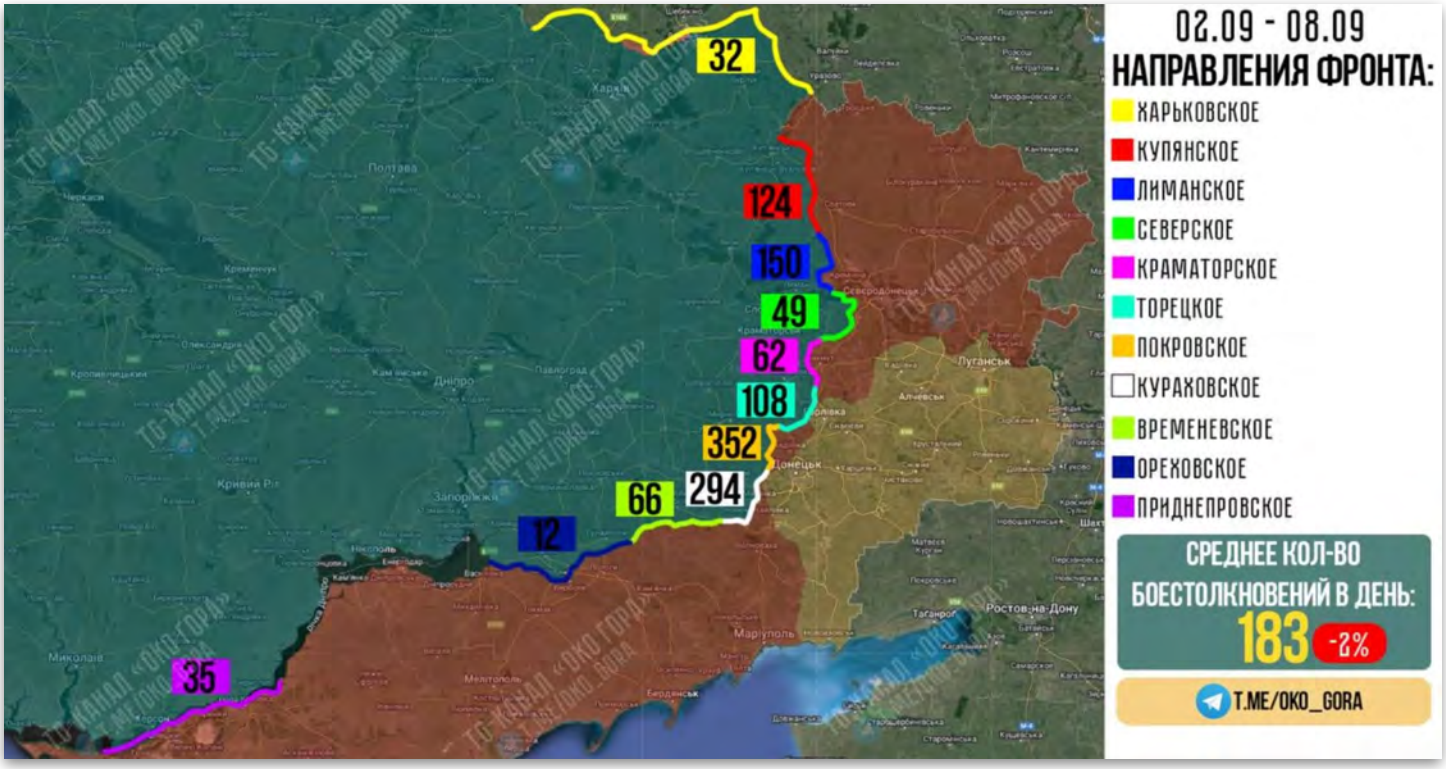
Бахмут…

росіяни й далі пробують перетнути канал Сіверський Донець-Донбас — поки що без успіху. Справжня "новина" з цього району полягає в тому, що росіяни перетнули канал далі на південь, у районі Курдюмівки, й звідти просуваються в напрямку Предтечиного: тобто тепер наближаються до Часового Яру з півдня.

Позаду лінії фронту ВКС обстрілюють Краматорськ керованими бомбами УМПК – оскільки в ПСУ досі немає достатньої кількості зенітно-ракетних комплексів, щоб збивати ці бомби, а також немає ЗРК, які здатні протидіяти російським винищувачам-бомбардувальникам на необхідній відстані (понад 120 км).

Торецьк…

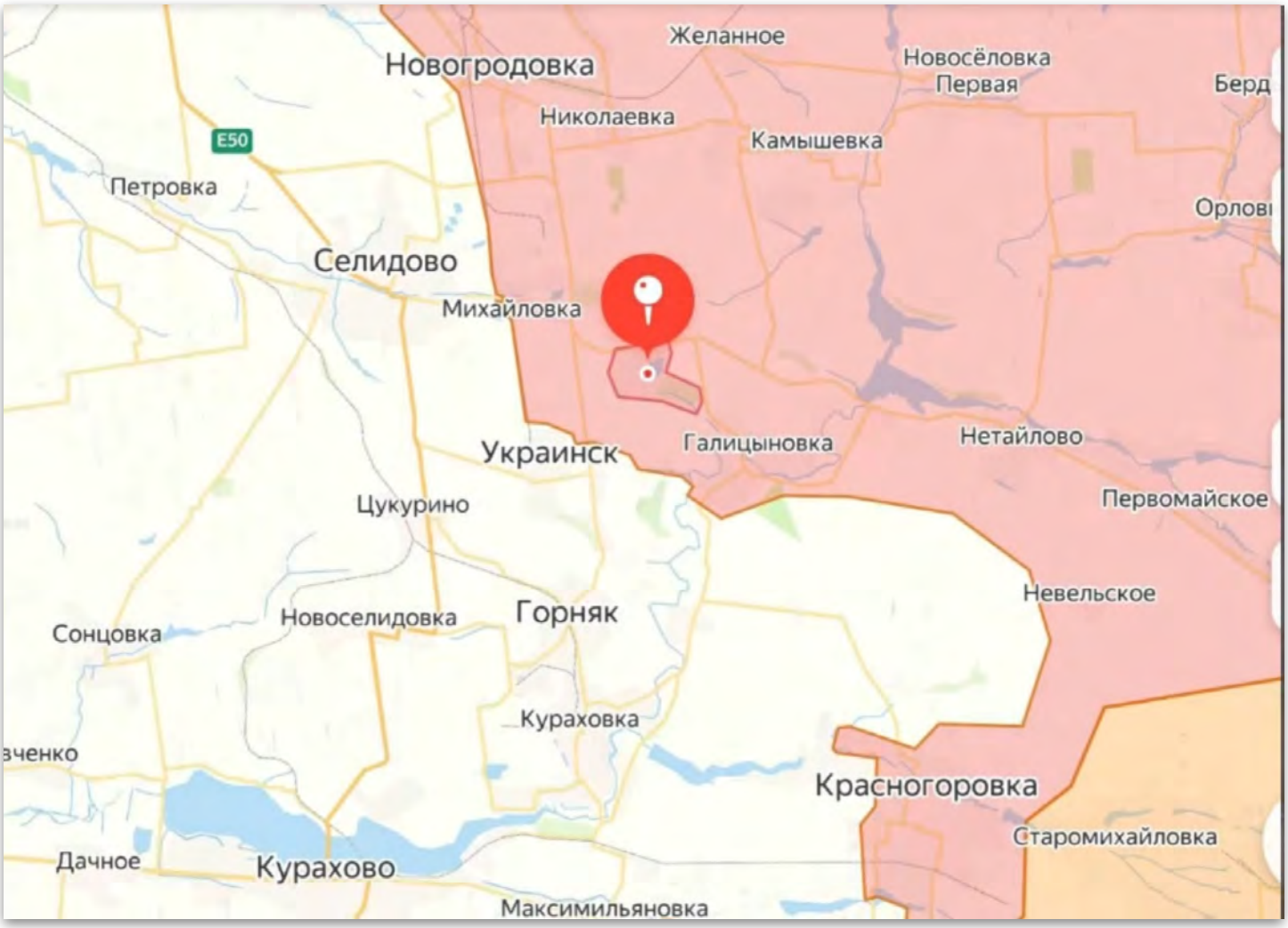
Російські війська весь час штурмують Торецьк із боку Північного та Залізного. Вони також контратакують ЗСУ у Нью-Йорку.



Покровськ…

ПКС та ЗС РФ завдають потужних ударів по Покровську, Миколаївці та Московському. На землі росіяни закріпилися на східній стороні Гродівки, але всі їхні штурми з Новогродівки на Лисівку та Мар'ївку були відбиті. Російський наступ на Гірник було зупинено, і тепер група "Центр" намагається розширити цей виступ, атакуючи Українськ. На моє здивування, 59 мотопіхотна бригада ЗСУ все ще тримається в "кишені"

Невельського, на схід від річки Вовча. Можливо, тому, що 96 мотострілецька бригада армії РФ і далі отримує медалі в олімпійській дисципліні "найбільші втрати військ на 1000 метрів".



Вугледар…

це залишається ще одним сектором, за яким важко спостерігати: росіяни не тільки закріпилися у Водяному та на шахтах Південнодонбаська №1 та №3 там, але і далі просуваються в полях на північ від Вугледара та в напрямку Богоявленки. Усі штурми підтримуються потужними авіаударами та великою кількістю FPV-дронів.

***

№ 3.365

Огляд...

2024-09-12

Машовець

1.



Російське командування, схоже, намагається задіяти на суміжних флангах своїх угрупувань військ (УВ) "Центр" та "Юг" максимально можливий обсяг сил й засобів...

У рамках реалізації цього прагнення, на лівому (південному) фланзі наступу 2-ї загальновійськової армії (ЗВА) та 90-ї танкової дивізії (тд) Ув "Центр", а також південніше, противник, окрім раніше розгорнутих частин та з'єднань, ДОДАТКОВО задіяв значну частину свого 1-го армійського корпусу (АК), зі складу УВ "Юг",

зокрема;

1) - 1-у "славянську" окрему мотострілецьку бригаду (омсбр)
2) - 9-у омсбр
3) - 114-у омсбр
4) - ряд підрозділів 110-ї омсбр
5) - 428-й окремий мотострілецький полк (омсп)

В свою чергу, з півдня (з боку Красногоровки) противник у складі УВ "Юг" задіяв , також значні сили:

1) - 5-у омсбр

2) - головні сили 110-ї омсбр

3) - принаймні, один батальйон 114-ї омсбр

Таким чином,

на даний момент противник намагається оточити наші війська на плацдармі,

— східніше р.Вовча, по напрямку на с.Невельске... силами майже всього 1-го АК (без однієї, 132-ї омсбр) + повнокровною танковою дивізією (90-а танкова, яка має на цьому напрямку розгорнутими всі свої 3 танкових полки (тп) - 6-й, 80-й та 239-й тп + 228-й мсп).

По суті, для того, аби вирішити "проблему південного флангу" своєї 2-ї ЗВА (район м.Селідово та рубіж Гірник - Курахівка), яка націлилась на Покровськ та Мирноград... командування противника силами УВ "Центр" та "Юг" створило... ще одну, таку собі "тимчасову загальновійськову армію", у складі армійськоо корпусу та танкової дивізії...

Й це дає свої результати...

— На данний час, передові підрозділи противника вже ведуть бої в с.Українськ (принаймні у південній та східній його частинах), зуміли витіснити наші війська південніше Новогродівки (ЗСУ, очевидно, залишили с.Маринівка), а також вийшли на північну околицю с.Гірник...

Однак,

— найбільш неприємним, у цьому сенсі, є факт прориву передових підрозділів противника між Українськ та Селідове, з боку Мемрик...

Й хоча, просунутись у саме місто Селідове з боку Михайлівки противнику приблизно - вже, як тиждень, не вдається,

однак,

— цей прорив південніше міста... все одно чутливо ускладнює загальну ситуацію із його обороною.

Особливо, якщо пригадати вперті та наполегливі атаки противника у напрямку Селідове з боку Новогродівки, через вже захоплену ним Маринівку... які тривають майже у режимі "нон-стоп"...

Але, схоже на те, що

1) — українське командування цілком усвідомлює усю серьйозність нинішньої тамтешньої ситуації.

Бо, очевидно, воно

> **2) — вже розпочало поетапне відведення своїх передових підрозділів зі всього Невельского виступу, аби уникнути їх оточення...**

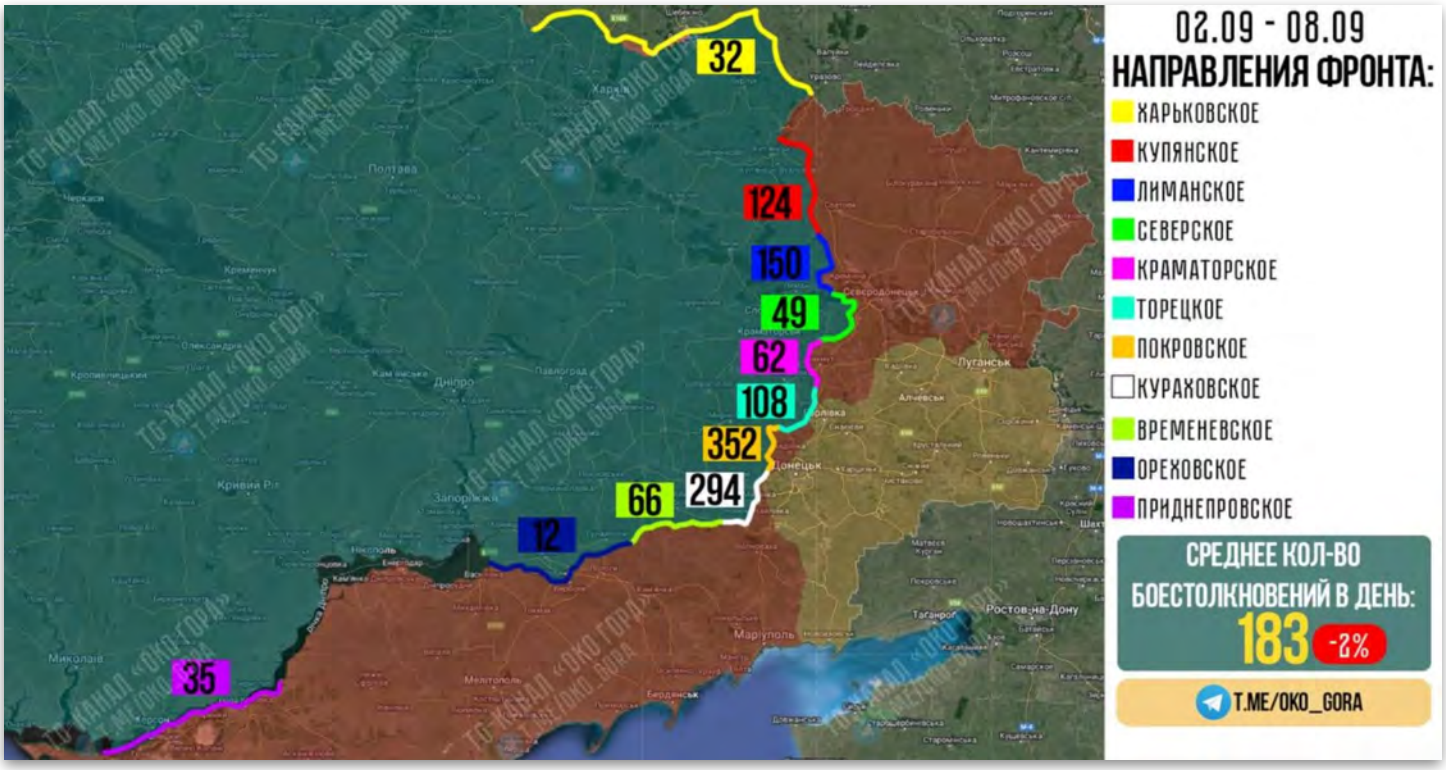
Передові підрозділи ЗСУ відходять поступово, від рубежу до рубежу, ведучі вперті арьєргардні бої в районі Галицинівки та північніше Красногорівки...

Ймовірно, вони спочатку відійдуть на рубіж Желанне Перше - Зоряне, а потім сконцентруються на рубіжі Гірник - Курахівка, вирівнявши лінію фронту.

При цьому, **ключовим фактором для здійсення цього складного та важливого маневра є утримання під контролем ЗСУ селища Гірник...**

Якщо противник зможе його захопити найближчим часом, тоді ситуація "дуже різко" й "дуже кардинально" погіршиться...

2.



Що стосується, власне, ***Покровського напрямку***, де оперують головні сили 2-ї загальновійськової армії (ЗВА) противника, а саме - 27-а мотострілецька дивізія (мсд) у повному складі, 15-а та 30-а окремі мотострілецькі бригади (омсбр) та частина сил 114-ї омсбр... то ситуація тут, не те, щоби стабілізувалася (бо противник продовжує вести тут достатньо інтнсивні атакуючі\штурмові дії й має певне просування)... а, скажімо так - втратила динаміку...

Просування противника тут мінімальні й переважно обмежуються двома ділянками - районом західніше Новогродівки (у бік Лисівки та Сухого Яру) та, власне, самою Гродівкою (а точніше - її південно-східною частиною).

По-суті,

— **ЗСУ тут намагаються скористатися природнім бар'єрним рубежом, який їм надають річки Журавка та Казений Торець...**

На даний момент,

— **найбільш загрозливою у сенсі подальшого просування противника виглядає дирекція Новогродівка - Сухий Яр**, де противник зумів просунутись у бік Лисівка, діючи вздовж річки Солона... це найбільш близька до Покровська відмітка, до якої просунувся противник.

Й хоча, очевидно, що зараз увага командування УВ противника "Центр" переважно прикута до відтинку Селідово - Курахівка, де власне й точаться зараз запеклі бої, сенс яких полягає у спробі противника відрізати наші передові підрозділи східніше рубежу Українськ - Курахівка... однак, власне на Покровському напрямку ситуація виглядає не менш складною... хоча, зовсім не безнадійною.

Справа в тому, що

— **очевидно, провести по відношенню до м.Покровськ "класичну" операцію "на обхід та охоплення", на даний момент, противник не може,**

по двом основним причинам...

1) - Поки тримається м.Селідове, гіпотетичний південний фас цього "охоплення" - під дуже великим запитанням...

2) - Так само, як "теоретично можливий" прорив противника до рубежу Мирноград - Малинівка ("стартовий" для гіпотетичного північного фасу такого роду "обходу") отримає якісь реальні перспективи виключно у разі прориву противника ЗА річки Журавка та Казений Торець, що поки, жодним чином не проглядається...

Тому, що залишається противнику...?

Правильно...

— продовжувати фронтальний ("лобовий") наступ у бік м.Покровськ з південно-східного напрямку, так - як він це робив до нинішнього моменту, вздовж залізниці Авдіївка - Покровськ...

Й ми таке саме вже десь бачили...!? (Це ж вже було...) Вірно...

— те саме відбувалося (й продовжує відбуватися) в районі м.Часів Яр, на Краматорському напрямку... де противник, таким самим чином, "вперся

лобом" у канал "Сіверський Донець - Донбас", не маючи можливості обійти місто, а ні з півночи, а ні з півдня, й був вимушений зупинитися... зумівши ціною напруження всіх своїх сил "відкусити" лише східний квартал міста, але не в змозі форсувати (перейти) сам канал в межах міста...

Так й тут...

— Допоки ЗСУ контролюють Селідове, а також район Шевченко - Чунишине - Дачинске - Новий Труд та утримують позиції по річкам Журавка й Казений Торець, противнику залишається "прогризати" українську оборону у бік Покровська виключно по обом бокам вище вказаної залізниці...

Тобто діяти у порівнянно нешироκій смузі між річками Солоненька та Журавка (це приблизно - до 5-и км), сподіваючись на те, що йому вдасться, в кінці кінців, доповзти до південно-східної та східної околиць Покровська й там "зачепитися"...

Й, судячи зі всього, **російське командування цілком усвідомлює для себе усі принади такого становища.**

Саме тому, воно зараз, так "різко", сильно та відчутно "озаботилось" флангами свого угрупування, яке націлилось на Покровськ.

— Нікому не хочеться у самий відповідальний момент реалізації всього свого плану літньо-осінньої кампанії отримати раптовий та насподіваний "тичок" у бік, на напрямку "головного удару"... нехай, навіть, не дуже потужний, й нехай, навіть, лише з одного флангу.

Це, все одно, для змісту всього плану й його головного елементу буде вкрай відчутно.

— Особливо тоді, коли на його реалізацію, саме до цього моменту, ВЖЕ було витрачено цілу купу (або краще сказати, більшу частину) сил й ресурсів, накопичених з такими складнощами раніше...

Тому,

— основну (головну) спробу, таку собі "пАпИткУ" противника оволодіти Покровськом ми побачимо не прямо зараз (тобто найближчим часом), а трохи пізніше...

Й, на сьогоднішній день, існує дуже висока ймовірність того, що виглядати це буде саме так, як порівнянно нещодавній "штурм" м.Часів Яр... в умовах існування Кліщіївського плацдарму ЗСУ,

зокрема:

1) - Концентрація сил й засобів на порівнянно вузькій ділянці...

2) - Їх "запредельное массирование", із високою тактичною щільністю бойових порядків...

3) - Появою оперативних резервів противника буквально "в останню мить" й їх роззосередженням по всій смузі...

***

№ 3.366

Олексій Кущ: Український бізнес не функціонує, а виживає. Багато підприємств працюють собі у збиток



2024-09-11



Ксенія Лазоренко

Останнім часом українська економіка перебуває в режимі дії надзвичайно жорстких графіків «віялових» відключень електроенергії із-за ракетних обстрілів збоку рф, що ускладнює економічну активність як підприємств на тлі зростання витрат, так і споживачів товарів та послуг.

Як довго український бізнес зможе функціонувати умовах постійного дефіциту електроенергії та чергового підвищення податків, що планується вже незабаром, чого очікувати від майбутнього опалювального сезону та наскільки ефективно нове економічне бронювання від мобілізації працюватиме в українських реаліях, якщо в Раді приймуть відповідний закон – про це та багато іншого ЕН запитали у економіста, експерта аналітичного центру «Об'єднана Україна» Олексія ***Куща***.

***

— Визначною подією цього літа став візит індійського прем'єр-міністра Нарендра Моді до України. Проте, наші двосторонні відносини останні 30 років – це історія втрачених можливостей. Який потенціал розвитку наших економічних відносин Ви бачите сьогодні та чи можна вважати, що Києву вдалося заручитися підтримкою цієї країни на майбутньому Саміті миру?

— Індія – сфера інкогніто для вітчизняної зовнішньо-економічної політики. Тобто територія, яка повністю не розкрита для України у своїй стратегічній перспективі. Я написав декілька статей на цю тему, акцентуючи на тому, що своєрідним «джекпотом» для нас мала б стати угода про зону вільної торгівлі (ЗВТ) з Індією. Ми сконцентрувалися на підписанні подібних угод з країнами, з якими маємо досить невеликі обсяги торгівельних операцій, як от Канада, Великобританія, Ізраїль, в той час як з Індією ніхто навіть і не думав проводити такі переговори. Чому саме ця країна? Тому що серед країн Азії вона стоїть на другому місці за обсягами торгівлі з Україною. І що важливо, на відміну від Китаю, у нас позитивне торгівельне сальдо з Індією, якщо брати довоєнні показники. Хоча сьогодні українська економіка перебуває в гіпертрофованому стані, але до війни ми продавали товарів до цієї країни на 1 млрд. дол. більше, ніж купували. Індія для нас цікава не тільки тим, що була споживачем української аграрної продукції, але, внаслідок історичних зав'язків із Радянським Союзом, мала інтерес до купівлі промислової продукції: обладнання для енергетики, турбін та іншого промислового обладнання українського виробництва. Навіть можна було вести розмови про співробітництво в авіакосмічній галузі, адже в Індії дуже великий парк радянських літаків, в тому числі таких простих як АН – 2. Але, на жаль, усі ці стратегічні перспективи були зіпсовані ще за часів президенства Леоніда Кучми, коли Україна проміняла співробітництво з Індією на один єдиний контракт на поставку танків Харківського танкового заводу ім. Малишева до Пакистану. З тих пір наші відносини на системному рівні були зіпсовані. Ми

так і не використали величезний потенціал цієї країни, який з часом буде лише зростати. У найближчі десять-п’ятнадцять років Індія буде відігравати ту саму роль, що й Китай у 90-ті роки минулого століття, тобто бути драйвером світового економічного зростання. Плюс Індія намагається співпрацювати з ЄС. Йдуть перемовини про ЗВТ, де для України відкриваються унікальні можливості щодо т. зв. «діагональної торговельної акумуляції» з Індією (за аналогією з угодою Пан-Євро-Мед). Тобто індійські товари, наприклад, тканини, що використовуються в пошитті одягу в Україні для продажу в ЄС, вважатимуться в частині локалізації як такі, що вироблені в нашій країні (вимоги щодо локалізації для України встановлено на рівні 30–40% за різними групами товарів).

Що стосується геополітичного аспекту, то Індія зараз дрейфує у бік БРІКС. Перший візит індійського прем’єр-міністра Моді після його обрання на посаду саме до Москви засвідчив цей намір, попри те, що Захід пропонує досить значні інвестиції і технології. Навіть так званий «Шлях спецій» (умовна назва глобального торгівельного маршруту), як альтернативу «Шовкового шляху» з Китаєм, який, до речі, міг би проходити через територію України. Це один із шансів використати нашу геополітичну транзитивність. Та поки що ми цього не робимо. Проте Індія могла б відіграти велику роль у мирному регулюванні війни між Україною та Росією. Тобто для нас рівняння миру буде виглядати наступним чином: «2+2+2». Де перша «двійка» – це Україна та Росія як безпосередні учасники конфлікту, друга – ЄС та США як ключові кластери західної цивілізації і остання – Індія та Китай як ключові гравці Глобального Півдня. Переконаний, що голос Індії безумовно зіграє свою роль у досягненні Україною справедливого миру.

— Через рік із невеликим після введення західними країнами цінової стелі для російської нафти на рівні $60 головна умова для його виконання фактично перестала діяти. Майже вся нафта тепер перевозиться танкерами «тіньового флоту», які користуються західними страховками. Що скажете з цього приводу? Чи є шанси зупинити діяльність «тіньового флоту»?

Ми бачимо підтвердження того факту, що санкції є нейтральними у довгостроковому часовому інтервалі. Вони ефективні на короткий період часу, максимум на середньострокову перспективу. В довгостроковій перспективі їх ефективність суттєво послаблюється, тому що країна, особливо якщо вона є ринковою, адаптується до санкцій. Це називається структурна перебудова економіки. Ми бачимо, що Іран вже майже 50 років живе під санкціями. Звісно, це більші витрати на фінансові транзакції та логістичні операції. Витрати росії зростають, коштів меншає, тому темпи зростання країни в майбутньому будуть не такі високі. Але повністю зупинити російську економіку санкції не можуть. Тим більше, що створюється «тіньовий флот», розробляються морські та сухопутні маршрути, які будуть непідконтрольні

Заходу. Наприклад, коридор «Північ-Південь» з Росії в Азербайджан, через іранські порти в індійські, вздовж берегової смуги Ірану і Пакистану. Другий маршрут, який зараз розробляється, вздовж берегової смуги росії у Беринговій протоці, що належить до китайсько-американської зони контролю. Плюс розробка сухопутних транспортних коридорів, залізниця, трубопровідні маршрути. Візит Путіна в Монголію це про будівництво газопроводу «Сила Сибіру – 2». Також створюється величезний флот атомних криголамів з Китаєм. Якщо порахувати світовий енергетичний баланс за показниками мегатонн умовного нафтового еквіваленту, куди входять всі енергоресурси (нафта, вугілля, уран, природний газ, біопаливо), то Росія генерує енергії приблизно стільки ж, стільки споживає Китай, або ЄС. І для того, щоб витурити росію зі світового енергетичного балансу потрібно залишити без ресурсів одного з цих двох. ЄС може компенсувати дефіцит енергоресурсів за рахунок США, переорієнтації австралійського чи катарського скрапленого газу з азійських ринків на Європу. Але Китай та Індія цього зробити не можуть. Бо це означатиме, що ці країни погодяться на відсутність енергії для свого розвитку. Звичайно, ситуація апріорі не можлива. Тому, на жаль, росія буде залишатися на світовому ринку енергії, продовжувати будувати атомні блоки в інших країнах та продавати енергоносії.

— То що ж Ви порадите робити?

— Тут треба виходити з раціональних перспектив і шукати інші шляхи як цьому протидіяти. Перспективним напрямком може стати введення податку на російський нафтовий слід в товарах для третіх країн. Як ЄС зараз намагається ввести «зелений податок» на вуглецевий слід по відношенню до розвиткових країн і вирахувати цей слід в кінцевих товарах. Так само треба вводити спеціальний податок на російський слід для таких країн як Індія та Китай. Це буде спонукати ці країни поступово диверсифікувати енергетичні поставки і, можливо, з часом відмовитися від російських енергоносіїв. Це більш-менш реалістичний план.

— Українська економіка останнім часом перебуває під надмірним тиском через часті та тривалі відключення електроенергії, спричинені ракетними обстрілами з боку РФ. Це значно ускладнює економічну активність підприємств, що стикаються зі зростанням витрат, та споживачів товарів і послуг. На Вашу думку, як довго вітчизняний бізнес зможе функціонувати в таких умовах?

— Український бізнес останнім часом не функціонує, а виживає в таких умовах. Енергетична бідність і обмеженість – це показник енергоозброєності ВВП, тобто скільки енергії є у доступі для промисловості. І зараз ключовий глобальний фактор конкурентоздатності – це доступність енергії за необхідним обсягом та доступною ціною. Тому в цьому контексті ми бачимо, що промислова інфляція зросла до більше ніж на 30%, в той час як споживча

залишилася на рівні 5%. Тобто існує величенний розрив між промисловою інфляцією і споживчою. Це означає, що фактори виробництва досить стрімко зростають для промисловців, а ціни за якими можна продати товар зростають повільніше через низьку платоспроможність українського населення. Виходить, що виробляти продукцію дорого, а продається вона дешево в порівнянні із собівартістю. Отже багато підприємств працюють собі у збиток. Тому енергоозброєність українського ВВП – це нагальне питання. Проблема в тому, що енергетика – це річ, яку не можна вирішити за місяці. Вона створюється та відновлюється роками, а знищується за лічені дні. Однак це як посадити дерево, цей шлях потрібно пройти. Без цього і під час війни, і після неї розвиток країни постійно буде впиратися в енергетичну стелю зростання.

— Багато простих українців сприймають відключення електроенергії як певну маніпуляцію влади з тим, щоб зменшити негатив від підвищення тарифів. Що скажете з цього приводу?

— Думаю, що **це з розряду конспірологічних теорій змови**.

Звісно, що населення не обізнано в різних проблемах, пов’язаних з виробництвом електроенергії, проблемами її технічного розподілення та перетоку в Європу і назад. Тому досить багато людей цим маніпулюють. Наприклад, вони беруть дані щодо перетікань електроенергії в Європу з України і трактують це як експорт під час відключень. Хоча це технічні перетікання, вони пов’язані з тим, що енергетична системи України не може ізольовано функціонувати, а має балансувати з якоюсь більш потужною системою. Раніше вона балансувала з радянською енергетичною системою, після розпаду Радянського Союзу – з енергетичною системою Білорусі та Росії. За декілька днів до війни Україна підключилася до європейської енергетичної системи і наразі балансує з нею. В деякі моменти виробництво електроенергії може бути більшим за споживання, тоді перетікання йде в Європу. Але треба дивитися сальдовий показник перетікань електроенергії та різницю між цими даними. За сальдовим показником ми імпортуємо електроенергію і нам її не вистачає. Звісно, що є певні маніпуляції під час розподілення електроенергії по областях. Тут вже включається лобізм деяких фінансово-промислових груп. Наприклад, в Дніпропетровській області сконцентрована велика промисловість і є певні маніпуляції пов’язані з лобізмом тих олігархів, які стоять за цими підприємствами. Але в цілому електроенергія дефіцитна і, як будь-який дефіцитний товар, її розподіл буде сприйматися населенням як несправедливий за будь-якої системи. Проте це не виключає того, що є суб’єктивні і лобістські фактори, які треба виявляти та усувати. На мій погляд, саме соціальне забезпечення населення має бути в пріоритеті. Критична інфраструктура і населення мають отримувати електроенергію в першу чергу, а промисловість повинна бути на другому плані. Тож якщо обирати між життям людей і випуском чавуну, то я виступаю за життя людей.

— Які Ваші прогнози щодо майбутнього опалювального сезону?

— Прогнози у нас річ не вдячна. Тому що ми не знаємо, які ще будуть ракетні удари росіян нанесені по Україні та чи будуть вони спрямовані на енергетичну інфраструктуру. Цього ми не знаємо, тому і спрогнозувати відповідно цей показник не можемо. Якщо росія продовжить удари по енергетиці, то ситуація буде вкрай тяжка. Якщо цих ударів не буде, або ж вони будуть не такі масовані, тоді ми зможемо пройти осінь та зиму в режимі опалювального сезону 2022-2023 року.

— На додачу до цих проблем, влада збирається підвищувати податки.

Проте, чому, на Вашу думку, в законопроєкті по збільшенню податків було скасовно підвищений податок на прибуток банків у розмірі 50%?

— Це жахливе рішення, яке було прийняте на засіданні профільного комітету. Воно викликає засудження.

Взагалі в документу було прописано три основні позиції.

1) — Це зростання податків на працю (збільшення військового збору з 1,5 до 5%) та

2) — зростання податків на підприємництво (+1% до єдиного податку з виручки) і

3) — третій блок – підвищений податок на прибуток банків у розмірі 50%, єдина річ, яку в принципі можна було вітати.

Банки зараз в умовах війни отримують надвисокі прибутки. Минулого року ця сума становила більше 80 млрд. грн. За підсумками семи місяців цього року цей показник становить 70 млрд. грн. прибутку.

А отримують вони його за рахунок держави, а конкретніше – завдяки монетарній політиці Нацбанку, на ощадних сертифікатах якого тримаються величезні кошти.

За 2,5 років війни Нацбанк виплатив банкам більше 200 млрд. грн доходу за цими депозитними сертифікатами. Тобто держава фактично дотувала банківську систему за рахунок суспільних грошей, накачавши її надприбутками.

Цьому сприяла політика Нацбанку і політика високих відсоткових ставок за депозитними сертифікатами НБУ.

Нацбанк фактично зробив реальний сектор економіки жебраками, а банки надприбутковими сегментами економіки.

В законопроєкті містився елемент справедливості, що якщо за рахунок держави ці банківські структури отримують надприбутки, то треба хоча б заплатити підвищений податок на прибуток. Але, як бачимо, цю ідею не підтримали в комітеті.

— Наскільки економічно обґрунтованим було рішення про підвищення акцизів на пальне за нинішніх умов?

— Насправді люди, які не обізнані в питаннях мікроекономіки, лінійно сприймають цей податок.

Лінійне сприйняття полягає в тому, що чим вищий акциз, тим вища ціна на пальне. Насправді це не зовсім так, тому що пальне має досить специфічну еластичність ціни за попитом.

Що це означає?

Є товари, попит на які змінюється більш динамічно, ніж рівень ціни.

Наприклад, ціна на гречку чи олію зросла на 5 грн. і люди побігли купувати по 10 пачок гречки і 10 л олії. Тобто тут попит зростає набагато динамічніше, ніж ціна.

А пальне має іншу еластичність.

Ціна на нього може зрости на 5 грн, а попит залишатиметься приблизно на тій самі позначці. Тому що люди як їздили на автомобілях, так і будуть продовжувати це робити. Внаслідок цього енерготрейдери продають паливо за максимально можливою ціною в даний момент часу. Якщо купують за 50 грн, то його і продавати будуть за 50 грн.

Податки в цьому плані не так впливають на саму ціну, як на рівень маржі, тобто прибутку, що отримують паливні трейдери.

Наприклад,

> — останні отримують 10 грн маржі, а за рахунок збільшення податків, вони будуть отримувати 8 грн. цієї маржі. Але ціна не зросте пропорційно, тому що вона і так вже є максимально можливою в даних ринкових умовах.

Ось чому акцизи на пальне завжди високі у всіх країнах.

На початку війни Україна пішла шляхом зменшення акцизів та зменшення ПДВ на пальне.

> — Але це не призвело до суттєвого зменшення ціни, лише до того, що бюджет недоотримав десятки мільярдів прибутку. Ці прибутки просто перекочували в кишені енерготрейдерів.

Коли держава почала підвищувати ПДВ і акцизи, то були апокаліптичні прогнози, що ціна на паливо зросте до космічних, але цього не сталося.

Проте тут теж є певна межа.

1) — Не можна нескінченно збільшувати акцизи на пальне, тому що рано чи пізно це відобразиться на його ціні.

2) — **Ми вже підійшли до цієї «червоної межі», але поки її ще не перетнули.**

— В жовтні – листопаді в Раді планують запровадити економічне бронювання, а також провести ревізію тих, хто вже заброньований. Власне, думки щодо необхідності економічного бронювання дуже різні. Що скажете Ви з цього приводу?

— В питанні ***економічного бронювання*** обрати певну систему, що буде вважатися суспільством справедливою, неможливо.

Як показує досвід, будь-яке рішення сприйматиметься як порушення прав певних соціальних груп.

— Свого часу дозвіл багатим відкупатись від мобілізації навіть спровокував бунт в Нью Йорку. Бідні верстви населення провели масові акції непокори по всій країні.

Нинішнє економічне бронювання в Україні – це рудимент радянської системи, яка абсолютно неадекватна по відношенню до нинішньої ситуації.

Вважаю, що

1) — спочатку треба було б визначити більш чіткі критерії мобілізації, а

2) — не критерії резервування.

Наразі вони максимально широкі:

— до армії потрапляють люди з тяжкими захворюваннями, у 59 років, які жодного дня не слугували в армії…

Негативна ситуація в системі мобілізації призводить до величезної корупційної складової.

— Ми бачимо, що керівники ТЦК вже скупили майже всю елітну нерухомість з огляду на те, скільки грошей у них знаходять під час обшуків.

Будь-яке інше бронювання теж буде або

— за корупційною схемою, або

— Кабмін буде вирішувати кого бронювати, а кого – ні.

— Або ж **економічне бронювання призведе до суттєвої соціальної сегрегації в суспільстві.**

Мені здається, що **ми почали не з того кінця**.

У нас точаться дискусія навколо бронювання, а насправді дискусія мала б бути навколо критеріїв мобілізації.

— Нещодавно Верховна Рада прийняла в цілому законопроєкт Мінфіну, що наближає Україну до повного застосування митного законодавства ЄС (№ 10411). Чи своєчасне дане рішення?

— Митне законодавство з ЄС – це не фактор економічного зростання.

Навпаки,

— це може погіршити економічне зростання через те, що і до війни Україна була країною із слабкою економікою, яка не могла конкурувати в європейськими виробниками.

А уявіть ситуацію, коли Україна буде більш інтегрованою до європейського митного простору. Порівнюючи виробника молочної продукції Польщі та України, уявіть собі рівень конкуренції між ними. Зважаючи на те, що в Польщі виробник спокійно винаймає собі персонал, ніхто його не мобілізує, отримує в достатньому обсязі електроенергію без використання усіляких генераторів, бере кредит в банку під 3-4% на розвиток.

В той час як український виробник працює з перманентними зупинками електроенергії, вимушений витрачати величезні кошти на генератори, а половина фахівців мобілізована, плюс проблеми з логістикою, транспортом, кредити в банках надаються лише під 25-30% і ризик постійного прильоту ракети чи «шахеда».

В таких умовах посилена інтеграція в європейський простір призведе лише до того, що ми втратимо залишки більш-менш складних виробництв, які в нас ще існують.

Починати потрібно не з «пісочних замків», а з простих речей, про які я багато пишу.

1) — Перш за все – це створення моніторингової системи для порівняння статистичних даних торгівельних партнерів України. Перевіряючи статистичну дзеркальну базу польської митниці можна виявити, що вона

відрізняється на мільярд євро від даних української митниці. Відповідно товари, що йдуть з Європи в Україну не обліковуються, не платиться ПДВ при імпорті. Деякий експорт, який потрапляє до Європи обліковується в польській і не обліковується на українській митниці. Наприклад, ЄС показує імпорт деревини з України, в той час як в країні існує мораторій на його експорт з України.

Якщо провести моніторинг, то за кожним митним постом, регіональною митницею, кожним кведом товарів можна виявляти такі розходження і в оперативному режимі усувати їх.

2) — Це, в свою чергу, призведе до надходжень мільярдів гривень до держбюджету.

— Нещодавно Президент Володимир Зеленський провів зустріч із двопартійною та двопалатною делегацією Конгресу США на чолі з *Ліндсі Гремом* в межах 50-го міжнародного форуму «Амброзетті» в Італії. Минулого свого візиту в Україну останній говорив про трильйони доларів українських природних ресурсів, які можна взяти як забезпечення під пакет кредитів США Україні. Проте цього разу він згадав уже саме про трильйон доларів мінеральної сировини в Україні, яка потрібна для західної економіки. Що скажете з цього приводу?

— Я раніше писав, що з 15 трлн доларів наших природних копалин, значна частина розміщена на тимчасово окупованих територіях.

Але є і чинник структури цих ресурсів.

— З 15 трлн дол, 7 трлн – це вугілля, яке американцям і задарма не потрібне.

У колишніх постах я проаналізував структуру нашого природного багатства і написав, що

дійсно цінної для Заходу сировини у нас десь на трильйон:

— літій, титан, графіт, германій, уран, марганцева руда.

І ось цього разу, ***Ліндсі*** говорив уже саме про трильйон доларів мінеральної сировини в Україні, яка потрібна для західної економіки.

Проте **ці ресурси нам потрібні самим**.

Вважаю, що

— західним країнам потрібно продавати вже готову продукцію з цієї сировини, аби вони охочіше вкладали інвестиції та технології в нові підприємства для створення робочих місць в Україні.

Бо

— якщо ми продаватимемо чисту сировину, нам нічого не залишиться ні для розвитку своєї економіки, ні для створення нових робочих місць для українських біженців.

***

№ 3.367

Стратегія США щодо України… Нарешті





2024-09-11

Мік ***Раян***, австралійський військовий аналітик

«Єдиний раз, коли Україна і Захід зможуть серйозно заявити про справжню перемогу, це коли і якщо бойові дії завершаться прийнятним миром. Це означає, що Сполучені Штати та їхні партнери мають

дивитися за обрій поточного поля бою. Вони мусять визначити, якої великої стратегії вони мають дотримуватися, щоб сформувати довгостроковий перебіг війни та її довготривалий результат.»

Ентоні Кордесмен, лютий 2023 р.

Цієї доби з'явилися повідомлення, що адміністрація Байдена нарешті передала до Конгресу США стратегію підтримки України.

Як повідомляє ***Reuters***:

> *«Анонімне джерело в Конгресі повідомило, що довгоочікуваний звіт надійшов законодавцям у понеділок, і вони ще не встигли його переглянути. Два інших джерела, які побажали залишитися неназваними через обговорення засекречених матеріалів, підтвердили, що документ передано Конгресу. Білий дім відмовився надати коментар на запит агенції.»*
>
> https://www.reuters.com/world/us/biden-administration-sends-congress-long-awaited-ukraine-strategy-report-sources-2024–09–09/

Стратегія, яка пов'язана з допомогою США Україні, мала бути подана до Конгресу ще в червні 2024.

З огляду на те, що війна триває вже 31 місяць, брак стратегії насамперед свідчить про вагання та стратегічну нерішучість, які проявили під час війни багато (але не всі) партнери України.

Метою цієї статті є дослідження 1) — поточної стратегії США щодо України, а також того, 2) — як може виглядати нова стратегія, подана цимит днями адміністрацією Байдена, і 3) — чи матиме вона вплив на перебіг війни.

1. ПОТОЧНА СТРАТЕГІЯ США

Чіткої **стратегії США щодо війни в Україні досі немає.**

Навіть після 31 місяця війни адміністрація Байдена все ще

1) — використовує ***кризове управління***, виступи та гасла на кшталт "стільки, скільки буде потрібно",

замість того, щоб

2) — розробити та реалізувати чітку, добре забезпечену ресурсами ***стратегію*** для України.

У своїй новій книзі "Війна за Україну"

https://www.amazon.com.au/War-Ukraine-Strategy-Adaptation-Under-ebook/dp/B0D1VJ732S/ref=sr_1_1

я розглянув це питання.

Основні елементи підходу США з початку війни були такими:

1) **Надання воєнної та економічної допомоги Україні.**
2) **Залучення міжнародної підтримки для надання економічної, гуманітарної та воєнної допомоги.**
3) **Лідерство в розробленні та впровадженні економічних санкцій.**
4) **Уникнення війни між США та Росією.**

Колишній глава Об'єднаного комітету начальників штабів генерал Міллі описав 4 бажані стратегічні результати:

1. "Уникнення кінетичного конфлікту між арміями США та НАТО з Росією".
2. "Стримування війни в межах географічних кордонів України".
3. "Зміцнення та підтримання єдності НАТО".
4. "Забезпечення України засобами для боротьби".

https://www.washingtonpost.com/national-security/interactive/2022/ukraine-road-to-war/?itid=sf_world_ukraine-russia_russia-gamble_p002_f001

Те, що чіткої стратегії США щодо України геть немає – навряд чи є чимось новим.

Кілька організацій пропонували стратегії для підходу США до війни.

1) — У травні цього року ***Центр стратегічних і міжнародних досліджень*** запропонував план перемоги в Україні, що охоплює п'ять стратегічних ініціатив.

https://www.csis.org/analysis/victory-ukraine-starts-addressing-five-strategic-problems

2) — Ще один зусиллям була спільна ***доповідь Комітету в закордонних справах Палати представників, Комітету з питань збройних сил Палати представників і Постійного спеціального комітету з розвідки Палати представників***, яка пропонувала План перемоги в Україні.

https://foreignaffairs.house.gov/wp-content/uploads/2023/11/Proposed-Plan-for-Victory-in-Ukraine.pdf

Зокрема, у доповіді було рекомендовано:

- Шлях до перемоги для України вимагатиме

  (1) надання Україні критично важливої зброї зі швидкістю, що відповідає актуальності ситуації,

  (2) посилення санкцій проти режиму Путіна та

  (3) передавання заморожених російських суверенних активів Україні.

Згодом прагнення (без супровідної стратегії) адміністрації Байдена, здається, змінилися.

Спочатку підтримуючи витіснення Росії з України, результати українського контрнаступу 2023 року, мабуть, **змусили адміністрацію Байдена змінити фокус із тотальної перемоги на таку, де Україна "краще підготовлена до переговорів".**

https://www.politico.com/news/magazine/2023/12/27/biden-endgame-ukraine-00133211

2. ЯКОЮ МОЖЕ БУТИ СТРАТЕГІЯ США ЩОДО УКРАЇНИ?

НОВА НАДІЯ: СТРАТЕГІЯ, ПОДАНА ДО КОНГРЕСУ

Повідомлення про подання стратегії США до Конгресу надходять на тлі того, як Іран посилює підтримку Росії через надання балістичних ракет Faith 360.

https://www.nbcnews.com/investigations/us-says-iran-sending-ballistic-missiles-russia-dramatic-escalation-rcna170414

https://en.wikipedia.org/wiki/Fath_360

Навряд чи передавання цих ракет супроводжуватиметься якимись обмеженнями їхнього використання. Вони, однак, дадуть Росії змогу посилити атаки на українські війська в Курській області, а також на цивільні об'єкти в межах приблизно 100 км від російського кордону.

Упродовж останніх кількох тижнів український президент також обговорював український План перемоги, який має бути представлений президенту Байдену та іншим українським прихильникам цього місяця. Я досліджував цей План перемоги та необхідність чіткої теорії перемоги в Україні в нещодавній статті.

https://mickryan.substack.com/p/ukraines-victory-plan

Збіг ***стратегій США*** та ***українського Плану перемоги*** чи їхня розбіжність

— буде ключовим чинником, який визначить, чи буде нова стратегія США ефективною.

Нова стратегія США, хоча й наразі є засекреченою, ймовірно, не залишиться такою надовго.

Її подали до Конгресу США у Вашингтоні. Важко уявити, що цю стратегію можна буде зберігати в секреті надто довго.

1) — Що може бути головною метою цієї стратегії та її основними компонентами? 2) — У чому її суть? 3) — Що є метою цієї стратегії та її основними напрямами подальших дій?

Найважливішим елементом стратегії буде ***мета підтримки***, яку окреслює документ.

Вона має містити чітке бачення ***результату або кінцевого стану***, якого США прагнуть досягти у війні, **ґрунтуючись на реалістичній оцінці**

— 1) — спроможностей України та Росії та 2) — поточної ситуації на війні.

Стратегія має чітко вказувати, що

— ***інтереси Америки*** як у Європі, так і в Тихоокеанському регіоні залежать від війни в Україні;

вона

— мусить надавати вагому мету для підтримки України, яка гарантує безпеку в Європі, стримує агресію в Тихоокеанському регіоні та запевнить європейських та азійських союзників, що США й далі надійним та послідовним союзником і безпековим партнером.

Щодо чіткої кінцевої мети, стратегія може спиратися на наявні заяви американських високопосадовців щодо України, наприклад, на вислови президента США 2022 року.

— Байден написав у статті для New York Times у травні 2022 року про Україну: **"Мета Америки є простою: ми хочемо бачити демократичну, незалежну, суверенну та квітучу Україну, яка має засоби для стримування та захисту від подальшої агресії"**.

Однак **чіткої кінцевої мети недостатньо.**

3. Які *стратегічні завдання* можуть знадобитися для її досягнення?

Як я писав упродовж останнього року, **"захист України" є недостатнім.**

1)

Нова стратегія США, якщо вона має мати якийсь вплив, має змінитися на "поразку Росії в Україні" як ключову мету.

> Це є чіткою метою, яка вплине на мислення в Європі, а також передасть Путіну повідомлення, що йому не дадуть змогу "перечекати" Захід.

Ця мета – перемогти Росію, щоб Україна перемогла – також має визначити обсяг та швидкість підтримки України з боку США та інших.

2)

Іншою метою має бути підтримання міжнародної коаліції, яка підтримує Україну.

> Ця коаліція надає величезну підтримку Україні в різних воєнних та економічних ініціативах, і її потрібно підтримувати, якщо не збільшувати розмір та швидкість доставлення.

3)

Третьою метою має бути інвестування в оборонну промисловість для прискорення підтримки України, відновлення військових запасів США та стримування китайських авантюр.

> Арсенал авторитарних країн зміг забезпечити Росії постійний потік зброї та боєприпасів для війни. Це має бути вирішено завдяки збільшенню виробництва оборонної продукції в США та їхніми союзниками, а також додаткових санкцій та прихованих дій для втручання у виробництво оборонної продукції в Росії та недружніх країнах.

4)

Четвертою метою буде збільшення дипломатичної підтримки України з боку міжнародної спільноти та зменшення мовчазної підтримки Росії з боку "нейтральних" країн

> — через закупівлю дешевої енергії або відмову від підтримки Україні в ООН. Із цим пов'язані також зусилля щодо протидії російській дезінформації та її поширенню країнами, такими як Китай.

Ці цілі підтримуватимуть "*перемогу у війні*".

Але стратегія США також має передбачати та підтримувати "*перемогу в мирі*" для України.

Цілі "перемоги в мирі" включатимуть

> — 1) — гарантії безпеки для України (включно з підтримкою її вступу до НАТО та двосторонніми угодами), 2) — підтримку ***реконструкції в Україні*** та 3) — підтримку в переслідуванні російських військових злочинців. Сукупно це, ймовірно, буде багаторічним завданням.

Жоден з елементів цієї запропонованої стратегії не є простим, дешевим або швидким. Але стратегія створюється не для цього. США мусять перейти від політики та заяв, що надають миттєве задоволення, до стратегії, яка підкріплює теорію перемоги України, гарантує її довгострокову безпеку – і надає впевненість іншим союзникам США щодо спроможності та надійності США в Європі та інших частинах світу.

4. ВПЛИВ НА ВІЙНУ

Вплив нової стратегії США буде залежати від кількох чинників.

1)

Перший і найбільш очевидний полягає в тому, що адміністрації Байдена залишилося всього кілька місяців.

> Навіть якщо адміністрація Гарріс присягне на початку 2025 року, ймовірно, будуть певні відмінності в підході до війни в Україні. Гарріс явно підтримує Україну, що вона підкреслила під час президентських дебатів сьогодні. Якщо Трамп переможе в листопаді, стратегія адміністрації Байдена матиме дуже обмежений вплив, оскільки, ймовірно, її буде "скасовано" в січні 2025 року.

2)

Другий чинник, який визначить, чи вплине стратегія США на перебіг війни, це її курс: чи буде вона більш амбітною, чи ні.

> Якщо стратегія буде такою ж, як і всі ці 31 місяці, її вплив буде обмеженим. Однак якщо адміністрація США прийме сміливіший погляд на війну, зокрема націлиться на поразку Росії в Україні, це змінить мислення в Києві, Москві та Брюсселі. Це було б бажаним, але навряд чи варто очікувати на такий результат.

3)

Третім чинником, як я вже згадував на початку статті, є те, наскільки стратегія Байдена щодо війни погоджена з українським Планом перемоги.

> https://www.pravda.com.ua/eng/news/2024/09/8/7474037/

Те, що стратегія США та український План перемоги обговорюються або оголошуються в один місяць, навряд чи є випадковістю. Однак це не означає, що їх було синхронізовано.

Але певний рівень синхронізації буде важливим, якщо нова стратегія США матиме реальний вплив на хід війни.

4)

Авторитари́зм (лат. *autoritas* — повна влада) — режим правління, за якого всю чи більшу частину влади зосереджено в руках однієї особи чи групи осіб. Роль представницьких органів влади зведено нанівець або занижено. Характерною рисою є зведення нанівець місцевого самоврядування, застосування репресій і терору. Крайня форма авторитаризму — тоталітаризм.

Авторитаризм, як форма політичної влади часто поєднується з автократією (Форма ставлення до влади) і диктатурою (Форма здійснення влади), хоча це не обов'язково. Наприклад, будь-яка революція, в тому числі демократична, буде проявом авторитаризму (оскільки революція відбувається тоді, коли наявна правова система не може впоратися з поточною ситуацією, а іншої правової системи поки не існує; революція повністю ламає наявну правову систему і, перебуваючи, таким чином, у правовому вакуумі, авторитарно оголошує себе носієм влади).

Останнім чинником, який може визначити, наскільки впливовою буде ця стратегія, є її зв'язок із політикою США щодо *протистояння авторитаризму*.

Хоча Росія становить велику загрозу для своїх європейських сусідів (а також для своїх азійських сусідів), **вона є однією із чотирьох авторитарних держав, які тепер працюють над спільною метою**: зниженням впливу, безпеки та процвітання США та Заходу загалом.

Стратегія США щодо України має підтримувати та бути частиною цього ширшого, довгострокового протистояння з "Великою четвіркою" авторитарних країн.

Ознаки авторитарного суспільства

- автократизм або невелике число носіїв влади (диктатор, військова диктатура, олігархічна група);
- непідконтрольність влади народу, звужені або зведені нанівець дії принципів виборності державних органів і посадових осіб, підзвітність їх населенню;
- ігнорується принцип поділу влади, глава держави, виконавча влада домінують, роль представницьких органів обмежена;
- монополізація влади і політики, недопущення реальної політичної опозиції і конкуренції (іноді відсутність різноманітних політичних інститутів може бути наслідком незрілості громадянського суспільства, чи недовіри партіям з боку населення);
- Контроль над суспільством, втручання або обмежене втручання у позаполітичні сфери, насамперед у економіку;
- як методи державного управління домінують командні, адміністративні, в той же час відсутній терор, практично не застосовуються масові репресії;
- права і свободи особистості головним чином проголошуються, але реально не забезпечуються (насамперед, у політичній сфері);
- особистість позбавлена гарантій безпеки у взаєминах з владою;

- силові структури суспільству практично непідконтрольні і використовуються частково у політичних цілях.
- одним з поширених явищ в рамках авторитарних і тоталітарних систем є практика імітації виборів. Імітація виборів являє собою проведення агітаційно-пропагандистського заходу з усіма формальними атрибутами виборів (пряме і таємне голосування, передвиборча боротьба, наявність альтернативних кандидатів і т. д.) при повній відсутності навіть найменшої можливості приходу до влади представників опозиції.)
- При цьому відсутність якої-небудь ознаки не знімає з режиму клеймо авторитарності, так само як і за однією ознакою не можна судити про авторитарний характер режиму. З цієї причини часто питання про політичний режим в країні є спірним. Немає єдиних критеріїв авторитаризму.
- Авторитарний режим — це «компроміс» між тоталітаризмом і демократією, він є перехідним від Т. до Д., так само як від Д. до Т. Авторитарний режим близький до тоталітарного за політичною ознакою, а до демократії — з економічного, тобто люди, не маючи політичних прав, мають всю повноту економічних прав.

5. ЧИ ЦЯ СТРАТЕГІЯ Є СТРАТЕГІЄЮ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ ПЕРЕМОГТИ?

Час покаже, чи змінить нова стратегія США мислення про підтримку України – у Конгресі та серед громадян США

– чи вона лише прокладе курс для подовження того ж самого, що було з початку війни.

Вона може стати важливим документом, який встановить іншу та більш сміливу політику підтримки України з боку США.

Як альтернатива,

— вона може бути лише ще одним тим, що ми бачили та чули від адміністрації Байдена впродовж останніх 31 місяців, і тихо "померти" на початку 2025 року.

Але, як тільки вона просочиться, що майже напевно станеться, багато хто буде стежити за нею в надії отримати відповідь на ключове питання, яке *залишається незрозумілим на тепер*:

— **чи дійсно США хочуть, щоб Україна перемогла?**

***

№ 3.368

Александр Карпец 2024-09-13
1 ч. ·

Очередной "план Трампа по Украине" случае избрания озвучил кандидат в вице-президенты Вэнс

1.

Подписывайтесь на тг-канал: https://t.me/alexkarpets

"План Трампа" как две капли воды похож на "план Си": заморозка по нынешней линии фронта и отказ Украины от вступления в НАТО.

Правда, с добавлением о некоей "сильно укрепленной демилитаризованной зоны, чтобы русские не вторглись снова".

Украина сохранит суверенитет, но обязуется соблюдать нейтралитет, а Германия и другие европейские страны возьмут на себя восстановление Украины.

По словам Вэнса, окончания войны хотят Россия, Украина и Европа, которая недофинансировала эту войну, зато американские налогоплательщики были щедры.

2.

Словом, типичная говорильня "а ля Мюнхен". Москва окончания войны не особо хочет, она выставит условия полного разоружения Украины и аннексии минимум 4 областей. Москву никто ни в чем не ограничивает, через пару лет она окончательно прикончит остатки Украины, пока на Западе будут торговаться, кто больше заплатил, боясь эскалации.



Рис1

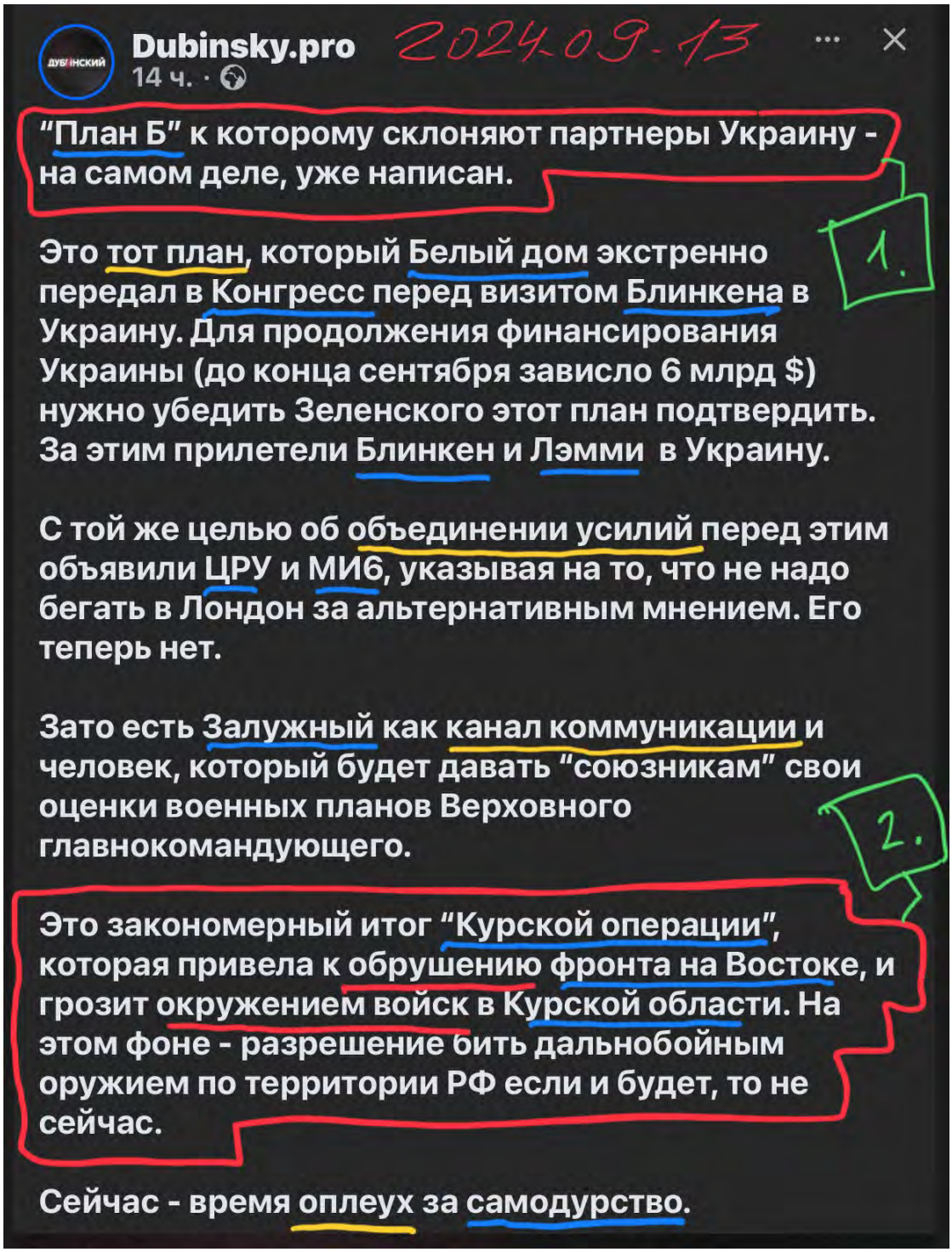


Рис2

***

№ 3.369

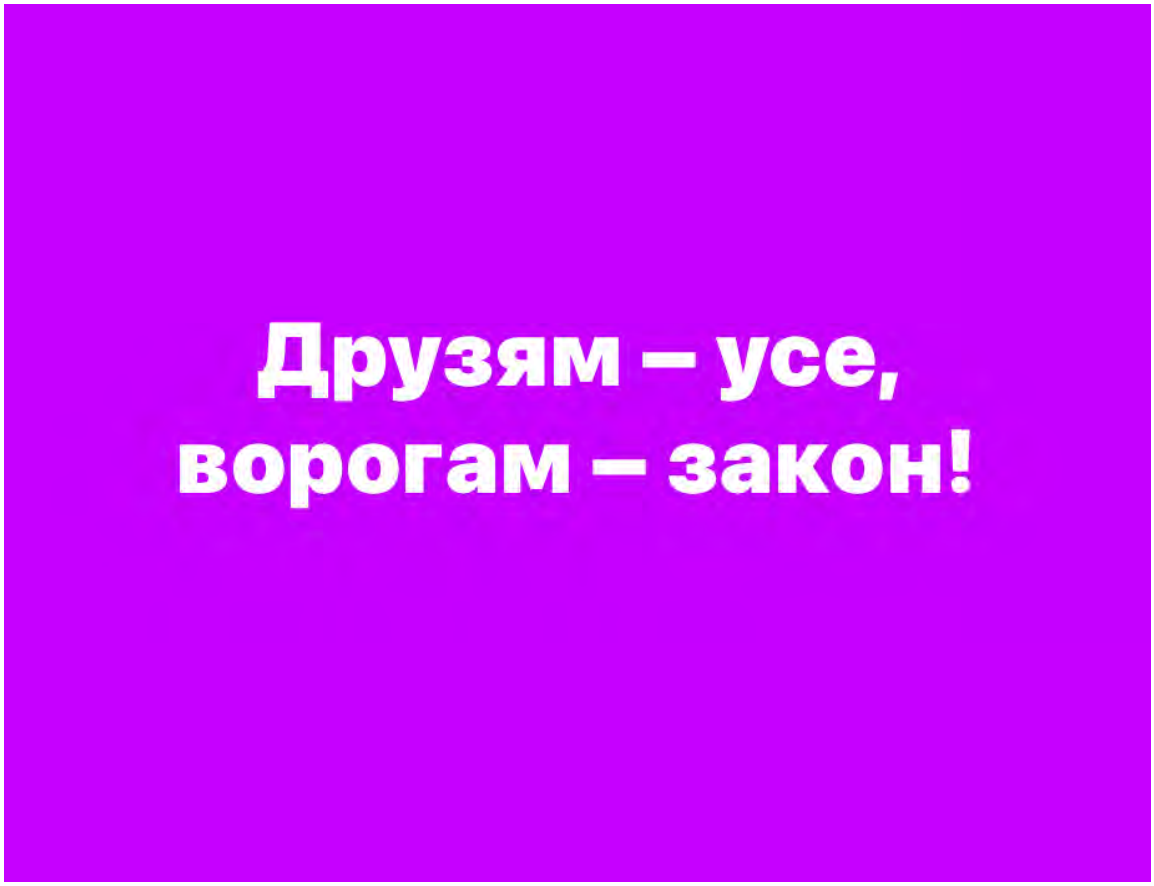


Рис1

Голова Служби безпеки України Василь Малюк відсторонив керівника Департаменту контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки Іллю Вітюка від виконання посадових обов'язків на час перевірки обставин, оприлюднених журналістами "Слідство-інфо".

"На час проведення перевірки обставин, оприлюднених журналістами "Слідство-інфо", голова Служби Василь Малюк відсторонив керівника Департаменту контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки (ДКІБ) Вітюка від виконання посадових обов'язків", - повідомили агентству "Інтерфакс-Україна" в пресслужбі СБУ у вівторок.

У пресслужбі уточнили, що за рішенням голови СБУ Вітюк на час проведення перевірок проходитиме службу в бойовому підрозділі ДКІБ, який виконує оборонні завдання і знищує ворога та його техніку безпосередньо на фронті спільно з ЦСО "А".

"Наразі він відряджений до цього підрозділу і сьогодні виїхав у район виконання бойових завдань", - повідомили у пресслужбі.

2024-04-09

Рис2

Anna Kyrii 2024-09-13
12 мин. ·

Дивіться де у нас пан Ілля Вітюк вигулькнув!
Весь такий красівий в мілітаристичній вишиванці

Це ж наш головний кіберборець країни з новою квартирою на Печерську за півтора мільйони доларів.

1.

Той самий, шо потер свою декларацію в день публікації розслідування про нього Слідство.Інфо

Той що причетний до залякування журналіста повісткою в супермаркеті.

Той, що організував тиск на Національна Спілка Архітекторів України - НСАУ

Той, що фільмував розстріли на Майдані з боку Беркуту і потім приховав відео.

Той самий, якого Президент звільнив з посади начальника Департаменту кібербезпеки СБУ після скандалу.

Той самий, про якого відзвітували, що відправили на фронт.

2.

А тепер він по форумах у вишиванках ходить.
Форумах під егідою Генеральний штаб ЗСУ / General Staff of the Armed Forces of Ukraine
А мав би ходити на допити і брати участь в слідчих діях.

Одні люди не соромляться його запрошувати, інші - з ним фотографуватися.

Панове, ми так ані інститут репутації не побудуємо, ані правову державу

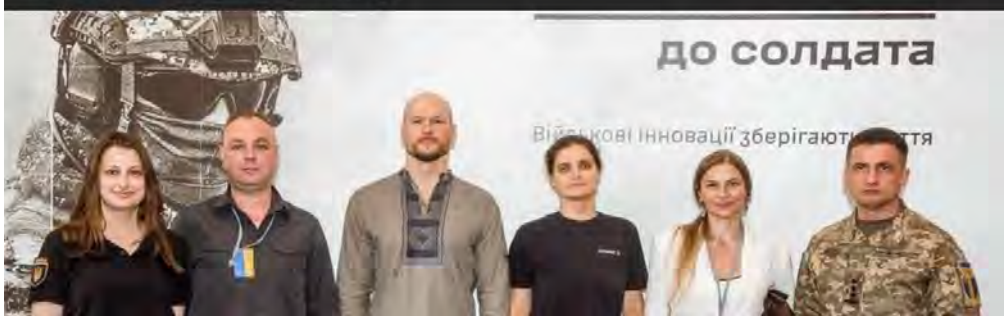


Рис3

***

№ 3.370

Демография - это прежде всего математика. Достаточно простая математическая модель



Зеленський під час спілкування зі студентами Сумського державного університету

Президент Володимир Зеленський вважає, що після війни в Україні буде бум народжуваності. Глава держави при цьому наголосив на необхідності наявності систем протиповітряної оборони, а також укриттів у школах і дитячих садках. За його словами, це також впливає на народжуваність.

Про це він сказав під час зустрічі зі студентами Сумського державного університету 27 березня. За його словами, після перемоги українці повернуться додому, сповнені віри в завтрашній день і в майбутнє України.

> *"Я думаю, що найбільший стимул - це безпека. І потрібно не тільки фінансово стимулювати. Я розумію, що закінчиться війна - буде бум. Я в цьому впевнений, будуть люди повертатися, будуть упевнені в завтрашньому дні, упевнені в майбутньому й Україні", - зазначив президент.*

Також він наголосив, що в усіх школах і дитячих садках необхідні укриття, а також зазначив важливу роль систем протиповітряної оборони. За його словами, це також впливає на народжуваність.

2024-09-13

Куц

Она не переносит эмоций и субъективщину.

Например,

> **«после войны в Украине будет бум рождаемости, как всегда бывает после войн».**

С каких бум, после каких войн?

> — Сильный бум произошел в странах бывшей Югославии после войны?

Модели Второй мировой явно не вписываются в реалии сегодняшнего дня по одной простой причине

> **1) - разные демографические переходы тогда и сейчас.**

Тогда

> **2) — после войны рост рождаемости и снижение смертности, рост продолжительности жизни.**

Сейчас резкое 1) — снижение рождаемости и 2) — сокращение продолжительности жизни.

> **1) — Коэффициент фертильности в Украине 0.8, какой там бум.**
>
> **2) — Украина на первом месте в мире по смертости - 18 человек в год на 1000 жителей.**
>
> **3) — И Украина на последнем месте по рождаемости - 6 человек на 1000 жителей в год.**

Нация - живой организм, длящийся в пространстве и времени.

Способность нации заполнять свое жизненное пространство и длится во времени - опоеделяют ее *клиодинамику* (историческую динамику).

И эта динамика у нас критически замедляется.

Что это означает в абсолютных цифрах?

> 1) — Ежегодно отрицательный естественный прирост населения составляет 12 человек на 1000 жителей.

То есть,

> 2) — на миллион жителей - 12 000 минус.
>
> 2) — На 30 млн - минус 360 тыс в год.

Каждый год - минус такой город как Житомир.

Десять лет - минус 3,6 млн, хотя так линейно считать и нельзя.

Но **в целом, это и есть национальная катастрофа**.

Демографический хвост войны **теперь с нами до конца века.**

И **эту катастрофу можно**

лишь 1) — смягчить, но уже 2) — невозможно устранить.

Нация не рождает детей и умирает, не успев состариться.

Выход понятен…

1) — *Завершение войны* (сразу для зрадофилов - речь о самом факте завершения войны, а не о формате ее прекращения, что не является предметом данного поста).

2) — *Материнский капитал*. Репатриация населения на положительных стимулах. Позитивный сценарий будущего.

3) — И суверенная социальная и демографическая *политика*.

Потому что уже

1) — сейчас по грантовой активности я вижу попытки обосновать необходимость "привлечения в Украину 300 тыс мигрантов из Азии и Африки".

Что в реальности означает лишь

2) — ***разгрузку ЕС*** в контексте критических потоков мигрантов в Европу.

Простыми словами, кто будет у нас управлять миграционными потоками:

— мы сами или извне.

Дадут нам это делать самостоятельно или нет.

Так как,

— на фоне обезлюдившей Украины у европейцев всегда будет искус заплатить нашим элитам 3 млрд евро за размещение в Украине, например, 3 млн мигрантов из Азии и Африки в течение 10 лет.

О рисках подобных экспериментов на фоне сокращения численности украинцев, надеюсь, не стоит подробно писать…

***

№ 3.371

Трохи про так звану "реформу митниці", яку просувають під виглядом "вимоги Євросоюзу". Мова про законопроект 6490-д авторства Данила Гетманцева, Ярослава Железняка, тощо



2024-09-13

Лямец

Головним розповсюджувачем наративу щодо цієї "реформи" виступає нардеп ***Железняк***. Він присвятив законопроекту 6490-д вже десятки повідомлень. Довгий час законопроект, внесений ще навесні 2023 року, довго вважався мертвонародженим. Але зусилля таки далися взнаки, і ось проект начебто дістали з праху, наче орків у "Володарі перстнів", та штовхають до великої зали парламенту.

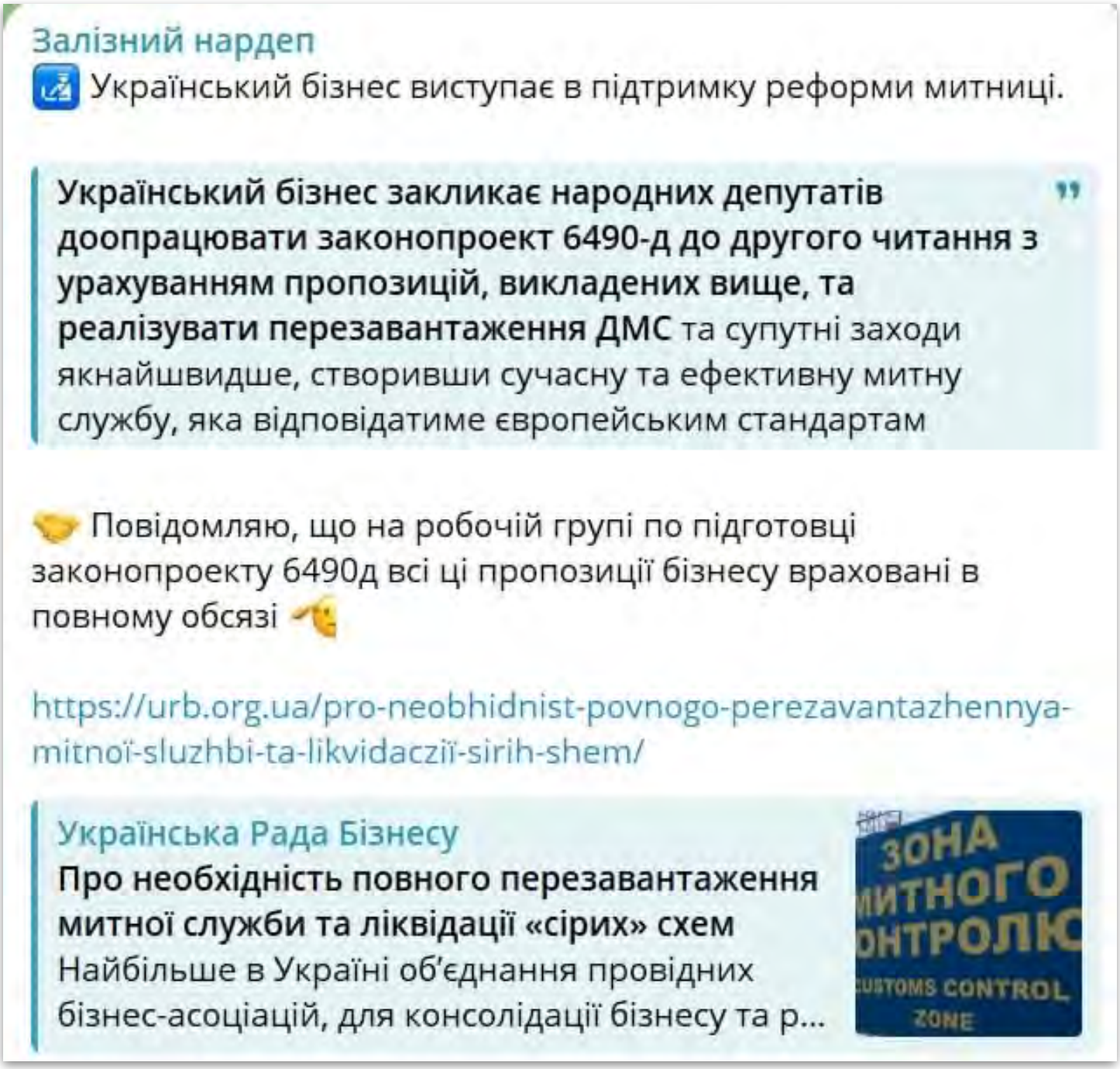
У чому тут справа? На поверхні, пан ***Залізняк*** лобіює традиційну історію з так званою атестацією. Йдеться про конкурсну комісію за участі міжнародних

експертів, яка фільтруватиме працівників митниці. Цей проект є цілком можливим, бо його вже провертали кілька разів на прикладі Верховного Суду та прокуратури.

Сам по собі, проект рідкісний непотріб - він не працює як заявлено. Корупція та телефонне право як були (дивіться кейс судді Князева), так і залишаються.

Але ці пункти були лише для піплу

- він має розвішувати на вухах нудлз про реформаторів, що лупають скелю корупції.

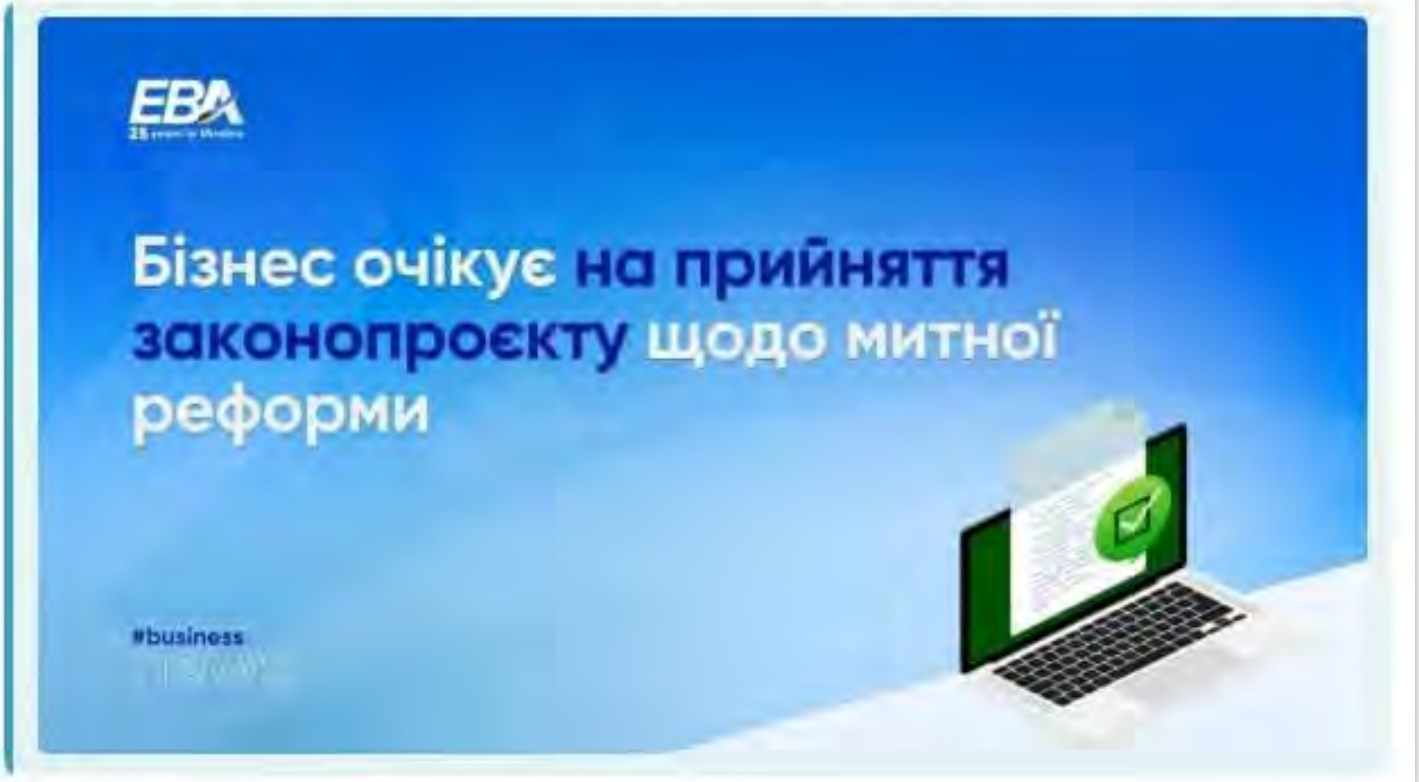


Насправді переатестація - це технологія, яку використовує одна з політичних сил.

Залізний нардеп
Forwarded from EBAUkraine
Європейська Бізнес Асоціація вдячна Комітету ВРУ з питань фінансів, податкової та митної політики за **схвалення законопроєкту №6490-д до другого читання, який вносить зміни до Митного кодексу України.**

Бізнес очікує, що ці нововведення сприятимуть підвищенню ефективності митних органів, забезпечать стабільність у їх роботі, а також створять міцну основу для зниження рівня корупційних проявів та тиску на бізнес. Деталі: https://eba.com.ua/ml58

Окремо, Асоціація висловлює щиру вдячність **Ярославу Железняку** за постійний діалог з бізнесом та підтримку ініціатив, які сприяють прозорості та ефективності роботи митних органів.



За допомогою цієї технології вона може звільнити чужих людей та призначити лояльних до себе.

А у цьому конкретному випадку - ще й збити ***Мінфін***, який наразі "формує державну політику у сфері митниці", а насправді контролює частину тіньових потоків та заважає заробляти іншим.

Ну а що у операції беруть участь іноземці, які водночас виділяють під це гранти, - це елемент гри.

Піар-ефект - величезний, ще й допомагає виправдати численні західні гранти, які спожили лобісти в ЄС та Україні.

Проте насправді "реформа митниці" переслідує дві інші мети.

1)

Перша мета - це збити Мінфін та перерозподілити вплив на митницю на користь інших людей.

2)

Друга мета - це так звана "цифровізація митниці".

> З тексту законопроекту 6490-д це геть не витікає, і це дуже важливо. Бо якщо ви не знаєте, то ніколи не здогадаєтеся. Далі саме про це.

Цей етап розпочнеться після того, як нова комісія зіб'є монополію Мінфіну та призначить своїх кадрів на відповідальні посади.

Далі почнеться реалізація проекту, який вже багато років просуває група грантоїдів на чолі з Максом ***Нефьодовим***.

Як ви розумієте, у підходах людей існує певна повторюваність.

Щодо Нефьодова, він усюди намагається створити "Прозорро". Треба віддати йому належне, Нефьодов на диво успішно реалізував ідею перевести закупівлі у електронний формат, вперше висловлену покійним Василем ***Джарти***. Він сам запам'ятався просуванням проекту "Прозорро" та численними "економіями", яких насправді існували лише в уяві.

Система дала так званий ефект win-win.

> 1) — З одного боку, це зручно. Тисячі людей припинили бігати з папірцями, та стали брати участь у закупівлях електронно.
>
> 2) — З іншого боку, остаточно вбили Тендерну палату в її численних реінкарнаціях - корупційну надбудову часів чистих рук, які нічого не крали.

Що правда,

> 3) — корупцію у закупівлях "Прозорро" не вбило (як обіцяли Нефьодов та грантоїди).

Натомість численні "антикорупціонери" тепер можуть споживати гранти, роздивляючись закупівлі у тісних офісах.

Тобто, **закупівлі перетворилися на *інфотейнмент*** - своєрідне задоволення, яку ти отримуєш, читаючи срачі у медіа.

Вже за Зеленського, Нефьодов встиг протягом п'яти місяців очолювати Митницю. Був доволі безпорадним. Нічим особливим, окрім постів у соцмережах про рішуче "перезавантаження", не запам'ятався. Проте, мабуть, саме тоді від розгледів величезну можливість - взяти на аутсорс IT-систему митниці. Відтоді просуває цю ідею.

Що таке "Прозорро", окрім байок про економію та боротьбу з корупцією?

Це бізнес.

> 1) — Ти можеш заробляти на розробці системи, стягуючи під це гранти.
>
> 2) — Ти можеш заробляти на авторських правах, як то роблять у Мін'юсті, який платять роялті приватним особам за використання власної системи.

Нарешті,

> 3) — ти можеш заробляти з майданчиків. Адже "Прозорро" - це центральний сервіс, до якого приєднані посередники. Ти не можеш просто так ввести свої дані до системи закупівель. Ти мусиш обрати майданчик, який надасть тобі послуги з проведення тендеру або участі у ньому. А головне, що більший за обсягами тендер, тим більша плата.

Тож є сенс створити власну систему, яка прийматиме митні декларації.

> — Розробити софт за гранти, а потім брати гроші за використання системи (а може, і завести власний майданчик).

Уявіть собі оберти.

> **— Якщо скласти десь 5 мільйонів декларацій на рік, а з кожної зібрати по 500 грн, то отримаємо оберти 2,5 млрд грн на рік.**

Гроші невеликі, олігархом не станеш, але вони відчутні та постійні.

> Можна стригти бабло роками та десятиліттями. Один раз встановивши софт у такій складній сфері, як Митниця, тебе вже ніхто і ніколи звідти не виб'є. Вічний бізнес, можна до кінця життя носити яскраві шкарпетки та розповідати про боротьбу з корупцією.

Отже, з точки зору умовного Нефьодова, є багато приводів заробити.

Що потрібно, аби втілити цю мрію?

1)

По-перше, виставити реформу митниці як «вимогу Євросоюзу, МВФ та інших міжнародників».

> — Це давній улюблений спосіб проштовхнути свої хотєлкі. Ще у часи Кучми українські чиновники навчилися прописувати у міжнародних договорах потрібні собі пунктікі. А потім - тикати пальцями у МВФ чи ЄС, та пояснювати, що нам не нададуть черговий транш фінансування/макродопомоги/тощо, якщо ми не виконаємо "маяки".

Наприклад,

> — свого часу керівництво Мінфіну і Митниці започаткували експеримент щодо вивчення "доброчесності митників" при їх переведенні з митниць ДФС до митниць ДМСУ, я подали його як ініціативу іноземних партнерів.

Міжнародникам, власне, ці ігри байдуже. Умовно, вони ставлять завдання збільшити надходження до бюджету, а вже українські чиновники пишуть, що для цього треба реформувати управління митницею.

2)

По-друге, підкріпити це висновками «начебто незалежних досліджень», виконаних за грантові гроші.

> Тут вбиваються два зайці водночас - і лобіюють, і гроші з грантів розпилюють. Саме тому існують численні грантові проекти та так звані "офіси реформ" при кожному державному органі України. Вони проводять дослідження та моніторинги, пропонують дикі експерименти та розмірковують про корумпованих українців.

Нефьодов, формально займаючи посаду депутата Київради від "Голосу", скромно підзаробляв, реалізуючи грантовий проект Європейського Союзу «ACCORD: Підзвітність та нарощування спроможностей для контролю та розбудови реформи митної служби» (вартість гранту - **1,3 млн. євро**, початок виконання - грудень 2023). Виконавцями були громадська організація "Технологія прогресу" спільно з ГО "Інститут аналітики та адвокації". **Головна ідея проекту навіть не у засвоєнні гранту, а у гучному проштовхуванні власних хотєлок під виглядом "вимог Євросоюзу".**

Головні шляхи адаптації України до вимог ЄС митці побачили у двох напрямках - ІТ та антикорупційній діяльності.

Звісно, що грантовий проект розкритикував стратегічний план розвитку ІТ Держмитслужби.

Ця критика, ймовірно, виникла у зв'язку з наявністю зарезервованих коштів у розмірі 5 млн євро на залучення зовнішніх розробників ІТ-систем в рамках проекту EU4PFM.

З подачі "реформаторів", представники Єврокомісії вже вголос кажуть, що найкращій європейський досвід - це зовнішня розробка ІТ систем.

Зверніть увагу на важливий момент.

Ніхто не ставить під сумнів саму цифровізацію митниці. Це дійсно потрібно.

Нефьодов та компанія вимагають, аби Митниця НЕ САМА розробляла цифрові рішення, а віддала їх на аутсорс.

> Тобто, Нефьодову, прихованому за численними вивісками з ГО, грантів та міжнародних партнерів.

3)

По-третє, задля втілення плану треба позбутися Мінфіну, який стоїть пробкою на шляху рішучих реформ.

> Бо потрібні інші люди, які нарешті благословлять "цифровізацію". Зверніть увагу, що депутат ***Залізняк*** жорстко критикує Митницю, але жодного поганого слова не каже у бік Податкової. Чому?
>
> За словами моїх джерел, бо ***Податкову*** контролює пан ***Гетманцев***, і це його поле сили.
>
> А от ***Митницю*** контролюють ***Мінфін*** та ***силовики*** (зокрема, СБУ).

Отже, тіньові доходи отримують інші люди.

> Звідси нищівна критика та заклики до реформ.

Заради справедливості, ***Марченко*** та ***СБУ*** дійсно розплодили корупцію.

Але це ще не каже, що за нових керівників корупція зникне. Просто зміняться ті, хто з неї заробляє.

4)

По-четверте, приховати свої наміри за розмовами про реформу, покращення, корупцію, зміцнення, розбудову та лупання скелі.

> З публічної риторики Нефьодова та Залізняка ви не почуєте ані слова про аутсорс ІТ митниці. Це закрита тема.

До речі, я не знаю, де бачить свій прикуп пан Залізняк.

— Чи то він хоче теж мати частку доходів з розробки та впровадження майданчиків,

— чи він хоче отримати вплив на Митницю, чи ще щось.

Не знаю, але як людина розумна він напевно щось бачить для себе.

***

Отже, друзі.

Наразі відбувається битва за законопроект 6490-д.

Щойно право приймати рішення віддадуть іншим людям (не кращим за поточних, а просто іншим) - почнеться друга фаза. "Цифровізація митниці". "Цифрова трансформація". "Прозорий підхід із залученням міжнародних експертів".

До речі, **в разі невдачі головної атаки, існують резервні варіанти.**

Наприклад,

— продовжувати зовнішній моніторинг Митниці та накопичення бази даних порушень. А такі порушення все одно є, особливо якщо знаєш, де шукати. Час від часу можна приходити з цією «папкою» до керівника Митниці та казати: дивись, в тебе тут порушення, ми можемо про них писати у звіті до ЄС, а можемо не писати.

Виникає предмет для обговорення.

— Одним з пунктів компромісу може бути залучення розробників IT-рішень на аутсорсі.

Але, повторюся, це радше План Б.

Звісно, це далеко не повне викладення ситуації навколо Митниці.

Є щонайменше десяток аналогічних тем, які не менш важливі.

На тлі деяких з них (наприклад, контрабанди чи впливу СБУ) цифровізація виглядає як дрібне питання. Але саме дрібниці складають велику картину.

***

№ 3.372

ZN,UA

СЕЛО І ЛЮДИ. ЩО МАЄ ЗРОБИТИ ДЕРЖАВА, ЩОБ УРЯТУВАТИ СІЛЬСЬКІ ГРОМАДИ ВІД ЗНИКНЕННЯ



2024-09-13



Анатолій Ткачук, директор з науки та розвитку Інституту громадянського суспільства.

Ми їдемо в село, де бували досить часто в минулому й іноді навідуємося зараз. До самісінького села веде гарна асфальтована дорога, якої раніше не було. Навіть у самому селі, в його центральній частині, покладено десь із кілометр пристойного асфальту як певний символ об'єднання громад. Але… впадає у вічі цілковита відсутність людей на вулицях, принаймні третина хат стоїть пусткою. Зруйновано колишню лазню, яка не працювала десь із 80-х років минулого століття, колишня амбулаторія стоїть без вікон і дверей. Серед просторого подвір'я — велика двоповерхова школа, видно, що після серйозного ремонту: замінено вікна, прокладено доріжки, відремонтовано фасад. Правда, в школі не має повного переліку класів — занадто мало дітей. І це при тому, що до цієї школи возять дітей іще з кількох навколишніх сіл.

Біля магазину — залишки постаменту пам'ятника чи то Леніну, чи то Марксу, сміття, поламані кущі, стежки в різних напрямках, вигляд, прямо скажемо, запустіння. Крізь зарості бузини видно клуб, там ми колись дивилися фільм «АББА», не знаю, чи щось відбувається тут зараз. Глибока осінь, дорога геть розкисла, чорнозем — як машинне масло. Ледве дійшли до клубу в темряві й так само назад.

За зарослими бузиною руїнами колишніх колгоспних ферм видно нове будівництво. Місцеві кажуть, що тут буде великий свинокомплекс. Загалом аграрний сектор у селі працює активно, правда, робочих місць створює не так і багато. Втрачений раніше людський ресурс зараз компенсується людьми, привезеними з інших регіонів України, які працюють за схемою трудових відряджень.

У наших друзів типове для нинішніх часів сільське домогосподарство. Чоловік і жінка, яким за 60. Донька з дітьми живе в місті, син уже третій рік на фронті. Сільська хата відремонтована, є газ, парове опалення, душ, ванна, Інтернет, подвір'я закладене плиткою. На подвір'ї дві автівки: старенький «Жигуль» і не нова «Шкода». Здається, тут усе нормально. Але…

Таких господарств на селі одиниці, переважна більшість має значно скромніші умови, й на те є різні причини, як об'єктивні — неповна сім'я (чоловік пив і помер), порушене здоров'я, так і суб'єктивні, напевно, радше психологічні — в селі не можна власною працею досягти прийнятного рівня життя, праця є занадто тяжкою й невигідною.

Чому наші знайомі змогли? Адже землі в них не більше, ніж у інших, приблизно 0,5 га біля хати і 1 га в полі.

Працює в сім'ї чоловік за звичною схемою. Навесні місцева агрокомпанія бере його на роботу, а восени звільняє, взимку він стоїть на біржі як безробітний, а навесні знову починає працювати на агрокомпанію. Заробітки тут не надто великі, але живі гроші потрібні так само, як і пенсія. Проте їхні основні доходи формуються не з зарплати, а завдяки власному господарству:

дві корови, дві свині, багато курей, качок. Усе це потребує часу та фізичних зусиль. Мало хто здатний витримувати такий режим довго. Але саме молоко, сепараторні вершки, яйця приносять стабільний дохід, оскільки все це можна продати, почасти навіть у селі, оскільки багато домогосподарств уже нічого з живності не тримають удома, але головно — в сусідньому містечку, й автомобіль тут стає в пригоді.

Пані Раїса каже: «Стараємось, працюємо, як коні, але для кого? Донька в місті й сюди не приїде, син тут не буде, йому ж потрібно одружитись, а тут нема як навіть познайомитись, а як будуть діти, куди вони ходитимуть? Школу закриють уже точно, зараз дітей мало, а буде ще менше. Тому Віталіка відправлю до міста також. Ми вже цю лямку дотягнемо якось, грошей ніби більше, але щороку заробляти їх стає складніше. Здоров'я вже не те. А тут навіть тиск нема кому виміряти, сімейний лікар далеко, він до нас не приїжджає, швидка на тиск також не їде. Доводиться самому себе колоти, ще й сусідів.

Корову тримати складно, нема де пасти, лужки розорані, припинаю, де виходить, і годую з городу. Землі в нас вистачає, аби все годувати, дирчик (мала механізація) дуже допомагає, але проблема здати все вирощене через те, що в селі мало хто тепер удома тримає худобу. Навіть заготівельники молока й м'яса стали менше приїжджати, оскільки тут мало худоби, а самому кудись вести здавати бичка чи корову взагалі неможливо. Добре, що в нас тепер поставили термінал, де можна заплатити за світло та газ, а то пошти нема, Інтернет поганий, і я ще толком не розбираюсь, як через нього платити».

Фактично в цій ремарці жителька села ідентифікувала наявні проблеми сільського життя, які можна перекласти «управлінською мовою» й на які варто звернути увагу:

1. Зміна вікової структури населення, що неминуче призводить до зменшення можливостей для дітей та молоді залишатись у селі.
2. Зменшення кількості молодих людей шлюбного віку та відсутність місць для їх знайомства виштовхує тих, хто ще залишається в селі, виїжджати звідси до міста для створення сім'ї.
3. Обмежені можливості для стабільної зайнятості в сільськогосподарському виробництві через його сезонність і спеціалізацію на зерновому виробництві. Відсутність можливостей для зайнятості поза сільським господарством.
4. Зменшення можливостей для вирощування ВРХ в індивідуальних домогосподарствах через відсутність місць для випасання худоби.
5. Зменшення можливостей для продажу вирощеного в домогосподарстві через малі товарні партії, а відтак відсутність оптового збуту.

6. Ризики для здоров’я через віддаленість первинної медицини.

До цього варто додати ще декілька проблем, які є дуже серйозними, проте перебувають поза увагою таких сімейних домогосподарств.

7. Зростання диспропорцій щодо рівня бідності між жителями сільських територій та міст.
8. Зростання асиметрії якості сільської та міської освіти.
9. Різке зменшення кількості чоловіків продуктивного віку через війну.
10. Відсутність кроків із адаптації сільських домогосподарств до кліматичних змін.
11. Слабке залучення домогосподарств до використання цифрових технологій.
12. Загроза позбавлення домогосподарств можливості продавати вирощену продукцію тваринництва через її невідповідність європейським правилам / стандартам, які буде впроваджено в Україні.

Загалом такий набір проблем характерний для абсолютної більшості сільських територій країни. Щоправда, серед сільських територій можна виділити умовні три типи: сільські в несприятливих умовах (периферійні сільські території з украй низькою щільністю населення), сільські території (звичайні сільські території із середньою щільністю населення, не надто віддалені від основних ринків, міст, транспортних шляхів), приміські сільські території (найбільш благополучні села, розташовані максимально близько від великих міст — обласних центрів і міст із населенням понад 100 тисяч осіб, де зайнятість сільського населення мало залежить від сільського господарства).

Маючи такий аналіз ситуації на сільських територіях, держава мала б почати реагувати на зазначені проблеми на основі системи планувальних документів, які б, з одного боку, відповідали нашим потребам і законодавству, а з іншого — враховували наш європейський вектор руху й були зорієнтовані на європейські підходи та індикатори щодо сільського розвитку.

Ключовим тут має бути відхід від парадигми виключно верховенства інтересів експортоорієнтованого сільського господарства й переорієнтування державної політики з тотальної підтримки великих агровиробників на підтримку сільського розвитку, громад, сільських жителів. Адже сільські території завжди були донорами міського розвитку, донорами не лише економіки, але й ЗСУ.

1. Неузгоджені стратегії міністерств без розвитку

Щодо ***Державної стратегії регіонального розвитку до 2027 року*** (ДСРР-2027) у редакції від 5 серпня 2020 року, то вона містила

— детальний перелік завдань, спрямованих на розвиток сільських територій, що давало змогу підготувати досить повну ***державну програму розвитку сільських територій***, аби досягнути запланованих результатів.

На жаль, ковід, війна, ліквідація Мінрегіону завадили ухваленню такої програми, а

— **заміна чинної стратегії її оновленим варіантом, розробленим Мінінфраструктури і ухваленим у серпні 2024 року, істотно вихолостила ідею підтримки державою сільського розвитку.**

Особливо сумно це в умовах, коли сільські території найпаче потерпають від війни й Україна мала б використати нові євроінтеграційні можливості, щоб отримати європейські ресурси на розвиток села.

Щодо ***Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року***, то розробник — ***Мінагро***

— зазначає, що вона необхідна Україні для виконання процедур вступу до ЄС.

Можливо, це й так, але

— **для нас важливим має бути власне збереження та розвиток сільських територій у розумінні передусім людини, а не мільйонів тонн зерна.**

Спроба поєднати в одному стратегічному документі два дуже різні напрями — 1) розвиток сільського *господарства* та 2) розвиток сільських *територій* — у нашому випадку виглядає не надто вдалою.

Коли ми говоримо про сільське господарство та розвиток села, розуміємо, що тут потрібно знайти золоту середину, як досягнути високої продуктивності сільського господарства, його максимальної ефективності й водночас не втратити системи розселення, робочих місць, не допустити знелюднення сільських територій.

Відверто кажучи, це непросто.

Європейський досвід показує, що розвиток сільських територій в умовах інтенсифікації сільськогосподарського виробництва передбачає, зокрема, несільськогосподарську зайнятість жителів сільських територій, а також зміну підходів до підтримки сільських територій різних типів: від приміських до гірських чи північних.

Що ж нам пропонує проєкт стратегії?

Стратегія визначає аж

> — сім стратегічних цілей, із яких лише одна (!) нібито стосується села: «Створення умов для розвитку сільських територій».
>
> — За шістьма стратегічними цілями взагалі не видно людини — сільського жителя, його проблем та готовності їх вирішувати.

Можна припустити, що все це розкривається в сьомій стратегічній цілі?

На жаль, це не так.

Завдання, визначені для досягнення цієї стратегічної цілі, часом виглядають просто дивними:

> «Завдання 1. Підхід до сільського розвитку (це завдання?). Завдання 2. Сприяння підтримки молодих фермерів (чи, може, підтримці?). Завдання 3. Гендерна рівність». Ось і все!

Очевидно, що в Україні на тлі війни, незважаючи на загострення кризових ситуацій на сільських територіях, **реального планування підтримки розвитку цих територій немає.**

Оновлена ДСРР-2027 і проєкт Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року обмежують державні впливи на сільські території якимись надто загальними й зовсім не першочерговими питаннями.

Принаймні тут **немає й натяку на вирішення проблем**, означених пані Раїсою в ремарці про реальне життя на сільських територіях.

Ми бачимо два паралельні процеси планування державного втручання для розвитку сільських територій:

> один — від ***Мінагро***, інший — від ***Мінінфраструктури***.

Вони між собою не надто корелюються, узгодження політики щодо сільських територій між цими міністерствами не проглядається.

2. А тепер головне. Що робити?

1)

По-перше, потрібно психологічно припинити сприймати сільський розвиток у парадигмі сільського господарства, орієнтованого на великих товаровиробників, а орієнтуватися на людей, які проживають на сільських

територіях, на збереження системи розселення. Якщо території остаточно знелюдніють, вони будуть втрачені для України.

2)

По-друге, варто повернутися до раніше напрацьованого — заходів, які були записані в попередній редакції ДСРР-2027, але так і залишилися невиконаними. Проаналізувати, чому їх не було виконано і що потрібно зробити для їх виконання.

3)

По-третє, потрібно проаналізувати нові тренди, які з'явились у розвитку села впродовж останніх двох років війни, і спробувати виявити найжиттєздатніші, пов'язані з переселенням жителів міст на сільські території, переміщенням виробничих сил для їх закріплення та поширення. Поява на сільських територіях нових жителів із міст дає шанс на відновлення таких територій.

4)

По-четверте, тотальне руйнування багатьох міських поселень українського сходу, неможливість їх відновлення на попередньому місці відкриває можливості для заснування та будівництва нових міських поселень європейського типу в сільській місцевості, де є потенціал для розвитку промисловості на основі місцевої сировини.

5)

По-п'яте, в окремих територіальних громадах зі значною часткою сільського населення вже накопичився певний інноваційний досвід вирішення низки гострих проблем у системі освіти, забудови, індивідуальної зайнятості, залучення нових жителів. Потрібно узагальнити такий досвід і зробити його доступним для поширення серед інших громад, надати підтримку в упровадженні.

6)

По-шосте, такі дії не будуть можливими, якщо ключові центральні органи виконавчої влади не координуватимуть між собою діяльність на сільських територіях, а політику сільського розвитку не буде визнано частиною державної регіональної політики.

7)

По-сьоме, новосформоване Міністерство регіонального розвитку разом із Міністерством агрополітики, іншими ЦОВВ має підготувати державну програму регіонального розвитку, спрямовану на розвиток сільських територій, яка повинна враховувати нинішні проблеми, реальний стан, тренди

розвитку, воєнні ризики та ресурсні можливості. Зробити це потрібно якомога швидше, аби програма могла бути запущена в реалізацію з другого півріччя 2025 року після відповідного внесення змін до державного бюджету України.

8)

По-восьме, необхідно посилити роль територіальних громад, зокрема місцевих рад, у розвитку сільських територій. Загалом дуже правильна ідея створення територіальних громад, де є міське поселення — центр громади та сільські території, як можливість певного балансування інтересів територіального розвитку та великих агрохолдингів — не всюди спрацювала. Агрохолдинги в багатьох випадках по суті сформували власний депутатський корпус у місцевих радах окремих територіальних громад. Сьогодні цю проблему вирішити складно, але потрібно аналізувати виборчу систему й готувати її модернізацію на майбутнє.

3. Післяслово

Пані Раїса, коли ми розмовляємо про сільське життя, стає досить емоційною.

«Сільські люди нікому не потрібні. Їм потрібна лише земля».

На жаль,

> — **такої ж думки дотримуються досить багато жителів сільських територій.**

Традиційний консерватизм сільських жителів у нас посилився **усуненням держави від вирішення проблем на селі.**

Польські села, які 20 років тому були в такому ж занедбаному стані, як і українські, нині виглядають просто як лялечки. Це є вагомим аргументом для українських селян не довіряти українській владі.

Під час війни частина містян традиційно переселяється в села. Хтось тимчасово, хтось назавжди. Таке переселення може істотно допомогти селу встояти під натиском проблем. Нові люди, активні, залучені до сільського життя, разом із малими фермерами, екологами, науковцями, прихильниками пермакультури, традиційного сільського середовища, креативниками та культурологами можуть і мають зробити все, аби українське село не лише не зникло, а й стало місцем комфортного проживання мільйонів українців.

***

№ 3.373

Zelenskyy’s power grab is bad for Ukraine

Zelenskyy's power grab is bad for Ukraine

The war has done nothing to still the president's populist impatience with the complexities of governing, and it's playing against the country's strengths.

LISTEN SHARE



Volodymyr Zelenskyy's popularity has been steadily declining in his own country. | Leon Neal/Getty Images

UNPACKED
SEPTEMBER 13, 2024 4:00 AM CET
BY JAMIE DETTMER

SEPTEMBER 13, 2024

BY JAMIE DETTMER

Jamie Dettmer is opinion editor at POLITICO Europe.

The war has done nothing to still the president's populist impatience with the complexities of governing, and it's playing against the country's strengths.

Volodymyr Zelenskyy's popularity has been steadily declining in his own country. | Leon Neal/Getty Images

KYIV — "Moving the chairs around." That was a senior Ukrainian official's take on the cabinet shake-up announced by Ukrainian President Volodymyr Zelenskyy last week.

So far, international and domestic media have largely echoed government spin on the matter, claiming this to be the biggest overhaul since Russia invaded Ukraine. But in truth, it isn't much of a revamp at all. It's simply a repositioning of some of the dramatis personae that's been presented as something bigger than it is, the official said, asking to remain anonymous in order to speak more frankly.

T"No fresh faces were added from industry, civil society or academia — something that's been urged on the government for some time," they noted. And that's a problem.

The only exceptions to this are the forced departures of Minister of Foreign Affairs Dmytro Kuleba and — independent of the cabinet reshuffle — the head of Ukraine's national power transmission network Ukrenegro, Volodymyr Kudrytskyi. According to the official and other insiders interviewed by POLITICO, Kuleba had irritated Zelenskyy's powerful chief of staff Andriy Yermak, who wants more control over the ministry.

Ukraine's leader had been piquing expectations of a major change in government since spring, with Zelenskyy and his aides trying to lift flagging spirits amid declining personal opinion ratings and a fatigued nation more openly questioning his leadership — hence the dramatic cross-border incursion launched into Russia's Kursk region last month.

"The Kursk raid had purely political goals and not really any military objectives," said opposition lawmaker and Zelenskyy critic Mykola Knyazhytsky. "Of course, our spirits have been lifted by the Kursk operation. But we have lots of problems that are being neglected — for example, the lack of any serious strategy and assistance for the more than 3 million displaced around Ukraine," he said. "Unless we do something more to help them, then we're just going to see more Ukrainians flee the country."

And unfortunately, the reshuffle is doing nothing to ease long-standing worries about Zelenskyy's highly personalized and, according to some, autocratic way of governing — including his dependence on a clam-like inner circle of trusted friends and advisers within the presidential administration. Accruing power and largely unaccountable, some of these individuals are unpaid and some have even been the focus of past graft probes.

Kuleba's departure in particular is seen as yet another example of how Zelenskyy's coterie ejects outliers who are ready to question and challenge. It's in line with the earlier dismissal of armed forces commander General Valery Zaluzhny, who had clashed with Zelenskyy over war strategy and the need to mobilize many more to fight. Zaluzhny's high favorability ratings didn't endear him to a watchful and jealous presidential administration either.

Both Kuleba and Zaluzhny were admired by Western officials too, and their departure — along with that of former Defense Minister Oleksii Reznikov last year — has caused some unease. Not that any of them would address such concerns publicly for fear of handing Russia propaganda fodder, although several Western leaders were notably quick to express their admiration for Kuleba on social media, including former Estonian prime minister and current candidate for the EU's foreign policy post Kaja Kallas: "You had one of the most difficult jobs in the world, I thank you for your extraordinary professional and personal commitment," she posted on X soon after the news.



Valery Zaluzhny's high favorability ratings didn't endear him to a watchful and jealous presidential administration either. | Anatolii Stepanov/Getty Images

Zaluzhny was seen as a forward-thinking, adaptive and effective commander. "Zaluzhny's innovative tactics, his decentralization of battlefield decision-making, and his flexible, non-bureaucratic approach to cooperation with private donors and volunteers provided the technologies and innovations that ensured Ukraine's early

successes," wrote analyst Adrian Karatnycky in his new book "Battleground Ukraine."

Meanwhile, Kudrytskyi's firing has drawn some rare public criticism from Western donors. In a letter to Ukrainian Prime Minister Denys Shmyhal, representatives from the EU and international financial institutions registered their alarm and cautioned against undermining Ukrenergo's independence from the government. Until recently, the network was overseen by a supervisory board outside the control of the energy ministry or politicians, and that is now in peril. If the governance structure is changed, it "could jeopardize our collective ability to support Ukrenergo and other priority measures of Ukraine's vital energy security," they warned in the letter. And G7 ambassadors amplified the message by tweeting it.

Speaking to POLITICO, Kudrytskyi said the government has long wanted to have direct control over Ukrenergo, even before the Russian invasion: "The Europeans subscribe to the idea that system operators and critically strategic companies should be managed by people with the right special skills and experience, and that you shouldn't let politicians in to decide on operations or interfere in them," he said.

His firing wasn't personal, he added. "It is all about centralizing power, and I can tell you, if we hadn't been operating independently the past two years, we wouldn't have been able to keep the system going."

Reznikov's case was a little different, as there wasn't much choice but to let him go — his ministry was engulfed in corruption scandals involving inflated prices paid to contractors for food and protective gear for frontline units, and he was blamed for a failure of oversight. But Zaluzhny and Kuleba are different matters — as is Kudrytskyi. And according to a poll conducted last month, more than half of Ukrainians now believe Zelenskyy's office is exercising excessive influence over state and law-enforcement agencies, courts, anti-corruption bodies, as well as the country's parliament.

Zelenskyy's defenders say war requires a firm hand, and there's no time for democratic niceties when battling a Russian autocrat who wants to erase Ukraine and doesn't believe it should exist as a state. But while agreeing that the clamor of democracy shouldn't be allowed to adversely affect Ukraine's defense, Zelenskyy's critics note that other wartime leaders took a markedly different approach. Notably, Britain's Winston Churchill depended on a team of powerful ministers drawn from across the political spectrum to form a war cabinet that balanced interests and could command loyalty across the population.

And though seen as a lionhearted wartime leader overseas, his inspirational rhetoric and spellbinding oratory capturing the hearts of audiences from Washington to London and Brussels to Warsaw, Zelenskyy's popularity has been steadily declining in his own country. Ukrainians have always been more skeptical of him.



Western leaders were notably quick to express their admiration for Dmytro Kuleba on social media. | Omar Havana/Getty Images

Of course, they praised him to the sky for standing his ground as Russian tanks were bearing down on Kyiv. And Ukrainians will remain grateful for his early daily wartime communications, which rallied the nation — much as Churchill's rousing parliamentary speeches stiffened British resistance. But the war has done nothing to still Zelenskyy's populist prewar impatience with the complexities of governing, nor has it tutored him to refrain from shunning counsel given by those other than loyalists or to tolerate parliamentary oversight.

His critics have long worried that Ukraine would start paying a price for what some dub a post-Soviet mentality of command and control, arguing that much of the country's steadfast resilience can be explained by the nimble and innovative nature of its people and a tenacious civil society, all of whom have stepped in to bolster the state when found incapable — and something this consolidation of power runs against and weakens.

***

У власти Зеленского плохо для Украины

Война ничего не сделала, чтобы подавить популистское нетерпение президента к сложностям управления, и она играет против сильных сторон страны.

Популярность Владимира Зеленского неуклонно снижается в его собственной стране. | Леон Нил/Getty Images

КИЕВ — «Передвигаем стулья». Это было мнение высокопоставленного украинского чиновника о потряске кабинета министров, объявленной президентом Украины Владимиром Зеленским на прошлой неделе.

До сих пор международные и внутренние средства массовой информации в значительной степени повторили мнение правительства по этому вопросу, утверждая, что это самый большой капитальный ремонт с тех пор, как Россия вторглась в Украину. Но на самом деле, это совсем не обновление. Это просто репозиционирование некоторых драматических персонажей, которые были представлены как нечто большее, чем они есть, сказал чиновник, попросив остаться анонимным, чтобы говорить более откровенно.

«Не было добавлено никаких свежих лиц со стороны промышленности, гражданского общества или научных кругов — то, что правительство навязывало в течение некоторого времени», — отметили они. И это проблема.

Единственными исключениями из этого является вынужденный отъезд министра иностранных дел Дмитрия Кулебы и — независимо от перестановки кабинета министров — главы национальной сети передачи электроэнергии Украины Украины Владимира Кудрицкого. По словам чиновника и других инсайдеров, опрошенных POLITICO, Кулеба раздражал влиятельного начальника штаба Зеленского Андрея Ермака, который хочет больше контролировать министерство.

Лидер Украины с весны возлагал надежды на серьезные изменения в правительстве, когда Зеленский и его помощники пытались поднять падающее настроение на фоне снижения личных рейтингов и усталой нации, более открыто ставящей под сомнение его лидерство - отсюда и резкое трансграничное вторжение, начатое в Курскую область России в прошлом месяце.

"Курский рейд имел чисто политические цели, а на самом деле не какие-либо военные цели", - сказал оппозиционный законодатель и критик Зеленского движения Николай Княжицкий. «Конечно, наше настроение было поднято Курской операцией. Но у нас есть много проблем, которыми пренебрегают - например, отсутствие какой-либо серьезной стратегии и помощи для более чем 3 миллионов перемещенных лиц по всей Украине", - сказал он. «Если мы не сделаем что-то большее, чтобы помочь им, тогда мы просто увидим, как больше украинцев покидают страну».

И, к сожалению, перестановка ничего не делает, чтобы облегчить давние опасения по поводу высоко персонализированного и, по мнению некоторых, автократического способа управления Зеленского, включая его зависимость от похожего на моллюска внутреннего круга доверенных друзей и советников в президентской администрации. Накапливая власть и в значительной степени неподотчетные, некоторые из этих людей не оплачиваются, а некоторые даже были в центре внимания прошлых расследований о трансплантации.

Уход Кулебы, в частности, рассматривается как еще один пример того, как котерия Зеленского выбрасывает отклонений, которые готовы задавать вопросы и бросать вызов. Это соответствует более раннему увольнению командующего вооруженными силами генерала Валерия Залужного, который столкнулся с Зеленским из-за военной стратегии и необходимости мобилизации многих других для борьбы. Высокие рейтинги благосклонности Залужного также не полюбили его к осторожной и ревнивой президентской администрации.

Западные чиновники также восхищались и Кулебой, и Залужным, и их уход - наряду с уходом бывшего министра обороны Алексея Резникова в прошлом году - вызвал некоторое непокой. Не то чтобы кто-то из них публично высказал такие проблемы из-за страха передать России пропагандистский корм, хотя несколько западных лидеров особенно быстро выразили свое восхищение Кулебой в социальных сетях, включая бывшего премьер-министра Эстонии и нынешнего кандидата на пост внешней политики ЕС Каджу Каллас: "У вас была одна из самых сложных работ в мире, я благодарю вас за вашу необыкновенную профессиональную и личную приверженность", - написала она на X вскоре после новостей.



Высокие рейтинги благосклонности Валерия Залужного также не привили его к бодительной и ревнивой президентской администрации

Залужный считался дальновидным, адаптивным и эффективным командиром. "Инновационная тактика Залужного, его децентрализация принятия решений на поле боя и его гибкий, небюрократический подход к сотрудничеству с частными донорами и волонтерами обеспечили технологии и инновации, которые обеспечили ранние успехи Украины", - написал аналитик Адриан Каратницкий в своей новой книге "Поле битвы Украина".

Между тем, увольнение Кудрицкого вызвало некоторую редкую общественную критику со стороны западных доноров. В письме премьер-министру Украины Денысу Шмыгалю представители ЕС и международных финансовых учреждений зарегистрировали свою тревогу и предостерегли от подрыва независимости Укрэнерго от правительства. До недавнего времени сеть контролировалась наблюдательным советом, не завися от министерства энергетики или политиков, и теперь это находится в ох риске. Если структура управления будет изменена, это «может поставить под угрозу нашу коллективную способность поддерживать Укрэнерго и другие приоритетные меры жизненно важной энергетической безопасности Украины», — предупредили они в письме. И послы G7 усилили сообщение, написав его в Твиттере.

В беседе с POLITICO Кудрицкий сказал, что правительство давно хотело иметь прямой контроль над «Укрэнерго», даже до российского вторжения: «Европейцы придерживаются идеи, что системными операторами и критически стратегическими компаниями должны управлять люди с правильными специальными навыками и опытом, и что вы не должны впускать политиков принимать решения об операциях или вмешиваться в них», — сказал он.

Он добавил, что его увольнение не было личным. «Все дело в централизации электроэнергии, и я могу сказать вам, что если бы мы не работали независимо в течение последних двух лет, мы бы не смогли поддерживать работу системы».

Дело Резникова было немного другим, так как не было другого выбора, кроме как отпустить его - его министерство было охвачено коррупционными скандалами, связанными с завышенными ценами, выплачиваемыми подрядчикам за продовольствие и защитное снаряжение для фронтовых подразделений, и его обвинили в неудаче надзора. Но Залужный и Кулеба - это разные дела, как и Кудрицкий. И согласно опросу, проведенному в прошлом месяце, более половины украинцев теперь считают, что офис Зеленского оказывает чрезмерное влияние на государственные и правоохранительные органы, суды, антикоррупционные органы, а также парламент страны.

Защитники Зеленского говорят, что война требует твердой руки, и нет времени для демократических тонкостей при борьбе с российским автократом, который хочет уничтожить Украину и не верит, что она должна существовать как государство. Но, соглашаясь с тем, что не допустить, чтобы крик демократии негативно сказывается на обороне Украины, критики Зеленского отмечают, что другие лидеры военного времени применяли заметно иной подход. Примечательно, что британский Уинстон Черчилль зависел от команды влиятельных министров со всего политического спектра, чтобы сформировать военный кабинет, который уравновешивал интересы и мог бы заслужить лояльность среди населения.

И хотя его считают львиным лидером военного времени за рубежом, его вдохновляющая риторика и чарующее ораторское искусство захватывают сердца зрителей от Вашингтона до Лондона и от Брюсселя до Варшавы, популярность Зеленского неуклонно снижается в его собственной стране. Украинцы всегда более скептически относились к нему.



Западные лидеры особенно быстро выразили свое восхищение Дмитрием Кулебой в социальных сетях

Конечно, они похвалили его в небо за то, что он стоял на своем месте, когда российские танки упали на Киев. И украинцы останутся благодарными за его ранние ежедневные сообщения военного времени, которые сплотили нацию - так же, как будильные парламентские речи Черчилля ужесточили британское сопротивление. Но война ничего не сделала, чтобы по-прежнему популистское довоенное нетерпение Зеленского к сложностям управления, и она не наставляла его воздерживаться от уклоняться от советов, данных не лоялистами, или терпеть парламентский надзор.

Его критики уже давно обеспокоены тем, что Украина начнет платить цену за то, что некоторые называют постсоветским менталитетом командования и контроля, утверждая, что большая часть непоколебимой стойкости страны может быть объяснена проворной и инновационной природой ее народа и упорным гражданским обществом, все из которых вмешивались, чтобы укрепить государство, когда были признаны неспособными - и то, против чего эта консолидация власти идет против и ослабляет.

***

№ 3.374-1



Рис1

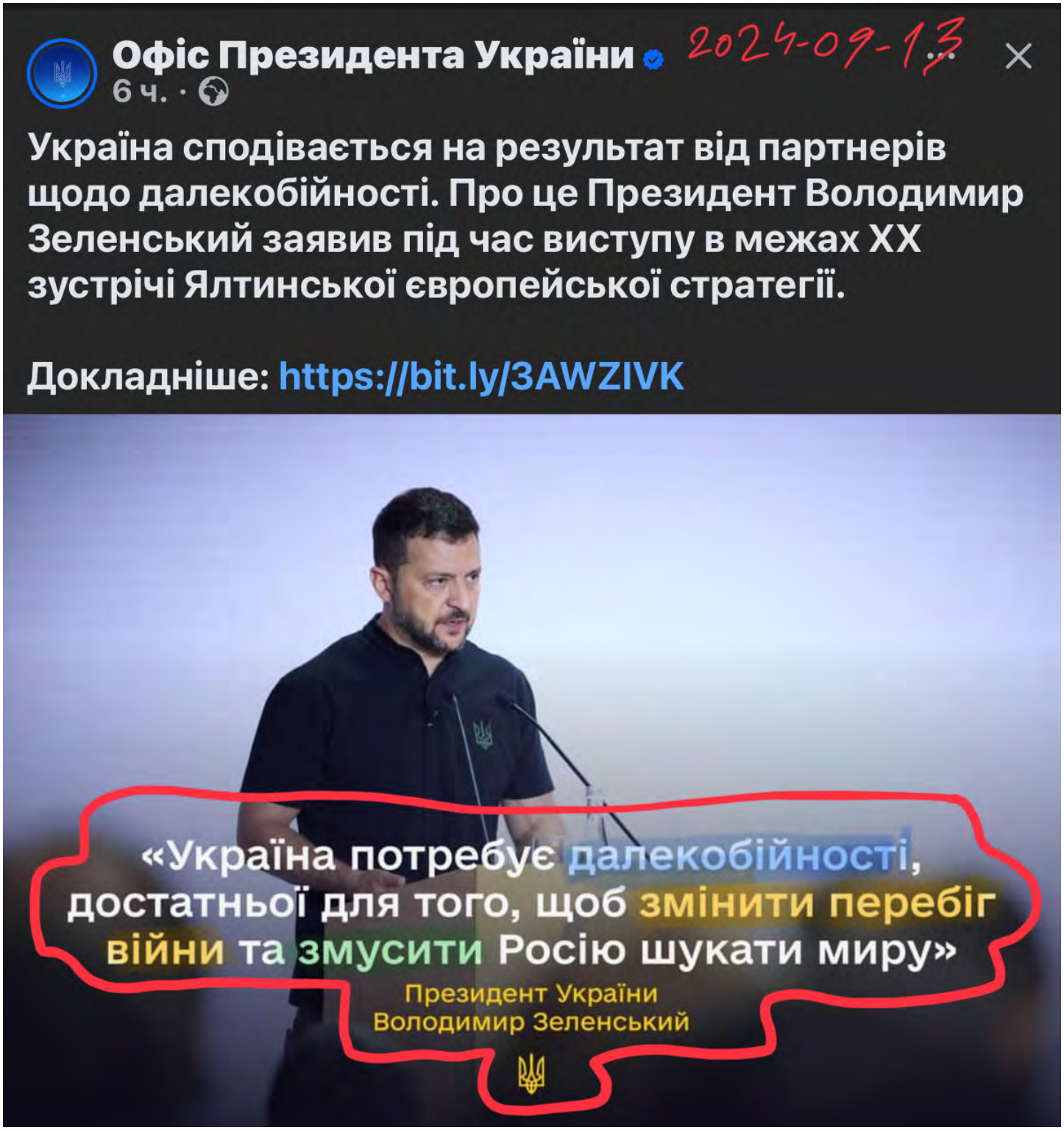

Офіс Президента України
6 ч. ·
2024-09-13
Україна сподівається на результат від партнерів щодо далекобійності. Про це Президент Володимир Зеленський заявив під час виступу в межах XX зустрічі Ялтинської європейської стратегії.
Докладніше: https://bit.ly/3AWZIVK
«Україна потребує далекобійності, достатньої для того, щоб змінити перебіг війни та змусити Росію шукати миру»
Президент України
Володимир Зеленський

Рис2

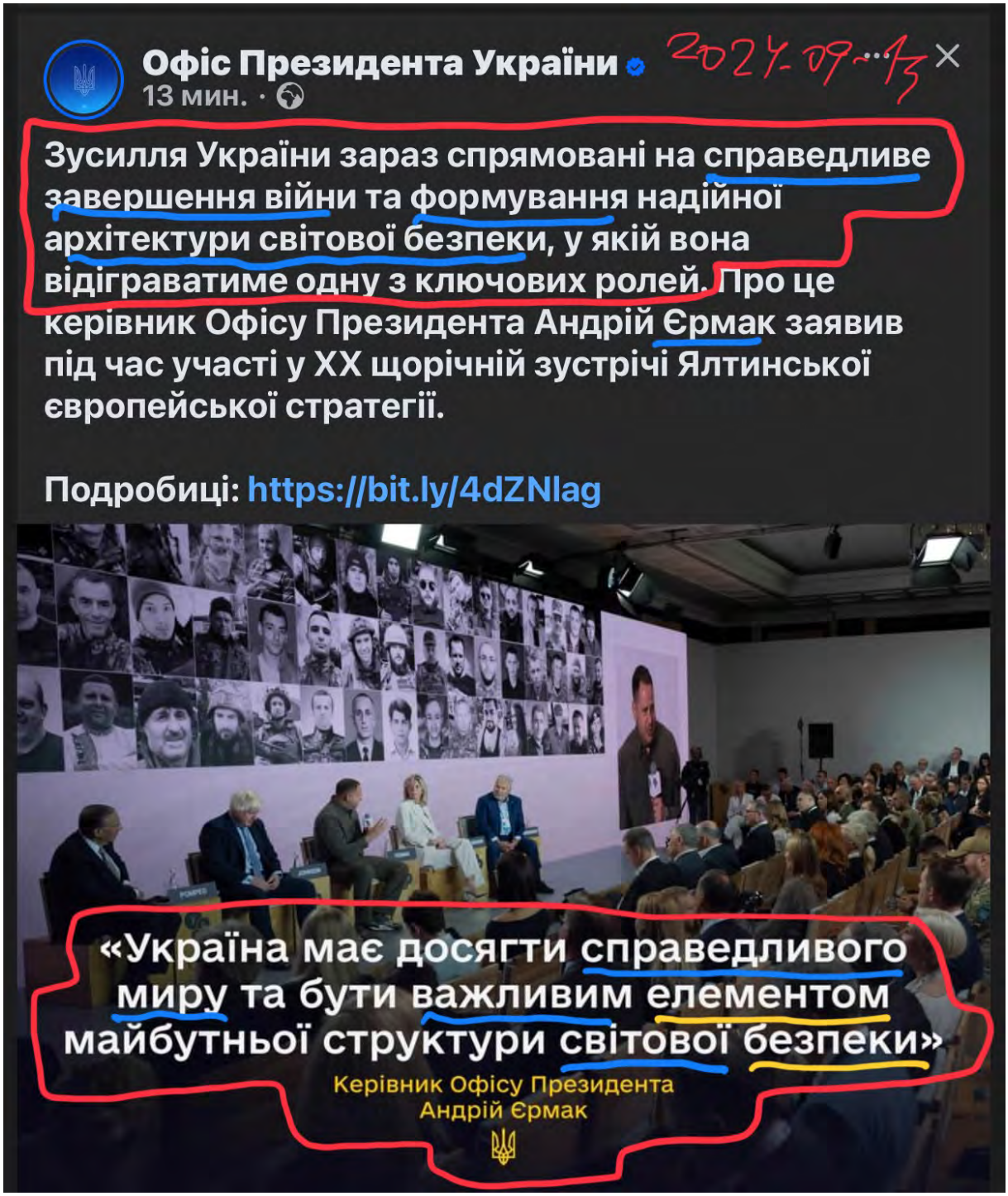


Рис3

***

№ 3.374-2

Війна має стати суттєво важчою для Росії – виступ Президента на відкритті XX щорічної зустрічі Ялтинської європейської стратегії



2024-09-13

Слава Україні!

Шановні учасники та учасниці цьогорічної зустрічі Ялтинської європейської стратегії!

Дорогі друзі України!

Дякую за запрошення. Я радий вітати вас усіх в Україні зараз – і багатьох уже не вперше. І це надзвичайно важливо в час такої війни бути в Україні, бути поряд із нашими захисниками, захисниками України, з усіма нашими людьми – людьми, які змушені проходити через найважче, що тільки може бути, – через повномасштабну війну. Я вдячний усім вам, що ви з Україною.

Але важливо також усім нам однаково розуміти, що означає бути з Україною. Це не лише про присутність. Не лише про емоційний зв'язок із нашою державою, з українцями, із нашою битвою заради своєї незалежності.

Вчора російська армія завдала одного з численних ударів по Україні. Це був удар артилерії. По селу Віролюбівка на Донеччині.

Росіяни бачили, куди били. Згоріли вантажівки Міжнародного комітету Червоного Хреста. Дві людини були поранені цим ударом. На жаль, троє були вбиті. Мої співчуття. Це були працівники гуманітарної місії, їхні життя забрала російська артилерія.

І прикро, дуже прикро бачити, що **Червоний Хрест у своїй офіційній комунікації побоявся сказати навіть, що це був російський удар**.

> Це наше життя. Але це їхнє обличчя… Але ж це не просто правда – це російський удар, російський терор.

Учора ж російська армія завдала не менш красномовного удару. Російська ракета уразила цивільне судно в Чорному морі. Мені здається, що це було вже біля румунських вод. Це був балкер із вантажем пшениці. Порт призначення – у Єгипті. І просто пощастило, що ніхто з екіпажу не був убитий тією ракетою. І від Єгипту не було жодної реакції, хоча це їхня продовольча безпека.

Але ось так Росія ставиться і до Єгипту, і до продовольчої безпеки, і до вільного мореплавства

> – ставиться, як типовий терорист. Поки є подвійні стандарти у сфері моралі, Путін може шукати щось інше, окрім миру.

Зараз – третій рік цієї повномасштабної війни. І після стількох убивств, після стількох руйнувань в Україні, після стількох російських злочинів війни, після стількох терористичних ударів Путін досі може дозволити собі знищувати життя в Україні так, як йому заманеться, може купувати та виробляти ракети, бомби й артилерію, може дозволити собі навіть заявляти світу ультиматуми. Та очікує – очікує, що світ поступиться йому, його божевіллю.

Третій рік війни, а Путін досі вірить, що це йому мають поступатися. Чому так?

Цими днями були дуже важливі зустрічі з нашими партнерами, були в Україні поважні гості. Зокрема, представники Сполучених Штатів Америки та Великої Британії.

Звичайно, ми не можемо розкривати повністю змісту закритих перемовин між нашими партнерами й нами. Але я хочу поділитися своїм відчуттям.

Зараз в Україні, як і в багатьох інших країнах, почався шкільний рік. Діти пішли до школи. Ми в Україні дуже хочемо, щоб якнайбільше дітей навчалися не онлайн, а разом з іншими дітьми у звичайній атмосфері, шкільній атмосфері, коли здобуваються не тільки знання, а й соціальні навички, навички спілкування та життя. Нам для цього потрібна ППО, передусім «петріоти», яких достатньо у світі та яких ми давно очікуємо від наших партнерів.

І коли говориш на зустрічах, важливих, закритих – різних, із партнерами: нам потрібна ППО, важко, дуже важко щоразу чути у відповідь: «Ми працюємо над цим». Російські ракети й надані Іраном «шахеди» в цей час, на жаль,

також працюють, але працюють у нашому небі й проти наших людей. І Путіну не потрібні жодні дозволи, жодні погодження на далекобійність.

Усі ви чули, багато хто бачив і дехто навіть сам пересвідчився, як важко зараз на фронті, як важко зараз усюди, передусім на Донеччині, біля Покровська. Там героїчні наші воїни – я хотів би, щоб ми підтримали їх, поаплодували, подякували за їхню мужність – це справді сильні люди, дуже сильні люди. Усі ми з вами розуміємо, що вони потребують підкріплення. А це означає – укомплектованих і готових до бою підрозділів. Достатньо, щоб не лише не втрачати позицій, а й відновлювати їх.

Ми вже місяцями говоримо з партнерами щодо цього – щодо комплектування наших бригад. Я вдячний усім лідерам, усім державам, які взяли на себе відповідальні зобов'язання та справді їх вчасно виконують. Але, чесно кажучи, ми ще далекі від повного виконання того, про що домовилися давно.

І коли нагадуєш про це на перемовинах, дуже непросто знову чути: «Ми займаємося цим, ми працюємо». Поки це звучить, Путін спалює наші міста й села – ось чим він займається. І йому не потрібні будь-які погодження. Зволікання з допомогою нам та із сильними рішеннями для України Путін трактує як дозвіл для себе робити все, що він робить, усе що завгодно.

І щодо далекобійності для України.

Кожен, хто просто бачить на мапі, звідки Росія щоденно завдає ударів, де Росія готує сили, де Росія тримає резерви, де вона розташовує військові об'єкти та яку використовує логістику, – кожен, хто все це бачить, очевидно розуміє, для чого Україні далекобійність.

Ми детально говорили про це, до речі, з Ентоні Блінкеном та Девідом Ламмі – держсекретарем США і британським секретарем щодо закордонних справ, які нещодавно були в Києві. Сподіваюсь, що після нашої розмови вже не може бути жодного незакритого питання про те, чому Україна потребує достатньої далекобійності.

Я хочу підкреслити ще раз: достатньої. Достатньої не для того, щоб просто сказати, що рішення є. Далекобійності, достатньої для того, щоб змінити перебіг війни та змусити Росію шукати миру. І ми дуже сподіваємося на наших партнерів, ми сподіваємося на результат від наших партнерів. Принаймні ми працюємо над цим.

Шановні пані та панове!

Коли ми думаємо, як закінчити війну, ми з вами маємо абсолютно чітко усвідомлювати, що це потрібно саме нам із вами, а не Путіну. Він не хоче нічого закінчувати. Йому комфортно відправляти людей на смерть, керувати своїм народом через телевізор і насолоджуватися життям у його бульбашці.

Його особисто та його оточення війна поки що, на жаль, не зачіпає сильно. Поки що. Поки що. Але Путін і його спільники повинні відчути всі ці проблеми, які приносить війна. А це означає – війна має стати суттєво важчою для Росії. Тільки так, можна примусити Росію сприйняти, що війну доведеться завершувати. І завершувати справедливо – на основі міжнародного права. Для цього потрібні сильні рішення світу. І кожен із вас знає які.

Коли ми чуємо, що в Росію прибули нові ракети з Ірану, це ж те саме зло, яке союзникам доводилося вже збивати в небі Близького Сходу. Зараз, можливо, відрізняється марка ракет, але не терористичний мотив Ірану, що лежить в основі розповсюдження та застосування цієї зброї. Якщо союзники разом збивають ракети й дрони в небі Близького Сходу, то чому досі немає аналогічного рішення про спільне збиття російських ракет й іранських «шахедів» у небі України? Причому це не робиться й тоді, коли ракети та дрони прямують буквально на територію наших сусідів.

І коли ми порушуємо це питання з нашими партнерами, постійно, до речі, усі намагаються його просто, якщо чесно, заговорити. І бояться навіть сказати «ми працюємо над цим». Навіть цих слів бояться. І це правда.

Поки що лише Білорусь відзначилася збиттям російських «шахедів». Я не думав, що в такому форматі це буде… Це справді, я вважаю, просто принизливо для сильного демократичного світу.

І ми, і наші партнери абсолютно точно знають усі точки, у яких Росія збирає сили для ударів. Всі. Знають, де розташована російська ППО. Якщо хтось не знає з партнерів, ми можемо поділитися цією інформацією. І на які позиції виводяться пускові установки російських ракет і які маршрути логістики критичні для російського окупаційного контингенту. Все це можна знищити за лічені місяці. Війна триває 10 років, повномасштабна – майже три. Тобто чого не вистачає, щоб її завершити? Сили? Рішень? Чи бажання?

Чому Путін може тримати на максимумі власне виробництво своєї зброї? Критичні складники він отримує. Ми бачимо в російських ракетах, які б’ють щоденно по наших містах і селах, компоненти зі всього світу: Америки, Європи, з Тайваню тощо. Ланцюжки такого постачання в Росію досі існують. І виявляється, що Путіну дешевше продовжувати терор, ніж нам захищатися від цього терору. Логістика зброї в Росії та майданчики для російських ударів просто, на жаль, поки що недосяжні для наших захисників, для наших захисних ударів. У нас є ефективні дрони. Але дронами не зробиш усього того, що мають зробити ракети. І навіть артилерію Путін може взяти більш ніж достатньо та відносно дешево в Північній Кореї, коли для України кожен оборонний пакет – це досягнення.

Чому я говорю зараз дуже багато, вибачте, дуже багато саме про деталі щодо зброї?

Насправді це деталі про примус Росії до миру.

Нічого іншого Путін не розуміє. Тільки те, що зміцнює позиції України. Тільки те, що погіршує ситуацію для Росії. Тільки те, що партнери справді роблять необхідні кроки, а не від зустрічі до зустрічі обіцяють попрацювати над цим, розглянути, які ж кроки необхідні, нібито досі комусь іще незрозуміло які.

Звичайно, ми живемо у війні, і в таких умовах не спланувати незмінний графік. Але цього місяця запланована наша зустріч із Президентом Байденом. Я представлю йому план перемоги. Систему взаємопов'язаних рішень, завдяки яким Україна отримає достатню силу – достатню, щоб поставити цю війну на курс до миру.

Такі загарбницькі війни, як війна Росії проти України, можуть закінчитися справедливо кількома шляхами: або армію-окупанта витісняють силою, або дипломатією, що гарантує збереження реальної незалежності країни та її очищення від окупації.

І в першому, і в другому випадку Україна потребує сильних позицій.

Із цим можуть допомогти Сполучені Штати.

Якщо ми однаково з нашим ключовим партнером хочемо перемоги.

Пакет перемоги, який я представлю Президенту Сполучених Штатів, може прокласти шлях до надійного миру – до повної реалізації Формули миру.

У світі, на жаль, є досі ілюзії, що нібито можна поговорити з Москвою чи окреслити якісь нові червоні лінії, завдяки яким Москва з часом стане м'якшою та схильною до примирення. Якщо без ілюзій, якщо ми всі хочемо одного дня почути слова «нарешті настав мир, справедливий мир в Україні», то ми повинні вже зараз чути, що Україна стала достатньо міцною – достатньо саме для перемоги. І це буде гарантією миру.

І це залежить не тільки від нас. Багато в чому – від світу, від вас, друзі.

Я дякую всім українцям за хоробрість! Я дякую кожному з партнерів, хто справді робить усе, щоб Україна була сильною, щоб держава наша перемогла.

І я хочу мати змогу подякувати лідерам світу за ключову річ – за саме таку допомогу, яка зробить перемогу України неминучою. Тільки так до путінської бульбашки дійде бажання шукати реального миру.

Дякую за увагу!

Слава Україні!

***

№ 3.374-3

Україна має досягти справедливого миру та бути важливим елементом майбутньої структури світової безпеки – Андрій Єрмак



2024-09-13

Зусилля України зараз спрямовані на справедливе завершення війни та формування надійної архітектури світової безпеки, у якій вона відіграватиме одну з ключових ролей.

Про це керівник Офісу Президента Андрій Єрмак заявив під час участі у XX щорічній зустрічі Ялтинської європейської стратегії.

Разом із ним у дискусії взяли участь: Прем'єр-міністр Великої Британії (2019–2022) Борис Джонсон, держсекретар США (2018–2022) Майк Помпео та міністерка оборони Нідерландів (2022–2024) Кайса Оллонгрен. Панель модерував Президент Польщі у 1995–2005 роках Александр Квасневський.

> «***Формула миру*** **– це шлях, щоб не лише закінчити цю війну справедливим миром, а й повернути справжній дух міжнародного права та силу Статуту ООН**», – наголосив керівник Офісу Президента.

Андрій Єрмак зазначив, що під час ***першого Саміту миру*** десятки країн за одним столом обговорювали перспективи відновлення справедливого миру. Усі вони заявили про свою повагу до суверенітету й територіальної цілісності України.

Керівник Офісу Глави держави переконаний, що

> **— Україна обов'язково буде в центрі майбутньої структури світової безпеки.**

Наша країна активно працює в напрямі формування її архітектури, результатом чого є вже 26 двосторонніх безпекових угод, а також Український договір (Ukraine Compact), ухвалений під час 75-го саміту НАТО у Вашингтоні.

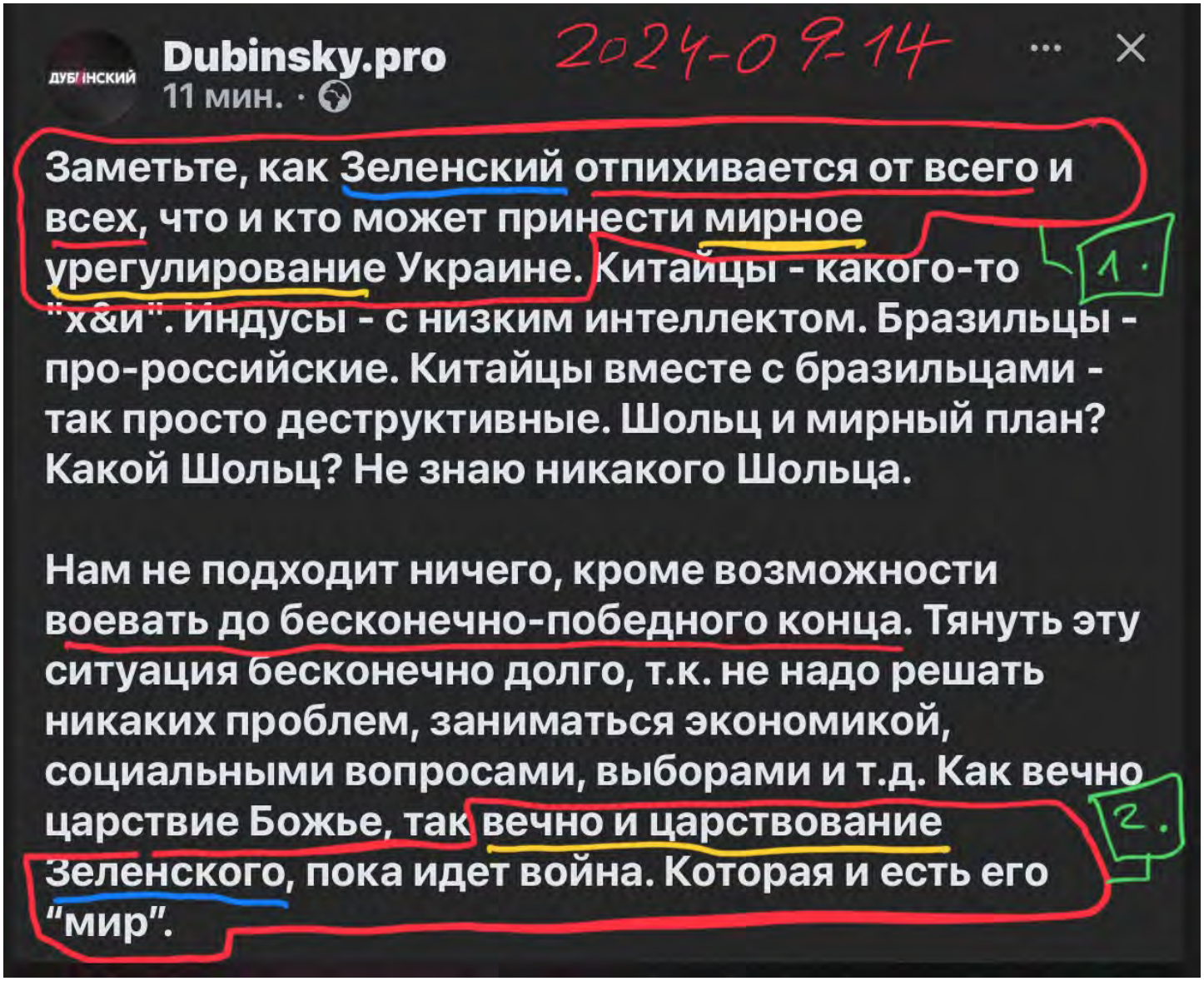
За словами Андрія Єрмака, **Україна підписує документи, які не лише враховують поточну ситуацію, а й дають гарантії на майбутнє та фіксують відповідні зобов'язання партнерів**.

Керівник Офісу Президента зауважив, що

> — **Україна врешті-решт має отримати запрошення до НАТО**, що буде найпростішим та найефективнішим кроком для гарантування її безпеки.

***

№ 3.375


Dubinsky.pro
11 мин.
2024-09-14
Заметьте, как Зеленский отпихивается от всего и всех, что и кто может принести мирное урегулирование Украине. Китайцы - какого-то "х&и". Индусы - с низким интеллектом. Бразильцы - про-российские. Китайцы вместе с бразильцами - так просто деструктивные. Шольц и мирный план? Какой Шольц? Не знаю никакого Шольца.
1.
Нам не подходит ничего, кроме возможности воевать до бесконечно-победного конца. Тянуть эту ситуация бесконечно долго, т.к. не надо решать никаких проблем, заниматься экономикой, социальными вопросами, выборами и т.д. Как вечно царствие Божье, так вечно и царствование Зеленского, пока идет война. Которая и есть его "мир".
2.

***

№ 3.376



В ожидании вундерваффе: Зеленский повторяет путь Гитлера



Владимир Зеленский и Адольф Гитлер на обложках журнала Time

2024-05-17

Игорь Левитас

Есть такое понятие — «вундерваффе». В переводе с немецкого — «чудо-оружие». То самое, которым грезил Гитлер в свои последние месяцы 1945 года.

«Я уверенно смотрю в будущее. Оружие возмездия, которым я располагаю, изменит обстановку в пользу Третьего Рейха», — заявил Адольф Гитлер 24 февраля 1945. Сейчас другое время, другой век, другие вундерваффе, другой фюрер, в конце концов. Да и живет он не в Германии, а на Украине, странной стране, которая возникла совсем недавно, буквально из ничего, с названием, которое точно обозначает её место в мире — окраина.

Как говорят умные люди, любое сравнение грешит неточностями. И мое тоже.

1. Во-первых,

> — Гитлер говорил о том, что его страна делает «вундерваффе», типа: «В тайных подземельях Рейха куется германское „чудо-оружие“». Зеленский такого не говорит. Он просто мотается по всему свету с протянутой рукой и просит, как Паниковский: «Дай мильон!».

Чем больше, тем лучше. А сейчас подавать стали и меньше, и как-то невесело.

2. Второе различие состоит в том, что

— немецкое «чудо-орудие», в принципе, так и не увидело свет, а вот то, на что Зеленский уповает до сих пор — это «вундерваффе», уже потребляется миром довольно давно.

Если посмотреть заголовки западной прессы, то получается — не только Зеленский уповает на «чудо-оружие», то и его хозяева считают так же. Вот некоторые заголовки: «Задержки с поставкой американской помощи Киеву привели к непростительной паузе в способности Украины отражать наступление российских войск» (CNN), «Украинская армия страдает от задержек западной помощи» (France info), «Слишком мало и слишком поздно — помощи Запада Украине недостаточно для победы» (Politico). Это, наверное, 1% из заголовков последних нескольких недель.

Ну, ладно, Зеленский — он **диктатор с чрезмерно раздутым эго, он не воспринимает мир адекватно, у него классический нарциссизм**, но остальные?

И журналисты (в меньшей степени) и аналитики, и политики всех мастей и уровней буквально кричат: «Дайте Украине больше оружия, и она победит». Кстати, тут министра обороны США Остина журналисты спросили — какой он видит победу Украины? Хорошо, что он чернокожий, а то бы все увидели, как он покраснел. Ибо только смог что-то невнятно пробормотать и сразу перескочил на другую тему.

Вот один из последних примеров.

«Украине нужна помощь не в формате „столько, сколько можем“, а пока она не победит»,

— заявил председатель Киевского форума по безопасности, премьер-министр Украины 2014−2016 годов Арсений ***Яценюк***.

А вот ещё, самый свежий — вчерашний.

«Североатлантический альянс считает, что украинцы удержат фронт». Такое заявление сделал 16 мая главнокомандующий силами НАТО в Европе Кристофер ***Каволи***. Ему вторит глава Военного комитета НАТО Роб Бауэр: «Украине еще не поздно выиграть конфликт».

Непонятно:

— **мечтатели, неадекваты, или что у них в головах?**

Что характерно,

> — **вера в «чудо-оружие» сопровождала все разговоры о проводимой Россией СВО примерно полтора года.**

Этим словом называли танки то ***Leopard***, то ***Challenger***. Когда выяснилось, что они горят, как и все остальные стали ждать американские танка ***Abrams*** — вот приедет «Абрамс», «Абрамс» нас рассудит. Ну и… Приехал, и первый был подбит где-то через неделю-другую.

Тогда решили, что это хоть и оружие, но не чудо.

Начался «плач Ярославны» по ***F-16***.

> — Нынешнее моление звучит примерно так: «Вот нам дадут „вундерваффе“ — F-16 и мы покажем этим русским!»

Пять, десять F-16, что они могут? На линии фронта протяженностью более тысячи километров, без нормальных взлетных полос, без опытных летчиков, под пристальным вниманием российских ВВС и ПВО — ну, конечно, они, просто сразу все переломят в пользу Украины.

Держи карман шире. Когда будет подбит первый F-16, Запад и Украина завопят в один голос — нет, это не подходит.

Знаете, как маленькие дети кричат, как только сломают новую, что купленную игрушку: «Мама, игрушка — бяка. Купи другую».

> — Дайте нам теперь HIMARS (Высокомобильный артиллерийский ракетный комплекс), и вот тогда Украина победит!
>
> — Вот если нам дадут баллистические ракеты ATACMS, то мы освободим Крым и все, все, все…

Честно говоря, меня поражает эта **по-детски наивная вера в чудо**.

Ну ладно, украинцы, у них всегда была высока вера в чудеса.

Но европейцы и американцы, люди более, чем прагматичные, они как могут в это верить? Они действительно верят в это, и говорят о своей вере с серьезным выражением лица. Я каждый раз, когда смотрю их выступления по телевизору, жду, когда они улыбнутся и скажут: «Вряд ли так получится, но мы очень хотели».

> 1) — Россия уже неоднократно доказывала, что все эти игрушки никоим образом не остановят ее действий по **освобождению русской земли**.

2) — Однако, по большому счету, полагаю, что многие политики на Западе давно уже поняли (а, скорее всего, понимали с самого начала) что им **Россию не победить**.

Ни поодиночке, ни всем вместе. Но они очень хотели нанести России хоть какой-то урон. Не съем, так понадкусываю.

Не надо забывать, что весь 2023 год прошел на Западе под дурацкими лозунгами, типа:

«Германия и ее партнеры должны и дальше укреплять Украину в военном плане, чтобы будущие переговоры о прекращении огня вообще стали бы возможными».

Это мнение одного из ведущих экспертов Германии по Восточной Европе Сабины ***Фишер***.

О том, что это прямой плагиат, не говорил только ленивый — это роман-антиутопия Джорджа Оруэлла «1984».

«Война — это мир» — один из постулатов тоталитарного общества будущего.

Если говорить по большому счету, то эти слова четко дают понять, что ещё в прошлом году Запад понял, что Украина войну не выиграет никогда.

Ибо если она победит (кстати, как это будет выглядеть?) то она никогда не будет вести переговоры, а как победитель диктовать условия капитуляции России. Поэтому западные хозяева Украины говоря, о том, что надо сделать, чтобы Украина в своем поражении не выглядела уж очень убого.

Вот что говорит Мэтью ***Сэвилл*** из Королевского объединенного института военных исследований в Британии:

«Главное состоит в том, что новое финансирование, вероятно, может помочь стабилизировать позиции Украины только в этом году и начать подготовку к операциям в 2025-м».

Другими словами:

«Не до жиру, быть бы живу».

Вывод, который можно сделать из всего вышесказанного, только один

— маленького зеленого фюрера не спасет никакое «вундерваффе».

Все будет, как в 1945, в 1812 и ранее, ибо Россия «вундерваффе» не ждет.

Для нее «чудо-оружие» — это российская армия. И другого чуда России не надо.



***

№ 3.377-1

Что не так с Украиной и Россией

Часть 1



2024-07-24

Стефан Закревський, для "Хвилі"

Не коррупция, а отсутствие понимания важности общего блага украинской элитой и обычными гражданами, является главной проблемой современной Украины.

С точки зрения подавляющего большинства украинцев, самой большой проблемой Украины является высокий уровень коррупции, хотя на самом деле наибольшим вызовом для нашей страны является отсутствие консенсуса у элиты. Опыт развитых западных стран доказывает, что без договоренностей элит об установлении новых правил игры и уменьшении их "аппетитов", без подготовки качественных управленческих кадров, без создания независимых институций, борьба с коррупцией всегда превратится в имитацию.

Сейчас же большинство украинских борцов с коррупцией используются различными группами влияния для борьбы с их конкурентами по бизнесу и политике, например, ранее известные антикоррупционеры Мустафа Найем и Сергей Лещенко получали инсайды для своих журналистских расследований от Сергея Левочкина, поэтому борьба с коррупцией в Украине является лишь бизнесом для общественных деятелей, журналистов, политиков.

Так же очень циничными являются рекомендации наших западных партнеров по борьбе с коррупцией, в то время как украинские коррупционеры продолжают инвестировать в западные страны, покупая там элитную недвижимость. Отдельного внимания также заслуживает миф о том, что именно коррупция мешает западным инвестициям в Украину, хотя опыт Индии, Китая, Вьетнама, Мексики доказывает настоящие приоритеты западных инвесторов, которым абсолютно все равно на высокий уровень коррупции в этих странах.

По словам западных бизнесменов, главным условием для инвестиций является не низкий уровень коррупции, а нерушимость права частной собственности, безопасность, удобная логистика и дешевая рабочая сила.

Фактически, украинцы сейчас являются свидетелями "кризиса жанра" украинской оппозиции, которой нечего предложить избирателям, поскольку Владимир Зеленский также является сторонником вступления Украины в НАТО и ЕС. Украинские политики до сих пор пребывают в своих "пузырях", не понимая того, что украинцев больше всего сейчас беспокоят социальные вопросы, инфляция, увеличение цен, коммунальные тарифы, уровень заработной платы и пенсий.

Поэтому даже трагические уроки истории Центральной Рады и Директории, которые также игнорировали важные социальные проблемы украинцев, ничему не научили украинских политиков. Парадоксально, что украинская оппозиция даже не пытается расширить свою электоральную базу за счет нескольких миллионов внутренне перемещенных лиц, полностью оставленных без поддержки государством, предлагая им решить их проблемы на законодательном уровне.

Украинская оппозиция также не способна предложить альтернативу украинцам, новую стратегию экономического развития, стратегию

реиндустриализации, видение того, какой должна быть новая структура промышленности и ее приоритетные отрасли, план послевоенного восстановления Украины.

1. Украина, как и Россия, является сословной страной

Украина, как и Россия, являются странами, где существуют сословные общества, главной же мечтой граждан этих стран является попадание в высшее сословие, что гарантирует им доступ к ресурсам. Поэтому, оказавшись в высшем сословии, украинцы, как и россияне, думают прежде всего о сохранении своих привилегий, относясь к населению как к дешевому ресурсу.

Грузия является прекрасным примером того, как даже эффективная борьба с коррупцией и успешные реформы Михаила Саакашвили не привели к стратегическим изменениям, потому что в Сакартвело не произошел консенсус элит относительно необратимости изменений, следствием чего стала покупка Кремлем грузинской элиты.

Не коррупция, а отсутствие понимания важности общего блага украинской элитой и обычными гражданами, которые не понимают, что успех других членов общества увеличивает твои возможности и безопасность, является главной проблемой современной Украины, неофициальным гимном которой является песня Тараса Петриненко – "Жлобы".

Жлобство украинской элиты и непонимание подавляющим большинством украинцев основ геополитики привело к превращению путинской Россией и Западом нашей страны в полигон, когда западным элитам выгодно, чтобы Украина оставалась буфером без реальных гарантий безопасности, а Кремль, имитируя мирные переговоры, пытается спровоцировать у нас политический кризис, подстрекая конфликты между украинской властью и ее западными партнерами.

Нынешняя российская элита сейчас собственными руками уничтожает имперский проект Петра Первого, ориентированный на Европу, так что фактически Россией управляют предатели Российской империи. Даже Владимир Ленин понимал, что украинцы являются индивидуалистами в отличие от россиян, которым присущ коллективизм, в России существует культ доминирования и силы, а Украина имеет женскую душу, которая стремится получать красивые обещания и комплименты с подарками, но россияне до сих пор, к сожалению, этого не поняли.

Ведущие польские аналитики считают, что интересам Польши и США в Европе больше всего угрожали бы успешная и демократическая Россия, следовательно, с их точки зрения, превращение российской элитой РФ в

"православный Иран" выгодно геополитическим конкурентам Российской Федерации.

К сожалению, даже сейчас многие западные аналитики считают российско-украинскую войну локальным региональным конфликтом на периферии, недооценивая Россию и ее способность играть в долгую геополитическую игру. Для Владимира Путина Украина является "ключом" к доминированию в Европе, поэтому когда российские политики и дипломаты заявляли о демилитаризации всей Восточной Европы, они не шутили, а ретранслировали точку зрения некоторых очень сильно идеологизированных представителей путинского фашистского режима.

Несмотря на заявления Караганова и Дугина, которые являются идеологами-имитаторами, об особой духовности россиян, избранном богом народе, "небесном Иерусалиме", наибольшей ценностью для россиян являются деньги. Российские провинциалы едут за деньги убивать, как они говорят, своих украинских братьев, уничтожая русскоязычные города, в которых живут родственники россиян, жителям же Москвы абсолютно все равно на то, что происходит за МКАДом, пока у них есть возможность ходить отдыхать в рестораны и ночные клубы, покупать брендовую одежду, летать на Бали, в Гоа, Объединенные Арабские Эмираты.

Поэтому с полной уверенностью можно сказать, что настоящим неофициальным гимном современной Российской Федерации является песня популярной российской певицы Instasamka – "За деньги, да!"

***

№ 3.377-2

Что не так с Украиной и Россией: взаимное самоуничтожение. Часть 2



2024-08-04

Стефан Закревський, для "Хвилі"

В начале 2024 года соцопрос в Польше показал, что 27,4% польских респондентов считают наиболее вероятным последствием российско-украинской войны уничтожение как Украины, так и России.

Этой точки зрения также придерживаются многие западные интеллектуалы, которые видят разрушительные последствия войны, прежде всего, демографические и экономические для Украины и России. Сейчас для западных элит путинская Россия перестала находиться в их приоритете, вопросы, касающиеся путинского режима, российских элит, преемников Путина, российской оппозиции, абсолютно не интересуют политиков на Западе.

Западные элиты стремятся лишь отгородиться от непредсказуемой путинской России, которая, попав в ловушку, застряла в Украине, ожидая, что рано или поздно из-за действия санкций, усиливающих технологическое отставание РФ, делая ее неконкурентоспособной, российской элитой будет принято решение о возвращении к партнерским отношениям с Западом.

Украина же в этой геополитической игре лишь ресурс для достижения Западом (США и Западная Европа) выгодных договоренностей с Россией.

Сейчас же Кремль не собирается замораживать войну без согласия украинской власти на реализацию путинского ультиматума, который

предусматривает отказ от украинских территорий, оккупированных Россией и, де-факто, демилитаризацию Украины, фактически потерю ее субъектности.

С точки зрения российских технократов, ресурсов Российской Федерации еще хватит на несколько лет полномасштабной войны с Украиной, санкции же будут иметь влияние лишь в долгосрочной перспективе, даже снижение цен на нефть не будет способно сразу привести к завершению войны, которая, с точки зрения представителей российской элиты, ведется не с Украиной, а с Западом.

Главной же проблемой России, как считают российские технократы, является дефицит рабочей силы, который увеличивается из-за войны с Украиной, перегрева экономики и усиления экономической зависимости от Китая, способное перерасти за 5 лет в политическую зависимость России от Поднебесной.

Поэтому разрушение русскоязычных городов Украины, жители которых массово выехали в другие украинские регионы, и ужасные потери среди российских военнослужащих не помогут Российской Федерации стать третьим полюсом мира, разделив его на сферы влияния вместе с Китаем и США, не помогут решить демографические проблемы, не помогут нанести геополитическое поражение Америке.

Ярким фактом, свидетельствующим о демографических проблемах России, является массовый завоз на оккупированные территории Украины мигрантов из Центральной Азии, когда сейчас жители украинского Мариуполя называют свой город Нью-Душанбе, - видимо, так, с точки зрения российских империалистов, шовинистов, традиционалистов, должен выглядеть "русский мир".

Сначала Кремль обменял контроль над всей Украиной на незаконную аннексию украинского Крыма, затем в 2022 году путинский режим обменял возможность геополитического доминирования в Европе на авантюру Путина, поэтому сейчас у адекватных представителей российской элиты есть простой выбор: либо они остановят агрессию России без выдвижения ультиматума нашей стране, что позволит им восстановить свое влияние в европейских странах, ослабив тем самым свою зависимость от Китая, либо разрушительная война для некогда братских народов будет продолжена.

Украинской же элите, хотя бы для собственного самосохранения, необходимо уже осенью провести встречу для установления договоренностей о новых правилах игры, их соблюдении и уменьшении своих "аппетитов", поскольку Кремль собирается осенью повышать ставки, в том числе за счет дестабилизации украинского тыла, особенно когда украинская власть с оппозицией неосознанно активно способствуют реализации этого сценария.

Когда Игорь Коломойский находится в СИЗО, Фирташ де-факто находится под домашним арестом в Австрии, Жеваго сбежал во Францию, а Ринат Ахметов получил, по его словам, худшую санкцию, не имея возможности ходить по родной донецкой земле, украинской элите, наконец, уже нужно сделать выводы, пока еще есть время для этого.

Так же нужно сделать выводы и украинскому среднему классу, поняв, что без создания партии, уплаты членских взносов, донатов на партию, финансовой поддержки адекватных политиков, их интересы никто не будет защищать, поскольку парламент является представительным органом власти, где лоббируются интересы тех украинцев и групп влияния, которые осознают важность поддержки политиков. Потому что, как известно, кто платит, тот и заказывает музыку.

Очень показательно, что даже после заявления известного американского сенатора Линдси Грэма о том, что Украина могла бы быть самой богатой страной Европы, имея запасы полезных ископаемых на 10-12 триллионов долларов, ни один украинский политик не предложил гражданам узнать, а где и сколько этих богатств находится под ногами украинцев.

В то время как американские политики рассказывают избирателям о создании рабочих мест, снижении инфляции, промышленной политике, защите национального товаропроизводителя - все то, что резонирует с интересами избирателей, украинские политики продолжают мобилизовывать свой "ядерный электорат", используя примитивные лозунги, проявляя тем самым свою антигосударственную сущность.

Еще в 2021 году в своей статье "Об Украине – без иллюзий" я подробно описал, как именно должна была позиционировать себя наша страна для выигрыша времени и к каким ужасным последствиям для Украины приведет пребывание во внешнеполитических иллюзиях украинского общества, не понимающего важности украиноцентризма.

Нынешние же ошибки Запада чем-то напоминают ошибки представителей фашистского путинского режима, которые не понимали ментальности украинцев.

Если западные политики и интеллектуалы считают, что Украина будет находиться годами в серой зоне, сдерживая империалистическую Россию без реальных гарантий безопасности, то они в этом случае, рано или поздно, от украинцев услышат слова из известной песни украинской певицы Клавдии Петровны: "Я тебе врала, я тебя не любила".

***

№ 3.377-3

Что не так с Украиной и Россией: имперский пафос

Часть 3



2024-08-28

Стефан Закревський, для "Хвилі"

Украинским реформаторам необходимо понять, что без повышения уровня жизни украинских граждан все антикоррупционные реформы будут малоэффективны.

2. Война России против Украины

Ни для кого из представителей путинского режима не является секретом, что главной целью агрессии России было установление полного политического контроля над Украиной, усиление влияния в Европе и геополитическое ослабление США, но реальный результат авантюры международного преступника Владимира Путина оказался совсем иным.

Украина стала еще более антироссийской, фактически, Путин политически уничтожил пророссийский электорат нашей страны, рейтинг поддержки Владимира Зеленского резко увеличился после полномасштабного российского вторжения, влияние России в Европе уменьшилось, зато США усилили свои геополитические позиции в европейских странах.

Россия не стала третьим полюсом мира наравне с США и Китаем, получив лишь геополитическую маргинализацию из-за геноцидной войны против Украины, хотя еще до авантюры российского фюрера дипломаты из Франции

и Германии говорили своим российским коллегам, что элиты их стран заинтересованы в создании геополитической оси с Москвой, если она будет проводить более адекватную и проевропейскую внешнюю политику.

Имея ранее сверхдоходы от продажи нефти, контролируя через коррупцию западных политиков, экспертов, журналистов, в то время когда США осуществляют разворот к Азии, у Кремля были все возможности только за счет мягкой силы установить геополитическое доминирование России в Европе, чему помешала украинофобия российской элиты.

Главным же последствием путинской авантюры стал перенос войны на территорию Российской Федерации, поэтому кроме имперского пафоса и геополитических понтов у Кремля больше ничего нет. Если представители российской элиты заявляют, что Россия воюет с Западом, то почему тогда РФ не совершила агрессию против хотя бы одной страны-члена НАТО, вместо этого превращая в руины русскоязычные города Донбасса?

Когда президентом Украины является этнический еврей, министром обороны этнический крымский татарин, а главнокомандующим ВСУ стал этнический русский, абсолютно абсурдным является кремлевский нарратив о борьбе с украинским нацизмом, в то время как за Россию воюют неонацисты из диверсионно-штурмовой группы "Русич" во главе с Алексеем Мильчаковым, который публично заявлял, что он русский нацист, а один из самых известных российских философов Александр Дугин ранее сотрудничал со сторонниками нацизма в России.

К сожалению, сейчас у российской элиты отсутствует готовность выводить с оккупированных территорий нашей страны Вооруженные силы Российской Федерации, несмотря на геополитическую, экономическую и демографическую выгоду для России от этого рационального решения. Почему-то среди представителей российской элиты появилось убеждение, что Кремлю удастся навязать Украине ультиматум, хотя, на самом деле, ни украинское общество, ни власть с оппозицией не согласятся на его реализацию.

Кремлевский ультиматум лишь будет продолжать разрушительную как для России, так и для Украины войну, в то время как наибольшую геополитическую выгоду от российской агрессии получают США и Китай. Так что настоящим пророчеством для россиян стало высказывание 2016 года известного интеллектуала, близко знакомого с представителями российской элиты Александра Невзорова: "Публика соскучилась по государственности, то есть по фронтам, застенкам и карточкам".

Усиление влияния чекистов рано или поздно приведет к репрессиям против представителей элит в России, которую силовики хотят превратить в цифровой концлагерь, где все будет контролироваться государством, поэтому

в ближайший год станет понятно, сработает ли инстинкт самосохранения у влиятельных россиян, которые очень сильно рискуют, не решаясь на демонтаж путинизма.

Очень часто прокремлевские американские эксперты заявляли, что украинцы стремятся спровоцировать Третью мировую войну, получив разрешение на нанесение ударов ракетами ATACMS по территории России, но военная спецоперация ВСУ в Курской области показала весь блеф ядерных угроз Кремля.

Когда российские авиабомбы ежедневно уничтожают украинские города и фортификационные сооружения ВСУ, неполучение разрешения от американской власти на нанесение ударов по российским военным аэродромам свидетельствует лишь о том, что Украина остается для США полигоном, который истощает путинскую Россию ценой жизней украинцев.

Европейские политики периодически любят заявлять о стратегической автономии Европы от США, в то время как Великобритания и Франция до сих пор не разрешив бить своим дальнобойным оружием по военной инфраструктуре на территории Российской Федерации, прекрасно показали, что без "отмашки" из Вашингтона они не способны самостоятельно действовать. Так что стратегическая автономия Европы сейчас является лишь геополитической утопией.

Одной же из самых больших политических проблем Украины является отсутствие идеологических партий, созданных снизу за счет инициативы представителей среднего класса.

Все нынешние парламентские партии, фактически, являются бизнес-проектами, между которыми нет абсолютно никакой разницы, поскольку на региональном уровне партийные руководители продают ячейки, места в областных и городских советах украинцам, которые используя партийный бренд, лоббируют свои бизнес-интересы.

Также

> — ни в одной из парламентских партий не работают социальные лифты для талантливых украинцев, которые без знакомств, родственных связей и больших денежных сумм, несмотря на все свои таланты, не имеют никаких политических перспектив в сословной стране.

Партия "Слуга народа" является настоящим отражением украинского общества, когда обычные украинцы, которые никогда не занимались политической деятельностью, попав в Верховную Раду были быстро коррумпированы, поняв, что они получили единственную возможность в своей жизни для собственного обогащения.

Руководству же партии "Европейская солидарность" абсолютно комфортно находиться в оппозиционной "нише", мобилизуя свой "ядерный" электорат лозунгами о защите украинского языка, церкви, вступлении в НАТО и ЕС. Парадоксально, что имея хорошее финансирование, имея партийные телеканалы эта партия не способна увеличить свой рейтинг из-за непрофессиональной работы политтехнологов и медиаменеджеров, которые создали "пузырь" для Петра Порошенко, рассказывая о его величии.

Главную же политическую ставку команда Порошенко делала на приход к власти Валерия Залужного, который, став президентом, назначил бы на должность Премьер-министра Петра Порошенко. Фактически, украинские оппозиционеры подставили Залужного, распространяя нарратив о его президентских амбициях во время войны, когда россияне пытались сыграть на противоречиях между представителями украинской власти.

Украинским реформаторам необходимо понять, что без повышения уровня жизни украинских граждан все антикоррупционные реформы будут малоэффективны,

например,

> **— даже несмотря на успешные антикоррупционные расследования в Румынии против представителей Социал-демократической партии, ее представители на некоторое время вернулись к власти, так же как и Роберт Фицо, правительство которого обвиняли в связях с итальянской мафией.**

Больше всего граждан этих стран, как и грузин, которые привели к власти прокремлевского олигарха, волновали вопросы, касающиеся низкого уровня жизни, поэтому украинским реформаторам нужно изучить высказывание Франклина Рузвельта:

> **— "Настоящая личная свобода невозможна без экономической безопасности и независимости. Голодные и безработные люди – это кадры для диктатуры".**

***

№ 3.378

Проамериканский путинский режим



2024-09-06

Стефан Закревський, для "Хвилі"

Сейчас существование путинизма полностью устраивает американскую элиту.

Несмотря на позиционирование России себя как сверхдержавы, противостоящей США, действия и решения как Владимира Путина, так и представителей путинского режима, **привели лишь к геополитическому усилению Америки**.

Фактически, **сейчас существование путинизма полностью устраивает американскую элиту**.

Среди американских политиков распространена точка зрения, что

> **1) — российская элита в конечном итоге будет вынуждена из-за опасности превращения России в вассала Китая согласиться на уступки, выгодные Вашингтону.**

Также, с точки зрения американских аналитиков,

> **2) — геноцидная война России против Украины уменьшила влияние Китая в Европе, где Поднебесная стремилась получить доступ к технологиям.**

Американцам абсолютно все равно, сколько еще россияне оккупируют территорий Восточной Украины, даже, к сожалению, если России удастся завоевать весь Донбасс.

Политиков США полностью устроит реализация "корейского сценария" в Украине, поскольку продолжение оккупации Россией больших территорий Украины не позволит Кремлю усилить свое влияние в Европе, продолжит конфронтацию с нашей страной и сохранит рычаг влияния Америки на российскую элиту.

Администрации Обамы, Трампа, Байдена создали прекрасные условия Кремлю для геополитического успеха,

но

> — российская элита обменяла лидерство в Европе и политический контроль над Украиной на уничтожение русскоязычных городов, пытаясь "продать" россиянам многолетнюю войну на истощение, перенос войны на территорию РФ, террор против русскоязычных граждан Украины как победу России, хотя на самом деле авантюра Путина усилила геополитических конкурентов Москвы.

Захватывая разрушенные российскими оккупантами города Донбасса, из которых массово выехало местное население, Россия не будет способна демографически усилиться, не сможет расширить свой внутренний рынок, не сможет увеличить количество налогоплательщиков в РФ, не сможет воспользоваться промышленным потенциалом этих городов, превращенных путинским режимом в руины.

По словам бывшего советника кремлевского фюрера Сергея Глазьева, наибольшее национальное богатство Украины находится на Донбассе. Фактически, Кремлю не нужно украинское население Донецкой и Луганской областей, **Москве эти области нужны только для ресурсного усиления и превращения в плацдарм**.

> — Россияне уже сейчас готовятся к добыче лития на подконтрольной Украине территории в Донецкой области в нескольких километрах от города Курахово.

Стоит помнить, что во время президентства Виктора Януковича Кремль, используя российские спецслужбы, которые организовывали через свою агентуру и полезных идиотов экологические протесты, помешал известной американской компании добывать сланцевый газ в Донецкой области вблизи городов Славянск и Лиман.

Очень показательно, что лидеры экологического протеста против добычи сланцевого газа в Донецкой области позже начали сотрудничать с российской

диверсионной группой, лидером которой был известный террорист Игорь Гиркин, причастный к оккупации Славянска в 2014 году.

Остается только «удивляться»,

> — почему ни предыдущая, ни нынешняя украинская власть до полномасштабного вторжения путинской России не предлагала западным инвесторам привлекательные для них инвестиционные проекты с государственными гарантиями, направленные на добычу лития и сланцевого газа в Донецкой области.

Российская же элита действует как бандиты из 90-х годов, пытаясь отжать у Украины ее полезные ископаемые, занимаясь геополитическим рейдерством, присущим мафиозной кремлевской корпорации, в которую превращена криминализированная Россия.

Украинской элите нужно сделать вывод из негативного опыта донецкого клана, который не только потерял контроль над Украиной, но и над родным Донбассом, когда даже самый прогрессивный украинский бизнесмен Ринат Ахметов был вынужден выехать из Донецка после убийства его охранников.

Если украинская элита не желает, чтобы их бизнес и недвижимость были захвачены россиянами, то им необходимо, наконец, договориться о правилах игры, уменьшив уровень своего жлобства.

Особого внимания также заслуживают

> 1) — события 2014 года в Донецке, когда малочисленная диверсионная группа, подконтрольная российским спецслужбам, захватила под контроль Донецкую областную государственную администрацию, пользуясь бездействием украинской власти, хотя жители Донецка передавали информацию в СБУ о том, что эта группа была плохо вооружена и не была способна оказать украинским силовым структурам эффективное сопротивление.

Стоит помнить, что

> 2) — аналогичная ситуация с Донецком сложилась в Харькове, где 8 апреля спецподразделение "Ягуар" за 10 минут без единого выстрела освободило от диверсионной группы здание Харьковской облгосадминистрации, но несмотря на все условия для этого, антитеррористическая операция в Донецке весной 2014 года, когда в городе еще не находились российские военные, не была проведена украинской властью.

Де-факто,

3) — **тогдашняя власть сдала украинский Донецк россиянам, поэтому Александр Турчинов, Арсен Аваков, Валентин Наливайченко несут прямую ответственность за оккупацию Россией областного центра Донецкой области.**

Американские военные аналитики уверены в том, что Россия, ведя войну против Украины, теряет свое преимущество перед Западом из-за уменьшения запасов советского оружия, поэтому с их точки зрения, Украина, истощив Российскую Федерацию, выиграла время для наших западных партнеров, поскольку в 2022 году НАТО не было готово к длительной войне на истощение с РФ.

Заявления же представителей российской элиты о том, что Россия воюет с НАТО, а не с Украиной, потеряли свою актуальность после присоединения к Альянсу Финляндии, которая имеет самую длинную в Европе общую границу с РФ, что было спокойно воспринято российской властью, неготовой начинать даже гибридную агрессию против члена НАТО.

Западные известные генералы не раз заявляли, что

1) — США могли помочь победить Украине еще в 2022 году,

но

2) — администрация Байдена выбрала другой сценарий контролируемого конфликта, поскольку американские политики больше боятся неконтролируемого поражения путинской России, чем поражения Украины.

Поэтому

— уже сейчас украинским политикам и дипломатам нужно рассказывать на Западе не только о героической борьбе украинцев, к которой все уже привыкли, но и о последствиях поражения Украины для Европы и США.

Особенно после выборов в Германии и Франции, которые показали, чем может политически закончиться поражение Украины, способное нанести большой удар по трансатлантическому единству.

К тому же украинские военные в частных разговорах говорят, что если Запад предаст Украину, то они в будущем будут воевать вместе с россиянами против западных стран, осуществляя тем самым месть, и этот месседж украинским политикам также стоит передать нашим западным партнерам.

Кремль ошибочно не признает субъектности Украины, пытаясь договориться с американцами о будущем нашей страны, воспринимая украинцев как сепаратистов, а нашу страну вассалом США.

На самом деле, украинцы проявили полную субъектность, доказав, что наша страна не является вассалом США, разрушив предвоенную договоренность между Вашингтоном и Москвой, которая предусматривала ведение украинцами только партизанской войны на территории Украины после бегства представителей украинской власти.

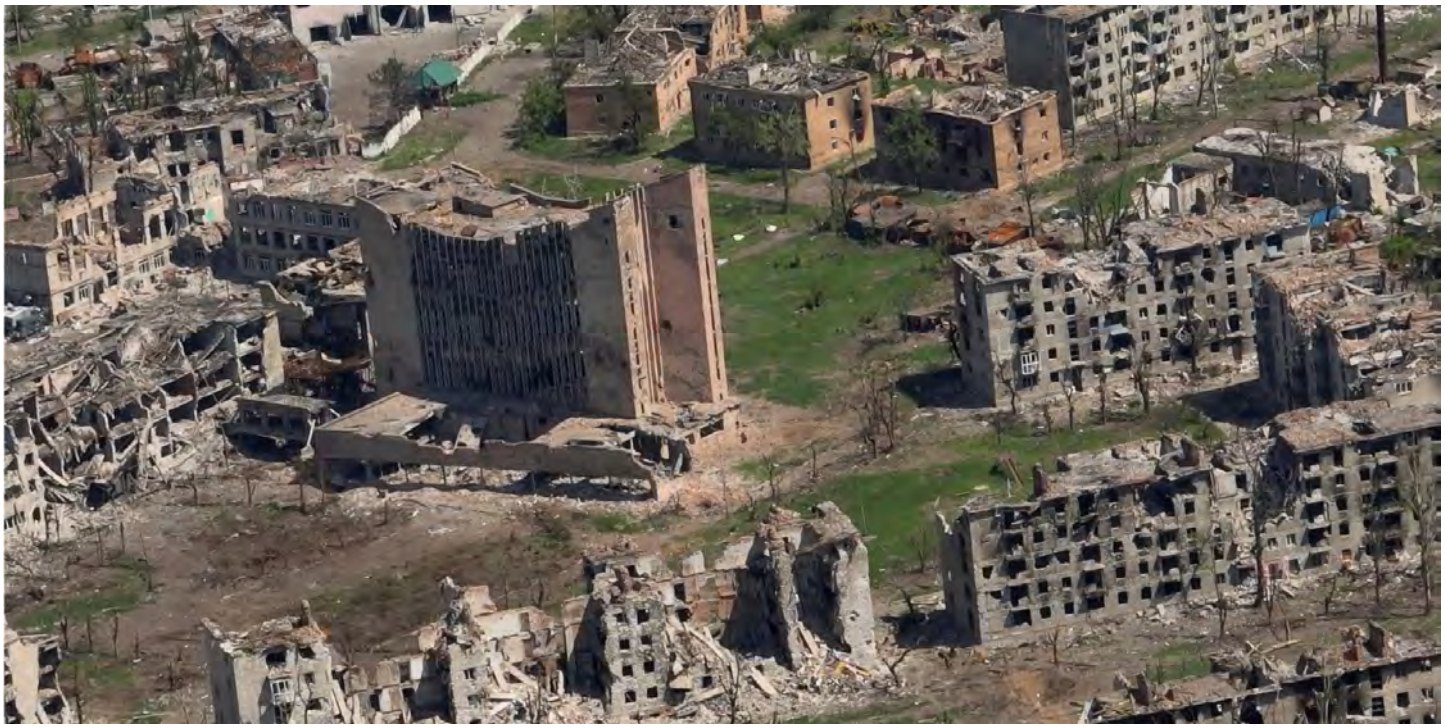
Лучше всего геополитические реалии Украины и ее партнеров описывает украинский анекдот:

"Кум, а какие системы противовоздушной и противоракетной обороны лучшие в России? Это, мой дорогой друг, красные линии наших западных партнеров".

***

№ 3.379-1

НА ШЛЯХУ ДО ПУСТЕЛІ



2024-09-14

Друзенко

Івшина Лариса, яку щиро поважаю, слушно повторює раз-у-раз, що майбутнє України визначатимуть ті, хто тут залишиться.

Біда в тому, що залишиться небагато. Принаймні точно замало, аби давати раду території, яку колись населяла 52-мільйонна нація.

З подачі моїх читачів, звернувся до статистики. І відкрив для себе неймовірно прикрий факт: Україна – абсолютний лідер у світі принаймні у двох категоріях:

1) з величезним відривом від решти країн ми очолюємо рейтинг держав, з яких найбільше емігрує населення.

> — За оцінками ЦРУ (The World Factbook) цього року з кожних 1000 мешканців України емігрує 36,5. Це вдвічі більше, ніж з Південного Судану. Чи майже втричі більше, аніж з нещасної Венесуели. В абсолютних цифрах за кількістю тих, хто залишив свою батьківщину та емігрував на чужину в останнє десятиліття, в нас у світі тільки два конкуренти: Афганістан та Сирія. По сучасним темпам еміграції – жодного. У наших ворогів – росії та білорусі – цієї проблеми фактично не існує. Там кількість іммігрантів майже дорівнює кількості тих, хто виїхав з країни...

2) окрім абсолютного лідерства за кількістю емігрантів на душу населення, ми також очолюємо ще один сумний рейтинг – кількість смертей на душу населення.

> — За оцінками того ж ЦРУ, яке щороку публікує The World Factbook, на кожну тисячу українців цього року помре 18,6. В росії – 14. В білорусі – 13,3.

Наголошу, я наводжу офіційні прогноз ЦРУ та статистику Світового Банку. Це не російська пропаганда.

Так, майбутнє України будуватимуть ті, хто залишиться і виживе. Тільки вже очевидно, що нас залишиться і виживе радикально менше, аніж тих, хто населяв Україну в кордонах 1991 року. І чим довше триватиме війна, тим більше люди вмиратимуть та тікатимуть з України.

Все більше Україну сприйматимуть, як європейську Сирію чи Афганістан, де живуть мужні автохтони та їхні вкрай корумповані князьки. А нормальні люди (чомусь) жити не хочуть...

Війна – азартна штука. І звичайно перемогти путіна і (можливо) тим самим запустити процеси саморуйнації росії – це джекпот та гарантоване місце героя у підручниках історії.

Не дивно, що наш президент марить цей джек-пот зірвати. І як будь-який азартний гравець давно не рахує втрати.

А статистика їх рахує. І тихо волає, що за таких рекордних темпів еміграції та смертності, **будь-який далекоглядний лідер має думати насамперед про людей, а не про території**.

Бо можливо ми

> – мобілізувавши усі сили та засоби – спроможні розгромити росію та повернути Приазов'є, Крим і Донбас.

Тільки постає питання: для кого? І для чого?

Якщо ця війна невблаганно перетворює Україну на європейський Афганістан – країну мужніх бородатих моджахедів і їхніх вкрай корумпованих князьків.

Країну, за яку можна вболівати і якій можна співчувати.

Але в якій все менше людей хочуть жити. Статистика, на жаль, невблаганна річ...

***

№ 3.379-2

УКРАЇНСЬКА ПЕРЕМОГА: ЧАС ОБИРАТИ ЩЛЯХ



2024-09-15

Друзенко

Мій вчорашній допис викликав бурхливе обговорення. І навіть намагання перевести його у звинувачення конкретної команди

можновладців. Але він був не тільки і не стільки про "неправильну" владу, а про країну, в який було дискомфортно жити не тільки в перебігу, а й задовго до початку великої війни.

Президенти, парламенти, уряди змінювалися, а громадяни продовжували залишати Україну та вимирати. За 30 років незалежності Україна – навіть за офіційними даними втратила бл. 14 млн. мешканців або 27% свого населення. Насправді, думаю, більше. Війна лише каталізувала, але аж ніяк не породила цей трагічний тренд. І це вирок системі.

Отже, що ми маємо на сьогодні: за прогнозами ЦРУ (The World Factbook):

1) Україна має найгіршу народжуваність у світі – остання з 228 країн з 6(!!!) новонародженими на 1000 живих;

2) Україна має найвищу смертність у світі – перше місце з 229 країни з 18,6 смертей на 1000 населення;

3) в України найбільший у світі відносний рівень еміграції – цього року країну залишать 36,5 людей з кожної тисячі, тобто приблизно кожен 3-4 мешканець.

Поєднання цих показників свідчить, що країна, особливо її прифронтові регіони, поступово перетворюються на новітню Loca deserta – місця пустельні, сучасне Дике поле. Руїна дає шанс на прорив у майбутнє, але також може перетворитися на вирок тривалого животіння у межичасі. Ми наразі стоїмо на роздоріжжі перед цим фундаментальним вибором.

Очевидно, що без завершення війни це майбутнє не настане. А якщо і настане, це буде майбутнє, нав’язане нам ззовні, яке не залежить від нас. Тому немає сенсу його обговорювати. А отже перший виклик, який стоїть перед нами – сформулювати, якою ми бачимо українську перемогу.

Тут є щонайменше три альтернативи:

1. Доведення росії до колапсу та припинення її існування як єдиного державного утворення.

2. Відвоювання тимчасово окупованих територій та відновлення України в міжнародно визнаних межах 1991 року.

3. Збереження фактичного суверенітету України в інших, менших за міжнародно визнані, межах без юридичного визнання та закріплення територіальних завоювань росіян – з одночасним збільшенням суб’єктності України, тобто права самим визначати свою долю у фактичних кордонах.

Кожна з цих альтернатив потребує різних ресурсів, різних рівнів мобілізації українського суспільства і несе різні загрози та виклики межам нашої стійкості.

Для мене справжньою перемогою України стане не відвоювання тимчасово окупованих територій, і навіть не розпад росії, а розворот на 180 усіх трьох трагічних трендів, описаних на початку цієї статті:

> **1) — менше смертей, 2) — менше емігрантів і 3) — більше народжених в Україні немовлят**

Якщо ми цього досягнемо, значить loca deserta перетворилась на квітучий лан – країну, комфортну для життя – і стала, наче магніт, притягувати капітали та таланти, що дає шанс на принципове інше майбутнє. Все решта – лише більш чи менш ефективні інструменти досягнення цієї мети. Включно з формулою завершення російсько-української війни.

Дике поле, фронтир, loca deserta – це завжди для пасіонарних і сильних. Для тих, хто піднімає червоно-чорний прапор, прилюдно декларуючи: перемога або смерть. Це якраз те, що ми вміємо краще за всю Європу. У стійкості, хоробрості та опірності ми можемо позмагатись навіть з Талібаном. Але кров випалює ґрунт.

Більшість людей – не пасіонарії і не герої. Вони просто хочуть жити, кохати, заробляти, мати власний будинок і ростити дітей. Подобається нам це чи ні, але без цих "бюргерів" та "куркулів", яким своя сорочка ближча до тіла, українська земля приречена перетвориться на героїчний цвинтар – вкритий курганами козацьких могил та повитий спогадами про славне минуле.

Креативний клас, сучасне міщанство, з його браком героїзму, патріотизму, національної ідентичності та веселковими прапорами, не менш важливий для нашого майбутнього, аніж герої під червоно-чорним стягом.

Не даремно герой радянсько-фінських воєн Маннергейм, вивівши Фінляндію з Другої світової, одразу пішов у відставку і передав владу суто цивільному фінансисту та дипломату Юго Кусті Паасіківі, який разом із своїм наступником юристом Урхо Калеваою Кекконеном за 35 років трансформували переферійну землю бідних, але войовничих героїв у одну з найрозвинутіших у світі країн заможніх та щасливих громадян.

Можна згадати аналогічну історію ірландців. Які знайшли modus vivendi співіснування з британцями і після століть війн із ними, навчились заробляти на знанні англійської, розгалуженій діаспорі та далекоглядній економічній політиці, які забезпечили бідній маленькій країні, що колись голодувала, найвищий в Європі та один з найвищих у світі ВВП на душу населення (до речі, удвічі вищий ніж у Великій Британії). І що важливо: ірландська еліта

могла зосередитися на відвоюванні у британців Ольстера, але натомість сфокусувалась на економічному розвитку країни. Але це предмет окремої розповіді...

Аби розвернути назуспіт наші трагічні тренди і не застрягнути у чистій потенції сучасної loca deserta, нам потрібно зробити все, аби чимшвидш завершити війну і спрямувати нашу енергію на радикальні перетворення в країні. Аби з країни мужніх воїнів та їхніх крадійкуватих князьків, з якої тікають пересічні посполиті і в якій діти народжуються втричі рідше, аніж помирають дорослі, ми стали справжньою землею свободи та можливостей. В яку їхатимуть звідусіль, вкладатимуть капітали, будуватимуть домівки та народжуватимуть дітей. В якій мешканці перетворяться на громадян, що візьмуть відповідальність за свою ReS Publica, а не сподіватимуться на чергового месію. В якій "крадійкуваті князьки" поступляться місцем у владі справжнім державникам, патріотичним, порядним та професійним. В який підприємець буде апріорі заможнішим за прокурора. А президент не боятиметься після завершення каденції повернутися на своє ранчо, де його ніхто не "доганятиме", як він чи вона "доганяли" попередників, аби вбити політичну конкуренцію та переключити на себе "потоки"...

І все це стане можливим лише за умови, якщо ми знайдемо золоту середину між червоно-чорним прапором героїв, за яким чітка ідентичність та сталеві принципи, що допомагають не програти війну, та веселковим прапором інклюзивності, який гнучкий і креативний настільки, що не знає жодних цінностей, за які варто вмирати та вбивати. Можливо, наш жовто-блакитний прапор і є та золота середина, в якій "кожен, хто не проти нас, той з нами", але ми чітко знаємо, "якого ми роду", статі, національності, світогляду тощо...

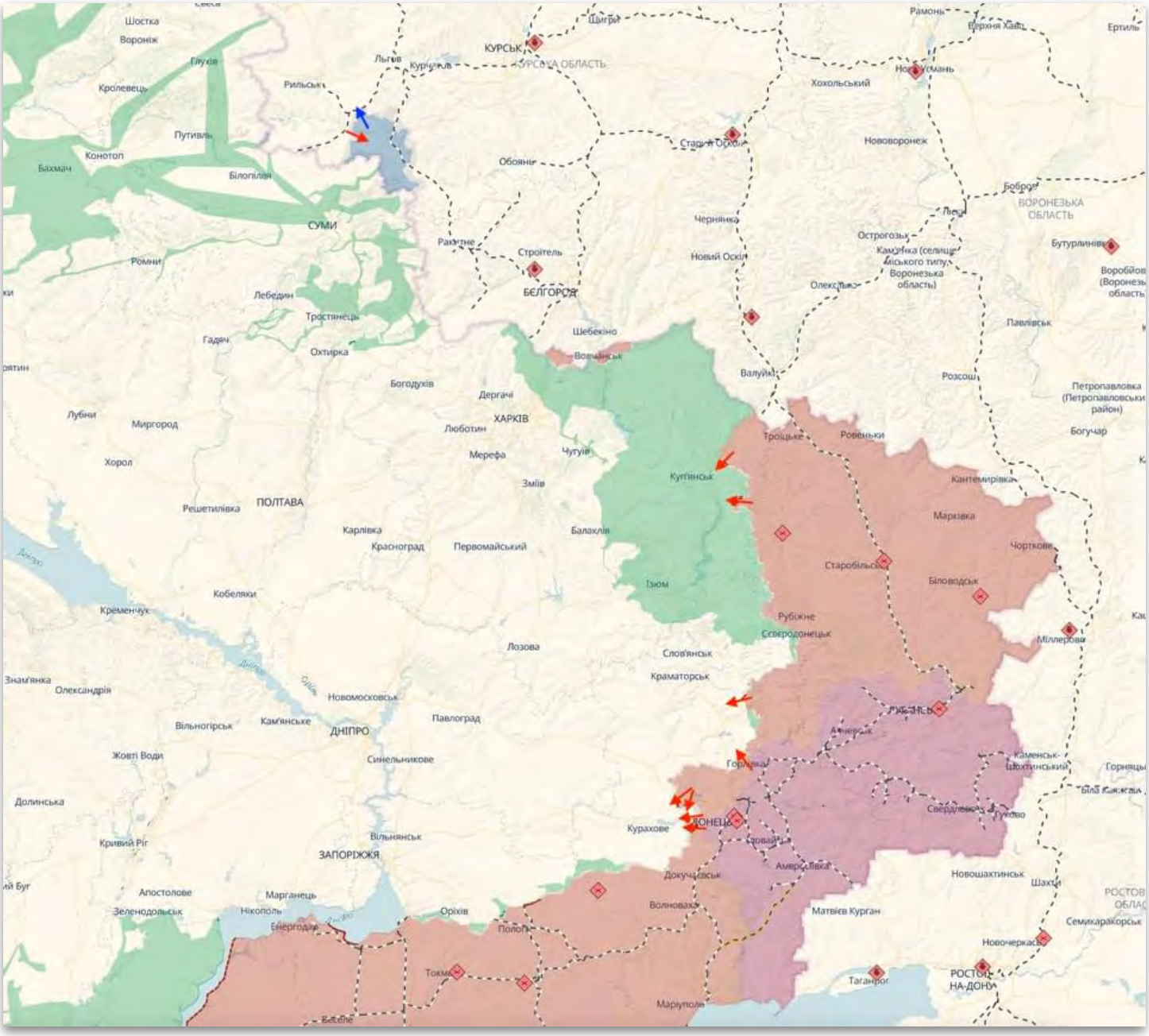
Loca deserta, на яку поступово перетворюється Україна, – це пустка, яка може стати і вироком животіння і шансом на принципове інше майбутнє.

Ми вже на роздоріжжі. Час обирати, куди йти.

***

№ 3.380

Ситуація на захід від Донецька суттєво гіршає для ЗСУ.

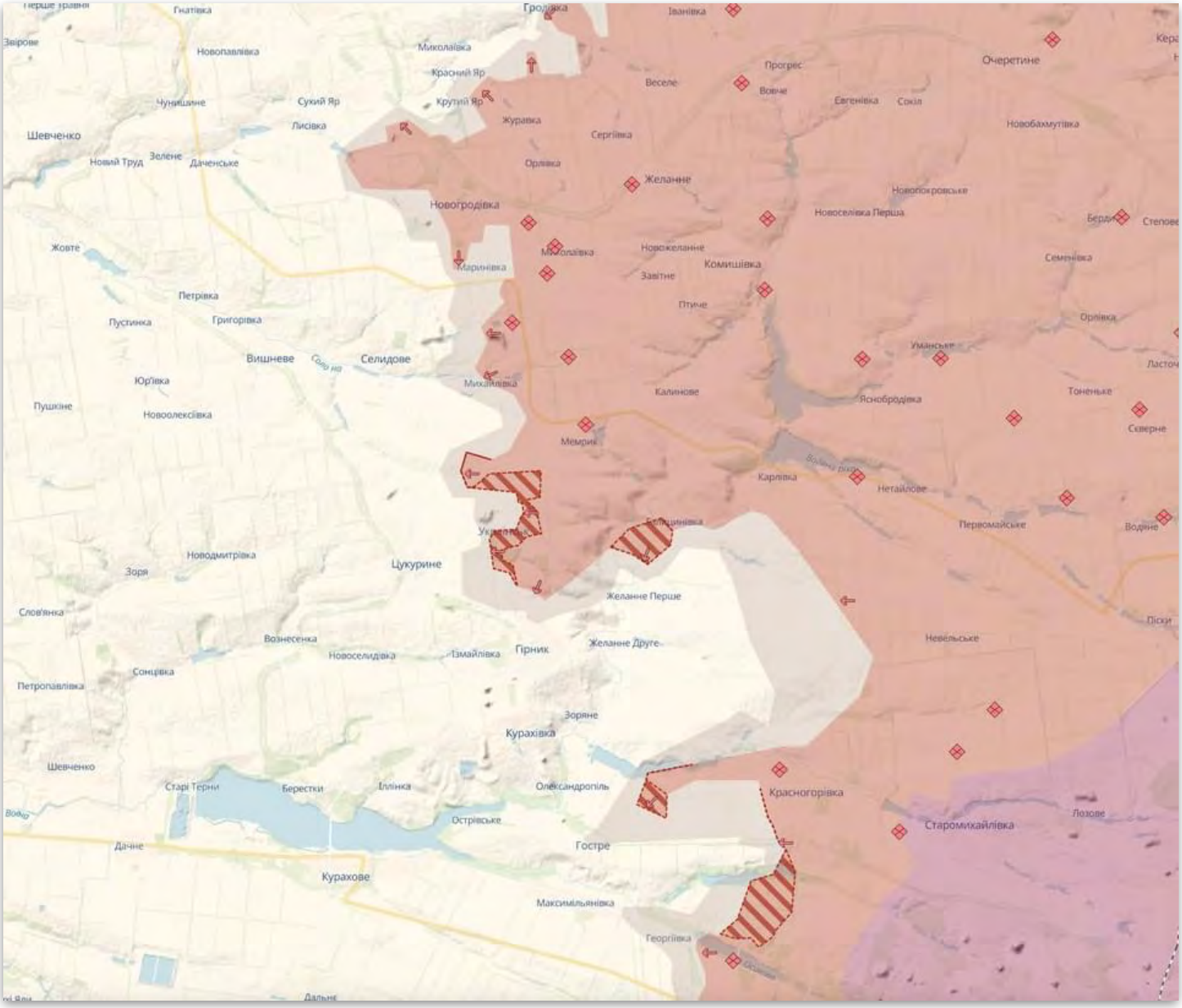


2024-09-14

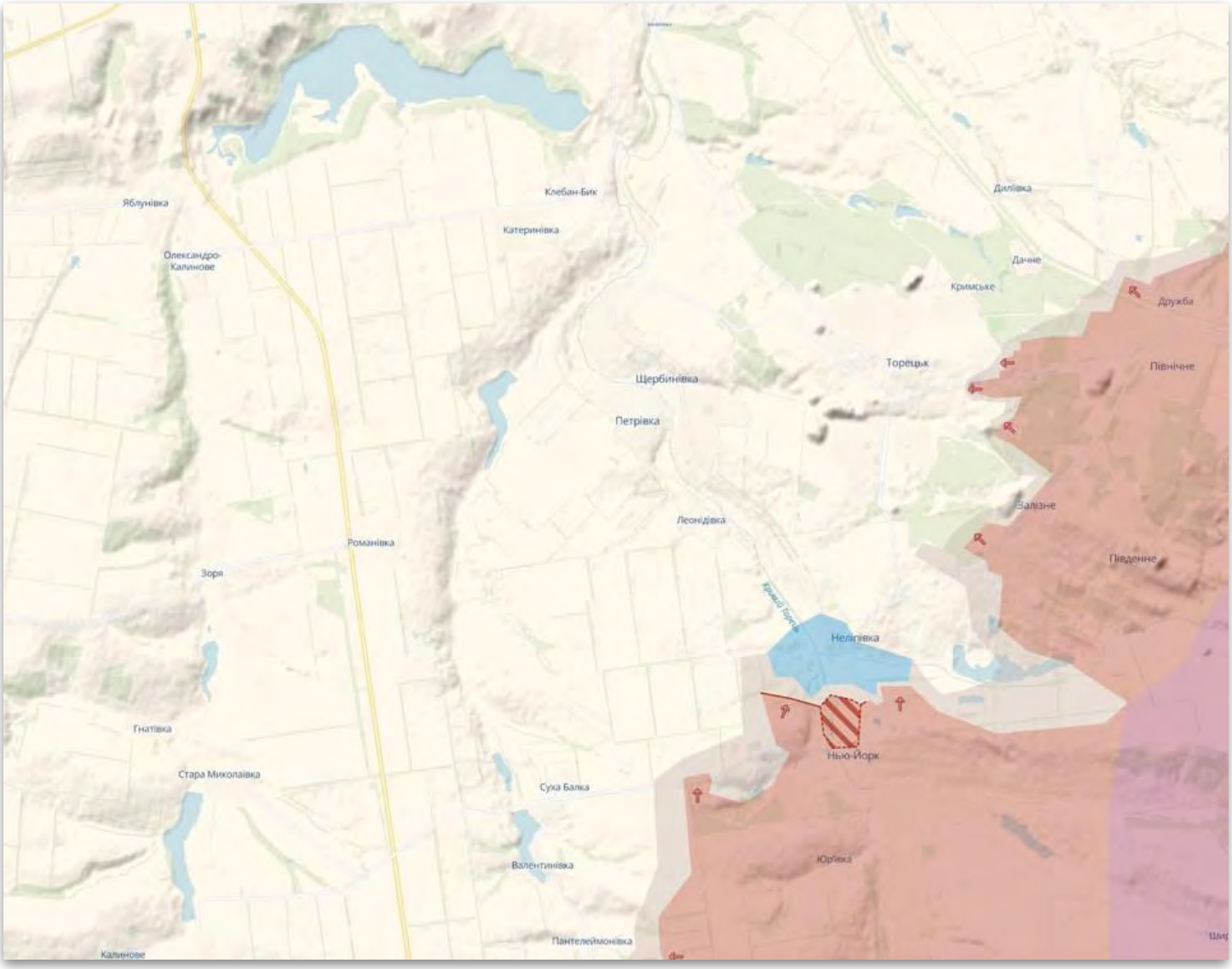
Хомаха

Російські війська ведуть наступ на Курахове з двох напрямків як підготовку до вирішального наступу на Покровськ.

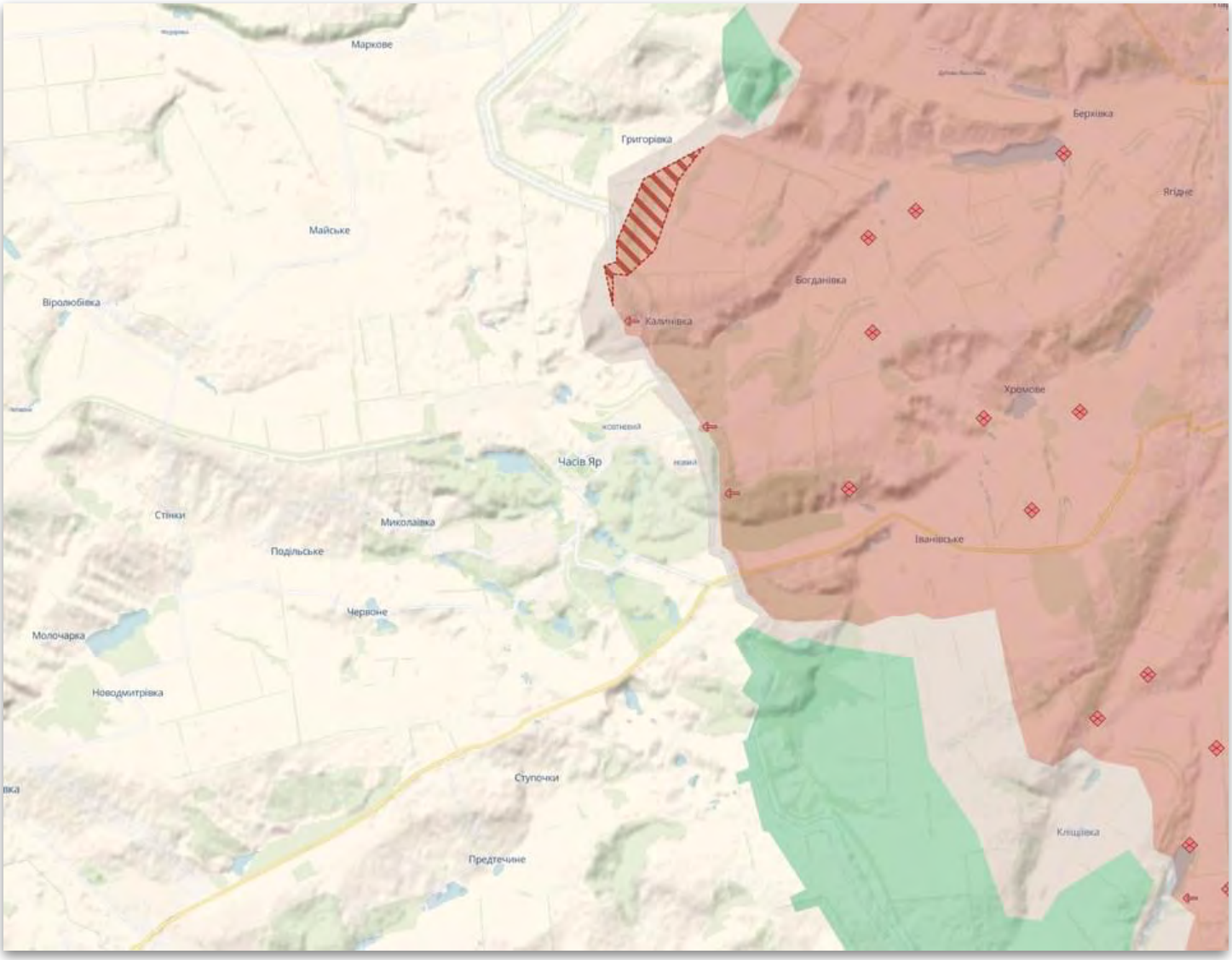
За добу, що минула, вони окупували Галицинівку, просунулися в Українську та в його околицях, а також з боку Красногорівки – у напрямку на Курахове поблизу Гострого та Олександрополя і в Георгіївці.



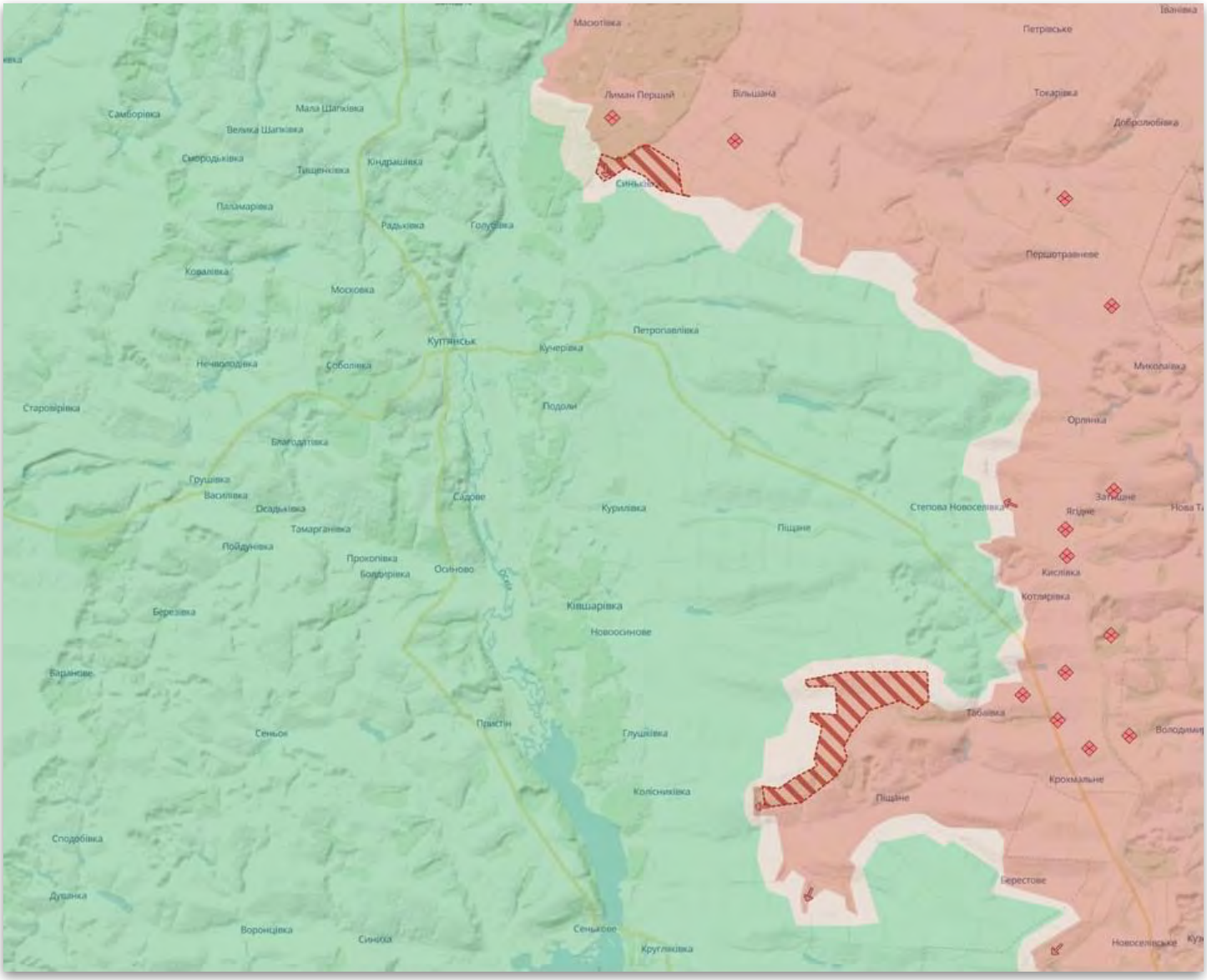
На Торецькому напрямку ЗСУ знову відкотилися з центру селища Нью-Йорк.



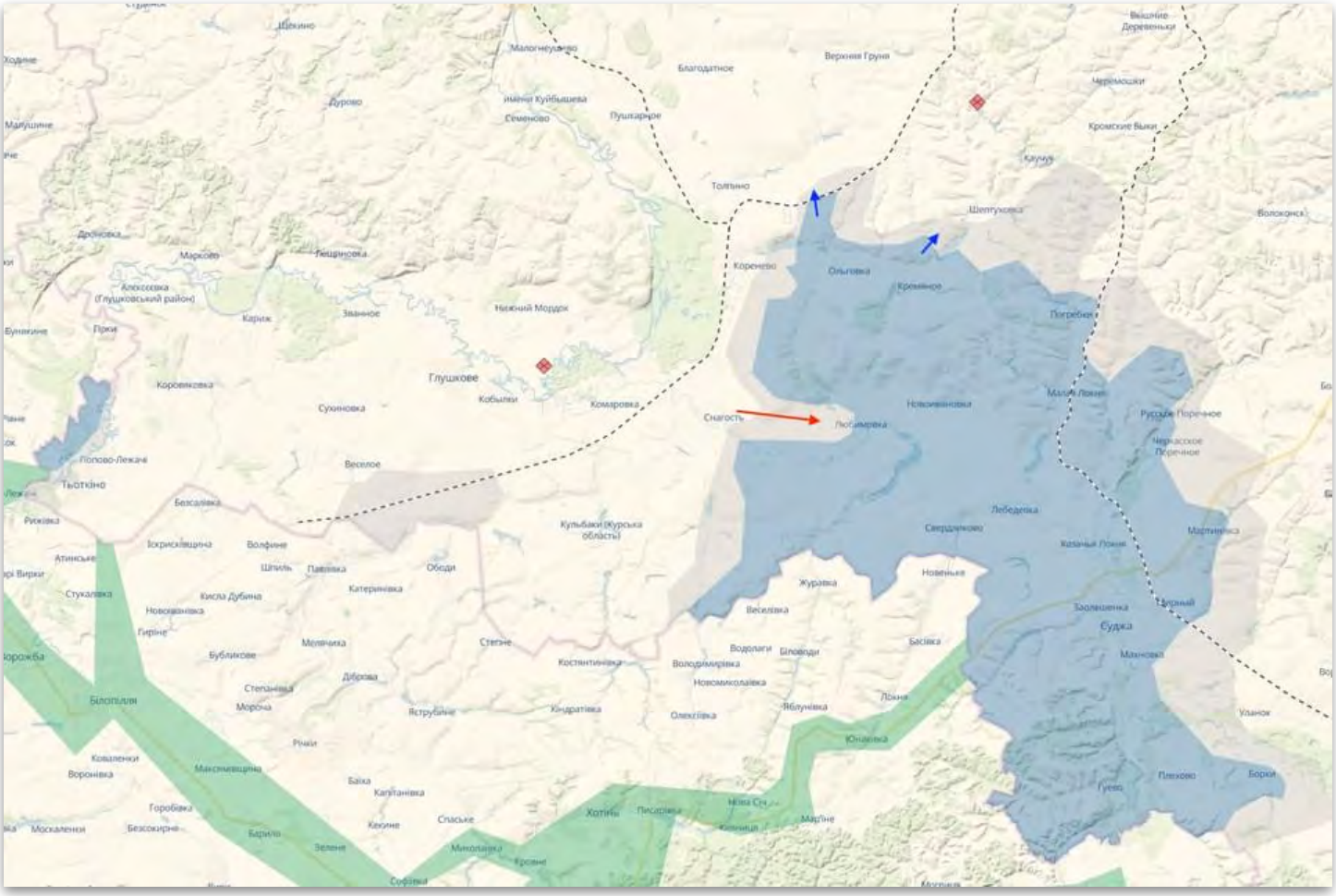
На північ від Часового Яру російські підрозділи мали успіх у Григорівці на східному березі каналу Сіверський Донець-Донбас.



Російські війська вже впритул наблизилися до східної дастини Куп'янська з боку села Синьківка, а також просунулися у напрямку річки Оскіл у Піщаному.



У Курській області РФ бойова ситуація розвивається дуже динамічно. ЗСУ зайняли села Вітряно, Дуровку та частину Журавлів на північ від Коренево. Водночас російські війська відбили Снагость та навколишні села.


Глушково
Снагость
Любимовка
Новоивановка
Ольговка
Коренево
Толпино
Шептуховка
Погребки
Русское Поречное
Черкасское Поречное
Лебеденка
Свердликово
Журавка
Новенькая
Веселовка
Басовка
Суджа
Заолешенка
Мартиновка
Казачья Локня
Малая Локня
Новомихайловка
Новомиколаевка
Яблунівка
Локня
Юнаковка
Олексіївка
Водолаги
Шеповди
Володимирівка
Костянтинівка
Кондратівка
Ястребине
Морочна
Степанівка
Диброва
Мелячиха
Бубликове
Гирне
Новоіванівка
Кисла Дубина
Стукалівка
Катеринівка
Обиди
Шпиль
Павлівка
Волфине
Іскрисківщина
Безсалівка
Тьоткіно
Попово-Лежачі
Веселое
Сухиновка
Коровинівка
Кобылки
Комаровка
Нижний Мордок
Звannое
Карпж
Алексеевка (Глушковский район)
Марково
Дроновка
Малушино
Ходино
Шекино
Дурово
имени Куйбышева
Семеново
Пушкарное
Благодатное
Малогнеушево
Верхняя Груня
Выхино Деревеньки
Черемошки
Кромские Быки
Волоконск
Кулыбаки (Курская область)
Белопілля
Ковалевки
Воронівка
Максимівщина
Горобівка
Москаленки
Безсокирне
Баїка
Капітанівка
Спаське
Кекине
Зелене
Миколаївка
Красне
Софіївка
Хотінь
Писарівка
Мала Сеч
Кілінці
Мадіне
Гуєво
Плехово
Борки
Уланок

***

№ 3.381



Олег Шрам
5 ч. · 🌍

2024-09-14

о, нарешті знайшов очевидний плюс від того, що САП у нас на початку цього року стала самостійною і незалежною юридичною особою

витрати бюджету на утримання САП в 2025 становитимуть суму витрат на них за 2 попередні роки:

2023 – 134 млн
2024 – 203 млн
2025 – 335 млн

далі цифри із проекту бюджету по іншому антикору

НАБУ:

2023 – 1,3 млрд
2024 – 1,9 млрд
2025 – 2,2 млрд.

ВАКС:

2023 – 295 млн
2024 – 433 млн
2025 – 508 млн.

НАЗК:

2023 – 1,1 млрд
2024 – 1,3 млрд
2025 – 1,3 млрд

АРМА:

2023 – 172 млн
2024 – 189 млн
2025 – 189 млн

***

№ 3.382

Необходимы кардинальные изменения медиаполитики Украины в отношении зарубежья



2024-09-11

АЛЕКСАНДР ЛЕВЧЕНКО, ДЛЯ "ХВИЛІ"

Угроза поражения Украины в информационной войне

Ещё немного, и Украина окончательно проиграет информационную войну в мировом медиапространстве.

А это может привести к неблагоприятному характеру окончания войны с Россией, что может стать значительной травмой для украинского народа. Россияне ощущают себя в мировом информационном пространстве достаточно комфортно.

Их посольства стали центрами информационной войны против Украины в каждой стране, где они существуют.

Россия забрала себе все бывшие советские посольства, а СССР имел свои дипучреждения практически в каждой стране мира. Там, где нет украинского посольства, у россиян вообще есть в этой стране информационная монополия на освещение событий российско-украинской войны.

Но проблема в том, что даже в тех странах, где есть украинское дипломатическое присутствие, **информационная активность Украины на очень низком уровне.**

Все сводится к официальным поднятиям флага, выставкам фотографий с фронта, мерам культурной дипломатии, что важно, однако в военное время не может заменить ведение затяжных информационных сражений. Возможно, для многих это станет открытием, но если вы действительно в информационной войне с врагом, то информационные битвы с противником продолжаются постоянно, чуть ли не бесконечно.

Но **для абсолютного большинства украинских дипучреждений это вообще непонятно, как это может быть.**

Может, и должно быть, это значит, что российской пропаганде вы наступили на болезненный мозоль и она никогда не пропускает информационные выпады против себя, понимая опасность дискредитации в глазах местного политикума и граждан конкретной страны официальной политики Кремля. Российский МИД постоянно и чётко отслеживает все информационные прорывы и наступления против московской пропаганды, поэтому реагирует мгновенно. В штате министерства спецподразделение по подготовке оперативных дискредитирующих Украину материалов.

> 1) — В Москве также присутствуют информационные центры российских спецслужб, формирующих информационные пулы за границу, часто под вывесками полугосударственных или общественных учреждений.
>
> 2) — В Москве в ответ на каждую антироссийскую статью, если не справляется посольство, всегда быстро готовится ответ Центра, публикуемого симметрично, то есть в том же СМИ, где вышла, или асимметрично, в другом информационном портале этой стране, вроде как независимо подготовленный материал.

Каждая статья, публикуемая в зарубежных СМИ, имеет свой бюджет.

Чем влиятельнее издание или портал, тем сумма выделенных средств будет выше.

С этим в Украине проблемы.

Но учитывая, что украинские дипучреждения в информационной войне очень пассивны, большинство материалов россияне размещают не в ответ на украинские публикации, а как свои ударные материалы, где украинская политика дискредитируется открыто, или скрыто.

Такие пророссийские статьи периодически выходят в ведущих американских и мировых СМИ под видом анализа событий в Украине независимых экспертов. Их редакции размещают такие материалы, потому что фамилии авторов известны, экспертный уровень также вроде бы не вызывает подозрений.

Только **никто не знает, или делает вид, что не знает, о заказном характере публикаций.**

Российские спецслужбы десятилетиями работают с удобными журналистами или экспертами, при том, что это сотрудничество начинается, когда те ещё были молодыми и малоизвестными. С такой личностью контакты длятся долгий период. Виды поощрения для такой деятельности журналиста, редактора или лидера общественного мнения очень разные. Они должны быть незаметны, чтобы не засветить контакт этого лица с представителями российских спецслужб. Это, как правило, наличные деньги, или криптовалюта, ценные подарки, бесплатный отдых, да что угодно. Понятно, что так работают не только россияне, а вот в отношении деятельности украинцев – это большой вопросительный знак. Не хватает финансирования.

Между тем, Киев не должен отдавать на растерзание Москве мировое информационное пространство. Это очень опасно для национальных интересов Украины.

У нас нет координирующего органа по информационной работе на за границу.

> Здесь больше работает МИД, далее спецслужбы, по касательной Минкультинформ и СНБОУ. В принципе, эту работу могло бы возглавить Министерство иностранных дел на уровне курирующего замминистра по информационной политике, потому что объективно МИД имеет свои представительства во всех знаковых странах мира, или кто-то из заместителей секретаря СНБОУ.

Но опять же, это не очень интересно, ведь о существующих проблемах не в курсе даже должностные лица достаточно высокого уровня.

Кроме того, **информационное направление МИД провалило**.

Спасает ситуацию очень проактивная медиа-позиция президента, руководителя Офиса, отдельно главы МИД, некоторых депутатов, но это только важный верхний слой работы.

> 1) — Далее, ниже почти пустота.
>
> 2) — Половина дипучреждений даже после 2,5 лет войны не смогла опубликовать ни одного проукраинского материала в СМИ страны

аккредитации, считая достаточным публикацию постов на своей странице фейсбука или других социальных сетей, которые читают только украинская община и коллеги-дипломаты.

Если в МИДе поставить на информационное направление человека, который проходил информационные битвы и знает, что такое медиа война, то можно увеличить объем и качество работы в десять раз за очень короткое время.

Для понимания:

— если вы в медиа войне, то вас могут медийно убить или ранить. Вам будут угрожать лично, а перед этим дружески советовать сбавить обороты в информационной работе, пугать неприятностями на работе, попытаются дискредитировать в стране пребывания, а затем дома в Украине.

Это обычный бандитский набор российских спецслужб. Если вы об этом не слышали или на себе не почувствовали, то вы не были в медиа войне с россиянами.

Кажется, сейчас появилась возможность попасть в последний вагон поезда информационной войны против России.

Медиа поражение представляет огромную угрозу национальным интересам даже является опасностью бытию украинской государственности.

***

№ 3.383

Два роки Мінфін працював майже з нульовим роловером.



2024-09-15

Кущ

Простими словами, Мінфін залучав на ринку ОВДП майже стільки, скільки він витрачав на погашення раніше випущених державних облігацій.

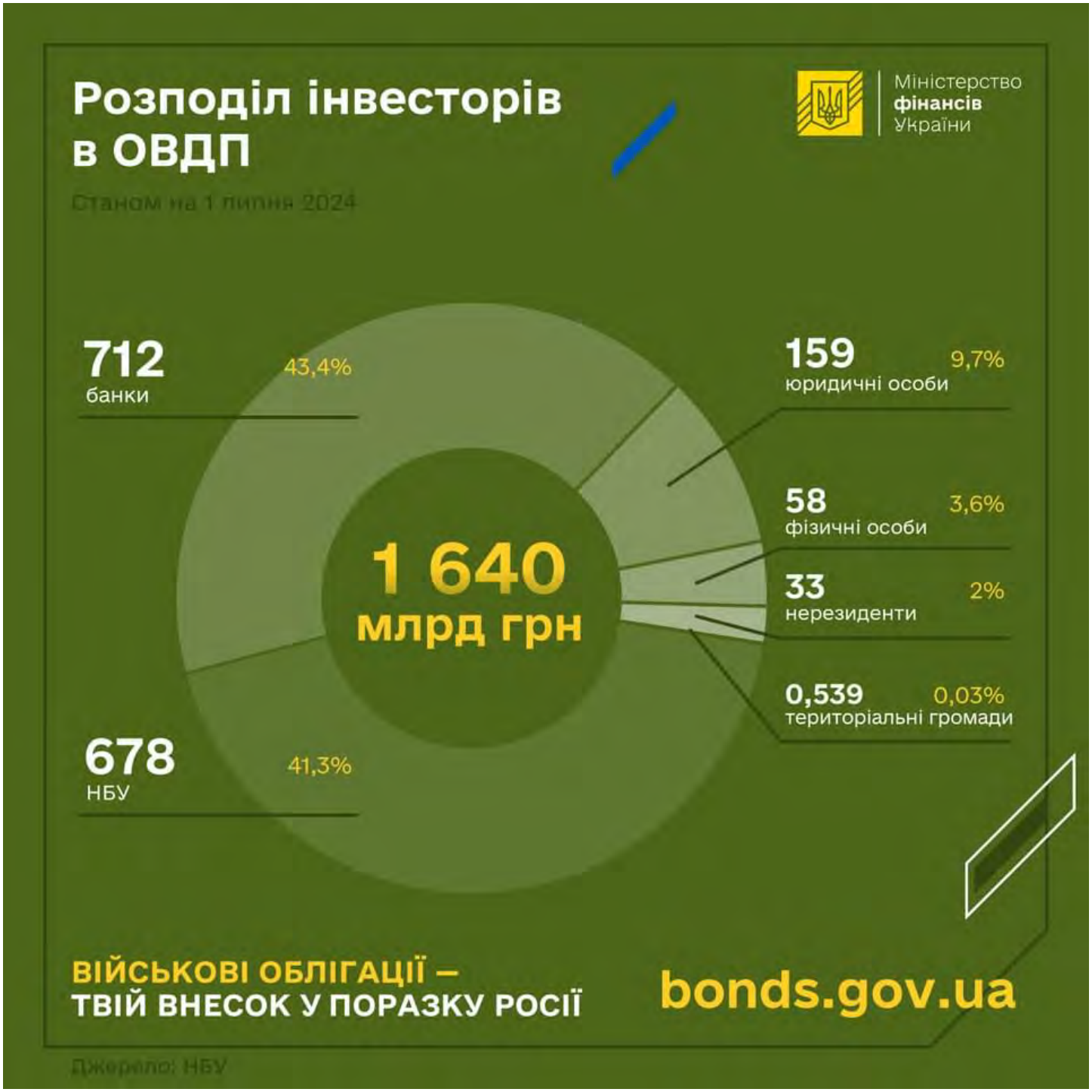
За даними НБУ:

> "Загалом з початку повномасштабної війни до 31 грудня 2023 року урядом на первинних аукціонах було залучено 554 175,7 млн грн, 5 617,3 млн дол. США та 1 713,1 млн євро, а на погашення за ОВДП спрямовано 429 371,9 млн грн, 6 135,7 млн дол. США та 1 250,6 млн євро."

Давайте розрахуємо здатність Мінфіна фінансувати державу за рахунок внутрішньої емісії боргів.

За гривневими ОВДП такий сальдовий показник за два роки складе 125 млрд грн. За доларовими облігаціями - мінус (!!!) 0,5 млрд дол, за облігаціями в євро - лише 0,46 млрд євро.

Тобто за всіма випусками внутрішніх валютних облігацій роловер нульовий.



А за гривневими він склав 125 млрд грн за 22 місяці, тобто щомісяця в середньому Мінфін забезпечував країну в умовах війни внутрішніми борговими коштами на рівні всього лише 5,6 млрд грн або 140 млн дол в еквіваленті.

Багато це чи мало?

Щомісяця бюджет у нас витрачає 300 млрд грн.

Тобто

— роловер Мінфіну покривав лише 1,8-1,9% від потреб держави, що є вкрай незначним показником.

Який мав би бути роловер Мінфіну під час війни?

— Не менше 20% від потреб бюджету, тобто 60 млрд грн щомісяця або більше 700 млрд грн на рік.

Тобто

— приріст притоку ресурсів у рамках роловера за два роки війни мав скласти більше трильйона гривень або еквівалент 25 млрд дол.

Звісно,

залучити такі ресурси на внутрішньому ринку без конвергенції зусиль Мінфіну та НБУ неможливо.

Більше того,

використання високого рівня процентних ставок за ОВДП не призводить до популярності ОВДП на ринку, що є цілком логічним - високі геополітичні ризики.

Станом на 01 липня 2024 року, в структурі власників ОВДП на суму 1,6 трлн грн, перше місце займають банки - 43,4%. На другому місці - НБУ з 41,3%.

— Вони і є вигодонабувачами високих ставок за ОВДП.

Комерційні банки формують рекордні прибутки, а НБУ має доходи для виплати процентів за своїми депозитними сертифікатами на користь тих самих банків.

Як наслідок,

— у банків рекордні історичні прибутки на рівні 87 млрд гривень минулоріч.

При цьому, нерезиденти займають лише 2% випуску ОВДП, населення - 3,6%, юридичні особи - 9,7%.

Тобто

— населення не задіяно на цьому ринку, так само як і національний бізнес. Відсутні і іноземні компанії.

Тобто

— високі ставки не зробили ОВДП популярними у населення, бізнесу та нерезидентів.

Таким чином,

— високі ставки за ОВДП призводять лише до перевитрат державного бюджету на обслуговування внутрішнього боргу та неможливості формування суттєвого роловеру.

Прибутки перетікають у банківський сектор за рахунок обмеженого фінансування реального сектору та соціального капіталу.

Як впливає роловер на зростання вартості обслуговування державного боргу у часовій перспективі?

Наприклад, накопичений роловер на рівні 1 трлн грн за ставками у 15% - це витрати на обслуговування лише цієї частини нового боргу на рівні 150 млрд грн на рік.

Тобто роловер за рівня високих ставок завжди буде незначним, бо інакше вартість обслуговування державного боргу розірве бюджет країни.

Таким чином, проблему збільшення роловеру необхідно вирішувати за рахунок зменшення ставок за ОВДП до рівня інфляція +1%.

Як залучати тоді кошти комбанків та НБУ у ОВДП?

Відмовитись від ілюзії, що під час війни держава має "стимулювати" високими відотками бажання Нацбанку та комбанків її фінансувати.

НБУ має це робити взагалі за спеціальною номінальною ставкою на рівні 2-3%.

А для банків необхідно збільшувати норму обов'язкового резервування залучених у клієнтів коштів у гривні до 50% з правом формування цих резервів через вкладення ліквідності в ОВДП під ставку інфляція + 1%.

Лише це дозволить сформувати роловер на рівні 40-60 млрд грн на місяць за умови помірного збільшення вартості обслуговування державного боргу.

Але це потрібно буде зробити.

Бо "тепла ванна" безлімітної платіжної картки зовнішньої допомоги завершується:

— в 2025 році, вперше за три роки війни, внутрішніх податкових надходжень не вистачить для фінансування сектору оборони та безпеки.

Не вистачає мінімум 579 млрд грн.

Тобто,

— ми витратимо на сектор оборони всі податки і коштів все рівно не вистачить.

Дефіцит у 2025 році - 579 млрд грн.

Наголошую

— **це вперше за три роки війни.**

Звідки взяти гроші?

Тільки на ринку ОВДП.

І це має бути сальдовий показник: "залучення мінус погашення". Тобто той самий роловер на рівні 48-50 млрд грн на місяць.

Нічого не нагадує ця цифра?

Це саме та сума, яку я навів на початку посту.

От тепер і подивимось на функціональність Мінфіну і на здатність органів управління знаходити конвергенцію зусиль між Міністерством фінансів та НБУ на користь державних, а не *приватних, інтересів*.

***

№ 3.384

Підводні рифи бюджету-2025. Хитрий перерозподіл, реальне зниження соцстандартів і витрат на оборону



2024-09-15

Кущ

Уряд схвалив проєкт державного бюджету на 2025 р. За яким кошторисом нам пропонують жити наступний рік?

Суттєве скорочення економічної бази для формування державного бюджету матиме негативний вплив на формування його дохідної та витратної частин.

1. Час прочитання

Варто почати з того, що між першим проєктом держбюджету на наступний рік, який має бути подано до парламенту не пізніше 15 вересня, та остаточним Законом України про Державний бюджет іноді існує справжнє провалля: закладені показники часом зазнають величезної трансформації спершу у парламентському комітеті, а потім — у сесійній залі. Як правило, в цей сутінковий період державного бюджетування в кошторисі країни виринають численні схеми, лобістські "плюшки" та "хотєлки" депутатів. Принаймні так було до війни. Як буде цього разу — побачимо під час дискусій у парламенті.

Утім, проєкт бюджету, **затверджений урядом, вже зараз можна розглядати як ескіз майбутнього головного кошторису країни.**

2. Ескіз майбутнього: основні параметри кошторису

Для початку проаналізуємо макропоказники, на базі яких було розраховано проєкт бюджету — 2025.

Макропоказники

Показник	2024 (очікуване)	2025 (прогноз)
ВВП номінальний, млрд грн	7 484,7	8 466,3
% до попереднього року	103,5	102,7
Індекс споживчих цін, грудень до грудня попереднього року, %	107,9	109,5
Середньомісячна заробітна плата, грн	20 581	24 389
Обмінний курс гривні до дол. США, у середньому за період (прогноз Мінекономіки)	40,8	45,0
Експорт товарів і послуг, % р/р	104,7	107,0
Імпорт товарів і послуг, % р/р	106,3	103,7

ВВП зросте с 7,48 трлн до 8,47 трлн грн; у номіналі — майже на 1 трлн грн, або 13%. Проте суттєво загальмуються темпи реального економічного зростання (з урахуванням інфляції): з планових 3,5% у поточному році до 2,7% у наступному.

Про що свідчить цей показник?

Передусім про те, що **уряд не розглядає можливість завершення війни у наступному році** та, відповідно, початок динамічного відновлення економіки. Або розглядає замороження війни без опції динамічного відновлення.

Тут треба трохи озирнутися назад.

У 2022 р. ВВП України впав на 28,8%, зараз економіка перебуває значно нижче потенційно можливого тренду розвитку, приблизно на рівні 70-75% від показників передвоєнного року. Для виходу на довоєнні показники українська економіка має додавати щонайменше по 8-10% на рік. Гальмування темпів зростання з досить низьких 3,5% до 2,7% у цьому контексті слід сприймати як глибоке "закуклення" масштабів економічного руйнування.

Важливо, що уряд прогнозує зростання інфляції з 7,9% до 9,5%, тобто наближення до зони двозначних показників.

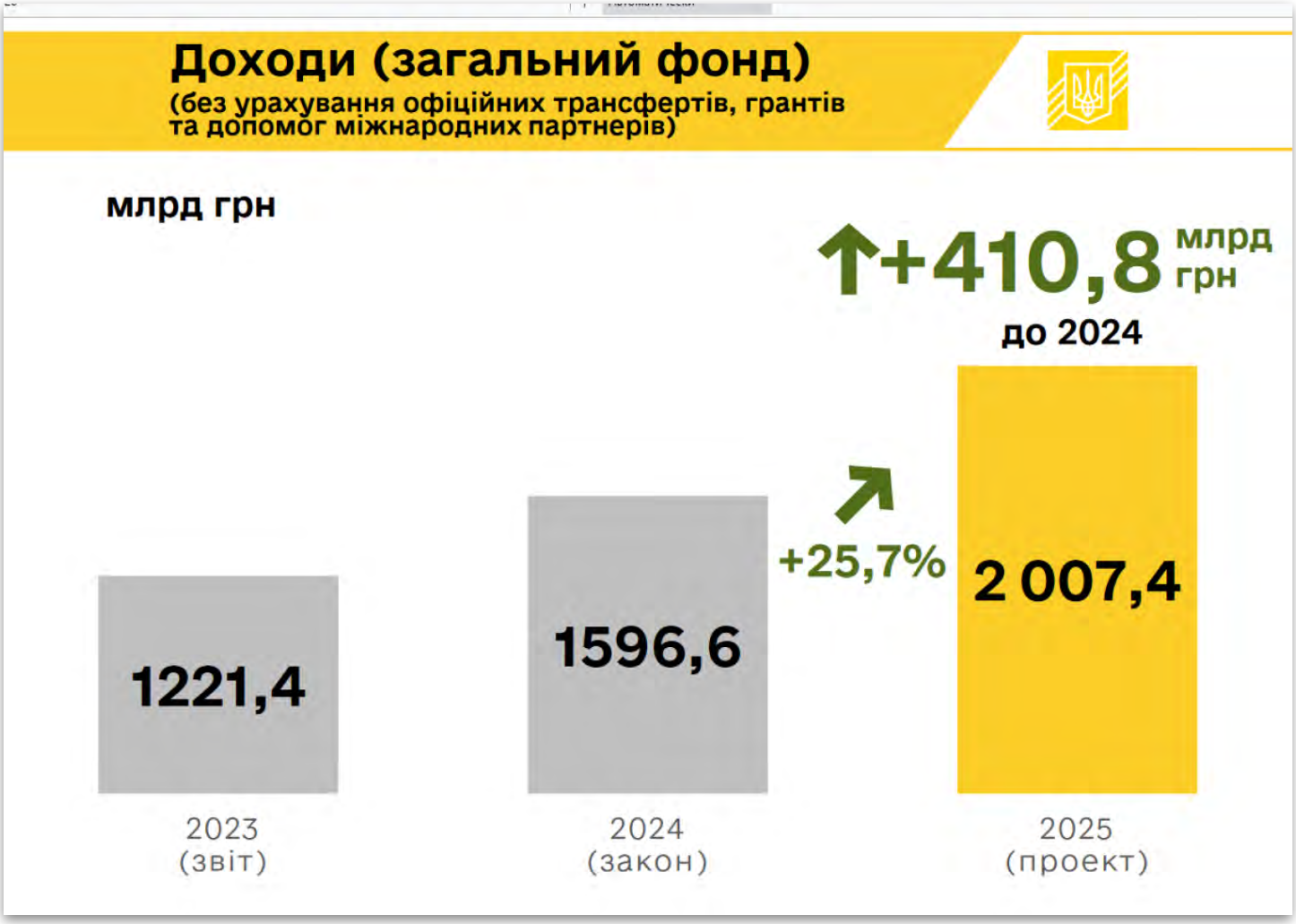
На тлі різкого гальмування відновлювального зростання економіки очікується збільшення рівня середньої заробітної плати з 20,58 тис. грн до 24,4 тис. грн. Це стане наслідком подальшої тінізації та кризи приватного сегменту ринку праці та відповідного збільшення бюджетного сектору (фактор заробітних плат в секторі оборони).

— Девальвація гривні запланована на рівні понад 10% — з 40,8 до 45 грн /$.

Уряд розраховує на прискорення темпів зростання експорту з 4,7% до 7%. Тут можна припустити зростання світових цін на продовольство або покращення портової логістики. Проте темпи імпорту прогнозовано загальмуються з 6,3% до 3,7% (рік до року). Зокрема, очікується скорочення імпорту подвійного призначення, який опосередковано використовується під час війни. Сказане також означає, що не планується старт масштабного відновлення економіки, який передбачав би зростання, а не падіння імпорту (передусім технологічного).

Загалом слід констатувати суттєве "скукоження" економічної бази для формування бюджету, і негативні впливи цього ми побачимо далі, аналізуючи показники бюджетних доходів та витрат.

3. Доходи: більше вилучень з економіки і перекладання між кишенями



На тлі суттєвого скорочення темпів економічного зростання уряд планує стрімке збільшення доходів загального фонду державного бюджету на 25,7%, або на 410,8 млрд грн, тобто з 1596,6 млрд грн до 2007,4 млрд грн.

Вказані доходи визначені без урахування офіційних трансфертів, грантів та міжнародної допомоги.

Тобто це переважно податкові надходження.

Отже, відбувається постійне збільшення податкових вилучень з економіки:

з 18,7% у 2023 р. до 21,3% у 2024 р. та 23,6% у 2025 р.

Це буде ще більше пригнічувати економічне зростання,

адже

— **система державних витрат не формує в економіці точки зростання, а отже, ефект мультиплікатора майже не працює.**



У структурі доходів найбільше зростання щодо попереднього року в абсолютних числах дасть ПДФО (+150 млрд грн), хоча сам цей податок не відіграє ключової ролі у формуванні центрального бюджету (354 млрд грн). Зростання надходжень від нього обгрунтовується підвищенням середньої заробітної плати. У зв'язку з цим прогнози збільшення середньої зарплати можуть бути суто технічними — для завершення верстки бюджету з необхідними показниками загальних доходів.

Враховуючи бюджетний характер показника середньої зарплати, значна частина цих коштів буде звичайним перерозподілом фінансових потоків всередині самого бюджету. Тобто це перекладання з однієї кишені в іншу: спершу виплатять зарплати бюджетникам (бюджетні витрати), потім з цих доходів будуть утримані податки (доходи бюджету). Крім того, це може свідчити про наміри уряду збільшити перерозподіл ПДФО на користь центрального бюджету за рахунок доходів місцевих бюджетів.

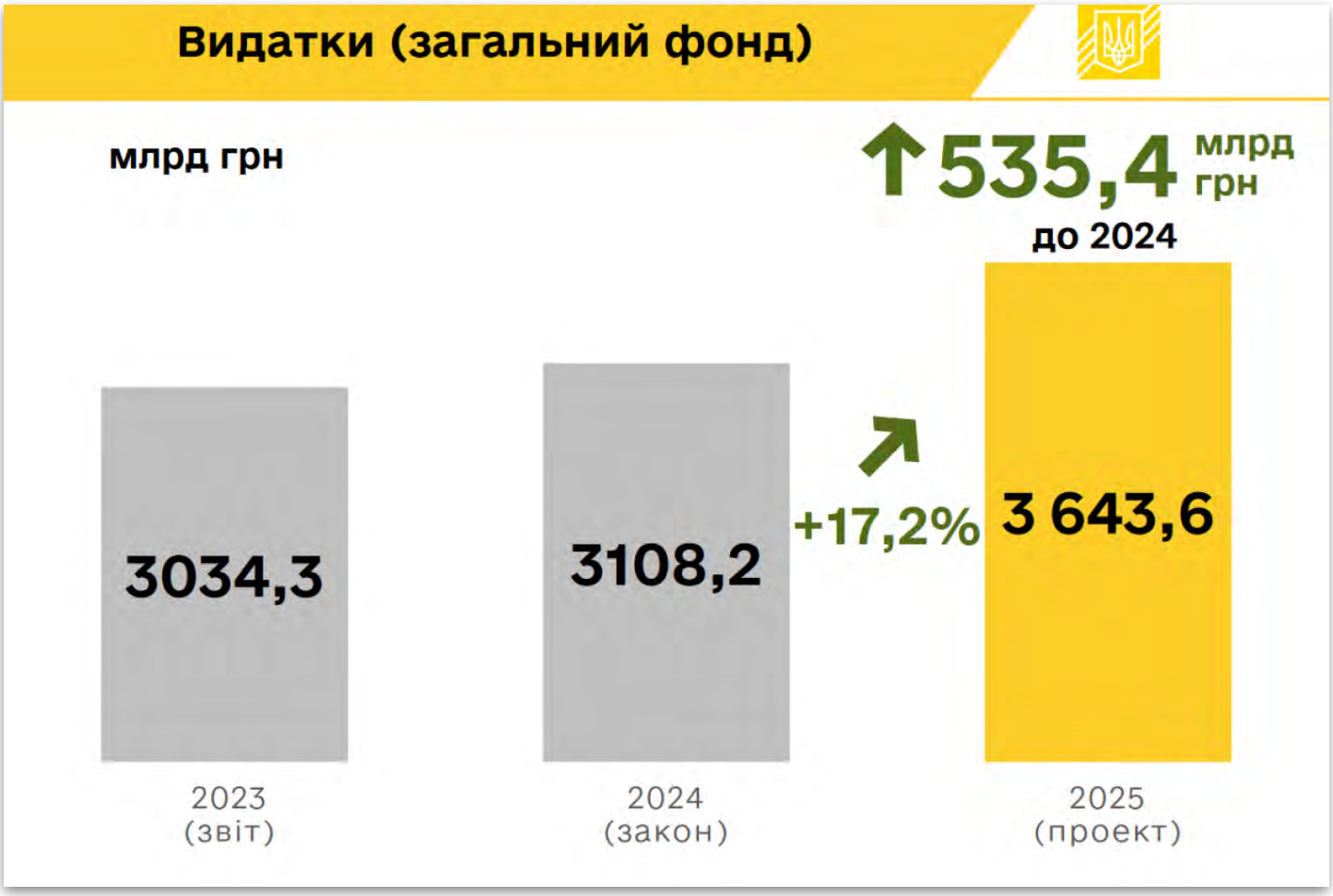
Ключовим податком для наповнення бюджету залишається ПДВ, нарахований на вартість товарів, ввезених на митну територію нашої країни.

Це дасть майже 594 млрд грн. Ще 318 млрд грн принесе "внутрішній" ПДВ, який зросте менш як на 10% — всього на 28,9 млрд грн, що свідчить про затухання економічної активності (по суті зростання планується лише на рівень інфляції). Водночас ПДВ на імпорт зросте на 19%, що вказує на

посилення імпортозалежності країни, хоча, нагадаємо, динаміка зростання імпорту в наступному році очікується значно нижчою, ніж у поточному році (3,7% проти 6,3%).

Постає питання: за рахунок чого очікується таке стрімке зростання ПДВ на імпорт? Завдяки детінізації митниці й підвищенню її ефективності? Бажано, але малоймовірно. Через девальвацію гривні на 12,5%? Це вже більш імовірно. Зростання споживчого попиту населення таким драйвером, очевидно, не стане.

4. Видатки: коли "більше" означає "менше"



Збільшення витрат заплановане на 535 млрд грн, тоді як зростання доходів — на 411 млрд грн. Тобто частина витрат буде забезпечуватися за рахунок розширення дефіциту бюджету.

Розрив між доходами та витратами (дефіцит) прогнозовано становитиме 1,6 трлн грн, або $35-36 млрд в еквіваленті за курсом 45 грн/$, що певною мірою відповідає минулому досвіду. Дефіцит бюджету, як і в попередні роки, сягатиме 20% ВВП.



Видатки на безпеку і оборону на 2024-2025 роки (державний бюджет)

млрд грн

Показник	2024 (на 01.01.2024)	2024 (з урахуванням змін з/п №11417)	2025 (проект на 12.09.2024)
ВИДАТКИ – ВСЬОГО:	**1 692,6**	**2 176,7**	**2 223,0**
Оплата праці з нарахуваннями	**1 071,1**	**1 149,0**	**1 158,4**
Озброєння та військова (спеціальна) техніка, з них:	447,7	704,9	737,2
Мінстратегпром (розвиток ОПК)	51,0	39,8	54,6
Держспецзв'язку (закупівля БПЛА)	43,3	43,3	46,9
Держгарантії	**30,0**	**30,0**	**30,0**
Інші видатки	**173,8**	**322,8**	**327,4**

Ключові видатки бюджету — на сектор оборони, і це цілком виправдано і логічно.

Загальний ресурс сектору — 2,2 трлн грн (плюс 47 млрд грн порівняно з минулим роком).

При цьому інфляційне знецінення витрат на сектор оборони становитиме понад 217 млрд грн. Тобто реально у нас буде скорочення витрат на цей сектор в 2025 р. з урахуванням інфляції: мінус 170 млрд грн, або майже 8%.

52% цих витрат піде на виплату грошового утримання військовим.

Витрати на технічне озброєння становитимуть 33%, або $16 млрд в еквіваленті. Якщо взяти вартість переозброєння чи озброєння однієї військової бригади на рівні $250 млн, то цих коштів вистачить на приблизно 60 бригад.

Витрати на закупівлю БПЛА майже не зміняться і становитимуть 46,9 млрд грн (майже мільярд доларів). На розвиток ОПК в системі Мінстратегпрому буде направлено 54,6 млрд грн.

Це свідчить, що

— **майже 80% закупівель техніки буде відбуватися за рахунок імпортних поставок, а не власного виробництва.**

До речі, витрати на озброєння порівняно з планованими на 2024 р. наступного року мають зрости на 65%: з 447 млрд до 737 млрд грн, або на 250 млрд грн.

Це свідчить про поступове скорочення зовнішніх поставок озброєння і переорієнтацію на внутрішні джерела, які, як ми побачили вище, поки що в рази поступаються зовнішнім партіям озброєння.



На соціальний захист пропонується направити 419 млрд грн, з яких трансферт на покриття дефіциту Пенсійного фонду зросте до 238 млрд грн.

Допомога на потреби ВПО та соціально незахищених осіб — 128 млрд грн.

На комунальні субсидії — 42 млрд грн (що свідчить про подальше замороження основних тарифів, крім вартості електроенергії та водопостачання).

Соціальний захист осіб з інвалідністю — 6,7 млрд грн.

Підтримка ветеранів війни — 5,6 млрд грн, що явно недостатньо враховуючи масштаб проблем.

Наприклад, якщо взяти кількість таких ветеранів з особливими потребами на рівні 100 тис. осіб (гіпотетично), це означає 56 тис. грн на одну особу в рік. Охорона здоров'я — 210 млрд грн, освіта — 169 млрд грн, культура — 9,6 млрд грн.

Тобто витрати бюджету на соціальний капітал становитимуть майже 800 млрд грн, або 22%.

За попередньою інформацією, прожитковий мінімум та мінімальна заробітна плата в 2025 р. підвищуватись не будуть. Це означатиме, що в реальному вимірі (з урахуванням інфляції) соцстандарти знизяться.

5. Тенденції і загальна оцінка проєкту бюджету

Загальна структура проєкту бюджету відповідає попереднім кошторисам, але **є й нові тенденції.**

Економіка втрачає імпульс відновлення, який був очевидним ще в 2023-му (зростання на 5,3%) і який почне вичерпуватись у 2025-му (зростання лише на 2,7%).

Певним чином тут впливає і втрата такого фактору статистичного зростання як низька база порівняння (після глибокого спаду у 2022-му).

Тобто

— економіка занурюється в тренд «слабкого зростання».

На цьому фоні посилюється негативний ефект податкових вилучень з економіки,

а

значний розмір дефіциту бюджету за непевних зовнішніх джерел фінансування починає тиснути і

1) на курс національної валюти, і 2) на інфляцію.

Питома вага соціальних витрат з урахуванням інфляції скорочуються, теж саме можна сказати і про сектор оборони.

Нездатність фінансувати базові витрати з урахуванням індексації на рівень інфляції, свідчить про відсутність в економіці ефекту мультиплікатора (значна частина ресурсів йде просто на оплату імпорту і не впливає на економічне зростання).

Закладені у бюджеті витрати на ОПК не можуть сформувати в економіці активну точку зростання, передовсім через свій незначний обсяг (трохи більш як $1 млрд в еквіваленті).

Соціальний захист населення фінансується в недостатньому обсязі, виходячи навіть з мінімальних потреб. Планується **замороження ключових соціальних стандартів.**

Дохідна частина бюджету розрахована, виходячи із нереалістичних очікувань податкових надходжень, що ще більше вплине на обсяг бюджетного дефіциту.

Значну роль починають відігравати міжбюджетні операції (перекладення трансфертів з правої кишені у ліву) — мова про ПДФО бюджетників, який формується за рахунок бюджетних витрат та одночасно збільшує бюджетні доходи (із перерозподілом між центральним бюджетом та місцевими).

Загалом проєкту бюджету — це

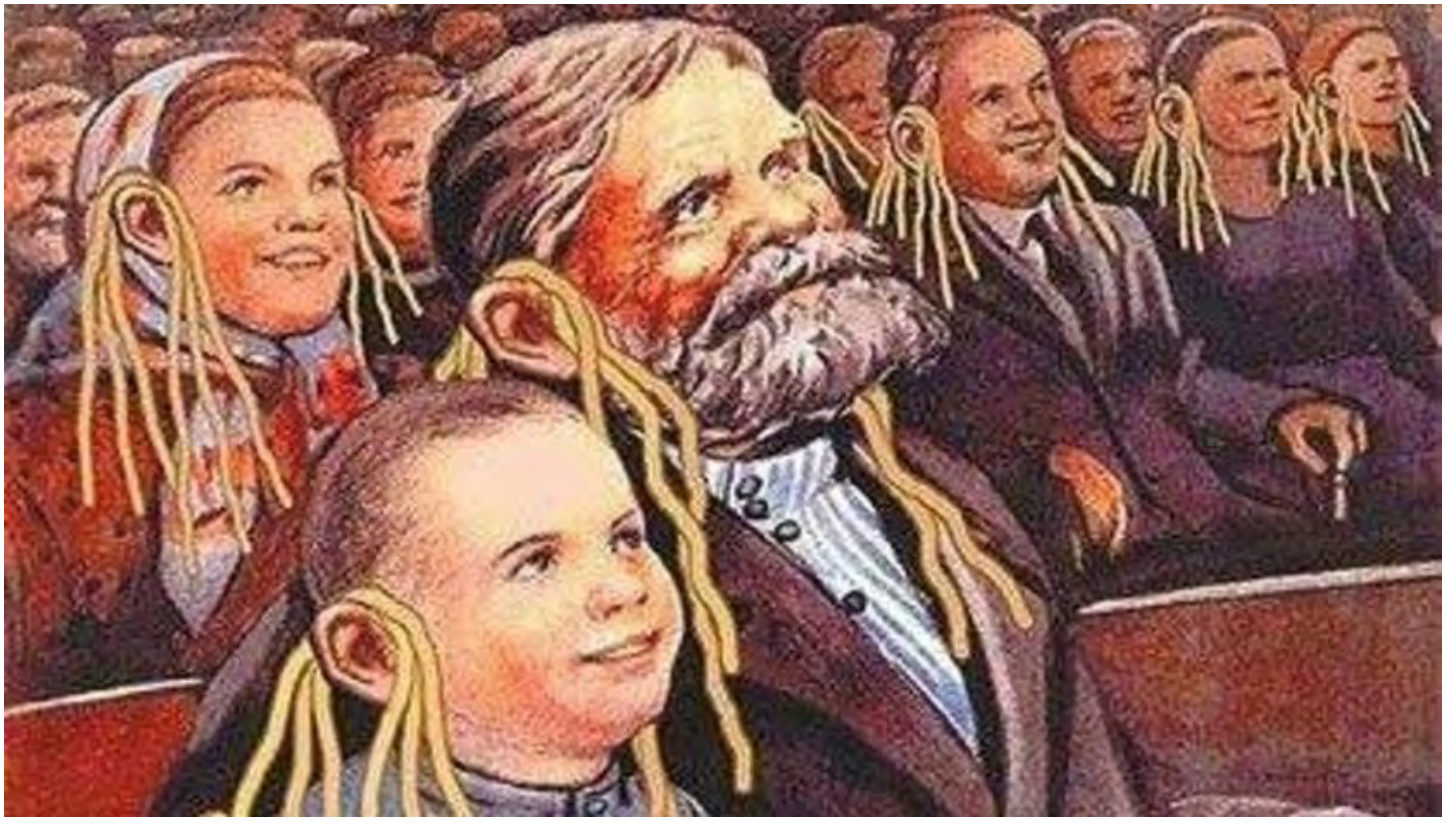
1) — відображення *стагнуючої економіки*, яка скочується в рецесію через *проблеми* з 1) *енергетикою* та 2) *ринком праці* (мобілізація), а також

2) — через *нездатність уряду запустити масштабні програми промислового розвитку*, зокрема ОПК.

***

№ 3.385

У постпропаганды болеее человеческое лицо, чем у пропаганды



14.09.2024

ГЕОРГИЙ ПОЧЕПЦОВ, ДЛЯ "ХВИЛІ"

Виртуальность всегда опасна, когда она чужая. Она несет с собой иную модель мира, которая может вступить в конфликт с существующей

Пропаганда имеет множество реализаций, она бывает даже медицинской, раскрывающей пути к здоровью, но везде и всюду она строится на запрете другого мнения, другой пропаганды.

1) — И если в случае медицины мы считаем такой запрет оправданным, то во всех других областях люди относятся к нему плохо.

2) — У запрета есть только один существенный плюс - запретный плод сладок...

Человек в норме обитает сразу в трех мирах:

физическом, информационном и виртуальном.

Любые трансформации в физическом мире требуют первоначальных изменений в информационном и виртуальном.

— Появление "врага" в физическом, например, потребует его появления в информационном и виртуальном. До реальной войны с Украиной в физическом пространстве Россия "воевала" с ней в информационном и виртуальном, когда в новостях лидировали негативы об Украине. Россияне тогда даже требовали новостей о России, а то все об Украине.

Революции и восстания меняют список "кто есть кто", в результате трансформируются ключевые точки - герои, друзья и враги.

— Революция 1917 уничтожила не только власть, но и весь правящий класс. Стали другими герои и враги.

— Революция 1991 уничтожила иерархию первых лиц. Все это символические точки отсчета, от которых зависит структура нашего мира в его физическом, информационном и виртуальном пространствах.

— Например, хороший до 1917 года царь после 1917 стал плохим. Хороший Ленин или Сталин стали плохими.

Радикальные переходы меняют самый верхний пантеон.

Иногда если не самые первые лица, но вторые переходят в новый пантеон.

— Так было с Л. Кравчуком, он прошел путь из ЦК в прошлой системе в президенты во новой.

— Первые лица новых систем вновь становятся непререкаемыми авторитетами, мудрые мысли которых вновь начинают цитировать.

Виртуальность всегда опасна, когда она чужая. Она несет с собой иную модель мира, которая может вступить в конфликт с существующей.

Как справедливо, хотя и шутливо было замечено:

— "Сегодня он играет джаз, а завтра Родину продаст!". Кстати, это стихи Сергея Михалкова для мультфильма 1949 года. Так что клан Михалковых всегда стоит среди атакующих, как бы ни менялась власть...

"Чужое" всегда опасно для более слабой стороны.

Когнитивные войны, которые вошли сегодня и в моду, и в реальность, находят пути продвижения чужого видения мира в новую среду.

1) — Реально мы видим то, что нам подсказывают, чтобы мы подметили.

2) — Когнитивная война направлена на смену картины мира в головах. Эта цель была главным приоритетом во времена холодной войны.

По этой причине Россия сегодня в очередной раз объявила Запад врагом.

— Перестройка как раз была временем выхода из модели жесткого противостояния с Западом.

— При Петре Первом Запад вообще был образцом для подражания.

— В определенный советский период, наоборот, за джинсы и длинные волосы могли исключить из комсомола.

Такие метания говорят об одном - идет постоянная когнитивная война, в которой то одна, то другая сторона становится победителем.

Пропаганда - это вечно живая история. Мир меняется, с ним трансформируется и пропаганда, но она никуда не исчезает. Она становится и более уверенной, и более тонкой, когда на нее начинают работать современные теории сознания.

Возникновение нового типа войны - когнитивной отражает внимание государств к этому новому-старому инструментарию который уже впору переименовать в ***постпропаганду***.

Любое революционное изменение начинается и заканчивается сменой виртуальности.

— Вспомним 1917 год или 1991...

Соответственно,

— виртуальностью пытается управлять и власть, и ее противники. Власть "начиняет" нужной виртуальностью все школы и университеты, учебники, армию... Именно здесь всегда "гнездятся" образы врагов, которых надо побеждать.

Власть сама держится на виртуальности.

— Ее указующий перст легко может превращать врагов в друзей и друзей во врагов.

Трансформации ускоряются, когда есть враги, и замедляются, когда их нет. Население легче держать в заданной норме, когда есть не только герои, но и враги.

СССР активно использовал деятелей литературы и искусства, которые выросли в условиях большей свободы в дореволюционное время. Тогда и границы были открыты, и цензура не так свирепа. Это были люди с другими мозгами, более открытые всему новому.

Любое управление требует как жесткости, так и свободы.

По этой причине в СССР в академгородках допускалась определенная свобода литературы и искусства, но не политики, поскольку там "ковалось" будущее оружие. Правда, Путин как-то сказал, что если сделать "цап царап", то это даже дешевле. Например, Ландау посадили, но потом отпустили по просьбе Курчатова, хотя он наклеил на стену антисталинскую листовку. То есть властьт, когда ей надо, может закрывать глаза на проявления не-единомыслия.

Литература и искусство, а также с другой стороны спектра и наука, покоятся на определенном свободомыслии. Без ничего нового придумать нельзя.

С другой стороны, государству достаточно тяжко жить с инакомыслием, посокльку оно "заразительно". Один ненаказанный вызывает новые проступки других.

Для развития государство должно не просто разрешать, а даже стимулировать мозги под будущее.

— По этой причине разнообразие мнений всегда хорошо.

— Но в ключевых точках оно опасно. А вдруг история пойдет по другому пути.

Пропаганда всегда является "другом" власти. Отсюда массовость ее проявлений.

— Власти легче дать деньги на правильное кино чем на неправильное. В школьных учебниках не бывает альтернативных знаний.

Правильное мнение должно быть только одно.

— С точки зрения упрощения управления массовым сознанием это хорошо и эффективно. Но с точки зрения развития страны - это торможение. "Цитатное" развитие не получается.

Сегодняшняя пропаганда постепенно трансформируется в ***постпропаганду***.

Это одно из последствий прихода множественности информационных и коммуникативных каналов.

1) — С одной стороны, их трудно закрыть, поскольку они сами пришли в результате развития общества.

2) — С другой, новизну тоже надо воспитывать и лелеять, как и строгость. Новизна, к сожалению, для власти возникает в иных головах. Правда, новизна тоже бывает нужной и ненужной для развития.

Постпропаганда отлична от простой привычной всем нам пропаганды по таким параметрам:

1) - пропаганда сильна и расцветает в закрытом обществе, открытое ее не приемлет,

2) - пропаганда борется с чужим мнением, разрешая только свое, постпропаганда живет в рядом с чужими мнениями,

3) - в мире пропаганды читатель ищет сам иную точку зрения, в мире постпропаганды иная информация сама ищет своего читателя,

4) - пропаганда покоряет свой мир запретами на другую информацию, постпропаганда не имеет возможности и права на запрет чужого.

Все это говорит о том, что у пропаганды читатель всегда найдется, поскольку она получает массовый характер автоматически, поскольку все остальное запрещается. А вот постпропаганде надо постараться найти пути убедить массовое сознание.

Пропаганда нужна власти, поскольку облегчает управление. Б. Пастухов, к примеру, пишет: "Культ личности Путина, практикуемый в России давно и теперь уже ставший неотделимой частью вертикали власти, – это не только инструмент пропаганды. Чтобы полноценно работать, культ личности должен отделять вождя от «мирского». Вождь может знать или не знать деталей, назначать нерадивых чиновников, которых потом будут громко снимать, совершать действия, которые дорого обойдутся гражданам. Ему можно все это, потому что он не человек. Человека можно наказать за ошибки. Вождя, богочеловека, – нельзя: он вне нашей системы измерений" [1].

Постпропаганда сильна тем, что она научилась работать в сегодняшней информационной среде, насыщенной разными информационными потоками.

В этой среде ничего невозможно запретить.

Постпропаганда работает с множеством типов сообщений, которые нужно доставить, причем к каждому типу гражданина нужен свой подход. Каждый должен услышать то, что ему хочется, и по тому каналу, который он предпочитает.

На массовом уровне в рамках конкретного периода времени это было впервые на выборах Обамы. Это процесс таргетирования, пришедший из бизнеса.

На политическом уровне его впервые массово применили в выбора Обамы.

Когда-то была одна правильная газет "Правда". Сегодня мы стали жить в мире множества "правд", каждая из которых подходит конкретной группе людей. Это как бы личное послание к ним, сделанное так, чтобы ему поверили.

Вот как это происходит:

> — "Таргетированность – то есть узость воздействия может быть абсолютно любой – как на уровне штата, так на уровне конкретного домохозяйства.

Наиболее распространенный способ воздействия на такие микро-группы – размещение контекстной рекламы, различающейся мельчайшими деталями: стилем заголовка, фоновыми цветами, использованием визуального и аудио материала так, чтобы максимально подстроиться под психологические типы конкретного человека или узкой группы.

При этом важно, что привычное разделение на бедных и богатых, белых и темнокожих, мужчин и женщин, демократов и республиканцев и т.п. практически полностью теряет свою значимость.

Благодаря размещаемой пользователями информации появляются категории другого порядка: интроверты и экстраверты, паникеры и устойчивые к стрессу индивидуумы, оптимисты и пессимисты и т.п. – одним словом, психологические подвиды социума.

Этим новым категориям пользователей показывают только то, что им нравится, хочется или, наоборот, пугает и вызывает отвращение, с целью склонить его в сторону одобрения или порицания какого-либо действия, продукта, кандидата, государственной инициативы. И при этом не нужен огромный штат сотрудников. Программа сама сделает выборку и необходимую рассылку" [2].

И еще:

> — "Вскоре после этого мир потрясли «непредсказуемые» Brexit и победа Д. Трампа. Для сегодняшней политической культуры симптоматично, что компания не только не скрывает своей связи с ведущими американскими деятелями, а также свою вовлеченность в глобальные политические изменения, включая выборы по всему миру, но и открыто демонстрирует свои успехи на официальном сайте. При подобной саморекламе, совершенно однозначно, можно ожидать новых сюрпризов, а также возрастающего числа диджитал-компаний, оказывающих аналогичные услуги. И все это будет происходить до той поры пока система регулирования бесконтрольного сбора и использования данных не будет имплементирована в глобальном масштабе" (*там же*).

Мир постоянно меняется. Из одной газеты стало много разных медиа.

И в конце концов нашли способ, достучаться до всех микро-групп читателей. Каждый стал получать условно-личное письмо. Но поскольку он является все равно представителем группы, то его интересы отслеживаются в рамках современных медиа типа Фейсбука.

> — Вероятно, отсюда растут и корни интереса французской Фемиды к П. Дурову.

Пропаганда любит только свои истины и своих авторов. К чужому она относится подозрительно, что и внушается массовому сознанию. Поэтому борьба с любыми проявлениями "иностранного" всегда стоит в приоритетах пропаганды. Сегодня Россия ввела понятие "иноагента", книги которого не могут продаваться, ему запрещено выходить на студенческую аудиторию. Все это из опаски, что рухнет построенная система пропаганды.

И опять новинка из этой же сферы:

> "Российским университетам запретили использовать в своих курсах книги и статьи из "враждебных стран".

И даже больше можно фальсифицировать источники информации:

> "Неофициальная рекомендация также состоит в том, что если никак нельзя обойтись без издания, например, *Oxford University Press*, можно вписать фальшивые выходные данные, указав издательство в «дружественной стране».

Ранее Минобрнауки рекомендовало российским ученым не печататься в иностранных научных журналах, в основном это касается публикаций в журналах издательства *Elsevier* и «других зарубежных подобных организаций», писали «Известия».

В Минобрнауки подчеркнули, что при подаче рукописи надо обращать внимание на подписываемые соглашения с компаниями. РУДН превентивно еще несколько месяцев назад запретил своим сотрудникам публиковаться в журналах *Elsevier*.

Как заявила проректор по стратегическим коммуникациям вуза Елена Апасова, руководство издания отправляет деньги на поддержку Украины" [3].

Пропаганда хочет быть живой, но это невозможно, когда она:

> **а) бесконечно повторяет одно и то же, б) по старым советским правилам активно борется с инакомыслием.**

Отсюда феномен иноагентов, в списки которых попадают отнюдь не самые неумные люди.

> Но еще Николай I изрек правильную для власти истину: «Мне нужны не умники, а послушные верноподданные»...

По этой причине любой текст, который не проходит предварительную цензуру, несет в себе опасность. По этой причине с власть опаской смотрит на все иностранное. Но одновременно это то, что привлекает читателя и зрителя.

Россия серьезно вышла на путь борьбы с чужим.

Минусы этой борьбы с иностранным видны невооруженным взглядом, например:

> "Главное отличие книжного рынка — если отнять у людей что-то одно, они не начнут читать что-то другое. Они просто вообще перестанут читать. Евгений Капьев, генеральный директор издательства «Эксмо».

И еще:

> "В отличие от рынка пива или гречки, на книжном рынке читатель не покупает что-то, просто чтобы почитать. Если он захочет прочитать новый роман Стивена Кинга, он будет думать, где его найти, а не заменит его чтением Сергея Лукьяненко или Захара Прилепина" Олег Новиков, президент издательской группы «Эксмо-АСТ»" [4].

"Иностранное" (книги, песни, одежда) в определенный период стали приоритетом у советской молодежи.

И остановить этот процесс не удалось ни тогда, не удастся и сегодня.

> Сегодняшняя молодежь даже не знает, что в СССР стояли "глушилки", которые работали против зарубежных радиостанций. Но...

Власть всегда и везде любит свою собственную пропаганду. Выигрыш для власти состоит в том, что пропаганда порождает правильных для нее граждан. А на правильного гражданина надо тратить меньше усилий, чтобы заставить его думать как надо. А кто думает, как надо, тот и поступать будет как надо, включая голосование.

Телевидение является главным генератором, для создания правильных граждан.

Д. Глуховский пишет:

> — "Вы видели средний портрет российского солдата, находящегося на поле боя. Вы видели в том числе интервью, записанные ими в плену и так далее. Эти люди вообще не похожи на тех, кто школу закончил, честно сказать, и на тех, кто Достоевского, Толстого и Пушкина каким-то образом внимательно читал. Это телевизионная паства. Это зрители соловьевских программ, ток-шоу, в лучшем случае, зрители YouTube" [5].

У пропаганды не очень счастливое будущее, поскольку ее не любит ни читатель, ни зритель. Но у нее есть сильное настоящее, поскольку власть делает все, чтобы заставить население вслушиваться в истины пропаганды. Особенно опасно это для детей, ведь мир, выстроенный по лекалам пропаганды, существует только в воображении правителей. В любом случае это мир прошлого, а не будущего

Но именно такой мир и нужен пропагандистам: "проект «Путин» — это, по определению Александра Эткинда, «стоп-модернизация». Но антропологический смысл происходящего гораздо глубже и хуже. Это вовсе не возвращение в СССР, в чем убеждены многие сторонники Путина — дорога к восстановлению империи лежала бы не через войну, а через мягкую силу и инвестиционно-человеческую привлекательность. Это падение в архаику с потом, кровью, культом героической смерти и жестокого правителя с массой психологических комплексов, запахом казармы и тюрьмы. Часть страны сидит в тюрьме или в окопах, другая ее часть старается не замечать происходящего, отказываясь от всякой ответственности, в том числе ответственности за Путина" [6].

Если это "стоп-модернизация" то она и берет все средства борьбы из прошлого. Школы и университеты хороши не только тем, что это молодежная аудитория, когда модель мира только закладывается, а еще и тем, что здесь "спущенные сверху мысли" люди учат и конспектируют, даже особо не вдумываясь в их содержание. Этот автоматизм и привлекает.

Даже заработали школьные летние лагеря: "Лагеря военно-патриотической направленности работали этим летом по всей России. Дети плели

маскировочные сети для российской армии и учились разбирать автоматы Калашникова. А участники войны читали им собственные патриотические стихи и объясняли, «как важно любить и защищать Родину» и какие школьные предметы «помогут стать снайпером»" [7].

Любой выход на массовую аудиторию представляет с точки зрения власти опасность, поскольку возникает возможность распространения критического мнения. В этом плане и в прошлом, и сейчас театры пугают власть как потенциальные "нарушители".

Их тоже подвергли экзекуции [8]:

1) - "Сразу после начала полномасштабного вторжения в Украину в московском театральном мире начался большой передел: одни руководители увольнялись сами, других снимали решением сверху, третьи просто исчезали, четвертые открыто признавали, что решили не возвращаться. Сами театры объединяли (например, Центр им. Мейерхольда и «Школу драматического искусства»), обезглавливали или просто ликвидировали как бренд и как труппу — как, например, «Гоголь-центр» после увольнения худрука Алексея Аграновича";

2) - "Незадолго до начала полномасштабного вторжения в Украину в Институте им. Лихачева по заказу Совбеза РФ во главе с Николаем Патрушевым разработали «Стратегию по защите духовно-нравственных ценностей». В Общественной палате документ раскритиковали и отправили на доработку. В итоге в конце 2022 года стратегия приняла форму указа президента № 809 «Об утверждении основ государственной политики по сохранению и укреплению традиционных российских духовно-нравственных ценностей». Затем указ спустили в правительство, а Минкультуры разослало его по подчиняющимся ему учреждениям. Получили указ и государственные театры. К письму прилагалась таблица с «ценностями». Среди них «жизнь, достоинство, права и свободы человека, патриотизм, гражданственность, служение Отечеству и ответственность за его судьбу, высокие нравственные идеалы, крепкая семья, созидательный труд, приоритет духовного над материальным, гуманизм, милосердие, справедливость, коллективизм, взаимопомощь и взаимоуважение, историческая память и преемственность поколений, единство народов России»";

3) - "По всей стране театральные площадки стали следовать примеру Машкова и вешать Z-символику на фасады своих зданий. Режиссер Никита Бетехтин в ответ стал вести список подобных театров — чтобы оппозиционно и антивоенно настроенные театральные деятели могли избегать работы с ними. Бетехтину пришлось покинуть Россию довольно быстро. Но одно дело фасад, другое — содержание. Московские театры не спешат ни воспевать войну в столице, ни ездить с гастролями в зону

боевых действий. Правда, для многих из них такие поездки могут стать охранной грамотой. «Наш театр не трогают по одной простой причине — в какой-то момент нас слили с еще одним небольшим театром, который буквально не вылезает из прифронтовой зоны. И поэтому нас не трогают и ничего не заставляют ставить о “героях СВО”», — рассказывает сотрудник одного из столичных театров".

Школа и театр идут по одному "шаблону".

Главной действующей силой при этом остается советская модель - делать все так, чтобы не потерять руководящее кресло:

— и в школе, и в театре. Кстати, и то, и другое работает с живым словом, в отличие от кино, где цензурирование имеет место еще до производства самого фильма.

Человечество обречено повторять свои ошибки.

Все эти трансформации пропаганды уже давно в том или ином виде мы все много раз проходили.

—.До 1917 года была одна правда, после 1917 - другая... После смерти Сталина, а потом после 1991 - она опять меняется...

Сейчас мы попали в период очередного "пересмотра истории", что на самом деле является пересмотром правды.

Современная постпропаганда тоже не так хороша, но она хотя бы создает и поддерживает иллюзию множественности мнений. И за другое мнение хотя бы не сажают. Ты можешь увидеть-услышать иное, что и требуется для обычного человека...

Литература

1. Пастухов Б. Ему можно все, потому что он не человек https://echofm.online/opinions/emu-mozhno-vsyo-eto-potomu-chto-on-ne-chelovek

2. Борисова А.Р. Скандал вокруг Cambridge Analytica – почему это важно для нас? https://www.imemo.ru/news/events/text/cambridge-analytica-scandal-why-is-it-important-for-us

3. Российским университетам рекомендовали не использовать в своих курсах книги и статьи из "враждебных стран" https://newtimes.ru/articles/detail/248272/

4. Ионов А. Запреты, иноагенты, потеря прав и пиратство: как изменился книжный рынок в 2022-м? https://www.mirf.ru/book/zaprety-inoagenty-poterya-prav-i-piratstvo-kak-izmenilsya-knizhnyj-rynok-v-2022-m/

5. Никонова К. «Искусство медленного реагирования». Как война влияет на литературу на русском языке https://novayagazeta.ee/articles/2022/07/07/iskusstvo-medlennogo-reagirovaniia

6. Колесников А. Август девятьсот девяносто девятого https://newtimes.ru/articles/detail/248062

7. Аронов Н. Лагерная атмосфера. Как государство пропагандирует войну в детских летних лагерях https://theins.ru/obshestvo/274175

8. Степанова И. Театр антивоенных действий. Как власти (безуспешно) пытаются превратить театр в инструмент Z-пропаганды https://theins.ru/obshestvo/274211

***

№ 3.386

Секретар Чернігівської міськради Олександр Ломако: Влада, поки займалась політичним переслідуванням, буквально проспала тонни "гівна" з боку Росії



2024-09-16

Автор: Тетяна Ніколаєнко

Протистояння між центральною владою та місцевим самоврядуванням Чернігова триває уже 2 роки. Попри те, що Офіс президента добився

звільнення мера Чернігова Владислава Атрошенка, президентська вертикаль не отримала повного контролю над містом. І протистояння триває досі, шкодячи життю міста, яке в березні 2022 захистило Київ від російської навали.

Чому в місцевої влади останнім часом відбулися обшуки, як місто відновлюється, чи готове до зими і що з Десною, кореспондентка Цензор.НЕТ поговорила із ***секретарем Чернігівської міської ради Олександром Ломако.***

***

- Минулого тижня у вас були обшуки, як розумію, вони стосувалися виділення земельної ділянки під АЗС. Можете прояснити подробиці, що вам інкримінують?

- Мені нічого не інкримінують.

1) — Що цікаво, це справа 2017 року. У 2017 році міська рада на сесії виділила земельну ділянку під будівництво АЗС і виконком дав дозвіл на укладення інвестиційної угоди на її будівництво. Тоді підприємець, який отримав цю землю, заплатив за декілька соток землі півтора мільйона гривень пайового внеску. Тобто те, що стверджує поліція у своїх інформаційних повідомленнях, що безкоштовно мерія виділила землю - це неправда. Є платіжка про сплачені за курсом 2017 року десь 56 тисяч доларів. Це по-перше.

2) — По-друге, я в цей час не працював ні секретарем міської ради, ні депутатом міської ради, і взагалі до цієї ділянки не маю жодного стосунку. І на тих документах, які вилучили вони, - немає ні підпису мого, ні погодження.

У них була інша мета. Через 10 хвилин після того, як вони з'явилися у мене в приймальні, на телеграм-каналах, які адмініструються Офісом, з’явилося повідомлення, що у в.о. міського голови Чернігова обшук через махінації з землею. Без вказівки, що це 2017 рік, без згадки, що до мене особисто питань немає ніяких.

У міській раді провели обшук у двох приміщеннях - моєму кабінеті і канцелярії, де зберігаються всі документи. Героїчно вилучили рішення виконкому, яке є на сайті міської ради. І список погоджень цього рішення – це бігунок, там де заступники міського голови погоджують. Повторюся, там немає мого підпису. Також вилучили особові справи окремих посадовців, зокрема покійного колишнього першого заступника міського голови, і мій мобільний телефон. Картинка - це вся мета їхнього візиту.

Причому у нас у міській раді обшуки відбуваються вже на регулярній основі.

- Це вже який?

- Тільки за час дії воєнного стану це 33-й візит силовиків у 25 різних кримінальних справах. Це лише будівля міської ради, якщо додати структурні підрозділи та комунальні підприємства - буде далеко за 100. Але це вперше, коли разом зі слідчими були озброєні люди з автоматами, які блокували входи і виходи до міської ради, мені із застосуванням сили намагалися не давати пересуватися по приміщенню. Перевіряли сумки у жінок, співробітниць, які виходили з приміщення, це було вперше за весь час цих обшуків. І я думаю, що мета у них чітка – це створення політичної картинки і залякування, скажімо так, тиск на мене особисто, і залякування рядових співробітників.

- А в чому сенс такого залякування? Має ж бути якась мета, щось досягти?

- **Мета у них не змінилася. Контроль Банкової над Черніговом**. Вони цього не можуть досягти вже кілька років, ось і бісяться.

Після того, як з Чернігова наші Збройні Сили України зняли блокаду росіян на початку квітня 2022 року,

> **— Чернігів перебуває в політичній блокаді з боку центру, з боку Офісу Президента.**

Через цей силовий тиск, залякування, різноманітні погрози депутатам міської ради окремі посадовці намагаються місто тримати в політичній облозі. Їхня мета – отримати повний контроль над Черніговом, де є досить незалежне місцеве самоврядування.

Працюють системно:

1) - це і відсторонення мера, про що знає вся Україна, коли з абсолютно надуманих причин мер міста, якого підтримало 80% людей під час війни, був відсторонений від своєї посади рішенням Яворівського суду, а потім рішеннями інших судів - взагалі звільнений.

2) - це і введена військова адміністрація, яку намагаються у незаконний спосіб наділити повноваженнями місцевого самоврядування.

Тут коротко зупинюся на законодавчій базі.

Закон про правовий режим воєнного стану говорить, що лише Верховна Рада може наділити начальника військової адміністрації повноваженнями місцевого самоврядування.

Щодо Чернігова цього не відбулося.

У нас є чинна та правомочна міська рада, виконком, всі органи. А через тиск на суддів ці повноваження все одно намагаються забрати у місцевого

самоврядування та передати одному чиновнику, якого ніхто не обирав, якого ніхто не підтримує в місті, але якого призначила Банкова.

Що це, якщо не узурпація влади?

- це і постійний тиск силовиків на команду та мене особисто, як виконувача обов'язків міського голови. У мене за останній рік це був четвертий вже обшук - двічі вдома, двічі в кабінеті. Залякують працівників, залякують сім'ю: приходять о 7-й ранку, діти збираються до школи, вони вриваються в квартиру… ну, можете собі уявити. Прийшли забрали мобільний телефон, пішли. Вже чотири телефони забрали.

- З ким же ви ведете такі цікаві розмови?

- Що вони там шукають, мені важко прокоментувати, але кожен обшук закінчується вилученням мобільного телефона. Мабуть, щось там їх дуже цікавить.

- Я так розумію, у всіх цих процесах і суди залучені?

- Так. Крім силовиків, Банкова активно використовує суди проти місцевого самоврядування.

Останні рішення просто вражають.

У Конституції чорним по білому написано, що

> — ухвалення бюджету громади - це виключні повноваження сесії міської ради.

Відкрийте 143 статтю. Цю позицію підтверджує Мінфін, про це чітко говорить Мін'юст. Про це говорить детальний і дуже чіткий науково-правовий висновок Інституту правотворчості та правових експертиз Національної академії наук України. Всі говорять, що за наявності чинного місцевого самоврядування повноваження місцевого самоврядування ніхто забрати не може.

Але попри ці абсолютно логічні речі,

> **— Офіс президента через телефонне право, отримує протилежні рішення судів.**
>
> Під тиском судді просто не зважають на всі аргументи і виносять, м'яко кажучи, дуже сумнівні рішення проти громади Чернігова.

І мені відомо, що це відбувається під тиском після дзвінків, і всі знають, хто дзвонить.

- Хто?

- Скажімо так, той, хто "знищував чеченців під час блокади Києва", особисто курує ці процеси і щодо всіх рішень, і щодо координації дій силовиків.

- Ну це дуже впізнаваний опис виходить. Але хтось може довести, що були ці дзвінки Татарова?

- Я думаю, що коли в Україні зміниться влада, то судді зможуть багато розказати, під чим тиском вони ухвалювали абсолютно незаконні рішення, які суперечать Конституції, які взагалі на голову не налазять. І про відсторонення мерів Чернігова та Рівного, і про бюджет громади, і багато іншого.

З досвіду Чернігова скажу чітко, що військова адміністрація - це не про безпеку регіону або громадян.

Це чисто політичний механізм Банкової без виборів захопити контроль над громадою, над ресурсами та бюджетом.

Все.

У нас в міськраді з 42 депутатів "Слугу народу" представляє лише 3. Попри таку волю людей, саме цій політичній силі Банкова намагається передати контроль над містом. Ми на цей тиск не піддаємося і продовжуємо працювати. Ось і головна причина всього, що відбувається у взаєминах Чернігова та центральної влади.

Я переконаний, і дуже хочу, щоб ініціатори цієї блокади знали - чернігівці цій владі ніколи не пробачать такої зневаги до міста, що понад місяць стримувало ворога і не пустило його до столиці дуже дорогою ціною. І такі дії проти міста чернігівці сприймають ніяк інакше, як плювок в обличчя всій громаді.

- Наскільки я розумію, влада не отримала контролю над більшістю депутатів у раді?

- Абсолютно ні. Тому вони постійно міняють тактику тиску. Спершу хотіли всі повноваження передати військовій адміністрації та внесли до Верховної Ради відповідну постанову в лютому 2023 року. Вона була в порядку денному. Але депутати ВР цю постанову не поставили навіть на голосування, як у кулуарах пояснив голова фракції "Слуги народу" одному з чернігівських депутатів, який підійшов спитати, чому ж ми не голосуємо постанову про Чернігів, він сказав: "У мене за цю херню немає голосів".

Друга спроба у них була відсторонити мене від посади шляхом вручення підозри, за двома справами вони це намагалися зробити. Але в Генеральній прокуратурі, яка затверджує текст підозри, яку готувала Служба безпеки України, є люди, які все-таки дружать із законом і не ставлять підписи під всіма документами. Хоча у них був план відсторонити мене і далі пробувати в ручному режимі керувати Черніговом.

Третя їхня спроба вже триває не один місяць – це переформувати склад міської ради Чернігова. У Чернігівській міській раді більшість набрала партія Владислава Атрошенка "Рідний дім". Це 26 депутатів із 42-х.

І попри системне ігнорування сесій іншими політичними силами, які тісно співпрацюють зі "слугами", міська рада збирається та розглядає більшість питань.

Щоб якось це змінити, з депутатами активно працюють силовики.

Керує цим процесом місцева СБУ, залучають ТЦК (на останній сесії депутата забрали прямо із засідання попри бронь). Але не виходить, бо люди обирали депутатів, щоб вони працювали на інтереси міста, а не здавали його тим, хто тримає Чернігів у блокаді.

- І ніяк не намагалися домовитися?

- Були певні спроби з боку начальника військової адміністрації, але це був шантаж, а не діалог. Довелося пояснити, що так ми не спрацюємося.

- А якісь конкретні приклади шантажу і тиску навести можете?

- Коли вони своїм розпорядженням встановили, що жодна платіжка міста не проходить без погодження військової адміністрації, надійшла пропозиція: "Дайте земельні ділянки в місті Чернігові моїм радникам, забудовникам від "Слуги народу" - і лише потім я підпишу платіжку на оплату послуг громадського транспорту. Інакше - він зупиниться".

І в нас, на жаль, в місті зупинився громадський транспорт. Так вирішив чиновник військової адміністрації – 2 дні в місті не працювали автобуси.

"Дайте моїй людині посаду начальника управління житлово-комунального господарства або управління капітального будівництва, я підпишу документи на відновлення школи № 19"…

І так в усьому. Тобто, крім тиску з Офісу президента, є ще місцеві, призначені Офісом царьки, які користуючись нагодою, намагаються збагатитися за рахунок громади або вирішити особисті шкурні питання.

- А ви зверталися із цим до правоохоронних органів?

- Я звертався до правоохоронних органів та детально описав все поліції. І на допиті кілька годин слідчому пояснював, як все це відбувалося. Зі свідками, коли голова військової адміністрації повідомив, що не підпише кошти на транспорт, поки його раднику не зареєструють три земельні ділянки, які він виділив своїм розпорядженням. Міська рада відмовилася це робити, наступного дня став транспорт. Це було при свідках, і я це поліції на допиті показував. Але у силовиків є список чиновників, їх просто не можна чіпати. І

до мене підходять дуже часто рядові виконавці, порядні силовики, яких там досить багато і в Службі безпеки України, і в Національній поліції. Їм соромно, вони просять вибачення, кажуть: "Ми цих чіпати не можемо. Така команда".

У цьому плані мені згадується історія 2004 року, це історія про пельмені і тротил. 18 жовтня 2004 року я ще був студентом 3-го курсу й активним учасником опозиційних до режиму Кучми-Януковича молодіжних рухів. Я прийшов з пар, поставив на плиту варити пельмені, і через 5 хвилин до мене увірвалися силовики, поклали на підлогу, почали в квартирі обшук, і в духовці, на плиті якої варилися пельмені, "знайшли" 500 грамів тротилу з під'єднаним детонатором, який у будь-який момент міг вибухнути і рознести пів під'їзду. І я провів 11 днів в ізоляторі тимчасового тримання.

Потім, після Помаранчевої революції та зміни влади нове керівництво поліції публічно перепрошувало за політичні репресії.

Так-от у мене питання, що будуть казати сьогоднішні силовики, коли в країні зміниться влада. А це обов‘язково станеться. Знову будуть просити вибачення, як у 2004 році чи тікатимуть, як у 2014?

- Так, а що наразі з тими провадженнями, що були стосовно вас минулого року?

- Тоді вони мріяли впаяти мені підозру за те, що я не звільнив з посади мера Атрошенка. Суд відсторонив його на рік, але їм цього стало замало. Користуючись нагодою, хотіли і мене відсторонити, начебто, за невиконання рішення суду. Але обдурили самі себе, бо пішли одразу двома шляхами. Зареєстрували провадження, за яким і планували виписати мені підозру. Вже забрали справу на Київ, щоб іти в Шевченківський суд. Але паралельно з цим начальник військової адміністрації звернувся до суду, щоб зобов‘язати мене звільнити Атрошенка з посади. І Чернігівський адмінсуд цей позов задовольнив. Після звільнення Владислава Атрошенка з посади справа проти мене розвалилася. Слідчий на допиті мав дуже незадоволений вигляд.

- У цій справі про АЗС, яка там оренда зараз? Тому що принаймні в телеграм-каналах місцевих писали, що там дуже мала сума оренди.

- Там максимальна ставка, 12% від нормативно грошової оцінки, така у всіх АЗС в місті. Це 280 тис. грн на рік.



- Ваші опоненти ще кажуть, що ви виконуєте все одно волю Атрошенка і проводите рішення в його інтересах. Як на вас впливає Атрошенко? Як часто ви спілкуєтесь?

- Владислав Атрошенко нікуди не поїхав з Чернігова. Я вважаю, що мінімум за період Незалежності - це найбільш ефективний міський голова, за якого місто кардинально змінилося. І це визнає більшість містян. Зараз він не займається управлінням містом, не проводить якихось нарад тощо із зрозумілих причин, а саме - абсурдні рішення судів. Але, звісно, ми спілкуємося. Ми знайомі дуже давно, я є членом його політичної команди в місті Чернігові. І якщо, зважаючи на його досвід та авторитет, я можу попросити про якусь пораду щодо господарських питань міста, на мою думку це велика перевага.

- Поговорімо про інші важливі питання для міста. Я так знаю, що більшість фортифікацій фінансується за рахунок ОДА. Чернігову не вистачає коштів, ви просили їх у Києва. Києву не дозволили дати гроші, згідно із заявою секретаря Київради Бондаренка цей процес було заблоковано. Яка ситуація зараз? Хто це фінансує і як справи з фортифікаціями?

- У нас є кілька ліній фортифікацій у Чернігівській області. Якісь зводить за кошти держави ОВА. А є лінія безпосередньо біля міста. Ще в 2022 році мер

Атрошенко їздив до головкома Залужного з цим питанням, для того, щоб нам дозволили саме як місту будувати фортифікаційну споруду, яка найближча до Чернігова.



Тоді Залужний це погодив, і ми в 2022-2023 роках 110 мільйонів гривень з бюджету міста Чернігова направили на будівництво лінії фортифікацій. Вже в 2024 році я отримав запит від ОК "Північ" про необхідне встановлення 23 бетонних вогневих споруд, які потрібні саме на цій лінії.

Враховуючи складність з бюджетом міста, особливо враховуючи вилучення ПДФО, я звернувся до міста Києва, щоб будувати ці споруди 50 на 50. Зробив це з дуже простою логікою. Чернігів захищає не тільки себе, а захищає і столицю. Я вдячний і особисто Кличку, і всім депутатам Київради, які це рішення підтримали. Але, на жаль, я побачив дуже дивну картину, коли, умовно кажучи, у понеділок Мінфін погоджує виділення цих коштів, а через тиждень відкликає свій попередній лист про погодження. І це питання заблоковано досі.

Поки ми будемо 100% фінансувати за кошти громади. У нас вже проведені всі тендери, зараз ведуться роботи.

- Ясно, що нас чекає дуже складна зима в плані енергетики. Що з цим у місті? Наскільки ви готові? Чи купували якісь додаткові когенераційні установки?

- Ми розуміємо, що зима буде дуже складна. Для нас вона складна не перша, тому що наша Чернігівська ТЕЦ була дуже сильно зруйнована в 2022 році. І, по суті, за дуже короткий період між зняттям блокади міста у квітні 2022 року і початком опалювального сезону 2022-2023 року нам вдалося її запустити, в тому числі, придбавши трансформатор, за який досі судять заступника, який підписував документи. І ми пройшли перший опалювальний сезон після блокади, подавши тепло в 99% квартир.

Зараз регулярно ведуться обстріли об'єктів енергетичної інфраструктури по всій країні, зокрема на Чернігівщині. Ми готуємося до різних сценаріїв.

Загалом, стан підготовки до опалювального сезону зараз понад 80%. Всі технічні роботи, гідравлічні випробування, підготовку мереж та все інше, що ми повинні зробити на цей період, ми вже зробили.

Готуючись до сценарію, коли буде брак електроенергії, ми встановлюємо зараз п'ять когенераційних установок. Одна вже встановлена, чотири в роботі.

Ми дякуємо за чотири установки USAID, які їх передали місту безкоштовно. І зараз ведемо переговори, я думаю, вони позитивно завершаться, і ще допомогу у фінансуванні, тому що це досить великі кошти.

Крім того, в нас всі об'єкти нашої інфраструктури, практично всі, забезпечені генераторами різної потужності.

- То містянам можна не переживати?

- Це залежить від того, куди і скільки буде прилітати ракет, а це своєю чергою - від того, наскільки вчасно наші партнери виконають зобов'язання щодо ППО.

- Напевно, останні тижні у всіх найбільш обговорювана тема – це ситуація із забрудненням Десни, ситуація з водою. Наскільки це зачіпає Чернігів? Тому що, як я розумію, місто не отримує воду з річки.

- У Курській області було підірвано кілька об'єктів - цукровий завод, очисні споруди біля цього заводу.

І поступово ця пляма, а там кілька плям, по річці Сейм з Курської області зайшла до Чернігівської області, потім у Десну, і зараз пляма, в принципі, плавно рухається в сторону Києва. До Чернігова вона дійшла минулого понеділка.



Цими днями відчувається дуже різкий запах біля річки, вода темного кольору, і дуже велика кількість мертвої риби. Ми за ці дні вивезли на утилізацію вже понад сім тонн мертвої риби. По суті, ця екологічна катастрофа дуже значна, як і наслідки для Десни. Варто зазначити, що чернігівці не споживають воду з Десни. У нас водозабору немає - ми користуємося свердловинами. Тому для безпеки і для життєдіяльності міста це загрози не несе.

- Але поки тепло, ще люди купаються...

- Ні, ще тиждень тому я заборонив доступ до річок, ми встановили загороджувані стрічки, поставили патрулі муніципальної варти, які забороняють людям купатися, поставили таблички необхідні, це перше. Ну і плюс у нас на міському пляжі дуже багато інфраструктури спортивної, зараз доступ до неї обмежений.

Але для Києва, об'єктивно, це може бути великою проблемою, тому що якщо вода дійде в такому стані, як вона була біля Чернігова, до столиці, то кілька днів чи більше будуть великі проблеми з питною водою. Я сподіваюся, що будуть вжиті необхідні заходи і безпеці киян нічого не загрожує.

І мені дуже дивно спостерігати за практично повною бездіяльністю державних органів. Ця ситуація - екологічна катастрофа державного рівня. Вона стосується трьох областей плюс столиці. Нечистоти, які з Курської області пливуть зараз у сторону Києва, можна було б зупинити ще до

Чернігова. Як мінімум, дуже сильно мінімізувати наслідки. Аераційні станції могли б цьому зарадити. Ми одну в Чернігові поставили за своєю ініціативою і ми бачимо, що вона дає результат. Якби воду почали насичувати киснем, коли стало відомо про загрозу - а мінімум два тижні ця вода з Курської області йшла до міста Чернігова, через дуже багато населених пунктів Чернігівської області - можна було б покращити ситуацію.

Жодних дій взагалі не було вжито за цей період. Чому? Тому що обласна влада й особисто голова обласної адміністрації весь час займалися іншими завданнями: виконанням політичних вказівок з блокування місцевого самоврядування міста Чернігова. Вони активно зривали сесію міської ради, яка у нас була саме два тижні тому і просто проспали, на жаль, цю ситуацію і допустили екологічну катастрофу. Звітували на Київ про "героїчні успіхи" боротьби проти міста, а не кричали про необхідність терміново реагувати. Молодці, догралися в політику, тепер це проблема національного масштабу і загроза для мільйонів киян. Влада, поки займалась політичним переслідуванням, буквально проспала тонни "гівна" з боку Росії. Це дуже ілюстративний приклад. Змушує переживати за країну.

Тетяна Ніколаєнко, Цензор.НЕТ

***

№ 3.387-1

Don's Weekly, 16 September 2024: Part 1

by Donald ***Hill***



SARCASTOSAURUS

SEP 16, 2024

Hello everybody!

Another week has passed and thus it’s time for Don’s round-up of latest developments. This even more so considering all the contradictive reporting about developments in the Kurks Oblast of the Russian Federation over the last 48 hours.

1. Kursk- Western Sector

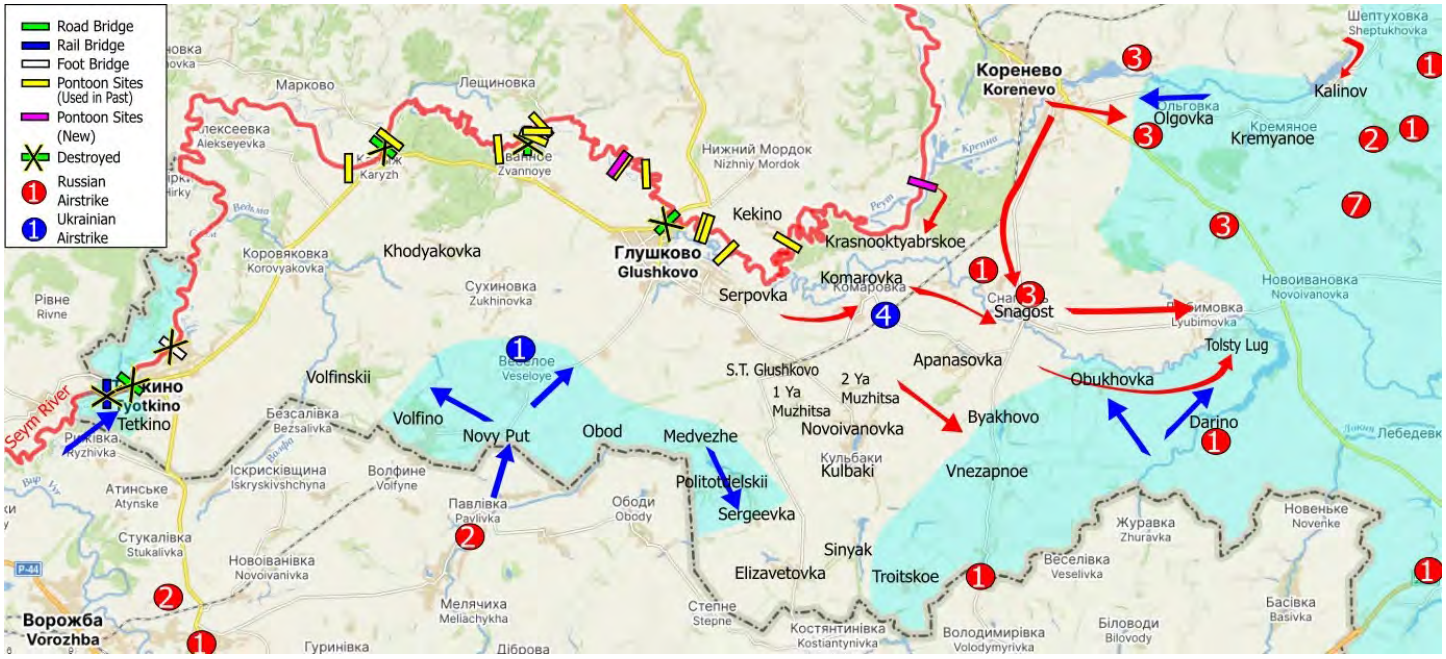
There are no news from the Komutovka area: seems, the ZSU run a raid there, almost reaching the joint of the E101 highway with A142 and M3 highways.

Caused lots of troubles to the Russians, prompting them to send two regiments in that direction. However, beyond that: nobody would say anything.

That said, both sides have focused their attention to the Glushkovsky District.

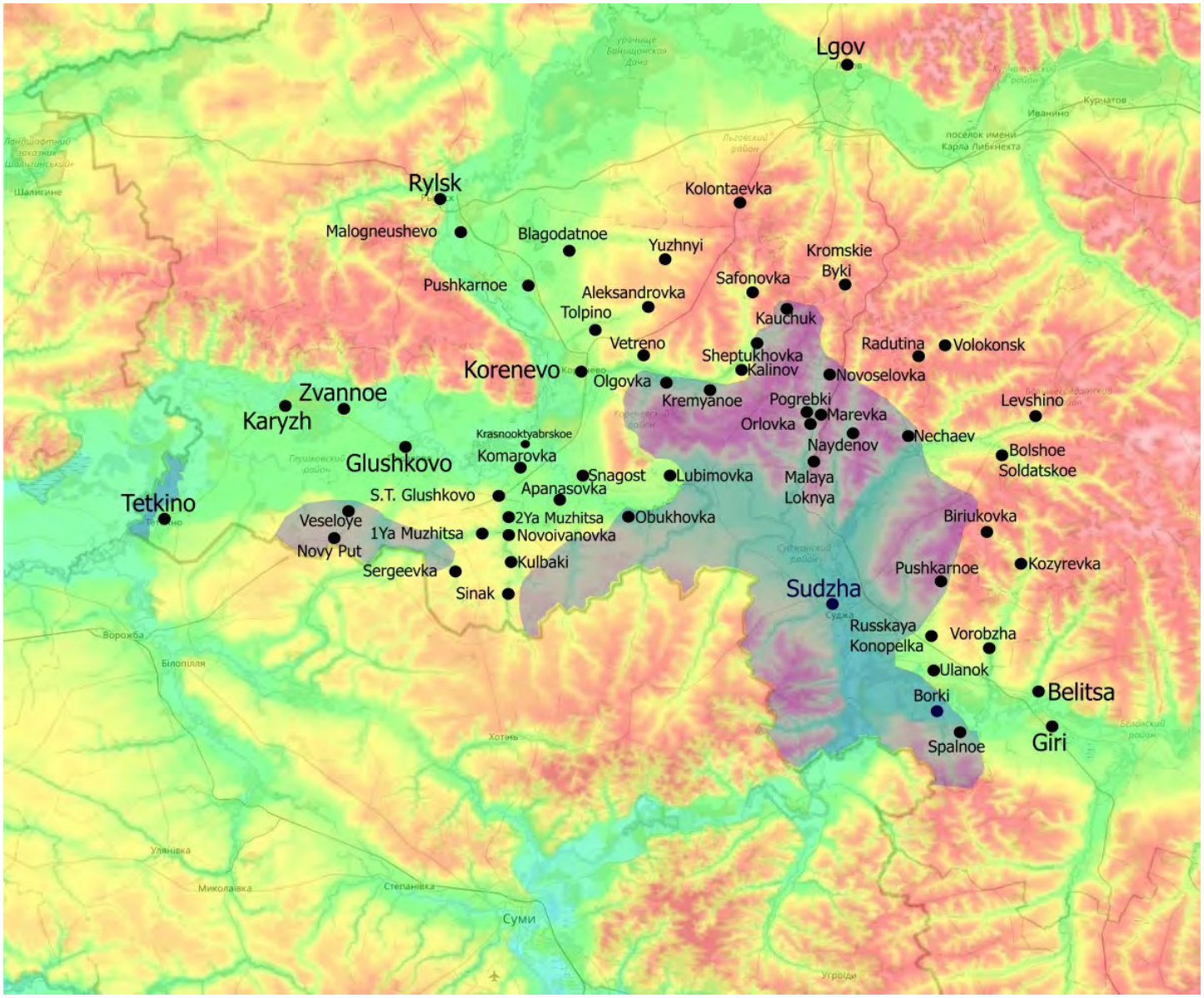
Two weeks ago, the 103rd Territorial Defense brigade wasdestroying Russian equipment with their drones. Russian EW units were able to locate the signals from their launch sites and attack them, possibly because the Ukrainian teams didn't move right after their launches. After the 103rd lost most of its drone teams, the Russians assaulted with the 51st VDV Regiment (see: 8 vehicle assault): driving down from Korenevo this entered Snagost. While this assault was eventually stopped inside Snegost, and the VDV suffered severe losses there, the 103rd was then hit by the 155th Naval Infantry Brigade from the west. This assault resulted in Ukrainian prisoners being taken, and a Ukrainian vehicle was hit by an RPG in Snagost. Two soldiers emerge, one with part of his clothes on fire, but he's able to put the fire out. Moreover, the 155th managed to drive all the way to Liubimovka before being stopped while entering that village from the south.

The drone teams are an important part of any defensive arsenal, but Russians should not have been able to move seven kilometers with little to no opposition. Territorial Defense brigades often do not have as much equipment as other brigades but it would have been nice if they had a few ATGMs and mines deployed. Once Russia reached the villages they were engaged by Ukrainian forces.



Meanwhile, following in the wake of the 51st VDV Regiment, elements of the 106th VDV division cleared the forest north ofKrasnootktyabrskoe and the village itself. As a it pushed towards Snagost, one of its companies was targeted by a drone, which convinced the survivors to pull back for the moment. Nevertheless, Snagost later fell.

The 155th Naval Infantry Brigade pushed into Komarovka and south, past Apanasovka, where a Ukrainian BRDM and dump truck were hit by drones. But within a day, Ukraine was already hitting Russian forces on their flanks and making them pay the price.



On September 13, a Russian attack on Liubimovka reportedly involved 14 AFVs. Opposed by the Ukrainian 501st Battalion (36th Marine Brigade) and the 82nd Air Assault Brigade, the fight lasted several hours. A Russian BMD blew up on a mine west of the village and a Ukrainian drone flew into a house on the western side of the village. Eventually, Russia was able to gain control of the village.

Overall, the Russians advanced seven kilometers to Snagost and another six kilometers to Liubimovka, before re-groupping to continue.

By then, the ZSU was hitting the Russians within the resulting cauldron with everything on hand: artillery, mortars, FPVs, and anti-tank guided missiles. The 51st VDV and the 155th Naval Infantry have suffered such losses that upon seizing

Liubimovka their surviving troops hunkered down in expectation of Ukrainian counter-attacks (one of 51st VDV's companies lost 90 out of 100 troops). Indeed, Ukraine was able to regain some ground as evidenced by this report that Ukraine recaptured Obukhovka after losing an M113 to a mine.

Рис

Aftermath of a catastrophic detonation of a BTR-82 - probably from the 155th NIB.

Рис

Another BTR-82 cooking-up and about to disintegrate in a giant detonation.

While Russia was focused on its frontal attack, Ukraine came in the back door.

At Novy Put, halfway in between Tetkino and Kulbaki, Ukraine deployed the 225th Assault Battalion supported by engineers. The latter first cleared the obstacles along the border, losing a tank and engineering vehicle in the process (51.243014,34.513370). However, the Russians were then only able to watch Ukrainian vehicles advancing with high speed on Veseloye, 1,500 metres north of the border. Around that time, reports appeared indicating that said Ukraine was destroying Russian reconnaissance drones, making it difficult for the enemy to follow ZSU's subsequent moves. That this caused FSB generals in command of VDV and VSRF troops in this area to lose control is obvious from the Russians reporting they engaged Ukrainian troops at Sergeevka, which is 12 km from the breakthrough at Novy Put and only 5 km from Kulbaki. Since Saturday (14 September), the 225th Assault Battalion is inside southern Glushkovo.

The exact shape of this Ukrainian incursion into the Kursk Oblast remains unknown, but it is obvious that:

a) unexpectedly fierce Ukrainian resistance, heavy losses, and the Ukrainian attack into the Russian rear caused the Russians to stop their offensive;

b) the FSB and the VSRF were taken so much by surprise, that the 155th NIB had to rush its rear elements into attempts to stop the Ukrainian advance on Glushkovo, and

c) the Russians had no defence line south of that town: they were entirely focused on their own counteroffensive, and did not expect an Ukrainian attack into their back. This is also why their reaction was chaotic and slow, and the Ukrainians have managed to reach Glushkovo.

Whether the Ukrainians can now secure the crucial town is to be seen. Even if, fact remains that the Russians remain in control of the road between it and Korenevo: otherwise, they would really be in deep trouble.

Elsewhere in this part of the Kursk Oblast, a Russian drone attacked a house in Tetkino occupied by Ukraine 200 meters from the border (51.2587454556, 34.259611537). It is unknown how far Ukraine advanced into the town but it is another source of pressure on Russia. In turn, the PSU flew an airstrike on a building outside Komarovka reportedly full of Russian troops.

A Ukrainian self-propelled gun was destroyed in Darino. AnotherSPG was smoking 3km outside Sudzha where three other vehicles were destroyed.

The Ukrainian drone unit called the Khorne Group is confident of a Ukrainian victory. They report that up to 8,000 Russian troops are now encircled and are calling the current fighting 'Ukraine's Operation Bagration', referring to the 1944 battle in which 28 of 34 divisions in Germany's Army Group Centre were destroyed and 300,000 German soldiers were trapped. A smaller version of that battle is very unlikely as Russia currently has plenty of withdrawal routes if they are pushed back.

Someone from an unnamed special unit said that at the beginning of the Kursk offensive, Ukraine could have reached Kursk if not for the possibility of small, unknown Russian units ambushing them, much like the Russian invasion of 2022. Plus, Kursk was too far for their logistics to sustain their operations. The writer said that the Russian counteroffensive was predictable as they built up their forces and the pressure on Ukrainian positions will increase. He said it also is true for Pokrovsk, where the enemy advance has slowed since Ukraine sent more reinforcements. He did not provide an opinion as to why it took Ukraine so long to send reinforcements to Pokrovsk.

A Russian remote mining vehicle was destroyed by a drone next to a pontoon bridge. It didn't make sense to park the vehicle so close to a pontoon bridge because a GMLRS hit on the bridge could easily send fragments into the mines at that range. At a different location, another GMLRS strike targeted the infantry instead of the nearby bridge.

A 2.5 minute tour behind Russian lines around Glushkovo.

(…to be continued…)

***

№ 3.387-2

Don's Weekly, 16 September 2024: Part 2

by Donald ***Hill***



SARCASTOSAURUS

SEP 16, 2024

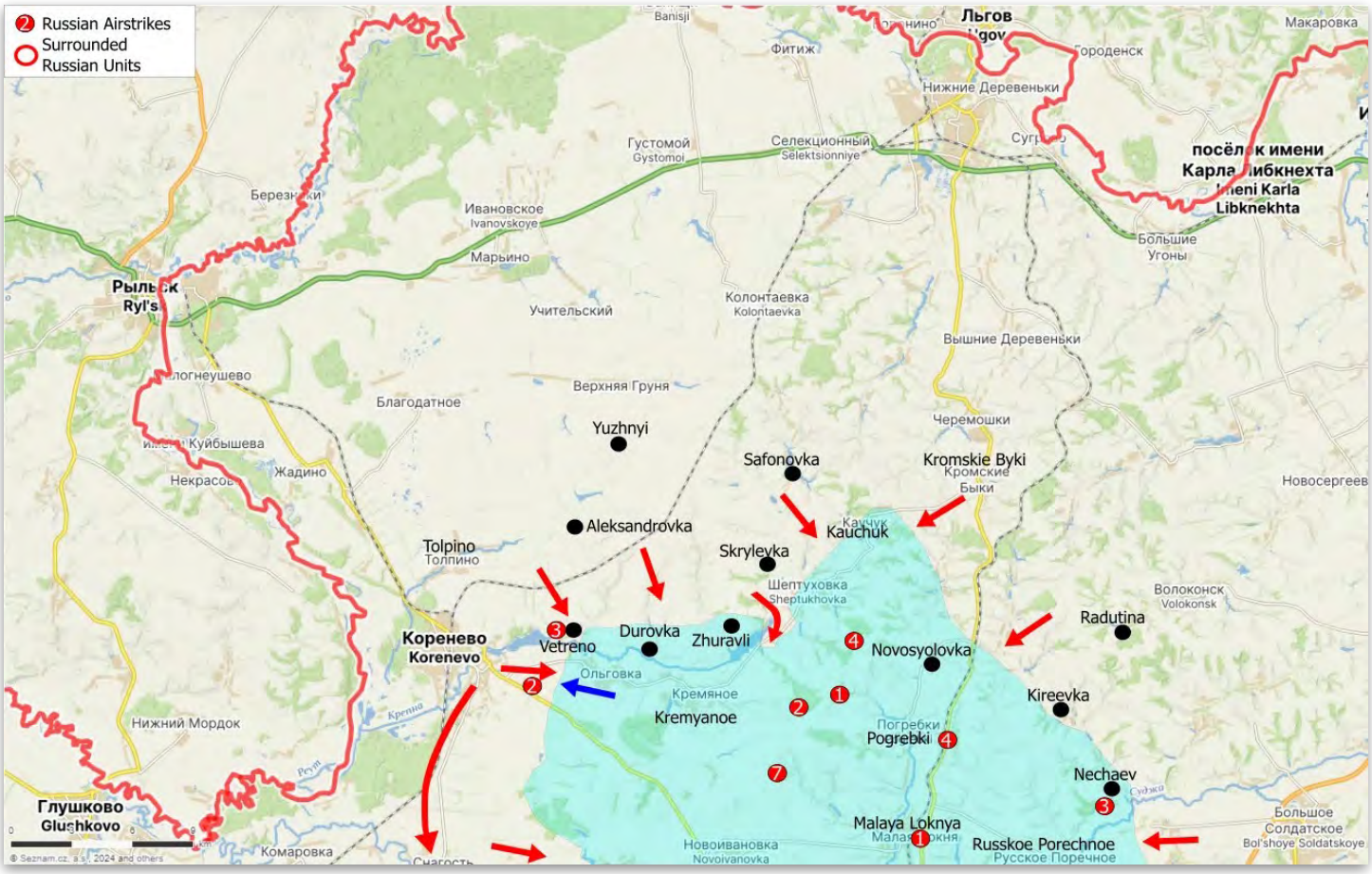
(…continued from Part 1…)

2. Kursk- Northern Sector

Russia was able to push south from Korenevo by two kilometers., and continued trying to reach Zhuravli, thus compressing the Ukrainian perimeter along its northern side. A Russian BTR made it around the small lake south of Sheptukhovka only to bedestroyed near Kalinov. In turn, on Saturday, 14 September, the ZSU counterattacked from Olgovka into Vetreno, towards Aleksandrovka and into the hills north of Kremyanoe.

3. Kursk- Eastern Sector

Intense bombardments accompany Russian assaults at many points in the eastern sector. Here, a Russian BMD runs free inRusskaya Konopelka firing on Ukrainian positions. And the medics of the 61st Brigade pose with their burnt out ambulance.



4. Northern Kharkiv

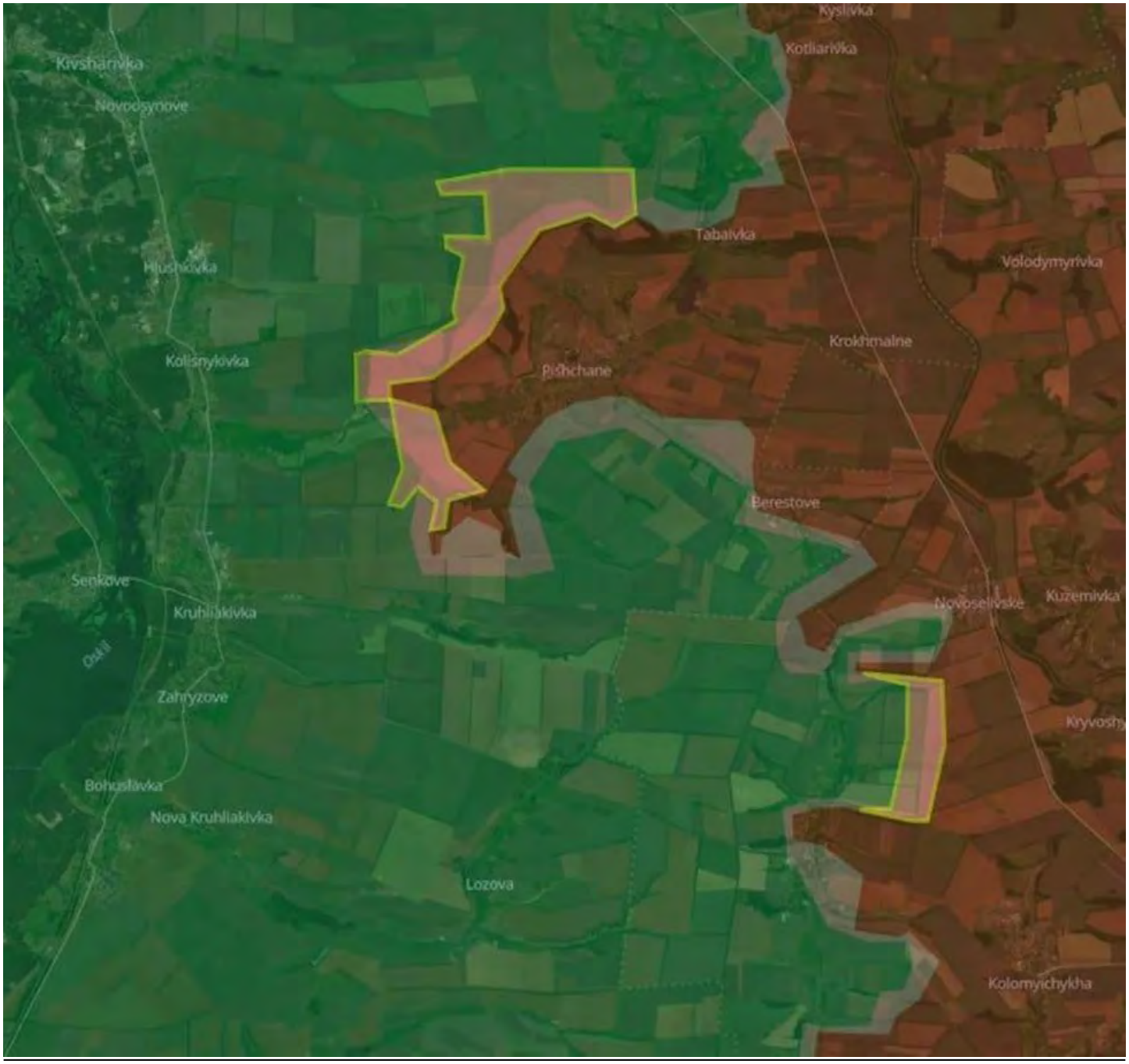
There were very few videos posted from this region and no reports of a change in territory.

Рис

A 92nd Brigade drone takes out another Russian reconnaissance drone, but this time there is another drone to capture the command detonation and the Russian drone spiraling to the ground with its recovery parachute streaming behind it.

5. Western Luhansk

This week, the Russians were able to advance 500 meters in the Synkivka area. Over the last two weeks, they were able to advance up to a kilometer in some places around Pishchane. There was very little activity in other areas, though.



The following is footage from the 3rd Assault Brigade's attack from over a month ago but it's 90 seconds showing some unseen and internal views of just the tank's engagement in the early phase of the operation. At 0:29 the smoke dischargers on the right side are fired. At 0:43 you see the tank commander's internal monitor. At 1:05 you see how cozy it is compared to the M-1 or Leopard 2(both of which have a fourth person as loader). At 1:17, the tank drives away with its turret facing backwards and diesel fuel being sprayed in its exhaust to create a smoke screen. (The M-1 can only create a smoke screen with its exhaust if it uses diesel fuel. If it uses gas or kerosene it will burn the tank).

6. Bakhmut

The Russian aerial and artillery bombardment of Chasiv Yar continued as did their unsuccessful attempts to cross the canal.

The foreign volunteers of the 130th Territorial Defense Battaliondrone team shared two minutes of their experiences near Chasiv Yar.

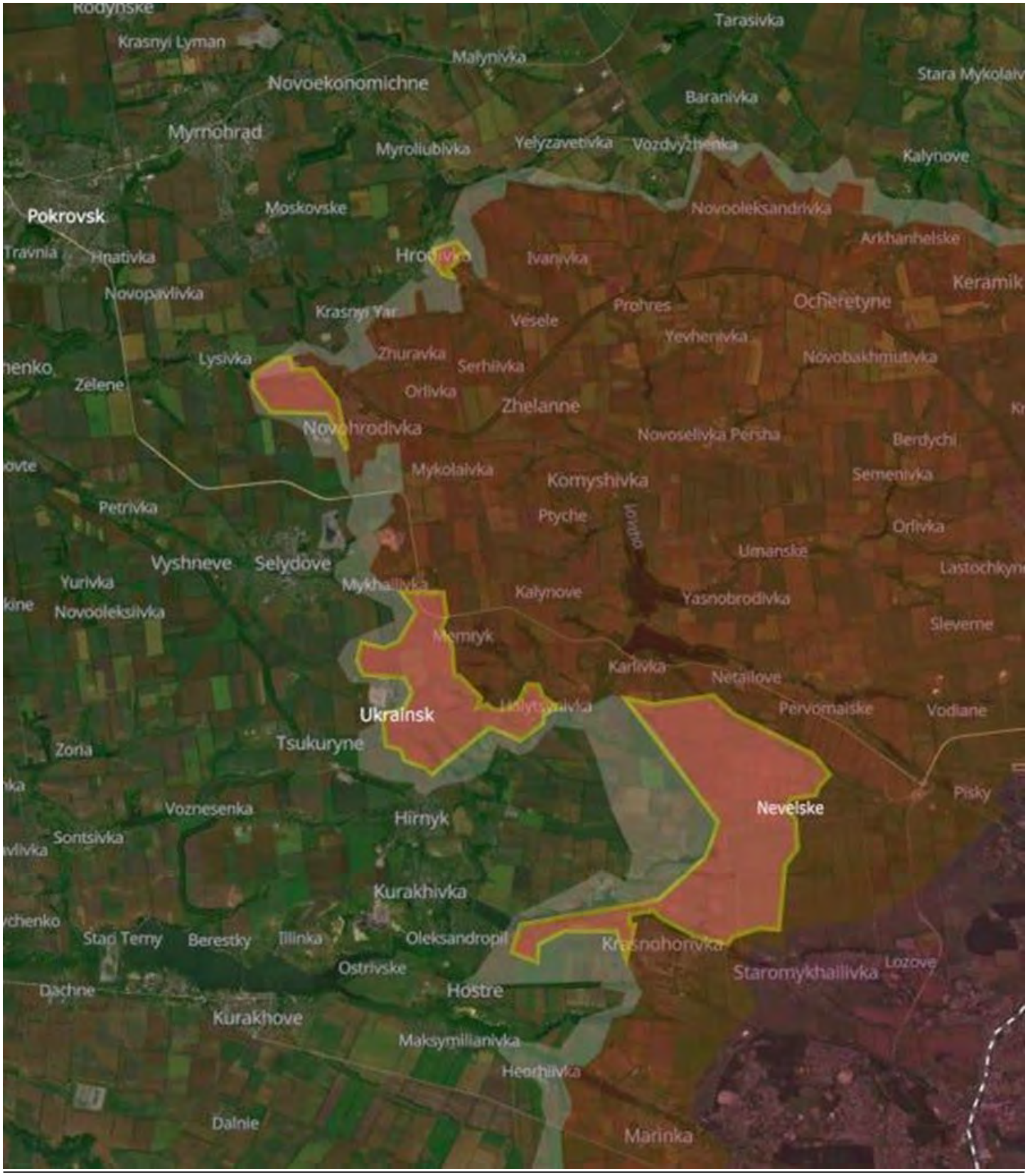
7. Toretsk

The last week, the 12th NG ‘Azov’ Brigade punched through the Russian lines to reach the chemical factory in the middle of Niu York - held Ukrainian troops that were surrounded. Once the surrounded troops were safely evacuated, the Ukrainians withdrew. There were no further territorial changes.

8. Pokrovsk

The destruction of Pokrovsk by Russian air strikes and artillery bombardment is under way. This week, the Group Tsentr was busy re-groupping: one should keep in mind that this is meanwhile including the entire 90th Tank Division (three tank regiments and one motor-rifle regiment), the 30th MRB, plus the entire 2nd Guards Combined Arms Army (1sth MRB, 9th MRB, parts of the 110th MRB, parts of the 114th MRB, and the 428th MRB). All were meanwhile battered to the point where their destroyed battalions had to be replaced by battalions and regiments of mobiks. This is why this week the Russians made little progress towards Pokrovsk.

That said, the southern part of the Group Tsentr - including the 5thMRB, parts of the 110th MRB, and parts of the 114th MRB, was able to make substantial progress in the Ukrainsk area. This caused bitter battles that are fought for days already, as first all other ZSU units, and then the Ukrainian 59th Brigade partially withdrew from the Nevelske pocket to reduce the risk of being surrounded. (More on that later). Militaryland indicates that the troubled 31st Brigade was withdrawn from the Pokrovsk area and sent to the Robotyne sector.



9. Makiivka

There was surprisingly little activity around Makiivka and Kostiantynivka. North of Makiivka, the 46th Brigade defending Hostre said that Russia sent 46 vehicles in a single attack and they disabled or destroyed 26 of them, the most they've knocked out in just one day. A drone from an adjacent unit, the 21st Special Purpose Battalion, captured its own engagements and some of the same engagement from a different angle.

10. Vuhledar

This week, the Russians subjected positions of the 58th Brigade at the Coal Mine No. 3 to murderous bombardment and then assaulted with two assault groups. However, the Ukrainian unit held out and is still in control over this position. Of course, the Russians continued their tradition of raising flags over rubble: this time in what's left of Vodiane. As mentioned earlier, the Russians have secured the Mine No. 1.

Additionally, Vuhledar was bombarded, too, but not exposed to any direct assaults: instead, what's left of the town is now threatened by the Russian advances east of it, and west of Prechystivka.



(….to be continued…)

***

№ 3.387-3

Don's Weekly, 16 September 2024: Part 3

by Donald ***Hill***



SARCASTOSAURUS

SEP 16, 2024

(…continued from Part 2…)

Early in the war, Russia seized all the off-shore oil rigs and turned them into remote sensing posts. Ukrainian special forces raided some of them in the past to destroy or capture the electronic equipment. The last week, Ukraine raided the Krym-2 and releasedits version of events, which included shooting down a Russian jet with MANPADS. They didn't mention any casualties. Russia said they destroyed 8 of the 14 raiding boats.



A comparison of imagery from September 4 and 14 reveals that Russia's Black Sea fleet evacuated even the port of Novorossiysk.

11. Russia

The Omsktransmash factory had a fire on its grounds. The factoryproduces TOS-1 and other vehicles. It appears that transformersoutside the factory were the source of the fire. A metallurgical plant in the Sverdlovsk region burned after a gas explosion.

A pair of 13- and 14-year-old boys burned down a cell phone tower 2200 km east of Moscow. They were paid $300 by someone on Telegram. They were then offered $55,000 if they burned an Mi-8 helicopter. Using gasoline and cigarettes, they destroyed the helicopter but were severely burned in the process and subsequently arrested.

12. Ukraine

Russia is deliberately targeting substations that provide power to the cooling operations at Ukraine's three operating nuclear facilities. Without the cooling operations, the overheated reactors could melt down.

A year ago, Budanov said that Russia will start to have serious problems with their economy starting in the summer of 2025. Last June, he said that the attacks on Russian oil refineries won't decisively change the war but negatively impact the economy. He recently repeated that the Russian economy will start to have problems in the summer of 2025, saying it won't cause a collapse, "but it will make them think what the next steps are…Russia is fighting purely at its own expense and they are losing serious money". He also said that North Korean artillery ammo and the increased production of guided bombs and Iskander missiles are a huge problem on the front lines, and that Russian internal planning shows they will have a recruitment crunch in the middle of next year…which would be the summer of 2025.

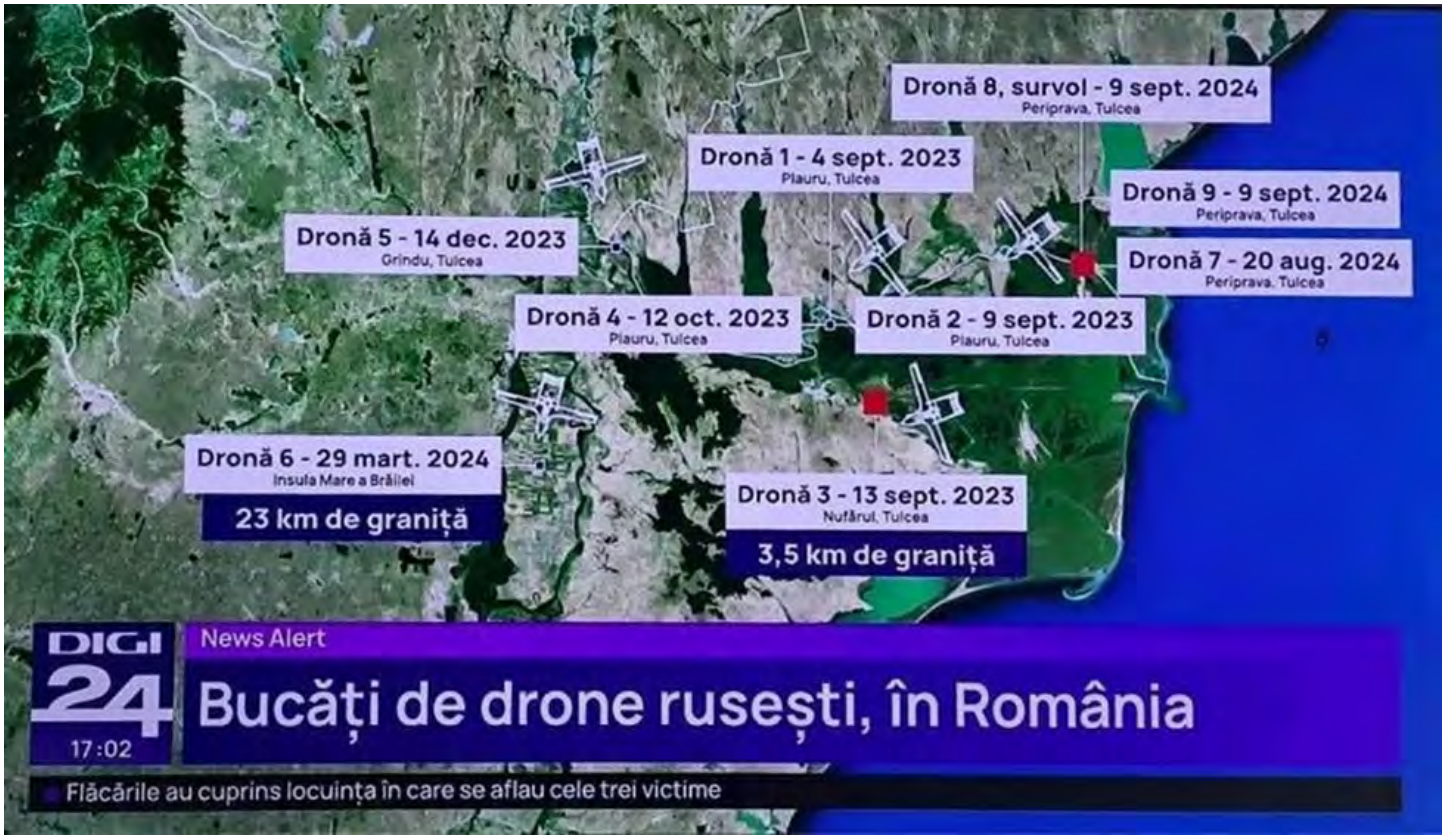
Despite defense production "doubling" under Alexander Kamyshin's tenure as Minister of Defense Industry, he resigned and is now an advisor. He said production will "triple" by the end of the year, without providing any figures. He also said that Ukraine started production of its own 155 mm shells without providing current or target production numbers.

Canada has provided 1400 Senator armored vehicles to Ukraine and will start building them in Ukraine at some future date.

13. Diplomacy

As result of another mediation by the UAE, 103 Russian soldiers captured in Kursk returned home after being exchanged for 103 Ukrainian POWs, seen here crossing into Ukraine from Belarus. Notably, the Russians insisted on recovering their recruits captured the last month in Kursk: not their troops held captive in Ukraine for 1-2 years already. Of the Ukrainians, 23 were Azov fighters from Mariupol. Two days earlier, 49 prisoners were exchanged. For some families it's a reunion,

After a Russian drone landed in Latvia, the Lithuanian defense minister said the NATO air policing unit stationed in his country has to shorten their decision-making process to engage and shoot the drones down more quickly. Russian missiles and drones havelanded in Poland. Nine drones landed in Romania over the last two years. The last two were monitored by F-16s. The only country that shot down Russian drones over its land was Belarus.



A map of incidents with Russian attack UAVs in Romania. So far, the local air force and NATO assets deployed there have limited themselves to 'escorting' Russian UAVs flying through the Romanian air space: they are prohibited from shooting at these. Rather unsurprisingly, this prompted jokes like that Pudding decided to invade Ukraine via Romania as next, because he can be sure NATO is going to provide escort instead of fighting his troops…

14. Equipment

Six months ago, a US AI developer met a group of Ukrainians that traveled to San Francisco for a hackathon. They wanted to see if there were new ideas they could bring back to support the war effort. So in 24 hours, the American and two of his partners built adrone that could navigate without GPS and would only cost $500. Issues need to be worked out, such as when the AI is looking for an intact building on a map that was destroyed on the ground, but all of the issues can eventually be solved.

More Russian reconnaissance drones are intercepted.

Guided missiles have motion sensors to detect where they are relative to the earth. There is a level of error, though, that increases with the distance it travels. Communication with GPS satellites resets the correct location of the missile. If the signal from the GPS satellites is jammed then the missile cannot be updated with its correct location and the missile travels and impacts somewhere within that margin of error. Quantum sensing would offer a navigation system precise enough to eliminate the need for GPS corrections but such systems had been as big as a small room. At Sandia labs in the US, they are producing a rugged, miniaturized version

and reducing the cost, as well, with microchips that use beams of light instead of electricity. Instead of the necessary four lasers, they are only using one laser that can produce four different frequencies of light. That results in echoes but they reduced the intensity of the echoes by a factor of 100,000. These developments move them closer to a mass produced quantum compass that would allow a guided munition to precisely hit the target without GPS assistance.

EW effectiveness varies wildly by sector for both sides, but in one unnamed sector, of the 160 drones the Russians launched in one day, 135 of them were impacted by Ukrainian EW.

About 220 Fath 360 missiles were sent by Iran to Russia over the Caspian Sea. The missiles have a range of 120 km and a warhead of 150 kg.

(…to be continued…)

***

№ 3.387-4

Don's Weekly, 16 September 2024: Part 4

by Donald ***Hill***



SARCASTOSAURUS

SEP 16, 2024

(…continued from Part 3…)

15. Military Leadership

Leadership is a combat multiplier.

There are Russian reports from two different units in the Pokrovsk area. One claims to have digital communications, drones, EW assets and training, coordination between different units and a logistical support system. The other Russian unit equips their assault teams with maps, the only supplies that get are the three days worth that they carry on their backs and there are no vehicles to supply or provide fire support. They not only are without their own drone support, they are constantly attacked by Ukrainian drones. If these reports are accurate, Russia has a wide variety in the quality of their leadership, just like the Ukrainians do. It’s not that the better Russian units don’t suffer heavy casualties: it’s that they have the support

units that multiply their combat power that might reduce their rate of loss and certainly cause more Ukrainian casualties as they fight.

It turns out that some Russian commanders deliberately dismantle their support units if someone in those units angers them. The leader of a Russian drone unit in the Pokrosk areaposted a video about how his unit fell into disfavor with his commander and was disbanded, and that this was likely his last video since they were being sent into an assault as infantry. After his death, multiple reports were posted about other drone units that were disbanded after their unit commanders became angry with them. Some units had drone operators, production and repair shops, intel analysts, communications centers and EW assets. They were reassigned as mechanics and radio operators, but most often as infantry. As a result of these units being disbanded, there is less information about Ukrainian activity and fewer drones to spot for artillery.

This behavior is not completely unknown in the Ukrainian army. The 59th Motorized Brigade has been a relatively quiet, effective unit. It was well-trained, disciplined and effective. One symptom of its effectiveness is that its soldiers had shovels and were expected to use them to continually improve their defensive positions. When soldiers from the 59th were temporarily replaced by soldiers from another unit and then returned to their position, they found that the other unit did nothing to improve the position and just sat around and smoked. Accountability, or lack of it, is a direct result of leadership. The 59th had an excellent brigade commander who only tolerated effective subordinate leaders. These subordinate leaders, in turn, expected their own subordinate leaders to be effective. And so the entire chain of accountability was extended to the lowest ranking soldier.

The brigade commander was recognized for his capabilities and he was promoted in April to fill a need at a higher level. His replacement did not have the same success.

The new brigade commander was young but still had capable subordinates, so he could have leaned on them. That was not the choice he made.

The commander of Chosen Company, a foreign volunteer unit that was assigned to the 59th Brigade for over a year and a half, said that the new commander consistently issued orders that resulted in the needless deaths of men under his command. Units are constantly short of replacements. One specific practice mentioned is that the new brigade commander would order officers, NCOs and soldiers trained in intelligence, logistics and tanks to be used as replacements for infantry units, even though they had no training as infantry. Without that training, they didn’t know what to do and when ordered to assault, a lot of them died.

Months ago, a new commander of the 47th Brigade ordered his artillerymen to be used as infantry since they were short on artillery ammo. If I recall, 17 of them were killed. He was soon replaced for that and other reasons before he destroyed the brigade.

When a new commander arrives and starts to destroy an effective unit, the subordinate leaders and soldiers notice right away. Under the best of circumstances, their lives are at risk every day, so they are highly attuned to risk and notice an increase right away. Increased risks because of enemy action has to be tolerated and mitigated as much as possible. Increased risk due to incompetence does not have to be accepted. So the subordinate leaders and staff will speak up, trying to fight for the effectiveness of the unit and the lives of their soldiers. If the new commander values his ego over the lives of his troops, there will be conflicts.

One intelligence officer had such a conflict and requested a transfer to another unit. Instead, he was sent to an infantry unit even though he was trained to use HIMARS and had never been in the infantry. When that unit was ordered to conduct an assault, he was killed. A second soldier untrained in infantry was sent to an infantry unit as retribution and also died. Now the entire brigade is afraid to speak up for fear they will be ordered to conduct a suicide mission, an ill-advised attack without proper planning or support.

It didn’t stop there.

The 59th had held its ground for two years while never being pushed back by more than 5 km in that timespan. That averages to 200 meters a month and a lot of Russian casualties, which is an excellent performance. In mid-April, shortly after the new commander took over, the Russians began to make progress in Krasnohorivka, which was defended by the 59th Brigade. By early August, Russia had control over most of the town. In addition, Ukrainian forces to the north were being pushed back, and the 59th was threatened with being cut off and encircled. So the brigade made the reasonable decision to pull back a little and reduce the chances of encirclement.

Only that wasn’t the brigade commander’s decision. His decision was for the unit to stand in place, even if it meant their destruction. His battalion commanders disagreed and withdrew on their own, saving hundreds from death or captivity. So they were fired.

The 31st Brigade was recently in that same situation with troops surrounded and no orders or coordination from the brigade, so the battalion commanders coordinated a rescue with the 47th Brigade and pulled their troops out. That seems to have been a case of incompetence. This commander of the 59th combines incompetence with his ego and the results are deadly.



Troops of the 31st Brigade

The commander's name is Bohdan Shevchuk. The contempt for him among his subordinates is widespread. On July 2, military correspondent Yury Butusov wrote that Shevchuk was young, energetic and would make a capable company or perhaps battalion commander, but doesn't have the experience to command a brigade and that nepotism was a factor in his promotion. Kateryna Polishchuk was a medic that was captured at Azovstal and exchanged in May 2022, and she joined the 59th Brigade soon after her release. She left the unit in June, just three months after Shevchuk's arrival. She addressed Zelensky on facebook asking for the investigation and removal of Shevchuck. A lieutenant with the call sign "Alex" agreed with Polishchuk, saying the brigade commander transferred almost all the brigade's intelligence personnel and others to the front line. As a result of these transfers to the infantry, the head of intelligence, the commander of a battalion artillery unit and the top NCO of the intelligence unit were killed. The next day, Syrsky ordered the inspection of the 59th Brigade due to the unit's recent losses.

Investigations have happened before. On June 23, a senior officer in the Azov brigade filed an official complaint calling for an investigation of the Commander of the Joint Forces, Lieutenant General Yurii Sodol, based on his conduct since 2022. The next day,Sodol was fired.

The senior leadership already knew Sodol's problems because of complaints published on social media a month earlier during the Kharkiv offensive. These complaints generated thousands of supporting posts of outrage. Even when complaints are valid, conducting your business in the public is a danger to public and unit morale. It also doesn't lend itself to calm, rational judgment. Sodol was associated with some successes, such as the defense of Vuhledar and also some failures, such as Krynky. Calm assessments are more useful than emotional discussions.

An officer serving with the 59th for two years, Sergei Tsekhotsky, disagreed with "Alex" and Polishchuk, saying Polishchuk was not a member of the brigade but served as a volunteer and could not evaluate the commander. He says that Shevchuk doesn't just sit at the headquarters but he travels to the units and that it's bad for

morale to talk about the problems in public. He talked about the extensive Russian casualties. The investigation, though, will focus on Ukraine's casualties.

Igor Lutsenko is a former member of parliament and current member of the Ukrainian army. He says that the issue of commander competence is widespread and needs to be talked about openly. The only system of accountability that exists now is when a higher level commander assesses a lower level commander. There are no protection mechanisms in place for anonymous reporting independent entities that can interview personnel. The Military Law Enforcement Service (VSP) was transferred into a military police unit with reduced powers. 90% of complaints are ignored, investigators are denied access to units and there isn't enough personnel to conduct thorough pre-trial investigations. With no other effective system in place, social media is then best option for most service personnel.

Following orders is vital for military discipline. Accountability for both soldiers and commanders is important. There has to be a balance between those two factors. But ultimately, as always, it comes down to leadership. Commanders should be aware of these problems before they are reported on social media. Their communication shouldn't be limited to their immediate subordinates, they should be knowledgeable about the command environment two levels below them.

That said, the Ukrainian army is still suffering from the legacy of the Soviet army. One of the greatest resources in western armies is the NCO corps. Distributed leadership is a combat multiplier and it's more than just having leadership at the squad level. The platoon sergeant looks after the welfare of the soldiers in the platoon with logistics and other matters and takes command of the platoon if the platoon leader is incapacitated, and the inexperienced lieutenant would do well to listen to platoon sergeant's advice. The first sergeant works on logistical efforts with the company executive officer and should be aware of each of the soldiers in the company. The sergeant major is the battalion commander's eyes and ears throughout his unit and is in constant communication with the NCO's and soldiers. If there are issues at a company, he lets the battalion commander know. The same is true for the sergeant major of the brigade and every level of command. They are a parallel system of communication and an essential extension of a commander's awareness.

It is difficult to establish a new culture and new procedures in the middle of a war but ultimately the political and top military leadership is accountable for the performance of their subordinates. They have to find something that works: that process always starts by being aware of a problem before it grows.

***

№ 3.387-5

Проблеми керування військом у збройних силах Росії та України

Частина 4



2024-09-16

Дональд ***Гілл***, американський військовий аналітик

Керівництво є множником бойової ефективності

Нещодавно надійшли повідомлення від двох різних підрозділів ЗС Росії в районі ***Покровська***.

> — Один із них має цифрові засоби зв'язку, дрони, ресурси для електронної боротьби, навчання, координацію між підрозділами та систему логістичної підтримки.
>
> — Інший підрозділ забезпечує свої штурмові групи лише мапами; єдине постачання – це запаси на три дні, які солдати носять на собі, а транспортних засобів для постачання або вогневої підтримки немає. У них немає власної дронової підтримки, і вони постійно перебувають під атаками українських дронів.

Якщо ці повідомлення точні, то якість командування в ЗС РФ є дуже різноманітною, так само як і в ЗСУ. Кращі російські підрозділи також зазнають значних втрат, але наявність допоміжних підрозділів підвищує їхню

бойову ефективність, зменшуючи власні втрати та завдаючи більше втрат українським силам.

Виявилося, що певні російські командири навмисно розформовують свої допоміжні підрозділи, якщо хтось із цих підрозділів їх дратує. Керівник одного з російських підрозділів дронів у районі Покровська опублікував відео, у якому пояснив, що його підрозділ потрапив у немилість командира та був розформований, і що це, ймовірно, його останнє відео, оскільки їх відправили на штурм як піхоту.

https://x.com/wartranslated/status/1834631455994945728

Після його загибелі з'явилися численні повідомлення про інші підрозділи БПЛА, які було розформовано після того, як їхні командири виявили невдоволення їхніми діями.

https://t.me/soldat_prav/6545

https://t.me/belarusian_silovik/41121

Низка цих підрозділів мали операторів дронів, виробничі та ремонтні майстерні, аналітиків розвідки, центри зв'язку та засоби електронної боротьби. Особовий склад було переведено на посади механіків та радіооператорів, а найчастіше – у піхоту. Наслідком таких дій стало зменшення інформації про українську активність та кількості дронів, які використовуються для коригування ударів артилерії.

Така ситуація не є винятком і у ЗСУ.

59 мотопіхотна бригада вважалася відносно спокійним та ефективним підрозділом.

Вона мала хороший вишкіл, була дисциплінованою та ефективною. Одним із проявів її ефективності було те, що її солдати мали лопати та мусили постійно покращувати свої оборонні позиції. Коли солдатів 59 бригади тимчасово замінили на бійців з іншого підрозділу, а потім вони повернулися на свої позиції, вони виявили, що ті, хто прийшов їм на заміну, нічого не зробили для покращення позицій і просто сиділи та курили. Відповідальність, або її бракування, є прямим результатом стилю керівництва. Командир бригади толерував лише ефективних підлеглих командирів. Відповідно, підлеглі командири очікували, що їхні власні підлеглі теж будуть ефективними, й, отже, відповідальність мав весь ланцюг керування – аж до найнижчих рангів.

Командира бригади було визнано за його здібності, й у квітні його підвищили для заповнення вакансії на вищому рівні. Його наступник не досяг подібного успіху.

Новий командир бригади був молодим, але мав здібних підлеглих, на яких міг би покладатися. Однак він не зробив цього вибору.

Командир підрозділу "Chosen Company", іноземного добровольчого підрозділу, який був прикріплений до 59 бригади протягом понад півтора року, сказав, що **новий командир постійно видавав накази, які мали наслідком невиправдані втрати серед підлеглих**.

> https://x.com/RyanO_ChosenCoy/status/1834707671179497827

Підрозділи постійно відчували нестачу поповнення.

> — Було зазначено, що новий командир бригади наказував використовувати офіцерів, сержантів та солдатів, які мали розвідувальні навички, або були спеціалістами в галузі логістики чи танкістами, як заміну для піхотних підрозділів, хоча вони не мали належної підготовки як піхоти. Без цієї підготовки вони не знали, що робити, і коли їм надходив наказ атакувати, багато з них загинули.

Кілька місяців тому новий командир 47 бригади **наказав використовувати артилеристів як піхоту через брак артилерійських боєприпасів.**

Якщо я правильно пам'ятаю, **тоді загинуло 17 бійців.**

Незабаром його замінили із цієї та інших причин, щоб запобігти знищенню бригади.

Коли новий командир починає руйнувати ефективний підрозділ, підлеглі командири та солдати відразу це помічають.

За найкращих умов їхнє життя щодня під загрозою, тому вони дуже чутливі до ризиків і швидко їх виявляють. Збільшення ризиків через дії противника потрібно терпіти й зменшувати настільки, наскільки це можливо.

Але **зростання ризику через некомпетентність не є прийнятним**.

Тож,

> 1) — підлеглі командири та бійці висловлюють свою думку, намагаючись зберегти ефективність підрозділу та життя своїх солдатів.
>
> 2) — Якщо новий командир ставить своє его вище за життя своїх підлеглих, виникають конфлікти.

Один офіцер розвідки мав такий конфлікт і попросив переведення в інший підрозділ.

> 1) — Натомість його відправили в піхотний підрозділ, хоча він був підготовлений для використання HIMARS і ніколи не служив у піхоті.

2) — Коли тому підрозділу наказали йти в наступ, він загинув.

Другого солдата, який не мав піхотної підготовки, відправили до піхоти як покарання, і він також загинув.

Тепер уся бригада боїться говорити відверто, побоюючись, що їх змусять виконувати самогубну місію, необґрунтовану атаку без належного планування або підтримки.

На цьому справа не зупинилася.

59 бригада тримала свої позиції протягом двох років, за цей час не відступивши більше ніж на 5 км. Це в середньому становить 200 метрів на місяць і спричиняє значні втрати серед росіян, що є відмінним результатом.

У середині квітня 2024, незабаром після того, як новий командир узявся до обов'язків, росіяни почали досягати успіхів у Красногорівці, яку захищала 59 бригада. До початку серпня 2024 Росія контролювала більшу частину міста. Крім того, українські війська на півночі були витіснені,

а

59 бригада опинилася під загрозою оточення. Тому бригада прийняла розумне рішення трохи відступити, щоб зменшити ймовірність оточення.

Однак це не було рішенням командира бригади.

1) — Його рішенням було залишити підрозділ на місці, навіть якщо це означало їхнє знищення.

2) — Командири батальйонів не погодилися із цим і самостійно відійшли, врятувавши сотні від смерті чи полону.

3) — Їх звільнили.

31 бригада нещодавно опинилася в подібній ситуації, коли війська були оточені, а наказів чи координації з боку бригади не було, тому командири батальйонів координували евакуацію із 47 бригадою та вивели свої війська.

Це, схоже, був **випадок некомпетентності**.

Цей **командир 59 бригади поєднує некомпетентність зі своїм его, і результати цього були смертельними**.

Командиром бригади є Богдан ***Шевчук***.

Невдоволення ним серед підлеглих є значним. 2 липня 2024 воєнний кореспондент Юрій ***Бутусов*** написав, що ***Шевчук*** є молодий та енергійним і

> **— міг би стати здібним командиром роти чи, можливо, батальйону, але не має досвіду для командування бригадою, а до його підвищення причетна *кумівщина*.**

https://vpk.name/en/890307_the-scandal-in-the-59th-omdb-how-to-improve-the-effectiveness-of-command-and-why-this-problem-is-common-to-the-army-focusua-ukraine.html

https://www.kyivpost.com/post/35844

Катерина ***Поліщук***, медик, яку було захоплено в полон в Азовсталі та обміняно в травні 2022 року, приєдналася до 59 бригади невдовзі після звільнення. Вона залишила підрозділ у червні, лише за три місяці після прибуття Шевчука.

Вона звернулася до Зеленського у Facebook із проханням провести розслідування та звільнити Шевчука.

https://www.facebook.com/share/p/oG11dmCTxQmUgNPD/

Лейтенант із позивним "Алекс" погодився з ***Поліщук***, зазначивши, що командир бригади перевів майже весь розвідувальний персонал бригади та інших на передову. Наслідком цих переведень до піхоти була загибель начальника розвідки, командира батальйонної артилерії та старшого сержанта розвідки.

Наступного дня Сирський розпорядився провести перевірку 59 бригади через значні втрати особового складу.

https://kyivindependent.com/syrskyi-59th-motorized-brigade/

Розслідування відбувалися і раніше.

23 червня 2024 старший офіцер бригади "Азов" подав офіційну скаргу з проханням провести розслідування щодо командувача Об'єднаних сил генерал-лейтенанта Юрія ***Содоля***, за наслідками його дій із 2022 року.

Наступного дня Содоля було звільнено.

https://www.pravda.com.ua/eng/articles/2024/06/26/7462755/

Старше керівництво вже знало про проблеми Содоля через скарги, які було опубліковано в соціальних мережах за місяць до того під час наступу на Харківщині. Ці скарги викликали тисячі публікацій на їхню підтримку. Навіть якщо скарги є обґрунтованими, публічне проведення таких розслідувань є небезпечним для громадської та внутрішньої моралі підрозділів. Також це не

сприяє об’єктивному та раціональному аналізу ситуації. Содоль був пов'язаний із певними успіхами, такими як оборона Вугледару, а також деякими невдачами, як у Кринках. Спокійні оцінки більш корисні, ніж емоційні обговорення.

Офіцер, який служив у 59 бригаді два роки, Сергій ***Ціхоцький***, не погодився з "Алексом" та Поліщук, зазначивши, що Поліщук не була членом бригади, а служила волонтером і не може оцінювати командира.

Він стверджує, що ***Шевчук*** не просто сидить у штабі, а й регулярно відвідує підрозділи, і що публічне обговорення проблем шкодить бойовому духу.. Він згадав про значні втрати серед росіян. Проте розслідування зосередиться на втратах українських підрозділів.

Ігор ***Луценко***, колишній народний депутат і чинний військовослужбовець ЗСУ, стверджує, що

> **— питання компетентності командирів є поширеною проблемою і про нього треба говорити відверто.**

Наразі єдина наявна система підзвітності полягає в тому, що командир вищого рівня оцінює командира нижчого рівня.

Немає захисних механізмів для анонімного звітування, незалежних органів, які можуть брати інтерв'ю у бійців.

Військову правоохоронну службу (ВСП) було перетворено на підрозділ військової поліції з обмеженими повноваженнями.

> 1) — 90 % скарг ігноруються, слідчим відмовляють у доступі до підрозділів, також бракує персоналу для проведення ретельних досудових розслідувань.
>
> 2) — За браком іншої ефективної системи соціальні мережі стають найкращим варіантом для більшості військовослужбовців.

Виконання наказів є життєво важливим для військової дисципліни. Підзвітність як солдатів, так і командирів є важливою. Проте має бути баланс між цими двома чинниками. Але, зрештою, як завжди, усе зводиться до керівництва. Командири мусять бути обізнані про ці проблеми до того, як їх буде оприлюднено в соціальних мережах. Їхня комунікація не має обмежуватися їхніми безпосередніми підлеглими; вони мають бути обізнаними про командне середовище на два рівні нижче.

Водночас **українська армія досі має труднощі через спадщину радянської армії.**

Одним із найцінніших ресурсів західних армій є корпус унтерофіцерів.

Розподілене керівництво є множником бойової ефективності, і це більше, ніж просто наявність командування на рівні взводу. Взводний сержант відповідає за добробут солдатів взводу, за логістику та інші питання, і приймає командування взводом, якщо командир взводу вибуває з ладу, а недосвідчений лейтенант має прислухатися до порад взводного сержанта.

Перший сержант займається питаннями логістики разом із заступником командира роти й має бути обізнаний про кожного солдата в роті.

Старший сержант – це очі та вуха командира батальйону в усьому його підрозділі та постійно спілкується з молодшими офіцерами та солдатами.

Якщо в роти є проблеми, він повідомляє про це командиру батальйону.

Те саме стосується старшого сержанта бригади та кожного рівня командування.

Вони є паралельною системою комунікації та важливим розширенням поінформованості командира.

Важко встановити нову культуру та нові процедури в розпал війни, але в кінцевому підсумку політичне та вище військове керівництво несе відповідальність за ефективність своїх підлеглих.

Вони мають знайти ефективне рішення, що працює:

— цей процес завжди починається з вчасного виявлення проблеми, щоб не допустити її загострення.

***

№ 3.388-1

Ukraine War, 16 September 2024: Kursk...



SARCASTOSAURUS

SEP 16, 2024

Hello everybody!

This is an add-on in reaction to nummerous requests for ‘explanation’ on what’s going on in south-western Kursk Oblast of the Russian Federation.

Essentially (and slightly oversimplified):

(1) over the last month, the VSRF Group Sever ('North') was reinforced to between 35,000 and 40,000 troops, commanded by FSB.

(2) Most important reinforcements arrived in form of the re-built 106th VDV Division.

(3) However, the VSRF has also suffered up to 20,000 casualties since 6 August, which is why the FSB lacks troops for some sort of an 'all-out offensive' that would 'crush' the entire Ukrainian 'bulge' inside the Kursk Oblast with simultaneous attacks from multiple directions.

(4) Therefore, the FSB opted for a 'VDV-style' attack: it found the weakest link in the ZSU's deployment, attacked it by two brigades and overwhelmed the same, then attempted to exploit by collapsing the very centre of the Ukrainian deployment.

(5) A combination of air strikes and UAV-attacks mauled the UAV-battalion of the 103rd Territorial Defence Brigade (a brigade that used to hold the western line of the Ukrainian bulge: the area from Krasnootyabrskoe and Komarovka in the north, via Anapasovka in the centre, down to Gordeevka in the south).

(6) With the 103rd 'blind', the 51st VDV had it 'easy' to enter Snagost. From there, it turned east and assaulted Liubimovka. This assault failed, though: the ZSU reacted with quick counterattacks into the northern flank of the Russian advance and the VDV was mauled before reaching Liubimovka. It fell back to Snegost.

(7) What then 'saved' the Russian counteroffensive was the attack of the 155th NIB from the west: however, instead for Snagost, this aimed for Anapasovka and Obukhovka. The 103rd TD managed to hold out in Anapasovka for long enough to withdraw its battalions from Krasnootyabrskoe and Komarovka (even if suffering around 30+ losses in the process, mostly captured), then fell back to Obukhovka.

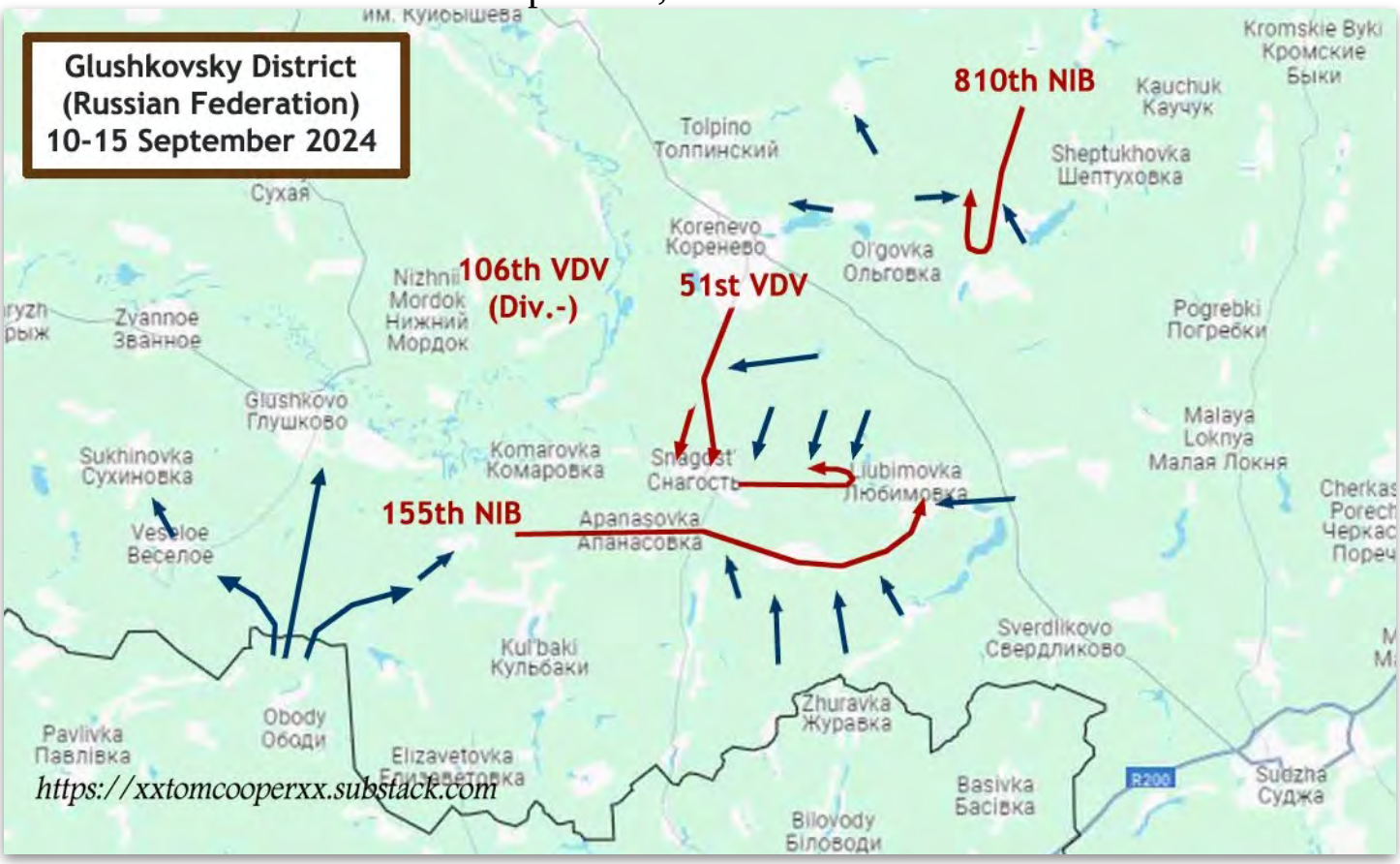
(8) Having secured Anapasovka, the 155th NIB then assaulted Obukhovka, secured that place, and from there attacked Liubimovka from south-west. AFAIK, it did manage to enter that village as of Saturday, but failed to secure it.

(9) The reason is that on the way to Liubimovka, the 155th NIB was mauled by murderous Ukrainian counterattacks into its southern flank.

(10) Plus, as the 155th NIB was busy with Obukhovka and Liubimovka, the ZSU crossed the border further south-west, secured Novyi Put, then rushed to Obukhovka (yes, there are two of these in this part of the Kursk Oblast) and

Veseloe. From there, it assaulted in northern direction, reaching the southern side of Glushkovo on Saturday.

That's what is shown on the map above, too.



Now, amid all the reporting about these attacks and counterattacks, the impression was created as if the Russians would have achieved much more than they did - and, often enough, in places where they certainly didn't (or tha t they are still in areas where, actually, they are not any more….also that the ZSU is still in certain places where it is not any more).

Of course, for Ukrainian circumstances, the losses of the 103rd TD were serious (perhaps somebody 'up there in Kyiv' might FINALLY learn NOT to deploy poorly-equipped territorial defence units at such neuralgic sectors of the frontline?!?). However, the firepower of the 22nd Mech and the 82nd Airborne was 'sufficient' to cause murderous losses to the 51st VDV and the 155th NIB as these were exposed in the open while advancing from Snegost and Anapasovka on Liubimovka.

…primarily because on the Russian side there are at least as many 'super-competent' commanders as within the ZSU, and they've explained their troops that the Ukrainians would turn and run as soon as they attack…

Atop of this, gauging by what one gets to hear from the 155th NIB about 'lack of fortifications' and 'chaos' in the Glushkovo area, FSB's generals didn't take care to construct a defence perimeter around that town, thus making things much easier for the ZSU. Unsurprisingly, the last two days the NASA's FIRMS-system is showing constant movement of 'fires' in northern direction.

Finally, few words for those with (reasonable) concerns about superiority of the Russian numbers in this area: yes, that's right, the Russians have something like two, if not three times more troops around the Ukrainian bulge into the Kursk Oblast. They have at least enough aerial supremacy to bomb the area controlled by the ZSU with UMPK glide-bombs from safe distances; they have lots of FPVs, and even more artillery. They are close to their logistic bases in the Kursk area, have far more artillery shells, more ammunition, fuel, and other supplies.

However, by now, their two naval infantry brigades deployed there since early August have suffered very heavy losses; the other units they've rushed there might have famous names, but are only a shadow of their 'fame' even from 2022. Nowadays, they're barely enough to hold the line. The majority of their artillery is towed, slow to move and severely hit by Ukrainian UAVs (frequently just while trying to reach the combat zone). No doubt, the VDV is easily re-filling its ranks by members of the Russian Parachute League, but also not what it used to be. And the mass of fighting is run in form of mobile warfare, in which the Russians simply can't cope with Ukrainian manoeuvreability and firepower. Thus, the numerical superiority is not as much a factor as it might appear at the first look.

I would say: chances are at least 50:50 that the FSB is going to successfully lose another 10,000 VDV- and VSRF troops and then most of the south-western Kursk Oblast. Exactly along Pudding's plan from 24 February 2022…

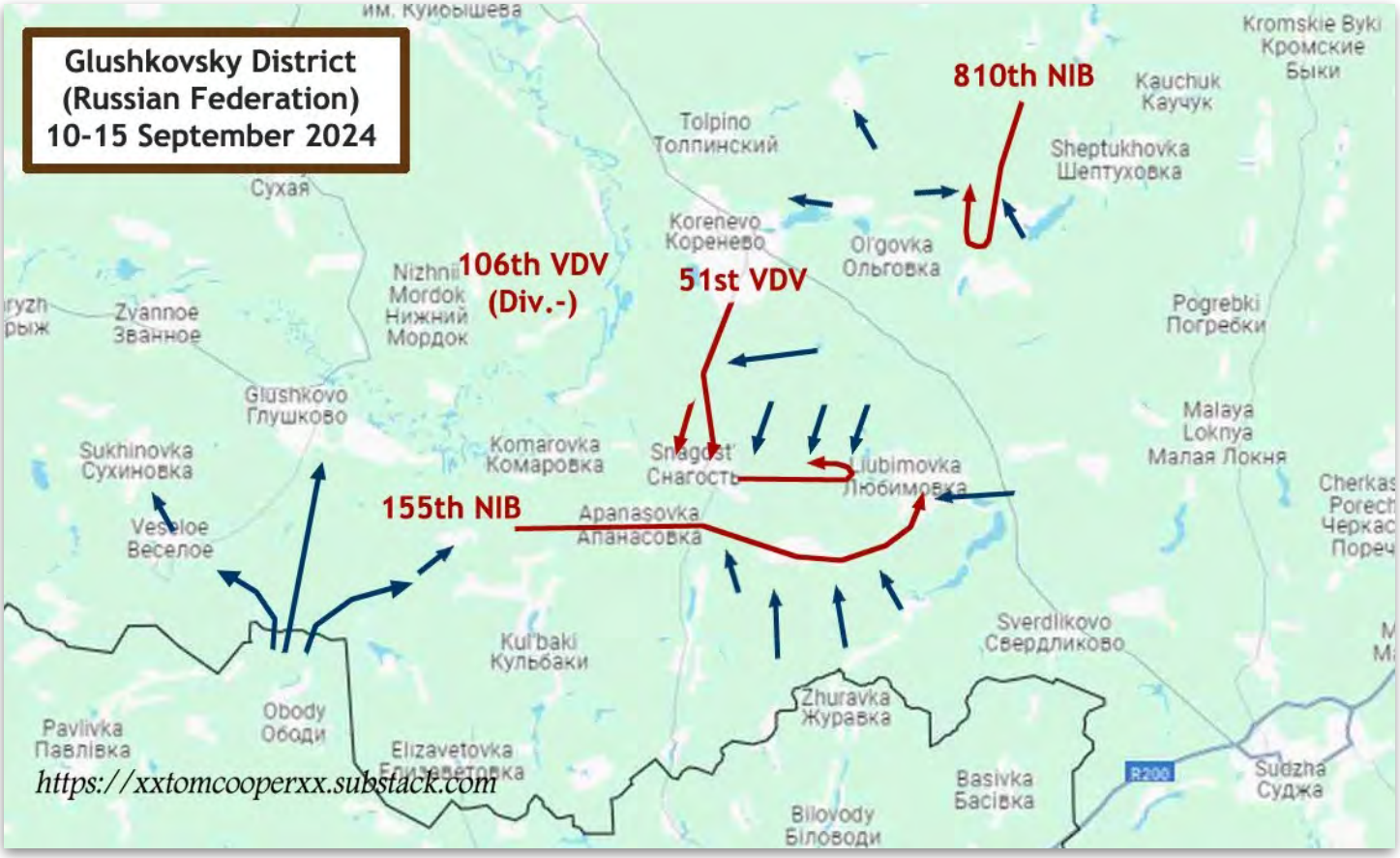
***

Ah yes and… the situation between the border and Khomutovka (45km north of Rylsk) must be serious enough for the local Russian authorities to order an evacuation of civilians from this district, early this morning. So, perhaps 'not just another Ukrainian raid' there, after all…

***

№ 3.388-2

Ukraine War, 16 September 2024: Kursk...



Привіт усім!

Це доповнення у відповідь на чисельні запити про "пояснення" того, що відбувається на південному заході Курської області Російської Федерації.

По суті (і трохи спрощено):

(1) За останній місяць група VSRF Sever ("Північ") була посилена від 35 000 до 40 000 військовослужбовців під командуванням ФСБ.

(2) Найважливіші підкріплення прибули у вигляді перебудованої 106-ї дивізії VDV.

(3) Однак з 6 серпня ВСРФ також зазнала до 20 000 жертв, тому ФСБ не вистачає військ для якогось "тотального наступу", який "рищів" весь український "опуклість" всередині Курської області одночасними атаками з різних напрямків.

(4) Тому ФСБ обрала атаку в стилі "VDV": вона знайшла найслабшу ланку в розгортанні ЗСУ, атакувала її двома бригадами і придушила те ж саме, а потім спробувала експлуатувати, обваливши сам центр українського розгортання.

(5) Поєднання авіаударів та БПЛА побив БПЛА-батальйон 103-ї бригади територіальної оборони (бригада, яка раніше утримувала західну лінію українського опуклості: район від Красноотябрського та Комарівки на півночі, через Анапасівку в центрі, вниз до Гордіївки на півдні).

(6) З 103-м "сліпим", 51-м VDV було "легко" увійти в Snagost. Звідти він повернув на схід і напав на Любімівку. Однак цей напад провалився: ЗСУ відреагувала швидкими контратаками на північний фланг російського наступу, і VDV був побитий, перш ніж досягти Любімівки. Він повернувся до Снегоста.

(7) Те, що тоді "врятувало" російський контрнаступ, - це напад 155-го НБ із заходу: однак замість Снагоста він був спрямований на Анапасівку та Обухівку. 103-му ТД вдалося протриматися в Анапасівці досить довго, щоб вивести свої батальйони з Красноотябрського та Комарівки (навіть якщо в процесі зазнав близько 30+ втрат, в основному захоплених), а потім повернувся до Обухівки.

(8) Убезпечивши Анапасівку, 155-й НВБ потім напав на Обухівку, забезпечив це місце, а звідти напав на Любовку з південного заходу. AFAIK, йому вдалося увійти в це село станом на суботу, але не вдалося його убезпечити.

(9) Причина в тому, що на шляху до Любімівки 155-й НІБ був побитий вбивчими українськими контратаками на його південний фланг.

(10) Крім того, оскільки 155-й НІБ був зайнятий Обухівкою та Любімівкою, ЗСУ перетнув кордон далі на південний захід, забезпечив Новий Пут, а потім кинувся до Обухівки (так, їх два в цій частині Курської області) та Веселого. Звідти він атакував у північному напрямку, досягнувши південної сторони Глушково в суботу.

Це те, що також показано на карті вище.

Тепер, на тлі всіх повідомлень про ці напади та контратаки, створювалося враження, ніби росіяни досягли б набагато більшого, ніж вони зробили - і, досить часто, в місцях, де вони, звичайно, цього не зробили (або що вони все ще знаходяться в районах, де, насправді, їх більше немає... також, що ZSU все ще знаходиться в певних місцях, де його більше немає).

Звичайно, для українських обставин втрати 103-го ТД були серйозними (можливо, хтось "там, у Києві",

> **— може НАРЕШТІ навчитися НЕ розгортати погано обладнані підрозділи територіальної оборони в таких невралгічних секторах лінії фронту?!?).**

Однак вогневої потужності 22-го Меха та 82-го повітряно-десантного було "достатньо", щоб завдати вбивчих втрат 51-му ВДВ та 155-му НБ, оскільки вони були викриті на відкритому повітрі під час просування зі Снегоста та Анапасівки на Любімівку.

> ...В першу чергу тому, що на російській стороні є принаймні стільки ж "суперкомпетентних" командирів, скільки в ЗСУ, і вони пояснили своїм військам, що українці розвернуться і втечуть, як тільки нападуть...

Крім того, сумуючи те, що можна почути від 155-го НББ про "відсутність укріплень" та "хаос" в районі Глушкове, генерали ФСБ не подбали про будівництво оборонного периметра навколо цього міста, тим самим значно полегшуючи роботу ЗГУ.

Не дивно, що останні два дні система FIRMS НАСА демонструє постійний рух "пожеж" у північному напрямку.

Нарешті, кілька слів для тих, хто має (обґрунтовані) побоювання щодо переваги російської чисельності в цій області:

> — так, це правильно, росіяни мають щось на зразок двох, якщо не втричі більше військ навколо українського опуклості в Курську область. Вони мають принаймні достатню перевагу в повітрі, щоб бомбити територію, контрольовану ZSU, ковзними бомбами UMPK з безпечних відстаней; у них багато FPV і ще більше артилерії. Вони знаходяться близько до своїх логістичних баз у Курській області, мають набагато більше артилерійських снарядів, більше боєприпасів, палива та інших припасів.

Однак на даний момент їхні дві морські піхотні бригади, розгорнуті там з початку серпня, зазнали дуже важких втрат; інші підрозділи, які вони кинули туди, можуть мати відомі імена, але є лише тінню їхньої "слави" навіть з 2022 року.

У наш час їх ледве вистачає, щоб тримати лінію.

Більшість їхньої артилерії буксирується, повільно рухається і сильно вражається українськими БПЛА (часто просто намагаючись дістатися до зони бойових дій).

Безсумнівно, VDV легко заповнює свої ряди членами Російської парашутної ліги, але також не таким, яким він був раніше.

А **маса бойових дій ведеться у формі мобільної війни, в якій росіяни просто не можуть впоратися з українською маневреністю та вогневою міць.**

Таким чином, **числова перевага не є таким фактором, як може здатися на перший погляд.**

Я б сказав:

— шанси принаймні 50:50, що ФСБ успішно втратить ще 10 000 військ ВДВ та ВСРФ, а потім більшу частину південно-західної Курської області.

Саме за планом Пудінга від 24 лютого 2022 року...

***

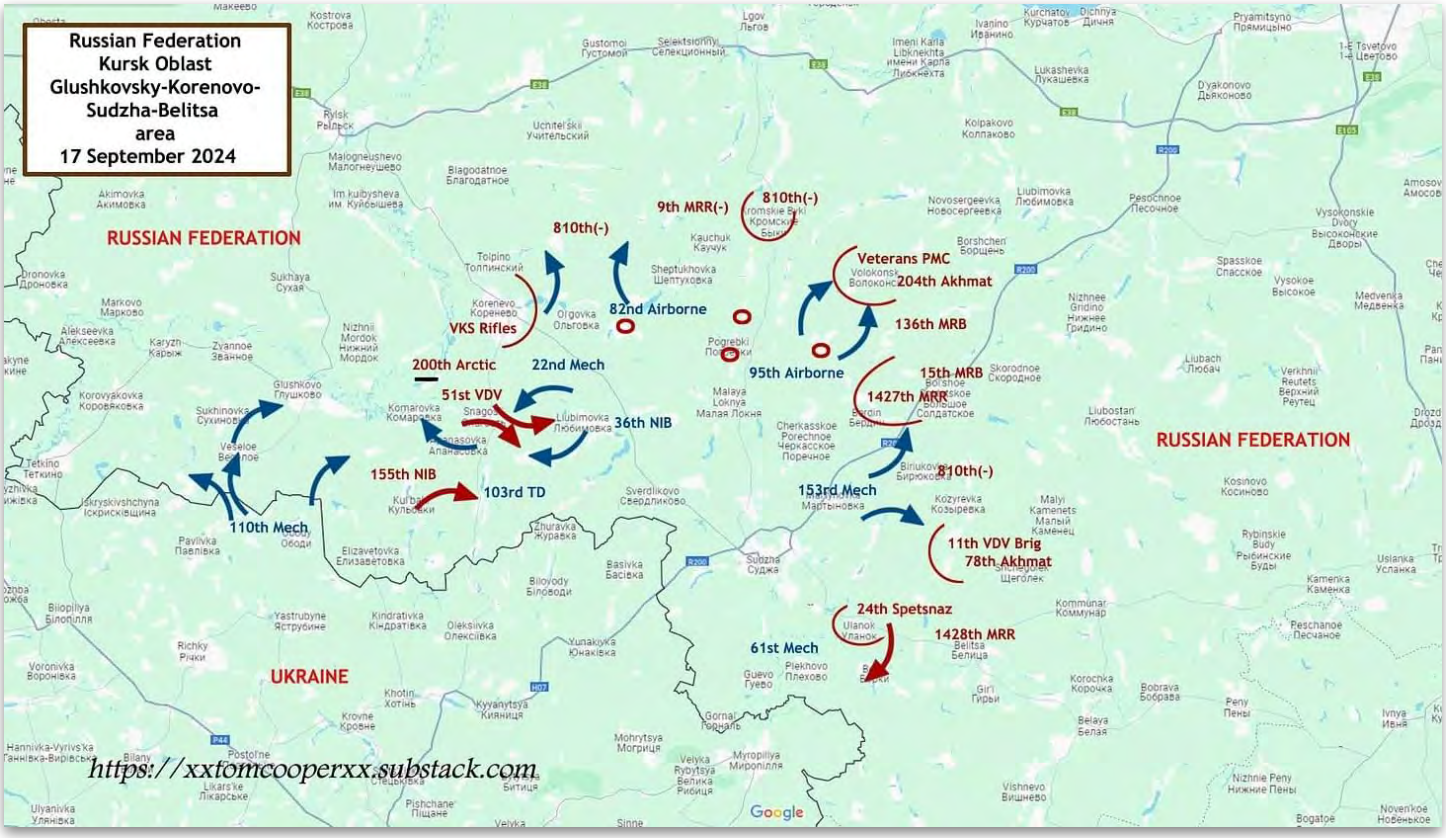
Ах так, і... ситуація між кордоном і Хомутівкою (45 км на північ від Рильська) повинна бути досить серйозною, щоб місцева російська влада наказала евакуювати цивільних осіб з цього району рано вранці.

Отже, **можливо, "не просто ще один український рейд" там, врешті-решт...**

***

№ 3.389

Війна в Україні, 17 вересня 2024



Том ***Купер***, австрійський аналітик

Привіт усім!

Сьогодні коротке оновлення…

1. ВІЙНА В ПОВІТРІ / РАКЕТНА ВІЙНА

Два дні тому деякі російські ЗМІ оголосили про потужну комбіновану атаку "Іскандер+Шахед" на Умань у Черкаській області України. За повідомленнями, 13 вересня вони вдарили по підприємству "Уманьферммаш" з "Іскандера", що спричинило сильний вторинний вибух, а потім вони нібито влучили у місцевий аеродром, знищивши контрольну вежу та два Су-27. Я запитав у різних джерелах в Україні, але ніхто про це нічого не знає. Наскільки мені відомо, 13 вересня ПСУ заявили, що збили 24 із 26 виявлених Шахедів, а ракетних ударів взагалі не було.

Навпаки, Харків за останні кілька днів сильно постраждав: росіяни навмисно обстрілюють численні багатоповерхові житлові будинки, що спричиняє смерть та поранення десятків мирних жителів.

За даними ПСУ, минулої ночі росіяни запустили 51 "Шахед" в український повітряний простір. З них 34 було збито, 12 придушено, а 3 повернулися в Росію.

Своєю чергою, українці знову атакували авіабазу Енгельс-2 своїми БПЛА.

2. КУРСЬКА ОБЛАСТЬ РФ

Як зазначалося вчора, "рейд" ЗСУ в напрямку Хомутовки, схоже, є серйозною справою. Інакше губернатор Курської області не наказав би евакуювати всіх цивільних з 15-кілометрової смуги вздовж кордону з Україною, від Хомутовки на півночі до Рильська на півдні.

На південному заході Курської області… на західній стороні ЗСУ вибили росіян із Любимівки, Обухівки та Апонасовки, досягли південно-західних околиць Глушкова та розширили свій прорив у цьому районі в напрямку Кульбаків.

Генерали ФСБ Путіна такі ж "висококваліфіковані", як і очікувалося, тому повітряний десант, 155 бригада морської піхоти та 200 Арктична бригада й далі ведуть наступ зі Снагості в напрямку Любимівки, хоча зазнають серьйозних втрат від українських флангових контратак. Немає нічого кращого, ніж давати змогу ворогу й далі зміцнювати свої невдачі. Судячи з повідомлень і відео, саме 155 бригада потрапляє в засідки за будь-якої нагоди та зазнає тяжких втрат.

На північному фланзі, як повідомлялося неодноразово, усе ще залишаються кілька великих груп російських військ, які оточено на схід від Коренево. Два дні тому одну з них нарешті здолав 225 штурмовий батальйон ЗСУ в районі Ольгівки. Інша група все ще оточена в районі Крем'яного: це також причина, чому 810 бригада морської піхоти намагалася до них пробитися минулих вихідних (див. мою мапу від учора). Дотепер росіянам вдавалося постачати цим групам хоча б якісь припаси, але тим часом зв'язок був повністю

перерваний ЗСУ, яка контролює більшу частину території між цим селом і залізничним насипом на схід від Олександрівки та здійснює рейди в північному напрямку.

На південній стороні: здається, що двотижневі штурми 24 бригади спецпризначення (та інших підрозділів) дали росіянам змогу повернути село Борки. Принаймні так стверджують росіяни, що ніколи не гарантується, тому що їхні офіцери мають звичку повідомляти про "звільнення-втрати-звільнення-втрати" місць, щоби приховати власну некомпетентність.

3. ПІВНІЧНА ХАРКІВЩИНА

Учора ЗСУ прорвалися до агрегатного заводу на півдні Вовчанську. Тобто всі росіяни, які ще могли, втекли в північно-західному напрямку.

Однак уже того ж дня відповідні повідомлення були спростовані речником оперативної групи "Харків" (наскільки я знаю, українці називають такі формування "оперативними групами").

> https://24tv.ua/agregatniy-zavod-vovchansku-okupovaniy-rosiyanami-shho-kazhut_n2643374

4. БИТВА ЗА ДОНБАС

Сватове-Куп'янськ…

> росіяни намагаються розширити свій прорив у районі Піщаного й також і далі просуваються в напрямку Колісниківки на Осколі. Чекаю, коли Генштаб ЗСУ знайде цю територію на мапі, щоб надіслати туди підкріплення… десь у січні…

Бахмут…

> та сама історія, що й місяцями раніше: росіяни намагаються переправитися через Сіверський Донець-Донбас канал – і зазнають ще більших втрат.

До речі, не знаю точно, чому Генштаб наказав добре оснащеній 24 механізованій бригаді зайти в Часів Яр, але сумніваюся, що від неї багато користі для міських боїв, де росіяни використовують керовані бомби УМПК та безперервні піхотні штурми… але: що я знаю про такі справи…

Гарна новина полягає в тому, що 5 штурмовий батальйон зміг відбити російську атаку з Курдюмівки на північний захід: схоже, вони відрізали частину росіян, які переправилися через канал і рушили в напрямку Землянки – тому, що ті вважали за важливіше махати прапорами своїм БПЛА, ніж ховатися в місцевому лісі.

Торецьк…

новин небагато. Тобто все, як щодня вже протягом кількох тижнів. Росіяни штурмують центр Торецька, і – після того, як 12 батальйон Нацгвардії "Азов" евакуював війська ЗСУ, які там були оточені – знову взяли під контроль Нью-Йорк.

Покровськ…

Загалом, Група Центр РФ перебуває в процесі реорганізації. Є навіть повідомлення, що вона перенаправила частину своїх військ до району Торецька. Це є головною причиною уповільнення її просування в напрямку Покровська. Звісно, це не означає, що штурми припинилися. На північному фланзі 35 і 74 бригади морської піхоти все ще штурмують центральну Гродівку. На західній стороні росіяни спромоглися просунутися на північ від Новогродівки. На південь від цього місця вони знову штурмують Михайлівку, на схід від Селидового. На південній стороні свого виступу вони майже завершили захоплення Українська та просуваються до північних околиць селища Гірник. Плацдарм ЗСУ на схід від річки Вовча тим часом було здебільшого евакуйовано: українці все ще утримують два терикони, які домінують над Желанним Першим та Желанним Другим, Курахівкою та Красногорівкою на півдні.

… принаймні все ще так, що завдяки 46 десантній бригаді ЗСУ, незалежно від того, який підрозділ ЗС РФ буде розгорнуто в Красногорівці, а потім для штурмів на захід звідти, він лише встановлює новий рекорд в олімпійській дисципліні "Марнотратство військ на 1000 метрів за людину"…

Вугледар…

зітхання… 58 бригада таки відбила російський штурм шахти [Південнодонбаська] № 3, але тим часом росіяни серйозно штурмують Вугледар зі східного флангу.

***

№ 3.390

Основні теми доби 17.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ На лінії фронту за добу, за інформацією Генштабу, сталися 194 бойові зіткнення. За даними сервісу DeepState Live Map, російські війська просунулися на Покровському напрямку й майже повністю захопили Гродівку та Українськ. Запеклі бої тривають у районі села Желанне Перше. На Куп'янському напрямку російські війська просунулися до річки Оскіл у Стельмахівці.

У прифронтових та прикордонних областях унаслідок обстрілів, ракетних та бомбових ударів за добу загинули 3 і постраждали 16 мирних жителів.

2️⃣ Росія здійснила чергову потужну повітряну атаку 52 БПЛА типу "Shahed" і 3 ракетами "повітря-земля" Х-59/69. За повідомленням командування Повітряних сил, було збито 46 безпілотників, один вилетів на територію Росії. Удар був спрямований на Київ та область, а також на енергооб'єкти, зокрема, у Сумах. Унаслідок атаки в Кропивницькому одна людина загинула, ще одна – дістала поранень.

Міністр оборони Італії Крозетто повідомив, що ЗРК SAMP/T буде доставлено в Україну наприкінці вересня.

У селищі Торопець Тверської області РФ українські дрони атакували склад боєприпасів. Сталася детонація, влада відселяє жителів навколишніх населених пунктів.

Українська армія 13 та 16 вересня завдала ударів по складах боєприпасів в околицях Маріуполя. 16 вересня також було успішно обстріляно російський військовий полігон на південь від Донецька.

3 Верховна Рада в першому читанні прийняла законопроєкт про підвищення податків.



РАДА ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Законопроекти

Пошук | Архів | Оформлення | Зареєстровані | Надано | Надано до ЗП | На опрацюванні | Прийнято

Головна / Законопроекти / Пошук за реквізитами / Картка законопроекту

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану

Номер, дата реєстрації:	11416-д від 30.08.2024
Сесія реєстрації:	II сесія IX скликання
Включено до порядку денного:	3939-IX від 03.09.2024
Рубрика законопроекту:	Економічна політика
Суб'єкт права законодавчої ініціативи:	Народний депутат України
Ініціатор(и) законопроекту:	**Гетманцев Данило Олександрович (IX скликання), Лукашев Олександр Анатолійович (IX скликання), Мотовиловець Андрій Вікторович (IX скликання)**
Підготовка та доопрацювання:	**Гетманцев Данило Олександрович (IX скликання)Мотовиловець Андрій Вікторович (IX скликання)Лукашев Олександр Анатолійович (IX скликання)**
Головний комітет:	Гетманцев Д. О. Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики
Інші комітети:	Наталуха Д. А. Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку Маслов Д. В. Комітет Верховної Ради України з питань правової політики Герус А. М. Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Завітневич О. М. Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Шуляк О. О. Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Третьякова Г. М. Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Підласа Р. А. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету Крячко М. В. Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації Кісель Ю. Г. Комітет Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури Радіна А. О. Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики Климпуш-Цинцадзе І. О. Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу

Депутати мають намір підвищити військовий збір з 1,5 % до 5 %, податок на прибуток банків у 2024 році заплановано збільшити до 50 %, а

податок на прибуток фінансових небанківських установ – до 25 %.

Також пропонується ввести авансові платежі для АЗС.

Зі слів низки депутатів, податки буде запроваджено "заднім числом", що заборонено українським законодавством. Співзасновник Монобанку Гороховський заявив, що бізнес програв дискусію про підвищення податків.

На вимогу ЄС та МВФ прийнято закон про перезавантаження Митної служби. Він передбачає незалежний аудит її діяльності, конкурсний добір на посаду голови служби і створення конкурсних комісій за участю міжнародних експертів.

У першому читанні прийнято законопроєкт про публічні закупівлі. Зі слів депутата Железняка, документ є абсолютно новим, а не змінами до чинного закону, і його прийнято відповідно до вимог ЄС.

У першому читанні прийнято закон про інвентаризацію укриттів.

За основу прийнято законопроєкт про службу іноземців у ЗСУ за контрактом.

4️⃣ Президент Зеленський оголосив про "сильне військове наповнення" свого "плану перемоги". Представник Держдепартаменту США Міллер заявив, що Адміністрація США вже бачила "елементи" "плану перемоги" Зеленського. Представник США при ООН Томас-Грінфілд заявила, що адміністрація Байдена начебто ознайомлена з "планом", який, на її думку, "може спрацювати".

Російський президент Путін дав доручення готувати бюджет наступного року з огляду на те, що війна триватиме й далі.

Секретар Ради Безпеки РФ, колишній міністр оборони Шойгу прибув на переговори до Ірану.

Кандидат у президенти США від Республіканської партії Трамп заявив, що він "прекрасно порозуміється" з Росією і Китаєм. Він вважає, що війну в Україні треба "завершити якнайшвидше".

Президент Бразилії Лула заявив, що країна залишиться нейтральною в конфлікті між Росією та Україною.

5️⃣ Голова Єврокомісії фон дер Ляєн оголосила новий її склад. На кілька ключових позицій призначено прихильників розширення ЄС, зокрема приєднання України. На ключову посаду Верховного представника ЄС (єврокомісара із закордонних справ та політики безпеки) призначено колишню прем'єр-міністерку Естонії Каллас.

6️⃣ Місія МВФ відклала на невизначений термін роботу у РФ "з технічних причин".

Низка західних журналістів вважають, що збільшення експорту урану Китаєм, ймовірно, пов'язане з реекспортом російського урану.

7️⃣ Грузинський парламент прийняв пакет законів про протидію рекламі ЛГБТ. Прем'єр-міністр Кобахідзе назвав чутки про позбавлення Грузії безвізового режиму "дешевим шантажем" ЄС.

8️⃣ Українського боксера, чемпіона світу Усика в аеропорту Кракова затримали польські прикордонники. Після втручання консулів і висловлення обурення президентом Зеленським Усика відпустили. Боксер заявив, що вважає конфлікт вичерпаним.

***

№ 3.391

Алексей Кучеренко
1 ч. ·

2024-09-18

1.

Мої емоції під вечір після засідання ВР, засідання комітету та заглиблення в проблематику роботи енергокомпаній державного сектору:

- Вся розрекламована «реформа корпоративного управління» є повною маячнею та відвертим знущанням над здоровим глуздом - вона немає нічого спільного з державними інтересами країни.
- Так звані «високі стандарти корпоративного управління» є абсолютним цинізмом, завдання якого банально відсунути державу як акціонера від впливу на свій актив.
- По суті мова йде про банальну та зухвалу приватизацію багатомільярдних фінансових потоків без приватизації підприємства.
- Звідки ж ростуть ноги повної маячні з так званими «ринковими цінами» та «енергетичними ринками», основна мета яких створити величезний неконтрольований фінансовий потік на суспільному багатстві.
- Відповідно - всі так звані «наглядові ради» державних підприємств є повним абсурдом та фейковою конструкцією, де «ряжені» погано виконують свої дурні ролі, за наші з вами гроші між іншим.
- До речі - взагалі весь цей «банкет» з космічними зарплатами, космічними преміями, повною безвідповідальністю, роздутими бюджетами на піар та маніпуляції масовою свідомістю, неконтрольованими собівартостями тощо відбувається звісно за наші з вами гроші і носить дуже цинічну назву « ринкові ціни».
- Такий саме фейк є «ринок газу» за наявності гіпермонополіста «Нафтогазу» та такий же приблизно «ринок електроенергії» за наявності вже неконтрольованого «Енергоатому».
- Приблизно такою ж маячнею є «незалежний регулятор» і на жаль очевидним фактом є очевидна імпотенція антимонопольного комітету та державних контрольних органів

2.

Хто, як і коли все це буде «розрулювати» взад - поки навіть собі не уявляю!

На сьогодні поки все. Далі буде.
Добраніч!)

***

№ 3.392

Огляд...



2024-09-19

Машовець

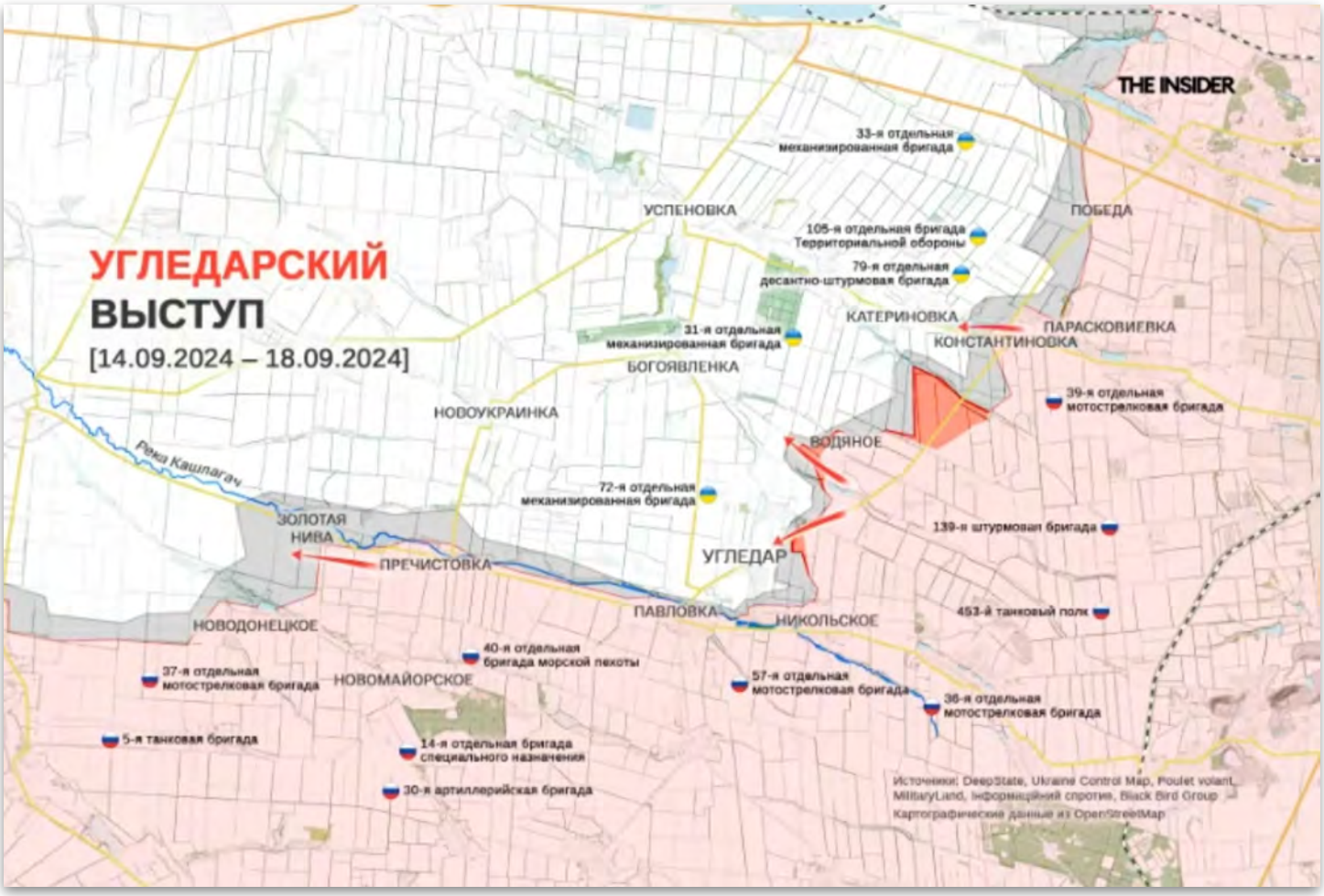
На Курахівському напрямку командування угрупування військ (УВ) противника "Юг" продовжує вирішувати "двоєдине" завдання, а саме:

1) - в рамках сумісних дій із УВ "Ценр" на своєму правому фланзі намагається примусити передові підрозділи ЗСУ відійти східніше рубежу Желанне Перше - Желанне Друге (тобто повністю ліквідувати плацдарм ЗСУ східніше р.Вовча, по напрямку на с.Невельске)

2) - а також самостійно повністю витісніти ЗСУ з території східніше рубежу Курахове - Новоукраїнка та взяти під свій повний контроль район м.Вугледар... тобто, повністю ліквідувати наш Вугледарський виступ (плацдарм)...

Й варто зазначити, що **командування УВ "Юг" противника має достатньо вагомі шанси, аби досягнути обох цих цілей...**

— хоча на даний момент, це в більшій мірі стосується саме району східніше рубежу Гірник - Курахівка... ніж району Вугледару та Катеринівки.



З цією метою війська (сили) цього угрупуваня, протягом, принамйні 2-х крайніх тижнів, проводять інтенсивні атакуючі\штурмові дії по чотирьом основним дирекціям:

(1) - Красногорівка - Курахівка (це у рамках взаємодії із лівим флангом УВ "Центр")

(2) - Георгіївка - Курахове (діють основні сили УВ "Юг")

(3) - Костянтинівка - Катеринівка

(4) - й район західніше та північніше м.Вугледар (Водяне), де діє окрема тактична група зі складу УВ "Центр", головним завданням якої є захоплення міста Вугледар та шахти "Південнодонбаська "№1"

Склад сил й засобів противника, які діють на даному операційному напрямку (південне частина УВ "Юг")...

(1) - 8-а загальновійськова армія (ЗВА) "Южного военного округа" (ЮВО), саме її війська(сили) складають основу цього угрупування. Вона (у сенсі - 8-а ЗВА) діє на цих ділянках наступними силами та засобами - більша частина 1-го армійського корпусу (АК) - 1-а, 5-а, 9-а та 110-а окремі

мотострілецькі бригади (омсбр), 20-а мотострілецька дивізія (мсд), майже, у повному складі, а також - більша частина 150-ї мотострілецької дивізії (мсд) + до 5-и мотострілецьких полків територіальних військ (мсп ТрВ), приданих полкам та бригадам цього армійського корпусу та двох дивізій, ну й до 6-и окремих стрілецьких полків та батальйонів мобілізаційного резерву (осп та осб МР).

(2) - Також, на цьому напрямку діють війська (сили) 68-го армійського корпусу (АК) зі складу "Восточного военного округа" (ВВО) - 39-а окрема мотостріецька бригада (омсбр), якій очевидно, придано не менше 2-х мсп ТрВ та зведена тактична група 18-ї кулеметно-артилерійської дивізії (кулад). Основне завдання - Вугледар та прилегла територія...

(3) - Окрім цього, ймовірно, у рамках активних наступальних дій противника безпосередньо на Вугледарському відтинку, беруть участь також сили й засоби зі складу УВ "Восток" - район західніше Павлівки та неподалік с.Пречистівка й с.Новодонецьке ... Ймовірно, це - 36-а омсбр зі складу 29-ї ЗВА, можливо - 40-а окрема бригада морської піхоти (обр МП) тихоокеанського флоту (тоф-у) чи окремі підрозділи 57-ї омсбр (5-а ЗВА).

Протягом "вчора - позавчора" противник у смузі дії свого УВ "Юг"намагався:

(1) - прорватися по напрямкам Красногорівка - Олександропіль та Красногорівка - Гостре

(2) - повністю оволодіти селищами Георгіївка та Костянтинівка

(3) - розвинути свій наступ по напрямку на с.Антонівка, Богоявленка, Новоукраїнка,

(4) - а також витіснити наші війська з району м.Вугледар та шахти "Південнодонбаська №1",

Для цього, протиник організував та провів атакуючі\штурмові дії позиції наших передових підрозділів по наступним напрямкам...

(1) - Красногрівка - Олександропіль, Красногрівка - Гостре, загалом, до штурмового взводу (до 22-х-24-х чоловік), при підтримці 2-х одиниць бойових броньованих машин (ББМ)

(2) - Парасковіївка - Антонівка, до 1 штурмової групи (10-12 чоловік), без бойової техніки

(3) - Водяне - Костянтинівка, до 1 штурмового відділення (8-10 чолоівк), без бойової техніки

(4) - Солодке - Катеринівка, до 1 штурмового відділення (до 10-и чоловік), без бойової техніки

(5) - Водяне - Катеринівка, до 1 штурмовго відділення (до 8-и чоловік), без бойової ехніки

(6) - Микільське - Вугледар, до 2-х шурмових відділень (до 15-18 чоловік), при підтримці 2-х одиниць ББМ

(7) - Пречистівка - Новоукраїнска, до 1 штурмового відділення (до 10-и чоловік), без бойової техніки

В результаті цих дій, на даний момент...

(1) - Противнику вдалося розширити своє просування по південному березі річки Лозова, західніше Красногорівки, у бік с.Гостре та Олександропіль, однак до самих цих селищ він поки-що так й не пробився

(2) - Ні Георгіївку, ні Костянтинівку ПОВНІСТЮ взяти під свій контроль противнику також поки не вдалося (принаймні, станом на вчорашній ранок)

(3) - А от південніше, в нього результати кращі - очевидно, територію шахти "Південнодонбаська №1", північніше Вугледару, противнику вдалося взяти під свій контроль, а також просунутись у бік Катеринівки з південно-східного напрямку, хоча бої в районі Водяного та шахти "Південнодонбаська №3" продовжуються й противник не може швидко та "глибоко" просунутись у бік Богоявленки зі сторони Водяного... щоб створити собі зручні умови для подальшого просування у бік Катеринівки та Антонівки.

(4) - По напрямкам Пречистівка - Новоукраїнка та Причистівка - Золота Нива (західніше Вугледару), просування противника - або відсутне, або мінімальне...

Таким чином, можемо констатувати, щодо розвитку ситуації на Курахівському та Вугледарському напрямках, наступне:

- Очевидно, розмах та обсяг наступальних дій противника на вказаних напрямках обумовлюється цілим рядом факторів, й в першу чергу - наявністю у складі розгорнутого тут УВ "Юг" боєздатних сил й засобів...

А вона - не сказати, щоб особлива сприятлива...

Протягом вересня, противник був вимушений перемістити з цих напрямків до складу УВ "Север" або у оперативний резерв для "відновлення" наступні сили та засоби...

(1) - 155-у обр МП, одне з найбільш боєздатних з'єднань УВ "Юг" (принаймні, 1 батальйон МП та 1 десантно-штурмовий батальйон бригади)

(2) - один мсп, ймовірно - 33-й мсп зі складу 20-ї мсд...

(3) - 95-й окремий стрілецький полк (осп) МР

(4) - не менше гаубічного самохідного артилерійського дивізіону (гсадн), ймовірно зі складу 238-ї артилерійської бригади (абр)

Хоча, звісно, основні сили й 1-го АК, й всієї 8-ї ЗВА та "приданого" 68-го АК залишаються на Курахівському та Вугледарському напрямках...

Але справа в тому, що противник вимушений тут, так само, як й на Покровському напрямку, наступати на достатньо широкому фронті. Більше того, по фронту смуга наступу УВ "Юг" значно ширша ніж у УВ "Центр"... але, навіть, у смузі УВ "Центр" противник, приблизно 3-4 тижня тому, був вимушений перейти від ОДНОЧАСНОГО, до ПОЧЕРГОВОГО виконання найближчих завдань свого наступу. Для УВ "Юг" це ще більш актуально...

Так, як на Куп'янському, або Харьківському, коли можна сконценрувати відносно значні сили й засоби на порівнянно вузьких ділянках на Курахівському та Вугледарському напрямках - не виходить...

Тому, об'єктивно,

> — **командування УВ "Юг", так само, як й командування УВ "Центр", у ще більшій мірі вимушене серед різмаїття цілей та завдань, які йому ставить "вишележащее" начальство, обирати лише найбільш пріоритетні.**

Воно просто фізично не може "бути сильним скрізь".

На даний момент це - суміжний з УВ "Центр" фланг в районі Красногорівки, ну й район Вугледару, як ключовий, для всього виступу між Курахове та Вугледаром, який противник й так вже майже ліквідував...

Звісно, у більш тривалій "перспективі", для всього УВ "Юг" найбільш пріоритетним залишається завдання, щодо "прориву на Курахове" (саме тому, тут й сконцентрована найбільш боєздатна частина 8-ї ЗВА - 20-а та 150-а мсд).

Найбільш цікавим питанням, у цьому сенсі, залишається питання

> **- коли саме УВ "Юг" зможе приступити до його безпосереднього виконання, й чи взагалі воно буде спроможним приступити до цього,**

без перегрупування та паузи, а особливо - без задіяння ДОДАТКОВИХ резервів...?

***

№ 3.293-1

Achieving Peace Through Strength in Ukraine



Anders Fogh Rasmussen*Sep 17, 2024*

COPENHAGEN – Russian President Vladimir Putin denies Ukraine's right to sovereignty, having invaded it twice since 2014. Thankfully, his efforts to subjugate the country have been thwarted by the courage of the Ukrainian people.

After two and a half years of fiercely defending their homeland, it has become abundantly clear that Ukrainians will never submit to Russian tyranny. But despite their resilience, Putin's brutal war of aggression continues. If Ukraine's allies fail to show the necessary resolve, the conflict could drag on for years, undermining European stability.

Moreover, an increasingly militaristic Russia threatens not only Ukraine but the entire world, with potentially catastrophic consequences. Russia's war has already sent shockwaves around the world, driving up energy and food prices and jeopardizing nuclear safety. By violating fundamental principles of international law, Russia has destabilized the global order.

To promote peace, Ukraine's allies must make Putin understand that he cannot dictate the terms of how the war will end. They can do this by building global support for a peace agreement rooted in the fundamental principles of international law, strengthening Ukraine's position on the battlefield, providing long-term security guarantees, and outlining a clear path to NATO accession.

While Putin aims to prolong the war, Ukrainian President Volodymyr Zelensky is actively pursuing a sustainable peace. This summer, he gathered representatives from more than 90 countries in Switzerland to rally support for his ten-point peace formula, which calls for strengthening nuclear safety and addressing the conflict's environmental repercussions, in addition to full Russian withdrawal.

Global pressure will be critical to reaching an agreement, but enduring peace also requires strong security guarantees. Given that Russia has repeatedly shown its disregard for international law and basic human rights by violating treaties and committing widespread war crimes, peace cannot rest on Putin's promises alone. The outcome of the war will depend on Ukraine's ability to defend itself.

The immediate priority is to improve Ukraine's position on the battlefield. As Russian missiles and drones continue to kill civilians across the country, with most attacks launched from Russian territory, Ukraine has every right to deploy long-range weapons to hit these targets and enter Russia to prevent further assaults. Limiting its ability to do so is essentially asking it to fight with one arm tied behind its back. Ukrainian forces have consistently shown they can use Western-supplied weapons effectively and responsibly. It is time for allies to lift any remaining restrictions on the types of weapons delivered and how they can be used.

But along with immediate support, Ukraine's allies must commit to providing it with military equipment and financial resources for as long as needed. Ukraine has already received long-term security guarantees from more than 30 countries as part of the Kyiv Security Compact, which we co-authored. Now is the time to prove that these guarantees have teeth.

In the coming months, our efforts will focus on ensuring that the guarantees deliver on their promise. This involves monitoring their implementation, assessing evolving threats, and highlighting the ways Ukraine's security needs align with Europe's broader defense strategy.

Preventing Putin from winning the peace will require more than security guarantees. Ukraine's allies should expand their support by taking steps like

training Ukrainian forces within the country and deploying civilian contractors or specialized military teams to repair damaged equipment on-site. Neighboring allies could establish an extended air-defense shield over Western Ukraine to intercept incoming Russian missiles and drones, thereby saving civilian lives and enabling Ukraine to redeploy its air-defense systems to the front lines.

Each of these steps will undoubtedly strengthen Ukraine's position in any future negotiations. But ultimately, the only way to ensure long-term peace and security in Europe is to bring Ukraine into NATO. Leaving Ukraine in the grey zone between Russia and the Alliance would only invite more instability, aggression, and violence. NATO leaders must act decisively and offer Ukraine a path to membership. While this does not mean that Ukraine will join overnight, such a commitment would send a strong message to Putin that his war will not prevent its eventual accession.

Faced with Putin's heavily militarized and increasingly revanchist Russia, Ukraine and its allies must embrace the ancient Roman maxim *si vis pacem, para bellum* ("If you want peace, prepare for war"). Over the past two and a half years, the Ukrainian people have demonstrated an unwavering determination to defend their freedom. But to achieve lasting peace, the international community must muster the courage and strength to support and maintain it.

***

№ 3.293-2

Досягнення миру через силу в Україні

КОПЕНГАГЕН – Президент Росії Володимир Путін заперечує право України на суверенітет, вторгшись у неї двічі з 2014 року. На щастя, його зусилля підкорити країну були зірвані мужністю українського народу.

Після двох з половиною років запеклого захисту своєї батьківщини стало цілком зрозуміло, що українці ніколи не піддадуться російській тиранії. Але, незважаючи на їхню стійкість, жорстока агресивна війна Путіна триває. **Якщо союзники України не продемонструють необхідну рішучість, конфлікт може затягнутися роками, підриваючи стабільність Європи.**

Більше того, все більш мілітаристична Росія загрожує не лише Україні, але й усьому світу, з потенційно катастрофічними наслідками. Війна Росії вже послала ударні хвилі по всьому світу, підвищивши ціни на енергоносії та продовольство та поставивши під загрозу ядерну безпеку. Порушуючи фундаментальні принципи міжнародного права, Росія дестабілізувала світовий порядок.

Щоб сприяти миру, союзники України повинні дати зрозуміти Путіну, що він не може диктувати умови того, як закінчиться війна. Вони можуть зробити це

шляхом створення глобальної підтримки мирної угоди, вкоріненої в фундаментальних принципах міжнародного права, зміцнення позицій України на полі бою, надання довгострокових гарантій безпеки та чіткого шляху до вступу до НАТО.

У той час як Путін прагне продовжити війну, президент України Володимир ***Зеленський*** **активно прагне до сталого миру**. Цього літа він зібрав представників з більш ніж 90 країн Швейцарії, щоб заручитися підтримкою своєї мирної формули з десяти пунктів, яка закликає до посилення ядерної безпеки та усунення екологічних наслідків конфлікту, на додаток до повного виведення Росії.

Глобальний тиск матиме вирішальне значення для досягнення угоди, але міцний мир також вимагає сильних гарантій безпеки. Враховуючи, що Росія неодноразово демонструвала свою зневагу до міжнародного права та основних прав людини, порушуючи договори та вчиняючи широкомасштабні військові злочини, мир не може спиратися лише на обіцянки Путіна. Результат війни залежатиме від здатності України захищатися.

Безпосереднім пріоритетом є покращення позицій України на полі бою. Оскільки російські ракети та безпілотники продовжують вбивати цивільних осіб по всій країні, причому більшість атак здійснювалися з російської території, Україна має повне право використовувати зброю великої дальності, щоб вразити ці цілі та потрапити до Росії, щоб запобігти подальшим нападам. Обмеження його здатності робити це, по суті, полягає в тому, щоб попросити його битися з однією рукою, зв'язаною за спиною. Українські сили послідовно демонстрували, що можуть ефективно та відповідально використовувати Західну зброю. **Настав час союзникам зняти будь-які обмеження, що залишилися, щодо типів зброї, що поставляється, і того, як її можна використовувати.**

Але **поряд з негайною підтримкою, союзники України повинні взяти на себе зобов'язання забезпечити її військовою технікою та фінансовими ресурсами стільки, скільки це необхідно.** Україна вже отримала довгострокові гарантії безпеки від більш ніж 30 країн в рамках Київського договору про безпеку, співавтором якого ми є. Настав час довести, що ці гарантії мають зуби.

У найближчі місяці наші зусилля будуть зосереджені на забезпеченні того, щоб гарантії виконували свої обіцянки. Це передбачає моніторинг їх впровадження, оцінку загроз, що розвиваються, та висвітлення того, як потреби безпеки України узгоджуються з більш широкою оборонною стратегією Європи.

Запобігання Путіну здобути мир вимагатиме більше, ніж гарантій безпеки. **Союзники України повинні розширити свою підтримку**, вживаючи таких

заходів, як підготовка українських сил всередині країни та розгортання цивільних підрядників або спеціалізованих військових команд для ремонту пошкодженого обладнання на місці. **Сусідні союзники могли б встановити розширений щит протиповітряної оборони над Західною Україною, щоб перехопити російські ракети та безпілотники**, що надходять, тим самим рятуючи цивільні життя та дозволяючи Україні передислокувати свої системи протиповітряної оборони на лінії фронту.

Кожен з цих кроків, безсумнівно, **зміцнить позиції України на будь-яких майбутніх переговорах**. Але врешті-решт, єдиний спосіб забезпечити довгостроковий мир і безпеку в Європі - це **залучити Україну до НАТО**. Залишення України в сірій зоні між Росією та Альянсом лише призведе до більшої нестабільності, агресії та насильства.

Лідери НАТО повинні діяти рішуче і запропонувати Україні шлях до членства.

> — Хоча це не означає, що Україна приєднається «за одну ніч», таке зобов'язання посиле Путіну сильний сигнал про те, що його війна не завадить його можливому вступу.

Зіткнувшись з сильно мілітаризованою та все більш реваншистською Росією Путіна, Україна та її союзники повинні прийняти давньоримську максиму si vis pacem, para bellum ("Якщо ви хочете миру, готуйтеся до війни").

За останні два з половиною роки український народ продемонстрував **непохитну рішучість захищати свою свободу**.

Але **щоб досягти міцного миру, міжнародне співтовариство має зібратися з мужністю та силою, щоб підтримати та підтримувати його**.

***

№ 3.394

Основні теми доби 18.09.2024 в Україні та навколо України



1️⃣ Напруга на лінії фронту в Україні не спадає. Генштаб повідомив, що за добу зафіксовано 187 боєзіткнень. За даними сервісу "DeepState Live Map", російські війська просунулися на Покровському напрямку в районі Українська, на Торецькому напрямку в Залізному, а також у Піщаному – на південь від Куп'янська. У Курській області РФ ЗСУ відступили в районі Снагості.

За інформацією обласних військових адміністрацій, у населених пунктах прифронтових і прикордонних областей унаслідок російських обстрілів, ракетних і бомбових ударів загинули 3, постраждали – понад 25 осіб. Донецька облдержадміністрація повідомила, що в Торецьку, попри обстріли, усе ще залишається майже 1,5 тис. осіб.

Уряд Німеччини виділяє €50 млн на лікування поранених українських військовослужбовців.

2️⃣ Командування Повітряних Сил повідомило про відбиття російської повітряної атаки в ніч на 19 вересня. Було збито всі 42 ударні БПЛА типу "Shahed", а також керовану авіаційну ракету Х-59/69. 3 ракети ЗРК С-300/400 збити не вдалося.

Удар українських безпілотників по арсеналу у Тверській області РФ виявився дуже вдалим – детонація боєприпасів триває вже другу добу. У Західному військовому окрузі РФ є ще 4 такі ж арсенали.

Міністри оборони Румунії, Польщі та Латвії звернулися до союзників по НАТО з вимогою негайно посилити протиповітряну оборону на східному фланзі Альянсу. Румунський міністр оборони Тілвар заявив про необхідність

рішучої відповіді НАТО на неодноразове вторгнення в повітряний простір країн блоку російських безпілотників та ракет.

3️⃣ Верховна Рада ухвалила законопроєкт про збільшення бюджету 2024 року на 500 млрд грн. Кошти буде скеровано на фінансування оборони.

На вимогу МВФ ухвалено закон про зміни до Бюджетного кодексу – про відновлення трирічного планування місцевих бюджетів.

Депутати від президентської партії "Слуга народу" разом із сателітами з колишньої фракції "ОПЗЖ" провалили голосування про перейменування 333 населених пунктів. Після засідання погоджувальної ради спікер парламенту Стефанчук оголосив, що на голосування буде винесено перейменування населених пунктів, назви яких не викликали заперечень, а перейменування ще 5 буде проголосовано окремо.

4️⃣ Переможцем аукціону Фонду держмайна з продажу готелю "Україна" в центрі Києва стала компанія бізнесмена Кріппи, який, за інформацією кількох журналістів, має зв'язки з колишнім главою адміністрації президента Януковича Льовочкіним. Компанія готова заплатити за готель 2,5 млрд грн. Кріппа вже купив на підставну особу медіахолдинг і ще один великий готель у центрі столиці – "Дніпро".

Депутат Верховної Ради від партії "Слуга народу" Одарченко не з'явився на засідання Вищого антикорупційного суду. Йому пред'явлено обвинувачення в даванні хабаря колишньому главі Агентства відновлення Найєму. За інформацією слідства, депутат незаконно виїхав за кордон. Заставу, яку він вніс, стягнуто в дохід бюджету, а його оголошено в міжнародний розшук. За інформацією низки журналістів, втечу Одарченка допомогли організувати чиновники Офісу президента.

5️⃣ Уряд Данії виділив два пакети допомоги Україні на суму €64 млн. З них €44 млн буде скеровано на відновлення інфраструктури, забезпечення водою та підтримку населення Миколаївської області.

Міністр цифрової трансформації Федоров повідомив, що Швейцарське агентство розвитку та співробітництва впродовж 2024–2028 років виділить 58,7 млн швейцарських франків ($ 63,3 млн) на цифровізацію та розвиток регіонів України.

6️⃣ Президент Зеленський оголосив, що його "план перемоги" нібито вже повністю готовий, проте він не вбачає за потрібне ознайомити з ним українських громадян.

За інформацією агентства "Bloomberg", Зеленський і віцепрезидент США Гарріс зустрінуться наступного тижня у Вашингтоні. Кандидат у президенти США від Республіканської партії Трамп оголосив, що готовий провести зустріч із Зеленським у Нью-Йорку під час засідання Генеральної Асамблеї ООН наступного тижня.

7️⃣ Міністр оборони Литви Кащюнас заявив, що до кінця поточного року країна планує передати Україні воєнну допомогу ще на € 40–50 млн.

Колишній прем'єр-міністр Литви Кубілюс, який обійняв посаду єврокомісара з питань оборони, має намір сприяти готовності країн-членів ЄС до відбиття російської агресії, розвивати військову промисловість та вдосконалювати логістику країн блоку.

Новий генеральний секретар Ради Європи Берсе назвав підтримку України одним зі своїх пріоритетів.

Президент Фінляндії Стубб заявив, що реформа Ради Безпеки ООН має містити розширення її складу, ліквідацію права вето будь-якої держави, а також виключення зі складу члена Ради, постійного тощо, який є агресором війні, такій як вторгнення Росії в Україну.

Міністр закордонних справ Словаччини Бланар після переговорів з українським міністром Сибігою в Братиславі на підсумковій пресконференції заявив, що "конфлікт" в Україні не має військового рішення, тому Словаччина виступає за якнайшвидше мирне його розв‘язання. З його слів, Словаччина підтримує амбіції України щодо членства в ЄС, але має сумніви щодо інтеграції України в НАТО. Сибіга також зустрівся з прем'єр-міністром країни Фіцо.

8️⃣ 19 європейських енергетичних компаній з 11 країн подали позови проти "Газпрому" про порушення контрактів із постачання газу. Загальна сума позовів сягнула €18,6 млрд ($20,6 млрд).

Російські страхові компанії збільшили до 60 % страхування танкерів із нафтою для Індії. Це дає Росії можливість продавати нафту вище цінової стелі в $60 за барель, яку встановили країни "Великої сімки". Індія купує майже 2/3 всього російського нафтового експорту.

За інформацією російського видання "Ведомости", турецькі банки знову почали відмовляти російським компаніям у проведенні платежів до Євросоюзу та інших країн. Така ж ситуація склалася і на початку 2024 року, проте незабаром транзакції поступово відновилися.

9 Генеральний секретар НАТО Столтенберг скептично висловився щодо погроз російського президента Путіна у відповідь на дозвіл Україні завдавати ударів по цілях у глибині Росії. Прессекретар російського президента Пєсков заявив, що позиція НАТО щодо ігнорування погроз Путіна є "провокаційною та небезпечною".

Російський президент Путін схвалив проєкт угоди про стратегічне партнерство з Іраном.

10 Усього за день після масштабного вибуху пейджерів у бойовиків терористичного руху Хезболла в Лівані, стався підрив і їхніх радіостанцій. Ізраїльське керівництво заперечує участь своїх спецслужб у цій операції.

Генеральна асамблея ООН ухвалила резолюцію, у якій вимагає від Ізраїлю звільнити окуповані палестинські території протягом 12 місяців.

За інформацією агентства "Reuters", Німеччина зупинила експорт зброї до Ізраїлю.

***

№ 3.395-1

Мінфін визнав, що вилучення «військового» ПДФО у громад було неефективним рішенням, — Асоціація міст України



2024-08-28

Татьяна ***Прокопенко***

Серед нових розпорядників грошей є такі, що використали 0% надходжень від «військового» ПДФО.

«Військовий» ПДФО був вилучений з бюджетів громад у 2023 році разом із «силовим» ПДФО.

Однак за січень-липень поточного року головні розпорядники бюджетних коштів використали лише 45% фактичних надходжень ПДФО. Про це свідчать дані Мінфіну, які надало міністерство на запит ***Асоціації міст України***.

«Загалом у 2024 році здійснено видатків на суму 32 млрд гривень із 77,3 млрд гривень надходжень. При чому якщо військові підрозділи системно використовують кошти, то Мінстратегпром за цей період з виділених йому 25 млрд гривень, які вилучені в громад на забезпечення військових підрозділів, зміг використати «аж» 529 млн гривень — 2%», — йдеться у статті.

Крім того, у 2023 році вилучені у громад кошти були використані на 65%. І якщо Міністерство оборони використало 100% коштів, то Держспецзв'язку використало 0 гривень.

В ***Асоціації міст України*** нагадали про те, що громади також мають право на кошти, а їх витрати та підтримка військових під час великої війни суттєво зросли.

«Війна не привід вилучати кошти, а стимул їх об'єднувати. Вся система публічної влади повинна працювати в єдності на Перемогу України. ПДФО всіх громадян України, незалежно від місця їх роботи чи служби, повинен однаково розподілятися до бюджетів громад для визначеного законом оперативного реагування на потреби військових», — підкреслює редакція.

***

№ 3.395-2

ВІЙСЬКОВИЙ ПДФО: «ХІБА РЕВУТЬ ВОЛИ, ЯК ЯСЛА ПОВНІ?»



2023-08-31



Оксана Продан

радник голови Асоціації міст України з муніципальних питань, народний депутат України VII та VIII скликань



Олександр Слобожан

виконавчий директор ***Асоціації міст України***

Податок на доходи військовослужбовців став майже такою самою гострою темою програм і дискусій у ЗМІ та соціальних мережах, як і розмір їхнього грошового забезпечення.

Щоправда,

> **— питання цього податку перевело напрям дискусії з Центру на громади, — ті начебто не допомагають чи недостатньо допомагають ЗСУ.**

Треба віддати належне посадовцям, які мають реальні цифри й не беруть участі в публічних дискусіях. Адже ті, хто знає бюджетне законодавство й має конкретні цифри, обґрунтувати вилучення податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) з місцевих бюджетів не зможуть.

Так, ***Мінфін*** видав роз'яснення від 15.06.2023 року №05130-14-5/16317, яким

> — придбання допомоги для підрозділів Об'єднаних сил ЗСУ з місцевих бюджетів називає незаконним.

Та й ***Державна аудиторська служба України*** дає

> — негативні висновки щодо використання коштів громад на оборону.

Хоча **тільки зараз зареєстровано законопроєкти №9559-д та 9560-1, які мають легалізувати витрати муніципалітетів на оборону й дати можливість без кримінальної відповідальності допомагати військовим.**

Чому **допомогу громад силам оборони необхідно легалізувати й для чого в громади мають і надалі надходити 64% ПДФО, включаючи податок з грошового забезпечення військовослужбовців, обґрунтуємо цифрами і законом.**

Асоціація міст України отримала докладні дані від 754 громад із 1470, — вибірка понад 50%, яка включає всі обласні центри, що перебувають зараз під контролем України.

Військовий ПДФО цих громад за фактом 2022 року і планом 2023-го сумарно становитиме 116,72 млрд грн (за даними офіційного державного порталу Open budget по всіх громадах, сумарний обсяг військового ПДФО за 2022–2023 роки становитиме 128 млрд грн).

При цьому міста, села і селища за цей період долучилися до наближення Перемоги України через допомогу Об'єднаним силам ЗСУ, безпосередньо виділивши тільки станом на зараз 28,7 млрд грн, у тому числі перерахували пряму фінансову допомогу в розмірі 14,8 млрд, купили обладнання і техніки на 7,04 млрд, вклали кошти сільських, селищних, міських бюджетів у купівлю військових ОВДП на 6,15 млрд, виділили на облаштування військових ліній захисту 0,71 млрд грн.

Це кошти, перераховані органами місцевого самоврядування без оновленого для цього законодавства, всупереч правоохоронцям, які за всіма випадками відкривають провадження за нецільове використання коштів.

Крім цього, через воєнні дії, для безпеки жителів, на створення й ремонт укриттів витрачено 8,99 млрд грн, на терміновий ремонт зруйнованих обстрілами інфраструктурних об'єктів — 10,76 млрд, на забезпечення проживання внутрішньо переміщених осіб — 3,83 млрд грн. Тож сумарно витрати з бюджетів громад, пов'язані з безпекою та обороною, становлять 52,28 млрд грн. І це лише прямі перерахування з місцевих бюджетів, без знайдених благодійних, спонсорських і донорських коштів на паливо, дрова, запчастини й дрони.

До речі, за даними Мінекономіки, органи місцевого самоврядування купили дронів тільки через Prozorro більш як на 1 млрд грн.

1. Отже, перший висновок

Муніципалітети навіть без законодавчого забезпечення, всупереч позиції контролерів і правоохоронців, уже перерахували на безпеку та оборону понад 45% від військового ПДФО, отриманого до місцевих бюджетів.

Усі ці видатки прозорі, із запитами військових та їхніми підтвердженнями. Вони під постійним контролем низки державних органів, їх може знайти кожен журналіст чи активний член громади. І вони проходять постійний контроль казначейства ще до проплати.

А де ж кошти іншої частини ПДФО, який зараховується до державного бюджету?

Як відомо, бюджети всіх громад, крім Києва, отримують 64% ПДФО і за кожну гривню звітують на всіх етапах.

Де 36% ПДФО громадян з усієї України, крім Києва? І де 60% ПДФО, сплаченого жителями Києва?

На жаль, навіть тимчасові слідчі комісії Верховної Ради України не дають відповіді на ці запитання, бо державні кошти на оборону — то таємниця. І це правильно.

Однак з'являються підстави для другого висновку.

2. Другий висновок

Кошти сіл, селищ і міст значно відкритіші для контролю як громадян, так і контролюючих підрозділів, а отже, менш корупційні.

Коли на оборону Україна може давати лише кошти з власних податків, а їх тільки 31 копійка з гривні, то спрямовувати ресурси необхідно через ті органи, де найбільші прозорість і звітність, а це органи місцевого самоврядування.

Є, щоправда, й витрати, яких муніципалітети окремо не обліковують, але здійснюють.

Це лікування поранених, особливо в прифронтових громадах, де спеціалізовані лікарні є тільки в обласних центрах і де цифр ніхто не надасть.

Це поточна допомога військовослужбовцям, які переїжджають чи розквартировані в громадах.

Це реабілітація ветеранів, їхня соціалізація й повернення до життя.

Це родини військових, які живуть душею на фронті, а фізично потребують садочка, школи, роботи, допомоги…

Для прикладу, постановою від 01.06.2023 року №547 уряд установив безкоштовне харчування 1 мільйона 640 тисяч дітей, постраждалих унаслідок воєнних дій, але звично не виділив на це 28,7 млрд грн, які будуть забезпечені з місцевих бюджетів протягом двох років.

Чи перестануть громади робити все це без військового ПДФО? Звичайно, ні!

Чи робитиме це держава, забравши від людей їхній податок? На жаль, ні.

3. Тому третій висновок

ПДФО це не цільовий внесок, це податок з фізичної особи на забезпечення необхідних їй послуг від влади.

Військовослужбовці, правоохоронці, захисники від надзвичайних ситуацій захищають нас своїми життями, але не перестають бути людьми.

Усі люди, навіть найсильніші, мають бути впевнені, що їхні родини захищені та отримують необхідні послуги й допомогу. ПДФО з утримання військовослужбовців має забезпечувати належні умови життя їхнім рідним, батькам і дітям. Тил військовим повинні забезпечити влада, місцеве самоврядування.

І муніципалітети роблять усе, аби жителі отримували всі необхідні послуги. Навіть якщо це зобов'язання держави й вона їх не фінансує.

За 2022–2023 роки на забезпечення делегованих повноважень органи місцевого самоврядування 754 громад, без компенсації з державного бюджету, витратили 27,2 млрд грн, у тому числі на оплату праці медичних працівників — 5,23 млрд, на погашення дефіциту освітньої субвенції — 4,51 млрд, на пільгові перевезення — 9,59 млрд, на утримання ПТУ — 7,87 млрд грн.

Окремо органи місцевого самоврядування витратили 62,4 млрд грн власних ресурсів на підтримку підприємств критичної інфраструктури та стримування тарифів на тепло і воду для громадян. Якби не військовий ПДФО, зими могли не пройти, адже громади профінансували збереження підприємств тепло- і водопостачання та готують їх зараз до нового опалювального сезону.

4. Висновок четвертий

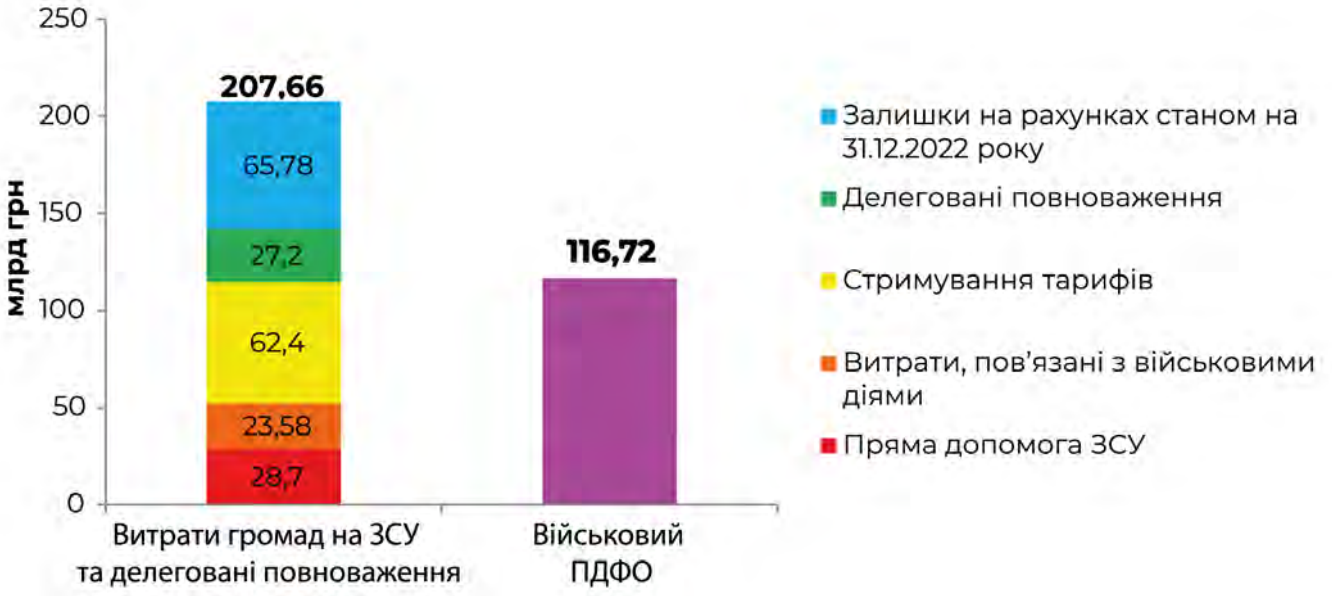
Держава не виконує перед громадянами своїх зобов'язань, визначених законами.

Це робить місцеве самоврядування з коштів, які надходять з податків.

Вилучення коштів із бюджетів громад не передбачає з боку держави визначення якихось джерел для фінансування передбачених законом витрат, отже, призведе до колапсу життєво необхідних систем надання послуг жителям усіх територій.

Ба більше, держава законом №3050-IX від 11.04.2023 року вилучила за минулий 2022 рік у деокупованих і розташованих у зоні бойових дій громад кошти в розмірі 13,26 млрд грн.

Прямі витрати на безпеку та оборону, витрати через воєнну агресію, оплачені з місцевих бюджетів делеговані повноваження та стримування тарифів, а також залишки коштів на рахунках 754 громад станом на 31.12.2022 року становлять разом уже сьогодні 207,66 млрд грн. Хоча військового ПДФО за два роки заплановано 116,72 млрд грн.



Діаграма 1. Витрати 754 громад у 2022 – 2023 роках на оборону, безпеку та подолання наслідків агресії рф та делеговані повноваження, млрд грн

Залишки на рахунках громад станом на 31.12.2022 року становили 65,78 млрд грн. Це кошти, які були отримані від податків (у тому числі й від військового ПДФО), але яких не використали через відсутність можливості спрямовувати кошти на оборону (чекаємо прийняття законопроєктів №9559-д та 9560-1) і через обмеження у використанні коштів, запроваджені постановою КМУ №590 з 24 лютого 2022 року. Жодна платіжка від місцевого самоврядування з початку повномасштабного вторгнення не пройшла без попереднього контролю Держказначейства!

Кошти були, через невикористання залишились у держави, покрили дефіцит державного рахунку, «згоріли».

Саме так може «згоріти», «згорнутися», «схлопнутися» і військовий ПДФО, якщо буде вилучений із місцевих бюджетів.

Адже податок цей фактично сплачують не військовослужбовці, а державний бюджет відповідно до Порядку виплати щомісячної грошової компенсації сум податку з доходів фізичних осіб, що утримуються з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу, затвердженого постановою КМУ від 15.01.2004 №44.

Якби військовий ПДФО не надходив до бюджетів громад у 2022–2023 роках, ніхто не знав би про використання цих коштів, як не знає ніхто про решту ПДФО з утримання військовослужбовців. А це 116,72 млрд грн, які в повному обсязі спрямовані муніципалітетами на допомогу силам безпеки та оборони і на забезпечення послугами родин військовослужбовців.

5. Висновок п’ятий

Вилучення військового ПДФО ослабить громади, позбавить їх можливості допомагати силам оборони та надавати якісні послуги жителям, але жодних плюсів для Об’єднаних сил Збройних сил України не створить, бо кошти розчиняться в держбюджеті, як і 36% (60% з Києва) нинішнього ПДФО, яким розпоряджається Мінфін.

Коли Мінфін пише, що військовий ПДФО збільшилося після 24 лютого 2022-го, то не зазначає, що з того дня кількість воїнів зросла на 700 тисяч за рахунок цивільних. Усі, хто зараз сплачує військовий ПДФО, до мобілізації сплачували в громади ПДФО із зарплат учителів, продавців, робітників, службовців, податок на нерухомість, єдиний податок від підприємницької діяльності. Сьогодні цих податків немає, але є люди. Людей в Україні, на жаль, більше не стало, вони тимчасово змінили спеціальність, узявши до рук зброю для захисту України. І вони повернуться після нашої Перемоги з війни в громади, які сьогодні допомагають своїм захисникам усім, чим можуть, і абсолютно відкрито.

Перш ніж робити загальний висновок, подивимося збитки 754 громад від дій агресора у розмірі 815,61 млрд грн і допомогу, отриману муніципалітетами з державного бюджету, у сумі 6,83 млрд грн для відбудови цих об’єктів.



Діаграма 2. Розмір зруйнованого майна за даними 754 громад у 2022 – 2023 роках та державна допомога, отримана на відбудову

1) — Чи достатньо в держави коштів? Ні.

2) — Чи стане їх більше, якщо заберуть військовий ПДФО у місцевого самоврядування? Ні.

Потрібно допомагати тим, хто працює, хто фінансує оборону й захист із першого дня війни, у кого 64% ПДФО використовуються прозоро, — робити все, щоб коштів для сил безпеки та оборони і місцевого самоврядування ставало більше.

***

№ 3.396-1

Відновлення справедливості: відбулася третя тематична конференція у продовження першого Саміту миру



2024-09-19

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак узяв участь у тематичній конференції, присвяченій реалізації сьомого пункту Формули миру «Відновлення справедливості». Захід відбувся в онлайн-форматі.

Серед учасників засідання – представники близько 60 країн-партнерів і міжнародних організацій. Українську сторону на конференції також представляли Генеральний прокурор Андрій Костін, заступники керівника Офісу Глави держави Ігор Жовква та Ірина Мудра, радники очільника Офісу Президента Дарія Зарівна та Олександр Бевз.

Андрій Єрмак розпочав зустріч зі згадки про те, що

«два дні тому соціальні мережі облетіло фото українського військовополоненого, якого стратили російські окупанти.»



«Таке варварство не є поодиноким випадком. В'язнів різали й кололи в серпні, липні та червні. Страти відбуваються регулярно. Це більше ніж військові злочини. Це система. Катування, згвалтування та масові вбивства – це їхня норма. Це їхня рутина, закріплена в наказах», – наголосив він.

Керівник Офісу Глави держави **акцентував**, що

> 1) — воєнні злочини та злочини проти людяності, які Росія скоює під час цієї війни, є **наслідком** злочину ***агресії***.

Тому, за його словами,

> 2) — без відновлення справедливості неможливо досягти тривалого миру.

Він наголосив, що

> — РФ розраховує на безкарність, а
>
> — натомість має 1) понести юридичну відповідальність і 2) відшкодувати завдані збитки.

Ідеться про виплату **репарацій** за руйнування і страждання, яких зазнала Україна та її народ.

Репара́ція — повне або часткове відшкодування (за мирним ***договором*** або іншими ***міжнародними актами***) *державою*, що розпочала агресивну війну, збитків, заподіяних державі, що зазнала нападу.

Міністр закордонних справ Нідерландів Каспар ***Вельдкамп*** як представник країни, що є співголовою Робочої групи з реалізації цього пункту Формули миру, зазначив, що

«впродовж останніх місяців вдалося досягти значного прогресу в питанні відновлення справедливості».



Зокрема, це

— 1) ратифікація Україною Римського статуту, 2) видача Міжнародним кримінальним судом (МКС) додаткових ордерів на арешти ексміністра оборони РФ Сергія ***Шойгу*** та начальника Генштабу ВС РФ Валерія ***Герасимова***, подальше 3) розширення діапазону категорій збитків, які підлягають відшкодуванню.

«Все це свідчить про те, що Росія не втече від наслідків її триваючої агресивної війни проти України», – наголосив Каспар ***Вельдкамп***.

Прокурор Міжнародного кримінального суду ***Карім Хан*** наголосив, що

«всі люди у світі прагнуть та вимагають справедливості, і український народ має безумовне право на справедливість і захист закону. Він відзначив, що Україна сьогодні робить усі необхідні кроки та створює правові інструменти для наближення справедливості».

Генеральний прокурор Андрій ***Костін*** переконаний, що

«відновлення справедливості в Україні є частиною універсальної архітектури безпеки, оскільки мир у всьому світі може бути міцним, якщо ґрунтується на верховенстві права, повазі та забезпеченні основних цінностей.»



«Ми віримо, що нещодавнє рішення України та поточний процес ратифікації Римського статуту стануть додатковим будівельним блоком для просування та підтримки правосуддя щодо міжнародних злочинів», – додав він.

Також Андрій ***Костін*** зазначив, що

«наша держава позитивно сприймає ініціативу прокурора Каріма Хана щодо активізації діалогу стосовно розвитку положень, пов'язаних із переслідуванням за злочин агресії, у Римському статуті.»

Заступниця керівника Офісу Президента Ірина ***Мудра*** зауважила, що

*«завдяки колективним зусиллям міжнародної спільноти **вже зроблені значні кроки до справедливості**. Одним із найважливіших вона назвала створення **Реєстру збитків** для України як першого елементу комплексного міжнародного механізму компенсації.»*

«Тепер ми переходимо до створення комісії з розгляду претензій, інструмент для якої має бути готовий наступного року, щоб вона почала працювати у 2026 році. Дуже важливо, що ми досягли широкого консенсусу щодо відсутності політичних перешкод для створення претензійної комісії», – розповіла вона.

Ця тематична конференція стала вже третьою серед запланованих у продовження першого Саміту миру.

Перша, присвячена ***енергетичній безпеці***, відбулася 22 серпня.

Друга, щодо ***продовольчої безпеки***, – 4 вересня. Метою цих заходів є розробка загального мирного плану, який ініціював Президент України Володимир Зеленський.

Результатом конференції є ***Спільне комюніке***, текст якого наведений нижче. *(Тільки англомовна версія — ЮТ)*

Joint Communiqué restoration of justice - pdf - 106.63 kb

***

№ 3.396-2

JOINT COMMUNIQUÉ RESTORATION OF JUSTICE

September 19, 2024

Grounded in the results of the high-level Summit on Peace in Ukraine held

on June 15-16, 2024 in Switzerland, building on the common path delineated during the third thematic Conference of the Peace Formula, dedicated to the seventh point, “Restoration of Justice” of the Ukraine’s Presidential Peace Formula, held online on September 19, 2024, in the face of profound human suffering and widespread devastation wrought by the ongoing war of aggression perpetrated against Ukraine by the Russian Federation, we are united by an unwavering resolve to forge a path toward peace, accountability, and restoring justice for Ukraine.

We believe that achieving a comprehensive, just and lasting peace can only be possible if respect for international law, starting with the United Nations Charter, is restored. We underscore the necessity of ensuring accountability for the most serious crimes under international law committed in or against Ukraine through

appropriate, fair and independent investigations and prosecutions at the national and international levels.

The Russian Federation and its leadership must be held accountable for violations of international law in or against Ukraine, including for aggression, which violates the United Nations Charter, as well as for any violations of international humanitarian law and human rights law. The Russian Federation and its leadership must bear the legal consequences of all internationally wrongful acts, including by making reparations for all the damage caused by such acts.

Therefore, we reaffirm our resolute commitment to advancing peace, accountability, and justice. We call upon the global community to unite in this concerted effort, contributing to a robust and effective response to the enduring challenges posed by the aggression against Ukraine.

1. Ensuring Effective Investigation at the National Level With the aim to strengthen the national investigative and prosecutorial capacities, we pledge to reinforce Ukraine's efforts to enhance its national capabilities by supporting its specialized units dedicated to investigation and prosecution of any international crimes, including inter alia the crime of genocide, crimes against humanity and war crimes, in particular torture and/or other forms of cruel, inhumane or degrading treatment of civilians and prisoners of war in detention facilities, conflict-related sexual violence, unlawful transfer and deportation of Ukrainian children by the Russian Federation, as well as destruction of cultural heritage and the environment. We emphasize the importance of strengthening Ukraine's capacities in line with international standards with a view of Ukraine's accession to the EU.

For Enhancing Technical and Human Resources we recognize the importance and the need to facilitate continuous and uninterrupted provision of technical assistance and capacity building initiatives for Ukrainian prosecutors and investigative bodies, aimed at increasing their operational effectiveness.

Furthermore, we also recognize the necessity and importance of international judicial cooperation in national investigations through measures such as information and evidence sharing.

2. Securing Accountability for the Crime of Aggression To address accountability for the crime of aggression against Ukraine, we endorse and are resolute in aiding the continued operation of the International Centre for the Prosecution of the Crime of Aggression against Ukraine (ICPA), supported by Eurojust, which is a crucial coordination platform for States to support national investigations into the crime of aggression against Ukraine and ensure that no time is lost in effectively preparing and contributing to future prosecutions of the crime of aggression against Ukraine.

We acknowledge that advocating for and addressing accountability for the crime of aggression against Ukraine is essential for long-lasting peace, justice and ending

impunity. We are committed to advancing necessary legal frameworks for pursuing accountability for the crime of aggression against Ukraine, which may include the establishment of a special tribunal.

3. Continuing Strategic Partnerships with the International Justice Mechanisms To ensure accountability at the international level, we remain committed to supporting a range of investigations into Russia's atrocities in Ukraine, including those by the International Criminal Court (ICC) in cases related to international crimes falling within the jurisdiction of the ICC.

We are firm in pursuing close coordination with other international mechanisms, including inter alia the UN Independent, International Commission of Inquiry on Ukraine and the OSCE Moscow Mechanism fact-finding missions.

Our commitment extends to supporting and advocating for mechanisms to address the commission of international crimes in line with relevant rules of international humanitarian law, international criminal law and international human rights law.

4. Fostering Bilateral and Multilateral Inter-State Partnerships for Investigation and Prosecution In our commitment to achieving comprehensive accountability, we are dedicated to expanding our bilateral and multilateral partnerships. In this regard, we commend the work undertaken in the framework of the Joint Investigation Team (JIT) and other bilateral and multilateral fora. We coordinate international and national accountability efforts through the Dialogue Group and other collaborative platforms, ensuring a unified and effective approach.

By fostering effective cooperation with third states, international organizations and civil society, we secure the effective functioning and interplay of the different initiatives aimed at ensuring accountability.

5. Compensation for Damage, Loss, and Injury In addressing the extensive damage, loss and injury caused by the Russian Federation's aggression, we are committed to supporting the implementation of the UN General Assembly Resolution A/RES/ ES-11/5 and the operation of the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine. We express determination to continue working towards the establishment of a comprehensive international compensation mechanism for reparation for damage, loss or injury arising from the internationally wrongful acts of the Russian Federation in or against Ukraine. The Register was created and is now accepting claims, which is the first step in this process. The next step is the creation of a claims commission, which can assess the factual and legal bases and evidence for the claims to determine their value for future payment of compensation.

We are also firm in enhancing sanctioning measures to limit the Russian Federation's capacity to sustain the aggression. We reaffirm that the Russian Federation must pay for the damage it has caused in Ukraine and that, consistent

with our respective legal systems, Russian sovereign assets will remain immobilized until the Russian Federation ends its illegal war of aggression and pays for the damage it caused to Ukraine.

We are dedicated to ensure full accountability and we support Ukraine in obtaining compensation for the loss, injury and damage resulting from Russia's aggression so that justice is achieved.

We recall the importance of recognizing and addressing the needs and rights of victims of the Russian aggression against Ukraine, ensuring that their voices are heard, and their suffering acknowledged in the process of collection of compensation claims

***

№ 3.396-3

ОБЪЕДИНЕННЫЙ КОММУНИЦИОННОЕ ВОССТАНОВЛЕНИЕ ПРАВОСУДИЯ

September 19, 2024

Основано на результатах ***саммита*** высокого уровня по миру в Украине, проведенного 15-16 июня 2024 года в Швейцарии, **опираясь на общий путь, намеченный во время третьей тематической конференции «Формулы мира», посвященной седьмому пункту «Восстановление справедливости» президентской мирной формулы Украины**, состоявшейся в Интернете 19 сентября 2024 года, перед лицом глубоких человеческих страданий и широкомасштабных разрушений, нанесенных продолжающейся агрессивной войной, проводимой Российской Федерацией против Украины, нас объединяет непоколебимая решимость проложить ***путь*** к миру, **подотчетности** и восстановлению справедливости для Украины.

Мы считаем, что достижение всеобъемлющего, справедливого и прочного мира возможно только при восстановлении уважения международного права, начиная с Устава Организации Объединенных Наций. Мы подчеркиваем необходимость обеспечения ответственности за наиболее серьезные преступления в соответствии с международным правом, совершенные в Украине или против нее, посредством надлежащих, справедливых и независимых расследований и судебного преследования на национальном и международном уровнях.

Российская Федерация и ее руководство должны нести ответственность за нарушения международного права в Украине или против нее, в том числе за агрессию, нарушающую Устав Организации Объединенных Наций, а также за любые нарушения международного гуманитарного права и права прав

человека. Российская Федерация и ее руководство должны нести правовые последствия всех международных правонарушений, в том числе путем возмещения ущерба, причиненного такими действиями.

Поэтому мы подтверждаем нашу решительную приверженность продвижению мира, подотчетности и справедливости. Мы призываем мировое сообщество объединиться в этих согласованных усилиях, способствуя решительному и эффективному реагированию на непреклимые вызовы, связанные с агрессией против Украины.

1. Обеспечение эффективного расследования на национальном уровне.

С целью укрепления национального следственного и прокурорского потенциала мы обязуемся усилить усилия Украины по укреплению ее национального потенциала путем поддержки ее специализированных подразделений, занимающихся расследованием и преследованием любых международных преступлений, включая, среди прочего, преступление геноцид, преступления против человечности и военные преступления, в частности, пытки и/или другие формы жестокого, бесчеловечного или унижающего достоинство обращения с гражданскими лицами и военнопленными в местах содержания под стражей, сексуальное насилие, связанное с конфликтом, незаконное и депортация украинских детей Российской Федерацией, а также уничтожение культурного наследия и Окружающая среда. Мы подчеркиваем важность укрепления потенциала Украины в соответствии с международными стандартами с целью вступления Украины в ЕС.

Для повышения технических и человеческих ресурсов мы признаем важность и необходимость содействия непрерывному и непрерывному оказанию технической помощи и инициатив по наращиванию потенциала украинским прокурорам и следственным органам, направленным на повышение их оперативной эффективности.

Кроме того, мы также признаем необходимость и важность международного судебного сотрудничества в национальных расследованиях посредством таких мер, как обмен информацией и доказательствами.

2. Обеспечение ответственности за преступление агрессии.

Для решения проблемы ответственности за преступление агрессии против Украины мы поддерживаем и решимо содействуем продолжению деятельности Международного центра по преследованию преступления агрессии против Украины (ICPA), поддерживаемого Евроюстом, который является важнейшей координационной платформой для государств для поддержки национальных расследований преступления агрессии против Украины и обеспечения того, чтобы не было потеряно время на эффективную

подготовку и содействие в будущем судебном преследовании преступления агрессии против Украины.

Мы признаем, что отстаивание и рассмотрение ответственности за преступление агрессии против Украины имеет важное значение для долгосрочного мира, справедливости и искоренения безнаказанности. Мы стремимся к созданию необходимых правовых рамок для обеспечения ответственности за преступление агрессии против Украины, которое может включать создание специального трибунала.

3. Продолжение стратегического партнерства с Международными механизмами правосудия

Для обеспечения подотчетности на международном уровне мы по-прежнему привержены поддержке ряда расследований зверств России в Украине, в том числе в отношении расследований Международного уголовного суда (МСС) по делам, связанным с международными преступлениями, входящими под юрисдикцию МУС.

Мы твердо придерживаемся тесной координации с другими международными механизмами, включая, в частности, независимую ООН, Международную комиссию по расследованию Украины и миссии Московского механизма ОБСЕ по устоянию фактов.

Наша приверженность распространяется на поддержку и пропаганду механизмов для борьбы с совершением международных преступлений в соответствии с соответствующими нормами международного гуманитарного права, международного уголовного права и международного права в области прав человека.

4. Содействие двусторонним и многосторонним межгосударственным партнерствам для расследований и преследования в рамках нашей приверженности достижению всеобъемлющей подотчетности мы стремимся расширить наши двусторонние и многосторонние партнерские отношения.

В этой связи мы выражаем признательность за работу, проделанную в рамках Объединенной следственной группы (JIT) и других двусторонних и многосторонних форумов. Мы координируем международные и национальные усилия по подотчетности через Диалоговую группу и другие платформы сотрудничества, обеспечивая единый и эффективный подход.

Содействуя эффективному сотрудничеству с третьими государствами, международными организациями и гражданским обществом, мы обеспечиваем эффективное функционирование и взаимодействие различных инициатив, направленных на обеспечение подотчетности.

5. Компенсация за ущерб, убытки и травмы

При устранении обширного ущерба, потерь и травм, вызванных агрессией Российской Федерации, мы стремимся поддержать выполнение ***резолюции*** Генеральной Ассамблеи ООН A/RES/ES-11/5 и работу ***Реестра ущерба***, причиненного агрессией Российской Федерации против Украины. Мы выражаем решимость продолжать работу по созданию всеобъемлющего международного механизма компенсации за ущерб, убытки или ущерб, возникшие в результате международно противоправных действий Российской Федерации в Украине или против нее. ***Реестр*** был создан и в настоящее время принимает претензии, что является первым шагом в этом процессе.

Следующим шагом является создание ***комиссии*** по претензиям, которая может оценить фактические и правовые основания и доказательства для претензий, чтобы определить их стоимость для будущей выплаты компенсации.

Мы также твердо придерживаемся ***усиления санкционных мер***, чтобы ограничить способность Российской Федерации поддерживать агрессию. Мы подтверждаем, что Российская Федерация должна оплатить ущерб, нанесенный ею Украине, и что в соответствии с нашими соответствующими правовыми системами российские суверенные активы будут оставаться обездвиженными до тех пор, пока Российская Федерация не завершит свою незаконную войну агрессии и не оплатит ущерб, который она нанесла Украине.

Мы стремимся обеспечить полную подотчетность и поддерживаем Украину в получении компенсации за потери, травмы и ущерб, возникшие в результате агрессии России, чтобы добиться справедливости.

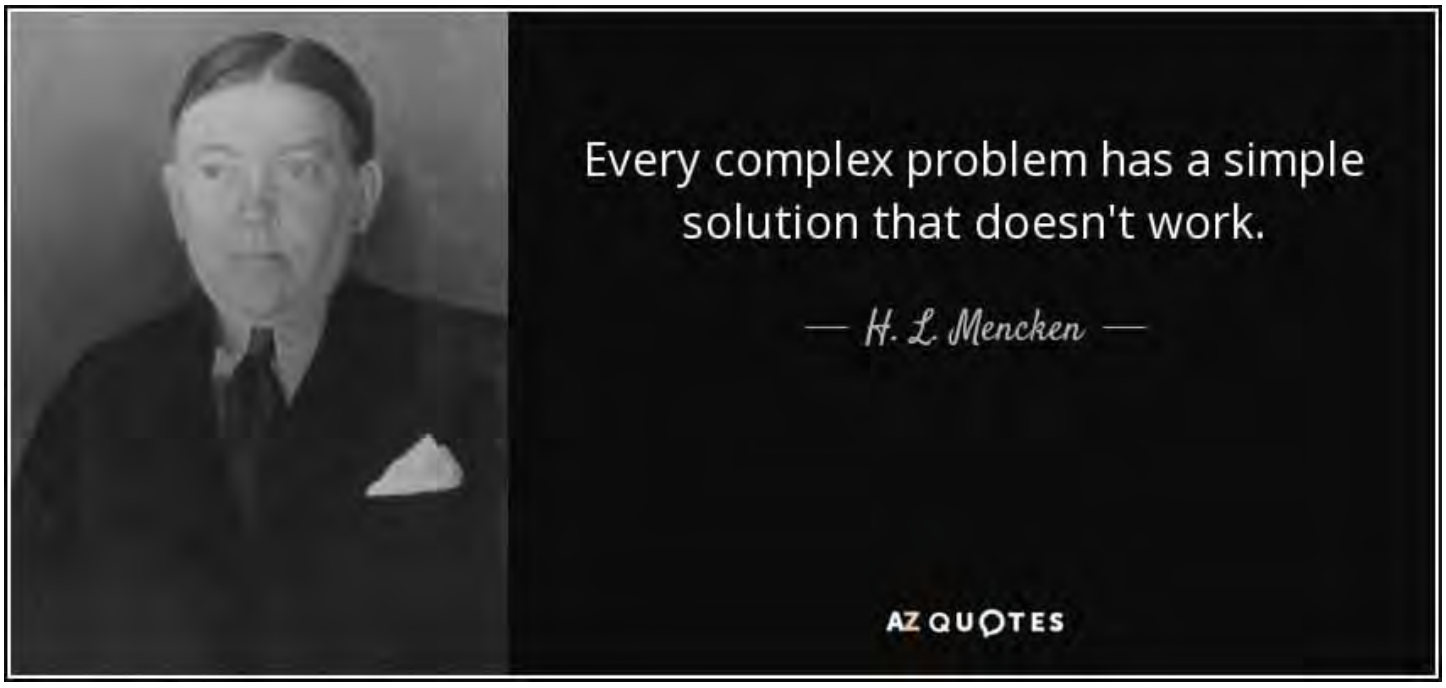
Мы напоминаем о важности признания и удовлетворения потребностей и прав жертв российской агрессии против Украины, обеспечения того, чтобы их голоса были услышаны и их страдания признаны в процессе сбора требований о компенсации.



***

№ 3.397

СПОКУСА ПРОСТИХ РІШЕНЬ



2024-09-20

Друзенко

Мені здавалось, що експеримент під назвою президентство Володимира Зеленського прищепить українцям імунітет від спокуси простих рішень.

Держава – надто складна екоситема, аби вірити, що є універсальний рецепт перетворення пацієнта з цілим букетом хронічних хвороб на енергійну, здорову людину, що веде правильний спосіб життя.

> — Тотальна приватизація, радикальне скорочення державного апарату, 80% бюджету на війну – все це красиві та спокусливі гасла, але погані рецепти для реформування держави. Спокусливі, бо людям властиво вірити у панацею, у таблетку, яку можна випити і за тиждень схуднути, не пітніючи у спортзалі чи на біговій доріжці. Що є пігулка, яку достатньо ковтнути – і одразу станеш молодим та здоровим.

На жаль чи на щастя, це не так.

Ефективна країна – це завжди про правильний баланс між сильною владою і сильним громадянським суспільством, між державним і недержавним сектором економіки, між податками та державними витратами, між місцевим самоврядуванням та центральною владою та між різними гілками влади. Причому з плином часу ці баланси мають змінюватись, бо щоб розбагатіти держава має бути максимально ліберальною, а у ситі часи – активно інвестувати в освіту, систему охорони здоров'я, інфраструктуру, безпеку. Бо все це сфери, де чистий ринок неефективний. Хто не вірить, поцікавтесь американською системою охорони здоров'я. одною з найдорожчих і найнеефективніших у світі.

Віра в тотальну приватизацію також наївна.

> — Тільки-но уявіть, що "Укрзалізниця" була б приватною в лютому 2022 року. Чи не трапилось би із залізничними перевезеннями те саме, що з прокладкою метро у Дніпрі?
>
> — Після фактичної реприватизації "Укрнафти" раптом виявилось, що вона може бути прибутковою.
>
> — А приватний статус "Приватбанку" ніяк не захистив його від шахрайств Коломойського.

Питання ефективності компаній у сучасному світі полягає насамепред в якості корпоративного управління, а не в тому, кому належить компанія.

> — Сінгапурський уряд, приміром, через Temasek Holdings володіє банками, авіа-, інжиніринговими, будівельними, телекомунікаційними тощо компаніями загальною вартістю 382 млрд доларів США, що в 3,5 рази перевищує річний бюджет країни...

Так само і кількість чиновників, а точніше людей, зайнятих в публічному секторі.

— Щойно ми поставимо Україну в порівняльний контекст, як побачимо, що кількість "бюджетників" у нас абсолютно європейська (чомусь Австрія випадає із загальноєвропейської рамки в 20-30% робочої сили, задіяної в публічному секторі).

— Те саме в Ізраїлі, країні, що воює – кожен третя особа працездатного віку працює на державу.

Загалом "держава загального добробуту" з масивним перерозподілом національного багатства та великим чиновницьким апаратом – дитя "Нового курсу" та Другої світової війни.

Жоден бізнес не має ресурсів на відбудову сотень поселень, лікування та реабілітацію сотень тисяч поранених, підтримку десятків тисяч вдів і сиріт, облаштування житла та створення робочих місць для мільйонів біженців.

Велика війна та подолання її наслідків вимагає big government, not small one.

Інше питання ефективності, прозорості та підзвітності цього "великого уряду".

— До речі, "small governments", де "бюджетників" 10 і менше відсотків, окрім Японії та Сингапуру, характерні для бідних африканських та азійських країн.

І нарешті про "все для фронту – все для перемоги".

Здається, що можна заперечити проти цього гасла, окрім його комуністичного походження.

— Вперше це гасло висунув Ленін невдовзі після Жовтневого перевороту та початку громадянської війни. Більшовики ним скористались як виправданням для масового пограбування ("експропріації") музейного фонду, церков, монастирів тощо.

Але менше з тим. Минулого року Україна витратила на потреби безпеки та оборони $64,8 млрд або 37% від свого ВВП, що є найвищим показником у світі.

— Це майже стільки, скільки США витрачали (у відсотках до ВВП) на воєнні витрати у 1943-45 роках.

Так, Британія, Німеччина та СРСР витрачали більше. Але і війна мала зовсім інший масштаб. Приміром, в британській армії впродовж Другої

світової служило 3 млн. осіб – в українській чисельність сил оборони втричі менша за відмінності в кількості населення лише в 1,5 рази. Друга світова фактично знищила економіку Німеччини та підважила економічну потугу Британської імперії настільки, що під кінець війни Рузвельт радив Сталіну не надто звертати увагу на Черчилля саме через зубожіння Об'єднаного Королівства. Тому вочевидь потрібно радикально збільшувати ефективність витрачання та пріоритезацію коштів на війну, а не брати партнерів за горло та душити бізнес і громадян новими податками.

Повторюсь, **держава – це складна і взаємозалежна екосистема, яка в Україні вкрай розбалансована та хвора.**

Аби зібрати її докупи та вибудувати в ній правильні стримування та противаги, змусивши її ефективно працювати задля блага українських громадян, не існує якоїсь одної (двох чи трьох) чарівних реформ. Будь-яка розважлива людина відмовиться від лікаря, який пропонуватиме їй пігулку від всіх хвороб.

Аби нам вирватись з нашої пастки неефективної держави, куди за 30 років завели нас красномовні адепти простих рішень, потрібна довга стратегія та комплексний підхід.

— Потрібні мудрі лікарі та відповідальні громадяни.

— Потрібна готовність гарувати, гарувати і ще раз гарувати. І готовність до того, що звиклий до паразитів організм буде чинити опір будь-яким спробам почати вести здоровий спосіб життя.

Але **вирватися з пастки нашої неефективності можливо.**

В противному разі, навіщо всі страшні жертви цієї війни?

— Аби все було як в росії, тільки під жовто-блакитним прапором?

Але аби видужати, нам потрібно уникнути спокуси простих рішень. І тих, хто нам спробує їх продати на наступних виборах...

***

№ 3.398

Ми зробили важливий крок на шляху до створення спецтрибуналу щодо злочину агресії – Ірина Мудра



2024-09-18

У Відні українська делегація, яку очолила заступниця керівника Офісу Президента Ірина ***Мудра***, провела **11-ту зустріч *Core Group* зі створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України.**


Croatia

Core Group

1 language

Article Talk Read Edit View history Tools

From Wikipedia, the free encyclopedia

The **Core Group** was established by U.N. Security Council resolution S/RES/1542 (2004). It is chaired by the U.N. Special Representative to Haiti, and also includes representatives from Brazil, Canada, France, Germany, Spain, the European Union, the United States, and the Organization of American States .[1][2][3]

The group presents itself as providing advice on how to resolve Haiti's socioeconomic and political crises and improve democracy in the country.[1] Its critics, including former special envoy to Haiti Daniel Foote have accused it of undemocratic meddling in Haiti's internal affairs, including supporting former president Jovenel Moïse as his administration descended into despotism. They also backed Prime Minister-designate Ariel Henry to become Prime Minister over interim Prime Minister Claude Joseph and Senate Leader Joseph Lambert.[4]

Foote has also accused the group of prioritizing the stability of the country over the Haitian popular will.[5][2]

За результатами роботи учасники **досягли згоди** щодо ***загальної концепції створення спецтрибуналу.***

Заступниця керівника Офісу Президента зазначила, що це ***засідання*** стало ключовим для визначення ***моделі трибуналу***, який **буде створений** угодою з ***Радою Європи***. Учасники Core Group перейшли від загальних питань формату спецтрибуналу до обговорення проєкту Статуту.

«Українці чекають на відновлення справедливості. Ми не можемо дозволити собі зволікати. Створення цього спеціального трибуналу є моральним обов'язком для всього світу. Адже йдеться не лише про Україну. Йдеться про майбутнє міжнародного права, верховенства права та глобального миру», – наголосила Ірина ***Мудра***.

У зустрічі взяла участь 41 делегація. Усі вони підтвердили, що винні у злочині агресії проти України будуть притягнуті до відповідальності, а також визначили наступні кроки для створення спецтрибуналу.



***

№ 3.399

Угроза ядерной войны, критика санкций, и ни слова об Украине, – в сети опубликован доклад ООН «Пакт во имя будущего», который будет обсуждаться на будущей неделе вовремя Генассамблеи ООН,



2020-09-20

Карпец

Подписывайтесь на тг-канал: https://t.me/alexkarpets

и тот факт, что о войне в Украине в докладе ничего не говорится, а связать нашу войну с угрозой ядерной войны у автором доклада не хватило то ли ума, то ли честности и смелости, свидетельствует о прогрессирующей деградации мировой бюрократии и самой Организации Объединенных Наций.

22 сентября в Нью-Йорке, помимо Генассамблеи ООН, где западные лидеры будут, в том числе, обсуждать, давать ли Украине право бить по России «дальнобоем», начнется давно анонсированный «***Саммит будущего***».

Там, по заявлению ООН, прозвучит «эпохальный доклад» с рекомендациями по возобновлению глобального сотрудничества для борьбы с общими вызовами. В том числе будут обсуждаться темы «глобального управления».

Идея саммита возникла во время пандемии ковида, и с тех пор шла подготовка к мероприятию, которое пройдет 22-23 сентября. Его цель, как заявляется – «дать старт глобальному диалогу о будущем человечества».

На саммит пригласят мировых лидеров, которые приедут на Генассамблею ООН, а также активистов гражданского общества.

Обсуждать будут пять основных тем -

> **1) «устойчивое развитие и финансирование; 2) мир и безопасность; 3) цифровое будущее для всех; 4) молодежь и будущие поколения; 5) глобальное управление».**

В ООН признают, что **продвигают саммит для восстановления авторитета Организации, который в последнее время пошатнулся.**

«Сейчас широко распространено мнение, что структуры ООН, многие из которых были созданы десятилетия назад, больше не являются достаточно эффективными. Саммит будущего дает шанс выполнить уже данные обещания, подготовить международное сообщество к грядущему и восстановить глобальное доверие», – заявили в аппарате генсека ООН Гутериша.

Центром саммита должен стать уже упомянутый доклад «Пакт во имя будущего». Его проект уже опубликован на сайте ООН. Там отмечается, что прогресс по большинству целей мирового развития «либо продвигается слишком медленно, либо снизился ниже базового уровня 2015 года».

В документе идет речь о мерах борьбы с голодом, нищетой, неравномерным распределением богатств на планете, а также с гендерным неравенством и ухудшением климата.

Кроме того, критикуются экономические санкции, «которые препятствуют полному достижению экономического и социального развития, особенно в развивающихся странах».

Особый раздел посвящен глобальной безопасности. В докладе прямо говорится об растущей угрозе ядерной войны.

«Мы обеспокоены растущими и разнообразными угрозами международному миру и безопасности, включая акты агрессии, и растущими рисками ядерной войны, которая может представлять реальную угрозу существованию человечества», – говорится в документе, где звучат призывы к полному ядерному разоружению.

Также в докладе **говорится о необходимости реформы Совета безопасности ООН** (в котором имеют право «вето» пять стран, включая Россию).

— Но не указывается, какой она должна быть.

Об Украине в докладе не говорится ничего.

От себя обратим внимание на тот факт, что

— мировая бюрократия, затеявшая этот доклад и саммит, живет еще ушедшими в историю временами высосанной из пальца пандемии, тогда как мир с тех пор появились куда более вопиющие проблемы, в том числе, в виде масштабной бойни, учиненной Москвой против Украины в центре Европы.

В этом смысле, особо умиляют призывы «отказаться от санкций», в том числе против агрессора и разного рода режимов типа Ирана или Северной Кореи, которая пугает всех вокруг атомной бомбой.

Впрочем, эффективность санкций, как известно, является более чем сомнительной…

Наконец, **призывы «дать старт глобальному диалогу и восстановить доверия»** выглядят просто малахольными!

***

№ 3.400

Основні теми доби 18.09.2024 в Україні та навколо України

1️⃣ Генштаб констатує загострення на лінії фронту в Україні, де за добу сталися 226 бойових зіткнень. За інформацією кількох OSINT-команд, російські війська просунулися в напрямку Курахового в Галицинівці та Желанному Першому, захопили ще кілька кварталів Торецька й успішно атакували в районі Нью-Йорка. На південь від Часового Яру ЗСУ відступили в районі Ступочок. Також російські війська захопили кілька квадратних кілометрів у районі Невського на Лиманському напрямку.

Президент Зеленський заявив, що на Курський напрямок вдалося відірвати з інших ділянок фронту приблизно 40 тисяч російських військовослужбовців.

Депутат Верховної Ради, член комітету з оборони Рахманін заявив, що рекрутинг не працює. Основним способом наповнення військ у країні, що воює, на його думку, є мобілізація.

Водночас у Росії саме рекрутинг є основою наповнення військ. За даними видання The Wall Street Journal, міністр оборони та начальник Генштабу армії РФ тиснуть на президента Путіна, щоб він оголосив нову хвилю мобілізації для компенсації втрат під час наступу.

2️⃣ Повітряні сили повідомили, що підрозділи ППО збили 61 із 70 ударних БПЛА та авіаційну ракету Х-59/69, якими Росія атакувала Україну в ніч на 20 вересня. Цілями атаки були об'єкти у 12 областях України.

Росія завдала удару керованою авіабомбою по будинку для літніх людей у Сумах. Загинула 1 людина, 13 поранено.

Україна вперше взяла участь у навчаннях НАТО з протидії дронам, які проводилися до 20 вересня в Нідерландах.

3️⃣ Верховна Рада в першому читанні підтримала законопроєкт про реформу Рахункової палати на виконання зобов'язань, взятих українською владою перед МВФ та ЄС.

Ухвалено закон про перейменування 327 населених пунктів в Україні в межах декомунізації. Член фракції "Слуга народу" Камельчук оголосив про вихід із партії через те, що всі перейменування було ухвалено "списком", без обговорення з місцевими мешканцями.

Парламент також ухвалив закон про особливості приватизації держбанків. Він має розширити коло інвесторів, дає можливість продажу не всіх, а лише частки держпакета акцій, а також запроваджує нові правила проведення аукціону.

Ухвалено постанови про звільнення депутатки Безуглої з посади заступниці голови комітету з питань оборони, розвідки та нацбезпеки та призначення її членом комітету із закордонних справ.

4️⃣ Правління Нацбанку зберегло облікову ставку на рівні 13 %. Вона не зазнала змін із 25 липня.

НБУ знизив ставки за тримісячними депозитними сертифікатами до 15,5 % і за кредитами рефінансування до 16 %, обмеживши термін їх надання 14 днями.

Голова НБУ Пишний повідомив, що в серпні споживчі ціни зросли на 7,5 % у річному вимірі. Він також оголосив, що міжнародні резерви України на початок вересня перевищили $42 млрд, а угоди з міжнародними партнерами підтверджують макрофінансову стабільність.

5️⃣ Міжнародне енергетичне агентство (МЕА) вважає, що наступна зима стане найсуворішим випробуванням для української енергетики з початку російського вторгнення.

В Україні протягом понад тижня практично немає вимкнень електропостачання.

Голова Єврокомісії фон дер Ляєн оголосила про намір надати Україні додаткові €160 млн для підтримки енергетичної безпеки та ремонту інфраструктури, у тому числі €100 млн коштом доходів від використання заморожених російських активів.

6️⃣ Якість повітря в Києві суттєво гіршає через задимленням унаслідок масштабних пожеж на півночі області, зокрема, у зоні відчуження Чорнобильської АЕС.

7️⃣ Глава представництва ЄС в Україні Матернова вважає реалістичним термін вступу України до ЄС до 2030 року. Віцепрем'єр-міністр Стефанішина стверджує, що європейські політики готові прискорити переговори про вступ.

8️⃣ Німеччина передає Україні ще один пакет воєнної допомоги. До нього увійдуть 22 танки Leopard 1A5, 3 зенітні танки Gepard, автотехніка, радіолокаційні системи, дрони, артилерійські боєприпаси та інше обладнання. Міністерство фінансів країни оголосило про намір негайно схвалити ще один, позаплановий пакет воєнної допомоги на суму €400 млн.

Агентство Reuters повідомило, що країни ЄС закуповують снаряди в Індії та передають їх Україні, попри протести Росії.

Генеральний секретар НАТО Столтенберг на форумі німецького Фонду Маршалла заявив, що чим більше зброї дасть Захід Україні, тим швидше настане мир, а найшвидшим способом "завершення війни" є поразка України.

Європарламент ухвалив резолюцію із закликом скасувати обмеження на застосування Україною західної зброї по військових цілях у РФ, оскільки без цього Україна не зможе реалізувати своє право на самооборону і її населення та інфраструктура залишатимуться вразливими для російських атак.

Російський президент Путін оголосив, що армія отримала у 2023 році приблизно 140 тисяч безпілотників різних типів, а у 2024 році їхню кількість буде збільшено в 10 разів. Він наголосив, що головним завданням військової промисловості є якнайшвидше налагодження серійного виробництва цієї техніки.

9️⃣ Польський міністр закордонних справ Сікорський запропонував передати Крим під контроль ООН для проведення референдуму щодо його належності [Україні чи Росії]. Голова Меджлісу кримськотатарського народу Чубаров назвав цю ідею неприйнятною і такою, що суперечить інтересам України. Пресслужба українського МЗС заявила про неприпустимість компромісів щодо територіального статусу Криму.

🔟 США запровадили санкції проти осіб і компаній, які причетні до фінансових операцій між РФ та КНДР, зокрема, пов'язаних із двома північнокорейськими державними банками.

Європарламент закликав оголосили ембарго на постачання російського скрапленого газу та запровадити санкції проти "Газпрому".

Президент Зеленський запровадив санкції на 10 років проти 6 фізичних осіб та 10 компаній із РФ, Ірану та Китаю, які пов'язані з агресією проти України.

***